

༡༡། །འཇམ་ལ་ལཱ་མ་གྱི་མན་ལག་ལེ་བྱ་བྱམ་སྒྲོན་པོ་འི་
ཟླ་འགྲེལ་བཟུགས་སོ། །

ཅེ་བ་ཕྱོགས་བསྒྲིགས། དགེ་བཤེས་དོལ་བའམ་ཡ་གད་བ་ཤེས་རབ་རྒྱལ་མཆོན།
འགྲེལ་བ། སྤུ་གྱི་ཐུ་མོ་ཇོ་བོ་ལྷ་འགྲེ་སྒྲུང་བ།

༡༡། །བཀའ་གདམས་ཀྱི་མན་ངག་བེ་ཏུ་བུམ་

སྒྲོན་པའི་རྩ་འགྲེལ་

བཞུགས་སོ། །

བརྗོད་བྲ།

དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་རྒྱལ་སྤྱི་པའི་ཉེ་བའི་གསུང་རྒྱན་

བཀའ་གདམས་ལམ་རིམ་གྱི་མན་ངག་

ཚུལ་པ་སོ།

རྩ་བ་ཕྱོགས་བསྒྲིགས། དགེ་བཤེས་དོལ་བའམ་ཡ་གད་པ་ཤེས་རབ་རྒྱལ་མཆོན།

འགྲེལ་བ། སྤྱི་ལོ་ལྷོ་ལོ་ལྷ་ལོ་སྤྱི་ལོ་སྤྱི་ལོ་

བཀའ་འདམས་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་རྒྱས་སྤྲུལ་པོ་ཏོ་བའི་གསུང་རྒྱན། དགེ་བཤེས་ཡ་གང་པའམ་དོལ་པ་ཤེས་རབ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་མཛད་པའི་བེའུ་བུམ་སྡོན་པའི་ཙ་བ་དང་། རོ་བོ་ལྷ་འབྲི་སྤང་བས་མཛད་པའི་བེའུ་བུམ་སྡོན་པའི་འགྲེལ་པ་འདི་ནི། ལམ་རིམ་དང་བྱང་ཚུབ་སེམས་སྦྱོང་གི་མན་ངག་སྤྲོ་མ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་རྒྱན་དྲི་མ་མེད་པ་པལ་ཆེར་དཔེ་དང་ལོ་རྒྱུས་དང་སྦྱར་གསུངས་པས་ཞལ་གསལ་ཞིང་གོ་སྤྲོ་བའི་ཁྱད་ཆོས་འབྱུང་དུ་ཕོན་པ་ཞིག་ཡིན་པས། རྗེ་གྲུབ་པའི་དབང་ཕྱག་མདོ་རྒྱད་མན་ངག་གི་མདོ་དང་འདྲིན་ཡ་སྦྱབས་རྗེ་མཁན་བྱུང་དག་པ་ཁྲི་སྦྱལ་རིན་པོ་ཆེ་རྗེ་བཙུན་སློབ་བཟང་འདིགས་བྲལ་འཕྲིན་ལས་དར་རྒྱས་དཔལ་བཟང་པོ་མཆོག་གིས་ལེགས་བཤད་འདི་ཉིད་རྗེ་སྤྲོ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་ཀྱང་སེམས་རྒྱད་ལ་ཏ་ཅང་ཕན་པས་ངེས་པར་ལྷ་དགོས་ཞེས་གསུངས་པ་སྤྲོ་མ་གོང་མའི་གསུང་རྒྱན་ལ་ཡོད་པས་བེའུ་བུམ་སྡོན་པའི་ཙ་བ་འགྲེལ་འདི་ཉིད་དེབ་གཟུགས་སུ་དཔར་བསྐྱོན་བྱེད་ཐུབ་ན་དགེ་ཆན་ཆེ་བའི་བཀའ་སློབ་ཕེབས་དགོངས་ལྟར། སེར་སྤང་སློག་ལྷང་སྤེ་ཆོན་གྱིས་པར་ཙ་བ་བཙུག་གཏན་སློབ་ཆོས་དགེ་བྱུར་པ་སྤྲད་གཙང་དགེ་སློབ་བཟང་དཔལ་ལྷན་ལགས་དང་། སྤྲད་གཙང་མཁྱེན་རབ་སངས་རྒྱས་ལགས་བྱང་ནས་ལྷ་དག་ངེས་དོང་གནང་ཤིང་། གཞུང་དགེ་བཤེས་ངག་དབང་རིག་གྲོལ་དང་། དམར་འཇམ་དབྱངས་བསོད་ནམས་གཉིས་ནས་དེབ་གཟུགས་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་གནང་བ་བཅས་ལ་བརྟེན་ནས། ད་ལམ་དེབ་གངས་ ༡༥༠༠དཔར་བསྐྱོན་ཞུས་པའི་དགེ་བའི་ཙ་བ་ལ་བརྟེན་ནས།

རིས་སུ་མ་ཆད་པའི་རྒྱལ་བསྐྱེད་ཡོངས་རྫོགས་མི་ཉམས་སྲིད་མཐར་གནས་པ་དང་། དེ་འདྲིན་ཀུན་གྱི་གཙུག་རྒྱན་རང་ཅག་རྣམས་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་གསུམ་ལྷན་གྱི་ཙ་བའི་སྤྲོ་མ་ཡ་སྦྱེ་ལོར་ཡ་གོང་ས་ཡ་སྦྱབས་མགོན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཅིང་གཟིགས་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་དང་། མདོ་རྒྱད་གདམས་པའི་མདོ་དང་འདྲིན་སེར་སྤང་གཞུང་སྦྱབས་རྗེ་དག་པ་ཁྲི་སྦྱལ་རོ་རྗེ་འཆང་དཔལ་བཟང་པོ་མཆོག་གི་དབུས་བསྐྱེད་འདྲིན་གྱི་སྦྱེས་བྲུ་དམ་པ་རྣམས་སྦྱོར་བཙུན་ཅིང་མཛད་འཕྲིན་རྒྱས་པ་དང་། ཆོ་དང་ལྷན་པ་སློབ་མ་སྤྲལ་བཟང་བདེ་ཆེན་གྱི་གཙོས་སློབ་བྲུ་ཉེ་འབྲེལ་རྣམས་ཀྱི་ཆོ་མཇུག་རིང་པོར་འཆོ་ཞིང་ཆོས་ལྷན་གྱི་བྱ་བ་རྣམས་ཡིད་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་པ་དང་། ཆོ་རབས་ཀུན་དུ་རྒྱལ་བའི་བསྐྱེད་པ་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཉིད་དང་ནམ་ཡང་མི་འབྲལ་ཞིང་། ཐེག་མཆོག་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་མཉེས་

ཤིང་རྗེས་སུ་བབུང་སྟེ། ས་ལམ་བཟོད་པ་མཐར་ཕྱིན་ཏེ་སྐྱེ་བཞིན་གོ་འབང་ལྟར་དུ་ཐོབ་པར་གྱུར་
ཅིག་གྱུ།

ཕྱག་དེབ་འདི་མེར་སྐྱོད་སྟོག་སྒྲིབ་སྟེ་ཆོན་གྱིས་པར་ཚ་བཅུག་གནང་བ་དང་། གཏན་སྟོབ་
ཆོས་དག་བྱུར་པ་སྐྱོད་གཙང་དག་སྟོ་བཟང་དཔལ་ལྷན་ལགས་དང་། སྐྱོད་གཙང་མཁྱེན་རབ་སངས་
རྒྱས་ལགས་བྱུང་ནས་ཁྱེད་ཀྱི་དེས་རྩོད་གནང་ཤིང་། གཞུང་དག་བཤེས་ངག་དབང་རིག་གོལ་དང་།
དམར་འཇམ་དབྱངས་བསོད་ནམས་གཉིས་ནས་དེབ་གཞུགས་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་གནང་བ་བཅས་ལ་
སྟོང་ཐག་པ་ནས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་བྱ། །

སྒྲ་མ་སྒྲས་བཅས་དགྱེས་པའི་མཆོད་སྟོན་དང་། །

བསྟན་འགྲོར་ཕན་བདེ་སྟེལ་བའི་ཆ་རྟེན་དུ། །

དད་གུས་སྟོབ་ཆེན་པོའི་འབད་བཀྱིས་མཐུས། །

བཤེས་གཉེན་དམ་པས་རྗེས་བབུང་དོན་བྱེད་ཤོག །

ཅེས་སྟོང་ནས་སྟོན་པ་དག་ལེགས་འཕེལ། །

མེར་སྐྱོད་གཞུང་དག་པ་སྒྲ་བྲང་ནས།

བོད་ཡུལ་གངས་རིའི་ཁྲོད་འདིར་འབྲོམ་སྟོན་འཛིག་རྟེན་དབང་ཕྱག་མཆོག་གི་དངོས་སྟོབ་
བཀའ་གདམས་སྐྱ་མཆེད་གསུམ་དུ་གྲགས་པའི་ཡ་གྲུལ་ཡོངས་ཀྱི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་པོ་རྟོ་བ་
རིན་ཆེན་གསལ་ཞེས་མཆོན་གྱི་མེ་རྟོག་རྣམ་པར་རྒྱས་པའི་དམ་པ་དེ་ཉིད་ནི། འཕན་ཡུལ་སྤྱི་
བྱའོ་ཐང་དུ་ཡབ་སྐུ་གཤེན་སྲིད་ལ་དབང་ཕྱག་དང་། ཡུམ་ལེ་མོ་ཞེས་གྲགས་པ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་
རབ་བྱུང་དང་པའི་མེ་ཡོས་༡༠༡༧།ཡོར་སྐྱ་འབྲུངས།ཁྲིས་པའི་དུས་ནས་གཞན་སྐྱུ་བསྐལ་བ་
གཟེགས་ན་འདིའི་སྐྱུ་བསྐལ་འདི་ཐབས་གང་གིས་སེལ་བར་རུས་སྟམ་པ་དང་།གཞན་བདེ་བ་
གཟེགས་ན་ཐུགས་དགའ་ཞིང་འདིའི་བདེ་བ་འདི་ནམ་ཡང་མི་ཉམས་པར་གོང་དུ་སོང་ན་སྟམ་པ་
ཞིག་ཡོད། ཡབ་ཀྱི་སྐྱ་མཆོད་སྤྱོད་ཞེས་པས་བསྐུལ་ནས་ཡེར་པ་བ་རྟོག་བྱང་ཚུབ་འབྱུང་གནས་
ལས་རབ་དུ་བྱུང་། མཆོན་རིན་ཆེན་གསལ་ཞེས་བཏགས། ལྷ་སྟོན་སོགས་མཁས་པ་མང་པོ་བཞུན་
ནས་སྤྱེ་སྟོད་གསུམ་ལ་སྦྱངས་པ་སུལ་དུ་ཕྱིན་པར་མཛད། ཡེར་པར་རྩོ་བོ་ཇེ་ལ་སྟོམ་རིམ་བར་པ་
ཆར་གཅིག་གསན། ཐོས་བསམ་དང་བསམ་གཏན་ལ་བརྩོན་པར་མཛད། སྟོམ་པར་བཞེད་ནས་སྤྱོད་
སྟོམ་ལ་གྲོས་ཞུས་པར་སྟོམ་གྱིས་བྱང་རྩ་སྦྱང་ན་འབྲོམ་སྟོན་བྱ་བ་བཞུགས་པས་དེ་ལ་མན་ངག་ཞུས་
ན་ལེགས་གསུངས་པ་ལྟར་རྩ་སྦྱང་དུ་དགེ་བཤེས་སྟོན་པའི་སྐུན་སྲར་བྱོན་ནས་གདམས་ངག་ཞུས།
ལོ་བདུན་གྱི་རིང་དུ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བཞུན་ཏེ་བྱང་ཚུབ་ལམ་རིམ་པའི་ཁྲིད་ཞུས་པར་འབྲོམ་སྟོན་པ་
འདས་ཁར་པོ་རྟོ་བར་བཤེས་གཉེན་མདོ་སྤེལ་གྱིས་ལ་སེམས་བཟང་པོ་གྱིས་གསུངས། དགོན་པ་བ་
འདས་ཇེས་རྩ་སྦྱང་བསྐྱངས་པར་དགོངས་ཀྱང་མི་ལྟས་ཀྱི་རྒྱུན་བྱས་ཆས་དངོས་གང་ཡོད་དོར་ཏེ་
གཅིག་ཕྱར་གཤེགས། པོ་རྟོ་བ་དང་། སྐུན་སྲ་བ། ཕྱ་ཚུང་བ་གསུམ་གྱི་ཤོད་ན་འགོར་སོགས་སུ་བྱོན་
ཏེ་སྟོམས། སྟོ་ལག་དགོན་པ་སོགས་སུ་ཆོས་མང་དུ་གསུངས། དགྲང་ལོ་དྲུག་ཅུ་རེ་གཅིག་པ་ལ་སྤྱི་
ཀྱི་པོ་རྟོ་དགོན་ན་བཞུགས་དུས་འཕན་ཡུལ་སྟོན་དུ་སྤྱེ་ཆོད་ཆེན་པོ་བྱུང་བར་བྲོས་པ་མང་པོ་སྤྱི་སུ་
བསྟན་བཅུག་ནས་སྤྱད་མོ་བཏབ། དགེ་བཤེས་པོ་རྟོ་བ་དང་དེའི་འཁོར་རྣམས་ཀྱང་ཟང་བེད་གི་
དངོས་པོར་མི་ཆགས་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་པ་དང་། པོ་རྟོ་བ་ནི་སྤྱོད་ལ་མཁྱེན་པ་རྒྱས་ཤིང་། དེ་ཐམས་
ཅད་གདམས་ངག་དྲ་ཤར་བ་ཞིག་ཡིན། སྐྱ་ཆེའི་སྤྱད་ལ་པོ་རྟོ་དགོན་པ་ཕྱག་བཏབ་པས་དགེ་བཤེས་
པོ་རྟོ་བ་ཞེས་གྲགས། བཀའ་གདམས་ཞེས་པའི་སྤྱོད་ལ་དེ་དུས་སུ་གྲགས་པ་ཡིན། དགྲང་གངས་
དོན་དགུ་པ་རབ་བྱུང་གཉིས་པའི་ཤིང་བྱ་༡༡༠༥།ཡོར་སྐྱ་གཤེགས། སྤྱ་ཆེན་བརྒྱད་སོགས་བྱུང།

ཁོང་ནི་བཀའ་གདམས་པའི་དགེ་བཤེས་སློབ་མ་ལ་ཆོས་འཆད་པ་ལ་མཁས་པའི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་
ཡིན་ཞིང་། ཁོང་ལ་སློམ་མ་མང་དུ་ཡོད་པ་ལས། གཙང་ན་རམ་སྒྲུང་གཉིས། གཙང་སྟོང་ན་བྱ་ཕག་
གཉིས། གཉལ་གྱི་སྒྲང་གཉིས་གཉིས། འོ་ན་འབེ་རོག་གཉིས་ཏེ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་དང་། སྒང་ཐང་པ་
དང་ཤ་ར་བ་ལ་དབུས་ཀྱི་ཀ་ཆེན་ཟེར་ཞིང་། ཁོང་རྣམས་ནི་གཙོ་བོའི་སློབ་མ་རྣམས་སོ། །སློབ་མ་
དག་གིས་སླ་མ་འདི་ཉིད་ཀྱི་གསུང་སློབ་བསྐྱེགས་ཏེ་འགྲེལ་པ་སྦྱར་བ་ལ་བེུ་བུམ་སྟོན་པོ་ཞེས་ཟེར་
བ་འདི་ཉིས་ལགས་སོ། །

དོལ་བ་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཆོ་ནི། ས་ཕག་ལོ་ལ་རྟོག་སྟོ་ལྟན་ཤེས་རབ་དང་དགྲུང་ལོ་མཉམ། རོ་བོ་
རྩེ་བཤེགས་ནས་ལོ་ལྷ་སོང་བ་ཡིན། རྒྱ་འདུལ་སོགས་ལ་འདུལ་བ་བསྐྱབ་ནས་ཉི་ཤུ་ལ་གཤེན་ལ་
བསྟེན་རྟོགས་སྦྱབ། པོ་ཏོ་བར་མངལ་ནས་ལོ་ཉིར་དུག་བསྟེན། དོལ་མདའ་ཡ་གད་དུ་དགོན་པ་བཏབ་
ནས་གྲུ་པ་སྟོང་འདུས། པོ་ཏོ་བའི་གསུང་ལ་བེུ་བུམ་སྟོན་པོ་བསྐྱེགས། དོན་གསུམ་ལ་གཤེགས།

དངོས་སློབ་ལྟ་འཁྱི་སྒྲང་པས་འགྲེལ་པ་མཛད་པ་དར་ཆེ། ལྟ་འཁྱི་སྒྲང་པ་ནི། རྟེན་རྒྱུར་པ་
ལའང་གཏུགས། དོལ་པ་ཡུན་རིང་བསྟེན། ལྟ་འཁྱི་བཏབ། སྟོན་འདུག་གི་འགྲེལ་པ་མཛད།

ཀ། དཔེ་སྒྲིག་གསལ་བཤད།.....	I
ཁ། མཛད་པ་པོ་དང་བསྐྱེད་པ་པོའི་ནམ་ཐར།.....	III
ག། དཀར་ཆག	V
ཉ། མཚོད་པ་བཛོད་པ་དང་བེུ་བུམ་སྟོན་པོ་མཛད་པའི་དགོས་པ།.....	1
ཉ། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དེ་ལྟར་བཅལ་ཞིང་བསྟོན་ཚུལ།.....	12
ཉ། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་དད་གུས་དེ་ལྟར་སྟོན་ཚུལ།.....	42
ཉ། འཇུག་པར་བྱ་བའི་སྟོན་དངོས་ལ་དེ་ལྟར་འཇུག་ཚུལ།	52
ཉ། མན་ངག་རྒྱས་བཤད་ལས་མཚོག་གསུམ་རྗེས་སུ་བྲན་པ་སྟོན་ཚུལ།	67
ཉ། རྒྱུས་བྱ་ཚུང་བྱ་ལ་སྟོ་སྦྱངས་པ་ལས་དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀར་སྟོན་ཚུལ།.....	85
ཉ། འཆི་བམི་རྟག་པ་སྟོན་ཚུལ།.....	111
ཉ། ལས་འབྲས་ཀྱི་ནམ་བཞག་ལ་ངེས་པ་དེ་ལྟར་རྟེན་ཚུལ།	121
ཉ། རྒྱུས་བྱ་འབྲིང་ལ་སྟོ་སྦྱངས་པ་ལས་བདེན་བཞི་དེ་ལྟར་སྟོན་ཚུལ།.....	147

རྒྱུས་བྱ་ཆེན་པོ་ལ་སྟོ་སྦྱངས་པ་ལས།

ཉ། མཐར་ཐུག་ཐོག་པ་གཅིག་ཏུ་སྦྱབ་ཚུལ་ལ་སྟོ་སྦྱངས་པ།.....	162
ཉ། བྱམས་པ་དང་སྟོང་རྗེ་སྟོན་ཚུལ།	167
ཉ། སེམས་དེ་ལྟར་བསྐྱེད་ཚུལ་དང་དེའི་བསྐྱེད་བྱ་ལ་སྟོན་ཚུལ།	177

༡༩༽ སྦྱོན་པ་ལ་སློབ་ཚུལ།.....	191
༡༩༽ ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སློབ་ཚུལ།.....	199
༡༥༽ བཟོད་པ་ལ་སློབ་ཚུལ།.....	206
༡༦༽ བཙོན་འགྲུས་ལ་སློབ་ཚུལ།.....	212
༡༧༽ བསམ་གཏན་ལ་སློབ་ཚུལ།.....	230
༡༨༽ ཤེས་རབ་ལ་སློབ་ཚུལ།.....	243
༡༩༽ བདག་མེད་སྒྲོམ་པའི་དགོས་པ་སྟོན་པ།	261
༢༠༽ ཐབས་ཤེས་བྱང་འབྲེལ་སྒྲོམ་ཚུལ།.....	271
༢༡༽ ཐབས་ཤེས་བྱང་འབྲེལ་སྒྲོམ་པའི་འབྲས་བུ་སྟོན་པ།	291
༢༢༽ སྦྱོ་བ་བྱི་མ་པན་ཆད་དུ་ཐེག་ཆེན་བསྐྱབ་པའི་མཐུན་སྦྱོར་དི་ལྟར་བསྟེན་ཚུལ།	316
༢༣༽ འགལ་སྦྱོར་བར་ཆད་དི་ལྟར་སྟོང་ཚུལ་སྟོན་པ།	332
༢༤༽ བར་ཆད་སྤང་ནས་གཞན་དོན་ལ་འདུག་ཚུལ་སྟོན་པ།.....	362
༢༥༽ ཆོས་སྦྱོང་བཅུ་ལ་སོགས་པའི་སྟོན་སྒྲོམ་ཆོགས་བསག་དགོས་ཚུལ་སྟོན་པ།....	383
༢༦༽ མཐུག་སྦྱང་པ་དང་དགེ་བ་བསྟོན་པ།.....	396
༢༧༽ དཔར་བྱང་སྟོན་ཆོག་པ།.....	398

༡༡། བཀའ་གདམས་ཀྱི་མན་ངག་བེའུ་བུམ་སྟོན་པོའི་
ཙྰ་འགྲེལ་བཞུགས་སོ། །

མཚོད་པ་བརྗོད་པ་དང་བེའུ་བུམ་སྟོན་པོ་མཛད་པའི་དགོས་པ།

༥ ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་གཏེར་དུ་གྱུར་པའི། །
སྒྲ་མ་རྣམས་ལ་གྲུས་པས་བརྟུང་ནས། །
བདག་ཉིད་སྟོང་མན་བརྗོད་བྱང་བྱས་པ། །
སོ་སོར་འཐོར་བ་ལྷན་ཅིག་བསྐྱེབས་པའོ། །
བསྐྱབ་བརྟུས་བཤེས་གཉེན་མི་བཏང་སྐྱབས་སུ། །
མན་ངག་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་པའི་མགོ་ནི། །
བཤེས་གཉེན་དམ་པ་མི་བཏང་བ་ཡིན། །
དེ་ལས་དད་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་སོགས། །
ཀུན་འབྱུང་ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་གཏེར་ཡིན། །
བཤེས་གཉེན་འཆོལ་དང་བསྐྱེན་པའི་ཚུལ་ནི། །
དེད་ཀྱི་བཤེས་དེའི་ཚུལ་གྱི་རྗེས་བསྐྱབ། །
མང་པོ་མི་བཅའ་བཅའ་བ་སྟོག་བསྟོ། །
སྟོ་མ་སྦྱངས་པས་མང་དུ་མི་རུང་། །
ད་ལྟའི་དེད་ལུགས་སྟོན་དབྱར་སྒང་ལང། །
ཀུན་ལ་སྐྱས་སྟོམ་གང་ལའང་མི་འཇུག། །
དེ་བཞིན་ཀུན་ལ་ཉན་ཅིང་གཅིག་ལའང། །
སྒྲ་མར་འཛིན་མེད་དེད་ཀྱི་ལུགས་ཏེ། །

དེ་ཡི་ཆོས་དང་ཆོས་སྒྲིག་ལ།
མ་གུས་ཤེས་རབ་ཉམས་པའི་རྒྱ་གཞི།
དེ་བས་ཆོས་འབྲེལ་མ་བརྟགས་མང་མིན།
བརྟགས་ནས་བཟུང་ལ་སྒྲ་མར་གུས་བྲ།
མ་འོངས་སྒྲ་མས་མི་འོངས་ཆོས་ཉིད།
ལས་རྣམས་ཚུད་མི་ཟ་བ་ཡིན་གྱིར།

ཞེས་གསུངས་སོ། དེ་ལ་སྤྱིར་རྩོམ་པོ་ཆེན་པོ་རྗེ་ལྷ་ཅིག་གིས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལེགས་
པར་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ནི་གཞུང་བྱང་ཚུབ་ལམ་གྱི་སྟོན་མ་ལགས། དེའི་དོན་གདམ་ངག་ཏུ་གསུངས་
པ་དགེ་བཤེས་པ་རྣམས་ལ་གསུང་སྟོན་མི་འདྲ་བ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་། དོན་ལ་བྱུང་མེད་པས་ཕན་ཚུན་
སྟོང་ལེན་བྱ་མི་དགོས་གསུང་།

དགེ་བཤེས་དོལ་པས་མཛད་པའི་བེ་བུམ་དུ་གྲགས་པ་འདིའི་དབང་དུ་བྱས་ན། དགེ་བཤེས་དེ་
ཡི་ཞལ་ནས། རང་གི་རྒྱུད་ལ་ཅི་ཕན་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་འཕངས་འཕངས་རྣམས་བརྗེད་གྱིས་དོགས་
བྲིས་པ་ཡིན། བཤད་པའི་གོ་ཆ་མ་བྱས། བཤད་པའི་གོ་ཆ་བྱས་ན་དགེ་བཤེས་དེའི་དབྱར་དགུན་རེ་
རེའི་ཆོས་གསུང་ཆོད་བཟུང་ནས་བཤད་པ་བྱས་ཀྱང་ཟད་པ་མེད་པ་འོང་སྟེ་དེ་ལྟར་མ་བྱས། སྤྱ་གྱར་
སྟོད་ན་དགོས་སྒྲུམ་ནས་ཁ་ཡར་བྲིས་པ་ཀ་བ་ལི་ན་འཕྱོར་འཁྲུགས་ནས་ཡོད་པ་ལ། བྲིས་པོ་བྱང་
སྤངས་པས་དཔེ་ཆོས་དེ་བསྐྱེབས་འདུག་པས། འོ་ན་ང་ཡི་དེ་རྣམས་ཀྱང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བསྐྱེབས་ན་
གཞན་ལ་ཕན་པ་སྲིད་སྒྲུམ་ནས་ཡ་གད་ཉིད་དུ་བསྐྱེབས་པ་ཡིན། ཚུམ་ཡང་ལེགས་པ་ཅིག་བྱང་།
འདི་ཙམ་མ་བྱས་ན་སྤྱི་ཡི་རྣམ་པ་གཅིག་ལས་ཅག་ཅག་པོ་འདི་མི་འོང་བར་འདུག །འདི་རྣམས་རེ་
རེའི་ནང་དུ་དོན་ཡོ་འདུས་པའམ། རེ་རེས་ཆོག་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཀྱང་། གལ་ཆེན་འབྲུམ་ལ་བརྒྱ་ཆར་
བྱེད་ཟེར་བའི་ཚུལ་ཡང་ཡིན་ལ། སྒྲོས་བྱར་མདོན་པ་འདྲ་བ་བག་རེ་ཡོད་པ་ཡང་ཚུགས་རེ་རེ་ནས་
དོགས་པ་གཅོད་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲར་ཡང་དོན་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས། དོན་དེ་ཉིད་བསྐྱེས་པ་ཡིན་ཟེར་
བའི་ཚུལ་ཡང་ཡིན་གསུང་། དགེ་བཤེས་དེས་སྤྲུགས་དགོངས་བཟང་པོས་མཛད་པས་ཐམས་ཅད་

ཀྱང་ཚད་མར་བྱེད་པ་འདི་ཡིན།

སློབ་དཔོན་གྱི་ཞལ་ནས། ང་ཡང་འདི་ཅིག་ཐོས་པར་འདོད་པས་གདུངས་ཡོད་ཅ་ན། དཔྱིད་
ཅིག་གསུང་བེར་བ་ཐོས་ནས་ཡ་གང་དུ་བྱིན་པས། དེའི་རྩབ་མོ་དོ་རྩེ་གདན་དུ་བྱིན་པ་ཅིག་ཀྱང་
ཟིས། དགེ་བཤེས་དེའི་གསུང་བྱིན་ལྟ་བུ་ཆེ་བས་ངང་གིས་སྐྱོན་པར་བྱུང་ནས། དགེ་བཤེས་ལ་སྒྲན་
པར་མཆི་བར་གདའ་ཞུས་པས་ཀྱང་། སྤ་གྱར་སྡོད་ན་འདིས་དགེ་བཤེས་བརྟུབ་པ་ཡིན་གསུང་། དེ་ལ་
འདིར་གལ་ཆེ་བས་མཆོད་བརྗོད་གསུངས་པ་ནི། ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་གཏོར་དུ་གྱུར་པའི་ཞེས་པ་ལ་
སོགས་ཏེ། དེ་ཡི་དགོས་པ་བར་ཆད་ཞིབ་དང་། ཡ་རབས་ཀྱི་ཚུལ་དང་མཐུན་པ་དང་། འདོད་པའི་
དོན་འགྲུབ་པ་དང་། ཕྱི་རབས་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་དགོས་པ་བཞི་ལས། དང་པོ་བར་ཆད་ཞིབ་ནི།
བར་ཆད་ཐམས་ཅད་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན་པ་ལ། བསོད་ནམས་བསགས་པས་
བར་ཆད་མི་འབྱུང་། བརྒྱལ་བྱུང་ཡང་ལྷུར་དུ་སེལ་བར་འགྱུར། ཡོན་ཏན་མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེ། སྐྱེས་པ་
འཕེལ་ཞིང་བརྟན་པར་འགྱུར་བས། འདི་ནི་རྣལ་འབྱོར་པ་རིང་དུ་འདྲིས་པར་གྱུར་པ་རྣམས་ཀྱིས་
ཀྱང་འབད་དགོས་ཏེ། རྣལ་འབྱོར་པ་ཆག་སྤྱི་མཆོག་གི་གཏམ་རྒྱུད་ཀྱང་གསུང་། ཆོས་ནས་ཀྱང་
བསོད་ནམས་བྱས་པ་རྣམས་ནི། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པའོ། །

གཉིས་པ་ཡ་རབས་ཀྱི་ཚུལ་དང་མཐུན་པ་ནི། ད་རེས་ཡ་རབས་མི་བཟང་ཤོས་ཅམ་ལ་མི་བྱ་སྟེ།
སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གོང་མ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་བསོད་
ནམས་བསགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་རྒྱུད་ལ་འཁྱུངས་པ་ཡིན་པས། རང་ཅག་
ཀྱང་ཁོང་གི་རྩེ་སུ་སློབ་པའོ། །

གསུམ་པ་འདོད་པའི་དོན་འགྲུབ་པ་ནི་ཆོས་ནས། བསོད་ནམས་བསགས་པའི་མིས་ནི་བསམ་
པ་མཐའ་དག་འགྲུབ། ཅེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དགེ་བཤེས་དེས་བསོད་ནམས་བསགས་པས་
ཐུགས་དགོངས་རྣམ་པར་དག་པ། དངོས་དང་བརྒྱུད་པས་གཞན་ལ་ཅི་སན་གྱི་དགོངས་པ་གྲུབ་པ་སྟེ།
ཆོས་འདི་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་སློ་རྒྱུད་པ་མང་པོ་ཡོད་པར་འདུག །འདི་ལ་བརྟེན་པས་ཐོས་བསམ་
སྒོམ་གསུམ་བྱས་པས་མངོན་མཐོང་སེམས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བས་སོ། །

བཞི་པ་ཕྱི་རབས་ལ་བསྐབ་པར་བྱ་བའི་དགོས་པ་ནི། འོན་དགོས་པ་དེ་དག་དགོན་མཆོག་གི་
སྤྱན་སྦྲར་བྱས་དང་མཆོད་པ་བྱས་པས་འགྲུབ་མོད། ཡི་གེར་བྲི་ཅི་དགོས་སྟུང་ན། དེ་ཕྱི་རབས་རྒྱམས་
ལ་བྱ་བ་ཅི་དང་ཅི་བྱེད་པའི་སྡོན་དུ་བྱས་དང་མཆོད་པ་བྱས་ན་བྱ་བ་དེ་འགྲུབ་པས། དེ་ལྟར་གྱིས་
ཤིག་ཅེས་བསྐབ་པར་བྱ་བའི་དགོས་པ་ཡོད་པའོ། །བྱ་བ་འགྲུབ་པ་ནི། ཐ་ན་སྤིག་པའི་དངོས་པོ་ཅིག་
བྱེད་ཀྱང་བསོད་ནམས་བསགས་ན་འགྲུབ་པའི་གཏམ་རྒྱུད་དང་བཅས་པ་གསུང་ན། དགེ་བ་དང་
ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ལས་ལྟ་ཅི་སྟོན་གསུང་། དེ་ལྟར་ཡིན་པས་བསྟན་བཅོས་མཁན་པོ་ཐམས་ཅད་གྱིས་
ཀྱང་བཅལ་དུ་བཀམ་ནས་གསུངས་ཏེ། སླ་མས་འཕྲིག་མ་བརྒྱུག་གི་བར་དུ། གཞུང་རང་ཡང་མ་
མཐོང་བ་བཞིན་དུ་སོང་གསུང་། ཆོག་གི་དོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཡོན་ཏན་ནི་གོམས་པར་བྱ་བའམ་
ཕན་འདོགས་པ་དང་། སྟོན་གྱི་གཉེན་པོར་གྱུར་པ་སྟེ། དེ་ཡང་འདིག་ཉེན་དང་འདིག་ཉེན་ལས་
འདས་པའི་ཡོན་ཏན་མ་ལུས་པ་ཀུན་གྱི་འབྱུང་གནས་སུ་གྱུར་པ་དང་། རྒྱུད་མི་ཟ་བ་དང་མི་ཟད་པས་
ན་གཏོར་དུ་གྱུར་པའོ། །

སླ་མ་ནི་གོང་མར་གྱུར་པ་སྟེ། ད་རེས་དེ་ཁོ་ན་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་ནི་དགོན་མཆོག་གསུམ་གའི་རྩ་
བ་ཡིན་པར་དགོངས་པའོ། །རྒྱལ་པ་མང་པོའི་ཆོག་ཏུ་གསུངས་པ་ནི། བྱེད་རབ་དུ་བྱུང་བ་ལ་སླ་མ་
བདུན་སྟོད་པ་ཡིན་ཏེ། མཁན་པོ་གཉིས། སྟོབ་དཔོན་གཉིས། གསང་སྟེ་སྟོན་པ་དང་། གནས་གྱི་སྟོབ་
དཔོན་དང་། སྟོག་པའི་སྟོབ་དཔོན་དང་བདུན། དེ་ཡི་སྟེང་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། དབང་བསྐྱར་བ་
དང་། རྒྱུད་བཤད་པ་དང་། ཕྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པ་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་ཞེས་དགེ་བཤེས་སྟོན་པ་གསུང་
སྟེ། དེ་ཡང་བདུན་བརྒྱད་ཚུན་ཆད་སླ་མར་འགྱུར་པས་སོ། །མ་གུས་པ་སྟོན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་
ཡིན་པས་ན་དེ་སྤངས་ཏེ། སྟོན་གསུམ་གྱས་པས་བརྟུང་དེ་མཉེས་པར་བྱས་ནས་སླ་མའི་གདམ་ངག་
བསྐྱབས་པར་བྱ་ཞེས་རིམ་པ་ཅན་གྱི་ཆོག་ཏུ་གསུངས་པའོ། །དེ་ཡང་ང་རྒྱལ་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
རྩ་བ་ཡིན་པས་བདག་ཉིད་སྟོན་ཐམས་ཅད་ཐུགས་རྒྱལ་བཅག་པའོ། །འདིན་པའི་རྣམས་པ་ཅམ་ནི་
མངའ། གཞུངས་མ་ཐོབ་པས་བརྗེད་བྱང་བྱས་པ་ཞེས་བརྗོད་བྱ་ཡང་བསྟན་ནོ། །

དགོས་པ་ནི་ཆད་མ་ནས། མདུང་ལྔ་སྟེང་པོ་གསུམ་རྩ་དང་རི་དྲུགས་སྟེ་བཟའ། ཞེས་
བཤད་པ་ལྟར། སླ་མའི་གདམ་ངག་ཀ་བ་ལི་ན་འཐོར་ནས་ཡོད་པ་རྒྱམས་སྟེས་བྱ་གསུམ་ཐད་ཀ་ཐད་

ཀར་བསྐྱེབས་པའོ། དགོས་པའི་དགོས་པ་ནི། གཞན་དོན་དུ་ཀླུ་ནས་མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་
ཐོབ་པའོ། འོ་ན་འདིའི་བརྗོད་བྱ་སྤྲོ་མའི་གདམ་ངག་ཡིན་ན། དེ་རང་ཉམས་སུ་སྤང་བྱ་ཡིན་པས། ཡི་
གེར་འབྲི་མི་རིགས་སམ་སྒྲུ་མམ་དགེ་བཤེས་ཀྱི་ཞལ་ནས། དེ་བདེན་ཏེ་ཤེལ་བྱམ་བཤད་ལོ་ཟེར་
ནས་དམ་པ་རྣམས་ལ་ངོ་ཡང་ཆ་སྟེ། འོ་ན་ཀླུ་དགོས་པ་ཆེ་བས་བྲིས་པ་ཡིན་གསུང་། དགོས་པ་ཅི་
ལྟར་ཆེ་ན། བྲམས་པ་ནས་བརྒྱད་པའི་སྤྲོ་མའི་གདམ་ངག་མི་ལུ་བ་ཅིང་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་བྱ་བ་
དང་། གཟུ་ལུ་མ་དང་དཔེ་མཁྱུད་མེད་པར་སྐལ་བ་དང་ལུན་པ་རྣམས་ལ་ཁ་ཆེན་ལྟ་བུར་བྲིས་པ་ཡིན་
གསུང་།

བྲིས་པ་ལ་སྟོན་མེད་དེ། སྟོན་པ་མུ་ངན་ལས་འདས་ནས་བྱི་རབས་གཟུངས་མ་ཐོབ་པ་རྣམས་
ཀྱི་ཕྱིར་དག་བཅོམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བཀའ་བསྟུ་བར་མཛད་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྷ་སྤྲོ་མས་ངོ་བོའི་
ཆོས་ལ་ཟེན་བྲིས་བྱས་པས། སྤྲོ་མའི་ཆོས་ལ་གཅེས་པར་འཛིན་པ་ཡིན་གསུང་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་མཉེས་
པ་དང་། དགེ་བཤེས་སྟོན་པའི་ཞལ་ནས། སྤྱིར་ཡང་ངོ་བོའི་ཆོས་ལ་བྲི་རྒྱ་མང་དུ་ཡོད་པ་ལ། བྱད་
པར་དུ་སྟེ་པ་བཅོ་བརྒྱད་ལ་ཉེན་འབྲེལ་ལུགས་མི་འདྲ་བ་རེ་རེ་ངོ་བོས་གསུངས་པ་མ་བྲིས་པས་
བརྗོད་གསུང་ནས་ཐུགས་ངན་མཛད་པ་དང་། དགེ་བཤེས་ལྷ་བ་རྒྱུད་སྟོན་པའི་གྲོགས་ཅིག་གིས་ཟེན་
བྲིས་བྱས་པས། དགེ་བཤེས་ཀྱི་ཞལ་ནས། བྱོད་ཤོག་གུ་དཀར་རུ་ལ་འབྲིའམ། ངས་དམར་རུ་ལ་བྲིས་
ནས་ཡོད་གསུངས་པ་ལ་བྲིས་བག་རེ་བསྟེལ། གྲོགས་ཀྱི་དེ་མ་བརྗོད་པར་འདུག་པས། ཁོང་ཉིད་ཀྱང་
འབྲི་བ་དང་། དགེ་བཤེས་སྟོན་པ་ཐུགས་དམ་ཆེ་གཅིག་ཏུ་མཛད་པས་ཆོས་བག་རེ་བསྟེལ་བས།
དགེ་བཤེས་སྟོན་པའི་ཞལ་ནས། ང་ཡི་གེར་བྲིས་གསུངས་པས་ཆོས་ཁྱས་མ་ཐག་ཏུ་བྱག་ངར་ལ་བྲིས་
ནས་ཤོག་གུ་ལ་འདེབས་ཏེ། རོ་བོ་བདུད་རྩི་འབྲིལ་པའི་སྤྱབ་ཡིག་ཁྱས་མ་ཐག་ཏུ། བྱག་མཆན་བརྗོད་
ཀྱིས་དོགས་པས། རོ་རྩེ་རོ་རྩེ་རལ་གྱི་དང་། ཁྲིལ་བུ་རིན་ཆེན་པོ་ལོ། ཁྱེས་བྱག་ངར་ལ་བྲིས། ཆོས་
སེམས་པའི་དུས་སུ་དགེ་བཤེས་ཀྱི་ཆོས་དྲན་པ་རྣམས་ཀྱང་བརྗོད་ཀྱིས་དོགས་པས། དེ་ཡི་བར་དུ་ས་
སྟོར་ལོགས་ལ་འབྲི། གདམ་ངག་ལེགས་པ་ཅིག་མཐོང་མ་ཐག་ཏུ་བྲི་རྒྱ་ཅིག་སྤང་གསུང་བ་དང་། རྒྱ་
གར་ན་ཡང་། བྲམས་པ་སྟོམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས། གདམ་ངག་རིལ་བ་སྟེ་སྤྱགས་སུ་བརྟུག་ནས་
ཐུན་མཆོམས་སུ་ལྷ་བ་ཡིན་པས་ན་བྲིས་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་གསུང་།

དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་སྤྲོ་མའི་གདམ་ངག་ཆོག་པ་བཅད་དུ་བྱེད་པ་མི་རིགས་སམ་སྟམ་ན། དེ་ལ་
སྟོན་མེད་དེ། རྣལ་འབྱོར་པ་ཤེས་རབ་རྩོམ་མེད་ཞེས་ཞུས། ངས་སྤྲོ་མའི་གདམས་ངག་གོ་སྤྲོ་བར་བྱ་
བའི་ཕྱིར་དུ་ཆོག་པ་བཅད་དུ་བསྐྱེད་པས་ནས་ཡོད་གསུང་སྟེ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གྲོང་ཁྱིམ་
དུ། འགྲོ་དགོས་པས་ན་འགྲོ་བར་བྱ། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའོ། འོ་ན་ཆོག་འཐེང་པོར་བསྐྱེད་པས་པ་རི་
ལྟར་ཡིན་སྟམ་ན། སའི་སྟོང་པོ་འཁོར་ལོ་བརྒྱ་པའི་རྩེ་སྟུ་འབྲངས་པ་ཡིན་གསུང་། དེ་ཡང་ཅི་ཐོང་
ཐོང་ཀྱང་འབྲི་བ་མིན་གསུང་། སྤྲོ་མའི་གདམ་ངག་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་རྣམས་དང་མི་འགལ་བ་
ཅིག་འབྲི་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་རྣམས་པོ་ཏོ་བའི་གསུང་ལྟར་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན།

སྟན་སྟེ་བ་དང་སྟུ་རྒྱུང་བའི་གསུང་ཅིག་གེ་བ་ལས་མེད་པས་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་གེ་བའི་
བཤེས་གཉེན་ལ་རག་ལས་ཏེ། དེ་ཡང་ཅིས་ཤེས་ཞེ་ན། དགེ་བཤེས་རིན་པོ་ཆེས་འདི་སྐད་གསུངས་
པའི་ཕྱིར་རོ་བྱ་བ་པོ་ཏོ་བས་གསུངས་གསུང་པ་ཡིན། འོ་ན་པོ་ཏོ་བ་རང་རི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་སྟམ་ན།
དགེ་བཤེས་དེ་ནི་བྱམས་པ་དང་སྟོང་རྩོམ་ཐོབ་ཏུ་མངའ་བས། ལི་མོའི་བྱ་ང་ལས་ལ་མི་འཁང་
གསུང་སྟེ་མི་གཉིས་འགྲོགས་ནས་སོང་ན་ཡང་། འདི་གཉིས་མཐུན་ན་རུང་སྟེ་སྟམ་དུ་དགོངས་པས།
ཤར་བ་པས། བཟང་མཆོད་ཆུན་ཆད་བྱིས་པའི་དུས་ཉིད་ནའང་། གཤམ་གྱི་བདེ་སྟག་སྟུན་མོང་ཉིད་དུ་
གྱུར། ཞེས་བསྟོད་པ་མཛད་པ་ཡིན་གསུང་། དེ་ཡང་ཡབ་དེ་བོན་པོ་ཡིན་པས། དགེ་བཤེས་ཀྱིས་ཀྱང་
བྱིས་པ་ཅ་ན་བོན་འབྲུ་བ་མཛད་པ་ལ་མ་མཉེས་པའི་བཀའ་སྒྲུལ་ཡང་ཡང་གསུང་། དེ་ཅ་ན་ཤར་བ་
པ་ཤྲུག་དབང་ཟེར་བའི་སྟགས་རྟིང་མ་མཁན་ཅིག་གི་བའི་སྤྱིར་བུ་ལ་འཇའ་དང་འོད་ལ་སོགས་
པ་བྱུང་ནས་ཡབ་ལ་དྲིས་པས། སྟོམ་ཆེན་ཅིག་གྲོངས་པ་ཡིན་ཟེར་བས། སྟོམ་ཆེན་ཅིག་དང་ངས་
ཀྱང་བསྐྱབས་ན་འོང་སྟམ་དུ་དགོངས་པ་ཅིག་བྱུང་ནས། ཡབ་ཀྱི་མཆོད་གནས་སྤྲོ་བ་ཅིག་
ཡོད་པ་དེ་ལ། སྟོམ་ཅིག་བསྐྱབ་པར་ཁུ་བྱས་པས། ཁོང་གི་ཞལ་ནས། ཁྱོད་སྟོམ་བཤའ་མར་བྱེད་ན་
ཆོས་ཞེན་ཅིག་ཉན་དགོས། དེ་མིན་ན་སྟོམ་ཆེན་གྱི་སྟོམ་མཆན་ཁྱུང་བས་སྟུ་ཐག་སྟུང་སྟེ་འགྲོ་བ་
ཡིན་གསུངས་པས། ཁྱུ་བཙོན་འབྲས་ལ་སོགས་པ་ལ་མཆན་ཉིད་ཀྱང་མང་དུ་མཉན་སྟེ།

དེ་ནས་བྲག་རྒྱབ་དུ་གཉེར་ཅིག་མཛད་པ་ལ་གོ་ཤིན་ཏུ་ཆོད་པ་ཅིག་མཛད་དེ། མདོ་མང་ཅིག་
གི་ཕྱག་ལེན་ཡང་མཛད་པར་གདའ། དེའི་བར་ལ་དགེ་འདུན་གྱི་བས་ལྟག་པ་ཞོ་ཤལ་ཅིག་ལས་

གསལ་མ་ཐོང་ཟེར་ཏེ། འོ་སྒྲོལ་དེའི་རྩ་སྲུ་འབྲལ་ཐེས་སྤྱགས་ཐེས་ཐམས་ཅད་གཅོད་དེ། སྤྱི་མོང་གི་གཏམ་དུ་འགྲོ་ཉེན་ཆེ་བ་ཡིན་གསུང་། གཉེར་དེ་ཐོན་ནས་ར་སྐྱེང་དུ་དགེ་བཤེས་སྟོན་པ་ཅན་དུ་དབྱར་དགུན་གཅིག་ཅམ་བསྟུང་ལ། སྒྲོམ་ཅིག་ཞུས་ནས་ཁམས་སྲུ་ཕྱིན་ལ་མིང་རྩ་སྲུ་ཚུན་ཆད་སྟོས་ལ་སྒྲོམ་ཡིན་པ་ཅི་བྱ་སྒྲུལ་ནས། གཙང་སྟོན་དང་གཉེས་འགྲོགས་ནས། ལམ་ཡོགས་ལ་རྒྱལ་གྱི་སྤྲུལ་ཚུ་ལ་བྱང་བསྐབ་པའི་སྟོབ་དཔོན་ཡིན་པས་ཞེས་ལ་བྱོན། དེ་ནས་ར་སྐྱེང་དུ་བྱོན་པ་ལ། ཁྱེད་དུག་ཆས་སྲུ་ཞུགས་ནས་གར་འགྲོ་ཟེར་བྱུང་སྐད། དེ་ནས་དགེ་བཤེས་སྟོན་པ་དང་མཇལ་བ་ལ། བྲག་རྒྱབ་པའི་དཔོན་གྱིས། དེར་ངའི་མི་ཅིག་སོང་བས། དེ་གར་ཡང་མི་གཏོང་བ་ཞུ་བའི་འཕྲིན་ཡང་ཐེངས་ཟིན་འདུག་སྐད།

དེར་དགེ་བཤེས་ལ་ཆོས་ཁྱུས་ནས། འཕྲིག་ཚུད་པས་ཁམས་སུ་འགོ་བཅིལ་ཡང་ཆང་སྟེ།
 འོག་དེ་ན་རི་སྒྲ་ཅིག་ཡོད་པ་ཡང་བཀལ་མ་མོད་པར་ལོ་བདུན་བསྟེན་པ་ལ། དགེ་བཤེས་སྟོན་པའི་
 ཐུགས་ཀྱང་ཁེངས་པས། བ་འོ་ཐང་འདིར་རི་ལྟ་བུའི་མི་ཆེན་པོ་ཅིག་བྱོན་པར་འདུག་བྱ་བ་ཡང་
 གསུངས་པ་ལགས་པར་གདའ། དེ་ནས་དགེ་བཤེས་སྟོན་པ་འདའ་ཀར་པོ་རྟོ་བའི་པང་དུ་དབུ་བཞག་
 ནས་ཡོད་པའི་ཆོ། པོ་རྟོ་བའི་ཐུགས་དགོངས་ལ། འདིགས་སར་སྐྱེལ་མས་བོར་བ་འདྲ་བ་ཅིག་འོང་བ་
 འདུག་ན། ད་སུ་ལ་བཞེན་སྟེན་པ་དང་། སྐྱོན་ཆབ་གོང་བའི་རྩ་ན་མར་ཉིལ་གྱིས་བྱང་བ་དང་། དགེ་
 བཤེས་སྟོན་པས་མཁྱེན་ནས། དས་ཁྱོད་ཀྱི་རྟེན་ས་སུ་ཡང་མ་མཐོང་བས། ད་པན་ཆད་གསུམ་ཡན་
 ཆད་ལྷ་མན་ཆད་དཔུང་གདང་ཆོས་ལ། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མདོ་སྟེ་ལ་གྱིས་ལ་སེམས་བཟང་
 པོར་གྱིས་དང་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ཕྱད་དེ་འོང་ཅིག་གསུངས་པས། མདུན་ན་རྡོ་བོ་ལེགས་ཡོད་པས་
 སེམས་བཟང་པོ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་ཟེར་བ་མ་ལགས་སམ། ཁྱེད་པས་ཡིན་མོད་གསུངས་པས། དེ་
 སྔ་ནས་ཀྱང་མ་གོ་རྒྱ་མེད་པ་ལ། དེས་གསལ་བཏབ་པ་འདྲ་བ་ཅིག་བྱུང་ནས། དེའི་ཐབས་སྒོག་ཏུ་
 མན་དག་ཏུ་ཡང་གསུངས། ཆོགས་སུ་ལུང་དང་སྐྱར་ནས་ཀྱང་གསུངས། བཀའ་བཀྲོན་ཚུན་ཆད་
 གྱིས་ཀྱང་དེའི་ཐབས་སུ་གསུངས་ནས་ཡོད་པས། ལོ་གཉིས་ཅམ་དུ་བྱ་ངན་ཡང་སངས་པ་འདྲ་ཅིག་
 བྱང་བ་ལ། ཕྱིས་སེམས་བཟང་པོ་ལ་ཁོང་རང་དགོས་པར་སོང་བས་བྱ་ངན་ལ་སངས་དུས་མེད་གསུང་
 རྟེན།

དེ་ལྟར་དགེ་བཤེས་སྟོན་པ་འདས་ནས་ནལ་འཕྱར་པ་ཆེན་པོས་ཆོགས་བསྟུན། དེ་ནས་དགེ་བཤེས་དགོན་པ་བས་བསྟུན། དགོན་པ་བ་འདས་ནས་སྐྱེ་མཆེད་གསུམ་ཡང་ཤ་གཟུག་རང་ཟ་བར་ཆད་ནས་ར་སྐྱེད་ན་ཆོས་ཀྱི་སྤྱུ་གཤེད་ཐབས་སུ་ཡོད། དེ་ཙམ་ན་ཡོན་བཤད་དེ་སྤྱུ་རྒྱུད་བས་མཛད་པ་ལ་ཉིན་ཅིག་པོ་ཏོ་བས་མཛད་པས། གཞན་གྱི་ཤེས་པ་བསྐྱར་བྱས་པ་འདྲ་བ་ཅིག་བྱུང་བས། སྤྱུ་རྒྱུད་བས་དེ་ནས་གསུང་དུ་མ་གནང་། པོ་ཏོ་བས་དབྱར་དེ་སྐྱོ་སང་དུ་བསྐབ་བཏུས་ཅིག་གསུངས་པ་ལ་གཞན་གྱི་ཤེས་པ་བསྐྱར་བྱས་པ་ཅིག་བྱུང་། དེ་ནས་སྤྱི་མའི་གདན་ས་དེ་བསྐྱར་བར་བཞེད་པ་ལ། ཁང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོས། གདན་ས་འདི་ཁོས་བབྱུང་བར་འདོད་ནས་བྱས་པས། འོ་ཅག་འདིར་བསྐྱད་དུ་མི་བཏུབ་གསུང་ནས་བག་སྟུག་དབེན་པར་བཞུགས་ཀྱང་། དམ་པ་རང་གི་ཡོན་ཏན་གྱིས། ཁིང་ན་གནས་ཀྱང་ནམ་པར་སྤང་། ཟེར་བའི་ཚུལ་དུ་སྐབས་ལ་ཡོས་འབྱར་བྱུང་སྟེ། ཤ་གཟུག་པས་དགའ་བའི་གཡག་ཤ་སྟེས་ཏེ། བཀའ་གདམས་སྒྲིབ་པའི་སྟོལ་ཆེན་པོ་འདི་ཁོང་གི་བཀའ་དྲིན་ཡིན།

ཕྱིས་འདྲའ་ཀར་གནས་བཏུན་ཆེན་པོ་བཅུ་དྲུག་གི་ནང་ནས། དགྲ་བཙམ་པ་དར་མ་དམི་བྱ་བ་དེ་ནི། ད་ལྟར་ཡིན་པར་ཡང་གསོལ་བྱ་བ་ཡང་གསུངས་པ་ལགས་པར་གདའ་སྟེ་སྟེས་བྱ་ཆེན་པོ་དེས་བསྐབ་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་གསུང་བའི་དུས་ཅིག་ན། ལུས་དང་ཡོང་སྟོད་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྐྱར་བའི་ཐབས་སུ། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མི་བཏང་ཞིང་། མདོ་སྟེ་དག་ལ་རྟག་བཞུགས། ཞེས་བཤད་པ་ལ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པ་འདི་ནི་བསྐྱར་བའི་ཐབས་ཅིག་བྱར་མ་ཟད་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབྱ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་དབྱ་ངོ་མ་ཤེས་པའི་གཏམ་རྒྱུད་ཀྱང་གསུང་།

དེ་ལ་མན་ངག་ནི་ཐབས་སྤྱི་བའི་སྟོན་ནས་རྟོགས་པའམ། ཡང་ན་ཆོག་ཉུང་ལ་དོན་རྒྱས་པར་སྟོན་པའི་ཐབས་ཡིན། དེ་ཐམས་ཅད་བསྟུས་པའི་མགོ་འཕྲུ་ནི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མི་བཏང་བ་ཡིན་པས། ཡེ་ཤེས་གྲུབ་པའི་རྒྱུད་ལས། རྒྱ་བ་འདྲིན་པ་མེད་པ་ཡི། ལྷ་ནི་པ་རོལ་བྱིན་མི་འགྱུར། ཞེས་དང་། ཡང་དམ་པ་རྣམས་ནི་སྤྱི་ཀྱང་མི་བསྐྱེད་སྟེ། རྒྱལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་དམ་པ་བསྟེན་པར་བྱ། ཁྱེད་ཉེ་ན་དེ་ཡི་ཡོན་ཏན་རྒྱལ། ཆེད་དུ་མ་བསྟོས་པར་ཡང་གོས་པར་འགྱུར། ཞེས་པ་དང་། དེ་ཡང་མིང་གི་དགེ་བཤེས་གྱིས་མི་འོང་སྟེ། དམ་པར་གྱུར་བ་ཅིག་དགོས་ཏེ། འཆལ་བ་དང་ཉམས་པ་ནི་བདུན་བརྒྱུད་ཚུན་ཆད་དཔུལ་བར་སྐྱེ་ཞེས་སྟུན་སྤྱི་བ་གསུང་སྟེ། དེ་བས་བརྒྱ་ཙམ་བརྒྱད་

ཚུན་ཆད་ཡར་གྱི་གྲོགས་སུ་མི་འགྱུར་ཞེས་སྟོན་པ་གསུང་།

སྤྱི་ཚུང་བའི་ཞལ་ནས། དུག་བྱམ་པ་གང་གིས་མི་བརྒྱ་འཆི་བར་བྱེད་ལ། སྤྱོད་བྱམ་པ་གང་གིས་བརྒྱ་འཆོ་བ་ཡིན་གསུང་། ཆོས་ནས་ཀྱང་། དམན་པ་བསྟེན་པས་མི་རྣམས་ཉམས་འགུར་ཞིང་། ཐད་ཀར་བབ་པ་བསྟེན་པས་སོ་ན་གནས། གཙོ་པོ་བསྟེན་པས་དམ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་། དེ་ཕྱིར་བདག་པས་གཙོར་གྱུར་བསྟེན་པར་བྱ། ཞེས་དང་། དམ་པ་མ་ཡིན་བསྟེན་པ་ན། སྤྱི་པོ་སྤྱིག་པ་བྱེད་པ་དང་། སྤྱིག་མི་བྱེད་པས་བསྟེན་བྱས་ན། སྤྱིག་པ་བྱེད་པར་དེ་འགྱུར་ཏེ། མི་སྟན་པ་ཡང་འཕེལ་བར་འགྱུར། ཞེས་དང་། ཡང་། མི་ཡིས་འདི་ན་ཉ་རུལ་ལ། ཀླུ་ཤ་བྱེད་པས་བཅིངས་གྱུར་ན། ཀླུ་ཤ་ཉིད་ཀྱང་རུལ་བར་འགྱུར། སྤྱིག་ཅན་བསྟེན་པའང་དེ་བཞིན་འགྱུར། ཞེས་དང་། ཡང་། འོང་པར་དུག་བསྐྱུས་མདའ་བརྟུག་པས། དུག་མ་བསྐྱུས་པའང་གོས་པར་འགྱུར། སྤྱིག་ཅན་བསྟེན་པའང་དེ་བཞིན་འགྱུར། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས།

དེ་བས་ན་ནམ་གྲོ་ལ་སྒྲུབ་པ་ལ་སྒྲུབ་པ་ལས་གཤམ་ཆེ་བ་མེད་དེ། ཆོ་འདིའི་བྱ་བ་བསྐྱེད་ནས་བྱས་
པས་ཆོག་པ་ལ་ཡང་སློབ་དཔོན་མེད་པས་མི་འོང་ན། ངན་སོང་གསུམ་ནས་འོང་མ་ཐོག་། འགོ་མ་སྤྱོད་
བའི་སར་འགོ་བ་ལ་སྒྲུབ་མེད་པར་ག་ན་འོང་གསུང་། དེ་ལྟར་ཡིན་པས་དགེ་བཤེས་དེའི་ཞལ་ནས།
ང་ཡི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ནི་ཐོག་མར་པ་རྒྱན་དེ་སྤྱར་ནས་འདུག་གསུང་། ལོ་བརྒྱ་གསུམ་མན་
ཆད་དུ། བཟང་ལ་བྱ་དགའ་ངན་ལ་ཆད་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྒྲོག་དང་ཡི་གེ་སློབ་ཏུ་བརྒྱག་དེ་ནས་སྒྲོག་
ཚུལ་ཆེར་ཡང་འགོ་བ་ཡིན། བརྒྱ་རྒྱ་བྱ་བ་ཆོས་ཀྱི་ལན་ཆ་ཡིན་པས་ཉན་གསུང་། དེ་ནས་སྒྲེས་བུའི་
དོན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སློབ་དུ་འགོ་བ་ཆད་མ་ཡིན་པས་ཉན་དགོས་ཟེར་བས། མར་ཏི་ཀ་ཀྱན་ཉན། དེ་
ནས་ལོ་ཉི་ཤུ་ལོན་ནས་བཤེན་སྟོན་གཡུང་བྱང་རྒྱ་མཚོའི་སྤུན་སྲུང་བྱོན་ནས་སྤོ་དགེ་ཚུལ་བྱས།
ཕྱི་དོ་དགེ་སློང་བྱས། སློང་ལ་སེམས་བསྐྱེད་བྱས་ཏེ་ང་ཡི་དེ་དོན་མི་ཆེ་འཕྲུལ་གསུང་། དེ་ནས་ད་ཁྱོད་
རབ་ཏུ་བྱང་རྟིང་ལ་འདུལ་བ་ཉན་དགོས་པ་ཡིན་ཟེར་ནས། རྒྱ་འདུལ་དབུ་ཉུག་བྱང་བ་ཅིག་གི་ཕྱིར་
འདུལ་བ་ཉན་དུ་ཕྱིན། དེ་ནས་ངའི་གྲོགས་པོ་འབྲོམ་སྟོན་གྱི་སློབ་མ་སྟོམ་སློབ་པ་ཅིག་ཡོད་པར་
འདུག་པས་དེར་སོང་གསུང་ནས། པོ་རྟོར་བྱོན་ཏེ། ཆོས་གོས་ལིང་བཟང་པོ་གཅིག་ཡོད་པ་ཐུལ་ནས་
སྟོམ་ཅིག་བསྐྱབ་པར་བྱ་བྱས་པས། དེ་ལ་ཞེན་ཅིག་སློང་དགོས་པ་ཡིན་ཆོས་གོས་འདི་ཡང་ཆོངས་ལ་

རྒྱགས་ཀྱིས་གསུང་ནས་ཚུར་ལ་གནང་།

དེ་ནས་དབྱར་ཚུལ་འདུག་གི་དུས་ལ་བབས་ནས། ལྷ་སྣ་ཅིག་ཀྱང་ཁྲིད་ནས་དབྱར་འདི་བྱ་བ་
ལྷ་བའི་གནས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་ཅིག་ལྷ་བྱས་པས། དེའི་དུས་སུ་གནང་བ་དང་མི་གནང་བའི་ལན་གང་
ཡང་མི་གསུང་བར་ལྷ་སྣ་བ་ལ་བཀྲོན་ཐབས་འདྲ་བ་ཅིག་མཛད་ནས། རོ་མོད་ཤོག་གསུང་ནས། རོ་
མོད་སྲོང་ལ་ཡང་གཉིས་འགྲོགས་ནས་གཟིམས་མལ་གྱི་ལོགས་སུ་བྱོན་ནས་ལྷས་པ་ལ། དགེ་བཤེས་
ཀྱི་ཞལ་ནས། རོ་བོ་གཡོར་པོ་གཉིས། གནས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་བྱ་བ་བཤའ་མ་ཅིག་ཡོད་ན། གནས་པ་
སློབ་མ་དེས་བྱ་བ་ལྷ་བའི་དུས་ན། བྱར་རུང་བ་རྣམས་ནི་གནང་། མི་རུང་བ་རྣམས་ནི་འགོགས། དེ་
ལྟར་གནང་བཀའ་བྱས་པ་ལ་མ་ཉན་ན་ཆད་པས་གཅོད་དེ། དང་པོ་གཏམ་མི་འདྲེ་བ། གདམ་ངག་མི་
བྱིན་པ། གནས་འགོག་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་ལྷའི་སློབ་མཛད་པས་གཅོད། དེ་གཞན་གྱིས་བསྐྱུས་ན་
ཡང་གཞན་ལ་སྤྲོལ་བ་སྤྱད་པའི་ལྷང་བར་འཁྱར་བ་ཡིན། ཕྱིས་བཟོད་པ་གསོལ་དུ་བྱུང་བའི་དུས་ན།
སྤང་བ་དང་མི་སྤང་བའི་རིམ་པས་སློབ་མ་དེ་ལ་འབྲོམ་ཆོགས་པར་སྦྱོང་བ་བཞིན་དུ་འཁྲོགས་
ཐབས་མེད་པ་ཅིག་ཡོད་དེ་ད་ལྟ་དེ་ལྟ་བུ་མེད། ང་ལ་ཡེར་པར་སློབ་དཔོན་ཞང་བཅུན་བྱ་བ་གནས་ཀྱི་
སློབ་དཔོན་གྱི་འོས་ཅིག་བྱོན་ཏེ། ལྷས་ཀྱང་གནས་མ་བཅས་པར་སྐྱེ་གཤེགས། ར་སྦྱིང་དུ་དགེ་བསྟེན་
བགོས་པོ་ཅིག་བྱོན་ཏེ་བྲན་བའི་ཡུལ་དུ་ཁྱུར། ད་ཕྱིན་ཆད་གནས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་གྱི་དོད་པོར་རང་
ཅག་ལས་འདྲེས་མ་ལ་སྦྱོད་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་པས། དཀར་པོའི་བག་ཆགས་ལ་སྦྱོད་པ་མཐོང་ན་བག་
ཡོད་པས་ཅི་མི་ཉམས་བྱ། བག་པོའི་བག་ཆགས་མཐོང་ན་སྦྱོབ་མང་དུ་སྒྲོམས་གསུང་།

དེ་ནས་དགེ་བཤེས་དེ་ལོ་ཉི་ཤུ་ཙུ་གཉིས་བསྟེན་ནས་ཡིད་ལ་བསམས་པས། དེ་ཡང་དང་པོར་
དལ་འཕྱོར་རྟེན་པར་དཀའ་བ་འདི་ལ་འཕྲིག་ཚུད་པས་ཆོས་ཡོད་ནས་བྱུང་། དེ་གོང་དུ་ཉན་བཤའ་
བྱས་ཀྱང་གོ་དང་གོ་སྟེ་མ་གོ་བེར་བ་བཞིན་དུ་འདུག་པས་ཐུགས་སྐྱེས་ནས་བསྐྱུས་དོན་ས་གཅོད་
ཐམས་ཅད་ཀྱང་མི་ལ་བྱིན་ནས་ཀ་བ་ལི་རང་སྟོང་པར་བཞག་གསུང་། དགེ་བཤེས་སྐྱུན་ལྷ་བ་ཀུན་
ལ་དང་པོ་སྤང་པོ་ལྷ་ཉན་པ་ཙམ་གྱིས་དོན་རྟོགས་པས་སྦྱོ་ཞིང་སྟིང་མི་དགའ་བ་བྱུང་སྐད་དེ། དགེ་
བཤེས་ཀྱིས་འཕྲིག་མ་བཅུག་གི་བར་དུ་མ་བྱུང་དེ་བས་ན་དགེ་བཤེས་ཅིག་དགོས་སྟུམ། དགེ་བཤེས་
དེ་དང་མ་འཕྲད་ཀྱི་བར་དུ་དེད་སྟེན་པ་ཆེན་པོར་འདུག །དགེ་བཤེས་དེ་དང་མ་མཛལ་ཞིང་རབ་དུ་

མ་བྱུང་ན་སྟོགས་གང་ནས་གྱུང་། དེད་གྱིས་ཁང་པོ་རྒྱང་པོ་འདྲིའི་དོད་མི་སྤུལ་པ་ཡིན་ཏེ། རབ་བྱུ་
བྱུང་། དགེ་བཤེས་དེ་དང་མཇལ་བས་བདེ་སྦྱིད་སྟོན་གྲགས་ཐམས་ཅད་དེད་ཆེ་གསུང་། ཆོ་འདི་ལ་
ཡང་དེ་འདྲ་ན་ཕྱི་མ་ལ་ཅི་འདྲ་གསུང་། དེ་བས་ན་འདིག་རྟེན་གྱི་རྣམ་གཞག་རང་ལ་ཡང་དགེ་བའི་
བཤེས་གཞིན་གལ་ཆེ་བས་གྲ་པ་དང་དོལ་པའི་བྱུང་པར་སྟོས། འདིར་ཆོགས་པ་འདི་རྣམས་རང་ལ་
དགེ་བཤེས་པོ་ཏོ་བ་དེ་དང་འཕྲད་མ་འཕྲད་གྱི་བྱུང་པར་ཅི་འདྲ་གསུང་། དེ་བས་ན་དང་པོ་ཡང་དགེ་
བའི་བཤེས་གཞིན་ཅིག་བཅའ་ལ་གྲུས་པའི་སྟོན་ནས་བསྟེན་ཅིང་རྟག་ཏུ་འགྲོགས་པའི་སྟོན་ལམ་ཡང་
གདག་པ། འདས་ན་ཡང་འདས་མཆོད་ཚུན་ཆད་བྱེད་ཅིང་སྟོན་ལམ་བཏབ་ན། ཕྱི་མ་ལ་མཇལ་བའི་རྩ་
ཡིན་པས། དེ་ལྟར་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན་གསུང་།

འོ་ན་ངི་ལྷ་ར་ན་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པ་ཆོས་ཀྱི་དབྱ་ཡིན་སྟུང་ན། དེ་ལས་དང་དང་
བྱང་ཚུབ་སེམས་སོགས་ཞེས་ཏེ། དེ་ཡང་དང་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུའི་དྲུས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་། འབྲས་
བུའི་དྲུས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྗེས་སྟུང་ན་པ་ཡང་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་རག་ལས་ལ་དེ་ལ་ཡིད་ཆེས་
ཙ་ན། དེས་གསུངས་པའི་ཆོས་ལ་ཡིད་ཆེས་པར་འགྱུར་ཏེ། རི་རབ་གནས་ནས་འཕོ་ཡང་གདའ། ཉི་
ཟླ་ཐང་ལ་ལྷུང་ཡང་དགའི། ཉི་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་ནི་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་མི་སྲིད། ཅས་
གསུངས་པ་དང་། ཡང་ཀུན་དགའ་བོས། བདག་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་ལགས་
ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་ལ་འབྲུལ་པ་མི་མངའ་བའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་པ་
ལྷ་ར་རོ།

དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་དེ་སྐྱབ་པའི་རྟེན་དལ་འཕྲོར་རྟེན་པར་དཀའ་བར་ཡིད་ཆེས་པ་དང་། དེ་ཡང་
འདིག་པར་སྒྲུབ་ཤི། ཡུན་རིང་དུ་མི་སྟོད་པར་རྒྱན་གྱི་མི་རྟག་པ་སྟེ། གཉེན་བཤེས་དང་ལུལ་ལ་སོགས་
པ་ཐམས་ཅད་བཞག་ནས་འདིག་རྟེན་སྟོང་ལ་ཉུང་མོ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རྟེན་པ་དང་བཀྱར་སྟེ་ལ་
སོགས་པ་དང་། བདག་གིས་འབད་པ་དྲག་པོས་བསྐྱངས་པའི་ལུས་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་བཞག་
ནས་འཕྲོད་ཤོས་པར་ཡིད་ཆེས་པ་དང་། དེ་ལྟར་འཕྲོ་བའི་དུས་ན་སྟོང་ལ་བདེ་སྐྱབ་ཐམས་ཅད་
རང་གི་ལས་དགེ་མི་དགེ་ལས་འབྱུང་བས། ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྤྱིན་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་དང་། འཁོར་
བའི་རྒྱ་འབྲས་སྐྱབ་བསྐྱལ་ཀྱན་འབྱུང་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བའི་རྒྱ་འབྲས་འཕོག་པ་

དེ་ལྟར་དགེ་བཤེས་སྟོན་པ་སླ་མ་ཉུང་སྟེ་ལྷ་ལས་མེད་པ་ལ། བོ་རྟོ་བ་དང་སྟོམ་པ་རིན་ཆེན་སླ་
མ་གཉིས་ཀྱིས། གསང་སྤྱོད་དང་དགེ་བཤེས་སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་གང་ལེགས་བཤོས་པ་ལ། སྟོ་དམན་
པའི་རིང་ལ་དགེ་བཤེས་སྟོན་པའི་ལྷགས་དེ་ལེགས་པར་ངེད་གཉིས་འཆམ་པས་དེ་ལྟར་བསྐྱབ་པར་
བྱ་སྟེ། དགེ་བཤེས་སྟོན་པས་བསྟེན་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཉག་ཏུ་བྱ་དང་གཉིས་སྐྱེ་ཤ་དང་ཁྲག་
བཏང་མ་བཏང་གི་ཁྱད་ལས་མེད་པ་ཅིག་མཛད་པ་ཡིན་གསུང་། དེ་བས་རང་ཅག་ཀྱང་སླ་མར་གྱུར་
པན་ཆད་སྟོག་དང་བསྟོན་ནས་ཀྱང་བསྟེན་དགོས་གསུང་སྟེ། དེ་ཙམ་ཅུང་མི་དགོས་ཀྱི་སླ་མ་བས་
ཨེན་ཅིག་ཁས་ཉེན་ཙམ་བྱ་གསུང་།

འོ་ན་འཕགས་པ་རྟོར་བཟང་ཀྱན་གྱིས་ཕྱོགས་བཅུ་ཐམས་ཅད་དུ་སླ་མ་བརྒྱ་ཙུ་བཅུ་བསྟེན་
པར་གསུངས་པ་སྟུམ་ན། ཁོང་སྟོན་ཡངས་གསལ་ལ་ངེ་མ་མེད་པར་གྱུར་པས་ཐམས་ཅད་ལ་སངས་
རྒྱུ་གྱི་འདུ་ཤེས་རྣལ་མ་ཡོད་པས་གཞན་དུ་འགྲོ་བའི་དུས་ན་འབྲལ་ཡེ་མི་ཤོད་པར་ལན་བརྒྱ་སྟོང་
དུ་མར་སྟོར་བ་བྱེད་ཅིང་མིག་མཆི་མས་གང་བས་ཡང་དང་ཡང་དུ་ལྟ་བུ་ལ་བརྟུབ་པ་ཡིན་
གྱི། འོ་སྟོལ་ལྟ་བུའི་སྟོམ་སྐྱུངས་པས་བཤད་ཆད་ལ་མཉན་པ་སྟོན་དབྱར་གྱི་སྤང་དང་འབྲལ་བར་སྟོབ་
དཔོན་དུ་མ་རེད་པ་ཡང་མེད་ལ། སྟོབ་དཔོན་དུ་འཛིན་པ་ནི་ཅིག་ཀྱང་མེད་པར་སོང་ཙམ་ན། ཆོས་
དང་ཆོས་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་མ་གྲུས་པར་སོང་བས། ཆེ་འདི་རང་ལ་མཛོད་དང་སྟོང་ལྷུང་ལ་སོགས་པ་
ལུས་སེམས་ལ་གཞོན་པ་ཆེན་པོ་འབྱུང་། མ་འོངས་པའི་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་ཆོས་དང་མི་འབྲུད།
བརྒྱ་ལ་འབྲུད་ཀྱང་དེས་མི་ཕན་ཏེ། དང་སྟོང་རྒྱུད་མིག་བཞིན་དུ་ཤེས་རབ་ཉམས་པའི་རྒྱུའི་གཙོ་
བོར་འགྲོ་བའི་ལས་གསོག་པ་ལས་མི་འོང་བ་ཡིན་ཏེ། དགེ་བཤེས་དེའི་ཞལ་ནས། རེད་ཀྱིས་ཀྱང་སྟོ་
ས་ཀྱན་དུ་མཆོན་ཉིད་ཉན་པའི་དུས་ན་དེ་ལྟར་བྱས། སྟོབ་དཔོན་ཅིག་གི་གན་དུ་བྱིན་ཏེ། དེ་འབྲལ་
ཅིག་འདུག་གཞན་དུ་འདེངས་བྱས་སྟོབ་དཔོན་ལ་ཆོས་འདི་མི་བཤད་ན་ངེད་འགྲོའོ་བྱས་པས། སྟོབ་
མ་ཤོར་གྱིས་དོགས་པས་དེ་བཤད། ཁྲབ་གསར་མ་རེ་རེ་སྤུལ་བ་བས། ཤོར་གེ་རེ་རེ་ཁགས་པ་ལ་
བདམ་པས་ཀེག་སྟོན་ཤེད། རེད་མཆོན་ཉིད་པ་ལ་འདི་མ་བརྟུབ་ཟེར་ལོ། སྐྱེས་བུ་སེམས་བ་ལ།
ཁམས་པ་ཆོན་ཅིག་གིས། ང་སྟོལ་དང་ངེད་ཀྱིས་ཆོས་མཉན་ཅིག་བྱས་པས། ཁམས་པ་སྟེན་པ་ཆོན་
ཅིག་གིས་བསྟོར་ན་དཔེ་མེད་པར་འགྲོ་བ་ཟེར་ལོ། དེ་བས་ན་ཆོས་བཤད་པ་བས་ཉན་པ་ངིན་བགྱང་།

སྟེ། དེད་ཀྱིས་ཁྲལ་ཆོས་མ་བྱས་ན་སློབ་དཔོན་ལ་ཅི་བརྟུབ་ཟེར།

དགེ་བཤེས་རྒྱལ་རྒྱལ་པས་དྲིན་བགྲང་། དགེ་བཤེས་ཀྱང་ང་ལ་རྒྱལ་པ་དྲིན་ཆེ་གསུང་།
གཙོང་རོང་མི་བཟད་པ་ནས་འདོན་པར་བྱེད་པའི་མཁན་པོ་ཀུན་ལ་སྟོན་པ་ཁྱེད་རང་ཁྱིམ་། ཤོག་བྱ་
སོར་བཞི་པ་དེ་ངས་བལྟ་བ་ལ་བཞག་ཅིག་ཟེར། འདྲེན་པའི་སློབ་དཔོན་ཀུན་དང་མ་འཁོན་པ་རང་
མེད། མཆན་ཉིད་ཀྱི་དུས་ཀུན་སློབ་དཔོན་ཐུབ་ན་དེས་ཆོག་པར་ཅི། སློབ་དཔོན་གྱི་གོང་ཚ་ནས་
བཟུང་ནས། ཞོ་པ་ཐུང་ནས་ཀྱིས་ཀྱི་བསད་ལོ་ཟེར་བ་ཡོད་པར་འདུག་ན། དེ་ཙམ་ལས་མེད་ན་ཆོས་
ཉན་ནས་ཀྱང་ཅི་བྱེད་གསུང་། མཆན་ཉིད་པའི་སྟོན་པ་གཉིས་ཡོད་པ་ལ། གཅིག་གིས་ཆོས་བཤད་
བྱས་པས་ཟང་ཟེར་བག་རེ་བྱུང་བས། ཅིག་ཤེད་གོ་རེ་བཅད་ཟེར་ལོ། འོ་ན་ཆོས་དེའི་ཆེད་དུ་བསྐྱབས་
སམ། ཟང་ཟེར་ཆེ་བ་བསོད་ནམས་ཆེ་བ་མིན་སྤང་པོའི་གསེབ་ན་དུག་པོ་གོན་ནས་འདུག་ཀྱང་།
དངོས་པོ་དང་མཐུན་པའི་སྟོ་སྒྲ་སིང་སིང་སྒྲེ་ན། དེ་བསོད་ནམས་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་རྒྱལ་སྤྱི་བྱུང་བ་
ཡིན། ཟང་ཟེར་ཡོད་ན་སྦྱིན་པ་བག་རེ་བཏང་དུ་ཡོད་དེ། སྦྱིན་པ་སྟོང་གསུམ་བཀའ་ནས་རྒྱན་མི་
འཆད་པར་བཏང་བ་བས། དཔེན་པ་དར་ཅིག་བསྟེན་པ་དགའ་བ་ཡིན་གསུང་།

ད་ལྟ་ཆོས་བཤད་པ་དང་ཟང་ཟེར་འབྱུལ་བ་གཉིས་ཀྱང་ཟང་ཟེར་འབྱུལ་བ་དེས་དྲིན་བགྲང་།
པ་མ་དང་བྱ་ཆ་གཉིས་ཀྱང་བྱ་ཆས་དྲིན་བགྲང་སྟེ། དེད་མེད་ན་ཁྱེད་ལ་ཅི་བརྟུབ་ཟེར་ན། དེ་འོ་ན་བྱ་
ཆ་དྲིན་ཆེ་འཕགས་ཀྱང་། རྣལ་འབྱོར་པ་ཀུན་ན་རེ། བྱ་ཆ་དྲིན་ཆེ་བ་རང་ཡིན་ཟེར་བ་དང་། སློབ་
དཔོན་དང་སློབ་མ་གཉིས་ཀས་ཁས་ཆོས་བྱེད་པ་སྐྱད་ཟེར་ཞིང་འདོད་པས་གདུངས་ནས་འདུག་ན།
སེམས་འདྲིན་བསྐྱབས་པ་ལྟར་རྒྱུང་པོས་ཐུར་གྱིས་ཁྱེད་པའི་གཏམ་ཡིན་གསུང་། དེ་བས་ན་དང་པོར་
སློབ་དཔོན་བརྟུབ་མི་བརྟུབ་ལེགས་པར་མ་བརྟགས་པར་ཐམས་ཅད་ལ་ཉན་པ་མིན། བརྟགས་ནས་
སླ་མར་བརྟུབ་བམ་སྟམ་པ་ཅིག་ལ་སློབ་དཔོན་དུ་འདུས་ཀྱི་ཉིང་ལ་ཅི་འདྲ་ཡང་མ་གྲས་པ་བྱར་མི་
རུང་སྟེ། ཁྱོད་ཁྱེད་འཁོར་མོ་འདིག་གི་གཏམ་རྒྱུད་ལྟར་ནས་འབྱུལ་དུ་བསམས་ནས་དད་གྲས་བྱས་
ན། མ་འོངས་པ་ན་སྟེང་འོག་ཐད་ཀ་གང་དུ་སྦྱིས་ཀྱང་སླ་མས་མི་འཕོངས་ཏེ། སླ་མ་དེ་འཕ་དེ་དང་
མཉམ་པའམ། ལྷག་པ་ཅིག་དང་མཇལ་བ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ཏེ། བཅོམ་ལུན་འདས་ཀྱིས་ལས་བསྐལ་པ་
བརྒྱད་ཡང་རྒྱུད་མི་བཟང་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། སླ་མ་དང་མཇལ་བྱིན་ཆད་ཐར་ཟེན་ཏེ། ཕྱིར་མི་

ལྷོག་པ་དང་འབྲ་བ་ཡིན་གསུང་། དེ་ལྟར་ལེའུ་དང་པོ་དེས་སྒྲུབ་པ་བསྟེན་པའི་ཕན་ཡོན་དང་དེ་རི་
ལྟར་བཅའ་ཁྲིའི་བསྟེན་ཚུལ་མདོ་ཅམ་དུ་གསུངས་ནས། ད་ལེའུ་ལྷག་མ་ནམས་ཀྱིས་རྒྱས་པར་སྟོན་
པའོ། །

ལྷོ་ན་དགེ་བཤེས་སྟོན་པ་ལྟར་གྲས་པར་གསུངས་ན་གྲས་པའི་ཚུལ་རི་ལྟར་བསྟེན་སྟམ་ན།
དེས་གསུངས་པ།

གཙང་གཅིག་མ་ཡིས་བསྟེན་ཚུལ་ཞུས་པས། །
སྒྲུབ་སངས་རྒྱས་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་བསྟེན། །
འདུ་ཤེས་བཅོས་མས་མི་འོང་ནལ་མ། །
དེ་ལྟར་སྐྱེད་དགོས་གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་འཇམ། །
ཕ་རོལ་བྱིན་ཚུལ་སྒྲུབ་བྱུང་མེད། །
བལ་པོ་ཉང་དུ་འུ་གཏམ་རྒྱུད་བངས་ནས། །
སྒྲུབ་ལྷ་བཅུའི་ཚུལ་ཡང་གཉིས་ཀྱིས། །
དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་བདག་ལ་དེར་སྤྲང་། །
ས་བཅུའི་དབང་སྤྲུག་ལོང་སྤྱོད་རྫོགས་སྤྲུག། །
སྤྱོད་ལ་རི་ལྟར་འཆོམ་པ་དེར་སྤྲང་། །
སྟམ་ནས་སངས་རྒྱས་འདུ་ཤེས་ནལ་མས། །
དེ་བསྟེན་ཆོས་ཀྱི་བགོ་སྐྱེད་སྤྱོད་པས། །
ཟང་ཟེང་བགོ་སྐྱེད་སྤྱོད་པ་མ་ཡིན། །
བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པའི་ཚུལ་ཀུན་དེར་འདུས། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་དགེ་བཤེས་པོ་ཏོ་བ་གཞུ་མཁན་ན་བཞུགས་པའི་ཆོ། དགེ་བཤེས་
སྤྱན་སྤྲུབ་པའི་བྲ་བ་གཙང་པ་ཀྱིས་སྟོན་ཀྱི་ཞུ་སྤྱན་དགེ་བཤེས་ཡ་གད་པས་མཛད་ནས། སྒྲུབ་པའི་ལྟར་

བསྟེན་པ་དང་། སྤྱོད་པ་རི་ལྟ་བུས་བསྐྱལ་བ་ཞུས་པར། སྤྱི་མ་སངས་རྒྱུ་གྱི་འདུ་ཤེས་གྱིས་བསྟེན་པ་
ལ་སོགས་པ་གསུངས་པའོ། དེ་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྤྱི་མ་ལ་སོ་སོ་སྦྱེ་བའི་འདུ་ཤེས་བྱུང་ན་དམ་
ཆོག་ཉམས་པའི་ཐ་མར་འགོ་བཡིན་གསུང་། དེ་ཡང་མིན་པ་ལ་སྤོ་འཆོས་པ་ལྟ་བུ་མིན། སངས་རྒྱུ་
དངོས་རང་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱུ་དང་སྤྱི་མའི་ཆོས་སྦྱུའི་ངོས་ནས་བྱད་ཅིང་། སེམས་ཅན་འཁོར་བའི་
རྒྱ་མཚོ་ནས་སྒྲོལ་བའི་མཛད་པ་དང་། འཕྲིན་ལས་ལ་ཡང་བྱད་ཅིང་། དེ་ལྟ་བུའི་སྤྱི་མ་དེ་ནི་པལ་
ཆེར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱི་མ་པ་ཡིན། དེ་མ་ཡིན་ཀྱང་དེའི་སྒྲུ་གསུང་ཐུགས་ལ་སངས་རྒྱུ་
ཐམས་ཅད་གྱི་སྒྲུ་གསུང་ཐུགས་ཞུགས་པ་ཡིན་གསུང་།

དེ་ཡང་མཐོ་ཡོར་མི་ཡིན་ནོ་སྤྱི་མ་པའམ། གཙང་པའི་འབྲུམ་ལྟར་འདུ་ཤེས་བཅོས་མ་ཁ་ལ་
སངས་རྒྱུ་ཟེར་ཐུག་དང་སྟོན་ལ་བྱེད། དོན་ལ་རང་མཁས་པར་སྒྲོས་གཙོད་པ་དེས་མི་འོང་། སེམས་
གྱིས་གུས་པ་ནལ་མ་ཅིག་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན་པས། དགེ་བཤེས་ནལ་འབྱོར་པ་ཆེན་པོའི་ཞལ་ནས།
ངའི་གྲིབ་མ་ལ་ལན་བརྒྱ་འགོད་ན་ཡང་འགོད་ལ་ང་ལ་སེམས་གྱིས་མ་འགོད་གསུང་ལོ། འོ་ན་སྤྱི་མ་
ལ་སངས་རྒྱུ་གྱི་འདུ་ཤེས་སྦྱེད་པ་དེ་གསང་སྟགས་གྱི་སྤྱི་མ་ལ་མ་ཡིན་ནམ། ས་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་སྤྱི་
མ་ལ་ཅང་དགོས་སམ་སྤྱི་མ་ན། དེ་གཉིས་ལ་གཉན་མི་གཉན་མེད་པས་འདྲ་བར་བྱེད་དགོས་ཏེ། དགེ་
བཤེས་སྟོན་པའི་ཞལ་ནས། ཉན་ཏར་གསང་སྟགས་ཐབས་གྱིས་བྱང་བའི་དོན་ཏུ་གསུངས་པ་ཡིན།
ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མན་ངག་མ་གསང་བར་སྟོན་པ་ཁོ་ནར་བསྐྱས་པ་ས་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཡིན་གསུང་།

པོ་ཏོ་བའི་ཞལ་ནས། ངས་མདང་ད་ནངས་གསང་སྟགས་འཕགས་སྐྱོར་ལ་ལྟ་རྟོག་ཅིག་བྱས་
པས། ས་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་སྤྱི་མ་ལྟ་བུ་དང་པ་ཅིག་བྱུང་སྟེ། ཟབ་མོའི་དོན་ཐམས་ཅད་སྟོན་པ་ཁོ་ནར་
བསྟེན་པ་ལ། འདི་ཀྱན་ནས་བརྩ་སྟོན་ཆོགས་ནས་བསྟེན་ནས་གབ་གབ་པོ་འདྲ་བ་མི་གོ་བར་བྱས་ནས་
འདུག་གསུང་། དེ་བས་ན་བྱད་ཅིང་། དེའི་ཁྱད་སྲུང་བལ་པོ་ཅན་ཏུ་ཏང་ཏུའི་ཞལ་ནས། ངས་ཤེས་
རབ་གྱི་ས་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལྟ་བུའི་ཆོས་བཤད་པ་ལ། བོད་འདི་ཀྱན་ཅིར་ཡང་མི་ཆེ་བར། གསང་
སྟགས་བཤད་པ་ལ་ཡ་མཚན་ཆེ་བར་བྱེད་པར་འདུག་སྟེ། དེ་གཉིས་ལ་བྱད་པར་མེད་པ་ཡིན་གསུང་
སྟེ། དེ་བས་ན་སྤྱི་མ་ལ་ཐུག་པ་ནས། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་གུས་པ་རི་ལྟར་གསུངས་པ་ཡང་།
ས་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དང་གསང་སྟགས་གྱི་སྤྱི་མ་གཉིས་ཀ་ལ་བྱད་ཅིང་པར་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན་གསུང་།

སྤྲོ་མ་སངས་རྒྱས་དངོས་ཡིན་པའི་འཐད་པ་ཡང་། འོ་སྒྲོལ་ལ་སངས་རྒྱས་དངོས་སྣང་བའི་
སྒྲུལ་བ་མེད་པས། དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་བདག་ལ་སྤྲོ་མའི་ཚུལ་དེ་ལྟར་སྣང་བ་ཡིན།
དེ་བས་རྒྱུད་དག་པ་ལ་སྒྲུལ་པའི་སྒྲུ་རྒྱལ་བ་ཤུག་ཐུབ་པ་ལྟ་བུར་སྣང་། དེ་བས་ཀྱང་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་
དག་པའི་ས་བཅུ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ཡོང་སྟོང་རྟོགས་སྒྲུ་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ལྟ་བུར་
སྣང་ནས་ཆོས་མི་གསུང་སྒྲུ་མི་གཡོ་བར་མཉམ་པར་བཞག་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་
ཆོས་ཀྱི་ཡོང་སྟོང་མཛད་པའི་སྣང་བ་འབྱུང་། དེ་བས་རྒྱུད་ཤིན་ཏུ་དག་པའི་ས་བཅུ་པའི་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུ་ཡང་སྤྲོ་མ་ཐོབ་པའི་ཉེ་མ་ལྟ་བུར་སྣང་བ་ཡིན་གསུང་། དེ་བས་
ན་སྟོང་དང་བསྐྱེད་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྣང་བ་འབྱུང་བས། དེ་བས་ན་འོ་སྒྲོལ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱང་སྤྲོ་
མ་ལྟ་བུར་སྣང་བའི་སྟོང་ལས་མེད་པས་ན། སྤྲོ་མ་ནི་སངས་རྒྱས་དངོས་རང་ཡིན་སྒྲུལ་པའི་འདུ་ཤེས་
ཀྱིས་བསྟེན་པར་བྱའོ།

དེ་ལྟར་བསྟེན་པའི་དུས་ན་ཡང་། ཆོས་ཀྱི་བགོ་སྒྲུལ་ལ་སྟོང་པ་འདི་གལ་ཆེ་སྟེ། བཅོམ་ལུན་
འདས་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ན་བཞུགས་པའི་ཆོ། དགེ་སྦྲོང་རྣམས་ལ་ངའི་གཡོག་བྱེད་ལུས་པ་སུ་ཡོད་
གསུངས་ནས་དག་བཅོམ་པ་ལྟ་བུ་ཅམ་གྱིས་ཁས་སྤངས་པ་ལ། བྱེད་ཀྱས་ཤིང་འཁོགས་པས་གཡོག་
ངེ་ལྟར་བྱེད་གསུངས་ནས་མ་གནང་། མོའུ་གལ་གྱི་བུས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་གང་ལ་གཏད་མཉམ་
པར་བཞག་ནས་བལྟས་པས། ཀུན་དགའ་བོ་ལ་དགེས་པ་ནི། ཐོག་མར་ཉེ་མ་ཤར་བ་བྱུབ་ཀྱི་ཆིག་ངོས་
ལ་ཤར་བ་དང་འདྲ་བར་དགོངས་ནས་ཀུན་དགའ་བོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞབས་འབྲིང་དུ་བསྒྲོས་པས་
ཆིགས་སུ། སམ་འབབས་ལྟག་མ་དང་ན་བཟའ་རྟིང་པ་མི་གནང་བ་དང་། དུས་མེད་པར་ཆོས་འདོད་
པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁྱ་སྒྲུབ་བྱེད་པར་གནང་ན། ཞབས་འབྲིང་བྱའོ་ཟེར་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཀུན་དགའ་བོའི་དེ་
མ་འོངས་པའི་གང་ཟག་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་ཅག་ཆོས་ལ་ཅིར་ཡང་མི་ཆེ་བར་ང་སུན་རེ་
རེའི་མཐོང་མཉམ་ལ། ཐུགས་ལ་བཏགས་མ་བཏགས་ཆེ་བ་དེ་ཐུགས་རུལ་བའི་རྟགས་ཡིན་གསུང་། དེ་
བས་ན་སྤྲོ་མ་བསྟེན་པའི་དུས་ན་རྒྱུན་དུ་འཇུག་པར་བྱའོ། ལྷན་དུ་འགོ་བར་མི་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
ཡང་རེས་ཅ་ན་སྐབས་འདིར་ཡང་གསུང་། དེ་ལྟར་བསྟེན་པའི་ཚུལ་ཐམས་ཅད་དེར་འདུས་ཏེ་
འོང་གསུང་།

ཕྱི་ལོ་ན་སྤྱི་མ་ལ་དེ་ལྟར་གྲུས་པར་བྱས་ཏེ་གདམ་ངག་ཁྱེས་ནས། དེ་ནས་རང་གི་ལོགས་སུ་སྐྱབ་
པ་བྱས་པས་ཆོག་གམ་སྟམ་ན། ཉག་ཏུ་འགྲོགས་དགོས་པར་སྟོན་པ་ནི།

ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་སྤྱི་མར་རག་ལས། །

དེ་ཡང་ཉག་ཏུ་མི་འབྲལ་འགྲོགས་པས། །

དོན་རྣམས་འགྲུབ་འགྱུར་དར་ཅིག་གིས་མིན། །

དད་དང་ཤེས་རབ་ཆེ་དང་ལྡན་ལ། །

སྤྱི་མས་མན་ངག་དུས་གཅིག་རྫོགས་བསྟན། །

ཤེས་ཤིང་གོ་བར་གྱུར་དུ་ཟིན་ཀྱང་། །

མི་འགྲོགས་ལོགས་སུ་འདུག་པས་བསྐྱབས་ན། །

དེ་ལ་ཡོན་ཏན་གང་ཡང་མི་སྤྱེ། །

ཅུང་ཟད་སྤྱེས་ཀྱང་སྤྱར་དུ་མེད་འགྱུར། །

ཤེས་རབ་དམན་ཡང་དད་ཅ་ཡོད་པས། །

སྤྱི་མ་མི་འབྲལ་ཉག་ཏུ་འགྲོགས་ན། །

སངས་རྒྱལ་ཆོས་རྣམས་དེ་ལ་ཡོད་ཟིན། །

དེ་བས་ཉག་ཏུ་གྲུས་པས་འགྲོགས་བྱ། །

ཉག་ཏུ་ཡོན་ཏན་ངོས་བཟུ་སྟོན་མིན། །

ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའམ། ཡང་ན་ཅ་བ་དད་པ་
ནས་འབྲས་བུ་སྐྱེ་གསུམ་གྱི་བར་གྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་སྤྱི་མ་ལ་རག་ལས་པས་ན་སྤྱི་མ་བཞེན་
དགོས་ཏེ། དེ་ཡང་དར་ཅིག་ཅམ་བཞེན་པས་མི་འོང་བས། ཉག་ཏུ་སྤྱི་མ་དང་མི་འབྲལ་བར་ལྟན་རིང་
དུ་འགྲོགས་པས། ལྷོ་ལ་ལྟར་རང་གི་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་སྟེ་རྒྱུད་ལ་སྤྱེ་བར་
འགྱུར་བས། སྤྱི་མ་ལ་ནི་དུས་ཀྱི་དུ། གསོང་པོར་བྱ་སྟེ་ཐམས་ཅད་དེ། ལྟུང་གསུང་སྤྱོད་པ་རབ་
བསྐྱམས་ལ། ཏུ་ཅང་ཉེ་མིན་རིང་བའང་མིན། ཉག་ཏུ་འབྲལ་བ་ཡང་མིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་

བྱེད་དཔོན་པ་ཡིན་ཏེ། བོ་རྟོ་བའི་ཞལ་ནས། ང་ལ་ཏ་འེ་འེ་བྱུང་ན་ཁྱར་བསྐྱབ། འེ་འེ་ཁོང་ན་ཁྱར་གྱི་
སྟེ། འོགས་སྐྱ་བསྐྱེད་པས་མི་འོང་བས་ལྷ་མ་དང་ཉེ་རིང་རན་པར་བྱས་ཏེ། ཡུན་བཞིངས་ནས་བསྐྱབ་
དཔོན་པ་ཡིན་གསུང་།

འོ་ན་སྤྱི་མཐོང་གི་དམ་འགན་ཐོབ་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་སྤྱི་མཐོང་རྟག་ཏུ་འགྲོགས་ཅད་དགོས་སམ་སྤྱི་མཐོང་དགོས་ཏེ། འདི་ལྟར་རང་སྐྱབ་པ་ལ་འཇུག་པའི་དད་པ་དང་ཡང་ལྟན། སྤྱི་མཐོང་གི་དམ་འགན་གོ་བར་རྟུག་པའི་ཤེས་རབ་ཆེན་པོ་དང་ཡང་ལྟན། སྤྱི་མཐོང་གྲང་དཔེ་མཚུངས་མེད་པར་མན་ངག་ཐམས་ཅད་དུས་གཅིག་ལ་རྫོགས་པར་བསྟན་ལ། དེ་ལ་རང་ཤེས་རབ་ཆེ་བས་ཆོག་ཤེས་ཤིང་དོན་ཡང་གོ་བར་གྱུར། དད་པ་དང་ལྟན་པས་སྐྱབ་པ་ལ་ཁྱེད་ཀྱི་ཕྱི་རྒྱུ་ལྟར་གྲང་། སྤྱི་མཐོང་མི་འགྲོགས་པར་ལོགས་སུ་བསྐྱད་པས་སྐྱབ་ན། དེ་ལ་ཡོན་ཏན་གང་ཡང་མི་སྟེ། བརྒྱ་ལ་རུང་བཟོ་ཅོམ་སྟེ། ལུས་སེམས་ཀྱི་གནོད་པ་སེལ་མ་ཤེས་པས། བར་དུ་བཅད་ནས་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱལ་བའི་བཙུན་པ་སྟེ། གཉིས་ཀྱི་གཅིག་དད་པ་དང་ཤེས་རབ་ཆེ་ཡང་། སྤྱི་མཐོང་མ་འགྲོགས་པས་ཆོང་པ་ཅིག་ལས་མ་བྱུང་། མཇུག་ཏུ་གྱིར་གྱི། གཅིག་དད་པ་དང་ཤེས་རབ་ཆུང་ཡང་། སྤྱི་མཐོང་འགྲོགས་པས་བཟང་པོ་ཅིག་བྱུང་སྟེ། དེ་བཞིན་དུ་བྲག་རྒྱབ་པའི་སྟེན་གཉིས་པོ་ལྟ་བུ་ཡང་ཡོན་གསུང་།

དེ་བས་ཤེས་རབ་དམན་ཏེ་སྤལ་གྱིས་གོ་བ་ཁོ་ནར་མི་འདུག་ཀྱང་། མི་གཞི་དང་དད་པའི་ཙུང་བ་བརྟན་པོ་ཡོད་པར་གྱུར་པས་སླ་མ་དང་མི་འབྲལ་བར་ཉག་ཏུ་འགྲོགས་ན། ཆོ་འདི་ཉིད་རང་ལ་སྙད་མེད་པར་འགྲོ་སྟེ། སངས་རྒྱལ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ཡི་ཆོས་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། དེས་འཕངས་པའི་སྦྱོད་པ་ཡ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་གིས་བསྐྱས་པ་ཐམས་ཅད་དེའི་རྒྱད་ལ་ཡོད་ཟིན་པ་ཡིན་པས་འབྲས་བྱ་འཆང་རྒྱ་བ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་གསུང་། དེ་བས་ན་ཉག་ཏུ་མི་འབྲལ་བར་འགྲོགས་པར་བྱ་སྟེ། དེའི་དུས་ན་ཡང་ཡོན་ཏན་གྱི་ངོས་ནས་བལྟ་དགོས་པ་ཡིན། རྒྱོན་ཉི་ཆོ་ཆོལ་བར་སོང་ན། ཆོ་འདི་རང་ལ་ཁྲག་ཏུ་སྒྱགས་ནས་ཤི་བ་ལ་སོགས་པ་ཉེས་དམིགས་མང་པོ་བྱུང་བ་ཡོད་པས། དེ་ལྟར་མི་བྱ་བར་སྦྱོད་ལུལ་ཀྱན་དུ་ཡོན་ཏན་ལ་བསྐྱས་ནས། རང་གི་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སླ་མའི་རྗེས་སུ་བསྐྱབས་ན། ཆོ་འདི་རང་ལ་ཆེས་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་མང་གསུང་།

ལྷོ་ན་སྐྱ་མའི་ཡོན་ཏན་བཏྲ་བཏྲ་བཏྲ་མི་རུང་བ་དེ་རི་ལྷ་བྱ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་གསུངས་པ་ནི།
 སྐྱ་མའི་ལུས་ངག་མཛད་སྦྱོང་གང་ལའང་། །
 སྐྱང་དོར་གཉིས་སུ་ནས་ཡང་མི་བསམ། །
 ཐུད་རུལ་ལ་སོགས་ཚུལ་དུའང་སྒྲོ་བེད། །
 དེ་ལྟར་བསམས་ན་ཀུན་ཀྱང་རུལ་འགྱུར། །
 དེ་ཡི་མན་ངག་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བས། །
 གང་ལའང་བྱིན་རྒྱབས་མི་འོང་ཆོས་ཉིད། །
 དེ་བས་མཛད་སྦྱོང་ཆོས་ལ་ཡིད་ཆེས། །
 དེ་ལྟ་ན་ནི་བྱིན་གྱིས་རྒྱབས་འབྱུང་། །

ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་སྐྱགས་ན་བཞུགས་པའི་དུས་སུ་དགེ་བཤེས་ཀྱི་ཞལ་ནས་སྐྱ་མའི་ལུས་
 ངག་གི་མཛད་སྦྱོང་དང་། བཀའ་སྩལ་ལ་ལེགས་ཉེས་གཉིས་སུ་བབྱང་ནས་འདི་ནི་ལེགས་པས་
 ཉམས་སུ་སྐང་བར་བྱའོ། །འདི་ནི་ཐེས་མེད་པས་དོར་བར་བྱ་སྟེ། སྐྱ་མ་དེ་ཕྱོགས་སུ་ཀུན་མཁྱེན་ཆུང་
 བར་གདའ་བེར་ནས་ཞེས་བཞུགས་སྐྱང་དོར་བྱེད་ན་ཐུད་རུལ་དང་འབྲས་སྟེ། ཐུད་རུལ་དེ་ལ་ལ་ཟ་
 བའུབ། ལ་ལ་མི་བའུབ་པ་བཞིན་དུ། སྐྱ་མའི་ཆོས་ཀྱང་ལ་ལ་བབྱང་དུ་རུང་། ལ་ལ་མི་རུང་བས་ན་
 ཀུན་ཀྱང་རུལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ལེགས་པར་བབྱང་བ་ལ་ཡང་བྱིན་རྒྱབས་མི་འབྱུང་སྟེ། དེས་པན་མི་
 ཐོགས་གསུང་། དེ་ཅི་སྟེ་སྐྱ་མ་ན། སྐྱ་མ་དེའི་མན་ངག་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བས་སོ། །ཐེ་ཆོམ་ཟས་ན་གདམ་
 ངག་མ་ནོར་ཡང་བྱིན་རྒྱབས་མི་འབྱུང་ལ། ཡིད་ཆེས་ན་གདམ་ངག་ནོར་བ་ལ་ཡང་བྱིན་རྒྱབས་
 འབྱུང་བ་ནི། ཆན་མོ་བྱ་གསོ་བའི་བྱིར། རོ་མོ་ཙུན་དའི་སྐྱགས་བསྐྱེས་པའི་གཏམ་རྒྱུད་ལྷ་བྱ་ཡིན་
 གསུང་།

དེ་བས་ན་སྐྱ་མ་ལ་བཀའ་དོད་དུ་བྱས་ནས་མཛད་སྦྱོང་ཐམས་ཅད་ལ་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་
 དགོས་པ་གལ་ཆེ་སྟེ། དགེ་བཤེས་ཡ་གང་པའི་ཞལ་ནས། ང་ར་སྤེང་ན་དགེ་བཤེས་ཀྱི་སྦྱན་ལྷ་ན་ཡོད་
 ཅ་ན། བྱམས་པ་དང་སྐྱ་མ་ལ་དད་གུས་ནི་རྣལ་མ་ཡོད། དེ་ཅ་ན་མི་ལམ་གསལ་བས་ནུབ་ཅིག་གི་མི་

ལམ་ན། དགེ་བཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་བྱུང་ན་དང་གྲས་བསྐྱེད་ཞིང་ཡོད་པ་ལ། ཞལ་ངོས་སུ་ལོག་གིས་སྐྱུར་ནས།
ཁྱོད་ངའི་སྐྱོན་ལ་ཡང་ཡོན་ཏན་དུ་མི་སྐྱེམ་པར་ཡོན་ཏན་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་སོམ་དང་། དེས་ཁྱོད་ལ་
ཕན་ནམ་མི་ཕན་ཅིག་ལྟ་གསུང་བ་ཞིག་མིས་ནས། མན་ལ་སང་པ་དང་བརྟགས་པས་དེ་ཙམ་གྱི་དང་
པ་ཙམ་མི་འདུག་པ་ལ་བྱི་བྱིར་ཆོས་དེ་ལས་ཆེ་བ་ཅིག་མ་བྱུང་གསུང་། དེ་བས་ཡིད་ཆེས་ན་བྱིན་
རྒྱབས་འབྱུང་བ་ནི། བྱིའི་མཆེ་བ་ལ་དག་བཅོམ་པའི་ཡིན་སྐྱེམ་ནས་མཆོད་པ་བྱས་པས། དག་བཅོམ་
པའི་མཆེ་བ་ལ་མཆོད་པ་བྱས་པའི་ཕན་ཡོན་ཐོབ་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་གསུང་།

ཕ འོ་ན་དེ་ལྟར་སྐྱེ་མའི་ཡོན་ཏན་ཁོ་ནའི་ངོས་ནས་བལྟ་དགོས་པ་ཅི་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱ་མཆོན་ནི།

དགེ་བཤེས་སོ་སོ་སྐྱེ་བོས་བྱེད་རིང་། །
སྐྱོན་མེད་ནམ་ཡང་མེད་པས་དེའི་བྱིར། །
དེ་ཡི་སྐྱོན་ལ་ནམ་ཡང་མི་བཟླ། །
རྟག་ཏུ་དེ་ཡི་ཡོན་ཏན་བསམ་བྱ། །
དེ་ལྟར་ནི་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་འདུག། །
དེ་ལས་བསྐྱོག་ན་མི་འཕྲད་རྒྱུར་འགྱུར། །
དེ་དྲུང་འགོ་ལ་འདྲུས་ཤེས་བྱ་སྟེ། །
དེ་བསྟེན་པ་ལ་གཅེས་པ་ཆེན་པོ། །
དེ་ལྟར་ནི་དོན་ཀྱན་འབྱུང་འགྱུར། །
དུས་མ་ཤེས་ན་འགལ་བ་ཆེར་འབྱུང་། །

ཞེས་གསུངས་སོ། དེ་ཡང་སྐྱོན་མེད་པ་སངས་རྒྱུས་ཅིག་ཡིན་གྱི། སྐྱོན་ཕྱོགས་རེ་ས་ལ་
གནས་པའི་འཕགས་པ་ལ་ཡང་ཡོད། ཡོན་ཏན་སྣ་རེ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ལ་ཡང་ཡོད་པས། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་སྐྱོན་
གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པས། དེས་སྐྱེམ་མ་བྱེད་རིང་ལ་སྐྱོན་གྱི་ངོས་ནས་བལྟར་ཡེ་མི་རུང་། རྟག་ཏུ་ཡོན་
ཏན་གྱི་ངོས་ནས་བསམས་ན་སྐྱེམ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཡིན་ཀྱང་དུས་གསུམ་སངས་རྒྱུས་ཐམས་ཅད་གྱིས་
བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་བརྟུབ་པ་ཡིན་གསུང་། དེ་ལྟར་མ་བྱས་པར་རྟག་ཏུ་སྐྱོན་ཤ་སྟག་བྱར་བྱས་ན་

ཕྱིན་རྒྱལ་མེད་གྱི་སྤྱིང་དུ་ཆོ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་སྤྲུམ་དང་མི་འཕྲད། ཆོ་འདིར་རང་ལ་ཡང་།
མཛེ་བྱང་ལོ། འག་ཏུ་སྐྱུགས་ལོ། སྤྱིང་རྒྱང་ལངས་ལོ་ཟེར་བ་ལ་སོགས་མི་འདོད་པ་སྣ་ཆོགས་འབྱུང་
བས་ན་ཡོན་ཏན་གྱི་ངོས་ནས་བལྟ་ཞིང་བསྟེན་པ་གལ་ཆེ་གསུང་། དེ་ལྟར་བསྟེན་པའི་དུས་སུ་ཡང་།
དུས་དང་ཆོད་རན་པ་དང་རིགས་པ་ཤེས་པ་ཅིག་གལ་ཆེ་སྟེ། ཆོས་ཀྱང་སྐྱབས་ལ་བབ་པ། སྐྱགས་
ནས་དུ་ཐེབས་པའི་དུས་ལ་ཁུ་བ་ཡིན། དེ་ལྟར་མ་བྱས་ན། ཆོས་མི་ཐོབ་པའི་སྤྱིང་དུ་བཀའ་བཀྲོན་ལ་
བརྟག་སྟེ། སྟོན་པ་ཀུ་ཤུར་བ་ཁུ་ཆོན་གཉིས་ཀྱིས་ཕྱི་ཕྱག་ལ་བྱོན་པ་དང་། དགེ་བཤེས་པོ་ཉོ་བ་བྲག་
རྒྱབ་པའི་ཆོས་དབྱེ་གསལ་བྱེད་པས་སྐྱགས་བྲེལ་ནས་འདུག་པ་ལ། གདིང་བ་བཏིང་ནས་ཕྱག་བྱས་པ་
ལ། ངའི་སྐུ་འཁར་དེ་ཁྱོད་དང་རྐང་གཉིས་མཆོག་གྱུར་འདི་བྲེལ་མ་བྲེལ་འདི་ལ་ཕྱག་སྟོབ་པ་གསུང་
ནས་རྒྱབ་ཏུ་བེར་ཀ་བརྒྱབ་པ་དེ་ཡང་དུས་མ་ཤེས་པ་ཡིན་གསུང་།

ཡང་དུས་ཤེས་པ་དང་མ་ཤེས་པས་དོན་གྲུབ་པ་དང་མ་གྲུབ་པ་ནི། འཕགས་པ་གང་པོའི་གཏམ་
རྒྱུད་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ཡང་ཕ་གཅིག་ལ་བྱ་བཞི་ཡོད་པའི་རྒྱུང་ཐག་འཕགས་པ་གང་པོ་ཡིན་པ་ལ། ལན་
ཅིག་པ་འཆི་བའི་དུས་ན། ས་ན་རེ་བྱ་རྒྱུས་ལ་ཤིང་མགལ་པ་རེ་རེ་བྱེར་ལ་ཤོག་ལ་མེ་ཐོང་ཞིག་
ཟེར། བྱ་ཆོས་དེ་ལྟར་བྱས་པས་མེ་ཆེན་པོ་འབར་བ་ལ། ས་ན་རེ་ད་མི་རེ་རེས་ཤིང་མགལ་པ་རེ་རེ་སོ་
སོར་བྱེར་ཞིག་ཟེར། དེ་ལྟར་བྱས་པས་མེ་དེ་ཤི་བས། ས་ན་རེ་འོ་བྱ་ཆོ་ཤིང་ཆོ་སོགས་ན་མེ་ཡོད་ལ། སོ་
སོར་བྱེར་ན་མེ་ཤི་བ་བཞིན་དུ་བྱེད་རང་སྐྱོན་ཆོ་མཐུན་ན་ལེགས་པར་འགྱུར་རོ། སོ་སོར་སོང་ན་མེ་
ཤི་བ་དང་འབྲེལ་ཞེས་ཁ་ཆེན་སོག་ ཡང་བྱ་ཆེ་ཐག་ལ་སྒྲོག་ཏུ། བྱེད་ཆོ་ཡེ་མ་འབྲལ་ཅིག བརྒྱལ་
འབྲལ་ན་ཡང་། བྱེད་གང་པོ་དང་གཉིས་ཡེ་མ་འབྲལ་ཅིག འདི་བསོད་ནམས་ལས་གྲུབ་པ་ཅིག་
འདུག་ཟེར་ནས་ཕ་ཤི་བ་དང་། བྱ་རྒྱུས་ཀྱིས་པའི་ཤིད་བྱས་ནས་དེའི་རྗེས་ལ། དེད་ཆོ་ཆོང་བྱེད་
དགོས་ཟེར་ནས་གང་པོ་གཞིས་ལ་བཞག་ནས། སུ་བོ་གསུམ་བྱས་སུ་ཆོང་ལ་སོང་བ་དང་མནའ་མ་
རྒྱུས་ཀྱི་རྒྱགས་དང་གོས་གང་པོས་བྱིན་པ་ལས། མནའ་མ་ཆེན་མོ་དུས་ལ་མཁའ་པས། ཤ་ཁ་རའི་
སྒོ་བྱེ་ཙ་ན་བྱ་ཀྱན་སྒོང་དུ་བཏང་བས་བྱིན་ནས་བྱུང་། རས་སྤ་མོའི་སྒོ་བྱེ་བའི་དུས་སུ་སྒོང་དུ་བཏང་
པས་བྱིན་ནས་བྱུང་། མནའ་མ་གཞན་གཉིས་པོ་དུས་ལ་མི་མཁའ་པས། འགུན་ནས་སྒོང་དུ་བཏང་
བས་ཤ་ཁ་རའི་སྒོ་བཅད་ནས། སུ་རམ་གྱི་སྒོ་བྱེ་བ་དང་ཕྲད་ནས། སུ་རམ་སྟིམ་པ་བཀའ་ནས་བཏང་།

ཡང་རས་སྒྲོང་དུ་བཏང་བས། རས་སྒྲོམ་པོའི་སྒྲོ་ཕྱེ་བ་དང་ཕྱད་ནས་སྒྲོམ་པོ་ཕྱིན་པས་མ་དགའ་སྟེ་
འཁང་ལོ། །ཁོང་ནམས་འོངས་པའི་དུས་སུ་ཆུང་མ་ནམས་ལ་གང་པོ་བྱམས་སམ་ངེས་པས། མན་འ་མ་
ཆེན་མོ་ན་རེ། བྱམས་པའི་བྱ་བ་བྱས་ཟེར་ལོ། །ཆུང་བ་གཉིས་ན་རེ། ཉེ་རིང་བྱས་པས་ནོར་བཤོས་
ཤིག་ཟེར་ནས། ལུ་པོ་གཉིས་ཆུང་མའི་དབང་དུ་སོང་སྟེ། ནོར་བཤོས་ཏེ་བྱས་ཀྱི་ནོར་ཕུང་པོ་གཅིག་དུ་
བྱས། གཞིའི་ནོར་ཕུང་པོ་གཅིག་དུ་བྱས། གང་པོ་ལ་མགོ་གཅིག་དུ་བྱས་ནས། ཕུ་པོ་ལ་ནོར་བཤོས་
ཟིན་པས་ནོར་སྐལ་ལོང་ཟེར། འོ་ན་གང་པོའི་སྐལ་བ་ག་རེ་བྱས་པས། གང་པོ་ཉིད་ཀྱང་སྐལ་བར་
བརྟལ་ན་དེ་ལ་སྐལ་བ་ཅི་འོང་ཁྱོད་རང་ནོང་དང་གང་པོ་གང་རུང་ཅིག་འདོམས་ཤིག་ཟེར་ནས། ཕུ་
པོས་གང་པོ་ལ་བདམ་པས་ལེགས་པ་ཅིག་བྱུང་སྟེ། མི་ཅིག་གིས་ཤིང་མི་ཉོམ་ཟེར་ནས། གང་པོས་
བཞུས་པས་གསེབ་ན་ཅན་ཤོར་གི་གཅིག་འདུག་པས་ཤིང་ཁྱེད་ཉོས་ནས་བཙོངས་པས་ཅན་
དེས་ཡོ་བྱད་མང་པོ་ཁྱེད་ཀྱི་དེ་ནས་སུ་པོས་ཕྱིའི་རྒྱ་མཚོ་ལ་ཅན་འདོན་དུ་ཕྱིན་པས། ཅན་སྲུང་
བའི་གཞོན་སྒྲིན་ནམས་ཀྱིས་ཆོར་ནས་སུ་སྐབ་ནས་ཅན་འཕྲོག་པར་འདུག་པ་འཕགས་པ་གང་
པོས་མཐེན་ནས་རྩ་འཕྲུལ་གྱིས་སྤྱི་ཁར་བྱོན་པའི་གཏམ་རྒྱུད་ལྟ་བུ་སྟེ། མན་འ་མ་གཉིས་པོ་དུས་མ་
ཤེས་པའི་སྒྲོན་ཡིན་གསུང་།

དེ་བས་ན་དུས་ཤེས་པ་དེ་སྐྱེ་མ་བསྟེན་པའི་དུས་ན་གཅིས་པ་སྟེ་གལ་ཆེ་བའམ། ཡང་ན་སྐྱེ་མ་
བསྟེན་པའི་དུས་ན་གཅིས་ཤིང་འཕངས་པའི་བསམ་པས་བསྟེན་ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་དགོ་བཤེས་དོལ་
པས། སུ་ཆུང་བ་ལ་སྐྱེ་མ་བསྟེན་ཆུལ་ཞུས་པས། དགོ་བཤེས་པའི་ཞལ་ནས། སྐྱེ་མ་བསྟེན་པའི་དུས་ན་
དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་རྒྱན་དུ་འཇུར་བར་བྱའི་ཁྱེད་དུ་འདུག་པར་མི་བྱ་གསུང་། དེའི་དོན་ནི་
དཔེར་ན་རྒྱན་བཟང་པོ་བཏགས་པའི་མི་དེ་རྒྱན་གྱིས་སྒྲི་བར་མི་འཇུར་གྱི་རྒྱན་ཡོད་པ་དེ་སྤིད་དུ་
དགའ་བར་འཇུར་བ་བཞིན་དུ། སྐྱེ་མའི་རྩང་ན་འདུག་པའི་དུས་སུ། སྐྱེ་མ་དེ་དགེས་པར་འཇུར་བར་
བྱའི་སྒྲི་བར་འཇུར་བ་མི་བྱ་གསུང་། ཁྱེད་ཆ་ནི་དབང་མེད་ན་ཁྱེད་བ་ལས་ཡོད་ན་དགའ་བ་མ་ཡིན་
གྱི་ལྟར་དུ་མེད་ན་རུང་སྐྱེ་མ་པ་བཞིན་དུ། སྐྱེ་མའི་ཐུགས་དང་མི་མཐུན་པས་དེ་ལྟར་འཇུར་ཏེ། དགོ་
བཤེས་སྟེན་པ་དགོ་བཤེས་སུ་ཆུང་བ་ལ་སོགས་པ་འཁོར་ཉུང་རབས་ཤིག་དང་སྒྲི་མཚམས་བཅད་
ནས་བཞུགས་པའི་དུས་ན། རྒྱས་སྟེན་གེ་རུ་ཞེས་བྱ་བའི་བརྩན་པ་ཞིག་པའི་དགོ་བསྟེན་ཅིག་དེར་

འོངས་ནས་ཕྱག་རྟེན་དུ་གསེར་ཞོ་ཕྱེད་ཅམ་སྤུལ་ནས་ཆོས་དང་རྒྱགས་གཉིས་ཀ་ཞུ་བེར་བ་ལ། དག་
བཤེས་སྟོན་པ་ཞལ་རོག་བཞུགས་སྐད། དག་བཤེས་སྤྱུང་བས་ངེད་ཀྱི་དག་བཤེས་ད་ལྟ་སྐྱུ་ཁམས་
བདེ་བར་བཞུགས་པ་དེ་མ་བདེན་ཁྱོད་ཀྱིས་ལན་ནོ་བྱས་ནས་བཀའ་བཀྲོན་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་བས་ན་ད་
ལྟ་ཡང་ཆོན་ཅིག་སྟོན་ན་བྱང་འགྲོ་ན་ཞལ་དུ་བྱེད་པའི་རིགས་ཡོད་དེ། སླམ་སྦྱོར་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་
མཆོ་དང་པསྒྲ་བཞིན་དུ་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན། ཆོ་དང་ཆོ་རྒྱལ་ལྟར་བྱས་པས་མི་འོང་། བྱང་བ་དང་
རྟེན་བྱ་བཞིན་དུ་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན། ཁྱི་ཁུ་དང་བྱང་པའི་གཡག་ཀན་ལྟར་བྱས་པས་མི་འོང་
གསུང་།

༥ འོ་ན་དེ་ཅམ་དུ་སླམ་མི་མཉེས་པར་མི་བྱ་བར་ཅི་མཉེས་སུ་བྱེད་དགོས་པ་ཅི་ཞེ་ན།

ཀུན་གྱི་ཡོན་ཏན་སླམ་མར་རག་ལས།

སླམ་ལ་བརྟེན་དེ་ཡི་བྱིར་ན། །

ཐབས་ཚུལ་ཀུན་གྱིས་སླམ་མཉེས་བྱ། །

རྟེན་དང་བཀྱར་སྟོན་དང་པོར་འབྲིས་བྱེད། །

འབྲིས་ནས་ཆོགས་སོག་ཞིང་གི་དམ་པ། །

དགོས་པ་དེ་གཉིས་ཡོད་པས་དེ་བྱའི། །

རྣལ་མར་མཉེས་བྱེད་བཀའ་བཞིན་སྐྱབ་པ། །

བཀྱར་སྟོན་མཉེས་ལ་སྐྱབ་པས་མིན་ན། །

དེ་ལ་སླམ་མ་དག་ཀྱང་མི་བུབ། །

ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་ལས་དང་པོ་བ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་གྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་སླ་
མ་ལ་རག་མ་ལས་པ་མེད་གསུང་། འོ་ན་རང་སངས་རྒྱས་སངས་རྒྱས་མེད་པའི་འཛིག་རྟེན་དུ་སློབ་
དཔོན་མེད་པར་རང་གི་བྱང་ཆུབ་བརྟེན་པར་བཤད་པ་སྟམ་ན། དེ་ཡང་དབང་པོ་རབ་ཡིན་ན་བཟོད་
པ་འབྲིང་མན་ཆད། འབྲིང་ཆོས་མཆོག་མན་ཆད་དུ་སླམ་ལ་བརྟེན་ནས། མཁས་པར་བྱ་བའི་དངོས་
པོ་རྣམས་ལ་མཁས་པར་བྱས་ནས། འཆི་ཁར་བདག་སངས་རྒྱས་མེད་པའི་ཞིང་དུ་སྦྱེས་ནས་རང་

གིས་བྱང་ཆུབ་བརྟེན་པར་བྱེད་པར་གྱུར་ཅིག ། ཅིས་སྡོན་ལམ་བཟུང་པའི་མཐུས། དེར་སྐྱེས་ནས་
སྡོན་རང་གིས་གོམས་པ་བྱས་པའི་བག་ཆགས་སད་པས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་རྟོགས་པས་རང་གི་བྱང་
ཆུབ་བརྟེན་པ་ཡིན་གྱི། ཁོང་རང་གིས་བར་དེར་འབྱུར་འཆངས་སུ་འབྲས་སུ་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་གསུང་།
དེ་བས་ན་སྤྲུལ་མ་ཅི་མཉེས་བྱ། མཉེས་པའི་ཐབས་ཚུལ་ཡང་མང་སྟེ། རས་དགེ་བཤེས་སྐྱུག་རུམ་པའི་
གཟིམས་ཁང་ལ་གྲོགས་པ་ཅིག་དགོས་པར་འདུག་པས་འདྲག་མ་ཁྱུར་ཅིག་བཟོས་ནས་སྤུལ་བས་
ནན་ཏང་མཉེས་གསུང་། །

སྐྱེས་མཉེས་པའི་སྒོ་མང་ཡང་མདོར་བསྟར་ན། བཅོམ་ལྷན་འདས་བྱམས་པས་གསུངས་པའི།
རྟེན་པ་བཀུར་སྟེ་དག་དང་རིམ་གྲོ་དང་། སྐབས་པའི་སྒོ་ནས་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པར་བྱ། ཞེས་པ་སྟེ།
དེ་ཡང་རབ་སྐབས་ལ། འབྲིང་རིམ་གྱོ་ཤམ་བསྟེན་བཀུར་ཡིན་དེ་ཡང་ཟང་ཟིང་གི་བསྟེན་བཀུར་ནི་
དགོས་པ་གཉིས་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། རང་སྟོབས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་འབྲིས་པར་བྱ་
བའི་ཕྱིར་དང་། ཆོགས་བསག་པའི་ཕྱིར་རོ། དེ་ཡང་པོ་ཏོ་བའི་ཞལ་ནས། བསྟེན་བཀུར་བག་རེ་བྱས་
པ་དང་མ་བྱས་པ་གཉིས་འགོ་ལྷགས་རང་མི་འདྲ་བར་འོང་བར་འདུག་གསུང་བས་ན། འབྲིས་ཤིང་
སྟོབས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཡན་ལག་དང་། ཡང་སྐབས་པ་བཤའ་མ་ཡང་བསོད་ནམས་བསགས་པ་ལས་
འབྱུང་བས་བསོད་ནམས་བསག་པའི་ཞིང་དམ་པ་ནི་སྤྲུལ་ཡིན་ཏེ། གསང་བ་འདུས་པའི་རྒྱུད་ལས།
དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་ལ་བསྟེན་བཀུར་བྱས་པ་བས། སྤྲུལ་པའི་བ་སྐྱེད་པུ་ག་ཅིག་ལ་
བསྟེན་བཀུར་བྱས་པ་བསོད་ནམས་ཆེ་བར་གསུངས་པས་སོ། དེ་བས་ན་སྟོབས་མའི་ངོས་ནས་དགོས་
པ་དེ་གཉིས་ཡོད་པས་ཟང་ཟིང་གི་བསྟེན་བཀུར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། སྤྲུལ་པའི་ངོས་ནས་ནི་སྐབས་པས་
མཉེས་པ་ཅིག་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། པོ་ཏོ་བའི་ཞལ་ནས། རེད་ད་ལྟ་འདོད་པས་གཉི་ལུམ་པའི་དུས་ན་
སྐབས་པ་བྱེད་པ་ལ་དགའ་བར་འདུག་ན་འཕགས་པ་རྣམས་ལ་ལྟ་སྟོན་གྱང་ཅི་དགོས་གསུང་བ་ལྟ་བུ་
སྟེ། ཆོས་ནས་གྱང་། ཕན་པར་སྐྱས་ལ་མཆོད་པ་བྱེད་པ་ནི། བསྟོན་བའི་ཆོག་བཞིན་ཉམས་སུ་ལེན་པ་
ཡིན། ཞེས་པ་དང་། ཡང་དག་གཅིག་པུ་དེ་ཡང་ཉེས་པ་རབ་བསྐྱམས་ཏེ། ཡང་དག་ལས་དང་ལྟན་
ཅིག་འགོགས་པར་བྱེད་པ་ནི། སྤྲུལ་དཀྱིལ་ན་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་དམ་པ་སྟེ། སྟོབས་མ་མཆོག་དེས་
སྤྲུལ་བཀུར་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ་སྐབས་པ་ལ་ཅིར་ཡང་མི་

སེམས་པར། ཟང་ཟིང་གིས་འདྲུམ་ལམ་གྱིས་འགོ་བ་དེ་ལ་སྒྲ་མ་མི་བརྟབ་གསུང་།

༥ དེ་བས་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྒྲ་མ་ནི་རྟེན་པ་དང་བཀྱར་སྟེ་ལ་མི་གཟིགས་པར། བྱང་ཚུབ་
གྱི་སེམས་དང་ལྡན་པ་ཅིག་དགོས་པ་ཡིན་པས། དེ་ཡི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་པ་ནི།

ཐེག་ཚུང་སྟེ་སྟོན་གསུམ་ནི་ཤེས་ན། །

བྱང་སེམས་མི་ལྡན་གྱིས་པ་ལས་ཀྱང་། །

མཉན་རུང་གསུང་སྟེ་དེ་ཡང་དཀའ་ན། །

ཆེན་པོ་སྟེ་སྟོན་ཤེས་པར་གྱུར་ཀྱང་། །

བྱང་སེམས་མི་ལྡན་ཀྱན་ལ་མི་རུང་། །

མཉན་ཡང་དེ་ལ་ཡོན་ཏན་མི་འབྱུང་། །

ཐེག་ཆེན་བྱིན་གྱི་རྒྱབས་ལ་རག་ལུས། །

ཁ་ཅིག་ལས་ནི་སྟོབས་པ་བཞི་ལྡན། །

གང་ལས་བྱུང་ཡང་གྲུས་བས་མཉན་གསུང་། །

གང་ཟག་སྟོན་གྱིས་ཆོས་ལ་མི་གོས། །

དེ་དང་སྔ་མ་དག་ལ་འགལ་མེད། །

དེ་ནི་ཡ་ཆད་སོང་བ་ཀྱན་ལ། །

སངས་རྒྱས་འདུ་ཤེས་སྟེ་ན་དེ་ཡིན། །

མ་སྦྱངས་སྔ་མ་བཞིན་དེ་འགལ་མེད། །

ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་པོ་ཉོ་བ་སྤྲུགས་ན་བཞུགས་པའི་དུས་ན་ཐེག་པ་ཆུང་དུའི་སྟེ་སྟོན་
གསུམ་ཤེས་ན་གྱིས་པ་ལས་མཉན་དུ་རུང་ངོ་བོས་གསུངས། སྔ་ཆུང་བའི་ཞལ་ནས། སྒྲ་དང་ཆད་མ་
ཀྱན་ཕྱི་རོལ་པ་ལ་ཡང་མཉན་དུ་རུང་བས། རོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ཀྱང་ཡོལ་བས་བར་དུ་བཅད་ཅིང་ཉན་པ་
ཡིན་གསུང་། འདུལ་བ་ཀྱན་སྟོན་པ་མེད་ཀྱང་ཤེས་ན་མཉན་དུ་རུང་བར་བདེ་བྱེད་གྱི་གཏམ་རྒྱུད་

ཀྱིས་ཀྱང་ཤེས་པ་ཡིན་གསུང་། སྒྲོམ་པ་ཤེས་རབ་འབར་གྱི་དགེ་ཚུལ་གྱི་མཁན་པོ་སྟོན་པ་རྒྱལ་བའི་
སྤྲུལ་བ་འདུལ་བ་ལ་ཤེན་ཏུ་མཁས་པ་ཅིག་ཡོད་པ་ལ། བྱིས་བབས་ཀྱང་སྒྲོམ་པ་དེས་མདོ་རྩ་བ་
ཉན་ཏུ་བྱིན་པའི་གཏམ་རྒྱུད་ཀྱང་གསུང་། པོ་ཏྱོ་བའི་ཞལ་ནས། སྒྲོབ་དཔོན་འདུལ་བ་འདྲིན་པ་བྱ་དེ་
པོ་འབྲས་བཅིག་ལ། སྒྲོབ་མ་ཡང་དེ་འབྲས་བཅིག་ལས་མི་ཡོད་སྟེ། བྱུ་མཆོག་འགྲོ་བ་དྲང་ངམ་ཡོ་བ་
བཞིན། །རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་བ་རྣམས་དོགས་མེད་པར། །འབྲུལ་བ་མེད་པར་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་
ལྟར། །འབངས་ཀྱང་དེ་བཞིན་རྒྱལ་པོའི་རྗེས་འབྲང་བས། །དེ་ཡང་མཉན་ཏུ་བྱང་བ་དཀའ་བར་
འདུག་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལྟ་ཅི་སྒྲོས་གསུང་། ཡི་གེའི་སྒྲོབ་དཔོན་མཁས་མི་མཁས་ལ་ཡང་སྒྲོབ་མ་
མཁས་མི་མཁས་བྱུང་ཆེ་བར་ཡོད་ན་ཆོས་ལྟ་ཅི་སྒྲོས་གསུང་།

དེ་བས་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སེམས་ཡོད་པ་ལ་མཉན་དགོས་པ་ཡིན།
ཆོག་ཤེས་པས་མི་ཆོག་གསུང་། བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་མེད་པ་དེ་ལ་མཉན་ནས་ཆོག་ཤེས་ཀྱང་བྱིན་
རྒྱབས་མི་འབྱུང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་བྱ་བ་བྱིན་རྒྱབས་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་གསུང་། རང་ཅག་ད་
ལྟ་ཉན་པ་བས་ཀྱང་བཤད་པ་ལ་རིངས་ཏེ་ཕན་སེམས་ཀྱིས་བཤད་པ་དཀའ། གཙུང་པོ་གོགས་སུ་འོང་
བས་མ་ཆོར་ཤེས་ཀྱིས་ཁེ་ཆོལ་བ་དང་སྟན་གྲགས་ལ་སོགས་པ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཆོས་མ་ཡིན་པས་ན་
ཕར་སོང་ན་ལོག་འཆོ་རྒྱབས་ཆེན་སོག་པའི་ཉེན་ཡོད། རང་ལ་ནང་སྒྱུམ་པ་ཅིག་བྱུང་ན་གཞན་ལ་
ཕན་ཅིག་འོང་བ་ཡིན་གསུང་། དེ་ལྟར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཉན་པ་ཤེས་པས་མི་ཆོག་བྱང་རྒྱལ་གྱི་
སེམས་ཡོད་པ་ཅིག་ཅིས་ཀྱང་དགོས་ན། གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པའི་མདོ་ལས། སྒྲོབས་པ་བཞི་
དང་ལྷན་ན་གདོལ་པའམ། བྲན་ནམ། བྱི་ཅིག་གི་ཁ་ནས་བྱུང་བ་ལ་ཡང་མཉན་པར་གསུངས་པ་དང་།

ཡང་ལྷག་པའི་བསམ་པ་བསྐྱལ་བའི་མདོ་ལས། བྱམས་པ་རྒྱ་བཞིས་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་
ཀྱིས་གསུངས་པའི་སྒྲོབས་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། བཞི་གང་ཞེ་ན། སྒྲོབས་པ་དོན་དང་ལྷན་པ་དང་།
ཆོས་དང་ལྷན་པ་དང་། བྱང་ན་ལས་འདས་པའི་ཕན་ཡོན་སྟོན་པ་དང་། འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་
སྟོན་པར་བྱེད་པའི་སྒྲོབས་པ་དེ་ལ་རིགས་ཀྱི་བྱ་འཕྲུལ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་གང་དག་གིས་སངས་རྒྱས་སུ་
འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །སྟོན་པར་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་དེ་དམ་པའི་ཆོས་མཉན་པར་བྱའོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་དང་། ཡང་སྒྲོབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་ཀྱང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ས་ནས། གང་ཟག་

གི་ཉེས་པས་ཆོས་ལ་མི་གོས་པས། ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་ལ་ཡང་མཉན་དུ་རུང་བར་གསུངས་པ་དང་
འགལ་ལོ་ཞིན། དེ་ལ་འགལ་བ་མེད་དེ། སློབས་པ་བཞི་དང་ལྷན་པ་དེ་ལ་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་ཡོད་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་མེད་ཀྱང་གང་ཟག་གི་སྟོན་གྱིས་མི་གོས་པར་གསུངས་པ་དེ་ཡང་རང་སློན་
ལ་ཆད་དུ་སོང་བས་གསང་ཕྱ་བ་དང་ནོར་བཟང་ལྟར་སྒྲ་མ་ཀུན་ལ་མ་དད་པ་མེད་པར་སངས་རྒྱས་
གྱི་འདུ་ཤེས་སྟེ་ན་དེ་ལྟར་ཡིན་ལ། འོ་སྐོལ་ལྟ་བུ་སློམ་སྦྱངས་པས་སྟོན་མཐོང་ཞིང་མ་དད་པ་སྟེ་
བའི་རིང་ལ། ཆོས་ལ་གང་ཟག་གི་སྟོན་གྱིས་གོས་པར་འགྱུར་བས་ན། སྒྲ་མ་འདམ་དགོས་པ་སྤར་
གསུངས་པ་བཞིན་དུ་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་ཅི་འགལ་གསུང་།

༥ འོ་ན་དེ་ལྟར་བྱིན་རྒྱབས་འབྱུང་བ་ལ་སྒྲ་མ་མཆོན་ཉིད་དང་ལྷན། རང་ལ་གྲས་པ་ཡོད་པ་
ཉིད་གྱིས་ཆོག་གི་སྒྲ་མ་དེ་མཉེས་པ་ཅིག་རང་ཡན་ལག་ཏུ་མི་དགོས་སམ་སྟུམ་ན་དགོས་པར་སྟོན་པ་
ནི།

བུན་རྩེ་ལས་ཁྲུས་པའི་སྐྱབས་སུ།
རྩེ་རྩེ་འཕྲུལ་རྒྱུད་བྱངས་ནས།
ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཀུན་གྱི་ལུགས་ནི།
སྒྲ་མ་མཉེས་ལས་བྱུང་བས་གལ་ཆེ།
སྒྲ་མ་ཤིན་ཏུ་དགེས་པར་གྱུར་པས།
ཅི་ཡང་རུང་བས་དོན་ཆེན་ཉིད་འགྱུར།
དེ་ལས་བརྒྱུག་པས་ཆང་བར་གསུངས་ཀྱང་།
དེ་ལ་བྱིན་རྒྱབས་གང་ཡང་མི་འབྱུང་།
དེ་ཕྱིར་འབད་པ་ཀུན་གྱིས་མཉེས་བྱ།
རང་གི་གྲས་པ་རྒྱུན་མི་འཆད་ཅིང་།
འབད་པས་དེ་མཉེས་བྱས་ལ་ལུགས་ན།
སྒྲ་མས་སྐྱགས་གྱིས་སྦྱངས་པར་གྱུར་ཀྱང་།

ཆེ་འདིར་བྱིན་རྒྱལ་ས་མི་འབྱུང་འབྱུར་ཡང་། །

བྱིས་དུས་སླ་མས་མི་ཤོངས་ཆོས་ཉིད། །

ལས་རྒྱལ་ས་རྒྱུད་མི་ཟ་བ་ཡིན་བྱིར། །

ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་པོ་ཏོ་བ་སྤྲུགས་ན་བཞུགས་པའི་དུས་ན། སྤྲ་རའི་སྟོན་པ་སངས་རྒྱལ་
འབར་གྱིས་དོན་འདི་ཞུས་པའི་ལན་དུ། བྱིན་རྒྱལ་ས་འབྱུང་བ་ལ། རང་གི་དད་གུས་དང་སླ་མ་མཉེས་
པ་འདྲོམ་དགོས། རང་གིས་དད་གུས་བྱས་ཀྱང་སླ་མ་མ་མཉེས་ན་ཆེ་འདི་ལ་བྱིན་རྒྱལ་ས་མི་འབྱུང་
ཡང་། བྱི་མ་ལ་དེ་དང་མཇལ་བའི་རྒྱུ་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་དང་པོ་སླ་མ་དགྲེས་པའི་སྟོན་མན་ངག་
བྱིན་ན་ངེས་པར་འབྱུང་པར་འབྱུར་བ་ནི། ལོ་རྒྱུ་བ་རིན་ཆེན་བཟང་པོ་ལ་སྟོབ་མ་ཅིག་གིས་སྦྱབ་
ཐབས་ཞུས་པས། མན་ངག་ཅག་གི་བ་ཅིག་བསྐྱབས་ནས། འདི་ཙམ་བསྐྱབས་ན་དོན་འདི་ལྟ་བུ་
འབྱུང་གིས་གསུངས་ནས། སྟོབ་མ་དེས་བསྐྱབས་པ་ལ་ཅི་ཡང་མ་བྱུང་ནས་ལོ་རྒྱུ་བ་ལ་ཞུས་པས། དེ་
དེ་ལྟར་སོང་ངས་ནི་དགའ་བཞིན་དུ་བྱིན་པ་ཡིན་ན། བློ་རང་གི་ཆོག་མ་ཆང་བ་མིན་ནམ་
གསུངས་ནས། ཞུས་མ་བྱས་བྱས་པས། འོ་ན་ཞུས་གིས་ལ་སྦྱབས་གསུངས་ནས། དེ་ལྟར་བྱས་པས་བྱབ་
པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་བས་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གསང་སྤྲུགས་དང་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་གང་གི་སྦྱབ་པ་བྱེད་ཀྱང་།
སླ་མ་མཉེས་པའི་སྟོན་མན་ངག་གསུངས་པ་ཅིག་དགོས་ཏེ། སླ་མ་དགྲེས་ལས་བྱུང་བ་ཡི། མན་
ངག་བདུད་ཅི་བཅུད་ཀྱི་ལེན་བྱ་བ་ཡིན། གདམ་ངག་ཐོབ་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་ །དགྲེས་པར་གྱུར་ན་
གདམ་ངག་ཅི་ཡང་རུང་བའམ་ཡང་ན་མཉེས་པའི་སྟོན་ཅི་ཡང་རུང་བས་དོན་ཆེན་པོ་འབྱུང་བ་ནི།
བཅའ་ཟེའི་བྱས། སྟོབ་དཔོན་རིགས་ངན་ལ་གུས་པ་བྱས་པས་དངོས་བྱུང་ལྟ་སོར་རྒྱུད་པ་ལྟ་བུ་དང་།
དགེ་བཤེས་སྟོན་པས་ངོ་པོའི་ཀ་ཏི་ས་ར་བྲུགས་པས་ངོ་པོ་དགྲེས་པར་གྱུར་པས་ཀྱང་མངོན་པར་ཤེས་
པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བྱུང་བ་ལྟ་བུ་ཡིན། རྒྱ་རོ་པའི་གཏམ་རྒྱུད་ལྟ་བུ་ཡང་ཡིན་ནོ། །

མི་དགྲེས་པར་མན་ངག་བྱིན་ཀྱང་མི་ཕན་གྱི་སྟེང་དུ་གཞོད་པར་འབྱུར་ཏེ། པོ་ཏོ་བ་ལ་ཅིག་
གིས་མི་དགྲེས་བཞིན་དུ་ངོ་པོའི་གཡོ་བའི་སྦྱབ་ཐབས་ཞུས་པས་ཆེར་མ་ལོན་པར་ཤི་བས། སྤྲ་རྒྱུང་
བའི་ཞལ་ནས་ང་ནི་དེ་ཁོ་ནས་ལན་སྟོམ་གསུང་སྟེ། དེ་བས་ན་ཆོས་ཀྱི་དཔེ་ཀྱན་ཀྱང་མ་ཞུས་པར་
ཐབས་གྱིས་ཐོབ་པ་དང་། བརྒྱས་པ་ལ་སོགས་པ་དེས་ཕན་མི་ཐོགས་གྱི་སྟེང་དུ་སྦྱེ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་

ཆོས་དང་མི་ཕྱད་པའི་ལས་གསོག་པར་འགྲོ་ཉེན་ཡོད་དེ། ཡ་གད་པའི་ཞལ་ནས། ངའི་དཔེ་འདི་ལ་
ཡང་བརྟུན་ནས་བྲིས་པ་ཅིག་ཀྱང་ཡོད་པས། དེའི་དཔེ་ལ་བྲིས་མི་རུང་གསུང་། ཅིག་ཤེད། བྲོད་དེ་ལ་
རུར་རྒྱགས་གྲིས་ཟེར་ལོ་གསུང་ནས། དཔེ་ངན་པ་ཅིག་ཀྱང་གསུང་། དགེ་བཤེས་སྟོན་པ་ལ་ཅིག་
གིས་ཆོས་ཅིག་གཡར་ཏེ་བྲིས་ནས་གཏོད་པའི་དུས་སུ། ངན་བྱས་བྲིས་ནས་ཀྱང་བདོག་ཞུས་པས། འོ་
ན་དེ་གཞན་ཅིག་ལ་བྱིན་ལ་དང་ལ་ཞུས་ལ་ཅིག་བྲིས་གསུང་སྐད། དེ་བས་ན་སླ་མ་ཅི་མཉེས་བྱ་
གསུང་། འོ་ན་རང་གི་དད་གུས་གྲིས་མཉེས་པར་བྱ་བ་ལ་འབད་པ་བྱས་ཀྱང་མཐོང་སྣང་འདྲོལ་
བའམ། གཞན་གྱི་ཕྱ་མའི་རྒྱུ་ལྟ་བུས་མ་མཉེས་ནས་ཐུགས་གྲིས་སྤངས་པར་གྱུར་ན་དད་གུས་བྱས་
པ་དོན་མེད་དམ་སྟུམ་ན། དོན་ཡོད་དེ། ཆོ་འདི་ལ་བྱིན་སྐབས་མི་འོང་ཀྱང་། ཕྱི་མ་ལ་སླ་མ་དེའམ་དེ་
དང་མཉམ་པའམ། དེ་བས་ལྟག་པས་མི་ཤོངས་པར་འདྲིན་པ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དད་གུས་བྱས་པའི་
ལས་དེ་བསྐྱལ་པ་བརྒྱར་ཡང་རྒྱད་མི་ཟ་བར་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །ཆ་ལ་སྒྲིག་པ་ཅིག་ལ་དཔོན་
སྟོབ་འབྱེད་པ་ལས་ཆེ་བ་མེད་གསུང་།

༥ གལ་ཏེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་བྱིན་སྐབས་ལ་རག་ལས་ལ་བྱིན་སྐབས་སླ་མ་ལ་རག་ལས་
པས། སླ་མ་ལ་བྱིན་སྐབས་མེད་ན་དད་གུས་བྱས་པས་མི་ཕན་ནམ་སྟུམ་ན། ཕན་པར་སྟོན་པ་ནི།

བདུས་པའི་དབུ་ཡི་བྱས་གཞོའི་སྐབས་སུ། །

སླ་མ་བྱིན་སྐབས་ཆེ་དང་རྒྱུང་བ། །

དངོས་ལ་མ་ཡིན་རང་ལ་རག་ལས། །

བྱས་གཞོ་མེད་ཅིང་ཡིད་མ་ཆེས་ན། །

འཇམ་དབལ་སྒྱུན་རས་གཟིགས་དངོས་བྱོན་ཡང་། །

དེ་ཡི་དོན་དུ་ཅིར་ཡང་མི་འགྱུར། །

དེ་ལ་ཡིད་ཆེས་གྲུས་ཤིང་བྱས་གཞོ། །

ཡོན་ཏན་རྫོགས་པའི་སླ་མ་མིན་ཡང་། །

དེ་ལ་དེ་ཡི་བྱིན་གྱི་སྐབས་འབྱུང་། །

དེ་བས་ཡིད་ཆེས་བྱས་གཞོགས་ཆེ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། དེ་ཡང་དགེ་བཤེས་དེས་བསྐྱབ་པ་ཀུན་ལས་བརྟམ་པའི་དབུའི་རྒྱ་རྒྱུ་ལྟར་
དུ་སྒོམ་པའི་དགོས་པ་གསུམ་ལས་བྱས་པ་ཤེས་ཤིང་དེ་དུ་གཞོ་བའི་སྐབས་སུ་འདི་གསུངས་ཏེ།
ཕྱིན་རྒྱབས་སྒྲ་མ་ཅིག་སྤྱོད་ལ་རག་མ་ལས། རང་གི་དད་གུས་ལ་རག་ལས། སྒྲ་མ་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན།
རང་ལ་དད་གུས་ཡོད་ན་ནམས་ཀྱང་ཕྱིན་རྒྱབས་འབྱུང་བ་ཆོས་ཉིད་ཡིན། རང་ལ་བྱས་པ་དེ་དུ་
གཞོ་བའི་དད་གུས་དང་། གདམ་ངག་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་མེད་ན། སྒྲ་མ་དངོས་ལ་ཕྱིན་རྒྱབས་ཆེ་ཞིང་
བཟང་བ་འཇམ་དཔལ་དང་སྤྱོད་རས་གཟིགས་སོགས་དངོས་སུ་བྱེད་ཀྱང་། དེའི་དོན་དུ་འགྱུར་པའི་
ཕྱིན་རྒྱབས་ཅིར་ཡང་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་ལ། དེས་ན་འཇམ་དཔལ་དང་སྤྱོད་རས་གཟིགས་ལྟ་བུའི་
ཡོན་ཏན་རྒྱུ་ལས་སྒྲ་མ་ཁོ་ནར་མི་འདུག་ཀྱང་། རང་ལ་ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་
གུས་དང་བྱས་པ་དེ་དུ་གཞོ་བ་ཡོད་ན། ཕྱིན་རྒྱབས་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་འབྱུང་སྟེ། དངོས་པོ་ལ་དག་
བཅོམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡིན་སྟུང་ནས་བསྟེན་བཀུར་བྱས་པས་དེའི་ཕན་ཡོན་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་ཐོབ་
པ་དང་། རྒྱུ་ལས་ཀྱི་མཆོད་བཀུར་ལ་དག་བཅོམ་པའི་མཆོད་བཀུར་སྟུང་ནས་མཆོད་པ་བྱས་པས་འོད་
ཟེར་བྱུང་བའི་གཏམ་རྒྱུད་དང་། ཡིད་ཆེས་པས་གདམ་ངག་ཞོར་པ་ལས་ཀྱང་ཕྱིན་རྒྱབས་བྱུང་བའི་
གཏམ་རྒྱུད་ཡོད་པས་ན། གདམ་ངག་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་དང་། སྒྲ་མ་ལ་བཀའ་དེ་དུ་བྱས་པའི་
སྒོ་ནས་གུས་པར་བྱ་བ་གལ་ཆེ་གསུང་།

ལྟ་བུ་ཕྱིན་རྒྱབས་ཆེ་ཆུང་སྒྲ་མ་ལ་རག་མ་ལས། རང་གི་དད་གུས་ལ་རག་ལས་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན།
སུ་རུང་རུང་ལ་དད་པར་བྱས་ཏེ་ཆོས་མཉན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་མི་བྱ་བར་སྟོན་པ་ནི།

བསྐྱབ་བརྟམ་ཆོས་སྤྱོད་སྤྱོད་པའི་སྐབས་སུ། །

གཞན་གྱིས་འདུལ་བ་གཞན་གྱིས་མི་འདུལ། །

གང་ལ་དད་པ་དེ་ཡིས་དེ་འདུལ། །

དེ་བས་རང་ཉིད་གང་ལ་མ་དད། །

དེ་ལ་དམ་ཆོས་མཉན་པར་མི་བྱ། །

ཆོས་དང་ཆོས་སྒྲིག་གཉིས་ཀར་མ་གྲུས། །
དེ་ལས་ཤེས་རབ་ཉམས་པའི་རྒྱ་ཡིན། །
དེ་བས་རང་ཉིད་གང་ཉིག་དེ་ལས། །
མཉན་བྱ་དེ་ཡིས་བྱིན་གྱི་རྒྱབས་འདུག།

ཅེས་གསུངས་སོ། དེ་ཡང་བསྐྱབ་པ་ཀུན་ལས་བརྟུས་པའི་དམ་པའི་ཆོས་སྤྱོད་བའི་གནོད་པའི་
སྐབས་སུ། འཕགས་པ་རྣམ་པར་འཐག་པ་བསྐྱབ་པའི་མདོ་ནས། ཆོས་སྒྲིག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་སྤྱོད་
བ་ནི། ཆོས་སྒྲིག་པ་ལ་སྒྲོབས་པ་ཡོད་དོ་ཞེས། མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཟེར་ན་ཆོས་སྤྱོད་བ་
ཡིན་ནོ། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་འདི་གསུངས་ཏེ། གཞན་གྱིས་འདུལ་བ་གཞན་གྱིས་མི་འདུལ་བས། རྒྱ་
མཆན་དང་ཆེ་བཟང་གི་ཁ་ན་མེད། རང་གང་ལ་དད་ཅིང་ཉིག་གིས་སོང་བ་དེ་དང་ལས་འབྲེལ་ཡོད་
པ་ཡིན་པས་དེས་འདུལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཀུན་ཏུ་རྒྱ་རབ་ཏུ་བཟང་པོ་བྱ་བ། སངས་རྒྱུས་མང་པོས་མ་
ཐུལ་པ་འཕགས་པ་ཀུན་དགའ་པོས་ཐུལ། རྒྱལ་པོ་མ་སྐྱེས་དག་ཀུན་གྱིས་མ་ཐུལ་བ་འཆོ་བྱེད་གཞོན་
ནུས་ཐུལ། ཡང་བྱི་ར་བ་ཆན་ཅིག་ཡ་གད་པ་དང་པོ་བྱང་སྤིངས་པས་ཅི་ཡང་མ་བྱས་པར་བསྐད་པས་
ཐུལ། མགུ་སྟོན་ཡོན་བདག་མོའི་སྟོག་བྱེད་པ་ལ་ཡོན་བདག་མོ་ན་རེ། རོ་བོ་རང་སྐྱགས་པ་ཅན་དུ་མི་
འགྲོའམ་ཟེར་བས་དེ་ལ་མཉན་པས་སྟོན་པ་ཅིག་བྱུང་ལོ། །

དེ་བས་ན་འདུལ་བའི་སྟོ་ཡང་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་སྟེ་དགེ་བཤེས་སྟོད་ལུང་པ་ཁ་རུ་བ་ཅན་དུ་
བགྲོ་བྱེད་ལ་འོངས་པས་ཐུལ་བའི་གཏམ་རྒྱུད་གསུངས་ནས། མཆན་ཉིད་པའི་སྟོན་ཆེན་ཅིག་ལ་དེ་
ལས་སྟོ་འགྱུར་ཆབས་ཆེ་བ་རང་མ་བྱུང་བ་ཡིན་གསུང་། ལས་འཕྲོ་མེད་ན་པོ་ཉོ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ་ཡང་
ཁ་རུ་དགོན་པ་ན་བཞུགས་པའི་དུས་སུ་གཙང་པ་ཅིག་ན་རེ། ཆོས་བྱ་ཟེར་བ་ལ་ཞལ་ཀྱལ་གསུང་
ཞེང་། ང་རང་ཡང་ཆོས་ཉམས་ནས་འདི་ལྟར་སོང་བ་ཅིག་ལ་ཆོས་ཅི་འོང་གསུངས་པས། ཁ་རྟོག་པར་
ལོག་ནས་སོང་ནས་བྱིས་སྟོག་ཤེད་ན་ཆོས་བྱས་པས་འདི་སྐད་ཟེར་ཏེ་བདེན་ཏེ་འོང་རོ་བོ་ངག་མ་
བསྐྱམས་པ་ཅིག་འདུག་ཟེར་གྱིན་འདུག་ལོ། ཡང་ཡེར་པའི་ཞང་བཙུན་གྱི་སྐུན་སྒྲ་ན་བཞུགས་ཙ་
ན། ཆལ་རྒྱུད་པའི་གནས་བརྟན་སྟོག་མདའ་བྱ་བ་ན་རེ། ཆོས་ཅིག་བྱ་ཟེར། ངས་མི་ཤེས་པས་འདིར་

ཁྱེ་བ་ཡིན་གསུངས་པས་ཅིས་ཀྱང་ཁྱེ་ར་ནས། ངས་དང་མི་ཤེས་ཏེ་ཤེས་དང་ཁྱོད་ལ་མི་པན། ཆོས་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་མ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་ནས་འཆང་དགོས་པ་ཡིན་པ་ལ། ཁྱོད་ཀྱིས་དགོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་རྟེན་ལ་ཅི་མ་བྱས་གསུང་ནས། གདམ་ངག་རུས་པ་ཅན་གཅིག་གསུངས་པ་ལ་མ་དགའ་
བར་འཁོན་དུ་བཟུང་ནས་གཞན་ལ་ཡུས་གསོལ། དེར་གོ་བ་ནམས་ཀྱིས་དེ་ལ་ཁྱོད་ཁྱོ་མི་ཐད། གདམ་
ངག་རུས་པ་ཅན་མི་མཐུན་པ་དང་བཅས་པ་གསུངས་འདུག་པ་བྱས་པ་ལ་ཡིད་མ་ཆེས་པར། དོན་མ་
གོ་བ་ནམས་ཀྱིས་དེ་སྐད་ཟེར་བ་ཁྱོད་བདེན་བྱས་པས་དེ་ལ་ཡིད་ཆེས་ནས། ཕྱིས་ར་སྐྱེད་དུ་འགོ་
འདོད་པ་ཡིན་པ་ལ། རོ་བོ་དེ་དེ་ན་འདུག་ཟེར་ནས་འཁོན་དུ་འཛིན་སྐད། དེ་ལྟར་སོང་ན་ཆོས་དང་
ཆོས་སྒྲ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་མི་གྲས་པས། ཕྱི་མ་ལ་རྒྱལ་བའི་བཀའ་མེད་པའི་ཡུལ་དུ་སྐྱེ་ལྷོ་ཤེས་རབ་
ཉམས་པའི་རྒྱ་གསོག་པ་ལས་མི་འོང་། དེ་བས་ན་གང་ལ་དད་པ་རིགས་ཀྱི་ལྟ་བུ་བ་ཡིན་པས། རང་
གི་ཡིད་ལ་འདི་ལ་སྒྲ་མ་བརྟུབ་པ་ཅིག་འདུག་སྟེ་ཡིད་ལ་གང་ཏིག་པ་བྱུང་བ་དེ་ལ་མཉན་ནས་
དད་གྲས་བྱས་ན་བྱིན་སྒྲབས་འདུག་པ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རྒྱལ་པོ་ཨིང་ལྷོ་ཏིས་སྤྱོད་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་
པོའི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པ་ན་གཡོག་གིས་ཕྱི་རོ་ཐོབ་པ་ལ་སོགས་པའི་གཏམ་རྒྱུད་མང་པོ་ཡོད་གསུངས།

༥ དེས་ན་སྤྲོ་མ་ལ་དད་གྲས་མེད་ན་སྤྲོ་མ་བཟང་ཡང་མི་པན་པར་སྟོན་པ་ནི།

བཤེས་པའི་སྤྱིང་ཡིག་དབུ་ཡི་སྐབས་སུ།

སྤྲོ་མ་དག་ལ་གྲས་པ་མེད་ན།

སངས་རྒྱས་ཉིད་ལ་བརྟེན་ཡང་མི་པན།

དཔེར་ན་ལེགས་པའི་སྐར་མ་བཞིན་ཏེ།

དེས་ནི་ཉི་ཤུ་ཆང་བར་བསྟེན་ཅིང་།

མདོ་སྤྱོད་བཅུ་གཉིས་ཁ་ཏོན་བྱེད་ལ།

བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉིང་འཛིན་ཐོབ་ཀྱང་།

སངས་རྒྱས་ཡིད་ཆེས་ཅུང་ཟད་མེད་པས།

དགོ་བའི་རྩ་བ་མ་ལུས་བཅད་ནས།

བསྐལ་མང་དཔྱལ་བར་གནས་པར་ལུང་བསྟན། །
སྤྲུལ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དང་ལྡན་ཞིང་། །
གྲུས་པས་མཉན་ན་མཁས་མི་མཁས་རུང་། །
དེ་བས་དེ་ལ་བྱིན་གྱི་རྒྱབས་འདུག །
དེ་བས་མ་ཁེངས་སྤྲུལ་མར་གྲུས་པ། །
དེ་ནི་དེ་ལ་དོ་གལ་ཆེར་གསུངས། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་དགེ་བཤེས་དེས་མཁར་ཐོག་ན་བཤེས་པའི་སྤྱིང་ཡིག་གི་དབྱར་རྒྱ་
རྒྱུ་མཛད་དུ་སྒྲོས་པའི་དགོས་པ་གསུམ་ལས། བསྟན་བཅོས་ཁུངས་བཙུན་པའི་དགོས་པའི་རྒྱབས་སུ་
འདི་གསུངས་ཏེ། རང་ལ་དད་གྲུས་མེད་ན་སྤྲུལ་བཟང་སྟེ་སངས་རྒྱས་ལ་བརྟེན་ཀྱང་མི་པན་པ་ནི།
དཔེར་ན་ལེགས་པའི་རྒྱུ་མ་བཞིན་ཏེ། དེ་སངས་རྒྱས་ལ་བརྟེན་ཡུན་རིང་སྟེ་ལོ་ཉི་ཤུར་གཡོག་བྱས་
རབ་དུ་བྱུང་ནས་ཤེས་རབ་ཆེ་སྟེ་མདོ་སྟེ་བཙུག་གིས་ཁོ་ཉོན་དུ་བྱེད། ཉིང་ངེ་འཛིན་ཡང་བཟང་སྟེ་
བསམ་གཏན་དང་པོའི་སེམས་ཐོབ་ཀྱང་། ལོག་སྤྱིང་ཅན་དུ་གྱུར་ཏེ་སངས་རྒྱས་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་ཅུང་
ཟད་ཀྱང་མེད་པས། ཁོ་ཤེད་གཅེར་བྱ་བ་སྟུག་བསྐལ་འགྱུར་བྱ་བ་དེ་དག་བཅོམ་པ་ཡིན་ཟེར་བ་ལ།
བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེ་ལ་སྟེན་པ་འདི། དེ་ནི་ད་ནས་ཞག་བདུན་ནས་མ་ཟུ་བའི་ནད་ཀྱིས་ཤི་
ནས་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཀྱི་ཕྱི་ས་ཁུང་དུ་སྟུགས་པ་ཟེར་བའི་ཡི་དྲགས་སུ་སྟེ་བར་འགྱུར་ན། དག་བཅོམ་པ་
བྱ་བ་དེ་ལྟར་འགྱུར་རམ་གསུངས་པས། ཁོ་སྟུག་བསྐལ་འགྱུར་གྱི་བྱུང་དུ་སོང་ནས། རྟོད་ལ་བཅོམ་
ལྡན་འདས་འདི་རྒྱུ་ཟེར་བས་ཐོན་གྱིས་ཤིག་བྱས་པ་དེས་ཐོན་བྱས་ཏེ་ཞག་དྲུག་ལྟོགས་པར་བསྟན་
པས། ལྟོགས་ཆེས་ནས་བྱ་རམ་ཅིག་ཐོས་ཆུ་འཕྱང་པས་དེ་ཉིད་མ་ཟུ་ནས་ཞག་བདུན་པ་ལ་ཤི་སྟེ་དེར་
སྟེས་པ་དང་། ལེགས་པའི་རྒྱུ་མས་མཆན་མོ་དོན་ཞིག་ལ་བྱིན་པས། དེ་ན་ཅག་ཅག་པ་ཅིག་འདུག་
ནས། སུ་ཡིན་བྱས་པས། ང་གཅེར་བྱ་བ་སྟུག་བསྐལ་འགྱུར་ཡིན་ཟེར། རྟོད་དེར་སྟེས་སམ་བྱས་པས།
སྟེས་རྟོད་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཡིད་མི་ཆེས་སམ་ཟེར། དེ་ནས་ཁོས་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་འོངས་ནས།
བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ། གཅེར་བྱ་བ་སྟུག་བསྐལ་འགྱུར་ཤི་ནས་ལྟར་སྟེས་པར་གདའ་བྱས་པས།
བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞལ་ནས། སྟེན་པ་འདི་དག་བཅོམ་པ་བྱ་བ་ལྟར་སྟེ་འམ་གསུངས་པས་ཁོ་

སྐྱེདས་པར་གྱུར་ལོ། ཉེ་བས་ན་ཁོས་མདོ་སྤེལ་བཅུ་གཉིས་འདོན་ཤེས་ཀྱང་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་ཅིག་
ཅམ་གྱི་དོན་ཡང་མ་རྟོགས་ལ། བསམ་གཏན་དང་པོ་ཡང་ཉམས་ཏེ་ལོག་ལྟ་སྐྱེས་ཏེ་དཀོན་མཆོག་
གསུམ་མེད་དོ་བྱས་པས་སྐྱེས་ཐོབ་ཀྱི་དགེ་བའི་ཆ་བ་དེ་ཆ་བ་ནས་བཅད་ནས་བསྐྱལ་པ་མང་པོར་
དཔྱལ་བར་སྐྱེ་བར་ལུང་བསྟན་ནས། གཞན་གྱིས་ལེགས་པའི་སྐར་མ་དཔྱལ་བར་མི་སྐྱེ་བའི་ཐབས་
མངའ་ཁྱས་པ་ལ། བཅོམ་ལུན་འདས་ཀྱི་ཞལ་ནས། དཔེར་ན་མི་ཞིག་འདམ་དུ་ཚུད་ནས་སྟེང་དུ་སྐྱོ་
ཉག་མ་ཅིག་ལས་མ་ལུས་ན། དེ་འདོན་པའི་ཐབས་མེད་པ་དང་འབྲ་བར་གྱུར་གསུངས། འོ་ན་སྐྱལ་
མེད་དེ་ལྟ་བུ་བསྟན་པར་མི་རིགས་པ་ལ་བསྟན་པ་རི་ལྟར་ལགས་ཁྱས་པས། འདི་ངས་མ་བསྟན་ན་
མང་པོ་ཞིག་ལོག་པར་ལྟ་བུ་ལ་འགོད་པར་འགྱུར་བས་བསྟན་པ་ཡིན་གསུངས།

དེ་བས་ན་སྤྲ་མས་བྱིན་གྱི་སྒྲོབ་པའི་མཐུ་ཡོད་དེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་ལྡན་པ་ཅིག་ལ། སྒྲོབ་
མ་བྱིན་གྱིས་བཟུབ་དུ་བཟུབ་སྟེ། ལྷས་པ་ཡོད་ན། སྤྲ་མ་ཆོས་མཁས་ན་དང་ཨ་ཅང་ཆེ་སྟེ་མི་མཁས་
ཀྱང་བྱིན་ཟུབས་འབྱུག་སྟེ། དཔེར་ན་དགེ་ཚུལ་ནགས་སུ་སྟུང་པ་འདོན་པ་ལ་ལྟ་རྒྱུ་ཉན་པ་ལྟ་
བུའི་གཏམ་རྒྱུད་དང་། དག་རྒྱབ་ཀྱི་སྟོན་པ་ཤུག་སེམས་དཔའ་པོ་ལ་དུ་བྱིན་པ་ལ་མཁས་ཀྱང་ཉན་
མི་མེད། པོ་ཏོ་བས་བྱ་སྐྱུངས་ཚུན་ཆད་གསུང་པ་ལ་སྟོན་ཆེན་རྒྱུ་ཉན་གྱིས་བསྐྱོར་བ་དང་། སྟོན་པ་
ཅིག་འགྲེལ་ཆུང་བཤད་པ་ལ་ཉན་མི་ཅམ་མེད། ཁམ་པ་ལུང་པའི་ཐུན་བརྒྱུད་མ་ལ་ཐམས་ཅད་རྒྱག་
པས་སྟོན་པ་དེ་ཤིང་ཡང་ན་ངའི་ཆོས་ཆོ་ཁམ་པ་ལུང་པས་མི་ཤེས་པ་ཡང་ན་འཁོར་ཆོང་ལ་མི་འོང་
བ་ཟེར་སྟེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡོད་མེད་ཀྱི་བྱུང་ཡིན་པས། སྤྲ་མ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་ང་རྒྱལ་མེད་པར་གྱས་
པར་བྱ་བ་ནི་སྟོག་ལས་ཀྱང་དོ་གལ་ཆེ་བར་གསུངས་པས། སྟོག་གཏོང་གི་གྱས་པ་མི་གཏོང་གསུང་།

ལྟ་འོ་ན་དེ་ལྟར་སྟོག་བས་ཀྱང་དོ་གལ་ཆེ་བར་གྱས་པར་བྱ་བའི་སྤྲ་མ་དེ། རི་ལྟ་བུ་ཡིན་སྟུམ་ན།
དེ་རྫོང་པོའི་བཀའ་བརྒྱུད་རྒྱུ་ཉན་པ་ལ། དེ་ཡང་ཡིད་ཆེས་པའི་གནས་སུ་སྟོན་པ་ནི།

ལམ་སྟོན་རབ་ཏུ་གསལ་བུའི་སྐབས་སུ།

རབ་ཏུ་གསལ་བུའི་སངས་རྒྱས་སྟོན་ཡུལ།

ལྟ་ཅིག་གསལ་བུའི་རི་ལྟར་ལུས་ན།

འཛམ་གླིང་གྲུབ་བརྟེན་པལ་ཆེའི་མན་ངག །
སྤྱོད་ནས་བརྒྱད་དང་རྒྱལ་བྱམས་ནས་བརྒྱད། །
མགྲིན་བ་གསུམ་བ་ནས་བརྒྱད་ལ་སོགས། །
ཀུན་གྱི་མན་ངག་མངའ་བ་ཀུ་ས། །
ཡི་དེའི་སློབ་མ་ཀུ་ས་ཡི་ཆུང་། །
གསེར་གླིང་ལྷ་ཅིག་དེ་བས་བྱས་ཡོད། །
མངོན་ཤེས་རྒྱ་ཆེན་མངའ་བའི་སྒྲ་མའང་། །
གསུམ་ཡོད་ལོ་བདུན་འབྲངས་བའི་ཨ་རྒྱ། །
གཤམ་རྩེ་གཤེད་དང་བྱིན་རྒྱལ་སྒྲ་མ། །
གཤམ་རྩེ་སྤྱོད་ནས་སེམས་ཅམ་ལྷ་བ། །
བྱིས་ནི་དབྱ་མའི་རྟོགས་བ་བརྟེན་ཡིན། །
བྱིན་རྒྱབས་སྒྲ་མ་མི་ལམ་ན་ཡིན། །
ལྷ་ཅིག་ཉིང་འཛིན་བྲད་བར་ཅན་བརྟེན། །
དེ་ནི་དེ་ཡིས་དངོས་སུ་བརྒྱབས་ཡིན། །
ཤེས་བྱེད་གཞན་གྱིས་ཞུས་བ་དེས་ཤེས། །
ང་དང་འབྲེལ་མེད་དེ་ལ་ཞུས་དང་། །
དེ་ཡི་ཉི་མ་བཞི་ལྷ་འདལ་ལྷལ། །
ཞབས་ལ་ཅུང་ཟད་ལྷལ་ནས་བྱིན་བྲལ། །
ཉེ་རུ་ཀ་ཡི་དགྱིལ་འཁོར་མངོན་གྱུར། །
དེ་ལྟར་སྒྲ་མའི་མན་ངག་མངའ་ཞིང་། །
ཐུགས་དམ་ལྷ་ཡི་ཞལ་ཡང་གཟིགས་ལ། །

རིག་པའི་གནས་ལྡན་ཀྱི་ལ་མཁས་པས། །
བྱང་ཆུབ་ལམ་ནི་གསལ་བར་མཛད་ཅུས། །
དེ་ལས་བརྒྱད་པའི་མན་ངག་བཙུང་བས། །
བྱང་ཆུབ་ལམ་དུ་འཕྲུག་པར་བྱ་ཡི། །
གང་ཡང་རུང་བའི་རྗེས་སུ་མི་འཕྲུག། །
ལྷགས་ཀྱང་ལམ་དུ་འགྱུར་བ་རབ་དགལ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་སྒྲིབ་མར། སློབ་མ་བཟང་པོ་བྱང་ཆུབ་འོད་གྱིས་
བསྐྱེད་ཀྱིས་པས། །བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་སྒྲིབ་མ་རབ་དུ་གསལ་བར་བྱ། །ཞེས་བཤད་པར་དམ་འཆའ་
མཛད་པ་ལ་འཕྲོས་ནས། །བྱང་ཆུབ་སྤངས་པ་དང་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ལ་དེ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ལམ་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་སྨྱོད་ཡུལ་ཡིན་པས། །དེ་རྩོམ་གསལ་བར་མཛད་ཅིང་ལྷན་སམ་སྒྲམ་པ་ལ། ལྷན་པའི་རྒྱ་
མཚན་ནམ་པ་གསུམ་གསུངས་ཏེ། །རྩོམ་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱུ་སྤྱུབ་པའི་བསྟན་པ་ལ་ངོ་མཚར་འདི་
ཆེ་བར་བ་ལ་ངོ་ཐོས་མི་མཐུན་པ་མེད་དེ། །ཨ་ཏི་ཤ་མན་ངག་གི་བདག་པོ་བྱ་བ་ཡིན་གསུང་། །དེ་ལ་
འདིར་ལྷན་པའི་རྒྱ་མཚན་གསུམ་གསུངས་པ་ལས། །དང་པོ་སློབ་མ་བརྒྱད་པའི་མན་ངག་མངའ་བས་
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་གསལ་བར་མཛད་ལྷན་པར་སྟོན་པ་ལ། །ལྷ་བའི་བརྒྱད་པ་ནི། །སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱིས་
མདོ་དུ་མ་ནས་ལུང་བསྟན་པའི་སློབ་དཔོན་ལྷ་སྤྱུབ། །དེ་ནས་སློབ་དཔོན་གསལ་བ་དང་རིག་པའི་ཁྱེད་ཀྱིས་
ནས་བརྒྱད་པ་རྩོམ་ལ་མངའ། །སྨྱོད་པའི་བརྒྱད་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ན། །བཙུན་ལྷན་
འདས་བྱམས་པ་མདོན་པར་རྩོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཟེན་པས། །ཤེས་བྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་
མདོན་སུམ་དུ་གྱུར་ཏེ། །ལུང་ངམ་རྟགས་ལྷ་བྱ་ལ་བརྟེན་མི་དགོས་པ་ཡིན་ལ། །སྤྱན་མོང་བའི་དབང་དུ་
བྱས་ན་སྨྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ། །དེས་སློབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་ལ། །དེས་
དབྱིག་གཉེན་ལ། །དེས་སློབ་ལྟན་ལ། །དེ་ནས་ཀྱུ་ས་ལི་ཆེ་བ། །རྒྱུང་བ། །སློབ་མ་གསེར་སྤྱིང་པ་ནས་བརྒྱད་
པ་རྩོམ་ལ་མངའ། །འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་ནས་སློབ་དཔོན་ཞི་བ་ལྷ། །དེ་ནས་གསེར་སྤྱིང་པའི་བར་
དུ་བརྒྱད་པ་ཡང་རྩོམ་ལ་མངའ། །ཡང་མགོན་པ་གསུམ་པ་ནས་བརྒྱད་པ་འདི་ཡང་སྨྱོད་པའི་བརྒྱད་
པ་བདེན་པ་བཞིའི་སློབ་མ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སློབ་སྤྱུང་བ་སློབ་སྤྱུང་བ་ལྷ་ཏེ་ནས་བརྒྱད་པ་ཡིན་བྱ་བ་

གཞན་དག་གསུང་།

ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གསང་སྤགས་ཀྱི་བརྒྱུད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། མགིན་པ་གསུམ་པ་ནས་བརྒྱུད་པ་འདི་ལ་ལྷགས་གསུམ་ཡོད་དེ། དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱུ་ཡེ་ཤེས་ནས་བརྒྱུད་པ་དང་། གསང་སྤགས་སྤྱི་ཙམ་ནི་ཕྱག་ན་དོ་རྩེ་ནས་བརྒྱུད་པ་དང་། གྱི་ཡ་སངས་རྒྱུ་གསང་བ་ནས་བརྒྱུད་པ་མངའ་བའི་པརྩེ་ཏ་སྟེ། དེ་ཡང་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་ལྷ་ལ་དབུ་གསུམ་ཡོད་པ་དང་སྐྱར་ན་མགིན་པ་ཡང་གསུམ་ཡོད་དེ་འོང་ཞེས་འདོད་པས་མགིན་པ་གསུམ་པར་གྲགས་པ་སྟེ་དེའི་བརྒྱུད་པ་ཡང་རྩོམ་ལ་མངའ་སྟེ། མདོར་ན་འཛམ་བུ་གླིང་གི་གྲུབ་པ་བརྟེན་པ་པལ་ཆེར་རམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མན་ངག་མངའ་བ་ཀྱ་ས་ལི་ཆེན་པོ། དེས་རྒྱུང་བ། དེའི་ཐམས་ཅད་མངའ་བ་སྤྲ་མ་གསེར་གླིང་པ། དེའི་རྒྱ་སྤྱོད་གང་ཕྱོད་ལྷ་བུ་རྩོམ་ཡིན་པས་ན་བྱང་རྒྱུབ་ཀྱི་ལམ་གསལ་བར་མཛད་ནུས་གསུང་། ཡང་སྤྲ་མ་མཛོན་པར་ཤེས་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་མངའ་བ་གསུམ་ཀྱི་གདམ་ངག་མངའ་བས་ན་ཡང་རུས། སྤྲ་མ་ཨ་མ་རྩུ་ཏི་པ་རབ་ཏུ་མ་བྱུང་བའི་དུས་ཀྱི་སྤྲ་མ་སྟེ། དགྲུང་ལོ་ཕྱེད་དང་བརྒྱུད་ཕྱགས་ཕྱིར་འབྲངས་པ་ལ། མཛོན་པར་ཤེས་པས་མཁྱེན་པས་ན་དོན་དུ་མི་འགྱུར་ན། གསེར་གྱི་མརྩལ་ཕུལ་ནས་ཞུས་ཀྱང་། ས་བོང་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པ་བཞིན་བཞུགས། དེས་འགའ་སྐབས་ཡེ་མེད་པའི་དུས་སུ་ཡང་མ་ཞུས་པར་གསུང་སྟེ། ལན་ཅིག་རྒྱ་སྤྱོད་པོ་ཅིག་གི་ཟམ་པ་ལ་བརྒྱལ་བའི་དུས་ན་ཞལ་རྒྱར་ལོག་ནས། པརྩེ་ཏ་འདི་སྐད་བྱ་བ་ལས་འདི་ཙམ་ཅིག་གིས་ད་ལྟ་ངན་སོང་འདི་ན་སྤྱིས་ནས་འདུག །རྒྱལ་འབྱོར་བ་འདི་སྐད་བྱ་བ་ལས་འདི་ཙམ་ཞིག་གིས་ངན་སོང་འདིར་ལྷུང་ནས་འདུག་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ནས། དེ་བས་རི་སྟོད་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་མ་སྟོངས་ཀྱི་རིང་ལ། ལས་སྤྲ་བ་ཡང་ཁྱད་དུ་བསད་མི་བཏུབ་པས་གཟབ་དགོས་བྱ་བ་གསུང་།

རྩོམ་གཤིན་རྩེ་གཤེད་ཀྱི་རྒྱལ་འབྱོར་བ་ལ་ཡང་མཛོན་པར་ཤེས་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་མངའ་སྟེ། རྩོམ་དེ་ཤིང་ཅིག་གི་རྩ་ན་སྒྲིམ་གྱིན་བཞུགས་པ་ལ་མི་གཅིག་གིས་ཤིང་གཅོད་པར་འདུག་པ་ལ། མ་གཅོད་བྱས་པས་དེ་མ་བཏུབ་པས། ཕྱགས་དགྲུགས་པ་ཅིག་གིས། ཞབས་ས་ལ་ཙབ་ཙབ་བྱས་ནས་ང་སུ་ཡིན་ཤེས་སམ་བྱས་པས། ཁྱོད་ཁྱེད་ནས་མི་ལྷ་བྱུང་ནས་མི་དེ་ལ་གྱི་རེ་རེ་བརྒྱབ་ནས་བསད་པས། རྒྱ་གར་རིག་པའི་འབྲུང་གནས་སུ་སོང་བས། རྩོམ་ལ་བཟོད་པ་གསོལ་བས། དའི་ཞབས་སྤྱུས་ལ་རྩ་

ནང་དུ་ལྷག་གསུང་། དེ་ལྟར་བྱས་པས་ལངས་ནས་སོང་ཟེར་བ་ལ། རོ་བོ་དེའི་ཞལ་ནས་ངའི་བྱང་
ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་ཞེ་སྒང་གི་མེ་སྐྱད་ཅིག་མ་གཅིག་ཤོར། ཆོ་འདི་ལ་ལྷག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་དངོས་གྲུབ་མི་
ཐོབ་གསུངས་པ་ལ། བྱིས་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་གསུང་། རོ་བོ་ཡང་སྤྱི་མའི་ལྷགས་ཕྱིར་བྲི་ཀ་མ་ལ་སྤྱི་
ལར་བཞུགས་པའི་དུས་སྟ། ཡུལ་དེའི་རྒྱལ་པོ་ལ་རྒྱལ་པོ་གཞན་ཞིག་གི་དམག་ཆེན་པོ་ཞིག་རྒྱ་པོ་
གརྒྱ་ཡང་བརྒལ་ནས་བྱུང་བ་ལ། རྒྱལ་པོ་དེ་བྲེད་ནས་དགེ་འདུན་ལ་དམག་རྒློག་གི་གསོལ་བ་བཏབ།
དགེ་འདུན་གྱིས་རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པས། རོ་བོའི་ཞལ་ནས་ང་ལ་གཏོར་མ་ཅིག་སྐྱོལ་
གསུང་། གཏོར་མ་ཟངས་ཆེན་པོ་གང་བཤམས་ནས་དེ་ལ་ཡུན་རིང་དུ་དགོངས་པ་མཛད་པས།
གཡག་ཤིང་བུ་ག་ན་རྒྱུར་བྱེད་རྒྱུང་དུ་གཅིག་བྱུང་ནས་གཏོར་མ་དེ་ལ་མཆུ་བཙུགས་ནས་ཐོས་པས།
བྱ་ཆེན་པོ་གཅིག་དུ་གྱུར་ནས་འཕྱར་བས། གཤོག་པའི་སྤྲོ་བས་ཀྱིས་རྒྱུང་ནག་ཚུབ་མ་ཆེན་པོ་
བསྐྱངས་པས། དམག་ཐམས་ཅད་རྒྱ་པོ་གརྒྱ་པར་བརྒལ་ནས་པར་བསྐྱལ་ཡང་། སྤང་པོ་ཆེད་རྐང་
ལག་འཁྱུས་པ་འདྲ་བ་ལས་དམག་ལ་ཤི་ཆད་ཡེ་མེད་པར་མཛད་པའི་རྣམ་པ་དེ་ཙམ་མངའ་ན་ཡང་
སྤར་ལྟ་བ་སེམས་ཙམ་འདྲིན་པ་ལ། བྱིས་དབྱ་མའི་རྟོགས་པ་བརྟེས་པ་དེ། དེ་ཙམ་གྲུབ་མཐའ་བརྒྱར་
རྣམ་པའི་སྤྱི་མ་ནི་མེད། དབྱ་མའི་ཆོས་མཐོང་བ་ཡིན་ཏེ་འོང་བས་ལྷག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་
པ་ཡིན་གསུང་།

ཕྱིན་གྱིས་སྒོ་བ་པའི་སྒྲ་མ་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཕྱག་ན་རོ་རྗེས་མཁའ་འགོ་མ་ཕྱིན་གྱིས་
 བསྐྱབས། དེས་ཏི་ལོ་པ། དེས་རྒྱ་རོ་པ་ཕྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་ནས་སྤྱི་ལོ་ན་སྟོན་གྱིན་ཡོད་པ་ལ། སྒྲ་མ་
 རྩོམ་པ་རྒྱལ་པོ་ཞིག་གི་ཕྱགས་འཆོ་བའི་ཡར་ལམ་མར་ལམ་ལ་སྒྲ་མ་རྩོམ་པས་སྤྱི་ལོ་ལ་ཡུན་
 རིང་དུ་བསྐྱས་པས། རྒྱ་རོ་པའི་ཞལ་ནས། རྟོད་ང་ལ་དད་དམ་གསུང་། དད་བྱས་པས་འོ་ན་ཆང་བུ་མ་
 པ་གང་ཁྱིའ་ལ་ཤོག་གསུང་། ཁྱིའ་ནས་ཕྱིན་སྒྲ་མ་ལ་སྤུལ་བས། ཕྱག་མགོ་ཐོག་དུ་བཞག་ནས་ཕྱིན་
 གྱིས་བསྐྱབས་པས། ཏིང་འཛིན་ཁྱད་པར་ཅན་བརྟེན་ནས་སྟེ་སྟོད་གསུམ་ལ་ཡང་མཁས་པར་
 གྲགས་ནས་ཡོད་པ་དེ་ལ་པརྟེ་ཏ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། འདིས་དང་པོ་ཀ་ཁ་ཡང་མི་ཤེས། ལྷ་ཤང་ཀར་ལ་དད་
 པ་ཅིག་ཡིན་པས། ཕྱི་པ་ཡིན་ནམ་ནང་པ་ཡིན་བརྟག་དགོས་ཟེར་ནས། འཇམ་དཔལ་མཆོན་བརྟེན་
 གྱི་སྒྲའི་གནད་དཀའ་དཀའ་མང་པོ་སྟོ་ལ་བསྟོགས་ནས་དྲིས་པས། དེ་ཐམས་ཅད་ཤར་གྱིས་བྱུང་སྟེ།

དེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་ཞེས་བྱ་བ་ན་སངས་རྒྱས་འདི་འདི་སྐད་གསུང་། འདི་འདི་སྐད་གསུང་།
པརྟེ་ཏ་འདིས་འདི་སྐད་བཤད་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པས་གདོད་ཡིད་ཆེས་སྐད། སྤྱི་མ་དེ་དང་
རྩོ་བོ་སྤྱི་ལམ་ཙམ་ན་བཞུགས་པ་ལ་གསོལ་པ་བཏབ་པས། བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་ཏེ། ལུབ་ཅིག་མི་ལམ་
ན། དགེ་སྲོང་གཅིག་ནམ་མཁའ་ན་ཚུར་མི་ཤ་ལག་པ་ཅིག་ཟེའིང་བྱུང་། དགེ་སྲོང་མི་ཤ་ཟ་བ་སྟམ་
པ་ཅིག་བྱུང་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ལ་འབྲུལ་པ་མངའ་འམ་ཟེར། མི་མངའ་བྱས་པས། འོ་ན་ཁྱོད་འདི་
ཟེའམ་ཟེར་ནས་སྤྱི་ལག་གཅིག་བྱིན་ནས་ཐོས་པ་སྟམ་པ་ཅིག་མིས་པ་དང་། རྩོ་བོས་ཏིང་ངེ་འཛིན་
ཁྱད་པར་ཅན་ཐོག་དེ་ནི་སྤྱི་མས་དངོས་སུ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པ་ཡིན་ཀྱང་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པར་མ་
ཤེས་པ་ལ། བྱིས་དགེ་ཚུལ་ཅིག་གིས་སྤྱི་མ་རྩོ་བོ་ཤི་པ་ལ་གདམ་ངག་ཁྱེས་པ་དང་། ང་དང་ཁྱོད་ལ་ལས་
འབྲེལ་མེད། ངས་དུས་ཚོད་འདི་ཙམ་ན་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པའི་སྤྱི་མ་ཡོན་ཏན་འདི་ལྟ་བུ་རྒྱུད་ལ་
སྤྱིས་པའི་དགེ་སྲོང་འདི་སྐད་བྱ་བ་ཅིག་ཡོད་པས། དེ་དང་ཁྱོད་ལས་འབྲེལ་ཡོད་པས་དེ་ལ་ཁྱེས་དང་
ཟེར་བས། དགེ་ཚུལ་དེས་རྩོ་བོའི་སྤྱི་མ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་
བ་བཏབ་གྱིན་སོང་། ལན་ཅིག་ཙམ་ན་རྩོ་བོ་ལ་ཏི་བྱ་ལ་ཚུང་ཟད་ཅིག་སྤྱུལ། ཞབས་ལ་སྤྱི་བོས་བཞུགས་
ནས། བཀའ་རིན་གྱིས་བྱུང་ཟེར་ནས་འགྲོ་བར་འདུག་པས་དེ་རི་ལྟར་ཡིན་བྱས་པས། སྤྱི་མ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་
རྣམས་བཤད་ནས། ཏེ་ཅུ་ཀ་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་མངོན་དུ་གྱུར་ཟེར་བས། བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པར་གདོད་
ཤེས་སྐད། བྱིས་ནི་ཞལ་དངོས་སུ་མཇུག་དབང་བསྐྱུར་ནས་ད་ང་ཀས་པས་བསྟན་པ་འདི་ཁྱོད་གྱིས་
ཟུང་གསུངས་ནས་བྱི་ཀ་མ་ལར་བསྟན་པ་ཡང་རྩོ་བོ་ལ་གཏད་པ་ཡིན་གསུང་། དེ་ལྟར་སྤྱི་མ་རྣམས་
གྱི་མན་ངག་ཐམས་ཅད་མངའ་བས་ན་ཡང་གསལ་བར་མཛད་ཅུས།

གཉིས་པ་ནི་ཐུགས་དམ་གྱི་ལྟ་དམ་ཆོག་གསུམ་བཞེད་པའི་རྒྱལ་པོ་དང་། རྩོ་བོ་སྤྱི་མ་རྣམས་
གཟིགས་གྱི་དབང་པོ་དང་། རྩོ་མོ་སྤྱི་མ་ལ་སོགས་པ་ཐུགས་དམ་གྱི་ལྟ་མང་པོ་ཞལ་གཟིགས་ཤིང་།
རྒྱང་ལམ་མམ་དངོས་སུ་ཆོས་ཟབ་མོ་མང་པོ་གསན་པས་ན་ཡང་བྱུང་ཚུབ་གྱི་ལམ་གསལ་བར་
མཛད་ཅུས་གསུང་། གསུམ་པ་མཁུན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། རིག་པའི་གནས་ལྟ་དང་། དེར་མ་
གཏོགས་པའི་བརྟག་པའི་བསྟན་བཅོས་དང་། ཐུགས་གྱི་བསྟན་བཅོས་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་
མཁས་པར་གྱུར་པས་ན་ཡང་གསལ་བར་མཛད་ཅུས་གསུང་། དེ་ལྟར་རྩོ་བོས་བྱུང་ཚུབ་གྱི་ལམ་

གསལ་བར་མཛད་ནུས་ཀྱང་ད་ལྟ་མི་བཞུགས་པས་རི་ལྗར་བྱ་སྟམ་ན། དེའི་བཀའ་བརྒྱུད་དུ་གྱུར་
པའི་མན་ངག་བཅའ་ནས་འདུག་པར་བྱ་སྟེ། དགེ་བཤེས་སྤྱན་ལྷན་པའི་ཞལ་ནས། སྤྲུལ་དང་དམ་
ཆོག་མ་ཉམས་ཤིང་། ཚུལ་བྱིམས་མ་ཉམས་པའི་བརྒྱུད་པ་ཅིག་དགོས། འོ་སྟོལ་གྱི་ངོ་བོ་རྩེ་ནི་དེ་ལྟ་
བྱ་ཡིན་གསུང་། དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་ལ། འཕགས་པའི་སྟོར་དང་། སྟོབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་ཞབས་
ཀྱི་སྟོར་དང་། རྒྱལ་པོའི་སྟོར་ལ་སོགས་པ་གསང་སྟགས་བྱི་ནང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བརྒྱུད་པའི་གདམ་
ངག་མངའ་ཞིང་། སྤྱགས་དམ་གྱི་ལྟ་མང་པོའི་ཞལ་གཟིགས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་སྤར་གསུངས་
པ་ལྟ་བུ་དང་ལྷན་ནོ། །དེའི་སྟོབ་མ་དགེ་བཤེས་སྟོན་པས་ཀྱང་། སྤྱགས་དམ་གྱི་ལྟ་ཞལ་གཟིགས་པ་
ཡིན་ཏེ། དགེ་བཤེས་དེ་སྤྱགས་ཟབ་ལ་དཀྱུལ་ཆེ་བས་གཟིགས་པ་སྐད་མི་གསུང་པ་ལ། ལན་ཅིག་ངོ་
བོའི་ས་ཏྲ་བཟར་མི་བདུབ་ཟེར་བ་བྱུང་བ་ལ། དགེ་བཤེས་སྟོན་པའི་ཞལ་ནས། འདི་ངས་ངོ་མོ་ལ་
དངོས་སུ་ཐོས་པ་ཡིན་ཏེ། ཐོས་པས་དངོས་སུ་བ་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡིན་གསུང་། དགེ་བཤེས་ནལ་འབྱོར་པ་
ཆེན་པོས་སྤྱགས་རྩེ་ཆེན་པོའི་ཞལ་གཟིགས། རྒྱལ་བ་རིགས་ལྗེའི་ཞལ་གཟིགས་པ་ཡིན། དགེ་བཤེས་
དགོན་པ་བ་ཡང་སྐྱུ་ཡོན་ཏན་གྱིས་བརྒྱན་པ་ཡིན་ཏེ། ཞང་སྤྱ་ཆུང་སྟོན་པ་མར་ཁམས་སུ་བཞུགས་
པའི་དུས་སུ་དགོན་པ་བ་བྱིད་སྤྲུལ་དམ་པའི་མན་ངག་ཡུན་རིང་དུ་བསྐྱོམས་པ་ནམས་ལ་ཡོན་ཏན་
གྱི་ཆོས་ཐོབ་པ་ཡོད་པས། རི་ལྟ་བུ་ཡོད་ང་ལ་གསུངས་ཤིག་ཟེར་བ་ལ་ཡེ་མེད་གསུང་། མེད་ཡེ་མི་
སྲིད་ཀྱི་གསུངས་ཤིག་ཟེར་བ་ལ། དགེ་བཤེས་དགོན་པ་པའི་ཞལ་ནས། དེད་ལ་ངོ་བོ་དམ་ཆོག་
གསུམ་བཀོད་རྒྱལ་པོའི་ཡི་གེ་བརྒྱ་པ་བསྐྱུས་བཞེད་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། དེའི་རྒྱུད་ནས་གསུངས་
པའི་ཡོན་ཏན་བག་རེ་ཡོད། གཞན་ཅི་ཡང་མེད་གསུང་སྐད། དེ་ལྟར་བྱས་པས་སངས་རྒྱུས་མང་པོའི་
ཞལ་གཟིགས་པ་ཡིན་གསུང་།

དགེ་བཤེས་སྤྱན་ལྷན་པ་སྟོན་གྱིན་བཞུགས་པའི་དུང་དུ། སྟོབ་དཔོན་སྟོན་ཆེན་བྱོན་ནས། སྤྲུལ་
དམ་པའི་གདམ་ངག་སྟོན་པ་ལས། ཡི་དམ་གྱི་ལྟ་མཐོང་བ་ངོ་མཚར་མི་ཆེ་ཡི། དེ་ལ་དགའ་བས་
གཡེང་བར་མ་བྱེད། བདུད་ཀྱིས་བྱིར་ཏེ་འགོ་བ་ཡིན་གསུངས་པས། ཁོང་རང་གིས་མང་པོའི་ཞལ་
གཟིགས་པ་ཡིན་གསུང་། དགེ་བཤེས་སྟོན་པས་སྤྱགས་དམ་གྱི་ལྟ་ཞལ་གཟིགས་པ་སྤར་བྱས་པ་ལྟ་བུ་
དང་། དུས་གཅིག་གི་ཆེ་ན་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཅིག་ལ་མཉམ་པར་གཞག་པས། ཏུ་བའི་ཉིན་ལམ་བདུན་

ཚུན་ཆད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ནམས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ནམ་པ་མལ་གྱིས་ཐུགས་ལ་བྱུང་བ་ཡིན་གསུང་། དགེ་
བཤེས་སྤྱན་སྒྲ་བ་ནལ་འབྱོར་པ་ཆེན་པོ་ལ། ལམས་པའི་དགེ་བཤེས་གཉིས་ལ་མངོན་ཤེས་མངའ་
བར་བྱེད་པར་འདུག །དགེ་བཤེས་སྟོན་པ་ལ་མངའ་འཕམ་མི་མངའ་ཞུས་པས། རྣལ་འབྱོར་བའི་ཞལ་
ནས། ཨ་པ་ཁྱོད་དེ་སྐད་ཟེར་བ། ཏྲ་བའི་ཉིན་ལམ་བཅུ་ཚུན་ཆད་མངའ་གསུང་། དེའི་སྟོབ་མ་དགེ་
བཤེས་ཆེན་པོ་པོ་ཏོ་བ་ཡིན་ཏེ། སྐྱ་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་གོང་དུ་གསུངས་པ་དེ་ལྟ་བུ་དང་ལྡན། དེའི་སྟོབ་
མ་དགེ་བཤེས་དོལ་པ་དེ་ཡིན་ཏེ། པོ་ཏོ་བ་ལ་ལོ་ཉི་ཤུ་ཙུག་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་བརྟེན་ནས་བསམས་པས།
ཆོས་རྣལ་མར་ཐུགས་ལ་འཁྱུངས་ནས་དགེ་བཤེས་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱང་ཁེངས་པས། མཆོན་དོན་དང་ལྡན་
པ་ཅིག་འདུག་བྱ་བ་ཡང་གསུངས་པ་ལགས་པར་གདའ། སྐྱེ་བ་བདུན་པའི་རྟགས་དང་ལྡན་པ་ཡིན།
དེ་ལྟ་བུའི་སྤྲ་མ་རྩོ་བོ་ཆེན་པོ་ནས་བརྒྱུད་པའི་ཆོས་འདི་ལྟ་བུ་དང་ཕྱད་པ་འདི། རང་ཅག་སྐལ་བ་མི་
རྒྱུད་བས་འདི་ལ་ལོང་བས་སྤང་མཐུག་མ་གོར་བར་བྱ། འདིས་བསྐྱུས་པ་མེད་པ་ཡིན་གསུང་། དེ་མ་
ཡིན་པའི་བྱས་པའི་ཆོས་ཀྱིས་སངས་མི་རྒྱ་ནང་རྟོགས་ན་ནང་འཆང་རྒྱ་བའི་གདམས་པ་ཡོད་ཟེར་
བའི་རྗེས་སུ་འབྱངས་ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་དུ་འགྲོ་བར་དཀའ་སྟེ། རྟོད་ལྷུང་ཤེད་དུ་སྡོ་ཡོལ་
ཆོང་བ་བྱུང་བ་ལ། གཙོ་བོ་རྒྱུད་པོ་ཅིག་ཤེད། འདིར་ཁྱོགས་དང་ངས་བལྟས་ཅིག་དང་། སྤྱིང་དུ་ནི་
སྤྱག་སྟེ་གསེར་འང་ལ་ནི་མི་ཤོད་ཟེར་ལོ། དེ་བཞིན་དུ་བྱ་མི་དགོས་པའི་ཆོས་ཤིག་མཁོ་ནི་མཁོ་སྟེ།
དེ་ལ་སྟོ་གཏོད་མི་ཤོད་གསུང་།

གསུམ་པ། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་དད་གུས་རི་ལྟར་སྟོམ་ཚུལ།

ཕྱི་ལོ་ན་ལམ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་རྩོ་བོའི་བཀའ་བརྒྱུད་ཡིན་པས། དེའི་བརྒྱུད་པའི་སྤྲ་མ་ལ་དད་
གུས་རི་ལྟར་སྟོམ་ཞེ་ན།

སྤྲ་མ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་སྐབས་སུ། །

འདི་ཡང་མན་ངག་རང་གི་རྒྱུད་ལ། །

ཡོན་ཏན་ཅི་སྟེས་སྤྲ་མའི་བྱིན་རྒྱབས། །

དེ་ལྟར་རྟག་པོ་བྱིན་རྒྱབས་རབ་འཕུག།

བསྐྱོག་ནས་སྒྲ་མ་ལ་ཐོས་ཤེས་ཀྱང་། །
རང་གི་ཤེས་རབ་རྩལ་ལས་བྱུང་སྟུང་། །
དེ་བསྐྱོག་དེ་ལས་བྱིན་སྒྲ་བས་མི་འབྱུང་། །
མ་འོངས་དུས་ནའང་བཤེས་གཉེན་མི་འཕྲད། །
འཕྲད་ནའང་དེ་ཡི་ཆོས་ཀྱིས་མི་པན། །
དེ་ལྟར་ཤེས་ནས་སྤར་བཞིན་ཉག་བསྐྱབ་། །

ཅེས་གསུངས། དེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་སྒྲོན་མའི། སྒྲ་མ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ཡི། ཡང་དག་
ཐབས་ནི་བཤད་པར་བྱ། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་འདི་གསུངས་ཏེ། རྡོ་བོས་སྒྲ་མ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་
ཐབས་བཤད་ཅེས་པ་འདི་མན་ངག་ཡིན་ཏེ། རང་གི་རྒྱུད་ལ་ཡོན་ཏན་དང་བདེ་སྲིད་ཅི་བྱུང་ཡང་།
སྒྲ་མའི་བྱིན་སྒྲ་བས་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པས། བཀའ་ངིན་ཆེ་བའི་འདུ་ཤེས་བྱ་དགོས་ཏེ། མཁྱེན་པ་དང་
བྱིན་སྒྲ་བས་ལ་སོགས་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་རྡོ་བོ་ལྟ་བུ་ཡིན། དེ་ཡང་ཡི་གེ་འབྲུ་གཅིག་ཀྱང་ཤེས་པ་
སྐད་མི་གསུང་བར་ང་ལ་ཡོན་ཏན་ཅི་ཡང་མེད་གསུང་། འདི་ཙམ་མངའ་བ་ཁྱས་ཙ་ན། དེ་སྒྲ་མའི་
བཀའ་ངིན་ཡིན་གསུང་། ཁམ་པ་ལུང་པའི་ཞལ་ནས། ཁོ་བོའི་འཆོ་བ་ངན་བྱིད་འདི་དགེ་བའི་
བཤེས་གཉེན་གྱི་བཀའ་ངིན་ཡིན་གསུང་སྐད། དེ་ལྟར་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཡར་སྒྲ་མ་ལ་དགྱིས་ན།
སྒྲ་མའི་བྱིན་སྒྲ་བས་འདུག་པས་ཡོན་ཏན་དེ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བ་ཡིན་གསུང་།

དེ་ལྟར་མ་བྱས་པར་སྒྲ་མས་བར་དེར་བསྟེན་བའམ་མི་དགོས་པས་བཞག་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་རང་
གིས་གོ་བརྟེན་ན་དེ་ཡང་སྒྲ་མ་ལ་ཐོས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་པ་ཡིན་པ་ལ། རང་ཤེས་རབ་ཆེ་བའམ།
རང་ལྟོག་མཁས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་སྟུང་ནས་ཁེངས་པའི་ཆོས་དེས་ཅི་ཡང་མི་པན། དེ་གཞན་ལ་
བཤད་ཀྱང་བྱིན་སྒྲ་བས་མི་འབྱུང་། ཕྱི་མ་པན་ཆད་དུ་ཡང་སྒྲ་མ་དང་མི་འཕྲད། བརྒྱལ་འཕྲད་ཀྱང་
སྒྲ་མ་དེའི་ཆོས་ཀྱི་མི་པན་པ་ཅིག་ལས་མི་འོང་བས། དེ་བས་ན་པན་ཡོན་དང་ཉེས་དམིགས་དེ་ལྟར་
ཤེས་པར་བྱས་ནས་སྤར་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་སྒྲ་མའི་བཀའ་ངིན་ལས་བྱུང་བར་ཤེས་པར་
བྱས་ལ་ཉག་ཏུ་བསྐྱབ་གསུང་།

༥ འོན་ཇོ་བོའི་བཀའ་བརྒྱུད་རང་ལ་ཡང་ད་ལྟ་བྱིན་སྐབས་ཆེ་བ་དང་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་
བ་དཀའ་བས་སླ་མ་མི་བརྟུབ་བམ་སྟུམ་ན།

ཚུལ་ཁྲིམས་ལེ་ཏུར་སྒྲ་མའི་སྐབས་སུ།

ཨ་ཏི་ལའི་ཉིད་གསུང་བ་ཁུངས་བླངས། །

དཔུང་བཟང་རྒྱད་ལས་གྲོགས་པོའི་སྐབས་ཉིད།

ཁུངས་གཞན་ལ་འང་དེ་ཉིད་སྒྱུར་བ།

སེམས་བསྐྱེད་ལ་སོགས་ལྷ་མ་གྲུན་ལའང་། །

ཡོན་ཏན་བརྒྱད་ཆ་ལ་སོགས་ལྟན་པས།

ཚུང་པའི་རྒྱལ་གྱི་དེ་དག་བྱར་རུང་། །

དེ་ལྟ་མིན་ན་དེ་དག་རྒྱན་འཆད། །

ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་དགེ་བཤེས་ཆེན་པོ་དེས། ལྷོ་ལ་སྤྱོད་པའི་དུས་ན་
སེམས་བསྐྱེད་པའི་སྒྲ་མའི་མཆོད་ཉིད་དུ་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་དུག་གི་མི་མཐུན་པའི་སྟོགས་དང་བྲལ་
བ་དགོས་པའི་སྐབས་སུ། རྫོང་པོ་ཉིད་གསུང་བ་བྲུངས་སུ་བྲངས་ནས་གསུངས་ཏེ། རྫོང་པོས་གནང་བ་ཆེ་
ཤོས་ཁོ་ན་འདི་ཡིན་གསུང་། དེ་ཡང་རྫོང་པོས་རང་དགར་གསུངས་པ་མིན། གསང་སྟགས་མདོ་སྡེའི་
ལྷོ་ལ་དུ་བཤད་པ་དཔུང་བཟང་གི་རྒྱུད་ལས། སྟོགས་པོའི་མཆོད་ཉིད་བཤད་པའི་སྐབས་སུ། རྣམ་ཡང་
འཁོར་ལོ་གཅིག་པའི་ཤིང་རྟ་ནི། རྟ་དང་ལྷན་ཡང་ལམ་དུ་མི་འགྲོ་ལྟར། དེ་བཞིན་སྐྱབ་པ་པོ་ལ་
སྟོགས་མེད་ན། ལུས་ཅན་དངོས་སྒྲུབ་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། དེ་ནི་སྟོ་ལྷན་གཟུགས་བཟང་གཙང་སྒྲ་
ཆེ། རིགས་ནི་བརྩན་ཞིང་ཆོས་ལ་གཞོལ་བ་དང་། སྟོབས་པ་ཆེ་ཞིང་དཔའ་ལ་དབང་པོ་དུ་ལ། ལྷན་
པར་སྐྱེ་ཞིང་སྦྱིན་པོད་སྦྱིང་རྗེ་ཅན། བཀྲེས་དང་སྒྲོམ་དང་ཉོན་མོངས་བཟོད་པ་དང་། བྲམ་ཟེ་དག་
དང་ལྷ་གཞན་མཆོད་མི་བྱེད། སྦྱིན་ཞིང་བཟོ་ལ་བྲས་པ་གཟོ་བ་དང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་དང་
པ་སྟོགས་པོ་ཡིན། དེ་ལྷ་བྱ་ཡི་ཡོན་ཏན་ལྷན་པ་དག། རྫོང་པའི་དུས་ན་ཤིན་དུ་དཀོན་པས་ན། ཡོན་
ཏན་བྱེད་དང་བཞི་ཆའམ་བརྒྱད་ཆ་ཅན། དེ་ལྷ་བྱ་དག་སྟགས་ཀྱི་སྟོགས་པོར་བསྟེན། །

ཞེས་གྲོགས་ཡོན་ཏན་བརྩུག་དང་ལྷན་པ་དེ་ཚྛོད་པའི་དྲུས་ན་ཤིན་ཏུ་རྩིད་པར་དཀའ་བས།
བརྩུད་ཆ་ཡོན་ཏན་གཉིས་དང་ལྷན་པ་ལ་བརྟུབ་པར་གསུངས་པ་དེ་ཁྱད་སྲུང་སྤངས་ནས་གཞན་སྤྱོད་
མའི་མཆན་ཉིད་ལ་ཡང་རྩང་མཐུན་སྦྱར་ཏེ། སེམས་བསྐྱེད་དང་དབང་བསྐྱར་བ་དང་རབ་ཏུ་གནས་
པ་བྱེད་པའི་སྤྱོད་པ་དང་། རྩོམ་པ་ལེན་པའི་མཁན་སྟོབ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ། ཆོས་ནས་བཤད་
ཆོད་ཀྱི་བརྩུད་ཆ་དང་ལྷན་པ་ལ། ཚྛོད་པའི་དྲུས་ཀྱི་དེ་དག་བྱར་རྩང་། དེ་བས་ཀྱང་འགྲེལ་ཚུང་
མཁན་པོས། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྷན་ན་ལྷ་སྤྲུགས་དང་མི་ལྷན་ཡང་མཁན་པོ་བརྟུབ་པར་གསུངས་བ་
ཡོད་གསུང་། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར། ཆོས་ནས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཆང་བ་དགོས་ན། ཚྛོད་པའི་དྲུས་སུ་མི་རྩིད་
པས་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་འདུག་པའི་ཚྛོམ་པ་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་ཆད་ནས་བསྟན་པ་རྟུབ་པར་
འགྱུར་བའི་སྟོན་ཡོད་གསུང་།

༥ དེ་ལྟར་ཡོན་ཏན་ཆ་མཐུན་ཅམ་ཡོད་པས་སྤྱོད་པ་བརྟུབ་ན། དེ་ལྟ་བུ་མང་བས་ཐམས་ཅད་ལ་
མཉན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་མི་བྱ་བར་སྟོན་པ་ནི།

ནམ་གྲོལ་འདོད་པའི་གང་ཟག་ནམས་ཀྱིས། །

བརྟགས་པ་ཅིག་ལ་བརྟེན་པར་བྱ་ཡི། །

ཐ་དད་སྒྲ་ཆོགས་དག་ལ་མ་ཡིན། །

སྤར་ཞུགས་ཆོས་ཀྱི་མལ་ཡང་འདྲིག་ལ། །

དེ་དག་སྟོན་ནི་མཐོང་བར་འགྱུར་གྱི། །

ཡོན་ཏན་ནང་དུ་འདུག་པ་མི་མཐོང་། །

དཔེར་ན་གོས་ནི་ཀྱན་ཏུ་བྱུང་གྱང་། །

ས་རྩལ་དག་ནི་རྩལ་བས་འབྱར་གྱི། །

རིན་ཆེན་བསྐྱེད་བས་མི་འབྱར་བ་བཞིན། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་དགེ་བཤེས་དེ་སྟོལ་གན་བཞུགས་པའི་དབྱིད་ཅིག་གསུངས་པ།
ནམ་གྲོལ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་གང་ཟག་ནམས་ཀྱིས་དང་པོ་སྤྱོད་པ་ཅིག་ལ་བརྟེན་དགོས། སྤྱོད་པ་དང་

གང་ཐོད་ཐོད་ལ་མཉན་པས་ཀྱང་མི་འོང་སྟེ། སློབ་དཔོན་དང་ནི་སློབ་མ་དག །མཚུངས་པར་དམ་
ཆོག་ཉམས་འགྱུར་བས། །དཔའ་པོས་ཐོག་མར་སློབ་དཔོན་དང་། །སློབ་མའི་འབྲེལ་པ་བརྟག་པར་
བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བརྟགས་ནས། །བདུབ་བམ་སྟམ་པ་ཅིག་ལ་བརྟེན་པར་བྱའི། །སློབ་དཔོན་ཐ་
དད་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས། །མིང་དང་ཐ་སྙད་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཆོགས་འབྱུང་ཅན་བྱེད་དོ་རང་
མི་ཤེས་པར་འགྲོ། །མི་འདྲ་བ་མང་པོ་བསེས་པས་ཆོས་ཀྱི་མལ་ཞིག་ནས་བསམ་རྒྱ་མེད་པར་འགྲོ།
གཅིག་བཞག་གིན་གཅིག་ལ་འདུས་ན། །སྤྲ་བྱི་འབྱར་བ་ལྟར་གང་ཡང་མེད་པར་འགྲོ། །དེས་ན་མང་
པོའི་བྱང་བྱ་ཡུག་ཡུག་བྱིན་པས་སྦྱོན་ལས་ཡོན་ཏན་མི་མཐོང་སྟེ། །དཔེར་ན་གོས་རྩལ་ཅིག་ལྟ་
གསེབ་བྱ་བྱང་བྱིན་ན་རྩལ་ས་ཆོན་བསྐྱས་ནས། །གཏིང་ན་ཡོད་པའི་རིན་པོ་ཆེ་བསྐྱེད་བསའ་བྱང་བྱ་
ཡེ་མི་བདུབ་ལོ། །

དཔེ་དེ་བཞིན་བྱ་འོ་སྟོལ་གྱིས་ཀྱང་བྱའི་ཡུལ་གཞི་ཅིག་ལ་བརྟགས་ནས་སྦྱོན་ཤ་སྟག་མཐོང་
བ་མིན་པ་ཡོན་ཏན་མི་མཐོང་། །ནག་གེར་སྤིང་བའི་རྣལ་འབྱོར་བ་བལྟར་བྱིན་པ་བཞིན་ནང་ན་
འདུག་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། །དད་པ་དང་། །ཤེས་རབ་དང་། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་སོགས་པ་ཅིག་ཀྱང་
མི་མཐོང་། །པོ་ཉོ་བ་ལ་གཙང་བ་དང་ཆ་ལ་ཆུང་པའི་གནས་བརྟན་གྱིས་ཆོས་ཁུས་པ་བཞིན་འགྲོ། །དེའི་
ནང་ནས་ཀྱང་ངེད་ཇོ་བོ་བ་འདི་སྦྱོན་རྟོག་པ་ལ་མཁས་པ་ཅིག་འདུག །ཇོ་བོ་ཅིག་བྱང་ནས་ཁྱོད་
གྱིས་གར་བྱིན་བྱས་པས། །དགེ་བཤེས་འདིའི་སྦྱོན་སྒར་ཡང་བྱིན་ཟེར། །དད་པར་བྱང་ངམ་ཅི་ཙུག་
བྱང་བྱས་པས། །དེ་ལ་སྦྱོན་འདི་ལྟ་བུ་ཅིག་གདའ། །དེ་ལ་ཡང་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་གདའ་ཟེར་ནས། །སྦྱོན་
ཅིག་ཕྱ་བྱ་ར་བྱས་ནས་དེར་ཁོ་རང་གོ་བ་ཆེར་རེས་ནས་འདུག་སྟེ། །དེ་ལྟ་བུ་ལ་ཅི་ཡང་མི་འོང་
གསུང་།

༄ འོ་ན་དེ་ལྟར་བརྟགས་ནས་སྤྲ་མར་འོས་པ་ཅིག་ལ་བརྟེན་ནས། །དེའི་མན་ངག་ལ་རི་ལྟར་
གཅེས་པར་བསྟོམ་ཞེ་ན། །དེ་སྟོན་པ་ནི།

རིན་ཆེན་སྒྲ་མའི་གསུང་ལ་དཔེར་བྱས། །

རང་གི་སྒྲ་མར་ཐེ་ཆོམ་བཅད་ནས། །

སངས་རྒྱས་འོད་དང་བཅས་པར་བྱོན་ཡང་། །

འབྲངས་པས། བྱི་སྒྲེན་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་བཞིན་སོང་ན་རང་གི་འདོད་པའི་སར་ཡེ་མི་བྱིན་ཏེ། བྱིས་
ཏ་བར་སྟེག་པ་ལྟར་འགྲོ། འདི་རང་དུ་ཡང་དེ་ལྟར་སོང་བ་འགའ་ཡོད་གསུང་།

ཕྱ དེ་ལྟར་རང་དད་པའི་སྐྱ་མ་ཅིག་ལ་གདམ་ངག་ཞུས་ནས། དེ་ལ་གཅེས་པར་བསྐོམས་ཏེ་
སྐྱབ་པ་བྱས་ན། རང་འདོད་པའི་དོན་འབྱུང་པས་དེ་ལ་བཀའ་ངིན་ཆེ་བར་བྱ་བའི་འདུ་ཤེས་སྟོན་པ་
ནི།

བཤེས་དེས་དེ་གསུང་ནང་ན་ངིན་ཆེ། །
སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་སྐྱ་མ་ཡིན་ཏེ། །
དེ་ཡིས་སྐྱོ་སྐྱངས་སྐྱལ་བའི་སྐྱ་མཐོང་། །
དེ་ནས་ལོང་སྐྱོད་རྩོགས་སྐྱ་ལང་མཐོང་བས། །
དེ་བས་ནང་ན་དང་པོ་ཁོ་ན། །
སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་སྐྱ་མ་ངིན་ཆེ། །
དེ་བས་ཉག་ཏུ་དེ་ལ་ངིན་གཞོ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། དེ་ལ་སྦྱར་ཡོན་ཏན་རྣམས་ནི་ཡས་རིམ་ནས་ཆེ། བཀའ་ངིན་རྣམས་ནི་མས་
རིམ་ནས་ཆེ་བ་ཡིན། སྐྱ་གསུམ་ལས་ཀྱང་སྐྱལ་སྐྱ་བཀའ་ངིན་ཆེ་བ་ཡིན། ལོངས་སྐྱེ་ནི་སྟོན་པ་མི་
དགོས་པའི་དུས་ཀྱི་སྟོན་པ་བཟང་གྲགས་ཡིན། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལས་དགེ་འདུན་བཀའ་ངིན་ཆེ།
དགེ་འདུན་མེད་ན་རྟེན་གཉིས་པོས་ཀྱང་རྟེན་གྱི་བྱ་བ་མི་བྱེད། དགེ་འདུན་ཀྱང་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་དགེ་
འདུན་བཀའ་ངིན་ཆེ་བ་ཡིན། འཕགས་པའི་དགེ་འདུན་འོ་སྐྱལ་གྱི་སྐྱོད་ལུལ་དུ་མ་གྱུར། སྐྱ་མ་ཡང་
རང་ཅག་དང་མཉམ་འགྲོགས་བྱེད་པའི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་སྐྱ་མ་ངིན་ཆེ་བ་ཡིན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་
འཁྱོད་སྟེ་དགོངས་པ་དང་ལྗེས་དགོངས་སྣ་ཆོགས་ཀྱི་སྟོན་མཐོ་ཅིག་དམའ་ཅིག་ཏུ་སྟོན་པ་ཡིན།

མདོན་ཤེས་ཡོད་པ་རྣམས་དེ་བས་ཀྱང་ཅུང་ངང་སྟེ། དབང་པོ་དང་འཆོམ་པ་ཅིག་སྟོན་པ་ཡིན།
སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་སྐྱ་མ་ནི་ངང་ཉིག་གིས་གསུང་བས་ན་ངིན་ཆེ། དེ་ཡང་འདྲིན་པའི་སྟོབ་དཔོན་དང་། ཀ་
ལ་སྟོབ་པའི་སྟོབ་དཔོན་ནས་རིམ་གྱིས་ངིན་ཆེ་བ་ཡིན་གསུང་། ཆེ་ལུགས་ཀྱང་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་སྐྱ་མའི་

གདམ་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་སྒོ་སྤྲངས་པས་ཆོགས་ལམ་ཆེན་པོར་སྤྲུལ་པའི་སྤྱི་ཞལ་མཐོང་སྟེ། དེ་
ནས་བསུན་མས་སླེབ་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་གསུང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒོ་སྤྲངས་པས་སྒྱུར་ལམ་གྱི་རྗེས་ལ།
ལོང་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྤྱི་ཞལ་མཐོང་། ས་བརྩལ་ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་ལྡན་གསེབ་ཀྱི་ཉི་མ་ཙམ་དུ་
མཐོང་ནས་བརྩལ་གཅིག་པ་ཀྱན་ཏུ་འོད་ཀྱི་ས་ལ། དེ་ཉིད་ཇི་ལྟ་བུ་བཞུགས་ཏུ་མཛོད་དུ་གྱུར་ནས་འཁོར་
བ་མ་སྤྲོངས་ཀྱི་བར་དུ་འགྲོ་བའི་དོན་རྒྱུ་མི་འཆད་པར་འབྱུང་བའི་བར་གྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་
ཟན་རྟོག་ཆེན་པོའི་ཙུང་ལྷོ་ལ་འགྲངས་པ་ཡོད་ཟེར་བ་དང་འདྲ་བར་དང་པོ་སོ་སོ་སྒྲུབ་པོའི་སྤྱོད་མའི་
བཀའ་ངོན་དུ་འོང་བ་ཡིན་པས། དེ་ལ་བཀའ་ངོན་ཆེ་བའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་ཏྲག་ཏུ་སྤྲོད་པ་དེ་ལ་ངོན་དུ་
གཞོ་བའི་སྒོ་ནས་གྲུས་པར་བྱའོ་གསུང་།

ལྟ་འོ་ན་སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་དགོངས་པ་སྤྲོ་ཆོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་གྲུབ་མཐའ་སྤྲོ་ཆོགས་གསུངས་པ་དེ།
སོ་སོ་སྒྲུབ་པོའི་སྤྱོད་མས་བྱང་དོན་ངེས་དོན་མི་ཤེས་ན་དེ་ཇི་ལྟར་གཏན་ལ་ཐབ་ནས་འདུག་པར་བྱསྟེ་
ན། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞུགས་ཏུ་གཏན་ལ་ཐེབས་པའི་ཡིད་ཆེས་ཅན་ནས་བརྒྱད་
པའི་ཞལ་གྱི་གདམ་ངག་ལས་ཤེས་པར་བྱསྟེ། ལག་ཏུ་སྤྲང་བར་སྒྲོན་པ་ནི།

རྟོན་པ་རྣམ་པ་བཞི་ཡི་སྐབས་སུ།
ངས་པའི་དོན་དང་བྱང་བའི་དོན་སོགས།
ཡིད་ཆེས་སྤྲོ་མའི་ཞལ་ལས་ཤེས་འགྲུབ།
ཡི་གེ་ཙམ་གྱིས་དེ་དག་མི་ཤེས།
ངེད་གྱི་ཡིད་ཆེས་སྤྲོ་མ་ལྟ་ཅིག།
བྱང་རྩལ་ཐེམས་སོགས་པ་རོལ་བྱིན་ལམ།
བཙོམ་ལྡན་བྱམས་པ་ནས་བརྒྱད་མངའ་ཞིང་།
གྲུབ་མཐའ་སྒོ་བ་དཔོན་སྤྲོ་ནས་བརྒྱད་པ།
སྒོ་བ་དཔོན་སྤྲོ་གསལ་བཀོལ་བའི་ལྷགས་དང་།
ཉིད་ཀྱི་ལོ་བདུན་རྗེས་འབྲངས་སྤྲོ་མ།

ཨ་རྒྱུ་ལུགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་དབུ་མ།
བཞེད་པའི་ལུགས་ཀྱི་སྟོན་པ་བཞི་པོ།
གཏན་ལ་པབ་པས་ལག་ཏུ་སྦྱང་བ།

ཞེས་གསུངས་སོ། དེ་ཡང་མདོ་སྡེ་རྒྱན་གྱི། གཙུག་ལག་བསྟན་པའི་ཆོས་དང་ནི། དེ་བཞིན་
དགོངས་པ་ཅན་དག་དང་། དེས་དོན་ཆད་མ་ལུན་པ་དང་། དེ་ཡི་བརྗོད་མེད་ཐོབ་པའོ། ཞེས་བྱ་བའི་
སྐབས་སུ་གསུངས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་སྤར་རང་ཅག་གིས་དགེ་བ་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་ཆུད་ཐོས་པ་ཡང་།
རྟོན་པ་བཞི་ལ་མ་བརྟེན་པའི་ཉེས་དམིགས་ཡིན་ལ། ད་རྟོན་པ་བཞི་ལ་བརྟེན་པར་བྱ་སྟེ། རྟོན་པར་བྱ་
བ་མ་ཡིན་པ། བཞི་སྦྱང་། དེ་ཡང་དང་པོར། ཆོས་ཉན་པའི་དུས་སུ་གང་ཟག་ལ་མི་རྟོན། ཆོས་ལ་རྟོན་
པ་ཅིག་དགོས་ཏེ། གང་ཟག་ཀྱང་ཀྱའོ་དཔའོ་རྒྱལ་སྤྱི་པོ་ཏོ་བའི་ཕྱིར་འབའ་རྒྱལ་བྱས་པས་མི་འོང་།
སྡེ་སྡོད་ཀྱི་ཆོས་སྤྱི་དང་འགལ་ལམ་གྱི་མི་འགལ་བལྟ་དགོས་པ་ཡིན། ཆོས་ཐོས་པའི་དོན་སེམས་པའི་
སྐབས་སུ་ཆོག་ལ་མི་རྟོན་དོན་ལ་རྟོན་པ་ཅིག་དགོས་ཏེ། ཆོག་གཞན་དང་གཞན་དུ་འཁྱོད་པ། ཁ་
དང་མ་ནི་གསད་བྱ་ཞིང་། །བྲམ་ཟེ་གཙང་སྦྱ་ཅན་གཉིས་དང་། །རྒྱལ་པོ་ཡུལ་འཁོར་བཅས་བཅོམ་
ན། །མི་དེ་ཡོངས་སུ་དག་པར་འགྱུར། ཞེས་བཤད་པས་སོ། །

དེ་ནས་བསམ་པས་དོན་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་དུས་སུ་ངང་དོན་ལ་མི་རྟོན་ངས་དོན་ལ་རྟོན་
པར་བྱེད་དགོས་ཏེ། དེ་ནས་ངས་དོན་སྟོམ་པའི་དུས་ན། རྣམ་ཤེས་ལ་མི་རྟོན་ཏེ་ཆོག་རྗེས་མི་འབྱང་
བར་ཡེ་ཤེས་ལ་རྟོན་ཏེ་སྦྱ་བསམ་བརྗོད་མེད་ཀྱི་དོན་ཐོག་གཅིག་ཏུ་སྦྱེལ་དགོས་པ་ཡིན་གསུངས། དེ་
ལྟར་གཏན་ལ་ཐེབས་པའི་དུས་ན་ཡང་། སྤྱིར་བཙུག་ལྟར་འདས་ཀྱིས་གདུལ་བྱའི་ཡུལ་ལ་ལྟོས་ནས་
དགོངས་པ་དང་། ལྡེམ་དགོངས་ཀྱི་མཐོག་གཅིག་དམའ་གཅིག་ཏུ་གསུངས་པ་དེ་དག་ཉམས་སུ་ལེན་
པར་བྱེད་པ་ལ་སྦྱ་མ་ཆོས་ཀྱི་བདག་པོར་གྱུར་པ་པས་བྱུ་ལ་བསྐྱབས་པ་དང་འབྲ་བ་ཅིག་གིས། སྟོབ་
མ་ཆོས་གོ་བར་ལྷན་ཤིང་། བྱིད་དུ་བདུབ་པ་ཅིག་བྱིད་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་དགོངས་པ་བཞི་དང་།
ལྡེམ་དགོངས་བཞིའི་ཐིག་བར་ནས་བརྟོན་པའི་ཆོས་ཅིག་ལ་ལག་ལེན་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ཡང་
ངས་དོན་དུ་གསུངས་པ་དེ་དགོངས་པ་དང་ལྡེམ་དགོངས་ཀྱིས་གཏན་ལ་དབབ་མི་དགོས། ངང་དོན་
དུ་གསུངས་པ་རྣམས་གཏན་ལ་འབེབས་པར་བྱེད་པ་ཡིན། དེ་གཉིས་ཀྱིས་གཏན་ལ་པབ་ཅེན་ཆོས་

ཐམས་ཅད་ཀྱང་དྲང་པོར་འོང་བ་ཡིན། སྤྱི་ཐད་སོ་བ་དེ་ལ་དགོངས་པ་ཅན་ནམ་འཕྲིག་པོ་ཞེས་བྱ་བ་
ཡིན། དྲང་དོན་ངེས་དོན་གྱི་ཁྱད་ཀྱང་། དོན་དམ་གྱི་ཆ་ནས་དྲངས་བ་ཐམས་ཅད་ངེས་དོན། ཀྱན་
རྫོབ་གྱི་ཆ་ནས་དྲངས་བ་ཐམས་ཅད་དྲང་དོན་དུ་འོང་བ་ཡིན། དེ་རང་ལ་ཡང་། མདོ་རེ་རེ་ཙམ་ནས་
གསུངས་པ་དྲང་དོན། མདོ་དུ་མ་ནས་གསུངས་པ་ངེས་དོན་དུ་འོང་བ་ཡིན། དེ་ཡང་གྲུབ་མཐའི་ཁྱེར་
ལུགས་ཀྱིས་གཅིག་གི་ངེས་དོན་གཅིག་གི་དྲང་དོན་དུ་འགྲོ་བ་ཡང་ཡོད་གསུངས། དེ་ལ་དགོངས་པ་
དང་ལྗེས་དགོངས་ཀྱི་ཁྱད་ཀྱང་། དགོངས་གཞི་གཙོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དགོངས་པ་བཞི་
གསུངས་ཏེ། མཉམ་པ་ཉིད་དང་དོན་གཞན་དང་། ཉེ་བཞིན་དུ་ནི་དུས་གཞན་དང་། ལག་ཟག་གི་ནི་
བསམ་པ་དང་། དགོངས་པ་རྣམ་པ་བཞིར་ཤེས་བྱ། ཞེས་གསུངས།

དགོངས་པ་གཙོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ལྗེས་དགོངས་ལ་བཞི་གསུངས་པ་ནི། ལག་ཟག་གི་
བསམ་པ་དགོངས་པ་དང་། མཆན་ཉིད་ལ་ལྗེས་པོར་དགོངས་པ་དང་། གཉེན་པོ་ལ་ལྗེས་པོར་
དགོངས་པ་དང་། བསྐྱར་བ་ལ་ལྗེས་པོར་དགོངས་པ་ཞེས་པའོ། ཉེ་གཉིས་ཀྱིས་གཏན་ལ་འབབས་
པར་བྱེད་པ་ཡང་རང་གི་རིག་པས་ཡི་གེ་བལྟས་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཤེས། ཡིད་ཆེས་པའི་སླ་མ་གཅིག་གི་
ཞལ་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན། དེ་དུ་ཡིད་ཆེས་པའི་སླ་མ་རྫོ་བོ་རྩེ་ལྷ་ཅིག་ཡིན་ཏེ། ལྷ་བ་དང་སྦྱོད་པ་
ཐམས་ཅད་ཡིད་ཆེས་ཅན་ནས་བརྒྱད་པ་བར་མ་ཆད་པ་མངའ་བ་སྟེ། འདི་ལྟར་བྱམས་པ་དང་སྦྱིང་
རྩེ་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་མངའ་བ་དང་། དེའི་སྦྱོད་པ་ས་ལོ་ཕྱིན་པ་དུག་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས་པར་བྱེད་
པའི་གདམས་པ་ས་བརྩའི་དབང་ཕྱག་མགོན་པོ་བྱམས་པ་ནས་ཐོགས་མེད་དང་དབྱིག་གཉེན་སྟོ་
བརྟན་ཀྱི་ས་ལི་ཆེ་ཆུང་ནས་གསེར་སྤིང་པ་ལ་བརྒྱད་པ་ཡང་རྫོ་བོ་ལ་མངའ་ཞིང་། ལྷ་བ་ཕྱིན་ཅི་མ་
ལོག་པའི་གྲུབ་མཐའ། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གཏན་ལ་
འབབས་པར་བྱེད་པ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱིས་མདོ་དུ་མ་ནས་ལུང་བསྟན་པ། སྟོབ་དཔོན་སྤྱི་སྤྱོད་ནས་
བརྒྱད་པ་ཡང་རྫོ་བོ་ལ་མངའ་སྟེ། སྟོབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པ་སྤྱི་བ་གྲགས་པས་བཀོལ་པའི་དོན་དམ་
ཀྱན་རྫོབ་ཐམས་ཅད་ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐའ་ལས་འདས་པ་དབུ་མ་ཆེན་པོའི་ལུགས། རིག་པའི་ཁྱེར་བྱག་
ནས་མར་བརྒྱད་པ་ཡང་མངའ་བས། རྫོ་བོ་ཉིད་ཀྱང་ཕྱགས་ལྷ་བ་དེ་ལ་མོས་པ་ཡིན་སྟེ།

ཡང་རྫོ་བོ་ཉིད་ཀྱང་རབ་དུ་མ་བྱང་ཙུ་ན་དགྲང་ལོ་བྱེད་དང་བརྒྱད་ཕྱགས་ཕྱིར་འབྲངས་པའི་

སྒྲ་མ་ཨ་མ་རྩུ་ཉི་པས་དགོངས་པ་བཀྲོལ་པའི་ནལ་འབྱོར་སྦྱོད་པའི་དབུ་མའི་ལུགས། ཀྱན་རྫོབ་ཡུལ་
ཅན་ཤེས་པ་འབྱུལ་པའི་སྤང་བ་ཅམ་དུ་བཞེད་པའི་གདམས་ངག་ཀྱང་རྩོ་བོ་ལ་མངའ་སྟེ། སྒྲ་མའི་
བཀའ་ལྟ་བུ་དེ་འཛིན་པ་ལེགས་པར་གདའ་བས་དེ་དག་ལ་བརྟེན་པར་བྱ་སྟེ་ངེས་དོན་དུ་བབྱང་ལ།
ཡིད་ཆེས་པའི་སྟོན་སྐུ་བ་པ་ཉམས་སུ་སྤང་བར་བྱའོ། །སྒྲ་མ་བསྟེན་ཚུལ་རྫོགས་སོ། །

བཞི་པ། འཇུག་པར་བྱ་བའི་ཚོམ་དངོས་ལ་རི་ལྟར་འཇུག་ཚུལ།

༥ འོ་ན་དེ་ལྟར་ཡིད་ཆེས་པའི་སྒྲ་མ་རྩོ་བོ་ཆེན་པོ་རྩེ་དཔེ་གསུང་ལ་ཡིད་ཆེས་པར་བྱས་ནས་
འཇུག་པར་བྱ་བའི་ཚོས་དེ་ཉིད་གང་ཡིན། དེ་ལ་ཚུལ་རི་ལྟར་འཇུག་པར་བྱ་སྟེ་མ་ན། དེ་སྟོན་པ་ནི།

སངས་རྒྱས་བསྟན་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པ། །

མི་དང་འབྲེལ་བྱུང་དང་འགྲུལ་ན། །

སྒྲ་མ་ཡོན་ཏན་ཀྱན་དང་ལྡན་ཞིང་། །

སྟོབ་མ་དག་ཀྱང་འཁྲིད་པར་བྱས་ལ། །

སྟོབ་མའང་ལམ་དུ་ཁྲིད་དུ་བཏུབ་ན། །

དེ་ཡིས་སྟོབ་མ་འདི་ལྟར་བསྐྱུང་བ། །

འཛངས་མ་བྱ་གཞོན་རི་ལྟར་སྦྱོང་བཞིན། །

འཇུ་བའི་ཆེད་དང་སྦྱར་བས་སྦྱིན་བ། །

ཆེ་བཟང་སྟོན་དུ་བྱིན་ན་འཆི་འགྱུར། །

གོང་དུ་འཕེལ་བ་ཤིན་ཏུ་རིང་ཀྱང་། །

དེ་ལྟར་སྦྱོང་ལས་གཞན་པའི་ཐབས་མེད། །

དབུལ་པོ་ས་བོན་བཏབ་མ་ཐག་ཏུ། །

འབྲས་བུ་རིང་ཀྱང་ཐབས་མེད་དེ་འབྲ། །

ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་སྤྱིར་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལས་འབྱུང་བས།
ཐོག་མར་དེ་བཙལ་ཞིང་བསྟེན་པའི་ཚུལ་ནམས་གསུངས་ནས། དེ་ནི་སྤྲོ་མ་དེའི་གདམས་ངག་ལ་རི་
ལྟར་འདུག་པར་བྱ་བ་དཔེའི་སྟོན་སྟོན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་གནས་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཡིན། དེ་ཡིན་པས། མི་ཆོག་དེ་ལ་ཞུགས་དགོས། འདུག་པར་བྱེད་པ་ལ་སྟོན་དཔོན་
དང་སྟོན་མ་གཉིས་ཀ་མི་དང་འབྲ་བ་ཅིག་དགོས་པས། མི་དང་འབྲ་ཞིང་གྲུབ་དང་འགྲུལ་ན་བྱ་བ་
དོན་གཅིག་སྟེ། སྟོན་ནས་བྱེད་སྟོན་འདོད་ན་བྱེད་ཚུལ་འདི་དང་འདི་འབྲ་བ་ཅིག་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་
མི་བྱེད་པའི་གཏམ་དུ་གསུངས་པ་ཡིན།

དེ་ཡང་སྤྲོ་མ་ཡོན་ཏན་ཀྱན་དང་ལྡན་པ་ནི། །མཐར་ཐུག་སངས་རྒྱས་ཉག་གཅིག་ཡིན་ཏེ། །
གྲོལ་ནས་གྲོལ་བའི་ལམ་སྟོན་པར་བྱེད་པ། ང་ཡང་ལེགས་པར་བྱུང་བས་ཁྱེད་ཀྱང་འདི་ལྟར་གྱིས་
ཟེར་བ་ཅིག་རང་དགོས་པ་ཡིན་གསུང་། དེ་ལྟ་བུ་མེད་ཀྱང་ས་ལ་གནས་པ་ཅིག་དགོས་གསུང་། དེ་
མེད་ཀྱང་སྦྱོར་བའི་ལམ་ལ་གནས་པ་ཅིག་དགོས། དེ་མེད་ཀྱང་མངོན་པར་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པ་ཅིག་
དགོས། དེ་མེད་ཀྱང་སྤྲོ་མ་གོང་མ་ནམས་ཀྱི་མན་ངག་མངའ་ཞིང་གནང་བ་ཐོབ་པ། བྱིན་རྒྱལས་
གཅིག་ནས་གཅིག་དུ་ཞུགས་པ། བྱམས་པ་དང་སྟོང་རྗེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཐུགས་ལེགས་པར་སྦྱངས་པ།
ལས་དང་འབྲས་བུ་ལ་ཐུགས་ཆེས་པ་ཅིག་དགོས་པ་ཡིན་གསུང་། དེ་མེད་ཀྱང་མ་མཐའ་ཡང་ཆེ་འདི་
བས་བྱི་མ་གལ་ཆེ་ཟེར་བ་ཅིག་ལ་མི་བརྟེན་པའི་ཐབས་མེད་པ་ཡིན་གསུང་།

ཡང་ན་བྱམས་པས་བཤད་པའི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐོས་མང་དང་། །བདེན་མཐོང་སྤྱི་
མཁས་བརྟེན་བ་ཅན། །སྟོ་མེད་སྟོས་བྱ་དམ་པ་ནི། །ཆེན་པོ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་
བུ་སྟེ། དེ་ཡང་སྟོན་འདུག་གཉིས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཅིང་མ་ཉམས་པས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ། རྟེ་
སྟོན་དང་རྟེ་སྟོན་ཀྱི་མ་མོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཐོས་པ་མང་བ་དང་། དེ་ཡང་སྦྱབ་པའི་ཡོན་ཏན་རྟོགས་པ་
དང་ལྡན་པས་བདེན་པ་མཐོང་བ་སྟེ། ཆོས་བདེན་པར་ལྟ་བས་ཐག་ཆོད་པ་དང་། དེ་ཡང་སྟོན་མའི་སྟོ་
ལ་གོ་བ་སྟེ་ལ་བར་རྒྱས་པའི་སྤྱི་མཁས་པ་དང་། ཟང་ཟིང་ལ་མི་གཟེགས་པར་བརྟེན་བ་དང་ལྡན་པ་
དང་། སྟོན་མ་དམ་ཆོད་གདུལ་དཀའ་བ་དག་ལ་ཡང་སྟོན་མེད་པར་མགར་པའི་འོག་ནི་ལྟ་བུ་སྟེ།
ཆོས་རྒྱལ་པོ་དེ་དང་ལྡན་པ་ནི་དམ་པའམ་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ། །

ཡང་། བཤེས་གཉེན་དུ་ལ་བཞི་བ་ཉེར་ཞི་བ། ཡོན་ཏན་ལྷག་པ་བཙོན་བཅས་ལུང་གིས་བྱུག །
དེ་ཉིད་རབ་དུ་རྟོགས་ལ་སྤྲོ་མཁས་པ། བཙེ་བའི་བདག་ཉིད་སྐྱོ་བ་སྤངས་ལ་བརྟེན། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ།
དེ་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པས་དབང་པོ་ལྷ་ཡུལ་ལ་འཕྱར་དུ་མི་སྟེར་བར་བྱེད་པས་ན་དུལ་བ་
དང་། སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པས་ཉོན་མོངས་པ་མངོན་གྱུར་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པས་ཞི་བ་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་
བསྐྱབ་པས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ས་བོན་བག་ལ་ཉལ་སྤོང་བ་ལ་ཞུགས་པས་ཉེ་བར་ཞི་བ་དང་།
སྟོབ་མ་བས་ཡོན་ཏན་རྒྱུད་བ་དང་མཉམ་པས་ཀྱང་མི་འོང་བས་ལྷག་པ་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་བཙོན་
འགྲུས་པས་བརྒྱ་འགྲུར་གྱིས་ལྷག་པའི་བཙོན་འགྲུས་དང་བཅས་པ་དང་། སེམས་ཅན་སྟོ་རིས་མི་འདྲ་
བ་སྦྱོང་བར་བྱེད་པའི་ལུང་གིས་བྱུག་པ་དང་། རབ་མངོན་པར་ཤེས་པ་ཡོད་པ། འབྲིང་ཡི་དམ་གྱི་ལྟ་
ལ་འདྲི་བ། ཐ་མ་བྲ་བརྟག་པའི་སྟོན་སྟོབ་མའི་ཁམས་དང་བག་ལ་ཉལ་ཤེས་པར་བྱས་ནས་དེ་དང་
འཆོམ་པའི་ཆོས་སྟོན་པས་སྤྲོ་མཁས་པ་དང་། ཟང་ཟིང་ལ་མི་ལྟ་བས་བཙེ་བ་དང་ལྡན་པ་དང་། དམུ་
མོད་ལྟ་བུ་ལ་ཡང་སྐྱོ་བ་བཟོད་པའོ། །

ཡང་ན། གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱས་པའི་མདོ་ནས། སྟོབས་པ་བཞི་དང་ལྡན་པའི་སྤྲོ་མ་ཅིག་
བྱུང་ན། སལ་ཆེར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱལ་པ་ཡིན། དེ་མ་ཡིན་ཀྱང་དེ་ཡི་སྤྱུ་གསུང་བྱགས་ལ་
སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱུ་གསུང་བྱགས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལ་ཞུགས་པ་ཡིན་པས། དེ་སྤངས་ན་སངས་
རྒྱས་ཐམས་ཅད་སྤངས་པའི་ལས་བསགས་པ་ཡིན་ནོ། །བྲ་བ་གསུངས་ཡོད་གསུང་། དེ་ལ་སྟོབས་བ་
བཞི་ནི། ལྷག་པའི་བསམ་པ་བསྐྱལ་པའི་མདོ་ལས། རྒྱ་བཞིས་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོབས་པར་
རིག་པར་བྱ་སྟེ། བཞི་གང་ཞེ་ན། འོན་དང་ལྡན་པ་ཡིན་གྱི་འོན་མེད་པ་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པ་དང་།
ཆོས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་གྱི་ཆོས་མ་ཡིན་པ་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་བྱི་བར་བྱེད་པ་
ཡིན་གྱི་འཕེལ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། བྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཕན་ཡོན་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི་
འཁོར་བའི་ཡོན་ཏན་སྟོན་པ་མ་ཡིན་པ་དང་བཞིའོ། །བྱམས་པ་གང་རྒྱ་འདི་བཞིས་སྟོབས་སམ་
སྟོབས་བར་འགྱུར་བ་དེ་ལ། རིགས་ཀྱི་བྱ་འཕྲུལ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་དད་པ་དག་གིས་སངས་རྒྱས་ལྟ་
ཤེས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །སྟོན་པར་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་དེ་དམ་པའི་ཆོས་མཉན་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་
སོ། །དེ་ལ་སྟོབས་པ་འོན་དང་ལྡན་པ་ནི་ལུང་ནས་བྱུང་བ་སྟེ་བཀའ་བསྟན་བཙོན་དང་མི་འགལ་བ་

དང་། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་སྟེ། དཔའ་བོ་རྒྱལ་ཐབས་ཀྱི་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པ་དང་། རྟོགས་པ་དང་ལྟན་པ་སྟེ།
རང་གིས་ཚུ་སྤྱང་བར་གྱུར་བ་ལྟ་བུ་དང་། གོ་རིམ་སྤྱུ་བའ་སྟེ་བཅུན་མོ་ཤི་བ་བར་སྤྱོད་པ་ལྟ་བུར་
སྟོན་པ་དང་བཞིའོ།

སྒྲོབས་པ་ཆོས་དང་ལྷན་པ་ནི། ཆོས་སྤྱི་སྐད་ན་འདུག་ཀྱང་ད་རེས་སང་། རྒྱུ་བྱ་བ་དེ་གཙུག་
ལག་དམ་པའི་ཆོས་བྱ་བ་རྣམ་པར་དཀར་པའི་ཆོས་དང་པ་ལ་སོགས་པ་དཀར་པོའི་ཆོས་འཕེལ་བར་
བྱེད་ཅིང་། རྒྱག་པོའི་ཚུགས་འགྲིབ་པར་བྱེད་པའོ། །ཡང་ན་འདྲིན་པར་བྱེད་པའི་དོན་གྱིས་ན་ཆོས་བྱ་
བའི་བཤད་པ་ཡང་རེས་གསུང་། ཉེན་མོངས་པ་དབྱི་བར་བྱེད་པ་གཉིས་ལས། སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གོ།
ཉེན་མོངས་པ་སྤྱི་རྣམ་པར་སྦྱང་པའི་ཐབས་ནི། རོ་པོའི་སྤྱེས་བྱ་གསུམ་ལ་སྒོ་སྦྱང་བའོ། །བྱེ་བྲག་ཏུ་
སྦྱང་པ་རྣམ་པར་སྦྱང་པའི་ཐབས་ནི། རང་གི་སྤྱི་བ་སྤྲ་མ་ལ་གང་སྦྱང་པ་དེ་ད་ལྟ་ཤས་ཆེ་བར་འགྱུར་
བས། དེ་མ་སྦྱངས་བར་ལ་ཆོས་འོང་ཐམས་མེད་པས། འདོད་ཆགས་ཀྱི་གཉེན་པོར་མི་སྦྱག་པ། ཞེ་
སྤང་གི་གཉེན་པོར་བྱམས་པ། གཏི་སྦྱག་གི་གཉེན་པོར་རྟེན་འབྲེལ་བསྟོམ། གཏི་སྦྱག་ཅན་གྱིས་རྟེན་
འབྲེལ་གོ་བ་དཀའ་ཡང་། ལྷ་མའི་གདམ་ངག་གི་གནད་ཀྱིས་རིམ་གྱིས་བསྐྱབས་པས་ཡོ་འདུས་པ་ལྟ་
བུར་འོང་བ་ཡིན་གསུང་། ལྷ་ངན་ལས་འདས་པ་བྱང་ཆུབ་རྣམ་བཤགས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་སྟོན་ཅིང་།
འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་སྟོན་པའོ། །

ཡང་སྐྱགས་ཀྱི་རྒྱད་ནས། འདིག་རྟེན་ཚོས་བརྒྱད་ལ་མི་ཕྱོགས་པ་དང་། ཚོས་ཀྱི་ཕྱིར་ལུས་
 སྟོག་ལ་མི་ལྟ་བ་དང་། ཕྱི་རོལ་བའི་བསྟན་པ་ལ་མི་འདུག་པ་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་
 ཕྱོགས་པ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་དགའ་བ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བརྒྱ་རིག་པ། སྐྱགས་དང་རྒྱུད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ཐམས་
 ཅད་ཤེས་པ། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བའི་ལས་ལ་མཁས་ཤིང་བཙོན་པ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་མི་
 འདིགས་པ་སྟེར་བའི་སྦྱོན་བདག་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་ཐབས་ཤེས་གཉིས་ལེགས་པར་བྱང་དུ་འབྲེལ་
 བའི་རྡོ་རྗེ་འདི་ན་ཉིད་དུ་འདུག་པ་ཅིག་དགོས་པ་ཡིན་གསུང་། ཡང་ན་གསང་སྐྱགས་ནས། ཟབ་
 མོའི་ཚོས་ལ་མོས་པའི་བདག་ ཤིན་དུ་སྟིང་རྗེའི་བདག་ཉིད་ཅན། ཚོས་སྦྱོན་པ་ལ་ཟང་བེང་མེད།
 དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་དོན་དུ་གཉེན། རྡོ་རྗེ་འདི་ན་དང་ཁྱད་པར་མེད། ཅིས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ།
 འདི་རྣམས་པོ་ཏྲོ་བ་ལ་ཅག་གེ་ཆང་པ་ཡིན་གསུང་། ལན་ཅིག་སྐྱམ་སྤང་སྐྱམ་པའི་འཕྲོ་ལ་ཐུགས་

ཆོས་ཟབ་མོ་ལ་ཤོར་པས། སང་ནང་པར་ཅ་ན་ལྷན་སྒྲིགས་ལ་ཕྱག་འདུས་ནས་འདུག་སྐད་ན། དེ་
ཙམ་གྱི་ཆོས་ལ་ཐུགས་ངེས་པ་དང་ལྡན་པའོ། སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོ་སྒྲིས་ཐོབ་ཏུ་མངའ་བས། གཞན་གྱི་
སྐྱུག་བསྐལ་ཐོག་ཏུ་བབས་པ་འདྲ་བ་ཅིག་མཛད། ཟང་ཟིང་མེད་པའི་ཆོས་སྤྱིན་ནི། གང་ཟག་ཅིག་ཁ་
གྱེན་དུ་སྒྲིག་ན་ལྟ་ཁང་བརྒྱ་ཡི་དོ་བ་མིན་གསུང་།

དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ནི། བསྟན་པ་ཡུན་རིང་དུ་ཅི་གནས་གྱི་སྦྱོར་བ་
མཛད་དེ། དགེ་བཤེས་དེས་བོད་དུ་འཇུག་ཆད་ཀྱི་ཆོས་བྲིས་ནས། ཀོ་ལྷིང་དུ་ཞུགས་ན་ལན་ཅིག་མེ་
རོ་སྒོང་བ་སྤྱིད་གསུང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་དགེ་འདུན་གྱི་སྤྱེ་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་པ་ལ། བསྟན་
པ་ལྟར་བྱེད་ལ་གཏོང་བ་སྤྱེ་འཇུག་ཡིན་པས་འདི་ལ་འོ་ཅག་རྣམས་གཏོར་མ་ཆེན་པོ་ཅིག་བཤམས་
ལ་མནའ་ཅིག་བསྐྱག་རྒྱ་ཡིན་པ་ལ་གསུང་སྐད། དེ་ལྟ་བུའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་དེ་ནི་དོ་རྩེ་འཛིན་
པ་དང་བྱད་པར་མེད་པར་གསུངས་ཏེ། མདོར་ན་སློབ་དཔོན་གྱི་ལམ་དུ་འགྲོ་བར་བྱེད་པ་ལ། མི་ཤེས་
དགུ་ཤེས་ཅིག་དགོས། སློབ་མའི་ལམ་དུ་འགྲོ་བ་ལ། སླ་མ་ལ་བཀའ་དོད་དུ་འཛིན་པ་ཅིག་དགོས་པ་
ཡིན་གསུང་།

དེ་ལྟར་སླ་མ་སློབ་མ་ཁྲིད་པར་རུས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་ཡང་། སློབ་མ་བགྱི་རུ་མི་བརྟུབ་
པའི་དམུ་ཚོད་དུ་སོང་ན་མི་འོང་བས། སློབ་མའི་མཆན་ཉིད་ཀྱང་ལམ་དུ་བགྱིར་བརྟུབ་པ་ཅིག་
དགོས་ཏེ། མཉན་ན་ཆོག་ཟེན། བསམས་ན་དོན་གོ། བསྒོམས་ན་སློ་ལ་སྒྲེ་བ་ཅིག་དགོས་ཏེ། དེ་ཙུག་
མ་ཡིན་པར་སོང་ན། དང་པོར་ཆོག་མི་ཟེན་ཏེ། གཅིག་ལ་ཕུང་པོ་ལྟའི་འགྲེལ་པ་བཤད་པས། རྣམ་
པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་མ་ཤེས་ནས། རིག་མིན་ཟེར་བ་ལྟར་སོང་ན་བགྱི་རུ་མི་བརྟུབ་དེ་
བས་བསམས་ན་དོན་གོ་བ་སྟེ། བཀའ་པ་རྣམས་ནི་ཉེས་དམིགས་ཤེས་པའི་སློ་ནས་མི་སྦྱོད། གནང་བ་
རྣམས་ནི་ཕན་ཡོན་ཤེས་པའི་སློ་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ཅིག་དགོས། ཤེས་ཀྱང་གནང་བཀའ་མི་བྱེད་
ན་དོན་མ་གོ་བ་ཡིན། དེ་ནས་སློམ་ན་སློ་བཀོལ་དུ་བརྟུབ་སྟེ། རི་སྐད་བསྟན་པ་རྣམས་རྒྱད་ལ་མལ་
མལ་སྒྲེ་ན་བགྱི་རུ་བརྟུབ། དེ་མ་ཡིན་པར་ཆོས་སེམས་པའི་དུས་ན་བརྟུབ་པ་མི་བྱོ་བར། མ་བརྟུབ་པ་
པ་ཆན་བྱོ་བར་སོང་ན་མི་འོང་སྟེ། དགེ་བཤེས་པའི་ཞལ་ནས་ཆན་ཅིག་གི་སློ་ལ་བལྟས་ན་ཡོད་ཀྱིས་
དང་བྱ་བ་མ་མཉེས་པའི་བཀའ་སྒྲུལ་ཀྱང་གསུང་།

གྱིར་དད་པ་དང་ཤེས་རབ་གཉིས་ཡོད་ན་ཆོ་འདི་པ་ཅིག་ཀྱང་བགྱིར་བདུབ་སྟེ། དང་པོ་སངས་
 རྒྱས་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་སྒྲོམ་དུ་བརྟུག། ཇི་ལ་ཡིད་ཆེས་ཅ་ན་དེས་གསུངས་པའི་ཆོས་ལ་ཡིད་
 ཆེས་པར་འགྱུར་བས། ཆོས་ཀྱང་ཐོག་མར་དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའ་བ་ལ་སོགས་པ་རིམ་གྱིས་འོག་མ་
 བརྟན་པར་བྱས་ཤིང་། གོང་མ་ལ་སྟོབ་པར་བྱེད་པ་ནི། དཔེར་ན་མ་མོ་འཛངས་མས་བྱ་རྩུང་སྟོང་བ་
 བཞིན་དུ་བྱེད་པ་སྟེ། ཆོས་སྟོན་བརྟུ་ཡི་རྩུང་ལས། དཔེར་ན་བྱས་པ་གཞོན་ནུ་ལ། རྒྱ་ཞོ་ཕྱེ་མར་ཟུ་
 འོན་ཤ། ཆོ་དགྲ་རིམ་པར་བསྐབས་པ་ནི། བྱི་ནས་སྐར་མ་འབྲས་ཆན་སོགས། མང་པོ་ཐོས་ཀྱང་
 སྟོབས་འཕེལ་འགྱུར། ཇི་བཞིན་ང་ཡི་སྐས་རྣམས་ཀྱང་། མདོ་སྟེ་འདུལ་བ་མདོན་པ་སོགས། རིམ་
 པའི་རྗེས་ལ་མན་ངག་འདི། རྟོགས་པས་ཀུན་མཁྱེན་ཡོངས་སུ་འགྱུབ། ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་སླ་
 མས་སྟོབ་མ་སྟོང་བའི་ཚུལ་ཡང་།

མ་འཛངས་མ་དེས་བྱ་སྐྱོང་བའི་དུས་ན། བྱ་ལ་ཤིན་དུ་བརྗེ་ཞིང་སྐྱོང་བའི་རིམ་པ་ལ་མཁས་
པས། འབྲུ་ཚོད་དང་སྐྱར་ཞིང་སྟེར། དེ་ནས་ཁ་ལག་ཕྲད་ནས་ཅི་རྟེན་རྟེན་བའི་དུས་ན་མ་དེས་
སྐྱང་བར་བྱེད། དེ་ནས་ཆེར་སྐྱེས་ཏེ་ཅི་ཐོས་འབྲུ་བའི་དུས་ན་ཅི་ཕྱིན་བྱ་ཡི་སྟོབས་སུ་འགྱུར་བ་ཡིན།
མ་མོ་ངན་མོ་དེས་བྱ་ལ་འུར་མི་ཆེན་པོར་འདོད་པས་ཆེ་བཟང་ཐམས་ཅད་སྟོན་དུ་བྱིན་པས། བྲག་
རྒྱབ་པའི་དགེ་བསྟན་ལ་བྱ་གསོར་བཅོལ་བའི་གཏམ་རྒྱད་བཞིན། རོ་བ་ལོག་ནས་འཆི་བར་འགྱུར་
བ་ཡིན་གསུང་། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་རང་ཅག་ཀྱང་ལ་འུར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་པན་མཆོངས་བྱ་བར་
རིངས་ཀྱང་། དང་པོ་སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་བྲན་པ་ནས་རིམ་གྱིས་བསྐྱང་བ་ལས་ཐབས་མེད། འོག་མ་མ་
བརྟན་པར་གོང་མ་ལ་ཁྱགས་ཀྱང་། དེས་ལམ་བཅད་པ་ཅི་ཡང་མེད། ཆབ་རོམ་སྟེང་གི་མཁར་ལན་
ཡིན་གསུང་། ཆོས་མཐོན་པོ་ཟབ་མོའི་བདག་པོ་སྟོབ་དཔོན་སྐྱེས་བྱིན་ཏེ་ཡང་པན་མཆོངས་མ་
གསུངས། དེ་ཉིད་ཆོལ་ལ་ཐོག་མར་ནི། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས། འཕགས་པ་ལྟས་ཀྱང་། དང་
པོར་བསོད་ནམས་མིན་ལས་བརྒྱུག་ཅེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས།

རྫོང་པོ་ལྔ་ཡི་ཐུག་པ་ལྟར་དུ་མཁའ་ལྷོ་ལྷན་པོ་གྲུ་ལྔ་ལྟེན་གྱིས། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས། དེ་ལྟར་
མ་གྲས་ན་ཉེས་པར་འགྱུར་བ་ནི། རྒྱུ་ཟད་ཐོས་པ་ལ་བརྟེན་ཏེ། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཡང་
ཐུག་པ་ལ་བརྟེན་པར་མ་གྲས་པར། རྫོང་པ་ཉིད་ལ་འཇུག་མི་བྱ། ཞུགས་ན་ཉེས་པར་འགྱུར་བ་

ནི། ཁྱེད་འོག་ཏུ་ཟ་བ་ལ། མར་གྱི་ཉིང་ཁུ་ཁར་དང་། སྤང་ཅི་དག་ནི་བདུད་ཅི་ཡིན། མ་ཁྱེད་ལ་
དུག་ཏུ་འགྱུར། ཉེ་བཞིན་རབ་རྒྱས་བདུད་ཅི་མཆོག་ དགོངས་པའི་ཆོག་ལ་མི་མཁས་ཤིང་། བྱིས་
པའི་སློང་དང་ལྷན་པ་ལ། མི་བཟད་པ་ཡི་དུག་ཏུ་འགྱུར། གསུང་། དེ་ལྟར་བྱ་བ་ལ་རིངས་པས་མི་པན་
པའི་དཔེ་གཞན་ཡང་སྟ་གེ་ཆེན་པོ་བྱུང་བའི་དུས་སུ་ས་བོན་བདེ་མ་ཐག་ཏུ། ལོ་ཐོག་ཁམ་ལོག་
གིས་སོང་ནས་ཟན་རྟོག་ཐབ་ཅམ་པ་བྱས་ནས་བཟའ་བ་ལས་རིངས་པ་མེད་དེ། ལྷ་གྲུ་ནས་རིམ་གྱིས་
བསྐྱེད་པ་ལས་ཐབས་གཞན་མེད། རིངས་པས་ལྷ་གྲུ་ཐེན་པས་ཆད་ནས་སྤང་འབྲས་བུ་མི་འོང་བ་
དང་འབྲས་བུ། འོག་མ་མ་བརྟན་པར་གོང་མ་ལ་བཟང་རིངས་བྱས་པས་གོང་མ་ཡང་མི་འོང་སྟེ། མ་
ངན་བྱ་ངན་དང་འབྲས་གསུང་། བྱ་ངན་དེ་དེ་ཀ་བཞིན་དུ་འདོད། མ་ངན་དེས་ངའི་བྱ་ཟ་རྒྱས་ཟེར་
ནས་བྱིན་པས། མ་ཁྱེད་ནས་འཆི་བ་བཞིན་དུ། རང་ཅག་ཀྱང་སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་བྱན་པ་ནས་རིམ་
གྱིས་བརྟན་པར་མ་བྱས་པར། ལ་འུར་སྤོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཟབ་མོའི་དོན་རྣམས་འདོད། སློབ་
དཔོན་གྱིས་ཀྱང་དེ་བཤད་པས། མཁུག་ཏུ་ཕྱ་མེན་མ་ཡི་སོ་ནམ་བཞིན་དུ་སོང་བ་ཐམས་ཅད་མངས་
མ་བརྟན་པས་ལན་པ་ཡིན་གསུང་། །

༥ སྤང་ཡང་དོན་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས། དོན་དེ་ཉིད་ནི་བསྐྱས་པ་ཡིན་ཞེས་པའི་ཚུལ་གྱི་སྤྲུལ་
དེའི་སྟོན་ལྟ་བུར་གསུངས་པ་ནི།

སྤང་མས་སློབ་མ་འཁྲིད་ཚུལ་འདི་ཡིན། །
མ་འཛུངས་བྱ་ཆུང་བསྟོད་པ་བཞིན་ནམ། །
ནད་གཡོག་འཛུངས་པས་ནད་པ་གསོ་བཞིན།
འདོད་ཀྱང་མི་སྟེར་འཇུ་ཆོད་དེས་འཛིན། །
དེད་གྱི་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བས་དེར་གོ། །
རྩི་ལེགས་ན་ཆེ་དེད་གསུམ་གཡོག་བྱེད། །
སྟག་ཆེ་དེད་ལ་བཟའ་རྒྱ་ཆེ་མེད། །
དེད་རྣམས་གཞན་དུ་འགྲོ་བར་རིངས་པས། །

ནད་པ་ལྷུང་དུ་རྟམ་པར་འདོད་ལ། །
རྟམ་ཐབས་བཟང་བཟང་ཐོས་པ་ཡིན་ཡང་། །
རྟམ་གྱིས་དོགས་འདྲ་ཆུང་དུ་ཉུང་སྟེ། །
དགེ་བཤེས་ཆོས་ཀྱང་དེ་གྱིས་དེར་གོ། །
དེ་བས་སྒྲ་མ་སྒྲོ་བ་མ་བློད་མེད། །

ཅེས་གསུངས་སོ། །དགེ་བཤེས་ཉིད་གྱིས་སྐྱེ་ཉམས་སུ་བསྟར་བའི་གདམ་ངག་གལ་ཆེ་ནས་གསུངས་པ་སྟེ། མས་བྱ་ལ་བསྟོད་པའི་དཔེ་ནི་སྤར་གསུངས་པ་དེ་ཉིད་དོ། །ནད་གཡོག་འཛངས་པས་ནད་པ་གསོ་བ་བཞིན་དུ་བསྐྱང་བ་ནི། བྲག་རྒྱབ་པའི་བཙུན་པ་བཟང་པོ་ལྟེ་ལེགས་ཟེར་བ་ཅིག་ལོ། རྟོ་བ་ལས་ཀྱང་སྤར་བ་ནས་དགེ་བཤེས་སྟོན་པའི་ཕྱགས་ཕྱིར་བཞུགས་པ་དེ་བསྐྱང་བས། དེའི་ནད་གཡོག་པོ་རྟོ་བ་དང་། སྤར་བ་དང་དགེ་ཆུལ་ཅིག་དང་གསུམ་གྱིས་བྱེད་པ་ལ། སྤུ་གེ་ཆེ་བས་ཁོང་རྣམས་ལ་རྒྱགས་ཅམ་མེད་པས། གཞན་དུ་འགྲོ་བར་རིངས་ཀྱང་། ནད་པ་མ་བསོས་པས། ད་ནད་པ་ལྷུང་དུ་རྟམ་པར་འདོད། ནད་པ་ཡང་དང་ལ་བྱེ་ནས་ཅིག་ཆར་ཟས་སྒྲོམ་འདོད། ཟས་སྒྲོམ་བཟང་པོ་ཐོས་ན་ནད་པ་རྟམ་པའི་ཐབས་ཡིན་ཀྱང་། འདོད་ཆད་བྱིན་ན་ནད་ལོག་ནས་སྤར་ལ་རིང་རྒྱང་གིས་སོང་གིས་དོགས་པས། ཟས་ཆེ་བར་འདོད་ཀྱང་ཆུང་དུ་སྟེ། སྒྲོམ་མང་དུ་འདོད་ཀྱང་ཉུང་དུ་སྟེར་བ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས། དེ་གྱིས་དགེ་བཤེས་སྟོན་པས་རིམ་གྱིས་སྟོན་པ་ཡང་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་པར་བྱང་སྟམ་དུ་གོ་སྟེ། དེ་བས་ན། སྒྲ་མ་དགོས་སྟམ་པ་ཅིག་བྱང་གསུང་།

ཡང་གཙང་བྱ་སྒྲོམ་ཆུང་སྤྱགས་ཀྱི་སྟེན་ཀེ་རུ་ན། བྲག་ལ་གཅིག་སྤར་སྒྲོམ་གྱིན་བཞུགས་པའི་དུས་ན། བྲག་གི་དཀའ་གཟར་པོ་ལ་ཁྱུག་རྟའི་ཆང་འཆའ་བ་ལ། བྱ་ལ་ཆོགས་ཆེ་བར་འདུག་པས། དགེ་བཤེས་གྱིས་ཁྲོགས་བྱ་བར་དགོངས་ནས། འདག་པའི་སྒྲོར་སྒྲོར་མཛད་པས་མོད་ལ་ཐང་ལ་བོག་གིན་སོང་ནས། བྱ་ཁོ་རང་རི་ལྟར་བྱེད་བཞུགས་པས། ཉག་སྦྱིན་པའི་སྒྲོ་མ་ཁར་བཅུག་འོངས་ནས། དང་པོར་རི་མོ་ཅིག་བྱས། དེ་སྒྲམས་སུ་བཅུག། ཡང་དེ་ལྟར་བྱས་ནས་དེའི་སྟེང་དུ་འདག་པ་ཡམ་ཅིག་བཏང་ནས། བརྟེན་པ་བཞིན་དུ་འདོག་ །དམི་བྱེད་དམ་སྟམ་ཅ་ན་ཡང་བྱེད་པར་འདུག་ནས། དེར་

ཁོང་གིས་ཀྱང་བྱ་རང་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་བྱས་པས་བྱའི་ཆང་མང་དུ་ཟིན། བྱ་ཁོ་རང་དང་མ་མཐུན་པ་
ཡོ་མཆུས་བཅོས་ནས་ཆང་དེ་ཡོ་ལོངས་སྟུང་པས། ཁོང་གི་ཞལ་ནས། ངས་བྱའི་ཆང་ལ་བརྟེན་ནས་
ཆོས་གོ་གསུང་། ཡང་པོ་ཉོ་བ་འབྲི་མོའི་ཕུ་གྲུ་ལ་ཁར་ཁྲིད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་གོ་གསུང་། འབན་
སྒོམ་གྱིས་ཞལ་བ་བྱས་པས་གོགས་ཀྱིན་སོང་བས། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་གོ་གསུང་སྐད་དེ། དེ་ཡང་
ཨ་རེ་འདོད་གྱིས་མི་འོང་བས། དགེ་བཤེས་པ་རྣམས་སྡེ་མ་བརྟན་པར་བྱས་ཤིང་བྱི་མ་གསུང་བ་དེ་
ལྟར་ཡིན་པར་འདུག །དེད་སྡེ་མ་སྡེ་མ་མ་བརྟན་པར་བྱི་མ་འདོད་པས་མ་བརྟན་ཏེ་ཞལ་བ་གོགས་པ་
བཞིན་དུ་བབས་པ་དང་། ཟླ་འཁྲུག་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་མ་བརྟབ་པ་སྣ་ཆོགས་བྱུང་བ་ཡིན། དེ་
བས་ན་སྤྲུལ་མས་ཆོད་འཛིན་དགོས་སྒོ་བ་མ་ལ་ཉམ་དོད་མེད་གསུང་།

༥ འོ་ན་དཔེ་དེ་ལྟ་བུའི་སྒོ་ནས་སྒོ་བ་མ་བརྟུང་དགོས་པའི་ཆོས་དེ་རང་གང་ཡིན་སྟུམ་ན། དེ་
སྟོན་པ་ནི།

མི་དང་འབྲེལ་བྱ་བ་དང་འགྲུལ་ན། །
དཔོན་གྱིས་སྒོ་བ་མ་འདི་ལྟར་སྒྱུར་ཡིན། །
སྟོན་པའི་ཡོན་ཏན་རྩི་བཞིན་བསམས་པས། །
སྐབས་སུ་བཏང་སྟེ་སངས་རྒྱས་པར་གཞུགས། །
དེ་ནས་དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀས་སྒྲ་བྲངས། །
འཆི་བ་རྗེས་སུ་བྲན་པ་ལ་སྒྱུར། །
དེ་ནས་དགེ་བཅུ་མི་དགེ་བཅུ་བསྟན། །
དེ་སེམས་དེ་སྒོམ་དེ་ལྟ་བུ་བཟླས། །
དེ་ནས་བདེན་བཞི་རྟག་ཏུ་བསམས་པས། །
འཁོར་བའི་ཉེས་པ་མཐའ་དག་ཤེས་བྱ། །
བདག་ཅི་འདྲ་བ་དེ་འདྲར་ཤེས་པས། །
ཀུན་ལ་བྱམས་དང་སྦྱིང་རྗེས་འདུག་བྱ། །

དེས་བསྐྱེད་བྱང་ཚུབ་སེམས་དང་ལྷན་ན། །
དེ་ལ་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱན་གནས། །
ཁ་ཆེམས་རྒྱུད་ལ་བསྐྱར་ན་དེ་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས་སོ། དེ་ཡང་སློབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་ཀྱི་ཀྱན་ལས་བརྟན་ནས། དང་པོར། །དྲ་དང་
ཅི་ཕྱིར་ཉེར་ལེན་དང་། །མཆན་ཉིད་དེ་ཡི་རྣམ་གཞག་དང་། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲུབ་ཅིག་
གསུངས། དེ་ནས་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་མདོར་བསྟན་དང་རྒྱས་པར་བཤད་པ་
གཉིས་སྟོན་པ་ལ། དང་པོ་བཀའ་གདམས་སྐད་པའི་སྒྲ་བོ་ཆེ་དེ་ལུས་རྣམ་གཞག་གི་ཚུལ་གྱིས་མདོར་
བསྟན་པ་འདི་ཆོ་ཡིན་གསུང་། དེ་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དཔང་པོར་སངས་རྒྱས་སྐུ་བ་དགོས་པ་
ཡིན་ཏེ། འོ་སྒྲོལ་བ་པོ་རེ་རེ་ནས་ས་མཐའ་བཅགས། གནམ་མཐའ་བསྐྱོར། ས་བརྒྱད་པར་ཕྱིན་པ་སྐད་
བྱེད་ཀྱང་། ཐོ་བསྐྱས་ལྡི་ལ་ལྷ་བ་བཅས་པའི་གཏམ་བཞིན་དུ། ད་དུང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པའི་
སྒོར་མ་ཚུད་པ་རང་དུང་ན་ཡོད་ཉེན་ཆེ་བ་ཡིན་གསུང་། དེའི་སྒོར་ཚུད་པ་ལ་རྒྱབས་སུ་འགོ་བའི་
སྒོམ་པ་དང་ལྷན་པ་ཅིག་དགོས་པ་ལ། སངས་རྒྱས་ཨ་པོ་ལ་མ་སྐབ་ཟེར་བར་སོང་ཉེན་ཡོད་གསུང་།
རྒྱབས་སུ་འགོ་བ་ལ་ལུགས་གཉིས་ཡོད་པ་ལ་རྣལ་མར་སོང་ན་དང་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་
རྣམས་བསམས་པས། དེ་ལ་ཡིད་ཆེས་ཅི་ན་རྒྱབས་སུ་འགོ་བ་དང་། བསྐྱབ་བྱ་ལ་སློབ་དགོས་པ་ཡིན་
ཏེ། སྟོན་དུ་རྒྱབས་སུ་སོང་ནས། ཡོན་ཏན་ཕྱིས་བསམས་ཀྱང་བརྟབ་གསུང་།

དེ་ལ་སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་བྱན་པ་ནི། དགེ་བཤེས་དེའི་ཞལ་ནས། དེད་ལ་དང་པོ་སངས་རྒྱས་
རྗེས་སུ་བྱན་པ་དང་། དལ་འབྱོར་རྟེན་པར་དཀའ་བ་ནས་འབྲིད་པ་ལ། ཕྱིས་གྲ་པ་མང་དུ་སོང་བ་
དང་། བགེས་པས་མི་རྟག་པ་ནས་འབྲིད་པ་ལས་མ་བྱུང་བ་འདུག་གསུང་། དགེ་བཤེས་སྟོན་པས་ཡ་
གད་པའི་གསང་སྟེ་སློབ་དཔོན་སྟོན་པ་སློ་གོས་འབར་བྱ་བ་འོན་ན་བཞུགས་པ་དེ་ལ་སྐྱེས་བུ་འབྲིང་
མན་ཆད་བཞག་ནས། བྱས་པ་ཤེས་པ་ནས་འབྲིད་པས། ཕྱིས་པོ་ཏོ་བའི་སྐུ་བ་སྐྱ་ན་དགེ་བཤེས་སྟོན་པས་
དེད་ལ་མངས་འདི་རྣམས་མ་གནང་བ་དེ་རི་ལྟར་ལགས་ན་གསུང་གིན་ཀྱང་འདུག་གསུང་སྐད། དེ་
ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནི། དང་པོ་རྒྱུད་དུ་ནས་རི་ཆེ་རི་ཆེར་སྒོམ་པ་ཡིན་གསུང་། དེ་ལས་མང་
ན་ཡང་མི་འོང་ཉུངས་ན་ཡང་མི་གོ་བས། རྒྱུད་ཡོན་ཏན་དང་འབྲས་བུའི་ཡོན་ཏན་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་

གྱིས་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྒྲུབས་པས་དེ་ལ་ངེས་ཤེས་སྐྱེས་ནས་ཡིད་ཆེས་ཅ་ན་དེས་གསུངས་པའི་
ཆོས་ལ་ཡིད་ཆེས་པར་འགྱུར་བས་ཆོས་ཀྱང་ཐོག་མར་དལ་འབྱོར་རྟེན་པར་དཀའ་བས་སྣ་ངངས་
ནས་སྒྲུབ་དགོས་ཏེ།

དེ་ལ་དལ་བ་ནི་མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་ལས་ལོག་པ་ཡིན་ལ། འབྱོར་བ་ནི་རང་འབྱོར་ལྟ་དང་།
གཞན་འབྱོར་ལྟ་དང་ལྟན་པ་ལོ། དེ་ལྟ་བུའི་རྟེན་བྱ་དང་པར་དུ་འཕགས་པ་དེའི་སྟངས་ན། དེ་རིང་གི་ཉི་
མ་ལ་ཕྱིན་ནས་འདུག་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ཡང་ཤིན་ཏུ་རྟེན་པར་དཀའ་བ་ནི། དཔེར་ན་རྒྱ་མཚོའི་གཉེན་
ཤིང་གི་བྱ་གར་རྩས་སྤུལ་ཚུད་པ་དང་། བྱང་ལ་སྤྱོད་མ་ཆགས་པ་ལས་དཀའ་བར་གསུངས་པ་དེ་
ཡིན་ཏེ། དོན་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་དགོས་པ་ཡིན། ཆོག་དེ་དང་སྟེ་མ་སྟོང་བ་ཚུན་ཆད་ཀྱི་ཁ་ནས་འོང་སྟེ། དེས་
མི་ཕན་གསུང་། ཡ་གད་པའི་ཞལ་ནས། ང་ནི་འདི་ལ་འཕྲིག་ཅིག་ཚུད་པས་ཆོས་ཡོད་ནས་བྱང་
གསུང་། དེ་ནས་རྟེན་པར་དཀའ་ལ་འཇིག་པར་སྤྱོད་པ་མི་རྟག་པ་འཆི་བ་རྣམས་སྤྱད་ན་པ་འདིས། ལྷག་
བཟུང་ནས་ཆེ་འདིའི་ཤི་སྤར་འགྲེལ་དགོས་ཏེ། མ་ཤི་བ་སྤར་མ་བྱང་། ད་མི་འབྱང་། སྐྱེས་པའི་མཐའ་
དེ་ལས་མ་འདས་པས། རང་གི་ཕའི་བདུན་བརྒྱད། མའི་བདུན་བརྒྱད། ཉེ་འབྲེལ་བྱིས་མཆོས་ཡུལ་
མི་རྣམས་སྤར་ལུས་པ་ཅིག་ཀྱང་མེད་པར་ཤི་བ་ཡིན། དེའི་དུས་ན་ཐམས་ཅད་བཞག། ཤ་མ་ཆེ་རྩིས་
གྱིས་བསྐྱུངས་པའི་རང་གི་ལུས་ཀྱང་། སྒྲོག་རུལ་བོར་བ་བཞིན་དུ་བྱས་ནས། རང་གཅིག་ཕུ་གཉིས་
སྤྱེད་པར་ཕ་རོལ་དུ་བྱུང་གིས་སོང་བ་དེ་ཁོ་ན་འདྲ་བ་ཅིག་རང་ལ་ཡང་འོང་སྟེ། དེ་ཡང་ནམ་ཡོང་
ཆ་མེད། དོན་ལ་རང་མི་འོང་བའི་རྟོལ་མེད་པ་ཡིན། སྤིང་གཞན་ཀྱང་ན་ཆེ་ལ་ངེས་པ་ཡོད་ཀྱང་།
འཇམ་བུ་སྤིང་པའི་ཆེ་ལ་ངེས་པ་མེད། མའི་སྟོན་ཉིད་དུ་ཡང་འཆི། གོག་ཐལ་ཐལ་ན་འཆི། གཞོན་ནུ་
ལ་འཆི། དར་ལ་བབ་པ་ལ་འཆི། མཐར་སྐྱོལ་ནས་འཆི་བ་སྤིད་པ་ཅམ་ལས་མེད། མཐར་སྐྱོལ་བའི་
དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་། ཆེ་ལོ་དུག་ཅུ་ཅམ་ལས་མེད། དེ་སྤྱོད་པ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་སྟེ། སྒོ་བྱར་གྱི་རྒྱུན་
བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པའི་ནང་ན་འོ་སྒོལ་རྣམས་སྤྱད་དེ་ཞུགས་ནས་འདུག་པ་ཡིན། རྒྱུད་ནག་འཚུབ་
མའི་ནང་དུ་མར་མེ་རྒྱུད་ཅིག་བཞག་ན། མོད་ལ་ཐུམ་གྱིས་འགོ་བ་ལྟར་རྒྱུན་ཅི་ཡང་རུང་བ་ཅིག་
གིས་སྤྱད་གྱིས་འགོ་བ་ཆེགས་མེད་པར་འདུག་པ་ཡིན། འདི་ལ་ལུང་ཡང་མི་དགོས་རིགས་པ་ཡང་མི་
དགོས། མངོན་སུམ་དུ་བྱུང་གྱི་སྒྲོག་དུ་བྱུར་པ་བཞིན་དུ་སོང་ནས། ཡིད་ཆེས་པ་ཡེ་མི་འོང་བ་འདི་

ཡི་ཐུག་གསུང་།

པོ་ཏྲོ་བའི་ཞལ་ནས། ཡེ་མི་སྣོད་པར་འགྲོ་ངེས་པར་སྤང་བ་ལ། འདི་ཁོ་ན་སློ་ལ་མི་སྐྱེ་བ་ཡི་རེ་
ཐུག་སྐྱུ་མ་ནས་ཐུང་ན་ཆེན་པོ་བྱས་པ་ལ། བྱིས་ཆོས་ཀྱི་ན་བལྟས་ཅ་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནས་ན་ན་
ཏན་ཆེ་བར་གསུངས་འདུག་པས། ང་གཅིག་ཕུར་མ་ཟད་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་ལྟར་ཡིན་པར་བྱང་སྐྱུ་
ནས་ཐུང་ན་ཅིག་སངས། ས་ལ་གནས་པ་ན་མས་ལ་ཡང་འདི་སྣོད་པར་གསུངས་འདུག་པས་ངས་ནི་
འདི་ཡང་སྣོད་དགོས་པར་མཐོང་བ་ལས། སྣོད་ཆེན་ཀྱི་ན་རེ། འཆི་བ་དེ་སྣོད་མི་འཆོལ་བར་འོང་
མཆི་ཡི་ཟེར་ནས། བཏོན་སྐྱོད་དེ། བཏོན་མཁན་ཀྱི་ལ་ནི་འཆི་བ་འོང་འོང་ཡེ་མི་འབྲ་བ་འདུག་ན་
གསུང་སྐྱོད། དེ་ཡང་བྱིས་པ་ཅ་ན་སྤྲོ་ལ་འཆི་བས་མཆོར་བ་འབྲ་བ་ཅིག་འོང་བར་འདུག་པ་ལ་
ཀས་ཀྱི་ན་བརྟེན་ནས་མི་འོང་བར་འདུག་གསུང་།

དགེ་བཤེས་སྤུ་རྒྱུང་བས་བྱིས་པ་ཅ་ན་འཆི་བ་བྲན་པས་སློ་མ་བདེ་ནས་མ་ལ་རྒྱིས་པས།
འཇིགས་མི་དགོས་བརྟེན་ནས་འགྲོ་བ་ཡིན་ཟེར་སྐྱོད་དེ། དེ་བཞིན་དུ་སོང་ནས་ཀས་ནས་འཆི་ཁ་
རྒྱུ་ཆད་དུ་ཤི་ནས་ཀྱང་ལོག་འོང་བ་ལྟར་ཁ་ཆེམས་འཕོགས་ཀྱི་བྱེད་པར་སོང་བ་ལ་ཆོས་མི་འོང་
བས་སྤྱིང་ཐག་པ་རུས་པའི་གཏིང་ནས་རུས་ཤིང་དང་བཅས་པ་ཅིག་གིས་ཡང་དང་ཡང་དུ་སེམས།
ཞར་ལ་ཆོགས་གསོག་སྒྲིབ་པ་བྱུངས། ལྟ་དང་སྒྲ་མ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་ཤིང་། རྒྱུད་ལ་ཅི་སྐྱེ་བྱེད་
དགོས་པ་ཡིན། འདི་གཅིག་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ན་ཆེ་འདིར་མི་སྣོད་པར་པ་རོལ་དུ་འགྲོ་བར་ཤེས་ཅ་ན་སྐྱེ་
བ་བྱི་མ་བྲན་པ་ཅིག་ཀྱང་གཟོད་འོང་བ་ཡིན་ཏེ། ཤི་བའི་རྟིང་ལ་ན་མ་མཁའ་ལ་སྒྲིན་དེངས་པའམ་
མཆོ་ལ་འབྲུག་ཞུ་བ་ལྟར་ཅང་མེད་དུ་མི་འགྲོ་ཡང་སྐྱེ་བ་ཡིན། སྐྱེ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ཡང་བྱི་དང་
དབང་ཕྱུག་ལ་སོགས་པ་མིན། ལས་ལ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ལས་དགེ་མི་དགེ་མི་གཡོ་བའི་ལས་གསུམ་གྱི་རྒྱུ་
སྟེད་ལེན་གྱིས་མཆོམས་སྦྱར་བས་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ཡིན་པས། དེ་ལ་སྒྲ་མ་གཅིག་གིས་
དགེ་བ་བརྒྱ་བརྟེན་པའི་སྐྱོན་ཡོན་དང་། མི་དགེ་བརྒྱ་བརྟེན་པའི་ཉེས་དམིགས་ལ་སོགས་པ་བརྟན་
ནས། དེའི་དོན་ལ་སེམས་ཤིང་བསྒྲོམ། དེ་ལྟ་བུ་སྟོན་པའི་མདོ་བརྟན་བཅོས་ན་མས་བལྟ་བཤྲག།

དེ་ལྟར་བྱས་པས་ལས་དང་འབྲས་བུ་ལ་ངེས་ཤེས་སྐྱེས་ནས་འདུན་པ་ཞེ་སྤང་འཇིགས་པ་

མོངས་པས་ཆོས་ལ་མི་འདའ་ཅ་ན་སྦྱོར་བྱ་རྒྱུ་དེ་སྦྱོར་ཉལ་གིས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཅ་ན་དགེ་བསྟེན་གྱི་སྦྱོར་པ་སྦྱོར་བ་ཡིན། དེ་སྦྱངས་ནས་དེའི་གཏན་ཁྲིམས་ལྟ་བུ་མི་དགེ་བ་བཅུ་སྟོང་ཞིང་དགེ་བ་བཅུ་ཉམས་སུ་ལེན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་གསུང་། དེ་ལྟར་བྱས་པས་མཐོ་རིམ་ལྟ་མི་ཅིག་ཐོབ་ནས་འོང་སྟེ། དེས་ཀྱང་གོ་མི་ཆོད། ཡ་གི་སྲིད་པའི་ཅེ་མོ་ནས། མ་གི་མནར་མེད་གྱི་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་ཡན་ཆད་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་གང་དུ་སྦྱོར་གྱིང་བདེ་བའི་གནས་སྐབས་ཅིག་ཀྱང་མེད། སྟག་བསྐལ་གྱི་མེ་ཆེན་པོ་འབར་ནས་འདུག་པ་དེ་སྟག་བསྐལ་གྱི་བདེན་པར་ཤེས་པས། དེ་ལས་ཡིད་བྱུང་ནས་སྟོང་བར་འདོད་པ་ལ། སྟག་བསྐལ་དངོས་སྦང་དུ་མི་བུབ། དེའི་རྒྱ་སྟོང་དགོས་པ་ཡིན། རྒྱ་གང་ཡིན་ན་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱན་འབྱུང་ཡིན་པས་དེ་སྟོང་བར་བྱེད།

དེ་ལྟར་འཁོར་བ་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་སྦངས་པས། དེ་དག་དང་བྲལ་བའི་འགོག་པ་སྦྱང་ན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་པ་ཡིན། དེ་རྒྱ་མེད་དུ་མི་འོང་བས། རྒྱ་ལམ་གྱི་བདེན་པ་བསྐབ་པ་གསུམ་ལ་སྟོབ་པར་བྱེད་པ་ལ། ལྟག་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་གྱི་བསྐབ་པ་ཚུའི་ཚུལ་ལྟར་ན། རོང་གི་ཁ་ཆོད་ལྟ་བུས་འདོད་པ་ནམས་བཅན་ཆོད་དུ་སྟོང་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མངོན་གྱུར་ཞི་བར་བྱེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་སྟེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་བག་ལ་ཉལ་སྟོང་བར་བྱེད་པའི་ལྟག་མཐོང་ཤེས་རབ་སྦྱོར་བ་ཡིན་པས། ལམ་བསྐབ་པ་གསུམ་ལ་སྟོབ་པར་བྱེད་པ་ལ། བཙོན་འགྲུས་མགོ་བོའམ་གོས་ལ་མེ་ཤོར་བ་གསོད་པ་བས་རིངས་པར་གྱུར་ཅ་ན། སྦྱོར་བྱ་འབྲིང་གི་སྟོ་སྦྱོར་པ་ཡིན་གསུང་།

དེ་ཅ་ན་རང་ལ་སྦྱིང་རྗེ་སྦྱོར་བ་ཡིན་པས། དེར་རང་གི་ཉམས་ལ་དཔགས་ནས་གཞན་ལ་ཡང་སྦྱོར་སྟེ། གཞན་དེ་ཅིར་མི་འོང་བ་མ་ཡིན། འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་གྱི་མ་རིན་ཅན་ཤ་སྟག་ཡིན་པས། གཅས་ཤིང་སྦྱིང་དུ་སྟག་ལ་ཡིད་དུ་འོང་བར་འཛིན་པའི་བྱམས་པ་དང་སྟག་བསྐལ་ལ་མི་བཙོད་པའི་སྦྱིང་རྗེ་དང་། དེས་འཕངས་པའི་ལྟག་པའི་བསམ་པ་ནམ་པར་དག་པའི་ཆོན་གྱིས་སུལ་ནས། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་རྣམ་པ་གཉིས་བསྦྱེད་ནས། ས་རོལ་དུ་བྱིན་པ་དུག་གི་ལམ་དུ་ཁྱུགས་ཏེ། ཐབས་ཤེས་མ་བྲལ་བར་བསྐབས་པ་ལས། འབྲས་བྱ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་ནས་འགྲོ་བའི་དོན་རྒྱུན་མི་འཆད་

པར་འབྱུང་བ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་གསུང་། དེ་ཡང་དགེ་བཤེས་སྟོན་པའི་ཞལ་ནས་འདི་སྟོན་ཏུ་སྒྲོ་བའི་
ཆོས་ཡིན་པ་ལ། བསྟན་པ་ཉམས་དམའ་བས་ཆོགས་སུ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ལས་དང་སྐལ་བར་ལྷན་པ་
ནམས་ལ་ཁ་ཆེམས་སྤྱང་ལ་བསྐྱར་བ་ཡིན་གསུང་བ་ལགས་པར་གདའ།

དེ་ཡང་མི་ཁ་ཅིག་གིས་མི་གཅིག་བཟུང་ནས་དཔེན་པ་ཅིག་ཏུ་བྲིད་ནས་གསོད་པ་ལ་མི་དེ་ན་
རེ། ཞེན་ཅིག་མ་གསད་ཅིག་ངས་ཁ་ཆེམས་འཛོག་ཟེར་བ་ལ། དེ་ནམས་ཀྱིས་མི་བྲིད་སྟེན་པ་ཅིག་
འདུག། དེ་དུག་ནི་མི་སྟོ། གཞན་ནི་སུ་ཡང་མེད་ཁ་ཆེམས་སུ་ལ་བསྐྱར་བྱས་པས། ཁོ་ན་རེ། སྤྱང་པོ་
ལ་བསྐྱར་ཟེར་ནས། འདི་ནམས་ཀྱིས་ང་ཉེས་པ་མེད་པར་འདི་ལྟར་བསད་པས། ང་ལ་མི་ཡོད་ན་ཡང་
དེ་ལྟར་མི་ཤ་ལོང་ཞིག་ཟེར། དེ་ནས་དེ་བསད་པ་ལས། ཕྱིས་སུ་ཅིག་གིས་ངོ་མཚར་ཆེ་ནས། རང་གི་
ཆུང་མ་ལ་བསྐྱེད། ཆུང་མས་གསང་མ་ཐུབ་སྟེ་བྱིས་མཆོས་མོ་ལ་བསྐྱེད་པས། སར་སར་ལ་དེའི་ཉེ་
ཆོན་གྱི་གན་དུ་རྟོལ་ནས། དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་བསད་ནས་ལན་སྤངས་ལོ། དེ་བཞིན་དུ་གསོད་མི་དང་
འདྲ་བ་བྲིད་ཆོ་དེ་བཞིན་མི་བྲིད་ཀྱང་། ཕྱིས་ཅ་ན་དད་པ་ཅན་འདྲ་བ་དང་སྤང་ནས། འདི་ལྟར་བྲིད་
དུ་རེ་གསུང་གསུང་།

དེ་ལྟར་ངོ་བོས་དགེ་བཤེས་སྟོན་པ་ལ་སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་རིམ་པ་འདི་གསུངས། དགེ་བཤེས་
ཀྱིས་ཀྱང་ངོ་བོའི་གདམ་ངག་གི་མཐིལ་ཕྱང་བ་གཅིག་ཏུ་དགོངས་ནས། ཨ་ཉི་ཤ་ལ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་
འདི་དགེ་བཤེས་ཁྱ་ལ་ཅིག་གསུངས་ན་ཞུས་པ་ལ། བྲིད་དེ་སྤྱད་ཟེར་རམ་ཁོ་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་
འདིས་མི་པན་གསུངས་ནས། རྒྱགས་ཀྱི་སྐྱབ་ཐབས་འདྲ་བ་གསུངས་པ་ཡིན་པར་གདའ་གསུང་།

༥ དེ་ལྟར་རིམ་གྱིས་སྟོན་པར་བྲིད་པ་དེ་ལོང་ཡོད་པའི་ཆོས་སུ་འདུག་པས། དེ་བས་སྐྱ་བའི་
འདུག་ཚུལ་གཞན་མེད་དམ་ཞེ་ན། ལམ་ལ་འདམ་ཀ་གཞན་མེད་པར་སྟོན་པ་ནི།

དེ་བས་དེ་ལྟར་འདུག་པར་བྱ་ཡི། །

བན་གྱིས་མཆོངས་ས་གང་ན་ཡང་མེད། །

དེ་ཡང་འདི་ལྟར་གསུངས་ལས་ཤེས་ཏེ། །

གངས་རྒྱུ་སྟོན་མ་གསུང་པའི་སྐབས་སུ། །

གོ་རིམས་ཇི་ལྟར་བསྐྱབ་པ་གསུངས་ནས། །
མདོ་ཁམས་མགར་པའི་གཏམ་རྒྱུད་དཔེར་བྱས། །
ང་ལ་པས་བསྐྱབས་བཅོམ་ནི་དེ་ཡིན། །
རྩོམ་ཅུན་ང་ལ་ཀན་ཆོས་སློབས་ཟེར། །
གཞོན་དུས་ཐོ་ལེ་པན་སོགས་སྐྱོང་སྐྱོང་། །
དེ་ནི་ཀས་ནས་ཆོས་ལ་ཞུགས་པས། །
མཁོ་ནི་མཁོ་སྟེ་ངའི་ཆོས་དེ་ཡིན། །
ཀན་ཆོས་གཞོན་ཆོས་ང་ལ་གཉིས་མེད། །

ཅེས་གསུངས་སོ། དེ་བས་ན་དེ་ལྟར་སྐྱེས་བུ་གསུམ་ལ་རིམ་གྱིས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ལས། ལ་
འུར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་པན་གྱིས་མཆོངས་ས་མེད་པས། དགེ་བཤེས་གསང་བུ་བའི་ཞལ་ནས། འགྲོ་
ནི་ཡེ་འགྲོ་པན་གྱིས་མཆོངས་ས་མེད། ཉེ་ནི་བགས་གྱིས་ཟ། རི་བོ་དལ་གྱིས་འཛེག། རྟོན་ཆེན་རིམ་
གྱིས་གཉེར་བྱ་བ་ཡིན་གསུང་། དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱང་། རྒྱལ་གྱི་གངས་རྒྱ་མོར། དགེ་བཤེས་
གཤགས་རྒྱལ་གྱིས་བྱང་ཚུབ་ལམ་གྱི་སློན་མ་ཞུས་ནས་གསུང་པའི་སྐབས་སུ་འདི་སྐད་གསུངས་ཏེ། བ་
ཅ་སྟེ་རྩོར་བའི་གཙོ་བོ་ཀྱང་པོ་ཅིག་རབ་དུ་བྱུང་ནས། པོ་ཏོ་བ་ལ་ཆོས་ཉན་པ་ལ། ཁོ་ཤེད་དགེ་
བཤེས་ལགས། རིམ་གྱིས་སློབ་པ་དེ་གཞོན་པ་ལོང་ཡོད་པ་ནམས་ཀྱི་ཆོས་སུ་འདུག །ང་ཀས་པས་ལོང་
མེད་ཀན་པོའི་ཆོས་ཅིག་ཞུ་བས་པས། ཆོགས་སུ་འདི་སྐད་གསུངས་ཏེ། སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་བྱན་པ་
ནས་བདག་མེད་པ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་འོག་མ་བཟན་ཅ་ན། གོང་མ་ཇི་ལྟར་བསྐྱབས་པའི་གོ་རིམས་
ནམས་གསུངས་ནས། མདོ་ཁམས་སྤྱད་དུ་མགར་བ་ཅིག་གིས་ཁབ་མིག་རིང་རྒྱང་དེ་བ་བྱས་འདུག་
ནས། ཁབ་མིག་རིང་བྱས་པས། དེ་ལ་ལེགས་མི་ལེགས་གང་ཡང་མི་ཟེར་བར། ང་ལ་པས་བསྐྱབས་པ་
ཡིན་ཟེར་ལོ།

དེ་བཞིན་དུ་ང་ལ་ཡང་རྩོམ་ཅུན་ཡོན་ཏན་རིན་ཆེན་ན་རེ། ང་ཀས་པས་ལོང་མེད་ཀན་ཆོས་
ཅིག་ཞུ་ཟེར་ཏེ། ཁྱོད་གཞོན་དུས་སུ་ནི་ཁྱིམ་ཐབས་བྱས་ནས། ཐོ་ལེ་པན་ལ་སོགས་པའི་བྱ་ཆ་སྐྱོང་།

སྐྱོད་ནས་ཆོས་མ་བློ། ང་ཀས་ནས་ཆོས་ལ་ཞུགས་པས་ཀན་པོའི་ཆོས་ཅིག་ཁྱོད་ལ་མཁོ་ནི་མཁོ་སྟེ་
ང་ལ་འབྲེམ་དག་བསྟེན་ཀན་པོ་ཅིག་གིས་བསྐྱབས་པའི་ཆོས་ལམ་གྱི་རིམ་པ་དེ་རང་ཡིན། ཀན་པའི་
ཆོས་ཅིག་དང་གཞོན་པའི་ཆོས་ཅིག་ང་ལ་གཉིས་མེད་གསུང་། དེ་ཡང་དག་བཤེས་སྟེན་པའི་སྟུན་
སྟར་ཁམས་པའི་རྩི་བོ་ཅིག་བྱུང་ནས། དེ་ལ་རྩི་བོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་འདི་བསྐྱབས་ནས་སེམས་སྟེ་
བརྟག་པས་རྩི་བོ་དེ་ན་རེ། ཆོས་འདི་བསམ་དུ་ཡེ་མི་བརྟབ་པ་གདའ་ན་རི་ལྟར་བཞི་ཟེར་བ་ལ། དག་
བཤེས་སྟེན་པའི་ཞལ་ནས། འོ་ན་དེ་མ་བརྟབ་ན་འདི་ལྟར་གྱིས་མི་གསུང་བར། རྩི་བོ་ཆོགས་སོགས་
ལས་སྐྱབ་སྐྱོངས་དཀོན་མཆོག་ལ་གསོལ་བ་ཐོབ་ལ་སེམས་དང་གསུངས་པས་ལམ་ལ་འདམ་ཀ་མེད་
པར་དེས་ཤེས་གསུང་།

ལྷ་པ། མན་ངག་རྒྱས་བཤད་ལས་སངས་རྒྱས་དང་ཆོས་དང་དག་འདུན་དཀོན་
མཆོག་རྗེས་སུ་བློན་པ་སྟོན་ཚུ་ལ།

༥ ད་ནི་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྟེན་པ་ལ། དང་པོ་སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་བློན་
པ་གསུངས་པ་ནི།

དེ་བས་དང་པོ་རྗེས་བློན་བསམ་བྱ། །
དེ་ཡང་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་གནས་སྐབས། །
རྒྱ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྐྱོད་པ། །
ཕ་རོལ་ཕྱིན་དུག་རི་ལྟར་སྐྱད་པས། །
ཆོགས་གཉིས་རི་ལྟར་བསགས་པ་ལས་བློ། །
འབྲས་བུ་རང་དོན་གཞན་དོན་གཉིས་ལས། །
རང་དོན་སྤངས་པ་ཡེ་ཤེས་ལས་ཡིན། །
གཞན་དོན་ཐུགས་རྗེ་བྱིན་རྒྱལས་ལས་ཡིན། །
དེ་ལྟར་ཡང་དང་ཡང་དུ་བློན་པས། །

དེ་ཡི་ཡོན་ཏན་དག་ལ་ཡིད་ཆེས། །
དེ་ཡང་ཉིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས་གསུངས། །
ཁྱེད་ལ་བསྒྲོ་ཞིང་ལ་སོགས་པ་བཞིན། །
དེ་གྲུབ་ན་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱན་གྲུབ། །

ཅེས་གསུངས་སོ། །ལམ་ལ་འདམ་ཀ་མེད་རིམ་གྱིས་སྒོ་བ་དགོས་པ་དེ་བས་ན། དང་པོ་སངས་རྒྱུ་གྲུབ་པར་བྱེད་དགོས་པས་དེའི་ཡོན་ཏན་རྗེས་སུ་བྲན་པར་བྱ། དེ་ཡང་སངས་རྒྱུ་གྱི་ཡོན་ཏན་མཐར་ཐུག་པ་དེ་སངས་རྒྱུ་ཁོ་ནའི་ངོ་གང་ཡིན། ས་བརྩའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྤྱིན་གསལ་གྱི་ཉི་མའི་ཆོད་ལས་མ་རྟོགས་པ་ཡིན་གསུང་། འོ་ན་འུ་ཅག་གིས་ངེ་ལྟར་རྟོགས་པར་བྱེད་སྒྲུམ་ན། དེ་ས་བརྩའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཡོན་ཏན་ལ་དཔགས་ནས་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཡོན་ཏན་རང་ཡང་སངས་རྒྱུ་དང་ཁྱེད་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཡོད་དེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ས་བརྩའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཡོན་ཏན་གསུངས་པས་འཁོར་རྣམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱུ་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་ཁྱེད་མེད་པར་རྟོགས་ནས་ཁྱེད་ཅི་ཡོད་ཞུས་པས། ས་ཆེན་པོ་དང་སེན་མོ་གང་གི་སའི་ཁྱེད་ཅམ་ཡོད་གསུངས་གསུང་། ས་བརྩའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཡོན་ཏན་ཡང་ས་འོག་མ་འོག་མའི་ཡོན་ཏན་ལས་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ཡིན། དེ་ཡང་མོས་པས་སྒྱུད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཡོན་ཏན་ལ་དཔགས་ནས་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དགེ་བཤེས་སྒྲུག་རུམ་པའི་ཞལ་ནས། ངས་སྒྱུར་ལམ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཡོན་ཏན་སངས་པ་ཅིག་བསྐྱེས་ན་ཡང་། ཁྱེད་ཀྱིས་སངས་རྒྱུ་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་ཁྱེད་མེད་པ་ཡིན་གསུང་།

འོ་ན་ངེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱེད་ན། བརྒྱ་བྱིན་དང་ཏམ་བུ་རའི་ཆུང་མ་དབྱངས་ལྡན་མ་ལ་སོགས་པ་དུག་གསུམ་མ་སྤངས་པ་འཛིན་ཉེན་པའི་ཡོན་ཏན་ཡང་དེ་འདྲ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལྟ་ཅི་སྒོས་སྒྲུམ་བྱེས་པར་བྱེད། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཡང་དེ་འདྲ་ན་སངས་རྒྱུ་གྱི་ལྟ་ཅི་སྒོས་སྒྲུམ་བྱེས་པར་བྱས་ནས་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་གསུང་། དེ་ཡང་འོ་སྒོ་ལ་གྱིས་སངས་རྒྱུ་རྗེས་སུ་བྲན་པ་བསྒྲོམ་བྱས་པས། ཉ་མ་དང་བྱིས་པའི་ཆོས་སུ་བྱེད་དེ། མདོ་བསྟན་བཅོས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སངས་

ཀྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཅིག་ཕྱ་སྟོན་བྱས་ཀྱང་འགལ་བ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཚན་གཅིག་ནི་རྒྱ། ཚན་གཅིག་ནི་ལམ་ཚན་གཅིག་ནི་འབྲས་བུ། ཚན་གཅིག་ནི་འཕྲིན་ལས། ཚན་གཅིག་ནི་དེ་དག་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྤངས་བྱ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས། དེ་ཐམས་ཅད་དུ་ལྟ་རང་གིས་བསྐྱབ་པར་ནུས་པ་ནམས་སྐྱབ། མི་ནུས་པ་ནམས་སྟོན་ལམ་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་ཉམས་སྲུ་ལེན་པ་ཅིས་ཀྱང་གལ་ཆེ་བ་ཡིན། སྦྱར་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་རང་ཅག་སེམས་པའི་དུས་ན་མངས་ན་ཡང་མི་གོ་ཉུངས་ན་ཡང་མི་གོ་བས། རྒྱུ་ཡོན་ཏན་དང་འབྲས་བུའི་ཡོན་ཏན་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བསམ་གསུང་།

དེ་ལ་རྒྱུ་ཡོན་ཏན་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནི་དང་པོ་སེམས་ཅན་མ་བཟོད་པས་སྟོན་འདུག་གཉིས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པས། སྤོལ་དུ་བྱིན་པ་དུག་གི་སྟོན་མཆོག་གཉིས་རྟོགས་པར་བྱའོང་། བསྐྱེད་པའི་དངོས་པོ་བཞིས་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་སྟེ། མདོར་བསྐྱེད་ན་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན། དེ་ཡང་ཅི་ལྟ་བུ་ཡིན་ན། འཕགས་པ་ནོར་བཟང་གིས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བརྒྱ་ཙམ་བཅུ་བཞེན་པ་ལ། དེ་ནམས་ཀྱིས་ལ་ལས་ཡོན་ཏན་རི་ལྟ་བུ་བསྟན། ལ་ལས་རི་ལྟ་བུ་བསྟན་ནས་སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་བྱེད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་ཡོན་ཏན་ཡིན་གསུང་། གཞན་ཡང་བྱིར་མི་ལྟོག་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་དགེ་འདུན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞབས་དྲུང་ལས་མི་གཡོ་བར། སེམས་ཅན་ཀྱི་ཁམས་མ་ལུས་པར་སྤང་བར་བྱེད་པ་ནམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བསྐྱབ་བཏུས་ནས་གསུངས་པའི། མེ་ཏོག་པལ་ཆེར་མེ་ཏོག་སྒྲ་བྲེ་དང་། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ནམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡོན་ཏན་དན་པར་ཡང་འོང་ལ་རང་ཅག་གི་སྐྱབས་གནས་བྱིར་མི་ལྟོག་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་དགེ་འདུན་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དན་པར་འོང་སྟེ། མདའ་གཅིག་གིས་ཤ་བ་གཉིས་གསོད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་གསུང་། གཞན་ཡོན་ཏན་མཐའ་ལས་པར་བསྟོད་པའམ། སྦྱིས་པའི་རབས་ཀྱན་ནས་གསུངས་པའི་སྤོལ་དུ་བྱིན་པ་དུག་ལ་དཀའ་བ་རི་ལྟར་སྦྱད་པ་ནམས་ཀྱང་རྒྱུ་ཡོན་ཏན་ཏེ། དེ་ཡང་དང་པོ་སྦྱིན་པ་ལ་སྟོབ་པར་བྱེད་པའི་དུས་ན། རོང་ལ་ཆོང་བ་རི་བཞིན་དུ། འདོད་པ་དག་ལ་སྐྱབ་པར་བྱེད་གསུངས་པས། ཆོང་བྱེད་པ་ནམས་རོང་ག་ན་ངན་ངན་ནས་འཆོང་བ་བཞིན་དུ་སྦྱིན་པ་ཡང་། ཆོད་མ་ལ་སོགས་སྦྱིན་པ་ལ། འདྲེན་པས་ཐོག་མར་སྦྱོར་བར་མཛད། ཅས་པའི་ཚུལ་ནམས་ཀྱིས་གཏོང་བ་དང་། གཏོང་བ་ཆེན་པོ་དང་ཤིན་ཏུ་གཏོང་བའི་བར་གྱིས་རིམ་གྱིས་སྟོབ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་ཅག་བྱིས་སྤྲར་ལ་གསོག་

བྱམ་ལ་རེམ་དུ་འགྲོ་གསུང་།

ཚུལ་ཁྲིམས་ལ། གོས་ལ་བཙོ་ལག་མཁན་བཞིན་དུ། ལས་ལ་རབ་དུ་སྐྱབ་པར་བྱེད། ཟེར་བ་
དྲི་མ་ཆེ་ཆེ་ནས་བཀྲུས་ནས་ཐ་མ་རྒྱ་སྡོ་སངས་ཀྱིས་མ་སོང་གི་བར་དུ་འཁྲུ་བ་བཞིན། སྡོན་དུ་ཉེས་
དམིགས་ཆེ་ཆེ་ནས་སྤངས་ནས་ངེ་དག་ངེ་དག་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན། སྤ་མོ་ལ་འདྲེམ་པ་ལྟར་བྱས་
ནས་ཆེན་པོ་ལ་ལོ་མ་ལོ་མ་འདུག་པ་དེས་མི་འོང་གསུང་། བཟོད་པ་ལ། བྱ་གཞོན་པ་ལ་པ་བཞིན་དུ། །
སེམས་ཅན་མི་འཆོ་སྐྱབ་པར་བྱེད། ཁྱིམ་པ་བྱ་གཞོན་རྒྱས་པ་ལ་གཞོད་པ་བྱས་ཀྱང་མི་ཁོ་བར། དའི་
བྱས་ཀྱལ་ཀ་རྒྱས་ཟེར་ནས་དགའ་བ་ལྟར། གཞོད་པ་བྱེད་པ་ལ་བྱིམ་དུ་གཏེར་བྱང་བ་ལྟར་དགའ་བ་
ཅིག་དགོས། མདའ་སྣ་མདའ་སྣ་བཟང་གི་ལན་བཟང་གིས་ངན་གྱི་ལན་ངན་གྱིས་སྡོན་པ་དེས་མི་
འོང་གསུང་། བཙོན་འགྲུས་ནི། མེ་དོན་གཉེར་བས་བཙུབས་ཤིང་ལྟར། རྟག་པར་རབ་དུ་སྐྱབ་པར་
བྱེད། ཁྱིམ་པ་དད་པ་གྲས་པ་བར་མ་ཆད་པ་ཡུན་རིང་བ་ཅིག་བྱེད་དགོས་ཀྱི། རྟ་སྟོད་དམ་བྱིས་པའི་
སྐང་བྱག་ལྟར་དང་པོ་མིག་སྤངས་སྤངས་སུ་བྱས་ནས་དེ་ནས་བོར་འདྲོག་པ་དེས་མི་འོང་གསུང་།
བསམ་གཏན་ལ། ཡིད་བརྟན་བཞིན་དུ་ལྟག་པའི་སེམས། ཁ་རྩོགས་པ་ལ་སྐྱབ་པར་བྱེད། ཁྱིམ་པ་
བྱིང་སྟོད་ཀྱི་སྟོན་བསལ་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་ཆེད་ཁོ་ནར་སྐྱབ་པའོ། །

ཤེས་རབ་ནི། རྒྱ་མ་མཁན་ལྟར་ཤེས་བྱས་ལ། ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་སྐྱབ་པར་བྱེད། ཁྱིམ་པ་སྤར་གྱི་
དེ་ནས་ཐམས་ཅད་སྐྱུ་མ་ཅམ་དུ་མངོན་ཞེན་མེད་པར་བྱེད་པའོ། དེ་ལྟ་བུའི་སྟོན་ནས་རྒྱའི་དུས་སུ་
སྐྱབ་པ་སྟེ། དེ་ཡང་དཔེར་ན་རྒྱ་ཆེན་པོ་བཞི་རྒྱ་མཚོ་ལ་འགྲོ་བའི་དུས་ན། རྒྱ་འཕམ་མང་པོ་ངེ་ཆེ་ངེ་
ཆེ་ལ་རྒྱས་ནས་སོང་བས། ཉལ་ཉིལ་ཐམས་ཅད་ལམ་ཡོགས་ལ་དེད་ནས། ཕྱིའི་རྒྱ་མཚོར་སེམས་ཅན་
མང་པོའི་གསོས་སུ་འཁྱུར་བ་བཞིན་དུ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔས་ཀྱང་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་དུག་གི་སྟོ་
ནས་ཆོགས་གཉིས་ལྷབས་ངེ་ཆེ་ངེ་ཆེ་ལ་རྒྱས་སུ་བསགས་པས། སྐྱིབ་པའི་ཉལ་ཉིལ་ཐམས་ཅད་དེད་
ནས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་མཚོར་བྱིན་ནས་འགྲོ་བ་མང་པོའི་གསོས་སུ་འཁྱུར་བའི་ཆོས་དེ་དང་དེ་ལྟ་བུ་ནི།
རྒྱ་ཡི་དུས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་པོ་ལོ། །

རྒྱ་ལ་དེ་ལྟར་བསྐྱབས་ཤིང་ཉམས་སུ་སྤངས་པ་ལས། འབྲས་བུ་སྐྱུ་གསུམ་བརྟེས་པའི་ཡོན་ཏན་

ནི། རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པ་སྟེ། གཞན་དོན་སྤྱོད་ཆོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི། །འབྲས་
བུའི་གཙོ་བོར་བཤད་པ་སྟེ། །སངས་རྒྱས་ཉིད་སོགས་དེ་ལས་གཞན། །དེ་ཡི་དོན་གྱི་འབྲས་བུར་བཤད། །
ཅེས་འབྲུང་བས། གཞན་དོན་རྒྱུགས་པར་འབྲུང་བ་ལ། རང་གི་དོན་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པ་ཅིག་དགོས་
པས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རང་གི་དོན་གྱི་ཡོན་ཏན་ནི་སྤངས་པ་དང་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ལས། སྤངས་པ་སྤྱོད་
སྤྱོད་ཆོགས་པའི་ཡོན་ཏན་མཐར་ཐུག་པ་དེ་སངས་རྒྱས་ལ་མངའ་སྟེ། གཞན་འདོད་པའི་ཁམས་ཀྱི་
སོ་སོ་སྟེ་བོས་སྤང་བ་མངོན་གྱུར་ཅམ་ཡང་ཟེལ་གྱིས་མ་ནོན་ཏེ། ཆོས་བྱེད་པ་ལ་དགའ་ལྟ་བུ་བཞེན་
དུ་འདུག་གསུང་། །ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་འདོད་པའི་ཁམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་མངོན་གྱུར་སྤངས་
ཀྱང་། རང་གི་སས་བསྐྱས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་པ་ཅིག་ཀྱང་མེད། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་
རྒྱས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པའི་སྤྱི་བ་པ་སྤངས་ཀྱང་། ཤེས་བྱའི་སྤྱི་བ་པ་མ་སྤངས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
ནམས་ཀྱིས་ཆོགས་ལམ་དུ་སྤྱོད་ཐུང་། སྦྱོར་ལམ་དུ་མགོ་མནན། མཐོང་ལམ་དུ་ཕྱོགས་གཅིག་སྤངས།
སྟོམ་ལམ་གྱིས་མཐའ་དག་སྤོང་བ་ལ་ཞུགས་པ་ཅམ་ལས་མེད་པ་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་རྟེན་དང་སྤྱི་ལ་
གནས་པའི་བག་ཆགས་ས་བོན་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་རིམས་ནད་ལེགས་པར་བྱང་བ་ལྟར་
སྤངས་པའོ། །

དེ་དག་གི་གཉེན་པོ་ཡེ་ཤེས་སྤྱོད་སྤྱོད་ཆོགས་པ་ནི། ཡེ་ཤེས་རྣམ་པ་ལྡེའི་དབང་དུ་བྱས་ན།
ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གནས་ལུགས་མངོན་སྤྱོད་ཀྱུར་པ་ནི། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སོ། །དེ་ལྟར་མངོན་
དུ་གྱུར་པའི་ཆོས་ཉིད་དེ་རབ་དུ་བྱིས་པའི་མེ་ལོང་ལ་ལྟ་བུ་ལྟར་གསལ་བོར་མཐོང་བ་དེ་མེ་ལོང་ལྟ་
བུའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །དེ་ལྟར་མཐོང་བའི་ཆོས་ཉིད་དེ་ལ་འཁོར་འདས་གཉིས་སུ་མེད་པར་དེ་གཉིས་རོ་
གཅིག་དུ་རྒྱུགས་པ་ནི་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་དུས་གསུམ་གྱིས་བསྐྱས་པའི་
ཤེས་བྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྦྱ་རུ་ར་ལག་མཐིལ་དུ་བཞག་པ་ལྟར་ལྟར་བྱུང་བ་དུ་
རྒྱུགས་པ་དེ་སོ་སོར་རྒྱུག་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །དེ་ལྟར་རྒྱུགས་པས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་རི་ལྟར་སྦྱབ་པའི་
ཐབས་མཁྱེན་པ་ནི་བྱ་བ་བྱུང་བའི་ཡེ་ཤེས་སོགས་དང་། ཡང་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་
མི་གཡོ་སྟེ། ཡེ་ཤེས་གསུམ་ནི་དེ་ལ་བརྟེན། མཉམ་པ་ཉིད་དང་སོ་སོར་རྒྱུག་ །བྱ་བ་བྱུང་བ་ཁོ་ནའོ། །
ཞེས་བཤད་དོ། །

ཡང་ན་དེ་ལྟ་བུ་མཐུན་པ་དང་། ཇི་སྟེན་པ་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་དང་ལྡན་པ་སྟེ། ལྷན་པའི་ཞལ་ནས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་སྟེན་གཏམ་ཁོ་ནས་བསྐྱེད་པ། རྣམ་རྟོག་མི་མངའ་ཅི་ཡང་གསལ་ལེར་མཐུན། ཞེས་པ་ཀུན་ཡིན་ཏེ་འོ་སྐྱེལ་ལ་འགལ་བ་སྤྱད་པ་འདྲ། མཐོ་འཁོར་ནས་འདུག་པ་ཡིན་གསུང་། དེ་བས་ས་དང་པོ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་སངས་རྒྱས་བརྒྱའི་ཞལ་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ལྟ་ཅི་སྟོན་གསུང་། དེ་བས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞབས་ས་ལས་བཏེག་ནས་འཛོག་པའི་བར་གྱི་རྣམ་འཕྲུལ་ཡང་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་ཡིན་པས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ཡེ་ཤེས་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པར་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། གྱེ་རྒྱལ་བའི་སྐུ་དག་འཁོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་འདི་ཉིད་ན། ལ་ལས་ནི་སངས་རྒྱས་དགའ་ལྡན་ན་བཞུགས་པར་མཐོང་ངོ་། ལ་ལས་ནི་ལྷུ་མས་ན་ཞུགས་པར་མཐོང་ངོ་བྱ་བ་ནས། ལྷ་དང་ན་ལས་འདས་པ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་ཀྱང་རྒྱབ་ནས་ཡུན་རིང་དུ་ལོན་པ་ཅམ་གྱི་བར་དུ་མཐོང་ངོ་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ལ་རང་ཅག་བྱིའུ་ཅོ་གའི་ཤེས་པ་ལ་བྱ་བ་སྐད། ཡེ་ཤེས་རྒྱན་ཆད་པ་དང་མ་ཆད་པ་དང་ཟེར་བ་དེ་བཟུང་མ་སྤྱད་པ་ཡིན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་དེ་ལྟར་ཡང་བརྟུབ་གསུང་།

དེ་བས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དུས་ཉིད་ནའང་མཐུན་པ་འདི་ལྟ་བུ་མངའ་སྟེ། དྲང་སྲོང་སྤང་བ་བྱ་བས་ཤིང་རྒྱ་གྲོ་རྒྱ་བ་ཅིག་ལ་ཡལ་ག་དང་འདབ་མ་མང་དུ་ཡོད་པ། ལོ་བཅུ་གཉིས་སུ་བགྲངས་ཏེ་ཤེས་པས་ཁོ་ཁོངས་ནས་ཡོད་པ་དང་། བྲམ་ཟེ་སྤྱོད་སངས་བྱ་བ་ཅིག་དེར་འོངས་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། ཤིང་འདི་ལ་ཡལ་ག་དང་ལོ་འདབ་དུ་ཡོད་ཟེར་བ་ལ། བྲམ་ཟེ་དེས་རྟོག་དཔྱད་རང་མེད་པར་འདི་ཅམ་ཡོད་དོ་བྱས་པས། དྲང་སྲོང་དེ་དད་ནས། དས་དེ་ཅམ་དུ་བགྲངས་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་སྐད་ཅིག་ལ་ཤེས་པ། ཁྱོད་ནི་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའོ། ཁྱོད་སངས་རྒྱས་པའི་དུས་ན་ང་ཡང་འཁོར་དུ་སྤྱར་ཅིག་ཟེར་དེའི་དུས་ཀྱི་བྲམ་ཟེ་ནི་ད་ལྟ་འོ། དྲང་སྲོང་ནི་ལྷ་རིའི་བྱ་འདི་ཉིད་དོ་ཞེས་གསུངས། དེ་བས་ན་རྒྱའི་དུས་ནའང་། དེ་འདྲ་ན་སངས་རྒྱས་ནས་ལྟ་ཅི་སྟོན་གསུང་། དེ་ནས་གཞན་དོན་སྤྲོད་སྤྲོད་ཆོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་གཉིས་ལས། སྤྲུགས་ཇེ་སྤྲོད་སྤྲོད་ཆོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ནི་བྲམས་པས། འཛིག་ཉིན་ཀུན་ལ་ཉིན་མཆན་དུ། ལན་དུག་དུ་ནི་སོ་སོར་གཟིགས། ཞེས་དུས་དུག་དུ་གཟིགས་པ་

སྐད་དུ་གསུངས་ཀྱང་དོན་ལ་དུས་དྲུག་ལ་བར་མཆམས་མེད་པར་འབྲེལ་བས་དུས་འདི་ཙ་ན་ཡོད་འདི་ཙ་ན་མེད་བྱ་བ་མེད་པས་རྟག་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན། དེ་ལས་བསྐྱེད་དམ་བོགས་དབྱེད་དུ་མེད་པས་ན། རྗེགས་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པ་ཡིན་གསུང་།

གཉིས་པ་བྱིན་རྒྱབས་སུན་སུམ་ཆོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བདེ་བ་དང་ཡོན་ཏན་ཅི་ཡོད་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱབས་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་གསུང་། དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་འདིག་རྟེན་དུ་བྱོན་ན་བསྟན་པ་འདིག་རྟེན་དུ་གནས་པར་འགྱུར། དེ་ལས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཕན་བདེ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་སྟེ། མདོ་ལས། སངས་རྒྱས་འདིག་རྟེན་དུ་བྱོན་ན་རྒྱལ་རིགས་ཤིང་ས་ལ་ཆེན་པོ་ཡོད་དོ། །བྲམ་ཟེའི་རིགས་ཤིང་ས་ལ་ཆེན་པོ་ཡོད་དོ། །རྒྱལ་ཆེན་རིས་བཞི་ནས་གཞན་འཕྱུལ་དབང་བྱེད་ཀྱི་བར་དུ་ཡོད་དོ། །རྒྱན་དུ་ཞུགས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་དོ། །ས་དང་པོ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་དོ་བྱ་བ་གསུངས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་འདིག་རྟེན་དུ་བྱོན་པ་ན་དབུལ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ནོར་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །བཀྲེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཟས་ཐོབ། སྒོམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བདུང་བ་ཐོབ། སྦྱོན་པ་རྣམས་ཀྱིས་བྲན་པ་རྟེན་དོ་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །

དེ་ཙམ་ཅང་སྲིད་དམ་སྟམ་ན། དེ་བས་འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་ཀྱན་ལ་ཡང་བྱིན་རྒྱབས་འདི་ཙམ་མངའ་སྟེ། རྒྱལ་པོ་གཏུམ་པོ་རབ་སྒྲུང་གིས་ཁྱེད་གསེར་མདོག་ཉེས་པ་མེད་པར་གསལ་ཤིང་ལ་བསྐྱོན་ནས་གསོད་པའི་དུས་སུ་ཁྱེད་དེ་ཉིད་དང་། དེའི་ས་བྱང་སྲོང་ཉི་མས་ཀྱན་དགའ་བོ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པས། ཀྱན་དགའ་བོས་གསལ་ཤིང་གི་ཅེ་མོ་སྒྲ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་སྟུག་བསུལ་མེད་པར་མཛད་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཡང་འཕགས་པ་གང་པོའི་སྤུ་བོ་འཕྱོར་ལྷན་བྱ་བས། སྤུ་བོ་ཆེ་བཅས་ནས་རྒྱ་མཚོ་ལ་ཅན་ལོང་གི་ཤ་ལྷོན་དུ་བྱིན་པ་དང་། ཅན་དང་ཕྱང་ནས་གཅོད་པ་དང་། ཅན་སྒྲུང་བའི་གནོད་སྦྱིན་རྣམས་ཀྱིས་ཆོར་ནས། གསད་པར་བྱའོ་སྟམ་ནས་རྒྱུད་ནས་ཚུབ་མ་ཆེན་པོར་བྱས་ཏེ་རིལ་ལེ་བྱིན་པ་དང་། ཆོང་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་ནས། བྱེད་པས་རང་རང་གི་འདིག་རྟེན་པའི་ལྷ་ལ་སྐྱབས་འགོ་ཀྱང་རིང་ངེ་བྱེད་པའི་ཆོ། དེད་དཔོན་འཕྱོར་ལྷན་ཅི་ཡང་མི་ཟེར་བར་འདུག་ནས་ཁྱོད་ཁ་རོག་སྤོང་པ་ཅི་ཡིན་བྱས་པས། ངས་ཀྱི་བོ་གཅིག་གི་གཏམ་མ་ཉན་པས་འདི་ལྟར་གྱུར་པས་ཁ་རོག་བསྐྱད་པ་ཡིན་ཟེར། ལྷ་བོ་སྤུ་ཡིན་བྱས་པས། གང་པོ་ཡིན་ཟེར། འོ་ན་ཁོང་དག་

བཅོམ་པ་ཡིན་པས། ཅི་སྟེ་སྐྱབས་སུ་མི་འགྲོ་བེར་བས། གང་པོ་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ་བྱས་པས། གང་པོ་
མཉམ་པར་མ་གཞག་ན་མི་ཤེས་པ་ལ། དེ་དག་ལ་དགའ་བའི་ལྷ་ཅིག་གིས། གང་པོ་ལ་སྦྱོན་པས། གང་
པོ་རྩུ་འབྲུལ་གྱིས་སྐྱད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་བྱིན་ནས་བྱའི་སྟེང་དུ་བསྟད་པས་སྐྱང་དེ་ལ་རྩུགས་ནས་
ལོག། ཀའོད་བྱིན་གྱི་རྟོག་པ་ལ་ངའི་སྐྱང་འདི་ནི་རི་རབ་ལ་ཡང་མི་རྩུགས་པ་ཡིན་ན། རི་ལྟར་སོང་
སྟམ་ནས་བལྟས་པ་ལས། གང་པོ་འདུག་པ་མཐོང་ནས། འཕགས་པ་བདག་ཅག་ལ་མཐོ་མ་འཆོམ་
བེར་བས། ངས་ཁྱེད་ལ་མཐོ་ཅི་བརྩམས། ངས་ཡོན་ཏན་འདི་ལྷ་བྱ་མ་ཐོབ་ན། ཁྱེད་གྱིས་ངའི་སྤྱོད་
མིང་གི་ལྷག་མ་ལས་མ་ལུས་པ་བྱས་ན་གསུངས་པས། དེས་ངེད་ཅ་ཅུན་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་
པོའི་དོན་དུ་སྐྱང་བ་ཡིན་པ་ལ་བཅད་བེར། དེ་བས་ལྷག་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སངས་རྒྱུས་འདིག་ཉེན་
དུ་བྱོན་པས་དེ་ལ་འབྲུལ་བ་ཡིན་བྱས་པས། འོ་ན་ཅི་བདེར་ཁྱེད་ལ་ཐོབ། ཐེག་ཆད་ཁྱེད་ནས་སངས་
རྒྱུས་ལ་སྤུལ་ནས་གཞལ་ཡས་འང་བྱས་གསུང་། དེ་བས་ན་དགྲ་བཅོམ་པ་ལ་ཡང་བྱིན་སྐྱབས་དེ་ཅམ་
ཡོད་ན་སངས་རྒྱུས་ལ་ལྷ་ཅི་སྟོན་གསུང་།

འོ་ན་སངས་རྒྱུས་ལ་མཁྱེན་པ་དང་ཐུགས་རྟེན་དང་བྱིན་སྐྱབས་དེ་ཅམ་མངའ་ན། རང་ཅག་ལ་
སྐྱབས་རེ་ཆུང་སྟམ་ན། སྤང་སྟོར་བ་དང་བྱ་ཤི་བ་གཉིས་ཀ་ཟན་མོ་རང་གིས་ཉེས་བེར་བ་བཞིན་དུ་
སོང་སྟེ། མ་ནི་བྱིས་པའི་སྟམ་བྱ་ལ། རྩུ་ལྷོ་སྦྱན་པར་འདོད་མོད་ཀྱི། ཁ་ཡི་བྱ་ག་བུམ་པ་ཡི། བྱ་ལ་མ་
ཡིས་རི་ལྟར་བྱ། ཞེས་པ་དང་། རི་ལྟར་དཔྱུས་ལོང་ཉི་མ་མི་མཐོང་ཡང་། ཉི་མེད་མ་ཡིན་འདིག་ཉེན་
ཀུན་དུ་འཆར། མིག་དང་ལྡན་པས་ཤར་བ་མཐོང་ནས་ནི། ཉི་དག་སོ་སོ་རང་རང་ལས་ལ་འདུག
ཅིས་པ་དང་། ལྷ་ཡི་རྒྱལ་པོས་ཆར་པབ་ཀྱང་། ཁ་ཐོན་མི་རུང་མི་འབྱུངས་ལྟར། ཁངས་རྒྱས་ནམས་
ནི་བྱང་ལྟར་ཀྱང་། སྐལ་བ་མེད་པས་བཟང་མི་མྱོང་། ཞེས་པ་ལྷ་བྱ་ཡིན།

མ་སྐྱབས་པ་དང་གོམས་པའི་སྟོབས་མེད་པས་ལན་པས་ཡང་དང་ཡང་དུ་ཡོན་ཏན་རྟེན་སུ་
བན་པར་བྱས་ནས། དེའི་ཡོན་ཏན་ལ་ཡིད་ཆེས་ཅམ་ན་བྱིན་སྐྱབས་ཀྱི་སྦྱོབ་པ་འོང་བས། ཉིང་ངེ་
འདིན་རྒྱལ་པོ་ལས། ཁྱེད་ལ་བསྟོཾ་ཞིང་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ། རི་ལྟར་རི་ལྟར་མང་དུ་ནམ་བཟགས་ན། །
དེ་ལ་གནས་པའི་ནམ་པར་རྟོག་པ་དེས། ཉི་ལྟར་ཉི་ལྟར་དེ་ལ་སེམས་གཞོལ་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར་ཡིན་པས། ཉི་ལྟར་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསམས་ན་ཡིད་དེ་ཆེས་དང་ཆུད་རི་དག་ཏུ་སོང་ནས་བྱིན་

ལྷབས་འབྱུང་བས་དེ་ལ་ངེས་ཤེས་རྟེན་པས། བདག་ནི་སྟོན་པ་གཞན་སྤངས་ནས། ཁྱོད་ལ་སྐྱབས་སུ་
 མཆི་ལགས་ཀྱི། དེ་ཅིའི་སྤང་དུ་ཞེན་ཁྱོད། སྟོན་མི་མངའ་ལ་ཡོན་ཏན་རྟོགས་ཞེས་པ་ཅིག་དུ་གོ་ཅ་
 བ་མོངས་ན་གཉེན་པོ། འདིགས་ན་སྐྱབས་ཆོལ་བ་ཡིན་པས་སྟོང་ཐག་པའི་སྟོན་སྐྱབས་སུ་སོང་
 བས། དེའི་བསྐྱབ་བྱ་ནམས་ལ་མ་ཉམས་པར་སྟོབ་ཅ་ན། ཅི་བྱས་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་བྱ་བ་
 ཅིག་དུ་འཇུག་བ་ཡིན་ཏེ། དགེ་བཤེས་ཀྱི་ཞལ་ནས། འོ་སྟོལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཁའ་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་
 མོ་མ་རྣེས་ཤོས་ཀྱི་ཆོང་དུ་ཡང་མི་ཅི་ལ། ཐུགས་རྗེ་ལ་བྱིམ་མཆོས་ཀྱི་ཀན་མོ་ཁ་བྱང་མའི་ཆོང་དུ་ཡང་
 མི་ཅི་སྟེ། ཀན་མོས་བྱ་ཁོ་ན་རེ་སྟུག་ཟེར་ནས་མཆི་མ་ཅིད་ཅིད་བྱས་པས། དེ་དང་ལ་ཤ་ཆ་བ་ཅིག་
 ཡིན་པོས་ལ་ཤོག་དང་ཟེར་བའི་ཆོད་ཀྱང་མེད། དེ་ལྷབས་ལ་བྱང་བའི་རྟོལ་བོན་པས་རྒྱུད་། རྟོལ་
 བོན་འདྲེ་ལ་རུས་པ་ཆེ་ཤོས་ཀྱི་ཆོད་ཅམ་དུ་མི་ཅི་སྟེ། ཅིག་གིས་བོན་པོ་བོས་ནས་ཁྱབ་ཆེན་པོ་བྱས་
 བས་འབུལ་ཀྱང་། རྒྱས་ཀྱིས་དོགས་ནས་བྱ་མོ་ལ་བྱར་གྱིས་བྱས་པས། བྱ་མོ་ཤེད་ཨ་བ་རྩོ་བོ་དེ་མི་རྒྱ་
 བར་ཅོན་ཞེ་བཞུགས་ཀྱིན་འདུག་ཟེར་བ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ལ་སྟོག་དོད་ཡེ་མི་ཤོད་གསུངས། མཆོན་
 ཉིད་པ་ཅིག་གིས་ཀ་བ་ལི་དང་ལྷམ་བསྐྱབས་འདུག་པ་ལ། དེ་མི་རུང་བྱས་པས། ཅིས་ཤེས་ཟེར།
 སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་བྱས་པས། སངས་རྒྱས་ཨ་པོ་ལ་མ་བྱུང་ཟེར་བ་ལྟར་སོང་བས་ཅི་ཡང་མི་
 འོང་གསུང་། སངས་རྒྱས་ལ་ཡིད་ལེགས་པར་ཆོས་ཅ་ན། དེས་གསུངས་པའི་ཆོས་ལ་ཡིད་ཆོས་པར་
 འཇུག་བས། ཆོས་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་བྱས་པས། དེ་ལྷབས་ཀྱིས་སྟོབས་པ་འོང་བ་ཡིན་གསུང་།

ཕྱི་དེ་སྐར་ཡིན་པས་སྟོན་དུ་སངས་རྒྱས་བྱུང་དགོས། དེ་ལ་ཡོན་ཏན་ལ་ཡིད་ཆེས་དགོས། ཡོན་
ཏན་ཅན་གྱི་སངས་རྒྱས་རང་ཡོད་པར་ཅིས་བྱུང་སྟམ་ན། བླུང་རིགས་གཉིས་ལས། དང་པོ་བླུང་གིས་
བྱུང་པར་སྟོན་པ་ནི།

བཤེས་པའི་སྒྲིང་ཡིག་རྗེས་བྲན་སྐབས་སུ།

ཆོས་ཀྱི་ཅ་བ་དད་པ་ཡིན་ལ། །

ང་ཡང་སངས་རྒྱས་བླ་མ་རྣམས་།

སངས་རྒྱས་ཡོན་ཏན་ནལ་མར་བྲན་ན། །

ཆོས་དང་དགེ་འདུན་བླ་མ་པ་རང་འབྱུང་། །

དེ་བས་ཡོན་ཏན་བཅུ་སོགས་རྗེས་བྲན། །
 དེ་ཡིས་སངས་རྒྱལ་ཡོན་ཏན་ཀྱན་རྒྱུ་ཞེས། །
 དེ་ཡིས་དེ་གསུང་ཆོས་ཀྱང་གདོད་བྲན། །
 དང་པོར་ལས་འབྲས་བྲན་པས་སྤྲིག་སྤྲོད། །
 དེ་ནས་འཁོར་བ་བྲན་པས་ཐར་འདོད། །
 དེ་ནས་སེམས་ཅན་བྲན་པས་མཆོག་འདོད། །
 དེ་ལྟའི་ཆོས་བྲན་ཆོས་རྗེས་བྲན་པས། །
 དེ་ལྟར་སྒྲོབ་པའི་དགེ་འདུན་བྲན་པས། །
 དེ་ལ་དགའ་བ་དགེ་འདུན་རྗེས་བྲན། །
 གཏོང་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱ་འབྲས་རྗེས་བྲན། །
 ལྷ་ནི་འཕགས་ལྷ་དཔང་པོར་བྲན་པའོ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་། བཤེས་པའི་སྤྲིང་ཡིག་གི་ རྒྱལ་བས་སངས་རྒྱལ་ཆོས་དང་དགེ་
 འདུན་དང་། གཏོང་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལྷ་རྗེས་བྲན་དང་བྱུག རབ་ཏུ་བཀའ་རྩལ་དེ་དག་སོ་སོ་ཡི། །
 ཡོན་ཏན་ཆོགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་བྲན་པར་བགྱི། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། དགེ་བཤེས་དེའི་ཞལ་ནས། དཀར་
 པོའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྩ་བ་དད་པ་ཡིན་ལ། དད་པ་རྣམས་པ་གསུམ་ཀ་ཡང་། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡོན་ཏན་
 བྲན་པ་ལ་རག་ལས་ཏེ། འདི་ལྟར་ཡོན་ཏན་བྲན་པའི་སྒོ་ནས་དང་བའི་དད་པ་སྦྱེ་ལ། དེ་རང་གིས་
 ཐོབ་པར་འདོད་པའི་དད་པ་དང་། དེ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་དེས་གསུངས་པའི་ཆོས་ལ་ཡིད་ཆེས་
 པའི་དད་པ་གསུམ་ཀ་སངས་རྒྱལ་རྗེས་སུ་བྲན་པ་སྒྲོམ་པ་ལ་རག་ལས། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡོན་ཏན་ལ་
 ཡིད་ཆེས་པ་མ་བཅོས་པ་ནས་མར་བྲན་ན། ཆོས་དང་དགེ་འདུན་བྲན་པ་རང་ཤུགས་ལ་འབྱུང་བ་ནི།
 སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡོན་ཏན་དེ་རྒྱ་མེད་ལས་མ་བྱུང་། ཆོས་ལས་འབྱུང་བས་ཆོས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བྲན་པ་
 འབྱུང་། །དེ་སྐབས་མཁན་དགེ་འདུན་ཡིན་པས། དགེ་འདུན་གྱི་ཡོན་ཏན་བྲན་པ་འབྱུང་བའོ། །

ཡང་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་ངོ་ཐོ་ཐ་དད་མེད་དེ། སངས་རྒྱལ་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་བྱུབ་ན། དེས་

གསུངས་པའི་ཆོས་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དྲན་པ་འོང་། དེ་སྐབས་པའི་དགེ་འདུན་
སངས་རྒྱུ་ཀྱི་རྒྱ་ཡི་ཡོན་ཏན་དྲན་པ་འོང་བས། དེ་བས་ན་སངས་རྒྱུ་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་གལ་ཆེ། དེ་
ལ་ཡོན་ཏན་དྲན་དགོས་པས། དེ་སྒྲོམ་པ་ལ། བྱ་མོང་གི་ཡོན་ཏན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་བཅུ་དྲན་པར་
བྱ་བ་ནི། འདི་ལྟར་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ནི་ཞེས་པ་ནས། ལྟ་དང་མི་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་པ་སངས་རྒྱུ་
བཅོམ་ལྡན་འདས། ཞེས་བྱ་བའི་བར་ཏེ། དེ་ལ་བཅུར་བྱེད་ལུགས་ནི་སྟོན་དཔོན་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་
འགྲེལ་པ་མཛད་པ་དེ་ཡིན། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གསུང་བས་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའོ། །མཛོད་
པར་འོས་པ་ཡང་ཡིན་པས་ན་དགྲ་བཅོམ་པའོ། །ཆོས་རྣམས་ངེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་པས་ན།
ཡང་དག་པར་རྒྱུགས་པའི་སངས་རྒྱུ་སོ། །རིག་པ་གསུམ་དང་མདོ་ལས་བཤད་པའི། ལྟ་མཐོང་ཞི་
གནས་གཉིས་ཀའི་ཕྱོགས་དང་ལྡན་པས་ན་རིག་པ་དང་ཞབས་སུ་ལྡན་པའོ། །མཛོག་དུ་བྱད་པར་དུ་
གཤེགས་པ་དང་། མི་སྟོན་པར་གཤེགས་པས། བདེ་བར་གཤེགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་
ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པས་ན་འཇིག་རྟེན་
མཐུན་པ་ཞེས་བྱའོ། །སེམས་ཅན་འདུལ་བའི་དམ་པ་མཐུན་པ་དང་འཇིག་རྟེན་དུ་སྦྲེས་བྱ་འདུལ་བ་
གཅིག་སྤྱུ་བྱང་བས་ན། སྦྲེས་བྱ་འདུལ་བའི་ཁ་ལོ་སྦྱར་བ་སྤྲོད་མེད་པའོ། །ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་དང་
ལྡན་ཞིང་གཙོ་བོར་གྱུར་པས། ལྟ་དང་མི་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་པའོ། །དོན་དང་ལྡན་པ་དང་མི་ལྡན་པ་དང་།
དེ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་མཐའ་དག་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མདོན་པར་རྒྱུགས་པར་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་
པས་སངས་རྒྱུ་ཞེས་བྱའོ། །བདུད་དཔུང་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་བཅོམ་པས་ན། བཅོམ་ལྡན་
འདས་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་བྱང་སའི་ལེའུ་ལས་འབྱུང་ངོ་། །

སོགས་ཁོངས་སུ་བྱ་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་ནི་བསོད་ནམས་
དག་གི་རྒྱ་མཐུན་པ། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དྲན་པར་བྱ་སྟེ། བྱ་མོང་དང་བྱ་མོང་མ་ཡིན་
པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ་དེས། སངས་རྒྱུ་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་རྒྱུགས་པ་ལྟ་བུར་
བསྟན་པ་ཡིན་པས། དེ་དག་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་སྟོན་པ་ཡོན་ཏན་དེ་རྣམས་དང་ལྡན་པའི་སངས་རྒྱུ་
ཐུབ་ཅ་ན། ཆོས་དང་དགེ་འདུན་དྲན་པ་ཡང་ཐུགས་ལ་འབྱུང་བ་ནི། ཡོན་ཏན་ཅན་གྱི་སངས་རྒྱུ་
དེས་གསུངས་པའི་ཆོས་དྲན་པ་ཅིག་ཀྱང་གཏོང་འོང་སྟེ། འདི་ལྟར་ཆོ་འདིར་མི་སྟོན་འཆི་བར་ཤེས་

ནས་འཆི་ཅ་ན། ལས་འབའ་ཞིག་རྗེས་སུ་འབྱང་བས། ལས་མི་དག་གི་ལས་འབྲས་སུ་སྤྲུག་བསྐྲུལ་
འབྱུང་བ་དཔ། དེ་ལ་ཡིད་ཆེས་ནས་སྤྲུག་པ་མི་དག་གི་སྤྲོ་བ་ལྡན་པའི་བྱེད་པར་སྤོང་བ་སྦྱེས་སུ་
ཆུང་བུའི་ཆོས་ཡིན། དེ་ལྟར་རྒྱ་ལོག་ཅ་ན་འབྲས་སུ་སྤྲུག་པ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས། མཐོ་རིམ་ལྷ་མི་ཅིག་
ཐོབ་ནས་འོང་སྟེ། དེས་གོ་མི་ཆོད་དེ་འཁོར་བ་གར་སྦྱེས་ཀྱང་སྤྲུག་བསྐྲུལ་ལས་བདེ་བ་སྐྱེད་ཅིག་ཀྱང་
མེད་པ་དེ་རྒྱ་ཀུན་འབྱུང་གིས་བསྐྱེད་པར་དཔ་ཏེ་ཡིད་ཆེས་ནས། སྤྲུག་བསྐྲུལ་རྒྱ་དང་བཅས་པ་དེ་
དང་བུལ་བའི་ཐར་པ་ཐོབ་པར་འདོད་པས། དེ་དག་གི་རྒྱ་ལམ་བསྐྲུབ་པ་གསུམ་ལ་སློབ་པར་བྱེད་པ་
སྦྱེས་སུ་འབྱིང་གི་ཆོས་དང་།

དེ་ནས་རང་གི་ཉམས་ལ་དཔགས་ནས་དྲིན་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་སྤྲུག་བསྐྲུལ་
གྱིས་ཉམས་ཐག་པ་ལ་མི་བཟོད་པའི་སྤྲིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་ཆོན་གྱིས་སུལ་ནས། སྤྲོ་བ་མེད་པའི་བྱེད་ཆུབ་
ཆེན་པོ་ཐོབ་པར་འདོད་པས། སློན་འཇུག་གཉིས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ནས་དེའི་བསྐྲུབ་བྱ་ལ་སློབ་པར་
བྱེད་པ་སྦྱེས་སུ་མཆོག་གི་ཆོས་རྣམས་རིམ་གྱིས་དྲན་པ་ནི། ཆོས་རྗེས་སུ་དྲན་པའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་
དྲན་ནས་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་སློབ་པར་བྱེད་པ་དག་འདུན་ཡིན་པར་དྲན་པས། དག་འདུན་གྱི་ཡོན་ཏན་
ལ་དད་ཅིང་དགའ་བ་ནི། དག་འདུན་རྗེས་སུ་དྲན་པའོ། །ཡང་ན་ཆོས་ཀྱི་ཡོན་ཏན། གོན་བཟང་པོ།
ཆོག་འབྱུང་བཟང་པོ། མ་འདྲེས་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ། ཡོངས་སུ་བྱང་བའོ། །དེ་ཁོ་ན་ལྟར་སློབ་པའི་དག་
འདུན་ནི། ལེགས་པར་ཞུགས་པ། དྲང་པོར་ཞུགས་པ། མཐུན་པར་ཞུགས་པའོ། །དེ་ལྟར་དགོན་མཆོག་
གསུམ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་ནི། ཉེན་གྱི་རྣམ་པའོ། །དེ་ནས་གཏོང་བ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་ནི།
གཞི་པོའི་རྣམ་པ་སྟེ། དེ་ཡང་གཏོང་བ་བཤའ་མ་དངོས་པོ་གང་ལ་ཡང་མ་ཆགས་པ་ཅིག་ལ་ཚུལ་
ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་བཤའ་མ་ཅིག་ཀྱང་གདོད་འོང་བས། རྟོགས་གཅིག་ནས་རྒྱ་འབྲས་ལྟ་བུར་
ཡང་འོང་གསུང་། ལྷ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་ནི། དཔང་པོའི་རྣམ་པ་སྟེ། དེ་ཡང་རྒྱུད་འཕགས་པར་གྱུར་པ་ལ་
བརྟེན་ནས། འདོད་པའི་ཁམས་ན་བཞུགས་པ་སྟེ། ཆོས་དང་ལྷན་པ་དང་མི་ལྷན་པ་དག་བྱུར་བྱས་
ནས། དེ་དག་ལ་དག་སྦྱོང་དང་ཆོས་རྒྱན་དུ་མིང་བཏགས་ནས་བསྟོན་ཅིང་གཤེ་བར་བྱེད་པ་དྲན་
པའི་སློན་ནས་རང་ལ་ཁྲེལ་ཡོད་སྟེ་བར་བྱེད་པའོ། །

ཡང་ན་རྒྱ་གཏོང་བ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས་སུ་སྤངས་པས། འབྲས་བུའི་ལྷའི་ལུས་དང་ལོངས་

སྒྱིད་ཐོབ་པ་དབྱ་པ་སྟེ། དེ་ཡང་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལས་ལོགས་པ་མེད། གཏོང་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་
 ཆོས་རྒྱུ་དབྱ་པར་འདུས། ལྟ་དགེ་འདུན་རྒྱུ་དབྱ་པར་འདུས་པའོ། དེ་ལྟར་དུག་པོ་དེའི་སྒྲིབ་
 དུ་བཞི་བསྟན་པས། རྒྱུ་དབྱ་པ་བརྒྱ་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་འཁོར་བ་ལ་ཡིད་མི་རྟོན་པ་ནི་སྒྲིབ་
 དང་འཆི་བ་རྒྱུ་དབྱ་པའོ། རྣམ་གྱི་དམིགས་པ་མ་བརྒྱུད་པར་ཡིད་མི་རྟོན་པ་ལུས་ཀྱི་རྣམས་པ་
 དང་། དབྱགས་མྱི་ནང་དུ་རྒྱ་བ་རྒྱུ་དབྱ་པ་སྟེ། དེ་རིམ་པ་ལྟར་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་སྟེ། བཞི་
 པོ་དེ་ཡང་ཆོས་རྒྱུ་དབྱ་པར་འདུས་གསུང་།

ཕྱི་དེ་ལྟར་ཡིད་ཆེས་པའི་ལྷང་གིས་སངས་རྒྱས་ཡོད་པར་བསྐྱབས་ནས། དེ་ནི་རིགས་པས་ཀྱང་
 གྲུབ་པར་སྟོན་པ་ནི།

སངས་རྒྱས་ཡོད་ཉིད་གྲུབ་མ་གྱུར་ན། །
 ལོ་ཡི་གཙུག་པོ་འདྲི་ལ་བསྐྱབས་བཞིན། །
 སྟེ་ལྟ་སྒྲིབ་པོ་དེ་གྲུབ་པ་བཞིན་དུ། །
 སངས་རྒྱས་ཉིད་ནས་བརྒྱུད་པའི་སྒྲིབ་མའི། །
 གསུང་ལ་ཡིད་ཆེས་དེ་ཡིས་དེ་གྲུབ། །
 ཡོན་ཏན་རྒྱུ་ལྟར་སྒྲིབ་པ་འདྲི་དེས་གྲུབ། །
 དེ་གྲུབ་ན་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱན་གྲུབ། །
 དེ་དཔང་མིན་ན་རྒྱུ་ཡིད་ཆེས། །

ཞེས་གསུངས་སོ། དགེ་བཤེས་པོ་ཏོ་བ་དེ་ལོ་ཡི་ལྟ་ཁང་ན་བཞུགས་པའི་དུས། ལོ་ཡི་གཙུག་པོ་
 བླ་པོ་ཅིག་ན་རེ། བླ་པོ་ཏན་ཀྱིས་པས་རྩོ་བོ་ཀྱན་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བ་དེ་རང་ཡོད་པར་ཅིས་ཤེས་ཟེར།
 དགེ་བཤེས་ཀྱིས། འོ་ན་ཁྱེད་ཀྱི་མེས་པོ་སྟེ་ལྟ་སྒྲིབ་པོ་དེ་ཡོད་པར་ཅིས་ཤེས་གསུངས་ནས་མགོ་
 སྒྲིབ་མཛད་པས། ཁོ་ཤེད་དེད་ལ་ཅག་ཅག་པོ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཁོ་ཡོད་པའི་དུས་ན་ས་བཅད་འདི་ལྟར་
 བྱས་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་ལྟར་བཏུལ་བ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ལས་སྐབས་མང་པོ་རྒྱུ་བྱས་པ་
 དང་། དེའི་བྱ་འདི་སྐད་བྱ་བ་ཡིན། དེའི་བྱ་འདི་སྐད་བྱ་བ་ཡིན། དེ་ནས་དེ་ལས་བརྒྱད་པ་ཐ་མ་ཁོ་

རང་ལ་ཅག་གིས་གཏུགས་ནས་དེ་ལྟར་རྒྱ་མཚན་ཅག་གི་ཡོད་པ་ལགས་ཟེར། དག་བཤེས་ཀྱིས་ཁྱོད་
དེ་ལ་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་དམ་གསུངས་པས། དེ་ལ་ཡིད་ཆེས་ཟེར།

འོ་ན་ཁྱེད་ཀྱི་དེ་འདྲ་བ་མིན་པ་དེ་བས་ལྷག་པ་ངེད་ལ་ཡོད་དེ། རེད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་དེས་དང་
པོ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད། བར་དུ་བསྐྱལ་པ་བྱངས་མེད་གསུམ་དུ་ཆོགས་བསགས་ནས།
ལྷའི་བྱ་དམ་པ་ཏོག་དཀར་པོར་སྐྱ་སྐྱེ་བ་བཞེས་ནས་ཡོད་པ་ལ། སྒྲིགས་མ་ལྷའི་དུས་སུ་གཟིགས་པ་ལྷ་
ལ་གཟིགས་ནས་རྒྱལ་རིགས་སུ་སྐྱེ་འབྱུངས་ཏེ། དེ་ཡང་ཆུ་བོ་སྐལ་ལྷན་གིང་ཉའི་འགྲམ། ངང་སྟོང་
སེར་སྐྱའི་བཞི་གནས་དང་ཉེ་བ་ན། རྒྱལ་རིགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཤུའི་གྲོང་ཁྱེར་ཡོད། དེ་ན་རྒྱལ་པོ་མེས་
སེང་གི་འགྲམ་བྱ་བ་ལ་བྱ་བཞི་ཡོད་པའི་ཆེ་དག་ཟས་གཙང་མ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱལ་པོ་རྗེ་ལྟར་བྱང་བ་
དང་། དེ་ལ་སྐུ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཆེ་ཤོས་རྒྱལ་བྱ་དོན་ཐམས་ཅད་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ། དགའ་ལྷན་
ནས་ལུམ་གྱི་ལྷམས་སུ་འཕོ་བ་དང་། ལྷམས་སུ་ཞུགས་པ་དང་། བལྷམས་པ་དང་། གཞོན་ནུ་རོལ་ཅེད་
མཛད་པ་དང་། ལབ་བཞེས་པ་དང་། མཆོད་རྟེན་རྣམ་དག་གི་བྱང་དུ་རབ་དུ་བྱང་བ་དང་། ཆུ་བོ་རྒྱ་ར་
རྩ་ནའི་རྩེ་དཀར་ལྷ་ལྷུང་བ་དང་། སྟོད་ལ་བདུད་བདུལ་བ་དང་། ཐོ་རངས་སངས་རྒྱས་པ་དང་།
ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་དང་། ཐ་མར་བསྟན་པ་འོད་སྲུང་ཆེན་པོ་ལ་གཏད་ནས་དགོངས་པ་
ཡོངས་སུ་བྱ་ངན་ལས་འདས་ནས། ལུང་གི་ཆོས་འཛིན་རྟེན་ན་མི་བཞུགས་པ་ལ་དབྱ་བཙམ་པ་
རྣམས་ཀྱིས་བཀའ་བསྟུ་བ་རྗེ་ལྟར་མཛད་པ་དང་། འཕགས་པ་འོད་སྲུང་གིས་བསྟན་པ་ཀུན་དགའ་
བོ་ལ་གཏད། ཀུན་དགའ་བོས་ཤ་ནའི་གོས་ཅན་ལ་གཏད། དེས་ནག་པོ་ལེགས་མཐོང་ལ་གཏད་པ་
ནས། རྩོ་བོ་རྩོམ་སྒྲི་པ་ཡན་ཆད་དུ་བསྟན་པ་རིམ་གྱིས་གཏད་ནས། ཐ་མ་རྩོ་བོ་རྩོམ་སྒྲི་པ་དཔལ་ལྷོ་ན་
ལེན་ནས། གྲི་ཀ་མ་ལ་ལྷོ་ལར་སྐྱུ་བྱངས་པའི་དུས་སུ། དང་རྒྱས་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་འདི་
ཁྱོད་ཀྱིས་བཟུང་གསུངས་ནས། བསྟན་པ་རྩོ་བོ་ལ་གཏད། རྩོ་བོ་དེ་ནི་མཁས་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་རིག་
པའི་གནས་ལྷ་མཁྱེན་པ། བཙུན་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་ཐེག་པ་མཐའ་དག་གིས་བསྟུས་པའི་སྟོམ་ཁྲིམས་
ཐམས་ཅད་གཡག་རྩེ་ཆེ་མོ་བཞེན་དུ་སྲུང་བ། སྐབ་པའི་ཡོན་ཏན་ནི། ཐུགས་དམ་གྱི་ལྷ་ཡིས་ཞལ་
གཟིགས་པ་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྷ་དང་ལྷན་པ། ལྷ་མ་དངོས་གྲུབ་བརྟེན་པ་མང་པོས་བྱིན་གྱིས་
བསྐྱབས་པ། ལྷ་བརྒྱའི་དུས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་གཉིས་པ་ལྷ་བྱུང་བཞུགས་པ་ལ། བོད་སྤྱི་མཐུན་གྱི་བསོད་

ནམས་དང་། རྩོམ་ལམ་དང་ཐུགས་རྗེའི་དབང་གིས་བོད་དུ་བྱོན། དེའི་གདམ་ངག་བྱམ་
པ་གང་བྱོ་ལྟ་བུར་མངའ་བ་དགོས་པའི་སྒྲོན་པ་ཡིན། དེའི་སྒྲོབ་མ་ད་ལྟ་ང་ཡིན་པར་གསོལ་གསུངས་
པས། ཨོ་ཁོ་བོ་དེ་བུའི་པ་ཅིག་སྤང་ཟེར་ནས་ཡིད་ཆེས་སྐད།

དེ་ལྟར་སངས་རྒྱུ་ཐུབ་ན་དེའི་རྒྱུ་ལ་སྐྱེ་གསུམ་འཕྲིན་ལས་དང་བཅས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་
རི་ལྟར་ལྡན་པའི་ལུགས་ཀྱང་། སངས་རྒྱུ་ཐུབ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སམ། ཡང་རིགས་པ་བཞིས་ཐུབ་སྟེ།
སངས་རྒྱུ་ཐུ་གསུམ་གྱིས་བསྐྱེས་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་རྒྱ་ཆོགས་གཉིས་བསགས་པ་ལྟོས་པའི་རིགས་
པས་ཐུབ། རྒྱ་ཆོགས་གཉིས་བསགས་པ་དེས་འབྲས་བུ་སྐྱེ་གསུམ་འབྲས་པར་བྱ་བ་བྱེད་པའི་རིགས་
པས་ཐུབ། རྒྱ་ཆོགས་གཉིས་དུས་ཐུག་པ་མེད་པར་བསགས་པས། འབྲས་བུ་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་
རྩོགས་པའི་སྐྱེ་གསུམ་འབྲས་བུ་འཐད་པ་བསྐྱེས་པའི་རིགས་པས་ཐུབ། རྒྱ་ཆོགས་གཉིས་ལས་འབྲས་
བུ་སྐྱེ་གསུམ་འབྲས་བུ་དེ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པས་ཐུབ་པའོ། །

དེ་ལྟར་སངས་རྒྱུ་ཐུབ་དེ་ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་ཐུབ་ན། དེས་གསུངས་པའི་ཆོས་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གིས་
བསྐྱེས་པ་ནམས་སམ། ཡང་ན་མི་རྟག་པ་ནས་བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་བར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་
ཡིད་ཆེས་པར་ཐུབ་པ་ཡིན། ཐོག་མར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབང་པོ་སངས་རྒྱུ་ཐུབ་པར་མི་རྟག་
པ་ནས་བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་བར་གྱི་ཆོས་སམ། ཡང་ན་སངས་རྒྱུ་ཐུབ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོས་ནམས་ལ་
རི་ལྟར་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད། དེ་བས་ན་སངས་རྒྱུ་ཐུབ་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་ཅི་འོང་བུའོ་གསུང་།

༥ འོ་ན་དེ་ཙམ་དུ་དད་པ་ཁོ་ན་གལ་ཆེ་ན། སྒྲོབ་དཔོན་ཉིད་ཀྱིས། འདི་གཉིས་གཙོ་བོ་ཤེས་
རབ་སྟེ། ཞེས་ཤེས་རབ་གལ་ཆེ་བར་གསུངས་པ་སྟམ་ན། སྤྱིར་དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་བདེན་པ་མ་མཐོང་
ཚུན་ཆད་ཤེས་རབ་པས་དད་པ་གལ་ཆེ་བར་སྒྲོན་པ་ནི།

སྤྱིང་ཡིག་ཞོར་བདུན་གསུངས་པའི་སྐབས་སུ།

དད་དང་ཤེས་རབ་རྗེས་སུ་འབྲང་ལས།

ཤེས་རབ་རྗེས་སུ་འབྲང་མཆོག་ཏུ་གསུངས་ཀྱང་།

འོ་ཅག་བདེན་པ་མ་མཐོང་རིང་ལ།

དད་པ་ཁོ་ནའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ།
ལས་འབྲས་ལ་སོགས་ཆོས་རྣམས་ཀྱན་ལ།
སངས་རྒྱས་དབང་པོར་བཞག་པས་བློ་བྱ།
རང་གི་རིགས་པས་གར་ཡང་མི་ཕྱིན།
དེ་བས་དད་པའི་རྗེས་འབྲང་གཙོ་རྒྱ།

ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་བཤེས་པའི་སྤྱི་ཡིག་གི་ །དད་དང་ཚུལ་སྤྲིམས་གཏོང་དང་ཐོས་པ་
དང་། །དྲི་མེད་ངོ་ཆ་ཤེས་དང་སྤྱེལ་ཡོད་དང་། །ཤེས་རབ་ནོར་བུ་ན་ལགས་པར་བྱུང་བས་
གསུངས། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་སྤྱིར་དང་པ་ཅན་གང་ཟག་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་དང་། །ཤེས་རབ་ཅན་
ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་གཉིས་ལས། །དད་པ་ཅན་གང་ཟག་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ནི། །སྤྱི་མས་འདི་
སྐད་གསུང་ཟེར་ནས་སྤྱི་མའི་གསུང་ལ་བཀའ་དོད་དུ་འཛིན་པ་ཅིག་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་ལ། །ཆོས་ཀྱི་
རྗེས་སུ་འབྲང་བ་བྱ་བ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་དྲང་དོན་ངེས་དོན་ཐམས་ཅད་རང་གིས་གཏན་ལ་
ཐེབས་པར་བྱས་ཤིང་བཀའ་ལ་རང་བྱུང་ཚུད་པ་ཅིག་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་གསུང་།

དེ་གཉིས་ཀྱང་སློབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་ཀྱིས། །དད་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་དབང་པོ་རྒྱལ་པོ་ཡིན།
ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་དབང་པོ་ནོན་པོ་ཡིན་པས། །སྤྱི་མ་བས་མཆོག་དུ་བཟང་བར་གསུངས་ཀྱང་།
འོ་ཅག་བདེན་པ་མ་མཐོང་རིང་ལ། །དད་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་བྱ་བ་འདི་ལ་འབྲུབ་མེད་པ་ཡིན།
དད་པ་མེད་ན་ཤེས་རབ་ཡོད་ཀྱང་དེས་ལན་པ་བཞིན་དུ་སོང་ནས་རང་དོན་གྱིས་མ་ཆོག་པར་
གཞན་ཡང་ངན་དུ་གཏོང་གསུང་། །ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ལ་མ་ལེགས་ན་སློབ་དཔོན་པ་སྤྱི་
གཏམ་རྒྱུད་ལྟར་ལོག་པར་སོང་བ་ཡང་མང་གསུང་། །བདེན་པ་མཐོང་ན་དད་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་
རང་ཡང་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་འོང་བ་ཡིན་གསུང་། །དེ་གོང་དུ་ལས་འབྲས་ལ་སོགས་པའི་
སྤྱི་བྱ་གསུམ་གྱི་ཆོས་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལུང་དཔང་པོར་བྱས། །སྤྱི་མའི་གསུང་ལ་ཆད་མར་བྱས་ནས་
འབྲུག་ལྗོངས་བྱེད་པ་ཅིག་གལ་ཆེ། །དེ་ལྟར་མ་བྱས་པར་རང་གི་རིགས་པ་བཅུག་ཅིང་། །འདི་ལྟར་འོང་
བྱས་པས་ཐོག་དུ་མི་ཐེབས་པས། །སངས་རྒྱས་དང་སྤྱི་མའི་གསུང་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པས་འགྲོ་བ་

གཙུག་པོ་ཡིན་གསུང་།

༥ དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་སྒྲོ་ནས། དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བས་
དེས་སྐྱོབ་ལུགས་ཇི་ལྟར་སྐྱོབ་ཅེ་ན། དེ་ཡིས་སྐྱོབ་ལུགས་སྟོན་པ་ནི།

དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བས། །

སྐྱོབ་པ་བྱིན་རྒྱབས་ལུང་གིས་སྐྱོབ་ཡིན། །

སྐྱབས་ལ་ཡིད་ཆེས་ལུང་ལའང་ཡིད་ཆེས། །

ལུང་ལ་ཡིད་ཆེས་ཀྱང་ན་བྱིན་རྒྱབས། །

གདོད་ཅིག་དེ་ལ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཡིན། །

བསྐྱོག་ལ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཀྱང་སྐྱོབ་མིན། །

ཞེས་གསུངས་སོ། དེ་ཡང་གོང་དུ་གསུངས་པ་ལྟར། སངས་རྒྱས་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་སྒྲོ་ནས་
དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ན་སྐྱོབ་ཚུལ་ལ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་གྱིས་སྐྱོབ་པ་ནི། སྐྱབས་
སུ་སོང་བ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་ཆེ་འདྲིའི་འཆེ་བ་ཐམས་ཅད་ལས་བསྐྱབས་པའི་གཏམ་མང་དུ་ཡང་
གསུངས། དེ་ལྟར་བྱིན་རྒྱབས་གྱིས་བསྐྱབས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། དེས་གསུངས་པའི་ཆོས་ལ་ཡིད་ཆེས་
ནས་འོང་བས་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུ་གི་ལུང་ནས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་ཉམས་སུ་སྒྲངས་པས་ངན་སོང་དང་
འཁོར་བ་དང་ཐེག་པ་དམན་པ་ལས་ཀྱང་སྐྱོབ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན། དེ་ལྟར་ལུང་ལ་ཡིད་ཆེས་པས་
ལུང་ལས་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་མི་དགེ་བ་སྤོང་དགེ་བ་སྦྱབ། དགོན་མཆོག་ལ་དད་གུས་བྱས་ཅ་ན།
བྱིན་རྒྱབས་གྱིས་སྐྱོབ་པ་ཡང་གདོད་འོང་བས། བྱིན་རྒྱབས་དང་ལུང་གིས་སྐྱོབ་པ་ཡང་ཐན་ཚུན་གྱི་
རྒྱ་ཅན་ཡིན་གསུང་། དེ་ལས་བསྐྱོག་པ་དང་པོ་སངས་རྒྱས་ལ་ཡིད་ཆེས་པས། ལུང་ནས་འབྱུང་བ་
ལྟར་ཉམས་སུ་མ་སྒྲངས་པས་འཁོར་བ་དང་ངན་སོང་དུ་སྦྱེ་བས་ལུང་གིས་སྐྱོབ་པ་ཡང་མི་འབྱུང་ལ།
དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་དད་གུས་མེད་ཅ་ན་བྱིན་རྒྱབས་གྱིས་སྐྱོབ་པ་ཡང་མི་འོང་གསུང་།

༥ དེ་ལྟར་སྐྱབས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱབས་འབྱུང་བ་ལ། སྐྱབས་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་ཅིག་དགོས་པས། སྐྱབས་
ལ་ཡིད་ཆེས་པ་དང་དད་གུས་མི་སྦྱེ་བའི་བསམ་པ་སྤང་བར་སྟོན་པ་ནི།

ཇི་སྲིད་དངོས་པོར་འཛིན་པ་བརྟན་རིང་། །
སྐབས་ལ་སྐྱུ་མ་ཙམ་དུ་འང་མི་བསམ། །
ནམ་མཁའ་བདག་ཉིད་སྟོས་ཀྱང་ཅི་དགོས། །
དངོས་པོར་ཞེན་པ་ཁོ་ནས་བསྐྱེམ་བྱ། །
དེ་ལྟ་མེན་ན་རང་ལ་མངོན་ཞེན། །
སྐབས་དངོས་མེད་པས་གྲུས་པ་མི་འབྱུང་། །
དེ་བས་དེ་ནི་དོགས་ཆེན་པོས། །
གསུངས་ཕྱིར་དེ་ནི་དེ་ལྟར་བསྐྱེམ་བྱ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་ཇི་སྲིད་རང་ལ་བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་པ་བརྟན་པོ་དང་མ་
བྲལ་བའི་རིང་ལ། སྐབས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ཡང་དངོས་པོར་དུ་སྟོན་དགོས་ཏེ། ཞལ་དང་སྐྱུན་
ལ་སོགས་སྐྱེ་མཆེད་ནམས་དངོས་པོ། མཚན་དང་དཔེ་བྱད་ཀྱིས་བརྟན་པ། བ་སྤྱའི་བྱ་གཤེད་ཡོན་ཏན་
ཡང་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པར་བསམ་གསུང་། དགེ་བཤེས་ཁྱུ་ལ་སངས་རྒྱུ་ཅི་ལྟ་བུ་ཅིག་ལ་ཟེར་
ངེས་པས། ང་ཁོ་ན་འདྲ་བ་ཅིག་ལ་ཟེར་ཏེ། ངའི་ལུས་འདི་ལ་ཡང་ཁྱ་སྟོན། དག་སྐྱ་བ་འདི་ལ་ཡང་ཁྱ་
སྟོན། ངའི་ཡིད་ལ་ཆོས་བྲག་ལམ་མེ་ཤེས་པ་འདི་ལ་ཡང་ཁྱ་སྟོན་གྱི་ཐུགས་ཟེར་བ་ལྟར། སྐྱ་མཚན་
དང་དཔེ་བྱད་ཀྱིས་བརྟན་པ། གསུང་ཡན་ལག་དྲག་ཅུ་དང་ལྗན་པ། ཐུགས་ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་
མཐེན་པ་ཅིག་ཡིན་གསུང་སྐད། དེ་ལྟ་བུ་ཅིག་ཏུ་བསམ་གྱིས་དེ་ལས་གཞན་སྐྱུ་མ་ཙམ་དུ་ཡང་མི་
བསམ་ན། ནམ་མཁའ་ལྟར་བྱད་ཀྱིས་སྟོང་པ་ལྟ་ཅི་སྟོས་གསུང་།

དེ་ལྟར་མ་བྱས་པར་རང་བདག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པར་བྱས་ནས་སྐབས་གནས། སངས་རྒྱུ་
ནམས་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ། །འདྲེན་པ་ནམས་ནི་ཆོས་ཉིད་ལྟ། །ཆོས་ཉིད་ཤེས་པར་བྱ་མིན་ཏེ། ཞེས་པའམ།
རྟག་ཏུ་སྐྱེ་མེད་ཆོས་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས། ཞེས་པ་ལྟར་བྱས་ནས་ཁ་སྟོང་དུ་སོང་ན་གྲུས་པ་མི་
འབྱུང་བའི་སྟོན་ཡོད་པས། དེ་བས་ན་རང་བདག་གིར་འཛིན་པ་དང་མ་བྲལ་བའི་རིང་ལ་དང་ཨ་
ཅང་ཆེ་ཞེ། རང་གི་རྒྱད་ལ་སྐྱུ་མ་ལྟར་འཛིན་ཀྱང་སྐབས་དངོས་པོར་དུ་བསྐྱེམ། དེ་ནས་རང་གང་

ཟག་གི་བདག་མེད་པ་གོམས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་གོམས་པར་དུ་སྐྱབས་དངོས་པོར་བསྐྱོམ།
རང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གོམས་ནས་སྐྱབས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་སྐྱར་བསྐྱོམ། དེ་ལྟར་མ་བྱས་ན། རྒྱལ་ལ་
སོགས་ལ་ཆགས་པ་ཟ། ། ཞེས་པར་འགོ་བས་སྒྲུབ་ལྟར་བ་མན་ངག་ཡིན་གསུང་། དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲོ་
ནས་སྐྱབས་གནས་གྲུབ་པར་ཡིད་ཆེས་པར་བྱས་ཏེ། སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་དེའི་བསྐྱབས་བྱ་ནམས་ལ་ངེ་
ལྟར་སྒྲོབ་པ་ཡང་གསུང་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

དུག་པ། སྐྱེས་བུ་ཆུང་བ་ལ་སྒྲོ་སྐྱུངས་པ་ལས་དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའ་སྒྲོམ་ཚུ་ལ།

༥ དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་བྱུང་བ་བསྐྱོམས་པས། དེ་ལ་ཡིད་ཆེས་པས་དེས་གསུངས་པའི་
ཆོས་དང་། དེ་སྐྱབས་པའི་དགེ་འདུན་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་ནལ་མར་སྐྱེས་ནས་སྐྱབས་སུ་སོང་སྟེ་སྒྲོ་བཀའ་
ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་དཔང་པོར་བྱས་ནས་དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའ་བ་ནས་བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་
བར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྲོམ་པ་ཡིན་པས་དེ་སྟོན་པ་ནི།

དེ་ལྟར་སྐྱབས་ལ་ཡིད་ཆེས་གྱུར་ནས། །
ཆོས་རྣམས་ཀྱན་གྱི་དཔང་པོར་དེ་བླ། །
དལ་བ་རྟེན་དཀའ་འཆི་བ་རྗེས་བླ། །
ལྷན་ཅིག་བསམས་པས་ཆོས་ཀྱི་མགོ་གཟུགས། །
དེ་ལྟར་བསམས་པས་ཆོས་རྣམས་སྐྱེ་འགྱུར། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ལ་ཡིད་ཆེས་ནས། དེ་དཔང་པོར་བྱས་ལ་དེས་གསུངས་
པའི་ཆོས་རྗེས་སུ་བྱུང་བ་བསྐྱོམ་པ་ནི། པོ་རྟོ་བའི་ཞལ་ནས། ཆོས་ཀྱི་དབུ་དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའ་བ་
དང་། འཆི་བ་རྗེས་སུ་བྱུང་བ་བསྐྱོམ་པ་འདི་ཡིན་གསུང་སྟེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་དབུ་བྱས་ནས་བདག་མེད་
ཀྱི་བར་དུ་རིམ་གྱིས་བསྐྱོམ་པ་ཡིན་གསུང་། དེ་ལ་དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའ་བ་ནི། དཔེ་དང་གཏན་
ཆིགས་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོ་ནས་ཀྱང་བསྐྱོམ་པར་བྱ་སྟེ། རང་ཅག་འདི་ཀྱན་ལ་སྒྲོམ་རིན་རང་མེད་པར་
བྱེད་དེ། སྤྱོད་འདུག་གི་དབུ་ཞབས་འདིས་བསྐྱུལ་ནས་འདུག་པ་ཡིན།

དོལ་པའི་ཞལ་ནས། ངས་འདི་ལ་འཕྱིག་ཅིག་ཚུད་པས་ཆོས་ཡོ་བྱུང་གསུང་། དེ་རང་བཟོ་མ་
ཡིན་ཏེ། མདོ་ཉིད་ལས་ཀྱང་བྲམ་ཟེ་རྒྱལ་བ་བློ་བྱེད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ནམ་པར་ཐར་པ་ལས་གསུངས་པ་
དེ་ཡིན་གསུང་། དེ་ལྟར་རྟེན་དཀའ་བ་ལས་རྟེན་པ་དེ་ཡང་འདིག་པར་ཤིན་ཏུ་སྒྲ་སྟེ། རིང་པོར་མི་
སྟོད་མི་རྟག་པའི་འཆི་བ་རྗེས་སུ་བྲན་པ་སྟོན་པ་འདིས་ལྷག་འདེབས་དགོས། འདི་མ་བསྟོན་པར་
ཆོས་འོང་ཐབས་མེད་གསུང་། དེ་ནས་ཤི་ཡང་དལ་འབྱོར་གྱི་ལུས་ཅིག་ཐོབ་ན་བདུབ་པ་ལ། ད་རེས་
འདི་ལ་འབད་པ་མ་བྱས་ན་བྱི་མ་ལ་འདི་འདྲ་བའི་མིང་རང་ཡང་མི་ཐོས་པའི་ས་ན་མར་འགོ་ཉེན་
ཆེ་བས། འདི་གཉིས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སེམས་པ་འདི་གདམ་ངག་ཡིན་གསུང་། འདི་གཉིས་ཀྱི་དོན་ལ་སོ་
ཅིག་ཅི་ཐེབས་བྱེད་དགོས། འདི་གཉིས་ལ་སོ་ཅིག་ཐེབས་ན་ཆོས་ཀྱི་སྟོན་དབྱེ་བས། གོང་མ་ཐམས་ཅད་
རྒྱུད་ལ་སྤུངས་པ་བཞིན་དུ་ཡོང་བ་ཡིན་པས་ཆོས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དེ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་ཏེ། དབྱེ་རོ་མ་ཤེས་
པའི་གཏམ་ཡང་གསུང་།

༥ དེ་ལྟར་ཆོས་ཀྱི་དབྱེ་བཅུགས་ནས། རྒྱུས་བྱ་གསུམ་གྱི་ཆོས་སྟོན་པ་ལ། དང་པོ་རྒྱུས་བྱ་ཚུང་
དུའི་ཆོས་དལ་འབྱོར་རྟེན་པར་དཀའ་བ་དང་། འཆི་བ་རྗེས་སུ་བྲན་པ་དང་། ལས་དང་འབྲས་བྱ་སྟོན་
པ་འདི་གསུམ་སྟེ་ཙ་དང་འདྲ་བར་གལ་ཆེ་བས་ནན་ཏན་དུ་བྱ་བར་སྟོན་པ་ནི།

དལ་བ་རྟེན་པར་དཀའ་ལ་སོགས་པ། །

ཡང་དང་ཡང་བསམ་སྟེ་ཙ་ལ་གཟུམ། །

མདོ་ཁམས་སྐྱབ་བཞིན་རང་ཁར་མི་ཚུད། །

དེ་བས་ཡང་དང་ཡང་དུ་དེ་བསམ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་དལ་འབྱོར་རྟེན་པར་དཀའ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་པའི་རྒྱུས་བྱ་ཚུང་
དུའི་ཆོས་གསུམ་པོ་འདི་མ་བསམས། ནན་ཏན་མ་བྱས་པར་གོང་མ་རྣམས་ལ་བཟའ་རིངས་བྱས་ན།
མདོ་ཁམས་ཀྱི་སྐྱབ་བཞིན་དུ་འགོ་སྟེ། མདོ་ཁམས་སྐྱང་མ་གཤིས་མི་གཉིས་ལ་མར་ཁུ་སྤྱི་ལ་བྲངས་པས།
སྟོ་ལ་ངན་ཤོས་ཀྱིས་སྐྱབ་གཏིང་རིང་པོ་བྱས་ཀྱིན་བཅུས་པས། ཁ་ཡི་རྩར་སྟེབ་ཅ་ན་སྟེ་རྩར་ཆག་གིན་
མར་ཁུ་བས་ཟན་རང་ཡང་ཁར་མ་ཚུད་པར་ས་ལ་ལྷུང་གིན་སོང་བས། གཅིག་གིས་ཁྱེལ་བ། མར་ཁུ་

མང་དུ་འོང་བའི་ཐབས་ཟབ་པ་ཡང་གཤམ་ཆེ་སྟེ། སྒྲིལ་ཆ་དེར་གཞོ་བས་ཟེར་ལོ། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ། སྒྲིལ་ཆ་དང་འབྲེལ་བའི་ཐབས་སྟོན་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་ཟབ་པ་ཡང་གཤམ་ཆེ་སྟེ། སྒྲིལ་ཆ་དང་འབྲེལ་བའི་སངས་རྒྱུ་རྒྱུ་ཐུག་པ་དང་། དཔེ་བཞིན་པར་དཀའ་བ་དང་། འཆི་བ་རྒྱུ་ཐུག་པ་དང་། ལས་དང་འབྲེལ་བའི་ཆར་འདྲིར་གཞོ་བ་དགོས། འདྲིར་མ་གཟབས་ན་མར་ཁུ་དང་འབྲེལ་བའི་སངས་རྒྱུ་ཐུག་པས། ཟབ་དང་འབྲེལ་བའི་ལྷ་མི་རང་ཡང་མི་ཐོབ་པར་འགྲོ་བས་ན། ཟབ་མོའི་དོན་དེ་ཁར་འོང་བར་འདོད་ན། སྒྲིལ་བྱ་རྒྱུ་དེ་ཆོས་སྒྲིལ་སྒྲིལ་ཆ་དང་འབྲེལ་བ་འདྲིར་གཟབས་ལ་རྒྱུ་ལ་མ་སྒྲིལ་གྱི་བར་དུ་ནན་ཏན་གྱིས་ཡང་དང་ཡང་དུ་དེ་བསམ་པ་གཤམ་ཆེ་གསུང་།

ལྟ་ དེ་ལྟར་བསམས་པས་དཔེ་འབྱོར་རྒྱུ་ཐུག་པར་དཀའ་བ་ལ་རྒྱུ་ཐུག་པའི་དུས་དེས་ཆོས་ཁོན་བྱ་བར་སྟོན་པ་ནི།

ཡོན་ཏན་རང་བཞིན་དགེར་འོས་སྐབས་སུ།

སྒྲིལ་ཆ་ལྟར་ཡང་ན་སྟོན་རུང་།

དེ་བས་དགེར་འོས་རང་ཅག་ལ་སྐྱུར།

འབྲེལ་མང་ཐར་བས་ཡོན་ཏན་རང་བཞིན།

དེ་ནི་དགེར་འོས་སྐབས་སྐབས་མི་འདུག།

ཡོན་ཏན་རང་བཞིན་ཐོབ་པའང་རབ་དགཤ།

ཞེས་གསུངས་སོ། དེ་ཡང་བཤེས་པའི་སྤྱི་ཡིག་གི། ཡོན་ཏན་རང་བཞིན་དགེར་འོས་བདག་གིས་ནི། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་གསུངས་བསྟན་ལས་བྱུང་བའི། བསོད་ནམས་འདུན་སྟངས་འཕགས་པའི་དབྱངས་འདི་དག། རྒྱུང་ཟུང་ཅིག་བསྐྱེད་པས་ཁྱོད་གྱིས་གསན་པར་རིགས། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་འདི་གསུངས་ཏེ། སྟོབ་དཔོན་ལྷ་སྐྱབ་གྱིས་རྒྱལ་པོ་བདེ་སྟོན་བཟང་པོ་ལ། ཁྱོད་སྐྱེ་བ་ལྷ་མ་ལ་སྐྱེན་པ་བཏང་པས་འོང་སྟོན་དང་ལྟན། ལྷ་མ་ཁྱེད་ལ་བསྐྱེད་པས་མི་ལྷས་ཐོབ། བཟོད་པ་བསྐྱེད་པས་གསུངས་བཟང་བ་དང་ལྟན་ཏེ་གདམ་ངག་གི་སྟོན་དུ་གྱུར། ལྷ་མ་ལ་དད་གུས་བྱས་པས། ལྷ་མ་དང་ཕྱད་པས་དགེ་བར་འོས་བྱ་བ་དང་། ཡང་ན་ཆེ་སྟོན་ལ་འཁོར་ལོ་བཞི་འབྲུབ་པར་འབྱུང་པའི་རྒྱུ་

བསགས་པས། ཆོ་འདིར་འཁོར་ལོ་བཞི་དང་ལྷན་པས་ན་ཆོས་ཀྱི་སྣོད་དུ་རུང་བས་ན་དགེ་བ་བྱ་བར་
འོས་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཆོས་ཅན་ཁ་སྤོས་ལ་རང་ཅག་ལ་སྦྱར་རྟེ།

དེ་ཡང་པོ་ཏོ་པའི་ཞལ་ནས། འཁོར་ལོ་བཞི་ལ་བཞེན་ནས་སྦྱིད་ཀྱི་ནང་ནས་ཆོ་བྱར་བརྟུབ་པ་
ཅིག་ཡོད་པ་ལ། རྒྱུང་གིས་བྱིར་བའི་བོད་འདི་ལ་འཁོར་ལོ་བཞི་པོ་འདི་མ་ཆང་། འོན་ཀྱང་དེའི་དོད་
དམ་སྦྱིན་ལྟ་བུ་དུ་སོང་དང་མི་ཁོམ་པའི་གནས་བརྒྱད་ཀྱི་འཕྲང་མང་པོ་ལས་ཐར་ནས། དལ་
འབྱོར་མི་ལུས་ཐོབ་པས་ན་ཡོན་ཏན་གྱི་རང་བཞིན་ལྟ་བུར་འདུག་པས་ན། ད་ནི་མི་ན་མི་ཆ་བ་ལ་
དགེ་བ་བྱེད་པར་འོས་པས། སྤུམ་སྤུམ་པན་ཚུན་ཡན་ཡན་ལ་ཆོ་བཟད་པར་མི་བྱ་བར། སྤྱིང་ཐག་པ་
ནས་ཉིན་མཆན་ངོ་མི་ཤེས་པར་པན་པ་སྦྱབ་དགོས། བྱིས་བྱ་སྤྱོད་པ་ལྟར་བྱེད་ཚུལ་བསྟན་པས་ཀྱང་
མི་འོང་གསུང་། ད་རེས་མ་འབད་ན་བྱིས་འདི་ལྟ་བུ་ཐོབ་པ་རབ་དུ་དཀའ་སྟེ། གལ་ཏེ་འདི་ལ་པན་པ་
མ་བསྦྱབས་ན། བྱིས་ནི་ཡང་དག་འབྱོར་པར་ག་ལ་འཇུག། ཞེས་པ་དང་། ཡང་། རྒྱ་མཚོ་ཆེར་གཡེངས་
གཉའ་ཤིང་གི། བྱ་གར་རུས་སྤུམ་མགིན་ཚུད་ལྟར། མི་ཉིད་ཤིན་དུ་རྟེན་དཀར་གསུངས། ཞེས་འབྱུང་
བས་སོ། །

༥ དེ་ལྟར་དལ་འབྱོར་ཐོབ་པའི་དུས་འདིར་དགེ་བ་ལ་མ་འབད་ན། བྱིས་ཐོབ་པར་དཀའ་བས།
ད་རེས་ཅི་ལྟར་འབད་པར་བྱ་བར་སྟོན་པ་ནི།

དཀོན་མཆོག་གསུམ་པོ་རྗེས་བྲན་སྦྱབས་སོང་། །

དེ་ནས་འཆི་བ་གཙོ་བོར་བྱས་པའི། །

ན་དང་ཤ་སོགས་རྒྱན་མི་འཆད་པའི། །

སྤྱག་བསྐལ་བསམས་པས་ནད་ཡུན་རིང་བ། །

གསོ་བའི་སྤྲན་ནི་བསྐྱབ་པ་གསུམ་སོགས། །

དེ་ལ་ཐོས་བསམ་སྟོམ་གསུམ་བྱེད་བ། །

ད་རེས་དུས་ཡིན་སྟེ་ཆོག་དཔེར་བྱས། །

རྒྱ་བྱ་གཙང་འདུག་གཞན་ནམས་སྟེ་ལེན། །

ལོ་སྟངས་བྱ་ཅིག་ཡིན་ནོ་ཅིག་ན། །
གསེར་གྱི་རི་ལ་བསྐྱོས་ན་ཨང་ཟེད། །
ང་ནི་དེ་རང་ཉིད་ཡིན་སྟུང་ནས། །
ཅི་ཕྱིར་མི་བསྐྱོ་འདི་ན་འདྲུག་ཅིས། །
འདིར་འོང་གསེར་གྱི་རི་ལ་བསྐྱོས་ཟེད། །
དེ་བཞིན་མིར་གྱུར་གཞོན་བྱུང་བྱུང་སོགས། །
སྟོན་ལམ་སྟངས་ཕྱིན་ཅི་ཡི་ཕྱིར་སྟོད། །
སྟུང་བསམ་རང་ལ་རྟག་ཏུ་བསྐྱུལ་གདབ། །
འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་གསུངས་པའང་ཁུངས་བྱངས། །
མ་བུབ་ན་ཡང་དེ་ཉིད་གྱུར་བྱས། །
ལེན་ཏུ་འབད་པ་དེ་ཡང་ཅིག་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་དལ་འབྱོར་ཐོབ་པའི་དུས་སུ་དགེ་བ་ལ་འབད་པ་རི་ལྟར་བྱེད་
དགོས་ན། ཐོག་མར་དགོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་རྗེས་སུ་བྱན་པའི་སྟོན་ལམ་ཡིད་ཆེས་པས་
སྐབས་སུ་སོང་ནས། དེའི་བསྐྱེད་བྱ་ཆམས་ལ་ནན་ཏན་གྱིས་སྟོབ་དགོས། དེ་ལྟ་བུ་དེས་དལ་འབྱོར་
ཆེད་པར་དཀའ་བར་ཤེས་ནས། ཆེད་པ་དེ་དོན་དང་བཅས་པར་བྱེད་པ་ལ། ཆེད་པར་དཀའ་ལ་འཛིག་
པར་སྐྱབ་པ་མི་རྟག་པ་འཆི་བ་རྗེས་སུ་བྱན་པ་འདི་གལ་ཆེ་བས། འདི་སྟོམ་པ་ལ་གཙོ་བོར་བྱས་པས།
ངས་པར་འཆི་བར་ཤེས་པས། ཆོ་ས་ལྟོས་རྗེས་སུ་བྱན་ཏེ། ས་ལོ་ལྟོ་བའི་སྐྱུག་ཐམས་ཅད་ལས་དགེ་
ལྷན་ལས་འབྱུང་བར་ཤེས་ནས། དེ་སྐྱུབ་ཅིང་སྤང་བ་ལ་འབད་དགོས། དེ་ལྟར་བྱས་པས་མཐོ་རིས་ལྷ་
མི་ཅིག་ཐོབ་ནས་འོང་སྟེ། དེས་ཀྱང་གོ་མི་ཆོད་དེ། སྤྱིད་པའི་ཆེ་མོ་མན་ཆད་ཀྱི་ཁམས་གསུམ་འཁོར་
བ་གང་དུ་སྦྱེས་ཀྱང་། སྐྱུག་བསྐྱུལ་ལས་བདེ་བའི་གནས་སྐབས་སྐྱེད་ཅིག་ཀྱང་མེད་པས། བག་བྱུང་ག་
ཤོས་ལྷ་མི་གཉིས་ཡིན་ཏེ་ཡང་། མི་ལ་སྦྱེ་ཆ་ན་འཆི་ལ་སོགས་པའི་སྐྱུག་བསྐྱུལ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡོད།

ལྷ་ལ་འཆི་འཕོ་ལྱང་བ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱུག་བསྐྱུལ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཆམས་ཀྱིས་དུས་རྟག་ཏུ་

གཅིག་མ་སངས་པར་གཅིག་བྱང་བས་རྒྱན་མ་ཆད་པར་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ནད་ཡུན་རིང་
བ་དར་དྲག་པ་ནམས་བསམས་པས། དེ་ལ་ཡིད་འབྱུང་ནས། དེ་གསོ་བའི་སྤྲུལ་ནམ་གཉེན་པོ་ཐེག་པ་
ཆུང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ཡིན་པས། དེ་ལ་དང་པོ་ཐོས་པ། བར་དུ་བསམ་པ། ཐ་
མར་སྒྲོམ་པའི་དུས་ཀྱང་ད་རེས་ཡིན། སོགས་ཁོངས་སུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ན། རང་གི་
ཉམས་ལ་དབགས་པའི་སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་
ཐོབ་པར་འདོད་པའི་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་ཀྱིས་འཕངས་པའི་ཕ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་དྲག་ལ་སློབ་པར་བྱེད་
པ་ལ། དེའི་མཆན་ཉིད་ལེགས་པར་ཤེས་དགོས་པས། ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་ལ་འབད་པའི་དུས་
ཀྱང་ད་རེས་ཡིན། ཤེས་རབ་གསུམ་པོ་དེའི་མཆན་ཉིད་ཀྱང་ཐེག་པ་ཆུང་བུ་ཡུལ་གྱིས་བྱེ་བར་འདོད།
ཐོས་སོགས་ལས་བྱང་སྒོ་ནམས་ནི། མིང་དང་གཉིས་ཀ་དོན་ཡུལ་ཅན། ཞེས་གསུངས་ལ། ཐེག་པ་
ཆེན་པོ་པ་བྱེད་ལས་ཀྱིས་བྱེ་བར་འདོད། ཁམས་རྟམ་བྱེད་དང་འདུག་བྱེད་དང་། དེ་ཡི་དོན་ནམས་
ཐོབ་པའོ། ཞེས་གསུངས་པས། ཆོགས་ལམ་དུ་ཐོས་པ་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་ཁམས་རྟམ་པར་བྱེད། སྦྱོར་
ལམ་དུ་བསམ་པས་ཐེ་ཆོམ་ཆོད་དེ་ངེས་པ་སྟེ། མཐོང་ལམ་དུ་བསྒྲོམས་པས་མངོན་དུ་གྱུར་ཏེ་རྟོགས་
པ་སྟེ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཐམས་ཅད་ད་རེས་ལ་རག་ལས་ཏེ། དཔེར་ན་ཕན་ཡུལ་རྒྱ་ཕྱ་བ་ཅིག་གིས།
གཙང་དུ་བྱིན་པ་དང་། གཞན་གཙང་བ་ནམས་སྟེ་ལེན་པའི་ངག་ལས། ང་ཁ་ན་ཕན་ཡུལ་རྒྱ་ཕྱ་ལོ་
སྟེང་གི་བྱ་ཅིག་དུ་སྟེས་ན་གསེར་གྱི་རི་ལ་བཞོས་ལ། ཕྱག་པོ་ཅིག་ཀྱང་ཆུ་ཨང་ཟེར་བ་ཐོས་པས། ང་
དེ་ཆོ་བྱར་ཡོད་ན་གསེར་མི་བཞོ་བར་འདིར་ཅི་ལ་སྟོད་སྟམ་ནས། མར་ལ་འོངས་ནས་གསེར་བཞོས་
ལོ། །དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་ད་རེས་སློབ་དཔོན་སྟུབ་ཀྱིས་མངོན་པའི་སྟོན་ལམ་ནས། མ་སྟེ་ཟེར་བ་ཆོ་
དང་ནི་བྲལ། སྟེ་བར་ཤོག་ཟེར་བ་ནམས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ད་རེས་བྱིན་ནས་འདུག་པས། ད་ཅིའི་བྱིར་དོན་
མེད་པར་སྟོད་སྟམ་དུ་བསམས་ལ་རང་བསྐྱལ་དགོས།

རྒྱང་ཤེད་ན་རེ། ང་ནི་རང་ཁ་རང་གིས་སྟོན། རང་ལྷག་རང་གིས་རྒྱག་ཟེར་བ་བཞིན་དུ། འོ་
སྟོལ་ནམས་ཀྱང་རྟག་དུ་སྒྲ་མ་དང་འགྲོགས་པ་ཡང་དཀའ་བ་ཡིན་ཅེ་ན། སློབ་དཔོན་ཞི་བ་ལྷས་
གསུངས་པ་བཞིན་དུ། སློབ་དཔོན་དང་སློབ་མ་གཉིས་ཀ་རང་གིས་བྱས་ནས་གཟེངས་ཡང་རང་གིས་
བསྟོད། མ་ཡང་རང་གིས་ཕབ་ནས། དགེ་བའི་ཕྱོགས་ལ་བྱི་བ་མ་སོད་ཀྱང་ས་སྤང་ལ་འགྱོད་པ་མེད་

ཟེར་བའི་ཚུལ་དུ་བྱེད་དགོས་གསུང་། དེ་ཡང་ཟན་ཐོན་ཆངས་པའི་སྐྱེས་རབས་ནས། འདིག་ཉེན་པ་
དག་སྐྱིན་པའི་གཏམ་དག་ཐོས་ནས་སྟེར། །ང་བདག་མདོན་སུམ་གྱུར་ན་ཅི་ཕྱིར་སྐྱིན་མི་བྱེད། །ཅིས་
པའི་ཚུལ་གྱིས། ཡོད་པ་ཁྱེན་དུ་བྱས་ནས་དགེ་བ་ལ་འབད་དགོས་གསུང་། དེ་ལྟར་བྱས་ཀྱང་རང་གི་
རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་མ་བཟུང་སྟེ། དགེ་བཤེས་ཀྱི་ཞལ་ནས། ཆོན་ཅིག་གི་སྒོ་ལ་བལྟས་ན་ཡོད་ཀྱིས་དང་ཡེང་
ཡེང་བཏིབ་བཏིབ་གསུང་སྟེ། ཆོས་སེམས་པའི་དུས་སུ་བཟུང་པ་མི་བྱོ་བར། མ་བཟུང་པ་པ་ཆོན་བྱོ་སྟེ།
མི་ཉག་པ་སྟོམ་གྱི་ཆེ་འདི་ལ་ཞེན་པ་ཆེར་སོང་། ལས་འབྲས་བསྟོམས་ཀྱང་སྤྲིག་པ་ལ་ཡེ་མི་འདྲོམ།
བྱམས་སྟིང་རྩེ་སྟོམ་གྱི་ཆོག་པ་རྩེ་བ། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་སྟོམ་གྱི་ན་རང་འདོད་རྩེ་ཆེ། གང་ཟག་གི་
བདག་མེད་སྟོམ་གྱི་ན་བདག་འདྲིན་རྩེ་དམ། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྟོམ་གྱི་ན་དངོས་པོ་དང་མཆོན་མར་
འདྲིན་པའི་ནམ་ཉིག་རྩེ་ཆེར་འགོ་བར་འདུག་པ་དེ། སྟོན་གོམས་པའི་མཐུ་མེད་པས་ལན་པ་ཡིན་
པས། དབུལ་མོ་རས་བྱིན་མ་ལྟར་དེ་ཉིད་གཉེན་པོར་བྱས་ནས་བྱེད་དགོས། སྟོབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་
ཀྱིས་གསུངས་པའི་ལྷགས་ཅི་མེད་པ་དེ་ཉིད་ཁྱེན་དུ་བྱས་ནས་འབད་པ་ཡིན་པས། ད་རེས་རང་ལ་
གང་མ་འདྲོམ་པ་དེ་སྔ་མ་ལ་མ་བྱས་པས་ད་ལྟ་མེད་པ་ཡིན། ད་རེས་མ་བྱས་ན་ཡང་བྱི་མ་ལ་མི་ཡོང་
སྟེ། ཉོན་མོངས་པ་ནམས་ཀྱིས་ཀྱང་སྟིང་རྩེ་བྱས་ནས་སྟོད་དུ་མི་བཟུང་ལ། ཡོན་ཏན་ནམས་ཀྱིས་ཀྱང་
ཤ་ཆ་བྱས་ནས་རྒྱུད་ལ་འོང་དུ་མི་བཟུང་པས། རང་གིས་འབད་དགོས་ཏེ། མདོར་ན་བྱང་ཚུབ་དེ་མ་
བཞག་ན་འགྲུབ་པས་འབད་དགོས་གསུང་།

ཕྱ དེ་ལྟར་ད་རེས་མ་འབད་ན་རང་གཏན་དུ་ཉམས་པར་འགྱུར་ལ། འབད་ན་རང་གཞན་གྱི་
དོན་འགྲུབ་པར་སྟོན་པ་ནི།

- རིན་ཆེན་ཐེང་གི་ཉེ་པོར་གསོལ་སྐབས། །
- དགེ་སྟོང་བདག་ནི་ཉེ་པོར་གསོལ་བ། །
- ཚུལ་བྲིམས་ཡང་དག་ལྟན་པའི་མདོ་བཞིན། །
- དལ་བ་རྟེན་ཅིང་བསྟན་པར་ཞུགས་ནས། །
- དེ་དང་མི་མཐུན་ཀྱན་དུ་སྦྱད་པས། །
- གཏན་དུ་སྦྱག་བསྔལ་གྱུར་ཏ་རེ་བསམ། །

དངགས་ཀྱི་དཔེ་ཡོད་ལན་གཅིག་མི་འུ་ཟན།
 བྱས་པ་བྱིས་ཁྱེད་རིགས་པ་མིན་སྟེ།
 མང་པོ་འདི་ལ་དེ་སྟེ་སེམས་ནས།
 རྒྱུ་ཐོན་མི་བྱེད་བརྒྱུ་ལམ་བཅུ་ཞིག།
 བྱུང་ཡང་ཐེབ་ཐེབ་འགྲོ་བ་འདི་ལས།
 རྒྱུ་ཟད་ཐེན་ཐུབ་ཡོས་ཀྱང་འབྱར་བས།
 དེ་བས་དེ་ལྟའི་གང་ཟག་རྣམས་ཀྱིས།
 འདི་དང་གཞན་དུ་གཏད་པ་བརྗོད་པས།
 མཁྱེན་པར་མཛོད་དེ་རང་དང་གཞན་ལ།
 ཕན་པར་འབྱུར་བས་ཁྱེད་ཀྱིས་དེ་མཛོད།
 རང་ཕན་དངོས་ཡིན་གཞན་ཕན་རྫོམ་ལ།
 འདས་པའི་སངས་རྒྱས་དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་།
 དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་རྫོམ་ཅུང་།
 དེ་ཀྱང་རྫོམ་ལ་འདོད་ན་གཞན་བརྟེན།
 གཞན་རྣམས་ཡུལ་དུ་བྱས་ལ་ཆོགས་གསལ།
 དེ་ཉིད་རང་དོན་ཉམས་སུ་སྦྱང་འབྱུང་།

ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་དག་བཤེས་ཀྱི་དང་པོ་བྱོན་མ་ཐག་ཅ་ན། རིན་ཆེན་ཕྱིར་བའི་རྒྱལ་
 པོའི་རྒྱལ་བསྟན་པའི་ལུ་ནས། ཁྱོད་ཀྱིས་དགེས་པར་མཛད་སྟེ་དང་། འགྲོ་བ་ལ་ཡང་བཅེས་སྟེ་
 དུ། ཁྱོད་ལ་མི་སྟན་ཡང་ཕན་པ། བདག་ལྟ་གཅིག་ཕྱེ་པོར་གསོལ། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་སྟོབ་
 དཔོན་སྐྱེས་ཀྱིས་རྒྱལ་པོ་ལ་ཁྱོད། ཆོས་མིན་རིགས་པས་མི་སྟོད་ཀྱང་། རྗེས་སུ་འཆོ་བ་རྒྱལ་པོ་ལ།
 ཕལ་ཆེར་བསྟོད་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར། སྟེན་དང་མི་སྟན་མཁྱེན་པར་དཀའ། ཞེས་པ། ཁྱོད་སྦྱར་ཆོས་ཀྱི་
 རྒྱལ་པོ་ཡིན་པས། ཆོས་མ་ཡིན་པ་རིགས་པས་མི་སྟོད་ཀྱང་། ཁྱོད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཆོ་བའི་འབངས་

ནམས་ཁྱོད་ཀྱིས་མི་རིགས་པ་སྤྱད་ཀྱང་ངོ་སྤྱད་བྱས་ནས། དྲང་པོར་མི་སྣ་བར་པལ་ཆེར་བསྟོད་པས་
ཉམས་ཉེན་ཡོད་པས། དེ་ལ་བག་ཡོད་པར་བྱ་དགོས་སོ། ། ཁ་ནི་ངོ་སྤྱད་མེད་པར་ཏེ་པོར་གསོལ་ཏེ།
ངོར་བཅུགས་ནས་སྤྱོད་པ་ཡིན་གསུང་བ་བཞིན་དུ།

པོ་ཏྲོ་བའི་ཞལ་ནས། དགེ་སློང་ང་ཡང་གྲུ་པ་སྟོང་ཆོ་གཉིས་ཅམ་བཞུགས་པ་ནམས་ལ་ངོ་སྤྱད་
མེད་པར་པན་པའི་དོན་དྲང་པོར་སྒྲིལ་ཏེ་པོར་གསོལ་ན། ཚུལ་ཁྲིམས་ཡང་དག་པར་ལྟན་པའི་མདོ་
ལས། དགེ་སློང་དག་ཤེས་པ་ནི་འགྲིག། སྟོག་ནི་འཆད། ཆེད་འདུ་བྱེད་ནི་འདོར་སྟོན་པའི་བསྟན་པ་
ཡང་ངེས་པར་འཇིག་པར་འགྱུར་ན། ཅིའི་ཕྱིར་བཙོན་འགྱུས་དང་བརྟུལ་བ་བརྟན་པོས་སྦྱབ་པར་མི་
བྱེད། མིའི་ལུས་ནི་གིན་ཏུ་རྟེན་པར་དཀའ་ན། དེ་ཐོབ་ནས་དེས་རྟེན་པའི་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ་རབ་
ཏུ་བྱུང་བ་ཡང་རྟེན་ནས་ཐར་པའི་དོན་དང་མི་མཐུན་པ་དག་གིས་བསྐྱུས་ཏེ་གཏན་དུ་སྦྱག་བསྡལ་
བར་གྱུར་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་རང་ཅག་ཀྱང་། ད་རེས་རྟེན་པར་དཀའ་བའི་དལ་འབྱོར་
ཀྱི་ལུས་ཐོབ། སྤང་པར་དཀའ་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་དང་སྤང་ནས། བསྟན་པ་མཐའ་དག་གི་
སྒོར་ཞུགས་ནས་ཁས་སྦངས་ཏེ། དེ་དང་མི་མཐུན་པ་ཀྱུན་ཁས་སྦངས་དང་འགལ་བ་ཤ་སྟག་སྤྱད་
པས་གཏན་དུ་སྦྱག་བསྡལ་ཏེ། ཉེས་བྱས་གཅིག་ཁྱད་དུ་བསད་པས་ཀྱང་ཡང་སོས་སུ་སྦྱེ་སྟེ། རྒྱལ་
ཆེན་རིས་བཞིའི་ཆོ་དང་ཉེན་ཞག་མཉམ་པའི་རང་ལོ་ལྷ་བརྒྱའི་བར་དུ་སྦྱག་བསྡལ་སྟོང་བར་གྱུར་
ཏེ། ཉེས་བྱས་བརྒྱ་དང་པམ་པ་སྟེག་མཉམ་ཟེར།

པམ་པ་བྱུང་ན་མནར་མེད་དུ་སྦྱེ་སྟེ། སྦྱག་བསྡལ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། དགེ་བཤེས་སྦྱན་པ་
བའི་ཞལ་ནས། རབ་ཏུ་ཆོ་བ་ཡན་ཆད་ཁམས་གསུམ་ཀྱི་སྦྱག་བསྡལ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་དེལ་བ་བས་
རབ་ཏུ་བྱུང་བ་མནར་མེད་དུ་སྦྱེས་པ་སྦྱག་བསྡལ་ཆེ་གསུང་སྐད་དེ། སྤྱིར་བཞི་རི་རབ་དང་བཅས་པ་
འདི་ལ་མནར་མེད་ཀྱི་མེད་འོད་ཀྱིས་རེག་པ་ཅམ་གྱིས་ལྷམས་གྱིས་འདུ་བའི་ཆོ་རྒྱལ་དེ་ཅམ་ཡོད་
པར་གསུངས་ཏེ། སྦྱག་རུམ་པའི་ཞལ་ནས། དེའི་སྦྱག་བསྡལ་དཔལ་བ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཉམས་སུ་སྟོང་
བ་མ་གཏོགས་པ། འོ་སྟོལ་ཀྱི་སྟོས་དཔག་པར་མི་རྣམས་པ་ཡིན་གསུང་། ཆོ་ཆད་བར་ཀྱི་བསྟན་པ་
གཅིག་སྦྱབ་ཟེར་ཏེ། གཏན་དུ་སྦྱག་བསྡལ་བྱ་བ་དེ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན། དེ་ནས་དམ་ཆོག་ཉམས་པ་དང་།
དགེ་འདུན་ཀྱི་དཀོར་ལ་འབགས་པ་དང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ལ་སྟེག་པ་བསགས་ན་རྟོ་རྟེ་

དཔུལ་བར་སྦྱེ་སྟེ། མནར་མེད་ལས་གྲོང་ལས་དགོན་པའི་ཚུལ་དུ་ཡོད། སྤྱག་བསུལ་མནར་མེད་པས་
འབུམ་འཁྱར་གྱིས་ཆེ་གསུང་སྟེ། ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས་སྟོང་འགས་པ་ཙམ་དུ་འདུག་གསུང་།

ཆོ་ཆད་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་དག་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ཅིག་དུ་གྱུར་ལ།
དེ་སྤྱི་ཉག་མ་གཅིག་གིས་གཏོར་བས་ཟད་པ་ན་ཆོ་འཇད་བྱ་བ་དང་། ཡང་། བམ་མཁའ་ངི་སྲིད་
གནས་གྱུར་པ། དེ་སྲིད་དུ་ནི་ཆོ་ངེས་འདེབས། །བྱ་བ་ཡང་གསུངས་པས་ན་ཡང་གཏན་དུ་སྤྱག་
བསུལ་བར་གྱུར་ཏེ་བྱ་བ་དེ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་གསུང་། དེ་མི་འདོད་ན་དེ་དག་དུ་སྦྱེ་བའི་རྒྱ་རྒྱུ་མས་
བཤགས་བསུམ་བྱ། ཕན་བདེའི་རྒྱལ་འབད་པར་བྱ། དེ་ལྟར་མ་བྱས་ན། ཆེ་ཟན་བྱིས་བྱིར་བ་དང་
འདྲ་སྟེ། དགེ་བཤེས་པོ་ཉོ་བའི་ཞལ་ནས། ངས་བྱེད་གཡོར་པོ་རྒྱུ་ལ་ངོ་དང་ཆ་སྟེ། རེད་གྱི་སྤྱུས་གྱི་
བ་འོ་ཐང་ན་ཆུ་མེད་པས་ལོ་ཡགས་ཙམ་མི་འོང་ལྟར་ཟན་ཟ་བས། ལན་གཅིག་པ་སྤང་གསུམ་གྱིས་
ཆེད་ཟན་བྱས་པས། བྱ་རྒྱུང་ཤོས་སྤྱང་ཤས་ཆེར་རེ་བ་ཅིག་གིས་ཁོ་རང་གི་ཟན་སྐལ་རྒྱབ་དུ་སྤྱུས་
ནས། ས་དང་སྤྱ་བའི་ཟན་ལ་ཟོས་པས། ཁོ་རང་གི་ཟན་རྒྱབ་ནས་བྱིས་བྱིར་པས་དུས། ཟན་བྱིས་བྱིར་
བ་ལ་དུའམ། མ་དུ་བྱས་པས། བརྒྱ་མ་ལན་གཅིག་གི་ཆེད་ཟན་དེ་ཁ་ན་བྱིས་བྱིར་བ་ཟེར་ལོ།

དེ་བཞིན་དུ་རང་ཅག་གྲང་ངན་སོང་གསུམ་དུ་གཏན་འབྱམས་བཞིན་དུ་བསྐྱད་བསྐྱད་པ་
ཅིག་དལ་འབྱོར་ཐོབ། བསྐྱར་པ་དང་སྤྱད་པའི་ཆོས་ཉོན་མོངས་པའི་བྱི་ལ་མ་བསྐྱར་ཅིག་བྱ་བ་
གསུང་སྟེ། འདིའི་དོན་པོ་ཉོ་བས་བསྐྱབ་པ་ཀུན་ལས་བདུས་པ་གསུང་བའི་དུས་སྟེ། མི་གཅིག་གི་
སྟོར་མི་མང་པོ་བྱུང་བས། ཁོ་རང་ནང་ན་གྱི་བརྟན་གྱི་ནམ་གསོད་གྱིས་དོགས་ནས། ས་མེས་གྱིས་
བཀུག་སྟེ། དྲེ་བོས་གཏོང་ཉེན་ཡོད་ཟེར་ལོ། དེ་བཞིན་དུ་ས་མེས་དང་འདྲ་བའི་སྟོན་ལས་གྱིས་དལ་
འབྱོར་གྱི་ལུས་འདི་བཀུག་སྟེ། དྲེ་བོས་ཆོས་མ་བྱས་པར་སྤིག་ལ་ཞུགས་ནས་གཏོང་ཉེན་ཡོད་གསུང་།
སྤྱུས་གྱི་སྟོམ་པ་སྤྱད་པའི་བྱ་བྱིས་པ་ལོ་བཅུ་དྲུག་ལོན་པ་ཅིག །བཅུན་པ་བྱས་ནས་སོ་བྱང་
སྤིངས་པས་པོ་ཉོ་བའི་སྤྱན་སྤར་བྱིད་ནས། འདི་འཕུན་ཆེན་ཐམས་ཅད་འཛོམ་པར་ཡོད་པས། འདི་
ལ་ཆོས་ཅིག་ཐུགས་ལ་གདགས་པར་ཞུ་བྱས་པས། པོ་ཉོ་བའི་ཞལ་ནས། ས་མེས་གྱིས་བཀུག་སྟེ་དྲེ་
བོས་གཏོང་སྟེ་མཆི་གསུངས་པ་ལ། བྱིས་བབས་ནས་བན་མགོ་བ་ཅིག་བྱས་འདུག་གསུང་། དེ་བས་ན་
ད་རེས་རང་ཅག་དྲེ་བོས་མི་གཏོང་བ་ཅིག་བྱེད་དགོས་ཏེ། གཅིག་ལ་གཙང་བྱས་བསྐྱབས་ཏེ། དགེ་

དོན་ལེགས་ཀྱི་གཞི། ཚེས་རྒྱུ་ལ་རབ་ཀྱི་དབྱིངས། མཚོ་དྲ་བ་རྟེན་ཐམས་ཅད་ལ་གྲས་པས་སྤྱག་འཆལ་
ལོ་གྱིས་བྱས་པས། དེ་མ་ཤེས་པར། ཡགས་ན་ཡགས་ཀྱི་གཞི། ཉེས་ན་ཉེས་ཀྱི་གཞི། ཡགས་གཞི་ཉེས་
གཞི་ལ་གྲས་པས་སྤྱག་འཆལ་ལོ་ཟེར་ལོ།

དེ་བཞིན་དུ་ད་རེས་ཀྱི་དལ་འབྱོར་གྱི་ལུས་འདི་ཡང་། ཡག་ས་སམ་ཡག་ས་ན་དང་། ཉེས་སམ་
 ཉེས་ན་ཡི་གཞི་གཉིས་ལས་འགྲོ་ས་མེད་པས། ད་རེས་མི་དགེ་བ་སྤངས་ནས་དགེ་བ་ལ་འབད་པ་བྱས་
 བ་ལེགས་གཞིར་འགྲོ་སྟེ། སྟེ་བ་གཏན་གྱི་བདེ་མགོ་བཙུགས་པ་ཡིན། དེ་ལས་བསྐྱོག་ན་ཉེས་གཞི་
 བཙུགས་ཏེ། དགེ་བ་དག་ཀྱང་མ་བྱས་ལ། རྟིག་པ་དག་ཀྱང་ཉེར་བསགས་ན། །བསྐྱལ་པ་བྱེ་བ་བརྒྱར་
 ཡང་ནི། །བདེ་འགྲོའི་སྒྲ་ཡང་ཐོས་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྒྲ་ཙམ་ཡང་མི་ཐོས་ན་ཐོབ་པ་ལྟ་བུ་
 སྒྲོས་གསུང་། འདིའི་དོན་སྤྱུང་བའི་ཞལ་ནས། དལ་འབྱོར་གྱི་ལུས་ཐོབ་ནས་དགེ་བའི་ལས་མ་བྱས་
 པར་ཤི་ན། ཁོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་རིན་ཐང་མེད་པ་ཅིག་རྟེན་ནས་འོང་མ་སྟུང་པར་སྟོར་དུ་བཅུག་པ་དང་
 འདྲ་ལ། རྟིག་པ་བྱས་ན་ཁོར་བུ་དུག་དང་འབྲེས་པའི་སྟངས་ཟན་སྟོག་པོ་གཅིག་ཏུ་བཅོངས་པ་དང་
 འདྲ་གསུང་། དེ་བས་ན་ད་རེས་དགེ་བ་ལ་འབད་དགོས། དེ་ཡང་ཐར་པའི་རྒྱའི་དགེ་བ་ལ་འབད་
 དགོས་ཀྱི། འཁོར་བའི་རྒྱ་ཡི་དགེ་བ་བྱེད་པ་ནི། འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་མཉེས་པར་བྱས་ནས་
 བྱེད་གཏམ་ཆ་ཐོར་གང་སྤངས་པ་དང་འདྲ་གསུང་། སྟགས་དང་མཁར་ཐོག་ཀྱན་ན་སྤྱ་པ་སྟོང་ཆོ་རེ་
 ཙམ་ཡོད་པ་འདི་རྣམས་ཀྱི་ནང་ན་དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའ་བ་རྟེན་ནས་ཚུད་ཐོས་པ་ཕངས་སྟམ་ནས་
 ཚུད་མི་གཞན་པ་བརྒྱ་ཁོན་བྱུང་ཡང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་རྒྱབ་ཁར་སོང་བས་དེ་རིང་ནག་ཐིབ་
 ཐིབ་འགྲོ་བ་འདི་ལས་རྒྱར་ཞིན་ཅིག་འོང་བ་ལ་གསུངས་པས། སྤྱུང་བའི་ཞལ་ནས། བརྒྱ་མི་དགོས་
 བཅུ་བྱུང་ཡང་འགྲོ་སྟེ་གསུངས་པས།

པོ་རྟོ་བའི་ཞལ་ནས། དེ་བརྒྱུན་གསུང་སྐད་དོ། དེ་བས་བཤའ་མ་ཅིག་བྱུང་ཡང་གཅིག་ལ་
གཅིག་བརྟེན། ལྷ་བས་ལ་ཡོས་འབྱར་འོང་སྟེ། ཤུ་འོད་ཆེན་པོ་བྱུང་བའི་དུས་ན། ས་བོང་རེ་རེ་ལ་
བརྟེན་ནས་ས་རྩོམ་པོ་ཆགས་པ་དང་འབྲ་གསུང་། ཡོད་མེད་ད་རེས་ལ་ཐུག་པ་དེ་བས་ན། ད་རེས་
ཀྱི་དལ་འབྱོར་ཆུད་མི་གཟོན་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱབས་འདིར་གསུངས་པ་དང་། གཞན་དུ་
གསུངས་པ་སྟེ། པོ་རྟོ་བའི་ཞལ་ནས། ངས་ཁྱིད་ལ་སྒྲོག་ཆོས་ཟེར་བ་དེ་ཡང་བྱས་སོ། ཆོགས་ཆོས་ཟེར་

བ་དེ་ཡང་བྱས་སོ། རྟེན་ཡང་ལུང་དང་རིགས་པ་དང་། སྤྱི་མའི་གདམ་ངག་གསུམ་པལ་ཀ་སྒྱུར་ནས་
བཤད་པ་ཡིན་པས། དེ་མཁུན་པར་མཛོད་ལ་རང་གི་རྒྱུད་ལ་དད་པ་དང་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་ལ་
སོགས་པའི་ཆོས་འཕེལ་བར་བྱ་བའི་སྒྲོ་ནས་རང་པན་དང་། གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཆོས་འཕེལ་བར་བྱ་
བའི་སྒྲོ་ནས་པན་པར་འགྱུར་བ་དེ་མཛོད། ཅེས་གསུངས་པ་སྟེ། སློབ་དཔོན་གྱིས་རྒྱལ་པོ་ལ། རྟོན་ལ་
བདག་གིས་འདི་དང་ནི། གཞན་དུ་གཏད་པ་བཛོད་བཅིས་པ། མཁུན་པར་མཛོད་དེ་བདག་ཉིད་
དང་། གཞན་ལ་པན་པར་འགྱུར་དེ་མཛོད། ཅེས་པའི་དོན་དེ་ཡིན་ནོ། རྟེན་ཡང་དངོས་སུ་རང་ལ་
པན་ན་བརྒྱུད་ནས་གཞན་ལ་ཡང་པན་པར་འགྱུར་ཏེ། རང་ལ་ནི་དངོས་སུ་པན་པ་ཡིན་ལ། གཞན་
ལ་པན་པ་ནི་བརྒྱུད་ནས་ཡིན་པས། གཞན་དོན་དུ་རང་གི་རྩོ་བཅའ་བ་དང་འདྲ་སྟེ།

རྩོ་བོ་ཀུན་ན་རེ། དེད་ལ་སྟོན་མོ་བཟང་པོ་བྲངས་ན་ཁྱེད་རང་ཆོགས་གསོག་ལ། འགྲངས་ན་
བྱིན་ལྷབས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་འོང་བེར་བ་བཞིན་དུ་ཡིན་པས་སྤར་འདས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་
གྱིས་ཀྱང་དེད་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བརྟེན་ཏེ། སེམས་ཅན་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་ཆོགས་བསགས་པས།
རང་གི་རྩོ་བཅའ་ཏེ། སངས་རྒྱས་པ་དེ་རང་ལ་དངོས་སུ་པན་པ་ཡིན་ལ། སངས་རྒྱས་ནས་ཆོས་
གསུངས་པའི་སྒྲོ་ནས་གཞན་དོན་མཛོད་པ་དེ་བརྒྱུད་ནས་པན་པ་ཡིན་གསུང་། དེ་བས་ན་དེད་ཅག་
རྣམས་ཀྱང་རང་གི་རྩོ་ཆོལ་བར་འདོད་ན་སེམས་ཅན་ལ་བརྟེན་དགོས་ཏེ། སེམས་ཅན་ཡུལ་དུ་བྱས་
ཤིང་ཆོགས་བསགས་པས་རང་གི་རྒྱུད་རེ་དག་རེ་དག་ལ་འགོ་བས་ས་བཅུ་རིམ་གྱིས་བགྲོད་ནས་
སངས་རྒྱས་པ་ཉིད། རང་དོན་ཉམས་སུ་ཁྱོད་བ་ཡིན་པས་གཞན་དོན་དུ་རང་གི་རྩོ་བཅའ་བ་ཡིན་
གསུང་།

༥ དེ་ལྟར་རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་དོན་བསྐྱབ་པར་ཁུས་པའི་དལ་འབྱོར་འདི་ཆུད་ཐོས་པར་
སངས་པས་འདི་ཆུད་མི་གཞོན་པར་བྱེད་པ་ལ་དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའ་བའི་དོན་རྒྱུད་ལ་ཅི་སྟེ་བྱེད་
དགོས་པར་སྟོན་པ་ནི།

སྟོན་འདུག་དབུ་ཡི་དལ་འབྱོར་སྐབས་སུ། །

དལ་བ་རྟེན་པར་དཀའ་བའི་ཆོག་འདི། །

ཐོས་ཤིང་བརྒྱུད་ལ་མང་དུ་བཤད་ཀྱང་། །རྒྱུ

ད་ལ་མ་སྐྱེས་མཚན་ཉིད་ལ་ལྟོས། །
 འདུན་མ་བྱས་ནས་མ་འཛིངས་སུ་ཡོད། །
 བྱང་ངོས་འདི་ན་དཀར་བ་ཅུང་ཟད། །
 དེ་ཡང་སྐྱབ་ཆུའི་དཀར་བ་བཞིན་དུ། །
 ཁ་དཀར་གཏིང་ནི་ཀུན་ཀྱང་ཐུབ་ཐུང། །
 དེ་བས་སྐྱེ་ལ་ནམ་ཡང་རེ་མེད། །
 སོ་སོ་འགའ་ལ་བརྒྱ་ལ་ཆོས་འདི། །
 བདེན་པའི་འདུ་ཤེས་སྤྲུག་ཐིག་བྱང་ན། །
 འདི་ནི་བཞག་ཏུ་མེད་དམ་སྟུམ་ན། །
 དེ་བས་ཆོག་འདིའི་ཡན་ལག་རེ་རེའང་། །
 སྒྲ་ཆོགས་ཆུ་ལ་གྱིས་ནན་ཏན་དུ་བསམ། །
 ལན་ཅིག་ལན་གཉིས་སོགས་གྱིས་མ་ཡིན། །
 རོན་འདི་རང་ལ་མ་སྐྱེས་བར་དུ། །
 བསམས་ན་ཆོས་གཞན་ཀུན་ཀྱང་གཏོང་འོང་། །
 ཟ་འདོད་ལག་ཆར་བཤད་པས་མི་འོང་། །
 རང་གིས་མཐོང་སར་བྱིན་པས་སྒྲོས་བཅད། །

ཅིས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་སྟོད་པ་ལ་འཇུག་པའི་དལ་འབྱོར་འདི་ནི་རྟེན་པར་གྱུར་དཀའ། །
 རྐྱེས་བྱའི་དོན་སྐྱབ་ཐོབ་པར་གྱུར་པ་ལ། །གལ་ཏེ་འདི་ལ་ཕན་པ་མ་བསྐྱབས་ན། །ཕྱིས་ནི་ཡང་དག་
 འབྱོར་པར་ག་ལ་འགྱུར། །ཞེས་པའི་སྐྱབས་སུ། །དགེ་བཤེས་དེའི་ཞལ་ནས། །དལ་འབྱོར་རྟེན་པར་
 དཀའ་བའི་ཆོག་འདི་མ་ཐོས་པ་སུ་ཡོད། །སྟོ་ལ་མ་བཟུང་བ་དང་གཞན་ལ་མ་བཤད་པ་སུ་ཡོད། །ཐ་ན་
 རྟེ་མ་སྟོང་བ་ཚུན་ཆད་ཀྱི་ལག་ཆར་བྱས་ནས་འཆད་དེ་ཅི་ཕན་དོན་རྒྱུད་ལ་མ་སྐྱེས་གསུང་། །དེ་ཡང་
 ཅིས་ཤེས་ན་འབྲས་བྱའི་ཉགས་གྱིས་ཤེས་ཏེ། །སྟེ་འབྲས་གི་འདུན་མ་བྱས་ན་དེ་ལ་མི་གཏོགས་པ་སུ་

ཡོད་གསུང་།

དེ་ཡང་དགེ་བཤེས་ཀྱི་ཞལ་ནས། འདུན་མ་ཡང་ཆོས་འདུན་བྱེད་བྱས་ན་འཆམ་པ་ཡེ་མི་འོང་བར་འདུག །དེ་པོ་ཏོ་བའི་རྒྱན་སྒྲུབ་མ་འོངས་ཅ་ན། ཡ་གད་ན་བཟའ་མི་བརྩ་གཉིས་ཡོད་པ་ལ། རྩོམ་པོ་བཤེས་པོ་གཉིས་ཀྱིས་འདུན་མ་བྱས་ནས། ང་ལ་ཁྱོད་དབྱར་གར་ཡང་མ་འགོ། དེང་ཅག་དབྱར་འདིར་ཚུལ་འདུག་ཅིག་གྱ། ཚུལ་གྱི་ཡོན་བདག་ཅིག་ཀྱང་ཡོད་པས། འདུལ་བ་འདྲིན་པ་ཅིག་ཀྱང་རྒྱན་བྱངས་ལ་བྱའོ་ཟེར་ནས་བཅམས་པས་ཡེ་མ་འཆམ་གསུང་། ཆོས་མ་ཡིན་པའི་འདུན་མ་ཅིག་བྱེད་ན་ཚོམ་རང་མི་དགོས་པར་ཅིག་གིས་ཁོང་དེང་ལ་འདི་སྐད་ཟེར་ན་ཟུར་ཅིག་བྱས་པ་རང་གིས་འདི་ལ་ཅིག་མ་བྱས་ན་བེར་ཀ་ལན་མེད་རྗེ་མང་དུ་འགོ་བས། རུག་གིས་དཔྱལ་བར་འགོ་ཡང་མི་འཁྱོད་ཀྱི་ཟེར་ནས་ཀྱང་རིང་གིས་འོང་སྟེ། དཔྱལ་བར་འགོ་བ་ལ་ཆོགས་སུ་མི་ལྟ་བུ། འོ་སྐྱོལ་འདྲིགས་པ་མེད་པ་བྱ་བ་ཡིན་གསུང་། ཆོས་ནས་ནི། དཔེར་ན་བྱིས་ཆོག་གྱུར་པའི་མེ། བྱིས་གཞན་ཞིག་ཏུ་སོང་གྱུར་ན། རྩ་སོགས་གང་ལ་མཆེད་བྱེད་པ། །དེ་ནི་ལྷུང་སྟེ་དོར་བ་ཡིན། །དེ་བཞིན་གང་ལ་སེམས་ཆགས་ན། །ཞེ་སྤང་མེ་ནི་མཆེད་གྱུར་ནས། །བསོད་ནམས་ཆོག་པར་དོགས་པ་ཡིས། །དེ་ནི་དེ་ཡི་མོད་ལ་དོར། །བསོད་པའི་མི་ཞིག་ལག་བཅད་དེ། །གལ་ཏེ་ཐར་ན་ཅི་མ་ལེགས། །གལ་ཏེ་མི་ཡི་སྦྱག་བསྐལ་གྱིས། །དཔྱལ་བ་བྲལ་ན་ཅིས་མ་ལེགས། །ཞོར་ནི་གཏོང་གི་ཡན་ལག་བསྐྱང་བར་བྱ། །ཞོར་དང་ཡན་ལག་གཏོང་གི་སྟོག་བསྐྱང་རོ། །ཞོར་དང་ཡན་ལག་རྣམས་དང་དེ་བཞིན་སྟོག་ཤམས་ཅད་བཏང་གི་འདིར་ནི་ཆོས་བསྐྱང་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ་རང་ཅག་ཆོག་ཅམ་ལ་བཞེན་ན་ཆོས་བཏང་བ་རོ་མཆར་ཆེ་གསུང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདེ་བའི་འབྱུང་གནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཡིན་པ་ལ། བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་བསྟེན་གནས་ཡན་ཆད། དུང་ལ་ངི་མ་བྱིས་པ་བཞིན་གཏོང་བ་ནི་སྟེ་འཁྲུག་བྱེད་པ་འདི་ཡིན་གསུང་།

འཇམ་དཔལ་ཚ་བའི་རྒྱུད་ནས། སྟེ་འཁྲུག་གི་དཔོན་བྱེད་པའི་ནམ་སྟོན་ནི། ས་བརྩ་པའི་དབང་ལྷག་གིས་ཀྱང་མི་ཤེས་པར་གསུང་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཁོ་ནའི་སྟོད་ཡུལ་ཡིན་གསུང་། དེའི་ཁ་ཕྱོགས་ཞེ་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་བྱེད་པ་ནི་བསྐྱལ་པ་ཆེན་པོ་དུག་ཅུར་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བར་སྟེ། །ཞེ་ཕྱོགས་བྱེད་པ་བསྐྱལ་པ་བརྩ་དུག་ཏུ་དཔྱལ་བར་སྟེ། དེའི་དུས་སུ་སེམས་ཅན་གི་ཆད་དཔྱལ་བར་སྟེ་

བར་གསུངས་འདུག ཁེམས་ཅན་ལས་བདག་གིར་བྱ་བ་ཡིན་པས། འོན་མེད་པར་དཔྱལ་བར་སྐྱེ་བ་
འདི་མི་རིགས་སམ་སྐྱམ་པ་ལ། དེ་ཙམ་ན་ས་ཆོག་པ་བྱ་བར་སོང་བས་ཐམས་ཅད་རྒྱུད་འཁུགས་ཏེ་ཉོན་
མོངས་བདོ་བས། དེས་ལས་ངན་བསགས་པ་ཡིན་པ་འདྲ། ཏུད་འགྲོ་ཚུན་ཆད་ཞེ་སྒྲུང་རྒྱས་ནས་
འཐབ་པར་འདུག་གསུང་། ཟླ་འཁུག་བྱས་པའི་ས་རྒྱུགས་དེར་སྐྱབ་པ་བྱས་ཀྱང་འབྲས་བྱ་མི་འབྱུང་
སྟེ། དཔེར་ན་རྩ་བ་སྐྱེགས་པའི་སར་ལྷ་གྲུ་མི་སྐྱེ་བ་དང་འདྲ་བར་གསུང་། སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་སྐྱོན་ལ་མ་ཡོད་
པའི་བྱང་ཚུབ་ཁེམས་དཔའ་གཅིག་གིས། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལན་གསུམ་བསྐྱོར་ན་སོར་ཆུད་པ་ཡིན་
བྱ་བ་ཡང་གསུང་། ཉེན་ཆེས་ན་ཁེ་ཡང་ཡོད་པས། ཟླ་འཁུག་བྱེད་པ་ནམ་སྤྱིན་ཆེ་བ་ལྟར་དེ་ཞི་བར་
བྱས་ན་བསོད་ནམས་ཆེ་བས། ཟླ་འཁུག་བྱས་པའི་སར་བསྐྱེད་སྤྱིག་པ་ཡང་འབྱུང་ངམ་སྐྱམ་པ་ཡིན་
བྱ་བ་ཡང་གསུང་། དེ་བས་ནམ་སྤྱིན་ཆེ་བས་ཟླ་འཁུག་ལ་སོགས་པ་བྱུང་བའི་དུས་སུ། རང་ལངས་
ནས་འགྲོ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། འབྲོས་རྒྱས་པ་ཙམ་རང་ཡང་མི་འོང་བར་འདུག །

ཆོས་ལས། གང་ན་སྐྱོས་པའམ་རྩོད་པ་ཡོད་པ་ལས། །དཔག་ཆད་བརྒྱུ་ཡི་པ་རོལ་འགྲོ་བ་མཆོག་
།གང་དུ་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བ་དེ་དག་ཏུ། །ཡུད་ཙམ་ཅིག་ཀྱང་གནས་ཤིང་འདུག་མི་བྱ། །གསུངས་པ་ཡིན་
པས། དེ་ལྟ་བུ་བྱུང་བའི་དུས་སུ་ལངས་ནས་འགྲོ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱལ་ནས་འབྲོས་པ་ཅིག་བྱུང་བས།
ཁྱོད་དེས་འགྲོ་ན་ཕྱིས་མ་འོང་ཅིག་བྱས་པས་མི་འོང་བེར་ནས་སོང་སྟེ། ཡར་ལྷུངས་ཤིང་དུ་
བཅུན་པ་ཅིག་འཁུག་པ་ལ་མི་དགའ་ཡང་འབྲོས་མ་རྒྱས་པར་ཁྲབ་གཤམ་འདར་གྱིན་འདུག་ནས།
ཁྱོད་འདར་བ་བྱས་པས། ང་མི་འདར་ན་སྐྱེ་འདར་བ་བེར་བ། བོ་དོ་བས་གསན་པས་དེ་ནི་ང་ཁ་ན་
འདྲ་སྒོ་འཁུམ་ཅིག་བྱུང་ཏེ་མ་གཅིག་འཕགས་པས་ཆོག་པ་ལ་གསུང་སྟེ། ཆོན་ཅིག་དེའི་དུས་ན་
ཀག་གིས་ལངས་ནས་མི་འགྲོ་བར་ཆོད་ལེན་ལེན་ནས། ལས་ངན་གྱིས་རྒྱུད་གིས་རྟ་ཕྱགས་པ་བཞིན་
དུ་ཁོང་གི་གསེབ་ཏུ་ཀྱོག་གིས་འགྲོ། དེ་ཐམས་ཅད་ཅིས་ལན་ན་རང་ཆེ་འདི་ལ་ཞེན་པས་ལན་ཏེ།
ཁོང་གིས་ད་ཕྱིར་ཆད་མ་འོང་ཅིག་བྱས་པས་ཆེ་སྟེ་ལ་མ་ཕྱིད་ཀྱིས་དོགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཁོང་གིས་
བསྐྱེགས་པ་ལ་བྱེད་དུ་ཅི་ཡོང་། མི་སོང་ནི་ཡུལ་ཆེ། ཕྱགས་སོང་ནི་སྐྱ་ཡངས་བྱ་བ་ཡིན་གསུང་།

རང་ཅག་བག་ཙམ་ལ་ཆགས་ནས་འགྲོ་མི་རྒྱས། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རབ་ཏུ་
མ་བྱུང་ན་སྤིང་བཞི་ལ་དབང་བའི་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོར་འགྱུར་བ་དེ་བཞག་ནས་རབ་ཏུ་

བྱང་སྟེ། གནས་མལ་རྟོག་པ་མཛད་པ་དང་། ཉན་པའི་རིམ་གྱོད་དང་། གཙུག་ལག་ཁང་ཉལ་བ་དང་།
བསྐྱབ་པ་འཆའ་བ་དང་། ཏུས་བཞི་པོ་དེ་མ་གཏོགས་པའི་ཏུས་ཐམས་ཅད་ཏུ་བསོད་སྟོམས་མཛད་པ་
ཡིན། ཏུས་བཞི་པོ་དེར་ཡང་ཀུན་དགའ་བོས་བསྐྱངས་ནས་འདྲེན་པ་ཡིན་ན། འོ་སྒྲོལ་གྱིས་མི་རྩས་
སམ། འོ་སྒྲོལ་གྱིས་ཀྱང་ཁོང་གི་རྗེས་སུ་སྟོབ་པར་ཁས་བྲལ་དམ་བཅས་པ་ཡིན་པས། ཟླ་འཁྲུག་ལ་
སོགས་པ་བྱུང་བའི་ཏུས་ན་བྲོས་ནས་འགོ་དགོས་པ་ཡིན་གསུང་། དགེ་བཤེས་སྤྱུ་རྒྱུད་བའི་ཞལ་ནས།
ལས་དང་འབྲས་བུའི་རྟེན་འབྲེལ་མང་ཏུ་སེམས་དགོས། འདི་མང་ཏུ་བསམས་ན་དེ་ལྟ་བུ་མི་འོང་
གསུང་སྐད། དེ་བས་ཟླ་འཁྲུག་མ་བྱས་པའི་ས་ཅམ་ཡང་མེད། དགེ་བཤེས་རྟོན་པའི་བཀའ་རིན་གྱིས།
བྱང་ར་སྦྱང་ནས་འདྲོན་སྤྱ་ཡན་ཆད་འདི་ན། ཟླ་འཁྲུག་མ་བྱས་པའི་ས་བག་ཅམ་ཡོད་དེ། དེ་རང་
ཡང་ཞིང་གི་གཉའ་བ་ནས་རྒྱ་སྤྱོད་པ་ལྟར་ཁ་དཀར་ཅམ་འདུག་ཀྱང་། གཏིང་ཆོས་ནས་འདུག་པས་
ཐུགས་སྦྱག་པའི་བཀའ་ལུང་ཏུ་གསུངས་པའོ།

དེ་བས་ན་བསྟན་པ་གྱི་ལ་ནམས་ཀྱང་རེ་མེད་པར་སོང་བས། གང་ཟག་སོ་སོ་འགའ་ལ་བརྒྱ་
ལམ་ན། དལ་འབྱོར་རྟེན་པར་དཀའ་བར་གསུངས་པའི་ཆོས་འདི་ལ་བདེན་ནམ་སྟམ་པའི་འདུ་ཤེས་
ཕྱག་ཕྱིག་ཅམ་བྱུང་ན། རྟེན་པར་དཀའ་བ་ལས་རྟེན་པའི་དལ་འབྱོར་འདི་ནི་དོན་མེད་ཏུ་བཞག་
ནས་རྒྱུད་གཟན་པར་ཕངས་སྟམ་ནས་རྒྱུད་མི་གཟེན་པ་ཅིག་འོང་བས། དེ་བས་ན། དལ་འབྱོར་འདི་
ནི་ཤིག་ཏུ་རྟེན་པར་དཀའ་བ་བྱ་བའི་ཆོག་འདི་ཡི་ཡན་ལག་རེ་རེ་ཡང་། ཐབས་ཚུལ་སྣ་ཆོགས་ཀྱི་སྒོ་
ནས་ནན་ཏན་གྱིས་བསམ་དགོས་ཏེ། དལ་བ་བྱ་བ་མི་ཁོམ་པའི་གནས་བརྒྱུད་སྤངས་པས་ན་དལ་བ་
ཡིན། འབྱོར་པ་བྱ་བ་རང་དང་གཞན་གྱི་འབྱོར་པ་བརྒྱུད་དང་ལྡན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ངན་སོང་གསུམ་ཏུ་
སྦྱིས་ན་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་གཞན་དབང་ཏུ་སོང་ནས་ཆོས་བྱ་ཐབས་མེད།

ལྟ་ཆེ་རིང་པོར་སྦྱིས་ན་ཡང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་རྒྱུད་ཡུལ་རིང་དཀྱགས་ནས་ཐར་
པའི་ས་བོན་གདབ་ཏུ་མི་བཏུབ་པས། ཆོས་བྱེད་མི་ཁོམ། ཆོས་བྱེད་པ་ལ་སྤྱིང་གསུམ་གྱི་སྦྱིས་པ་དང་
བྱུང་མེད་ཀྱི་རྟེན་ཅིག་ཐོབ་དགོས་པ་ལ། དེ་ཡང་ད་རེས་ཐོབ། མི་ལུས་ཅམ་དང་མཐའ་འཁོབ་དང་ལྷ་
ཁྲོར་སྦྱིས་པ་ནམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཐོབ་སྟེ། ཆོས་བྱར་མེད། ཆོས་བྱེད་པ་ལ་ཡུལ་དབྱས་སུ་སྦྱི་དགོས་པ་ལ།
འོ་སྒྲོལ་གྱི་འདི་ས་ཆོགས་ཀྱི་དབང་ཏུ་བྱས་ན་མཐའ་འཁོབ་ཏུ་གསུངས་ཀྱང་། ཡོན་ཏན་གྱི་དབང་ཏུ་

བྱས་ན་དབུས་ཀྱི་སྤྱི་པོ་ལྷ་བྱ་ཡིན་པས་དེ་ཡང་ཆང་། ཡུལ་དབུས་སུ་ཡང་སྒྲིན་སྐྱགས་འོན་ཏེ་འོང་
ནམས་ཀྱང་སྒྲི་སྒྲི་ཆོས་བྱར་མེད། ཆོས་བྱེད་པ་ལ་དབང་པོ་ཆང་བ་ཅིག་དགོས་པ་ལ། འོ་ཅག་ནམས་
ནི་དབང་པོ་གསལ་ཏེ་སྤྱང་པོ་ཤ་སྐྱག་ཡིན་པས་དེ་ཡང་ཆང་། དབང་པོ་བྱི་རོལ་སྒྲི་སྐྱགས་པ་ནམས་
ལ་ཆང་སྒྲི་ལྷ་བ་བྱིན་ཅི་ལོག་པར་སོང་། དབང་པོ་ཆང་བ་རང་གིས་བྱིར་ལ་བྱ་བ་བཞིན་དུ་སོང་ཆོས་
བྱེད་པ་ལ་ལས་ཀྱི་མཐའ་མ་ལོག་པ་ཅིག་དགོས་པ་ལ། རང་ཅག་སངས་རྒྱས་དང་ཆོས་དང་དགེ་
འདུན་མི་བདེན་ཡང་མི་ཟེར་ལ། མཚམས་མེད་ཀྱི་ལས་དང་ཡང་མ་འབྲེལ་བས་དེ་ཡང་ཆང་། ལས་
ཀྱི་མཐའ་མ་ལོག་པ་དེ་ལྷ་བྱ་སྒྲི་བོ་བྱིས་པ་ཆན་ཅིག་ལ་ཡང་ཡོད་དེ། བསྐྱབ་པ་ཡང་དག་པར་ལེན་
ཅིང་སྤྱང་བའི་སྒྲི་ནས། སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་མཉེས་པར་མི་བྱེད་པས། བྱིས་པའི་བྱ་བ་མང་པོ་ལས་
བཞག་དུ་རུང་བ་ཆོས་ལས་མེད་པར་སོང་། ཆོས་བྱེད་པ་ལ་གནས་ལ་དད་པ་ཅིག་དགོས་ཏེ། ལ་ལ་
དགེ་སྤྱོད་ལ་ལ་དགེ་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་སྤངས་ཤིང་སྤྱང་བས་ན་དེ་ཡང་ཆང་།

དེ་ལྟར་རང་གི་འཕྱོར་པ་ལྷ་ཆང་བས་ཉེ་བར་ལེན་པའི་རྒྱ་དང་ལྷན་ཡང་། ལྷན་ཅིག་བྱེད་ཆེན་
གཞན་ཀྱི་འཕྱོར་པ་ལྷ་པོ་འདི་མ་ཆང་ན་མི་འོང་སྟེ། སངས་རྒྱས་འཛིག་ཉེན་དུ་མ་བྱོན་ན་འོ་སྒྲོལ་ལ་
ཆེ་བྱི་མའི་ནམ་རྟོག་རང་ཡང་མི་འོང་སྟེ། དེ་ཙམ་ཆོས་བྱ་ཐབས་མེད་པ་ལ་སངས་རྒྱས་རྟོ་རྟེ་གདན་
ཀྱི་སྒྲོལ་བྱོན། ཡང་ཞིང་ཁམས་ལ་ལ་ན་སངས་རྒྱས་འཛིག་ཉེན་དུ་བྱོན་ཀྱང་ཆོས་མི་གསུང་བར། སྒྲི་
ལུས་ཉིད་ཀྱིས་འགྲོ་བའི་དོན་མཛད་ནས་བྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་ཡོད། དེ་ལྟར་སོང་ན་རང་ཅག་ལ་མི་
ཕན་པ་ལ། བཀའ་འཁོར་ལོ་རིམ་པ་གསུམ་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཆོས་གསུངས། ཆོས་ཀྱང་བསྟན་པ་མི་གནས་
ན་འོ་ཅག་ལ་མི་ཕན་ཏེ། ཞིང་ཁམས་ལ་ལ་ན་སྤྱོད་མཛོན་པར་རྟོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས། བྱི་རྩོ་བྱ་
ངན་ལས་འདས་ཏེ་བསྟན་པ་དངོས་དེ་རང་དུ་རུབ་ནས་བསྟན་པའི་གཟུགས་བརྟན་ཡང་རིང་པོར་
མི་གནས་པ་ཡོད། དེ་ལྟར་སོང་ན་མི་ཕན་པ་ལ་བསྟན་པ་ལྷ་བརྒྱ་ཕྱག་བཅུའི་བར་དུ་གནས། བསྟན་
པ་གནས་ཀྱང་ཆོས་བྱེད་པ་གནས་པའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་མེད་ན་མི་འོང་བ་ལ། ད་ལྟར་རང་ཅག་གི་སྒྲི་
མར་འོས་པའི་སྒྲིས་བྱ་དམ་པ་མང་པོ་ཡང་བཞུགས།

དེ་ནམས་ཆང་ཡང་རང་ལ་བཅེ་བ་དང་ལྷན་པའི་ཕན་འདོགས་པ་ཉེ་བར་གནས་པ་མེད་ན་མི་
འོང་བ་ལ། མཁན་སྒྲོབ་ནམས་ཀྱིས་བསྟུ་བའི་དངོས་པོ་བཞིའི་སྒྲོ་ནས་ཅི་རིགས་པར་ཕན་འདོགས་

པར་བྱེད་ལ། གཞན་ཡང་ཆོས་ལུགས་སུ་བྱས་ན། འཛོ་བ་ལྷས་སྦྱོར་ཟེར་བ་བཞིན་ཡིན་པས་དེ་ཡང་
ཆང་། དེ་ལྟར་དལ་འབྱོར་གྱི་རྟེན་བྱད་པར་ཅན་དེའི་སྤེང་དུ་རང་ཅག་ནམས་སྤེབས་ནས་འདུག་པ་
ཡིན། འདི་ཡང་ཤིན་ཏུ་རྟེན་པར་དཀའ་བ་ལ་རྟེན་པ་ཡིན་ཏེ། མེ་ཏོག་གི་ཆོགས་ཀྱི་མདོ་ཀྱན་བལྟས་
ཅ་ན། དུད་འགོ་ནམས་སུ་ལོག་པར་སོང་ནས། དེས་ན་ངེ་ལྟར་བྱས་ན་མི་ལུས་ཐོབ་ན་སྟམ་པ་བཞིན་
དུ་འདུག་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་མཚོ་གཉའ་ཤིང་དང་རུས་སྤལ་གྱི་དཔེ་དང་བཅས་གསུངས་པ་དེ་ཡིན། ལམ་
པ་ལུང་པས། བྱང་ལ་སྐན་མ་གཏོར་བའི་དཔེས་གསུང་། སྟོ

བ་དཔོན་སྐུ་སྤྱབ་ཀྱིས། དེ་ཡང་དུད་འགོ་ལས་དཀའ་བར་གསུངས། དེ་ལྟ་བུའི་དལ་འབྱོར་འདི་
ནི་རིན་ཆེན་འབྲུམ་པས་བྱང་ཡོན་ཏན་ལྟག་སྟེ། འདིས་བསྐྱབས་ན་མི་འགྲུབ་པ་གང་ཡང་མེད་དེ།
མདོན་མཐོངས་ལེགས་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པའི་རྟེན་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་འདི་ཡིན་པས། འདི་
སྤང་དོར་བྱེད་པའི་རུས་པ་དང་ལྡན་པས་སྦྱེས་བྱ་འཇམ། བུ་རུ་ཤ་བྱ་བ་སྟེ། སྤང་དོར་བྱ་བ་དང་པོར་
སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་བསྐྱབ་བྱ་ལ་སྟོབ་པ་དེ་སྤང་བྱ། དེ་དག་དང་འགལ་བ་དེ་དོར་བར་བྱ་བ་ཡིན་པས།
དེ་ལ་སྤང་སྤང་བྱེད་པ་ནས་བཟུང་ནས། ཐ་མ་རང་ཞི་བདེ་འདོད་པའི་སྟོ་ཡང་སྟོང་སྟེ། སེམས་ཅན་ལ་
ལྟ་བའི་སྦྱེས་བྱ་མཆོག་གི་སྟོ་སྟོང་བར་བྱེད་པ་སྐྱས་ཀྱི་གདང་བྱ་ལ་འདྲེག་པའི་ཚུལ་དུ་བྱེད་པའི་
རུས་པ་དང་ལྡན་པའི་སྦྱེས་བྱའི་དོན་གྲུབ་ཐོབ་པར་གྱུར་པ་ལ་འབད་པ་མ་བྱས་ན། ངན་སོང་གསུམ་
དུ་སྦྱེས་ན་ཆོས་བྱེད་པའི་སྐྱབས་མེད། དེ་བས་མིར་སྦྱེས་ཆོས་བག་རེ་ལ་གོམས་པར་བྱས་པ་ཀྱན་
རང་ཡང་སོ་སྤང་དག་པོས་བཏབ་པའི་དུས་ན། ཆོས་ཡིད་ལ་གྱིས་བྱས་ན་བྱེད་འཆལ་ཏེ་སྟོ་ལ་མི་འོང་
བར་གདའ་ཟེར་ན། ངན་སོང་དུ་སྦྱེས་ན་ལྟ་ཅི་སྟོས། ད་ལྟ་མདོན་སུམ་དུ་གྱུར་པའི་དུད་འགོ་འདི་
ནམས་ལ་འོ་སྟོལ་གྱིས་ཆོས་བཤད་པ་གོ་འཇམ། དེ་ཀྱན་ལ་ཆོས་བྱ་སྟམ་པའི་སྟོ་ཡོད་དམ། དེ་བས་ན་ད་
ལྟ་རང་ལ་དབང་ཡོད་པའི་དུས་འདིར་འབད་པ་གལ་ཆེའོ་གསུང་། ཆོས་ནས་བྱང་། གང་ཆེ་དགོ་
སྦྱད་སྐལ་ལྡན་ཡང་། །དགོ་བ་བདག་གིས་མ་བྱས་ན། །འདི་ལས་བསྐྱས་པ་གཞན་མེད་དེ། །འདི་ལས་
མོངས་པའང་གཞན་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་ལྟར་བྱེད་པ་ཡང་གཙོ་བོར་དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའ་བ་རྒྱས་བསྐྱབ་སྟོ་ཆོགས་ཀྱི་སྟོ་ནས་ནན་
ཏན་གྱིས་སེམས་དགོས་ཀྱི། ལན་གཅིག་ལན་གཉིས་ཅམ་རུང་ཚུ་འདེབས་པ་ལྟར་སེམས་སྟོ་བྱས་པ་

ཅམ་གྱིས་མི་འོང་། འདིའི་དོན་ཅིག་རྒྱུད་ལ་མ་སྐྱེས་ཀྱི་བར་དུ་སྡིང་ཐག་པ་ནས་སེམས་དགོས། དེ་གཅིག་ཐུས་ཀྱང་མི་འོང་བས། ཞར་ལ་ཆོགས་གསོག་ ཞར་ལ་སྐྱིབ་པ་སྦྱོང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བཞེན། སྤྱིག་གོགས་སྤང་། དགེ་སྦྱོར་དང་མི་མཐུན་པའི་བྱ་བ་ངན་པ་ཐམས་ཅད་སྤང་དགོས། དང་པོ་བསྐབ་པ་ལེན་པའི་དུས་སུ་གདམ་ངག་བརྟུ་གཅིག་གི་སྐབས་ནས་གསུངས་པའི་འཕགས་པའི་རིགས་བཞི་ཁས་སྤངས་པ་ལ་གནས་པར་བྱས་ནས་སྒོ་སྦྱངས་ན་དོན་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ། འདི་སྐྱེས་ན་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་གོང་མ་ནམས་ཀྱང་རྒྱུད་ལ་སྦྱངས་པ་བཞིན་དུ་འོང་སྟེ། དོལ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁལ་ནས། ངས་དལ་འབྱོར་རྟེན་པར་དཀའ་བ་འདི་ལ་འཕྲིག་ཅིག་རྒྱུད་པས་ཆོས་ཡོད་ནས་བྱང་གསུང་། དེ་ལྟར་མ་བྱས་པར་ཆོས་འདི་ཀུན་ལ་ཟས་ཆོལ་བའི་ལག་ཆ་ཅམ་དང་བྱིས་པའི་ཆོས་སུ་བྱས་ནས། རང་མཐོས་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་སྟོམ་པར་སྟོས་བཅད་ན་ལྷགས་མཁར་སྟོ་མེད་དུ་རྒྱུད་པ་དང་འབྲས་སྟེ་གང་ཡང་མི་འོང་བས་དེ་ལྟར་མི་བྱ་བར་འདི་རང་ལ་སོ་ཅི་ཐེབས་བྱ་གསུང་།

༣ དེ་ལྟར་དཔལ་འཕྱོར་རྟེན་དཀའ་བ་རྒྱུད་ལ་མ་སྐྱེས་ཀྱི་བར་ཏུ་བསྐྱེམས་པས། དེའི་དོན་རྒྱུད་
ལ་སྐྱེས་པའི་ཆད་དམ་མཆོན་ཉིད་སྟོན་པ་ནི། བཀ་ཡོད་ལེའུའི་སྐལ་ལྷ་གསུངས་པ།

མི་དང་འདྲ་ན་སྤྱ་མཁར་ཐོབ་བཞིན། །

མི་ལམ་མིན་ན་རུང་སྒྲུབ་སྒྲུབ་ཐང་། །

དེད་ཅག་དུག་ལ་འབགས་པར་གྱུར་ནས། །

ཆོར་བ་བཞིན་དུ་འདུག་པ་ཅི་འདྲ།

ཁ་སྤྲུག་མདོ་ཡི་མི་བཞིན་ད་རེས།

གཡས་ལམ་གཡོན་ལམ་རྒྱ་བ་གར་འཛིག།

མཐོ་དང་དམའ་བར་འགོ་བ་ཚུ་ཉིད། །

གཡས་ལམ་བཞག་ན་མ་འོངས་པ་ན། །

ནམ་ཉིག་ངན་པ་འདོད་ཀྱང་མི་འོང་། །

གཤམ་ཏེ་གཡོན་ལམ་རྒྱང་པ་བཞག་ན།

མཐོ་རིས་ལམ་ཡང་འདོད་ཀྱང་མི་འོང་། །

འདི་འདྲ་ཐོས་ནས་གཡོན་ལམ་འཛོག་པ། །

མི་རིགས་སྐྱམ་སྟེ་རང་ལ་དབང་མེད། །

ལས་ཀྱིས་མནར་བས་དེ་ལྟ་བུར་གྱུར། །

ཞེས་གསུངས་སོ། དེ་ཡང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་དང་། །དང་དང་མི་ལྷས་ཐོབ་པ་
དང་། །དགེ་གོམས་རུང་བ་དེ་ལྟ་བུ། །དཀོན་ལྷ་མཁའ་ཞིག་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་དགེ་
བཤེས་ཀྱི་ཞལ་ནས། དེས་ཀྱི་དལ་འབྱོར་ཐོབ་པ་འདི་ཆའི་ཕྱ་མཁར་ཐོབ་པ་དང་འདྲ་སྟེ། བན་ཡུལ་
ན་ཕྱ་མཁར་བྱ་བ་མཁར་སྟོས་ཅན་ཅིག་ཡོད་པ་དགས་སྟོགས་ནས་ཡུན་རིང་དུ་ཁ་ཉེན་དུ་སོང་བས།
ཀླད་པོ་ཅིག་དུས་རྟག་དུ་མཁར་དེས་གདུངས་ནས་ཡོད་པ་ལ། ལན་ཅིག་ཀླད་པོའི་ན་བར་ཕྱ་མཁར་
ཐོབ་ཟེར་བ་ཐོས་པས། འགྲོ་མི་རྣམས་བཞིན་དུ་མདུང་ཅིག་གི་གསུམ་གཉིས་ཙམ་ནས་བརྒྱུད་
ཤལ་བྱེད་ཅིང་། ཆའི་ཕྱ་མཁར་ཐོབ་པ་འདི་མི་ལམ་མིན་ན་རུང་སྟེ་ཟེར་ལོ། དེ་བཞིན་དུ་དལ་འབྱོར་
ཐོབ་པ་འདི་མི་ལམ་མིན་ན་རུང་སྟེ་སྐྱམ་ནས་དགའ་བའི་ཤུགས་ཀྱིས་དེ་ཆུད་མི་གསོན་པར་སྐྱབ་
ཐང་གསུང་།

དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་དཔེར་ན་མི་ཚན་ཅིག་གིས། ཤ་དུག་ཅན་ཐོས་ནས། དེའི་རྗེས་ལ་ཁ་ཅིག་
ཤི། ཁ་ཅིག་ན། ཁ་ཅིག་ནད་རྩུང་མ་ལངས་པར་འདུག་ན། དེའི་སེམས་ལ་བཟོད་པའི་ཐབས་མེད་
པས། སྤྲན་པ་མཁས་ཟེར་བའི་དུང་དུ་སོང་ནས་ཅི་སོས་ཀྱིས་ཤིག། སོས་ན་ཅི་ཟེར་ཉན་ནོ་ཟེར། དེ་
ནས་སྤྲན་པ་དེས་འདི་ལྟར་གྱིས་ཤིག་ཟེར་བ་ནམས་ཀྱང་བྱེད། ཤི་དོགས་ནས་ཁྱི་ལུང་ཚུན་ཆད་ཟ།
དེ་ཕྱིན་ཆད་ཤ་དུག་ཅན་དེ་ཐོ་བྱས་པས་ཟ་འམ། ཐག་ཀྱང་མི་ཉེ་གསུང་། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་དང་ཅག་
ཀྱང་དུག་ཐོས་ནས་ན་ལ་ཁད་པའི་མི་དང་འདྲ་སྟེ། འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་སྤིག་པའི་ལས་ལ་
འདི་མ་བྱས་བྱ་བ་མེད་པ་ནམས་ཀྱི་དངོས་དང་བསྐྱེད་དུ་བཅས་པ། རང་གི་རྒྱུད་ལ་སྐྱུག་པོའི་བང་
མཛོད་ལ་བྱ་བ་བཞིན་དུ་ཡོད་དེ། མཚམས་མེད་པའི་ལས་ཀྱི་དངོས་གཞི་དེ་མེད་ཀྱང་། སྤར་ལས་
དེའི་འབྲས་སུ་སྦྱུད་ཟིན་པའི་ལྷག་མ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ལན་གྲངས་གཞན་ལ་སྦྱོང་བར་འགྱུར་བའི་

སྤྲིག་པའི་ལས་སྒྲུ་མ་པན་ཆད་དུ་བྱས་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡོད། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་བརྟེན་པའི་
ལས་དང་། ས་མ་དང་སྒྲུ་མ་ལ་བརྟེན་པའི་ལས་དང་། གྲོགས་ཆངས་པ་མཆུངས་པར་སྟོད་པ་ནམས་
ལ་བརྟེན་ནས་སྤྲིག་པ་བསགས་པ་ཅི་ཙམ་ཡང་ཡོད།

ཆེ་འདི་རང་ལ་ཆེ་སྟོད་སྟོན་པ་མ་སྒྲངས་པའི་དུས་ན། ཉོན་མོངས་པ་ཚུ་འཕྱར་ལ་འབབ་པ་
འདྲ་བ་ཡོད་པས། སྤྲིག་པའི་ལས་འབའ་ཞིག་ལས་མེད་པ་ཡིན། སྟོན་པས་བསྐྱམས་པའི་དུས་ན་ཡང་།
ཁས་སྒྲངས་ཆེ་ལ་ཉམས་ལེན་ཆུང་སྟེ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཐམས་ཅད་ཁ་རལ་སྒྲ་ཟགས་དཔག་ཏུ་མེད་དེ།
ལྷག་ཞིང་གསེབ་ཏུ་བཏང་བ་ལྟར་སོང་། ཕྱི་ཕྱི་བདར་ནས་ཆོས་དང་གཉིས་ཁྱེས་སྤྲུག་བྱེད་དུ་སོང་ཙམ་
ན་རྒྱལ་སྟོལ་དུ་སོང་ནས། སྤྲིག་པ་ཤིང་སྟོགས་ཀྱིས་འོང་བར་འདུག་པས། དེ་དག་མ་སྦྱངས་ན་ངེས་
པར་ངན་སོང་དུ་སྟེ་བས། དལ་འཁྱོར་ཐོབ་པའི་དུས་འདིར་སྟོབས་བཞིའི་སྟོན་སྤྲིག་དག་ངེས་སུ་
སྦྱང་དགོས།

ད་ངེས་དག་ངེས་སུ་མ་སྦྱངས་ན་ངན་སོང་དུ་སྟེས་ན་ཅི་ཡི་བྱ་ཐབས་མེད་པར་འགྲོ་སྟེ་ད་ངེས་
ཀྱི་དལ་འཁྱོར་འདི་ནི། ལམ་ཁ་ཕྲག་གི་མདོར་བྱིན་པའི་མི་དང་འདྲ་སྟེ། ཆེ་འདི་ནས་བྱི་མའི་གོམ་པ་
གང་པོ་འདི་གཡས་ལམ་གཡོན་ལམ་གར་འཛོག་ཡིན། འདི་ནས་བྱི་མའི་གོམ་པ་གང་པོ་འདི་བོར་
སྐབས་ཡགས་ཏེ། ད་ངེས་སྒྲུ་མ་བསགས་ཀྱི་སྤྲིག་པ་ཐམས་ཅད་སྟོབས་བཞིའི་སྟོན་སྦྱངས། དད་
པའི་རྩ་བ་བརྟན་པར་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་ཀྱིས་འཕངས་པའི་ས་རོལ་ཏུ་བྱིན་
པ་དུག་གི་ལམ་དུ་ཞུགས་ན། སྟེ་བ་བྱི་མ་པན་ཆད་དུ་ལྷ་མའི་རྟེན་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་ནས།
ལམ་ལྷ་ཇེ་མཐོ་ཇེ་མཐོར་འགྲོ་བས། ཉོན་མོངས་པ་ལ་སོགས་པའི་ནམ་རྟོག་ངན་པ་འདོད་ཀྱང་མི་
འོང་བར་འགྲོ་སྟེ། ད་ངེས་གོམ་པ་བོར་སྐབས་མ་ཡགས་ཏེ་གཡོན་ལམ་དུ་བོར་བ་ལྟར། ད་ངེས་དལ་
འཁྱོར་ཐོབ་བརྟན་པ་ལ་ཞུགས་ནས། ཁས་སྒྲངས་དང་འགལ་བར་བྱས་པས་ངན་སོང་དུ་སྟེས་པན་
ཆད་ཐར་པ་བས་མཐོ་རིས་ལྷ་མི་རང་ཡང་མི་ཐོབ་པར་འགྲོ་བ་ཡིན་གསུང་། ངན་སོང་ཁོ་ནར་མ་
སྟེས་ཀྱང་རྒྱལ་བའི་བཀའ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་མི་ཁོམ་པ་གར་སྟེས་ཀྱང་དགེ་བ་ནི་བྱར་མེད། མི་
དགེ་བ་ནི་རྩོལ་ཉོག་ཏུ་སྟོད་ཙམ་ན། ཇེ་དམའ་ཇེ་དམར་འགྲོ་བ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་གསུང་། དེ་བས་ཡོད་
མེད་ད་ངེས་ལ་སྤྲུག་པས། པན་ཡོན་དང་ཉེས་དམིགས་འདི་འདྲ་བ་ཐོས་ནས་ཤེས་ཀྱང་། གཡས་ལམ་

དང་འབྲ་བའི་དགེ་བ་མི་བྱེད་པར། གཡོན་ལམ་དང་འབྲ་བའི་སྤྲིག་པ་རྩམ་པོ་ཆེ་མི་བྱེད་དགྲ་བྱེད་པ་
འདི་ཤིན་ཏུ་ཡང་མི་རིགས་སྣམ་སྟེ། བྱེད་པར་ངེས་པའི་ལས་ངན་གྱིས་རང་དབང་མེད་པར། མདོ་
ལམས་སྤང་གི་མི་གསུམ་དུ་སྒྱུར་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་གྱུར་པས། ཆོས་ནས། དལ་འབྱོར་
ཕུན་ཆོགས་རྟེན་དཀའ་འདི། །ལས་གྱིས་མནར་བ་རྣམས་གྱིས་བཅོམ། །ཞེས་གསུངས་སོ།

༥ འོ་ན་དུག་དང་འབྲ་བའི་སྤྲིག་པ་དེ་སྦྱོང་ཡང་དགོས་སམ། ད་ལྟ་དལ་འབྱོར་གྱི་ལྷས་ཐོབ་པ་
འདི་རྒྱད་ལ་སྤྲིག་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་ནམ་སྟུང་ན། མ་ཡིན་པར་སྟོན་པ་ནི།

ཆེ་འདིར་དལ་བ་ཕུན་ཆོགས་ཐོབ་པ། །
རྒྱད་ལ་སྤྲིག་པ་ཟད་ནས་ཡེ་མེད། །
འདིར་སྦྱེས་མ་ཡིན་དུས་འདིར་སྦྱེས་བྱིར། །
དེ་བས་དེ་ནི་སྤྲིག་དང་བསོད་ནམས། །
གཉིས་ལས་བསོད་ནམས་སྤར་བྱས་བའམ། །
ཡང་ན་བསོད་ནམས་སྟོབས་ཆེ་བའམ། །
ཡང་ན་འཆི་ཁའི་སེམས་ལས་གྱུར་བའི། །
ད་ངེས་དལ་འབྱོར་ཕུན་སུམ་ཆོགས་ཐོབ། །
དེ་བས་དེ་ཐོབ་དོན་ཡོད་བྱ་བྱིར། །
ཐོག་མ་མེད་ནས་བསམས་པའི་སྤྲིག་སྦྱང་། །
དཀར་པོའི་བག་ཆགས་ཀྱན་ནི་གསོས་གདབ། །
དེ་ལྟ་ན་ནི་སྤང་མཐར་ཐུག་འགོ། །
མ་ལེགས་ན་ནི་བསོད་ནམས་ཟད་ནས། །
ཕུན་མཐར་ཐུག་པར་འགོ་བའི་ཉེན་ཆེ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །སྤྲི་སྤྲིག་གིས་ངན་སོང་དུ་སྦྱེ་བ་ཡིན་ཀྱང་། ད་ངེས་དལ་འབྱོར་གྱི་ལྷས་

ཐོབ་པ་འདི་སྤར་བསགས་ཀྱི་སྒྲིག་པ་ཐམས་ཅད་ཟད་ནས། རྒྱུད་ལ་སྒྲིག་པ་ཡི་མེད་པ་ཅིག །ད་རེས་
 འདིར་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་གསུང་། དེ་ཅི་ན། ད་ལྟ་བུསྟན་པ་མར་འབྱིབ་ཀྱི་དུས་དགེ་སྤོང་མཐུང་ཁ་བྱེད་
 པའི་དུས་འདིར་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་གི་རྒྱུད་ལ་ཡོན་ཏན་གྱི་དངོས་པོ་གང་ཡང་སྐྱེར་མི་བདུབ་
 པ་འདུག་པ་གསུང་། འོ་ན་གང་གིས་སྐྱེས་སྟུང་ན། རང་ཅག་ལས་འདྲེས་མ་ལ་སྟོད་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་
 པས། ད་རེས་དལ་འབྱོར་གྱི་ལུས་ཐོབ་པ་དེ་ནི་རང་ཅག་གི་རྒྱུད་ལ་དགེ་མི་དགེ་གཉིས་ཀའི་ལས་
 ཡོད་པ་ལ། དགེ་བའི་ལས་སྤར་བྱས་ཏེ། སྐྱེ་བ་སྤར་བས་ཅིག་གི་གོང་དུ་ཚུལ་བྱིས་པ་བསྐྱུངས་པའི་
 ལས་ཀྱིས་ཐོབ་པའམ། ཡང་ན་དུས་མཉམ་ཡང་དགེ་བའི་ལས་སྟོབས་ཆེ་བས་མི་དགེ་བའི་ལས་བྱིལ་
 ཀྱིས་མནན་ནས་ཐོབ་པའམ། ཡང་ན་སྟོབས་མཉམ་ཡང་སྐྱེ་བ་སྤར་མའི་འཆི་ཁ་མ་ལ། དགེ་བའི་
 བཤེས་གཉེན་ལྟ་བུས་སློབ་གསོས་པས་དགེ་བའི་སེམས་གསལ་བར་སྐྱུར་པ་ལས། ད་རེས་དལ་འབྱོར་
 ལུན་སྟུང་ཆོགས་པའི་ལུས་ཐོབ་སྟེ། ཤིན་ཏུ་དཀའ་བ་ལས་ཐོབ་པ་ཡིན་པས།

དེ་བས་ན་དེ་ཐོབ་པ་དོན་ཡོད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། འདི་ལྟར་འབད་པར་བྱ་སྟེ། འོ་སྟོལ་གྱི་རྒྱུད་
ལ་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས། མི་ཁོམ་པའི་གནས་ནམས་སུ་སྦྱེ་བའི་རྒྱ་ལ་ཕྱག་པོའི་བང་མངོན་
བཞིན་དུ་རེ་རེ་བཞིན་ཡང་དེ་གཅིག་ཕྱ་བསགས་པ་འདྲ་བ་ཡོད་པས། དེ་དག་མ་སྦྱངས་ན་ཕྱི་མ་དེ་
དག་ཏུ་སྦྱེ་བས་ན་དག་ངེས་སུ་སྦྱང་དགོས་པས། སངས་རྒྱས་སུམ་རྒྱ་ཙ་ལྷ་མདུན་དུ་ཡིད་ལ་བྱས་ལ་
ཉིན་མཚན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལྷུང་བ་བཤགས་པའི་སྟོན་སྟེན་ཕྱིག་པ་སུན་དབྱང་། ཉིན་གྱི་
སྟོབས་ལྷ་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྒྱུབས་སུ་འགྲོ་ཞིང་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད། སོར་རྒྱད་པའི་
སྟོབས་ཕྱིན་ཆད་སྟོག་ལ་བབ་ཀྱང་མི་བྱ་སྟུང་དུ་དམ་འཆའ། གཉེན་པོའི་སྟོབས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
ཀྱིས་འཕངས་པའི་ཆོགས་གསོག་པ་ལ་ཉིན་མཚན་དུ་འབད་པ་སྟེ། དེའི་བྱེ་བྲག་མང་དུ་ཡོད་པ་ཡང་
ཤེས་པར་བྱས་ལ་སྟེན་པ་དག་པར་བྱའོ་གསུང་། རང་གི་རྒྱུད་ལ་དད་པ་དང་ཚུལ་བྲིམས་དང་ཉིང་ངེ་
འདྲིན་དང་ཤེས་རབ་དང་བྱམས་པ་དང་སྟིང་རྩེ་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་སོགས་པ་དཀར་པོའི་
བག་ཆགས་ཡོད་པ་ཀུན་ཚུལ་སྣ་ཆོགས་པའི་སྟོན་སྟེན་ཡང་དང་ཡང་དུ་འདྲིས་པར་བྱས་ཏེ་གསོས་
བཏབ་ནས་འབྲས་བུ་བཟང་པོ་འབྱིན་ནུས་ངེས་སུ་བྱའོ་གསུང་།

དེ་ལྟར་བྱས་ན་སྤྱང་བ་ནས་སྤྱང་བའི་མཐར་ཐུག་པར་འགྲོ་བས། དཔེར་ན་མི་གཅིག་གིས་རྟུག་

ཀྱང་ཐོས་ཟས་ཀྱང་ཐོས་སྒྲན་ཡང་ཐོས་པ་ལ། སྒྲན་པ་མཁས་པ་ཅིག་གིས་དྲག་ཐོས་པ་དེ་ནི་སྒྲག་ཏུ་
བརྟག་ཟས་ཐོས་པ་དེ་ནི་སྒྲན་ཏུ་བསྒྱུར། སྒྲན་ཐོས་པ་དེ་ནི་འཆི་བ་མེད་པ་ཅིག་ཏུ་བསྒྱུར་ན། ནད་པ་
དེ་ནི་དོན་ཆེ་ལ་སྒྲན་པ་དེ་ནི་དིན་རེ་ཆེ་གསུང་། དཔེ་དེ་བཞིན་ཏུ་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་སྤྱིག་པ་སྟོབས་
བཞིས་སྤྱང་ཏུ་བརྟག། མཐོ་རིས་ཀྱི་ཆེད་ཏུ་བྱས་པའི་དགེ་བ་ཟག་བཅས་ནི་ཟག་མེད་ཏུ་བསྒྱུར། རང་
ཉིད་ཞི་བ་དེ་ཐོབ་པའི་ཆེད་ཏུ་བྱས་པའི་དགེ་བ་དེ་ནི་མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་རྒྱར་
བསྐྱོར་བརྟག་ན། སྟོབ་མ་དེ་ལས་དོན་ཆེ་བ་མེད་ལ། སྟོབ་དཔོན་དེ་ལས་དིན་ཆེ་བ་མེད་གསུང་། མ་
ལེགས་ཏེ་དེ་ལྟར་མ་བྱས་པར་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ནག་པོའི་བག་ཆགས་གསོས་བཏབ་ནས། རྒྱར་
བསགས་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཟད་པར་བྱས་ན། ངན་སོང་ཉིང་སིངས་བྱེད་པར་འགོ་
བའི་ཉེན་ཆེ་གསུང་།

༥ དེ་ལྟར་ཆེ་འདི་ནས་བྱི་མར་འགོ་ས་གཉིས་ལས་མེད་པས། རྒྱང་བ་ནས་སྤྱན་པར་འགོ་བ་
སྤངས་ནས། རྒྱང་བ་ནས་རྒྱང་བའི་མཐའ་སྒྲབ་པར་སྟོན་པ་ནི།

གསལ་རྒྱལ་གྱི་འཕ་སྟོབ་དཔོན་སྤྱི་གསུང་། །

རྒྱང་ནས་རྒྱང་བའི་མཐར་སྤྱག་གལ་ཆེ། །

ཐེག་པ་ཀུན་ལས་བྱི་རོལ་མ་གྱུར། །

རྒྱང་ཆ་བས་འདི་ལས་ཆེ་མེད་དེ་ཐོབ། །

སྤྱན་མཐར་འགོ་བའི་ལྷགས་མེད་རྒྱང་མཐའ། །

འདོད་ན་སྤྱི་ཡི་སྟོན་ལམ་གྲུབ་དགོས། །

དེ་འདོད་མཁན་སྟོབ་ལ་སོགས་ཀུན་དང་། །

མི་མཐུན་བྱེད་དགོས་བསྐྱུན་པས་མི་འོང་། །

སྤྱ་ཆོགས་ཚུལ་ནས་ཆོགས་ནམས་གསོག་དགོས། །

གནས་སྐབས་ཀུན་ཏུ་བྱེལ་ལེ་འདུག་པས། །

ཆོགས་བསག་སྟོ་སྤངས་སྟོན་ལམ་བཏབ་ན། །

སྤང་བའི་མཐའ་འོང་གཞན་དུ་མ་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས་སོ། དགེ་བཤེས་པོ་ཏོ་བ་སྤྲུགས་ན་བཞུགས་པའི་དུས་ན། ཐེང་བྱ་ཡེ་ཤེས་འབར་བྱ་བ་ཅིག་གིས། སྤྱི་ལ་སྒྲོར་གང་ཅམ་ཞིག་ལ་ང་ཅིག་བསྒྲོལ། དགེ་བཤེས་ལ་ཁབ་གཅིག་སྤུལ་ནས། ཕྱི་མ་ལ་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱི་ཤེས་རབ་ཅམ་ཞིག་ཞུ་འཆའ་བྱས་པས། དགེ་བཤེས་ཀྱི་ཞལ་ནས། གསལ་རྒྱལ་གྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་ནས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་བྱས་ན་འོང་བས། ཇི་ལྟར་རྒྱལ་བ་ནམས་ལ་མི་ནམས་ཀྱིས། །མཆོད་པ་བྱས་པས་སྲིད་པ་གཞན་དག་ཏུ། །ནམ་སྤྱིན་འདོད་པ་རྒྱ་ཆེན་སྣ་ཆོགས་ཐོབ། །གསོལ་བའི་དོན་དེ་རྒྱལ་པོས་གསན་པར་གྱིས། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དལ་འཕྱོར་ཐོབ་པའི་དུས་འདིར་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོགས་བསགས་ན། ཕྱི་མ་ལ་འདོད་པའི་འབྲས་བུ་འབྱུང་བས་དེ་ལྟར་བྱ་བར་གསུངས།

འདོད་པའི་འབྲས་བུ་ཡང་སློབ་དཔོན་སྤྲུབ་ཀྱིས། སྤང་ནས་སྤང་བའི་མཐར་ཐུག་སྤྲུབ་ནས། །སྤང་བའི་མཐའ་དང་སྤང་ནས་སྤྲུབ་མཐར་ཐུག་སྤང་ནས་སྤང་བའི་མཐར་ཐུག་གང་ཟག་ནི། །བཞི་སྟེ་དེ་དག་ནམས་ཀྱི་དང་པོ་མཛད། །ཞེས་སྤྲུབ་ཞི་གསུངས་པའི་སྤྲུང་པོ་འདི་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བར་གསུངས་པ་ལ། ད་རེས་དལ་འཕྱོར་མི་ལུས་ཐོབ་ནས། །སོ་སོ་ཐར་པ་ནས་རིག་པ་འདྲིན་པའི་བར་གྱི་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་ཀུན་ལས། ཕྱི་རོལ་དུ་མ་ཐུར་པར། །བསྟན་པ་མཐའ་དག་གི་སྒྲོར་ལྷགས། །ནས་བསྐྱབ་ཏུ་ཡོད་པ་འདི། སྤང་བའི་ནང་ནས་སྤང་བ་ཡིན་ཏེ། སྤང་ཆབས་འདི་ལས་ཆེ་ཐབས་མེད་པ་ཅིག་ཐོབ་པ་ཡིན། དེ་ཐོབ་ནས་ཁས་ལྷངས་མི་སྤང་ཞིང་། སྤྲིག་སྣ་ཆོགས་བྱེད་ན་སྤང་བ་ནས་སྤང་བའི་མཐར་འགྲོ་བ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ལུགས་མེད་དེ་མི་རིགས་པས་སྤང་བ་ནས་སྤང་བའི་མཐར་འགྲོ་བ་ཅིག་བྱེད་དགོས། དེ་ལ་ངེ་སྐད་ཁས་ལྷངས་པ་ནམས་མིག་གི་འབྲས་བུ་ལྟར་སྤང་ཞིང་། སྤང་བསགས་ཀྱི་ལས་ངན་ཐམས་ཅད་སྟོབས་བཞིས་སྤྱུངས། སྒྲོ་སྣ་ཆོགས་ནས་ཆོགས་གསོག་ཅིང་སྒྲོ་སྤྱུངས་ན། །བདེ་འགྲོའི་རྟེན་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་ནས། །ཐ་མ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་དུ་འགྲོར་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་བྱ་དགོས་ཏེ། དེ་འདོད་ན་སློབ་དཔོན་སྤྲུབ་ཀྱིས་སློབ་ལམ། །འཁོར་བར་འཁོར་ཆེ་སྟེ་གནས་ཐམས་ཅད་དུ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་སློབ་ལམ་གྲུབ་དགོས། དེ་གྲུབ་པར་འདོད་ན་མཁན་སློབ་ལ་སོགས་པ་ཆེ་འདི་པ་ཀུན་དང་ཡང་མི་མཐུན་པར་བྱེད་དགོས་ཏེ། དེ་ཡང་བྱ་བའི་ཆ་བསྐྱབ་པ་གསུམ་

གྱི་ལམ་དུ་འཇུག །བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ལས་སྡོག་པར་བྱེད་པ་ནི། ཀལ་ན་མི་ཏྲ་བ་ཡིན་པས། དེ་དང་
མི་མཐུན་པར་ག་ན་བྱེད་དེ་བསྐྱོན་དགོས་པ་རང་ཡིན་གསུངས།

འོ་ན་གང་དང་མི་བསྐྱོན་ན། མིང་མཁན་སློབ་ཏུ་བཏགས་ནས། ལས་ཆོས་ལ་འཇུག་པ་སྐྱད་
ཟེར་ཞིང་སྡིག་པའི་ལས་ལ་སྦྱོར་བ། ལས་མར་ཟན་སྤངས་ནས་ལག་ཏུ་གྲ་ཐུབ་སྟེར་བ་དེ་དང་མི་
བསྐྱོན་པ་ཡིན་ཏེ། པོ་ཏོ་བར་སྦྱོང་ན་བཞུགས་པའི་དུས་ན། དགེ་འདུན་གྱི་འབྲི་གནག་རི་པ་ཐེལ་ལ་
གཏོང་བ་ལ་ཆུ་ལ་འགོར་མ་བཏུབ། མཇུག་ཏུ་གཡག་ཆན་གཅིག་གིས་སྒྲ་དངས་ནས་སོང་། ང་ནི་
འགོ་བར་འདུག་སྟམ་ཅ་ན། རྒྱ་དཀྱིལ་དུ་བསྐྱད་ནས་གཡས་གཡོན་དུ་རྩ་གྲྱོག་ཅིང་། གཞན་འགོར་
མ་སྟེར་བ་གཟིགས་པས། ད་མན་ཆད་གྱི་མཁན་སློབ་ཀྱི་ཀྱང་དང་པོ་བསྐྱོན་པའི་སྒྲོར་བཅུད། དེ་
ནས་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཆོ་ནས་ཀལ་དུ་མི་སྟེར་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ལ་སྦྱོར་བ་འདི་དང་འདྲ་བ་ཡིན་
སྟམ་པ་ཅིག་བྱུང་གསུང་སྐད། དེ་ལྟ་བུ་དང་བསྐྱོན་ན་ཆོས་མི་འོང་བས། དམ་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་ཉིད་
ནས་ཀྱང་། མཁན་པོ་སློབ་དཔོན་མི་ཡི་དབང་ཕྱག་དང་། །དེ་བཞིན་གནས་བརྟན་དགེ་འདུན་དག་གི་
བཀའ། །བརྟགས་པས་རིགས་པ་ཉིད་ན་ཆེག་བཞིན་བྱ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་མིན་ན་བར་སྤྲད་བྱ། །ཞེས་
གསུངས་པ་ཡིན་པས།

མཁན་སློབ་ཀྱི་ན་རེ། ད་རེས་དགེ་འདུན་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པ་འདི་ལ་ཅིག་བྱེད་དགོས་ཟེར་
ཅ་ན། རུས་པ་ཡོད་ན་དེ་ལྟར་མི་མང་ད་པར་ཁྱེད་ཀྱིས་ལ། དེ་རང་སྒྲོག་ལ་བྱེད་དུ་མི་གཞུག །དེ་ཡི་རུས་
པ་མེད་ན། ངན་བྱ་འདི་མི་བྱེད་པར་ཁྱེད་ཀྱིས་ལ་བར་སྤྲད་པས། ཁྱོད་འདི་མི་བྱེད་ན་བྱིན་ཆད་གནས་
གྱི་ནང་དུ་མ་སྡོད་པར་སོང་གིག་ཟེར་ན་ལངས་ནས་འགོ་དགོས་པ་ཡིན་གསུང་། དེ་ལྟར་བྱས་ནས་
ཀྱང་སོབ་བེ་བསྐྱད་པས་མི་འོང་། སྒོ་སྒྲ་ཆོགས་ནས་ཆོགས་གསོག་དགོས་ཏེ། མདོར་ན་བྱ་བ་ངན་པ་
ཐམས་ཅད་སྤངས་ནས། བྱ་བ་བཟང་པོ་རང་གཞན་གྱི་དོན་དུ་འཇུག་པའི་དཀོན་མཆོག་མཆོད་པ་ལ་
སོགས་པའི་དགེ་བའི་ལས་ལ་དུས་དང་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཏུ་བྲེལ་ལེ་བ་འདུག་པ་ཅིག་ལ་ཟེར་བ་
ཡིན་གྱི། བྲེ་སྦྱེ་ཐོགས་ནས་བྲེལ་བ་ལ་མི་ཟེར་གསུང་། དེ་ལྟར་དགེ་བའི་ཕྱོགས་ལ་གནས་སྐབས་
ཐམས་ཅད་དུ་བྲེལ་བ་སྐྱུལ་བ་ཅིག་གིས་ཆོགས་བསགས་ཤིང་སྦྱོས་བྱ་གསུམ་གྱི་རིམ་པས་སྒོ་སྤྲངས།
མ་འོངས་པ་ན་འང་དེ་ལྟར་བྱེད་པར་སློན་ལམ་གདམ། ད་ལྟ་བས་མ་སྦྱོར་གཉིས་ཀྱིས་སྐྱབ་པར་མ་རུས་

པ་ནམས་ཀྱང་སྒྲོན་ལམ་གྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་བསྐྱབས་ན། སྤང་བ་ནས་སྤང་བའི་མཐར་ཐུག་དུ་འགྲོ་
བ་འོང་གི། དེ་ལས་གཞན་དུ་རྒྱུ་ལག་བརྒྱུད་ནས་བསྐྱད་པས་སྤྲོད་མཐའ་ལས་སྤང་མཐའ་མི་འོང་
གསུང་། དེས་མངོན་མཐོང་དང་ངེས་ལེགས་སྐྱབ་པའི་རྟེན་དལ་འབྱོར་རྟེན་པར་དཀའ་བ་སྒྲོམ་པར་
གསུངས་ནས།

བདུན་པ། འཆི་བ་མི་རྟག་པ་སྒྲོམ་ཚུལ།

༥ ད་ནི་རྟེན་དཀའ་ལ་འཇིག་པར་སྤང་བ་མི་རྟག་པ་འཆི་བ་རྗེས་སུ་བྲན་པ་སྒྲོམ་པར་སྒྲོན་པ་ནི།
དེ་ལྟར་དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའ་ཐོབ་ནས། །
ཆེ་འདིའི་སྒྲོད་པ་དུད་འགྲོ་དང་མཚུངས། །
དེ་ཡང་མི་བས་དུད་འགྲོ་སྐྱབས་ཆེ། །
དེ་བས་ཆེ་འདིར་ཤི་སྤར་འཐམས་པ། །
སྤང་སེལ་ཆེན་པོ་བསྒྲོམས་པས་ཐག་བཅད། །
སྤང་བ་སེལ་དང་མི་སེལ་བྱར་མེད། །
དེད་ཀྱི་སྤང་སེལ་འཆི་བ་རྗེས་བྲན། །
སྤང་བ་ཐམས་ཅད་བསལ་ནས་འགྲོ་བྱིས། །
དེ་བས་ཐབས་ཚུལ་ཀུན་གྱིས་དེ་བསམ། །
དེ་ཡང་རྣལ་མར་སྒྲེས་པའི་ཆད་ནི། །
བྱེས་པ་ཐག་རིང་བྱེས་སུ་ཡུན་རིངས། །
བསྐྱད་པ་དང་ནི་ཡུལ་དུ་འགྲོ་བ། །
དེ་ཡང་བྱིར་མི་སྒྲོག་པར་གནངས་འགྲོའི། །
གྲོགས་པོ་ཐུག་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། །
དེ་ཡི་རི་ལྟར་ལོང་མེད་དེ་འདྲ། །

དེ་ལྟ་ན་ནི་སྒོ་ལ་བྱུང་བ། །
བེའུ་བརྟོད་བཞིན་ཆེ་འདིར་བཏགས་པས། །
རྒྱུང་རིང་འགོ་བཞིན་ཆོས་ལ་ཞུགས་ཀྱང་། །
ཁ་ཕྱིར་འཁོར་ཞིང་ཆེ་འདིར་སྤར་དམ། །
བརྟོད་བཀོལ་སྒོད་ནས་འགོ་བ་བཞིན་དུ། །
འདི་ལ་མི་ལྟ་སྒོད་ལ་སྤར་གཞུག།

ཅེས་གསུངས་སོ། །འདི་ནི་སྟོན་པ་སངས་ཀྱི་སྤྱན་དུ་གཉིས་ཀྱིས་སྟོན་མོ་བྱས་ནས་ཞུས་པའི་སྐབས་སུ། དགེ་བཤེས་ཀྱི་ཞལ་ནས། དལ་འབྱོར་མི་ལུས་ཐོབ་ནས་ཕྱི་མ་པན་ཆད་ཀྱི་ཆོས་མི་བྱེད་པར། ཆེ་འདི་ཡི་ཆོགས་གཅིག་སུ་བྱེད་ན་དུད་འགོ་དང་ཁྱད་མེད་པ་ཡིན། བན་ཏར་ཆེ་འདི་སྒྱུར་བ་ལ་མི་བས་དུད་འགོ་སྐབས་ཆེ་བར་འོག་ནས་ཀྱང་གསུང་། ཆེ་འདི་དེ་སྒྱུར་པ་གང་ཡིན་ན། ད་ལྟ་སྐྱེ་བོ་ཁྱིམ་པ་ན་མས་ཀྱི། རང་སྐྱེ་བ་སྤྲུལ་གང་ནས་འོངས་པ་དང་། ད་གར་འགོ་བའི་རྟོག་དཔྱད་ཅི་ཡང་མི་བྱེད་པར་བྱ་ཅི་ཐོགས་དང་། བྱ་མོ་ཅི་རྒྱུངས་དང་། དག་ཅི་ཐུལ་དང་། ལུན་ཅི་ཁྱོངས་བྱེད་ན། དེ་དུད་འགོ་དང་ཁྱད་མེད་དེ། རིན་པོ་ཆེའི་སྤྱིང་ནས་དུག་སྤངས་པ་ཡིན་ལ། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ན་མས་ཀྱང་ཆེ་འདི་དེ་རྟོད་པ་དང་། བཀྱར་སྟེ་དང་སྟན་གསལ་ལ་དམིགས་ནས་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་དགེ་བ་ཅི་བྱེད་ཀྱང་ཆེ་འདི་དོན་དུ་གཉེར་བར་སོང་བས། རིན་པོ་ཆེའི་སྟོན་ཀྱིས་མི་གཙང་བ་ཕྱགས་པ་ཡིན། ཆེ་འདི་དོན་དུ་གཉེར་བས་དགེ་སྦྱོར་མིས་ཅི་མཐོང་དང་། མི་ཡི་མིག་སྤར་ཅི་མཛེས་བྱེད་པ་དེ་ལ། གཞོན་པའི་དུས་ན་མིས་རྩིས་རབ་འདུག་པ་འདྲ་ན་འང་། གཉེར་མ་འདུག་ཀྱིས་སོང་ཅ་ན་གྱི་རོ་ལས་ཀྱང་ཅོག་པ་ཅིག་ལས་མི་འོང་བར་འགོ་བ་ཡིན་གསུང་སྐད།

མདོར་ན་ཆེ་འདི་ལ་བལྟས་ན་ཅི་བྱས་སྟོག་ཏུ་འགོ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་ཤེས་པར་དཀའ། མ་ཆོར་བར་འོང་ཉེན་ཡོད་པ་ཡིན་གསུང་། ད་ལྟ་ཡང་ཆོན་ཅིག་ཡགས་རབ་འདུག་སྟུང་ཅ་ན། དེ་ལོ་རིམ་ལྟར་ཁྱེ་ལོག་རེ་རེ་བྱས་པས། བཏོག་བཏོག་ནས་བརྒྱུད་པའམ། འཐེན་འཐེན་ནས་བཏང་བ་བཞིན་དུ་རིང་རྒྱུངས་རྒྱུངས་སོང་བ་ཐམས་ཅད། ཆེ་འདི་ལ་ཤི་སྤར་འཐམས་པས་ལན་པ་ཡིན་པས།

དེའི་གཉེན་པོར་སྤང་སེལ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པ་ལ། ཆོ་འདིའི་བྱ་བ་ལ་དོན་མེད་པར་ཐག་བཅད་ནས།
ཕྱི་མའི་བྱ་བ་ལ་འདུག་པར་བྱ་གསུང་། དེ་ཡང་པོ་རྟོ་བའི་ཞལ་ནས། ད་ལྟ་སྤང་བ་སེལ་ལོ་མི་སེལ་ལོ་
ཟེར་ཏེ། དེས་ན་ཉར་ན་དེད་ལ་བྱ་རྒྱ་རང་མེད། དེད་ཀྱི་སྤང་སེལ་མི་རྟག་པ་སྒྲོམ་པ་འདི་ཡིན་ཏེ། ཉི་
དུ་འབྲེལ་བ་དང་རྩལ་ལོ་བྱད་ལ་སོགས་པ་ཆོ་འདིའི་སྤང་བ་ཐམས་ཅད་བསལ་ནས། རང་གཅིག་ཕྱི་
གཉིས་སུ་མེད་པར་ཆོ་ས་རོལ་ཏུ་བྱད་ཀྱིས་འགྲོ་བར་ཤེས་ཅན་། ཆོས་མེན་པ་ཅིས་ཀྱང་བྱར་མེད་
སྟུང་ནས། ཆོ་འདི་ལ་མ་ཆགས་པར་གོང་པོ་འོན་པ་འདྲ་བ་ཅིག་ཀྱང་གདོད་འོང་བ་ཡིན་གསུང་།
འདི་སྟོལ་མ་སྐྱེས་བར་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལམ་འགགས་ནས་འདུག་པ་ཡིན་གསུང་།

དགེ་བཤེས་ཀ་མ་བ་དེ་ཀྱན། དུས་རྟག་ཏུ་འཆི་ཆགས་གཅིག་ཕྱི་མཇུང་པ་འདྲ་བར་འདུག་པ་
ལ་འདའ་ག་ཅན་། འཆི་བ་བཤའ་མ་དེ་ད་གདོད་སྟོལ་བྱུང་གསུང་སྐད་ན། འདི་གཅིག་སྟོལ་བྱུང་ན།
ཆོས་པ་བཤའ་མ་ཅིག་འོང་བ་ཡིན་པས། དགེ་བཤེས་དགོན་པའི་ཞལ་ནས། རྩོ་བོ་ཀྱན་གྱི་ཙབ་ཙུབ་
དེ་ཡོ་ཞོག་ལ་འཆི་བ་གཅིག་ཕྱི་སོམས་དང་། ཆོས་ཡོད་པ་འོང་གི་བྱ་བ་དེ་ཡིན་པས། འདི་རྒྱུད་ལ་ཅི་
སྟེ་བྱེད་དགོས་པས། ཐབས་ཚུལ་ཀྱན་གྱིས་འདི་བསམ་པར་བྱ་སྟེ། ཞར་ལ་ཆོགས་གསོག། ཞར་ལ་
སྐྱིབ་པ་སྟོང་། ལྟ་དང་སྒྲ་མ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་ཤིང་། རུས་ཤིང་དང་བཅས་པས། བྱ་བ་ཉར་གྱིས་
བསམས་ན་ལོ་བརྒྱད་ཡང་མི་སྟེ་སྟུང་པ་ཅིག་ཀྱང་འདུས་བྱས་སོར་མི་སྟོང་པས་ཅི་ཞིག་ལྟར་ལ་སྟེ་
བ་ཡིན་གསུང་། དེ་ལྟར་མི་རྟག་པ་སྒྲོམ་པ་འདི་གལ་ཆེ་བས། དགེ་བཤེས་དེས་དུས་རྟག་ཏུ་གསུངས་
པས་བརྗེད་དོགས་མེད་པས་མང་པོ་མ་བྱིས་ཀྱང་། སྐབས་གཞན་དུ་གསུངས་པ་དང་། མི་རྟག་པ་སྟོན་
པའི་མདོ་བསྟན་བཅོས་ནམས་རྒྱབ་ཏུ་བྱས། སྒྲ་མའི་གདམ་ངག་གིས་ལྡེ་མིག་བྱས་ནས། ཕྱི་མི་རྟག་པ་
ནང་མི་རྟག་པ་ཚུལ་སྤྲོ་ཆོགས་ནས་བསམ་གསུང་། དེ་ཡང་རང་གི་སྟོལ་གང་སྟེ་བ་ཅིག་གི་ངོས་ནས་
སྟོབས་སུ་བྱེད་པ་ཡང་མན་ངག་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བྱ་གསུང་།

དེ་ལྟར་མི་རྟག་པ་ཚུལ་སྤྲོ་ཆོགས་ཀྱི་སྟོན་ནས་བསམས་པས། རྒྱུད་ལ་སྟེས་པའི་ཆད་སྟོན་པ་ནི།
དེ་ཡང་རྣལ་མར་སྟེས་པའི་ཆད་ནི་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། སྟོན་པ་དབང་གཞན་བྱ་བས་དགེ་ཚུལ་
གཅིག་གི་ཆེད་དུ་ཞུས་པའི་དུས་སུ། འདི་རྣམས་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན་ཁམས་པ་ལྟ་བུའི་ཐག་རིངས་
ཀྱི་མི་བྱས་སུ་ཡུན་རིངས་བསྟན་ནས། ཡུལ་དུ་འགྲོ་བའི་གོགས་མེད་པ་ལ་ཅིག་ན་རེ། ཁྱིད་ཀྱི་གོགས་

པོ་བཟང་ལ་མང་བ་གནངས་འགྲོ་བེར་བ་ཐོས་ན། དུས་ཐུག་པས་དེ་རིང་སང་ལ་ཅིའི་ལོང་ཡང་མེད་
པར། བྱ་ལོན་པར་ཆགས་ཚུར་ཆགས་ཐམས་ཅད་སྟེག་འདལ། ཏྲ་གསོ་རྒྱགས་ཕྱེ་འཐག། །ཡུལ་དུ་
བྲིམ་པའི་བོང་དང་ལམ་གྱི་འཕུལ་བོང་ཆོལ། ལམ་གྱི་གདོས་སེལ་སྐྱེལ་མ་ཆོལ་བས་པར་འགྲོ་ཡང་
འདུར་ཚུར་འོང་ཡང་འདུར་གྱིན་འོང་། དེའི་དུས་ན་གཞན་གྱིས་འདིར་ཞེན་ཅིག་སྟོད་ལ་ཆང་
འཐུང་དང་སྤྱ་ཅིག་ལོང་བྱས་ན། ཁོ་བོ་ལ་ལོང་མི་བདོག། བྱིད་རྣམས་དེ་ལྟར་མཛོད་ཅིག་ཟེར།

དེ་བཞིན་དུ་འཆི་བ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་དེ་ཡང་། བཅ་འཆི་ཆ་མེད་པར་དྲན་པས། ཆོ་འདིའི་སྤྱན་
སྐུ་ཆོགས་པ་གང་ལའང་ཆགས་ཞེན་མེད་པར། ཕྱི་མའི་དོན་གཅིག་དུ་བྱེད་པར་འོང་སྟེ། ཚུར་འོང་
བའི་བྱ་ལོན་ལྟ་བུའི་ལས་ངན་ཐམས་ཅད་སྟོབས་བཞིས་སྦྱོང་། སྒོ་སྤྲོ་ཆོགས་ནས་ཆོགས་བསགས་
ནས་བསོད་ནམས་ལེན། འཕུལ་བོང་དང་འདྲ་བའི་འཁོར་ལོ་བཞིའི་རྒྱ་རྒྱབ། བྱང་ཆུབ་སེམས་གྱི་ཏྲ་
གསོ། སྐྱིན་པའི་རྒྱགས་ཕྱེ་འཐག། །ཡུལ་དུ་བྲིམ་པའི་བོང་དང་འདྲ་བའི་དགེ་བ་རྒྱབས་ཆེ་དགུ་རྒྱབ།
སྐྱེལ་མ་དང་འདྲ་བའི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་འགྲོ་བྱེད་པའི་སྟོན་ནས། ཅི་ཡི་ལོང་མེད་པ་དེ་
འདྲ་བ་ཅིག་བྱུང་ན། འདི་སྟོན་ལ་སྐྱེས་པའི་རྟགས་ཡིན་ཏེ། བོད་དུ་འདི་བཤའ་མར་སྐྱེས་པ་ཡེར་བའི་
ཞང་བཅུ་ན། གཉན་སྟོན། འབན་གུང་རྒྱལ་གསུམ་བྱུང་གསུང་།

གཞན་འོ་སྟོན་ཐམས་ཅད་ཆོ་འདིའི་རྟོག་ཐག་མ་གྲོལ་བས་གང་དུ་རྒྱགས་ཀྱང་བརྟེན་འཆོས་
པ་ལས་མི་འོང་གསུང་། དེ་ཡང་པོ་ཉོ་བར་སྦྱང་ན་བཞུགས་པའི་དུས་སྟེ། བེའུ་གཅིག་རྟོག་ཐག་རིང་
བ་ཅིག་ལ་བཏགས་ནས་འདུག་པ་ལ། མ་མོས་དུར་བྱས་པ་དང་སྤང་གིས་རྒྱགས་ནས་སོང་། ད་ནི་མ་
དང་ཕྱད་པར་འདུག་སྟུང་ཅ་ན། ཐག་པ་ཟད་ནས་ཕྱི་གན་དུ་ཅིག་བརྟེན་ཐག་པ་སྤར་བ་ལ་ཀོར་
ཀོར་བྱས་རྟོག་སྟོན་མའི་འོག་དུ་བཅུག་ནས་དུར་དུར་དུགས་སྟེབས་སྟེབས་འདུག་པ་གཟིགས་
པས། ད་ལྟ་ཆོས་བྱེད་པ་ཀུན་ཀྱང་འདི་དང་འདྲ་བ་ཡིན་སྟུང་བ་ཅིག་བྱུང་གསུང་། ངས་ཆོས་བྱེད་པ་
ཡིན་ཟེར་ནས་སོང་། ལོ་ཡང་མང་བ་ད་སོང་ད་ཡང་ཡགས་པར་འོང་སྟུང་ཅ་ན། ཆོ་འདིའི་ལུས་ལོང་
སྟོད་ཉེ་དུའི་རྟོག་ཐག་གིས་ཕྱི་གན་དུ་བརྟེན་ནས། ཆོ་འདིའི་རྟོག་པ་སྤར་ཆེར་སོང་བར་བྱས། ཆོས་
ཡེ་མི་དྲན་པར་སྟོང་དེ་ནས་ཐ་མལ་པ་རྣམས་ལས་སྤར་བར་སོང་བ་དེ། ཆོ་འདིའི་རྟོག་སྤར་མ་བཅད་
པས་གར་ཡང་འགྲོ་མ་ཤེས་པ་ཡིན་གསུང་། བེའུ་རྟོག་སྤར་སྟོད་པས་མའི་དུང་དུ་འགྲོ་བ་བཞིན་དུ།

འཆི་བ་བསམས་པས་ཆོའདིའི་ལུས་ལོང་སྟོང་ཉེ་དུ་ལ་མི་ལྟ་སྟེ། དེ་དག་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་ཤེས་
ཅ་ན། ཆོས་ལྷ་སྟོང་དུ་ཚུད་ནས་ཆོའདིའི་ཀྱག་ཀྱིག་དུ་མི་འཆོར་བ་འོང་བ་ཡིན་པས། དབྱར་དགུན་
དང་སྟོན་དབྱིད་མེད་པར་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ཆོས་ཀྱི་སྤར་བརྩལ་ནས་བཙོན་འགྲུས་ཀྱིས་འབད་
པར་བྱ་གསུང་།

༥ དེ་ལྟར་འཆི་ཅ་ན་ཆོས་མིན་པ་ཅིས་ཀྱང་མི་སྟོངས་པར་སྟོན་པ་ནི།

ཁྱོད་ནི་བདོག་པ་ཀུན་པོར་དབང་མེད། །

ག་ཤེད་ག་ཤེགས་འཆའ་རྒྱལ་ལ་གསུངས་པ། །

ངེད་ལ་འང་དེ་ཡིན་སྤྱིར་མི་འོང་ལ། །

སྤྱི་ཆོས་མེད་ཟར་དེ་ཅམ་ཡང་མེད། །

སྤྱ་མའི་བདོག་པ་གསར་བའི་དབང་གྱུར། །

སྤྱ་མའི་ཆོས་སམ་བདེ་བའམ་གྲགས་འགྱུར། །

གང་ཡང་མིན་ན་སྤྱི་ཆོས་ཅི་བྱེད། །

ད་ལྟ་རྒྱལ་གནས་རིང་ལ་འབད་བྱ། །

རི་ཞིག་ན་ནི་རང་དབང་མེད་འགྱུར། །

འཆི་བདག་རྟེན་གྱི་ནང་ན་གནས་པ། །

རྟེན་དམར་ནང་འདུག་མར་མེ་འབྲ་བའང་། །

ཡང་དག་ཡང་བསམ་སྤྱར་དུ་འབད་བྱ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། དེ་ཡང་སྟོབ་དཔོན་སྤྱ་རྒྱལ་གྱིས། རྒྱལ་པོ་བདེ་སྟོང་བཟང་པོ་ལ། ཁྱོད་ནི་
བདོག་པ་ཀུན་པོར་ནས། དབང་མེད་ག་ཤེད་ག་ཤེགས་འཆའ་ན། ཆོས་ཀྱི་སྟོང་དུ་སྟུང་པ་ཀུན། ཁྱོད་
ཀྱི་མདུན་ན་འདོང་བ་ཉིད། ཅིས་གསུངས་ཏེ། རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་རྒྱལ་སྤིང་གྱི་བདོག་པ་ཐམས་ཅད་པོར་
ནས། རང་དབང་མེད་པར་ཆོའདི་ལ་འགོ་མ་སྟོང་བའི་ས་ག་ཤེད་དུ་གཅིག་ཕྱར་འགོ་དགོས་པས། དེ་
ལ་མ་ཐུག་པའི་གོང་དུ་ཆོས་མཛོད་ཅིས་གསུངས་པ་སྟེ། ངེད་ལ་ཡང་འོང་བས་ཆོས་ཅན་ཁ་སྟོས་ནས་

བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་སྦྱེས་པ་ལས་མ་ཤི་བ་མཐོང་ཐོས་གང་ཡང་མེད་པས་ངེས་པར་འཆི་བ་
བསམ། སའམ་ཅི་སྟེ་མཐོ་རིས་ན། སྦྱེས་ནས་ལ་ལ་མ་ཤི་བ། འགའ་ཞིག་ཁྱོད་ཀྱིས་མཐོང་བའམ།
ཤོས་སམ་འོན་ཏེ་ཐེ་ཆོམ་ཟ། ཞེས་གསུང་། དེ་བས་ན་ཐམས་ཅད་ངེས་པར་འཆི་བས། དུན་རིང་ལྟན་
ཅིག་འཁོད་འཁོད་ནས། འཆི་བས་སོ་སོར་འབྱུང་འགྱུར་ཏེ། ཟུང་ན་ཆེན་པོ་ལྷང་འགྱུར་བ། ཉེ་ནི་
འཇིག་རྟེན་འདི་ན་ངེས། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་ཡིན་གསུང་།

འོ་སྟོལ་འཆི་བ་ལ་ལམ་བྱོལ་ས་མེད་དེ། ལམ་རྒྱུས་ཐམས་ཅད་འཆི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་བཀའ། །
དོགས་པ་མེད་པར་རབ་དུ་དགའ་ཞིང་སྟོད། སྦྱེ་དང་རྒྱ་དང་འཆི་བའི་གཞོན་བྱེད་དག། མཐུ་ཆེན་
དགག་དུ་མི་ཐུབ་ཡོད་བཞིན་དུ། འཇིག་རྟེན་ས་རོལ་ཉམ་ངར་ངེས་འགོ་བ། སེམས་ཤེས་སུ་ཞིག་དེ་
ལ་དགའ་བར་སེམས། ཞེས་གསུངས། མཐུ་ཆེན་དགག་དུ་མི་རུས་པ་ཡང་། རྒྱལ་པོ་ལ་གདམས་པའི་
མདོ་ལས། དཔེར་ན་ཕྱགས་བཞི་ནས་རི་ཆེན་པོ་སྤྱིང་མཁུགས་པ་བཞི་ས་ལ་འགྲེ་ཞིང་གནམ་ལ་
རྒྱོག་གིན་བྱུང་ན། དེ་ལ་སྟོབས་ཀྱིས་རྒྱོག་པའམ། འོར་གྱིས་སྦྱ་བའམ། སྤོང་དང་སྦྱགས་ཀྱིས་རྒྱོག་
པའམ། ཤད་སྦྱང་གིས་མི་རྒྱོག་པར་འབྱུང་པོ་ཐམས་ཅད་བྱེ་མར་འཐག་ཅིང་འོང་བ་ལྟར། རྒྱ་བ་དང་
ན་བ་དང་འཆི་བ་དང་རྒྱད་པ་བཞི་པོ་འདི་ཡང་། དར་ལ་བབ་པ་དང་ནད་མེད་པ་དང་ཆེ་དང་སྤོང་
སུམ་ཆོགས་པ་ཐམས་ཅད་འདྲམས་ཤིང་འོང་སྟེ་དེ་ལ་སྟོབས་ལ་སོགས་པས་རྒྱོག་མི་རུས། འཆི་བར་
འགྱུར་བ་ནི། བཅོམ་ལྟན་འདས་ཀྱི་ཞལ་ནས། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་འཇིག་རྟེན་འདི་ནི་འདོར། ས་རོལ་དུ་
ནི་འགོ། སྦྱས་ཆེན་པོ་ནི་འདེགས། ཁྱོད་སྦྱག་པོར་ནི་འཇུག། དགོན་པ་ཆེན་པོར་ནི་འབྱམ། ཟས་ཀྱི་ཐ་
མ་ནི་ཟ། མལ་གྱི་ཐ་མ་ལ་ནི་ཉལ། གཉེན་གྱི་ཐ་མས་བསྐྱོར་ནས་སྦྱིན་པ་བྱིན་ནོ་ཞེས་གསལ་བ་ནི་
འདེབས། དེའི་ཆེ་དེའི་དུས་ན། ཆོས་འབའ་ཞིག་སྦྱབས་དང་མགོན་དང་དཔུང་གཉེན་དུ་འགྱུར་རོ། །
ཞེས་གསུངས་པ་དེ་དག་རང་ལ་སྦྱར་ནས་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ།

དེ་ཡང་། དུས་ཀྱིས་ཉེན་ནས་རྒྱལ་པོ་འགོ་འགྱུར་ན། ཁོང་སྟོད་མཛའ་དང་གཉེན་བཤེས་རྗེས་
མི་འབྱང་། སྦྱེས་བྱ་དག་ནི་གང་ནས་གར་འགོ་ཡང་། ལས་ནི་གིབ་མ་བཞིན་དུ་རྗེས་སུ་འབྱང་། །
ཞེས་གསུངས་པ་དེ་མིང་སྟོས་ནས་སྐྱེད་པ་ཡིན། དོན་ཅིག་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་ན་ཆོག་དེ་ལ་བཞེན་ནས་
བསྐྱེད་པར་ཆོག་གསུང་། རང་ཅག་འཆི་ཆགས་ཡེ་མི་བྱེད་པར། ཆེ་འདིའི་ཆོས་གཅིག་བྱེད་པ་

དེ། འཆི་བ་སྒོ་ལ་མ་སྒྲིས་པ་ཡིན། འདི་སྒོ་ལ་སྒྲིས་ན། ཤིང་ལས་ལོ་འབྱུལ་འདྲ་ཞིང་ཆུ་བོའི་རྒྱན་
དང་མཚུངས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཐམས་ཅད་བོར་ནས་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པར་ངེས་པར་འཆི་ཅ་ན་ཕྱི་
ཆོས་ཀྱིས་ཅི་བྱེད། འདི་ག་རྟེན་པའི་གཏམ་དངགས་ལས། ཕྱིས་མི་འོང་ལ་ཕྱི་ཆོས་མེད། ཟེར་བ་དེ་
ཅམ་གྱི་ཆོད་ཀྱང་ངེད་ལ་མེད་པས། ཤི་བའི་རྟེན་ལ་ཡང་འདིར་ལོག་ནས་འོང་བ་བཞིན་དུ། ལ་
ཆེམས་ཚུན་ཆང་འབོགས་ཏེ། ཡུང་བར་གཙོ་བོ་རྒྱུ་པོ་ཅིག་འཆི་བས་ཉེ་དུ་རྣམས་ཀྱིས་ངེད་ཅག་རི་
ལྟར་བྱེད་བྱས་པས། ཁོ་ཤེད་ང་གསོན་ཅ་ན་མཉན་དུ་མི་བཟུབ་པར་དང་འདི་ཅུག་སོང་བ་ཅིག་ལ་
འདི་འམ་ཟེར་སྐད་དེ། ངེད་ལ་ཁོའི་སྒོ་ཆོད་དེ་ཅམ་ཡང་མེད་གསུང་།

མི་དབང་སྒྲ་མའི་བདོག་པ་ཀྱན། ཀུམ་པ་ཡི་ནི་དབང་གུར་ན། སྒྲ་མའི་ཆོས་སམ་བདེ་
བའམ། གྲགས་པ་དག་ཏུ་འགྱུར་རམ་ཅི། ཞེས་པ་ལྟར་ཕྱི་ཆོས་བྱས་ཀྱང་རང་ཅག་ལ་ཅི་ཡང་མི་པན་
ཏེ། རྒྱལ་པོ་ཆོས་རྒྱལ་ལྟ་བུ་མེད་བྱ་བ་སྟོབས་ཀྱི་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་འཛམ་བུ་གླིང་ལ་
དབང་བ་ཡིན། རོར་གྱི་ལྷ་འཛམ་ལྟ་བུ་ལྟུང་པས། ལུབ་གཅིག་ལ་མཆོད་རྟེན་བརྒྱུད་ཁྱི་བཞི་སྟོང་ཡང་
ཟེར། བྱེ་བ་ཡང་ཟེར། དེ་ཅམ་ཆེག་པར་བྱས་པ་ཡིན། དེ་ཡང་ནད་ཀྱིས་བཏབ་ནས་དགེ་འདུན་རྣམས་
བསྐྱེད་འདི་ལ་བྱོན་པའི་དུས་སུ། དག་འདུན་ལ་བསྟེན་བཀྱར་བྱེད་པའི་ཡོ་བྱད་ཁྱེར་ལ་ཤོག་བྱས་
པས། སྟོན་པོ་རྣམས་མིག་ས་ལ་བལྟས་ནས་རྒྱལ་བུ་ཕྱི་མ་རྣམས་ལ་དགོས་ཟེར་ནས། བསྟེན་བཀྱར་
བྱེད་དུ་མ་བཟུབ། སྟོན་པོ་ཆུག་ང་ཆེ་བ་དག་གཅིག་གིས་ཨ་རུ་ར་སྟོན་པ་རྟོག་བོ་གཅིག་བྱིན་པས། དེ་
ལ་དགེ་སྟོང་སུམ་བརྒྱ་ཅམ་གྱིས་རྒྱལ་པོའི་ཆོགས་བསག་པའི་ཕྱིར་བུ་ས་ལའི་འདབ་མ་ཅམ་རེ་རེ་
བགོས་ནས་གསོལ་ཟེར།

དེ་ལྟར་རང་ལ་དབང་མེད་པར་རྒྱལ་པོ་ཕྱི་མའི་དབང་དུ་འགྱུར་བའི་འཕྱོར་པ་དེ་སྦྱིན་གཏོང་
ལ་སོགས་པ་མ་བྱས་པས། རང་གི་ཆེ་ཕྱི་མའི་ཆོས་སུ་ཡང་མ་གྱུར་ལ། ཆེ་འདིའི་ལུས་སེམས་བདེ་
བའི་རྒྱར་ཡང་མ་གྱུར། ཡོ་བྱད་ཐམས་ཅད་ཕྱི་མ་ལ་བཞག་པ་ངོ་མཚར་ཆེ་བ་དང་། གྲགས་པ་དང་
སྟན་པའི་རྒྱར་ཡང་མ་སོང་བས། ཕྱི་ཆོས་བྱས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་གསུང་། དེ་བཞིན་དུ་ད་ལྟ་ཡང་
འཆི་ཁར་ཀ་ཆ་གཏོང་འདོད་པ་ལ་བཏང་དབང་མེད་པ་མང་། དེ་མེད་ཀྱང་ཡོ་བྱད་བསགས་པས་ཉེ་
དུ་ལ་པན་སྟམ་ན། དེ་དང་འཁོར་བ་ཤོག་མ་མེད་པ་ནས་ཉེ་དུ་བསྐྱངས་དག་བཟུལ་བ་ལ་སོགས་པ་

ཅི་ཙམ་ཡང་བྱས་ཏེ། རང་གི་ཆེ་འདི་དང་ཕྱི་མའི་བདེ་བའི་རྒྱུ་ཡང་མ་གྱུར། ཆོས་སུ་ཡང་མ་གྱུར། གཤགས་པར་ཡང་མ་གྱུར་ན། དེ་ཙམ་ན་ཕྱི་ཆོས་བྱས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པས་ད་ལྟ་མ་ན་མ་ཤི་བར་ནལ་མར་གནས་པ་རང་དབང་ཡོད་པའི་རིང་ལ། སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་ལ་འབད་པ་བྱེད་དགོས། ད་ལྟ་མ་བྱས་ན་ཅི་ཞིག་ལྟར་ན་རང་དབང་མེད་པར་འགོ་དོགས་ཡོད་དེ།

འདི་ལྟར་རང་གི་རྒྱུ་ལ་ལས་ཐོང་ངེས་བྱེད་ངེས་ཡོད་ན་དབང་མི་འོང་སྟེ། འཕགས་པ་མོ་འུ་དགལ་གྱི་བྱ། ཀུན་ཏུ་རྒྱ་རྒྱུ་ཆོས་ཀྱིས་ལྷན་འདམ་བྱ་བཅོམ་པ་ལྟར་བྱས་པའི་དུས་ན། རྩ་འབྲུལ་མི་བྱེད་པ་བྱས་པས། རྩ་བ་རང་ཡང་མ་དྲན་མ་འབྲུལ་བ་ལྟ་ཅི་སྟོན་ཟེར་བ་ལྟ་བུ་དང་། འཕགས་པ་འཆར་ཀ་གཡོན་ཅན་རྒྱུ་ཆོས་ཀྱིས་བཀོངས་ནས་དབུ་ཐལ་དོང་དུ་སྐྱས་པའི་གཏམ་རྒྱུ་ལྟ་བུ་དང་། བཅུན་མོ་སྟོ་བསངས་ཅན་ལ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས། མེས་འཆི་བར་ལུང་བསྟན་པས། བྱེད་ནས་ཁྱིམ་དུ་མི་མ་བྱས་ཀྱང་། ལྷན་ཁུང་ན་ཚུར་ཉི་ཟེར་བྱང་བ་མི་ཤེལ་ལ་ཕོག་ནས་གཡོག་ལྷ་བརྒྱ་དང་བཅས་པ་མི་ལྷམས་སུ་ཆོག་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་ལྷ་ཉ་ཡ་ནས་རྒྱལ་བྱ་གཅུག་སྤང་ཅན་ལ་རྒྱལ་སྲིད་བཏང་ནས། ལུལ་དབུས་སུ་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་དུས་ན་རྒྱལ་བྱ་ཆོས་མིན་པས་རྒྱལ་སྲིད་སྐྱོང་བར་ཐོས་ནས། དེ་འགོག་ཏུ་འགོ་བ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་ཞུས་པས། ཆེད་བར་ཆད་དུ་འགོ་བ་མཁྱེན་ཀྱང་། ཐོང་བར་ངེས་པའི་ལས་དགག་པར་མི་སྤྱོད་པས། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ལས་བདག་གིར་བྱ་བ་ལ་སོམས་ཤིག་གསུངས་ནས་གནང་།

དེ་ནས་ཕར་ཕྱིན་པས་ལམ་དུ་གཤེད་མ་དང་རི་ལྟར་ཕྱད་པ་དང་། རྒྱལ་བྱ་ལ་ཞལ་ཆེམས་བསྐྱར་བས་རྒྱལ་བྱ་བྱ་ངན་སྦྱིས་པ་ལ། སྟོན་པོ་སྤིག་ཅན་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱལ་བྱའི་འགྱོད་པ་མེད་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ། དག་བཅོམ་པ་རྒྱལ་དང་ཀར་རྒྱལ་གཉིས་ཀྱི་མཆོད་རྟེན་གྱི་ནང་དུ་བྱི་ལ་ལ་ཤ་བྱིན་ཏེ། བན་བསྐྱབས་ནས་རྒྱལ་བྱ་ལ་ལོག་ལྟ་བུ་སྦྱེད་དེ་དམག་གི་དབུང་དང་བཅས་ཏེ་ནང་དུ་འོངས་པའི་དུས་ན། འཕགས་པ་ཀ་ཉ་ཡ་ན་བྱོལ་བས། རྒྱལ་བྱས་སྟོན་པོ་ལ། འཕགས་པ་ངེད་ལ་འབྱོལ་བ་རི་ལྟར་ཡིན་བྱས་ནས་ངོས་པས། སྟོན་པོ་སྤིག་ཅན་གྱིས་ཡབ་རྒྱལ་པོ་གསོད་གསོད་པའི་སྤིག་ཅན་དེའི་དབུ་དུ་མི་འགོ་ཟེར་བ་ཡིན་བྱས་ནས་སྤུ་མ་བྱས་པས། རྒྱལ་བྱ་ཁྱོས་ཏེ་དམག་ཡོས་ས་སྐར་རེ་གཏོར་ཅིག་ཟེར་ནས་གཏོར་བས་འཕགས་པ་སའི་འོག་དུ་རུབ་པ་ལ། འཕགས་པས་ལོ་མའི་སྤྱི་ལ་པོར་བསམས་

ནས་བཞུགས་པས། ཕྱིན་ཚུར་ལ་ཡང་གྱི་སྒོན་པོ་དེ་རུ་ཀ་དང་བེ་རུ་ཀ་གཉིས་འོངས་པས་མཐོང་
ནས། འོང་གཉིས་གྱིས་བསལ་ནས་འཕགས་པ་ལ་དེ་འདྲ་ཅི་ཡིན་ཞུས་པས། ལས་ཡིན་གསུང་ནས་ད་
སྟེ་ཞག་བདུན་ནས། སའི་ཆར་བབས་ནས་རྒྱལ་པོ་འཁོར་དང་བཅས་པ་འཆི་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཡང་
ཉི་མ་དང་པོ་ལ་ཆར་འབབ། གཉིས་པ་ལ་རྒྱང་ལྡང་། གསུམ་པ་ལ་ཟས། བཞི་པ་ལ་གོས། ལྷ་པ་ལ་ཞོར།
དྲུག་པ་ལ་རིན་པོ་ཆེའི་ཆར་བབས་ནས། བདུན་པ་ལ་སའི་ཆར་འབབ་པར་འགྱུར་ཏེ། འཕྲོས་པར་
འདོད་ན་ཡང་གཞོད་སྒྱིན་ལག་ན་རྟོ་རྩེས་འཕྲོས་སུ་མི་སྟེར་གསུང་།

གློན་པོ་གཉིས་ཀྱིས་འོ་ན་ངེད་གཉིས་མི་འཆིའམ་ཞུས་པས། བྱིད་གཉིས་ལ་དེའི་ལས་མེད་
 པས་མི་འཆི་ཅིག། གློན་པོ་གཉིས་ཀྱི་བྱིས་དང་མཆོ་ཐག་ཉེ་བར་ཡོད་པས། འོག་ན་པར་བྱས་ལ། དེའི་
 ཉེན་མོ་བྱ་བ་སྤྲོགས་ཀྱིས་ལ། རིན་པོ་ཆེས་བྱ་ཁོངས་ལ་བྲོས་གསུངས་ནས། གློན་པོ་གཅིག་གི་བྱ་
 འཕགས་པ་ལ་ཉེ་གནས་སུ་སྤུལ། གཅིག་གི་བྱ་མོ་དགེ་སློང་མ་རི་མ་ལ་ཉེ་གནས་སུ་སྤུལ་ནས། རྒྱལ་
 པོ་ལ་འཕགས་པས་འདི་རྒྱད་གསུང་བྱས་པས། རྒྱལ་པོ་བྱེད་ནས་གློན་པོ་སྤྲིག་ཅན་གཉིས་ལ་བྲིས་
 པས། ཁོ་དེ་རྒྱད་ཟེར་བ་དེ་རིགས། རེད་ཀྱིས་ས་གཡོགས་པ་བྱས་པས། སྤྱིར་སྤྲིག་ཅན་ལ་དགེ་བའི་
 བཤེས་གཉེན་གྱི་བཀའ་བས། སྤྲིག་པའི་ཤོགས་པོའི་ཆོག་བཅན་པར་འགྱུར་པས། དེ་བདེན་པར་
 བཟུང་ནས། གློན་པོ་མཆོག་གཉིས་དང་འཕགས་པའི་བཀའ་མི་བདེན་པར་བཟུང་ནས་ཡོད་པ་དང་།
 ཉེ་མ་དང་པོ་ལ་ཆར་བབས། གཉིས་པ་ལ་རྒྱང་ལངས་ནས་ཐེ་ཆོམ་བོས་ཏེ། གློན་པོ་སྤྲིག་ཅན་གཉིས་
 ལ་བྲིས་པས། ཁོང་གཉིས་ན་རེ་སྟོན་རྒྱལ་པོ་སྤྱི་པོ་སྤྱེས་ལ་ཡང་འདི་ལྟར་བྱུང་བས། འཁོར་ལོས་
 བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོར་གྱུར་པ་ཡིན་པས། ལྷ་ཡང་དེ་ལྟར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ་ཟེར་བས། དེ་ལ་བདེན་པར་
 བཟུང་ནས་ཡོད་པ་ལ། ཞག་བདུན་པ་ལ་སའི་ཆར་བབས་ནས་ཐམས་ཅད་ས་འོག་ཏུ་རུབ་ནས་ཤི་བ་
 ལྟར། ལས་སྤྱོད་ངེས་བྱེད་ངེས་ཀྱིས་རང་དབང་མེད་པར་འགོ་ཉེན་ཡོད་པས། དེ་ལྟ་བུ་མ་བྱུང་བའི་
 གོང་ནས་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན་གསུང་།

རང་ཅག་སྡོན་ཏུ་མཐུན་ཆུན་འདོམ་པར་བསགས་ལ། ཆས་ཁར་ཆོས་བྱ་སྒྲུལ་སྟེ། དེའི་ཐོག་ཏུ་
མི་ཕེབས་གསུང་། ཆོས་ནས་ཀྱང་། དེ་རིང་དེ་བཞིན་སོང་སྒྲུལ་མེད་པ་ཡི། སྟེ་པོ་ལོར་ནམས་སུན་
སུམ་ཆོགས་འདོད་པ། སྟོན་པ་རྒྱུ་ཡིས་བཀའ་བ་འདྲག་པ་ནི། མི་མདོན་འདྲའོ་ལྟ་ཡེ་བཞིན་བཟང་།

དག ཁྱེས་གསུངས། དེ་བས་དེ་རིང་ཉི་མ་རང་ནས་ས་བསྟོད་བྱ་དགོས་ཏེ། སྤྱིར་འུ་ཅག་སྒྲིགས་མ་
ལཱའི་དུས་སུ་སྒྲིག་པས་ཆེ་ཤིན་ཏུ་ཐུང་སྟེ་མཐར་སྒྲིལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་། དུག་ཅུ་ཁ་རལ་པ་
ཡིན་ཏེ། དེ་བས་ལྷག་པར་ཐུབ་པ་ཀུན་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་སྒྲ་ལྷག་ཏུ་བསགས་པ་ཡིན་གསུང་། དེ་
ལྟར་ཆེ་མཐར་སྒྲིལ་བ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་སྟེ། སྤྱིང་གཞན་ཀུན་ན་ཆེ་ལ་ངེས་པ་ཡོད་ཀྱང་། འཛམ་བུ་སྤྱིང་
པའི་ཆེ་ལ་ངེས་པ་མེད་པས། ཡུལ་ལ་ནམ་གཡང་ཉིན་མཆན་དོན་མེད་འདས། འཛམ་བུ་སྤྱིང་པ་
དུས་མིན་འཆི་བ་སྟེ། ཁྱེས་པ་ཅན་ཡང་ཟད་པར་འགྱུར་བས་ན། ཡང་དང་ཡང་དུ་ངེས་པར་འཆི་འོ་
ཞེས། བསམ་པར་རིགས་སོ་ཀྱ་ཡེ་བཞིན་བཟང་ནམས། ཁྱེས་གསུངས་པ་དང་།

ཡང་། ཁ་ཅིག་མངལ་དུ་འཆི་བར་འགྱུར། ཁྱེས་པ་ཅིག་གོག་ཅམ་ན། ཁྱེས་པ་ཅིག་ཁ་ཅིག་
ཡོངས་རྒྱལ་ན། ལ་ལ་རྒྱན་དང་ལ་ལ་གཞོན། རིམ་གྱིས་རབ་ཏུ་འགྲོ་འགྱུར་ཏེ། འབྲས་བུ་སྒྲིན་པ་
ལྟར་བ་བཞིན། ཁྱེས་གསུངས། དེ་བས་ན་འོ་སྒྲོལ་གྱི་ཆེ་ལ་ཡིད་བརྟན་དུ་མེད་དེ། འཆི་བའི་རྒྱུ་
བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པའི་ནང་ན་འོ་སྒྲོལ་ནམས་ཁྱེས་ནས་འདུག་པ་ཡིན་ཏེ། མི་དང་མི་མ་ཡིན་པ་
དང་། འབྲུང་བ་འཁྲུགས་པ་ལ་སོགས་པ་འཆི་བའི་རྒྱུ་དུ་མ་གྱུར་པ་ཅམ་མེད། ཐ་ན་འཆོ་བར་བྱེད་
པའི་ཟས་གོས་ཚུན་ཆད་ཀྱང་འཆི་བའི་རྒྱུ་དུ་འདུག་པས། དཔེར་ན་རླང་ནག་འཚུབ་མ་ཆེན་པོའི་
ནང་དུ་མར་མེ་ཆུང་དུ་ཅིག་བཞག་ན། སྤྱད་གྱིས་འགྲོ་བ་ལ་ཆོགས་མེད་པ་ལྟར་རྒྱུ་གང་ཡང་རུང་
བ་གཅིག་གིས། དབྱགས་ངར་གྱིས་འགྲོ་བ་ལ་ཆོགས་མེད་པས། མར་མེ་མེ་ལྷེ་ཤུགས་དྲག་རླང་གིས་
བསྐྱོད་པ་ལྟ་བུ་ཡི། ཆེ་ནི་སྐད་ཅིག་གནས་པའི་གདེང་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། ཁྱེས་པ་ལ་སོགས་པ་
གསུངས།

འོ་སྒྲོལ་མ་ལ་སྒྲིས་ནས་གོམ་པ་གང་ཡང་མ་བྱོལ་བར་འཆི་བའི་སྟེང་དུ་རྒྱུག་གིན་འདུག་པ་
ཡིན་ཏེ། དང་པོ་མངལ་དུ་ཁྱེས་པའི་རྩབ་མོ་ནས། རབ་ཏུ་བརྒྱུམས་ཏེ་འཛིག་རྟེན་འདི་ནམས་ནི། །
ལམ་དུ་ཁྱེས་ཏེ་གཞན་དུ་མ་གོལ་བར། འཆི་བདག་རླང་དུ་དེ་ནི་ལྷུང་དུ་འགྲོ་ཐབས་དང་རབ་ཏུ་
ལྷན་པའི་མཐུ་སྟོབས་ཀྱིས། ཁྱེས་པ་ཅན་ཡང་ཐར་བ་མེད། འདི་ཉིད་གྱིས་ནི་འདི་དག་རབ་ཏུ་
གཅོས། ཁྱེས་གསུངས་པ་ནམས་བསམས་ལ། སྒྲིག་པ་སྦྱོང་བ་དང་། བསོད་ནམས་བསག་པ་ལ་འབད་
པ་ལྷུང་དུ་བྱ་བ་གལ་ཆེ་གསུང་།

བརྒྱད་པ། ལས་འབྲས་ཀྱི་ནམ་བཞག་ལ་ངེས་པ་དེ་ལྟར་རྟེན་ཚུལ།

ལྷ་དེས་འཆི་བ་རྗེས་སུ་བྲན་པ་བཀ་ཅམ་གསུངས་ནས། ད་ཤི་ནས་མེད་དེ་མི་འགོ་ཡང་སྐྱེ་བས་
དེའི་རྒྱ་ཡང་ལས་ཡིན་པས། ལས་འབྲས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་མདོར་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པ་ནི།

དེ་ལྟར་འཆི་བ་རྗེས་སུ་བྲན་པས། །

པ་རོལ་བདེ་སྤྱད་ཅི་ལྟར་འགྱུར་བསམ། །

བདེ་སྤྱད་ཀྱན་གྱི་རྒྱ་ནི་ལས་ཡིན། །

བསྐྱལ་བ་བརྒྱར་ཡང་ལས་རྒྱད་མི་བ། །

ལས་རྒྱད་འབྲས་བྱ་དཔག་ཏུ་མེད་འབྱུང་། །

དེ་ཡང་རང་ཉིད་ཁོ་ནའི་ལས་ལས། །

རང་གི་བདེ་དང་སྤྱད་བསྐྱལ་འབྱུང་བས། །

ལས་འབྲས་སྒོམ་པ་མདོར་བསྡུས་དེ་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས་སོ། དེ་ལྟར་འཆི་བ་རྗེས་སུ་བྲན་པ་བསྒོམས་པས། ངེས་པར་འཆི་བར་ཤེས་ནས་
ཆོ་པ་རོལ་བྲན་པ་ཅིག་འོང་སྟེ། ཤི་བའི་རྗེས་ལ་ནམ་མཁའ་ལ་སྤྱོད་དངས་པ་བཞིན་ཅང་མེད་ཏུ་
ཡང་མི་འགོ། ས་རྟོ་ལྟར་བཅ་པོར་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ། ཡང་ནམ་པར་ཤེས་པ་དང་བཅས་པའི་ལུས་ཅིག་
ལེན། དེ་ཡང་རྒྱ་མེད་དང་མི་མཐུན་པའི་རྒྱ་ལས་མི་འབྱུང་སྟེ། སེམས་ཅན་ལས་ཀྱི་སྐྱེ་གནས་པ་ཡིན་
པས། སློབ་དཔོན་སྤྱུ་སྤྱུབ་ཀྱིས། སྤང་པོ་འདོད་རྒྱལ་ལས་མིན་ཏུས་ལས་མིན། མི་ཤེས་ལས་དང་སྟེང་
ལས་བྱུང་རིག་མཛོད། ཅེས་གསུངས་པས། ཤི་ནས་པ་རོལ་ཏུ་བདེ་སྤྱད་ཅི་ལྟར་མྱོང་བ་ཡང་། རྒྱུའི་སྒོ་
ནས་ཤེས་པར་བྱས་ལ་བསམ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱི་བཞོ་སྐྱལ་ལ་སྟོད་པ་ཡིན་པས། བདེ་
དང་སྤྱད་བསྐྱལ་གང་ཡིན་པ། ལས་འབྲས་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ། ཞེས་དང་། ཡང་། དགོ་དང་མི་
དགོའི་ལས་ལས་འཛིག་རྟེན་པ་རོལ་ཏུ། བདེ་དང་སྤྱད་བསྐྱལ་འབྱུང་བར་རབ་ཏུ་ངེས་བྱས་
ནས། གྲིག་པ་སྤངས་ཏེ་དགོ་ལ་རབ་ཏུ་འབད། གད་པ་མེད་པའི་མི་ནམས་ཅི་ལྟར་འདོད་པར་སྟོད། །

ཅེས་པ་ལྟར་བསམ་ལ་དགེ་བ་ལ་འབད་པར་བྱ།

དེ་ལྟར་བྱས་ན་ལས་མི་སྲུ་ཞེ། དེས་པར་འབྲས་བྱ་འབྱིན། ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་རྣམས་ནི་ལས་བསྐལ་པ་བརྒྱར་ཡང་ཚུད་མི་བཟུང་འདོད་དེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྤྱིན་པ་ནི་མ་གཏོགས་སོ། ཞེས་གསུངས་པ་ཁུངས་སུ་བྱེད། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པ་གཉེན་པོས་མ་བཅོམ་ཞིང་། འབྲས་བྱ་མ་ཕྱུང་བ་བསྐལ་པ་བརྒྱར་ཡང་ཚུད་མི་བཟུང་འདོད་དེ། ལུས་ཅན་དག་གི་ལས་རྣམས་ནི། ། བསྐལ་པ་བརྒྱར་ཡང་ཚུད་མི་བཟུང་འདོད་དེ། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས། གལ་ཏེ་ཡང་རྒྱ་རྒྱུང་དུ་ལས་འབྲས་བྱ་ཆེན་པོ་འབྱིན་ཏེ། ཨ་ཤ་ཏའམ་ཨ་ཤ་ཏའི་འབྲས་བྱ་ལྟ་བུ། ཀྲ་ལུ་ཏའམ་ཀྲ་ལུ་ཏའི་འབྲས་བྱ་ལྟ་བུ་གསུང་། དེ་ཡང་བྱིམ་བདག་གཅིག་གི་བྱ་མེད་ཀྱིས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་ཆོས་སྟོན་བླ་མ་པས། རང་སངས་རྒྱས་སུ་ལུང་བསྟན་པས། བྱ་མེད་ཀྱིས་བྱིམ་ཐབ་ལ་བསྐྱུས་པས། ཟུང་རྟོག་གཅིག་ལ་ཤོ་བེ་དེ་ཅམ་གསུང་བ་ཟེར་ནས། སངས་རྒྱས་ལ་ངའི་མཆིས་བླ་མ་ལུང་བསྟན་པ་བདེན་ནམ་ཞུས་པས་བདེན་ནོ་གསུང་། དེ་ཅིས་ཤེས་ཟེར་བ་ལ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཞལ་ནས། ཁྱོད་ཀྱིས་འདི་ག་རྟོན་ན་རྒྱ་རྒྱུང་དུ་ལས་འབྲས་བྱ་ཆེན་པོ་འབྱིན་པ་མཐོང་ངམ་གསུངས་པས། དེ་མཐོང་སྟེ་ཅུ་ཤོ་རྒྱ་འདི་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཟེར་ནས། དེའི་རྒྱ་དེ་ལ་འབྲས་བྱ་དེ་ཅམ་འབྱུང་བ་མི་རིགས་གསུངས་པས། ཁོ་ན་རེ། དེ་ང་ཡིས་མངོན་སུམ་ཡིན་ནོ་ཟེར། དེ་བས་སྤྲོ་མ་ཡང་ངའི་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོའི་མངོན་སུམ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་དང་།

ཡང་བྲམ་ཟེ་བཟའ་མི་གཉིས་ཀྱིས་རང་སངས་རྒྱས་ལ་ཆོས་སྟོན་བླ་མ་པས། ཆེ་འདི་ཉིད་རང་ལ་ཞིང་ལ་གསེར་གྱི་ལོ་ཐོག་སྐྱེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཡང་བཅོམ་ལྷན་འདས་མཉན་ཡོད་ན་ཆོས་གསུང་བའི་དུས་ན། གནག་ཇི་དགའ་བོ་བྱ་བ་འཁར་བ་ལ་ཨོ་ཚུགས་བྱས་ཏེ་ཆོས་ཉན་པས། འཁར་བའི་འོག་ཏུ་སྤུལ་པ་གཅིག་ཚུད་པས། སྤུལ་པའི་བསམ་པ་ལ། ངས་སྐད་དན་སྟོན་ན་ཆོས་ཀྱི་བར་ཆད་དུ་འགོ་མ་སྟོན་ན་ང་འཆི་བར་འདུག་པས་ཇི་ལྟར་བྱ་སྟམ་པ་དང་། ང་རང་གི་བ་སྤྱའི་ཆོས་ཀྱི་བར་ཆད་མི་བྱ་སྟམ་དུ་ཆོས་ལ་དད་བཞིན་དུ་གི་བས། སུམ་ཅུ་ཙུ་གསུམ་དུ་སྐྱེས་ཏེ་གནས་གསུམ་ལ་མངོན་པར་བརྟགས་ཏེ། ལྷའི་མེ་ཏོག་ཁྱེར་ནས་མཉན་ཡོད་དུ་བཀའ་ངོན་རྒྱུ་དན་པའི་མཆོད་པ་ལ་འོངས་ནས། ཆོས་ཞུས་པས་བདེན་པ་མཐོང་སྟེ། མཉན་ཡོད་འོད་ཀྱིས་གང་བར་བྱས་ནས་སྤར་སུམ་

ཅུ་ཙམ་གསུམ་དུ་སྤོང་བ་དང་། དགེ་སྤྱོད་མི་ཉལ་བར་ནལ་འབྱོར་ལ་བཙོན་པ་ནམས་ཀྱིས་མཉན་ཡོད་འདྲ་གིས་གང་བ་མཐོང་ནས། བཙོན་ལྡན་འདས་ལ་ཁྱེད་པས། སྤར་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ནམས་རྒྱས་པར་གསུངས། འོ་ན་སྤེལ་པར་སྦྱོར་པའི་ལས་ཅི་ཡིན་ཁྱེད་པས། སངས་རྒྱུ་འོད་སྤྱང་གི་བསྟན་པ་ལ་དགེ་སྤྱོད་སྤོང་བ་ལ་བཙོན་པ་གཅིག་ཡོད་པ་དེས་སྟོག་པའི་གནས་སུ་བྱིན་པས། ཁོའི་སྤོང་བ་བྱར་མ་བཏུབ་པས་ཆིག་པ་བོས་ཏེ། སངས་རྒྱུ་འོད་སྤྱང་གི་དགེ་སྤྱོད་འདི་དག་ནི། མཚན་ཐོག་ཐག་སྤེལ་པ་བཞིན་སྐད་འབྱིན་ཏེ་བྱས་པས། སྦྱོར་བ་ལྟ་བུ་སྤེལ་པར་སྦྱོར་པའི་ཐ་མ་དེ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་།

ཡང་གནག་རྩི་དགའ་པོ་ལས་ཅི་ལས་གྱུར་ཁྱེད་པས། སངས་རྒྱུ་འོད་སྤྱང་གི་བསྟན་པ་ལ་དགེ་སྤྱོད་སྦྱོང་འཛིན་པ་གཅིག་ང་རྒྱལ་གྱིས་ཁེངས་ནས་གཞན་དག་ལ་གནག་རྩི་ཡིན་བྱས་པས། སྦྱོར་བ་ལྟ་བུར་གནག་རྩི་བྱེད་པར་གྱུར་པའི་ཐ་མར་གནག་འཆོར་བྱིན་པ་དང་། མཉན་ཡོད་ན་བཙོན་ལྡན་འདས་ཆོས་གསུང་ཞིང་བཞུགས་པ་དང་སྤྱད་ནས་ཆོས་མཉན་པས་དད་པར་གྱུར་ཏེ། ང་དེ་ལྟ་ཉིད་རབ་ཏུ་འབྱུང་བར་ཁྱེད་པས་སྤོང་བ་ལ། སྤོང་ལ་ཕྱགས་བདག་པོ་ལ་གཏོད་གསུངས་པས་སོ་སོ་ལ་བཏང་ནས་བཙོན་ལྡན་འདས་ཀྱི་བྱང་དུ་རབ་ཏུ་བྱུང་སྟེ་ཆོས་ཐོས་པས་དབྱ་བཙོན་པར་གྱུར་གསུང་། དེའི་རྒྱ་ཡང་ཁྱེད་པས། འོད་སྤྱང་གི་བསྟན་པ་ལ་སྦྱོང་གསུམ་ཤེས་ཤིང་ཚུལ་ཁྲིམས་སྤྱང་བ་ལ་སོགས་པའི་དཀའ་བ་སྤྱད་ཀྱང་། འབྲས་བུ་མ་ཐོབ་པས། མ་འོངས་པ་ན་བུ་མ་ཟེའི་ཁྱེད་སྤྱང་མ་ལུང་བསྟན་པ་དེའི་བསྟན་པ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་བར་གྱུར་ཅིག་ཅིས་སྤོང་ལམ་བཏབ་པས། དེ་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དབྱ་སྤྱང་མེན་མོའི་མཆོད་རྟེན་ལ་དགེ་སྤྱོད་གིས་གྱས་པས་ཕྱག་བྱས་པའི་ནམ་སྤོང་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་དང་།

ཡང་མཉན་ཡོད་ན་ཉལ་བ་ལྟ་བུར་གྱུར་ཏེ་རིགས་ཆེན་པོ་མགོ་མང་པོ་དང་ལྡན་པ་གཅིག་བྱང་བ་དང་། བཙོན་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འགྲོ་བ་ལ་པན་པར་དགོངས་ནས་དེར་བྱོན་ཏེ། རྒྱུ་སྤོང་དེ་སྦྱོར་བ་བྱས་པར་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་ནས། ཁྱོད་སེར་སྦྱོར་ཡིན་ནམ་གསུངས་པས། མགོ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྐད་སྤྱང་སྟེ། ལགས་སོ་རིང་གིས་བྱང་ནས། ཁྱོད་ཀྱི་མི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་སུ་ཡིན་གསུངས་པས། མ་ལགས་སོ་ཟེར། དེ་ཡང་སྤོང་སངས་རྒྱུ་འོད་སྤྱང་གི་བསྟན་

པ་ལ། བྲམ་ཟེ་ཤེད་བྱ་མེར་སྐྱ་བྱ་བ་ལ། བྱ་མེར་སྐྱ་ཞི་བ་བྱ་བ་བྲམ་ཟེ་འེག་བྱེད་ལ་མཁས་པ་ཅིག་
ཡོད་པ་དེ། ཕྱིས་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་སྡེ་སྡོད་གསུམ་ལ་མཁས་པར་ཡོད་པ་དང་། མ་ན་རེ། ཁྱོད་ཀྱིས་དག་
བཅོམ་པ་འདི་རྣམས་ལ། ཁྱོད་ནི་ཁྱིའི་མགོ་བོ་ཅན་ཡིན། ཁྱོད་ནི་མག་གི་མགོ་བོ་ཅན་ཡིན་གྱིས་ལ་
ཆར་ཆོད་ཅིག་ཟེར་ནས་དེ་ལྟར་བྱས་པས། ལས་དེའི་རྣམ་སྤྲིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་ལྔ་བརྒྱུད་འདི་འབྲུ་བར་
སྐྱེས་པར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཡང་མ་ཡང་ཡིན་དག་བཅོམ་མ་ཡང་ཡིན་པ་སྐུན་འབྲེན་པར་བྱས་པའི་སྐྱད་ཅིག་མ་གཅིག་
གིས་བར་གྱི་བསྐྱལ་པ་བྱེད་ལ་སོགས་པར་དཔྱལ་བར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དང་། ཡང་སངས་རྒྱས་འོད་
སྤང་གི་བསྟན་པ་ལ་དགེ་སྤོང་སྤོང་བ་པ་གཅིག་གིས་སངས་རྒྱས་ལ་མ་རངས་ནས་ཤིང་གི་ཡལ་ག་
བཅད་པས། ལྷའི་རྒྱལ་པོ་ཨེ་ལའི་འདབ་ཏུ་སྐྱེས་ནས་སྤྱག་བསྐྱལ་ངེ་ལྟར་ཕྱོད་བ་ཡང་གསུངས་ཏེ།
འདི་ན་ལ་ལ་རྒྱལ་པོའི་ཆེག་ཆེན་ལས། །འདས་པ་ལ་ལས་ཆད་པ་ཐོབ་མི་འགྱུར། ལྷ་པོའི་བཀའ་
ལས་ཚུལ་མིན་འདའ་བྱེད་པ། །དུང་འགྲོར་གྱུར་པ་ཨེ་ལའི་འདབ་སྐྱ་བཞིན། ཞེས་གསུངས། དེ་ལ་
སོགས་པ་མདོ་སྡེ་ནས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་གསུངས་པ་རྣམས་བྲན་པར་བྱས་ཏེ། སྤམོ་ཡང་བྱུང་དུ་མི་
གསོད་པར་སྤོང་ལེན་བྱེད་པ་ཅིག་གལ་ཆེ་སྟེ། སྤྱིག་པ་སྤམོ་ཆུང་ཏུ་ལའང་། མི་གཞོད་སྟམ་དུ་བརྟན་
མི་བྱ། རྒྱལ་པོ་ཐེགས་པ་བསགས་པ་ཡིས། ཁྱོད་ཆེན་རིམ་གྱིས་འགོངས་པ་བཞིན། ཞེས་དང་། ཡང་།
བསོད་ནམས་ཆུང་ཡང་བརྟན་མི་བྱ། །དེ་ནི་བདག་ལ་མི་འོང་མིན། རྒྱལ་པོ་ཐེགས་པ་བསགས་པ་
ཡིས། ཁྱོད་ཆེན་གང་བར་གྱུར་པ་བཞིན། །བརྟན་པ་རྣམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་ནི། རྩུང་བྱེད་རྩུང་བྱེད་
བྱས་པས་རྫོགས། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་ལས་བདག་གིར་བྱ་བ་ཡིན་པས། རང་གིས་ལས་དགེ་
སྤྱིག་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་བདེ་སྤྱག་རང་གིས་ཕྱོད་བ་མ་གཏོགས་པ། གཞན་ལ་བཀོར་མི་བདུ་བ་པས།
ཆོས་ནས། ལས་བྱས་ཤིང་བསགས་པ་ནི། ས་ལ་མི་སྤྲིན། རྩོད་ལ་མི་སྤྲིན། ཟེན་པའི་སྤང་པོ་འབའ་ཞིག་
ལ་སྤྲིན་པར་གསུངས་པས། དེས་ནི་ལས་དང་འབྲས་བུ་སྒྲོམ་པ་མདོར་བསྐྱུས་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་
གསུང་།

༥ ད་ནི་དེ་དག་རྒྱས་པར་སྟོན་པ་ལ། གོང་དུ་གསུངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ལས་དང་འབྲས་བུ་
བསྒྲོམས་ནས། ཡིད་ཆེས་པའི་སྟོན་ནས་འདུག་སྟོག་བྱེད་པར་སྟོན་པ་ནི།

ལས་འབྲས་སྤྱོད་པ་ལྟར་ཆད་དག་ནས། །
ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ལ་སངས་རྒྱས་དབང་པོར། །
བླ་པས་དེ་ལས་འདའ་བར་མི་བྱ། །
རྟོག་གིས་གང་ཡང་རྟོགས་པར་མི་བྱས། །

ཞེས་གསུངས་སོ། ཁོང་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་བྱའི་ལས་འབྲས་སྤྱོད་པ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཀུན་ནས་
ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བའི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ལ་སངས་རྒྱས་དབང་པོར་བྱས་ནས། དེ་ལས་མི་
འདའ་བར་བྱེད་པ་ཅིག་དགོས། དེ་ལ་དང་པོ་ཡོན་ཏན་བླ་པའི་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་བླ་པ་ཅིག་
དགོས། དེ་ལ་ཡིད་ཆེས་ན་དེས་གསུངས་པའི་ཆོས་ལ་ཡིད་ཆེས་པས། དེ་ལས་མི་འདའ་བ་ཅིག་འོང་
རྟོ། ། སངས་རྒྱས་ལ་སྟོབས་བརྩའི་ཡོན་ཏན་མངའ་བས་གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་མཁྱེན་པའི་
སྟོབས། རྟོག་པ་ལས་སྤྱོད་པ་ལྟར་འབྱུང་བ་གནས་ཡིན་ལ། བདེ་བ་འབྱུང་བ་གནས་མ་ཡིན་པ་ལ་
སོགས་པ་གསུངས་པ་དང་། མི་འཛིགས་པ་བཞི་ལས་ཀྱང་། ངས་བར་དུ་གཅོད་པར་གསུངས་པ་དང་
ངས་པར་འབྱུང་བར་གསུངས་པ་ལ། གཞན་སྤྱོད་ཀྱང་ཆོས་དང་མཐུན་པས་ཆོལ་བར་མི་བྱས་པར་
གསུངས་པས་ན། ཅི་སྒྲིག་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་ཡིད་ཆེས་པར་བྱས་ལ་སྟོང་ལེན་བྱ། དེ་མ་ཡིན་པར་
འདི་ལ་རང་གི་རིགས་པས། འདི་ལྟར་འོང་སྟམ་པའི་ལམ་ན་མེད་ཤིན་ཏུ་རྟོག་ཀྱང་ཀྱི་ཆོས་ཡིན་པས།
དེ་ལ་ལྟར་ཆད་མ་བྱ་བ་དགོས་པ་ཡིན། རྟོག་སྤྱོད་པ་གཙོ་བོར་འཛིན་པ། རྣམ་པར་ལྟར་བར་
དཀའ་མ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པས་ན། ཚུལ་རྟོག་མཐོང་བའི་སྟོན་མི་རྟོགས། རྟོག་པ་ཉན་ཐོས་དང་
རང་རྒྱལ་གྱིས་ཀྱང་མི་རྟོགས་ན། སོ་སོ་སྤྱོད་པའི་རྟོག་གིས་ལྟ་ཅི་སྟོན་གསུང་།

༥ དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ཆད་མར་བཞག་ནས། མི་དག་བསྐྱེད་ཆེད་དག་བསྐྱེད་པ་དེ།
ཐེག་པ་གང་གི་ལམ་ཡིན་ན། ཐེག་པ་ཀུན་གྱི་ལམ་ཡིན་པར་སྟོན་པ་ནི།
མི་དག་བསྐྱེད་ཆེད་ཐེག་པ་ཀུན་ལམ། །
འཁོར་བར་ལྟ་མིའི་བདེ་བ་འདོད་པས། །

ལས་འབྲས་ཡིད་ཆེས་མི་དགེ་བཅུ་སྟོང་། །
མངོན་མཐོའི་ཐེག་པ་སྦྱེས་བྱ་བ་མ། །
བཅུ་པོ་འདི་ཉིད་བདེན་བཞིས་སྦྱངས་ན། །
ཉན་ཐོས་ལམ་ཡིན་ཏེན་འབྲེལ་གྱིས་སྦྱངས། །
རང་རྒྱལ་ལམ་དེ་སྦྱེས་བྱ་འབྲིང་ཡིན། །
ཐབས་དང་ཤེས་རབ་གཉིས་གྱིས་སྦྱངས་པས། །
ཐེག་ཆེན་ལམ་སྦྱེ་སྦྱེས་བྱ་མཆོག་ཡིན། །
མི་དགེ་བཅུ་པོ་སྟོང་ལ་ཁྱད་མེད། །
དེ་བས་ཀྱན་གྱིས་མི་དགེ་བཅུ་སྟོང་། །
དེ་མ་སྦྱངས་པས་གང་ཡང་མི་ཐོབ། །

ཅེས་གསུངས་སོ། །འདིའི་དོན་ནི་སའི་སྤྱིང་པོ་འཁོར་ལོ་བཅུ་པ་ནས་གསུངས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་རྟོག་སྤྱིང་པོས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་ངེ་ལྟར་ན་ཐེག་པ་གསུམ་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་
གང་ཟག་ལ་འཁྱུལ་པ་མེད་པ་གང་ལགས་ཞུས་པའི་ལན་དུ། བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་གསུངས་པ་ནི་
རིགས་གྱི་བྱ། འཁོར་ལོ་བཅུ་པོ་འདི་དག་དང་ལྷན་ན། ཐེག་པ་གསུམ་དང་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་གང་
ཟག་ལ་འཁྱུལ་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལ་འཁོར་ལོ་བཅུ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་། གཞན་ལ་མི་གདགས་གྱི།
དགེ་བ་བཅུའི་ལས་གྱི་ལམ་ཉིད་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རིགས་གྱི་བྱ་འདས་
པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་གྱིས་ཀྱང་མི་དགེ་བ་བཅུའི་ལམ་སྦྱངས་ནས་དགེ་བ་བཅུའི་ལམ་འདི་དག་
བསྐྱགས་པས་འབྲས་བྱ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་བཞིན་དུ་མ་འོངས་པ་དང་། ད་ལྟར་གྱི་སངས་རྒྱས་
རྣམས་གྱིས་ཀྱང་མི་དགེ་བ་བཅུའི་ལམ་སྦྱངས་ཤིང་དགེ་བ་བཅུའི་ལམ་བསྐྱགས་པས་འབྲས་བྱ་ཐོབ་
པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པའོ། །

མི་དགེ་བ་བཅུ་པོ་འདི་ཐེག་པ་གསུམ་གྱིས་ངེ་ལྟར་སྦྱང་བ་བཤད་པ་ནི། མདོ་སྡེ་ས་བཅུ་པའི་
ས་གཉིས་པ་དྲི་མ་མེད་པ་ནས། ཚུལ་བྱིམས་རྣམ་པ་གསུམ་བཤད་པ་ལས། སྟོམ་པའི་ཚུལ་བྱིམས་གྱི་

སྐབས་ནས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་གསུངས་སོ། །དེ་བས་ན་མི་དགེ་བ་བཅུ་སྟོང་བ་འདི་ནི་ཐེག་པ་ཆེ་
 རྒྱུ་ནས། མངོན་མཐོངས་ལེགས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཀུན་གྱི་ཐུན་མོང་གི་ལམ་ཡིན་པས་ན། ཐར་པ་མུ་
 འན་ལས་འདས་པ་འདོད་པས་ཨ་ཅང་ཡང་ཆེ་སྟེ། འཁོར་བའི་བདེ་བ་འདོད་པས་ཀྱང་མི་དགེ་བ་
 བཅུ་མ་སྟངས་པར་མི་ཐོབ་པས་སྟོང་དགོས་ཏེ། དེ་ཡང་དང་པོ་སྐྱ་མ་ཅིག་གིས། དགེ་བ་བཅུ་དང་མི་
 དགེ་བ་བཅུའི་འབྲས་བུ་སེམས་སུ་བཅུག་པས། དེ་ལ་ཡིད་ཆེས་ཤིང་མི་དགེ་བའི་འབྲས་བུ་འན་སོང་
 དུ་སྒྲེ་བས། དེའི་སྒྲུག་བསྐྱེད་ཀྱིས་འཛིགས་ནས། ལྷ་མི་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་འདུན་པ་དེ་མི་དགེ་བ་
 མ་སྟངས་པར་མི་ཐོབ་པས། མི་དགེ་བ་ཕྱ་བའི་ཕྱ་བ་ནས་སྟངས་པས། རྒྱ་ལོག་པས་འབྲས་བུ་སྒྲིག་པ་
 ཆོས་ཉིད་ཡིན་ཅེ་ན། འན་སོང་དུ་མི་སྒྲེ་མཐོངས་ལྷ་མི་ཅིག་ཐོབ་ནས་འོང་སྟེ། དེ་མངོན་པར་མཐོ་
 བའི་ཐེག་པ་བྱ་བ་ཡིན། རྒྱུ་བུ་གསུམ་ལས་རྒྱུ་བུ་ཐ་མས་འདོད་པར་བྱ་བའི་འབྲས་བུ་དེ་ཡིན་
 གསུང་། དེས་གོ་ཆོད་དམ་བྱས་པས། དེས་གོ་མི་ཆོད་པས་སྐྱ་མ་དེས། ཁམས་གསུམ་གང་དུ་སྒྲེས་ཀྱང་
 རྒྱག་བསྐྱེད་འབའ་ཞིག་ལས་བདེ་བའི་གནས་སྐབས་གཅིག་ཀྱང་མེད་པ་སྟོམ་ཅུ་བཅུག་པས། དེ་ལ་
 ཡིད་འབྱུང་ནས་དེ་སྟངས་པར་འདོད་པ་ལ། རྒྱག་བསྐྱེད་དངོས་དེ་སྟོང་དུ་མི་བརྟུབ་པས། རྒྱ་ཀུན་
 འབྱུང་སྟོང་། དེ་ལྟར་རྒྱག་བསྐྱེད་རྒྱ་དང་བཅས་པ་སྟངས་པ་ནི། འགོག་པ་མུ་འན་ལས་འདས་པ་ཡིན་
 པས། དེ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ལ་ལམ་བསྐྱེད་པ་གསུམ་རྒྱུད་ལ་སྒྲེ་དགོས།

དེ་ཡང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་རྒྱག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་
 མེད་རྟོགས་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་རྟོགས་པས་ཤིང་རྩ་བ་ནས་བཅད་པ་ལྟར། ཉན་ཐོངས་པ་རང་
 རྒྱམ་དུ་འགོ་བས་ལས་མི་གསོག། །ལས་མ་བསགས་པས་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བར་མི་སྒྲེ་བ་དེ་ལ་
 འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱས་ཞེས་པའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཤེས་རབ་རྒྱུད་ལ་སྒྲེད་པ་ལ། ཉིང་ངེ་འཛིན་དགོས་ཏེ།
 ཇི་ལྟར་རྒྱ་རྟོག་གཡོ་བ་ལ། བཞིན་ལ་སོགས་པ་མི་སྤང་ལྟར། དེ་བཞིན་སེམས་མཉམ་མ་གཞག་ཅིང་།
 སྒྲིབ་པས་བསྐྱེད་པ་དེ་མི་སྤང་། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཡང་། མཉམ་གཞག་ཡང་དག་ཇི་བཞིན་
 དུ། ཤེས་པར་འཇུག་ཞེས་སྟུབ་པས་གསུངས། ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་ཡན་ལག་
 རྒྱུ་ལ་བྱིམས་དགོས་ཏེ། ཉི་མ་མེད་པར་ཉན་ཐོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལྟར། རྒྱུ་ལ་བྱིམས་ནོར་ཆེན་བྲལ་ལ་
 ཉིང་འཛིན་ག་ལ་ཡོད། ཅེས་གསུངས་པས་སོ། །མི་དགེ་བ་མ་སྟངས་པས་རྒྱུ་ལ་བྱིམས་མི་བརྟུབ་པས།

དེ་བས་ན་མི་དགེ་བ་བརྩ་བདེན་པ་བཞིའི་སྒོ་ནས་སྤང་བ་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ནས་མི་དགེ་བ་བརྩ་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྩ་གཉིས་ཀྱིས་སྤངས་ན། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ལམ་དུ་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལ་འདུག་སྟོན་གཉིས་ལས། རྟེན་འབྲེལ་ལྷགས་འབྱུང་ནི། མ་རིག་པའི་རྒྱུ་
ཀྱིས་འདུ་བྱེད་ནས། ཐ་མ་སྟེ་བའི་རྒྱུ་ཀྱིས་ཁྱེད་དང་། ཟུང་ན་དང་སྟེ་སྟགས་འདོན་པ་ལ་སོགས་
པའི་རྒྱུ་བསྐྱེད་དང་ཡིད་མི་བདེ་བའི་གནས་དེ་ལས་ཡིད་འབྱུང་ནས་དེ་སྤྱང་བར་བྱེད་པ་ལ། རྩ་བ་
མ་རིག་པ་ཡིན་པས་དེ་སྤང་དགོས་ལ། དེ་སྤང་བ་ལ་འགལ་སྒྲ་རིག་པ་ཤེས་རབ་དགོས་ལ། དེ་ལ་དེ་
དགོས་ཀྱང་སྤང་སྟེ་མ་བཞིན་དུ་ཡིན་པས། དེ་ནི་ཐེག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཐེག་པ་རྒྱུ་འབྱུང་ལམ་ཡིན།
སྟེ་སྤྱུ་གསུམ་ལས་འབྲིང་ཡིན་ནོ། །བརྩ་པོ་དེ་ཉིད་ཐབས་ཤེས་གཉིས་ཀྱིས་སྤངས་ན། ཐེག་པ་ཆེན་
པོའི་ལམ་དུ་འགྱུར་ཏེ། བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་བྱམས་པ་དང་སྦྱང་རྩེ་བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་
ཀྱིས་འཕངས་པའི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་དུག་སྒྲུབ་པ་ནི་ཐབས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་མི་དམིགས་པར་ཤེས་པ་
དེ་ཤེས་རབ་ཡིན། པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ལྟ་བུ་ཡིད་པོ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམས་པ་གསུམ་ལས། སྟོམ་པའི་ཚུལ་
ཁྲིམས་ཀྱི་སྤང་བྱ་མི་དགེ་བ་བརྩ་ཡིན་པས། དེ་ལྟར་སྤངས་པ་དེ་ཐེག་པ་གསུམ་ལས་ཐེག་པ་ཆེན་
པོའི་ལམ་ཡིན། སྟེ་སྤྱུ་གསུམ་ལས་སྟེ་སྤྱུ་མཆོག་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་ཐེག་པ་གསུམ་དང་། སྟེ་སྤྱུ་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། མི་དགེ་བ་བརྩ་པོ་སྤང་ལྷགས་
མི་འདྲ་ཡང་། སྤྱང་བ་ལ་བྱང་མེད་པ་ཡིན་པས། ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུ་ཀྱིས་སྤང་དགོས་ཏེ། འདི་ཐེག་
པ་ཀྱུན་ཀྱི་དམ་ཆོག་ཡིན། གསང་སྟགས་ཀྱི་སྒོར་ཁྱགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རང་དམ་ཆོག་སེམས་
དཔའ་གཞན་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔར་སྟོམ་ཟེར་ན། ཡིད་མ་གྱི་ལྟ་ལ་མི་དགེ་བ་སྤྱད་དུ་ཅང་བདུབ་བམ་
གསུང་། དགེ་སྤྱང་རྫོགས་ཆེན་མཉན་པ་ཅིག་མཁན་པོ་རྩ་ཐོན་བྱེད་ཅིང་། ཐེག་པ་རྒྱུ་འབྱུང་ལྟར་བྱས་
ན་རེ་རེ་ལ་ལྟུང་བ་རེ་རེ་སྟེ་བ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་སྟགས་བག་ཅམ་ཡོད་ཟེར་སྐད། པོ་ཉོ་བའི་
ཞལ་ནས། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་ནས་མི་གཞོད་པ་ཅིག་ཡོད་ཚུལ་དུ་འདུག་སྟེ།
དེ་ཙན་སྟོན་པ་ཡེ་མི་བྱེད། ད་ལྟ་སྟོན་པ་བྱས་པས་གཞོད་དེ་ནད་པ་རྒྱུ་བཀའ་པ་དང་འདྲ་གསུང་།
འདི་ལ་ཅིག་མ་འདྲེན་ན་ལྟ་བུ་མཐོ་བ་ལ་སོགས་པ་དཔེ་མེད་དུ་རེ་ཡང་ཐེས་མེད་ཅིག་དུ་འགྲོ་བ་
ཡིན་གསུང་།

ལྷོ་དེ་ལྷ་རྩེ་མི་དགེ་བ་བཅུ་སྒྲུང་བ་འདི་སྒྱུར་ཐེག་པ་ཀུན་གྱི་དམ་ཆོག་ཡིན། ཟུང་པར་འདོད་
ཁམས་ཀྱི་ལྷ་མི་བསྟན་པའི་སྒྲོར་ཁྱུགས་པ་ནམས་ཀྱིས་སྒྲུང་དགོས་པར་སྟོན་པ་ནི།

སྡེ་པ་ཁ་ཅིག་དག་གི་ལུགས་ཀྱིས།

ངན་སོང་གསུམ་དང་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད།

ལས་ལ་རྣམ་སྤྲིན་འབྲས་བྱ་མེད་འདོད།

ཡོད་པར་འདོད་པའང་འབྲས་བྱ་ཆུང་འདོད།

འདོད་ཁམས་ལྷ་མི་ལས་ཀྱི་ས་བ།

དེ་ནང་སྤྱིང་གསུམ་དེ་ནང་འཛམ་སྤྱིང་།

དེ་ཡི་ནང་ནས་སྦྱེས་དང་བྱད་མེད།

དེ་ནས་སྡོམ་པ་ཁས་སྒྲངས་ཆེ་ཆེའི།

དགེ་དང་མི་དགེའི་ལས་ནི་སྟོབས་ཆེ།

དེ་ཕྱིར་མི་དགེའི་ལས་ནི་ཆུང་ཡང་།

མི་བརྟན་སྒྲུང་བྱ་དགེ་ལས་ཆུང་འབད།

དེ་འབྲས་འཛིགས་ཤིང་དེ་འབྲས་སྟོད་པས།

འཛིགས་པའང་བཤེས་དེས་གསང་བ་དེ་གསུང་།

ལྷ་ཅིག་སྒྲུ་མ་ཨ་རྒྱའི་བཀའ་ལས།

བརྟེན་དེ་ལས་འདིའི་འབྲས་བྱས།

ད་ལྟ་འདིར་ལྷ་རྩེ་ནས་འབྱོར་བ་འདིའང་།

ལས་ངན་འདི་ཡི་འབྲས་བྱ་འདིར་ལྷ་རྩེ་།

དེ་ལ་སོགས་པ་མང་དུ་གསུངས་ན།

དེ་བས་རྗེ་སྟོན་བདག་འཛིན་ཡོད་རིང་།

ལས་འབྲས་སྤྲོ་བའང་ཆུད་མི་ཟ་བས།

སྤྲིག་པ་སྤྱོད་པ་འདྲ་བའི་འཛིགས་པས་སྤྱང་བྱ།

ཞེས་གསུངས་སོ། སྤྲི་པ་བཙོ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ནས་སྤྲི་པ་ཁ་ཅིག་གི་གྲུབ་མཐའི་ལུགས་ཀྱིས་ངན་སོང་གསུམ་དང་། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ན་ལས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་བཞི་ལས། རྣམ་པར་སྤྲིན་པའི་འབྲས་བྱ་མི་འབྱུང་བར་འདོད་དེ། འབྱུང་ན་རྟག་ཏུ་དེ་ཉིད་ཏུ་སྤྲི་བར་འགྱུར་བས་སོ། ཞེས་ཟེར་བ་ཡང་ཡོད་དོ། རྣམ་སྤྲིན་གྱི་འབྲས་བྱ་ཡོད་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱང་ཆུང་བར་འདོད་པ་ནི་ཡིན་གསུང་། ལས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་ཤིན་ཏུ་མཐུ་ཆེ་བ་ནི། སྤྱིར་ཡོངས་སུ་མ་དག་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས། དེའི་ནང་ནས་འདོད་ཁམས་ཀྱི་ལྷ་མི་གཉིས་ཀྱི་རྟེན་ཅན། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་སྤྲིང་གསུམ་གྱི་སྤྲིས་པ་དང་བྱད་མེད་ཀྱི་རྟེན་ཅན་འདི་ཡིན་ཏེ། བྱ་ལྟར་ན་ལྷ་དང་སྤྲི་མི་སྟན་ཀུན་ན། མི་དགེ་བ་བཤའ་མ་མེད། ཟ་མ་དང་མ་ནིང་ཀུན་བསམ་པ་མི་བརྟན་པས། ལས་ཀྱི་བསམ་པ་སྦྱོར་བ་དངོས་གཞི་མཛུགས་གསུམ་མི་རྫོགས་སྤྲིང་གསུམ་གྱི་སྤྲིས་པ་དང་བྱད་མེད། དེའི་ནང་ནས་སྤྲིས་པ་ཁས་སྤྱངས་ཆེ་བ་རྣམས་ཀྱི་ལས་འདི་ལས་མཐུ་ཆེ་བ་མེད་དེ། རྒྱ་ཆུང་ཏུ་གཅིག་གིས་ཀྱང་འབྲས་བྱ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འབྱིན་པར་བྱེད་པས། སྤྲིག་པ་མི་དགེ་བ་ཆུང་ཏུ་ལས་ཀྱང་འབྲས་བྱ་སྤྲིག་བསྐྱེད་ཆེན་པོ་འབྱུང་བས། མི་བརྟན་པར་འཛིགས་པས་སྤྱང་བར་བྱ། དགེ་བ་ཆུང་ཏུ་ལས་ཀྱང་འབྲས་བྱ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བས་མི་བརྟན་པར་བྱོད་པའི་སྤྲིན་ནས། ཆེན་པོ་དང་ཨ་ཅང་ཡང་ཆེ་སྟེ། ཆུང་ཏུ་ལ་ཡང་འབད་པར་བྱ་དགོས།

མི་དགེ་བའི་འབྲས་བྱས་འཛིགས་པའི་སྤྲིན་སྤྱང་བའི་ལུགས་ནི། དགེ་བཤེས་སྟོན་པའི་ཞལ་ནས། གསང་བ་ཡིན་པ་ལ་ང་རྣམས། བརྟན་པ་ཉམས་དམའ་བས་ད་རྣོས་ལ་ཐོང་གསུངས་ནས། སྤྲི་མ་ཨ་བ་རྒྱ་ཏི་པའི་བཀའ་སྤྱུལ་འདི་རྣམས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་རྫོ་པོ་ཉིད་ཀྱིས་དགྲུང་ལོ་བྱེད་དང་བརྒྱད་ཕྱགས་བྱིར་འབྲངས་བ་ལ། དོན་ཏུ་མི་འགྱུར་ན་གསེར་གྱི་མཚལ་སྤུལ་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་ཀྱང་པ་བོང་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལྟར་འོང་། དོན་ཏུ་འགྱུར་ན་ཉམས་པ་སྤྲིས་པས་ཡེ་མེད་པའི་ཏུས་སུ་ཡང་མ་ཞུས་པར་གསུང་སྟེ། ལན་གཅིག་ཆུ་བོ་ཆེན་པོ་གཅིག་གི་ཟམ་པ་ཉམས་པ་ཅིག་བརྒྱལ་བ་ལོང་ཡེ་མེད་པ་ཅིག་གི་ཏུས་སུ་ཞལ་བྱིར་བསྐྱར་ནས། རྫོ་པོ་ལ་ཉེ་རྫོ་ཀྱི། རི་སྤྱིད་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ཡོད་རིང་ལ། ལས་སྤྱོད་པ་ཡང་ཆུད་མི་ཟ་བར་འདུག་གོ། བརྒྱུ་ཏུ་འདི་སྤྲིད་བྱ་བ་དེ་ལས་འདི་ཙམ་ཅིག་གིས་ངན་སོང་འདི་ན་ལྷང་ནས་འདུག་གོ། རྣམ་འབྱོར་པ་འདི་སྤྲིད་བྱ་བ་དེ་ལས་ངན་འདི་ཙམ་ཞིག་

གིས་ངན་སོང་འདི་ན་ལྷང་ནས་འདུག་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་མང་དུ་གསུང་། དེ་ཁོང་གིས་མངོན་སུམ་
དུ་གཟིགས་པ་ཡིན་པས་ཡིད་ཆེས་པར་བྱས་ཏེ་སྤང་བ་གལ་ཆེ་གསུང་།

ལྷ འོ་ན་བདག་ཏུ་འདི་ན་པ་ཡོད་རིང་ལ་ལས་ཀྱིས་གཞོད་ཟེར་བ། བདག་འདི་ན་ཟད་ན་ལས་
ཀྱིས་མི་གཞོད་དམ་ཞེ་ན། དེ་ཅ་ན་ལས་ཀྱིས་མི་གཞོད་པར་སྟོན་པ་ནི།

འདི་ཡང་ཁུངས་བྱངས་མངོན་པ་ལས་ཀྱང་། །

བདེན་པ་མཐོང་ལ་འཕེན་པ་མེད་གསུངས། །

གསང་སྤྲགས་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་ནམ་མཁའ། །

ལྷ་བྱར་མཐོང་ན་ལས་ཀྱིས་སྲིད་པ། །

མི་འཕེན་ཞེས་གསུངས་བརྒྱུག་ལ་ལས་གཞོད། །

དེ་བས་བདེན་པ་མ་མཐོང་རིང་དང་། །

ནམ་མཁའ་ལྷ་བྱར་མ་མཐོང་རིང་ལ། །

ལས་དང་འབྲས་བྱ་བྱེད་ཀྱི་བསད། །

ཅེས་གསུངས་སོ། དེ་ཡང་ཆོས་མངོན་པའི་སྡེ་སྟོན་ཀྱན་ནས། བདེན་པ་མཐོང་ལ་འཕེན་པ་
མེད། སྲིད་དང་བྲལ་ལ་ཡང་སྲིད་མེད། ཅེས་གསུངས་པ་དང་། རྣམ་པར་སྤྲང་མཛད་བྱང་ཚུབ་པའི་
རྒྱུད་ནས་སྐྱེ་བ་ནམ་མཁའ་ལྷ་བྱར་མཐོང་ན་ལས་ཀྱིས་སྲིད་པ་མི་འཕེན་པར་གསུངས་པ་ནི་དོན་
གཅིག་སྟེ། འདི་ལྷ་ར་འཕགས་པ་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱིས། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཞིང་བདག་
མེད་པར་རྟོགས་པས་སྲིད་པར་སྐྱེ་བའི་ལས་དེ་ཡི་མི་གསོག་པ་ཅིག་ཡོད་པ་འདུག་གསུང་། འོ་སྐོལ་
དེ་ལྷ་ར་མ་མཐོང་ཞིང་མ་རྟོགས་པའི་རིང་ལ་ལས་འབྲས་བྱ་བྱེད་བསད་སྤྲགས་མེད་དེ། སྟོང་པ་ཉིད་
ཀྱི་མིང་ཐོས་པ་ཅམ་ལ་བརྟེན་ནས། སྤྲིག་པས་མི་གཞོད་ཟེར་བ་ནི་རིགས་པ་དང་ཡང་འགལ་ཏེ། འོ་
ན་བྱེད་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་གྱིས་ལ་ལག་པ་མེར་ཚུག་དང་གསུང་། དེ་བས་ཆོས་ནས། ཅུང་ཟད་ཐོས་པ་
ལ་བརྟེན་ཏེ། རྣམ་པར་དབེན་དོན་མི་ཤེས་པར། ཁྱི་གང་བསོད་ནམས་མི་བྱེད་པ། སྐྱེས་བུ་ཐ་ཤལ་དེ་
དག་བརྒྱལ། ཅེས་གསུངས། དེ་བས་ན་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་རང་ལ་ཆོགས་གསོག་སྐྱིབ་པ་

སྒྱུང་དགོས་པ་ཡིན། དེ་མེད་པར་སྒྲོང་པ་ཉིད་མི་རྟོགས། རོ་རྩེ་གདན་དུ་འགྲོ་བ་ལ་མིག་སྒྲོག་སྒྲར་ལྟ་
དགོས། མིག་རྒྱུང་བལྟས་པས་ཐེམ་ཅ་རང་དུ་སྤྲུབ་དུ་སོང་ནས་དེར་མི་བྱིན་པ་ལྟར། སངས་རྒྱས་ཀྱི་
སར་འགྲོ་བ་ལ་ཡང་ཆེ་བྱི་མ་ལ་མི་ཁོམ་པའི་གནས་སུ་སྒྲོག་སྒྲ་མ་འབྲེད་པ་ཅིག་དགོས། འདིར་སྒྲོག་
སྒྲ་འབྲེད་ན་སངས་རྒྱས་པས་ལྟ་མི་ཡང་མི་ཐོབ་པར་འགྲོ་ཉིན་ཡོད་གསུང།

༥ འོ་ན་དེ་ཙམ་དུ་ལས་འབྲས་ལ་ནན་ཏན་བྱེད་དགོས་པ་དེ། ཆེ་མ་རོལ་རང་ཡོད་དམ་མེད་
ཅི་ཆ་སྟམ་ན། ཆེ་བྱི་མ་ཐེ་ཆོམ་གྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་ཀྱང་། ལས་འབྲས་ལ་འདུག་སྒྲོག་བྱེད་དགོས་པར་
སྟོན་པ་ནི།

བ་སྟན་སྟོན་པ་ལ་ནི་འདི་བཞུས། །
པ་རོལ་ལས་འབྲས་ཐེ་ཆོམ་བ་ཡང་། །
དོན་འགྱུར་དོན་མི་འགྱུར་བ་དག་ལ། །
ཐེ་ཆོམ་བ་ནའང་འདུག་སྒྲོག་རྒྱུར་གསུངས། །
དཔེར་ན་རྒྱལ་བ་སྟོད་ལྱང་འཁོན་བཞིན། །
མོད་ལ་འགྲུལ་ཆད་མཆོན་འགྲོས་ཀྱང་བྱེད། །
དེ་བཞིན་ཏ་རར་བྱན་ནས་ཀྱང་འདེབས། །
ངེད་ལ་དེ་ཙམ་ཀྱང་མེད་མི་སྒྲོག། །
ཆེ་འདིར་མགོ་མཐོ་བང་མགྲོགས་ཅི་འབྲུག། །
དེ་ཙམ་ལྟ་ཞིག་དུད་འགྲོ་རྒྱབས་ཆེ། །
བཀ་རྒྱལ་བྱ་རོག་ལྷག་པ་དག་གཤ། །
སྒྲུལ་དང་སྒྲིགས་བྱ་གཞི་ཡི་བྱ་ཆང་། །
མི་བས་རྒྱབས་ཆེའི་གཏམ་རྒྱུད་བྲན་བྱ། །
མི་ཡི་སྒྲོད་པ་དེ་ཙམ་མ་ཡིན། །
བྱི་མར་ངན་སོང་འདིགས་པས་སྒྲིག་སྤང་། །

འཁོར་བའི་སྒྲོན་པོ་ན་ཐར་པ་འདོད་པས། །
བདེན་བཞིའི་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱབ་པ་གསུམ་འདུག །
ཐེག་དམན་འདིགས་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་སྦྱོང་། །
དེ་ལྟ་བུ་ནི་མི་ཡི་སྦྱོང་བ། །
གཞན་དུ་ན་ནི་ཅི་ཞིག་མི་ཡི། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་དག་བཤེས་པོ་ཏྲོ་བ་དང་། སྤྱ་ཆུང་བ་གཉིས་ཀྱི་ཡོན་བདག་རྩོ་བོ་
ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོན་ཏན་གྱིས་བྱས་ནས། རྒྱལ་སྦོད་ཀྱི་སྤྱིངས་པོ་ཆེ་ཡི་ཟ་སྟན་སྦོན་པའི་གནས་སུ་
བཞུགས་པའི་དུས་ན། ཟ་སྟན་སྦོན་པ་ལ་གསུངས་པ་དེ་ཉིད་ཕྱིས་སྤྱིང་ཡིག་གསུང་བའི་དུས་ཅིག་ན་
གསུངས་ཏེ། འདིག་ཉེན་པ་རོལ་ཐེ་ཆོམ་ཡང་། །མཁས་པ་ནམས་ཀྱིས་སྤྱིག་པ་སྤངས། །གལ་ཏེ་མེད་
ན་དེར་ཟད་མོད། །ཡོད་པར་གྱུར་ན་ཆད་ལྟས་བསྐྱུག །ཅེས་གསུངས་པས་ན། ཆེ་འདིར་ལས་དག་
སྤྱིག་སྦྱང་པས། ས་རོལ་ཏུ་བདེ་སྦྱག་འབྱུང་བ་ཡིད་སིང་གིས་ཆེས་པ་ཁ་ན་མེད་ཀྱང་། བརྒྱལ་བ་དེན་
ན་འདི་ལས་ཁམ་ཆེ་བ་མེད་སྟམ་ནས་ཀྱང་འདུག་ལྟོག་བྱེད་པ་ཅིག་འོང་གསུང་། དེ་ཡང་དོན་དུ་མི་
འགྱུར་བ་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་ལྟོག་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་པ་ནི་དཔེར་ན། རྒྱལ་པ་དང་སྦོང་ལུང་པ་གཉིས་
མི་ཤ་དང་ནོར་ཤ་ཆགས་ཏེ་འཁོན་ཆེ་བས། མོད་ལ་ལ་འབྱུལ་ཆད་དེ་འགོ་མི་རྒྱས་པར་སོང་། ནན་
ལྟར་གལ་ཆེ་ན་མཆན་འགོས་བྱེད་དེ། གལ་ཏེ་གཉིས་ཀས་ཟོན་བྱེད་པས་ཅི་ཡང་མི་ཡོང་བ་ཡང་བྱེད་
དེ། བརྒྱལ་བུང་ན་སྟེ་ཆད་སྟམ་དུ་མི་འགོ་བ་བཞིན་དུ། ངན་སོང་གིས་འདིགས་ནས་མི་དག་བསྐྱང་
བ་ཅིག་འོང་གསུང་།

དེ་ནས་དོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཐེ་ཆོམ་འདུག་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་འགྱུར་བ་ནི། དཔེར་ན་རྒྱལ་གྱི་ཏེ་
ར་ཐང་ན་རྒྱ་མེད་པས། ལོ་ཡགས་ཅམ་མི་འོང་བས་ས་བོན་རང་སྟོར་བའི་དོགས་ཡོད་ཀྱང་བརྒྱལ་ལོ་
ཡགས་ན་འཆོང་སྟམ་ནས། སུན་སྤངས་ནས་ཀྱང་ས་ལ་གཏོར་རྒྱས་པ་ལྟར་ཆོས་བྱེད་པ་ཅིག་འོང་སྟེ།
བདག་ཅག་ལ་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་དང་ཅི་ལ་ཆང་སྟེ། ལོག་ཤེས་འབའ་ཞིག་ལས་ཐེ་ཆོམ་གྱི་ཤེས་
པ་ཅམ་ཡང་མེད་པས་སྤྱིག་པ་ལས་མི་ལྟོག །དག་བ་ལ་མི་འདུག་པར་ཆེ་འདིའི་དབྱེ་འདུལ་བ་དང་།

ཟེན་བསྐྱེད་བ་དང་། ཡོ་བྱད་ཀྱི་གསོག་བྱུན་ལ་སོགས་པ་གཞན་པས་མགོ་གང་གིས་ཅི་མཐོ་དང་།
གོམ་གང་གིས་ཅི་མཐོགས་ཅི་འགྱུར་བྱེད། དེ་དག་གྲུབ་པ་ལ་མོ་རབ་ཏུ་བྱེད་དེ། དེ་ཙམ་ཅིག་དང་མི་
བས་དུད་འགོ་ལྷབས་ཆེ་བ་ཡོད་དེ། དག་ཤ་འདོན་པ་ལ་མི་བས་ལྷག་པ་ཡོད་དེ། བྲག་རྒྱབ་ན་མོ་རོག་
གི་ཆང་ཡོད་པ་ལ། འུག་པས་མོ་རོག་གི་སྤྱ་གུ་དེད་ནས་སྒོང་གསེབ་ཅིག་ཏུ་བསད་པ་དང་། མོ་རོག་ས་
མ་གཉིས་ཀྱིས་འུག་པའི་སྤྱ་གུ་དེད་དེད་ནས། སྒོང་གསེབ་དེ་ཁོ་ནར་སྤྱིང་ཕྱུང་ནས་བསད་སྐད། ཁོང་
ལ་དེ་ལྟ་བུ་ཡོད་དེ། མི་ལ་ཕྱོགས་ཙམ་ཅིག་ཏུ་བརྒྱབ་ནས་པན་པན་བྱེད་པ་ལས་མེད་གསུང་།

དག་ཐབས་མཁས་པ་ལ་སྦྱལ་གྱིས་སྒྲིགས་བྱ་དེད་ཅིང་ཆང་གི་ནང་དུ་གསོད་དུ་འོང་བས།
སྒྲིགས་བྱས་ཆང་ཉིས་ཐོག་པ་བྱས་ནས་གནམ་རྩོལ་ཅིག་བྱས་ནས། སྦྱལ་སྒྲིང་པར་བཅད་ནས་བསད་
པ་ལྟ་བུ་དང་། དག་ཡུལ་འབྲིན་པ་ལ། གཞོ་ཡི་བྲག་ལ་བྱ་ཁྱག་རྟའི་ཆང་ཡོད་པའི་ནང་དུ་སྦྱལ་ཞུགས་
པ་ལ། བྱ་མང་པོ་གཡོབས་ནས་དམག་བྱངས་པས་ཀྱང་སྒོར་མ་ཕྱིན་པ་ལ། ལན་ཅིག་བྱ་ལྡོ་ཞུལ་ལེ་བ་
གཉིས་ཁྲིད་བྱུང་ནས་བྲག་གི་སྒྲིང་དུ་ངལ་བསོས་ནས། སྦྱལ་གྱི་ཐད་ཀ་ན་པར་ལ་གཅིག་གིས་ཡུལ་
ཡུལ་བྱས་པས། སྦྱལ་སྒྲིང་ཉིད་བྱུང་བ་དང་། གཅིག་གིས་གཉའ་བ་ནས་བབྱུང་ནས་ཤོད་དུ་བོར་བས།
མཆུ་ཐ་ཡིས་བཏང་གསུང་། གསོག་བྱུན་མཁས་པ་ལ་མི་བས་ལྷག་པ་དུད་འགོ་བྱི་བ་ཀུན་ལ་ཡོད། དེ་
ལ་སོགས་པ་ཆེ་འདི་སྒྲོང་བ་ལ་མི་བས་དུད་འགོ་ལྷབས་ཆེ་བ་ཡོད་པ་རྣམས་བྱན་པར་བྱས་ལ། མི་ཡི་
སྒྲོད་པ་ཆེ་འདིའི་ཆེ་ཐབས་བྱེད་པ་དེ་ཙམ་མ་ཡིན་སྟེ་འདྲ་ཤེས་པར་བྱས་ལ། ད་རེས་མིའི་སྒྲོད་པ་
རང་ཅིག་བྱ་དེ་ཡང་གང་ཡིན་ན། མི་རྟག་པ་དང་ལས་དང་འབྲས་བྱ་མང་དུ་བསམས་པས་རང་སྦྱོ་བ་
བྱི་མ་ལ་ངན་སོང་དུ་སྦྱོས་ཀྱིས་དོགས་པའི་འདིགས་པས་མི་དགེ་བ་སྤྲ་བ་ནས་ཀྱང་སྤང་བར་བྱེད་
པའི་སྦྱོས་བྱ་རྒྱུ་དང་། དེ་སྤངས་པས་ལྟ་མིར་སྦྱོས་ཀྱང་དེས་གོ་མི་ཆོད་དེ། འཁོར་བ་གང་དུ་སྦྱོས་
ཀྱང་སྦྱག་བསྐུལ་ལས་མེད་པས། ཁམས་གསུམ་དག་ལ་མི་ལམ་ན་ཡང་མི་འདོད་པར་གྱུར་ནས། དེའི་
རྒྱ་ཀུན་འབྱུང་སྤང་ཞིང་། དེ་དག་དང་བལ་བའི་འགོག་པ་ཐོབ་པར་འདོད་པས། བསྐྱེད་པ་གསུམ་གྱི་
ལམ་ལ་འདུག་པར་བྱེད་པའི་སྦྱོས་བྱ་འབྲིང་དང་། དེ་ནས་རང་གི་ཉམས་ལ་དཔགས་པའི་སྤྱིང་རྩེ་
ཆེན་པོས་རང་ཐེད་ལ་བཏང་ནས་གཞན་དོན་བྱེད་པ་ལ། རང་ཞི་བ་བྱ་ངན་ལས་འདས་ན་གཞན་གྱི་
དོན་མེད་པས། དེས་འདིགས་ནས་ཞི་བ་ལ་མི་གནས་པར། ཁང་པ་མི་འབར་བ་དང་འདྲ་བའི་འཁོར་

བན། བ་མ་རིན་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་སྟེག་བསྐལ་གྱིས་ཉམ་ཐག་པ་བྱན་ནས། རང་དབང་
མེད་པའི་བྱམས་པ་དང་སྤྱིང་རྩེ་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་གྱིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་དཀའ་བ་སྟུང་
པའི་སྒྲིམ་བུ་མཆོག་གི་ཆོས་དང་ལྷན་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་སྦྱོང་ན་མི་ཡི་སྦྱོང་པ་ཡིན་ལ། ཚུལ་དེ་ལས་
གཞན་དུ་སྦྱོང་པ་ནི། མི་ཡི་གཟུགས་ཅམ་ཡིན། ཚུད་དཀགས་ཀྱི་མི་དང་བྱང་མེད་པས། ཆོས་ནས་
ཀྱང་། །འཛིག་རྟེན་འདི་ན་གྲགས་པས་མངོས། །འཛིག་རྟེན་པ་རོལ་བདེ་བའི་རྒྱ། །དེ་ལྟར་གཉིས་ཀ་
མེད་པ་ཡི། །འཛིག་རྟེན་འདི་ནི་ཅི་ཞིག་མི། །ཞེས་གསུངས།

ཕྱེད་བས་ན་རང་ཅག་དཔེས་གཞན་གྱི་ཁོངས་སུ་མི་འགོ་བར་མི་ཡི་སྤྱོད་པ་ཞིག་བྱེད་དགོས་
ལ། དེ་ཡང་གལ་ཆེ་དག་ཙམ་བ་ལྟ་བུ་ནི། ཟྱེ་མ་ལ་ངན་ཁོང་གིས་འཇིགས་ནས་སྤྲིག་པ་སྤང་བ་འདི་
ཡིན་པས། དེ་ལ་ནན་ཏན་བྱ་བར་སྟོན་པ་ནི།

བཙོན་འགྲུས་ལེ་འུའི་སྐབས་སུ་གསུངས་པ།

ནན་ཏར་ཟབ་པ་ལས་དང་འབྲས་བུ། །

སྟོང་ཉིད་རིགས་པས་གུང་ནི་གོར་བུང་། །

ལས་དང་རྣམ་སྒྲིན་བསམ་མི་བྱའག་སྲུང་། །

བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་གནས་ལས་གཅིག་ཡིན།

ངེད་ཀྱི་སློ་ལའང་དེ་ལ་རེ་མེད། །

སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སྒྲུང་དུ་བློ་འབྱུག།

བོད་རྒྱལ་ས་ལ་ནི་དེ་སྤྱིང་དོགས་མེད། །

ག་ཁའང་ཤེས་རབ་སྣང་པོར་བསྐྱབས་པས། །

དེ་བས་ལས་འབྲས་ཟབ་པས་རྟག་ཏུ།

དེ་འབད་དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་བླ་མ་།

དང་པོ་དེ་ཉིད་གྲུབ་པར་བྱས་ལ། །

དེ་ལ་ཡིད་ཆེས་དེས་གསུང་མི་སྟེ།

དེ་ལྟར་བསམས་པས་ལས་འབྲས་གོམས་བྲ།

ཞེས་གསུངས་སོ། དེ་ཡང་སྟོང་འདུག་གི། དགེ་བའི་ཕྱོགས་ནམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི། རྩ་བ་མོས་
པར་ཐུབ་པས་གསུངས། དེ་ཡི་རྩ་བ་རྟག་ཏུ་ནི། རྣམ་སྤྲིན་འབྲས་བུ་སྟོམ་པའོ། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་
དགེ་བཤེས་ཀྱི་ཞལ་ནས། ད་ལྟ་དང་སྟོང་པ་ཉིད་ཁོ་ན་ལ་ཟབ་ཟབ་པོར་བྱེད་དེ། རྣམ་ཏར་ཟབ་པ་ནི་
ལས་དང་འབྲས་བུ་འདི་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་འདི་ལས་འབྲས་བུ་འདི་འབྲུང་བྱ་བ་དེ། སངས་རྒྱུ་མེན་པ་
གཞན་གྱིས་མི་ཤེས་པས། ས་བཅུའི་དབང་ཕྱག་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བསྐྱབ་པ་བཅའ་བར་མི་རྣམས་པས།
འདུལ་བའི་ལྔ་དུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། ཞེས་བཀའ་བཅད་པ་ཡིན། སྟོང་པ་ཉིད་
ཀུན་རིག་པས་གཞིགས་པས་ཀྱང་གོར་རུང་བ་ཡོད་དེ། རོ་བོ་སེ་བཅུན་དབང་ཕྱག་གཞོན་རུས། དེ་སྟེ་
མ་ལག་པའི་བོལ་ཆད་ནས་བཤད་པའི། ཐག་པ་ལ་ནི་སྤྱལ་སྤྱམ་འདྲིན། དེ་ཆ་མཐོང་ན་དེ་ལ་ཡང་། །
སྤྱལ་བཞིན་འདྲིན་པ་འབྲུལ་པ་སྟེ། ཐག་པ་མཐོང་ན་དོན་མེད་དོ། ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ལ་བསྐྱེས་
ནས། བྱིས་པ་ཆོས་ཡེ་མ་ཐོས་པ་ཀུན་གྱིས་ཀྱང་སྟོང་པ་ཉིད་གོ་རུས་པ་སྟོན་མཁྱེན་པ་ལགས་པར་
གདའ་སྟེ། ལས་འབྲས་ལ་རིགས་པས་ཅི་ཕྱིར་གྱི་ལམ་ན་མེད་པས། དཀོན་མཆོག་སྟོན་མེན་ནས།
བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་གནས་ལུང་མ་བདུན་གསུངས་པ་ལས་ཀྱང་། གཅིག་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་
བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་འདི་ཡིན་གསུངས་ཏེ། འགྲོ་ལས་རྣམ་སྤྲིན་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་ཏེ། རྒྱལ་བ་
ཀུན་གྱིས་དེ་དག་གསུངས་པ་ནི། རྒྱལ་བ་རྣམས་འཕྱུལ་སངས་རྒྱུ་རྣམས་འཕྱུལ་དང་། བསམ་མེད་
བསམ་གཏན་རྣམས་འཕྱུལ་བསམ་མི་བྱུང་། ཅེས་གསུངས་པས་སོ། །

དེ་ཡང་བསམ་མེད་ཀྱི་མཐུ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་ནི། སྤྲན་དང་སྤྲགས་དང་ལོར་བུ་དང་མཐུད་
སྟེད་ཀྱི་མཐུ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའོ། དེ་ལྟར་ལས་འབྲས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་ཟབ་པ་ཡིན་ཀྱང་།
དེད་ཀྱི་སྟོལ་ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་རེ་བ་མེད། ལས་འབྲས་སྟོམ་པ་ལ་སྟོར་དང་འགྲོར་ཡེ་མི་
བདུབ། སྟོན་ཆད་ལོག་ལྟ་ལ་གོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་བྱས་ན། དེ་ལ་ལ་འུར་སྟོར་བྱར་
གྱིས་འགྲོ། སྟོང་པ་ཉིད་སྟོན་པའི་པོ་ཏི་ཅིག་ཡོད་ན། དར་ཟབ་གྱིས་གྱིལ་ནས་སྟེང་དུ་འདྲིག་ ལས་
འབྲས་སྟོན་པའི་ཆོས་ལ་དམན་པར་བྱས་ནས་གྲས་པར་མི་བྱེད་དེ། སྟོང་པ་ཉིད་ཟེར་ནས་ཐོས་པ་
ཅོམ་གྱིས་ལས་འབྲས་ཁྱད་དུ་གསོད་པ་དེ་ལམ་རྒྱན་ཆད་པ་ཡིན། ལམ་གྱི་རྟེན་ཕྱགས་མས་ཕྱགས་པ་

ཡིན་པས། རོ་བོ་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་གསུང་བར་བཞིན་ཅ་ན། འཁོར་ལ་གཟིགས་ནས་བརྟུབ་པར་
འདུག་ན་གསུང་། མི་བརྟུབ་ན་མི་གསུང་བ་ལགས་པར་གདའ་བ་ལ།

བོད་བའི་ཞལ་ནས། ཉ་ནི་ཉོན་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་དགའ་དགའ་མོ་བཟང་བཟང་པོར་བྱེད་པས།
 སྟོང་པ་ཉིད་བསྟན་ཀྱང་མི་སྟོང་བས། སྟོ་སྦྱངས་མ་བྱས་སེམས་ཅན་ལ། སྟོང་པ་ཉིད་ནི་སྟོན་པ་
 དང་། ཞེས་པའི་ཉེས་པ་མི་འོང་གསུང་། སྟོང་པ་ཉིད་མི་སྟོང་བའི་རྒྱ་ཡང་། དང་པོ་ཀ་ཁ་རང་སྟོབ་མ་
 འོམ་པར། མིག་མེད་ན་བ་མེད་ཟེར་ནས་ཤེས་རབ་སྟིང་པོ་ནས་རྒྱ་པ་ནས་བསྐྱབ་པ་ཡིན་གསུང་།
 རྒྱ་གར་ན་ཐེག་པ་ཆུང་དུ་བ་ཀུན་གྱི་དུང་དུ་མིག་མེད་བྱས་ན་རྒྱག་དངངས་ནས་སྟོང་བ་ཡོད་པར་
 འདུག འོད་ཐམས་ཅད་ཤེས་རབ་སྟིང་པོ་ཀུ་དི་རེ་འདོན་པས། རོ་བོའི་ཞལ་ནས་ཅི་འདོན་པ་ཡིན་
 གསུང་། ཤེས་རབ་སྟིང་པོ་འདོན་པ་ལགས་བྱས་པས། བོད་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པ་ཡིན་གསུངས་ནས་
 མཉེས་པ་ལགས་པར་གདའ་སྟེ་ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་མ་ཆེས་ན། ཆད་ལྟར་སོང་ནས་གསོར་མི་རུང་
 བར་འགོ་ཉེན་ཆེ་བས། ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་པར་བྱས་ནས་འབད་པ་གལ་ཆེ། དེ་ལ་ཡང་མངོན་
 དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱབ་པ་ཅིག་དགོས་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མང་འདི་ནས་འཆའ་དགོས་པ་ཡིན་པས་
 ཡོན་ཏན་རྗེས་སུ་བྲན་པའི་སྟོན་སྟེ། དང་པོར་སངས་རྒྱས་དེ་ཉིད་ཀྱབ་པར་བྱས་ལ། དེ་ལ་ཡིད་ཆེས་
 པར་གྱུར་ཅ་ན། དེའི་གསུང་མི་སྦྱ་བར་འདྲིན་པ་ཅིག་འོང་བས། དེ་ལྟར་བསམས་ལ་མི་དགེ་བ་སྟོང་
 བ་དང་། དགེ་བ་སྦྱབ་པ་ལ་གོམས་པར་བྱའོ་གསུང་།

ཕྱེད་ཀྱི་ལམ་འབྲས་ལ་གོ་མ་སྤུངས་པར་བྱས་ནས། རྟིག་པ་སྤྱང་ཞིང་དགེ་པ་སྦྱབ་པའི་དུས་ཀྱང་
ད་ལྟེས་ཁོ་ན་ཡིན་པར་སྟོན་པ་ནི།

འགྲོད་པ་མི་བཟང་མི་འབར་སྐབས་སུ།

སྡིག་པ་བྱས་ལ་འགྱོད་པ་དེ་ཡང་། །

དཔྱལ་བར་སྐྱེས་པ་དང་པོར་སྐྱེ་བ། །

དེ་དུས་འགྱུར་དེ་དེ་ནས་མི་བྲན། །

དུད་འགོ་ལ་ནི་སྒྲན་པས་འགྱོད་མེད། །

ཡི་དྲགས་སེམས་ལ་རང་དབང་མེད་པས། །
 ཉེས་པར་ཤེས་ཀྱང་འགྲོད་པར་རབ་དགལ། །
 འགྲོད་ཀྱང་དེ་ལས་ལྡོག་པར་མི་རུས། །
 དེ་ཡི་གཏམ་རྒྱུད་ཀ་མ་ཤི་ལའི། །
 གནས་བརྟན་ཆེ་འཕོས་ཡི་དྲགས་སྤྱིས་པས། །
 ལུ་ཁེན་གྲོང་གི་བྱིས་པ་བཟུང་བའི། །
 གཏམ་རྒྱུད་ཐོས་ལས་རང་དབང་མེད་ཤེས། །
 དེ་བས་ལས་ངན་བྱས་ལ་འགྲོད་ནས། །
 ལྡོག་ན་མིར་གྱུར་དལ་བ་རྟེན་པས། །
 སྒྲགས་ཆེ་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་ཀྱང་། །
 གང་མེད་དེ་ཉིད་གཉེན་པོར་བྱས་ལ། །
 དེ་ལ་འབད་གསུངས་དེས་ཀྱང་དེ་བཞིན། །
 དེ་བས་འདྲན་མའི་ལས་ཀྱང་སྤངས་ལ། །
 དཀར་པོ་འབའ་ཞིག་ལས་ལ་འབད་བྱ། །
 སྤར་བྱས་ལས་ངན་དག་ཀྱང་ཟད་བྱ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་སྦྱོད་འཇུག་གི་ །འགྲོད་པ་མི་བཟད་མེ་འབར་བས། ཁེམས་གདུང་
 འཇུར་པར་གདོན་མི་ཟ། །དཔུལ་མེད་བཟོད་དགས་ལུན་རིང་དུ། །བདག་གི་ལུས་ལ་བསྐྱེད་ཀྱང་
 བ། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་འདི་གསུངས་ཏེ། །རང་ཅག་སྤྱིག་པ་བྱས་པ་དང་། །དགེ་བ་མ་བྱས་པ་ལ་
 འགྲོད་པའི་མེ་འབར་ནས། །དེ་སྤྱིག་པ་སྤང་ཞིང་དགེ་བ་སྦྱབ་པའི་དུས་ནམ་ཡིན་ན། །ད་ལྟ་ཁོ་ན་ཡིན་
 ངན་སོང་གསུམ་དུ་སྦྱེས་ན་དེའི་སྐབས་མེད་པར་འགྲོ་སྟེ། །དཔུལ་བར་སྦྱེས་པ་རྣམས་ལ་དང་པོ་སྦྱེས་
 མ་ཐག་དུ་སྦྱེ་བ་དྲན་པའི་མངོན་ཤེས་ཀྱིས། །གང་ནས་སྦྱེས་པ་དང་། །ལས་གང་གིས་སྦྱེས་པ་དྲན་
 པའམ་ཡང་ན་ལས་ཀྱི་མེ་ལོང་བསྟན་པའི་སྟོན་ནས་ལས་ངན་འདིས་སྦྱེས་སྟམ་ནས། །དེའི་དུས་ན་

འགྱུར་པ་ཞིག་འོང་སྟེ། དེ་མ་ཐག་ཏུ་སྤྱད་པ་སྤྲུལ་གྱི་གཞན་དབང་དུ་སོང་ནས་སྤྱི་པ་སྤྱོད་བའི་
སྐབས་མེད། དུད་འགྱུར་སྤྱི་པ་ནམས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཅལ་དང་བྲལ་ཏེ་མོངས་པའི་གཞན་དབང་དུ་
སོང་ནས་འགྱུར་པ་རང་ཡང་ཡི་མི་སྟེ། ཡི་དྲགས་སུ་སྤྱི་པ་ནམས་ལས་ངན་གྱིས་སྤྱི་པ་ར་ཤེས་
ཀྱང་། རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་ལ་གཞོད་པ་སྤྱི་པ་བའི་བསམ་པ་ཅན། རང་དབང་མེད་པས་འགྱུར་པ་
སྤྱི་བ་ཡང་དགའ། བརྒྱལ་འགྱུར་པ་སྤྱི་པ་ལས་ངན་དེ་ལས་སྤྱི་པ་ར་མི་རྣམས་གསུང་།

དེའི་གཏམ་རྒྱུད་ཀྱང་གྲི་ཀ་མ་ལ་ཤྱེ་ལའི་གནས་བཟུང་ཅིག་འདིས་མི་གཞོད་སྟམ་ནས་དགོ་
འདུན་གྱི་རྣམས་བག་ཙམ་ཅིག་འོངས་སྤྱད་པས། ཡི་དྲགས་རྒྱུད་པ་ཕྱིན་ཀ་ལོག་ཏུ་སྤྱི་པ་ནས། གང་
སྤྱད་ཅིག་ཏུ་སྤྱོད་པ་བྱས་ནས་ཡོད་པ་ལ། སྤྱི་པ་བྱ་བའི་གྲོང་ཅིག་ཡོད་པའི་བྱིས་པ་ནམས་གྱིས་
གང་སྤྱད་དེར་རྩལ་བྱས་པས། ཁོས་མ་བཟོད་ནས་བྱིས་པ་ཅིག་བཟུང་བས། བྱིས་པ་ཡང་རྒྱུད་པ་
ཕྱིན་ཀ་ལོག་ཏུ་སོང་ནས། དེའི་པ་མས་གྲི་ཀ་མ་ལ་ཤྱེ་ལའི་དགོ་འདུན་སྤྱད་བྱངས། བསྟེན་བཀྱར་
བྱས་ནས། དགོ་འདུན་གྱི་བྱིས་པ་ལ་ཁྱོད་སྤྱི་པ་བྱས་པས། བྱིས་པ་ན་རེ། བཙུན་པ་གཞོན་གཞོན་
འདི་ནམས་བྱིར་ཐོང་ངས་བསྐྱོང་ཅིག་ཟེར་ནས། དེ་ལྟར་བྱས་པས་དེ་ན་རེ། གྲི་ཀ་མ་ལ་ཤྱེ་ལའི་
གནས་བཟུང་དེ་ཡིན་པ་ལ། དགོ་འདུན་གྱི་རྣམས་བག་ཙམ་ཅིག་མ་དྲིས་པར་འོངས་སྤྱད་པས་འདི་
ལྟར་ཡི་དྲགས་སུ་སྤྱི་པ་ མཆིལ་ལྷམ་མ་སྤྱད་པར་རང་དགོ་འདུན་གྱི་དྲི་གཙང་ཁང་དུ་ཕྱིན་པས།
རྒྱུད་པ་ཕྱིན་ཀ་ལོག་ཏུ་སྤྱོད་པས། བྱིས་པ་ཡང་དེ་ལྟར་སོང་བ་ཡིན་ཟེར། འོ་ན་ཁྱོད་ཆོས་མང་པོ་ཤེས་
པ་ཡིན་པས། བྱིས་པ་ལ་གཞོད་པ་བྱེད་པ་ཅི་ཡིན་བྱས་པས། ངས་དང་པོ་དབང་པོ་ཆེ་བྱས་པས། ཡི་
དྲགས་ཀྱི་ནང་ནས་དབང་ཤིན་ཏུ་ཆུང་བར་སྤྱོད་ནས། བསྟེན་པ་གང་སྤྱད་འདི་ལས་མེད་པ་ལ། བྱིས་
པ་འདི་ནམས་ཀྱི་སྤྱོད་དུ་མ་སྟེར་བས། བྱིས་པ་ལ་གཞོད་པ་སྤྱི་པ་དུ་མི་རུང་བ་ཤེས་བཞིན་དུ་རང་
དབང་མེད་པར་འདི་ལྟར་བྱས། ང་དགོ་འདུན་ནམས་གྱིས་སྤྱད་པ་ཤེས་པ་ལ། གཏོར་མ་རེ་རེ་ས་
སྤྱད་འདིར་སྤྱི་པ་བར་ཞུ། དེར་ངས་མི་ཐོབ་པར་འདུག་ཟེར། འོ་ན་ཁྱོད་བཙུན་པ་གཞོན་པ་འདི་
ནམས་བྱིར་ཐོང་ཟེར་བ་ཅི་ཉེས་བྱས་པས། དེ་ལྟར་ངའི་སྤྱོད་པ་ཡིན་པས་ངོ་ཆ་ནས་དེ་སྤྱོད་བྱས་པ་
ཡིན་ཟེར་བས། ཡི་དྲགས་ཀྱི་སེམས་ལ་རང་དབང་མེད་པར་དེས་ཤེས་གསུང་།

ངན་སོང་དུ་སྤྱི་པ་ན་ཅིའི་བྱ་ཐབས་ཀྱང་མེད་པར་འགོ་བ་དེ་བས་ན། ད་ལྟ་རང་ཅག་ལས་ངན་

ནི་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བྱས་ཡོད། དེ་དག་ལ་འགྲོད་ནས་ཐོག་ན། ད་རེས་དལ་འབྱོར་མི་ལུས་ཐོབ། ཡང་
དག་པའི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་རྫོ་བའི་བཀའ་བརྒྱུད་འདི་ལྟ་བུ་དང་ཕྱད་པའི་དུས་འདིར་འབད་
ན་སྐྱགས་ཅིག་ཡོད་པས། མ་ཆས་མ་ཤི་བ་ལ་འབད་དགོས་གསུང་། དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་བྱེད་སྤྱོད་མི་
འདོད་དེ། དེ་ཡང་བྱས་པའི་དུས་ན་དང་པ་ལྟ་སྐྱམ་གསུང་ལ་ཡང་། ཆོས་ཀྱན་ཀྱང་དང་པོ་ཆོག་མི་
ཟེན། དེ་ནས་དོན་མི་གོ། དམ་ཆོས་སྦྱབ་པའི་མཐུན་ཆུན་ཅི་ལ་བལྟས་ཀྱང་མ་འདྲོམ་པར་འདུག་ན།
ཕྱིར་ལ་དེ་ཉིད་གཉེན་པོར་བྱས་ནས་འབད་དགོས། སློབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་ཀྱང་། ཆོ་འདིར་
ལོང་སྟོད་དང་ཉེན་དང་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་གང་མེད་པ་དེ། སྦྱོ་བ་སྐྱ་མ་ལ་སྦྱིན་པ་མ་བཏང་། ཚུལ་
ཁྲིམས་མ་བསྐྱངས། བཟོད་པ་མ་བསྐྱོམས། ཐོས་བསམ་སྐྱོམ་གསུམ་མ་བྱས་པས་ད་ལྟ་མེད་པ་ཡིན། དེ་
མ་བྱས་ན་ཡང་བྱི་མ་ལ་མི་འོང་བས། མེད་པ་ཉིད་གཉེན་པོར་བྱས་ནས་འབད་པར་གསུངས་པ་ཡང་།
དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་ཡིན་གསུང་། དེ་བས་ན་ད་རེས་ཀྱི་དུས་འདིར་མི་དགོ་བ་དང་ཨ་ཅང་ཡང་ཆེ་སྟེ།
འདྲེན་མའི་ལས་ཀྱང་སྤོང་དགོས་ཏེ། རང་ཅག་ལས་འདྲེན་མའི་འབྲས་བུ་ལ་སྟོད་པ་ཤས་ཆེ་བས།
སྦྱོ་བ་མང་དུ་བསྐྱོམས་ལ་སྤང་། དཀར་པོ་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཅི་འགོ་བྱ་སྟོན་ལམ་གདབ། དེ་གོང་པན་
ཆད་དུ་བྱས་པའི་ལས་ངན་ཐམས་ཅད་སྟོབས་བཞིའི་སྟོར་ཞུགས་ལ། ཉེ་རིང་རང་ནས་དག་ངེས་སུ་
སྦྱང་། ཕྱིན་ཆད་འཕྲོ་བད་ཀྱིས་བཅད་ནས་བྱས་ན། ཆོ་སྤང་འདི་ལ་དོན་མི་རྒྱུད་བར་འོང་གསུང་།

༥ ད་རེས་ཀྱི་ཆོ་སྤང་འདི་ལ་དེ་ལྟར་བྱས་ན། འདི་ཉིད་ནས་བདེ་མགོ་བཅུགས་པ་ཡིན་པས།
དེ་ལྟར་བྱ་བའི་སྟོན་ནས་འབད་པར་བྱ་བར་སྟོན་པ་ནི།

དགོ་དང་མི་དགོའི་ལས་རྣམས་དག་ནི། །

རྣམ་སྟོན་རྒྱ་མཐུན་བརྒྱུད་པ་དག་གིས། །

གོང་ནས་གོང་དུ་ཤིན་ཏུ་འཕེལ་ཕྱིར། །

ཐར་ལ་ཤིན་ཏུ་ཉེ་དང་རིང་འགྱུར། །

དེ་བས་དགོ་ལ་ཤིན་ཏུ་གོམས་བྱ། །

མི་དགོའི་ལས་ལ་ཤིན་ཏུ་འདྲོམ་བྱ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། ཉེ་ཡང་དགེ་སྤྱི་གཉིས་ཀ་ནམ་སྤྱི་དང་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་བརྒྱད་
 པས་ཤིན་ཏུ་འཕེལ་ཆེ་བས། དགེ་བའི་ནམ་སྤྱི་རྒྱ་མཐུན་བརྒྱད་ནས། སངས་རྒྱུ་གྱི་སའི་བར་དུ་
 འགོ་བ་ལ་འདམ་མཐ། མི་དགེ་བའི་ནམ་སྤྱི་རྒྱ་མཐུན་བརྒྱད་ནས་ངན་སོང་ཉིད་སིངས་བྱེད་པ་
 གང་ལ་འདམ་ཡིན། དགེ་བའི་ནམ་སྤྱི་གྱི་འབྲས་བུ་ཡང་། སྤྱི་པའི་ནམ་སྤྱི་ལོང་སྤྱོད་ཆེན་པོ།
 རྒྱ་མཐུན་གཏོང་བ་ལ་དགའ་བ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ནམ་སྤྱི་བདེ་འགོ། མྱོང་བ་རྒྱ་མཐུན་གྱི་གནས་
 སྐབས་བདེ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཐོབ། བྱེད་པ་རྒྱ་མཐུན་གྱིས་གཞན་གྱིས་བཀག་ཀྱང་མི་ཁྲིགས་པར་
 དགེ་བ་སྤྱོད་པ་ཅིག་འོང་། དེ་བཞིན་དུ་བཟོད་པས་གདམ་ངག་གི་སྤོད་དུ་འགྱུར་བ་ལ་སོགས་པ།
 དགེ་བའི་ལས་ཐམས་ཅད་ལ་ནམ་སྤྱི་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འཕེལ་གྱིས་བསྐྱར་པས། བསྐྱེགས་གྱིས་མི་
 སྤྱོགས་པར་འགོ་བས་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་ཉེ་བར་འགྱུར་བས། དགེ་བ་ལ་བྱོད་པའི་སྒོ་ནས་
 གོམས་པར་བྱ། དེ་བཞིན་དུ་མི་དགེ་བའི་ནམ་སྤྱི་རྒྱ་མཐུན་ཡང་། སེར་སྐྱས་ཡི་དྲགས་སུ་སྒྲེ། གཏོང་
 བ་ལ་མི་དགའ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས་ན་འདྲིར་གཏམ་ངན་གྱི་སྤྱི་སྤྱུག་མྱོང་། ཕྱི་མ་ལ་ངན་སོང་དུ་སྒྲེ།
 བརྒྱལ་མིར་སྒྲེས་ཀྱང་ཚུལ་ཁྲིམས་སྤང་སྤྱིང་མི་འདོད་པ་ལ་སོགས་པར་འགྱུར་བས། ཐར་པ་ཏ་པར་
 བཞག་པའི་བདེ་འགོའི་མིང་ཅམ་ཡང་མི་ཐོས་པར་ངན་སོང་ཉིད་སིངས་བྱེད་པར་འགྱུར་བས་ན། མི་
 དགེ་བ་ལ་འདྲིགས་པའི་སྒོ་ནས་འདྲེས་པ་གལ་ཆེ་གསུང་།

༥ དེ་ལྟར་དགེ་མི་དགའི་ལས་འཕེལ་ཆེ་བས། མི་དགེ་བ་དང་འདྲེས་མའི་ལས་ སྤངས་ནས་
 དགེ་བ་འབའ་ཞིག་སྐྱབ་པར་སྒོན་པ་ནི།

དང་པོར་བདག་ཉིད་ཅི་རིགས་ཤེས་བྱ། །
 གཅིག་ཏུ་དཀར་བའི་ལས་ལས་བྱུང་ངམ། །
 འོན་ཏེ་གཅིག་ཏུ་གནག་པའི་ལས་སམ། །
 འོན་ཏེ་འདྲེས་མའི་ལས་ལས་བྱུང་བའི། །
 འབྲས་བུ་ལ་སྤྱོད་གང་ཡིན་བསམས་ལ། །
 དཀར་བའི་ལས་སྤྱོད་འབྲས་བུ་མཐོང་ནས། །
 བག་ཡོད་མང་བའི་དཀར་བའི་ལས་རྒྱམས། །

ཅི་མི་ཉམས་བྱ་འདྲེས་མའི་འབྲས་བྱ།

དག་ལ་སྟོད་པ་མཐོང་ན་བྱིན་ཆད།

སྟོ་བ་མང་བསྐྱོམས་འདྲེས་མའང་སྤང་བྱ།

ཞེས་གསུངས་སོ། དགེ་བཤེས་ཀྱིས་དང་པོ་བྱོན་པའི་ལོ་ཡིན་ཏེ། པོ་ཏོ་བ་སྟོ་ལག་ན་བཞུགས་ནས་འདུག་པའི་དུས་སུ་འདི་གསུངས་ཏེ། ད་ལྟ་བདག་ཅི་ལྟར་འདུག་སྟེ་མ་ལ་གང་ནས་འོངས་ནས་འདུག་ལས་ཅིས་འདིར་སྐྱེས་ནས་འདུག་ ཅི་ཕྱིར་ཞེས་བརྟགས་ལ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། གཅིག་ཏུ་དཀར་བའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་བདེ་འགོར་སྐྱེས་ནས་རང་གི་དད་པ་དང་། ཚུལ་བྲིམས་དང་མཐུན་ཁྱེན་དང་། སྤང་མ་དང་གྲོགས་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་སྦྱོར་སྐྱོམས་ཆོགས་པར་འདུག་ན། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལས་སེམས་བསྐྱང་ཞིང་། དེའི་གཉེན་པོ་དགེ་བ་བསྐྱོམས་པའི་བག་ཡོད་པ་མང་དུ་ཡིད་ལ་བྱས་པའི་སྟོ་ནས་དེ་ཅི་མི་ཉམས་པར་བྱས་ན་མཐོ་རིམ་བརྒྱན་ནས་ཐར་པ་ཐོབ་པས་དེ་ལ་འབད་པར་བྱ། གཅིག་ཏུ་གནག་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་ངན་སོང་ནས་ངན་སོང་ཉིད་སིང་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ད་ལྟ་འོ་སྟོ་ལ་མེད་གསུང་།

འོ་སྟོ་ལ་འཇམ་བུ་སྤྲིང་པ་བྱ་བ་ལས་སྦྱོར་ཆོགས་ལས་བྱུང་བ། ལམས་སྦྱོར་ཆོགས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། སྤང་མ་ལ་དགེ་སྤྱིག་འདྲེས་མ་བྱས་པའི་ནམ་སྤིན་གྱི་འབྲས་བྱ་བདེ་སྦྱག་འདྲེས་མ་ལ་སྟོད་ཅིང་། རྒྱ་མཐུན་གྱི་དགེ་སྤྱིག་ཀྱང་འདྲེས་མ་རྒྱུད་ལ་སྟེ་བ་པལ་ཆེ་སྟེ། རེས་འགའ་ཐམས་ཅད་བོར་ནས་འགོ་བ་ཅིག་ལ་ཅི་བྱ་སྦྱོར་ནས་འཆི་བ་རྗེས་སུ་བྱུང་བ་བག་རེ་སྟེ། རེས་ཆེ་འདི་ལ་མངོན་ཞེན་སྤར་ལ་ཆེར་སོང་བ་འདྲ། རེས་ལས་འབྲས་ལ་ངས་པ་སིང་སིང་བ་འོང་བ་ལ། རེས་སྦྱེགས་རྒྱུང་འཕེན་པ་བས་བྱ་བ་ལྟར་འདུག། རེས་འཁོར་བ་ལ་སྟོ་བ་བག་རེ་ཡང་སྟེ་ལ་རེས་འཁོར་བའི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་པ་ཆེར་འགོ། རེས་བྱམས་པ་དང་སྤྲིང་རྗེ་མཆི་མ་དཀྱུ་བ་འདྲ་བ་འོང་སྟེ། རེས་ཞེ་སྤང་སྦྱུ་བས་ཀྱང་ཆེ། རེས་བྱང་རྩལ་གྱི་སེམས་ཀྱང་བག་རེ་སྟེ་བ་ལ། རེས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སེམས་རང་ཡང་མེད་དམ་སྟེ་མ་ལ་འདྲ་བ་འོང་། རེས་གནས་ལུགས་ཀྱི་ངོན་དེ་ལྟར་ཡིན་ནམ་སྟེ་ཡང་། རེས་དངོས་པོར་འཛིན་པ་ཤས་ཆེར་སོང་བ་འདྲ་བ་འོང་བས། ཕྱོགས་གཅིག་ནས་བལྟས་ན་ད་རེས་དལ་འབྱོར་གྱི་མི་ལུས་ཐོབ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་དང་རྫོང་པོའི་བཀའ་རྒྱུད་ལྟ་བུ་དང་ཕྱད་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་

ཆོས་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་དུ་ཡོད་པས་དཀར་པོ་འབའ་ཞིག་ལ་སྒྱུད་པ་བཞིན་དུ་འདུག། གྲུགས་
 གཅིག་ནས་ངང་གི་དང་པའམ། ཤེས་རབ་བམ། མཐུན་རྒྱུན་ནམ། དགེ་བཤེས་སམ། གྲུགས་ཅི་ལ་
 བལྟས་ཀྱང་མི་གཅས་ཤི་བ་ལྟར་ཡི་ཟུག་པར་སོང་ནས། ཆོས་བྱ་ཐབས་མེད་པ་བཞིན་དུ་སོང་ནས་
 འདུག་པ་དེ། རྩོན་ལས་འདྲེས་མ་སྦྱད་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས། སྒྲོ་བ་མང་དུ་ཡིད་ལ་བྱས་ལ། ད་
 ཕྱིན་ཆད་འདྲེས་མར་ཅི་མི་འགྱུར་བྱ་ཞིང་དཀར་པོ་འབའ་ཞིག་དུ་ཅི་འགྱུར་བྱ། ད་རེས་རང་ཅག་གི་
 གནས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་གྱི་དོད་པོ་ཡང་འདི་ལ་བྱེད་དགོས་པའི་བཀའ་རྒྱལ་རྒྱལ་རྒྱས་པར་གསུང་། ཆོན་
 ཅིག་ཆོས་ལ་སློ་རྒྱུར་གྱིས་འགོ་རྒྱུ་ཡང་མེད། རྟིག་ལ་ཡང་སློ་རྒྱུར་གྱིས་འགོ་རྒྱུ་ཡང་མེད་པར། ཤི་མིན་
 གསོན་མིན་དུ་རྫོད་པའི་རིགས་ཤས་ཅིག་ཡོད་དེ། དགེ་བཤེས་སྟོན་པའི་ཞལ་ནས། དེ་འདྲ་བ་ལ་ཅི་
 ཡང་མི་ཡོང་གསུང་སྐད།

༩ དེ་ལྟར་ལས་འབྲས་ཡང་དང་ཡང་རུ་གོ་མས་པར་བྱས་པས་ཡིད་ཆེས་པ་བརྟན་པའི་ཆད་
སྟོན་པ་ནི།

དེ་ལྟར་ལས་འབྲས་གོམས་པ་བརྟན་ཞིང་། །
 རྒྱུན་ནི་ཅིས་ཀྱང་སྤྲེག་མི་འཇུག་ན། །
 འདིག་རྟེན་ཡང་དག་ལྟ་ཆེན་ཞེས་བྲ། །
 འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་བཟོད་པ་ལ་གསུངས། །
 དེ་ནི་དེ་ཡི་སྒྲིབ་རོལ་དག་གི། །
 ཆོགས་ལམ་ཉིད་ལའང་མ་ཐེན་དུས་ན། །
 དེ་ནི་ཡོད་རུང་ཡང་དག་ལྷ་མ། །
 གཅིག་དང་སྤད་ཅིང་ལས་འབྲས་བསམས་པས། །
 འདུན་སོགས་ཆོས་ལས་མི་འདད་ན་ཡིན། །
 དེ་བས་ལས་འབྲས་རྟག་ཏུ་གོམས་བྲ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། དེ་ཡང་གོང་དུ་གསུངས་པ་སྐར་ལས་འབྲས་མང་དུ་བསམས་པས་ཡིད་ཆེས་

ནས། འདོམ་ཐུག་དང་རྒྱུན་པར་ཅིས་ཀྱང་སྤྲིག་ལ་མི་འཇུག་པར་གྱུར་ཅན་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ་ཆེན་པོ་ཞིས་ཀྱང་བྱ། དེའི་ཕན་ཡོན་ནི། འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་ཡང་དག་ལྟ། ཆེན་པོ་སུ་ལ་ཡོད་ཀྱུར་པ། དེ་ནི་ཆོ་རབས་སྣོད་དུ་ཡང་། །དེ་ལ་འགྲོ་འགྲོ་བར་མི་འགྱུར་རོ། ཞིས་གསུངས་སོ། །འདི་ཡང་དགེ་བཤེས་སྤང་རི་ཐང་པ་དང་ཡ་གད་པ་གཉིས་ཀྱིས་སྤུ་རྒྱུང་བ་ལ་ཞེས་ལ་ཕྱོན་པས། སྤུ་རྒྱུང་བའི་ཞལ་ནས། རོ་པོ་སྟོན་པ་གཉིས། འཇིག་རྟེན་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ་བྱ་བ་ཅི་ཙམ་ལ་ཟེར་གསུང་ནས། སྤང་རི་ཐང་པ་ལ་ལན་གཅིག་གསུང་བར་བྱ་བས་པས། མཐོ་སེ་བ་ཅིག་གསུང་། དེ་ནས་དོལ་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཅི་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་ཤེས་ནས། དེ་ལ་ཡིད་ཆེས་ནས་རྒྱུན་ཅིས་ཀྱང་སྤྲིག་ལ་མི་འཇུག་པ་ཅིག་ཡིན་པར་གོ་ལགས་ཞུས་པས། ཁོང་གི་བཞེན་དུ་ཡིན་ཡང་མི་གསུང་། དའི་བཞེན་དུ་ཡིན་ཡང་མི་གསུང་བར། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ་ཆེན་པོ་བྱ་བ། ཐར་པའི་ཆ་མཐུན་གྱི་སྐབས་སུ་གཏོགས་པ་ཡིན་པས། སངས་རྒྱུ་སོགས་དམིགས་དད་པ་དང་། སྦྱིན་སོགས་སྟོད་ཡུལ་བཙོན་འབྲས་དང་། །བསམ་པ་སྤྱན་ཆོགས་དཔྱད་པ་དང་། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཏིང་འཛིན་དང་། །ཆོས་རྣམས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ། །ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་རྣམ་པ་ལ། །ཞིས་བྱ་བའི་དུས་ཆོད་དུ་བྱིན་པ་ཡིན་ཏེ། ལས་དང་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྦྱིན་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་བརྟན་པས། རྒྱུན་གང་གིས་ཀྱང་ཆོས་ལས་མི་འདའ་ཞིང་། ཆོགས་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ན་དགེ་བ་ཅི་བྱེད་ཐར་པའི་ལམ་དུ་བསྡོམས་པ་ཅིག་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་བྱ་བ་གསུངས་པ་ཡིན་པར་གདའ། སྟོབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་ཀྱིས། དེ་བས་ཀྱང་མཐོ་བ་བཟོད་པ་འབྲིང་ཐོབ་པའི་དུས་ན། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ་ཆེན་པོ་དང་ལྟན་པར་གསུངས་ཏེ།

པོ་ཏོ་བའི་ཞལ་ནས། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ་ཆེན་པོ་དེ་ནི་སྟོབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་བཤད་པའི་སྟོན་རོལ། སྤུ་རྒྱུང་བས་བཤད་པའི་ཆོགས་ལམ་ཉིད་དུ་མ་སྟེབ་པའི་དུས་རང་ན་ཡོད་དུ་རུང་སྟེ། ཡང་དག་པའི་སྦྲུམ་དང་ཕྲད་ནས་ལས་འབྲས་སྟོན་དུ་བརྟུག་པས། ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཤིན་ཏུ་ཆེས་པས། འགྲོ་བ་བཞིས་ཆོས་ལས་མི་འདའ་ཅན་དང་སྟོབ་དཔོན་སྟེ་དོན་མེད་པས། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ་ཆེན་པོ་དང་ལྟན་པར་འགྲོ་གསུང་། དེ་ལ་འདུན་པས་ཆོས་ལས་མི་འདའ་བ་ནི། ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་པས། གཞན་གྱིས་བྱ་དགའ་བྱིན་ནས་བསྐྱལ་ཀྱང་མི་དགེ་བ་ལ་མི་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ་ལིའི་རྒྱལ་

པོ་ལྷ་བྱ་གསུང་། ཞེ་སྤང་གིས་ཆོས་ལས་མི་འདའ་བ་ནི། བདག་ནི་བསྐྱེད་ཀྱི་བསའ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་།
བདག་གི་མགོ་པོ་བཅད་ཀྱང་སྤེའི། རྣམ་པ་ཀྱན་ཏུ་ཉོན་མོངས་པའི། དབྱ་ལ་འདུད་པར་མི་
བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པ་སྟེ།

དཔེར་ན་ཐ་ལ་པ་ཆུ་ཅིག་གིས། དགེ་སྤྱོད་དགོན་པ་པ་ལ། ལུས་འདམ་བུ་བཅོམ་པ་ལྟར་བྱས།
མགོའི་ལྷང་པ་ཡང་བཞོལ་བས་དགེ་སྤྱོད་ལྷོ་པོ་ན་རེ། རྒྱལ་པོ་ལ་བསྐྱེད་པས་རྒྱལ་པོས་འདི་དག་
བསྐྱེད་པར་བྱེད་ཀྱི་བྱས་པས། ཐ་ལ་པ་རྣམས་བྱེད་པས་དགེ་སྤྱོད་གི་རྒྱང་པ་ལ་ཐུག་བྱས་བཅོད་པར་
གསོལ་བས། ལྷང་པ་ཅར་རེ་བཅོད་དོ་ཟེར་བ་ལྷ་བྱ་སྟེ། དེ་བས་ཀྱང་བཅོད་པ་སྐྱབས་ཆེ་བ། རབ་ཏུ་ཞི་
བ་ཆོ་འཕྱུལ་གྱི་མདོ་ནས་བཤད་པ་ལྷ་བྱ་ཡིན་གསུང་། འཇིགས་པས་ཆོས་ལས་མི་འདའ་བ་ནི། བྱིས་
བདག་ཚུལ་ཁྲིམས་ཆོང་དཔོན་ལྷ་བྱ་སྟེ། བྱིས་བདག་དེ་བརྟུན་ཡེ་མི་ཟེར་བས། ཐམས་ཅད་ཀྱི་དཔང་
པོར་བྱེད་པ་ལ། ལན་ཅིག་གི་ཆེ་ན། གཡོན་ཅན་ཆུ་ཅིག་གོས་བྱེད་པ་ལ། གཅིག་ན་རེ། རེད་ཆོ་ལོ་
སྒྲོར་གཅིག་ཏུ་འཆོ་བའི་ཐབས་ཡོད་དེ། བྱིས་བདག་སྟུང་བྱེད་ཀྱི་འཕྱོར་བ་འདི་ཆོ་རེད་ཀྱི་ཡིན་ནོ་
བྱས་ལ། བྱིས་བདག་ཚུལ་ཁྲིམས་ཆོང་དཔོན་ལ་ཐམས་ཅད་ཡིད་ཆེས་བྱེད་པ་ཡིན་པས། ཁོ་དབེན་
པར་ཁྲིད་ལ་བསྐྱེད་པས་ལ་ལས་ལེན་བྱེད་ཏུ་གཞུག་བྱས་པས། དེ་ཐབས་ཡིན་ནོ་ཟེར་ནས། ཚུལ་ཁྲིམས་
ཆོང་དཔོན་དབེན་པར་བཟུང་སྟེ། མཆོན་ཐོགས་ཏེ་འཆིའམ་གསོན་བྱས་པས། བྱེད་ཅི་ལྟར་བྱེད་པའོ་
ཟེར། དེ་ཁྱོད་རང་ལ་རག་ལས་པས། རེད་ཆོའི་དཔང་པོ་བྱིས་མི་བསའ་ཅིག་བྱས་པས། བདེན་པས་
སམ་བརྟུན་པས་བྱེད་ཟེར། བརྟུན་པས་བྱེད་དགོས་བྱས་པས། དེ་ནི་ཆོ་འདིའི་སྟོག་གི་བྱིར་ཡིན་པས་
བརྟུན་བྱས་ན་སྟེ་བ་གཏན་ཏུ་སྟུག་བསྐྱེད་ཏུང་བར་འཁྱུར་བས། དེ་བས་ཤི་བ་རང་སྤྱོད་ནས། བྱེད་
རང་གསོད་ཅིག་ཟེར་བ་ལྷ་བྱ་དང་། ཡང་རབ་ཏུ་ཞི་བ་ཆོ་འཕྱུལ་གྱི་མདོ་ལས། འཇམ་བུ་སྤྲིང་གི་མི་
ཐམས་ཅད་སྟོབས་ཀྱི་འཁོར་ལོས་བསྐྱུར་པའི་རྒྱལ་པོར་ཀྱང་ནས་ཁྱོད་ཆོས་མི་བཏང་ན་ཤ་སེན་མོས་
བཅད་ནས་གསོད་ཟེར་ཡང་མི་བཏང་བ་ལྷ་བྱ་ཡིན་གསུང་།

ཆོངས་པས་ཆོས་ལས་མི་འདའ་བ་ནི། སྒོ་ཅ་ན་མེ་དོང་འདུག་བྱས་པས་ཟོན་བྱེད་པ་ལྟར། རང་
གི་མ་ཤེས་པ་ལ་ཐེ་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཀྱང་སྤྲིག་པ་ལ་མི་འདུག་པ་སྟེ། དཔེར་ན་སངས་རྒྱས་དང་ལྷ་
རིའི་བྱ་གཉིས་འགྲོགས་ནས་ཡུལ་གཞན་གཅིག་ཏུ་བྱོན་པའི་ལམ་ན། གསེར་ཁུང་ཅིག་ལ་བྱེན་ནས་

མེར་སྟོག་གི་འདུག་པས། སྤྱི་ལོ་བུ་ན་རེ། དུག་བྱུང་པའོ་ཟེར་བས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཞལ་ནས་
དུག་བྱུང་པོ་ཡིན་ཞོ་གསུངས་པ། ཤིང་ཐུན་གཅིག་གིས་ཐོས་ནས། དུག་བྱུང་པའི་སྤྱལ་དང་ངོ་མ་ཤེས་
ན། དུག་བྱུང་པོ་མི་ཤེས། དེ་མ་ཤེས་ན་ཕྱིས་དེས་བསད་དུ་འོང་སྟུང་ནས། དགེ་སྦྱོང་གཉིས་པར་ལ་
སོང་བ་དང་བལྟས་པས་གཏེར་ཁ་བྱེད་བ་མཐོང་ནས། དགེ་སྦྱོང་དེ་གཉིས་འདི་ལ་དེ་སྐད་ཟེར་བ་ཟེར་
ཞིང་གསེར་བསྐྱུས་པ་དང་། རྒྱལ་པོས་ཡུལ་དུ་གཏེར་རྟེན་དམ་ཆེད་འབངས་རྣམས་ལ་བལྟར་
བཏང་བས། ཤིང་ཐུན་དེ་ཡང་སྤར་དབུལ་བ་ལ་ཕྱིས་འཕྱོར་པ་དང་ལྷན་པར་འདུག་ནས། རྟོང་གིས་
གཏེར་རྟེན་པས་སུམ་ཆ་སྦྱིན། གཞན་རྒྱལ་པོ་དབང་བྱས་པས་མ་རྟེན་ཟེར། འོ་ན་བྱེད་དམ་སུམ་
གཉིས་སྦྱིན་བྱས་པས་ཀྱང་མ་རྟེན་ཟེར་ནས། བྱིད་ནས་ཕྱིན་ཏེ་རྒྱལ་པོའི་བཀའ་ལན་གསུམ་བཅག་
པ་ནི། ཉེ་འབྲེལ་དང་བཅས་པ་བཅོམ་དོང་དུ་འདུག་པ་ཡིན་པས། དེར་བཅུག་པ་དང་། ཁོས་དེ་ཅིས་
ལན་བསམས་པས་གཏེར་རྟེན་པས་ལན་པར་ཤེས་ནས། དེ་ཡང་སྤྱི་ལོ་བུ་ན་རེ་དུག་བྱུང་པའོ་ཟེར་
བ་དེ། རང་གཅིག་སྤྱི་འཆི་བ་ཡིན་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ན་རེ་དུག་བྱུང་པོའོ་གསུང་བ་དེ་ཉེ་འབྲེལ་དང་
བཅས་ནས་འཆི་བ་ལ་ཟེར་བ་བྱུང་སྟུང་ནས། སངས་རྒྱས་ལ་ཡིད་ཆེས་ཏེ། དུག་བྱུང་པ། དུག་བྱུང་པོ་
བྱ་བ་ཡང་ཡང་བྱས་པས། བཅོམ་སྤངས་གིས་རྒྱལ་པོ་ལ་བཞུགས་པས། དེ་བྱིད་ལ་ཤོག་ཟེར་ནས་བྱིད་
ནས་ཕྱིན་ཏེ། རྒྱལ་པོས་རྟོང་དེ་སྐད་ཟེར་བ་ཅི་ཡིན་བྱས་པས། སྤར་གྱི་ལོ་རྒྱུས་རྣམས་བཟོད་པས་འོ་
ན་རྟོང་སངས་རྒྱས་ལ་ཡིད་ཆེས་སམ་བྱས་པས། ཆེས་ཟེར་བས། རྒྱལ་པོ་ན་རེ། འདི་ཐོང་ཤིག་ཟེར་
བས་བཏང་སྟེ། བཅོམ་ནས་ཐར་བ་ལྟ་བུའོ།།

ཤིང་ཐུན་གྱིས་དུག་བྱུང་པོ་ངོ་མ་ཤེས་པས་དེ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བལྟར་འགྲོ་བ་བཞིན།
རང་ཅག་མི་དགེ་བ་ངོ་མ་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཐོས་བསམ་བྱས་པའི་སྟོན་ནས་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ་སྤར་བ་
ཅིག་དགོས། མི་ཤེས་པས་སྤྱི་མི་འོང་བའི་གོ་མི་ཆོད་སྐད། དེ་ལྟ་བུའི་འགྲོ་བ་བཞིས་ཆོས་ལས་མི་
འདའ་ཙ་ན། ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་ཅན་དང་། འདིག་ཉེན་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ཅན་བྱ་བ་ཡིན་
ཏེ་ངན་སོང་དུ་སྦྱེད་ཅོད་པ་ཡིན། སྟོའོ་ཆོད་འདིར་སོང་ཙ་ན་དགེ་བ་སྟེན་གྱི་སྟོན་པ་སྦྱེད་པའི་དུས་
ཡིན་གསུང་། དེ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱིས་བྱ་རྒྱུ་དུའི་ཆོས་ཀྱི་བཤད་པ་བག་ཙམ་གསུངས་པ་ཡིན། ཞིབ་ཏུ་
མདོ་སྟོན་བལྟས་པའི་སྟོན་ནས་ཤེས་པར་བྱ་གསུང་།

དགུ་པ། རྒྱུས་བྱ་འབྲིང་ལ་སྟོ་སྦྱངས་པ་ལས་བདེན་བཞི་དེ་ལྟར་སྟོམ་ཚུ་ལ།

༥ དེ་ལྟར་རྒྱུས་བྱ་ཚུང་བུའི་སྟོ་བརྟན་པར་གྱུར་པ་དེས། ད་རྒྱུས་བྱ་འབྲིང་ལ་སྟོ་སྦྱང་བར་བྱེད་
པ་ལ། བདེན་པ་བཞི་ལས་དང་པོ་སྟག་བསྐལ་གྱི་བདེན་པ་བསྟོམ་པར་སྟོན་པ་ནི།

འབྲིང་གི་སྟོ་སྦྱང་མན་ངག་གསུངས་པ། །

ངན་སོང་འདིགས་པས་སྟིག་ལས་ལོག་ནས། །

ལྷ་མི་ཐོབ་ཀྱང་ཕྱིན་སར་མ་ཕྱིན། །

འཁོར་བའི་སྟག་བསྐལ་མཐར་མ་ཕྱིན་ན། །

བདེ་བའི་ས་ནི་གང་ན་ཡང་མེད། །

འཁོར་བ་ཁང་པ་མེ་འབར་བཞིན་ནས། །

བཙོན་དོང་མི་བཟད་ཚུད་པའི་མི་འཇམ། །

རྒྱ་མཚོའི་སྟོང་འབྲིལ་ནང་ཚུད་པ་འཇམ། །

འགྲོག་དགོན་མི་བཟད་འབྲུམས་བཞིན་བསམས་ལ། །

འཁོར་ལས་ཐར་བར་རིངས་པའི་ཚད་ནི། །

སྟོ་བྱར་གོས་སོགས་མེ་ཤོར་བས་ཀྱང་། །

ཐར་པ་རིངས་པ་འབྲིང་སྟོ་རྒྱུས་པ། །

དེ་སྟིད་བར་དུ་སྟོ་ནི་སྦྱངས་ལ། །

དེ་ནས་ཐར་པའི་ཐབས་ལ་འབད་བྱ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། ཁོང་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་མི་དགའི་འབྲས་བྱ་ངན་སོང་དུ་རྒྱུས་ན། སྟག་
བསྐལ་ཡུན་རིང་ལ་དར་དག་པ་མི་བཟད་པ་ནམས་བསམས་པས། དེ་ལ་ཡིད་ཆེས་ཏེ་མངོན་སུམ་དུ་
མཐོང་བ་ལྟར་གྱུར་ཏེ། ཀྱན་དགའ་བའི་ཆ་བོའམ་གཙུང་དགའ་བོ་ལྟར་འདིགས་པས་སྟིག་པ་མི་
དགའ་བ་སྟོག་གི་ཕྱིར་ཡང་མི་བྱེད་དེ། འགྲོ་བ་བཞིས་ཆོས་ལས་མི་འདའ་བར་སྟིག་ལས་ལོག་ཅ་ན། རྒྱ་

ལོག་པས་འབྲས་བུ་སྒྲིག་པ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས། མཐོ་རིས་ལྟ་དང་མི་ཐོབ་ནས་འོང་སྟེ། དེས་ཀྱང་
སྤྱག་བསྐུལ་སྤངས་པའི་གཏན་གྱི་བདེ་བའི་སར་མ་ཕྱིན་ཏེ། ད་དུང་དན་སོང་དུ་མི་སྒྲིག་པའི་གདེང་
རང་ཡང་མ་ཐོབ་ལ། གནས་སྐབས་དེ་རང་ན་བདེ་བ་མེད་དེ། མི་ལ་སྦྱེ་བ་དང་། སྐྱ་བ་དང་། ན་བ་
དང་། འཆི་བ་དང་། དབྱ་སྤང་བ་དང་སྤང་བ་དང་། གཉེན་བྱམས་པ་དང་བྲལ་བ་དང་། མེད་པ་ཆོལ་
ཁྲོས་ཤ་ཐང་བ་དང་། ཡོད་པ་སྤང་སྦྱོང་གིས་སྤྱག་བསྐུལ་ཏེ། མདོར་ན་ཉེ་བར་ལེན་པའི་སྤང་པོ་འདི་
ཀྱབ་ཅམ་གྱིས་སྤྱག་བསྐུལ་གྱི་གཞིའམ་གནས་སུ་འདུག་སྟེ། ན་མི་བཟོད། ཆ་མི་བཟོད། གྲང་མི་
བཟོད། བཀྲེས་མི་བཟོད། སྒྲོམ་མི་བཟོད། དན་སོང་གསུམ་གྱི་སྤྱག་བསྐུལ་གྱི་ཆ་མཐུན་ཐམས་ཅད་
ཀྱང་ཆང་ནས་འདུག་ལ། ལྷན་སྦྱེས་ཀྱང་བདེ་བ་མེད་དེ། དེ་ཞིག་འདོད་པའི་བདེ་བ་ལ་སྦྱོད་པ་ལྟ་
བུར་འདུག་ཀྱང་། འཆི་བའི་དུས་ན་སྤར་གྱི་བདེ་བའི་སྦྱིན་པ་སྒྲིག་པའི་སྤྱག་བསྐུལ་འདྲ་བ་འབྱུང་
སྟེ། ལུས་གྱི་ཁ་དོག་མི་སྤྱག་འཇུར་བ་དང་། ལྟན་ལ་མི་དགའ་མེ་དོག་ཤེང་རྟིངས་དང་། ཁོས་ལ་རི་
མ་ཆགས་དང་ལུས་ལ་ནི། སྦྲོན་ཆད་མེད་པའི་རྩལ་འབྱུང་ཞེས་བགྱི་བ། མཐོ་རིས་འཆི་འཕོ་སྦྱོན་
བྱེད་སྤྱ་ལྷས་ལ། ཞེས་གསུངས་པ་དག་བྱུང་བའི་དུས་ན། ར་མོ་རེའུ་ལྷོར་བའམ་ལྷའི་སྤྱ་བྱ་ནམ་
མཁའ་ལྗིང་གིས་བྱིར་བ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའི་སྤྱག་བསྐུལ་འབྱུང་།

དེ་ནས་འཆི་བའི་དུས་སུ་རིམས་ནད་རབ་དུ་ཆ་བས་བཏབ་པའི་དུས་ན་མར་གསར་བྱེ་ཆན་
ལ་བཞག་པ་ལྟར་ལྷམ་གྱིས་འགྲོ་སྟེ། མནར་མེད་པའི་སེམས་ཅན་དཔུལ་བ་བས་སྤྱག་བསྐུལ་བཅུ་
དྲུག་འཇུར་གྱི་ཆེ་གསུང་། ལྟ་རྒྱུས་མར་ལ་ལྷུང་བ་ན། སྤྱག་བསྐུལ་རབ་དུ་སྦྱེ་བ་གང་། །དེ་ནི་སེམས་
ཅན་དཔུལ་བ་ཡི། །བཅུ་དྲུག་ཆར་ཡང་མི་ཡོད་དོ། །ཞེས་པས། ལྷན་སྦྱེས་པ་ཕྱིར་སྐྱ་བ་བཞིན་དུ་འདུག་
གསུང་། གཙང་མའི་གནས་ལྷ་མ་གཏོགས་པ་ཁམས་གསུམ་གང་དུ་སྦྱེས་ཀྱང་བདེ་བའི་ས་མེད་དེ།
འཁོར་བའི་མཆན་ཉིད་ཅི་འདྲ་ན། དམ་པའི་ཆོས་པད་མ་དཀར་པོ་ནས། ཁང་པ་མེ་འབར་བ་རྒྱང་
གིས་བྱས་པ་དང་འདྲ་བའི་ནང་དུ་ཚུད་པ་དང་འདྲ་བར་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན་ཁང་པ་མེ་འབར་
བའི་ནང་དུ་ཚུད་ན་བདེ་བའི་སྐབས་མེད་པ་ལྟར། འཁོར་བ་ན་ཡོད་ན་ཡོད་དེ་སྤྱ་མཆོག་རྒྱམས་གྱི་
མགོ་བོ་ལྟར་སྤྱག་བསྐུལ་། མེད་ན་མེད་དེ་སྤྱག་བསྐུལ་། བདེ་ན་ཉམས་གྱིས་དོགས་ནས་སྤྱག་བསྐུལ་།
རི་ལྟར་བྱས་ཀྱང་སྤྱག་བསྐུལ་མིན་པ་མེད་གསུང་། དེ་ནས་ཁང་པ་དེ་ཤག་ཤིག་དུ་ཇུར་པ་ལྟར། སྦྱེ་

འཆི་དར་རྒྱུད་བདེ་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་འཇུག་གིན་སྤྱོད་བསྐྱེད་པར་བྱེད། དེ་ནས་ཁང་པའི་བྱ་ག་
ཤག་ཤིག་ཐམས་ཅད་ན་སྤྱོད་གིས་གང་བ་ལྟར། སྤང་པོ་འདི་ཡང་། ཉེན་མོངས་པ་ཆགས་སྤང་ལ་
སོགས་པ་དང་། རྒྱང་མཁྱིམ་ལ་སོགས་པ་ནད་སྤྱོད་ཆོགས་གིས་གང་ནས་སྤྱོད་བསྐྱེད་པར་བྱེད། དེ་
ནས་མེད་ཁང་པ་དེ་རྒྱང་གིས་བྱས་པ་ལྟར། སྤང་པོ་འདི་ལ་སྤྱོད་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱུན་མང་སྟེ། ཕྱི་ནང་གི་
འབྱུང་བ་མི་དང་མི་མ་ཡིན་པ། ཟས་གོས་ཐམས་ཅད་གིས་སྤྱོད་བསྐྱེད་ཀྱི་གྲོགས་བྱེད། དེ་ནས་མེད་
ཁང་པ་དེའི་ཕྱོགས་གང་ན་ཡང་བདེ་བ་མེད་པ་ལྟར། འཁོར་བ་གར་སྤྱོད་ཀྱང་བདེ་བའི་ས་མེད་པ་
ཡིན་གསུང་།

ཡང་འཁོར་བ་འདི་བཅོན་དོང་མི་བཟད་པར་རྒྱུད་པ་དང་འབྲས་སྟེ། རྒྱལ་པོ་ཁྲིམས་ཡོད་པའི་ས་
ན། ཁྲིམས་དང་འགལ་བའི་མི་དེ་བཟུང་ནས་བཅོན་དོང་དུ་བཅུག །ཡན་ལག་བཅིངས་སྤྱོད་སྤྱོད་
གམ་ཤིང་སྤྱོད་ཀྱི་བཅུག །དེ་ཡི་སྟེང་ནས་ཀྱང་མནན་ནས་བཞག་ན། དེ་ལ་འདི་སྤྱོད་སྤྱོད་པའི་སྟོ་
སྤྱོད་ལ་ག་ན་སྤྱོད། དུས་ཀྱི་ཀྱང་འདི་ལས་ཐར་པའི་དུས་ནམ་ཡོང་ན་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཡིན་གསུང་། བརྒྱ་
ལ་དེ་ལྟ་བུ་ནས་ཐར་ན། དེར་བསྐྱེད་པའི་སྟོ་མི་སྤྱོད་བར་སོང་ནས་འོང་བ་ཡིན་ཟེར། གལ་ཏེ་དེ་ནས་
ཐར་པའི་སྤྱོད་པར་བྱུང་ན། དངོས་སྤྱོད་ཆེ་ཆེ་ཐམས་ཅད་བཞག་ནས་གཅེར་བྱ་རང་དུ་འབྲོས་པ་ཡིན།
དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་བཅོན་དོང་ལྟ་བུའི་འཁོར་བར་ཉེན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཀྱི་བཅུག ཉེ་དུ་འབྲེལ་
བའི་བཅོན་སྤྱོད་རྣམས་གིས་བསྐྱེད་ནས། ཐར་ཐབས་མེད་པ་ལྟ་བུར་འདུག །འཁོར་བའི་བཅོན་ར་
མི་བཟད་པར། །འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་སྤྱོད་གིས་བཅིངས། །བག་མེད་པ་ཡི་ཆང་འཐུངས་པས། །གཏི་
སྤྱོད་གཏིད་གིས་ལོག་ཀྱང་ཏེ། །རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཆོམ་རྒྱུན་གིས། །དགེ་ཆོགས་མ་ལུས་འབྲོག་པར་
འཇུག། །ཞིས་གསུངས་ཏེ། །འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་གོ་ན་བཅོན་དོང་གི་དཔེར་མི་རུང་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་
པས། །རང་ཅག་ད་རེས་གཏོས་སྤྱོད་ཆེ་ཆེ་ཐམས་ཅད་བཞག་ནས་འབྲོས་དགོས་པ་ཡིན་གསུང་།

ད་རེས་མ་བྲོས་ན་རྒྱ་མཚོ་སྤོང་འབྲེལ་བའི་ནང་དུ་རྒྱུད་པ་དང་འབྲས་བར་འགོ་སྟེ། ངན་སོང་
གསུམ་གྱི་རྒྱ་སྤོང་དུ་རྒྱུད་ན་མཐོ་རིས་ཀྱི་གནས་སྤྱོད་མི་ཕྱིན་ཅིང་། ཐར་པའི་སྤྱོད་ཆད་ནས། ཡོན་ཏན་
ཀྱི་རྟོག་བྱ་མ་ལོན་པས། ཀྱི་ཀྱང་བདེ་བའི་ཡོ་བྱད་གིས་ཐོངས་པར་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། རིས་དེད་དཔོན་
བདེ་བར་ས་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་གཏམ་རྒྱུད་ཀྱང་གསུང་། དེ་ཡང་དཔེར་ན་འབྲོག་དགོན་པར་ལམ་

འབྲམ་པ་དང་འདྲ་སྟེ། འཕགས་པའི་ཉེ་དུ་དང་ནི་བྲལ། མཐོ་རིས་དང་ཐར་པའི་ལམ་དང་ལམ་མ་
ཡིན་པ་ནི་མི་ཤེས། ཟུང་ན་ལས་འདས་པའི་གྲོང་ཁྱིམ་ཕྱོགས་གང་ན་ཡོད་ནི་མི་ཤེས། ལམ་སྟོན་པའི་
དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་ནི་བྲལ། ཆོས་སྐྱབ་པའི་མཐུན་ཁྱེན་ནི་མེད། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སྐྱབ་
སྒྲུལ་པའི་སེམས་མེད་པའི་གྲོགས་ངན་ཤིང་ལྟ་བུས་ནི་གང་། གཞོད་པ་བྱེད་པའི་མི་དང་མི་མ་ཡིན་པ་
གཅན་གཟན་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའི་སྟེ་ཤི་འཇིགས་པའི་གནས་དུ་མས་ནི་གཅོས། ཉོན་མོངས་པའི་
སྐྱུ་དུག་ཅན་གྱིས་ནི་རྒྱུད་དཀྱིས་ནས་འདུག་པའི་མི་དེ་ལ། བྲགས་མཐའ་མེད་དེ་ནས་ནམ་ཐར་ན་
སྒྲུལ་དུ་ཡིད་གདུངས་པ་ལྟ་བུ་གཅིག་དུ་འཁོར་བ་འདི་ལ་ཡིད་འབྱུང་ན་མཆོ་འབྲུགས་པའི་བྱའམ།
མཐའ་མཐོང་བའི་བྱའམ། སྤ་མེན་མའི་བྱ་ལྟ་བུ་ཅིག་ཡོང་བ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་སྟོ་མ་སྐྱེས་བར་དུ་ཡང་
དང་ཡང་དུ་བསམས་ཤིང་ཆོགས་བསགས་རྒྱུད་སྐྱུངས་པས། ལན་ཅིག་དེ་ལྟ་བུའི་སྟོ་སྐྱེས་ན། ད་
འཁོར་བ་ནས་ཐར་བར་རིངས་པའི་ཆད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། སྟོ་བྱར་མགོ་འཕགས་ལ་མེ་ཤོར་ན།
དེ་དག་ཕྱིར་སྒྲོག་བཅི་བ་བཏང་ནས་ཀྱང་། །ཡང་སྲིད་མེད་པར་བཅིད་སྲུང་འབད་འཚལ་ཏེ། དེ་བས་
ཆེས་མཆོག་དགོས་པ་གཞན་མ་མཆིས། ཞེས་པ་ལྟ་བུར་གྱུར་ཅ་ན། སྐྱེས་བྱའབྲིང་གི་སྟོ་སྐྱེས་པ་
ཡིན་པས། སྟོ་དེ་ལྟ་བུ་མ་སྐྱེས་བར་དུ་སྐྱུངས་ལ། སྟོ་དེ་ལྟ་བུ་སྐྱེས་པའི་ཆོ་ན། ཐར་པའི་ཐབས་བསྐྱབ་
པ་གསུམ་ལ་འབད་པར་བྱ་གསུང་།

༥ དེ་ལྟར་འཁོར་བ་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་བསྐྱོམས་པས། ཡིད་བྱུང་ནས་དེ་དང་བྲལ་
བར་བྱེད་པ་ལ། རྒྱ་ཀུན་འབྱུང་སྲུང་དགོས་པར་སྟོན་པ་ནི།

ཉན་པོར་བྱིས་སུ་ལ་ནི་གསུངས་པ།

འཁོར་བ་ཐོག་མེད་ལྷུང་དང་རིགས་པས།

གཅིག་དུ་ཆད་པར་གསུངས་ཏེ་དེ་ཡང་།

ནམ་མཁའ་ལ་ནི་ཐ་མ་མེད་བཞིན།

སེམས་ཅན་དག་གྱང་དེ་ཅམ་ཡིན་ན།

མར་མ་གྱུར་པ་གཅིག་གྱང་མེད་གསུང་།

ནམ་མཁའི་ཕྱོགས་ནི་འདིར་མ་སྐྱེས་པའི།

ཐོགས་དེའང་ཅུང་ཟད་རྟེན་མིན་གསུངས་པས། །
བདག་ཅག་འཁོར་བར་ཡུན་རིངས་རྟག་འབྱམས། །
དེ་ཡི་རྒྱ་ཆ་རང་གི་ཉོན་མོངས། །
དེ་ཡི་གཙུག་མོ་མ་རིག་པ་སྟེ། །
དེ་ཡིས་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་བསྐྱེད་པས། །
རྟག་ཏུ་འཁོར་བ་རྒྱུ་མི་འཆད་འགྲུལ། །
དེ་བསྐྱོག་དུས་ནི་དེས་ཁོ་ན། །
ཐབས་ནི་བསྐྱབ་པ་གསུམ་པོ་དག་ཡིན། །
དེ་ཡང་མདོར་བསྡུས་དད་དང་ཤེས་རབ། །
དེ་གཉིས་སྦྱངས་ན་ཐམས་ཅད་དེར་འདུས།
།དེ་བས་དེ་གཉིས་རྟག་ཏུ་སྦྱང་བ། །
མན་ངག་དེ་ཡིན་དེ་བས་དེ་བ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་དགེ་བཤེས་པོ་ཏྲོ་བ་ཉན་པོ་ན་བཞུགས་པའི་དགུན་ཅིག བྱིས་སུ་
ཉོན་པ་ཐོ་གྲོས་སྟེང་པོ་བྱ་བ་ལ་འདི་ནམས་གསུངས་པ་སྟེ། འཁོར་བ་སྦྱག་བསྐལ་དང་། ལས་དང་
ཉོན་མོངས་གསུམ་པོ་རྒྱུ་ཀྱི་རྒྱུད་ལྟར་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་འཁོར་བའི་ལུང་ནི།
འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པའི་མདོ་ནས་ཀྱང་གསུངས་ལ། ལུང་དེ་དེས་དོན་ཡིན་པར་སྒྲོབ་དཔོན་སྟེ།
སྦྱབ་ཀྱིས་གཏན་ལ་པབ་སྟེ། མ་ཡི་ཐུག་མཐའ་རྒྱ་ཤུག་ཆོག་གྲུ་ཅམ། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུང་། དེ་
ལྟར་ཡིན་པར་རིགས་པས་དཔྱད་ཀྱང་གཞི་དཔོན་པ་མེད་པའི་ཆད་མ་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། སྦྱོ་བ་འདི་ཡོད་པས་
སྦྱ་མ་དང་། ཡང་སྦྱ་མ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པས་ཐོག་མ་མེད་པར་གྲུབ་པ་ཡིན། གལ་ཏེ་ཐོག་མ་ཡོད་ན་
རྒྱ་མེད་ལས་སྦྱོ་བར་འགྱུར་བས་སོ། །

དེ་བས་ན་འཁོར་བ་ལ་ཐོག་མ་མེད་པ་ལུང་དང་རིགས་པ་གཉིས་ཀས་གྲུབ་པས། གཅིག་ཏུ་
ཆད་དེ་དེ་ལྟར་དེས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ཡིན་ཅན་སེམས་ཅན་གཅིག་གིས་གཅིག་གི་མ་བྱས་པའི་

མཐའ་མི་མངོན་པ་ཡིན། དེ་ཡང་སྤྱིར་ན་མ་ཁའ་ལ་མཐའ་མེད་པ་ལ། བླ་མ་མཁས་གར་བྱུང་
འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱིས་བྱུང། དེ་ཐམས་ཅད་དུ་སེམས་ཅན་གྱིས་བྱུང་དེ་ཡང་མང་ཉུང་ལ་སོང་ན་
ཐ་མལ་པའི་མིག་གིས་མཐོང་བའི་སྟོང་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་པས། ལྷའི་མིག་གིས་ཤིང་རྟའི་འཕང་
ལོ་ཅམ་ཅིག་ལ་མཐོང་བ་མང་བས་འགྱུར་བསྐྱེས་པས། ས་བརྩའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་མཐོང་བའི་
སྟོང་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་པས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཤིང་རྟའི་འཕང་ལོ་ཅམ་ཅིག་ལ་མཐོང་
བའི་སེམས་ཅན་མང་བར་གསུང། དེ་ཅམ་ཅིག་ལ་ལོ་སྟོལ་གྱི་མ་མ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་གཅིག་
ཀྱང་མེད་གསུང། དེ་ཡང་མ་ལན་རེ་བྱས་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་ཏེ། རེ་རེས་ཀྱང་མ་དཔག་དུ་མེད་པ་བྱས་
པར། འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པའི་མདོ་ལས་གསུངས། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེ་ཅམ་ཞིག་ལ། འདིར་མ་
སྐྱེས་བྱ་བའི་ས་མཁར་བའམ་ཁབ་ཅེ་གཞུགས་ས་མི་རྟེན་པར་བ་ཆ་རྒྱུང་གི་མདོ་ལས་གསུངས་ལ།

གཞན་ཡང་སྤྱིར་བར་གང་དུ་མི་གནས་རྒྱ་བོ་དེ་ཡོད་མིན། ལུལ་ཕྱོགས་གང་དུ་གནས་མ་
བཅས་པའི་གནས་དེ་མེད། གང་དུ་མ་སོན་ན་མ་ཁའི་ཕྱོགས་དེའང་ཡོད་མིན་ན། འོན་ཀྱང་འཁོར་
བ་པ་ལ་ཆགས་བྱལ་མེད་གསུང། དེ་བས་ན་རང་ཅག་འཁོར་བ་འདིར་ཡུན་རིང་དུ་འབྱམས་ཏེ།
ཡུན་རིང་ཐུང་གི་རྒྱ་མེད་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་འབྱམས་པ་ཡིན་གསུང། དེའི་རྒྱ་ཅི་ཡིན་ན། ལས་དང་
ཉོན་མོངས་པའི་ཀླན་འབྱུང་ཡིན། དེའི་ཡང་རྩ་བ་ཉོན་མོངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་མེད་ན་ལས་
ཕྱི་མ་མི་གསོག་སྤྲུལ་ཡོད་ཀྱང་རྒྱ་མེད་པའི་ས་བོན་ལྟར་འགྲོ་བ་ཡིན། ཉོན་མོངས་པ་མ་རིག་པ་སྟེང་
ལེན་གསུམ་གྱི་གཙོ་བོ་ཡང་མ་རིག་པ་ཡིན་ཏེ། མ་རིག་པ་ཡོད་ན་རྟེན་འབྲེལ་བརྩམས་བར་མ་
ཆད་པའི་རྒྱལ་གྱིས་འཁོར་བ་རྒྱན་མི་འཆད་པར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱ་འབྲས་ལ་རྫོངས་པའི་མ་རིག་པས་ནི།
བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་བག་ཆགས་རྣམ་ཤེས་ལ་ས་བོན་དུ་བཞག་པ་དེ། སྟེང་ལེན་
གཉིས་ཀྱིས་གསོས་བཏབ་པས་ངན་སོང་གི་མིང་དང་གཞུགས་ཀྱི་ཐུ་བྱ་མངོན་པར་བྱུང་ནས་རྒྱན་མི་
འཆད་ལ།

དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་རྫོངས་པའི་མ་རིག་པས་ནི། བསོད་ནམས་དང་མི་གཡོ་བའི་ལས་མངོན་པར་
འདུ་བྱས་པས། ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་རྣམ་ཤེས་ལ་ས་བོན་དུ་བཞག་པ་སྟེང་ལེན་གཉིས་ཀྱིས་གསོས་
བཏབ་པས། ལས་ལྟས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་གྱུར་ཏེ། འདོད་ཁམས་ཀྱི་ལྷ་མི་གཉིས་དང་། ཁམས་གོང་མའི་

མིང་དང་གཞུགས་ཅི་རིགས་སུ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་པའི་སྒོ་ནས། འཁོར་བ་རྒྱན་མི་འཆད་པར་འགྱུར་
བས་ན་རང་ལོག་མི་འོང་བཞྌག་དགོས་གསུང་། དེ་བཞྌག་པའི་དུས་ད་རེས་དལ་འབྱོར་གྱི་ལུས་ཐོབ།
སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་དང་ཤད་པའི་དུས་ད་རེས་ཁོ་ན་ཡིན། ཞྌག་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་བསྐབ་པ་
གསུམ་ཡིན། དེ་ཡི་ཡང་གཙོ་བོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐབ་པ་ཡིན་ཏེ། རིག་པ་ཤེས་རབ་ཡོད་ན་མ་རིག་པ་
ལྷོག། དེ་ལོག་ན་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ལྷོག་པར་འགྱུར་བས་སོ། རིག་པ་ཤེས་རབ་དེ་ལྟ་
བུ་རྒྱད་ལ་སྟེ་བར་བྱེད་པ་ལ་ཉིང་ངེ་འཛིན་དགོས། ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་དགོས། ཚུལ་
ཁྲིམས་ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་ཡོད་ན་ཡོང་བས། མདོར་བསྟན་ན་དད་པ་ཤེས་རབ་
གཉིས་སུ་འདུས་པས། དེ་གཉིས་སྦྱང་བར་བྱ་གསུང་། དེ་ཡང་དད་པས་ནི་ཤེས་རབ་སྒྲོམ་པའི་རྟེན་
མདོན་པར་མཐོ་བ་སྦྱབ་པར་བྱེད་ལ། ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་འཁོར་བ་དངོས་སུ་བཞྌག་ནས་ངེས་པར་
ལེགས་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པས་ན། མན་ངག་ཆེན་པོ་དད་པ་དང་ཤེས་རབ་སྦྱོང་བར་བྱེད་པ་དེ་ཡིན་
པས། ཉག་ཏུ་དེ་གཉིས་སྦྱང་བར་བྱ་གསུང་། མདོ་ལས་ཀྱང་། དད་པ་ཤེས་རབ་དེས་ནི་ཡོངས་སུ་ཟིན་
ཀྱང་ན། །ས་གཉིས་ཤིན་ཏུ་འདས་ཏེ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཐོབ་འགྱུར། །ཞིས་གསུངས་སོ། །

༣ དེ་ལྟར་སྤྱད་བསྐལ་གྱི་དང་བཅས་པ་དེ་སྤངས་ཅན་དེ་དང་བྲལ་བའི་འགྲོག་པ་མངོན་ཏེ་
འཁྱར་བར་ཉོན་པ་ནི།

འཁོར་བའི་ཁང་ཆེན་འདི་ལ་སྒྲོ་མང་། །

གང་ནས་བྱང་ཡང་ཕྱིར་ནི་ཐོན་ཏེ། །

གསང་སྤྲུགས་པ་རོལ་བྱེན་ལམ་མཐའ་ཡས། །

ལས་གཅིག་ཉིད་ཀྱི་ལང་རེ་རེས་ཀྱང་ཐར། །

རབ་འབྱེད་ཅིག་ལ་རྣལ་མར་སྐྱེས་ཀྱང་། །

དེ་ཉིད་གྱིས་ཀྱང་དེ་ནས་ཐར་ཏེ། །

ཐར་ལམ་གང་ཡང་མེད་པ་ཅི་འདྲ། །

ཞེས་གསུངས་མོ། དེ་ཡང་དགེ་བཤེས་པོ་ཏྲེ་བ་འདུལ་ཀ་ཙེན། པོ་ཏྲེའི་བྱམས་ཚུང་ན་གྲལ་བྱས་

ནས་ཡོད་པའི་དུས་ན་འདི་ནམས་གསུང་སྟེ། པོ་ཏོ་བའི་ཡབ་ཀྱི་མཆོད་གནས་སྟོབ་དཔོན་སྟོམ་བྱ་
 བ་དེས། ཡབ་སྤྱི་མཇུག་པའི་མདོ་ནས་ཁམས་དྲུག་གི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་གསུངས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་
 བསྟོམས་པས། མེས་གནས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྟེས། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མདོན་ཤེས་བག་ཙམ་ཡང་
 བྱུང་བས། ཡི་དྲུགས་ཀུན་ལ་ཡང་ཆོས་དངོས་སུ་གསུང་བ་ཅིག་ཡོད་པ་ལ། དགེ་བཤེས་པོ་ཏོ་བས་རུབ་
 གཅིག་ཁོང་གི་རྩེ་ལ་གཟིམས་པས། དེའི་རུབ་མོ་པོ་ཏོ་བའི་ཐུགས་ལ། ངའི་སྟོབ་དཔོན་འདི་རྩི་བོའི་
 བཀའ་བརྒྱུད་ཅིག་དང་ཕྱད་ན་འོང་བ་ལ་སྟམ་དུ་དགོངས་པ་ཅིག་བྱུང་བ་ལ། དེའི་རུབ་མོ་རྩེ་ལ་མ་
 བུ་སྟམ་འཕྲང་གི་ཐད་དེ་ཡིན་པ་སྟམ་བྱེད་པ་ཅིག་ན། ཁང་པ་ཆེན་པོ་སྟོམ་པོ་ཅན་ཅིག་འདུག་པ་
 ལ། སྟོམ་ལ་སྟོན་འགྲུས་ད་ལྟ་མི་འགྲུ་བར་འདུག་ལ་ལ་སྟོན་ཡང་མ་འགྲུས་ད་ལྟ་ཡང་མི་འགྲུ་བར་
 འདུག། ལ་ལ་སྟོན་དང་ད་ལྟ་གཉིས་ཀ་འགྲུ་བར་འདུག། དེ་ནམས་གང་ལ་འོངས་ཀྱང་ནང་གཅིག་ཏུ་
 འོང་བར་འདུག། གང་ནས་སྟོན་ཀྱང་ཕྱིར་སྟོན་པ་ཅིག་མིས་པ་དང་། གཉིད་སད་པ་དང་སྤར་གྱི་ནམ་
 རྟོག་དེ་བྱུང་ནས། རྩེ་པར་ཐར་པའི་སྟོབས་མ་གྱིས་མི་བྱབ་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ཁོང་གི་ལུགས་དེ་ཡང་
 ལམ་བཤའ་མ་ཅིག་ཡིན་པར་འདུག་སྟམ་པ་ཅིག་བྱུང་གསུང་སྟེ།

སྟོབ་དཔོན་དེ་དང་རྩི་བོ་ཡང་མཇུག་ནས་ཁྱས་པས། དེའི་སྟེང་དུ་བྱམས་པ་དང་སྟེང་རྩི་སྟོན་
 ལ་སྟོམས་གསུངས་པས། དེའི་སྟོམ་ཐབས་ཅིག་བསྟན་ནས། ཁྱོད་ཀྱི་འདི་ལ་འཇུག་དཔལ་དང་སྟུན་
 རས་གཟིགས་ནམས་ཀྱིས་འཆོས་པར་འོང་ཅིག་བྱ་བ་ཡང་གསུངས་པ་ལགས་པར་གདའ། དགེ་
 བཤེས་སྟོན་པས་ཆོས་ལ་རང་ཁྱེད་སྟུགས་བཏུབ་བམ་ཁྱེད་པས། སྤོང་ལ་ཕྱིན་པ་ལ་མ་ཞོར་ན་བཏུབ།
 སྟུགས་ལ་ཡེ་མི་བཏུབ་གསུང་སྟེ། ཁོང་དང་རང་ཁྱེད་ཀྱང་མིན་པར་སྟོན་བསྟོམས་བསྟོམས་པའི་
 བག་ཆགས་འཕྲུག་པོ་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་སད་ནས་ལམ་གྱི་འཕྲོ་ལྷངས་པ་ཡིན་པ་འདྲ་སྟེ། གཙོ་བོ་ཀན་
 པོ་ཁོང་ལ་མ་གུས་སེ་བཞིག་ཡོད་པ་དེས། རུབ་གཅིག་ཁོང་གི་བྱུང་དུ་ཉལ་བས། སྟོན་གྱི་བྱང་སྟོང་
 ཀླད་པོའི་བྱུང་དུ་ཉལ་ནས་འདུག་པ་མིས་པས། དེ་ནས་གུས་སུ་སོང་བྱ་བ་ཡང་གསུང་། དེ་ལ་ཁང་མོ་
 ཆེ་དང་འབྲུག་པ་ཞི་སྟེ་པའི་ཆེ་མོ་ནས། མནར་མེད་པའི་བར་གྱི་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བའོ། སྟོམ་པ་
 པོ་དང་འབྲུག་པ་ཞི་ཐར་པའི་ལམ་གྱི་འདུག་སྟོམ་པོ་ཡོད་པའོ། སྟོམ་གང་ནས་བྱུང་ཡང་ཕྱིར་སྟོན་པ་
 ལྟ་བུ་ནི། དཔེར་ན་དེད་དཔོན་ཆེན་པོ་སིངྒ་ལས་ཆོང་པ་མང་པོ་བྱིད་ནས། རྒྱ་མཚོ་ལ་ཞོར་བུ་རིན་པོ་

ཆེ་འདོན་དུ་བྱིན་པ་དང་། དུས་དང་རྗེས་སུ་མི་མཐུན་པའི་རྒྱུ་བྱུང་ནས། སྲིན་མོའི་སྤྱིང་དུ་བསྐྱུལ་
 བས་སྲིན་མོར་མ་ཤེས་ཏེ་བྱད་མེད་རང་ཡིན་སྟུང་ནས། བཟའ་མེར་བྱས་ནས་ཡོད་པའི་ཆེ་བྱད་མེད་
 རྣམས་ན་རེ། བྱེད་སྟོའི་ལམ་དུ་མ་འགྲོ་ཞིག་ཟེར། སིཊ་ལས་བྱིན་པས། ལྷགས་མཁར་སྟོ་མེད་ཅིག་
 འདུག་དེའི་ཙམ་ན་ཤིང་གཅིག་འདུག་པས། དེ་ལ་འཛེགས་ནས་བལྟས་པས། བར་ན་ཀྱ་རིང་རེ་འཛམ་
 བྱ་སྤྱིང་པའི་ཆོང་བ། བྱ་བྱ་མོ་པ་མ་ཟེར་གྱིན་འདུག་ནས། སུ་ཡིན་བྱས་པས་འཛམ་བྱ་སྤྱིང་པའི་ཆོང་
 པ་ཡིན་ཏེ། མི་འདོད་པའི་རྒྱུང་གིས་སྲིན་མོའི་སྤྱིང་དུ་བསྐྱུལ་སྲིན་མོ་དང་བཟའ་མི་བྱས་ནས་སྤྱིད་
 རབ་ཡོད་ཅ་ན། ཆོང་པ་བྱི་མ་བྱུང་བས་འདིར་བཅུག་སྟེ། ད་རེ་རེ་ནས་བསད་ཅིང་ཟའོ་ཟེར། འོ་ན་མི་
 འབྲོས་པར་བྱས་པས་འབྲོས་ཐབས་མེད་ཟེར། འོ་ན་བྱེད་ལ་འབྲོས་ཐབས་ཡོད་དམ་བྱས་པས་གཅིག་
 ཡོད་དེ། ཉ་ཤི་གསོ་སྤྱོད་གི་དུས་སུ། ཉ་སྤྱིན་གྱི་ཤུགས་ཅན་བྱ་བ་འབྲས་ཀྱི་ལྗང་པ་ལ་ཐོས། རྒྱ་འབྱུང་
 གསེར་གྱི་བྱེ་མ་ལ་བསྐྱེ་ལོག་བྱས་ནས། འཛམ་བྱ་སྤྱིང་དུ་སུ་འགྲོ་ཟེར་དུ་འོང་གི་དེ་ཙམ་དེར་འགྲོ་
 གྱིས་ལ་ཐོང་། ཁོ་ལ་འདུས་པ་ཐམས་ཅད་ཐར་བ་ཡིན་གྱི། བྱི་མིག་མ་ལྟ་ཟེར་ནས་ཆོང་པ་རྣམས་ལ་
 དེ་རྒྱད་བརྗོད་ནས་ཉའི་དུང་དུ་བྱིན་ཅ་ན། སྲིན་མོས་མི་སྟུག་པའི་རྒྱལ་མཆན་བྱ་བ་གཡོས་པས་
 ཆོར་ཏེ། རྒྱ་མཆོའི་འགྲམ་དུ་བྱིན་ནས་སྟེ་སྟགས་བཏོན་པས། བྱི་མིག་བལྟས་པས་བྱུལ་ནས་སྲིན་
 མོས་ཁྱེར། སིཊ་ལ་གཅིག་བྱ་ཐར་པས་ལྟས་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་བྱས་ཏེ། སངས་རྒྱས་བཟླ་ན་ལ་བྱུན་
 པའི་མི། བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཡང་ཤེས་རབ་ལྡན་པའི་མི་གང་དག་ཅེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་
 པ་བཞིན་དུ། མི་ཁོམ་པར་སྐྱེས་པ་རྣམས་ནི། ལྷགས་ཁང་སྟོ་མེད་དུ་རྒྱུད་པ་དང་འབྲས་བུ་ཅིའི་བྱ་
 ཐབས་ཀྱང་མེད་གསུང་།

དལ་འབྱུར་ཐོབ་པ་རྣམས་ནི་འབྲོས་པ་ཡོད་ན། བསྟེན་གནས་ནས་རིག་པ་འཛིན་པའི་བར་གྱི་
 སྟོ་གང་ནས་བྱུང་ཡང་། འཁོར་བའི་ཁང་པ་ནས་བྱིར་ནི་ཐོན་ཏེ། འབྲོས་མཁན་རང་མེད་གསུང་།
 འབྲོས་མཁན་ཡོད་ན་གསང་སྟགས་ལ་ཐབས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་དཔག་ཏུ་མེད་དེ། རྒྱུད་སྟེ་བཞི་ལས་འཕྲིན་
 ལས་བཞིའི་སྐབ་ཐབས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་དཔག་ཏུ་མེད་པ་གསུངས་པའི་གང་རུང་རེ་རེ་རང་ལ་སྐྱབ་པ་
 བཤའ་མ་ཅིག་བྱས་ཀྱང་ཐར་གསུང་། སྐབ་ཐབས་རེ་རེ་རང་ལ་ཡང་འཕྲིན་ལས་བཞི་པོ་ཆང་བར་
 ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། མཛོན་སྟོད་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་བྱ་བ་ནི། སྟིང་རྗེའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པས་རང་ཐེད་

ལ་བཏང་ནས་བསྐྱལ་བའི་ཞིང་བརྒྱལ་སོགས་པ་དེ་སྤྲོ་མ་བས་ཀྱང་གནས་མཐོ་བ་གཅིག་ཏུ་སྤར་
ནས་གཏོད་ཅུས་པ་དེ་ཙུ་ལྟོག་པ་མི་འོང་གི་སྟེང་ཏུ་ཡང་འཁོར་བ་འདི་ཙམ་ཕྱིར་བསྐྱལ་ཏོ་བྱ་བ་
ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ཡིན་ན། ད་ལྟ་ཅིང་བྱ་རེ་རེ་སྟོར་བ་ལ་ཡང་བསྟན་པ་བཤེག་གོ་བཟེན་ནས།
ལས་སྦྱོར་དངོས་མཚུག་གསུམ་ཆང་བར་བྱེད་པ་ནི། དམུལ་བར་འགོ་ངེས་པ་ཡིན་པས། དགེ་བཤེས་
སྟོན་པའི་ཞལ་ནས། རྒྱ་སྐུ་མོ་ཉོ་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ལ་གནང་རིམ་གྱི་བྱ་བ་དེ་ཡིན་
གསུང་། དེས་ན་པ་ལོ་ལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ལམ་ལ་ཡང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་། དེ་ཡོད་པར་ཡིད་
ཆེས་པ་གཅིག་ཕྱ་ལ་ཞུགས་ཀྱང་དེས་ཆོས་ཡོ་བསྐྱལ་ནས་འོང་ལ།

དེ་བཞིན་ཏུ་དལ་འཕྱོར་རྟེན་དཀའ་བ་དང་། མི་རྟག་པ་དང་ལས་དང་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྒྲིན་
པ་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་སྟེ། སྦྱོས་བྱ་ཆུང་བའི་ཆོས་དེ་རྣམས་ཀྱི་གང་རུང་ཅིག་ལ་རྣལ་མར་སྦྱོས་ཀྱང་།
དེས་ཆོས་ཡོ་བསྐྱལ་ནས་འོང་། དེ་བཞིན་ཏུ་འཁོར་བ་སྟུག་བསྐྱལ་གྱི་རང་བཞིན་ལ་ཡིད་བྱུང་ནས།
མགོ་ལ་མེ་འབར་བ་གསོད་པ་བས། ཐར་པ་ལ་རིངས་པའི་བཙོན་འགྲུས་བྱང་ཙུ་ལ་སྦྱོས་བྱ་འབྲིང་གི་
སྒོ་སྦྱོས་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ཀྱང་འཁོར་བ་ནས་ཐར་པ་ཡིན། དེ་ནས་རང་གི་ཉམས་ལ་དཔགས་ནས།
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱམས་པ་དང་སྟིང་རྩེ་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྦྱོ་
བ་མེད་པ་གཅིག་ཕྱ་ལ་ཆོས་ཡོ་བསྐྱལ་ནས་འོང་སྟེ། སྦྱོ་བ་མེད་པ་ཤེས་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་ དེ་
མངོན་སུམ་ཏུ་རྟོགས་དགོས་ལ། དེ་ལ་བསྐྱལ་བ་གངས་མེད་པར་གོམས་པར་བྱེད་དགོས། དེ་ལ་ཚུལ་
ཁྲིམས་མ་བསྐྱངས་ན་ངན་སོང་ཏུ་སྦྱོ་བས་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོམ་པ་རྒྱན་འཆད། སྦྱོན་པ་མ་བཏང་བས་
དབུལ་པོར་སྦྱོས་ནས་འཆོ་བ་གཞན་གྱི་ངོར་ལྟ་བར་སོང་ཙུ་ན། སྟོང་པ་ཉིད་བསྟོམ་པར་མི་རུས།
བཟོད་པ་མ་བསྟོམས་ན་གཟུགས་མི་སྟུག་པས་གདམ་ངག་གི་སྟོན་ཏུ་མ་ཐུར་པས། དམ་པ་རྣམས་
ཀྱིས་མི་དགོངས། བྱམས་སྟིང་རྩེ་མ་བསྟོམས་ན་ཉན་ཐོས་སུ་འགོ་བས་བྱམས་སྟིང་རྩེ་སྟོམ་དགོས། དེ་
ལྟར་བྱས་པའི་དགེ་བ་རྣམས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མ་བསྟོས་ན། བར་མ་དོར་ཟད་དེ་འགོ་བས་བསྟོ་བ་
བྱེད་དགོས། དེ་ལྟར་མཐུན་ཞུན་ཆང་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོམ་པར་བྱེད་པ་ལ་གདམ་ངག་དགོས། དེ་
སྟོན་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ལྷོ་ཆེ་བ་དང་། མཐུ་ཆེ་བ་ཅིག་མིན་པ།
གཞན་གྱིས་སྟོན་མི་རུས་པས། དེ་དང་མཇལ་བར་བྱེད་པ་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་རྣམས་ལ་ཤིན་

ཏུ་གྲས་པར་བྱེད་དགོས་པས། སློབ་དཔོན་ལྷ་བ་གྲགས་པ་སྤྲུགས་དང་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་གཉིས་ཀའི་
བདག་པོ་དེས་འདི་སྐད་གསུངས་ཏེ། ཉག་ཏུ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡང་དག་སྒྲངས་ལ་གནས། སྦྱིན་པ་གཏོང་
ཞིང་སྦྱིང་རྗེ་བསྟེན་པར་བྱེད། །བཟོད་པ་སྟོམ་ཞིང་དེ་ཡི་དགེ་བ་ཡང་། །རྩོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཏུ་ནི་
བསྟོན་བྱེད་ཅིང་། །བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ནི་དད་བྱེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

དགེ་བཤེས་ཕུ་ཆུང་བའི་ཞལ་ནས། ཆོས་ཐམས་ཅད་ང་མིག་བཞིན་དུ་གོ་དགོས་གསུང་། ང་
བའི་མིག་ནམས་མ་འདྲེས་པར་སོ་སོ་ན་འདུག་པ་ལ། ལྷ་གཅིག་ནས་འཐེན་བྱས་ན་ཡོ་འགྲལ་བ་ལྟར་
མ་འདྲེས་པར་ཡང་གོ་དགོས་ལ། གཅིག་ཏུ་ཡང་གོ་དགོས་གསུང་། དགེ་བཤེས་པོ་ཏྲོ་བའི་ཞལ་ནས།
ཆོས་ཐམས་ཅད་དགྲ་གཞུང་དུ་གོ་དགོས་གསུང་། དེ་ལྟར་འཁོར་བའི་ཁང་པ་འདི་ལ་ཐར་པའི་སྟོ་
དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཅིག་ཡོད་ཀྱང་། འོ་ཅག་ལ་སྟོ་ཡེ་མེད་པ་ལྟར་སོང་བ་དེ་ཅི་འདྲ་ཞེས་གཞོགས་ཅིག་
པ་ལ་སྟེས་སེམས་ཅད་ནས་གསུང་སྟེ། འོ་སྟོལ་ནམས་འོལ་ཆུང་བྱ་བའི་གཏམ་ཡིན་གསུང་། འོ་སྟོལ་
ཀྱིས་དེ་ཡང་མ་བྱས་དེ་ཡང་མ་བྱས་པས། དེ་ཡང་མ་བྱུང་དེ་ཡང་མ་བྱུང་བས། དེ་ཚུག་དེ་ཚུག་སོང་བ་
ཡིན་ཏེ། ཆོས་གང་ལ་ཡང་རུ་ཟིན་སོ་ཐེབས་མེད་པར་སོང་བ་ཡིན་གསུང་།

ཕྱ དེ་ལྟར་སོང་ན་འགོག་པ་མངོན་དུ་མི་འཇུར་བས། ཐར་པ་འགོག་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལ།
ཆོས་མ་ཡིན་པ་གཞན་ཅིས་ཀྱང་བྱར་མེད་སྟམ་པ་ཅིག་གིས་སྦྱབ་དགོས་པར་སྟོན་པ་ནི།

- མཁར་ཐོག་ལྷང་སྟོན་ལ་ནི་གསུངས་པ། །
- དེད་ཅག་ཚུང་ཡང་འཁོར་བར་ཡུན་རིང་། །
- བསྟོག་པའི་དུས་ནི་ད་རེས་ཁོ་ན། །
- ཐབས་ནི་འདྲིལ་ཏེན་མཐའ་དག་མི་མ་སྟུན། །
- མི་མ་སྟུན་པ་ཡི་ཆོས་ལ་འཇུག་དགོས། །
- དེ་ལ་འང་ཅིས་ཀྱང་བྱར་མེད་ཅིག་དགོས། །
- འདི་ཡང་དགོས་དང་འདི་ཡང་དགོས་ཀྱིས། །
- མི་འོང་ཅིས་ཀྱང་བྱར་མེད་པ་ལ། །

དེ་ཆམས་གདོད་འོང་དེ་ལྟ་བུས་བསྒྲིག།

ཅེས་གསུངས་སོ། དགེ་བཤེས་མཁར་ཐོག་ན་བཞུགས་པའི་དུས་ན། སྤྱོད་ལམས་ཞིན་ཅིག་མ་
བདེ་བ་ལས་དྲངས་ནས་པོ་ཏོར་འབྱོན་ཁ་ཙ་ན། ལྷང་སྟོན་ཟེར་བའི་དགེ་བཤེས་ཉིད་དང་ཡུན་རིང་
དུ་འགོགས་པ། སྤར་ར་སྤྱིང་དུ་ཡང་འགོགས་ནས་བྱོན་པ་ཡིན་པར་འདུག། བྱིས་འདའ་ཙ་ན་ཡང་
བཞུགས་ནས་གསུང་དེའི་གཉེར་ཁ་དང་མཛད་པ་ཅིག་འདུག་གསུང། ཁོང་གིས་དགེ་བཤེས་ལ་ནས་
ཁལ་གཅིག་མར་རིལ་གཅིག་རྩ་སྤང་གཉིས་ཙམ་ཕུལ་ནས། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཡང་ཡུན་རིང་
རབ་བསྟེན་པ་ལ། རྒྱུད་ལ་ཆོས་ཀྱང་ཨ་ཙང་ཁོ་ན་སྦྱར་མ་འཆོལ། ད་སྐབས་སུ་བཞུགས་བཞི་བ་ཡང་
མི་འཆོལ་བ་གདའ་བས། གདམ་ངག་ཅིག་དང་བསྟོན་ཞིག་ཞུ་བའི་དུས་སུ་འདི་གསུངས་ཏེ།
ངེད་ཅག་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་འདི་ཙམ་ཞིག་འབྱམས་བྱ་བ་མེད་པར་འབྱམས་པས་ན་ཡུན་
ལ་རིང་ཐུང་གི་རྒྱ་མེད། འདས་པའི་སངས་རྒྱས་ཆམས་དང་ཡང་འོ་སྟོལ་ཆམས་ན་མཉམ་པ་ཡིན།
ཁོང་སངས་རྒྱས་ནས་འདིག་ཉེན་གྱི་ཁམས་རྩལ་ཕྱ་རབ་གྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་བསྐལ་པ་མང་པོ་
ལོན་ལོན་དུ། རང་ཅག་ཆམས་ད་རུང་འཁོར་བ་ལས་མ་འཕགས། བསྟོན་གྱང་མི་བྱེད་པར་བོབ་སེ་
འདུག་པ་ཡིན་ན་འོ་སྟོལ་སྤངས་བཟང་བར་མི་འདུག་གསུངས།

སྤར་དེ་ཙམ་ཅིག་ཏུ་འབྱམས་པ་ལ་རང་ལོག་མ་བྱུང་ཙ་ན། ད་ཡང་རང་ལོག་མི་འོང་བས་ད་
བསྒྲིག་དགོས་པ་ཡིན་གསུང། རྒྱུག་པར་བྱེད་པའི་དུས་ཀྱང་ད་རེས་དལ་འབྱོར་ཐོབ་པའི་དུས་འདིར་
ཡིན། མི་ཁོམ་པར་སྦྱོར་ན་རྒྱུག་ཐབས་མེད། ད་རེས་རྒྱུག་པར་བྱེད་པ་ལ་ཆེ་འདི་འབའ་ཞིག་དོན་དུ་
གཉེར་བའི་འདིག་ཉེན་པ་ཆམས་དང་སྦྱོད་པ་མི་མཐུན་པ་ཅིག་བྱེད་དགོས། དེ་དག་དང་བསྟུན་པས་
སྤར་ཡང་དེ་ཙམ་ཅིག་ཏུ་འཁོར་བར་འབྱམས་པ་ཡིན་གསུང། དེ་ལྟར་མི་མཐུན་པར་བོབ་སེ་བསྟན་
པས་མི་འོང་བས། བསྐལ་པ་གསུམ་གྱི་ཆོས་ལ་འདུག་དགོས། སུ་དང་ཡང་མི་མཐུན་པར་ཆོས་ལ་
འདུག་པར་བྱེད་པ་ལ་སུ་ལ་ཡང་རག་མ་ལུས་པ་ཅིག་དགོས། དེ་ལ་ཆེ་འདིའི་བྱ་བ་ཅིས་ཀྱང་བྱར་མེད་
ཟེར་བ་ཅིག་དགོས་ཀྱི། མི་སྡེ་ལྟ་སྡེ་ལ་སོགས་པ་འདི་ཡང་དགོས་འདི་ཡང་དགོས་སུ་སོང་བ་ཅིག་གིས་
སུ་དང་ཡང་མི་མཐུན་པར་ཆོས་ལ་འདུག་པ་མི་འོང། ཆོས་མིན་པ་གཞན་ཅིས་ཀྱང་བྱར་མེད་སྟམ་པ་
ཅིག་ལ་དེ་ཆམས་གདོད་འོང་བས། དེ་ལྟ་བུ་ཅིག་གིས་འཁོར་བ་བསྒྲིག་དགོས་པ་ཡིན་གསུང།

འོ་ན་འཁོར་བ་དེ་བསྐྱོག་ཏུ་ཅང་བཏུབ་བམ་སྟམ་ན་བཏུབ་སྟེ། རང་གི་སེམས་གདོད་མ་ནས་
ནམ་པར་དག་པ། སངས་རྒྱུ་གི་ཐུགས་དང་བྱད་པར་མེད་པ་ཅིག་ཡིན་པ་ལ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ངི་མ་
སྟོ་བྱར་བས་གཡོགས་པས། བདག་མེད་པ་ལ་བདག་ཏུ་བབྱུང་བས་ཆགས་སྣང་གིས་ལས་བསགས་
པས་སྟུག་བསྐལ་ཉམས་སུ་ཁྱོད་སྟེ། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་དང་། སྟུག་བསྐལ་གསུམ་ཚོ་ཚུན་གྱི་རྒྱུད་
ལྟར་འཁོར་བ་དེ་ལ་འཁོར་བ་ཟེར་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གི་དུས་ཉིད་ན་དངོས་པོར་གྲུབ་པ་ཅི་ཡང་མེད།
ནམ་པར་རྟོག་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཅི་ཡང་མ་ཡིན་པའི་སྟུག་བསྐལ་མི་ལམ་དུ་རྒྱུས་ཁྱེར་བ་ལྟ་བུ་ཅིག་
ཡིན་ཏེ། འོ་སྟོལ་ལ་སྤང་རྒྱ་མེད་པའི་སྤང་རྒྱ་དཀའ་མོ་ཅིག་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྟོང་བར་བྱེད་པ་ལ་
ཤེས་རབ་དགོས། དེ་ལ་ཉིང་ངེ་འཛིན་དགོས། དེ་ལ་ཚུལ་བྲིམས་དགོས་པས། ཚུལ་བྲིམས་ལ་གནས་
ནས་ཉིང་ངེ་འཛིན་སྟེ། དེ་ལས་ཤེས་རབ་ནམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སྟེ་བས། རྣམ་རྟོག་སྟོ་བྱར་
བའི་ངི་མ་དང་བྲལ་བ་དེ་ལ། བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཟེར་བ་ཡིན་པས། ཆོས་ལས། ཚུལ་བྲིམས་ལ་ནི་
གནས་ནས་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་སྟེ། ཉིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་ནས་ནི་ཤེས་རབ་སྟོམ་པར་བྱེད། ཤེས་རབ་
ཀྱིས་ནི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་དག་པ་ཐོབ། ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་དག་པས་ཚུལ་བྲིམས་སུན་སུམ་ཆོགས།
ཞེས་གསུངས།

༥ དེ་ལྟར་འབྲས་སུ་འགོག་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་སུ། འཛིག་རྟེན་མཐའ་དག་དང་མི་
མཐུན་པར་ཆོས་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་དེ་རང་གང་ཡིན་སྟམ་ན། ལམ་གྱི་བདེན་པ་ཡིན་པས་
དེ་ལ་སྟོབ་པར་སྟོན་པ་ནི།

སྟུགས་སུ་གཞོན་ཏུ་འོད་ཟེར་གསུངས་པ། །
འགྲོ་བའི་ན་དང་འཆི་བ་དག་ནི། །
ན་རྒྱུ་ན་ཡིན་འཆི་རྒྱུ་འཆི་ཡིན། །
སྟོ་བྱར་མ་ཡིན་དེ་ནི་གཉུག་མ། །
དེ་ལས་ཡིད་བྱུང་དེ་མི་འདོད་པས། །
སྟེ་བ་སྤང་དགོས་དེ་ཡི་རྒྱ་ནི། །
ལས་དང་ཉོན་མོངས་ཉོན་མོངས་མེད་ན། །

ལས་ཀྱི་འབྲས་མིན་ཉོན་མོངས་སྟེང་ལོན། །
 མ་རིག་དང་གསུམ་མ་རིག་མེད་ན། །
 མི་སྲིད་མི་ལེན་མ་རིག་གཙོ་བོ། །
 ཐབས་ཚུལ་ཀྱན་གྱིས་མ་རིག་བསྐྱོག་བྱ། །
 རྫོག་སྟེང་རྒྱ་ནི་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ཡིན། །
 དེ་ཙམ་དག་གིས་རང་ཉིད་ཞི་བ། །
 ཐོབ་ཚུལ་དེ་ཡིན་དེ་ནི་ཐེག་དམན། །
 གཞན་ཡང་དེ་ལྟར་སྟོབ་པར་འདོད་པས། །
 བསྐྱབ་གསུམ་སྟོབ་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། དེ་ཡང་དགེ་བཤེས་དེ་སྤྲུགས་ན་བཞུགས་པའི་དུས་སུ། རྟོན་ལུངས་པའི་
 བཅུན་པ་གཞོན་ནུ་འོད་ཟེར་བྱ་བ་ཁམས་ཆེར་མ་བདེ་བས། དེའི་རྒྱུ་གྱིས་སྟོབ་སྟེས་ནས་སྟོ་སྟོ་
 དང་རིང་རྒྱང་གིས་སོང་བ་ཅིག་ཡིན་པ་འདྲ། དེ་ལ་འདི་རྣམས་གསུངས་གསུང་། དེ་ལ་སྦྱིར་བཞེད་
 པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཐོ་ཉོ་བ་མི་རྟག་པ་ལ་གཞི་བྱས་ནས་སྟེས་བྱ་གསུམ་གསུང་། སྤྱུང་བ་རྟེན་
 འབྲེལ་ལ་མཛད་ནས་གསུང་། སྦྱར་སྟོབ་བདེན་པ་བཞི་ལ་མཛད་ནས་གསུང་སྟེ་དོན་གཅིག་པ་ཡིན་
 གསུང་། ད་རེས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྟོན་ནས་ལམ་གྱི་སྟོན་ཚུལ་གསུངས་པ་ནི། སྦྱིར་འགྲོ་བ་རིགས་དུག་དུ་
 སྟེས་ཕྱིན་ཆད་ན་ཆད་དང་། འཆི་བ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་འབྱུང་བ་ནི། བ་རྒྱ་ཅིག་ན་བ་རང་
 ཡིན། འཆི་རྒྱ་ཅིག་འཆི་བ་རང་ཡིན། དེ་ལ་མི་འོས་པ་སྟོབ་དུ་བྱུང་བ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན། འཁོར་བའི་
 མཆན་ཉིད་དམ་རང་བཞིན་གཉུག་མ་ཡིན། འཁོར་བར་གནས་རིང་ལ་དེ་ལས་མ་འདས་པ་ཡིན་
 གསུང་།

རང་ཅག་དེ་ལས་ཡིད་བྱུང་ནས་དེ་མི་འདོད་ན་སྟེ་བ་སྟོང་དགོས། དེ་ལ་རྒྱ་སྟོང་དགོས། རྒྱ་
 གང་ཡིན་ན་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་གཉིས་ཡིན། དེ་ཡང་རྒྱུ་རྟེན་མོངས་པ་མེད་ན་ལས་ཡོད་ཀྱང་
 སྦྱང་ནང་གི་ས་བོན་ལྟར། ལས་ཀྱི་འབྲས་བྱུང་འབྱེད་མི་ལུས་པས། ཉོན་མོངས་པ་སྟོང་དགོས་ཉོན་

མོངས་པ་རང་གང་ལ་བྱ་ན། རྟེན་འབྲེལ་བརྩུག་ཉེས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། སྲིད་ལེན་གཉེས་མ་རིག་
པ་དང་གསུམ་ཡིན་ཏེ། དེ་གསུམ་གྱི་གཙོ་བོ་ཡང་མ་རིག་པ་ཡིན་ཏེ། བདག་ཏུ་མོངས་པའི་མ་རིག་པ་
མེད་ན། ཁམས་གསུམ་ལ་སྲིད་པ་མི་སྐྱེ་བས། ཁམས་གསུམ་དུ་ལྷས་མི་ལེན་པས་ན། མ་རིག་པ་ནི་
ཁམས་གསུམ་དུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས། ཐབས་ཚུལ་ཀྱན་གྱིས་མ་རིག་པ་སྒྲོག་པར་བྱེད་
དགོས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་རིག་པའི་གཉེན་པོར་ཅི་འགྲོ་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན་གསུང་། དེ་ཡང་མ་རིག་
པ་དངོས་སུ་སྒྲོག་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ནི། རིག་པ་ཤེས་རབ་ཡིན། དེ་ལ་ཉིང་ངེ་འཛིན་དགོས། དེ་ལ་ཚུལ་
ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་དགོས་པས། དེ་གཉེས་བརྩུད་པའི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་
ལ་བརྟེན་ནས་ཉིང་ངེ་འཛིན་སྐྱེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷག་མཐོང་ཤེས་རབ་སྐྱེ། ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་ཉོན་
མོངས་པ་སྤངས་པས་ལས་མི་གསོག་ ལས་མ་བསགས་པས་ཁམས་གསུམ་དུ་སྐྱེ་བ་མི་ལེན་པས། ར་བ་
དང་འཆི་བ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱག་བསྐྱལ་ཞི་བའི་བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་གཉེས་ཐོབ་པའི་ཚུལ་ལམ།
ལྷགས་དེ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ཅམ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཐེག་པ་དམན་ཏེ། ཐར་ཀྱང་ཐར་པ་རོ་མེད་ཅི་
ཞིག་བྱ། ཞེས་གསུངས་པས།

རང་གི་ཉམས་ལ་དཔགས་པའི་སྣང་རྗེ་ཆེན་པོས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ནས། གཞན་དོན་དུ་
བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་སྒོལ་པར་བྱེད་པ་ནི། དཔེར་ན་རང་དང་རང་གི་པ་མ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་
འཁྲུལ་ནས་འདུག་པ་ལ། རང་གི་དྲན་པ་བག་ཅམ་རྟེན་པས། ངས་འདི་རྣམས་ཀྱི་འཁྲུལ་པ་སེལ་
དགོས་པ་ཡིན་པ་ལ། རང་འཁྲུལ་པ་དང་བཅས་པས་འཁྲུལ་པ་མི་སེལ་བས། སྡོན་ལ་རང་གི་འཁྲུལ་
པ་བསལ་ལ། དེ་ནས་འདི་རྣམས་ཀྱི་འཁྲུལ་པ་བསལ་དགོས་སྐྱེས་ནས། རང་གི་འཁྲུལ་པ་གསོ་བའི་
དུས་ན་པ་མ་ལ་སོགས་པ་ན་རེ། དེད་ཀྱི་གཡོག་མི་བྱེད་དམ་ཟེར་ཡང་། མི་བྱེད་པར་བརྩེ་བ་རང་མེད་
བ་ལྟར་བཞག་ནས་རང་ཅི་གསེས་བྱེད། རང་བསེས་ནས་དེའི་རྗེས་ལ་སྒྲན་པ་དང་། བདག་གཡོག་ལ་
སོགས་པ་ཐམས་ཅད་རང་གིས་བྱས་ནས། དེ་རྣམས་གསོ་བར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། བདག་གཞན་
ཐམས་ཅད་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱིས་ཉམ་ཐག་པ་ལས། རང་གི་དྲན་པ་རྟེན་པ་དང་འདྲ་བའི་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔག་རང་གི་ཉམས་ལ་དཔགས་པའི་སྣང་རྗེས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་པའི་གཞན་གྱི་སྤྱག་
བསྐྱལ་བསལ་བར་འདོད་པའི་བསམ་པས། སྤར་རང་གི་རྒྱུད་སྒྲིན་པར་བྱེད་འདོད་པའི་བྱང་ཆུབ་

སེམས་དཔའ་དམ་པ་ནམས་སྤྱིང་རྩེས་རང་དབང་མེད་པར་བྱས་ནས་ཆོགས་མི་སྤྱད་པར། དཔེན་པ་
ན་རང་ཉིད་ཞི་བ་དུལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན། རང་ཅག་ཆོགས་བསྐྱས་ནས་སྦྱོན་པས་སྦྱོན་པ་གསོ་བ་ལྟར་
བྱས་པས། ཁྱིལ་མ་ཐན་བྱིན་པ་ལ་གོད་པས། གང་ཡང་མེད་པར་སོང་བ་ཡིན་གསུང་།

བརྩུ་པ། རྒྱུས་བྱ་ཆེན་པོ་ལ་སློ་སྦྱངས་པ་ལས་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་དུ་
སྦྱབ་ཚུལ་ལ་སློ་སྦྱངས་པ།

༥ དེ་ལྟར་རྒྱུས་བྱ་འབྲིང་གི་སློ་སྦྱང་བ་བག་ཙམ་ཅིག་གསུངས་ནས། ད་ནི་རྒྱུས་བྱ་མཆོག་ལ་
སློ་སྦྱང་བའི་སྐབས་སྟོན་པ་ནི།

དེ་ལྟར་རྒྱུས་བྱ་འབྲིང་སློ་སྦྱངས་ནས། །
རྒྱུས་བྱ་མཆོག་གི་སློ་ལ་སྦྱར་བ། །
ཉན་ཐོས་བྱང་ཚུབ་གཏན་ཐར་མ་ཡིན། །
གཏན་དུ་ཐར་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ། །
དེ་བས་དེ་ཐོབ་རྒྱུ་ལ་འབད་བྲ། །
ཉན་ཐོས་རང་རྒྱལ་བྱང་ཚུབ་དག་ནི། །
འགྲོག་དགོན་འབྲམས་ལ་གྲོང་ཁྱིམ་སྤྱལ་འབྲམས། །
རྒྱ་མཆོའི་བར་དུ་གྲིང་སྤྱལ་བཞིན་དུ། །
སློ་གྲོས་དམན་ལ་ཐེག་པ་དེ་བསྟན། །
རབ་བཀལ་གཅིག་ལ་རྩེས་ཅང་གཉིས་མིན། །
དང་པོ་ཉིད་ནས་ཐེག་ཆེན་ལམ་འཇུག། །
དེ་ཡི་རྒྱུ་ཡང་བྱང་ཚུབ་སེམས་ཡིན། །
དེ་ཡི་ཅ་བ་སྟོང་རྩེ་ཆེན་པོ། །
དེ་ཡང་བྱམས་པ་སྟོན་དུ་སོང་ལས། །

དེ་སྐྱེད་རྒྱ་ནི་བྱས་པ་གཞོ་བ།
དེ་ཡང་ཐམས་ཅད་མར་ཤེས་ལས་ཡིན།
ཙུང་དེ་ལས་རིམ་གྱིས་འཕེལ་བས།
བྱང་ཆུབ་སེམས་སོགས་ཡོན་ཏན་ཀྱི་འབྱུང་།

ཞེས་གསུངས་སོ། སྐྱེས་བྱ་མཆོག་ལ་སློ་སྦྱང་བ་འདི་ལ་ལྷགས་གཉིས་ལས། ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་
བསྐྱབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྐྱེས་བྱ་མཆོག་ལ་སློ་སྦྱང་བ་ནི། དང་པོ་སྐྱེས་བྱ་རྒྱུད་དུ་འོ་ན་ལ་མ་རྒྱུད་ལ་
བསྐྱེད། དེ་ནས་སྐྱེས་བྱ་འབྲིང་གི་སློ་ན་ལ་མར་བསྐྱེད་ནས། རང་ཞི་བདེ་ཐོབ་པ་དེས་གོ་ཆོད་དམ་
སྟུང་པ་ལ། དེས་གོ་མེ་ཆོད་དེ། ཐོག་མ་ནས་ཀྱི་པ་མ་རིན་ཅན་དུ་གྱུར་པ་རྣམས་བཞག་ནས། རང་
གཅིག་ཕྱ་བྱ་བ་དེ་ས་བསྟེགས་ནས་བསྐྱེད་ན་དེ་ལས་ཁྲིལ་བོར་བ་མེད་དེ། ཉེ་དུ་འཁོར་བའི་རྒྱ་
མཆོའི་ཁོངས་སུ་རྒྱུད་གྱུར་ཅིང་། ལ་སོགས་པ་གསུངས། དེས་ན་ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་བའི་བྱང་
ཆུབ་དེ་གཏན་ཐར་བ་ཡང་མེད། གཏན་དུ་ཐར་པ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡིན་པས། ཉན་
ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་ནས། གདོད་ཀྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་འོད་ཟེར་གྱིས་བསྐྱེད་ནས་སྐྱེས་པའི་
ལུས་སྐྱེས་ནས། བྱམས་པ་དང་སྦྱང་རྩེ་ནས་རིམ་གྱིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་བསྐྱབས་པས་སངས་རྒྱུ་
ཐོབ་པ་སྟེ། ཐེན་ཏུ་ཡང་དཀའ་བར་གསུངས་པ་ཡིན་གསུང་།

འོ་ན་མདོ་སྡེ་ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ནས། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་བྱང་འདས་བཤད་པ་དང་འགལ་
ལོ་སྟུང་ན། མི་འགལ་ཏེ། དེ་ནས་གསུངས་པ་དེ་ནི། སློ་གྲོས་དམན་པ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་རྣམས་
ལ་དགོངས་པ་ཅན་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དགོངས་གཞི་ནི་འཁོར་བའི་སྟུག་བསྐྱེད་རྒྱུ་ཆད་པ་ཙམ་
ལ་དགོངས་དགོས་པ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་རིམ་གྱིས་བྱང་བར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན། དང་པོ་ནས་དཔག་
མེད་བཞི་ལ་སློབ་དགོས་བྱས་ན་བསྟན་པ་ལས་ལྟོག་པར་འཇུག་བས་སོ། །དངོས་ལ་གཞོད་པ་ཅན་གྱི་
ཆོད་མ་ནི། འབྲས་བུ་ཐ་དད་ན། ཆོས་སྐྱེ་ཐ་དད་དུ་འཇུག་བས་སོ། །དེ་བས་ན་དོན་དམ་པར་ཐེག་པ་
ཐ་དད་མེད་ཀྱང་། ཐེག་པ་གསུམ་དུ་གསུངས་པ་ནི་སློ་གྲོས་དམན་པ་རྣམས་གཞུག་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ།
དཔེར་ན་ཆོང་པ་རྣམས་འབྲོག་དགོན་པར་ལམ་འབྱམས་པས་ཆོང་སྟུག་རྣམས་ཡི་ཆད་པའི་དུས་ན།

ཆོང་དཔོན་ཐབས་ལ་མཁས་པ་དེས་དེར་གྲོང་ཁྱེར་དང་ཆོང་འདུས་ལ་སོགས་པ་མངོན་པར་སྒྲུལ་
ནས། ཆོང་ཕུག་རྒྱམས་ཡིད་རྟོན་པར་བྱས་ནས་ངལ་བསོས་པ་དང་གདོད་ཀྱིས། ཇོ་འགོ་བའི་གྲོང་
ཁྱེར་ཆེན་པོ་དེར་ད་རུང་མ་ཕྱིན་ཟེར་ནས་བྲིད་པ་བཞིན་ནམ། ཡང་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལ་གཟིངས་
བཅས་ནས་ནོར་བུ་འདོན་པའི་དུས་ན། རྒྱ་མཚོ་རྒྱ་ཆེ་བས་ཆོང་ཕུག་རྒྱམས་ཡི་ཤི་བ་ལ། དེད་དཔོན་
མཁས་པས་དེར་སྤྱིང་སྒྲུལ་ནས་ཡིད་རྟོན་སུ་འདུག་པ་བཞིན་དུ། དང་པོ་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་
ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་རྒྱམས་ལ་རེ་ཞིག་བསྟེ་གནས་ལྟ་བུར། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་
བྱ་བ། ཐག་ཉེ་བ་བསྐྱབས་སྤྱོད་པ་འདི་ལྟ་བུ་ཡོད་ཅིས་དྲང་བའི་དོན་དུ་གསུངས་ནས། དེ་ལ་བརྟུང་ནས་
རེ་ཞིག་འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་བར་བྱས། ངལ་བསོས་སུ་བརྟུག་ནས། དེའི་རྗེས་ལ་འོད་
ཟེར་གྱིས་བསྐྱེད་ནས་འདིས་གོ་མི་ཆོད། འདི་ལྟ་ངན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོ་དེ་མིན། དེར་གདོད་ཀྱིས་
འགོ་དགོས་པས་དེའི་རྒྱ་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡིན་བྱས་ནས། གདོད་ཀྱིས་སེམས་བསྐྱེད་དུ་
བརྟུག་པས། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་དུ་འདུག་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཡིན་གསུང་།

འོ་ན་སངས་རྒྱས་ཉེ་རིང་ཅན་དུ་མི་འགྱུར་རམ་སྟམ་ན་མི་འགྱུར་ཏེ། དམ་པའི་ཆོས་པད་མ་
དཀར་པོ་ནས། ཁང་པ་མེ་འབར་བ་རྒྱུད་གིས་བྱས་པ་བསྟེན་དུ་མི་རུང་པའི་སྒྲོན་གཞན་ཡང་མང་དུ་
ཡོད་པ་ཅིག་གི་ནང་ན། རང་དང་རང་གི་བྱ་ཆ་ལ་སོགས་པ་ཚུད་ནས་ཡོད་པ་ལ། བྱ་དེ་རྒྱམས་བྱིས་པ་
བརྒྱུ་མ་ཕྱད་པས། ཁང་པ་འདི་ནི་འདིགས་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པས། བྱིས་བྱས་ཀྱང་ཆེད་མོས་
གཡེངས་ནས་མི་ཉན་པ་ལ། ས་དེས་བྱིས་པ་དེ་རྒྱམས་ལ། ར་ཡི་ཤིང་རྟ་ལ་སོགས་པ་གང་ལ་དགའ་
བའི་མཆན་ཉིད་རྒྱམས་ཤེས་པས། བྱི་སྟོའི་རྩེ་འོངས་ནས། བྱ་དག་སྟོར་ཤོག་དང་འདི་ན་རས་དྲངས་
པའི་ཤིང་རྟ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་ཀྱི་སུ་མཁྱོགས་པ་ལ་སྦྱིན་ཞོ་བྱས་པའི་དུས་ན། བྱིས་པ་དེ་རྒྱམས་དགའ་
ཆེས་ནས་སྟོ་ལ་གཏད་ནས་བརྒྱགས་པས། མེ་འབར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ལས་བྱིར་ཐོན་ནས། ས་དེས་
བྱིས་པ་དེ་རྒྱམས་ལ་རས་དྲངས་པའི་ཤིང་རྟ་ལ་སོགས་པ་བཞག་ནས། རྟ་སྦྱིན་གྱི་ཤུགས་ཅན་གྱིས་
དྲངས་པའི་ཤིང་རྟ་རེ་རེ་བྱིན་ན། ས་དེས་བྱ་རྒྱམས་བསྐྱེད་པར་གྱུར་ཏམ་གསུངས་པ་ལ། མ་བསྐྱེས་
ཤིན་ཏུ་མ་བསྐྱེས་ལགས་སོ་ཟེར། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་འཁོར་བ་ན་སྤྱག་
བསྐྱེད་བ་རྒྱམས་ལ། རའི་ཤིང་རྟ་ལ་སོགས་པ་དང་འདྲ་བའི། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་ཀྱི་ལམ་བསྟན་

ནས། འཁོར་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ལས་སྦྱབས་ནས། དེའི་རྗེས་ལ་འདིས་གོ་མི་ཆོད་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་
རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱེད་དགོས་ཞེས་གསུངས་ནས། གདོད་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
བསྐྱེད་དུ་བརྟུག་ ཆོགས་གཉིས་ལ་འབད་པར་བྱེད་དུ་བརྟུག་ནས། མཐར་ལུང་བསྟན་པས་འོད་སྲུང་
ཆེན་པོའི་ཞལ་ནས། བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བདག་ཅག་ལ་ཡའི་བྱ་བ་བྱས་སོ། །ཞེས་གསུངས།

དེ་བས་ན་གཏན་དུ་ཐར་པ་སངས་རྒྱུ་ཉག་གཅིག་ཡིན་པས་ཐེག་པ་གཅིག་པ་ཡིན་གསུང་།
འོ་ན་སྐྱེས་བུ་འབྲིང་མན་ཆད་ལ་སློབ་བྱུང་བ་དེ་ཆེད་ཅི་ཆེ་སྟེ་མ་ན། ཆེད་ཆེ་སྟེ། རང་ལ་སྤྱིང་རྩེ་མ་
སྐྱེས་པར་གཞན་ལ་ཡང་སྤྱིང་རྩེ་མི་སྐྱེ་བས། རང་ཉམས་ལ་དབགས་ནས་གཞན་ལ་སྤྱིང་རྩེ་བསྐྱེད་
པའི་ཆེད་ཡིན་གསུང་། འོ་ན་སེམས་ཅན་ལ་དེ་ཙམ་དུ་ཆེད་ཅི་ཆེ་སྟེ་མ་ན། སེམས་ཅན་རྣམས་ཅི་
ཡང་མ་ཡིན་ན་དང་ཆེད་མི་ཆེ་སྟེ། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཀྱི་མ་བྱས་བྱས་པའི་དྲིན་ཅན་ཡིན་པས་ཆེད་
ཆེ་གསུང་། ད་ནི་དང་པོ་ཉིད་ནས་སྐྱེས་བུ་མཆོག་ལ་སློབ་བྱུང་བར་བྱ་བ་སྟོན་པ་ནི། གཏན་དུ་ཐར་པ་
སངས་རྒྱུ་ཉག་ཅིག་ལས་མེད་པས་དེ་བས་ན་རབ་བརྒྱལ་ལན་གཅིག་ལ་རྩེས་ཅང་ལན་གཉིས་མི་
འབྱུང་བས། དང་པོ་ཉིད་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་དུ་འཇུག་པར་བྱ་སྟེ། རང་འཁོར་བ་ན་སྤྲུག་
བསལ་བ་ལྟར་གཞན་ཡང་སྤྲུག་བསལ་ཏེ། དཔེར་ན་ཁང་པ་མེ་འབར་བ་རྒྱང་གིས་བྱས་པའི་ནང་ན།
རང་དང་རང་གི་ས་མ་ལ་སོགས་པ་ཚུད་ནས་ཡོད་པ་ལ། རང་གིས་ཁང་པའི་སྒྲོན་མཐོང་སྟེ་བྲོས་ནས་
ཕྱིན་ཏེ། ཀླང་པ་ཡ་གཅིག་ཐེམ་པའི་ཕྱིར་བོར་བའི་དུས་ན། ཕྱི་མིག་བརྟུས་པས། ས་མ་ལུས་པ་དྲན་
ནས། ཞེ་ཤ་ང་དང་ཐར་ཏེ་ས་མ་ལུས་སྟུང་ནས། རང་གི་ཡང་སྤའི་ས་མ་འདོན་དགོས་སྟུང་ནས། མའི་
སྤྲུག་བསལ་ལ་མི་ལྟ་བར་ལོག་ནས་ས་མ་འདོན་པ་བཞིན་དུ་རང་གི་ཉམས་ལ་དབགས་ནས། སྤྱིང་རྩེ་
ཆེན་པོས་སེམས་ཅན་མ་བཟོད་པས། སྒྲོན་འཇུག་གཉིས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ནས། ས་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་
དུག་བསྐྱབས་པའི་སྒྲོན་ནས། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་དུ་འཇུག་པར་བྱ་གསུང་།

དེ་ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ད་ལྟ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་དུ་བྱགས་ཀྱང་བཟོད་པ་འབྲིང་ནས་
རིགས་དབྱེ་བས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་ཡིན་ན་ཉན་ཐོས་རང་དུ་འགྲོ་བེར་བ་ལ་བརྟེན་ནས། ཐེག་
པ་ཆེན་པོའི་ལམ་དུ་བྱགས་པ་ཁ་ཅིག་གི་རྟོག་པ་ལ། རེད་ཅག་གཤམ་ཏེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཡིན་ན།
ཐེག་པ་ཆེན་པོར་བྱགས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་དམ་སྟུན་ན། གསང་མུར་སྒྲུ་ཡལ་བའི་རྣལ་འབྱོར་པ་

ཤེས་རབ་དོན་རྒྱ་བ་ཐུགས་སྟོན་པོར་གྱུར་པ། དགེ་བཤེས་སྤྱན་ལྷ་བ་དང་ཕུ་རྒྱུད་བ་ཀྱན། སྟོབ་དཔོན་
སྟོམ་ཆེན་བྱ་བ་དེའི་ཞལ་ནས། ད་ལྟ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་དུ་ཞུགས་ནས་བཟོད་པ་འབྲིང་དུ་སོང་
ནས་རིགས་བྱེ་སྟེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་དུ་ཞུགས་ནས་རེ་ཞིག་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐུང་ན་ལས་འདས་ཀྱང་།
ནམ་ཞིག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་འོད་ཟེར་གྱིས་བསྐྱལ་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ཉམས་སྲ་སྤངས་
ཏེ། སངས་རྒྱུ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་དུས་ན། ལྷ་ར་བཟོད་པ་འབྲིང་མན་ཆད་དུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་
ལ་སྤྱངས་པ་དེ། ད་བསྐྱར་ནས་སྤྱད་མི་དགོས་པར། དེའི་འཕྲོ་ཉིད་ནས་བསྐྱབས་པས་ཆོག་པ་ཡིན།
དང་པོ་ནས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་དུ་ཞུགས་ན། བྱིས་འོད་ཟེར་གྱིས་བསྐྱལ་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་སྟོབ་
པའི་དུས་ན། གཞི་ནས་སེམས་བསྐྱེད་ནས་སྟོབ་དགོས་པ་ཡིན་གསུང་། དགེ་བཤེས་སྟོན་པའི་ཞལ་
ནས། དང་པོ་ཉིད་ནས་བྱམས་སྟོང་རྗེ་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་སྟོང་ཞིང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་དུ་ཞུགས་
ན། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་བྱ་བ་རང་དེ་ཡིན་གསུང་སྐད་པ་ལ། དགེ་བཤེས་པོ་ཏོ་བའི་ཞལ་
ནས། དེད་ཀྱི་དགེ་བཤེས་ཀྱི་གསུང་དེ། སངས་རྒྱུ་ཀྱི་བཀའ་བཞིན་དུ་བྱིང་ཆེ་སེ་གསུང་། འདྲ་ནི་
དགེ་བཤེས་གསང་སྤྱ་བའི་དེ་འདྲ་བ་འདུག ཅི་ལྟར་ཡིན་ནི་མི་ཤེས་གསུང་སྐད།

དེ་ལྟར་ཉན་ཐོས་ལ་གཏན་ཐར་མེད། གཏན་དུ་ཐར་བ་སངས་རྒྱུ་ཉག་གཅིག་ཡིན་པས་དེ་
བས་ན་དགའ་ཡང་དང་པོ་ཉིད་ནས་སངས་རྒྱུ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་གསུང་།
དེའི་རྒྱ་གང་ཡིན་ན། སྤྱིར་དཔག་ཏུ་མེད་ཀྱང་རྒྱའི་གཙོ་བོ་འམ་རྩ་བ་ཁོ་ན་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་ཡིན།
དེ་རྩ་བ་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟེ་བ་ཡིན། དེ་བྱམས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བ་ལས་སྟེ། དེ་བྱས་པ་
དེན་དུ་གཞོ་བ་ལས་སྟེ། དེ་དེན་ཅན་དུ་ཤེས་པ་ལས་སྟེ་བ་ཡིན་པས་རྩ་བའི་མ་མོ་རྒྱར་བྱས་ནས་
ནམ་མཁའི་མཐས་བྱབ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱམས་པ་དང་སྟོང་རྗེ་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་
སྟོམ་པ་འདི་དོ་བོའི་མན་ངག་གི་མཐིལ་ཕྱང་བ་ཡིན། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་རྒྱའི་ས་བོན་གྱང་པོ་
འདི་ཡིན་པས། བཙོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཞལ་ནས་གསང་བ་པའི་བདག་པོ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་
ཤེས་དེ་ནི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན། སྟོང་རྗེའི་རྩ་བ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན། ཐབས་ཀྱིས་
མཐར་ཐུན་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས། ཡང་གང་ལ་མགོ་མཆིས་པ་དེ་ལ་འཆོ་བ་མཆིས་སོ། གང་ལ་
སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་མཆིས་པ་དེ་ལ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུ་མཆིས་སོ། ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་པས། ནམ་

མཁའ་མཐས་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱམས་པ་དང་སྤྱིང་ཇེ་བསྐྱོམས་པས་སེམས་ཅན་
ཀྱི་དོན་དུ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་སློན་ལ་མ་སྐྱེས་ཅ་ན་སློན་འདུག་གཉིས་ཀྱི་
སེམས་བསྐྱེད་བྱས་ནས། ས་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་དུག་གི་སློན་ནས་ཆོགས་གཉིས་རྫོགས་པར་བྱས་པ་ལས།
འབྲས་བུ་སྐྱེ་གསུམ་ཡེ་ཤེས་བཞི། འཕྱིན་ལས་ཉི་ཤུ་ཙ་བདུན་ཀྱི་སློན་ནས་འགྲོ་དོན་རྒྱུན་མི་འཆད་
པར་བྱེད་པ་འབྱུང་བ་ཡིན་གསུང་།

བརྒྱ་གཅིག་པ། བྱམས་པ་དང་སྤྱིང་ཇེ་སྐྱོམ་ཚུལ།

༥ དེས་སྐྱེས་བུ་མཆོག་གི་ཆོས་རི་ལྟར་སྐྱོམ་ཚུལ་མདོ་ཙམ་གསུངས་ནས། ད་ནི་དེ་དག་རྒྱས་
པར་སློན་པའི།

མ་ཉིད་རྒྱུར་བྱས་བྱས་གཞོ་སྐྱོམ་པ། །
ཉོན་མོངས་མིན་པའི་བཅེ་བའི་རྒྱུར་དགོངས། །
སྤྱག་པ་གཞན་རྒྱུར་བྱས་པས་མ་ཡིན། །
མ་ལེགས་ན་ནི་ཉོན་མོངས་ཆགས་པ། །
དེ་བས་སྤར་བཞིན་གཙོ་བོར་ལྷས་གསུངས། །
ད་གོམས་ཆད་རི་ས་རྒན་བུ་གཅིག །
ཡོན་ཏན་ཀྱན་བརྒྱན་སྤྱག་ཅིང་པངས་ལ། །
རི་ལྟར་པན་བཏགས་སྒོ་སྒྲེ་དེ་བཞིན། །
སེམས་ཅན་ཀྱན་ལ་རྒྱུར་ན་དེ་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལས་འབྱུང་། དེ་སྤྱིང་ཇེ་
ལས་འབྱུང་། དེ་བྱམས་པ་ལས་འབྱུང་བས། བྱམས་པ་སྐྱོམ་པར་བྱེད་པ་ལ་ཆོས་ནས། སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ལ་ས་དང་མའི་འདུ་ཤེས། བྱ་དང་བྱ་མའི་འདུ་ཤེས། གཉན་དང་ཙ་ལག་གི་འདུ་ཤེས་
ཀྱིས་བསྐྱོམ་པར་གསུངས་པ་ལ། རོ་བོས་རྩ་བའི་མ་མོ་རྒྱུར་བྱས་ནས་བསྐྱོམ་པར་གསུངས་པས། དེ་

གང་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་སྐྱམ་ན། ཆོས་ནས་སྤྱད་པ་གཞན་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་བསྐྱོམ་པར་གསུངས་པ་དེ་གཙོ་བོ་མ་ཡིན། དེ་མ་ལེགས་ན་སྤྱར་ལ་ཉོན་མོངས་པ་ཆགས་པ་སྦྱི་བའི་རྒྱུ་ཡང་འགོ་དོགས་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། དུམས་པ་དང་ཆགས་པ་ལ་ནོར་ས་ཡོད་གསུང་།

དེ་བས་ན་རྩ་བའི་མི་མོ་རྒྱུར་བྱས་ནས་དུམས་པ་སྐྱོམ་པ་འདི། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་བརྩེ་བ་སྦྱི་བའི་རྒྱུ་དགོངས་ནས། རྩ་བའི་མི་མོ་རྒྱུར་བྱས་ནས་དུམས་པ་བསྐྱོམ་པ་གཙོ་བོ་ཡིན་པས། རྩོ་བོས་དེ་ལྟར་གསུངས་ཏེ། ལྷགས་འདི་ལེགས་པ་ཡིན་གསུང་། དེ་ལྟར་རྩ་བའི་མི་མོ་རྒྱུར་བྱས་ནས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དུམས་པ་བསྐྱོམས་པས། དེ་གོམས་པའི་ཆད་ནི། དཔེར་ན། ས་ཀྱན་པོ་གཅིག་ལ་བྱ་གཅིག་པ་ཞིག་ཡོད་ན། དེ་གཅིག་གིས་པངས་པར་འདྲིན་པས། དེས་ཅི་བྱས་ཀྱང་ཡོན་ཏན་དུ་མཐོང་བས། སྤྱིང་དུ་སྤྱད་ཅིང་ཡིད་དུ་འོང་བས། དེ་ལ་རི་ལྟར་བྱས་ལ་ཕན་གདགས་སྐྱམ་པའི་སྒོ་དེ་ཁོ་ན་འདྲ་བ་ཅིག་ནམ་མཁའི་མཐས་བྱུང་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱིས་ན། དུམས་པ་གོམས་པའི་ཆད་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་དུམས་པ་རྣམས་ཅིག་ཡོད་ན་སྤྱིང་རྒྱུ་མ་ལུས་པར་འོང་གསུང་།

༥ འོ་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་སྒོ་སྦྱོང་བར་བྱེད་པ་ལ། ཆད་མེད་པ་བཞི་ཀ་སྒྲོམ་དགོས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་དུམས་པ་དང་སྤྱིང་རྒྱུར་འདུས་པར་སྟོན་པ་ནི།

སྤྱི་ཅིག་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ནས་དེ་གསུང་། །

ཆད་མེད་བཞི་པོ་གཞན་ནས་གསུངས་ཀྱང་། །

དུམས་དང་སྤྱིང་རྒྱུ་ལྟར་བསྐྱོམས་པས་གཉིས་འདུས། །

དེ་གཉིས་སྤྱོད་ཀྱི་ཆ་མེད་ལས་བཏང་སྟོམས། །

དགའ་བ་བདེ་སྤྱད་སྤྱད་བསྐྱེད་བསྐྱེད་ལས། །

དེ་བས་བཞིར་གསུངས་གཉིས་ཀྱི་ནང་འདུ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། དེ་ཡང་རྩོ་བོའི་ཞལ་ནས། མདོ་སྤྱི་དང་རྒྱུ་སྤྱི་ཐམས་ཅད་ནས་ཆད་མེད་པ་བཞི་གསུངས། ལྷགས་ཀྱི་སྤྱབ་ཡིག་རྒྱུ་རྒྱུ་རེ་རེའི་དབྱར་ཡང་། དང་པོ་ཆད་པའི་གནས་བཞི་

བསྐྱོམ་པར་བྱོའོ་ཞེས་གསུངས་ཀྱང་། བྱམས་པ་དང་སྡིང་རྩེ་གཉིས་བསྐྱོམས་པས། །དགའ་བ་དང་
བཏང་སྒྲོམས་གཉིས་དེར་འདུས་པ་ཡིན་ཏེ། ཉམ་མཁའི་མཐས་བྱབ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་
ཕན་པ་དང་བདེ་བར་འདོད་པའི་བྱམས་པ། སྤྱག་བསུལ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་སྡིང་རྩེ་སྤྱགས་
ཆའམ་ཉེ་རིང་མེད་པར་མཉམ་སྐྱད་ཀྱིས་སྦྱོར་བ་དེ་བཏང་སྒྲོམས་ཡིན། དེ་ཙམ་ན་དགའ་བ་ཡང་སྦྱོར་སྦྱོ།
སེམས་ཅན་བདེ་བ་དང་སྤྱད་པར་དགའ། སྤྱག་བསུལ་དང་བྲལ་བར་ཡང་དགའ་ལ། བདེ་བ་དང་སྤྱད་
ཅིང་སྤྱག་བསུལ་དང་བྲལ་བའི་སེམས་ཅན་མཐོང་ན་ཡང་དགའ་བ་སྦྱོ། དེ་བས་ན་གཞན་ནས་ཆོད་
མེད་པ་བཞི་གསུངས་པ་དེ། བྱམས་པ་དང་སྡིང་རྩེ་སྐྱོམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ནང་དུ་འདུས་པ་ཡིན་གསུང་།

ལྟ་ འོ་ན་ལྟ་བ་མཐོན་པོ་མེད་པར་བྱམས་པ་དང་སྡིང་རྩེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྦྱངས་ཀྱང་། ཐེག་
པ་ཆེན་པོའི་ལམ་དུ་ཅང་འགོ་འམ་སྒྲམ་ན་འགོ་བར་སྟོན་པ་ནི།

བྱང་ཆུབ་ལ་ཡང་སྟོ་བརྟན་སྐབས་སུ། །
བྱམས་དང་སྡིང་རྩེ་བྱང་སེམས་སྦྱོང་ན། །
ལྟ་བ་བྱེ་བྲག་སྒྲ་བ་འཛིན་ཅིང་། །
བདེན་པ་བཞི་ཡི་སྟོན་ནས་འདུག་ཀྱང་། །
དེ་ཡང་ཐེག་ཆེན་ལ་སྟོབ་ཐབས་སུ། །
སྟོབ་དཔོན་རྟ་དབྱངས་ཉིད་ཀྱིས་གསུངས་ཏེ། །
མདོ་སྤྱོད་རྒྱུན་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོས་ལས། །
དེ་ཡི་མན་ངག་རྒྱས་པར་གསུངས་པས། །
དེ་བས་ལྟ་བ་དམན་པར་གྱུར་ཀྱང་། །
བྱང་སེམས་སྦྱོང་ན་ཐེག་ཆེན་ལམ་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་པ་ཀྱན་ལས་བཏུས་པའི་དད་པའི་ཆ་བ་
བརྟན་བྱས་ཏེ། །བྱང་ཆུབ་ལ་ཡང་སྟོ་བརྟན་བྱ། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་འདི་གསུངས་ཏེ། སྦྱིར་ཐེག་པ་ཆེ་
ཆུང་བྱ་བ་ལྟ་བས་མ་ཕྱེ་སྦྱོད་པས་ཕྱེ་བ་ཡིན་པས། །སྦྱོད་པ་བྱམས་པ་དང་སྡིང་རྩེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་

གསུམ་སྤྱོད་ན་ལྟ་བ་དམན་ཏེ། སངས་རྒྱས་པ་རྣམས་ཀྱི་བྱ་བ་མཐའ་ཕྱིར་ཤོས་ཁོ་ན་ཉན་ཐོས་བྱེ་བྲག་
 ཏུ་སྒྲུབ་ཡིན་ཏེ། ཁོ་ཤེས་བྱ་གཞི་ལྡེའམ་དུས་གསུམ་རྣམས་ཀྱི་འདོད་པས། དངོས་པོ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་
 པ་འབའ་ཞིག་གི་སྤྱིང་ན་འདུག་ཀྱང་། གང་ཟག་གི་བདག་བྱ་བ་ཁས་མི་ལེན་པ་ཡིན། བདག་མེད་
 པའི་ལྟ་བ་དེ་ཡང་བདེན་པ་བཞིའི་སྒྲོ་ནས་འཇུག་པ་སྟེ། འདི་ལྟར་སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཡིད་འབྱུང་ནས།
 དེའི་རྒྱ་ཀྱན་འབྱུང་སྤྱོད་བར་འདོད། དེ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་འགོག་པ་ཐོབ་པར་འདོད་པས། རྒྱ་
 ལམ་གྱི་བདེན་པ་ལ་འཇུག་ཀྱང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་སྒྲོབ་པར་འགྱུར་བར་ལུང་དབྱིག་པ་གསུམ་གྱི་
 ཐེང་བ་བྱ་བ་ནས་གསུངས། དེའི་དོན་གཏན་ལ་འབེབས་པར་བྱེད་པའི་རིགས་པའམ། བསྟན་བཅོས་
 མདོ་སྟེ་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བ་སྒྲོབ་དཔོན་ཏྲ་དབྱངས་ཀྱིས་མཛད་པ་ཅིག་ཡོད་པ་ལ་བོད་དུ་མ་འགྱུར། དེ་
 བཅས་བདེན་པ་བཞིའི་སྒྲོ་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་སྒྲོབ་པར་བྱེད་པའི་མན་ངག་རྒྱས་པར་གསུངས་
 བས་ཡོད་པས། དེའི་མན་ངག་རྩོམ་དགེ་བཤེས་སྟོན་པ་ལ་གསུངས་པ་ལགས་པར་གདའ། པོ་ཏོ་
 བའི་ཞལ་ནས། དགེ་བཤེས་སྟོན་པས་ཀྱང་བག་རེ་གསུངས་པ་ཡིན་པར་གདའ་བ་ལ་ངེད་ཀྱིས་མ་
 ཐོས་གསུང་རྒྱད།

༥ དེ་བས་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་དུ་འགྱུར་བ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དགོས། དེ་སྤྱིང་རྩེ་
 ལས་འབྱུང་། དེ་བྱམས་པ་ལས་འབྱུང་། དེ་བྱས་པ་ཤེས་ཤིང་བྲིན་དུ་གཞོ་བ་ལས་འབྱུང་བས་དེ་ཅི་
 ལྟར་སྒྲོམ་སྟོན་པ་ནི།

ཆོས་གསུང་དབུ་ཡི་བྱས་གཞིའི་སྐབས་སུ།
 བྱས་པ་གཞོ་དང་མི་གཞོའི་སྟོན་ཡོན།
 ར་ཡི་ཆོགས་བཅད་ལས་འབྱུང་བཞིན་སྒྲོམ།
 རྒྱ་གང་གཉེན་ལ་བྱས་པའི་དངགས་ཀྱང་།
 འདི་དང་གཞན་གྱི་སྟོན་ཡོན་ཐོན་པས།
 བྱས་གཞོ་རྟག་བསྟེན་མི་གཞོ་རྟག་སྤང་།

ཞེས་གསུངས་སོ། །དགེ་བཤེས་དེས་ཆོས་གསུངས་ཆད་ཀྱི་དབུར། རྒྱ་རྒྱུད་ལྟ་བུ་སྒྲོས་པའི་

དགོས་པ་རྣམ་པ་གསུམ་ལས། བྱས་པ་ཤེས་ཤིང་དྲིན་དུ་གཞོ་བའི་སྐབས་སུ་འདི་རྣམས་གསུངས་ཏེ།
བཅོམ་ལྷན་འདས་ཉིད་སྒྲོན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྱུད་པ་མཛད་པའི་དུས་ན། ལྷའི་རྒྱལ་པོ་རྩ་ཞེས་
བྱ་བར་སྐྱེ་བ་བཞེས་ནས། གཙུང་ཉེར་རྩ་བ་དང་འགྲོགས་ནས། ལྷའི་རྒྱལ་པོ་རྩ་བྱ་བའི་ཡུལ་དུ་
བྱོན་པས། ཁོ་ཕྱག་དོག་སྐྱེས་ནས་དུ་བ་ཅན་གྱི་དབུགས་འབྱིན་དུ་བྱུང་བས། གཙུང་ཉེར་རྩ་ན་རེ་
རེད་ཅག་རང་ཡང་དུ་བ་ཅན་གྱི་དབུགས་ལྷུང་ལ་འདི་བརྒྱུག་པར་བྱས་ལ་གཏོང་བེར་བ་ལ། ལྷའི་
རྒྱལ་པོ་རྩ་ཡི་ཞལ་ནས་ཁྱོད་དེ་སྐད་བེར་རམ། གཞན་གྱི་ཡུལ་ན་གནས་པ་དང་། གཞན་གྱི་འཆོ་
བས་འཆོ་བའི་ཆོ། ཇི་ལྟ་བུར་ནི་བརྟམ་གྱུར་ཀྱང་། ཁ་ཤིག་འདུག་ན་བདེ་བ་འཛོལ། བྱ་བ་ཡིན་པས་
ཁོ་དྲིན་ཆེ་བ་ཡིན་པས། དེ་ལ་དྲིན་དུ་མ་གཞོ་ན། ས་རྣམས་དང་ནི་རེ་རྣམས་དང་། རྒྱ་མཚོ་བདག་
གི་ཁྱར་མིན་གྱི། བྱས་པ་མི་གཞོ་གང་ཡིན་པ། ཇི་ནི་བདག་གི་ཁྱར་ཆེན་ཡིན། ཞེས་པའི་སྒྱོན་དང་།
བྱས་པ་དྲིན་དུ་གཞོ་བར་བྱས་ན། བྱས་པ་ཤེས་ཤིང་བྱས་པ་གཞོ། བྱས་པ་ཆུད་གཞོན་མི་བྱེད་པའི། མི་
ལ་དཔལ་མགོན་ཉེ་བར་གནས། ཞེས་པའི་ཡོན་ཏན་གསུངས་པ་དྲན་པར་བྱས་ལ་སྒྲོམ་གསུང་།

གཞན་ཡང་འདིག་ཉེན་པའི་གཏམ་དངགས་ལས་ཀྱང་། རྒྱ་གང་གཉེན་ལ་བྱམས་ན་གཉེན་
པས་དག་སྒྲོན། ཁ་ལ་གྱི་དག་ལ་བཏབ་ན་དག་བས་བྱུན་འདིགས། ཞེས་པ་ལྟར་ཡིན་པས། བྱས་པ་
དྲིན་དུ་གཞོ་བར་བྱེད་པའི་གང་ཟག་དེ་ཆོ་འདི་རང་ལའང་། ས་མ་མགོན་ལ་སོང་ན་བྱ་ཆ་གཤེགས་
ཤུལ་བདེ་བས་སན་འདོགས་མང་ཆེད་མེད་རྣམས་ཀྱང་། དེ་ལ་བྱས་པ་ཆུད་མི་བ་ཅིག་ཡིན་པར་
འདུག་ཟེར་ནས་བསྟོད་པར་འགྱུར། བྱི་མ་ལ་སན་འདོགས་པས་མི་སོངས་པར་འོང་། མཐར་ཐུག་
རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱང་སྟོབ་པའི་ཡོན་ཏན་ཡོད། བྱས་པ་དྲིན་དུ་མི་གཞོ་ན་སྤྲ་མ་ལས་བསྒྲོག་
པའི་སྒྱོན་ཡོད། ཆོ་འདི་རང་ལ་དེ་ལ་བྱིན་པ་བས་རྒྱལ་པོ་བ་དགལ། བྱི་ལ་བྱིན་པ་དགལ། གཞུག་
རིལ་བྱེད་དུ་འོང་བེར་ནས་སྒྲོད་པར་འགྱུར་བའི་སྒྱོན་ཡོན་དྲན་པར་བྱས་ལ། དྲིན་ལ་འཁོར་དུས་
མེད་པར་བྱས་ལ། མཉམ་པའམ་ལྷག་པས། སན་འདོགས་པའི་སྒྲོན་ནས་དྲིན་དུ་གཞོ་བར་བྱས་ལ། བྱས་
པ་མི་གཞོ་བ་སྤང་པར་བྱ་གསུང་།

༥ འོ་ན་དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྒྱུར་བར་བྱེད་པ་ལ་རྩ་བའི་མ་མོ་རྒྱར་བྱས་ནས། བྱམས་པ་
སྒྲོམ་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན། སྟོབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་ཤྱི་ལས་སྒྲོན་དུ་བཏང་སྟོམས་སྒྲོམ་པར་གསུངས་པ་དེ་མ་

ལེགས་པ་ཡིན་ནམ་སྟམ་ན། དེ་ཡང་ལེགས་པར་སྟོན་པ་ནི།
སྟོབ་དཔོན་ཀ་ཤིས་བྱམས་པའི་སྟོན་དུ།
བཏང་སྟོམས་སྟོམ་པར་གསུངས་པའང་ལེགས་གསུང།
སྟོམས་པའི་ས་ལ་ཚུ་བཏང་སྟེ་བཞིན།
ལྷས་ཀྱང་མ་བཞིན་མཉམ་སེམས་སྟོན་དུ།
སྟོམ་པར་གསུངས་པའང་དཀྱུས་ས་བསྟན་ནས།
ཏྲ་རྒྱལ་བཞིན་དུ་འགྱུར་བ་མན་ངག།

ཅེས་གསུངས་སོ། །སྟོབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་ཤི་ལས་སྟོམ་རིམ་དུ། སྟོན་དུ་བཏང་སྟོམས་སྟོམ་པར་གསུངས་པ་དེ་ཡང་ལེགས་པ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཆགས་སྤང་ངམ། ཕྱོགས་ཆ་མེད་པར་མཉམ་པ་དེ་ལ། བྱམས་པ་དང་སྟོང་རྗེ་ཆོགས་མེད་པར་སྟེ་སྟེ། དཔེར་ན་ས་གཞི་མཐོ་དམན་མེད་པ་ལ་ཚུ་གཏོང་སྟེ་བ་དང་འདྲའོ། །དེ་ཡང་བཏང་སྟོམས་ཀྱི་ས་གཞི་ལ། བྱམས་པའི་ལྷན་གྱིས་བལྟ་ཏེ་སྟོང་རྗེའི་ས་བོན་བཏབ་པས་དགའ་བའི་ལྷ་གྲུ་ལས། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འབྱུང་བར་བཞེད་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་གསུང། དེ་ཡང་ངོ་བོས་སྟོན་དུ་མར་སྟོམ་པར་གསུངས་པ་བཞིན་ཏེ། མར་མཉམ་པས་ཉེ་རིང་མེད་པ་དེ་ཡང་བཏང་སྟོམས་ཡིན་པས། མ་དེ་དག་སྟུག་བསྐྱེད་ན་མི་བཟོད་པའི་སྟོང་རྗེ་དང་ལྷག་པའི་བསམ་པ་དང་། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཆོགས་མེད་པར་སྟེ་བས། ཏྲ་དཀྱུས་བསྟན་པས་ཆགས་ཐོགས་མེད་པར་རྒྱལ་པ་དང་འདྲ་བར། སྟོན་དུ་མར་མཉམ་པའི་བཏང་སྟོམས་སྟོམ་པ་འདི་ངོ་བོའི་མན་ངག་ཡིན་གསུང།

ཕ་འོན་བྱམས་པ་སྟོམ་པ་རང་ལ་པན་ཡོན་ཅི་ཡོད་སྟམ་ན། དེའི་པན་ཡོན་སྟོན་པ་ནི།
ཆེ་འདིར་བྱམས་པས་ཅི་ཅམ་བྱབ་པའི།
མ་འོངས་དུས་ན་བདག་པོར་འགྱུར་བ།
ཆོས་ཉིད་ཡིན་ཞེས་གསང་བྱར་སྟེ་ཡལ།
བྱམས་དང་སྟོང་རྗེ་གོ་རིམས་ངེས་མེད།

དང་པོ་བྱམས་པ་གོམས་ལས་སྦྱང་།
སྒོ་མཐུ་ལྡན་ལ་སྦྱང་།
བྱམས་པ་གདོད་སྦྱེ་ཕྱིས་ནི་འཛོལ་བ།
གོམས་པར་གྱུར་ན་ཅི་ལྟར་ཡང་རུང་།

ཞེས་གསུངས་སོ། དེ་ཡང་པོ་ཏྲོ་བའི་ཞལ་ནས། གསང་སྤྱང་སྦྱེ་ཡལ་བའི་རྣལ་འབྱོར་བ་ཤེས་
རབ་དོན་ཀྱི་བདེ་གསུང་གསུང་ནས། ཆོ་འདི་ལ་འདྲེས་བྱ་སྤྱིང་ཅམ་ལ་བྱམས་པ་བསྒྲོམས་ན། དེ་ལ་
དབང་བའི་སྒྲོབས་ཀྱི་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོར་འགྱུར་ལ། སྤྱིང་གཉིས་ལ་སྦྱེ་ན་དེ་ལ་དབང་
བའི་ཟངས་ཀྱི་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོར་འགྱུར། གསུམ་ལ་སྦྱེ་ན་དེ་ལ་དབང་བའི་དདུལ་གྱི་
འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོར་འགྱུར། སྤྱིང་བཞི་ལ་སྦྱེ་ན་དེ་ལ་དབང་བའི་གསེར་གྱི་འཁོར་ལོས་
བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོར་འགྱུར། སྦྱང་ཆུང་དུ་དང་སྦྱང་གཉིས་པ་བར་མ་ལ་སྦྱེ་ན། དེ་ལ་དབང་བའི་
བདག་པོར་འགྱུར། སྦྱང་གསུམ་ལ་སྦྱེ་ན་ལྟའི་དབང་པོ་ཆངས་པར་འགྱུར། བམ་མཁའའི་མཐས་ཁྱབ་
པའི་སེམས་ཅན་ལ་སྦྱེ་ན། དེའི་འབྲས་བུ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་མིན་པ་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་གསུང་།
སྦྱིར་ལས་བདག་གིར་བྱ་བ་ཡིན་ཀྱང་། བྱམས་པའི་མཐུ་སྒྲུབ་ཡིན་པས། རྣལ་མར་སྦྱོས་ན་གཞན་
ལ་ཕན་པར་ནུས་ཏེ། རྒྱལ་པོ་བྱམས་པའི་སྒྲོབས་ལྟ་བུ་ཡིན་གསུང་།

དེས་ན་ཆོག་ཅམ་ལས་མ་སྦྱོས་ཀྱང་རང་གི་སྤྱང་བའི་མཆོག་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན། བཅོམ་ལྡན་
འདས་ཀྱིས་ཀྱང་བདུད་བྱེ་བ་དུང་ཕྱུར་ལ་སོགས་པ། བྱམས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་བརྟལ་བ་ཡིན་
པས། སྦྱན་སྒྲུབ་པའི་ཞལ་ནས། སྦྱུག་རུམ་པ་ལ་ནན་ཏར་ན་པ་རོལ་པོ་འདྲེས་པའི་ཐབས་ལ་བྱམས་
པ་ཅམ་མེད་པ་ཡིན་གསུང་སྐད། དེ་བས་ན་བྱམས་པ་བྱ་བ་འདི་མིང་ཐོས་པ་རང་གི་སྦྱིང་སངས་
སངས་འདུག་པ་ཡིན་གསུང་། འདིའི་ཕན་ཡོན་ལ་ཆོས་ཀྱན་ནས། ཞིང་ནི་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་གཏམས་
སྦྱིང་དུ། །མཆོད་པ་སྣ་མང་དཔག་མེད་རི་སྦྱིང་གིས། །སྦྱོས་མཆོག་རྣམས་ལ་དེ་ཡིས་རྟག་མཆོད་
པས། །བསོད་ནམས་དག་ལ་གངས་དང་ཆར་མི་པོད། །ཅིས་དང་། །ཡང་སྤྱུ་སྦྱབ་ཀྱིས། །ཡིད་བདེ་བ་དང་
བདེ་མང་དང་། །ལྷ་མི་བྱམས་པར་འགྱུར་བ་དང་། །དེ་དག་ཀྱང་ནི་སྤྱང་བ་དང་། །དུག་དང་མཆོན་

གྱིས་མི་ཚུགས་དང་། འབད་པ་མེད་པར་དོན་ཐོབ་དང་། བྱམས་ཆོས་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་དང་ལྔ། །
གལ་ཏེ་གྲོལ་བར་མ་གྱུར་ཀྱང་། ཆངས་པའི་འཛིག་རྟེན་སྐྱེ་བར་འགྱུར། ཞེས་དང་། ཡང་ཇི་ལྟ་ཆོས་
སུམ་བརྒྱའི་ཁ་བས་གྱིས། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །

དེ་ལྟ་བུའི་བྱམས་པ་དང་ལྔ་པ་དེ་ལ་སྤྲིང་ཇི་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། བན་ཏར་ན་བྱམས་པ་དང་སྤྲིང་
ཇི་ལ་སྐྱེ་བའི་གོ་རིམས་ལ་ངེས་པ་མེད་པ་ཅིག་ཡིན། བོད་དུ་སྤྲིང་ཇི་དེ་ཡང་བྱམས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བ་
ལས་ཞེས་གོ་རིམས་ངེས་པར་གསུངས་པ་ནི། སྟོན་པའི་གོ་རིམས་ལ་དང་པོ་སངས་རྒྱུ་རྗེས་སུ་བྱ་
བ་ནས་ལྔ་པ་བརྟན་པར་བྱས་ནས། བྱི་མ་རིམ་གྱིས་གོམས་པར་བྱེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། བྱམས་པ་
ལས་སྤྲིང་ཇི་སྐྱེ་བ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་སྟོན་མཐུ་དང་ལྔ་པ་དེ། སྟོན་དུ་ཐབས་བརྟན་པར་བྱས་ནས་ཤེས་
རབ་བསྟོམས་པས། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པས། དེ་མ་
རྟོགས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དོན་མེད་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་གྱིས་ཉམ་ཐག་སྟོན་ནས་སྤྲིང་ཇི་སྐྱེ་ལ།
དེ་ལྟར་སྤྲུག་བསྐྱེད་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་འིན་ཅན་དུ་བྱུང་བའི་སྟོན་ནས། ཐན་བདེ་འདོད་པའི་
བྱམས་པ་གདོད་གྱིས་སྐྱེ་བས་ན། བྱིས་ནི་གོ་རིམས་ངེས་པ་མེད་པར་འཆོལ་བར་སྐྱེ་བས། རེས་སངས་
རྒྱུ་རྗེས་སུ་བྱ་བ་ནས་རིམ་གྱིས་ཀྱང་བསྟོམ། རེས་སྟོང་པ་ཉིད་ནས་མར་བསྐྱོག་ནས་ཀྱང་བསྟོམ།
རེས་བསྐྱེས་ནས་ཀྱང་བསྟོམ། རེས་རྒྱས་པར་བྱེ་ནས་ཀྱང་བསྟོམ་སྟེ། བ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ནས་མཁྱེན་པ་
གསུམ་དབང་དུ་བྱ་བའི་བྱིར་འབད་ཚོལ་གྱིས་སྟོན་པ་རྣམས་ཀྱན་མངོན་ཇོགས། འཆོལ་བར་སྟོན་པ་
ཅེ་མོ་རིམ་གྱིས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་མཐར་གྱིས་པའི་བཤད་པ་དང་འབྲ་བ་ཡིན། སྟོན་དུ་ཐབས་ལ་
གོམས་པ་ཅིག་གིས་གོ་རིམས་དང་། འཆོལ་པ་དང་། བསྐྱེས་རྒྱས་ཇི་ལྟར་བསྟོམ་ཀྱང་འབྲ་བས། དང་
པོ་གོམས་པ་ཅིག་གལ་ཆེ། གྲོགས་སྟོབས་རྒྱ་སྟོབས་རྩ་བའི་སྟོབས། ཤོས་སྟོབས་དགེ་བ་གོམས་པའི་
སྟོབས། ཁའི་ལས་ཀྱང་གོམས་པ་མཆོག་དུ་འགྱུར་བས། ལུས་ཅན་ཀུན་གྱི་སྟོན་ཡོན་ནི། ཐམས་ཅད་
གོམས་པའི་རྩ་བ་ཅན། བྱ་བ་ཡིན་པས་གོམས་པར་བྱ། དེ་ལྟར་གོམས་པར་བྱས་ན། འོག་མ་བརྟན་
ནས་གོང་མ་སྐྱེ་ལ། གོང་མ་སྐྱེས་པས་འོག་མ་དག་པར་འགྱུར་ཏེ། བཟོད་པ་ཡོད་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་དག
ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པ་ཡོད་ན། སྐྱིན་པ་དྲི་མ་མེད་པར་འགྱུར་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་སྐྱེར་བུ་བ་ན་གང་ལ་
སྐྱེས་ཀྱང་ཆོག་པས། གང་སྐྱེ་བའི་ངོས་ནས་སྟོན་བསྐྱེས་ནས་བསྟོམས་ན། གཞན་སྐྱེ་བར་སྐྱ་སྟེ། ཁབ་

ཀྱིས་སྤྱད་པ་འཁྲིད་པ་དང་འདྲ་ལ། གང་ཡང་མི་སྤྱི་བ་དེ་ལ་ཕུར་ཚུགས་སུ་བསྐྱོམས་པས་དེ་སྤྱིས་ན།
གཞན་ལ་ཁ་བསྟན་པ་ཅིམ་གྱིས་ཆོག་པར་འགོ་སྟེ། དཔེར་ན་ཆུ་འཕོ་སར་སྐྱོར་བས་གཞན་སྐྱོར་མི་
དགོས་པར་འགོ་བ་དང་འདྲ་བ་གསུང་སྐད།

ལྟ་དེ་ལྟར་བྱམས་པ་ལ་གོམས་པར་ཀྱུར་ནས། སྤྱིང་རྗེ་འང་མ་ལུས་པར་རང་ཤུགས་ཀྱིས་འབྱུང་
མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་གལ་ཆེ་བས་སྒྲོམ་པར་སྟོན་པ་ནི།

ཐེག་པ་ཆེ་ལ་སྤྱིང་རྗེ་གལ་ཆེ། །

དེ་ཡང་སྐྱུལ་ཁར་ཚུད་པ་ལྟ་བུ། །

མེད་ནའང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མི་འོང་། །

དེ་ཡང་དངོས་པོར་ཞེན་རིང་བརྟན་བུ། །

དེ་ནས་སྤྱིང་ཉིད་སྒྲོམ་ཡང་དེར་ཞེན། །

ངར་འཛིན་གོམས་པས་སྤྱིང་ཉིད་བསྐྱོམས་ཀྱང་། །

ངར་འཛིན་རབ་རྒྱ་སྤྱོད་བར་དཀའ་བཞེན། །

དེ་མ་གོམས་པར་སྤྱིང་ཉིད་སྒྲོམ་ན། །

སྤྱིང་རྗེ་འོ་སྤྱོགས་འཛིན་ཞིན་རྒྱ་དཀའ་བས། །

དེ་བས་དངོས་པོར་ཞེན་རིང་བརྟན་བུ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། དེ་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་ཆ་བ་སྤྱིང་རྗེ་ཡིན་པས། སྤྱིང་རྗེ་མེད་པའི་
ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མི་བརྟུབ་སྟེ། བཅོམ་ལུན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
སེམས་ལས་བྱུང་བ་སྤྱིང་རྗེའི་ཆ་བ་ལས་བྱུང་བ། ཐབས་ཀྱིས་མཐར་ཕྱིན་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་
པ་དང་། ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྐྱོམ་རབ་རྒྱ་མང་པོ་ལ་བསྐྱབ་པར་མི་བྱ་ཡི། ཆོས་གཅིག་ལ་
བསྐྱབ་པར་བྱ་སྟེ། གང་ཞེ་ན་སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་འོ་ཞེས་པ་དང་། ཡང་གང་ལ་མགོ་མཆིས་པ་དེ་ལ་འཆོ་
བ་མཆིས་སོ། གང་ལ་སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་མཆིས་པ་དེ་ལ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་མཆིས་སོ་ཞེས་པ་དང་།
ཡང་མོས་པ་སྤྱོག་བསྐྱེད་འཛིགས་པ་དང་། དེ་ཡི་ཕན་ཡོན་བསམ་པས་བསྐྱེད། དེ་ཡང་སྤྱིང་རྗེ་ལས་

བྱང་ཡིན། ཞེས་པ་དང་། ཡང་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་ལས་བྱང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་
ཀྱང་སྟིང་མེད་རྒྱ་ལས་བྱང་། དེ་ཕྱིར་སྟིང་མེད་ངང་ཚུལ་རབ་ཏུ་ལྷན་པར་བྱ་ཞེས་གསུངས།

ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རྒྱ་ལས་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱེད་པ་སྟིང་མེད་ཡིན་པས། ཟླ་
བ་གྲགས་པས་ཀྱང་། སྟིང་མེད་ལ་མཆོད་བཞིན་གྱི་ཡུལ་དུ་མཛད་པ་ཡིན་གསུང་། སྟིང་མེད་འོ་བོ་བདེ་
སེལ་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དམིགས་པ་སྤྱད་བསྐྱེད་དང་ལྷན་པའི་སེམས་ཅན་ཡིན། རྣམ་པ་སྤྱད་བསྐྱེད་དང་
བྲལ་བར་འདོད་པ་ཡིན། དེ་སྦྱེས་པའི་ཆད་དཔེར་ན། སྤྱལ་དུག་ཅན་གྱི་ཁ་རྒྱངས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་
བྱེལ་ཀྱང་གཞན་དུ་འགྲོ་མི་ཤེས་ལ། སྤྱལ་གྱིས་ཀྱང་དེ་གཏོང་མི་ཤེས་ཏེ། གཉིས་ཀ་ལ་རང་དབང་
མེད་པར་སྤྱལ་གྱི་ཁར་ཅངས་ཀྱིས་འོང་བ་ལྟར། སེམས་ཅན་གྱིས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་དེ་
གཏོང་མི་ཤེས་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཀྱང་སེམས་ཅན་གཏོང་མི་ཤེས་པར། རང་དབང་མེད་པར་
གཞན་དོན་ལ་སྤར་གྱིས་འབྱུག་པའི་སྟིང་མེད་ཀྱི་ལྷ་བྱ་མེད་པར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་མི་འོང་སྟེ།
དགེ་བཤེས་སྟོན་པའི་ཞལ་ནས། རོ་བོ་ཀུན་གྱི་སྟིང་མེད་མཆི་མ་ཅིད་ཅིད་པ་དེ་ལྷ་བྱས་གར་ཡང་མི་
ཕྱིན། སྟིང་ནས་གཞན་དོན་ལ་སྤར་གྱིས་འབྱུག་པ་ཅིག་རང་དགོས་པ་ཡིན་གསུང་སྟེ། དེ་ལྷ་བྱའི་
སྟིང་མེད་ཡོད་ན་སེམས་ཅན་ངན་པ་དང་གྲངས་མང་བ་ལ་སོགས་པ་གཏོང་བའི་རྒྱ་རྣམས་ཀྱང་སྤར་
ལ་འཛིན་པའི་རྒྱར་འགྲོ་གསུང་།

དེ་ལྷ་བྱའི་སྟིང་མེད་ཆད་དུ་ཕྱིན་པ་དེ་ཡང་། བདག་དང་བདག་གིར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་དུས་
འདིར་སྟེ་བར་སྤྱོད་པས། མདོ་ལས་འཛིན་ཆོགས་ལ་ལྷ་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གདུང་ཡིན་བྱ་བ་ཡང་། དེ་ལ་
དགོངས་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་པས་དེའི་དུས་སུ་བརྟན་པར་བྱ་བ་གལ་ཆེ། དེའི་དུས་སུ་བརྟན་པར་
བྱས་ནས། ཕྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་བསྟོམས་ཀྱང་། སྟིང་མེད་ཁོང་ཆངས་སུ་ཞེན་པས་སྟིང་མེད་འདོར་དོགས་
མེད་པར་འོང་སྟེ། དཔེར་ན་འོ་སྟོལ་གྱིས་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས། བདག་མེད་སྟོང་པ་ཉིད་
བསྟོམས་ཀྱང་། ང་དང་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་འདི་ཤིན་ཏུ་སྤང་དཀའ་སྟེ། རིགས་པས་བཅལ་ན་ང་དང་
བདག་བྱ་བ་ཡེ་མི་རྟེན་པར་འདུག་ཀྱང་། གཅིག་ཟུར་བྱས་མ་ཐོག་ཏུ་ངའམ་ཟེར་ནས་འོང་བ་བཞིན་
དུ། སྟོན་དུ་སྟིང་མེད་བརྟན་པར་བྱས་ནས། སྟོང་པ་ཉིད་བསྟོམས་ཀྱང་ཁོང་ཆངས་སུ་སོང་ནས། སྦྱོར་
རྒྱུ་གཉིས་ལ་སྟིང་མེད་འབྱུང་བ་ཡིན། དེ་མ་ཡིན་ཏེ་དངོས་པོ་ལ་ཞེན་པའི་དུས་སུ་སྟིང་མེད་ལ་བརྟེན་

པར་མ་བྱས་པར་སྒྲོང་པ་ཉིད་བསྐྱོམས་ན། ཕྱིས་སྒྲིང་རྩེ་སྐོམ་བྱས་ཀྱང་སུ་ལ་བསྐྱོམ་སྐྱམ་ནས། སྒྲིང་
རྩེའི་ཕྱོགས་འདྲིན་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བས། སེམས་ཅན་ཡལ་བར་འདོར་བའི་ཉེན་ཡོད་པ་ཡིན། རང་
ཅག་ལ་ད་ལྟ་སེམས་ཅན་ཁོ་ན་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་གཤམ་སུ་ཀྱུར་པ་འདྲ་བར་འདུག་སྟེ། སེམས་ཅན་ལ་མ་
བརྟེན་པར་བྱང་ཚུབ་ཐོབ་མི་སྲིད་པས། སྡོན་ཏུ་སྒྲིང་རྩེ་གོམས་ཤིང་བརྟེན་པར་བྱ་བ་གལ་ཆེ་གསུང་།
དེ་ལྟར་དངོས་པོ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་དུས་སུ་སྒྲིང་རྩེ་བརྟེན་པར་ཀྱུར་པས། སྐྱུ་ལ་གྱི་ཁར་ཚུད་པ་
ལྟ་བུའི་སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་པོ་ཡོད་པར་ཀྱུར་ཅ་ན་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་སྐྱེ་བ་ཡིན་པས། དེ་རི་ལྟར་སྤང་བའི་
ཆོ་གའི་རིམ་པ་ནི། སྤང་མ་ཅིག་གི་ལས་ཡིན་པས་འདིར་མ་བྱིས་ཀྱང་དེའི་སྐྱབས་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་
བྱའོ།

བཅུ་གཉིས་པ། སེམས་རི་ལྟར་བསྐྱེད་ཚུལ་དང་དེའི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་སློབ་ཚུལ།

༥ དེ་ལྟར་སེམས་བསྐྱེད་ནས་དེའི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་སློབ་དགོས་པས། སྡོན་པོའི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་ལས་
ནག་པོའི་ཆོས་བཞི་སྤངས་ཏེ། དཀར་པོའི་ཆོས་བཞི་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དང་། སེམས་ཅན་སྐྱོས་མི་
སྤང་བ་གཉིས་ལ་བརྟེན་གྱིས་དོགས་པ་མ་བྱུང་བས། འདིར་ཡི་གེར་མ་བྱིས་ཀྱང་ཤུགས་ལས་གོ་བར་
བྱའོ། །ལྷག་མ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ཡང་དང་ཡང་དུ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་སྐྱུང་བ་ལ་བསྐྱབ་པར་སྟོན་
པ་ནི།

ཐོག་མའི་སེམས་བསྐྱེད་དུས་སུ་གསུངས་པ། །

བསྐྱབ་བྱ་ཏྲག་ཏུ་བྱང་སེམས་སྐྱུང་བ། །

རིང་དང་སྤང་བ་གང་ལེགས་ཀྱང་ཟེར། །

གཡོག་གིས་དཔོན་ལ་བྲིས་པའི་གཏམ་བཞིན། །

བྱམས་དང་སྒྲིང་རྩེ་བྱང་སེམས་སྐྱོང་ན། །

ཆོག་དང་མེད་ཀྱང་སེམས་སྐྱོང་ཡིན་ཏེ། །

སེམས་མེད་ཆོག་གིས་དེ་ལྟར་མི་འགྱུར། །

སྤྱིང་སྤྱིང་འདོད་ཕྱིར་པན་ཡོན་བན་བྲ། །
 སྤྱིང་པོ་བཀོད་ལས་གསུངས་བ་བཞིན་དུའོ། །
 དེ་ཡི་ཤེས་བྱེད་ལྟ་ཅིག་ཉིད་ཡིན། །
 བསྐྱོར་བའི་ཆེན་ལུབ་དང་བྱང་དུ། །
 ལྟས་བསྟན་བཤམ་ཀྱ་ས་ལི་ལ། །
 གྲོགས་ཀྱིས་ཁྱས་ནས་བྲ་པབ་བཤམ། །
 མདོར་ན་སེམས་དེ་ཡོད་ན་ཡོན་ཏན། །
 ཀྱན་ཡོད་དེ་མེད་ཡོན་ཏན་ཀྱན་མེད། །
 དེ་ལྟའི་ཡོན་ཏན་བན་པས་ཏྲག་སྤྱང་། །
 དེ་ནི་འབད་བ་ཀྱན་གྱིས་སྤེལ་བྲ། །
 འབད་པའི་མཆོག་ནི་བྱམས་དང་སྤྱིང་རྩེ། །
 བྱང་སེམས་སྤྱིང་བ་གཞན་ཡང་ཆོགས་བསག། །
 ཆོགས་ཀྱི་མཆོག་ནི་དཀོན་མཆོག་མཆོད་དང། །
 དག་འདུན་བསྟེན་བཀྱར་གཞན་ཡང་སྣ་ཆོགས། །
 ལས་སྤྱིབ་སྤྱིང་ཞིང་སྤྱིག་གོགས་སྤང་ལ། །
 དག་བཤེས་ཏྲག་བསྟེན་སྤྱིང་ཉིད་གོམས་བྲ། །
 དེ་ལ་སོགས་པའི་སྣ་ཆོགས་ཚུལ་གྱིས། །
 འཕེལ་བྲ་སེམས་སྤྱོད་བ་ཡང་དེ་ཉིད། །

ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་ཉན་པོ་ན་བཞུགས་པའི་དུས་སུ་དག་འདུན་ཐག་མ་པས། ལྟ་མོ་ཆེ་
 རབ་གནས་བྱས་ནས། སེམས་བསྐྱེད་པའི་དུས་སུ་ཁ་ཅིག་ན་རེ་སྟོན་པའི་བསྐྱབ་བྲ་ལྟ་ལས། ཡང་དང་
 ཡང་དུ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་སྤྱིང་བ་ལ་སྟོབ་པར་བྱེད་པ་ལ་རིང་བའི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཆོག་དེའི་སྟོ་

ནས་སེམས་སྤང་ན་ལེགས་སམ། སྤང་བ། འཕྲོ་ལ་པན་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་འབྱུང་པར་ཤོག། བྱ་བ་དེ་
ལེགས་ཟེར་ནས་འདྲི་བ་བྱུང་སྟེ། གཤམ་ཅིག་གིས་དཔོན་ལ་ཟན་དོན་མོ་བྱའམ། གང་མོ་བྱ་འདྲིར་
བྱུང་བ་ལ་འདྲ་ཡི་བྱས་པས། གང་ཡང་མ་བྱུང་བའི་གཏམ་རྒྱུད་བཞིན་དུ། ཆོག་གིས་དོན་འདྲེན་པར་
བྱེད་པ་ཡིན་པས། དོན་གཅིག་རྒྱུད་ལ་སྐྱེར་བཏུབ་ན་ཆོག་དང་རིང་སྤང་འདྲ་སྟེ། དོན་རང་སྐྱེ་བ་
དཀའ་ཉེན་ཡོད་གསུང་། པོ་ཏོ་བ་ལ་ཞང་ཆ་རྩུང་བས། བམ་གུང་གི་དེ་བཀ་དཀའ་བར་གདའ་ཞུས་
པས། ཞེན་ཅིག་རང་སྐྱེད་ན་དང་བྱ་བ་གསུང་རྒྱུད།

དག་བཤེས་སྟོན་པ་ལ་སྒྱུ་བ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་
འདོད་པའི་སློན་ལ་མ་ཅིག་ཡོད་ན་ཆིག་མེད་ཀྱང་ཆོག་གཤ། ཆིག་ཀྱང་གལ་ཆེ་བ་ལགས་ཞུས་པས།
དོན་དེ་སྟེ་བར་བདུབ་ན་ཆིག་མེད་ཀྱང་ཆོག་གསུང་རྒྱུ་། སེམས་ཅན་ལ་ཕན་བདེ་འདོད་པའི་
བྱམས་པ་དང་། སྤྱག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་སྤྲིང་རྩེ་དང་། དེའི་ཆེད་དུ་རྫོགས་པའི་སངས་
རྒྱས་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གསུམ་པོ་དེ་སྤྲིང་ནས་སྦྱོང་ན་ཆིག་མེད་ཀྱང་། དེ་བྱང་
ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྦྱོང་བ་ཡིན་ཏེ། སེམས་མེད་པའི་ཆིག་རྒྱུང་པ་ཁྲམ་པས་ཀྱང་ཤེས་ཏེ། དེས་བྱང་ཆུབ་
ཀྱི་སེམས་སྦྱོང་བའི་གོ་མི་ཆོད་གསུང་། དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྦྱོང་བ་དེ་ཡང་། འབྲས་བུ་ལ་
བྱོད་པ་བསྐྱེད་ནས་རྒྱ་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་བས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་གོམས་པ་ལ་
བསྐྱབ་པར་སྟོན་པ་ནི། སྦོང་པོ་བཀོད་པའི་མདོ་ལས། བཅོམ་ལྷན་འདས་བྱམས་པས། རིགས་ཀྱི་བྱ་
འོར་བཟང་ལ། རིགས་ཀྱི་བྱ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ས་པོན་ལྟ་
བུའོ། །འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དཀར་པོ་རྣམ་པར་འཕེལ་བར་བྱེད་པས་ཞིང་ལྟ་བུའོ། །བྱ་བ་ལ་སོགས་
པ་བཅས་པོ་གཉིས་ཅོམ་གསུངས། གསང་སྤགས་རིག་པ་མཆོག་གི་རྒྱུད་ནས། རྒྱལ་སྤྱི་རིན་ཆེན་སྣ་
བདུན་དང་ཉེ་བའི་རིན་ཆེན་སྣ་བདུན་དང་སྒྲུར་ནས་གསུངས་པ་རྣམས་བྲན་པར་བྱ་གསུང་།

འོན་ལྟར་དུ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་སངས་རྒྱ་བར་འདོད་པས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་བསྐྱབ་
དགོས་པར་ཅིས་ཤེས་སྟུམ་ན། དེའི་ཤེས་བྱང་ཨོ་ལོག་ཡུ་བ་སྟུམ་ཅན་ལྟ་བུ་རོ་བོ་རྩེ་ལྟ་ཅིག་ཡིན་ཏེ།
རོ་བོ་ཆེན་པོ་དེ་དུས་ཁྱད་པར་ཅན་མ་ཡིན་པ་ཅིག་གི་དུས་ན། རི་ལྟར་བྱས་ན་སེམས་ཅན་རྣམས་
སྟག་བསྐལ་གྱི་རྒྱ་མཆོ་ལས་བསྐྱལ་བར་བྱ་ཞིག་གྱུ་སྟུམ་དུ་དགོངས་ཤིང་། རོ་རྩེ་གདན་ལ་སྒྲོར་བ་

མཛད་པའི་དུས་ན། ལུབ་ཕྱོགས་བདུད་བདུལ་བའི་ལྷ་ཁང་གི་ཐད་སོན་ཚུར་བྱོན་ཅ་ན། གརྱ་ལའི་
ནང་ན་བཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོས་གསུང་ཕྱང་ནས། ཉེ་ལྷ་ཏན་ཏ་ལྷུར་དུ་མཛོན་པར་རྫོགས་
པར་སངས་རྒྱ་བར་འདོད་པས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྦྱོངས་གསུངས་པ་དང་། ཡང་དུས་ཁྱད་པར་ཅན་
ཞིག་གི་ཆོ། མི་མང་པོ་མཆོད་པ་བྱེད་པའི་དུས་ན། ཁྲོམ་ཆེན་པོའི་གསེབ་ན་པར་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
སེམས་སྦྱོང་ཞིང་སྒྲོར་བ་མཛད་ཅ་ན། རྡོ་རྗེ་གདན་གྱི་བྱང་ཕྱོགས་ན་རྡོ་མོ་ཞལ་འཁྱུར་ཏ་རེའི་ལྷ་
ཁང་གི་ཐད་ག་ན་ཚུར་བྱོན་ཅ་ན། བུད་མེད་ཀྱི་ལུས་ལས་ནི་འདས། ལྷའི་ལུས་ལ་ཅང་མ་སླེབ་པ་
གཉིས་ནམ་མཁའ་ལ་འདུག་ནས། གཞོན་ཤོས་ཀྱིས་ཀན་ཤོས་ལ་འདྲི་བའི་ཚུལ་དུ་མཛད་དེ། ལྷུར་དུ་
མཛོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱ་བར་འདོད་པས་གང་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བར་བས། ལྷུར་དུ་མཛོན་
པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱ་བར་འདོད་པས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྦྱོངས་གསུངས་སྐད་དེ། རྡོ་བོའི་ཞལ་
ནས། རྡོ་མོས་གདམ་ངག་གསུངས་པ་ཡིན་གསུང་སྐད། ཡང་གཞོན་ཤོས་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་གང་
དུ་འདུས་བྲིས་པས། ཀན་ཤོས་ན་རེ་རང་གི་སེམས་སུ་འདུ་བར། སེམས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཅི་ལྷ་བྱ་ཡིན་
ཟེར་བས། སེམས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ནམ་མཁའ་ལྷ་བྱ་ཡིན་གསུངས་པས། རྡོ་བོས་དེའི་དུས་སུ་སེམས་
ཅམ་དང་དབྱ་མའི་ལྷ་བ་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་སྐད། དེ་སྐད་གསུངས་པ་དེ་རྡོ་བོས་འཁོར་རྒྱུས་ལ། བྱིད་
ཀྱིས་མཐོང་ངམ་ཐོས་སམ་གསུངས་པས། མ་ཐོས་མ་མཐོང་ཟེར། རྡོ་བོའི་ཞལ་ནས། རྡོ་མོས་གཡོག་ལ་
གསུངས་པའི་ཚུལ་དུ་བྱས་ནས། ང་ལ་གདམ་ངག་གསུངས་པ་ཡིན་གསུང་སྐད།

ཡང་ཡུལ་དབུས་ཀྱི་དགེ་ཚུལ་ཅིག་གིས། ན་ག་གེ་ར་སྤིང་ན་པོ་སྦྱེས་མོ་སྦྱེས་ཡོ་རང་བཞིན་གྱི་
རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིན་ཟེར་བ་ཐོས་ནས་བལྟར་བྱིན་པས། མི་མང་པོ་འདུག་པ་ལ་རྣལ་འབྱོར་བ་གཅིག་
ཀྱང་མ་མཐོང་། སངས་རྒྱས་མང་པོས་ནམ་མཁའ་ལ་དཀར་པོ་དང་དམར་པོ་དང་ཟེར་གྱིན་པ་ཅིག་
འདུག་ནས། དེ་ལ་ཐུག་འདྲ་བ་བྱས་ནས་ཆོང་པ་ཆོན་ཅིག་དང་འགྲོགས་ནས་ལོག་འོངས་པ་དང་།
ཆོང་པ་དེ་རྒྱུས་གཏམ་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་སྤིང་གིན་འདུག་པ་དང་། དགེ་ཚུལ་དེས། ཟེར་དགྲ་ཅོག་
ཀྱང་མི་བདེན་པར་འདུག །ན་ག་གེ་ར་སྤིང་ན་པོ་སྦྱེས་མོ་སྦྱེས་ཡོ་རང་བཞིན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིན་
ཟེར་ནས་བལྟར་བྱིན་པ་ལ། འདྲ་ཅམ་པ་ཅིག་ལས་མི་འདུག་བྱས་པས། ཆོང་པ་དེ་རྒྱུས་ཀྱི་གསེབ་
ན་ན་ག་གེ་ར་སྤིང་གི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཅིག་ཡོད་པ་དེའི་རྟོག་པ་ལ། འདིས་རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་སྦྱར་པ་

འདེབས་པ་འདུག་སྐྱམ་དུ་དགོངས་ནས། དགེ་ཚུལ་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་གར་ཕྱིན་གསུངས་པས། བ་ག་གེ་ར་
སྤིང་དུ་ནལ་འབྱོར་པ་བཟླར་ཕྱིན་ཟེར། མཐོང་ངམ་བྱས་པས། འདྲ་བ་ཅིག་ལས་མ་མཐོང་ཟེར། འོ་ན་
ཁྱེད་རང་ནལ་འབྱོར་པ་ཡིན་ནམ་གསུངས་པས། མིན་ཟེར། འོ་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་ག་ནས་ཤེས། ནལ་འབྱོར་
པ་བྱ་བ་ནལ་འབྱོར་པ་ནང་གིས་ཤེས་པ་ཡིན། ཡང་ན་སྤྲོ་མ་ལ་ཡོན་ཏན་མི་གསང་བས། སྤྲོ་མས་ཤེས་
པ་ཡིན། དེ་ན་འདུག་པ་ཐམས་ཅད་ནི་ནལ་འབྱོར་པ་ཤ་སྟག་ཡིན། ཁྱོད་ཀྱིས་མཐོང་བ་དེ་ནལ་འབྱོར་
པ་བཤའ་མ་མིན་གསུང་སྟངས།

འོ་སྐོལ་ཀྱིས་བཟང་པོར་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་ཙུག་འགོ་ཉེན་ཡོད་གསུང་བ་ཡིན་གསུང་།
དེ་ནས་དགེ་ཚུལ་དེས་འོ་ན་ཁྱེད་རང་ནལ་འབྱོར་པ་ཡིན་ནམ་བྱས་པས། སྤྱིར་ཡོན་ཏན་བྱ་བ་གསང་
བ་ཡིན་པ་ལ། དགེ་ཚུལ་དེའི་ལོག་རྟོག་བསལ་བའི་ཕྱིར། ཡིན་པ་ཡང་སྤིང་གསུངས་པས། འོ་ན་ཀ་བ་
ལི་འདི་ན་ཅི་ཡོད་ཟེར། ཁྱོད་ཀྱི་ཀ་བ་ལི་ན་རྒྱལ་བ་སྒྲོ་གོས་ཀྱི་མདོ་གཅིག་ །གསེར་ཞོ་གཅིག་ སེན་མོ་
འབྲེག་པའི་སྤྱུ་གྱི་ཡོད་བྱས་པས། དེར་ཁོ་ཡིད་ཆེས་ནས་རྗེ་རྩེ་གདན་དུ་འགྲོགས་ནས་ཕྱིན་ཅ་ན། རྗེ་
པོ་ཡང་རྗེ་རྩེ་གདན་དུ་བཞུགས་པ་དང་འདྲོམ་ནས། དགེ་ཚུལ་དེས་རྗེ་པོ་ལ་འདི་ན་ན་ག་གེ་ར་སྤིང་
གི་ནལ་འབྱོར་པ་གཅིག་འདུག་བྱས་པས། རྗེ་པོའི་ཞལ་ནས། འོ་ན་དེད་བཟླར་འདེད་གསུང་ནས། རྗེ་
པོའི་གྲོགས་པོ་གཅིག་དགེ་ཚུལ་དེ་དང་གསུམ་འགྲོགས་ནས་བཟླར་བྱོན་ཅ་ན། སྒོ་བ་དཔོན་སངས་
རྒྱས་ལེ་ཤེས་ཞབས་ཀྱིས་མཛད་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་། མ་ཉི་མེ་ཏར་བྱ་བ་ཅིག་གི་བྱང་དུ། ཤིང་བྱ་
གོ་རྟོ་ཅིག་ཡོད་པའི་རྩ་བ་ན། ཕྱག་བདར་མཛད་ཀྱིན་འདུག་སྟངས། དགེ་བཤེས་སྤྱན་སྤྲེལ་བའི་ཞལ་ནས།
ནལ་འབྱོར་པ་དེ་ང་ལྟ་བུ་རྟོགས་པ་ཡིན་པས་ཅི་ཡང་བྱ་མི་དགོས་མི་ཟེར་བར་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་
བསོད་ནམས་བསགས་པ་ལས་བྱུང་བར་དགོངས་པས། ཕྱག་བདར་མཛད་པ་འདི་ཡང་གདམ་ངག་
ཡིན་གསུང་སྟངས།

དེ་ནས་དགེ་ཚུལ་ཀྱིས་ནལ་འབྱོར་པ་ང་ལ། ཡུལ་དབུས་ཀྱི་པརྟེ་ཏ་གྲགས་པ་ཅན་དེ་འདི་ཡིན་
བྱས་པས། ནལ་འབྱོར་པ་དེས་འཛམ་བྱ་སྤིང་གི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ་གསུངས་ནས།
རྗེ་པོ་ལ་ཕྱག་བྱས་པས་རྗེ་པོའི་ཞལ་ནས། ང་ནི་ཆོག་ལ་མཁས་པ་ཡིན། ཁྱོད་ནི་དོན་ལ་མཁས་པ་
ཡིན་པས། དོན་ལ་མཁས་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ་གསུངས་ནས་ཕྱགས་ཀྱིས་གྲུས་པ་མཛད།

གཞན་ཡང་དགའ་བར་འགྱུར་བའི་གཏམ་མང་དུ་མངོན། མན་ངག་ནི་དོ་སྤྲོད་བདག་པོར་
བཞུགས་པས་མ་ཞུས་སྐད། དོ་སྤྲོད་གྲོགས་པོ་བོད་ཁོ་ན་འདྲ་བ། མན་ངག་ཞུ་བ་ལ་དགའ་ལ་སྦྱབ་པ་
ལ་མི་དགའ་བ་ཅིག་ཡོད་པ་དེས། ལྷུང་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱ་བར་འདོད་པས། ཅི་ལ་
བསྐྱབ་ཞུས་པས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྦྱོངས་གསུང་། དེ་ལ་ཁོ་ཡིད་མ་ཆེས་པས། འོ་ན་ངེད་ཅག་སྤྱི་
དབབ་ཀྱི་གསུང་ནས། བྱུང་དང་བྱུ་མོ་གཙང་མ་ལ་སྤྱི་པ་པ་པས། སངས་རྒྱས་ཤུག་ཐུབ་པ་བྱོན་ཟེར་
ནས་ལྷུང་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱ་བར་འདོད་པས་ཅི་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་རིས་ཟེར་ནས་
དིས་པས། ལྷུང་དུ་སངས་རྒྱ་བར་འདོད་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྦྱོངས་གསུང་ཡིན་འདུག་བྱས་པ་ལ་
ཡང་ཁོ་ཡིད་མ་ཆེས་པ་ལ། སྤྱི་མ་བཞིན་དུ་འཇམ་དཔལ་དང་སྦྱོན་རས་གཟིགས་ལ་དིས་པས་ཀྱང་
སྤྱི་མ་སྐད་ཟེར། ཐ་མ་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱི་པ་པ་ནས་དིས་པས། ཐམས་ཅད་
གསུང་མཐུན་པར་ལྷུང་དུ་སངས་རྒྱ་བར་འདོད་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྦྱོངས་གསུངས་པས། གདོད་
ཡིད་ཆེས་སྐད།

བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་པན་ཡོན་མདོར་བསྟན། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རྒྱལ་མ་འབྲས་བྱ་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་སའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡོད་ན་དེ་དག་ཀྱན་ཡོད་ལ། དེ་མེད་ན་དེ་
དག་ཀྱན་མེད་པ་ཡིན་པས། དགེ་བཤེས་སྦྱུག་རུམ་པའི་ཞལ་ནས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འདི་ཅིག་སྦྱར་
བརྟུབ་ན་དང་ཆོགས་ཁོར་གིས་གསོག་སྦྱོང་བ་ཡང་ཁོར་གིས་སྦྱོང་བར་ཆད་ཀྱང་ཁོར་གིས་
སེལ་ཏེ་གསུང་། འདི་གཅིག་མེད་པར་རྩ་དང་རྩུང་དང་ཐིག་ལེ་དང་ལྷའི་སྦྱང་དང་། སྦྱོང་པ་ཉིད་ལ་
སོགས་པ་བསྐྱོམས་ཀྱང་འདོད་སར་གོམས་པ་གང་བས་བྱེད་ཀྱང་མི་བྱིན་གསུང་། དེ་ལྟ་བུའི་པན་
ཡོན་དུན་པའི་སྒོ་ནས་མཉམ་གཞག་དང་རྗེས་སྤོབ་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་སེམས་རྟག་དུ་སྦྱང་བར་བྱ་
སྒོ། དེ་ཡང་མཉམ་གཞག་ལ་སྦྱང་བ་ནི། མལ་དུ་སྦྱིལ་མོ་ཀྱང་ལེགས་པར་བཅས་ནས། སངས་རྒྱས་
རྗེས་སུ་དུན་པ་ནས་རིམ་གྱིས་གནད་འཕུལ་དུ་བྱས་ནས་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ། རྣམ་པ་ཐམས་
ཅད་མཁྱེན་པའི་སངས་རྒྱས་སྤོབ་པར་འདོད་པའི་བསམ་པ་སྦྱོང་བར་བྱེད་པ་ཡིན། རྗེས་ལ་སྦྱོང་བ་
ནི་སྦྱོང་ལམ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་དེ་ཡིད་ལ་བྱེད། དགེ་བའི་རྩ་བ་སྒྲིམ་རྒྱུ་འབྲུ་ཅམ་ཅིག་བསྐྱེད་
ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་འཕངས་ནས་བྱེད་པ་ཡིན་གསུང་། མས་མཐའ་ཡང་འགྲོ་ལ་པན་བྱིར་

སངས་རྒྱལ་འགྲུབ་པར་ཤོག། བྱ་བའི་ཆོག་གི་སྒྲིལ་བྱ་ཆོད་ནས་སྦྱོང་དགོས། ཆོ་དུམ་འདི་ལ་འདི་ཅི་
མི་ཉམས་སུ་སྦྱོང་དགོས་གསུང་།

དེ་ཡང་དགེ་བཤེས་སྟོན་པ་ལ། དགེ་བཤེས་ལྟ་བུ་ཆུང་སྟོན་པས་ཡང་དང་ཡང་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
སེམས་སྦྱོང་བྱ་བ་དེ། སླ་མའི་གདམ་ངག་བསྐྱེད་པས་རྒྱུད་ལ་མ་སྦྱིས་ཀྱང་ཡང་དང་ཡང་བསྐྱེད་པས་
པས་སྦྱི་བྱ་བ་མ་ལགས་སམ་ཞུས་པས། དགེ་བཤེས་སྟོན་པའི་ཞལ་ནས། རོ་བོ་སྟོན་པ་དེ་གཅིག་ལྟས་
ཀྱང་མི་འོང་། གཙོ་བོར་བྱམས་པ་དང་སྟོང་རྩེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་སྦྱོང་བའི་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་
བྱེད་པ་དེ། གཞི་མར་བྱས་ནས་ཞར་ལ་ཆོགས་སོག། ཞར་ལ་སྦྱིབ་པ་སྦྱང་ཞར་ལ་སྦྱིག་པའི་གོགས་པོ་
སྤང་ཞིང་། ཞར་ལ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན། ཞར་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བསྐྱེད་
ཞིང་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱས་ན་འོང་བ་ཡིན་གསུང་། དེ་བས་ན་བསོད་ནམས་མ་བསགས་ན་ཡོན་
ཏན་ཅི་ཡང་མི་འོང་བས་སྒྲིལ་ཆོགས་ནས་ཆོགས་གསོག་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ཡང་ཆོན་གཅིག་གི་
ཡིད་ལ་ཀ་ཆ་དགོས་སྟམ་པ་བྱེད་དེ། དཔའ་ལྟས་ལ་ཡོད་ན་མཆོན་ས་ལ་འབྱམས་ཏེ། དད་པ་ཡོད་ན་
ཆུ་གཅིག་ལྟས་ལག་དར་བརྟུབ་གསུང་། དེ་ཡང་སྦྱོར་བ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་འཕངས་ནས་བྱས་
པས་དེ་སྦྱོང་བར་ཡང་འགོ་ལ། དགེ་བ་ཅི་བྱས་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་དུག་ལྟ་དུ་འོང་བ་ཡིན་གསུང་། དེ་

ཡང་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་བརྟེན་ནས་གསོག་དགོས་ཏེ། ཆོས་ནས་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་
ཐོབ་པར་འདོད་པས་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་མཆོད་པར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཆོ་འདིའི་བདེ་
སྦྱིད་བག་རེ་ཡང་དགོན་མཆོག་མཆོད་པ་ཞིན་རེ་བྱེད་པའི་ས་ན་ཡོད་པ་ཡིན། བདུད་ཀྱིས་མ་ཁྱེར་
བའི་རྟགས་ཀྱང་ཡིན་གསུང་། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་ཞིང་མཆོག་ཏུ་ལྷུར་པ་དགེ་འདུན་བྱ་བ་འདི་ཡིན་
ཏེ། དགོན་མཆོག་གསུམ་ཀའི་ཙུང་བའམ། ཞལ་སྦྱིན་ལྟ་བུ་ཡིན། འདི་ལ་བསྟེན་བཀུར་བྱས་ན། དགོན་
མཆོག་གསུམ་ཀ་ལ་བསྟེན་བཀུར་བྱས་པར་ཡང་འཇུག་བ་ཡིན་གསུང་། དེ་ལྟར་དགོན་མཆོག་
གསུམ་ལ་བསྟེན་བཀུར་བྱས་ན། ཆོ་འདི་རང་ལ་མཐོང་ཆོས་འོང་བ་ཡིན་གསུང་། གཞན་དགེ་བའི་
ལས་འབྱུང་པའི་གཏོར་མ་དང་། འདོན་ལྷོག་དང་སྒྲོར་བ་དང་། ཆ་ཆ་འདེབས་པ་ལ་སོགས་པ་སྣ་
ཆོགས་བྱེད་པ་མན་ངག་ཡིན་གསུང་། ཞར་ལ་ལས་ཀྱི་སྦྱིབ་པ་བྱ་བ་ཅིག་མ་སྦྱངས་པར། ཡོན་ཏན་སྦྱི་
ཐབས་ཡེ་མེད་པས་འདི་སྦྱོང་དགོས་གསུང་། དེ་ཡང་དགེ་བཤེས་སྟོན་པ་ལ་ལྟ་བུ་ཆུང་སྟོན་པས།

ཆོག་གསུང་གསོག་པ་དང་སྒྲིབ་པ་སྦྱོང་བ་གཅིག་མ་ལགས་སམ་ཞུས་པས། དགེ་བཤེས་སྟོན་པའི་ཞལ་
ནས། སྤྱིར་ཆོག་གསུང་བསགས་པས་ཀྱང་སྒྲིབ་པ་འབྱང་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་ཆོག་གསུང་པ་བྱ་བ། གཙོ་
ཆེར་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་བརྟེན་ནས་གསོག་པ་ཡིན། སྒྲིབ་པ་སྦྱོང་བ་བྱ་བ་གཙོ་ཆེར་སྟོབས་
བཞིའི་སྟོན་སྦྱོང་པ་ཡིན་གསུང་། ཞར་ལ་སྤྱིག་པའི་གྲོགས་པོ་བྱ་བ་ཅིག་མ་སྤངས་ན། རྒྱུད་ལ་ཡོད་
པ་རྣམས་ཁོས་མེད་པར་བྱེད་ན། མེད་པ་ཡོད་པར་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་སྟོས་པས། སྤྱིག་པའི་གྲོགས་པོ་དང་མི་
ལམ་དུ་ཡང་མི་འགྲོགས་པ་ཅིག་དགོས་པར་གསུང་།

དེ་ནས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བྱ་བ་ཅིག་མེད་པར་ལམ་ཐམས་ཅད་འགགས་ནས་འདུག་
པས་ཉག་ཏུ་དེ་བརྟེན་དགོས། དེ་ཡང་ལུས་འགྲོགས་པ་ཅམ་གྱིས་མི་ཆོག ཁེམས་འགྲོགས་པ་ཅིག་
དགོས་གསུང་། དེ་ནས་སྤྱིག་ཏུ་འདུག་པ་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་ལ་མཚན་མར་འཛིན་པ་ཡིན་པས་
སྟོང་པ་ཉིད་ལ་གོམས་པ་མང་དུ་བྱ། དེ་ལྟར་དགེ་བའི་ཕྱོགས་སྤྲོ་ཆོགས་པའི་སྟོན་སྦྱོང་བྱས་ན། བྱང་
ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འཕེལ་བར་འགྱུར་བས་ན། དེ་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྦྱོང་བ་ཉིད་ཡིན་ཏེ།
དགེ་བཤེས་པོ་ཏོ་བའི་ཞལ་ནས། མི་ཅིག་ལ་པ་རྒྱུད་པོ་ཅིག་ཡོད་པ་དེ། ལ་ཁྱུར་གི་བར་དགའ་བས། ཉི་
མ་བྱེད་ཅ་ན་ཟན་ཅིག་བྱིས་པ་ལ་བསྐྱར་ནས། རོ་མོད་ཀྱི་སྐལ་བ་ཡིན་ནོ་གྱིས་བྱས་པས། བྱིས་པས་
ཟན་དེ་པོ་པོ་ལ་གཏད་ནས། འདི་རོ་མོད་ཀྱི་སྐལ་བ་ཡང་ཡིན་ནོ་ཟེར་བྱས་པས། རྒྱུད་པོ་དེ་ཤེད་དེ་
ངས་གོ་ཡི། ཁོངས་སྦྱོ་བ་ཡིན་ཟེར་ནས་ཟན་དེ་ཟོས་ནས་ལྷེབས་ལོ། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱུས་
རྗེས་སུ་བྱ་བ་ནས། བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་བར་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྦྱོང་བའི་ཆ་ལག་ཏུ་
ཅུག་གིས་གོ་བ་ཅིག་དགོས་པ་ཡིན་གསུང་།

༥ དེ་ལྟར་བྱས་པ་དང་སྦྱོང་རྗེས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྦྱངས་པས་སྦྱོད་པ་རྣམ་པར་དག་ཅ་ན་ལྟ་
བ་རྣམ་པར་དག་པ་ལྟར་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕན་ཡོན་སྟོན་པ་ནི།

དང་ཅ་བྱང་སེམས་ཉག་ཏུ་སྦྱོང་ན། །

ལྟ་བ་བྱེ་བྲག་སྤྲོ་བ་འཛིན་ཡང་། །

ཆོས་ཀྱི་གནས་ལུགས་སྤྱིར་དུ་རྟོགས་འགྱུར། །

ལྷ་ཅིག་སྒྲ་མ་ལ་བྱིན་བཞིན་ནོ།
ད་ལྷ་སྒྲོ་མ་ཐུས་གོ་བར་བྱས་ན།
དབུ་མ་ཆེན་པོ་ཉིད་ལ་བསྐྱབ་བྱ།
ཆོས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཡེ་ནས་དེ་ཡིན།
དད་ཙྰ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དང་ཡེ་འགྲོགས།

ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྗེས་སུ་བྲན་པས་དང་བའི་དད་པ་དང་།
དེའི་རྒྱ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་དང་སྟོད་པ་ཉམས་སུ་སྒྲངས་པ་ལས་འབྱུང་བར་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་
དང་། ཡོན་ཏན་ཅན་ཀྱི་སངས་རྒྱས་དེ་ཐོབ་པར་འདོད་པས་དེའི་རྒྱ་སྐྱབ་པར་འདོད་པའི་དད་པ་སྦྱེས་
ནས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཡིན་པས། དེ་ཉག་ཏུ་སྦྱོང་བར་བྱེད་
ན་ལྷ་བ་དམན་ཏེ། ཉན་ཐོས་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྦྱ་བའི་ལྷ་བ་འདྲིན་ཀྱང་། ཆོས་ཀྱི་གནས་ལུགས་རི་ལྷར་
ཡིན་པ་ལྟར་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་རྩོམ་པོ་རྗེ་ལྷ་ཅིག་གི་སྒྲ་མ་ཉན་ཐོས་སེན་ཏ་པ་རྣམས་
རྒྱུ་ཏ་བྱ་བ་དེ་ལྷ་བ་ཉན་ཐོས་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྦྱ་བའི་བྱ་བ་མཐའ་འདྲིན་པས་ན། ལྷ་ཁང་ཀྱན་ཏུ་བྱིན་ཙྰ་
ན་འང་མ་དཔལ་དང་སྦྱན་རས་གཟིགས་ལ་སོགས་པ། བྱིས་པའི་ཆ་བྱང་ཅན་རྣམས་ལ་ཕྱག་མི་བྱེད་
པར། ཀྱི་མ་འདུས་བྱས་རྣམས་མི་རྟག་ལ་སོགས་པ་བརྗོད་ཅིང་། སེ་གོ་ལ་གཏོགས་ནས་ས་རིལ་བྱས་ཏེ་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྦྱ་གཟུགས་ལ་ཕྱག་མི་བྱེད་པ་དེ་ལྷ་བྱའི་ལྷ་བ་དམན་པ་ཡིན་ཡང་སྐྱགས་རྗེ་ཤིན་ཏུ་
ཆེ་བས། མི་ཅིག་གི་བརྒྱལ་འབྲུམ་བྱ་མེད་པལ་གྱི་ནད་ཀྱིས་བཏབ་ནས། སྦྱན་པ་ལ་བསྐྱན་པས་མི་ཤ་
སོ་མ་ཡོད་ན་འཆོ། མེད་ན་མི་འཆོ་བའི་བས་སྙིང་རྗེ་རང་དབང་མེད་པར་རང་གི་བརྒྱལ་ཤ་བཅད་
ནས་བྱིན་པས་སོ་སོ་སྦྱེ་བོར་སོང་བས། ན་ཆ་ཆེ་བར་བྱང་བ་ལ་སྦྱན་པས་ཐྲག་གཅོད་པ་ལ་སོགས་
པའི་བཅོས་ཀ་བྱས། ཤ་དེས་ནད་པ་དེ་ལ་སན་ཐོགས་ཟེར་བ་གསན་བས་དགའ་ཆེས་པར་གྱུར་ནས།
དེའི་འཕྲོ་ལ་མནལ་ཟིམ་པ་ཅིག་བྱང་བ་དང་། མི་ལམ་ན་མི་དཀར་པོ་ཅིག་བྱང་ནས་རིགས་ཀྱི་བྱ་
ལེགས་སོ་ལེགས་སོ་ཟེར་ནས། མ་ལ་ཕྱག་གིས་བྱིལ་བྱིལ་མཛད་ནས་སོང་བ་ཅིག་མིས། སད་པ་ན་
བལྟས་ཙྰ་ན་མ་མེད་པར་སོང་ནས་འདུག་སྐད། དེ་རྩོམ་སྐྱགས་རྗེ་ཆེན་པོས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་
ཡིན་གསུང་།

མཐོང་ལམ་མ་སྐྱེས་པའི་རྟགས་སུ་ན་ཆ་ཆེན་པོ་བྱུང་བ་ཡིན། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ནས་གཞལ་ན།
ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ལ་སློལ་མ་ཕྱོགས་པས་ན་དོད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་མ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱ་ཆེ་འཕྲོ་ས་
པ་དང་རྩོམ་པོ་འཕྲུལ་ནས། དཔེ་ལྷན་པ་ལྟར་སྤྱད་པ་ལྟར་པར་དག་པ་ཡིན་པས། ད་ཅུ་མ་ན་ངེས་པར་
བདེན་པ་མཐོང་སྟེ་འོང་བྱ་བ་གསུང་སྐད། འོ་ན་སྤྱད་པ་ལྟར་པར་དག་པ་ཡོད་ན་ལྟ་བུ་ལ་བསྐྱབ་རང་
མི་དགོས་སམ་སྐྱེས་ན། བསྐྱབ་དགོས་ཏེ་དགེ་བཤེས་སྟོན་པ་ལ། ཁ་རུ་བས་ལྟ་བ་དང་སྤྱད་པ་གཉིས་
སྤྱད་པ་གལ་ཆེ་བྱ་བ་མ་ལགས་སམ་ཁུས་པས། དགེ་བཤེས་སྟོན་པའི་ཞལ་ནས། དེ་ཡང་རེ་ཞིག་ཅུ་
དུ་སྒྲོ་དམན་པ་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པ་ཡིན། བན་ཏར་སོང་ན་ལྟ་བུ་མེད་པའི་སྤྱད་པ་དེ་ཅི་སྤྱད་
པའི་སྤྱད་པ་ཡིན་གསུངས་སྐད།

དེ་བས་ན་རང་གི་སྒྲིའི་མཐུས་གོ་བར་ནུས་ན། ལྟ་བུ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ལ་སློབ་དགོས་པས།
སློབ་དཔོན་སྤྱ་སྤྱབ་ཀྱི་དབུ་མ་ཆེན་པོ་ཉིད་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་སྟེ། དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་མེད་པ།
ཀུན་རྫོབ་དུ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཞིང་མ་ལྟར་པར་རིག་པ་ཅུ་མ་ཡིན་ཞེས་ཁ་སྐྱ་མི་འདོགས་པར། མཁས་པ་
པའི་ཏ་ནས། སྤྱན་པོ་བསྐྱང་རྒྱུ་ལ་བར་ལ་སྤྱད་པ་ཅུ་མ་ཡིན་ཀུན་རྫོབ་དུ་འདོད་པ་སྟེ། རྩོམ་པོ་ལྟ་བུ་དེ་ལ་
མོས་པས། དགེ་བཤེས་ཕྱག་དར་སྟོན་པས། དབུ་མ་སྤྱད་ཅུ་མ་པ་བྱ་བར་མིང་ཡང་བཏགས་སྐད། དག་
འདོན་དུ་བྱེད་ན་སློབ་དཔོན་སྤྱ་སྤྱབ་ཀྱི་དབུ་མ་ཆེན་པོ་ཞི། བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐའ་
ལས་གོལ་བ་ཡིན་ཏེ། བདེན་པ་གཉིས་པོ་དེ་གཅིག་བྱ་བ་ཡང་མ་ཡིན། ཐ་དད་བྱ་བ་ཡང་མ་ཡིན། དེ་
ཉིད་དང་གཞན་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས། སོ་སོའི་ཆ་ཤེས་པར་བྱས་ནས་སློབ་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་
དམ་པ་བྱ་བ་སྒྲིའི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པ་ཡིན། ཀུན་རྫོབ་བྱ་བ་རང་བཞིན་སྟོང་པར་འདུག་
པ་ལ་རྒྱ་རྒྱུ་རྒྱུ་ཆོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་བསྟོན་དུ་མེད་པར་འབྱུང་བ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་
སྟོང་པར་འཇའ་ཆོན་སྤྱད་པ་ཅུ་མ་ཡིན་གསུང་།

དེ་ཡང་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་གནས་ལུགས་དེ་ཡེ་ནས་རང་བཞིན་སྟོང་པར་འདུག་པ་
ཅིག་ཡིན་གྱི། ལྟོས་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། བྱས་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཞིག་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ལྟ་བུ་མ་
ཡིན་པས། སྟོང་པ་ཉིད་མཐའ་བྲལ་དེ་ལྟ་བུ་ཅིག་ལ་མི་བསྐྱབ་ཁ་མེད། དེ་ལྟར་སློབ་པའི་དུས་ན་ཡང་།
དད་པའི་རྩ་བ་བརྟན་པ་དང་། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་ཟིན་པ་གལ་ཆེ་སྟེ། དད་པ་ལས་དང་ལས་ཀྱི་

ནམ་པར་སྤྲིན་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ལོག་ལྟ་ཡིན། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་མ་
ཟིན་པའི་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་བདུད་ཀྱི་ལས་སུ་གསུངས། དག་ཤོས་ཅིག་ཉན་ཐོས་སུ་འགྲོ་བས་ན་
ཐབས་ཀྱི་ཆ་བརྟན་པ་གལ་ཆེ། ལྟ་བུ་མཐོ་བ་དང་སྟོང་བ་ཞིབ་པ་ལ་ཡང་འགལ་བ་མེད་པས། ཆོས་
ནམས་སྟོང་པ་ཉིད་ཏུ་རྟག་མོས་ཀྱང་། །ལས་ཀྱི་ནམ་པར་སྤྲིན་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་བྱ། །བདག་མེད་གཞི་དུ་
ནས་མཉམ་པ་ཉིད་མོས་ཀྱང་། །སེམས་ཅན་ནམས་ལ་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ཏུ་
ཡིན་གསུང་།

ཕྱ དེ་ལྟར་དད་པའི་ཆ་བ་བརྟན་པ་ལས་བྱུང་བའི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཡང་དང་ཡང་ཏུ་སྦྱངས་
པས་བརྟན་པོ་དང་ལྟན་པར་གྱུར་ན། དངོས་པོར་འདྲིན་པས་བྱས་པའི་དགེ་བ་ཡང་། ཐམས་ཅད་
མཁྱེན་པའི་རྒྱར་འགྱུར་བའི་པན་ཡོན་སྟོན་པ་ནི།

དད་ཅ་བྱང་ཚུབ་སེམས་ནི་བརྟེན་ན། །
དངོས་པོར་འདྲིན་ཅིང་འཁོར་གསུམ་ཡོངས་དག །
མིན་ཀྱང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་རྒྱར་འགྱུར། །
ཤེས་རབ་མ་སྦྱངས་རིང་ལ་དེས་ཆོག །
དེ་ལ་སྦྱངས་ནས་དེ་ཡིས་ཐོགས་བྱེད། །

ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། འཁོར་གསུམ་ཡོངས་སུ་དག་པས་མ་ཟིན་པའི་དགེ་
བ་བྱས་ཀྱང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་རྒྱར་མི་འགྲོ་བེར་བ་ལ། དགེ་བཤེས་སྟོན་པའི་ཞལ་ནས། དད་
པ་དང་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་བརྟན་པོ་ཡོད་ན། འཁོར་གསུམ་ཡོངས་སུ་དག་པ་མེད་ཀྱང་ཐམས་ཅད་
མཁྱེན་པའི་ལམ་ཏུ་འགྱུར་གསུང་སྐད། དེ་ལྟར་ཡིན་པར་མདོ་ལས། འདིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བ་རི་རབ་
དང་མཉམ་པ་བསྐྱེད་ཀྱང་། དེ་ལ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་སྟེ་ཞིང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ནམས་ཀྱང་སྟེའོ། །
ཞེས་གསུངས་པ་བསྐྱབ་བཏུས་སུ་ཡང་ཁྱེད་ཀྱངས་པ་དེ་ཡིན་གསུང་། དེ་བས་ལས་དང་པོ་པས།
ཤེས་རབ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་མ་སྦྱངས་པའི་ཏུས་ན། བདག་གཞན་དངོས་པོར་ཅག་གེ་བཟུང་ནས་ཐབས་
ཀྱི་ཆ། དད་པ་དང་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་བརྟན་པར་བྱེད་པ་དེ་ཉིད་ལམ་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། བྱ་ཚུང་

ལ་འོ་ཟན་སྟེར་བ་དང་འདྲ་བ་ཡིན། དེའི་དུས་ན་འཁོར་གསུམ་དག་པ་སྐྱར་ལ་ལམ་དུ་མི་འགོ་སྟེ། མི་
འདྲུ་བའི་ཟས་དུག་དུ་འགོ་བ་དང་འདྲ་གསུང་། དེ་བས་ན་སྟོན་དུ་ཐབས་བརྟན་པར་བྱས་ནས། དེ་
ནས་ཤེས་རབ་ལ་སློ་སྦྱོང་ན། ཐབས་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་རབ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་གྲོགས་
བྱེད་ལ། ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཐབས་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་བའི་གྲོགས་བྱེད་དེ། དགེ་བ་ཐམས་ཅད་
འཁོར་གསུམ་ཡོངས་སུ་དག་པས་ཟིན་པར་བྱེད་པ་ནི། སྟོན་ཞུ་བའི་འོག་དུ་ཟས་གཏོང་བ་ལྟར།
ཐབས་ཤེས་གཉིས་གཅིག་གིས་གཅིག་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས་པར་བྱེད་པས། དེ་ལྟར་འབད་པར་བྱའོ་
གསུངས།

ལྟ་ དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལས་ལྷག་པའི་མན་ངག་གཞན་
མེད་པས། དུས་དང་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་དེ་ཅི་འཕེལ་བྱ་བར་སྟོན་པ་ནི།

སྣ་ཆོགས་ཚུལ་གྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་སྦྱོང་། །

སེམས་ཅན་པན་པ་རུང་ཟད་ཅི་བྱས། །

བསོད་ནམས་དེ་ནི་དེ་དང་གཞན་རྣམས། །

ཐམས་ཅད་ཐར་པར་བྱ་བྱིར་བསྟོ་བྱ། །

སྦྱར་དུ་མཛོན་རྩོགས་འཆང་རྒྱའི་ཐབས་ཆེན། །

ང་མ་མཐོང་བས་སྤང་ན་བྱེད་ནའང་། །

དེས་ཀྱང་དེ་ཉིད་བཞིན་དུ་བསྐབ་བྱ། །

དེ་འོག་ང་མ་མཐོང་བའང་དེ་བཞིན། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྦྱོང་བར་བྱེད་པ་ལ། མཉམ་གཞག་ལ་ཡང་བསྐྱུས་རྒྱས་
དང་། གོ་རིམས་འཆོལ་བ་སྣ་ཆོགས་ཀྱི་སྟོན་སྦྱོང་བར་བྱེད་ལ། རྩིས་ཐོབ་ལ་ཡང་དགེ་བ་ཅི་བྱེད་
དེས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ནས་བྱེད་དེ། ཐ་ན་དུང་འགོ་བྱི་ལྟ་བུ་གཅིག་ལ། ཟས་ཁམ་གཅིག་སྟེར་ཡང་
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་ཟིན་པར་བྱས་ཏེ་སྟེར། དེ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་དེ་ཡང་རང་དོན་དུ་
མི་བསྟོ་བར། གང་ལ་པན་བདགས་པའི་བྱི་དེ་ལྟ་བུ་རང་ལ། མ་འོངས་པའི་དུས་ན་པན་པར་འགྱུར་

བར་བསྐྱོ་བ་སྟེ། བདག་གིས་ད་ལྟ་ཟང་ཟིང་གིས་ཕན་བདག་ས་པ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས། མ་འོངས་པའི་
 ཏུས་ན་ཐེག་པ་ཆེན་བའི་ཆོས་ཀྱིས་སྟུང་པར་བསྐྱོ་བ་སྟེ། དེ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་དེ་ཡང་ནམ་
 མཁའི་མཐས་བྱུང་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོར་བའི་སྟུག་བསྐྱེད་ལས་ཐར་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར།

རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སུ་བསྟོན་པར་བྱེད་ན། དགེ་བའི་ཚུ་བམི་འདྲ་ཅིང་། ཞོང་ནས་གོང་དུ་
 འཕེལ་བར་འགྱུར་བས་ན། ལྷན་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བའི་ཐབས་སམ་མན་ངག་ཆེན་
 པོ་ཡིན་པས། རྫོང་པོའི་ཞལ་ནས། དགེ་བཤེས་སྟོན་པ་ལ། རེད་སྐལ་བ་ཆུང་བས་རྫོང་པོ་རྩེ་ལྷ་ཅིག་དང་
 མ་སྤང་ཟེར་ནས་ལྷ་ངན་བྱེད་པ་བྱུང་ན་རྫོང་པོའི་མན་ངག་གི་མཐིལ་ཕྱང་བ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྦྱང་
 བ་འདི་ཡིན་པས། འདི་ལ་སློབ་གྱིས་གསུང་། ཕྱིས་རྒྱ་སྐད་དུ་དགེ་བཤེས་སྟོན་པ་ལ། འབྲོམ་ཆོག་པ་
 བ་ད་རེ་མིང་སྲིང་གཉིས་ཀྱིས། ཉན་ཞེན་ཅིག་སྤུལ་བསྟེན་བཀྱུར་བྱས་ནས། འཛམ་གྱ་སྤྱིང་གི་སངས་
 རྒྱས་གཉིས་པ་ལྷ་བྱ་ནི་རྫོང་པོ་རྩེ་ལྷ་ཅིག་ལགས། དེའི་ཡོན་ཏན་བྱམ་པ་གང་བྱོལ་བྱུར་མངའ་བ་དགེ་
 བའི་བཤེས་གཉེན་ལགས་པས། ལས་དང་པོ་པ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་འགྲོ་བར་བྱེད་པའི་ལམ་མ་
 འོར་བ་ཅིག་དེ་རིང་གསུང་བར་བྱ་ཟེར་བས། ལྷན་ཡང་ཁོང་བྱང་བ་དེ་གཏམ་ཁུངས་ཆེ་བས། དགེ་
 བཤེས་སྟོན་པ་མས་གཏམ་དེ་ལ་མཉམས་པ་ཡིན་པར་གདའ། དེའི་དུས་དགེ་བཤེས་སྟོན་པའི་ཞལ་
 ནས། རྒྱད་ཅིག་ལ་སངས་རྒྱ་བ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ཅི་ཡང་བྱ་མི་དགོས་མི་གསུང་བར། དང་པོར་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བྲན་པའི་སྟོན་ནས། སངས་རྒྱས་ལ་ཡིད་ཆེས་ཅ་ན། དེས་གསུངས་པའི་ཆོས་ལ་ཡིད་
 ཆེས་པར་འགྱུར་བས། དེ་ལ་དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའ་བ་དང་། མི་རྟག་པ་འཆིབ་ཆེས་སུ་བྲན་པ་དང་།
 ལས་དང་འབྲས་བུ་ལ་ཡིད་ཆེས་པར་བྱ་སྟེ་རང་གིས་ཁས་སྲུངས་པའི་སྤང་སྟོང་ནམ་པར་དག་པར་
 བྱ། འཁོར་བ་གར་སྐྱེས་ཀྱང་བདེ་བ་མེད་པས། རང་གི་ཉམས་ལ་དཔགས་པའི་སྟིང་རྩེ་ཆེན་པོའི་
 ཆོན་གྱིས་སྤུལ་ནས། སྟོན་འདུག་གཉིས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ནས། དེའི་བསྐྱེད་བྱ་ལ་སློབ་ཅིང་མ་ཉམས་
 བ། ལྷན་ཐབས་པོ་རེང་རེ་རེའི་སྟོར་ཞུགས་ཀྱང་དོན་འགྲུབ། དུག་རྒྱ་ལཱའི་མདོ་གཅིག་སུ་བཏོན་ཡང་
 དོན་འགྲུབ་པས། རྫོང་པོ་དང་མ་སྤང་སྟེམ་ན་ཡང་། རྫོང་པོའི་མན་ངག་གི་མཐིལ་ཕྱང་བ་དེ་ཡིན་ཏེ་
 ལས་མེད། རྫོང་པོའི་སློབ་མ་འབྲོམ་ཆད་པོ་དེ་དང་མ་སྤང་སྟེམ་ནས་ལྷ་ངན་བྱེད་པ་བྱུང་ན་ཡང་མན་
 ངག་དེ་ལས་མེད་གསུང་རྒྱད་དེ། ཕྱིས་དགེ་བཤེས་པོ་རྟོ་བ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་གསུང་བ་ཡིན་པར་

འདུག་གསུང་།

༥ དེ་ལྟར་ངོ་བོའི་མན་ངག་བསྟུ་བསྟུ་བ་ཁོ་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྦྱང་བ་འདི་ཡིན། དེ་ལ་
སྟོན་འདུག་གཉིས་ལས། འདུག་པ་མེད་པར་སྟོན་པ་ཙམ་གྱིས་དོན་ཆེན་པོ་མི་འགྲུབ་བམ་སྟམ་ན་
འགྲུབ་པར་སྟོན་པ་ནི།

ཆེ་འདིར་སྟོན་པ་མན་ཆད་སེམས་སྦྱང་། །

དེ་གོང་ས་བོན་ཙམ་ཞིག་འདེབས་ཤིང་། །

དེ་སྦྱང་སྟོན་ལམ་ཏྲག་ཏུ་འདེབས་ན། །

བྱག་རྒྱ་ཆེ་ཐོབ་བཞིན་དུ་དོན་ཆེ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། དེ་ཡང་། འོ་སྟོལ་ད་རེས་ཀྱི་ཆེ་ཐུང་འདི་ལ། སྟོན་པ་མན་ཆད་ཀྱི་ཆོས་ལ་སྟོ་
སྦྱང་བ་འདི་མན་ངག་ཡིན་པས། དང་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྗེས་སུ་ངན་པའི་སྟོན་སྐྱབས་སུ་
སོང་སྟེ། དེའི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་སྟོབ་པ་དང་། དལ་འབྱོར་རྟེན་པར་དཀའ་བ་དང་། མི་ཏྲག་པ་དང་ལས་
འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་ནས། སྦྱང་སྟོན་རྣམས་མིག་གི་འབྲས་བུ་བཞིན་དུ་སྦྱང་བ་དང་། འཁོར་བ་མཐའ་
དག་སྟུག་བསྟུལ་དུ་ཡིད་ཆེས་པས། སེམས་ཅན་མ་བཟོད་པའི་སྟིང་རྗེ་ཆེན་པོས་སྟོན་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
སེམས་མ་སྐྱེས་པ་བསྐྱེད་པར་བྱེད། སྐྱེས་པ་མ་ཉམས་པར་གནས་ཤིང་འཕེལ་བར་བྱེད་པའི་གདམ་
ངག་འདི། ངོ་བོའི་ཆོས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་གཞན་ལ་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། ཆོས་གཞན་ཀྱན་ན་སྟོན་པ་
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བྱ་བ་མིང་ཙམ་རེ་རེ་བཤད་ཀྱང་། ངོ་བོའི་གདམ་ངག་མེད་ན་ཉམས་སུ་ལེན་
ཤེས་པ་མེད་བྱ་བ་གསུང་།

དེ་བས་ན་རང་ཅག་ད་རེས་ཀྱི་ཆེ་འདི་ལ་སྟོན་པ་མན་ཆད་ཀྱི་ཆོས་འདི་ལ། བག་ཆགས་
ཐེབས་ངེས་བརྟན་ངེས་སུ་སྟོ་སྦྱངས་ལ། སྟེ་བ་བྱི་མ་ཕན་ཆད་དུ་འདུག་པ་ཡན་ཆད་རྒྱད་ལ་སྟེ་ངེས་
པའི་ས་བོན་ད་རེས་ཅི་ཐེབས་བྱ། དེ་ལྟར་ཆེ་འདི་ལ་སྟུབ་རྒྱུའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་སྟོན་པ་མན་ཆད་དེ་སྦྱང་
ཞིང་། འདུག་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ལ། སྟུབ་པར་རུས་པ་རྣམས་ལ་རུས་པ་ཡོད་ཆད་ཀྱིས་
བསྐྱབས་ནས། བག་ཆགས་འཛོག་མི་རུས་པ་རྣམས་སྟོན་ལམ་གྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས། མ་འོངས་པ་ན་

དེ་དག་སྐྱེ་བར་སྒོན་ལམ་འདེབས་ན། སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ལ་དེ་དག་བཟླ་བོར་བྱར་ཡོད། དེ་ཅ་ན་ངན་སོང་
དུ་ཕུལ་ཡང་མི་སྐྱེ། མཐོ་རིས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་བཟུད་ནས་ཕྱིར་མི་སྒྲིབ་པར་འཆང་བྱ་བས་ན། དུག་ཆུ་ཆེན་
པོ་ཐོབ་པ་ལྷར་དོན་ཆེ་བ་ཡིན་གསུང་། དུག་ཆུ་ཆེན་པོ་བྱ་བ་ཡང་། ཆན་ཅིག་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ས་ལ་
འདོད་པ་ཡོད་པར་འདུག་སྟེ། རོ་བོའི་ཞལ་ནས་མཐོང་ལམ་སྐྱེས་པ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་གསུང་སྟེ།

བརྒྱ་གསུམ་པ། སྐྱེན་པ་ལ་སྒྲོབ་ཚུལ།

༥ ད་ནི་གསུམ་པ་ཆོགས་གཉིས་བསག་པ་ལ་བསྐབ་པ་ནི། ས་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་སྐབ་པ་ཡིན་
པས། དེ་ཉིད་འདུག་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་སྒྲོབ་པར་ཡང་འོང་གསུང་། དེ་བས་ན་ས་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་
པ་དུག་སྐབ་པ་ནི། སྒོན་པའི་བསྐབ་བྱ་འདུག་པའི་རོ་བོ་ཡིན་པས། དེ་སྒོན་པ་ལ་དང་པོ་ཆོགས་
གཉིས་སུ་འགྱུར་བའི་ཐབས་སྒྱིར་བསྟན་པ་ནི།

དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་སྦྱངས་ལ། །
བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱིས་འཕངས་པའི་ཆོགས་བསག།
དགོ་བའི་ཆ་བ་ཅི་བྱེད་ཀྱང་རུང་། །
དགོ་བཤེས་སྒོན་པའི་ཞལ་ནས་འདི་གསུངས། །
སྦྱོར་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱིས་འཕངས་ལ། །
དངོས་གཞི་ས་རོལ་ཕྱིན་པ་དུག་ལྟོ། །
ཟེན་རྗེས་མཐུག་ཏུ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྒྲོ། །
ས་རོལ་ཕྱིན་ཚུལ་སྦྱོད་ཀྱིན་དེར་འདུས། །

ཞེས་གསུངས་སོ། ཤོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ལྟར་སྒོན་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྦྱངས་ནས། བསམ་པ་
དེས་འཕངས་ནས་སྦྱོར་བ་ཆོགས་གཉིས་བསག་པ་ལ་འབད་པའམ། ཡང་ན་འདུག་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
སེམས་སྦྱངས་ནས། ས་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་ཉམས་སུ་ལེན་པར་བྱེད་པ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་
ཀྱན་ནས་བསྐངས་པའི་དགོ་བ་ཅི་བྱས། ས་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་ལྟོ་དེ་འོང་བ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས།

དེས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་པའི་ཆོས་སྟོད་བརྩེ་ལ་སོགས་པ་དགེ་བའི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ལ་འབད། དེ་
ནས་ཆོགས་གཉིས་བསག་པ་ལ་འབད་པར་བྱ་ཞེ། དེ་ལྟར་དགེ་བའི་ཆ་བ་གང་དང་གང་བྱེད་ཀྱང་
རུང་ཞེ། སྦྱོར་བ་དང་དངོས་གཞི་དང་མཐུག་གསུམ་ཆང་བར་བྱ་བ་གལ་ཆེ་བས། དགེ་བཤེས་སྟོན་
པའི་ཞལ་ནས། དགེ་བ་གང་བྱེད་ཀྱང་སྦྱོར་བ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་འཕང་། དངོས་གཞི་པ་རོལ་
ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་ལྷན་དུ་བྱ། མཐུག་ཇོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཏུ་བསྟོ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་
ཚུལ་གྱི་སྟོད་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་གསུངས་ཀྱང་། དེར་མ་འདུས་པ་མེད་གསུང་། དེ་ཡང་ནང་གི་
བསམ་པ་གལ་ཆེ། བསམ་པ་དེས་ཟིན་ན། དངོས་གཞི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་ལྷན་དུ་འོང་བ་ཆོས་
ཉིད་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་སྦྱིན་པ་ལྷ་བྱ་ཅིག་ལ་མཚོན་ན། གང་དང་གང་གཏོང་བ་དེ་སྦྱིན་པ། ཉན་ཐོས་
དང་རང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་སྤངས་པ་དེ་ཚུལ་ཁྲིམས། དེས་མི་སྦྱོ་བ་བཟོད་པ། དེ་ལ་སྦྱོ་བ་བཙོན་འགྲུལ།
མ་ཡིངས་པ་བསམ་གཏན། དེའི་རང་བཞིན་ཤེས་པའམ་ཡང་ན་མི་དམིགས་པར་ཤེས་པ་ཤེས་རབ།
ཡང་ན་དེ་ལས་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བར་ཤེས་པ་དེ་ཤེས་རབ་ཡིན་གསུང་།

དགེ་བཤེས་སྤྱ་རྒྱུད་བའི་ཞལ་ནས། དགེ་བའི་ཆ་བ་གང་བྱེད་ཀྱང་དམ་པ་དུག་གིས་ཟིན་པར་
བྱ་གསུང་། དེ་ལ་གནས་དམ་པ་ནི། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་ཟིན་པའོ། །དངོས་པོ་དམ་པ་ནི་མཐའ་
དག་ཀྱན་ཏུ་སྟོད་པ་ཞེ། ཅིག་ལའང་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་ཀ་ཆང་བར་བྱེད་པ་ཞེ། དངོས་གཞི་དུག་
ལྷན་དང་དོན་གཅིག་ ཆེད་དུ་བྱ་བ་དམ་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་པན་བདེ་བསྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་
བྱེད་པའོ། །ཐབས་ལ་མཁས་པ་དམ་པ་ནི་འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའོ། །རྣམ་པར་དག་པ་དམ་
པ་ནི། པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་གི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སེར་སྤྲེལ་སོགས་པ་དང་བྲལ་བ་དང་ཨ་ཅང་
ཡང་ཆེ་ཞེ། དེའི་ཉིད་དུ་དེ་བས་རྒྱ་ཆེར་སྦྱིན་པ་སྦྱིབ་པ་ལ་སོགས་པར་གསུངས་པ་རྣམས་དང་ཡང་
བྲལ་བའོ། །ཡོངས་སུ་བསྟོ་བ་དམ་པ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་ཇོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཏུ་
བསྟོ་བའོ། །དུག་པོ་དེ་ཡང་དགེ་བཤེས་སྟོན་པའི་དེར་མ་འདུས་པ་མེད་གསུང་།

༥ དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱབ་པ་དེ་ནི་སྟོད་པ་བཞི་དང་ཡང་དོན་གཅིག་པས། རོ་བོ་ཐ་དད་མེད་པར་སྐྱབ་
པར་སྟོན་པ་ནི།

གོ་ཆ་དུག་དུག་སུམ་ཅུ་དུག་དང་། །

བཏང་སྤང་དག་སྒྲེལ་བཞི་ནི་དོན་གཅིག །
ཅ་དྲུག་བཞིར་འདུས་བཞི་ལ་གྲིམས་སྤྱང་། །
བཞི་བསྐྱོམས་ཉིད་ཀྱིས་གོ་ཆའི་གོ་ཆོད། །

ཅེས་གསུངས་སོ། ཁོང་དུ་གསུངས་པ་ལྟར། བསམ་པ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་འཕངས་ན། ས་
རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་དྲུག་ཆང་ནས་འོང་བས། མགོན་པོ་བྱམས་པས་གོ་ཆའི་སྒྲུབ་པའི་སྐབས་ནས། གོ་
ཆ་དྲུག་དྲུག་སུམ་ཅུ་ཅ་དྲུག་ལ་བསྐབ་པར་གསུངས་པ་དང་། སྒྲོབ་དཔོན་ཞི་བ་ལྟས། བསྐབ་བརྟས་
ནས། བཏང་བ་དང་། སྤང་བ་དང་། དག་པ་དང་། སྒྲེལ་བ་བཞི་ལ་བསྐབ་པར་གསུངས་པ་ནི་དོན་
གཅིག་ལྟེ། གོ་ཆ་སུམ་ཅུ་ཅ་དྲུག་པོ་དེ་ཡང་སྒྲོད་པ་བཞིར་འདུས་པས། སྒྲོད་པ་བཞི་སྒྲུབ་པ་ལ་བཙོན་
འགྲུས་ཀྱིས་གྲིམས་སྤྱང་ལ་བསྐྱོམ་པར་བྱ། བཞི་པོ་དེ་སྐྱོམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་གོ་ཆ་སུམ་ཅུ་ཅ་དྲུག་སྒྲུབ་
པར་འོང་བས་དེས་གོ་ཆོད་དེ། དེ་ཡང་བཏང་བ་གསུམ་ཀྱིས་ནི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲོད་པ་སྒྲུབ་
ལ། སྤང་བས་ཉེན་སྒྲུབ། དག་པས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སྒྲོད། སྒྲེལ་བས་འགྲུས་བྱ་མཐར་ཐུག་པར་
བྱེད་པའོ།

ཕྱི་དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲོད་པ་དེ་ཡང་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བསྐབ་པར་སྒྲོན་པ་ནི།
མདོ་སྡེ་རྒྱན་གྱི་པ་རོལ་ཕྱིན་སྐབས། །
བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་པ་རོལ་ཕྱིན་དྲུག །
རེ་རེའང་དྲུག་པོ་ཀྱན་གྱི་རྒྱར་འགྱུར། །
དེ་ལྟ་ནི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག །
དེ་ལས་བསྐྱོག་པ་སེམས་དཔའི་མ་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས་སོ། དེ་ཡང་མདོ་སྡེ་རྒྱན་གྱི་པ་རོལ་ཕྱིན་པའི་ལེན་ནས། སན་ཚུན་བསྐྱས་
ཕྱིར་ནམ་ངེས་ཕྱིར། ཆོས་ཉིད་ཕྱིར་དང་རྒྱ་མཚན་ཕྱིར། པ་རོལ་ཕྱིན་དྲུག་ནམ་ཀྱན་དུ། རྒྱུ་པར་
ངེས་པར་ཤེས་པར་བྱ། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་འདི་གསུངས་ཏེ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའས་པ་རོལ་ཕྱིན་
པ་དྲུག་སྒྲུབ་པའི་དུས་ན། རེ་རེས་ཀྱང་དྲུག་ཀ་རྫོགས་པའི་རྒྱར་འགྱོ་བ་ཅིག་དགོས་ཏེ། ཕྱིན་པ་དངོས་

པོ་ཐམས་ཅད་ལ་མ་ཆགས་པར་གཏོང་བྱས་པ་ཅིག་ཡོད་ན། ཚུལ་ཁྲིམས་བཤའ་མ་ཅིག་འོང་། དེ་
ཉམས་ཀྱིས་དོགས་པས་གཞན་གྱི་གནོད་པ་བཟོད་པ་ཅིག་འོང་། བཟོད་པ་དང་ལྡན་པ་ལ་བཙོན་
འགྲུས་ནམ་ཡང་འོང་། བཙོན་འགྲུས་དང་ལྡན་པ་ལ་ཉིང་ངེ་འཇིན་ཤེས་རབ་འོང་བས། སྦྱོན་པས་
ཀྱང་ཐམས་ཅད་སྦྱིད་པར་བྱེད་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་སྦྱོན་པ་བྱི་མ་མེད་པར་བྱེད། གནོད་
པའི་ལན་མི་བྱེད་པས་བཟོད་པ་སྦྱོ། དེ་ལ་བཙོན་འགྲུས་འབྱུང་། བཙོན་འགྲུས་ཀྱིས་བསམ་གཏན་
དང་ཤེས་རབ་སྦྱབ་པར་བྱེད།

ཡང་བཟོད་པ་ཡོད་ན་གནོད་པའི་ལན་མི་བྱེད་པས། མི་འཇིགས་པའི་སྦྱོན་པར་འགྲོ། ཉོན་
མོངས་པ་སྤངས་པས་ཚུལ་ཁྲིམས། བཟོད་པས་བྱིར་མི་སྡོག་པས་བཙོན་འགྲུས། དེ་ལས་བསམ་གཏན་
དང་ཤེས་རབ་འབྱུང་བའོ། བཙོན་འགྲུས་ནམ་ཡང་ཀུན་གྱི་རྒྱ་ཡིན། བསམ་གཏན་མ་ཡིངས་པར་ཆེ་
གཅིག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་སྦྱོ་བས་ན། ཀུན་གྱི་རྒྱ་ཡིན། ཤེས་རབ་ཀུན་གྱི་རྒྱར་
འགྱུར་བ་ནི། ཤེས་རབ་བདག་མེད་པའི་དོན་མ་ཤེས་ན། བདག་དུ་འཇིན་པ་སྤང་བར་མི་བྱས། དེ་མ་
སྤངས་ན་ཆགས་སྤང་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་འབྱུང་། དེའི་སྒོ་ནས་སྡིག་པའི་ལས་བསགས་
ནས་ངན་སོང་དུ་སྦྱོ་བས་ན་དེ་སྤང་དགོས། དེ་སྤང་བ་ལ་བདག་མེད་པ་རྟོགས་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་
མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་དགོས། དེ་སྦྱོ་བ་གཅིག་གམ་གཉིས་ཀྱིས་མི་འོང་། བསྐལ་པ་དཔག་དུ་མེད་པར་
སྦྱོང་དགོས། དེ་ལ་རྟེན་དལ་འབྱོར་དགོས། དེ་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པ་གཞན་དགོས་པའི་ཚུལ།
དབུ་མ་འཇུག་པ་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་རེ་རེ་ནས་ཀྱང་ཀུན་རྫོགས་པའི་རྒྱར་འགྱུར་
བ་དེ། སྦྱབ་པ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཡིན་གསུང་། དེ་ལས་བསྐྱོག་པ་རེ་རེས་ཀྱང་ལྷ་པོ་གཞན་འཇིག་སྟེ།
གེགས་སུ་གྱུར་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱབ་པ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ཤེས་རབ་
གཅིག་ཤུས་ཀྱང་གཞན་འཇིག་སྟེ། འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས། སྦྱོན་པ་དང་།
སྦྱོན་བྱ་དང་། སྦྱོན་བྱེད་དང་། བསྐྱང་བྱ་དང་། སྐྱང་བྱེད་དང་། བསྐྱང་རྒྱལ་སོགས་པ་མེད་པར་ཤེས་
ན། རྩ་བོར་བ་བཞིན་དུ་ཟ་མ་སྤང་བ་ལ་སོགས་པ་བྱིས་པ་འབྲིད་པ་ཡིན། ཆོས་ཡེ་བྲལ་ཡིན་ཟེར་
ནས་དེ་དག་རྒྱན་བཅད་ན། ངན་སོང་དུ་འགྲོ་བས་ན་དེ་ཤེས་རབ་མ་ཡིན་གྱི། ཤེས་རབ་ལ་སོགས་པ་
འཇིག་བྱེད་ཡིན། མི་ཅིག་མཆུ་མེས་ཆོག་ནས་སོ་སྦྱོ་ཅིག་གེ་བྱང་བས། སུས་མཐོང་ནས། དེད་ཀྱི་ཨ་

པ་ཤོད་ཀྱིན་བྱང་ཟེར་བ་ལ། པ་ཤེད་ཨ་པ་ཤོད་པ་མིན། མེས་ཆེག་པ་ཡིན་ཟེར་ལོ། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་
ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་དང་། པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་གཞན་གྱི་རྒྱ་མ་ཡིན་གྱི། ཤེས་རབ་འཆལ་བ་
ལ་མོགས་པ་དང་། པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་གཞན་འཇིག་བྱེད་ཡིན་གསུང་།

༥ དེ་ལྟར་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་གཞན་མི་དགོས་ཤེས་རབ་གཅིག་སྤྱོད་ཆོག་པར་གསུངས་པ་དེ།
ལྷ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པར་སྟོན་པ་ནི།

- དོན་སྤྱི་ཇི་བཞིན་བཟུང་བར་བྱ་མིན། །
- ཤེས་རབ་བསྟོམས་པར་ཐམས་ཅད་འདུས་གསུངས། །
- དེ་ནི་དགོངས་ཅན་དགོངས་པའི་གཞི་ནི། །
- ལྷ་རྣམས་བརྟན་ལ་དེ་ནི་དེར་ཞེན། །
- ཤེས་རབ་མི་འཇུག་པ་ལ་གསུངས་ཡིན། །
- ཤེས་རབ་བསྟོམས་ཀྱང་དེ་འདོར་དོགས་མེད། །
- དེ་ལ་དགོངས་ནས་དེ་ལྟ་བུར་གསུངས། །
- དེ་ལས་གཞན་པས་དེ་ལྟ་མ་ཡིན། །
- སྤྱི་མ་བརྟན་པས་བྱི་མ་འཇུག་ཡིན། །
- དེ་བས་དེ་ཉིད་དགོངས་ཏེ་གསུངས་པ། །

ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ནས། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་
བསྟོམས་ན། པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ཐམས་ཅད་བསྟོམས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བསུངས་པ་དེ། ཏ་ཤང་གིས་
མདོ་སྡེ་བརྒྱད་ཅུ་ཁྱད་སྤྱད་ནས། ཤེས་རབ་གཅིག་སྤྱོད་ཆོག་པ་ཡིན། ཐབས་གཞན་མི་དགོས་
ཟེར་བ་ལ། བརྗོད་བྱའི་དོན་དེ་སྤྱི་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བཟུང་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས་ཤེས་རབ་
སྟོམས་པར་ཐམས་ཅད་འདུས་པར་གསུངས་པ་དེ་དགོངས་པ་ཅན་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་
དགོངས་པའི་གཞི་ནི། ཐབས་ཀྱི་ཆ་བསམ་གཏན་མན་ཆད་བརྟན་པར་གྱུར་བས། ཐབས་དང་མ་བྲལ་
བའི་ཤེས་རབ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན། དགོངས་ཏེ་གསུངས་པའི་དགོས་པ་ནི། ཐབས་ཀྱི་ཆ་ལ་བརྟེན་ཏེ་

མངོན་པར་ཞེན་ནས་དེས་ཆོག་པར་བཟུང་ནས། ཤེས་རབ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་གཡང་སར་བལྟས་ནས་མི་
འདུག་པ་ལ་གཞུག་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་གསུངས་པ་ཡིན་གསུང་། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ་ངེས་དོན་ཏུ་འདོད་
པ་ལ་གཞོད་པའི་ཆད་མ་ནི་ཐབས་ཡེ་མི་དགོས་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞལ་ནས། ང་སྟོན་ཀ་ཤི་
ཀའི་རྒྱལ་པོར་གྱུར་པའི་དུས་ན། ཕུག་རོན་གྱི་ཕྱིར་རང་གི་ཤ་ཁ་ལ་བྱིན་པ་དེ། ང་ཤེས་རབ་འཆལ་
ལམ་མ་པམ་བཟོད་ཀྱིས་བསྐལ་བ་དུག་ཅུར་སྦྱིན་པའི་ས་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་བསྐྱབས། དུག་ཅུར་ཚུལ་
ཁྲིམས་ཀྱི་ས་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་སྦྱད་པ་དེས་ཁྱོད་ལ་གཞོད་པར་གྱུར་ཏམ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

དགོངས་གཞི་དེ་ལ་དགོངས་པའི་འཐད་པ་ཡང་། ཐབས་བརྟན་པས་ཤེས་རབ་བསྐྱོམས་པས་
ཐབས་ཀྱི་ཆ་འདོར་དོགས་མེད་པ། དེ་ལ་དགོངས་ནས་ཤེས་རབ་ཏུ་ཐམས་ཅད་འདུས་པར་སྟོན་པས།
འཇིག་རྟེན་ཁམས་ནི་སྟོང་དག་ཏུ། །ངས་ནི་ཆོས་རྣམས་གང་བཤད་པ། ཆོག་འབྲུ་ཐ་དད་དོན་གཅིག་
སྟེ། །དེ་ནི་བརྗོད་པར་ལུས་མ་ཡིན། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་ལྟར་གསུངས་ཀྱིས། དེ་ལས་གཞན་ཏེ་
ཐབས་མ་བརྟན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་རབ་སྐྱོམ་པའི་ནང་ཏུ་ཐམས་ཅད་འདུས་པ་མ་ཡིན། སྟོན་ཏུ་
ཐབས་བརྟན་པར་བྱེད། ཐབས་ཀྱང་སྡུ་མ་སྡུ་མ་བརྟན་པར་བྱས་ནས། བྱི་མ་བྱི་མ་ལ་འདུག་དགོས་པ་
ཡིན་གསུང་།

ཕྱི་དེ་ལྟར་ཐབས་བརྟན་ནས་ཤེས་རབ་བསྐྱོམས་ན་ཐབས་ཤེས་བྱུང་ཏུ་འབྲེལ་བའི་ལམ་བདེན་
པ་གཉིས་སུ་སྦྱབ་པ་ཡིན་པས། དེ་སྟོན་པ་ནི།

ས་རོལ་བྱིན་དུག་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དག །

སྟོང་པར་ཤེས་པས་མི་འདུག་དེ་སྟོང་། །

ཀྱན་རྫོབ་རྒྱ་འབྲས་མི་སྦྱར་ཤེས་ནས། །

གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ནི་རྟག་ཏུ་བསྟེན་བྱེད། །

དེ་ལྟ་ན་ནི་ཀྱན་རྫོབ་དོན་དམ། །

བྱིན་ཅི་མ་ལོག་ལམ་གྱི་ཐབས་ཆེན། །

བསྐྱོག་ན་ལོག་པར་ལྟ་བའི་རྒྱ་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་ལྟར་པ་རོལ་དུ་བྱེད་པ་དུག་གི་མི་མཐུན་ཚུགས། སེར་སྣ་ནས་ཤེས་རབ་
 འཆལ་བའི་བར་ཐམས་ཅད་སྟོང་པར་ཤེས་ཏེ། སེར་སྣ་བྱ་རྩུ་དང་། བྱེད་མཁན་དང་། སེར་སྣ་ཞེས་བྱ་
 བའི་ཆོས་གསུམ་ཀ་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་གདོད་མ་ནས་ཞི་བ་ཡིན་པར་བསམ་
 སྟེ་མི་འདུག་པར་སྟོང་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་ཞེ་སྒྲུང་ལྟ་བུ་སྟེ་བའི་དུས་ན། དེ་སྟེ་བའི་ཡུལ་
 དང་། སྟེད་པ་པོ་བདག་དང་། བསྟེད་བྱ་ཞེ་སྒྲུང་རང་ཡང་མ་གྲུབ་པར་བསམས་ནས་སྟོང་བར་བྱེད་
 བའོ། །

འོན་དེ་ལྟར་སྤོང་བར་བྱ་མེད་པས། སྤྱིན་པ་བྱང་བར་བྱ་བའི་ཡུལ་དང་། གཏོང་བ་པོ་
བདག་དང་། བྱང་བར་བྱ་བའི་རྣམ་ལ་སོགས་པ་ཡང་མ་དམིགས་པས། སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་པ་
རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནམས་ཀྱང་སྤྱབ་མི་དགོས་སམ་སྟུམ་ན། དེ་ཡི་དུས་ན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཉེ་བར་
བཟུང་སྟེ་སྤྱབ་པ་ནི། དོན་དམ་པར་དེ་ལྟར་སྤོང་བར་མཉམ་ཡང་། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྤྱིན་པ་དང་། ཚུལ་
སྤྲིམས་ལ་སོགས་པ་ལ་སྤྱད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལྟ་དང་མའི་ཡུས་དང་ཡོང་སྟོད་སུན་
སུམ་ཆོགས་པ་དང་། མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སུ་འཇུག་བའི་རང་ཅག་ལ་
མཁོ་བར་ཤེས་ནས། གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་དེ་དག་ལ་ལྷག་པར་འབད་པར་བྱེད་ན། བདེན་པ་གཉིས་
ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ལམ་ཀྱི་ཐབས་ཆེན་པོ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་བསྐྱོག་
སྟེ་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ནམས་ནི་སྤོང་པ་སྤྱབ་རྒྱ་མེད་པར་སོང་། སྤང་བྱ་ཉོན་
མོངས་པ་སེར་སྣ་ལ་སོགས་པ་ནམས་དང་འདྲོད་ཡོན་ནམས་ལ་ནི་མེད་ཐབས་མེད་པར་འདྲོལ་ཉོག་
ཏུ་སྟོད་ཅ་ན། ལོག་ལྟ་ཆེན་པོ་ཡིན་པས་ངན་སོང་གི་རྒྱ་གསུང་། དེ་ཡང་ཆེན་ཅིག་ནང་རྟོགས་ན་
ནང་འཁོང་རྒྱ། རུབ་རྟོགས་ན་རུབ་འཁོང་རྒྱ་བ་ཡིན། དགེ་སྤྱིག་གཉིས་ཀ་སྤོང་པར་མཉམ་ཟེར་བ་
ཡོད་དེ། འོན་སྤོང་པ་ཡིན་ན་ལག་པ་མེར་རླུག་དང་། ཀལ་དུ་མཆོངས་དང་། མཐོང་བའི་ཆོས་ཀྱིས་
མགོ་བསྐྱེས་ན་དེ་མི་བརྟབ་སྟེ་མི་བརྟབ་བཞིན་དུ་དེ་སྐད་བྱས་པས་ཅི་པན། དེ་བས་ན་ཁར་བརྟུག་
ཀྱང་རོ་མ་ཆོར། ལག་ཏུ་གཏད་ཀྱང་ངོ་མ་ཤེས་པ་མང་གསུང་། དེས་སྟོན་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ཆོགས་
གཉིས་སུ་བྱེད་པའི་ཐབས་སམ། འདུག་པའི་སྟོམ་པ་སྤྱིར་བསྟན་ནས། ད་ནི་ཆོགས་གཉིས་རང་གི་ངོ་
བོ་འམ། འདུག་པའི་སྟོམ་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྟོན་པ་ནི། པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་སོ་སོར་སྟོན་པའོ།

འོ་ན་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དྲུག་ཆོགས་གཉིས་སུ་རི་ལྟར་འཁྱར་ཞེ་ན། དང་པོ་གསུམ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས། ཐ་མ་གཉིས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས། བཙུན་འབྲུས་གཉིས་ཀའི་གྲོགས་ཡིན་པ་འཕྲ། ཡང་ན། སྦྱོན་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ཡིན་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི། གསུམ་པོ་དག་ནི་གཉིས་ཀ་ཡིན། །ལྷ་ཆར་ཡང་ནི་ཡེ་ཤེས་ཆོགས། ཞེས་གསུངས་སོ། རྩོམ་སྐུ་ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་སྤངས་པའི། སྦྱོན་པའི་པ་རོལ་བྱིན་ལ་སོགས། དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དག། རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཐབས་སུ་བཤད། ཅིས་གསུངས་སོ། དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ལ་འདིར་སྦྱོན་པའི་ལེའུ་མ་ཆང་བ་ནི། དགེ་བཤེས་དེས་ཡོན་བཤད་རེ་རེའི་དུས་སུ་ཡང་གསུང་བས་མི་བརྟེན་སྐྱེས་ནས་མ་བྱིས་བག་ཅམ་བྱིས་པ་ནི། དེ་ལྟའི་ཡོན་ཏན་མ་ལུས་ལྟན་དང་། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད། བསོད་ནམས་བསགས་པ་ལས་འབྱུང་བར་གསུངས་པ་དེ་ཡིན་པས། དེ་འདིར་སྐབས་དོན་ཡིན་པ་སྤྱར་ཏེ། སྦྱོར་བྱེད་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྦྱོན་དུ་འགྲོ་བ་ནི་སྦྱོན་པ་ཡིན་པས། སྦྱོད་དགུ་འདི་དག་བདེ་བ་མཛོན་འདོད་ཅིང་། བདེ་བའི་རྒྱ་ནི་ལོངས་སྦྱོད་མེད་ལས་མིན། ལོངས་སྦྱོད་སྦྱོན་ལས་འབྱུང་བར་མཐུན་ནས་ནི། རྒྱུ་བ་པས་ཐོག་མར་སྦྱོན་པའི་གཏམ་མཛད་དོ། ཞེས་གསུངས་པས་ན་སྦྱོན་པ་གལ་ཆེ་གསུང་། སྦྱོན་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྦྱོན་པ་དང་། མི་འཛིགས་པའི་སྦྱོན་པ་དང་། ཟང་ཟིང་གི་སྦྱོན་པ་གསུམ་ཡང་གསུང་། བསྐྱེད་པ་ཀུན་ལས་བདུས་པ་ལས་ལུས་བཏང་བ་དང་། ལོངས་སྦྱོད་བཏང་བ་དང་། དགེ་བའི་རྩ་བ་བཏང་བ་གསུམ་དུ་གསུངས་ཏེ། ལུས་བཏང་བ་མི་འཛིགས་པའི་སྦྱོན་པ་ཡིན་ཏེ། སྦྱོང་རྒྱུ་བའི་བསམ་པ་མ་དག་པའི་དུས་ན་བསམ་པས་གཏོང་བ་དང་། སྦྱོང་རྒྱུ་བའི་བསམ་པ་དག་པ་ན་སྦྱོར་བས་བཏང་བར་གསུངས།

ཆོས་ཀྱི་སྦྱོན་པ་ནི། དགེ་བ་གཏོང་བ་ཡིན་ཏེ་དུས་གསུམ་གྱི་དགེ་བ་ཐམས་ཅད། དངོས་དང་བརྒྱུད་པའི་སྦྱོན་ནས་སེམས་ཅན་ལ་གཏོང་བས་ན། བྱེད་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱོད་པ་ཐམས་ཅད་སྦྱོན་པའི་རང་བཞིན་དུ་འདུག་པ་ཡིན། ལོངས་སྦྱོད་གཏོང་བ་ནི། ཟང་ཟིང་གི་སྦྱོན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཡུལ་དང་བསམ་པ་དང་དངོས་པོ་གསུམ་ལས། སྦྱོར་བྱེད་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡུལ་མི་བདམ་པར་ཐམས་ཅད་ལ་གཏོང་བ་ཡིན་ཡང་། མོས་པས་སྦྱོད་པའི་ས་མཐར་མ་བྱིན་བར་དུ་དངོས་པོ་དང་བསམ་པའི་མཐུ་བག་ཆུང་བས། ཞིང་གི་མཐུ་ལ་བརྟེན་དགོས་པས། ཞིང་བདམ་ལ་གཏོང་། དེ་ཡང་སེམས་ཅན་ཁོ་

ནའི་ཆེད་དུ་བདམ་པ་སྟེ། དངོས་པོ་རྒྱུད་པ་འདི་ཙམ་ཡང་ཞིང་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་བཏང་བས་འབྲས་
བྱ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བས། དེས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྤྲུབ་པར་རྒྱས་སྒྲམ་ནས་གཏོང་བའོ། །
དངོས་པོ་ནི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་སྟེ། སྦྱོར་བའི་དུས་ན་སྤྲིག་གིས་མ་བསྐྱབ་ཤིང་། རང་གི་ངོ་བོ་དུག་
ལ་སོགས་པ་མ་ཡིན་པའོ། །བསམ་པ་ནི་ལན་དང་ནམ་སྤྱིན་ལ་མི་ལྟ་བུར་དད་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
སེམས་ཀྱིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་གཏོང་བའོ། །དེ་ལྟར་བྱས་པའི་དགེ་བ་དེ་ཡང་སེམས་ཅན་ཁོ་ནའི་
ཆེད་དུ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དུ་བསྐྱོས་ན་མི་འཛད་ཅིང་། འཕེལ་བར་འགྱུར་བས་ན། བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་སྦྱིན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །

བརྩ་བཞི་པ། རྩལ་ཁྲིམས་ལ་སྦྱོར་ཆུལ།

༥ ད་ནི་རྩལ་ཁྲིམས་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ལ་རི་ལྟར་བསྐྱབ་པ་སྦྱོན་པ་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྩལ་
ཁྲིམས་སྦྱོང་བ་བདུན་འཁོར་དང་བཅས་པ་ཡིན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱོང་བ་བརྩ་འཁོར་དང་
བཅས་པ་ཡིན་པ་ལ། ཡིད་ཀྱི་གསུམ་ལ་གནང་བའི་སྐྱབས་མེད་དེ། ལུས་ངག་གི་བདུན་ལ་གནང་
བའི་གོ་སྐྱབས་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དེ། དུས་ནམ་གྱི་ཆོ་ན་གནང་བ་ཡིན་ནམ་སྒྲམ་ན། དེ་སྦྱོན་པ་ནི།

- སེམས་དཔའ་ཆེ་ལ་མི་དགེ་བདུན་པོ། །
- གནང་སྟེ་སྦྱོང་རྗེས་རང་དབང་མེད་ན། །
- ཡིན་ཕྱིར་སེམས་ལ་མ་བྱ་མེད་ནམས་ཀྱིས། །
- སྦྱོང་རྗེས་ཀྱན་རྫོབ་སེམས་ནི་རྟག་སྦྱོང་། །
- དེ་དོན་རང་ཉིད་ཞི་དུལ་གཙོར་བྱ། །
- ལྷག་བསམ་བསྐྱུལ་བའི་ཆོས་བཞི་བསྟན་བཞིན། །
- སྐལ་ཆེན་འཆོས་པའི་དཔེ་ཡང་དེར་བསམ། །
- ས་མ་ཐོབ་པར་མཐའ་ཡས་བསྟོད་བཞིན། །
- བྱས་ན་དེ་ཉིད་སེམས་ཅན་དོན་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས་སོ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་རྩལ་ཁྱིམས་ལེའུ་ནས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་
ཐུགས་རྗེའི་གཞན་དབང་དུ་རྒྱུར་པ་རྣམས་ལ་ལུས་ངག་གི་བདུན་པོ་གནང་བར་གསུངས་པ་དེ་ལ།
དགེ་བཤེས་སྟོན་པའི་ཞལ་ནས། མ་སྟོམ་ཁྱོད་ལྟ་བུའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ལ་འདི་གནང་རིམ་གྱི།
ཁྱོད་ཀྱིས་མ་གསོད་པོད་དམ་གསུང་སྐད་དེ། མ་བསད་པས་རང་དམུལ་བར་སྦྱེ་བར་ཡིད་ཆེས་པ་དེ་
གཏི་མུག་མེད་པའི་དགེ་བར་འགྱུར། མ་དམུལ་བར་འགྲོ་བ་ལ་མི་བཟོད་པའི་སྤྱིང་རྗེ་སྦྱེས་ནས་
གསོད་པ་དེ། ཞེ་སྤང་མེད་པའི་དགེ་བ་ཡིན། མ་བསད་པས་རང་དམུལ་བར་སྦྱེ་བ་ལ་ཡང་མི་འདྲོམ་
པ་དེ་འདོད་ཆགས་མེད་པའི་དགེ་བ་ཡིན་པས། དེ་ལྟ་བུ་ལ་གནང་བ་ཡིན་ཏེ། འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་
གཏི་མུག་གསུམ། །དེས་བསྐྱེད་ལས་ནི་མི་དགེ་བ། །མ་ཆགས་མི་སྤང་གཏི་མུག་མེད། །དེས་བསྐྱེད་
ལས་ནི་དགེ་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

ད་ལྟ་དེ་ལ་འཁྲུལ་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་གནང་བའི་སྐབས་བཀའ་ཅན་ཡོད་པ་ཡིན་ཟེར་ནས།
སོ་སོ་ཐར་པ་ཅི་ཕྱིས་ནས་གཏོང་བ་ནི་རང་མགོ་རང་གིས་ཅོག་པ་ཡིན། བྱམ་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཆོན་བྱ་
བ་དེ་གང་ན་བཀག་པའི་ཁྱེད་ཀྱི་ཆོས་ལ་བ་ལ། སྟོན་པ་གཞན་ཅིག་གང་ནས་གནང་གི་ཁྱེད་ཀྱི་ཆོས་ལ་
ཞིང་། འཕྲིན་པར་བསྐྱར་རྒྱུར་བྱེད་པ་ལ་བྱམ་ཤེད། ངས་གང་ནས་བཀག་གི་ཁྱེད་ཀྱི་ཆོས་ལ།
ཁྱོད་གང་ནས་གནང་བའི་ཁྱེད་ཀྱི་ཆོས་ལ། དེད་གཉིས་ཀྱི་དེ་མཐར་གང་བཟང་བལྟའི་ཟེར་སྐད་དེ།
མཐར་བལྟ་མི་དགོས་ད་ལྟ་རང་ནས་བཟང་ངན་བྱུང་བ་དེ་རང་ཡིན། བྱ་མྱོད་འདབ་གཤོག་རྒྱས་པའི་
ལད་མོ་བྱེད་ཐུག་ག་པོ་ཆེས་བྱར་མི་བདུབ་པས། ས་མ་ཐོབ་ཅིང་སྤྱིང་རྗེས་རང་དབང་མེད་པར་རང་
ཐེད་ལ་གཏོང་བུས་པའི་མཐུ་མེད་པ་རྣམས་ཀྱིས། སྤྱིང་རྗེའི་མཐུ་ཅི་ཅན་ཡོད་པས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་
པའི་ཀྱན་རྗེས་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་ཏྟག་ཏུ་སྦྱོང་། དེ་ལྟར་བྱས་ཏེ་གཞན་དོན་བྱེད་པ་ལ་སྟོན་བྱ་རང་
སྟོན་དགོས། རང་མ་སྟོན་པར་གཞན་སྟོན་པར་བྱེད་མི་བུས་པས། སེམས་ཅན་སྟོན་ཐུགས་སུ་བརྟུག་ལ་
སྟོན་བྱ་རང་ཉིད་ཞིབ་དང་། དུལ་བ་གཙོ་བོར་བྱ་བ་མན་ངག་ཡིན། རང་ལ་མི་གནོད་ཅིང་གཞན་ལ་
ཕན་པར་འདུག་ན། བུས་པ་ཡོད་ཆད་ཀྱིས་གཞན་གྱི་དོན་ལ་ཡང་བསྐྱབ་གསུང་།

དེ་ལྟར་ཡིན་པར་ཡང་ཅིས་ཤེས་ན་ལྟག་པའི་བསམ་པ་བསྐྱལ་བའི་མདོ་ལས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་
དཔའ་ལས་དང་པོ་པའི་གང་ཟག་མ་ཕྱིར་ཤིང་མ་ཉམས་པར་འདོད་པས་ཆོས་བཞི་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་

སྒྲི། འཁོར་མི་བསྐྱ་བ་དང་། ཐོས་པ་ཉུང་བའི་གང་ཟག་སྤོང་བ་དང་། བས་མཐའི་གནས་མལ་བསྐྱ་བ་དང་། རང་གཅིག་སྤྱི་ཞི་བ་དང་དུལ་བ་ལ་བརྩོན་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། འཁོར་བསྐྱས་པ་ལ་སྒྲིན་ཅི་ཡོད་ན། མེ་པར་བྱས་པས་ཨག་ཆོམ་ཚུར་ཆིག་སྒྲི། ཁྱི་ལ་ཡང་མ་པན་བྱིན་པ་ལ་ཡང་གོད་པར་འགོ་སྒྲི། འཁོར་སྒྲིད་བབ་པ་ལ་སོགས་ཆད་པའི་རིམ་པ་བྱེད་དགོས། དེ་དག་བྱས་ན་བ་སྐྱེ་བཤོས་ནས་རང་ཡང་ཡིད་འབྱུང་ཞིང་ཆས་པར་འགྱུར་ལ། སློབ་མ་ཡང་སྐྱེ་བ་གཏན་དུ་ཆོས་དང་མི་ཤད་པའི་ལས་གསོག་པ་ལས་མི་འོང་གསུང་། ཐོས་པ་ཉུང་དུའི་སེམས་ཅན་མ་སྤངས་ན་ཡང་སྐྱེ་བ་སྐྱེ་བའི་དོགས་ཡོད་དེ། དགེ་བཤེས་སྤྱ་ཚུང་བས། སློབ་མ་ཅིག་ལ་ཆོས་ཆིག་བཞི་པ་ཅིག་བསྐྱབས་པ་ལ་ཤེས་དུས་མ་བྱུང་བས། དགེ་བཤེས་ཉིད་སྒྲིན་ཆབ་ཤོར་བ་ཡིན་ཟེར། དགེ་བཤེས་སྒྲིན་སྒྲི་པ་ཀུན་ཡང་། རང་བདེ་བ་པ་བཞག་ནས་གཞན་མི་བདེ་བ་ལ་ཆོས་འཆད་པ་གསུང་སྐྱད།

དེ་བས་ན་ཐོས་ཆུང་སྟོན་གྲོགས་ཡིན་པས་སྤང་དགོས་པར་གསུངས། དེ་ནས་བས་མཐའ་ལ་མ་
བརྟེན་པར། ཉིན་མོ་འདྲ་འདྲིའི་ནང་ན་འདུག་ཅིང་མཆན་མོ་སྟོན་དང་མིག་ལམ་དུ་རལ་ཁྲིའུ་ཅན་
ཟིང་ཡོང་གིས་བྱ་བ་གསུང་སྟེ། དེ་བས་ན་བས་མཐའ་བརྟེན་ནས་སྟོན་གྱི་རྣམ་པར་ཐར་པ་བྱེད་
དགོས་པ་ཡིན་གསུང་། དེར་ཡང་བསྟན་པས་མི་འོང་ཆོས་ཡིད་ལ་བྱ་སྟེ། རང་ཞི་བ་དུལ་བ་རང་ཅི་
སྟོན་བྱེད་དགོས་པས། ཤ་གཟུག་རང་ཟ་བའི་ཚུལ་དུ་བྱ་གསུང་། རྟ་ཕྱགས་སྒྲལ་པ་ཅན་འཆོས་
པའི་དཔེ་ཡང་བསམ་སྟེ། ཤུལ་མ་རྟས་ཀྱི་བར་དུ་ཁེབས་མ་ཆུན་ཆོད་བྱས་ནས་རྟས་སུ་འདུག། ཤུལ་
རྟས་ཏེ་སྟུ་མོ་བ་ཀྱིས་སྟེས་པ་དང་། རྱག་རྒྱབ་བཀལ་ཡང་ཨུའུ་ཅི་བ་ལྟར། རང་གི་རྒྱད་རྟས་སུ་བརྟུག་
ནས་རང་ཉམས་དོགས་མེད་ཅ་ན་གཞན་དོན་བྱེད་པ་ཡིན། རང་མ་རྟས་པར་གཞན་དོན་བྱེད་པ་ནི་
སྟོན་པའི་སྟོད་པ་ཡིན། ལུན་ཁུང་གི་དབྱུག་ཁ་ཡིན་བྱ་བ་ཡང་གསུང་སྟེ།

འོན་དེ་ཉན་ཐོས་སུ་མི་འགྱུར་རམ་སྟམ་ན་མི་འགྱུར་ཏེ། བོང་དུ་གཞན་ཡང་དེ་ལྟར་སློབ་པར་
འདོད་པས། བསྐབ་གསུམ་སློབ་པ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པས། ལྷུང་གི་
རྒྱབ་ཉེན་དུ་བསྟན་བཅོས་ཀྱང་བྱངས་པ་ནི། ས་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་པར་བསྟོད་
པ་ལས། འགའ་ཞིག་རང་ཉིད་མ་དུལ་བཞིན་དུ་རིགས་པར་ལྡན་པའི་ཆོག་སྟེ་ཡང་། །རང་གི་ཆོག་
དང་འགལ་བའི་སྟོད་པས་གཞན་དག་གཏུལ་བར་མི་བྱས་ཞེས། ཁྱོད་ཀྱིས་དགོངས་ནས་དེ་སྟོད་འགྲོ་

བ་མཐའ་དག་ཐུགས་ལ་བཞག་མཛད་ནས། །རི་ཞིག་རང་ཉིད་མ་དུལ་བ་ཉིད་དུལ་བར་མཛད་ཕྱིར་
བརྩོན་པ་ལགས། །ཞེས་པ་བཞིན་དུ་བྱས་ན། །དེ་ཉིད་ཁོ་ན་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱས་པ་ཡིན་པས།
སེམས་ཅན་ཡལ་བར་འདོར་བའི་ཉེས་པ་མི་འོང་གསུང་།

༥ དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྩིས་ལ་གནང་བཀའ་ཡོད་པས་ན་དེའི་རིམ་པ་ཤེས་
པར་བྱས་ཏེ་བསྐབ་པར་སྟོན་པ་ནི།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསྐབ་པ་རྣམས་ལས། །

གནང་དང་བཀའ་པ་དཔག་མེད་གསུངས་ཀྱང་། །

བསྐྱ་ན་གཉིས་པོ་འདི་ལས་མི་འདལ། །

བྱམས་དང་སྟོང་རྩེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ལྟན། །

ཉོན་མོངས་སེམས་དང་མ་འབྲེས་འདུག་ན། །

བཀའ་པ་དག་ཀྱང་དེ་ལ་གནང་ཡིན། །

ཉོན་མོངས་སེམས་དང་ལྟན་པར་གནས་ཆེ། །

བསྐྱ་བར་གསུངས་པའང་དེ་ལ་མ་གནང་། །

དེ་བས་གནང་དང་བཀའ་པ་དག་ནི། །

རང་གི་སེམས་ལ་བརྟགས་པར་ཤེས་བྱ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སའི་རྩིས་ལེན་དང་། །བསྐབ་པ་ཀུན་ལས་
བརྟུས་པ་ཀུན་ནས། །གནང་ཞིང་བསྐབ་པའི་གཞི་དང་། །མི་རུང་བ་བཀའ་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཅིག་
གསུངས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འཁུགས་ཀྱིས་བསྐྱ་ན་གཉིས་པོ་འདི་ལས་མེད་དེ། །བྱམས་པ་སྟོང་རྩེ་
བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་དང་ལྟན་ཞིང་། །ཆགས་སྣང་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་སེམས་དང་མ་
འབྲེས་པར་འདུག་ན། །ལུས་ངག་གི་མི་དགེ་བ་བདུན་པོ་ལྟ་བུའི་བཀའ་པ་དག་ཀྱང་བྱར་གནང་སྟེ།
སྟོང་རྩེས་བྱས་ན་མི་དགེ་མེད་ཅེས་པ་དང་། །ཡང་སྟོང་རྩེར་ལྟན་ཞིང་བྱམས་ཕྱིར་དང་། །སེམས་དགེ་
བ་ལ་ཉེས་པ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པ་དང་། །མ་ཆགས་མི་སྣང་གཏི་མུག་མེད། །དེས་བསྐྱེད་ལས་ནི་

དགེ་བ་ཡིན། ཁྱིམ་སྒོ། དེ་བས་སེམས་ཉོན་མོངས་པ་དང་ལྷན་ཞིང་རང་ལ་འཁྱིམ་ནས་འདུག་ན།
འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་གཏི་མུག་གསུམ། །དེས་བསྐྱེད་ལས་ནི་མི་དགེ་བ། ཁྱིམ་གསུངས་པས་ན།
བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲག་རང་ཡང་མ་གནང་སྟེ། ཆོས་སྒྲིག་ཏུ་སོང་། པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་
པ་དྲག་སྐྱིབ་པར་སོང་བ་ཡིན། དེ་བས་ན་གནང་བཀག་ཐམས་ཅད་སྟོང་འདུག་ནས། གང་ཆེ་སྟོང་
པར་འདོད་ལྟར་ཏམ། །སྐྱེ་བར་འདོད་པའི་སེམས་བྱུང་ན། །དང་པོར་རང་གི་སེམས་བརྟགས་ནས།
བརྟན་པས་རིགས་པ་ལྷན་པར་བྱ། ཁྱིམ་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་གསུང་།

༣ འོན་མེས་ཐར་པ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་པ་གནང་བཀལ་འདོམ་ན། གང་ལ་
གཙོ་མོར་བྱ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་རང་གི་སེམས་ལ་ངི་བར་སྟོན་པ་ནི།

སོ་སོ་ཐར་དང་སེམས་དཔའི་སྒྲིམ་བ། །

འདོམ་ན་རང་སེམས་ལྟ་བུ་ཆོད་བཟུང་། །

མ་འདྲེས་སེམས་ན་སེམས་དཔའི་གཙོར་གྱ།

འདྲེས་པ་འཕ་རང་དོན་འདོད་ན་སྒྲ་མཐོ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། ཉེ་ཡང་སྡོམ་པ་གཉིས་ལྟན་གྱི་གང་ཟག་ཅིག་ལ། སོ་སོ་ཐར་པའི་དབང་དུ་
 བྱས་ན་བྱེད་དགོས། མ་བྱས་ན་ལྟང་བར་འགྱུར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྡོང་དགོས་
 མ་བྱས་ན་ལྟང་བར་འགྱུར་བ་དེ་བྱས་ན་གཅིག་དང་འགལ་མ་བྱས་ན་གཅིག་དང་འགལ་ཏེ། བསྐྱབ་
 པ་འདོམ་པར་གྱུར་ན། རང་གི་སེམས་ལ་བལྟས་ལ་གང་གཙོ་བོར་བྱ་བའི་ཆོད་གཟུང་སྟེ། འདི་ལྟར་
 རང་གི་སེམས་ཉོན་མོངས་པ་དང་མ་འདྲེས་ཤིང་། ལྷག་པའི་བསམ་པ་དང་ལྟན་པར་འདུག་ན། བྱང་
 ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པ་གཙོ་བོར་བྱ། དེ་ནས་སེམས་ཉོན་མོངས་པ་དང་འདྲེས་ཤིང་རང་དོན་ལ་
 འཁྲིས་ནས་འདུག་ན། ལྷ་མ་སོ་སོ་ཐར་པའི་སྡོམ་པ་གཙོ་བོར་བྱ་གསུང་།

༣༩ འོ་ན་སེམས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རང་དོན་གྱི་འཕྲིན་མེད་ཀྱང་། མངོན་ཤེས་མེད་པར་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོད་པ་རྒྱབས་པོ་ཆེ་གཙོ་བོར་བྱ་བར་མ་གཞན་ངམ་ཞི་ན།

སྒྲིང་རྗེས་རང་བས་གཞན་གཅིས་པར་འདྲིན་པ་ཅིག་ཡོད་པར་གྱུར་ན་གནང་པར་སྟོན་པ་ནི།

སྙིང་རྩེས་རང་དབང་མེད་པར་གྱུར་ན། །
མངོན་ཤེས་མེད་ཀྱང་སར་རྒྱུད་སྤྱོད་པ། །
བྱས་ཀྱང་ཉེས་མེད་ལྟ་ཅིག་དཔོན་བཞིན། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྙིང་རྩེས་རང་བས་གཞན་གཅིས་པ་ཡོད་ན། མངོན་ཤེས་མེད་ཅིང་ས་མ་
ཐོབ་ཀྱང་། ས་ཐོབ་པའི་སྤྱོད་པ་ལུས་གསེལ་ནས་གཏོང་བ་ལ་སོགས་པ་བྱས་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་དེ།
དཔེར་ན་ངོ་བོའི་སྤྲ་མ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་ཉེས་རང་གི་བསྐྱེད་པ་བཅད་ནས་ནད་པ་ལ་བྱིན་པ་བཞིན་ཏེ། སྤྲ་མ་
དེས་ས་མ་ཐོབ་པའི་རྟགས་སུ་ན་ཆ་ཆེན་པོ་བྱུང་། ཉེས་པ་མེད་པའི་རྟགས་སུ་ངོ་བོ་བྱགས་རྩེ་ཆེན་
པོས་ལེགས་སོ་ཞེས་གསུངས་པས་ཤེས་པ་ཡིན་གསུང་།

༥ ད་ནི་སྤྲ་མ་པ་གཉིས་ལྟན་གྱི་གང་ཟག་དེ་ལ་ལྷུང་བ་བྱུང་ན་ལུལ་གང་ལ་བཤགས་སྐྱུ་ན།
དེ་སྟོན་པ་ནི།

སོ་སོ་ཐར་དང་སེམས་དཔའི་གཉིས་ལྟན། །
ཐར་ཕྱོགས་ལྷུང་བ་གང་ཟག་གཙོ་བོ། །
བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་ཕྱོགས་བྱུང་དགོན་མཆོག། །
གཙོ་བོར་གསུངས་པས་བསྐྱོག་པ་པལ་པ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སོ་སོ་ཐར་པ་དང་འགལ་བའི་ཉེས་པ་དེ་གཙོ་བོར་གང་ཟག་གི་མདུན་དུ་
བཤགས། བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་སྤྲ་མ་པ་དང་འགལ་བའི་ཉེས་པ་དེ་གཙོ་བོར་དགོན་མཆོག་གི་སྐྱོན་
སྐར་བཤགས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་གཙོ་བོར་གསུངས་པ་ལས་བསྐྱོག་ནས་བྱེད་ན་པལ་པ་སྟེ། དེ་བཟང་
པོའམ་གཙོ་བོ་མ་ལགས་གསུང་། །

༥ འོ་ན་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་རྒྱལ་བྱིས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནམ། མཆོན་ཉིད་ཅི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་
ན། གང་རུང་རེ་རེ་ལའང་གསུམ་ཀ་ཆང་བ་ཅིག་ཡིན་པར་སྟོན་པ་ནི།

བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་རྒྱལ་བྱིས་གང་ཡང་། །

ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་ག་ཚང་བར་ཤེས་བྱ། །
མི་རུང་མི་བྱེད་སྒྲིབ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས། །
དགེ་བ་སྤྱད་ཕྱིར་དགེ་བའི་ཆོས་སྤྱད། །
དངོས་སམ་བརྒྱད་པས་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད། །
དེ་ཕྱིར་གཅིག་ཀྱང་གསུམ་ག་ཚང་བ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཟླ་སྟོན་གསུམ་དུ་འདུས། དེ་བྱང་
ཚུབ་སེམས་དཔའི་ཟླ་སྟོན་དག་དུ་འདུས། དེ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སར་འདུས། དེ་ཚུལ་ཁྲིམས་
ལེའུར་འདུས། དེ་ནས་དོན་དགུར་བཤད་པ་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཐམས་ཅད་ཚང་བར་བསྟུས་པ་ལས། ད་
ལྟ་རང་ཅག་ལ་སྒྲིབ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཁོ་ན་གཤམ་ཆེ་སྟེ། སྒྲིབ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་མི་རུང་བ་ལས་
གཅེན་གྱིས་ལོག་པ་ཅིག་ལ། གདོད་གྱིས་དགེ་བ་ཆོས་སྤྱད་དང་། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་འོང་བ་ཡིན་
པས། སྒྲིབ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་དགའ་བོའི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་ཚུལ་དུ་བསྟུས་ཅིས་ཀྱང་གསུང་།

སྒྲིབ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ངོ་བོ་རང་གང་ཡིན་སྟུམ་ན། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ས་ནས། སོ་སོ་
ཐར་པ་རིགས་བདུན་གྱིས་བསྟུས་པའོ། །ཞེས་བཤད་ལ། རིགས་བདུན་གྱི་ངོ་བོ་གཞན་ལ་གཞོད་པ་
བྱེད་པ་གཞི་དང་བཅས་པ་ལས་ལོག་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་སྒྲིབ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་མི་རུང་བ་གཞན་
ལ་གཞོད་པ་མི་བྱེད་པས། རང་གི་རྒྱུད་ལ་དགེ་བ་མང་པོ་སྤྱད་པས་ན་དགེ་བ་ཆོས་སྤྱད་ཀྱི་ཚུལ་
ཁྲིམས་སུ་འགོ། དགེ་བ་དེ་ཡང་དངོས་དང་བརྒྱད་པའི་སྟོན་ནས་སེམས་ཅན་ལ་ཅི་ཕན་དུ་བསྟོན་བས་ན།
སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན་པས་སྒྲིབ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་ཡང་གསུམ་ག་ཚང་། དགེ་
བ་ཆོས་སྤྱད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་དུག་གི་སྟོན་ནས་རང་གི་རྒྱུད་ལ། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་
ཆོས་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་པའི་དགེ་བ་སྤྱད་པའི་དུས་སུ་གཞན་ལ་མི་གཞོད་པར་བྱེད་པས་
སྒྲིབ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན། དེ་ལས་བྱང་བའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་དེ་ཡང་། དངོས་དང་བརྒྱད་པས་སེམས་
ཅན་ལ་ཅི་ཕན་དུ་བསྟོན་བས་ན། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན་པས་དགེ་བ་ཆོས་སྤྱད་པ་
ལ་ཡང་གསུམ་ག་ཚང་བའོ། །དེ་ནས་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ངོ་བོ་བསྟུན་པའི་དངོས་

པོ་བཞིའམ་དོན་བྱེད་པ་བརྩ་གཅིག་གི་སྒོ་ནས་དངོས་སམ་བརྒྱད་པས་གཞན་དོན་བྱེད་པའི་དུས་ན།
གཞན་ལ་གནོད་པ་ལས་ལོག་པས་ན། སྒོམ་པའི་ཚུལ་གྱིས་དེས་རང་གི་རྒྱད་ལ་དག་བའི་ཆོས་རྒྱ་
ཆེན་པོ་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པར་འགྱུར་བས་དག་བ་ཆོས་སྤྱད་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་འོང་བས། སེམས་ཅན་
དོན་བྱེད་ལ་ཡང་གསུམ་ཀ་ཆང་བའོ།

བཅོ་ལྔ་པ། བཟོད་པ་ལ་སྒྲིབ་ཚུལ།

༥ ད་ནི་བཟོད་པ་ལ་ཅི་ལྟར་བསྐྱབ་པར་སྟོན་པ་ནི།

སྟོད་འདུག་བཟོད་པའི་སྐབས་སུ་གསུངས་པ། །

བཟོད་པའི་མི་མཐུན་སྟོགས་ནི་ཞེ་སྟེང་། །

དེ་ཡི་ཉམས་བྱེད་ཡིད་མི་བདེ་བ། །

དེ་ཡི་རྒྱུན་ནི་འདྲི་བ་རྟོན་ཆོས་བརྒྱད། །

དེ་བས་སྒྲ་ཆོགས་ཚུལ་གྱི་གཉེན་པོས། །

དེ་གཞོམ་པ་ལ་རྟག་ཏུ་འབད་བྱ། །

སྒྲ་མར་བསམ་བའང་དེ་ཡི་གཉེན་པོ། །

འཁོར་བའི་ཉེས་པ་བསམས་པས་ཀྱང་ཡིན། །

ཡང་ན་དེ་ནི་སྒྲ་སེལ་ཆེན་པོས། །

རྟག་ཏུ་ཞི་བར་བྱས་ན་དེ་ནི། །

བརྒྱད་པའི་མི་མཐུན་བཞི་ལ་ཡིད་དགལ། །

དེ་ལྟར་གྱུར་ན་བཟོད་པ་ཆོགས་མེད། །

གཞན་ཡང་ཆོས་རྣམས་ཀྱན་གྱི་རྒྱ་ཡིན། །

དེ་ཉིད་བྱིར་ན་དེ་ཡང་རྟག་ཏུ། །

དེ་ལ་དགོངས་མཛད་དེ་ཡི་ཆོག་ཀྱང་། །

ཅམ་བསྐྱད་ཀྱང་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འབྱུང་གསུང་བ་བཞིན་དུ་ཡིན་གསུང་།

ཕན་སེམས་དང་བྲལ་ཏེ་རེ་དོགས་དང་བཅས་ནས་བྱེད་པ་དེ། ཞེ་སྤང་གིས་ཆོས་ཀྱན་སྦྱོང་པ་
ཡིན། ཉེས་དམིགས་ཅན་ཅིག་ལ་ངས་ཆོས་བྱས་སྐྱམ་པ་དེ། མོངས་པས་ཆོས་ཀྱན་སྦྱོང་པ་ཡིན། རྒྱ་
དུག་གསུམ་གྱིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ངན་སོང་ལས་འགོ་ས་མེད་པས། གཉེན་
པོ་སྤྲོ་ཆོགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཆོས་བརྒྱུད་དེ་གཞོམ་པ་ལ་འབད་པ་བྱ་དགོས་ཏེ། དེ་གཏན་ནས་སྤོང་བ་ལ་
མཐོང་ལམ་སྦྱེ་དགོས། གཞན་ཁམས་གསུམ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱབ་པར་ཡོད། ཤས་ཆེ་ཆུང་ཡིན་པས།
གཉེན་པོ་བསྐྱེད་ནས་དོན་དུ་མི་གཉེར་བ་ཅིག་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན་གསུང་། གཉེན་པོ་གང་ཡིན་ན།
འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་ཏུ་གྱུབ་པ་མེད། སྦྱུ་མ་ལྟར་མི་བདེན་ཞིང་སྦྱ་བའི་
ངང་ཚུལ་ཅན་དུ་ཤེས་ན་དེ་དོན་དུ་གཉེར་བ་མི་འོང་སྟེ། དེ་ལྟར་སྤོང་པའི་དངོས་རྒྱུ་ལ། ཐོབ་པ་
ཅི་ཡོད་ཤོར་ཅི་ཡོད། མི་དགར་ཅི་ཡོད་དགར་ཅི་ཡོད། ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་འདྲ་བར་ནི། བདག་
འདྲས་ཡོངས་སུ་བབྱུང་བར་བྱ། ཞེས་པ་བཞིན་དུ་ཡིན། དེ་ནས་ཡང་ཆོས་བརྒྱུད་དོན་དུ་གཉེར་ན་ཅི་
བྱས་ནི་ག་ཏུ་འགྱུར་བས། སྤྱི་གིས་འཁོར་བ་དང་ངན་སོང་གི་སྦྱུག་བསྐྱལ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བར་
བསམ་པ་དང་། ཡང་འདོད་པའི་ཡོང་སྦྱོང་རྒྱུ་ལ་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཅི་ཅམ་ཅིག་སྦྱུད་
ཀྱང་ངོམ་མ་ཤེས་པའི་ཉེས་པ་བསམ་པ་དང་། ཡང་འདོད་པ་བཞི་པོ་བྱུང་ཡང་རིང་པོར་མི་ཐོགས་
པར་ཉམས་ནས་སྦྱག་བསྐྱལ་སྦྱེད་པས། འཁོར་བ་མཐོང་མན་གྱི་ཉེས་པར་འགྱུར་བ་བསམས་ན་ཡང་
དེའི་གཉེན་པོར་འགྱུར་གསུང་།

དེ་ནས་མི་རྟག་པ་འཆི་བ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་བསྒྲོམས་ན་དེའི་གཉེན་པོར་འགྱུར་ཏེ། ཆོ་འདིར་མི་
སྤོང་པ་རོལ་ཏུ་འགོ་བར་ཤེས་ཅན་ན། འདོད་པའི་དངོས་པོ་ཅི་ཅམ་ཡོད་ཀྱང་བཞག་ནས་འགོ་བས་ཅི་
བྱ་སྐྱམ་ནས་སྦྱོང་གིས་འགོ་བས། ཡིད་མི་བདེ་བ་མི་འོང་སྟེ། རྒྱལ་པོ་ཅིག་ལ་མཆོད་གནས་ཆེན་ཅིག་
ཡོད་པ་ལ། རྒྱལ་པོའི་ཡིད་ལ། འདི་རྒྱུ་མ་ཟ་རྒྱས་ནི་ཉམ་མ་ཐག། ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་འཕེལ་ཏེ་
འོང་སྐྱམ་པའི་རྟོག་པ་སྦྱོས་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་གིས་མཁྱེན་ནས་རྒྱལ་པོ་ལ། བྱོད་དེ་སྐྱམ་དུ་མ་
སེམས་ཤིག། འདི་རྒྱུ་མ་ཟ་རྒྱས་ནི་དུས་རྟག་ཏུ་མི་རྟག་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་མ་བྲལ་བས། ཉོན་མོངས་པ་
ཐམས་ཅད་དེས་ཟིལ་གྱིས་མནན་ནས་འདུག་པ་ཡིན་གསུངས་པས་སོ། དེ་བས་ན་མི་རྟག་པ་

བསྐྱེམས་ན་ཆེ་འདིའི་རྟོག་པ་སྟོག་པས། བཟོད་པ་སྐྱེམ་པ་ལ་ཆེགས་མེད་གསུང་། དེ་ནམས་ནི་ཆོས་
ལ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་སྟོ་ནས་བཟོད་པ་བསྐྱེམ་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་བསྐྱེམས་པས་བརྒྱད་པོའི་མི་འདོད་པ་
བཞི་ལ་ཡིད་དགའ་བར་འདུག་ན་ཆོས་བརྒྱད་མགོ་སྟོམས་པའི་རྟོགས་ཡིན་པས། དེ་མགོ་སྟོམས་ན་
བཟོད་པ་ལ་ཆེགས་མེད་པར་མ་ཟད་དེ་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་ལ་སོགས་པའི་དཀར་པོའི་ཆོས་
ཐམས་ཅད་སྐྱེ་ཞིང་འགྲུབ་པའི་རྒྱ་ཡིན་པས། རྩོམ་པའི་ཞལ་ནས། འཛིག་རྟོག་ཆོས་བརྒྱད་དག་ལ་
སེམས་ནི་མཉམ་པ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཆེགས་ལ་རྟག་ཏུ་གཞོལ་བར་གྱིས། ཞེས་གསུངས། རྣལ་
འབྱོར་པ་ཆག་ཁྲི་མཆོག་ལ་ཡང་། ཆོས་མཉན་ཀྱང་ཕན་མེད། བཤད་ཀྱང་ཕན་མེད། བསྐྱེམས་ཀྱང་
ཕན་མེད་པས། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཐོར་གསུང་། འོ་ན་ངི་ལྟར་བཞི་བྱས་པས། འཛིག་རྟོག་སྟོས་ཐོང་
དགེ་བཤེས་སྟོན་པ་ལ་བརྟེན་གསུང་། དེ་ལྟར་ཡིན་པས་དགེ་བཤེས་སྟོན་པ་ཡང་དུས་རྟག་ཏུ་ཆོས་
བརྒྱད་མགོ་མཉམ་པ་དེ་ལ་དགོངས་པ་མཛད་པར་ཆིག་གི་སྟོ་ནས་ཀྱང་སྟོམ་སྟེ། རུ་སྐྱེང་གི་བྱམས་
སྟོང་ན་ན་བཟའ་ཀྱན་ཡང་ཉིལ་བར་བྱས། ཤང་ཆབ་ཅ་རེ་བྱས་ནས། རེས་ཆིག་དེ་རྩོགས་པར་འདོན་
གིན་གང་འགྲོད།

རེས་འཛིག་རྟེན་མཁྱེན་པ་ཞེས་མགོ་བྱུང་ཙམ་བྱས་ནས་མགོ་སྟོམས་མངོད་བྱ་བ་གསུངས་
 བས་དགོངས་པ་མཛད། རེས་བདག་ཅག་གོལ་བ་དོན་གཞིར་ལ། རྟེན་དང་བཀྲར་སྟེས་འཆིང་མི་
 དགོས། གསུང་ཞིང་། རྒྱག་གསེབ་ན་པར་ལ་གཤེགས། རེས་བདག་ནི་རྟེན་མང་བཀྲར་སྟེ་བཅས།
 བདག་ལ་མང་པོ་དགའ་འོ་ཞེས། རྟེན་འདྲའི་བསྟེམས་པ་འཆང་གུར་ན། ཤི་བའི་འོག་ཏུ་འཛིགས་པ་
 གྱེ། རྟེན་པ་དག་ནི་མང་བྱུང་ཞིང་། གྲགས་དང་སྟན་པ་བྱུང་གུར་གྱང་། གྲགས་དང་སྟན་པའི་
 ཆོགས་བཅས་ཏེ། གང་ཏུ་འདོང་པའི་གཏོལ་མེད་དོ། བྱ་བ་ཁོ་ནས་ཆོས་བརྒྱད་མགོ་སྟོམས་པར་
 གསུང་། ཕྱིས་སེར་འདུན་བྱེད་པའི་གོས་རིས་པས། ངས་འཛིག་རྟེན་སྟོན་གཏོང་ལོ་ཅིག་བྱས་པས་མི་
 ཤེས་གསུང་བ་ལགས་པར་གདའ། དགེ་བཤེས་ལྷ་ལ་འབྱོར་པ་ཆེན་པོ་ལ། བན་ཏན་གྱིས་ཆོས་བརྒྱད་
 མགོ་སྟོམས་པ་ལ་སྦྱོར་ཏེ། རྟོན་ད་ལྟ་ཆོས་བརྒྱད་མཉམ་པ་འདི་སྟོམས་ཤིག་གསུངས། དགེ་བཤེས་
 ལྷ་ལ་འབྱོར་པའི་ཐུགས་དགོངས་ལ། ང་ལ་དེ་ཙམ་གསུང་ཅི་དགོས་ན་སྟམ་པ་ཅིག་བྱུང་བ་ལ། ཕྱིས་
 ཟང་ཟིང་སྟན་སྟན་མང་པོ་བྱུང་བས། འདི་ལ་བལྟས་གྱིས་དོགས་པ་ཡིན་པ་འདྲ་གསུང་རྒྱུ་དེ། ཁོང་

ལ་རྟེན་པ་དང་བཀྱར་སྟེ་འོང་ན། རྒྱ་དང་འདམ་རྩ་བ་ཡིན་པས་དེ་ལ་སྟོན་དུ་དགོངས་པ་
ཡིན། རང་ཅག་ཡིན་ན་གྲོག་མིས་ཟེར་ནས་འོང་བ་ཡིན་པ་བཀུར་། དེ་བས་ན་ཆོས་བརྒྱད་མགོ་
སྟོམས་མ་སྟོམས་ནི། ཆོས་ཡོད་མེད་ཀྱི་དོ་གཤམ་ལ་ཐུག་པ་ཡིན་པས་ཐབས་ཚུལ་ཀུན་གྱིས་འདི་གཞོམ་
པ་ལ་འབད་དགོས་གསུང་།

༥ དེ་འཛོམས་ཐབས་ཁོན་ཡང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་མི་འདོད་པ་བཞི་ལ་དགའ་བ་
ཡིན་པར་སྟོན་པ་ནི།

འཇིག་རྟེན་ཆོས་ཀྱི་མི་འདོད་བཞི་ལྟན། །
ནམ་གྲོལ་སྐྱབ་པས་དེ་ཉིད་འདམ་བྲ། །
མ་ཆོར་གཏེར་ལ་གཞོད་པ་མེད་བཞིན། །
ཆོར་ན་གཞན་གྱིས་ཁྲིར་བ་དེ་ཉིད། །
རྟེན་སོགས་བཞི་པོ་གཞན་ལ་སྤང་ཡང་། །
དེ་ཉིད་ཤི་ཟེན་འབྲ་བར་ཤེས་བྲ། །
མདོ་སྤང་ཇོ་པོས་སྤང་མར་སྤངས་བཞིན། །
དེ་བས་རྟེན་སོགས་བཞི་ལ་དགའ་བ་བཟུང་། །
མངའ་ཐང་མཐའ་རྒྱས་སྤྱད་བསྐྱལ་མཆོད་ཇོལ། །
དངགས་ལས་ཀྱང་འབྱུང་དེ་ལྟར་ཤེས་བྲ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་མི་འདོད་ཤོས་བཞི་དང་ལྟན་པ་ལ་དགའ་བ་
ཅིག་ཡོད་ན། རྒྱུ་གྲོལ་སྐྱབ་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་གསེར་ལ་སོགས་པའི་ནོར་གཏེར་དུ་སྟེད་
པ་ལ་གཞན་གྱིས་མ་ཆོར་ན་བསྐྱང་སྟེ། བརྒྱ་བ་དང་འཕྲོག་པ་ལ་སོགས་པའི་གཞོད་པ་མི་འོང་བ་
བཞིན་དུ། རྒྱུ་གྲོལ་སྐྱབ་པའི་གང་ཟག་ལ། སྟོན་གཤམ་རྟེན་བཀྱར་ལ་སོགས་པ་མ་བྱུང་ན། གཞན་
གྱིས་བཟང་པོ་ཡིན་པར་མི་ཤེས་པས། རང་ཆོས་སྐྱབ་པ་ལ་གཞན་གྱིས་གཞོད་པ་མི་འབྱུང་བས། ལྟར་
དུ་འབྱུབ་པ་ཡིན་ཏེ། པོ་ཉོ་བའི་ཞལ་ནས། དམའ་ས་ན་འདུག་པ་ཅིག་ལ་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་རྒྱུད་

ལ་སྒྲེབ་ཡིན། མཐོ་སར་བསྐྱད་ནས་ཆོས་འཆོལ་དུ་སོང་ན་པོགས་མི་འབྱིན་གྱི་སྤྲོད་དུ་ཐུར་ལ་འགྲོ་
ང་ལ་ཅིའི་གཏད་ཀྱང་མེད་དེ། དགེ་བསྟན་ཀྱང་པོ་ཅིག་དེ་སྐད་སྒྲོ་བའི་ལད་མོ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། དགེ་
བསྟན་དེ་ལ་ཨ་ཙྰ་ཨག་ཆོམ་དཀར་ཕུ་རེ་བ་ཅིག་གིས་བསྐྱས་པ་ཡིན་གསུང་སྐད།

དེ་བས་ན་མིས་རང་མ་ཆོར་བར་རང་གིས་ཆོས་ཀྱི་རོ་ཆོར་བར་བྱས་ན། གཞན་གྱིས་བསྐྱས་ན་
སྤྲོད་རྗེའི་གནས་སུ་འདུག་པ། དུག་པོ་རྩལ་ལེ་བ་ཅིག་ལ་ཆོས་འོང་གི་གཞན་དུ་བཟང་པོ་གོན། ཞིམ་
པོ་ཟ་ཞིང་གཞན་གྱིས་སྒྲེལ་ཡིན་སྒྲེལ་བེར་ནས། ལྷ་ཕྱག་དགུ་དགུ་ཙམ་བྱེད་པར་སོང་ཙ་ན། གཏེར་
སྐས་པ་གཞན་གྱིས་ཆོར་བས། གཞན་གྱིས་འབྱེད་བ་དང་འདྲ་བར། རང་སྐྱབ་པ་བྱར་མི་འོང་བར་
འགྲོ་བས་ན། བཅ་ཟེའི་དམོད་པའི་སྤྲོད་དུ་སོང་བ་ཡིན་ཏེ། ཙྰ་བ་འདོད་ཅིང་ཡོན་ཏན་མི་འདོད་ན། །
རིག་བྱེད་ལེགས་པར་བསྐྱབས་ནས་སྟོན་བྱེད་པ། དཀའ་ཐུབ་ཅན་དུ་རེ་བ་ཆེན་པོ་ཡིས། ཡུལ་མི་
ཅམས་གྱིས་དེ་ལ་མཆོད་པར་ཤོག ཁྱེས་དམོད་པ་བོར་བ་ཡིན་ཏེ། རང་ཅག་དེ་ལ་བསྐྱབ་བྱར་བྱེད་དེ།
ཆོས་དང་གཉིས་རྒྱལ་སྤྱད་པ་བཞིན་དུ་འདུག་པས། ད་ལྟ་ཡང་བསོད་ནམས་ཆེ་ཆེ་སྲིག་རང་འདི་
ཙམ་བྱུང་བེར་བར་སོང་ཙ་ན། རང་གི་ཆོས་ཉམས་ནས་འགྲོ་བས་ན། ཤི་ཟེན་པ་དང་འདྲ་བར་ཤེས་
པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་དཔེར་ན་མདོ་སྤྱད་ཤེད་དུ། རྫོ་པོ་ཅིག་གིས། སྤང་མར་སྦྱར་བ་པོར་གང་ལག་ཏུ་
ཁྱེར་ནས་ཕྱིན་པས། སྤང་མ་ཅིག་བྱུང་ནས་དེ་ལ་ངོམས་པར་འཐུངས་ནས་སོང་ཙ་ན། དེས་དེ་མིན་
ཆོན་ཅིག་སྤྱན་ནས་སྤང་མར་དེ་ཟད་པར་བྱས་པ་བཞིན་དུ། པོ་ཏོ་བའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། དང་པོ་དགེ་
བཤེས་པའི་གདམ་ངག་རྒྱལ་པར་པངས་སྟམ་ནས་གྲུ་ཁང་དུ་རེ་རེ་གཉིས་གཉིས་ཙམ་ལ་འབག་
འདུག་བྱས་པས། དེས་གཞན་སྤྱན་ནས་པར་པར་ལ་འདི་ལྟར་སོང་། ཡ་གད་པ་ལ། རྫོ་པོ་གཡོར་པོ་
ཁྱོད་ཀྱང་ནམ་གྲོ་ལ་འདོད་ན། ས་ཚུབ་ལོང་ལོང་བ་འདི་འདྲ་བ་ཡེ་མ་བྱེད་ཅིག ཅིག་རོ་སྤྲོད་པའི་
སར་ཟན་སྤར་གོག་ཅིག་གི་ནང་དུ་བཅུག ཁོང་རང་ཆོས་དེ་ཟོས་ནས། ཀྱང་པོ་ཅིག་གིས་སྤར་གོག་
དེ་སྒྲོག་པར་བོར་ནས་བྱེས་འདི་ལྟར་ཡེ་མི་བྱའོ། ཟེར་གྱིན་འདུག་པས། ཀྱང་པོ་འདི་ཅི་ལ་མ་མགུ་ན་
སྟམ་པ་ལ། ཁོང་གི་དེ་སྟོ་ཅིག་ཡིན་པར་འདུག་དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་ངེད་ཅག་ས་ཚུབ་ཅན་འདི་འདྲ་
བྱིས་ཡེ་མི་བྱའོ་གསུང་།

ངས་ཀྱང་བེ་བུམ་འདི་གསང་བར་པངས་སྟམ་ནས་རེ་རེ་གཉིས་གཉིས་ལ་བསྐྱས་པས། ལ་ལས་

ཞུས། ལ་ལས་བརྒྱས་བྱ་བ་གསུང་སྐད། ཕྱིས་བརྒྱས་པའི་དཔེ་དེ་ལས་འཕེལ་བ་ཆོན་ཅིག་ཡོད་དེ། དེ་ལ་བྱིར་མི་བརྟུབ་པས། ང་རང་གི་དཔེ་འདི་ལ་བྲིས་ཤིག་གསུངས་ནས་ཡངས་པར་མཛད་དེ། ད་རེ་རེ་མ་བྲིས་ན་སྒོ་ངན་པ་ཡིན་ནོ་བྱ་བ་ཡང་གསུང་། དེ་བས་འུ་ཅག་རྟེན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་འདོད་པ་རྣམས་ལ་ཡང་གཞོད་པ་སྦྱེལ་བས་ན། དགྲའི་འདུ་ཤེས་བྱས་ལ་སྤང་། འདིག་རྟེན་པའི་གཏམ་དང་གས་ལས་ཀྱང་། མངའ་ཐང་མཐའ་རྒྱས་ན་སྟུག་བསྐྱེད་མཆོད་ལ་ཟེར་ཏེ། དང་པོ་རང་གཅིག་ལུ་སྟུག་བསྐྱེད་བྱས་པས་ཆོག་ཅ་ན། ཁྱིམ་ཐབ་རེ་བྱས་པས་བྱ་དང་བྱ་མོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟུག་བསྐྱེད་བྱེད་དགོས་པས། ཆོས་ནས་ཀྱང་། ལྷ་མཆོག་རྣམས་ལ་མགོ་བོ་རི་སྟེད་པ། དེ་ལས་བྱུང་བའི་སྟུག་བསྐྱེད་དེ་སྟེད་དོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ་གསུང་།

བརྟུ་བྱག་པ། བཙོན་འགྲུས་ལ་སྟོབ་ཚུལ།

༥ དེ་ལྟར་བཟོད་པས་བཙོན་འགྲུས་བཙམས་ཞེས་འབྱུང་བས་ན། བཟོད་པའི་རྗེས་ལ་བཙོན་འགྲུས་སྟོན་པ་ལ། དང་པོ་བསམ་པ་ཅི་ལྟ་བུས་འབད་པར་སྟོན་པ་ནི།

དགེ་བའི་ཆོས་ལ་བཙོན་འགྲུས་ཚུམ་པས། །

ཤིན་ཏུ་འདིགས་སར་བྱིན་པའི་མི་བཞིན། །

རྟག་ཏུ་བསམ་པ་ཀུན་གྱི་གྲོགས་ཡིན། །

ཡང་ན་འགྲོག་དགོན་མི་བཟད་འབྱམས་བཞིན། །

ཡང་ན་བཙོན་དོང་བྱ་རྩེད་མ་བཞིན། །

ཁང་བ་མེ་འབར་རང་དང་མ་བཞིན། །

རྟག་ཏུ་བསམས་པས་དགེ་ཆོས་འབང་བ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་ལེ་ལོ་ཅན་གྱིས་བདག་གི་དོན་ཡང་མི་རུས་ན། གཞན་གྱི་དོན་ལྟ་ཅི་སྟོས་པས། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་གཞན་དོན་བྱེད་པ་རྣམས་གྱིས་བཙོན་འགྲུས་ཚུམ་དགོས་ལ། དེ་ལ་

འཇིགས་སར་བྱིན་པའི་མི་འདྲ་བ་ཅིག་དགོས་ཏེ། ཆོང་པ་ལྟ་བུ་དེ་འཇིགས་སར་བྱིན་ཅ་ན། དག་
བྱང་གིས་དོགས་པས་ཁུར་ཆ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་སྦྱིམ་པར་བྱེད། འཇིགས་ས་དེ་ནས་ལྷན་ཏུ་ཐར་
པར་འདོད་པས་མི་མཁྱོགས་མི་བྱལ་ཅམ་དུ་ཤར་འགོ་བ་བཞིན་དུ། ཆོས་ཀྱི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཆེ་
འདིའི་ནམ་ཁྱོག་ལ་སོགས་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་སྦྱིམ། འཁོར་བ་དང་དཔེ་སོང་དང་། ཐེག་པ་དམན་པའི་
འཇིགས་པ་ལས་ལྷན་ཏུ་ཐར་བར་བྱ་བའི་བྱིན། དགེ་བ་བྱི་དུས་སྤྱི་འཇོག་པར་ཡུན་རིང་ལ་ངར་
དག་པ་བར་མ་ཆད་པར་སྒྲིག་པ་སྦྱོང་ཞིང་དགེ་བ་ལ་འབད་པར་བྱེད་པའོ།

ཡང་ན། ལྟོ་བལ་ཀྱན་ན། བགས་འཐིབས་བོ་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་བ་ཡོད་པ་དེར་ཕྱགས་ཆོལ་བའམ།
མེ་ཏོག་ལ་སོགས་པས་དྲངས་ནས་བྱིན་པས། ལམ་འཆོལ་ནས་ད་བྱིན་པས་ཐག་ཉར་འགོ་འམ་རིང་
དུ་འགོ་རང་ཆ་མེད་པའི་དུས་སྟེ། མི་དེ་ཡི་ནམ་ཁྱོག་ལ་བགས་མཐའ་མེད་འདི་ནས་ཐར་ནས་ཉེ་དུ་
འབྲེལ་པའི་གོང་ཡུལ་དུ་བྱིན་པའི་དུས་ནམ་འོང་སྒྲམ་ནས་གདྲངས་ནས་འདུག་པ་དེ་ལྟར། འཁོར་
བ་འབྲོག་དགོན་པ་དང་འདྲ་བ་སྟུག་བསྐལ་གྱི་གནས་འདི་ནས་ཐར་ནས། ལྷ་དཔེ་ལས་འདས་པའི་
གོང་ཁྱེར་དུ་ནམ་བྱིན་པར་འཇུར་སྒྲམ་པ་ལས། གཞན་མི་སེམས་པར་བཅོན་འགྲུས་ལ་འབད་དགོས་
ཏེ། དེ་གཉིས་ནི་གཙོ་བོར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བཅོན་འགྲུས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་གསུང་།
ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ན། སུ་རྒྱལ་པོའི་བཅོན་དོང་དུ་ཚུད་པའི་མ་འགོ་འཆག་ཉལ་འདུག་
ཐམས་ཅད་དུ་དབྱེད་ཏེ། ཇི་ལྟར་བྱས་ན་ངའི་སྤྱི་བཅོན་དོང་ནས་ཐར་བར་འཇུར་སྒྲམ་ནས། བྱ་བ་
ཐམས་ཅད་སྤྱི་དེའི་ཆེད་དུ་བྱེད་པ་བཞིན་དུ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
འཁོར་བའི་བཅོན་དོང་ན་སྟུག་བསྐལ་བ་མ་བཟོད་པས། ཇི་ལྟར་བྱས་ན་འདི་ནམས་བཅོན་དོང་ནས་
ཐར་བར་བྱ་སྒྲམ་པ་ལས། གཞན་མི་སེམས་པར་དེའི་ཐབས་ལ་འབད་པའོ།

ཡང་ན་ཁང་པ་མེ་འབར་བའི་ནང་དུ་རང་དང་རང་གི་མ་ལ་སོགས་པ་ཚུད་པ་ལ། རང་གིས་
ཁོས་ནས་བྱིན་ཏེ་རྒྱུང་པ་ལ་གཅིག་བྱིར་བོར་བའི་དུས་སྟེ། བྱི་མིག་བསྟན་པས་མ་ལ་སོགས་པ་ལུས་
པ་མཐོང་བས། རང་ཁང་པ་མེ་འབར་བའི་སྒྲིབ་ཀྱིས་སྒྲག་བཞིན་དུ་ནང་དུ་ལོག་ནས། མ་འདོན་པར་
བྱེད་པ་བཞིན་དུ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཀྱང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་འབད་པར་བྱེད་གསུང་།

ཕྱི དེ་ལྟར་འབད་པར་བྱ་བའི་དགེ་བའི་ཆོས་ཀྱང་གང་ཡིན་ན། ཐོས་བསམ་སྒྲུབ་གསུམ་ཡིན་
པས་དེ་ལ་ངེ་ལྟར་འབད་པར་བྱ་བར་སྟོན་པ་ནི།

ཐོས་པ་དག་ལ་བཙུན་འགྲུས་ཚུ་མ་པ། །

ཤེས་རབ་ཞན་ཅིང་འཛིན་སོགས་ཞན་པས། །

ཐོས་པ་གཙུག་པོར་བྱ་བར་མ་གནང་། །

མན་ངག་དག་གིས་སྐྱབ་པ་གཙུག་བྱ། །

ཐོས་པའི་བག་ཆགས་ཡོན་ཏན་ཆེ་ཡང་། །

དེ་བས་རྒྱབས་ཆེའི་སྐྱབ་པས་དུས་འདལ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྤྱིར་མ་བསྐྱོམས་པའི་ཆོས་ཀྱིས་སངས་མི་རྒྱ་བས་བསྐྱོམ་དགོས། སྐྱོམ་པ་ལ་
ཤེས་རབ་དགོས་པས། བཟོད་བྱ་ཐོས་པ་བཅའ་བར་བྱ། དེ་ནས་ནགས་སུ་གནས་པར་བྱ། ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པས། དང་པོ་ཐོས་པ་ལ་བཙུན་འགྲུས་ཚུ་མ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། པོ་ཏོ་བའི་ཞལ་
ནས་ཐོས་པ་བྱས་པས། དོན་ཡང་མི་གོ་ཆོག་ཡང་མི་ཟིན་པར། ཆེ་ཤིལ་གྱིས་ཆོས་མང་པོ་ཉན་པ་དེ་ལ།
ཁོང་ཀུན་དང་པ་ཆེ་བར་བྱེད་པར་འདུག་སྟེ། དས་ནི་དེ་ཙམ་ཚུང་བར་མཐོང་བྱ་བ་གསུང་སྟེ། དེ་
བས་ན་དེ་ལྟ་བུ་དེ་ཐོས་པ་ལ་གཙུག་པོར་བྱ་བར་མ་གནང་བས། ཡང་དག་པའི་སྒྲ་མ་ཅིག་ལ་ཉམས་སུ་
བྲང་བའི་རིམ་པ་སྒྲོར་ཅིག་ཅམ་ཞུས་ལ་སྐྱབ་པ་གཙུག་པོར་བྱ་གསུང་།

འོ་ན་སྟོབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱའི་རྒྱ་བག་པ་མེད་པའི་ས་བོན་ཁོ་ན་ཐོས་པའི་
བག་ཆགས་ཡིན་པར་གསུངས་པས་དོན་ཆེ་བར་འདུག་མོད་སྟུང་ན། དེ་ལྟར་ཐོས་པ་ཡོན་ཏན་ཀུན་
གྱི་གཞི་ཡིན་མོད་ཀྱི། དེ་ལ་འབྲམས་ན་དོན་ཚུང་བས། ཐོས་པའི་རྗེས་འདུག་སྐྱབ་པ་གཙུག་པོར་བྱེད།
ཅས་པ་ལྟར་ཡིན་པས། ཐོས་པ་བས་པན་ཡོན་གྱི་རྒྱབས་སྐྱབ་པ་ཆེ་བས། མདོ་ནས་སྟོག་པ་བ་གསྐྱ་
སྤང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་དང་མཉམ་པས་ཀྱང་། བསམ་གཏན་པ་ཅིག་ལ་བསྟེན་བཀའ་བྱ་བར་གསུངས་
པས་ན། བྱེད་སྟོགས་ཤེས་ཅམ་རེ་མཉན་ལ། དེ་ནས་སྐྱབ་པ་ལ་གཙུག་པོར་བྱེད་པའི་བཙུན་འགྲུས་ཀྱིས་
དུས་འདས་ལ་སྐྱེ་བ་དོན་ཡོད་པར་བྱའོ།

༥ བཙུན་འགྲུས་ཀྱི་ཡུལ་དེ་ལྟ་བུ་ལ། སྒྱུར་བ་ཅི་ལྟ་བུས་འབད་པར་བྱ་བ་སྟོན་པ་ནི།
གྲོལ་བ་དོན་གཉེར་བཙུན་འགྲུས་ཚཱ་པས། །
སེམས་བྱ་བ་བཞིན་དུ་མི་བྱ། །
ཁམས་པའི་སྟོགས་ཆེན་ལམ་དུ་འཇུག་བཞིན། །
སྒོད་བྱས་རྒྱན་མ་ཆད་པས་འཇུག་བྱ། །
དར་ཅིག་བརྒྱགས་པས་གར་ཡང་མི་བྱིན། །
འགྲོ་ནི་ཡེ་འགྲོ་བན་མཆོང་ས་མེད། །
དེ་སྐད་གསང་བུར་སྒྲུ་ཡལ་དེ་གསུང་། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བའི་ཐར་པ་ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་དོན་དུ་
གཉེར་བས། དེའི་རྒྱ་ཚོགས་གཉིས་སོག་པ་ལ་བཙུན་འགྲུས་ཚཱ་པར་བྱེད་པས། སེམས་ཅན་མགོ་ལ་
ཁུར་ཆེན་འཁུར་བ་ཡི། སེམས་དཔའ་མཆོག་ནི་དལ་གྱིས་འགྲོ་མི་མཛོམས། །བདག་གཞན་སྟོ་ཚོགས་
འཆིང་བས་དམ་བཅིངས་པས། །བཙུན་པ་བརྒྱ་འཁུར་དག་དུ་བྱ་བའི་རིགས་ཞེས་གསུངས་པས། སེ་
མོ་བྱ་བ་ལྟར་བྱས་པས་མི་འོང་སྟེ། རྒྱལ་སྟོད་ཀྱི་སེམས་བྱ་བའི་ཡུལ་དེར་ཇག་པ་བྱུང་ནས། ར་མདའ་
བྱེད་པ་ལ་མི་རྟབ་ཤོས་ཅིག་གིས་མདའ་གཞུ་སྒྲངས་ནས་བརྒྱགས་པས་སྟོལ་འདོས་པས་གཞུ་བཅག་
ཡང་བུའི་གཞུ་སྒྲངས་ནས་བརྒྱགས་པས་ཀྱང་བཅག་ནས། བ་ཆད་དུ་བྱིན་ནས་དགའ་ལ་གནད་མ་
འཕྲོད་པར་བྱས་ནས། ཁོང་རང་ཆོ་སྒྲངས་ཞན་དེ་རི་ལོག་ནས་བྱུང་བ་བཞིན་ནམ། ཡང་བསམ་ཡས་
སྟུན་ལ་གསུམ་རྒྱལ་བ་བྱང་ཆུབ་ཀྱིས། མ་རིན་ཆེན་མཆོག་ལ་བགྲོ་སྤྲོང་མ་ཐུབ་པས། རྒྱ་གར་དུ་ཆོས་
ཉན་དུ་འགྲོ་བེར་བས། རྗེའི་མཆོད་རྟེན་ན་ཡར་བང་བརྒྱགས་པ་ལྟར་དར་ཅིག་ཏུ་བཅའ་མིག་སྒྲངས་
སྒྲངས་སུ་བྱས། དེ་ནས་ཐོར་ནས་འཛོག་པ་དེས་མི་འོང་གསུང་།

འོ་ན་རི་ལྟར་བྱེད་ན་ནན་ཏར་ཆོས་བྱེད་པ་ལ། ཁམས་པའི་སྟོགས་པ་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་འདྲ་བ་
ཅིག་དགོས་པ་ཡིན་གསུང་། ཁོ་ལམ་དུ་ཞུགས་པའི་དུས་སུ་ཡེ་མི་འགྲོ་བ་བཞིན་དུ། རྟ་བཟའ་མི་
བཟའ་མང་པོ་ཉོས་ནས་སོས་དལ་བྱེད། དེ་ནས་ཁོ་རང་འགྲོ་བའི་ཆོགས་ལ་བབ་པའི་དུས་སུ་ཁ་བ་

བྱང་ཡང་མི་བཤོལ། དག་འདུག་ཟེར་ཡང་མི་བློགས་ཕྱེན་ལ། ལ་ལས་ཁལ་འདྲིན། ལ་ལས་ཁུར་ཅ་
འཁུར། ལ་ལས་འཐབ་ཆས་བྱས་ནས་འགོ་བ་དེ་བཞིན་དུ། རང་ཅག་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་
དུ། ལྷས་སེམས་ཁོང་སྒྲོང་ནས། ལྷས་པ་ཡུན་རིང་བ་བར་མ་ཆད་པར། ཞེ་ཆེན་པོ་མནན་པ་ཅིག་གིས་
བྱེད་དགོས་པ་ཡིན་གསུང་། བྱང་པའི་ར་མདའ་བ་བཞིན་དུ་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན། དར་ཅིག་གིས་གར་
ཡང་མི་བྱེད་ཏེ། རིགས་པའི་རིམ་དང་བྱ་བའི་རིམ་གྱིས་ནི། རྒྱལ་བར་འགྱུར་གྱིས་ཐང་གཅིག་གིས་
མི་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་ཡིན་པས། གསང་སྤར་འདས་པའི་ནལ་འབྱོར་པ་ཤེས་རབ་རྩོ་
རྩེའི་ཞལ་ནས། འགོ་ནི་ཡེ་འགོ་པན་གྱིས་མཆོངས་ས་མེད་གསུང་སྟེ། དེད་ཅག་ཡེ་མི་འགོ་བར་པན་
གྱིས་མཆོངས། རི་བོ་བགས་ཀྱི་འདྲེག་ ཉ་ནི་བགས་ཀྱིས་ཟ། དོན་ཆེན་བགས་ཀྱིས་གཉེར་བྱ་བ་ཡིན་
གསུང་སྟེ།

༥ དེ་ནས་བསམ་པ་དང་སྒྲོར་བ་སྤུན་སུམ་ཆོགས་པས་དགེ་བའི་ཆོས་ལ་འབད་ན། ཆོས་ཀྱི་
བདེ་བའི་རོ་སྒྲོང་བར་སྟོན་པ་ནི།

སྤྱབ་ལ་བཙོན་འགྲུས་ཚོམ་པར་བྱེད་པས། །

རི་སྒྲིད་མ་གོམས་པ་ཡི་རིང་ལ། །

ཆོས་ལ་ཞུགས་པའི་བདེ་བ་དག་དང་། །

འདོད་པའི་བདེ་བ་དག་གི་མཆོན་ཉིད། །

ཐན་མར་ག་སྤྱབ་ཟ་མཆོངས་ཡིན་ཀྱང་། །

མ་བསྐྱབས་ག་སྤྱབ་ཟ་ཞིང་ཐན་མིན། །

མ་གོམས་གང་ཟག་དག་ཀྱང་དེ་བཞིན། །

ཆོས་ལ་རིམ་གྱིས་ཞུགས་པའི་མཁས་པ། །

ཉམས་སུ་སྒྲོང་བས་བསྐྱབས་པའི་སྤྱགས་འབྲ། །

དེ་བས་ཉམས་སུ་སྒྲོང་བྱིར་འབད་བྲ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བྱ་བའི་ཆ་སྤྱབ་པ་ལ་བཙོན་འགྲུས་ཚོམ་པར་བྱེད་

པ་ལ། དེ་མ་གོམས་པའི་དྲུག་ན། དེ་ལ་སློ་འགྲོར་མི་བརྟུབ་པ་ནི། དཔེར་ན་བྱང་པའི་རྟ་ལ་ཟན་བྱིན་
པ་བཞག་ནས། ག་ཕུབ་འགམས། སྤང་རྩ་ལས་སྦྱིས་པའི་སྤང་མ་སྤང་ཅིའི་ནང་དུ་བརྟུག་ཀྱང་དེ་ནས་
ཐོན་ནས་སྤང་མའི་ནང་དུ་འགྲོ་བ་ལྟར། སྦྱོན་ཆོས་ལམ་གོམས་ཤིང་ཆོས་ཀྱི་རོ་མ་ཆོར་བའི་གང་
ཟག་དག་ཀྱང་། ཆོས་བོར་ནས་འདོད་པ་ལ་བྱིས་ཁྲག་མཐོང་བ་ལྟར་བྱེད་ལ། དེ་ནས་སྤང་མ་ཅིག་གིས་
སངས་རྒྱུ་རྩེས་སུ་དྲན་པ་ནས། སློ་རིམ་གྱིས་ཁྲིད་ནས་བསམས་པས་ཆོས་ཀྱི་རོ་ཆོར་བའི་མཁས་པ་
རྣམས་རང་གི་ཆོས་ཀྱི་བདེ་བ་ཉམས་སུ་ཁྱོང་བས། ཟན་མར་ལ་བསྐྱབས་པའི་བོད་ཀྱི་རྟ་ཕྱགས་ཀྱུན་
ལག་པ་དེང་བྱས་ན་རྩ་བ་འཕྲོ་བཅད་ནས་འོང་བ་བཞིན་ནམ། སྤང་ཅི་ལས་སྦྱིས་པའི་སྤང་མ་སྤང་
མའི་ནང་དུ་བརྟུག་ཀྱང་། དེ་ནས་དོན་ནས་སྤང་ཅིའི་ནང་དུ་འགྲོ་བ་ལྟར་རམ། དྲིས་པ་ཅིང་མའི་
བདེ་འབྲས་འདོད་པ་ལྟར་གཏང་ཡེ་མི་བྲ་བ་ཅིག་འོང་སྟེ། བོ་དོ་བའི་ཞལ་ནས། ཡུང་བ་ཡུང་བའི་ཨ་
སྒྱུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདེ་བ་ཕྱོགས་གཅིག་དུ་བྱས་པ་བས། ཁམས་པ་ཡུང་བའི་ཆོས་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེ་བ་
ཡིན་གསུང་། ཆོས་ཀྱི་བདེ་བའི་རོ་ཆོར་བ་ནི་སྦྱིད་ཀྱིས་སྦྱིད་སྦྱབ་པ་ཡིན་པ་ལ། དེ་བཞག་ནས་འདོད་
པའི་བདེ་བ་སྦྱག་གིས་སྦྱག་སྦྱབ་པ་ལ་ཅང་ཅང་འདྲ་བ་འོ་ཅག་ལས་ཅང་འོང་ངམ་གསུང་། དེ་བས་
ན་ཆོས་ཀྱི་བདེ་བའི་རོ་ཉམས་སུ་ཁྱོང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། སྦྱིས་བྱ་གསུམ་ལ་གོམས་པ་ཆེར་འབད་པར་
བྱའོ་གསུང་།

༥ དེ་ལྟར་ད་རེས་གོམས་པ་ཆེར་བྱས་ན། མ་འོངས་པ་ན་འབད་ཚོལ་བྱ་མི་དགོས་པར་འབྱུང་
བར་སྟོན་པ་ནི།

ཟངས་རྩབ་གྲེན་ལ་སྦྱིལ་བ་བཞིན་དུ།
ཆེ་འདིར་ཤི་བསྐྱམས་མ་བསྐྱམས་འབད་ན།
ལ་ཁར་ཐོན་པའི་ཟངས་རྩབ་བཞིན་དུ།
མ་འོངས་པ་ན་འབད་ཚོལ་མི་དགོས།
ལྷན་གྱིས་བྱུབ་པས་ངང་གིས་བོགས་ཆེ།

ཞེས་གསུངས་སོ། དེ་ཡང་ད་རེས་ཀྱི་ཆེ་འདི་ལ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སློ་འདི་བསྐྱོག་པར་དཀའ་མི་

དཀའ་དཔེར་ན། ཟངས་ཀྱི་པ་བོང་ཆེ་ལ་མཁྱེགས་པ་འདྲ་ས་མེད་པ་ཅིག་བྱེ་མའི་རི་ཅིག་གི་སྐྱེད་པ་
ན་འདུག་པ་ལ་ཁར་འདོན་པའི་དཀའ་ལས་ཅམ་སྟེ། ཟངས་རྩབ་དེ་ཡར་ལ་སྒྲིལ་ན་མར་ནུར་གྱིས་
འོང་བས། ལ་ཁར་ཐོན་པ་དཀའ་བར་འདུག་ཀྱང་། འབད་འབྱུངས་བཏོན་པས་ལན་གཅིག་ཐོན་པན་
ཆད། འགྲིལ་ཅིག་བསྐྱར་བས་ཆོག་པར་འགོ་ལ། ལ་ཁར་མ་ཐོན་པར་མར་ལ་ལན་གཅིག་ཤོར་ན། དེ་
ནས་ཡར་སྒྲིལ་བ་ལ་ཆ་ཆད་གསུང་། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་འོ་ཅག་ད་རེས་མི་ལུས་ཐོབ་པ་འདི། ཟངས་
རྩབ་རི་སྐྱེད་ན་འདུག་པའི་ཆོང་ཡིན་པས། ད་རེས་འབད་དགོས་པ་ཡིན་པ་ལ། ཆོས་བྱེད་པ་ཡིན་
ཟེར་ནས། ད་ཡགས་བྱས་ཅ་ན་རེས་རང་ལ་མ་བཏུབ་སྟེ། དད་པ་སྒྲ་སྒྲམ་གཏུང་ལ་ཡར་བར་སོང་།
རེས་གོགས་གྱིས་མ་བཏུབ་སྟེ། ཁྱོད་བས་ང་ཐུར་སོང་། རེས་དགེ་བཤེས་གྱིས་མ་བཏུབ་སྟེ། སློབ་དཔོན་
རང་ཨ་ན་ལར་སོང་། རེས་མཐུན་རྒྱུན་གྱིས་མ་བཏུབ་སྟེ་རང་གི་ཤ་ལ་མ་ཐོས་ཅམ་དུ་འདུག་ཀྱང་།
སྤྱག་བསྐལ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཁྱད་དུ་བསད་ནས་བྱེད་དགོས་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་ཕྱིར་བྱུང་བའི་སྤྱག་བསྐལ་
ནི་སྤྱག་བསྐལ་ཟད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས། དོན་ལ་སྤྱག་བསྐལ་རང་མིན་པས་འདི་ལ་བཟོད་པར་
བྱེད་དགོས། དབྱལ་བ་ལ་ལྟོས་ན་སྤྱག་བསྐལ་ཆུང་དག་གི་རྩོ་སྐད་གཅིག་ཀྱང་མེད་པས། ཆོས་ཆེད་དུ་
སྤྱག་ཁྱུག་པར་བྱས་ལ་ཆོས་མགོ་ཅི་ཐོན་བྱ། ད་རེས་རྩ་བ་བཞི་གཅིག་མགོ་ཐོན་ན། ལ་འདོས་པ་རང་
ཡིན་ཏེ། ལ་ཁར་ཐོན་པའི་ཟངས་རྩབ་དང་འབྲ་བ་ཡིན་གསུང་།

ད་རེས་ཤིན་དུ་བྱ་དཀའ་བའི་དུས་ཡིན་པས་ཞིང་ཁམས་ནམ་དག་ཀྱན་དུ་བསྐལ་པར་ཆོས་
བྱས་པ་བས། འདིར་སྔ་རྩོ་གཅིག་ཆངས་པར་སྤྱད་པ་བསོད་ནམས་ཆེ་བ་ཡིན་གསུང་། དེ་ཕྱི་མ་ལ་
ནམ་སྒྲིན་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འཕེལ་གྱིས་བཏབ་པ་དང་། དེའི་སྟེང་དུ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་ནམས་གྱིས། དུན་གྱིས་བསྐྱབས་པས་ཕྱི་མ་ལ་བསྟེགས་མེད་པར་འགོ་སྟེ། འབད་ཚལ་མི་
དགོས་པར་ལྷན་གྲུབ་དུ་འབྱུང་བས། རང་བཞིན་གྱི་ནལ་འབྱོར་པ་ལྟ་བུ་འོང་བ་ཡིན་པས། ད་རེས་
བག་ཆགས་ཐེབས་ངེས་སུ་བྱ་བ་གལ་ཆེ་གསུང་། ད་རེས་རྟོག་སྒྲ་འབྲིང་ན་ཟངས་རྩབ་ལ་ཁར་མ་ཐོན་
པར་ཤོར་བ་དང་འབྲ་སྟེ། ངན་སོང་དུ་སྟེས་ནས་མཐོ་རིས་དང་ཐར་པའི་མིང་མི་ཐོས་པར་འགོ་བས།
ད་རེས་ནི་ཤི་སྤྱ་གཟིངས་ལ་ཆོས་ཀྱི་རོ་ཅི་ཆོར་བྱའོ་གསུང་།

༄ འོ་ན་ད་རེས་སྤྱབ་པ་དེ་ཅམ་དུ་དཀའ་ན། འོ་ཅག་གིས་ནམ་གྲོལ་ཅང་ཐོབ་བམ་སྟམ་ན། དེ་

ཐོབ་པའི་ཐབས་སྟོན་པ་ནི།

ཐབས་དང་ལྡན་པའི་ལས་ཀྱི་སྐབས་སུ།
ཡི་སྟོམ་ཟེར་བའི་རྟོགས་པ་དཔེར་བྱས།
སྟོང་ནས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་འདོད་ན།
མིག་རྒྱུད་ཡིད་བསྐྱེད་སེམས་རྒྱ་ཡིད་བསྐྱེད།
ཁོང་སོས་ཡིད་གདལ་བྱ་བྱད་ཀྱན་བོར།
ཚུལ་ཁྲིམས་གཙང་བྱས་ཐབས་ཚུལ་ཀྱན་གྱིས།
ཆོགས་གསོག་སྐྱབ་སྟོང་རྣམ་གྲོལ་མི་རིང་།

ཞེས་གསུངས་སོ། དེ་ཡང་མདོ་སྡེ་རྒྱན་གྱི་ཐབས་དང་ལྡན་པའི་ལེའུའི། ཤིན་ཏུ་དཀའ་བའི་
ལས་ནི་ངོ་བོ་སྣ་ཆོགས་པ། བསྐྱལ་བ་མང་པོས་མཐར་ཕྱིན་མངོན་བཙུན་བདག་ཉིད་ཅན། རྒྱལ་
སྲས་རྣམས་ནི་ལྷས་དང་ངག་སེམས་རང་བཞིན་གྱི། ལས་རྣམས་དག་གིས་འདི་ན་ཡིད་འབྱུང་
འཇུག་བཤེད། ཅེས་པའི་སྐབས་སུ་འདི་གསུངས་ཏེ། དགེ་བཤེས་པོ་རྟོ་བ་ན་མགོ་ན་བཞུགས་པའི་
དུས་སུ། དགེ་བཤེས་སྐུ་སྣ་བའི་ཁང་པོ་ཡི་སྟོམ་གཞོན་ཏུ་གྲགས་བྱ་བ་དེ། རུག་པ་ནས་པོ་རྟོ་བ་ལ་
ཞེས་ལ་བྱོན་ནས། བཞུད་ཁར་ཕྱི་ཕྱག་མཛད་ནས། རྣམ་གྲོལ་སྐྱབ་པ་ལ་མིག་རྒྱུད་བསྐྱེད་སེམས་
རྒྱ་བསྐྱེད། ཁོང་སོས་གདལ། ཆོ་འདིའི་བྱ་བྱད་བོར། ཚུལ་ཁྲིམས་གཙང་སིང་ངེ་བསྐྱུང་ཞིང་། ཐབས་
ཚུལ་སྣ་ཆོགས་ཀྱིས་ཆོགས་གསོག་ཅིང་སྡིག་པ་སྟོང་བ་ལས་ཐབས་གཞན་ཅང་བདོག་གས་ཞུས་
པས། པོ་རྟོ་བའི་ཁལ་ནས། དེ་ཁོ་ན་ལས་མེད་ཀྱིས་བྱ་བ་བརྟུང་ནས་གསུང་སྐྱད། ཁོང་གི་རྟོགས་པ་
དཔེར་བྱས་ཏེ། རང་ཅག་ཀྱང་སྟོང་ནས་རང་མགོ་རང་གིས་མི་འཆོག་ཅིང་། རང་གིས་རང་མི་སྟེ་
བར་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་སྐྱབ་པར་འདོད་ན། མིག་རྟོག་སྣར་གཏད་པས་མི་འོང་། རྟོགས་
པའི་སངས་རྒྱས་ཅན་སྐྱབ་པ་ཡིན་པས་མིག་རྒྱུད་ཡིད་ཅན་བསྐྱེད་སེམས་ཀྱིས་གསུང་།

དེ་ལ་གང་ཞིག་དཔག་མེད་དུས་གནས་ཤིང་། སེམས་ཅན་དཔག་ཏུ་མེད་དོན་དུ། བྱང་ཆུབ་
དཔག་ཏུ་མེད་འདོད་པས། དགེ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་བྱེད་པ། དཔག་ཏུ་མེད་པ་རྣམ་བཞི་ཡིས། ཆོགས་

གྱིས་བྱང་ཚུབ་རྟེན་མི་དཀའ། ཞེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྐྱབ་དགོས་པས་ན་སེམས་རྒྱ་ཡིད་ཅམ་བསྐྱེད་
ནས་བྱེད་དགོས་གསུང་། དེ་ལ་སེ་མོ་གྲུ་པའམ། ལ་གསུམ་རྒྱལ་བ་བྱང་ཚུབ་ལྟར་བྱས་པས་མི་འོང་།
ཁམས་པའི་སྒྲོགས་པའམ་བྱང་པའི་ར་མངའ་བ་ལྟར་བྱེད་དགོས་པས་ན། ཁོང་སོས་ཡིད་ཅམ་གདལ་
ནས་བྱེད་དགོས་གསུང་། མི་གཅིག་གིས་ཆོ་འདི་བྱི་གཉིས་མི་འོང་བས། མི་ཤ་ཆགས་པའི་བཙོན་
འབྲོས་པ་ལྟར། ཆོ་འདིའི་བྱ་བ་ངན་པ་དང་། རྩོམ་སྐྱ་ཆེ་ཆེ་ཐམས་ཅད་བོར་ནས་ཆོས་བྱེད་དགོས་
གསུང་། དེ་ལྟར་བྱེད་པ་ལ་གཞི་མ་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་བརྟེན་དགོས་པས་སེམས་ལ་འཁྲིས་ཡེ་མེད་པར་བྱ།
དེ་ཡང་ད་ལྟ་ལྟར་བ་མི་འབྱུང་བའི་དྲུས་མིན་པས། བཤགས་པར་འོས་པ་རྣམས་བཤགས། བསྐྱམ་པར་
འོས་པ་རྣམས་བསྐྱམ། བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་འོས་པ་རྣམས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་གཙང་སིང་རེ་བ་
བྱས་ནས། བཤགས་བསྐྱམ་གྱིས་ངེས་པར་སྦྱང་བའི་དྲུས་ཡིན་གསུང་།

དེ་ཡང་བསོད་ནམས་མ་བསགས་པ་ལ་མི་འོང་བས། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན། བྲོགས་
དམ་པ་དང་འབྲོགས། སྒྲིག་པའི་བྲོགས་པོ་སྤངས་ནས་དཀོན་མཆོག་མཆོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཐབས་
ཚུལ་ཀུན་གྱིས་ཆོགས་གསོག་དགོས། དེ་ལྟར་བྱེད་སྟངས་མི་འདོད་པ་དེ་ལས་ངན་གྱིས་བསྐྱིབས་པ་
ཡིན་པས། སྟོན་བསགས་ཀྱི་སྒྲིག་པ་ཐམས་ཅད་སྟོབས་བཞིའི་སྟོན་ནས་དག་ངེས་སུ་སྦྱོང་། དེ་ལྟར་བྱས་
ན་སྦྱོར་བྱ་གསུམ་གང་ལ་སོ་ཐེབས་ཀྱང་རྣམ་གྲོལ་མི་རིང་བར་འོང་སྟེ། རང་ཅག་གང་ཡང་སྟོམ་མི་
ཁོམ་པ་འདི་ལ་སྦྱོན་ཅིག་གང་འབྱ་བ་གསུང་རྒྱུ།

༥ དེ་ལྟ་བུའི་བཙོན་འགྲུས་གྱིས་རྣམ་གྲོལ་སྦྱབ་པར་བྱེད་པ་ལ། དེའི་མི་མཐུན་པའི་བྲོགས་
མོད་ལྷམ་སྤང་བར་སྟོན་པ་ནི།

- འཁོར་ལོ་བཞི་ནི་ཁྱོད་མངའི་སྐབས་སུ།
- བཙོན་འགྲུས་ཚུམ་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས།
- སྤང་བའི་གཞེངས་བསྟོད་གཉིས་ཀྱི་བར་གཞུག།
- སྦྱིད་མ་ལུག་པར་བཙོན་འགྲུས་སྤར་གཞུག།
- མདོ་ཁམས་སུད་མེད་སྤྱི་ཆོག་དཔེར་བྱས།

སྟག་རལ་ཅན་ཅིག་གཡས་ན་བཟུ་སོགས། །
མཐུན་ཡུལ་ལ་སོགས་ཐམས་ཅད་འཛོམས་པ། །
དེ་དག་ལ་ལྟོས་རང་ཅག་ཡི་ཐུག། །
ཐྱོགས་གཞན་མཐའ་དག་ཀྱན་ནས་བལྟས་ན། །
འཁོར་ནས་བཞི་ཡང་འདི་ན་རྒྱ་ཞིང་། །
ཐེག་ཆེན་ངོམ་ཞིང་འདི་ན་སྤྱད་ཡོད། །
རྒྱལ་པོ་མེད་པས་རང་དབང་རང་ཆ། །
ལྟ་ཅིག་ཆོས་ཐུང་བཤེས་གཉེན་དེ་ལས། །
ལྟག་པ་འཛོམས་བྱ་སྤྱིང་ནའང་རབ་དཀའ། །
བདག་གི་ལེགས་སྤྱོད་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལྟ། །
སྤྱོད་བསོད་བསགས་པས་འདི་དག་དང་ཐད། །
དེ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་བལྟས་ན། །
ཁོང་དག་དགའ་ཞིང་ཆོས་ལ་འཇུག་བྱ། །
དེ་ལྟར་བསམས་པས་སྤྱད་བབ་གཟེངས་བསྟོད། །
བཙོན་འགྲུས་རྒྱན་མི་འཆད་པའི་ཐབས་ཆེན། །

ཞེས་གསུངས་སོ། དེ་ཡང་བཤེས་པའི་སྤྱིང་ཡིག་གི་ །མཐུན་པར་ཀྱུར་པའི་ཡུལ་ན་གནས་པ་
དང་། རྒྱེས་བྱ་དམ་པ་ལ་ནི་བཞེན་པ་དང་། །བདག་གི་ལེགས་སྤྱོད་སྤྱོད་ཡང་བསོད་ནམས་
བཀྲིས། །འཁོར་ལོ་ཆེན་པོ་བཞི་ནི་ཁྱོད་ལ་མངའ། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། །ནམ་གྲོལ་སྐྱབ་པ་ཆོས་ལ་
བཙོན་འགྲུས་ཚོམ་པར་འདོད་པ་ནམས་ཀྱིས། །འབྲོམ་གོང་རྒྱུང་བའི་ར་རྩིས་ར་ལུག་འདོད་པ་ལྟར།
སྤྱོད་སྤྱོད་པ་གདམ་ངག་བརྒྱུད་ཀྱི་ལམ་དུ་བཙུད་ནས་རྩིས་སུ་བསྟན་པ་ནམ་པ་ལས་འཁྲོག་ཏུ་མི་
ཉེར་ཏེ། །དང་པོ་འདི་ལྟ་བུ་མ་བྱེད་ཅིས་འགོག་པར་བྱེད། །འདི་ལྟ་བུ་གིས་མིག་ཅིས་བསྐྱེལ། །དེ་ལྟར་
དགག་སྐྱབ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་ཆེ་གནང་བཀག་ལས་མི་འགལ་བར་བྱེད་པ་ལ་

གཟེངས་བསྟོད། དེ་ལས་བརྒྱུ་ནས་བྱེད་ན་སྤྲོ་འབེབས་བྱེད་པ་ལྟར། སློབ་དཔོན་སློབ་མ་གཉིས་ཀ་
རང་གིས་བྱས་ལ་རང་མཁས་པ་འཇུག། བཅུན་པ་འཇུག། དགེ་སྦྱོར་རེམ་པ་ལ་སོགས་པའི་ང་རྒྱལ་གྱིས་
ཁེངས་ནས་ཨ་པོ་རང་སྐྱམ་ནས་ཆོད་ན་སྤྲོ་དབབ་སྟེ། ཁྱོད་ལ་ཡོན་ཏན་རང་ཅི་ཡོད། ཁྱོད་དང་དུས་
གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ན་མཉམ་པ་ཡིན་པ་ལ། ཁོང་སངས་རྒྱས་ནས་དེ་ཅམ་ལོན་ལོན་དུ།
འཁོར་བ་ན་ད་རུང་པེས་སེ་ཐར་པ་ཐོབ་དཀའ་ཡང་མི་ཆོལ་བར་འདུག་ན། ཁྱོད་གྱི་དད་པ་འམ་ཤེས་
རབ་གྱི་ཚུལ་དེ་འདྲ་བ་བྱས་ལ། སྤྲོ་དབབ་ལ་བཏང་གསུང་།

དེ་ནས་ཡང་ཆངས་པ་དང་བརྒྱ་བྱིན་བརྒྱ་ཡི་བསོད་ནམས་གྱིས། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་བ་སྤྱི་
གཅིག་ལས་མི་འགྲུབ། དེ་བཞིན་དུ་བ་སྤྱི་ཐམས་ཅད་དང་། མཆན་དང་དཔེ་བྱད་དང་། དབུའི་གཙུག་
ཏོར་ལ་ཐུག་པའི་བསོད་ནམས་གྱི་འགྱུར་ལ་བལྟས་ན། དེ་ཅམ་ངས་ག་ན་རུས་སྐྱམ་ནས་ཁྱམ་ན་ཡང་།
གཟེངས་བསྟོད་དེ་ངས་ཅི་སྟེ་མི་འོང་སྟེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མགོན་དུ་གཉོར་ནས་དགེ་བ་བྱས་
པས་ཆངས་པར་སྐྱེ་བའི་བསོད་ནམས་དེ་ཅམ་རེ་རེ་ཉིན་ཞག་སྤྲུགས་རེ་ལ་ཡང་གསོགས་ནས་འོང་
བས། དཀའ་རྒྱ་ཅི་ཡང་མེད་དེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་སྤྱི་ལ་ལོག་ནས་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་ཅིག་ཡིན་
གསུང་། འདས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཟིན་ཟིན་པ་ཅིག་སངས་རྒྱས་པ་མིན། འོ་
སྐྱོལ་ལས་དམན་པ་འཇུག། འོ་ཅག་ཁོ་ན་འདྲ་བས་བསྐྱབས་པ་ཡིན། མ་འོངས་པ་དང་ད་ལྟར་གྱི་སངས་
རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཡིན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱང་དང་པོ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་མིན་འཕྲལ་ལ་བྱས་པ་ཡིན། སློབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་སྐྱེ་མཆེད་གྱི་ཆོས་ཀྱན་ནས། རིགས་བྱ་བ་
ཅིག་གསུངས་ཏེ། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་བྱ་བ་ཅིག་ཡོད་ན། ད་རུང་
འཁོར་བར་མི་སྟོད་ངེས་པ་ཡིན་པ་ལ། དེ་ལྟ་བུ་མེད་ཐམས་ཅད་བར་སྐྱབས་གྱི་སྤྱངས་པ་ཆེ་ཆུང་
ཡིན་པས། རིགས་ཀྱང་འཕྲལ་ལ་བྱར་བཏུབ་པ་ཡིན་པས་ལུ་ཅག་ཀྱང་། ནན་ཆོར་གྱིས་ཐེག་པ་ཆེན་
པོའི་རིགས་ཅིག་ཅི་འགྲུབ་བྱ། རིགས་དེར་སོང་པ་ན་ཆད་སངས་རྒྱས་ཐོབ་ཟིན་པ་དང་འདྲ་བ་ཡིན་
པས། མི་འོང་བ་ཅི་ཡང་མེད་པས། ཆོས་ནས། སྤང་བུ་ཤ་སྤང་བྱང་བ་དང་། ཉེ་བཞིན་སྟོན་བྱར་གང་
ཀྱུར་པ། ཉེས་ཀྱང་བཙོན་པའི་སྟོབས་བསྐྱེད་ན། ཁྲ་མེད་བྱང་ཆུབ་རྟེན་དཀའ་འཕྱོག། བདག་ལྟ་
རིགས་གྱི་མིར་སྐྱེས་ལ། ཤན་དང་གཞོད་པ་ངོ་ཤེས་པས། བྱང་ཆུབ་སྟོད་པ་མ་བཏང་ན། བདག་གིས་

བྱང་ཆུབ་ཅིས་མི་འཐོབ། ཅིས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་བསམས་ལ་གཟེངས་བསྟོན་པར་བྱ།

དེ་ལྟར་ཚོད་ན་སྒྲ་དབབ་པ་དང་། ལུས་ན་གཟེངས་བསྟོན་པ་གཉིས་ཀྱི་སྐྱབས་དུ་བརྟུག་ནས་
དགེ་བ་ལ་སྦྱིད་མ་ལུག་པར། དགེ་བའི་ཆོས་ལ་བཅོམ་འགྲུས་སྤྲུལ་དུ་བརྟུག་ལ་འཁྱོག་མི་ཤེས་
པར་བྱ་སྟེ། གཡས་སུ་ལྟ་ཆོས་སྟེ་པའི་སར་ཡང་འཁྱོག་ཏུ་མི་གཞུག་གཡོན་དུ་མི་ཆོས་པ་ཆོན་གྱི་སར་
ཡང་འཁྱོག་ཏུ་མི་གཞུག་དེ་ལ་གནས་ཀྱི་སྟོབ་དཔོན་བྱ་བ་ཅིག་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་ཅག་ལ་ད་ལྟ་
དེ་མེད་པས། རང་གིས་རང་ལ་བརྟགས་ཤིང་སྒྲ་དབབ་གཟེངས་བསྟོན་པ་ནི། དཔེར་ན། མདོ་ཁམས་
སུ་བྱང་མེད་ཅིག་ལ་ཁྱོད་སྦྱིད་པར་འདུག་གམ་དེས་པའི་ལན་དུ། སྟག་རལ་ཅན་ཅིག་ཀྱི་སྟེ་གཡས་
ན་བཟ། གཡོ་ཁྱར་ཅན་ཀྱི་གནའ་མ་ཀྱི་ཅིག་གཡོན་ན་བཟ། གཡུ་བྱལ་ཅན་ཀྱི་ཆ་བོ་ཀྱི་ཅིག་དབྱས་ན་
བཟ། ཁྱེད་ཀྱི་ཅིག་མཐོང་ཅ་ན། ཁོ་མོ་མི་སྦྱིད་སྟག་གམ་དགོངས། ཐག་རིས་ཅན་ཀྱི་སྟེ་ཅིག་
གཡས་ན་བཟ། ཁྱེད་ཀྱི་ཅིག་མཐོང་ཅ་ན། ཁོ་མོ་མི་སྟག་སྦྱིད་དམ་དགོངས། བྱུག་རིས་ཅན་ཀྱི་ཆ་བོ་ཀྱི་ཅིག་
དབྱས་ན་བཟ། ཁྱེད་ཀྱི་ཅིག་མཐོང་ཅ་ན། ཁོ་མོ་མི་སྟག་སྦྱིད་དམ་དགོངས། ཟེར་ལོ།

དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་ཚོད་ན་སྒྲ་དབབ་པ་ནི། སྟག་རལ་ཅན་བྱ་དང་འབྲ་བའི་འཁོར་ལོ་བཞི་
འདྲེས་མནའ་མ་པ་ལ་སྟོས་ན་རང་ཅག་ཡི་སྟག་སྟེ། བོ་རྟོ་བའི་ཞལ་ནས། རྒྱང་གིས་ཁྱེད་པའི་དེད་
ཅག་བོད་འདི་ལ་འཁོར་ལོ་བཞི་བོ་འདི་མ་ཆང་། རྒྱ་གར་ཀུན་ན་མཐུན་པར་གྱུར་པའི་ཡུལ་ལེགས་
པར་རྟེན་པ། ཆོ་རིལ་གྱིས་གྲོང་ཁྱེད་གཅིག་ཏུ་བསོད་སྟོམས་བྱེད་ཅིང་དགེ་སྦྱོར་བྱས་པས་ཆོག་པ་
ཅིག་ཡོད་པར་འདུག་པ་ལ། བོད་དུ་ནང་མ་གཉིས་བཏུད་ན། སྤང་བཅུན་ཆོ་མ་བྱིད་ཟེར་ནས། རྒྱ་
གད་མེ་བྱས་པ་འབྲ་བ་ཅམ་འོང་གསུང་།

སྦྱིས་བྱ་དམ་པ་མ་ཆང་བས་དགེ་བཤེས་ཆོལ་དུ་སོང་ཅ་ན། སྦྱིག་པའི་གྲོགས་པོར་སོང་ནས་
བསྐབ་པ་བསྐང་མི་དགོས་པར་བྱེད། རང་གི་ལེགས་སྟོན་མ་ཆང་སྟེ། མཉན་ན་ཆོག་མི་བྱེད། བསམས་
ན་དོན་མི་གོ་བསྟོམས་ན་རྒྱུད་ལ་མི་སྦྱེ་སྟེ། ཆོན་ཅིག་གི་སྟོ་ལ་བལྟས་ན་ཡོད་ཀྱི་རང་། ཡིང་ཡིང་ཉིབ་
ཉིབ་བྱ་བ་གསུང་སྐད། སྟོན་བསོད་ནམས་བསགས་པ་བྱ་བ་སྦྱིད་ཀྱི་ནང་ནས་ཆོས་བྱར་བཏུབ་པ་
ཅིག་ཡོད་པ་ལ། དེ་མ་ཆང་སྟེ་སྟོག་བསྟོས་བྱས་ན་ཟན་རྟོག་རེ་སྦྱོང་མི་སྦྱོང་ཅམ་དུ་འདུག་པ་ཡིན་

གསུང་། དེ་ལྟར་བསམས་པས་ཡིད་ལྷུ་ན་གཟེངས་བསྟོན་པ་ནི། འཁོར་ལོ་བཞི་མ་ཆང་ཡང་ཆོས་
བྱེད་པའི་མཐུན་སྦྱེན་ཕྱོགས་གཞན་མཐའ་དག་ནས་བལྟས་ན་མཐས་ཅད་འདྲིམ་པ་ལྟ་བུར་ཡང་
ཡོད་དེ། འཁོར་ལོ་བཞིའི་དོད་དམ་སྦྱིན་ལྟ་བུ་ལ། མཐུན་པའི་ཡུལ་ཡང་མཐའ་འཁོབ་ཏུ་མ་སྦྱོས་
ཤིང་། ཡུལ་དབུས་སུ་སྦྱོས་ཏེ། དེ་ཡང་ས་ཆེགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབུས་སུ་བཞག་པ་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་སྒོ་
ནས་དབུས་སུ་བཞག་པ་གཉིས་ལས། འདི་འདུལ་བ་ནས་ས་ཆེགས་ཀྱིས་བཅད་པའི་ཡུལ་དབུས་ཁོ་
ནར་མི་འདུག་སྟེ། འདུལ་བ་ནས། ཉེ་བར་འཁོར། ཤར་དུ་ལི་ཁ་ར་ཤིང་འཕེལ་ཞེས་བྱ་བའི་གྲོང་ཁྱེར་
ཡོད། དེའི་ཕྱི་རོལ་ན་ལི་ཁ་རའི་ཤིང་འཕེབས་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆ་ལོད་པ་དེ་ཚུན་ཆད་ནི་དབུས་
ཡིན་ལ། ལྷོར་ནི་འདམ་བུ་མདའ་རྒྱ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱ་ལྷང་ཡོད་པ་ཚུན་ཆད། ལུབ་ཏུ་ནི་བྲམ་ཟེའི་གྲོང་
ཀ་བ་དང་ཉེ་བའི་ཀ་བ་ཚུན་ཆད། བྱང་དུ་ནི་ཡུ་ཤི་རིའི་རི་ཡོད་པ་ཚུན་ཆད་དབུས། དེ་ཕན་ཆད་
མཐའ་འཁོབ་ཏུ་གསུངས་ཀྱང་། ཡོན་ཏན་གྱི་དབུས་ཡིན་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ན་
འཁོར་རྣམ་བཞི་ཡོད་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་གང་ན་བཞུགས་པ་དེ་ཡུལ་དབུས་སུ་
གསུངས་པ་ལ།

བོད་ན་འཁོར་རྣམ་པ་བཞི་ཀ་ཡང་ཆང་ལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་
ཕྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཀུན་དོམ་ཞིང་སྤྱད་དུ་ཡོད་དེ། བོད་འདི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་སྟོང་པ་
ཉིད་བཤད་པའི་དུས་ན་འཁོར་ཡང་མང་བ་ལ་སྐད་འཕང་རང་བསྟོན་བསྟོན་ནས་བཤད་པ་ཡིན། རྒྱ་
གར་ཀུན་ན་གསང་ཤིང་སྤྱོད་དགོས་ཏེ། ཉན་ཐོས་མེན་ཏེ་པ་ཀུན་ཤེས་རབ་སྟིང་པོ་བཏོན་ཅ་ན་ན་བ་
འགེབས་པ་ལགས་སོ། རྩོ་བོའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། རྒྱ་གར་ན་མི་བརྒྱ་ཆོགས་ན་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པ་
གཅིག་ལས་མི་འོང་། སངས་རྒྱས་པ་བརྒྱ་ཆོགས་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པ་གཅིག་ལས་མི་འོང་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་གསུང་སྐད། དེ་བས་ན་ཡོན་ཏན་གྱི་དབུས་ཡུལ་གྱི་སྟིང་པོ་ལྟ་བུ་ཡིན་གསུང་། དེ་ནས་ཡང་
རྒྱ་གར་ཀུན་ན་རྒྱལ་ཁྲིམས་ཡོད་པས་རིགས་ཀུན་ཡང་ངེས་ཏེ། རང་ཅི་དགའ་བྱ་བའི་དབང་མེད་པ་
ལ། རང་ཅག་བོད་འདི་ན་སྣ་ཤ་མི་ལ་མ་ཤོར་བས་རང་ཅི་ལྟར་བྱ་བའི་དབང་རང་ཆེ་གསུང་།

སྦྱོས་བུ་དམ་པའི་དོད་ཀྱང་རྩོ་བོ་ཟླ་དང་མ་སྤྱད་ཀྱང་རྩོ་བོའི་ཆོས་དང་སྤྱད་དེ། རྩོ་བོའི་
བཀའ་བརྒྱུད་འདི་ནི། ལམ་རྩོད་མང་ཞུགས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས། དེ་ལས་ལྷག་པ་མེད་པ་དང་སྤྱད་པ་

ཡིན་ཏེ། ཡང་དག་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བྱ་བ་ནལ་མར་ཁྱུར་པ་དེ་རྫོང་མེན་པོ་དེ་ཡིན། དེ་བས་ལྷག་པ་འཛམ་བུ་སྤྱིར་ནའང་རྟེན་དཀའ་ལྟེ། ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཏེ། རྫོང་མེན་པོ་གསལ་སྤྱིར་ལ་ཞག་གཅིག་བཞུགས་པའི་དུས་ན་སྤྱི་ལ་བསོད་སྟོམས་བསྐྱངས་པས་ཤིང་ཏྲོག་རྫོང་མཆར་ཅན་མང་པོ་རྫོང་མེན་པོ་ལ་སྤུལ་ནས། ལྷག་མ་རྫོང་མེན་པོ་ལ་བྱིན་པས་རྫོང་མཆར་ཆེན་པོ་གཞན་ལ་བསྐྱན་པས། པརྟེན་གཞན་ཅིག་ན་རེ། དེད་གཉིས་མཉམ་པ་ཡིན་པས་ང་ལ་ཡང་སྟེར་ཏེ་འོད་ཟེར་ནས་གསལ་སྤྱིར་ལ་བྱིན་ནས་བསོད་སྟོམས་བསྐྱངས་པས། སྟེར་མཁན་མ་བྱུང་། དེ་ནས་མི་ཁྱད་མོ་ཅིག་རྩར་བྱུང་བ་ལ། རྟོན་སྤྱི་ཡིན་བྱས་པས་ང་སྤྱི་ཡིན་ཟེར། འོ་ན་ང་ལ་བསོད་སྟོམས་སྐྱང་བྱས་པས་རྟོན་གྱིས་མ་ལེགས་པ་ཅིག་བྱས། འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་ལད་མོ་སྐྱང་བོས་བསྐྱས་པ་དང་འདྲ་སྟེ། རྫོང་མེན་པོ་ལྷོག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་ཅིག་གི་ལད་མོ་རྟོན་གྱིས་བསྐྱས། རྟོན་རྒྱུད་རྒྱུབ་པས་སྤྱི་གཞན་གྱིས་འོང་མ་ལུས་ང་འོངས་པ་ཡིན་ཟེར་སྐད་དེ།

དེ་བས་ན་དེ་ལྟ་བུའི་བཀའ་བརྒྱུད་དང་དེ་རེས་ཕྱད་པས། སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ཡང་ཆང་བ་ལྟ་བུ་ཡིན། བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་བསྐྱབ་ཏུ་ཡོད་པས་བདག་གི་ལེགས་སྟོན་ཡང་ཆང་། དེ་དག་ཀྱང་རྒྱ་མེད་ལས་མ་བྱུང་སྟེ་སྟོན་བསོད་ནམས་བསགས་པ་ལས་བྱུང་བས་ན་དེ་ཡང་ཆང་སྟེ། དེ་ལ་སོགས་པའི་འཁོར་ལོ་བཞིའི་ཆ་མཐུན་གྱི་ཡོན་ཏན་ལ་བལྟས་ནས་གཟེངས་བསྟོད་ལ་མ་ཁུམ་པར་བྱ་སྟེ། ཁོང་དགའ་བས་རྒྱས་པར་བྱས་ལ་སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ཆོས་ལ་འཇུག་པར་བྱ། དེ་ལྟར་བྱས་ནས་ལམ་ཏུ་འཇུག་པ་དེ་སྐྱེས་མ་ཅིག་གི་ལས་ཡིན་ཏེ། དེ་དཀའ་བར་སོང་བས་རྒྱུད་གི་གཏམ་དང་འདྲ་སྟེ། རང་གིས་རང་སྒྲིབ་དབབ་གཟེངས་བསྟོད་པའི་སྟོན་ནས། རྟོན་པ་དང་ཁུམ་པ་སྐྱངས་པས། ཆོས་མཐའ་གཉིས་སུ་མ་སོང་ཅ་ན་བཙོན་འགྲུས་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་འབྱུང་བའི་ཐབས་ཆེན་པོ་དེ་ཡིན་པས། སྤྱི་རྒྱུད་བའི་ཞལ་ནས། རྟོན་སྟོན་སྟོམ་མང་སྟེ་ཆོས་མཐའ་གཉིས་སུ་མ་སྐྱང་བར་འབྱེད་ཤེས་པ་དཀའ་གསུང་སྐད།

༥ དེ་ལྟར་ཁུམ་རྟོན་མེད་པའི་སྟོན་ནས་བཙོན་འགྲུས་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་རི་ལྟར་བྱ་བར་སྟོན་པ་ནི།

རིན་ཆེན་འབྲེང་བའི་སྐབས་སུ་གསུངས་པ། །

དུས་དང་གནས་སྐབས་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ། །
 བདག་གིས་ཐམས་ཅད་དགེ་བར་འགྱུར་བ། །
 བྱེ་བྲག་ཆེ་སྟོང་ཆེ་སྟོང་བར་དང་། །
 ལོ་ལའང་དེ་བཞིན་ཟླ་དང་ཉིན་ཞག །
 ཐོག་མཐའ་བར་དང་གསུམ་པོ་དག་གམ། །
 ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་སྟོང་པ་ཅི་བྱེད། །
 ཐོག་མ་བར་དང་ཐ་མ་ཐམས་ཅད། །
 ཆོས་སུ་འགྱུར་ཞིང་ཆོས་མིན་མ་འདྲེས། །
 དེ་ལྟར་ནི་སྤྱི་བ་དོན་ཡོད། །
 དེ་ལྟར་འགྱུར་བར་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམ་བ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། དེ་ཡང་དབྱུག་པ་རིན་ཆེན་སྤངས་པའི། ལས་རྣམས་སྟོན་དུ་ཆོས་གཏོང་ཞིང་། །
 བར་དུ་ཆོས་ལྡན་ཐ་མར་ཡང་། ཆོས་ལྡན་སྐབས་པའི་ས་བདག་ནི། །འདི་དང་གཞན་དུ་གཞོད་མི་
 འགྱུར། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་འདི་གསུངས་ཏེ། སྟོབ་དཔོན་སྤྱི་སྤྱི་བ་གྱིས་རྒྱལ་པོ་བདེ་སྟོང་བཟང་པོ་ལ།
 ཁྱོད་དུས་དང་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་ཆོས་མ་ཡིན་པ་སྟོངས་ལ། ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་སྟོན་གྱིས་ཤིག །
 དེ་ལྟར་བྱས་ན་འཆི་ཁར་འགྱོད་པ་མེད་པར་འགྱུར་གྱི་གསུངས་པ་དེ། འོ་སྟོལ་རང་ལ་ཆོས་ཅན་ལ་
 སྟོས་ལ། བརྩན་པ་ཁྱོད་གྱིས་དང་པོར་ཡང་བརྩན་པར་བྱ། བར་དུ་ཡང་བརྩན་པར་བྱ། ཐ་མར་ཡང་
 བརྩན་པར་བྱ་སྟེ། བདག་གི་ཆེ་མགོ་མཐུག་ཐམས་ཅད་དགེ་བར་འགྱུར་བར་བྱ། བྱེ་བྲག་དུ་ཆེ་སྟོང་
 དང་། ཆེ་སྟོང་དང་། བར་ཐམས་ཅད་ཆོས་སུ་འགྱུར་བར་བྱ། ལོ་ཡི་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་ཡང་ཆོས་
 སུ་འགྱུར་བར་བྱ། དབྱར་དགུན་གྱི་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་ཡང་ཆོས་སུ་འགྱུར་བར་བྱ། ཟླ་བའི་སྟོང་
 ཟླ་དང་གསུམ་ཡང་ཆོས་སུ་འགྱུར་བར་བྱ།

དེ་ལ་ཉིན་ཞག་གི་སྔ་དྲོ་ཕྱི་དྲོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཆོས་སུ་འགྱུར་བར་བྱེད་དགོས་པས། དགེ་
 བཤེས་རྣམས་འཁྱོར་པ་ཆེན་པོའི་ཞལ་ནས། རང་པར་ཆ་བའི་དུས་སུ་འདི་ཐོས་ལ་དྲོ་ལ་ཐུག་གི་བར་

དུ་ཆོས་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཅི་འགྱུར་བྱ་སྟམ་དུ་གོ་ཆ་བགོ། རྫོགས་སུ་ཡང་བྱི་རྫོགས་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཅི་
འགྱུར་བྱ་སྟམ་དུ་དམ་བཅའ་བྱེད། དེ་ནས་མཚན་མོ་ཡང་ཆོས་ལ་འབད་པའི་དམ་བཅའ་བྱས་ནས།
དུས་འདའ་བར་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན་གསུང་། དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཆེ་ཉིལ་གྱི་ཆོས་སུ་འགྱུར་ཞིང་། ཆོས་མ་
ཡིན་པ་དང་མ་འབྲས་པར་སོང་ན་ཉིན་གཅིག་གནས་པའི་སྐྱེ་བ་ཡང་དོན་དང་བཅས་པར་སོང་བས།
དེ་ལྟར་འགྱུར་བར་བཙོན་འགྲུས་བཙུག་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། དེད་ཅག་ནི་ཞང་པོ་ཤེར་སྟོན་ཤེད་དགྲན་
དགེ་སྦྱོར་ཅིས་སུ་ཡང་མ་སོང་ན་དབྱར་བྱ་སྟམ་པའི་ལམ་དུ་ཆེ་ཉིལ་ལི་ལི་སོང་བེར་བ་ལྟར་འགོ་
ཉིན་ཡོད་གསུང་།

ཕྱ དེ་ལྟར་སྐྱེ་བ་དོན་ཡོད་ཀྱི་བཙོན་འགྲུས་དེ་ཡང་ནི་ལྟར་བྱ་སྟམ་ན། ད་རེས་ལོང་མེད་པས་
སྟོང་པོ་བསྟུ་བའི་སྟོན་ནས་དོན་ཡོད་པར་བྱ་བར་སྟོན་པ་ནི།

མདོ་སྡེ་རྒྱན་གྱི་གནས་ལྗེ་སྐབས་སུ།

གནས་ལྗེ་དག་ལ་བཙོན་འགྲུས་བཙུག་པ།

བདག་ཅག་ཆེ་མུང་བར་ཆད་མང་ལ།

སྟོ་ཡང་དམན་པས་རིག་པའི་གནས་ལྗེ།

ཆེ་འདིར་ཐམས་ཅད་བསྐྱབ་པར་མི་རུས།

ཅུང་ཟད་རུས་ཀྱང་དེ་ཉིད་གཞོད་འགྱུར།

དེ་ཕྱིར་ནང་རིག་སྟོགས་གཅིག་མན་ངག།

བསྟོམས་པས་ཆེ་འདི་དོན་ཡོད་བྱས་ལ།

རིག་པའི་གནས་ལྗེ་སྟོན་ལམ་གྱིས་སྦྱང་།

ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་དགེ་བཤེས་ཡ་གད་པ་དང་པོ་བྱོན་པའི་དུས་ཙུན་དགེ་བཤེས་པོ་ཏོ་བ་
སྟོ་ལག་ན་བཞུགས་པའི་དུས་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་གྱི་ རིག་པའི་གནས་ལྗེ་དག་ལ་བཙོན་པར་མ་
བྱས་ན། །འཕགས་མཚོག་གིས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་མཐུན་ཉིད་མི་འགྱུར་ཏེ། །དེ་ལྟར་བས་ན་གཞན་དག་
ཆར་བཅད་རྗེས་གཟུང་དང་། །བདག་ཉིད་ཀྱན་ཤེས་བྱ་བྱིར་དེ་ལ་དེ་བཙོན་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་

སྐབས་སུ་འདི་གསུང་། སྤྱིར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སྦྱབ་པ་ལ་རིག་པའི་གནས་ཐམས་ཅད་ལ་མཁས་པར་བྱེད་དགོས་དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་འོ་ཅག་གིས་ད་རིས་ཐམས་ཅད་བསྐབ་པར་མི་རྒྱས་པས། སྤྱི་མའི་མན་ངག་གིས་སྦྱབ་པ་སྤྱིང་པོར་བྱས་ཏེ། ཆེ་དོན་ཡོད་པར་བྱ་གསུང་།

དེ་ཡང་སྟོན་ཇོ་བོ་སྟེ་ཐང་ན་བཞུགས་པའི་དུས་སུ་ཁང་སྒྲ་ཆུང་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གྲུབ་མཐའི་གདམ་ངག་ཞུས་པས། གྲུབ་མཐའ་ཐོ་རེ་བ་ཅིག་གསུངས་ནས། ཇོ་བོ་སྟོན་པ་ཀུན་རྣམ་རྟོག་མ་ཟད་པར་དུ་ཐ་སྟོད་ལ་ཟད་པ་མེད། བདག་ཅག་ཆེ་ཐུང་བར་ཆད་མང་བས་སྤྱིང་པོ་སྦྱར་དུ་བསྐྱས་གསུང་ནས། སང་རྒྱབ་སྤྱིང་པོ་རི་ལྟར་བསྐྱེད་ཞུས་པས། ལས་དང་འབྲས་བྱ་ལ་ཡིད་ཆེས་པས་ཁས་སྤངས་པའི་སྤྱང་སྟོན་དག་པར་གྱིས། བྱམས་པ་དང་སྤྱིང་རྩེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྦྱོངས་ལ། དེས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་ཆོགས་གཉིས་ལ་འབད་པ་གྱིས་ལ་དགེ་བ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དུ་བསྟོན། དེ་ཡང་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུར་གྱིས་གསུང་བ་བཞིན་དུ་ཡིན་ཏེ། བདག་ཅག་ད་རིས་སྟོགས་མའི་དུས་སུ་སྦྱོར་པས་ཆེ་ཤིན་དུ་ཐུང་སྟེ་ཅི་ཡང་བྱ་ཡོད་མེད། དེའི་སྤྱིང་དུ་ཡང་བྱི་ནང་གི་བར་ཆད་ཀྱང་མང་ལ་སྟོ་ཡང་དམན་པས། དང་པོ་ཆོག་མི་ཟིན། དེ་ནས་དོན་མི་གོ་བར་འདུག་པས། རིག་པའི་གནས་ལྟ་ཐམས་ཅད་པས་ཕྱོགས་རེ་ཡང་བསྐབ་པར་མི་རྒྱས། བཟོ་དང་གསོ་བ་རིག་པ་ཀུན་གྱིས་བསྐྱག་པར་བྱས་པ་རང་མང་། མི་གཞོད་པར་འགྲོ་བའི་གསོས་སུ་འཇུར་བ་སྦྱོར་བྱ་དམ་པ་འགའ་རེ་ཅམ་ཡིན་པས། དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་ཀུན་ནས། རབ་དུ་བྱུང་བ་ལ་སྦྱོན་དཔུང་ཀུན་བྱ་བར་མ་གནང་བར་གསུངས།

བཟོ་རིག་པའི་བསྟན་བཅོས་བོད་ལ་མེད་དེ། ཡོད་ཀྱང་ཐར་པའི་གྲོགས་སུ་མི་འགྲོ་ལ། བཟོ་སྐྱེད་བྱ་བཀའ་རེ་ཤེས་པས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་བར་ཆད་བྱེད་དེ། ཁམས་པ་ལྷང་པ་ཡི་གེས་སྟོན་དུ་མ་སྟེར་གསུང་བ་བཞིན་དུ་ཡིན། སྤྱི་རིག་པ་བོད་ལ་མེད་སྟོན་ཅན་དཔེ་ལྟ་སྟོབ་བྱ་བ་ཅིག་ཡོད་པ་དེ་སྤྱི་འདོད་པོའི་ཐབས་སུ་འདུག་སྟེ། དཔེ་ལྟ་ཤེས་ཅམ་རེ་ནི་བསྐབ་དགོས། དེ་ཅམ་རེ་མ་ཤེས་པར་སྟོན་བྱས་ཀྱང་སྟོན་གྱི་སྤྱི་ཐག་མཆན་ཁུང་བས་ཀྱང་ཐུང་ནས་འགྲོ་བ་ཡིན། གཏན་ཆོགས་རིག་པ་བྱ་བ་དེ་ཡེ་མི་དགོས་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ་བོད་ལ་དགོས་པ་ཆུང་། རྒྱ་གར་ཀུན་ན་བྱི་རོལ་པའི་རྟོག་པ་ལ་གལ་ཆེ་བས། སྟེ་གས་རྟོག་པ་བསྟོག་པའི་བྱིར། ཁམས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བྱས་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་

པ་ཡིན། འོ་ཅག་གིས་ཀྱང་ཤེས་ན་དང་ཚད་མེད་དེ། ཆོ་ལ་ལོང་མེད་པས་ནང་རིག་པ་སྡེ་སྡོད་གསུམ་ ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་རང་གི་ཁས་སྒྲངས་ནམས་ལ་བསྐྱེད་ངོ་ཤེས་ཅམ་བྱས་ལ། སྒྲ་མས་བསྟན་པའི་མན་ ངག་བསྟོམས་པས་ཆོ་འདི་དོན་ཡོད་པར་བྱས་ལ། རིག་པའི་གནས་ལྡན་མཁས་ཅད་མ་འོངས་པའི་དུས་ ན་ཤེས་པར་འགྱུར་བའི་སྟོན་ལམ་གདབ་པར་བྱ་གསུང་།

༥ དེ་ལྟ་བུའི་བཙུན་འགྲུས་ཀྱིས་ཆོ་དོན་ཡོད་པར་བྱས་ན། བཙུན་འགྲུས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་དགེ་བ་ འཕེལ་བ་ཡིན་པས། དེའི་འཕེལ་ལུགས་སྟོན་པ་ནི།

- བཙུན་འགྲུས་ཀྱིས་ནི་དགེ་ཆོས་འཕེལ་བ། །
- རི་ལྟར་འཕེལ་ལུགས་བཤེས་དེས་གསུངས་བ། །
- ཆོ་འདིར་གཉེན་པོའི་སྟོབས་དང་ལྡན་པས། །
- ཤིན་ཏུ་འཕེལ་ཡང་དེ་ཅམ་ཆོད་ཀྱིས། །
- སངས་རྒྱས་མ་འགྲུབ་མ་འོངས་དུས་ན། །
- ནམ་སྟོན་རྒྱ་མཐུན་དག་གི་འཕེལ་ཀྱིས། །
- བརྒྱའམ་སྟོང་ལ་སོགས་པར་འཕེལ་འགྱུར། །
- དེ་ཅམ་ཀྱིས་ཀྱང་མི་འགྲུབ་མོད་ཀྱི། །
- རང་ལ་རྒྱ་ཡོད་སངས་རྒྱས་ཀྱིན་ཆོ་བ། །
- རྒྱ་མེད་པ་ལ་དེས་ཀྱང་ཐབས་མེད། །
- སྟོབས་ཤིང་རྒྱ་དང་མི་ལྡན་ཁྱེད་སྒྲངས། །
- དེ་བས་རྒྱ་ལྡན་དེ་ཡིས་ཀྱིན་བརྒྱབ། །
- དེ་ནམས་ཀྱིས་འཕེལ་སྐྱུར་དུ་སངས་རྒྱ། །
- རི་ལྟར་འཕེལ་བའི་ལུགས་ནི་དེ་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །བཙུན་འགྲུས་བརྒྱམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དགེ་བ་འཕེལ་བའི་ལུགས། དགེ་

བཤེས་སྟོན་པས་གསུངས་པ་ནི། ཆོ་འདི་ལ་གཉེན་པོ་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་གཉན་སྟོན་ལྟ་བུ་སྟེ། པོ་ཉོ་བའི་ཞལ་ནས། དང་པོའི་ཆོད་དང་སྦྱར་ན་ཕྱིས་འདི་དག་བཅོམ་པ་ལྷག་ལྷོག་ཅིག་རང་བྱས་སྐྱམ་པ་ཡོད་དེ། དེ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་མི་ཐོབ་གསུང་། འོ་ན་གང་གིས་ཐོབ་ན་ད་ལྟ་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་དགེ་བའི་ཆོས་ལ་འབད་པས། མ་འོངས་པའི་དུས་ན་ནམ་སྤིན་དང་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འཕེལ་རྒྱུ་པས་བརྒྱ་འགྲུར་སྟོང་འགྲུར་ལ་སོགས་པར་འཕེལ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་མི་འགྱུབ་གསུང་། འདིར་དེ་ལྟར་འབད་པས་མ་འོངས་པ་ན་རང་ལ་དཀར་པོའི་ཆོས་རྣམས་སྦྱེ་བའི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་རྒྱ་ཡོད་པས། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་བརྟུབ་པའི་རྒྱར་འགྱུར། རང་ལ་རྒྱ་མེད་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་མི་བརྟུབ་པས། སྟོབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་ཀྱང་། སྤྱིབས་ཤིང་རྒྱ་དང་མི་ལྡན་ལ། ཉིས་པ་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་བྱིར། སེམས་ཅན་ཁམས་ལ་ཀུན་ཏུ་ཡང་། རྒྱལ་བ་རྣམས་ལ་མངའ་དབང་མེད། ཅིས་གསུངས། དེ་བས་ན་རང་ལ་འབྲས་བུ་གཉིས་ཀྱི་འཕེལ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉེ་བར་ལེན་པའི་རྒྱ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ཅོ་ན། རྒྱུན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་བརྟུབ་པས། དེ་བས་མ་གྱིས་མི་བྱབ་པར་འཕེལ་བར་འགྱུར་བས། དེས་ལྷུར་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱ་བས། བཙེན་འགྲུས་ཀྱིས་དགེ་བ་ཅི་ལྟར་འཕེལ་བའི་ལུགས་དེ་ལྟར་ཡིན་གསུང་།

བརྒྱ་བརྟུན་པ། བསམ་གཏན་ལ་སྟོབ་ཚུལ།

ཕྱི་དེ་ནི་བསམ་གཏན་ལ་ངི་ལྟར་བསྐྱབ་པར་སྟོན་པ་ནི།

བསམ་གཏན་ལེ་འུའི་སྐྱབས་སུ་གསུངས་པ། །

ཉིང་འཛིན་ལྡན་པས་ཤེས་རབ་འཕེལ་འགྱུར། །

ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་ཉོན་མོངས་འཛོམས་བྱེད། །

ཉིང་འཛིན་བསྐྱེད་བྱིར་ཡན་ལག་ལ་གནས། །

དེ་ཡི་གཙོ་བོ་ཡན་ལག་ཚུལ་བྱིམས། །

རྒྱལ་བ་བྱམས་པས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ། །

འབྲས་བུ་ལྡེ་ཡིས་དེ་ཡི་གྲོགས་བྱེད། །
སྒྲོད་ཀྱི་རྣམ་པར་སྒྲིན་བརྗོད་ལ་སོགས། །
རྣམ་པར་སྒྲིན་པས་དེ་ཡི་སྒྲོད་འགྱུར། །
དེ་ཡི་དབང་གིས་སྒྲོབས་དང་ལྡན་འགྱུར། །
རྒྱ་མཐུན་དེ་འདོད་བྱེད་པས་དེ་འཕེལ། །
བུལ་འབྲས་དེ་ཡི་མི་མཐུན་སྒྲོགས་བུལ། །
དེ་ལྟའི་ཚུལ་གྱིས་དེ་ཡི་ཡན་ལག། །
གྲོགས་ནི་ལྟ་དང་སྒྲོད་པ་མཚུངས་པ། །
ལྟ་བ་དབུ་མ་སེམས་ཅམ་སོགས་མིན། །
རི་ལྟར་བྱེད་ཚུལ་བསམ་པ་མཐུན་པ། །
དེ་ནི་གལ་ཆེ་མི་མཐུན་ན་ནི། །
ལ་ལ་དབེན་འདོད་ལ་ལ་གཡེང་འདོད། །
ལ་ལ་སྒྲོམ་འདོད་ལ་ལ་ཉན་འདོད། །
དེ་ལ་སོགས་པ་མི་མཐུན་གྱུར་ན། །
གཅིག་ལ་གཅིག་བརྟེན་འགྲིབ་པར་འགྱུར་ཞིང། །
འཕེལ་བར་མི་འགྱུར་མཐུན་པ་གལ་ཆེ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། སྒྲོད་འདུག་གི་བསམ་གཏན་ལེན་ནས། དེ་ལྟར་བཅོམ་འབྲས་བུ་བྱེད་ནས་
ནི། ཡིད་ནི་ཉིང་ངེ་འདྲིན་ལ་བཞག། སེམས་ནི་རྣམ་པར་གཡེངས་པའི་མི། ཉོན་མོངས་མཆེ་བའི་
ཕྲག་ན་གནས། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་འདི་གསུངས་ཏེ། ཆོས་ཀྱན་ནས། ཉིང་ངེ་འདྲིན་གྱིས་ཉོན་མོངས་
གཅོད་བྱེད། ཉན་པའི་བསོད་ནམས་ཅམ་གྱིས་མ་ཡིན། ཇི་བས་མྱ་ངན་འདའ་བར་འདོད་པས། རྟག་
རྒྱ་བསམ་གཏན་ལ་ནི་མཉམ་གཞག། ཅེས་ཉིང་ངེ་འདྲིན་གྱིས་ཉོན་མོངས་སྒྲོང་བ་སྐད་དུ་གསུངས་
ཀྱང་། དེས་དངོས་སུ་ཙུ་བ་ནས་སྒྲོང་མི་རྣམས་བརྒྱད་པའི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། དེས་པར་འབྱུང་བའི་ཚུལ་

ཁྱིམས་སྐྱུག་བསྐལ་སྤྱོད་ཟེར་བ་དང་འདྲ་བ་ཡིན། ཉན་མོངས་པ་དངོས་སུ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྩ་བ་
ནས་སྤྱོད་བར་བྱེད་པ་ཡིན། དེ་ཡང་མིང་སྐོས་པ་ཙམ་གྱིས་མི་སྤྱོད། བསྐྱེམས་པས་མངོན་སུམ་དུ་
རྟོགས་པ་ཅིག་དགོས། དེ་ལ་ཉིང་ངེ་འཛིན་དགོས། ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དམིགས་པའི་བྱེ་བྲག་དཔག་ཏུ་
མེད་པ་ཅིག་གསུངས་ཀྱང་། བྱང་ནས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི། བསོད་ནམས་ཐམས་ཅད་སྤྱད་པའི་ཉིང་
ངེ་འཛིན་བྱ་བ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡིན། དེས་ཀྱབ་ནས་བསྐྱངས་པའི་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། ས་
རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲག་ལྡན་དུ་འོང་བས། ཐབས་ཤེས་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བར་འོང་སྟེ། ལྷ་པོ་ཐབས་ཐ་མ་
ཤེས་རབ་ལ་སོགས་པ་གོང་དུ་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་ཡིན།

ལྷ་པོ་ཐབས་སུ་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་། ཤེས་རབ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཐབས་སུ་འདུག་
པས་འཛོག་པ་ཡིན་པས། ཐབས་ལ་བརྟེན་ནས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་རྫོགས་ལ། ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡི་
ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་རྫོགས་པས། ཆོགས་གཉིས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྐྱུ་གཉིས་ཐོབ་སྟེ། སློབ་དཔོན་ཟླ་བ་གྲགས་
པའི་ཞལ་ནས། སྤྱིན་སོགས་གསུམ་པོ་འདི་དག་བྱིས་པ་ལ། བཤད་དེ་བསོད་ནམས་ཆོགས་ཀྱང་དེ་
ཉིད་ཡིན། ཁངས་རྒྱས་གཞུགས་སྐྱུའི་རྒྱ་ཡང་དེ་ཉིད་ཡིན། ཁྱེས་གསུངས་པ་དང་། སློབ་དཔོན་སྐྱུ་
ཟླ་བ་ཀྱིས། ཆོས་ཀྱི་སྐྱུ་ནི་མདོར་བསྟན། རྒྱལ་པོ་ཡི་ཤེས་ཆོགས་ལས་འཁྲུངས། ཁྱེས་གསུངས་པ་
དང་། ཡང་། དགེ་བ་འདི་ཡིས་སྐྱེ་བོ་ཀུན། ཁྱེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས།

དེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དེ་རྒྱད་ལ་བསྐྱེད་པ་ལ་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡན་ལག་ལ་གནས་དགོས།
དེའི་ཡན་ལག་རྩོ་བོས་འཛིན་ཉེན་དབང་ཕྱག་གི་སྐྱབ་ཐབས་ཀྱི་དབུར། རྒྱལ་ཁྱིམས་སུན་སུམ་
ཆོགས་པ་དང་། ལོང་སྤྱོད་ནམས་ལ་སྟོས་མེད་ཉིད། བཟོད་ལྡན་དམ་བཅའ་བརྟན་ལ་སོགས། ཁྱེས་
གསུངས་པ་ནམས་ཀྱི་ནང་ནས། གཙུ་བའི་ཡན་ལག་རྒྱལ་ཁྱིམས་ཡིན་གསུང་། དེ་གཙུ་བོ་ཡིན་པའི་
རྒྱ་མཚན་ཡང་། རྒྱལ་བ་བྱམས་པས་གསུངས་ཏེ། སྤྱོད་ཀྱི་ནམ་པར་སྤྱིན་བརྗོད་དང་། ཉེ་ཡི་དབང་གི་
སྟོབས་དང་ནི། འདོད་དང་འཕེལ་བ་ནམ་དག་སྟེ། ཉེ་དག་འབྲས་བུའི་གོ་རིམས་བཞིན། ཁྱེས་
གསུངས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་རྒྱལ་ཁྱིམས་ཀྱི་ནམ་པར་སྤྱིན་པའི་འབྲས་བུ་ནི། ལྷ་དང་མའི་ལུས་ཐོབ་པ་
ཡིན་ལ། དེས་ཉིང་ངེ་འཛིན་བསྐྱེམ་པའི་སྤྱོད་དུ་བྱུང་བར་འགྱུར་རོ། དབང་གི་འབྲས་བུ་ནི་ཉིང་ངེ་
འཛིན་སྟོམ་པར་བྱེད་པ་ལ། ལུས་དང་སེམས་སྟོབས་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་བ་ཡིན། རྒྱ་མཐུན་པའི་

འབྲས་བུ་ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་སྤྱང་སྟིང་འདོད། ཉིང་ངེ་འཛིན་སྟོམ་སྟིང་འདོད་དེ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་
དབང་པོའི་སྟོ་བསྐྱམས་པས་ཉིང་ངེ་འཛིན་སྟེ་བར་འཇུར་བ་ཡིན། སྟེས་བུ་བྱེད་པའི་འབྲས་བུ། ཆེ་
འདི་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་བསྐྱངས་པས་སེམས་ལ་འགྱུད་པ་མེད་དེ། དེས་སེམས་ལས་སྤྱ་
རུང་བས་ཆེ་འདི་ཉིད་ལ། ཉིང་ངེ་འཛིན་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་འཇུར། བྲལ་བའི་འབྲས་བུ་
ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱགས་སྒྲིབ་པ་ལྟ་དང་བྲལ་བས། ཉིང་
ངེ་འཛིན་བྱུང་པར་ཅན་དུ་འཇུར་བས་ན། ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱུའམ་ཡན་ལག་གི་གཙོ་བོ་ཡིན་ནོ།

དེ་ལྟ་བུའི་ཡན་ལག་ལ་གནས་ནས་བསམ་གཏན་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པ་ལ་གྲོགས་བཟང་པོ་དགོས་
པས། གྲོགས་ཀྱི་ཡན་ལག་ནི་ལྟ་སྟོང་མཐུན་པ་ཅིག་དགོས་ཏེ། དེ་ཡང་ལྟ་བ་དབུ་མ་དང་སེམས་ཙམ་
ལ་སོགས་པར་མཐུན་པ་ལ་མི་ཟེར། འོ་ན་གང་ལ་ཟེར་ན་སྒྲ་མ་ཅིག་གིས་བསྐྱེད་ས་པའི་སྟོབ་མ་ལྟར་
ཆོགས་གསོག་ལུགས་དང་། སྒྲིབ་པ་སྟོང་བ་ལ་སོགས་པའི་བྱེད་ཚུལ་དང་བསམ་པ་མཐུན་པ། ཀ་བྱས་
ན་ཅ་མི་ཟེར་བ་ཅིག་ལ་ཟེར་བ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུ་དང་འགྲོགས་པ་གལ་ཆེ་བ་ཡིན་པས། དཔེན་པ་ལ་
དགའ་བ་ནམས་ཀྱང་ས་གཅིག་ །གཡེང་བ་ལ་དགའ་བ་ནམས་ཀྱང་ས་གཅིག། བསྒྲོམ་པར་འདོད་པ་
དང་། ཉན་པར་འདོད་པ་ནམས་ཀྱང་སོ་སོར་བསྐྱེད་ས་ནས་བྱེད་པ་ཡིན། དེ་བཞིན་རྩ་ད་ལྟ་བུར་ཁང་
གཅིག་རྩ་ཆོགས་པའི་བཟང་མི་རང་ཡང་ལ་ལ་ཁྱིམ་ལ་རྒྱང་བ་ལ་དགའ། ལ་ལ་ཁྱིམ་མི་དགོས་
འགྲངས་པས་ཆོག་པས་མང་བ་ལ་དགའ། ལ་ལ་ཇ་སུན་རེ་ལ་མེད་ཐབས་མེད། ལ་ལ་ཚུ་སྟོང་དེས་
དགོ་སྟོང་གཙོག་པ་ལས་ཟེར་ནས། གཅིག་གིས་གཅིག་སུན་འབྲིན། སུན་ལྷུང་བས་དགོ་བ་འགྲིབ་
པས་མཐུན་མཐུན་སྟེབ་པ་གལ་ཆེ་བ་ཡིན།

སངས་རྒྱལ་འོད་སྤྲེང་གི་བསྟན་པའི་དགེ་སྤྲོང་སྤྲོང་བ་གསལ་བར་སྦྱིས་པ་ཡང་དེ་ལྟར་མ་བྱས་
པའི་ཉེས་དམིགས་ཡིན་པས། དམ་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་ནས་ཀྱང་། གནས་མལ་འཕོག་པ་མི་མཁས་པ་
ནམས་ཀྱིས། སྤྲོང་བ་པ་དང་ཁ་ཏྟོན་པ་གཉིས་གནས་མལ་སྟབས་སུ་ཕྱོག་པས། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཉན་
ཐོས་ནམས་ནི་གཞན་གྱི་ངོ་སྤྲེང་བ་ཤས་ཆེ་བ་ཡིན་པས། ཁ་ཏྟོན་པས་སྟམ་ན། སྤྲོང་བ་བྱེད་པ་ལ་
གཞོད་སྟམ་ནས་ཁ་ཏྟོན་འསྐྱོབ་ཅད། སྤྲོང་བ་པས་སྟམ་ན། ཁ་ཏྟོན་པ་ལ་གཞོད་སྟམ་ནས་བསམ་
གཏན་འསྐྱོབ་ཞག་པས། སྟམ་གྱི་པད་མ་བཞིན་དུ་དགེ་བ་འཕེལ་བར་མ་གྱུར་ནས། བཅོམ་ལྷན་

འདས་ཀྱིས་འཕགས་པ་གུང་བྱ་ལོ་འགན་མལ་གྱི་གཉེར་དུ་བསྐྱོས་པ་དང་། འཕགས་པས་བསམ་གཏན་པ་ལ་གནས་མལ་ས་གཅིག་དུ་ཕྱོག་ཁ་ཏོན་པ་རྣམས་ལ་གནས་མལ་ས་གཅིག་དུ་ཕྱོག་སྒྲིབ་བ་ས་སྒྲོས་ནས་འོངས་པ་རྣམས་ལ་རྩ་འཕྲུལ་གྱིས་སོར་མོ་ལྷ་ལ་སྒྲོན་མེ་སྒྱལ་ནས་གནས་མལ་བསྐྱབས་ཏེ། བསམ་གཏན་པས་བསམ་གཏན་བྱས་ཁ་ཏོན་པས་ཁ་ཏོན་བྱས་པས། དགེ་བ་མཆོད་ནང་གི་པར་བཞིན་དུ་རྒྱས་ཤིང་འཕེལ་བར་རྒྱར་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་ཡིན་པས་ན་བྱེད་ཚུལ་མཐུན་པ་གལ་ཆེ་གསུང་།

ཕྱ དེ་ལྟར་བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་ལ་གནས་ནས། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ཡིན་པས། དེའི་རྒྱལ་འབད་པར་སྒྲོན་པ་ནི།

གཞུང་མཁན་དུ་ཡང་སྒྲོམ་རིམ་གསུངས་དུས། །

ཞི་གནས་ལྷག་མཐོང་རྣལ་མ་ཆེ་འདིར། །

ཐག་རིང་དེ་ཡི་རྗེས་མཐུན་དག་ཀྱང་། །

རབ་དཀའ་དེ་དག་ས་བོན་གྱང་པོ། །

ཅི་ཐེབས་བྱ་ཞིང་དེ་གཉིས་ལས་ཀྱང་། །

ལྷག་མཐོང་ས་བོན་གལ་ཆེ་དེ་ཡང་། །

སོ་སོར་རྟོག་པ་འབའ་ཞིག་དག་གིས། །

བྱམས་སོགས་ཀྱན་ལ་དེ་ལྟར་བཏག་བྱ། །

ངེད་ལའང་མཐོང་ཐོས་ཉམས་སྤྱོད་ཡོད་དེ། །

གནས་པ་བཟང་ཟེར་ཀྱན་གྱིས་སྒྲོན་པ། །

དེང་སང་མཐུ་བྱེད་ཡན་ཆད་ལ་གཏུགས། །

སོ་སོར་རྟོག་པ་མང་དུ་བྱེད་པ། །

གཉེན་པོ་ཆ་རྒྱར་ཉམས་སྤྱོད་བས། །

ལྷག་མཐོང་ས་བོན་གྱང་པོ་གལ་ཆེ། །

སོ་སོར་རྟོག་པས་མང་དུ་གནས་བྱ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། དེ་ཡང་གཞུང་མཁན་ན་བཞུགས་པའི་དུས་སུ། སྒྲིམ་རིམ་གྱི་ཞི་གནས་ཀྱིས་
ནི་གཡོ་བ་མེད་པར་འགྱུར། ལྷག་མཐོང་གིས་ནི་རི་དང་འབྲ་བར་འགྱུར། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་འདི་
གསུངས་ཏེ། ཞི་གནས་རྣམ་མ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཡན་ཆད་ཀྱི་སེམས་ཐོབ་པ་དང་།
ལྷག་མཐོང་རྣམ་མ་མཐོང་ལམ་སྦྱེས་པ་ཡིན་པས་ཐག་རིང་སྟེ། མཐོང་ལམ་སྦྱེ་བར་བྱེད་པ་ལ་གྲངས་
མེད་གཅིག་དུ་ཆོགས་གསོག་དགོས་པས་སོ། དངོས་གཞི་བས་དེའི་རྗེས་མཐུན་རང་ཡང་དཀའ་སྟེ།
ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱས་པའི་སྒྲིབ་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མངོན་གྱུར་བག་ཙམ་མགོ་ཚུགས་པའི་གཉེན་པོ་
སྦྱེས་པ་ལ་ཟེར་ཏེ། ཞི་གནས་ཀྱི་རྗེས་མཐུན་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་སེམས་སམ་འདོད་ཁམས་ཀྱི་བསམ་པ་
ཅེ་གཅིག་པ་ཡིན་ལྷག་མཐོང་གི་རྗེས་མཐུན་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་བཞི་ཡིན་པས་ན། ད་རེས་སྦྱེ་བར་
དཀའ་བས་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱས་པའི་སྒྲིབ་ནས། དེ་དག་གི་ས་བོན་གྲུང་པོ་སྟེ་ཕྱི་མ་ལ་སྦྱེ་བའི་བག་
ཆགས་ཐེབས་ངེས་ཅི་དེས་བྱ་དགོས། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གཉིས་ཀྱང་། ལྷག་མཐོང་གི་ས་
བོན་གལ་ཆེ་བས་དེ་ཅི་ཐེབས་བྱ།

དེ་ཡང་ཞི་གནས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན་ཏེ། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྷན་ན་མཉམ་པར་
འཛོག་རྒྱས་པས། ལྷག་མཐོང་གི་ཡན་ལག་མང་དུ་ཐོས་པ་ཡིན་ཏེ། ཐོས་པ་ལས་ཤེས་རབ་སྦྱེ་བ་ཡིན་
པས། ཐོས་བསམ་གྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་ལ་བརྟགས་ཤིང་བསྟོམ་པར་བྱ་སྟེ། དང་པོ་ངན་སོང་
གསུམ་གྱི་རྒྱ་གང་ཡིན་པ་དང་། དེ་ན་སྦྱག་བསྐྱེད་ཅི་ཡོད་པ་དང་། དེ་ལས་ཐར་པའི་ཐབས་གང་ཡིན་
པ་ལ་བརྟགས་ཤིང་བསྟོམ། དེ་བཞིན་དུ་འཁོར་བ་ན་སྦྱག་བསྐྱེད་ཅི་ཡོད་པ་དང་། དེ་ལས་ཐར་བར་
བྱེད་པའི་ཐབས་གང་ཡིན་པ་དང་། དེ་ལས་རང་གཅིག་སུ་ཐར་བས་མི་ཆོག་སྟེ། རང་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་
སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱང་སྦྱག་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཉམ་ཐག་ལ། དེ་ཡང་ཅིར་མི་འོང་པ་མ་ཡིན། ཐོག་མ་མེད་
པ་ནས་ཀྱི་པ་མ་དྲིན་ཅན་ཤ་སྟག་ཡིན་པས། དེ་དྲིན་ཇི་ལྟར་ཆེ་བའི་རྒྱ་མཚན་ལ་སོ་སོར་བརྟགས་
ཤིང་པན་བདེ་འདོད་པའི་བྱམས་པ་བསྟོམ། དེ་ལྟར་བྱམས་པའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་
འདོད་པ་བདེ་བ་འདོད་ཀྱང་། སྦྱག་བསྐྱེད་ལས་མེད། ཅི་ལྟར་སྦྱག་བསྐྱེད་བ་དེ་ལ་བརྟགས་ཤིང་། དེ་
དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་སྟོང་རྗེ་བསྟོམ། དེ་དག་ཀྱང་རིགས་པས་དབྱེད་ན་གང་ཡང་བྱལ་པ་མེད་

པས། རང་བཞིན་སྟོང་པར་ཡང་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ཡིན། རིགས་པས་དབྱེད་ནས་མ་གྲུབ་པ་དེ་ཡང་།
ཡོད་པ་གཤེག་ནས་སྟོང་པར་སོང་བ་མིན། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྒྲོས་མེད་པ་ལ་ཡོད་པར་འདྲིན་པ་བསྒྲོག་
པའི་ཕྱིར། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བརྟགས་ཤིང་དབྱེད་པས། རང་བཞིན་མེད་པར་ངེས་པར་
བྱས་ནས། ཡེ་ནས་སྟོང་པའི་ངང་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས། འདི་ལྟར་བྱ་བ་གལ་ཆེ་
གསུང་།

དེ་ལྟར་ཐམས་ཅད་ལ་སོ་སོར་བརྟགས་ཤིང་བསྒྲོམས་པས་དེ་ལྟར་ཡིན་ནམ་སྐྱུ་པའི་ངེས་
ཤེས་བག་ཙམ་ཅིག་གང་ལ་སྒྲེས་གུང་། ཕྱི་མ་ལ་དེ་དག་རྣལ་མ་སྒྲེ་བ་ཅིག་འོང་ངེས་པ་ཡིན་པས། ད་
རེས་དེ་དག་གི་ས་བོན་ཅི་ཐེབས་ལ་འབད་པ་གལ་ཆེ་གསུང་འོན་ཏེ་གཉིས་ལས་ཀྱང་ལྷག་མཐོང་གི་
ས་བོན་གལ་ཆེ་བ་ཅིས་ཤེས་ཞེ་ན། དགེ་བཤེས་པོ་ཉི་འཕེལ་ནས། ཞི་གནས་སྒྲོམ་པ་དང་། སོ་སོར་
རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷག་མཐོང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གཉིས། གཉེན་པོར་འགྱུར་མི་འགྱུར་
ནི་རང་གིས་མཐོང་བས་གྲུབ་པ་ཡང་ཡོད། གཞན་ལ་ཐོས་པས་གྲུབ་པ་ཡང་ཡོད། རང་གིས་ཉམས་སུ་
སྦྱང་བས་གྲུབ་པ་ཡང་ཡོད་གསུང་། དེ་ཡང་གང་ཡིན་ན། རྒྱ་སྒྲིང་ན་ཁམས་པའི་སྒྲོམ་པ་ཡེ་ཤེས་
འབར་བྱ་བ་སེམས་གནས་པ་བཟང་པོ་ཡོད་པས། དགེ་བཤེས་སྤྱན་རླབ་བ་དང་གཉིས་ལ་འབར་བ་རྣམ་
གཉིས་ཟེར་ནས། ཀུན་གྱིས་ཡིད་སྒྲོན་དུ་བྱེད་པ་དེ། ཕྱིས་ཁམས་སུ་ཕྱིན་ནས་མཐུ་བྱེད་ཀྱིན་འདུག་
གོ་བྱ་བ་གསན་པས། དེ་ལྟ་བུ་ཡང་ལས་དེ་ལྟ་བུ་ཡན་ཆད་བྱེད་པ་ལ་གཏུགས་པ་ལས་མ་བྱུང་བ་
འདུག་གསུང་།

ཡང་སྟོང་ལུང་པ་ག་རི་སྒྲོམ་ཆེན་པ་གཅིག་ལ། རྒྱུ་མོ་རྒྱ་ཟངས་བྱམ་གང་སྤྱི་བོར་བཞག་
ནས་བསྒྲོམས་པས། བང་པར་ཚུན་ཆད་ཆུ་དེ་སྤིག་པ་ཅིག་ཀྱང་མི་འོང་བའི་ཉིང་ངེ་འདྲིན་གྱི་ཆན་
དེ་ཙམ་ཡོད་པ་ལ། དེ་ལ་ཡང་མཚམས་ཁོངས་སུ་འདུན་མ་བྱས་ནས་སྤྲེ་འཁྲུག་གི་དཔོན་པོ་ཅིག་
ལས་མ་བྱུང་གསུང་། དེད་ཅག་སུ་ཆུང་བ་དང་ཀུན་གྱིས། སོ་སོར་རྟོག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲོ་སྦྱངས་
པས། དེ་རང་གཉེན་པོར་ཆེ་བས་བརྟན་པར་བྱུང་གསུང་། དེ་བས་སོ་སོར་རྟོག་པས་ལྷག་མཐོང་གི་ས་
བོན་གདབ་པ་གལ་ཆེ་བས། ཐོས་བསམ་གྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པས་ཡང་དང་
ཡང་དུ་འདྲིས་པས་གནས་པར་བྱ་བ་གལ་ཆེ། ཐོས་བསམ་གྱི་སོ་སོར་རྟོག་པ་མེད་པས། རྒྱ་ཡང་རྒྱལ་

ཕྱ་རབ་ཏུ་ཐལ་ཁྱེད་གཞུགས་སུ་མ་ཐལ་ཟེར་ནས་དེ་དག་ངོ་མི་ཤེས་པ་དེས་མི་འོང་བས། དེ་བས་ན་
ང་ནི་ཅུང་ཟད་མཉན་ན་ཡང་རུང་ངམ་སྟུང་བྱ་བ་ཡང་གསུང་སྐད།

ཕྱ དེ་ལྟར་དེས་ཉིང་ངེ་འཇིན་རྣལ་མར་སྐྱེ་བར་དཀའ་བས། དེ་དག་གི་ས་བོན་གྱི་ལོ་
བཏབ་ན་མ་འོངས་པ་ན་སྐྱེ་བར་སྟོན་པ་ནི།

བཤེས་དེས་དེ་གསུང་ད་ལྟ་ཅུང་ཟད། །

བསྐྱོམས་པ་ལ་བརྟེན་མ་འོངས་དུས་ན། །

རྒྱན་མི་འཆད་དུ་བསྐྱོམ་པར་འགྱུར་བ། །

གསུངས་པས་གཞན་ལ་འད་བསྐྱེ་བར་ཤེས་བ། །

དེ་ནི་དོན་ཀྱང་འགྲུབ་པའི་ཐབས་ཆེན། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །མ་འོངས་པ་ན་ཉིང་ངེ་འཇིན་སྐྱེ་བའི་མན་ངག་ཏུ། དགེ་བཤེས་སྟོན་པའི་
ཞལ་ནས། ད་ལྟ་ངེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མེད་ཁྱེད་། རང་ལ་རྣམས་པ་ཅི་ཡོད་ཀྱིས། དད་པ་གྲས་པ་ཡུན་རིང་
བ་བར་མ་ཆད་པར་སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་བྱུང་བ་ནས། བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ཚུལ་བཞིན་དུ་
ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སྟོན་ནས་འབད་པ་བྱས་ཤིང་། མ་འོངས་པ་ན་སྟོམ་པར་སྟོན་ལམ་བཏབ་ན་འགྲུབ་
པར་འགྱུར་བས་དེ་ལྟར་བྱ་གསུང་། དེ་སྟོམ་པ་གཅིག་ཤུར་མ་ཟད་སྐྱེན་པ་ལ་སོགས་པ་དགེ་བའི་
ཚུགས་ཐམས་ཅད་ལ་བསྐྱེ་བར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ད་ལྟ་རྣམས་པ་ཅི་ཡོད་ཀྱིས་ཅུང་ཟད་ཅམ་བྱས་པ་ལ་
བརྟེན་ནས། མ་འོངས་པ་ན་རྒྱ་ཆེན་པོ་བྱེད་པར་གྱུར་ཅིག། བྱས་ན་འགྲུབ་པས་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་དེ་ནི་
དོན་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པའི་ཐབས་ཡིན་གསུང་།

ཕྱ དེ་ལྟར་རྒྱ་བསགས་ཤིང་སྟོན་ལམ་བཏབ་པས། མ་འོངས་པའི་དུས་སུ་དོན་འགྲུབ་པ་དེ་ཡང་
ཅི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་སྟོན་པ་ནི།

དགེ་བའི་རྩ་བ་བཏང་བའི་སྐབས་སུ། །

ད་ལྟ་སྤྱི་ཆོགས་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱོམས་ལ། །

ཚུལ་བྲིམས་དག་ཅིང་སྟོན་ལམ་བཏབ་ན། །

འདི་ཡི་འོག་རོལ་སྐྱེ་བ་བྲན་པས། །
 རང་བཞིན་ནལ་འབྱོར་འོང་བ་ཆོས་ཉིད། །
 དེར་མ་གྱུར་ཀྱང་སྒོན་པོའི་བྱེད་པ། །
 ལྷ་ཅིག་ཕྱིན་སྒྲོལ་སྒྲ་མ་དེའམ། །
 དཔོན་བྱང་ཆོས་ལྷའི་དགེ་ཚུལ་དེ་བཞིན། །
 སྒྲ་མས་འབྲུག་བྱས་ཅམ་གྱིས་ཨ་རྒྱ། །
 དེར་མ་གྱུར་ཀྱང་སྒྲ་མས་ཁྱིད་དུས། །
 རི་ལྷར་ཁྱིད་བཞིན་སྐྱེ་བ་ཆོས་ཉིད། །
 དེ་བས་ཁྱིམ་ས་དག་ཉག་ཏུ་སྒྲོ་སྐྱང་། །
 སྒོན་ལམ་དག་གིས་ཁ་ལོ་བསྐྱར་བྱ། །
 དེ་ལྟ་ན་ནི་དེ་འབྲུག་ཐབས་ཆེན། །

ཞེས་གསུངས་སོ། དེ་ཡང་། བསྐྱབ་པ་ཀུན་ལས་བདུས་པའི་དགེ་བའི་ཅ་བ་བཏང་བའི་སྐབས་
 ལྟ་བུ་འདི་གསུངས་ཏེ། ད་ལྟ་ཆོ་འདི་ཉིད་ལ་རུས་པ་ཡོད་ཆད་ཀྱི་ཐབས་ཚུལ་སྒྲ་ཆོག་གས་གྱིས་སྐྱེས་བྱ་
 གསུམ་ལ་སྒོ་སྦྱངས་ནས། གཞི་མ་ཚུལ་ཁྱིམ་ས་ནམ་པར་དག་པ་བསྐྱངས་ཤིང་། ཕྱི་མ་ལ་སྐྱེ་བའི་སྒོན་
 ལམ་བཏབ་ན་འབྲུག་པས། སྐྱེ་བ་འདིའི་འོག་རོལ་ཏུ་སྐྱེ་བ་བྲན་པས་སྒྲ་མ་ལ་མི་སྟོས་པར་ཉིང་རེ་
 འཛིན་ལ་སོགས་པ་རང་འཁྱུངས་སུ་སྐྱེ་བའི་རང་བཞིན་གྱི་ནལ་འབྱོར་པ་འོང་བ་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་ཆོས་
 ཉིད་ཡིན་གསུང་། དེ་ལྟར་འོང་བ་ལ་ངོ་བོའི་ཞལ་ནས། བག་ཆགས་སྒོང་ངེས་སུ་བསྒྲོམ་པ་ཅིག་
 དགོས་པ་ཡིན་གསུང་སྐད། དེ་ཁོ་ནར་མ་གྱུར་ཀྱང་རྒྱུན་བག་ཅམ་གྱིས་བསྐྱུལ་བས་ཆོག་པ་འོང་སྟེ།
 དེ་ཡང་དཔེར་ན་སྒོན་བསྒྲོམ་བསྒྲོམ་པ་ཅིག་སྒོན་པོའི་བྱེད་པས་སྐྱེས་ཏེ། ས་ཤི་ནས་སྒོན་པོ་བྱེད་ཅིང་
 མདུན་ས་ན་ཡོད་པའི་དུས་ན། ནལ་འབྱོར་པ་མངོན་པར་ཤེས་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པ་ཅིག་དེར་
 བྱོན་ནས། དེའི་ན་བར་ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་སྐྱེ་མའི་སྒོམ་འཕྲོ་འདི་ཡིན་ན། དེ་མི་སྒོམ་པར་སྒོན་པོ་བྱེད་དམ་
 བྱས་པས། དེ་ཉིད་གྱིས་ཉིང་རེ་འཛིན་སྐྱེས་ནས་ནལ་འབྱོར་པར་གྱུར་པ་དང་། ཡང་ངོ་བོ་བྱིན་གྱིས་

སྒྲོབ་པའི་སྤྲུལ་ཤོམ་གྱི་བ་བྱ་བ་དེས། རྫོག་པོ་རྣམས་ལ་ཆང་བུམ་པ་གང་ལུལ་ནས་དད་པས་བལྟས་པ་
ཅམ་གྱིས་ཉིང་ངེ་འཛིན་སྒྲིམ་ནས་མཛོན་པར་ཤེས་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པར་གྱུར་པ་དང་། ཡང་
དག་ཚུལ་ཅིག་སྒྲོབ་དཔོན་ཅིག་གི་བྱང་ནས་ཆོས་ཅིག་སྒྲུངས་ཀྱིན་ལེགས་པར་བལྟས་ནས་ཡང་སྒྲོ་
རགས་ལ་སོགས་པ་ལེགས་པར་བཅིངས་ནས་སྒྲེལ་བ་ཅིག་ཡོད་པ་ལ། ལན་གཅིག་དེའི་བྱང་དུ་རྣལ་
འབྱོར་བ་ཅིག་འོངས་ནས། བྱོད་ཀྱི་སྒྲོམ་འཕྲོ་འདི་ཡིན་བྱས་པས། ཉིང་ངེ་འཛིན་སྒྲིམ་ཏེ། ཆོས་རང་
ལྟ་ལྟ་ཏུ་བཞག་མིག་ཀྱན་རང་རས་སེ་རིས་སེ་བྱས་ནས། ཆིག་པ་ཀྱན་རང་ལ་སོགས་རྒྱགས་མེད་
པར་གྱུར་ཏེ། རགས་སུ་གཤེགས་པ་ལྟ་བུ་འོང་བ་ཡིན་གསུང་།

དེ་ལྟ་བུ་ཁོ་ནར་མ་གྱུར་ཀྱང་། སྤྲུལ་ཅིག་གིས་སྒྲོ་རིམ་གྱིས་བྲིད་པའི་དུས་ཅ་ན། དགེ་བཤེས་
རིན་པོ་ཆེ་ཡབ་སྲས་ལྟར། སྤྲུལ་མའི་ལྟར་བལྟན་པ་ལྟར་རྒྱུད་ལ་ལམ་ལམ་སྒྲེ་བ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་
གསུང་། དེ་བས་ན་མ་འོངས་པའི་དུས་སུ་དེ་ལྟར་འབྱུང་བར་འདོད་པས། གཞི་མ་ཚུལ་བྲིམས་ནམ་
དག་སྤང་བ་གལ་ཆེ་སྟེ། མ་འོངས་པ་ན་ཆོས་སྒྲུབ་པའི་རྟེན་ཡང་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་། སྒྲོན་
ལམ་ཡང་འདི་དང་ལྷན་པས་བཏབ་ན་འབྱུང་བར་བསྐྱབ་བཏུས་ཀྱན་ནས་གསུངས། གཞི་མ་དེ་ལ་
བརྟེན་ནས་སྒྲིམ་བུ་གསུམ་ལ་དུས་ཉག་ཏུ་སྒྲོ་སྒྲོང་བ་འདི་གལ་ཆེ་བས་སྤང་ལ། དེ་ནས་སྤྱོད་པ་དག་
དང་སྒྲོན་ལམ་གཅིག་ཏུ་སྤྱད་བྱ་བ་ཡིན། མཐུག་ཏུ་སྒྲོན་ལམ་གྱིས་ཁ་ལོ་བསྐྱར་བ་གལ་ཆེ་བས། རྫོག་
ཉིད་ཀྱང་དགེ་བ་མཛད་པའི་རྗེས་ལ། དགེ་བའི་རྩ་བ་འདིས་བདག་སྒྲེ་བ་འདིའི་འོག་རོལ་དུ་སྒྲེ་བ་
གཞན་གྱིས་བར་མཛོད་པར་དལ་འབྱོར་མི་ལུས་རིན་པོ་ཆེ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག་ཞོན་མོངས་པ་ཐམས་
ཅད་རྒྱུད་པར་གྱུར་ཅིག །བཙོན་འབྱས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཙོམ་རྣམས་པར་གྱུར་ཅིག ཉིང་ངེ་འཛིན་
དཔག་ཏུ་མེད་པ་རྒྱུད་ལ་སྒྲེ་བར་གྱུར་ཅིག །ཁམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་ཡུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཆོག་
གི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག །གསུང་ནས་སྒྲོན་ལམ་འདེབས་སྐད། དེ་ལྟར་ཆོ་འདི་ལ་འབད་པ་
བྱས་ན། ཕྱི་མ་ལ་དོན་ཆེན་པོ་དེ་འབྱུང་པའི་ཐབས་ཆེན་པོ་ཡིན་གསུང་།

༥ དེ་བས་ན་ད་རེས་སྒྲོ་སྒྲོ་ཆོགས་ནས་རྒྱ་བསགས་ན་ཕྱི་མ་ལ་དོན་འབྱུང་ལ། རྒྱ་མེད་པ་ལ་
གང་ཡང་མི་འབྱུང་པར་སྒྲོན་པ་ནི།

རིན་ཆེན་མེད་བའི་ནགས་སྒྲིན་སྐབས་སུ། །

སྒྲ་ཆོགས་རྒྱ་ཡིས་ཉིང་འཛིན་འགྲུབ་འགྲུར། །
ཚུལ་ཁྲིམས་ཤེས་རབ་དག་ཀྱང་དེ་བཞིན། །
དེ་ལ་སྒོ་སྤྱང་དེ་ཡི་རྒྱུན་སྤྱར། །
གཞན་ཡང་དེ་ཉིད་ལ་སྤྱར་ལ་སོགས། །
མ་སྤྱོད་པའི་རྒྱུན་སྤྱོད་འགལ་བའི་རྒྱུན་སྤྱང་། །
རྒྱ་མེད་པར་ནི་གང་ཡང་མི་འགྲུབ། །
ཅུང་ཟད་བསྐྱོམས་པས་དེ་མ་བྱུང་ན། །
མན་ངག་ལན་སྟམ་གཞན་དུ་དེ་ཆོལ། །
དེས་ཀྱང་མ་བྱུང་གཞན་དུ་འང་དེ་ཆོལ། །
དེ་བཞིན་བྱེད་ན་ཁྲི་བྱ་སྟེག་བཞིན། །
མ་མར་དེ་འགྲོ་ཅི་ཡང་མི་འོང། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་ལ་ཆོན་ཅིག་ན་རེ་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་རྒྱལ་པོ་ལ་ཉིང་འཛིན་དོན་དུ་
གཉེར་པ་ལ་ནགས་ཆགས་བྱིན་ཅིག་དང་ཉིང་འཛིན་འགྲུབ་པའི་རྒྱ་ཡིན་བྱ་བར་གསུངས་ཟེར་ཉི་
དེ་ལྟ་བུ་གསུངས་པ་མེད་པས། འདི་ནི་ནགས་ཆགས་བྱུང་མེད་སྦྱིན་པར་བཏང་བས། ཉིང་འཛིན་
སྦྱེ་བར་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། བྱ་མོ་གཞུགས་མངོན་ལེགས་རྒྱན་པ། དེ་དོན་གཉེར་ལ་ནམ་བཞུལ་ན། །
དེས་ནི་དམ་ཆོས་འཛིན་པ་ཡི། རྒྱུངས་ནི་སོ་སོར་ཐོབ་པར་འགྱུར། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་གསུངས་
པ་ཡིན་གསུང་། འོན་ཏེ་མེད་བྱིན་པས་ཉིང་འཛིན་ཅང་འགྲུབ་བམ་སྟམ་ན། དེ་ནི་རྒྱ་ཡིན་པས།
བཅོམ་ལྷན་འདས་ཉིད་གྱིས་ཀྱང་སྟོན་བྱིན་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱན་ནམས་ཀྱན་དང་ལྷན་པ་ཡི། བྱ་མོ་སྟོང་
ཕག་བརྒྱད་ཅུ་དག་ ཡོ་བྱད་ཀྱན་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ། ཐུབ་པ་ཡིས་ནི་སྟོན་བཞུལ་ལོ། ཞེས་གསུངས་ཏེ།
དེ་ཡང་ལྷ་བསྟོན་མའི་མདོ་ལས། ངས་ནི་ཉིང་འཛིན་ཞི་མཆོག་འདི་ཆོལ་བས། སྟོན་ཆེ་ཞུམ་པ་མེད་
པའི་ཡིད་གྱིས་སུ། བྱ་མོ་གཞུགས་མངོན་བལྟ་ན་རབ་སྟུག་པ། ལེགས་པར་ལུས་རྒྱན་ཡིད་དུ་འོང་བ་
བྱིན། ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་ལྟར་ཉིང་འཛིན་སྟེ་བར་བྱེད་པ་ལ་རྒྱ་དུ་མ་བསག་དགོས་པས། རྒྱ་ཅིག་གིས་ནི་འགྲུབ་པ་
ཡི། །འབྲས་བུ་གང་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་བྱས་པ་ཡང་། །རྟེན་རྣམས་གཞན་ལ་སྟོས་པ་
ཡོད། །ཅིས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་ཡིན། ཉིང་འཛིན་གཅིག་ཕྱར་མ་ཟད་དེ། རྒྱ་ལ་སྤྲིམས་དང་ཤེས་
རབ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད། རྒྱ་སྣ་ཆོགས་ཀྱིས་འགྲུབ་པས་ན་གཙོ་བོར་རང་སྟེས་བུ་གསུམ་ལ་སྟོ་
སྦྱང་། གཞན་སྟོ་སྦྱང་བའི་རྟེན་སྦྱར། ཉིང་འཛིན་གྱི་བསྟན་པ་བརྟེན་ཅིང་གཞན་ཡང་དེ་ལ་
སྦྱར། ཆོས་མཐུན་པས་དགའ་བས་རྩེས་སུ་ཡི་རང་བ་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྟོན་ནས། མཐུན་པའི་རྟེན་
སྦྱར་འགལ་བའི་རྟེན་སྦྱང་། རོ་བོ་ཡང་ཉ་ག་མོར་སྟོན་ཆེན་པ་ལ་ས་ཏུ་བཅུགས་ནས། ཁོ་བོ་སྟོན་
ཆེན་པ་བལྟར་འགྲོ། ཁོང་དགའ་བར་བཀྱིད། དེ་ལྟར་བྱས་པས་ཁོ་བོ་ཡང་མ་འོངས་པ་ན་སྟོན་པར་
འགྱུར་བ་ཡིན་གསུང་། དེ་བཞིན་དུ། རྒྱ་ལ་སྤྲིམས་དང་ཤེས་རབ་དོན་དུ་གཉེར་བས་རང་ཡང་རྒྱ་ལ་
སྤྲིམས་སྦྱང་། གཞན་ཡང་དེ་ལ་སྦྱོར། དེའི་བསྟན་པ་བརྟེན་ཅིང་ཆོས་མཐུན་པས་དགའ་བ་དང་
རྩེས་སུ་ཡི་རང་བར་བྱེད། མཐུན་རྟེན་སྦྱར། འགལ་རྟེན་སྦྱང་བར་བྱེད། དེ་བཞིན་དུ་དད་པ་ལ་སོགས་
པ་དགེ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱར་དུ་བཏུབ་བམ་སྟོན་པ་ཡིན་གསུང་། དེ་ལྟར་རྒྱ་མ་བསགས་པར་
སྟེ་བ་བྱི་མའི་ཆོས་པས། ཆོ་འདིའི་བཟའ་རྒྱ་ཡང་མི་འགྲུབ་གསུང་།

དེ་བས་པོ་ཉོ་བའི་ཞལ་ནས། འདིར་ཆོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་སྟོན་ཅིག་ཁོ་ན་འདོད་ཟེར་ཏེ། སྟོན་
དེ་ལ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཡ་བཏགས་དགའ་མོ་ཁོ་ན་འབེབས། འདོད་པ་རྒྱུང་བར་གྱིས། ཆོག་ཤེས་
པར་གྱིས། རྒྱ་ལ་སྤྲིམས་རྣམ་པར་དག་པར་གྱིས། ཞི་གནས་འདོད་པས་འདུ་འཛི་སྟོངས་ཤིག །ལྷག་
མཐོང་འདོད་པས་ཆོས་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པ་མང་དུ་གྱིས་ཤིག །ཅིས་གསུངས་ཏེ། རང་ཅག་ནི་རྒྱ་དེ་
རྣམས་གང་ཡང་མེད་པར་མན་ངག་རེ་ཞུས་ནས། དར་རེ་བསྟོན་པའི་རྒྱ་ལ་རེ་བསྟན་པས། རྒྱ་དེ་ལ་མ་
བྱང་ཅ་ན། མན་ངག་གིས་ལན་པར་བརྩིས་ནས་གཞན་དུ་མན་ངག་ཆོས་དུ་འགྲོ། དེས་ཀྱང་མ་བྱང་
བར་གཞན་དུ་ཆོས་བར་སོང་ཅ་ན། ཐ་མ་བྱིས་བྱ་སྟེག་པ་བཞིན་དུ་འགྲོ་སྟེ། བྱས་བོང་བ་ཅིག་ལ་མཆུ་
ཏོག་ཏོག་བྱས་པས། བྱི་སྟོན་ལ་ཟ་རྒྱ་ཡོད་དམ་སྟོན་ནས་བརྒྱགས་པས། བྱ་འཕུར་བ་དང་སྦྱེངས་ནས།
བྱ་འཕུར་བའི་ལྷལ་ལ་སྟོན་སྟོན་བྱས་ནས་ཅིག་ཡོད་རྒྱ་ལ་སྟོན། དེ་བཞིན་དུ་སྟོན་ཡོད་རྒྱ་ལ་སྟོན་པར་
འགྲོ་སྟེ། དེ་ལ་ཡོན་ཏན་ཅི་ཡང་མི་ཡོང་གསུང་།

༥ དེ་ལྟར་མན་ངག་བཅལ་བས་འདིག་ཉེན་པའི་བསམ་གཏན་དམིགས་པ་ལ་རི་རབ་དང་
འདྲ་བ་ཡོད་ཀྱང་གོ་མི་ཆོད་པར་སྟོན་པ་ནི།

དགེ་བཤེས་དེས་གསུངས་ད་ལྟ་དེད་ཅག །
སེམས་ཤིག་གནས་གནས་བྱ་ཅིག་འདོད་དེ། །
དེ་དང་དེད་ཅག་འཁོར་བར་འབྱམས་ཆོ། །
སྤྲིན་ཅེའི་ཉིང་འཛིན་མན་ཆད་ལན་མང། །
མ་ཐོབ་མ་སྟོང་གང་ཞིག་ཡོད་དེ། །
འོན་ཀྱང་དེས་ཀྱང་ཐར་བ་མ་ཐོབ། །
བྱང་ཆུབ་སེམས་དེ་སྟོན་ཆད་མ་སྟེས། །
འབྲིང་སྟོ་རྣལ་མཁའ་སྟེས་པར་མ་གྱུར། །
སྟེས་ན་ཐེག་ཆུང་ལམ་སྣ་བེན་ཡིན། །
ད་ལྟ་བདག་ཅག་འདི་ལྟར་མི་འགྱུར། །
དེ་བས་ད་རེས་སྤར་མ་སྟོང་བའི། །
བྱང་ཆུབ་སེམས་དེ་ཅི་སྟེ་བྱས་ལ། །
སྣ་ཆོགས་ཚུལ་གྱིས་ཆོགས་རྣམས་བསགས་ཏེ། །
མ་འོངས་དུས་ན་འཁོར་ལོ་བཞི་ལྗན། །
ཅི་ཡོད་བྱ་བྱིར་སྟོན་ལམ་རྒྱ་བསགས། །
མ་འོངས་དུས་ན་སྤར་བཅུག་འགོར་རུང། །
ཆེ་འདིར་བྱད་པར་ཅན་ནི་རབ་དཀའ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །དགེ་བཤེས་སྟོན་པ་དེ་གསུང་ནའང་ད་ལྟ་འོ་སྟོལ་ནི་སེམས་གནས་པ་ཀྱལ་
གྱིལ་རེ་ཡོད་ན། དེ་གཅིག་ཕྱས་ཆོག་པར་བཅིས་ནས། དེ་ལྟ་བུ་ཁོ་ན་འདོད་པ་ལ། དེས་ཀྱང་འདོད་

སར་བྱིན་པའི་ངོ་མེད། དེས་བྱིན་ན་དང་ངེད་ཅག་འཁོར་བར་འབྱམས་རིང་ལ། སྲིད་པའི་ཆེ་མོ་མན་
ཆད་ཀྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་མ་ཐོབ་པ་ཅིག་ཀྱང་མེད་དེ། དེ་ཡང་ལན་གཅིག་དང་གཉིས་མ་ཡིན་པར་
ཐོབ་སྟེ། དེ་དག་གིས་ཀྱང་ཐར་པའི་རྒྱུ་ཡེ་མ་སོང་སྟེ་མར་ལ་ལྷབ་ཀྱིས་བསྐྱས་པ་ཡིན། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་
སེམས་བྱ་བ་དེ་སྒྲུ་མ་སྟེ་མ་ཐོང་སྟེ། ལམ་འདི་ལྷ་བྱར་སྒྲུ་མ་ཁྱེད་ཀྱིས་རང་ཡེ་མ་ཐོང་གསུང་། དེ་བས་
འཁོར་བ་ལས་ཡིད་བྱུང་ནས། ཐར་པ་བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་སྟེས་བྱ་འབྲིང་གི་སྟོ་
ཡང་ནལ་མ་སྟེ་མ་ཐོང་། དེ་ནལ་མ་ཅིག་སྟེས་ན་ཡང་ཐེག་པ་རྒྱུ་དུའི་ལམ་སྒྲུ་ལ་ཟེན་པས་ཐར་ཟེན་
ཏེ། ད་ལྟའི་སྟོད་པ་དམན་པ་ཆོས་ལ་བྱ་བསམ་རྒྱུ་བའི་གནས་སྐབས་འདི་ལྟར་མི་འགྱུར་བར།
མགོ་འཕྲུལ་གོས་ལ་མེ་ཤོར་བ་གསོད་པ་བས་རིངས་པའི་བརྩོན་འགྲུས་འོང་ངེས་པ་ཡིན་གསུང་།

དེ་བས་ན་ད་རེས་དལ་འཕྲོར་ཀྱི་ལུས་ཐོབ་པའི་དུས་འདིར། སྒྲུ་མ་སྟེ་མ་ཐོང་བའི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་
སེམས་འདི་ཅི་སྟེ་བྱ། དེ་ཡང་ཆོགས་བསགས་པ་ཅིག་ལ་སྟེ་བས། སྟོ་སྒྲུ་ཆོགས་ནས་ཆོགས་བསག་
ཆོགས་གསོག་པའི་དུས་ན་ཡང་། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ནས་བྱ་སྟེ། མ་འོངས་
པའི་དུས་ན་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་མི་ཉམས་ཤིང་སྐྱབ་པའི་ཡུལ་ན་གནས་པ་དང་། དེའི་གདམ་ངག་
སྟོན་པར་བྱེད་པའི་སྟེས་བྱ་དམ་པ་དང་མཇལ་བ་དང་། གདམ་ངག་བསྟན་པའི་སྟོད་དུ་རུང་བའི་
ལེགས་པར་སྟོན་པ་དང་། གདམ་ངག་ཉམས་སྲུ་ལེན་པར་བྱེད་པ་ལ་འགལ་བའི་རྒྱུ་མེད་ཅིང་།
མཐུན་པའི་རྒྱུ་དང་ལྷན་པའི་རྒྱ་བསོད་ནམས་བསགས་པ་ལ་སོགས་པ། མ་འོངས་པའི་དུས་ན་
འཁོར་ལོ་བཞི་དང་ལྷན་པའི་རྟེན་ཅིག་འགྲུབ་ངེས་པའི་རྒྱ་ནམས་བསགས་ལ། སྟོན་ལམ་གྱིས་ཁ་ལོ་
བསྐྱར་བས། མ་འོངས་པའི་དུས་ན་འཁོར་ལོ་བཞི་ཆང་བའི་རྟེན་ཅིག་ཐོབ་པར་གྱུར་ན། དགེ་བའི་
ཕྱོགས་ལ་སྒྲུ་སྒྲུང་དུ་བརྒྱུག་ནས་ལམ་མི་འཁྱོག་པར། བོང་ནས་བོང་དུ་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་འགྲོར་རུང་
བ་ནི། ད་རེས་བྱར་ཡོད། ཆོ་འདི་གཅིག་སྤུ་ལ་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་འགྲོ་བ་ནི། སྒྲུ་མའི་རྒྱ་མེད་པས་དཀའ་
གསུང་།

བཅོ་བརྒྱད་པ། ཤེས་རབ་ལ་སྟོན་ཚུལ།

༥ དེ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་ཐབས་བརྟན་པར་བྱ་བ་གསུངས་ནས། ད་ནི་ཐབས་མཐར་བྱིན་པར་བྱེད་

བ་ཡང་ཤེས་རབ་ཡིན་པས། ཤེས་རབ་ལ་རི་ལྟར་བསྐབ་པར་བྱ་བ་སྟོན་པ་ནི།
 ཤེས་རབ་ལེའུའི་སྐབས་སུ་གསུངས་པ། །
 དང་པོ་སྐབས་སུ་འགྲོ་བ་ནས་བཟུང་། །
 འཆི་དང་ལས་འབྲས་བདེན་པ་བཞི་དང་། །
 བྱམས་དང་སྤྲོད་རྗེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དང་། །
 བ་རོལ་ཕྱིན་དུག་ལ་སོགས་མཐའ་དག། །
 ཤེས་རབ་མེད་ན་ལམ་དུ་མི་འགྱུར། །
 དེ་བས་སྒྲུ་མ་དམ་པ་བསྟེན་པས། །
 དང་པོར་ཐོས་བྱ་དེ་ནས་བསམ་སྟོམ། །
 དེ་ལྟའི་ཤེས་རབ་ཀུན་གྱི་གྲོགས་ཡིན། །
 ཤེས་རབ་ལྡན་ལ་ཡོན་ཏན་ཀུན་བརྟེན། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་སྟོད་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཤེས་རབ་ལེའུའི། བདོག་པ་འདི་དག་ཐམས་
 ཅད་ནི། །བདག་དང་གཞན་གྱི་ཤེས་རབ་དོན། །དེ་བས་མྱ་ངན་འདས་པ་དང་། །བདེ་བ་འདོད་པས་
 ཤེས་རབ་བསྐྱེད། །ཅིས་པའི་སྐབས་སུ་འདི་གསུངས་ཏེ། འོ་ན་བསམ་གཏན་མན་ཆད་པོ་དེ་ཐམས་
 ཅད་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་སུ་གསུངས་པ་ཅི་སྟེ་ཞེ་ན། ཤེས་རབ་མེད་ན་དེ་ཐམས་ཅད་ལམ་དུ་
 མི་འགྱུར་ལ། ཤེས་རབ་ཡོད་ན་ལམ་དུ་འགྱུར་བས། དེ་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་སུ་གསུངས་པའོ། །ད་ལྟར་
 ཡིན་པས་འདི་ལ། ཤེས་རབ་ཀྱིས་དེ་རྣམས་ལམ་དུ་བྱེད་པའི་ཚུལ་དང་། དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་
 རྒྱ་བྱེད་པའི་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་དེ་རྣམས་ལམ་དུ་བྱེད་པ་ལ་ཡང་གཉིས་ཏེ། ཐབས་
 བསམ་གྱི་ཤེས་རབ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ཐམས་ཅད་ལམ་དུ་འགྱུར་བར་བྱེད་པ་དང་། སྟོམ་བྱུང་རྣམ་
 པར་མི་རྟོག་པས་དེ་རྣམས་ཀྱི་གྲོགས་བྱས་པས་ལམ་དུ་བྱེད་པའོ། །དེ་ལྟར་གཉིས་ལས། དང་པོའི་
 དབང་དུ་བྱས་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་པོ་པའི་སྟོན་སྐབས་སུ་འགྲོ་བར་བྱེད་པ་ལ། སྐབས་
 སུ་མ་སོང་བའི་ཉེས་དམིགས། སོང་བའི་ཕན་ཡོན། བསྐབ་བྱ་གང་ལ་བསྐབ་པ། ཉམས་ན་རི་ལྟར་

བཙུག་པའི་ཐབས། ཐོས་བསམ་གྱི་ཤེས་རབ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱས་པས་ལམ་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་གསུང་།

དེ་ལྟར་སངས་རྒྱལ་ཡིད་ཆེས་ཅ་ན། དེས་གསུངས་པའི་ཆོས་ལ་ཡང་ཡིད་ཆེས་པར་འགྱུར་བས། ཆོས་ཀྱང་ཐོག་མར་དལ་འབྱོར་རྟེན་པར་དཀའ་བ། ཐོས་བསམ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱས་ནས། དེ་ལྟར་རྟེན་པར་དཀའ་བ་དེ་ཐོབ་ནས་ཚུད་ཐོས་སུ་མི་རུང་སྟམ་ནས། སྒྲུབ་པ་ལ་ཞུགས་པས་ལམ་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན། དེ་ལྟར་རྟེན་པར་དཀའ་བ་དེ་ཡང་འདིག་པར་སྤྲོ་བས། རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་འཆི། དེ་ཡང་ནམ་འཆི་ཆ་མེད་པར་ཐོས་བསམ་གྱིས་ཤེས་པས་ལམ་དུ་འགྱུར། ཤི་བའི་རྟིང་ལ་ཅང་མེད་དུ་མི་འགྲོ། ས་རྩོལ་བཞིན་དུ་བཅའ་པོར་ཡང་མི་འགྱུར་གྱི། དགེ་མི་དགེའི་ལས་ཀྱིས་སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་འདི་འདིག་རྟེན་པ་རོལ་དུ་བཏེ་འགྲོ་དང་ངན་འགྲོར་འཁྲིད་པར་ཐོས་བསམ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱས་ནས། འདིག་རྟེན་པ་རོལ་དུ་ངན་སོང་དུ་སོང་ན་རང་གི་དོན་ཡང་བསྒྲུབ་པར་མི་རུས་ན། གཞན་གྱི་དོན་ལྟ་ཅི་སྟོས་སྟམ་ནས་ཐོག་ལ་བབ་ཀྱང་སྤིག་པ་མི་བྱེད་པས་བཏེ་འགྲོའི་ལམ་དུ་འགྱུར་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཐོས་བསམ་གྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་འཁོར་བ་མཐའ་དག་གི་ཉེས་དམིགས་ཤེས་པར་བྱས་ནས། དེ་སྤང་བའི་དོན་དུ་འཕགས་པའི་ལམ་བསྒྲུབ་པ་གསུམ་བསྒྲུབས་པས། ཐེག་པ་རྒྱུད་དུ་འཁྲུངས་པར་བྱེད།

དེ་བཞིན་དུ་ཐོས་བསམ་གྱི་ཤེས་རབ་ལ་བརྟེན་ནས། རང་རི་ལྟར་སྤྲུག་བསྐལ་བ་བཞིན་དུ་
 གཞན་ཡང་དེ་ལྟར་ཤེས་པས། དེ་དག་ལ་བྱས་པ་ཤེས་པ་ནས་བརྩམས་ཏེ་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དུ་
 སེམས་བསྐྱེད་ནས། བ་ལོ་དུ་ཕྱིན་པ་དུག་བསྐྱབས་པས་ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་དུ་འགྱུར་བར་བྱེད་
 པའོ། །ཀཉིས་པ་སྒོམ་བྱུང་ནམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་གྲོགས་བྱས་པས། ལམ་དུ་འགྱུར་བར་
 བྱེད་པ་ནི། སངས་རྒྱུ་གྱི་ཡོན་ཏན་རྗེས་སུ་དྲན་པ་ཡང་བསྒོམ་ལ། དེ་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་སྐྱའི་བདག་ཉིད་
 དུ་ཡང་བསྒོམ། དེ་བཞིན་དུ་དལ་འབྱོར་རྟེན་པར་དཀའ་བ་ཡང་བསྒོམ་པ་ནས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
 ཀྱི་བར་དུ་ཡང་བསྒོམ། དེ་དག་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ཡང་བསྒོམ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་འཕངས་པའི་
 སྒྱུད་པ་བ་ལོ་དུ་ཕྱིན་པ་དུག་ཀྱང་བསྐྱབ། དེ་ནམས་འཁོར་གསུམ་ཡོངས་སུ་དག་པ་མི་དམིགས་
 པར་ཤེས་པར་ཡང་བྱེད་པས་ན། སྒོམ་བྱུང་ནམ་པར་མི་རྟོག་པ། ཟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས། དེ་ནམས་
 ཀྱི་གྲོགས་བྱས་པས་ལམ་དུ་འགྱུར་བར་བྱེད་པ་ཡིན། ལམ་དུ་མ་གྱུར་པ་ཡང་དེ་ནམས་མེད་པས་ལམ་

དུ་མ་གྱུར་པ་ཡིན་གསུང་།

ད་ནི་གཉིས་པ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་རང་དང་གཞན་གྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྒྱ་བྱེད་པ་ནི། དེ་རྣམས་མེད་པར་ཤེས་རབ་མི་འོང་སྟེ། ད་ལྟ་འོ་ཅག་ཤེས་རབ་མེད་ན་ལམ་དུ་མི་འགྱུར་བ་འདི་ཉིད་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས། སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཐབས་ཀྱི་ཆ་རྣམས་ཁྱད་དུ་གསོད་ཅིང་གཤེལ་བར་བྱེད་དེ། ཐབས་མེད་པའི་ཤེས་རབ་མི་འོང་། ཟན་རྟོག་ཅིག་བྱེད་པ་རང་ལ། ལག་ཆ་སུམ་ཅུ་ཙམ་གཉིས་ལས་གང་རུང་བ་ཅིག་མེད་ཀྱང་མི་འོང་སྟེ། རྒྱ་རྒྱུན་ཐམས་ཅད་ཆོགས་དགོས། རྒྱ་རྒྱུན་མ་ཆོགས་པར་ཨེ་རེ་འདོད་ལ་ལུས་རིངས་པས་ཀྱང་མི་པན། སྤྲ་མ་སྤྲ་མ་ནས་རིམ་གྱིས་བྱ་དགོས་པ་ལྟར། ཤེས་རབ་ཀྱང་སྒྲོབ་མ་ངན་སོང་གསུམ་ནས་འོང་མ་ཐག་ཅིག་ལ། དང་པོ་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་བྱས་ནས་བསྟན་པས་མི་འོང་བས། དང་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྗེས་སུ་བླ་ན་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་བར་དུ་རིམ་གྱིས་གོམས་པར་བྱས་པས། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་སྐྱེ་བ་ཡིན་གསུང་། དེ་བས་ན་དགེ་བཤེས་པོ་ཏོ་བའི་ཞལ་ནས། གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་མི་འོང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ས་ཟིན་གོ་འཐས་མེད་པར་འདི་ལྟར་ཡང་ཡིན། འདི་ལྟར་ཡང་ཡིན་བྱ་བར་དགུ་བཟུང་དུ་གོ་དགོས་གསུང་།

སྐྱ་ཆུང་བའི་ཞལ་ནས། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཏུ་ལེབ་བཞིན་དུ་གོ་དགོས་གསུང་། སྐྱུན་སྤྱི་བའི་ཞལ་ནས། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཁ་མཐོན་པོར་བྱིན་པའི་མི་བཞིན་དུ་ཕྱོགས་ཡོ་མཐོང་བར་གོ་དགོས་གསུང་། དེ་བས་ན་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་སྒྲོམ་པ་ལ། གནས་སྐབས་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པ་དེ་བས་ཐབས་བརྟན་པ་ལ་ཤེས་རབ་སྐྱེ་བའི་བྱིར། དང་པོ་སྤྲ་མ་དམ་པ་བཅའ་ལ་ཐོས་པ་བྱ། མ་ཐོས་པར་བསྒྲོམ་རྒྱ་མི་འོང་། ཐོས་ནས་དེའི་དོན་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཆོད་པར་བསམས་ཏེ་ཐབས་བརྟན་པར་བྱ། དེ་བརྟན་པར་བྱས་པའི་ཤེས་རབ་དེས་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་བརྟན་ཞིང་འཕེལ་བར་འགྱུར་བས། དེ་ལྟ་བུའི་ཤེས་རབ་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་ཤོགས་སུ་འགྱུར་བ་ཡིན། རྒྱུའི་དུས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ལ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཀུན་བརྟན་ལ། འབྲས་བུའི་ཤེས་རབ་དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུ་ལ། གཟུགས་སྒྲུ་དང་མཛད་པ་དང་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཀུན་བརྟན་པ་ཡིན་གསུང་།

ཕྱི་དེས་ཐབས་དང་བཅས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བརྟན་ནས། ད་ནི་ཐབས་མ་བརྟན་པའི་
ཉེས་དམིགས་དང་། བརྟན་པའི་པན་ཡོན་སྟོན་པ་ནི།

ལས་འབྲས་སྟོང་རྗེ་ལ་སོགས་དག་ལ། །

ཤིན་ཏུ་བརྟན་པར་མ་གྱུར་བ་ཡིས། །

སྟོང་ཉིད་སྟོམ་ལ་འབྱུག་པར་བྱས་ན། །

ཉེས་དམིགས་གཉིས་ལས་གང་ཡང་རུང་འབྱུང་། །

ཡིད་མ་ཆེས་ན་ཆོས་མིན་ཞེས་སྟོང་། །

ཡིད་ཆེས་ན་ནི་ཆད་པར་ལྟ་འབྱུང་། །

དེ་ཕྱིར་དང་པོར་ཐབས་རྣམས་བརྟན་བྱ། །

བརྟན་པས་སྟོང་ཉིད་སྟོམ་པར་བྱས་ན། །

ཆོས་རྣམས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་མོས་ཀྱང་། །

ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྤྲིན་ལ་ཡིད་ཆེས། །

དེ་མ་རྟོགས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ། །

སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་ངང་གིས་འབྱུང་ཡིན། །

དེ་བས་དེ་ལྟར་བསྟོམ་པ་མན་ངག། །

ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་ལས་འབྲས་ལ་སོགས་པའི་ཐབས་ཀྱི་ཆ་མ་བརྟན་པར། སྟོང་པ་ཉིད་
བརྟན་ཏེ་བསྟོམ་ན་ཉེས་དམིགས་གཉིས་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་ཅིག་འབྱུང་སྟེ། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ཡིད་
མ་ཆེས་ན། རྒྱལ་པོའི་བྱ་བསྐྱབས་ཉེས་པ་བཞིན་དུ། སྟོང་པ་ཉིད་ཆོས་མིན་ཟེར་ནས་སྟོང་བར་འབྱུར་
ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་སྤངས་ན་ཉེས་དམིགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་གསུང་། དེ་ཡང་ཨོ་ཏྭ་ཕུ་རི་བ་ལ་
སོགས་པ་ཀུན་གྱི་ན་ལམ་དུ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཟབ་མོ་བསྐྱུག་ཐེས་རང་མེད། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
ཆོས་ཀྱི་ཕུ་ཏི་མཐོང་ན་སྟོང་ཁུང་ནས་མར་ལ་བོར་ནས་གཏོང་ཟེར། རྩོམ་པོ་རྗེ་ལ། ཨོ་ཏྭ་ཕུ་རི་བའི་
དགེ་སྟོང་བཅུན་པོ་ཅིག་གི་སྟོབ་མ་ཡོད་པས། རྩོམ་པོ་ལ་རྩོགས་པའི་ནང་དུ་ཞོ་མནན་ནས་རྩོ

དེ་བཅག་ནས་མར་སྐྱོང་འདྲ་བ་ཅིག་དང་ས་ནས་དེ་ལ་ཐེག་པ་རྒྱུ་དུའི་ཆོས་བཤད་མཛད་ཅ་ན།
དད་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་མཆི་མ་ཀ་རེ་ཉན་པ་ལ། རྩོམས་འདི་ལྟར་ཡང་འགྲོ་བྱས་ནས་རང་བཞིན་མེད་
པའི་གཏམ་ཅིག་བྱས་པས། ཨ་ཙ་མ། ཨ་ཏི་ཤ་ཞོག་འཛིགས་ཟེར་བ་ལྟར་འགྲོ་གསུང་།

ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ཡིད་ཆེས་དྲགས་ན་ཆད་ལྟར་འགྱུར་ཏེ། དགེ་བ་ཡང་སྟོང་པ་མི་དགེ་བ་
ཡང་སྟོང་པ་ཡིན། སྤྱིན་པ་གཏོང་མི་དགོས། ཚུལ་ཁྲིམས་བསྐྱུང་མི་དགོས། བྱས་པའི་ཆོས་ཀྱིས་འཆང་
མི་རྒྱ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡིན། ཉི་མ་སྤྱིབ་པ་ལ་སྤྱིན་དཀར་ནག་ལ་བྱུང་མེད་པ་ལྟར། དགེ་མི་དགའི་
རྟོག་པ་གཉིས་ཀ་སྤྱིབ་པ་ཡིན་ཟེར་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་སོང་ན་དགེ་བའི་ཚ་བ་ཐམས་ཅད་ཚ་བ་ནས་བཅད་
ནས། རང་སྤང་བ་སྟོང་པར་འགྲོ་སྟེ། ཆད་པའི་མཐའ་ལ་མངོན་ཞེན་པས། །འདི་ཀྱན་སྟོང་ཞེས་ཆོག་
ཏུ་བརྟེན། ཀྱན་རྩོམ་རྒྱ་འབྲས་བྱུང་བསད་ནས། སྟོང་པའི་བདག་པོ་སྟོང་པར་འགྲོ་བ་ལས་མི་འོང་
བས། དེ་ལྟར་མི་བྱ་བར་དོན་དམ་པར་ཆོས་ཀྱང་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ཀྱང་། ཀྱན་རྩོམ་ཏུ་ལས་རི་ལྟ་བ་
བཞིན་ཏུ་འབྲས་བྱ་འབྱུང་བར་ཡིད་ཆེས་པར་བྱ་གསུང་།

འོ་ན་ཀྱན་རྩོམ་རང་མེད་པ་སྟམ་ན། ཡང་དག་ཏུ་མེད་ཀྱང་ད་ལྟ་འོ་སྟོལ་ལ་བསྟོན་ཏུ་མེད་པར།
བདེ་སྤྱག་ལ་སོགས་པ་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བ་ཡོད། དེ་དག་མངོན་སུམ་ཏུ་བྱུབ་བཞིན་ཏུ། སྟོང་པ་ཡིན་
མཉམ་པ་ཉིད་ཡིན། རང་རྟོགས་ན་ནང་འཆང་རྒྱ་བ་ཡིན་པས། བྱི་མ་ལ་སྦྱེ་བ་མི་ལེན་ཟེར་བ་ཡོད་དེ།
དེ་མི་སྤང་བའི་དབང་ཡོད་ན་ད་ལྟའི་འདི་ཉིད་ཀྱང་མི་སྤང་མོད་བྱི་དུས་ཀྱིས་ཅི་བྱེད། སྟོང་པ་ཡིན་
ན་ལག་པ་མེ་ནང་དུ་རྒྱག་དང་བྱ་བ་གསུང་། དེ་བས་ན་ཁ་སྟོང་གིས་མི་ཕན་པས། མཉམ་པའི་དོན་
ཉིད་སྟོང་ང་མ་མཉམ་ན། ཆོག་གི་མཉམ་པས་རྟོག་པའི་རྒྱུང་མི་ལྟོག་ །དཔྱུལ་སོགས་འཁོར་བ་མཉམ་
ལས་མ་གཡོས་ཀྱང་། །སྤྱག་བསྐྱུལ་མི་ཟད་སྤྱིད་ན་འབྲམ་པར་སྤང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པས།
གོང་དུ་བསྟན་པ་ལྟར་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་རྣམས་སྟོང་པར་ཤེས་ནས་སྟོང་བར་བྱེད་དགོས་གསུང་།

དེ་བས་ན་ཐབས་མ་བརྟན་པར་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོམ་སྤྱས་ན། ཉེས་དམིགས་དེ་ལྟ་བུ་ཡོད་བས།
དང་པོར་ཐབས་བརྟན་པར་བྱ། སྟོན་ཏུ་ཐབས་བརྟན་པར་བྱས་ནས། དེ་ནས་ཤེས་རབ་སྟོང་པ་ཉིད་
སྟོམ་ན། དགེ་བཤེས་སྟོན་པའི་ཞལ་ནས། འོད་སྤང་གིས་ཁྱེས་པ་ནས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་འོང་གསུངས་

ཉེ་ འདི་ལྟར། ཆོས་ཀྱི་མཆོད་པ་ཉིད་ཏུ་རྟག་མོས་ཀྱང་། །ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སློབ་ལ་ཡིད་ཆེས་སོ། །
 བདག་མེད་གཞོན་ནས་མཉམ་པ་ཉིད་གནས་ཀྱང་། །ཁེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོ་སྟེ། །ཡོངས་
 སློབ་བྱ་བྱིན་སྟེ་ལྷོ་ལ་སྟེ་བྱིན་བྱེད་ཀྱང་། །ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སློབ་ལ་རེ་བ་མེད། །དེ་བསམས་རྟག་ཏུ་ལྷ་
 རབ་འདས་པར་གནས། །དེ་ཡི་སྦྱོར་བ་འཁོར་བར་གནས་པ་ཡིན། །ཞིས་པ་འོ།

དེ་བས་ན། དང་པོ་སངས་རྒྱུ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་ནས། རིམ་གྱིས་ཐབས་བརྟན་བར་བྱེད་པ་འདི་
ནི། རྫོང་པོའི་སེམས་བབས་པོར་བྱེད་པའི་མན་ངག་ཡིན་ཏེ། སློབ་དཔོན་སློབ་གྲྲི་འབར་གྱིས། དགོངས་
མོ་ཆོས་ཀྱི་བགྲོ་སླེང་བྱས་ནས། རྣང་པར་རྫོབ་ལ་ཞེས་སུ་ལ་བས། སློབ་གྲྲི་འབར་ཡིན་ནམ། ང་ཆོས་
མཁས་སྙམ་དུ་ང་རྒྱལ་སྐྱེས་ན་སྐྱིབ་པ་མང་པོ་གསོག། སེམས་བབས་པོ་གྱིས། སེམས་ཞི་ཞིང་དུ་ལ་ན་
སྐྱིབ་པ་མང་པོ་འདྲེད་པ་ཡིན་གསུང་། རྣང་པར་སེམས་བབས་པོའི་མན་ངག་ལྷ་བྱས་པས། ལམ་རིམ་
འདི་ཞིབ་པར་གསུང་འཕྲོ་ལ། མི་ཅིག་བྱང་ནས་འཕྲོ་ཆད་གསུང་སྐད། ཞང་སྒྲ་ཆུང་སྟོན་པ་ཤེད་རྫོབ་
ལ་མན་ངག་ལྷས་ཀྱང་། སེམས་བབས་པོ་གྱིས་བྱ་བ་ལས་མི་འོང་སྙམ་ནས་ལོག་ཟེར་བས། དགོ་
བཤེས་སྟོན་པའི་ཞལ་ནས། ཞང་གིས་ཀྱང་ཆོས་ལྷ་མ་མཁྱེན། སེམས་བབས་པོ་བྱེད་པའི་ཐབས་ལྷ་
བྱས་ན་འོང་བ་ཡིན་ཏེ། སེམས་བབས་པོ་ནི་རྫོང་པོའི་མན་ངག་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་པ་ལ་གསུང་སྐད།

༥ དེ་ལྟར་ཡིན་པས་སྒོན་ཏུ་ཐབས་བརྟན་པར་བྱས་ནས། ཤེས་རབ་བསྐྱེམས་པས་སྐྱད་ལ་རི་
ལྟར་སྒྲེ་བའི་ཚུལ་སྒོན་པ་ནི།

ལས་དང་པོ་བས་དང་པོར་ཐབས་བརྟན། །

བརྟན་པས་ཤེས་རབ་ཐབས་ནི་རིས་འཛོག་།

མི་ཡི་རྒྱང་པ་གཡས་དང་གཡོན་བཞིན།

ཞིན་ཏུ་བརྟན་པས་བྱ་ཡི་གཤེག་བཞིན། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་ལས་དང་པོ་པའི་གང་ཟག་དེ། ལྷ་མ་ཅིག་གིས་དང་པོ་སངས་རྒྱལ་གྱི་
 ཡོན་ཏན་རྗེས་སུ་དབྱ་པ་ནས་སློ་རིམ་གྱིས་སྦྱངས་ཏེ། སློན་འདུག་གཉིས་མན་ཆད་ཐབས་ཀྱི་ཆ་
 བརྟན་པར་བྱས་ནས། དེ་རྣམས་བརྟན་པ་ཅིག་གིས་ཤེས་རབ་བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་དོན་སློམ་པར་

བྱེད་པ་ཡིན་གསུང་། དེ་སྒྲོམ་པའི་དུས་ན་ཡང་། རྒྱུང་པར་མི་བསྒྲོམ་པར་བྱུང་འབྲེལ་དུ་སྒྲོམ་པ་ཡིན་
ཏེ། དེ་ཡང་ཆོས་མཆོག་མན་ཆད་དུ་བྱུང་འབྲེལ་དུ་བསྐྱབས་ཀྱང་། རེས་འཛོག་ལས་མི་འོང་སྟེ། མི་
ཡི་རྒྱུང་པ་འདོར་བ་དང་འབྲུ། དེ་ལྟར་མོས་སྦྱོང་གི་རིང་ལ་གྲངས་མེད་གཅིག་ཏུ་གོམས་པར་བྱས་པ་
ལས། མཐོང་ལམ་ནས་བྱའི་གཤེག་པ་བཞིན་དུ་བྱུང་འབྲུག་ཏུ་མཉམ་སྐྱེད་གྱིས་འབྱེར་ཤེས་པ་ཡོད་
དེ། དེ་མན་ཆད་དུ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བར་བཤགས་པའི་བསྟོན་པ་ཀུན་ནས་གསུངས་གསུང་།

༥ དེ་ལྟར་རིམ་གྱིས་སྒྲོམ་པ་དེ་ཉིད་དཔའི་སྒྲོ་ནས་སྟོན་པ་ནི།
 ཆོས་རྣམས་སྟོང་ཉིད་སྒྲོམ་ལ་འབྱུག་པ། །
 རིམ་གྱིས་འབྱུག་བྱ་མོད་ནས་མ་ཡིན། །
 བཅུན་མོ་ཤི་བའི་བརྟེན་སྦྱོང་བཞིན་ནས། །
 ལྷགས་འདུལ་བཞིན་ནས་བྱ་སྟོར་བཞིན་ནས། །
 རྒྱ་མཆོར་འབྱུག་བཞིན་དེ་ལྟར་བསྐྱབས་ན། །
 སྤྲ་བས་འབྱུག་འགྱུར་བསྐྱོག་ན་མ་ཡིན། །
 སྒྲག་པས་སྟོང་ངམ་ཆད་ལྟ་ཉིད་འགྱུར། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་ཕྱང་པོ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་རྣམས་ཀུན་གྱི་ཆོས་ཉིད་བདག་མེད་པ་
རྣམ་པ་གཉིས་སྒྲོམ་པ་ལ་འབྱུག་པར་བྱེད་པ་ནི། སྟོན་དུ་ཐབས་བརྟན་པར་བྱས་ནས་གདོད་གྱིས་
འབྱུག་པར་བྱའི། ཐབས་མ་བརྟན་པར་མོད་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་འབྱུག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་རྒྱལ་པོ་
ཅིག་ལ་བཅུན་མོ་ཤིན་ཏུ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཅིག་ཡོད་པ་ལས། རྒྱལ་པོ་ལྷུལ་གཞན་དུ་དམག་ལ་སོང་
བའི་ཤུལ་དུ་བཅུན་མོ་ཤི་བར་གྱུར་བ་ལ། སྟོན་པོ་མཁའ་པ་རྣམས་གྱིས་ཐབས་བྱས་ནས། མི་ཅིག་
རྒྱལ་པོའི་སྤྱན་སྦྲར་བཏང་བས། རྒྱལ་པོས་ལྷུལ་ཕྱོགས་བདེའམ་འདྲི་བ་ལ། མོད་ལ་བཅུན་མོ་ཤི་བྱས་
ན། དམག་ཉེས་པའམ་དེའི་རྒྱུན་གྱིས་རྒྱལ་པོ་ཉིད་ཀྱང་འཆི་དོགས་ཡོད་པས། མི་བདེ་བ་གཞན་མི་
བདོག་ བཅུན་མོའི་སྤྱན་ཕྱག་ཏུ་ཐོར་བ་ཅིག་བྱུང་སྟེ་ཉེས་ཏེ་མི་འོང་བྱས། ཡང་ཕྱིས་མི་ཅིག་བཏང་
རྒྱལ་པོས་འདྲི་བ་ལ། ཐོར་བ་དེ་ཤུ་བར་སོང་བྱས། ཡང་མི་ཅིག་བཏང་ཤུ་བ་དེ་ཟུར་སོང་བྱས། ཡང་མི་

ཅིག་བཏང་ནས། བཅུན་མོའི་བྱ་བ་དེ་ནམས་ནས་ཤ་མེད་པར་མགོ་སལ་ཆེར་རུས་པར་དཀར་ཏལ་
གྱིས་ཐལ་བྱས་པས་རྒྱལ་པོའི་ཡིད་ལ། བཅུན་མོ་དེ་དཀྱིང་དང་མ་ཕྱད་པར་ཤི་ཡང་རུང་སྟམ་དུ་
གྱུར་པའི་ཆོ། ཡང་མི་ཅིག་བཏང་ནས་བཅུན་མོ་ཤི་བྱས་པས། རྒྱལ་པོ་ལ་ཐུང་ན་མེད་པ་ལགས་ལོ།

དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་དང་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྗེས་སུ་བློན་པ་ནས། རིམ་གྱིས་བསྐྱོམས་
པས་ཐབས་ཀྱི་ཆ་བརྟན་པར་བྱས་པས། ཕྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ཆམས་གྱིས་བཏང་ཡང་ཆད་ལྷུ་འཕ་སྟོང་
བའི་ཉེས་པར་མི་འཇུག་པ་ཡིན་གསུང་། འོན་ཏེ་ནི་དཔེ་འོག་མ་གསུམ་ལ་ཡང་གོ་བར་བྱའོ། །ཐུགས་
འདུལ་བ་ནི་རྟེན་ཏྱར་ཀུན་ལ་དང་པོ་སྟོང་པ་ཅམ་བགལ། ཡང་དེ་བས་ཆེ་ཅམ་བགལ། དེ་ནས་ཕྱིས་
པ་རྒྱུད་དུ་ཞོན་དུ་བརྟག་ནས་རིམ་གྱིས་བསྐྱབས་པས། ཕྱིས་མི་ཆེན་པོ་ཞོན་དུ་བརྟག་ནས་བང་
བརྟགས་ཀྱང་ཨུ་ཙྰ་ཙྰ་བ་ཡོང་བ་བཞིན་ནོ། །བྱ་སྟོར་བ་ནི་དམ་པའི་ཆོས་པད་མ་དཀར་པོ་ནས། མི་
ཅིག་གི་བྱ་སྟོར་ནས་པས་ཆོལ་དུ་བྱིན་པས། བྱ་མ་རྟེན་ནས་ཁོང་རང་གིས་ཡུལ་ཅིག་བཟུང་སྟེ་ནོར་
མང་པོ་བསགས་ནས་ཁོང་སྟོང་ཆེན་པོ་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད་པའི་དུས་ན། ལན་ཅིག་བྱ་དེ་ཡུད་ཅམ་ཅིག་
བྱུང་བ་ལ་པས་ངོ་ཤེས་ནས། པས་ཐབས་བྱས་ཏེ། དང་པོ་རང་ནས་བཟུང་ན་རྒྱལ་པོའི་ཆད་པའམ། ཆོ་
མ་ཅིག་བྱུང་སྟམ་ནས་བློས་ཏེ་འགོ་བས། དང་པོ་མ་བཟུང་བར་སྤང་པོའི་ལྷ་ལ་བཞག དེ་ནས་ཡང་
ཆུར་བསྟེན་ཏེ་སྤང་འཕྱག་དུ་བརྟག། བཟུང་ཡང་བློ་དུ་བྱིན། དེ་ནས་ཁྱོད་གོ་ཆོད་པར་འདུག་པས་
ནང་ལས་གྱིས་བྱས་ནས་ནང་ལས་ལ་བརྟག། དེ་ནས་མངོན་གྱི་ལྷ་མིག་གཏད་དེ་བག་ཐེབས་པར་
བྱས་ནས། ཕྱིས་པ་འཆི་བའི་དུས་སུ་ཉེ་དུ་ནམས་བསགས་ནས། འདི་ངའི་བྱ་ཡིན་པ་ལ། སྟོར་ནས་
ཡུན་རིང་དུ་ལོན་པའི་གཏམ་བྱས་ནས། ད་ང་ཀས་པས་བྱེད་གྱིས་ང་ལ་རི་ལྟར་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་འདི་
ལ་གྱིས་ཤིག་བྱས་ནས། དབང་ལྷག་ལ་དབང་བྱེད་དུ་བརྟག་པ་བཞིན་ནོ། །

ཡང་རྒྱ་མཚོར་འདུག་པ་ཀུན་དང་པོ་ནས་རྒྱ་གཉིང་རིང་པོར་ཞུགས་ན་བྱེད་ནས་རྫོགས་པར་
འཇུག་བས། དང་པོ་རྒྱ་ཕུས་ལྟུང་ཅམ་ནས་རིམ་གྱིས་གོམས་པར་བྱས་པས། ཕྱིས་སྟེ་ལྷིང་ལ་ཡང་
འཛིགས་པ་མེད་པར་པད་གྱིས་ཆོད་པ་བཞིན་དུ། དང་པོ་ཐབས་ནམས་བརྟན་པར་བྱས་ནས་སྟོང་པ་
ཉིད་ལ་བསྐྱབས་ན། ཆད་ལྷུར་འཇུག་པ་དང་སྟོང་བའི་དོགས་པ་མེད་པས་ན། སྤང་བས་འདུག་པར་
འཇུག་ལ། དེ་ལས་བསྐྱོག་ན་སྤང་བས་འདུག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གོང་གི་ཉེས་དམིགས་གཉིས་ལས་གང་

ཅུང་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་གསུང་།

ཕྱི་དེ་བས་ན་ཤེས་རབ་ཐབས་དང་མ་བུལ་བར་སློབ་དགོས་པས། དེ་ལྟར་ལྟ་བས་ཐག་བཅད་ལ་
གཞན་གྱི་རིང་མི་འཛོག་པར་བྱ་བར་སྟོན་པ་ནི།

བསྐྱབ་བརྟུས་ཡབ་སྤྲུལ་མཇུག་བའི་ཁྱེད་སྤངས་བྱངས། །

གཞན་གྱི་རིང་ལ་མི་འཛོག་སྐབས་སུ། །

བདག་ཅག་གཞན་རིང་མི་འཛོག་པ་ནི། །

འདི་ལྟར་དད་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་སོགས། །

བརྟན་བསྐྱེམས་འདི་ནས་གསུངས་བཞིན་སློབ་ཅིང་། །

ཡབ་སྤྲུལ་མཇུག་ནས་གསུངས་པ་བཞིན་བྱ། །

དེ་ལྟར་མང་དུ་སོ་སོར་རྟོག་ལ། །

གཙོ་བོར་ཐབས་ལ་གནས་པར་བྱེད་ཅིང་། །

ཐབས་ཀྱང་སྒྲ་ཆོགས་ཚུལ་གྱིས་བྱེད་ན། །

གཅིག་གི་བར་ཆད་གཅིག་གིས་སེལ་འགྱུར། །

དེ་ཀྱན་སྒྱུ་མར་ཤེས་པ་དག་གིས། །

དེ་ལྟར་ཐག་བཅད་ལམ་དེར་འཇུག་བྱ། །

སྐྱུ་བྱ་བྱ་བྱ་གཞན་དུ་མི་ཆོལ། །

དེ་ལས་གཞན་གྱིས་ངེ་སྐད་བསྟན་ཀྱང་། །

གར་འགྲོའི་ལམ་དེ་ར་ཉིད་གྱིས་ཤེས། །

འགྲོ་སྤྱོད་མེད་ཀྱང་བེར་ཀ་དེར་སྟོན། །

མི་གསུམ་ཁམས་ནས་དབྱས་སུ་འོངས་བཞིན། །

བྱེད་ན་གཞན་རིང་མི་འཛོག་དེ་ཉིད། །

ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་བསྐྱབ་བརྟུས་ནས་གསུངས་པའི་ཡཔ་སྲས་མངལ་བའི་མདོ་དེ་ཉིད།
སྟོབ་དཔོན་ལྷ་སྦྱབ་ཀྱིས་རིན་ཆེན་སྤེང་བར་བྱངས་བྱངས་ནས་རྒྱལ་པོ་ལ་གསུངས་པ་སྟེ། ཇི་ལྟར་ཆུ་
ཤིང་ཡན་ལག་དག་ཁ་ལུས་བཅས་ཏེ་བཤིག་བྱས་ན། ཅི་ཡང་མེད་ལྟར་སྦྱིས་བྱ་ཡང་། ཁམས་བཅས་
བཤིག་ན་དེ་དང་འདྲ། ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་ཅེས། དེ་ཕྱིར་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས།
ཁམས་དྲག་དེ་ཀྱན་བདག་མེད་པར། རྟོན་ལ་གཏན་ལ་སབ་པ་ཡིན། རྟོན་ནི་རྟག་ཏུ་ཐམས་ཅད་
ལ། ལེགས་པར་བརྟགས་ཏེ་མཛད་པ་དང་། ཡང་དག་ཇི་བཞིན་དོན་གཟིགས་པས། གཞན་གྱི་བྱིང་
མི་འདྲིག་པར་མཛོད། ཅེས་པའི་སྐབས་སུ་དགེ་བཤེས་དེའི་ཞལ་ནས། སྟོབ་དཔོན་ཀྱིས་རྒྱལ་པོ་ལ་
གསུངས་པ་བཞིན་དུ། རང་ཅག་ཀྱང་གཞན་གྱི་བྱིང་ལ་མི་འདྲིག་པར་བྱད་ན་འདི་ལྟར། རྒྱལ་དང་
རྒྱལ་བའི་ཆོས་ལ་དད་ལྟར་ཅིང་། རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་ལ་དད་བྱེད་པ། བྱང་ཆུབ་སྒྲ་ན་མེད་ལ་
དད་ལྟར་ན། སྦྱིས་བྱ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་སྦྱེའོ། ཞེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྩ་བ་དད་པ་བརྟན་པ་ནས།
སྟོན་འདུག་གཉིས་སུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས། དེའི་སྟོན་པ་ཆོས་བཞིན་གསུམ་བཅུ་གཉིས་ཉམས་སུ་
སྤངས་ནས། དེ་དག་མི་ཉམས་པར་བརྟན་པར་བསྐྱོམ་སྟེ། ཐབས་བརྟན་ནས་ཤེས་རབ་སྐྱོམ་པར་བྱེད་
པའི་ཚུལ་འདི་ཉིད་ནས་གསུངས་པ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་སྟོབ་ཅིང་།

ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་ལ་སོ་སོར་རྟོག་ལུགས་ཀྱང་། ཡབ་སྲས་མངལ་བ་ནས། རྒྱུ་ལྷ་གང་ཟག་འདི་ནི་ཁམས་རྒྱལ་ལ། རེག་པའི་རྒྱུ་མཆོད་རྒྱལ་ལ། ཡིད་ཀྱི་ཉེ་བར་སྦྱོད་པ་བཙོ་བརྒྱད་པ་སྟེ་ཟེར་ནས། དེ་དག་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་དཔེ་མང་པོའི་སྟོན་ནས། དང་པོ་རྒྱུ་པའི་དྲུས་ན་གང་ནས་ཀྱང་མ་འོངས། ཐ་མ་འགག་པའི་དྲུས་ན་གང་ཡང་མི་འགྲོ་བར་གསུངས་པ་བཞིན་དུ། ལན་མང་དུ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་སོ་སོར་རྟོག་ལ། ཐབས་ཤེས་གཉིས་ཀྱང་གཙོ་བོར་དད་པ་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་སོགས་པའི་ཐབས་ལ་གནས་པར་བྱེད་ཅིང་། ཐབས་ཀྱང་ཕྱོགས་གཅིག་དུ་བྱས་པས་མི་འོང་བས། དགོན་མཆོག་མཆོད་པ། དགེ་འདུན་ལ་བསྟེན་བཀྲར། འབྱུང་པོའི་གཏོར་མ། ཆ་ཆ་བརྒྱས་བརྗོད། ཆོས་སྦྱོད་བརྟུ་སྟུ་ཆོགས་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་གཅིག་གིས་སྦྱོ་ཅ་ན་གཅིག་ལ་ཞུགས་པས། གཅིག་གིས་བར་ཆད་གཅིག་གིས་སེལ་བར་འགྱུར་བས་དེ་ལྟར་བྱ།

དེ་ལྟར་བྱས་པའི་རྗེས་ལ། དེ་ཐམས་ཅད་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པས་ཟིན་པར་

བྱས་ནས། དེ་ལྟར་སློབ་ཐག་བཅད་ལ་ཐབས་ཤེས་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བའི་ལམ་དེར་འཇུག་པར་བྱེད་པ་
ལས། སླུ་བྱ་བྱ་བྱས་ནས་གཞན་དུ་ཆ་དང་ཐིག་ལེ་དང་འཁོར་ལོ་ལ་སོགས་པའི་མན་ངག་མི་ཆོལ་བ་
དེ་ལ་གཞན་གྱིས། དེ་ལྟར་བྱས་པས་ཅི་འོང་། ཁྱོད་གསོན་རབས་ཆད་དུ་བརྟུག་པ་རང་ཡིན། གླུ་
ཅིག་ལ་འཆང་རྒྱ་བའི་ཐབས་ཡོད་པས། འདི་ལྟར་གྱིས་བྱས་ནས་བསྐྱོག་ཀྱང་མི་བསྐྱོག་སྟེ། ཤེས་རབ་
ལྡན་པ་སློབ་མི་འཕྲོགས། གཞན་གྱི་རིང་མི་འཛོག་ཅིང་བརྟན། སླུ་བས་མི་ཚུགས་རྒྱལ་པོ་སྟེ། རྟེན་
བས་ཤེས་རབ་ལྟར་སྒྲངས་མཛོད། ཅིས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་གཞན་གྱིས་བཀྱིར་མི་བདུབ་སྟེ། གར་
འགྲོའི་ལམ་ང་རང་གིས་ཤེས། ལམ་འདིར་ཞུགས་པ་ལ་འབྱུང་མེད་དེ། རང་གིས་མ་རྟུས་པ་ལས་མ་
གཏོགས་པ། མ་ཆོག་པ་མེད་གྱིས་སྐྱམ་ནས། ལམ་ངེས་པར་འཛིན་པ་ནི། དཔེར་ན་མི་གསུམ་ཁམས་
ནས་དབྱས་སུ་འོངས་པ་ལ། འགྲོ་མ་ཁྱོད་བས། བྱང་ཐང་སྟོང་པ་ལ་ལམ་འཆོལ་གྱིས་དོགས་ནས།
དབྱས་བྱུང་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་ཟེར་བ་ལ་བརྟེན་ནས། དགོངས་མོ་ཉི་མ་རྒྱབ་པའི་ངོས་སུ་བེར་ཀ་བསྟན་
ནས་ཉལ། རང་བར་བེར་ཀ་གར་བསྟན་པའི་ཕྱོགས་སུ་ཕྱིན་པས་དབྱས་སུ་ཕྱིན་ལོ། །

དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་རང་ཅག་ཀྱང་རྩོམ་པོའི་བཀའ་བརྒྱུད་འདི་ལ་སློབ་སྦྱང་བའི་དུས་ན། སུ་ཅི་ཟེར་
ཡང་འདི་ལས་ལྷག་པ་མེད་གྱི། རང་གི་རྒྱུད་ལ་མ་བདུབ་ཀྱང་། ཆོས་འདི་ཡིན་གྱི་སྐྱམ་དུ་ཐག་བཅད་
ནས་བྱེད་པ་ནི། དཔེར་ན་རྒྱུད་པ་ཆད་ཀྱང་འགྲེ་ལོག་བྱས་ནས་བསམ་ཡས་བལྟ་ཟེར་བ་དང་། སོ་མེད་
ཀྱང་རྟོལ་གྱིས་འབྲུད་ཟེར་བའི་ཚུལ་དུ་ལམ་གཞན་མི་ཆོལ་བར་འདི་ཉིད་ལ་འབད་ན། གཞན་གྱི་
རིང་ལ་མི་འཛོག་པ་དེ་ཡིན་གསུང་།

ལྷ་དེ་ཡན་ཆད་གྱིས་ཤེས་རབ་བསྐྱོམ་པ་ལ་ཐབས་བརྟན་པོར་བྱེད་དགོས་པར་བསྟན་ནས། ད་
ནི་ཐབས་བརྟན་པ་དེས་ཤེས་རབ་སྐྱོམ་པར་སྟོན་པ་ནི།

གོང་དུ་ཐབས་རྣམས་བརྟན་པར་གྱུར་པས། །

ཤེས་རབ་སྐྱོབ་ཆེ་འདི་ལྟར་ཡང་བསམ། །

ལས་འབྲས་སེམས་པའི་དུས་ནའང་འདི་ལྟར། །

ཅི་ཡང་མིན་པའི་འབྲུལ་པའི་ལས་ལས། །

ཅི་ཡང་མིན་པའི་འཁྱུལ་པའི་འབྲས་བྱ། །
འཁྱུལ་བ་མ་བྲལ་བ་ལ་བསྟོན་མེད། །
སྐྱེ་བ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུར་ཤེས་ནས། །
ལས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་དང་བྲལ་གསུངས་ཕྱིར། །
མི་ལམ་ཚུས་ཁྱེར་སྤྲུག་བསྐྱེད་བཞིན་དུ། །
འཁོར་བ་མཐའ་དག་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱན་ཀྱང་། །
དེ་ལྟར་ཤེས་བྱ་འཁྱུལ་བ་ལས་བྱུང་། །
དེ་ཕྱིར་འཁྱུལ་བ་སྟོང་བར་འབད་བྱ། །
སེམས་ཅན་ཀྱན་ཀྱང་དེ་འདྲར་ཤེས་པས། །
འགོ་ལ་སྟོང་ཇི་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་ལ། །
ཀྱན་གྱི་འཁྱུལ་བ་སྤང་བར་བྱ་བྱིར། །
བཙོན་པ་བརྒྱ་འགྲུང་དག་ཏུ་བྱ་རིགས། །
དེ་ཡང་འཁོར་དང་སྤང་ན་འདས་དང་། །
དེ་ཐོབ་ལམ་ཡང་འདི་ལྟར་ཤེས་བྱ། །
སྐྱེ་མ་མཁའ་པོས་སྟོན་པོ་བསྐྱེད་བཞིན། །
མཆོ་དང་དེ་གལ་གྱ་དང་མཉན་པ། །
འཁྱུལ་བ་མ་བྲལ་བ་ལ་བསྟོན་མེད། །
མ་འཁྱུལ་བ་ལ་གང་ཡང་མ་ཡིན། །
དེ་ཡི་སྐྱབས་སུ་འདི་གཉིས་ཁྱེད་སྤངས། །
ནམ་མཁའ་བྱས་པའི་མདུད་པ་དེ་ནི། །
ནམ་མཁའ་ཉིད་ཀྱིས་གྲོལ་བར་འགྲུར་རོ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་། དུང་རྒྱལ་ནམ་མཁའི་མཆན་ཉིད་དེ། རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་ཕྱིར་
རོ། །གང་གིས་དེ་སེམས་བྱེད་པ་ནི། དུང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་ཀྱང་ཁྱུངས་བྱངས་
གསུངས་པ་དེའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་ཤེས་རབ་ལ་འདུག་པའི་གོང་དུ། སྟོན་པའི་ཡོན་ཏན་
ཤེས་པ་ནས་བརྒྱུད་ནས། དུང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་ལ་སྟོབ་པར་བྱེད་པ་ལ།
བསམ་གཏན་མན་ཆད་ཐབས་གྱི་ཆ་ལ་གོམས་པར་བྱས་པས། སྟོང་པ་ཉིད་བསྟོམས་ཀྱང་ཐབས་ལ་
འདོར་དོགས་མེད་པར་བརྟན་པར་གྱུར་པ་ཅིག་གིས་ཤེས་རབ་སྟོང་པ་ཉིད་བསྟོམ་པའི་དུས་ན། འདི་
ལྟར་ཐམས་ཅད་ཅི་ཡང་མ་ཡིན་པར་བསམ་པར་བྱ་སྟེ། དགེ་བཤེས་སྟོན་པ་ལ་དབུ་མའི་ལྟ་བ་མཐར་
བྱག་པ་གང་ལགས་ཞུས་པས། ཅི་ཡང་མ་ཡིན་པ་ཅིག་ཡིན་གསུངས་སྟེ།

དེ་ལས་འབྲས་ལ་མཆོན་ན། ལས་འབྲས་སེམས་པའི་དུས་ན་ཅི་ཡང་མ་ཡིན་པ་བདག་མེད་པ་
ལ་བདག་ཏུ་འཁྲུལ་ནས་ཆགས་སྤང་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཅི་ཡང་མ་ཡིན་པ་བྱུང་ནས། དེས་
ཅི་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ལས་དགེ་མི་དགེ་བསགས་པས། ཅི་ཡང་མ་ཡིན་པའི་འཁྲུལ་བའི་འབྲས་བྱ་བ་དེ་
སྟུག་ཏུ་སྤང་བ་འཁྲུལ་པ་མ་བྲལ་བ་རྣམས་ལ་བསྟོན་དུ་མེད་པར་ཡོད་ལ། དེ་དག་གི་རང་བཞིན་ལ་
བལྟས་ན། ལས་ཀྱང་ལས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་ལ། འབྲས་བྱ་ཡང་འབྲས་བྱའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་
བས་ན། ཅི་ཡང་མ་ཡིན་པ་བྱ་བར་འདུག་པ་ཡིན་གསུང་། འོ་ན་རྒྱ་འབྲས་ག་ན་བརྟུབ་སྟམ་ན། ཅི་
ཡང་མ་ཡིན་པས་རྒྱ་འབྲས་བརྟུབ་པ་ནི། དཔེར་ན་ཤེས་པ་གཉིད་ཀྱིས་བསྐྱང་པས་སྟོ་ལའི་དབང་
ཤེས་ནི་འགགས། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མ་འགགས་པར། འཁྲུལ་ནས་མི་ལམ་དུ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་།
དེས་ཁྱེར་བའི་སྟུག་བསྐྱེད་དང་། དེ་ལས་ཐར་བར་བྱེད་པའི་འབད་ཚོལ་དང་། གཞན་གྱིས་རྒྱ་ནས་
བརྟོན་པའི་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་མེད་བཞིན་དུ་གཉིད་མ་སང་རིང་ལ་བསྟོན་དུ་མེད་པར་སྤང་བ་ལྟར།
མ་རིག་པའི་གཉིད་ཀྱིས་འཁྲུལ་པ་དང་མ་བྲལ་བ་རྣམས་ལ། ལས་དགེ་སྟེག་གི་འབྲས་བྱ་བ་དེ་སྟུག་
བྱུང་པ་མེད་བཞིན་དུ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཉོན་མོངས་པ་འཁྲུལ་བའི་སྤང་བ་ལས་འཁྲུལ་པ་སྟེ། དེས་འཁོར་
བའི་བདེ་སྟུག་སྟེད་དེ་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བར་མགལ་མེ་བཞིན་དུ་འཁོར་བའི་སྟུག་བསྐྱེད་བྱུང་
བར་ཤེས་པར་བྱས་ལ། ཅི་ཡང་མ་ཡིན་པའི་སྟེག་པ་ལས་བསྟོག་པར་བྱ། ཅི་ཡང་མ་ཡིན་པའི་སྟུག་
བསྐྱེད་ལས་ཡིད་འབྱུང་བར་བྱ་སྟེ། དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་ཡོད་པར་འདྲིན་པའི་འཁྲུལ་པ་སྟོང་བའི་

ཕྱིར། མགོ་འཕ་གོས་ལ་མེ་ཤོར་བ་གསོད་བ་བས་རིངས་པའི་བཙོན་འགྲུས་ཀྱིས་འབད་པར་བྱས་པས།
 ཐམས་ཅད་ཅི་ཡང་མ་ཡིན་པར་ཤེས་ནས་གཉིད་སད་ན། རྒྱུ་ཁྱིམ་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་བ་
 བཞིན་དུ་འཁོར་བ་མཐའ་དག་གི་སྤྱག་བསྐྱེད་མི་འབྱུང་གསུང་། དེ་ཡང་ཐོས་པས་ཤེས་པ་ཙམ་ལ་མི་
 བྱཡི། སྒྲོམ་པས་རྟོགས་པས་སྐྱེ་བ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུར་ཤེས་པ་སྟེ། ཅི་ཡང་མ་ཡིན་པ་བསྒྲོམས་པས།
 ཅི་ཡང་མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་པའི་གཉིད་སད་པས་བདེན་པ་མཐོང་ནས་སྲིད་པར་འཕེན་པའི་ལས་
 མི་གསོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་སྐྱེས་བུ་འབྲིང་མན་ཆད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བསྟན་པའོ། །

༥ ད་ནི་སྐྱེས་བུ་མཆོག་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་ནི། རང་ཅི་ཡང་མ་ཡིན་པས་སྤྱག་བསྐྱེད་བ་ལྟར།
 སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱང་དོན་མེད་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཉམ་ཐག་སྟེ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གིས་སྦྱོན་པ་
 བཞིན་དུ་སོང་བའི་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་རང་གི་ཉམས་ལ་དཔགས་པའི་སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་པོ་ཤས་མི་བཟོད་
 པ་བསྐྱེད་ལ། སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་འཁྲུལ་པ་སྤང་པའི་ཕྱིར། ཉན་ཐོས་རང་ཞི་བ་དོན་དུ་གཉེར་པའི་
 བཙོན་འགྲུས་པས་བརྒྱ་འགྱུར་དུ་བྱ་བར་རིགས་ཏེ། སེམས་ཅན་ཁྱེད་ཆེན་མགོ་ལ་ཁྱེད་པ་
 ཡི། སེམས་དཔའ་མཆོག་ནི་དལ་གྱིས་འགྲོ་མི་མཛེས། །བདག་གཞན་སྤྲོ་ཆོགས་འཆིང་བས་རབ་
 བཅིངས་པས། །བཙོན་པ་བརྒྱ་འགྱུར་དག་དུ་བྱ་བའི་རིགས། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །

དེ་ལྟ་བུའི་བཙོན་འགྲུས་ཀྱིས་སྤང་བར་བྱ་བའི་འཁོར་བ་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་།
 ཐོབ་པར་བྱ་བའམ་མཛོན་དུ་བྱ་བ་མུ་དན་ལས་འདས་པའི་མཆོན་ཉིད་དང་། དེ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་
 ཐབས་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་གསུམ་ཡང་། སྐྱེ་མ་མཁའ་གྱི་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་རྒྱལ་པོ་
 ཅིག་ལ་སློན་པོ་བྱེད་དན་པ་ཅིག་ཡོད་པ་ལ། ལན་ཅིག་རྒྱལ་པོ་དང་གཉིས་མཁར་ཅིག་གི་ཁ་ན་
 བསྐྱེད་ཡོད་པ་ལ། སྐྱེ་མའི་མཁའ་པོ་ཅིག་གིས་ལུང་པ་རྩུས་གང་བར་སྐྱུལ་ནས། མཁར་གྱི་བད་ལ་རྩ་
 ལུང་ལུང་བྱུང་བ་དང་། མཉན་པ་ཅིག་གྱུར་ཞུགས་ནས་སྐྱེ་བ་འདེབས་ཤིང་མཁར་གྱི་རྩུར་འོངས་པ་
 དང་། མཉན་པ་ན་རེ། སློན་ལ་སློན་པོ་ཞུགས་ཤིག་ཟེར་ནས་སློན་པོས་ཞུགས་པ་དང་སྐྱེ་མ་ཞིག་ནས་
 གཡང་དུ་ལུང་ནས་དེ་བསྐྱེད་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། སྐྱེ་མའི་སྦྱོར་སྤྱགས་ཐེབས་པ་ལ་དེ་དག་བསྟོན་མེད་དུ་ཡོད་
 ཀྱང་། སྤྱགས་མ་ཐེབས་པ་ལ་གང་ཡང་མེད་པ་ལྟར། མ་རིག་པའི་འཁྲུལ་པ་དང་མ་བྲལ་བའི་རིང་ལ་
 རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུའི་འཁོར་བ་དང་། བྱ་འགྲུལ་ལྟ་བུའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ བྱ་ལྟ་བུའི་ལམ་བསྐྱེད་པ་གསུམ།

མཉན་པ་ལྟ་བུའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་། སེལ་གྱི་དོགས་ལྟ་བུའི་ཐུང་བ་ལས་འདས་པ་
ཐམས་ཅད་ཅག་གི་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། མ་འབྲུལ་བ་ལ་དེ་རྣམས་གང་ཡང་གྲུབ་པ་མེད་པ་ཡིན་གསུང་།
དེ་ལྟར་ཡིན་པར་ཅིས་ཤེས་ན། དེའི་སྐབས་སུ་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ལུང་མདོ་དང་རྒྱུད་འདི་གཉིས་སྤངས་
བྲངས་ནས་གསུངས་ཏེ།

དེ་ཡང་འདི་ལྟར་སྤང་བྱ་འཁོར་བའི་རང་བཞིན་ནི་ནམ་མཁས་བྱས་པའི་མདུད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་
ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་གང་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་པ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ལ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྣམ་རྟོག་གིས་གང་
དུ་ཡང་བབྱང་ནས་ཆགས་སྤང་གི་ཀྱན་ནས་བསྤངས་པའི་ལས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་འཁོར་བའི་སྤྱད་
བསྐལ་དེ་ནི། རྣམ་མཁས་བྱས་པའི་མདུད་པ་འམ། དོགས་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་དུག་ལངས་པ་ལྟ་བུ་
ཡིན་ལ། ད་དེ་ལས་གྲོལ་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་ནི། རྣམ་མཁའ་ལྟར་ཅིའི་ངོ་ཐོར་ཡང་མ་གྲུབ་པར་
རྟོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་གྲོལ་བར་འགྱུར་གྱི། སྟོན་རྒྱ་ཅི་ཡང་མེད་དེ། དེ་ལྟར་གང་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་པས་
ནམ་མཁའ་ལྟར་གྱུར་བ་དེ་ཉིད་ཐུང་བ་ལས་འདས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཡིན་གྱི། ཐོབ་རྒྱ་ཅི་ཡང་མེད་པས་
འཁོར་བ་དང་ཐུང་བ་ལས་འདས་པ་ཡང་རོ་གཅིག་པ་ཡིན་ཐ་དད་མེད་གསུང་།

འོ་ན་གང་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཟེར་བ་ཅི་ཞེ་ན། རྣམ་མཁའ་
དང་བྱང་ཆུབ་པ་གཉིས་མཚན་ཉིད་གཅིག་པ་སྟེ། རྣམ་མཁའ་ཡང་མ་སྐྱེས་པ། བྱང་ཆུབ་ཀྱང་མ་
སྐྱེས་པ་ན། རྣམ་མཁའ་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ། བྱང་ཆུབ་ཀྱང་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་པས་ན། གང་
ཟག་གང་གིས་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ་དེ་སེམས་པར་བྱེད་པ་དེ་ལ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་ཀྱང་
བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་མོས་སྟོན་གྱི་དུས་ན་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་དོན་དུ་སེམས་པར་བྱེད་ལ། མཐོང་ལམ་སྐྱེས་ནས་
ནི་བྱང་ཆུབ་ཉིད་སེམས་པར་བྱེད་པའོ།

༥ དེ་ལྟ་བུའི་གནས་ལུགས་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་སྟོམ་པའི་དུས་ན་གཞན་གྱི་ལུགས་སྤངས་
ནས། རང་གི་ལུགས་སྟོམ་པར་སྟོན་པ་ནི།

ཁ་ཅིག་སྟོམ་བསམ་དུས་ན་རིགས་པས། །

རང་བཞིན་མེད་པར་གཏན་ལ་པབ་ནས། །

སྒྲོམ་དུས་མི་རྟོག་འབའ་ཞིག་སྒྲོམ་ཟེར། །
དེ་ལྟར་ན་ནི་འབྲེལ་མེད་སྟོང་ཉིད། །
ལོགས་སུ་བསྒྲོམས་ཕྱིར་གཉེན་པོར་མི་འགྱུར། །
དེ་ལྟ་བུས་ན་སྒྲོམ་དུས་ཉིད་ན། །
གཅིག་དང་དུ་བྲལ་ཉེན་འབྲེལ་ལ་སོགས། །
གང་ལ་གོམས་པས་སོ་སོར་བརྟག་ཅིང་། །ཅུ
ང་ཟད་མི་རྟོག་ཉིད་དུ་འང་གནས་བྱ། །
དེ་ལྟར་བསྒྲོམས་ན་ཉོན་མོངས་གཉེན་པོ། །
ལྟ་ཅིག་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་འདོད་ཅིང་། །
པ་རོལ་ཕྱིན་ལྷགས་སྟོང་པར་འདོད་པས། །
ལེས་རབ་བསྒྲོམ་པའི་ལྷགས་ནི་དེ་ཡིན། །
དེ་ཡང་གང་ཟག་བདག་མེད་གོམས་པས། །
དེ་ནས་དེ་ལྟར་རྗེས་སུ་འདུག་བྱ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཐོས་བསམ་བྱེད་པའི་དུས་ན་བདག་དང་ཆོས་དངོས་
པོ་དང་། རྗེས་སུ་འཛིན་པ་དེ་ཉེན་འབྲེལ་ལམ་གཅིག་དུ་བྲལ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་པས་རང་བཞིན་
མེད་པར་གཏན་ལ་ཕབ་ནས། ཕྱིས་སྒྲོམ་པའི་དུས་ན་སྤར་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་དོན་དེ་མི་སྒྲོམ་པར་
བྱན་པ་བཀག་ནས་མི་རྟོག་པ་འབའ་ཞིག་ལ་ཅོམ་གྱིས་སྒྲོམ་ཟེར་ཏེ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་ནི་འབྲེལ་མེད་
པའི་སྟོང་ཉིད་ལོགས་ན་བསྒྲོམས་པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར། ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོར་མི་འགྱུར་ཏེ། ད་
དང་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ལོགས་སུ་སོང་། སྟོང་པ་ལོགས་སུ་སོང་བས་སྟོང་པ་ཉིད་སྒྲོམ་པ་གྲལ་མགོ་ལ་
འགོ་བཟུང་ནས་འོང་སྟེ།

དཔེར་ན་བྲག་ཕྱག་ལྟ་བུ་སྤྱིན་པོ་ཡོད་པར་གྲགས་པ་ཅིག་ཏུ། མི་ཅིག་བྱབ་མོ་ཉལ་བའི་དུས་

ན་སྤྱི་པོ་བྱུང་གིས་དོགས་པས། འདི་ན་སྤྱི་པོ་མེད་སྟུང་དུ་བསྐྱོམས་ཀྱང་། བླ་མ་ལངས་ཀྱི་བར་
དུ་སྤྱི་པོ་འཛིགས་བ་མི་བསྒྲིག་ལ། སྒྲིན་མེས་ལེགས་པར་བཅལ་བས་མ་རྟེན་པས། མེད་པར་སྒྲི་
འདོགས་ཆོད་པ་རང་གིས་འཛིགས་པ་མི་འབྱུང་བ་ལྟར་བདག་དང་ཆོས་སྟོང་པ་ཡིན་ནོ་སྟུང་པ་ཅམ་
གིས། བདག་དང་ཆོས་སྟེན་ཀྱི་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མི་བསྒྲིག་གི། རིགས་པས་དེའི་རང་བཞིན་བཅལ་
བས་མ་རྟེན་པས། དེའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྟེན་པ་བསྒྲིག་པ་ཡིན་པས། ཆོས་ནས་ཀྱང་། གང་ཞིག་ཆོས་
ལ་བདག་མེད་སོ་སོར་རྟེན། སོ་སོར་དེ་བརྟགས་གལ་ཏེ་སྒྲིམ་བྱེད་ན། རྟེན་འབྲས་བྱ་བྱ་ངན་འདས་
པའི་རྒྱ། ཆོས་གཞན་གང་གིས་འདི་དག་ཞི་མི་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་ཏེ། པོ་ཏོ་བའི་ཞལ་ནས། སོ་
སོར་རྟེན་པ་མེད་པར་དང་པོ་རང་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ཅོམ་གྱིས་སོང་བ་དེས། སྟོང་པ་ཉིད་བཤའ་མ་
དེ་དང་ཇི་རིང་ལ་སོགས་པ་མིན་པ། དེས་ཉེར་འགྲོ་མི་སྤིང་གསུང་སྐད།

དེ་བས་ན་མགོན་པོ་བྱམས་པའི་ཞལ་ནས། ཡུལ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་རྒྱ། སྒྲིར་བ་བཞི་ཡི་
བདག་ཉིད་དང་། ཆོས་སྐྱེ་འཕྱིན་ལས་འབྲས་བྱ་ནི། རྟོན་བསྐྱུས་གཞན་ཏེ་རྣམ་པ་གསུམ། ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པས། སྒྲིམ་པའི་དུས་ཉིད་ན་ཡང་། རང་གི་ངོ་བོ་འགོག་པར་བྱེད་པའི་རིགས་པ་
གཅིག་དང་དུ་བྲལ་ལམ། སྒྱེ་བ་འགོག་པར་བྱེད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གཉིས་གང་ལ་གོམས་ཤིང་སྒྲོ་ལ་
འབབ་པ་དེ་ཉིད་གིས། ཉོན་མོངས་པ་གང་ལ་སྒྱེ་བའི་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་རྣམས་ལ་སོ་སོར་རྟེན་པའི་
ཤེས་རབ་གིས། སོ་སོར་བརྟགས་ཤིང་བསལ་ཏེ་ཆང་མེད་པར་བྱས་ལ། དེ་ལྟར་བརྟགས་པས་བདག་
དང་ཆོས་མ་རྟེན་ཅན་ན། མ་རྟེན་པའི་རང་དེ་ཉིད་ལ་ཅུང་ཟད་ཅུང་ཟད་ཅམ་མི་རྟེན་པར་བཞག་ཅིང་།
ཡང་རིགས་པས་བརྟགས་ཤིང་བསྐྱོམས་ན་ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། དགེ་
བཤེས་རྣལ་འབྱོར་བ་ཆེན་པོས། སྟོང་པ་ཉིད་བསྐྱོམས་པ་ན་མཆན་མའི་སྒྲིམ་པ་བྱུང་བས། དེ་སྟོང་
པའི་མན་ངག་ངོ་བོ་ལ་ཁྱུ་སྟུང་པ་དང་། མི་ལམ་དུ་འདི་སྟོབ་དཔོན་གྱི་སྒྲིབ་ཀྱི་ཅམ་འབེའུ་ཡིན་པས་
གོན་གསུང་བ་མིས་ནས་ཕྱིས་ངོ་བོ་ལ་ཁྱུས་པས། མཆན་མ་དང་དངོས་པོ་གང་ལ་འབྲོས་པ་དེ་ཉིད་སོ་
སོར་རྟེན་པས་སྟོང་པར་སྐྱོམས་གསུང་སྐད།

སྟོབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ཀྱི་མན་ངག་ཀྱང་། སོ་སོར་རྟེན་པ་སྒྲིམ་པ་འདི་ཡིན་ཏེ་
སྟོའི་བོགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཡིན་གསུང་། དེ་བས་ན་རང་ཅག་ངོ་བོ་ཇི་ལྟ་ཅིག་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་

འདོད་ཅིང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པ་ལྟ་བུ་ཕྱིན་པའི་ལྷགས་ལ་སྤྱོད་པར་འདོད་པས་ཤེས་རབ་སྟོང་པ་
 ཉིད་བསྐྱོམ་པའི་ལྷགས་ནི། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་སོ་སོར་བརྟགས་ཤིང་སྐྱོམ་པ་འདི་ཡིན་
 གསུང་། དེ་ཡང་སྟོན་ཏུ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མ་བསྐྱོམས་པར། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྐྱོམས་ཀྱང་
 རྒྱ་མཚོར་སྒྲག་ཆའི་དོག་པོ་བོར་བ་ལྟར། བདག་ལོགས་གཅིག་ཏུ་ལྷན་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་སྐྱོམ་པའི་
 སྐྱོམ་ཆེན་ཡིན་སྒྲུལ་ནས་ང་རྒྱལ་སྤྱེ་སྟེ། ང་དང་མ་བྲལ་བའི་སྟོང་པ་ཉིད་སྐྱོམ་པ་ནི། ཉེས་པ་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་ཙུང་བ་ཡིན་པས། བདག་ཏུ་འདྲིན་པ་བསྐྱོག་པའི་ཕྱིར། སྤང་པོ་ཁམས་སོགས་བསྟན་པ་
 ཡིན། ཞེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་བསྐྱོམས་ལ། དེ་ནས་སོ་སོར་རྟོག་པས་བཅའ་
 བས་གང་ཡང་མ་རྟོག་པའི་དོན་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ལ་དེ་ལྟར་འཇུག་པར་བྱའོ་གསུང་།

བརྒྱ་དགུ་པ། བདག་མེད་སྐྱོམ་པའི་དགོས་པ་སྟོན་པ།

༥ འོ་ན་དེ་ལྟར་བདག་མེད་བསྐྱོམས་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་སྟུང་ན། བདག་ཏུ་འདྲིན་པས་ནི་
 འཁོར་བར་སྤྱེ་ལ། བདག་མེད་བསྐྱོམས་པས་ནི་བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པས། དེ་སྐྱོམ་པ་ལ་འབད་
 པར་སྟོན་པ་ནི།

འཁོར་བའི་རྒྱ་གཙོ་མ་རིག་ཡིན་ཏེ། །
 དེ་ཡང་བདག་མེད་བདག་ལྟ་གཙོ་པོ། །
 ཆེ་འདིར་བདག་བདེ་འདོད་པས་ངན་སོང་། །
 ཕྱི་མར་བདག་བདེ་འདོད་པས་ལྟ་མི། །
 བདག་ཞི་བདེ་འདོད་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད། །
 བདག་མེད་པ་ལ་སྤྱང་ན་འདས་པ། །
 དེ་ཕྱིར་བདག་ལྟ་གཞོན་ལ་འབད་བྱ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། དེ་ཡང་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བར་སྤྱེ་བའི་རྒྱ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་གཉིས་
 ཡིན་པ་ལས། དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་པ་མེད་ན་ལས་ཡོད་ཀྱང་འབྲས་བུ་འབྱིན་མི་རུས་པས། གཙོ་བོ་

ཉོན་མོངས་པ་ཡིན། ཉོན་མོངས་པ་མ་རིག་པ་སྲིད་ལེན་གསུམ་ལས་གཙོ་བོ་མ་རིག་པ་ཡིན། མ་རིག་པ་འདི་རོ་བོ་ཡང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞི་ལས། གཙོ་བོ་བདག་མེད་པ་ལ་བདག་ཏུ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ཡོད་པ་ནི་འཁོར་བར་སྐྱེ་ལ། དེ་དང་བྲལ་བ་ནི་ཐུང་ན་ལས་འདས་པས་སོ། །

དེ་ཉིད་རི་ལྟ་བུ་ཡིན་ན། འདི་ལྟར་སྤང་བོ་བདག་མེད་པ་ལ་བདག་ཏུ་བརྩུང་ནས། བདག་ཆེ་འདི་ལ་བདེ་བར་འདོད་ནས། མི་དགེ་བ་སྤྱད་པས་ཕྱི་མ་ལ་ངན་སོང་གསུམ་ཏུ་ལྟངས་ལ། ཕྱི་མ་ལ་བདེ་བ་འདོད་ནས་ཟག་བཅས་ཀྱི་དགེ་བ་སྦྱིན་པ་དང་། རྩལ་བྱིམས་དང་བཟོད་པ་གསུམ་སྤྱད་པས། འདོད་ཁམས་ཀྱི་ལྟ་དང་མིར་སྐྱེ། བདག་ཉིང་དེ་འདྲིན་གྱི་ཞི་བདེ་ཐོབ་པར་འདོད་ནས། རྒྱ་སྒྲོམས་འབྲུག་གི་ཉིང་འདྲིན་བསྒྲོམས་པས། གཞུགས་དང་གཞུགས་མེད་ཀྱི་ལྟར་སྐྱེ་བས་ན། འཁོར་བའི་རྒྱུ་ལྟེ་གཙོ་བོ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་བདག་མེད་པ་ལ་གོམས་པར་བྱས་པས། བདག་མེད་མངོན་སུམ་ཏུ་རྟོགས་ཅ་ན། ཆགས་སྤང་གི་ཉོན་མོངས་པ་མི་སྐྱེ་བས། ལས་མི་གསོག་པས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་མི་ལེན་པ་ཡིན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ལ་སྤྲིང་རྩིས་གོགས་བྱས་པ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མི་གནས་པའི་ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་ན་མི་རྟག་པ་དང་ཏུ་མ་ལ་སོགས་པའི་གཉེན་པོས་བདག་ཏུ་ལྟ་བའི་མ་རིག་པ་གཞོམ་པ་ལ་བཙོན་པས་འབད་པར་བྱའོ་གསུང་།

༥ དེ་ལྟར་བདག་རྟག་པར་ལྟ་བའི་གཉེན་པོར་བདག་མེད་བསྒྲོམས་པས་མེད་པར་འདྲིན་ན་ཡང་ཆད་ལྟར་འབྱུར་པས། རྟག་ཆད་ཏུ་འདྲིན་པའི་ལྟ་བ་ངན་པ་རྟེན་འབྲེལ་བསྒྲོམས་པས་སྤོང་བས་ན། དེ་སྒྲོམ་པ་ལ་འབད་པར་སྟོན་པ་ནི།

རྟག་དང་ཆད་སོགས་ལྟ་ངན་སེལ་བ། །
རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་བསྒྲོམས་པས་ཡིན་ཏེ། །
དེ་ཡང་གྲངས་ཅིམ་བགྲངས་པས་མ་ཡིན། །
མན་ངག་གསུམ་གྱིས་བསམ་པར་བྱ་སྟེ། །
རྟག་མིན་ཆད་མིན་རྒྱུན་ཉིད་འདི་ཅིམ། །
པ་རོལ་འདི་མི་འགྲོ་བས་རྟག་མིན། །

འདི་མེད་པ་རོལ་མིན་པས་ཆད་མིན། །
རྒྱུན་འདུས་ཅམ་ལས་གཞན་མེད་བྱས་མིན། །
རྟག་ཏུ་དེ་ལྟར་སེམས་ལ་འཇུག་ན། །
རྟག་དང་ཆད་སོགས་ལྟ་ཐོབ་དེས་སེལ། །
སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱང་ཟུར་དུ་རྟོགས་འགྱུར། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་འདི་ག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བས་སྤང་པོ་ལ་བདག་ཏུ་བབྱུང་ན། མཐར་
འཇིག་གི་ལྟ་བས་རྟག་ཆད་དུ་འཇིག་ལ། རྟག་ཆད་གཉིས་ཀྱིས་གཞི་བབྱུང་བས་ལྟ་བ་དན་པ་བྱུག་ཅུ་
ཙུ་གཉིས་འབྱུང་བས། དེ་སེལ་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་ནི་རྟོན་འབྲེལ་བསྒྲིལ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་མ་རིག་
པའི་རྒྱུན་གྱིས་འདུ་བྱེད་ལ་སོགས་པ་གངས་ཅམ་ཆོག་ཅམ་དུ་བགངས་པས་ལྟ་ཐོབ་སེལ་བ་མ་ཡིན།
མན་ངག་གསུམ་གྱི་སྒྲིལ་བས་མས་ན་དེ་སེལ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་གང་ཡིན་ན། རྟག་མིན་ཆད་མིན་
རྒྱུན་ཉིད་འདི་ཅམ་དུ་བསམ་པ་འོ། །དེ་ཡང་ཆོ་འདིའི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་འདུས་པ་
ལས། ཕྱི་མའི་ཉེར་ལེན་གྱི་སྤང་པོ་འདི་འབྱུང་། ཡང་འདིའི་རྒྱ་རྒྱུན་དེ་ཕྱི་མའི་འབྲས་བུ་ལ་འཕྲོས་པ་
མེད་པས་ན་རྟག་པ་མིན་ལ་འདིའི་རྒྱ་རྒྱུན་མེད་པར་ཕྱི་མའི་སྤང་པོ་མི་འབྱུང་བས་ན་ཆད་པ་མ་
ཡིན། དེ་ལྟར་རྒྱ་རྒྱུན་འདུས་པ་ཅམ་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་མ་གཏོགས་པ། སྒོ་སྒྲིལ་དུ་གཏོང་བའི་
བྱེད་པ་པོ་གཞན་མེད་པས་བྱ་དང་དབང་ཕྱུག་ལ་སོགས་པས་བྱས་པ་མ་ཡིན་པས། དེ་ལྟར་རྟག་ཏུ་
སེམས་པ་ལ་འཇུག་ན། རྟག་ཆད་ཀྱི་གཞི་བབྱུང་བའི་ལྟ་ཐོབ་ཐམས་ཅད་སེལ་ཏེ། རྒྱུན་ཉིད་འདི་པ་
འདི་ཤེས་ན། ལྟ་བ་དན་པའི་དག་ཀྱན་སེལ། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །

དེ་སེལ་བར་མ་ཟད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱང་ཟུར་དུ་རྟོགས་ཏེ། གང་ཞིག་རྒྱུན་ལས་སྦྱེས་པ་དེ་མ་སྦྱེས།
དེ་ལ་སྦྱེ་བའི་རང་བཞིན་ཡོད་མ་ཡིན། རྒྱུན་ལ་གང་སྦྱོས་དེ་ནི་སྟོང་ཉིད་གསུངས། གང་ཞིག་སྟོང་
ཉིད་ཤེས་དེ་བག་ཡོད་ཡིན། ཞེས་པ་བཞིན་དུ་རྟོན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། རང་བཞིན་མེད་པ་
ཡིན། གལ་ཏེ་རང་བཞིན་ཡོད་ན། རྒྱ་རྒྱུན་ལ་སྦྱོས་པར་མི་རིགས་སོ། །དེ་ལྟར་ན། རྒྱ་མེད་གཞན་ལ་མི་
སྦྱོས་ཕྱིར། རྟག་ཏུ་ཡོད་པའམ་མེད་པར་འགྱུར། །དངོས་པོ་རྣམས་ནི་རིས་འགའ་ཞིག། འབྱུང་བ་སྦྱོས་

པ་ལས་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པས་ན། རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་བཞིན་མེད་པ་ཡིན་པར་
གྲུབ་པས། རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པ་བསམས་ན་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་སྒྲིག་རང་བཟུལ་དུ་འགོ་བས། རོ་བོའི་ཞལ་
ནས་རིགས་པའི་ནང་ནས་རྟེན་འབྲེལ་ཁོ་ན་ནོ་བ་ཡིན་གསུང་སྟེ། སྟོབ་དཔོན་གྱིས་ཀྱང་། རྟེན་ཅིང་
འབྲེལ་པར་འབྱུང་འདི་རྒྱལ་བ་ཡི། གསུང་གི་མཛོད་ཀྱི་གཅེས་པ་ཟབ་མོ་ཡིན། ཞེས་གསུང་ལ། རྟེན་
འབྲེལ་ཟབ་མོ་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས། མདོ་ལས་ཀྱང་སྐུ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་
བ་མཐོང་བ་དེས་ཆོས་མཐོང་ངོ་། ཆོས་མཐོང་བ་དེས་སངས་རྒྱས་མཐོང་ངོ་། ཞེས་གསུངས། དགེ་
བཤེས་སྤྱ་རྒྱུད་བ་ཀྱན། རྟེན་འབྲེལ་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོ་སྟོང་མཛོད་པ་ཡིན་པས། རང་ཅག་ཀྱང་
འདི་བསམ་པ་གལ་ཆེ་གསུང་།

ལྷ་དེ་ལྟར་རྟེན་འབྲེལ་བསམས་པས་རྟག་ཆད་དང་བྲལ་བ་དེ་ཉིད་དབུ་མའི་ལམ་ཡིན་པས། དེ་
སྟོན་པ་ནི།

རིན་ཆེན་ཕྱིར་བའི་སྤྲེལ་མའི་སྐབས་སུ། །
དབུ་མ་ཞེས་བྱའི་དོན་ཡང་འདི་སྟེ། །
ཡོད་མེད་མཐའ་ལས་འདས་ཕྱིར་དབུ་མ། །
ཆོས་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་མིན། །
ཡོད་པ་མེད་པས་མེད་པའང་ཡོད་མིན། །
དེ་ཕྱིར་ཡོད་མེད་མཐའ་འདས་དབུ་མ། །
ཡང་ན་དངོས་རྣམས་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད། །
མེད་མིན་དོན་དམ་མེད་པས་ཡོད་མིན། །
དེ་ཕྱིར་ཡོད་མེད་མཐའ་འདས་དབུ་མ། །
ཞེས་གསུངས་དབུ་མའི་དོན་ནི་དེའོ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། ཇི་ཡང་རིན་ཆེན་ཕྱིར་བའི་སྤྲེལ་མའི་སྐབས་ཀྱི་ལེན་ནས། དེ་ལྟར་དམ་
པའི་དོན་དུ་ན། འཛིག་རྟེན་འདི་ནི་བདེན་བརྟུན་འདས། ཇི་ཉིད་ཕྱིར་ན་ཡང་དག་ཏུ། ཡོད་ཅེས་

མེད་ཅེས་ཞལ་མི་བཞེས། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་འདི་གསུངས་ཏེ། དབུ་མ་ཞེས་བྱ་བའི་ངེས་ཆིག་གི་
དོན་ནི་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀྱི། མཐའ་ལས་འདས་པ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་པས། དེ་རི་ལྟར་མཐའ་ལས་འདས་
པའི་ཚུལ་ལ། དོན་དམ་གྱི་ཆ་ནས་བྱས་ན། སྤང་བོ་ཁམས་དང་སྦྱེ་མཆེད་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་རང་གི་
གཤེས་སམ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་མ་ཐོང་བས་ཡོད་པའི་མཐའ་ལས་འདས། འོ་ན་ཡོད་པ་མ་གྲུབ་པའི་
ཤུལ་དུ་མེད་པར་སོང་ངམ་སྟུམ་ན། ཡོད་མེད་གཉིས་སྟོས་པ་ཡིན་པས། སྟོས་ས་ཡོད་པ་མ་གྲུབ་པས།
སྟོས་ཆོས་མེད་པ་ཡང་མ་གྲུབ་སྟེ། སྤང་ཡོད་པ་མ་གྲུབ་པས་ཕྱིས་མེད་པར་འགོ་རྒྱུ་མེད་པས། མེད་
པའི་མཐའ་ལས་འདས་པ་སྟེ། དེས་ན་གང་དུ་ཡང་ཁས་སྲུང་དུ་མེད་པས་ཤིན་ཏུ་ཟབ་པར་བསྟན་པ་
ཡིན་ནོ། །ཡང་ན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཆ་ནས་བྱས་ན། སྤང་བོ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ཐ་སྟད་ཅེས་དུ་
ཡོད་པས་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱིར་འདེབས་ཀྱི་མཐའ་ལས་གོལ་ལོ། །དོན་དམ་པར་གང་ཡང་གྲུབ་པ་
མེད་པས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱོད་འདོགས་ཀྱི་མཐའ་ལས་གོལ་བས་ན་དབུ་མའི་ངེས་ཆིག་གི་དོན་ནི་
དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

ཕྱི་དེ་ལྟ་བུའི་དབུ་མའི་ལྟ་བ་དང་ལྟན་པ་དེས་རིགས་གཅིག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཆོས་ཀྱི་
དབྱིངས་ཐ་དད་མེད་པར་སྟོན་པ་ནི།

རྣམ་པར་དཀར་བར་ཕྱིན་པ་རྣམས་ཀྱིས། །

འདི་ལྟར་ཡང་ནི་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། །

ཆོས་རྣམས་ཀུན་གྱི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི། །

སྤྱི་ཆོགས་མ་ཡིན་གཅིག་ཏུ་ཤེས་བྱ། །

རྣལ་འབྱོར་སྦྱོང་པའི་དབུ་མ་སོགས་ཀྱིས། །

ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་ཐ་དད་མེད་འདོད། །

བྱེ་བྲག་སྤྱོད་པ་ཡན་ཆད་ཀུན་གྱིས། །

བདག་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་མི་འདོད། །

བདག་དང་གཞན་ནི་སྟོས་ནས་བཞག་པ། །

ཡིན་ཕྱིར་གཞན་ནི་གྲུབ་པར་མི་འགྱུར། །

དེ་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་དེ་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་ར་སྤྱིང་ན། ཉ་མ་ཨ་དན་ཏེ་བྱ་བ་ཡོད་པས། མོ་རང་གི་ཁྱོ་ལ། རྒྱལ་བའི་དབང་པོས་སྤྱི་གཙུག་བརྒྱན། སྐྱེ་མདོག་དཀར་གསལ་གངས་རི་འདྲ། ཁྱིས་བྱས་པས་ཁོ་ཤེད། དམེ་མ་འདི་ཅི་ཟེར་ན། ད་རུང་སྐྱེ་མདོག་དཀར་དུ་མ་ཕྱིན་ཟེར་ནས། ལད་མོ་བྱེད་དུ་མ་བརྟུབ་ལོ། དེ་བཞིན་དུ་འོ་ཅག་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བྲན་པ་ནས། དལ་འབྱོར་རྟེན་པར་དཀའ་བ་དང་། མི་རྟག་པ་དང་། ལས་འབྲས་དང་། འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་མན་ཆད་སྒྲོམ་པ་དེས། ད་རུང་སྐྱེ་མདོག་དཀར་དུ་མ་ཕྱིན། འོ་ན་ཅི་ཅམ་ན་ཕྱིན་ན། བྱམས་པ་དང་སྤྱིང་རྩེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གོམས་པར་བྱས་པས། ཐབས་ཀྱི་ཆ་བརྟན་པར་གྱུར་པ་ན། ཤེས་རབ་སྟོང་པ་ཉིད་བསྒྲོམ་པའི་དུས་སུ་ཕྱིན་པ་ཡིན་པས། དེར་ཕྱིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་འོག་ནས་འབྱུང་བ་འདི་ལྟར་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བའི་རྒྱ་འབྲས་སམ། སྟོན་བརྟུང་གིས་བསྟུས་པའི་ཆོས་ཅན་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཆོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཐ་དད་སྣ་ཆོགས་མ་ཡིན་ཏེ་གཅིག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། མགོན་པོ་བྱམས་པས། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་དབྱེར་མེད་ཕྱིར། རིགས་ནི་ཐ་དད་རུང་མ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་ལ། མདོ་ལས་ཀྱང་། རབ་འབྱོར་གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་གཅིག་སྟེ་ཐ་དད་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

གལ་ཏེ་ཆོས་ཉིད་ལ་ཐ་དད་མེད་ཀྱང་། ཆོས་ཅན་ཀུན་རྫོབ་ལ་ཐ་དད་ཡོད་པས། ཆོས་ཅན་ཐ་དད་དང་འབྲེལ་བའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་ཐ་དད་དུ་མི་འགྱུར་རམ་སྟེ་ན། རྒྱལ་འབྱོར་སྟོན་པའི་དབྱུ་མ་པ་དང་སེམས་ཅམ་པ་ཡན་ཆད་གིས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་ཆོས་ཅན་ཐ་དད་མེད་པར། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཆོགས་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་ཡིན་པས། ཆོས་ཉིད་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་པའི་སྟོན་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཆོས་ཅན་རྣམས་ཤེས་ཆོགས་གཅིག་ཡིན་ཡང་། ཤེས་པ་གཅིག་སེམས་ཅན་རེ་རེ་རྒྱུད་ལ་རེ་རེ་ཡོད་པས། དེའི་ཆོས་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱང་ཐ་དད་རེ་རེར་འགྱུར་རོ་སྟེ་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སེམས་རྒྱུད་གཅིག་ཡིན་པས། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་ཆོས་ཅན་གཅིག་ལས་མེད་པས། དེའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་གཅིག་ཏུ་

ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། རྟེན་པ་དག་བཤེས་སྟོན་པས། ཆོག་པ་སྲུང་ལས་གཅིག་ཡིན་པ་དང་། རྣམ་
ཤེས་ཆོག་པ་གཅིག་ཡིན་པ་དང་། སེམས་རྒྱུད་གཅིག་ཡིན་པ་རྣམས་གསུངས་པས། འཁོར་རྣམས་དེ་
མ་བདེ་ནས། དགོངས་མོ་སྟོང་ལ་ཁྱལ་མེ་ཆེན་པོ་བཏང་ནས། དག་བཤེས་སྟོན་པ་ལ་དེ་དག་མི་བདེ་
བར་གདའ་ཁྱས་པས། དག་བཤེས་ཀྱི་ཞལ་ནས། སེམས་ཅམ་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་དང་
འབྱུང་བ་ལས་ཀྱུར་པ། ཀྱན་རྫོབ་ཅམ་དུ་ཡང་མི་འདོད་པ་མིན་ནམ་གསུངས་ནས། ལགས་མོད་བྱས་
པས། མན་འ་སྟོལ་གསུང་སྐད། ཉན་ཐོས་བྱེ་བྱག་ཏུ་སྦྱོར་བ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པ་ཀྱན་
ཀྱིས། བདག་བྱ་བ་ཀྱན་རྫོབ་ཅམ་དུ་ཡང་མི་འདོད་པ་མིན་ནམ་གསུང་། ལགས་བྱས་པས་མན་འ་སྟོལ་
གསུང་། དེ་བྱོ་ཐོན་ནས་མཆི་བྱས་པས་འོ་ན་ཐ་དད་པ་ག་རེ། གཅིག་ཏུ་སོང་བ་དེ་རང་ཡིན་མོད་བྱ་བ་
གསུང་། དེ་ད་ལྟ་སོ་སོར་རབ་བེ་གདའ་བ་འདི་ལགས་མོད་ཁྱས་པས། འདི་བདག་ཏུ་འདི་ན་པ་ཕྱིན་ཅི་
ལོག་གི་ངོ་ལ་སྒྲུང་བ་ཡིན་ན་བདག་མ་ཁྱབ་ཅིང་མེད་ཅན་གཞན་ག་ན་འཁྱལ། དེ་གཉིས་མེད་པར་
ཐ་དད་པ་མི་འཁྱལ་རྟེ། གཞུགས་ཉིད་ཀྱང་མ་ཁྱབ་ན། ཏྟག་པ་དང་མི་ཏྟག་པ་ལྟ་ག་ལ་འཁྱལ་གསུང་
སྐད།

རྣམ་ཤེས་ཚོགས་གཅིག་ སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སེམས་རྒྱད་གཅིག་ཡིན་ན། གཅིག་སངས་
 རྒྱས་ཅ་ན་ཀུན་སངས་རྒྱས་པ་དང་། གཅིག་དཔུལ་བར་སྐྱེས་པས་ཀུན་དཔུལ་བར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་
 བྱས་པས། ད་ཅི་ནས་ངས་མནའ་སྐྱོལ་བྱས་ཙམ་ཏུ་ཡང་འདི་སྐད་ཟེར། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་དུས་
 ན་གཅིག་སངས་རྒྱས་པའི་སངས་རྒྱས་དེ་རི་ལྟ་བུ་ཡིན། གཅིག་དཔུལ་བར་སྐྱེས་པའི་དཔུལ་བ་དེ་རི་
 ལྟ་བུ་ཡིན། འདི་ཀུན་སྟོར་ཕུང་གསུང་ནས་བཞུན་པས། བོ་དོ་བའི་ཞལ་ནས། དེད་སྟོན་པ་རིན་ཆེན་
 སྤྲ་མ་དང་ཀུན་གྱིས། དགེ་བཤེས་ཀྱི་དེ་མི་འཐད་བྱས་ནས་སྟོར་འོངས་ཏེ་ཕྱིས་བརྟག་དབྱང་བྱས་པས།
 ཁོང་གི་དེ་ལས་འགོ་ས་མི་འདུག་སྟེ། འབྱུང་བ་དང་འབྱུང་བ་ལས་ཀྱང་པ་ཀུན་རྫོབ་ཅམ་དུ་ཡང་མེད་
 ཅ་ན། བདག་རྒྱེད་དང་དམིགས་རྒྱེན་མེད་པས། ཤེས་པ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་གཅིག་ཕྱར་འགོ་བ་ཡིན་
 ལ། བདག་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་མེད་ཅ་ན་གཞན་མི་འགྱུར་པས། སེམས་རྒྱད་གཅིག་པ་ལས་འགོ་ས་
 མེད་པ་ཡིན་གསུང་སྐད།

༥ དེ་ལྟར་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ནས་སྒྲོང་བ་ཉིད་ཡིན་ན། དེ་ཚུ་རྩལ་མཐོང་བ་རྣམས་ཀྱིས་ངི་

ལྷ་ཤེས་པར་བྱ་སྟུང་ན། དཔེ་སྟོན་ནས་རང་གི་ལྷ་བ་དེ་ལྷ་ཡིན་པ་དངོས་བཟུང་བར་སྟོན་པ་ནི།
 ལྷ་ཅིག་ཉིད་ལ་གཞན་གྱིས་ཁྱེད་ལ།
 ལྷ་བ་སེལ་དང་མི་སེལ་གང་བཞིན།
 ཁྱེད་ཆེ་གཏམ་རྒྱུད་དཔེ་ཡིས་གོ་བྱས།
 ལྷ་མ་མཁན་པོས་སྟོན་པོ་བསྐྱུས་བཞིན།
 ཡང་ན་རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་མཐོང་བཞིན།
 ཀུན་རྫོག་དོན་དམ་དེ་ལྷ་ཡིན་ན།
 དེ་ལ་སེལ་དང་མི་སེལ་གང་ཟེར།
 དེ་སྐད་གསུངས་པས་རབ་རིབ་ནད་གྱིས།
 དེ་ཟེན་རབ་རིབ་བསལ་ཕྱིར་འབད་བྱ།

ཞེས་གསུངས་སོ། དེ་ཡང་སྟོན་གྱི་དུས་ན། ལྷ་བ་སེལ་མི་སེལ་ཁོན་ཅུང་དཔྱད་པས། རྫོག་པོ་
 རྫོག་པོ་ལྷ་ཅིག་ལ་ཡང་གཞན་ཀུན་གྱིས་སྐད་བསྐྱེད་གྱིན། ཨ་ཏི་ཤ་སྐད་བ་སེལ་བ་ལགས་སམ་མི་སེལ་བ་
 ལགས་ཁྱེད་པས། འདི་ཡིན་བྱ་བ་ཡང་མི་གསུང་བར་གཏམ་རྒྱུད་གྱི་དཔེ་འདི་དག་གསུངས་ནས།
 དོན་གོ་བར་བྱས་ཏེ། དེ་ཡང་སྐྱུ་མའི་མཁན་པོས་སྟོན་པོ་དེ་ལྷ་བ་བསྐྱུས་པ་ནི། གོང་དུ་གསུངས་པ་ལྷ་
 བྱ་སྟེ་སྐྱུ་མའི་སྟོན་སྤྲུག་གྱིས་འཁྲུལ་བའི་དུས་ན་ནི། རྒྱུད་ཀྱི་སྐད་བ་ཅག་གི་ཡོད་པས་བསལ་
 དུ་མི་བརྟུབ་ལ། ལྷ་མ་བཞིག་པས། རྒྱལ་པོ་ལ་རྒྱུད་ཀྱི་ལ་སྟོགས་པར་སྐད་བ་རང་ཡང་མེད་ན། ཅི་
 སེལ་ཏེ་བསལ་རྒྱུ་མེད། ཡང་ན་ཆུན་མོ་མིག་ནད་རབ་རིབ་གྱིས་ཐེབས་པས། འབྲས་ཆན་ལ་སྐྱེད་
 འཛག་པར་སྐད་བ་དེ་བསལ་དུ་མི་བརྟུབ། མིག་ནད་བསལ་ན་བསལ་རྒྱུ་ཅི་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་
 རྫོག་འཁྲུལ་པའི་རྫོག་ལ། ལྷ་བ་བསལ་དུ་མི་བརྟུབ་ལ། འཁྲུལ་པ་ཟད་པའི་དོན་དམ་པ་ལ་སྐད་བ་
 བསལ་རྒྱུ་མེད་པ་དེ་ལྷ་ཡིན་ན། དེ་ལ་སེལ་ཟེར་རམ་མི་སེལ་ཟེར་བྱ་བ་རྫོག་གསུང་།

དེ་བས་ན་སྐད་བ་ཅིག་ཡོད་དེ་མི་སེལ། སེལ་བ་ཅིག་ཡོད་དེ་མི་སྐད་བས། དགེ་བཤེས་གསང་
 ཕུ་བའི་ཞལ་ནས། ལྷ་བ་ཡོད་ནས་སེལ་ན་ང་མཐུ་རེ་ཆེ། མེད་ན་བསལ་ཅི་དགོས་གསུང་སྐད། དེ་

ཡང་ན་ལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་པས། སྤང་བ་འདི་འབྱུང་བ་དང་འབྱུང་བ་ལས་ཀྱང་པར་མི་འདོད་
དེ། འབྱུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱོད་ཀྱི་ལ་སོགས་པ་སྤྱོད་པ་ཡང་རེ་རེ་ནས་བཅའ་ན་མི་རྟོག་པས་ན། སྤང་
བ་འདི་སེམས་འཁྲུལ་པའི་སྤང་བར་འདོད་པ་ཡིན། སྤོབ་དཔོན་ཟླ་བ་གྲགས་པའི་ཞལ་ནས། ཀུན་
རྒྱུ་ཅུ་ཡང་འཁོར་བ་དང་མུ་ཅན་ལས་འདས་པ་དང་། དེ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ལམ་ཐམས་ཅད།
སྤྱོད་པ་མི་ལམ་སྤྱོད་པ་འདི་དང་། རི་བོང་གི་རྩ་དང་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་ལྟ་བུར་གྲུབ་མ་ཐོང་བ་ཡིན།
མེད་ཀྱང་སྤྱོད་པ་ཅུ་མ་ན་སྤང་བ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་བསྟོན་དུ་མེད་དེ། དེ་ཡང་ཡོད་
མིན་མེད་མིན་མཐའ་འདས་དབུ་མ་ཞེས་གསུངས། དེ་ལྟར་ཐ་མལ་པ་ནམས་ཀྱི་དབང་པོའི་མངོན་
སྤྱོད་དང་། རྒྱུ་ཅན་གྱི་སྤོབ་པ་ཀུན་རྒྱུ་ཅན་ཉིད་བཞི་ལྟར་བསྟོན་དུ་མེད་ཀྱང་འཁྲུལ་པ་ཡིན།
ན་ལ་འབྱོར་པ་མཐོང་ལམ་སྤྱོད་པའི་སྤོབ་པ་ཡང་དག་པའི་ཀུན་རྒྱུ་ཅན་ལ་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་
ཀྱང་། དེ་ཡང་འཁྲུལ་པ་ཡིན་ཏེ། ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་རྟེན་གསལ་རྟེན་གསལ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་རོ་གསུང་།

དེ་བས་ན་ལྟ་བ་ཡང་འདི་བདེན་འདི་མི་བདེན་མི་བདེན་པས། ཐབས་བརྟན་ཞིང་སྤོབ་པ་མཐུ་
ཡོད་ན་གོང་མ་གོང་མ་ལ་འཇུག་པར་བྱ། མཐུ་མེད་ན་ཐབས་བརྟན་པར་བྱེད་ཅིང་རིམ་གྱིས་འཇུག་
པ་མན་ངག་ཡིན་གསུང་། དེ་ཡང་ད་ལྟ་འོ་སྤོབ་པ་སྤྱོད་པ་བདེ་ཞིང་རབ་རིབ་ཀྱི་ནད་བདོ་བས་དེ་
དག་བསལ་བའི་ཕྱིར། ཐབས་བརྟན་པར་བྱས་ཏེ་ཤེས་རབ་ལ་འབད་པར་བྱ། རབ་རིབ་དེ་སེལ་བ་
ཡང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་མངོན་སྤྱོད་ཀྱི་རྟོགས་པའི་དུས་ན་ཡིན་ལ། དེ་ལ་བསྐྱེད་པ་གངས་མེད་
གཅིག་ཏུ་ཆོགས་གསོག་དགོས་པས། ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པ་དགོས་ལུགས་དབུ་མ་འཇུག་པའི་དེ་
འདིར་ཡང་གསུང་།

ལྟ་བུ་སྤྱོད་པ་སྤོབ་པར་རིབ་བསལ་བའི་ཕྱིར་འབད་པར་བྱ་ཞེ་ན། དེ་སྟོན་པ་ནི།

སྤང་བ་སེལ་དང་མི་སེལ་ལ་སོགས། །

ཐོས་པ་ཅུ་མ་གྱིས་གང་བདེན་མི་རྟོགས། །

སྤྱོད་པ་ཆུ་ལ་གྱིས་ཆོགས་བསལ་བསྐྱེད་པས། །

གང་ལྟར་བདེན་པ་རང་གིས་ཤེས་འགྲུར། །

དེ་བས་ཆོགས་བསག་བསྐྱེམས་ལ་འབད་བྱ།

ཞེས་གསུངས་སོ། དགེ་བཤེས་སྟོན་པ་ལ་སྤང་བ་སེལ་མི་སེལ་དང་། ཡེ་ཤེས་མངའ་འམ་མི་མངའ་ཞུས་པས། རྩོམ་བྱེད་རང་དེ་ན་ཡར་ལ་སོང་དང་ཤེས་ཏེ་འོང་གི། ངས་འགྲོ་མ་ཐོང་གསུང་སྐད། དེ་བས་ན་དེ་དག་གང་ལྟར་བདེན་པ་ཐོས་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཙམ་གྱིས་མི་རྟོགས་ཏེ། དཔེར་ན་དགེ་བཤེས་སྟོན་པ་རྩོམ་བྱེད་པའི་སྤྱན་རླུང་མང་ཡུལ་དུ་བཞུགས་པའི་དེ་བས་ཆོང་པ་ཀྱན་ལ་རྩིས་པས། ལམ་དང་གཞི་ལ་དངོས་སུ་བྱིན་པ་འདྲ་བ་ཅིག་སྟོལ་བྱུང་བ་ལ། ཡ་གིར་བྱིན་པའི་དུས་ན་སྤར་གྱི་དང་ཡེ་མི་འདྲ་བ་ཅིག་བྱུང་བས། ཁོང་ལ་ཡང་བཞུས་ཐབས་དེ་ལས་མེད་ན་སྤམ་པ་ཅིག་བྱུང་གསུང་སྐད། དེ་བཞིན་དུ་ད་ལྟ་ཉན་པ་པོ་དང་། འཆད་པ་པོའི་སྟོལ་ཆོས་རྣམས་དངོས་སུ་མཐོང་བ་འདྲ་བ་བྱུང་ཡང་། བསྐྱེམས་ནས་མཐོང་ཙམ་ན་དེ་འདྲ་བ་ཡེ་མིན་པ་འདྲ་བ་ཅིག་འོང་སྟེ། ལན་ཅིག་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ཙམ་ལས་བསྐྱེམ་ཐབས་མེད་ལ། དེ་དག་གི་དོན་འཆད་པ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ཙམ་ལས་བཤད་ཐབས་མེད་པ་ཡིན་གསུང་།

དེ་བས་ན་ཐོས་པའི་དོན་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ལ། ཆོས་སྦྱོང་བརྩུ་ལ་སོགས་པ་སྤྱོད་ཆོགས་པའི་སྟོན་པ་ཆོགས་བསག་ཅིང་བསྐྱེམས་པས། སྟོན་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་སྐྱེས་པ་དང་གང་ལྟར་བདེན་པ་རང་གིས་ཤེས་པས་སྤར་ཐོས་པ་དེ་ཆོག་ཏུ་འདུག རྟོན་བཤའ་མ་འདི་ལྟ་བུ་ཅིག་ཡིན་པར་བྱུང་སྟམ་པ་འོང་བས། དེ་ལྟར་འབད་པར་བྱ་གསུངས།

༥ དེ་ལྟར་ལྟ་བའི་གནས་ལུགས་དེ་ཐོས་པས་མི་རྟོགས་ན། ལས་དང་པོ་པ་ལ་ལྟ་བའི་དོན་བསྐྱེམ་ཡང་དགོས་པ་མེད་དམ་སྟམ་ན། དེས་གང་བདེན་མི་རྟོགས་ཀྱང་ལྟ་བུ་ངེས་པར་བྱ་བར་སྟོན་པ་ནི།

ལས་དང་པོ་ལ་ལྟ་བའི་དགོས་པ།

ཚུ་དུག་ལངས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ།

ལུང་དང་རིགས་པ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས།

ནན་གྱིས་རང་སེམས་དབང་དུ་མི་གཏོང་།

རྟག་དྲུལ་རོལ་ཅི་ཕྱིན་གཙོར་བྱ།
པ་རོལ་ཕྱིན་ནས་རང་ལ་རང་གཞིད། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །དཔེར་ན་མི་མགོ་འཁོར་ཅན་རྟ་ལ་ཞོན་ནས་ཚུ་ཀལ་བའི་དུས་ན། ཚུ་གྱེན་ལ་འགོ་བར་མཐོང་བས། ལྷས་ཡོ་བའི་ངོས་སུ་བསྐང་བའི་དུས་དེར། བར་ཁ་ན་ཡོད་པའི་མི་ན་རེ། དེ་ལྟར་མ་བྱེད་ཟེར་བ་དེ་ལྷ་ཡིན། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ང་ཚུ་དྲག་ལངས་པ་ཡིན། ཚུ་གྱེན་ལ་འགོ་བའི་ལྷགས་མེད་སྒྲུམ་པ་དེ་རིགས་པ་ཡིན། དེ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་ནན་གྱིས་རང་གི་ལྷས་ཡོ་བ་བ་སྐངས་པར་བྱས་པས་ཚུ་མ་ཁར་ཕྱིན་པ་དང་རང་ལ་ཡི་ཟུག་སྟེ་བ་ལྟར། ལས་དང་པོ་བའི་དུས་ན་ཡང་། བདག་དང་ཆོས་སུ་སྒྲུང་བའི་དངོས་པོ་བདེན་བདེན་ལྟར་འདུག་ཀྱང་། མདོ་བསྟན་བཅོས་ཐམས་ཅད་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བཤད་པའི་ལུང་དང་། རང་གི་རིག་པ་གཅིག་དུ་བྲལ་ལ་སོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། རང་གི་སེམས་ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་། མི་འོང་བ་སྒྲ་ཆོགས་སུ་འདྲིན་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་དབང་དུ་ནན་བཅོར་གྱིས་བཅུན་ལ་མི་གཏོང་བར། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་པ་རོལ་ཡང་དག་པའི་སྐྱམས་སར་ཅི་ཕྱིན་བྱ། མཐོང་ལམ་སྟེས་པ་དང་རང་གི་སྤར་གྱི་སྦྱོད་པ་ནམས་ལ་བསྟན་ན། བདག་ལ་ངོ་ཆ་བའི་སྟོ་སྟེ་བས། རང་ལ་རང་གཞིད་བར་འགྱུར་གསུང་།

ཉི་ཤུ་ཐམ་པ། ཐབས་ཤེས་བྱུང་འབྲེལ་སྟོམ་ཚུལ།

༥ དེ་ཡན་ཆད་གྱིས་ཐབས་བརྟན་པར་བསྟོམས་ནས། ཤེས་རབ་སྟོང་པ་ཉིད་བསྟོམ་པ་བརྟན་ནས། ད་ནི་ཤེས་རབ་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་ནས་ཐབས་སྟོམ་མི་དགོས་སམ་སྒྲུམ་ན་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བར་སྟོམ་དགོས་པར་སྟོན་པ་ནི།

སྟོན་མིན་ལྷགས་ཀྱང་འཕགས་པ་འོད་སྤང་། །
དེ་ནས་བརྒྱད་པ་མན་ཆད་ཡིན་ཏེ། །
རོ་བོ་སེ་བཅུན་ཞལ་ནས་དེ་གསུང་། །
ཤེས་དང་ངས་ཀྱང་དེ་ལྷགས་ལེགས་ཤེས། །

སྒྲོམ་ནི་དར་ཅིག་ཅམ་ཡང་མ་བསྒྲོམ་ས། །
 མི་སྒྲོམ་རྒྱུ་ཡང་ཐེག་ཆེན་ལམ་མིན། །
 སྒྲོབ་དཔོན་ཀ་ལྷོ་ལ་སོགས་རྣམས་ཀྱིས། །
 དེ་ཡི་ལུགས་ནི་ལེགས་པར་སྤངས་ཟེན། །
 ཐབས་དང་བཅས་པ་ཡང་དག་ལམ་ཡིན། །
 ཤེས་རབ་ཅམ་གྱིས་སྤྲུང་ན་འདས་འཆིང་། །
 ཡང་ན་འཁོར་བ་ཉིད་དུ་འང་འཆིང་འགྱུར། །
 ཐབས་མེད་ཤེས་རབ་རྣལ་མཁའ་མི་སྒྲེ། །
 དེ་བས་ཐབས་དང་བཅས་པ་མཆོག་ཡིན། །
 ཐབས་ཀྱང་ཤེས་རབ་མེད་ན་འཁོར་རྒྱ། །
 ཤེས་རབ་དག་གིས་འཆིང་བ་བཅད་པས། །
 ཐར་བའི་རྒྱུ་ཡིན་འཕེལ་ཡང་དེར་ཆེ། །
 དེ་བས་གང་རུང་རེ་རེ་མ་ཡིན། །
 གཞན་ཆོགས་རེ་རེ་མ་ཆང་བས་ཀྱང་། །
 མ་ཡིན་རི་མོ་མཁན་ནི་རི་བཞིན། །
 རྒྱ་རྣམས་ཐམས་ཅད་འདུས་ལས་སངས་རྒྱས། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་སྒྲོན་གྱི་དུས་སུ་སྒྲོང་པ་ཉིད་བསྒྲོམ་པ་ལ་སྒྲོན་མིན་ཅིག་ཅར་འཇུག་
 པ་དང་། ཅོན་མིན་རིམ་གྱིས་འཇུག་པ་གཉིས་བྱང་སྟེ། སྒྲོན་མིན་གྱི་ལུགས་དེ་ཡང་འཕགས་པ་འོད་
 སྤང་ནས། སྒྲོབ་དཔོན་དར་མ་ཏ་ལ་བྱ་བ་ལ་བརྒྱད་པ་མན་ཆད་ཡིན། དར་མ་ཏ་ལས་བྱིའི་རྒྱ་མཆོའི་
 འགམ་ནས་ཅིག་ཅར་འཇུག་པའི་ལུགས་དེ་རྒྱ་ནག་ཏུ་དར་བར་བྱས་པས། བྱིས་རྒྱ་ནག་གི་བཙུན་པ་
 ཏུ་ཤང་མ་ཏུ་ཡ་ན་བྱ་བ། བསམ་ཡས་སུ་འོངས་པས། སྒྲོན་མིན་དང་ཅོན་མིན་གཉིས་སུ་ཆད་ནས་ལྷ་
 བ་མ་མཐུན་པས་རྒྱལ་པོ་ཐུགས་མ་བདེ་ནས། སྤེལ་ཤེས་དབང་པོ་སྟོན་མཁའ་རྩ་ན་སྒྲོམ་པ་ལ།

སྒྲུབ་ཀྱི་ནང་འཁོར་བ་མཁས་པ་ཅིག་བང་ཆེན་ལ་འགྲགས་སུ་བཏང་སྟེ། དེས་སྒྲུབ་བྱངས་ནས་རྒྱལ་
པོའི་ཕོ་བྲང་དུ་འོངས་པ་དང་། རྒྱལ་པོའི་ཞལ་ནས། ལྟ་བུ་མ་མཐུན་པ་འདི་ཅི་ལྟར་བྱ་གསུངས་པས།

སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་དཔོན་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཞལ་ནས། བོད་དུ་བསྐྱོན་པ་ལྟ་བུ་ཐ་མའི་དུས་ལས་མ་གྱུར་
བས། ལྟ་སྟེགས་ཀྱི་ཆོལ་བ་མི་འབྱུང་ཡང་། སངས་རྒྱལ་པ་ཉིད་ལྟ་བུ་མི་མཐུན་པས་ཆོད་པར་འགྱུར་
བས་དེ་ཙམ་ན། དེ་སྒྲུབ་མ་གཤམ་ལ་ཕྱི་ལ་སྒྲུབ་བྱངས་ལ་ཆོད་པ་གྱིས་གསུང་བྱས་པས། བལ་ཡུལ་ན་
བཞུགས་པ་སྒྲུབ་བྱངས་ནས། བྱང་ཆུབ་སྒྲིང་དུ་རྒྱལ་པོ་གྲུང་ལ་བཞུགས། སྒྲུབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་ཕྱི་ལ་
དང་རྟ་ཤང་གཡས་གཡོན་དུ་སེང་གའི་ཁྱི་ལ་བཞུགས། ལག་དུ་མེ་རྟོག་རེ་གཏང་ནས། རྒྱལ་པོའི་ཞལ་
ནས། ད་ཉིད་གཉིས་ཤེས་པ་བསྐྱུན་ལ། གཏན་ཆེགས་གང་བཟང་བ་ཅིག་ལ་ང་རྒྱལ་མ་བྱེད་པར་མེ་
རྟོག་སྐུལ་ཅིག་གསུངས་པ་དང་རྒྱུད་རྟ་ཤང་ན་རེ། སེམས་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་བས་བསྐྱེད་ལ། དགེ་མི་
དགའི་ལས་ཀྱིས་འཁོར་བ་དང་ངན་སོང་དུ་འཁོར་ཞིང་སྐྱབ་བསྐྱུལ་ཞུང་ལ། གང་དག་ཅིར་ཡང་མི་
སེམས་མི་བྱེད་པ་ནི་འཁོར་བ་ལས་ཐར་བར་འགྱུར་བས་དེའི་ཕྱིར་ན་ཅི་ཡང་མི་བསམ་མོ། །བྱ་རྒྱལ་
ཆོད་པོ་ལྷིང་ཙམ་ན། བྱ་སྐྱབ་ཐམས་ཅད་སྒྲོག་མའི་འོག། རི་རྒྱལ་སྐྱབ་པོའི་ཁར་བྱེད་ཙམ་ན། རི་སྐྱབ་
ཐམས་ཅད་སྒྲོག་མའི་འོག་ཡིན་པ་ལྟར། ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པ་སྐྱབ་པ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་དེའི་
ཁོངས་སུ་འདུས། སྐྱབ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་སྟོད་བརྒྱ་གསུངས་པ་དེ། སྐྱེ་བོ་མ་རབས་དབང་པོ་རྒྱལ་
པོའི་ངོར་བསྐྱུན་པ་ཡིན། སྒྲུབ་སྒྲུབ་པའི་དབང་པོ་རྣམས་པོ་དག་ནི་མི་སེམས་མི་རྟོག་མི་དམིགས་
པར་ཅིག་ཅར་འདུག་པ་ནི་ས་བརྒྱ་དང་འདྲའོ་ཞེས་ཟེར་བ་ལ།

སྒྲུབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་ཕྱི་ལའི་ཞལ་ནས། བྱ་རྒྱལ་ཀྱང་གཤོག་པ་ལྟ་བུ་ཅིག་ལྟ་བུ་གཉིས་སྐར་བས་
ནམ་འཕང་ཆོད་པ་ཡིན། རི་རྒྱལ་སྐྱབ་པོའི་ཁར་ཡང་གོམ་གཅིག་གོམ་གཉིས་ཀྱིས་རྟོལ་བ་ཡིན་པ་
ལྟར། དབང་པོ་རྣམས་པོ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ཡང་། ཐམས་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་འོང་བ་ཡིན་ན། ཁྱོད་
ན་རེ་ད་ལྟ་ཉིད་ནས་ཅི་ཡང་མི་བསམ་ཟེར་བ་ནི། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་སྤངས་པ་ཡིན་ལ། དེ་
མེད་པར་རྣལ་འབྱོར་བ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་རི་ལྟར་སྒྲོམ། གལ་ཏེ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བྱེད་པར་མི་བྱའོ་
སྐྱམ་དུ་སྒྲོམ་ན་ནི་དེ་བྱེད་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་བྱས་པར་འགྱུར་རོ། །

དེས་ན་དྲན་པ་མེད་ཅིང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མེད་པ་ཙམ་རང་ལ་མི་རྟོག་པར་བྱེད་ན་སོ་སོར་རྟོག་པ་མེད་པར་དྲན་པ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མེད་པར་གང་གིས་བྱེད། དེས་ན་སོ་སོར་རྟོག་པ་མེད་པར་སྟོང་པ་ཉིད་ཇི་ལྟར་རྟོགས་པར་བྱེད། དེ་མ་རྟོགས་པར་སྐྱིབ་པ་སྤང་བར་ཇི་ལྟར་རུས། གལ་ཏེ་རུས་ན་ནི་ཐམས་ཅད་གོལ་བར་འགྱུར་ན། དེས་ན་ཐམས་ཅད་དྲན་པ་མེད་ཅིང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མེད་པ་དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཚོངས་པ་ཡིན་པས། ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་བ་ལས་ཀྱང་རྒྱུ་རྐྱེད་ཀྱི་འགྱུར་རྒྱུ་ཏེ་དེ་བས་ན་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ནམས་ནི་ཐབས་ནམས་ལ་རིམ་གྱིས་གོམས་པར་བྱས་པས། སྒྲོས་པ་མེད་པའི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་བས་སྐྱིབ་པ་ཐམས་ཅད་སྟོང་བས་ན། ཐབས་དང་བཅས་པའི་ཤེས་རབ་བདེན་པ་གཉིས་ལ་མཁས་པ་དེ་ནི། སྐྱིབ་པ་མེད་པའི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ས་ལ་གནས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །གསུངས་པས་སྟོན་མིན་པས་པམ་བླངས་ཏེ་མེ་ཏོག་གི་ཕྱིང་བ་གཏོར་རོ། །

རྒྱལ་པོའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། རྟོན་མིན་པ་བཞིན་དུ་ཆོས་སྟོན་བཅུ་པོར་ཞིང་སྟོན་གི་སྟོན་བཀག་ན་ཆོས་རྒྱུ་ཅིང་དད་པ་མི་སྐྱེ་བའི་སྟོན་ཡོད་པས། ལྷ་བ་ནི་སྟོབ་དཔོན་ན་གྲ་རྩ་ནའི་ལྷ་བ་ལ་ལྟོས་ཤིག་སྟོམ་པ་ནི་ཤེས་རབ་གསུམ་ལ་བརྟེན་ཏེ། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་སྟོམས་ཤིག་གསུང་སྟེ། དེ་བས་ན་དེའི་ལྷགས་དེ། རོ་བོ་སེ་བཅུན་གྱི་ཞལ་ནས། ངས་ཀྱང་ལེགས་པར་ཤེས་ཏེ་དར་ཅིག་ཙམ་ཡང་སྟོམ་མ་ཁྱོང་། མི་སྟོམ་པའི་རྒྱ་ཡང་ཤེས་རབ་གཅིག་ཤུ་སྟོམ་པ་དེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་མ་ཡིན་པས། སྟོབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་ཤྱི་ལ་ལ་སོགས་པ་ཤིང་རྟེན་ཆེན་པོའི་སྟོལ་བཏོད་པ་ནམས་ཀྱིས་ལྷང་རིགས་གཉིས་ཀྱིས་སྲུན་ཕྱུང་ནས་སྤངས་ཟིན་པ་ཡིན་གསུང་སྟེ།

དེ་བས་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ནི། ཐབས་ཤེས་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བ་ཡིན། དེ་གཉིས་ལ་བྲལ་ན་འཆིང་བ་ཡིན་པར། ཇི་མ་མེད་པར་གྲགས་པའི་མདོ་དང་། ལམ་སྟོན་ཀྱན་ནས་གསུངས། ཇི་ལྟར་འཆིང་ན་ལས་འབྲས་བྱུང་དུ་མི་གསོད་ཀྱང་། ཐབས་བྱུང་པར་ཅན་དང་ལ་བྲལ་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས། ཐེག་པ་དམན་པའི་བྱ་ངན་ལས་འདས་པར་འཆིང་སྟེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ནས་ལས་བཅལ་ན། དཔུལ་བར་སྐྱེས་པ་བས་བར་ཆད་ཆེ་བར་གསུངས་པ་ཡིན། ཡང་ན་འཁོར་བ་ཉིད་དུ་འཆིང་སྟེ། དྲན་པ་མེད་པའི་མི་རྟོག་པ་ཙམ་ལ། ཙམ་མེ་བསྐྱད་པས་སྐྱེན་པ་གོམས་པར་བྱེད་པའི་བྱ་ཆ་ནམ། ལྷ་ཆེ་རིང་པོ་འམ་གཟུགས་མེད་དུ་གོལ་བ་ཡང་སྲིད་ལ། ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཡིན་བྱས་

ནས་ཆལ་པར་བཏང་ནས་ཀུན་རྫོབ་བྱེད་ཏུ་བསད་ན་འཁོར་བའི་ནང་ནས་ཀྱང་མནར་མེད་གི་བྱད་
ཤིང་བྱེད་པར་འཁྱར་དོགས་ཀྱང་ཡོད་གསུང་། དེ་བས་ན་ཐབས་མེད་པར་ཤེས་རབ་ནལ་མ་མི་སྐྱེ་
བས། རྫོབ་དཔོན་རྒྱ་བ་ཀྲགས་པས། རྫོང་པ་ཉིད་བསྐྱོམ་པ་ལ་ཐབས་གི་རྒྱ་ཆོགས་ཐམས་ཅད་ཆང་
དཔོས་པར་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་ཡིན་གསུང་།

དེ་བས་ན་ཐབས་དང་བཅས་པའི་ཤེས་རབ་ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་དུ་འགྱུར་བས་ན་དེ་མཆོག་
ཡིན། ཐབས་སྒྲིན་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་། ཤེས་རབ་མེད་ན་དགེ་བ་ཟག་བཅས་འཁོར་བའི་རྒྱ་
ཡིན་པས། ཐར་པ་མི་ཐོབ་སྟེ། ཤེས་རབ་མེད་ན་མིག་མེད་པ་རོལ་བྱིན་ལྔ་འདི། དམིགས་བྱ་མེད་པས་
བྱང་ཚུབ་རེག་པར་ནུས་མ་ཡིན། ཁྱིམ་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་གཉིས་འདྲོ་མ་ན།
འཁོར་བ་དང་ལྷ་ངན་ལས་འདས་པའི་འཆིང་བ་ཐམས་ཅད་བཅད་པས་ཐར་པ་མི་གནས་པའི་ལྷ་
ངན་ལས་འདས་པའི་རྒྱ་ཡིན་ལ། ཐབས་ཤེས་རབ་གཉིས་གཅིག་ལ་གཅིག་བརྟན་ནས་འཕེལ་ཏེ།
ཐབས་བརྟན་པ་ལས་ཤེས་རབ་འཕེལ། ཤེས་རབ་འཕེལ་བས་ཐབས་རྣམས་དག་ཅིང་ལམ་དུ་འགྲོ།
ཐབས་བརྟན་ཅིང་ལམ་དུ་སོང་བས་ཤེས་རབ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྒྲེ་བས། དེས་བྱིན་ཅི་ལོག་གི་
འཆིང་བ་བཅད་པས། འཕེལ་དེ་ལྟར་ཆེ་བར་འགྱུར་བ་དེ་བས་ན། ཐབས་ཤེས་རབ་གང་རུང་རེ་རེས་
སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་ལ། ཐབས་དེ་ཉིད་ཀྱང་ཆད་མེད་པ་བཞི་དང་། ས་རོལ་དུ་བྱིན་པ་དུག་ལ་
སོགས་པའི་ཆོགས་གཞན་རེ་རེ་མ་ཆང་བས་ཀྱང་། སངས་རྒྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། གཙུག་ན་རིན་
པོ་ཆེའི་མདོ་ནས། འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོའི་གཟུགས་སུན་སུམ་ཆོགས་པ་འབྲི་བ་ལ། རི་མོ་
མཁན་ཐམས་ཅད་ཆང་བར་གསོག་དགོས། གཅིག་མེད་ཀྱང་དེའི་ཐད་ཀར་སུན་སུམ་ཆོགས་པར་མི་
འགྱུར་བ་བཞིན་དུ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལ། རྒྱ་མ་ཆང་བ་མེད་པ་
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྷན་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོན་དགོས་པ་ཡིན་གསུང་།

ཕྱེད་ཀྱི་མ་ཡིན་ཏེ་ཐབས་ཤེས་གང་རུང་ཅེ་ཅེས་ཆོག་ན། ལུང་དང་འགལ་བར་སྟོན་པ་ནི།
བསོད་ནམས་དག་གི་རྒྱ་མཐུན་སྐྱབས་སུ།

བྱུང་སྤུས་འཁོར་བའི་སྐྱོན་ལ་བརྟགས་དང་། །

སྒྲིང་རྗེས་གཉིས་ལ་གནས་པར་མི་བྱེད། །

ཡང་ན་མཚན་ཉིད་རིག་དང་སྤྲོད་མེས། །
དེ་དག་མི་གནས་ཐེག་ཆེན་ལུགས་ཡིན། །
དེ་ལ་འབྲས་བུའང་མི་གནས་ཆོས་ཉིད། །
དེ་བས་སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་བྲན་པར། །
བསོད་ནམས་རྒྱ་མཐུན་ཟད་མེད་ལས་ཡིན། །
དེ་ལྟར་ནི་རྒྱ་འབྲས་མཐུན་འགྲུལ། །
སྤྲོད་ཉིད་གོམས་བྱེད་རྒྱ་མཐུན་སོགས་དང་། །
སྤྲོད་མེ་མིན་ན་ངེ་ལྟར་མི་གནས། །
བསོད་ནམས་རྒྱ་མཐུན་དག་ཀྱང་ངེ་ལྟར། །

ཞེས་གསུངས་སོ། དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་རྗེས་སུ་བྲན་པར་བྱ་
བ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་ནི་བསོད་ནམས་ངག་གི་རྒྱ་མཐུན་པ། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། དག་བཤེས་
དེའི་ཞལ་ནས་འདི་གསུངས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱའི་ཡོན་ཏན་དང་འབྲས་བུའི་ཡོན་ཏན་ངེ་ལྟར་
མཐུན་ན། རྒྱའི་དྲུས་ན་འཁོར་བ་སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པས། དེའི་སྦྱོན་ལ་བརྟགས་པས།
དེ་ལས་ཡིད་བྱུང་ནས་འཁོར་བའི་མཐའ་ལ་མི་གནས་ལ། དེ་ལྟར་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་ཤེས་
པས། རང་གི་ཉམས་ལ་དཔགས་ནས་སེམས་ཅན་ལ་མི་བཟོད་པའི་སྤྲོད་མེ་སྦྱོས་ནས། སེམས་ཅན་གྱི་
དོན་དུ་འཁོར་བ་འཛིན་བས་ན། ལྷ་འདྲུང་ལས་འདས་པའི་མཐའ་ལ་མི་གནས་པ་ལས་འབྲས་བུ་མི་
གནས་པ་འབྱུང་བས་སམ། ཡང་ན་འཁོར་བའི་མཚན་ཉིད་ནི་འཁྲུལ་པ་ཡིན་པས། ཅིའི་ངོ་བོར་ཡང་
མ་བྱུབ་སྟེ། སྤྲོད་པ་ཉིད་དུ་རིག་པས། དེ་ལ་ཡིད་བརྟན་དུ་མེད་པས་ཡིད་བྱུང་ནས་འཁོར་བའི་མཐའ་
ལ་མི་གནས་ལ། དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་སེམས་ཅན་ནམས་ཀྱིས་དེ་མཛྙགས་པས། དོན་མེད་པའི་སྤྱད་
བསྐྱེད་ཀྱིས་ཉམ་ཐག་པ་ནམས་ལ་སྤྲོད་མེ་སྦྱོས་ནས། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་འདུག་པས་ན། ལྷ་འདྲུང་
ལས་འདས་པའི་མཐའ་ལ་མི་གནས་པའོ། །

དེ་ལྟར་ན་རྒྱའི་དྲུས་ན་མི་གནས་པ་ལ་འབད་པར་བྱས་པས། འབྲས་བུའི་དྲུས་ན་མི་གནས་

པའི་མུ་ངན་ལས་འདས་པ་འོང་བ་ཆོས་ཉིད་ཡིན། རྒྱའི་དྲུས་ན་འཁོར་བར་མི་གནས་པས། འབྲས་
 བུའི་དྲུས་ན་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ལ་མི་གནས་པའི་ཆོས་སྐྱེད་དང་། རྒྱའི་དྲུས་ན་མུ་ངན་ལས་འདས་
 པའི་མཐའ་ལ་མི་གནས་པས། འབྲས་བུའི་དྲུས་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་གཟིགས་པའི་ས་ལ་
 བཞུགས་པའི་གཞུགས་སྐྱེ་གཉིས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་རྒྱལ་མི་འཆད་པར་སྦྱུན་གྲུབ་དུ་འབྱུང་
 བས་ན། སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་བླ་བར། སངས་རྒྱས་ལ་བསོད་ནམས་ཀྱི་རྒྱ་མཐུན་པ་ཟད་པའི་མཐའ་
 མེད་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་མ་ཟད་ཀྱི་བར་དུ་མཛད་པ་དང་འཕྲིན་ལས་རྒྱལ་མི་
 འཆད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་ཤེས་རབ་ཀྱིས་འཁོར་བའི་སྦྱོན་མཐོང་ནས། དེ་སྤང་བའི་ཕྱིར་བསོད་
 ནམས་ལ་འབད། ལྷིང་རྗེས་སེམས་ཅན་གདོན་པའི་ཕྱིར་ཡང་བསོད་ནམས་ལ་འབད་པས། བསོད་
 ནམས་ཀྱི་རྒྱ་མཐུན་དེ་འཁོར་བ་མ་སྟོངས་ཀྱི་བར་དུ་མི་འཛད་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་རྒྱའི་དྲུག་ན་མི་གནས་པ་ཤེས་རབ་དང་སྤྱིར་རྩེ་གཉིས་ལ་གོམས་པར་བྱས་པས།
འབྲས་བྱའི་དྲུག་ན་འཁོར་འདས་གཉིས་སུ་མི་གནས་པའི་རྒྱ་གསུམ་ཐོབ་པ་དེ་ལྟར་ན་ནི། རྒྱ་འབྲས་
མཐུན་པར་འཁྱར་བས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ནི། ཐབས་ཤེས་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བ་
ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ་གང་རུང་རེ་རེས་ཆོག་ན། འཁོར་བར་མི་གནས་པའི་རྒྱ་སྤོང་པ་ཉིད་གཅིག་
ཤུ་བསྒོམས་པའི་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བྱ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ཁྱུང་ན་ལས་འདས་པར་ལྟུང་སྟེ། སྤྱིར་
རྩེའི་རྒྱ་མཐུན་མེད་ན། དེ་རི་ལྟར་མི་གནས་པའི་ཁྱུང་ན་ལས་འདས་པ་ཡིན། གལ་ཏེ་སྤྱིར་རྩེ་མེད་
ཀྱང་སྤོང་པ་ཉིད་གཅིག་ཤུ་བསྒོམས་པས་འབྲས་བྱ་རྒྱ་གསུམ་ཀ་འབྱུང་བས། མི་གནས་པའི་ཁྱུང་ན་
ལས་འདས་པ་ཡིན་ན། བསོད་ནམས་གྱི་རྒྱ་མཐུན་ཅི་ལྟར་བདུབ་སྟེ། རྒྱ་མཆོན་མའི་སྒྲོས་པ་མེད་
པའི་སྤོང་པ་ཉིད་བསྒོམས་པས། འབྲས་བྱ་རྒྱ་དང་མི་མཐུན་པ་མཆོན་མ་དང་བཅས་པའི་གཞུགས་རྒྱ་
འབྱུང་བས་སོ། །སྒྲོན་དེ་ནི་ཐབས་གཅིག་ཤུས་ཆོག་པར་འདོད་པ་ལ་ཡང་སྦྱར་རོ། །

༥ དེ་ལྟར་འབྲས་བྱ་མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པར་འདོད་པས། རྒྱ་མི་གནས་པ་ལ་འབད་དགོས་པས། དེ་ལ་གནས་པར་བྱ་བར་སྟོན་པ་ནི།

འཁོར་དང་མྱ་ངན་འདས་མི་གནས་པ་ལེ། །

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དག་གི་ཚུལ་ནི། །

འཁོར་བའི་སྐྱོན་ཡང་ལེགས་པར་མཐོང་ཞིང་། །
 སྤྱིང་རྗེས་ཀྱང་ནི་རང་དབང་མེད་ན། །
 དེ་ལྟ་ན་ནི་གཉིས་ལ་མི་གནས། །
 དཔེར་ན་འབྲོག་དགོན་འབྲམས་ལ་གྲོང་ཁྱིམ། །
 ཐེམ་པར་རྒྱུ་པ་བཞག་ནས་བྱ་བ་ན། །
 ཁང་པ་མེ་འབར་ནང་ནས་སྒོས་པས། །
 བྱ་བ་ནང་དུ་འཇུག་པ་བཞིན་ནས། །
 མི་གཙང་དོང་དུ་སྐྱུང་བའི་བྱ་ལ། །
 མ་ཡིས་རི་ལྟར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན། །
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཁོར་བར་གནས་ཀྱང་། །
 རང་བཞིན་ཤེས་པས་སྐྱོན་གྱིས་མི་གོས། །
 སྤྱིང་རྗེས་འཁོར་བ་སྤོང་བར་མི་བྱེད། །
 གཉིས་ལ་མི་གནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། ཉེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་སྐྱའི་དུས་ན་འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་
 ལས་འདས་པ་གཉིས་ལ་མི་གནས་པའི་ཚུལ་ནི། ཤེས་རབ་གྱིས་འཁོར་བ་ཐམས་ཅད་སྐྱག་བསྐྱལ་གྱི་
 རང་བཞིན་དུ་ཤེས་པས། དེ་ལས་ཡིད་བྱུང་ཞིང་། དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱག་བསྐྱལ་གྱིས་ཉམ་ཐག་པའི་སེམས་
 ཅན་རྣམས་ལ། རང་གི་ཉམས་ལ་དཔགས་པའི་སྤྱིང་རྗེས་པོས་རང་དབང་མེད་པར་གྱུར་ན།
 འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་མཐའ་ལ་མི་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་འབྲོག་དགོན་པར་
 བསྐྱད་གཉིས་ལམ་འབྲམས་པ་ལ། བས་ལམ་སྣ་ཅིག་རྟེན་ནས་བྱིན་པས། གྲོང་ཁྱིམ་དུ་སྤྱོད་ནས་ཐེམ་
 པའི་ནང་དུ་རྒྱུ་པ་ཡ་གཅིག་བཞག་པའི་དུས་སུ། བྱ་བ་ནང་དུ་མེད་པར་ང་རང་ཐར་ཡང་ཅི་པན་
 སྐྱམ་ནས་འབྲོག་དགོན་པར་སྐྱག་བཞིན་དུ། དེར་ལོག་ནས་བྱ་ཚོལ་དུ་འགོ་བ་ལྟར། བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་ཡང་འཁོར་བ་འབྲོག་དགོན་པ་དང་འབྲུག་པ་ལ་ཡིད་བྱུང་ནས། དེ་ལས་ཐར་བར་བྱེད་པའི་

ཐབས་ལ་འབད་པར་བྱས་པས། ཟུང་ན་ལས་འདས་པ་མངོན་དུ་བྱ་བ་ཆོགས་མེད་པར་འདུག་ཀྱང་།
དེ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པར་འཁོར་བར་གནས་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའོ། །

ཁང་པ་མེ་འབར་བའི་དཔེ་ཡང་དོན་དེ་དང་འབྲས་ལྗོངས། རྒྱས་པར་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ཤེས་པར་
བྱའོ། །ཡང་བྱ་གཅིག་པོ་མི་གཙང་བའི་དོང་དུ་ལྷུང་ན། མ་དེས་དོང་གི་ཉེས་དམིགས་ཤེས་ཀྱང་བྱ་མ་
བཟོད་པས། ཆོས་ཆོས་མེད་པར་དོང་དུ་ཁྱེད་ནས་བྱ་འདོན་པ་ལྟར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་
འཁོར་བའི་འཇིགས་པས་སྒྲག་བཞིན་དུ། སྙིང་རྗེས་འཁོར་བ་མི་སྤང་བར་འཁོར་བར་གནས་ནས་
སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའོ། །དེ་ལྟར་འཁོར་བར་གནས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཁོར་བ་སྒྲག་
བསྐྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་ཤེས་པས། འཁོར་བའི་སྟོན་གྱིས་ཀྱང་མི་གོས་ལ། འཁོར་བ་དེ་ལྟར་ཤེས་
ཀྱང་སེམས་ཅན་མི་བཟོད་པའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོས་འཁོར་བར་གནས་ནས། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་
པས་ན། འཁོར་བ་དང་ཟུང་ན་ལས་འདས་པའི་མཐའ་གཉིས་ཀ་ལ་མི་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་ཡིན་ནོ། །

༥ དེ་ལྟར་འཁོར་བ་དང་ཟུང་ན་ལས་འདས་པའི་མཐའ་ལ་མི་གནས་པ་དེའི་རྒྱ་ཡང་། སྟོང་པ་
སྙིང་རྗེ་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་ཟུང་འབྲེལ་དུ་བསྐྱབ་པར་སྟོན་པ་ནི།

སྙིང་རྗེས་རང་དབང་མེད་པར་འཕངས་པས། །

སྟོང་ཉིད་མཉམ་གཞིག་དུས་ནའང་ཟུང་འབྲེལ། །

རྗེས་ཐོབ་ཐབས་ལ་གོམས་བྱེད་དུས་ནའང་། །

རང་བཞིན་ཤེས་པས་དེ་ཡང་ཟུང་འབྲེལ། །

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དགེ་བ་ཅི་བྱེད། །

དེ་གཉིས་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བས་བསྐྱབ་བྱ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་དངོས་གཞི་སྟོང་པ་ཉིད་བསྐྱོམ་པའི་དུས་ན་ཟུང་འབྲེལ་དུ་སྐྱོམ་པ་
ནི། འདི་ལྟར་སྟོར་བའི་དུས་ན་སྙིང་རྗེ་བརྟན་པོར་གོམས་པར་བྱས་པས། སེམས་ཅན་གྱི་སྒྲག་བསྐྱེད་
མ་བཟོད་ནས་དེ་སེལ་བར་བྱེད་པ་ལ། རང་ཉིད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་དགོས་པས། དེའི་རྒྱ་སྟོང་པ་

ཉིད་ཡིན་པར་ཤེས་ནས་སྤྱིང་རྗེས་རང་དབང་མེད་པར་འཕངས་པའི་མཉམ་གཞག་སྟོང་པ་ཉིད་སྒྲོམ་
པའི་དུས་ན། སྤྱིང་རྗེས་སྤྱིང་པོའམ་སྒྲོག་ཤིང་དུ་ཡོད་པས། སྟོང་པ་ཉིད་དང་སྤྱིང་རྗེས་བྱུང་དུ་
འབྲེལ་ལ། དེ་ནས་མཉམ་གཞག་ལ་དེ་ལྟར་བསྒྲུབས་ནས་རྗེས་ཐོབ་ལ་གནས་ལུགས་དེ་ལྟར་ཡིན་
ཡང་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་མ་རྟོགས་པས། སྤྱིང་པ་ཐོབ་པའི་སྤྱིང་རྗེས་ཆེན་པོས་ཀྱང་
ནས་བསྐྱངས་པའི་སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཐབས་ཀྱི་ཆ་ལ་གོམས་པར་བྱེད་པའི་དུས་ན་ཐམས་ཅད་
སྟོང་པའི་རང་བཞིན་དུ་ཤེས་པས། རྗེས་ཐོབ་ལ་སྤྱིང་ཡང་སྤྱི་མ་ལྟ་བུར་འཁོར་གསུམ་ཡོངས་སུ་དག་
པའི་སྒོས་ཟིན་པས་ན། དེའི་དུས་ན་ཡང་ཐབས་ཤེས་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བའོ། །དེ་བས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་དགེ་བ་ཅི་བྱེད་ཀྱང་དེ་གཉིས་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བར་བསྐྱབ་དགོས་པ་ཡིན་པས་གོང་དུ། དངོས་
པོར་ཞེན་པ་ཁོ་ནས་འཇུག་བྱ། ཞེས་གསུངས་པ་ནི་སྟོང་མན་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་པས་འགལ་བར་
ཡང་མི་བསམ་གསུང་།

༥ དེ་ལྟར་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བར་སྟོབ་པའི་དུས་ན་ཡང་། སྟོང་མ་རྟོགས་པ་ལ་བོགས་ཆེ་བར་བྱ་
བའི་ཐབས་སྟོན་པ་ནི།

ལྷག་མཐོང་དུས་ན་སྤྱིང་ཡང་མེད་པ།

གཙོར་བྱ་རེས་ནི་ནམ་མཁའ་བཞིན་དུའོ།

འཆོལ་བར་བསམས་པས་ངེས་པར་སྤྱིང་ཡིན།

དེ་རྗེས་དེ་མ་རྟོགས་ལ་སྤྱིང་རྗེ།

དེས་བསྐྱངས་སྤྱི་ཆོགས་ཚུལ་གྱིས་ཆོགས་བསལ།

ཅེས་གསུངས་སོ། །འདི་དགེ་བཤེས་དོལ་པའི་ཞལ་ནས། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་དབྱོང་
པའི་དུས་ན་འདི་ལྟར་ཡང་གྱིས་ཤིག ཅེས་སྒྲོག་ཏུ་གསུངས་པ་ཡིན་པས། ཆོགས་སུ་སྒྲོམ་མི་ཐང་བ་
ཡིན་ཏེ་བསྐྱབས་གསུངས་ནས། ལྷག་མཐོང་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་བསྒྲོམ་པའི་དུས་ན། གཅིག་
དང་དུ་བྲལ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་པས། ལུལ་སེམས་རང་བཞིན་མེད་པར་དབྱོང་པ་ན། དངོས་པོ་
དང་མཆོན་མ་རྩས་སུ་རམ་མེ་སྤྱིང་ཡང་འཁྲུལ་པ་ཡིན་པས། སྤྱི་མ་མཁའ་པོས་སྤྱི་མ་ལ་ལྟ་བུར་

སྤང་ཡང་། དེ་ལ་ཞེན་པ་མེད་པ་གཙོ་བོར་བསྐྱེད་པར་བྱ་ཞིང་། རེས་ཅན་སོ་སོར་རྟོག་པས་དབྱེད་
པས་མ་རྟེན་པའི་ངང་དེ་ལ། རྣམ་མཁའ་བཞིན་ཏུ་སྤང་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཏུ་ཆམས་ཀྱིས་ཀྱང་བག་རེ་
བཏང་སྟེ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཅུང་ཞིག་གོམས་པ་དང་། རེས་སོ་སོར་རྟོག་པས་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་
དཔྱོད། རེས་དབྱེད་པས་མ་རྟེན་པའི་ངང་ལ་མི་རྟོག་པར་འདོག་སྟེ། རེས་མཐོ་བར་བསྐྱེད་ཞིང་། དེའི་
རྒྱུ་ལ་དམའ་བར་ཡང་བསྐྱེད་སྟེ། དེ་ལྟར་སྦྱོང་ལམ་ཐམས་ཅད་ཏུ་སྤང་སྟོང་གཉིས་འཆོལ་བར་
བསམས་ན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པ་ལྷུང་བ་ཡིན་ཏེ། སྟོ་ཡང་སོང་བ་ཅིག་གི་གཏམ་ཡིན་གཞན་གྱིས་
དཀའ་གསུང་།

དེ་ལྟར་མཉམ་གཞག་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་བསྐྱེད་པས་དེའི་རྒྱུ་ལ། དེ་མ་རྟོགས་པའི་སེམས་ཅན་
རྣམས་ལ་སྦྱང་རྒྱུ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པས་ལ། དེས་ཀྱང་ནས་བསྐྱེད་པའི་ཆོས་སྦྱོང་རྣམ་པ་བརྒྱུ་ལ་སོགས་
པའི་སྟོ་སྤྲོ་ཆོགས་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་ཆོགས་བསག་པ་ལ་འབད་པར་བྱ་བ་འདི་གདམ་ངག་ཡིན་ཏེ། ཆོགས་
བསགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་རྟོག་པ་སྦྱེ་བ་ཡིན་གསུང་།

༥ དེ་ལྟར་མཉམ་གཞག་རྒྱུ་ཐོབ་གཉིས་ལ་སྟོང་པ་སྦྱང་རྒྱུ་ཆེན་གཉིས་བསྐྱེད་པར་སྟོན་པ་ནི།
སྟོང་པ་སྦྱང་རྒྱུ་ཆེན་པོ་ཅན་དང་། །
དམིགས་པ་མེད་པའི་བྱམས་པ་སོགས་ནི། །
སྦྱོར་བའི་དུས་ན་སྦྱང་རྒྱུ་ཆེན་པས། །
དངོས་གཞི་སྟོང་ཉིད་སྐྱོམ་ཡང་དེར་འབྲེལ། །
དེས་ན་དེ་ལ་དེ་དག་མིང་ཐོབ། །

ཅེས་གསུངས་སོ། །བསྐྱེད་པ་ཀྱང་ལས་བརྒྱས་པ་ནས། སྟོང་པ་སྦྱང་རྒྱུ་ཆེན་པོ་ཅན། །བསྦྱོང་
པས་བསོད་ནམས་དག་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཡང་སྟོ་གོས་མི་ཟད་པའི་མདོ་ཁྱད་སྤྲུ་
བྱངས་ནས། བྱམས་པའི་དབྱེ་བ་གསུམ་ཏུ་གསུངས་པ་ལ། དམིགས་པ་མེད་པའི་བྱམས་པ་གསུངས་པ་
ཀྱང་དོན་འདྲ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་སྦྱོར་བའི་དུས་ན་སྦྱང་རྒྱུ་ཆེན་པོ་ལ་བརྟེན་ཞིང་གོམས་པར་བྱས་པས།
དངོས་གཞི་སྟོང་པ་ཉིད་སྐྱོམ་པའི་དུས་ན་ཡང་སྦྱང་རྒྱུ་ཆེན་པོ་ཁོང་རྒྱུ་ཆེན་སམ་སྟོག་གི་དུ་ཡོད་པས་བྱུང་ཏུ་

འབྲེལ་བ་དེ་ནི། ལྷོང་པ་ཉིད་སྤྱིང་མེད་སྤྱིང་པོ་ཅན་ཡིན་ལ། དངོས་གཞི་ལྷོང་པ་ཉིད་བསྐྱོམས་ནས།
ཆེས་ཐོབ་ལ་དེ་མ་སྐྱེས་པ་ལ་སྤྱིང་མེ་སྐྱེ་བ་དེ་ནི། སྤྱིང་མེ་ལྷོང་པ་ཉིད་པོ་ཅན་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་
བྱམས་པ་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་སྐྱར་རོ། །

དེ་ལྟར་སྐྱར་བའི་དུས་ན་བྱམས་པ་དང་སྤྱིང་མེ་ཞེན་པར་བསྐྱོམས་པས། དངོས་གཞི་ལྷོང་པ་
ཉིད་བསྐྱོམ་པའི་དུས་ན་ཡང་། དེ་མ་རྟོགས་པ་ལ་བྱམས་སྤྱིང་མེ་འབྲེལ་བར་འགྱུར་བས་ན། དེ་ལ་
ལྷོང་པ་སྤྱིང་མེད་སྤྱིང་པོ་ཅན་དང་། དམིགས་པ་མེད་པའི་བྱམས་པ་དང་། ལྷོང་ལྷོང་དབྱེར་མེད་དང་།
ཐབས་ཤེས་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་གི་མིང་ཐོབ་པ་ཡིན་གསུང་།

༥ དེ་ལྟ་བུའི་ཐབས་ཤེས་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བ་མེད་ན། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་དུ་མི་འགྱུར་བར་
རྟོན་པ་ནི།

ཐབས་དང་ཤེས་རབ་བྱུང་མ་འབྲེལ་ན། །
བདག་མེད་རྣམ་གཉིས་རྟོགས་ཅམ་གྱིས་མིན། །
ཉན་ཐོས་གྱིས་ཀྱང་ཆོས་གྱི་བདག་མེད། །
རྟོགས་པར་སྒྲོབ་དཔོན་ཟླ་གྲགས་གསུང་ཏེ། །
དེ་ཡི་ཁུངས་ཀྱང་ས་བདུན་པ་ལ། །
ཉན་ཐོས་སེམས་གྱིས་མི་འཕྲོགས་གསུངས་ཕྱིར། །
གང་ཟག་བདག་མེད་ཅམ་ལས་མིན་ན། །
ས་བདུན་པ་ལ་དོགས་བསྟེན་ཅི་དགོས། །
མཐོང་ལམ་སྐྱེས་ནས་བྱེ་བྲག་བྱེད་བྱིར། །
དེ་བས་བདག་མེད་གཉིས་ཀ་རྟོགས་ནས། །
འོན་ཀྱང་ཉན་ཐོས་སེམས་གྱིས་འཕྲོགས་པ། །
ཐབས་དང་བྱུང་མ་འབྲེལ་བས་ལན་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས་སོ། ཇི་ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་བྱང་པར་སྒྲིབ་ཆེས་མ་བྱེ་ལྟ་བུ་ལས་
བྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཀྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ལས་མ་རྟོགས། རང་སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་དེའི་སྤྲོད་
དུ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྱོགས་གཅིག་ཙམ་ལས་མ་རྟོགས་པས། ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་རྒྱ་ཐེག་པ་
ཆེན་པོའི་ལམ་དུ་ལྷུར་པ་ལྟར་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་བདག་མེད་གཉིས་ཀ་རྟོགས་པས། ཐམས་ཅད་
མཐུན་པའི་ལམ་དུ་ལྷུར་པ་ཡིན་ཟེར་བ་ནི་མི་འཐད་དེ། ཉན་ཐོས་ཀྱིས་ཀྱང་བདག་མེད་གཉིས་ཀ་
རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་རྟོགས་པར་ཅིས་ཤེས་ན། སློབ་དཔོན་ལྷ་སྒྲུབ་ཀྱིས། ཇི་སྤྲོད་ཕྱང་པོར་འཛིན་ཡོད་པ། ཇི་
སྤྲོད་དེ་ལ་ངར་འཛིན་ཡོད། ཅེས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་རྟོགས་ན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རང་
ཡང་མ་རྟོགས་པར་འཇུར་བའི་ཐལ་འཇུར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། སློབ་དཔོན་ལྷ་སྒྲུབ་ཀྱིས་པས་
ཀྱང་། ཉན་ཐོས་ཀྱིས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་གསུངས་ཏེ། དེའི་བྱང་པར་ཀྱང་མདོ་སྤྲེལ་
བཅུ་པའི་ས་བདུན་པ་རིང་དུ་སོང་བ་ལ་གནས་པ་དེ་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ས་ལས་
འདས་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པས་ནས་དུག་པ་མན་ཆད་དུ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་འཕྲོགས་
སྤྲོད་པ་ཡིན་པས་ན། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། གཤམ་ཏེ་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་གང་ཟག་གི་
བདག་མེད་ཙམ་ལས་མ་རྟོགས་པས་ཉན་ཐོས་སུ་སོང་བ་ཡིན་ཅིང་། བདག་མེད་གཉིས་ཀ་རྟོགས་ན་
ཐེག་པ་ཆེན་པོར་འཇུར་བ་ཡིན་ན། བདག་མེད་གཉིས་ཀ་མཐོང་ལམ་སྒྲེས་པའི་དུས་སུ་རྟོགས་པས།
དེ་ཉིད་དུ་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་བྱེ་བྲག་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ས་བདུན་པ་མན་ཆད་དུ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སེམས་
ཀྱིས་འཕྲོགས་པའི་དོགས་པ་བསུ་ཅི་དགོས་ཏེ་མི་དགོས་སོ། །

ཡང་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཙམ་ལས་མ་རྟོགས་ན། མཐོང་ལམ་ཙམ་ཡང་
སྒྲེ་བར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཐོང་ལམ་སྒྲེས་པ་དང་། བྱེ་བྲག་བྱེད་པའི་ཕྱིར་
ས་བདུན་པ་ལ་དོགས་པ་བསུ་ཅི་དགོས་ཏེ་མི་དགོས་པ་ལས། དོགས་པ་བསུས་ནས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། ཇི་བས་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་ལྟ་བ་བདག་མེད་གཉིས་ཀ་
རྟོགས་ཀྱང་། ཉན་ཐོས་ཀྱིས་སངས་རྒྱུས་མ་ཐོབ་པ་དེ་ཅིས་ལན་ན། ཐམས་ཅད་ཐར་ཅན་སྤྲོད་ཆེ་ཆེན་
པོ་དང་། བདག་མེད་གཉིས་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་བྱུང་དུ་མ་འབྲེལ་བས་ལན་པ་ཡིན་གསུང་།

༥ དེ་ལྟར་ཡིན་པས་ན་ལྟ་སྟོད་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་ལམ་རྟོགས་པར་བྱས་ལ། དེ་དང་མཉམ་བསྐྱེད་
དགོས་པར་སྟོན་པ་ནི།

ཅི་ཡང་མེན་པས་སྤྱག་ཏུ་བཅུག་པ། །

དཔར་པར་བྱས་ལ་རང་དང་གཞན་ཕྱིར། །

རྟག་ཏུ་འབད་བྱ་དུས་ནི་དེ་རེས། །

ཞེས་གསུངས་སོ། དགེ་བཤེས་དེ་ཡི་ཞལ་ནས། ང་ཡིས་འདི་གཅིག་ཕུ་ལ་བསྐྱོར་ལྷོག་བྱས་ནས་
བསྐྱོམས་ཀྱང་ཆོག་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ་གསུང་ནས། ལས་འབྲས་བསྐྱོམ་པའི་ཐབས་ཀྱང་འདི་ཡིན།
འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་བསྐྱོམ་པའི་ཐབས་ཆེ་ཤོས་ཀྱང་འདི་ཡིན། ཐབས་ཤེས་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བར་
བསྐྱོམ་པའི་ཐབས་ཀྱང་འདི་ཡིན་གསུང་། དེ་ལ་ཅི་ཡང་མ་ཡིན་པ་ནི་ལྟ་བུ་ལྟ་སྟོད་ལྟ་སྟོད་ཅི་ཡང་མ་
ཡིན་གསུང་། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་རང་བཞིན་དུ་གྲུབ་པ་ཅིག་གིས་སྤྱག་བསྐྱེད་བསྐྱེད་ན་དེ་ཟད་
དབང་མེད་པ་ལ། དེ་དག་གི་རང་བཞིན་ལ་བལྟས་ན། ལས་ཀྱང་ལས་ཀྱིས་སྟོང་། དེ་ཀྱན་ནས་སྟོང་
བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཡང་ཉོན་མོངས་པས་སྟོང་སྟེ། ཅི་ཡང་མ་ཡིན་པ་བྱ་བར་འདུག་པ་ཡིན། དེས་སྤྱག་
བསྐྱེད་ཅི་ཡང་མ་ཡིན་པ་བསྐྱེད་ནས། བདག་དང་གཞན་འཁོར་བར་སྤྱག་ཏུ་བཅུག་སྟེ། འདི་ནི་སྤྱ་
འདྲ་སྟོང་ལ་འཛིགས་སྟོང་ཤེས་ཕྱིར་བཅོམ་པ་བསྟེན། འོན་མེད་ཉིད་དུ་བདག་ལ་དཔྱལ་བ་ནམས་
སུ་ཅི་སྟེ་གཞོད་པ་བྱེད། ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་ཡིན་པས་ཅི་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ལས་ཀྱིས་ཅི་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ངན་སྟོང་དུ། ཅི་ཡང་མ་
ཡིན་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་བསྐྱེད་དུ་མེད་པ་འོང་བས། སྤྱིག་པ་སྤྱ་མོ་ལ་ཡང་འཛིན་པར་བྱ། ཅི་ཡང་མ་
ཡིན་པའི་འཁོར་བར་ཅི་ཡང་མ་ཡིན་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཕྱོད་བས། རང་གཞན་གྱི་འཁྲུལ་པ་སྤང་བར་
བྱ་བའི་ཕྱིར་འབད་པར་བྱ་སྟེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་སྐྱོམ་ཐམས་པ་ལས། འདོད་ཆགས་ཉིང་རེ་
འཛིན་དུ་རིག་པར་བྱའོ། རྟེན་བཞིན་དུ་ཞེ་སྤང་དང་། གཉི་ལྷག་ཉིང་རེ་འཛིན་དུ་རིག་པར་བྱའོ། བྱིལ་
དང་བུ་མོ་དང་སྐྱེས་པ་དང་བུད་མེད་ཉིང་རེ་འཛིན་དུ་རིག་པར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པ་ནི། དེ་དག་
གི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱས་ནས། དེ་ལ་མཉམ་པར་འཛོག་པ་ནི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཡིན་
བྱ་བའི་དོན་ཡིན་པས། དེ་ལྟར་བསྐྱོམ་པ་ལ་ལྷོ་བ་ཡར་གྱི་ངོ་ལྟར་འབད་པར་བྱ། དེ་ཡི་དུས་ཀྱང་ད་

རེས་དལ་འབྱོར་གྱི་ལུས་ཐོབ་ནས། སངས་རྒྱལ་གྱི་བསྟན་པ་དང་སྤང་ཅིང་། བསྟན་པ་མཐའ་དག་
ལས་ཕྱི་རོལ་དུ་མ་རྒྱར་པར་ཞུགས་པའི་དུས་འདིར། ཆོག་མཆོག་གི་མཆོད་པ་སྦྱོང་བ་དང་། སངས་
རྒྱལ་རྗེས་སུ་བྲན་པ་ནས། བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་སྒོ་སྦྱང་བ་ལ་འབད་པར་བྱ། དེ་ཡང་མ་ཀླས་
མ་ན་མ་ཤི་བ་ལ་འབད་དགོས། དེ་དག་བྱུང་ཙམ་ན་ལེ་ལོ་སྤངས་ཀྱང་མི་ཕན་ཏེ། རོ་བོ་སྤྲེ་ཐང་ན་
བཞུགས་པའི་དུས་སྤ། དགེ་བཤེས་གསང་བ་དང་། དགོན་པ་བ་དང་། རྣལ་འབྱོར་པ་ཆེན་པོ་ཀུན་
ལ། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ན་བཟའ་ཡར་བསལ་ནས་ཤེས་པའི་བཞིན་དུ་སོང་ཙམ་ན་སྒོ་མ་མི་རྣམས་གཞོན་པའི་
དུས་སུ་སྒོ་མ་དགོས་པ་ཡིན་གསུང་བ་བཞིན་དུ་ཡིན་པས། ལེ་ལོ་སྤངས་ལ་སྦྱབ་པ་ལ་འབད་པར་བྱའོ་
གསུང་།

༥ དེ་ལྟར་ལྟ་སྦྱོང་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བ་སྦྱབ་པ་ལ། བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཤེས་དགོས་
པས། དེ་གཏན་ལ་དབབ་པར་སྒྲོན་པ་ནི།

དབྱུ་མ་བདེན་ཚུང་གསུང་བའི་སྐབས་སྤ། །
ལྷ་ཅིག་སྒྲ་མ་གསེར་གླིང་ཤུཉི། །
ལྷ་བ་སེམས་ཙམ་རྣམ་བདེན་རྣམ་བརྟུན། །
ལྷ་ཅིག་རབ་དུ་མི་གནས་དབྱུ་མ། །
རྣལ་འབྱོར་དབྱུ་མ་ཞེས་ཀྱང་མིང་འདོགས། །
གསེར་གླིང་རོ་མཆར་ཆེ་བས་ཡང་ཡང། །
ཁྱོད་ལྟར་ཤེས་རབ་ཤིན་དུ་ཆེ་ཡང། །
ལྷ་བ་འདི་ལྟར་གོ་བ་མཆར་ཆེ། །
གསུང་ཡང་དེ་ལ་མོས་པ་སྤར་ཆེ། །
སྒྲ་མ་ཤུཉིས་ཤེས་རབ་བཤད་སྐབས། །
དབྱུ་མར་བཤད་པ་རེ་རེས་སུན་འབྲིན། །
ང་ཡི་དབྱུ་མ་དེ་ཉིད་གསལ་བཏན། །

རྣལ་འབྱོར་དབུ་མ་ཤིན་ཏུ་བརྟན་ལ།
སྒོ་བ་དཔོན་ལྷ་གཤམ་ལྷགས་ལའང་ཆེར་དད།
ལྷ་ཅིག་དེ་མཛད་རྒྱ་ཅི་ཞུས་པས།
ཨ་རྒྱ་འདི་གསུང་ངས་ཀྱང་འདི་བཟུང་།
དག་བཤེས་སྟོན་པ་དབུ་མ་འབྲུག་ལྷགས།
དོན་དམ་ལ་ནི་ཀུན་ཀྱང་ཁྱད་མེད།
གཞན་དག་རྣམ་པ་གཉིས་སོགས་འབྱེད་ཀྱང་།
རྣམ་གངས་རྣམ་གངས་མིན་པའམ་ཡང་ན།
སྐྱུ་མ་གཉིས་མེད་རབ་ཏུ་མི་གནས།
དེ་སོགས་འདོད་པ་བདེན་པ་མ་ཡིན།
དེ་བས་བྱུང་མཐའ་ངན་པའི་རྟོག་པ།
རབ་ཏུ་མི་གནས་མ་ཡིན་ཀུན་ཀྱང་།
ཅུ་ལྷ་ལ་སོགས་གཉིས་ནི་ལོག་པའི།
ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པ་ལ་ནི་ཁྱད་མེད།
ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་མ་བརྟགས་ཉམས་དགའི།
སྐྱེ་བ་དང་ནི་འདིག་པར་སྤང་ཡང་།
ལས་འབྲས་བྱང་རྒྱུ་སེམས་སོགས་ཀུན་ལ།
དེ་མིན་དེ་དག་མི་སྤང་བརྟན་བྱ།
དེ་མེད་ཡང་དག་ཁང་སྤེང་མི་བྱིན།
དེ་བས་བྱང་རྒྱུ་སེམས་སོགས་འབད་པས།
དེ་ཉིད་མཛོན་སྤུམ་བྱ་བྱིར་འབད་བྱ།

དེ་ཉིད་ལྟ་དང་སྟོན་པའི་མན་ངག།

ཅེས་གསུངས་སོ། དབུ་མ་བདེན་ཚུང་གི། ཁངས་རྒྱས་ནམས་ཀྱིས་ཆོས་བསྟན་པ། བདེན་པ་གཉིས་ལ་ཡང་དག་བརྟེན། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་འདི་གསུངས་ཏེ། སྤྱིར་རྩོམ་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་གདམ་ངག་བཅོམ་ལྷན་འདས་བྱམས་པ་ནས་བརྒྱད་པ་ནི། སྤྱི་མ་གསེར་སྤྱིང་པ་ལ་གསན། ལྷགས་ཀྱི་བརྒྱད་པའི་གདམ་ངག་སྤྱི་མ་ལྷན་པ་ལ་གསན། ལྟ་བའི་བརྒྱད་པ་ཀྱུ་ས་ལི་དང་། སྤྱི་མ་ཨ་བ་རྩུ་ཏི་པ་གཉིས་ལ་གསན་ཏེ། སྤྱི་མ་གསེར་སྤྱིང་པ་ལྟ་བ་སེམས་ཅམ་ནམ་བདེན་འདྲིན། ལྷན་པ་ནམ་བཟུན་འདྲིན་པས། རྩོམ་པ་ལ་ལྟ་བ་དེ་དག་ལ་བྱང་བ་ཡིན་པར་གདའ་སྟེ། རྩོམ་པ་ཉིད་ནི་ལྟ་བ་རབ་ཏུ་མི་གནས་པའི་དབུ་མ་འདྲིན་ཏེ། དེ་ལ་ནལ་འཕྱོར་སྟོན་པའི་དབུ་མ་ཞེས་ཀྱང་མིང་འདོགས་ཏེ། དབུ་མའི་མན་ངག་ཏུ་བསྟན་པ་དེ་ཡིན་བྱ་བ་ཡང་ཟེར། སྤྱི་མ་གསེར་སྤྱིང་པ་སེམས་ཅམ་ནམ་བདེན་ལ་དབུ་མར་གོ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་འདོད་པ་ནི་ནོར་བར་ཆེ་བས། རྩོམ་པ་ལ་ལྟ་བ་ལྟ་བུའི་ཤེས་རབ་ཆེ་བས་ཀྱང་ལྟ་བ་དེ་ལྟར་གོ་བ་དེ་རྩོམ་ཆར་ཆེ། ཞེས་ཡང་དང་ཡང་ཏུ་གསུང་ཡང་། རྩོམ་པ་ཉིད་དབུ་མའི་ལྟ་བ་དེ་ལ་མོས་པ་སྤྱིར་ཆེར་སོང་སྟེ།

སྤྱི་མ་ལྷན་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་འཆད་པའི་སྐབས་སུ། སྟོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོས་བརྒྱད་སྟོང་འགྲེལ་ཆེན་ཏུ་དབུ་མར་བཤད་པ་ཉུག་བྱང་ཆད་རེ་རེ་ནས་སུན་འབྱིན་ཅིང་བཤད་པ་ལ། སུན་བྱང་བ་བཞིན་ཏུ་ངའི་དབུ་མ་སྤྱིར་ལ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གསལ་བཏབ་པ་ལྟར་སོང་བས། ནལ་འཕྱོར་སྟོན་པའི་དབུ་མའི་ལྟ་བ་ཤིན་ཏུ་བརྟན་ཏུ་སོང་ལ། སྟོབ་དཔོན་སྟོབ་བ་ཀྱགས་པའི་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་ལྷགས་ལ་ཡང་ཆེར་དད་ཏུ་སོང་གསུང་སྟེ། འོ་ན་རྩོམ་པ་ཉིད་ལྟ་བ་ནལ་འཕྱོར་སྟོན་པའི་དབུ་མ་ལ་མཛད་པའི་རྒྱ་ཅི་ཡིན་ཞུས་པས། སྤྱི་མ་ཨ་བ་རྩུ་ཏི་པའི་ཞལ་ནས། ངས་ནལ་འཕྱོར་སྟོན་པའི་དབུ་མ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་མདོན་སུམ་ཏུ་མཐོང་བ་ཡིན་པས། རྟོན་ཀྱང་ལྟ་བ་འདི་བཟུང་གསུང་བས་སྤྱི་མའི་བཀའ་འདྲིན་པ་ཡིན་གསུང་བ་ཡིན་པར་གདའ།

རྩོམ་པ་ཉིད་ལྟ་བ་ལྟ་བུའི་སྟོབ་དཔོན་སྟོབ་བ་ཀྱགས་པ་དང་མཐུན་པར་ཁོང་རང་གིས་འཐད་པར་དགོངས་ནས། འདི་ཡིན་ནམ་མིན་རྒྱ་གར་རང་ཏུ་བྱིན་ནས་རྩད་བཅད་པར་དགོངས་ནས་བལ་

ཡུལ་ཚུན་ཆད་དུ་བྱོན་པ་ལ། རྒྱ་གར་དུ་འགྲོ་མ་དགོས་པར་དེར་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་ནས། མར་ལ་ལོག་པ་ལགས་པར་གདའ་བ་ལ། དགེ་བཤེས་སྟོན་པ་ལ་ངོ་བོའི་ཞལ་ནས། རྩོམ་མེ་བཙུན་གྱི་ལྟ་བ་གང་ཡིན་གསུང་བ་ན་འདི་ལྟར་བཞེད་པར་གདའ་བས་པས། རྩོམ་མེ་ཞལ་ནས། ཆོགས་མང་པོ་བསགས་པ་ལགས་ཏེ་མཆི། དེ་མ་ཡིན་པར་དེ་ལྟ་བུ་མི་གོ་གསུང་ནས་མཉེས་སྐད། དེར་དགེ་བཤེས་སྟོན་པའི་ཐུགས་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱང་ལྟ་བུ་དེ་འདྲིན་པར་བྱུང་དགོངས་པས། རྩོམ་མེ་ལ་ཞུས་པ་ལ་ངོ་བོའི་ཞལ་ནས། རྩོད་ང་ལ་ལྟ་བུ་མི་ཞུའམ་གསུང་།

རྩོམ་མེ་བཙུན་དང་མཐུན་པར་གོ་བ་ལགས་ཞུས་པས། དེས་མི་འོང་ཞུས་ཅིག་གསུང་ནས་ཞུས་པས། དབུ་མ་བདེན་ཚུང་གི་དེ་བསྐྱབས་པས། ཕྱིས་དགེ་བཤེས་ནག་ཆོས་དབུ་མ་ལ་འདུག་པ་བསྐྱར་བ་གསན་པས། དབུ་མ་ལ་འདུག་པ་འཇུར་ཟེར་གྱི་ངའི་གན་དུ་ཁྱེར་ལ་ཤོག་དང་། ང་ལ་ངོ་བོའི་གདམ་ངག་ཡོད་པས་བཤད་ཅིག་གསུང་སྐད། དེའི་ལུགས་ཀྱི་ཀུན་ཀྱང་དོན་དམ་ལ་བྱད་མེད་བྱ་བ་དབུ་མ་ཐམས་ཅད་ལ་མི་ཟེར། རྣལ་འབྱོར་སྦྱོང་པའི་དབུ་མ་དང་ཆོས་བཀའ་གསུང་པའི་ལུགས་ཀྱི་བྱད་མེད་པ་སྟེ། ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་ཆོས་ཉིད་དེ། ཀུན་ཉིད་དང་གསུམ་སོགས་ག་ལ་འཇུར། ཞེས་པ་དང་། ཀུན་གྱིར་ཁོན་དེ་ལ་ནི། བརྗོད་པའི་བག་ཀྱང་ཅི་ཡང་མེད། ཅིས་པ་དང་། དོན་དམ་པ་ལ་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་བ་ཡང་མེད་ན། ཡི་གེ་རྣམས་ལྟ་ཅི་སྟོས་ཞེས་གསུངས་པས་ན། གནས་ལུགས་ལ། དབུ་མ་པ་ལ་མི་མཐུན་པ་མེད་ཅེས་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་གཞན་དག་སེམས་ཅམ་པ་ཀུན། འཇུར་མེད་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི། ཁོངས་སུ་གྲུབ་པ་རྣམས་པ་གཉིས། ཞེས་འདོད་པ་དང་། ཤར་གསུམ་མཁན་པོ་ཀུན། རྣམ་གྲངས་དང་རྣམ་གྲངས་མ་ཡིན་པའི་དོན་དམ་པ་གཉིས་སུ་འདོད་པ་དང་། པཱྌ་ཏ་འབུམ་ཕྱག་གསུམ་པ་ཀུན་དབུ་མ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་དང་། རབ་རྩ་མི་གནས་པ་གཉིས་སུ་འདོད་པ་དང་། དེ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་གྱི་བོད་སྟོན་རྣམས་རབ་རྩ་མི་གནས་པ་ཆེན་པོ་དང་། ཚུང་བུ་དང་། ལྷང་སེལ་ཆེན་པོ་དང་ཚུང་བུ་ལ་སོགས་པ་འདོད་པ་དེ་དག་བདེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་གྲུབ་མཐའ་ངན་པའི་རྟོག་པའི་ཁོངས་སུ་འཕངས་དགོས་པ་ཡིན་གསུང་། དེ་ལྟར་དོན་དམ་ལ་བྱད་པར་འབྱེད་པ་དེ་ནི་དབུ་མ་ཆེན་པོ་པས་ཡས་བཙལ་ན། དོན་དམ་པ་བས་ཡང་དག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་སྐྱུ་

མའི་དཔེ་བརྒྱད་དང་ཁྱད་མེད་པ་ཡིན་གསུང་།

འོ་ན་རབ་རྒྱ་མི་གནས་པའི་དབྱུ་མ་གོང་དུ་གྲུབ་མཐའ་ངན་པའི་རྟོག་པ་བཤད་ལ། འོག་རྒྱ་མ་
ཡིན་ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། འདི་ལ་མི་འགལ་བའི་ལྷགས་གཉིས་ལས། རབ་རྒྱ་མི་
གནས་པའི་དབྱུ་མ་རང་རྣལ་འབྱོར་སྦྱོང་པའི་དབྱུ་མ་ལ་བྱས་ན། དེའི་ལྷགས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་
གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས། ལྷ་མ་ལྟ་བུ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པས་ན་གྲུབ་མཐའ་ངན་པའི་རྟོག་པར་
བཤད་ལ། འོག་རྒྱ་མ་ཡིན་པར་བཤད་པ་ནི་དབྱུ་མ་ཆེན་པོ་དང་གཉིས་ཀྱན་རྫོབ་ཤེས་པ་འཁྲུལ་པའི་
སྤང་བ་ཅམ་དུ་མཐུན་ཡུལ་དུ་འབྲས་ཤི། ཀྱན་རྫོབ་མཐུན་ཆེ་བས་ཆུ་ཆེན་དང་མི་འབྲས་བར་བཤད་པ་ཡིན་
ཞེས་སྤྲུལ་མ་རིན་པོ་ཆེ་པོ་རྟོག་གསུང་ངོ་། །ཡང་ན་རབ་རྒྱ་མི་གནས་པའི་དབྱུ་མ་འདི། དབྱུ་མ་ཆེན་པོ་
ལ་བྱས་ན། གྲུབ་མཐའ་ངན་པའི་རྟོག་པ་མ་ཡིན་ཡང་། གོང་དུ་ཡིན་པ་སྐད་དུ་བཤད་པ་ནི། གྲོགས་པོ་
ངན་པའི་སྤྲུལ་ཤོར་བས་མིང་ཕོག་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་གྲངས་མ་ཡིན་པའི་དོན་དམ་གྲུབ་མཐའ་ངན་
པའི་ཁོངས་སུ་བགྲངས་པ་དང་། ཤེས་རབ་མེད་ན་པ་ལོ་རྒྱ་ཕྱིན་པ་ལྡེ་ལམ་དུ་མི་འགྱུར་བར་བཤད་
པ་དང་འབྲེལ་ཞེས་གཞན་དག་ཟེར་ཏེ། དེ་ལ་སྦྱར་ཡང་དག་པའི་ཀྱན་རྫོབ་དང་། འོག་པའི་ཀྱན་རྫོབ་
ལ་ཡང་སྒོལ་ལྷགས་མི་མཐུན་པ་མང་སྟེ། སྒོལ་དཔོན་སྤྲུལ་བ་གྲགས་པས། གཞོད་པ་མེད་པའི་དབང་པོ་
དུག་ནམས་ཀྱིས། བཟུང་བ་གང་ཡིན་འདིག་རྟོན་གྱིས་རྟོགས་ཏེ། འདིག་རྟོན་ཉིད་ལས་བདེན་ཡིན་
ལྟར་མ་ནི། འདིག་རྟོན་ཉིད་ལས་ལོག་པར་རྣམ་པར་གཞག་ ཅིས་གསུངས།

ཡེ་ཤེས་སྦྱང་པོས། སྤང་དུ་འབྲས་ཡང་དོན་བྱེད་དག རྣམ་པའི་ཕྱིར་དང་མི་རྣམ་ཕྱིར། ཡང་དག་
ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི། ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་ནི་དབྱེ་བ་བྱས། ཞེས་གསུངས་ལ། རོ་བོས་ནི། ཀྱན་རྫོབ་རྣམ་པ་
གཉིས་སུ་འདོད། ལོག་པ་དང་ནི་ཡང་དག་གོ དང་པོ་གཉིས་ཏེ་ཆུ་ཆེན་དང་། གྲུབ་མཐའ་ངན་པའི་
རྟོག་པའོ། ཁ་བརྟགས་གཅིག་སུ་ཉམས་དགའ་བའི། སྦྱེ་བ་དང་ནི་འདིག་པའི་ཆོས། དོན་བྱེད་རྣམ་
དང་ལྡན་པ་ནི། ཡང་དག་ཀྱན་རྫོབ་ཡིན་པར་འདོད། ཅིས་གསུངས། དེ་བས་ན་ཁ་ཅིག་ན་རེ། མཆན་
ཉིད་བཞི་ལྡན་ལོག་པའི་ཀྱན་རྫོབ་ཡིན། ཡང་དག་པའི་ཀྱན་རྫོབ་ནི། ས་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་རྗེས་ཤེས་འབའ་ཞིག་ཡིན་ཟེར་བ་ཡང་ཡོད་དེ། དེ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ངེས་པ་ཡང་མེད།
དེ་རྣལ་འབྱོར་པའི་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན། འདིག་རྟོན་པའི་བསམ་ངོར་བྱས་ན། མཆན་

ཉིད་བཞི་ལྟན་ཡང་དག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན། རྣམ་འབྱོར་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། རྣམ་འབྱོར་པ་ཡང་སློ་བྱུང་གིས། ཁོང་མ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་གཞོད། ཅེས་གསུངས་པས་ན། ས་གོང་མ་གོང་མ་ཡང་དག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འགོ་བ་ཡིན།

འདིག་ཉེན་ཀུན་རྫོབ་བྱ་བ་ཡང་ཚུ་རོལ་མཐོང་བ་ཁོ་ནའི་སློ་ཡུལ་དུ་གྱུར་བ་ལ་ཟེར་བའི་ངེས་པ་མེད། རྒྱ་རྒྱུན་ཆོགས་པས་སྤང་ཞིང་། ཐ་སྙད་དང་། དེའི་གདགས་གཞིར་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཟེར་བ་ཡིན། ཐ་སྙད་བྱ་བའི་སྤང་འདི་ལ། རྒྱ་གར་གྱི་སྤྲེལ་སྤྲེལ་སྤྲེལ་ཏུ་བ་ཡོད་པས། དགེ་བཤེས་སྟོན་པས་དཔུལ་གྱི་གདུང་ཉེན་མཁན་པོ་ལ་བོད་སྤང་དུ་ཅི་ཡིན་ངེས་པས། ཡུལ་ཆོས་བྱ་བ་ཡིན་ཟེར། དགེ་བཤེས་ཀྱི་ཞལ་ནས་ཀུན་རྫོབ་ལ་ཉེ་ནི་དེ་ཉེ་སྟེ། ཡུལ་ཆོས་ལ་ཏ་ཏའོ་མེད་པས་སྤྲེལ་ཏུ་བ་ཡང་། ཡུལ་ཆོས་འལ་ཡི་འོལ་ཡི་ཏ་ཏའོ་གྲུབ་པ་མེད་པའི་དོན་ཡིན། གྲུབ་པ་མེད་ཀྱང་འདིག་ཉེན་པས་ཡང་དག་ཏུ་བལྟ་བས་ན་ཡང་དག་དེ་འབྲུལ་པ་ཡིན་པས་ན་ཀུན་རྫོབ། འབྲུལ་པ་ཅན་གྱི་ངོར་བདེན་བདེན་ལྟར་སྤང་བས་ན་བདེན་པ་ཞིས་བྱ་གསུང་།

དེ་ལ་རེ་ཞིག་ཡང་དག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་མཆན་ཉིད། དངོས་པོ་སྤྲེལ་བས་རྣམས་སུ་ཡང་མ་བརྟགས། རིགས་པས་རང་བཞིན་མེད་པར་ཡང་མ་བརྟགས་ན་ཉམས་དགའ་བ་ཅེས་དུ་སྤང་ལ། བརྟགས་ན་རིགས་པའི་ཁྱར་མི་བཟོད། མ་བརྟགས་ན་སྤང་བ་ཅེས་པོ་དེ་ཡང་རྒྱ་རྒྱུན་ཆོགས་ན་སྤྲེལ་བར་སྤང་ལ། རྒྱ་རྒྱུན་འགགས་ན་འདིག་པར་སྤང་བས། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་རྒྱ་འབྲས་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བ་རྒྱ་འབྲས་ཐམས་ཅད་དེ་ལྟར་རྒྱ་རྒྱུན་ཆོགས་ན་སྤང་ཞིང་། རྒྱ་ལོག་ན་སྤྲེལ་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་པས། ཀུན་རྫོབ་ཐབས་ཀྱི་ཆ་དེ་དག་མི་སྤང་བར་བརྟན་པར་བྱ་སྟེ། དེ་དག་ལ་ཐབས་སུ་འདོག་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡང་། དེ་དག་གིས་གཟུགས་སྤྲེལ་ནས་གཉིས་སྤྲེལ་པར་བྱེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་སྤྲེལ་པར་བྱེད་པ་དང་། ཤེས་རབ་བདག་མེད་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་དོན་རྣལ་མར་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ཡིན་པས། དེ་དག་བརྟན་པ་གལ་ཆེ། དེ་རྣམས་མེད་པར་ཡང་དག་པའི་ཁང་སྤྲེལ་དུ་མི་བྱིན་པས། རྩོ་བོས་ཀྱང་། ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེས། མེད་པར་ཡང་དག་ཁང་ཆེན་གྱི། སྤྲེལ་དུ་འགོ་བར་བྱེད་པ་ནི། མཁས་ལ་རུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། ཞིས་གསུངས་པ་བཞིན་ཡིན།

ཐབས་ཀྱང་འོག་མ་འོག་མ་ནས་བརྟན་པར་བྱ་བ་གལ་ཆེ་བས། དང་པོ་སངས་རྒྱལ་རྒྱུ་ལྟོས་སུ་
བྲན་པ་ནས་རིམ་གྱིས་གོམས་པར་བྱས་པས། དུམས་པ་དང་སྤྱིང་རྩེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་ཀྱན་
ནས་བསྐྱངས་པའི་བསམ་གཏན་མན་ཆད་བརྟན་པར་བྱས་ནས། ཤེས་རབ་བདག་མེད་གཉིས་སྒྲོམ་
པ་ལ་འབད། དེ་ལྟར་འབད་པས་ལམ་ལུ་རིམ་གྱིས་བཞོད་ནས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཆོས་སྐྱུ་མངོན་དུ་ཐོབ་པ་
དེ་ལ་བརྟན་ནས་གཟུགས་སྐྱུ་གཉིས་ཀྱང་འབྱུང་བས། སྐྱུ་གསུམ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཐབས་ཤེས་
ལ་འབད་པ་དེ་ནི། ལྟ་སྦྱོང་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བ་བསྒྲོམ་པའི་མན་ངག་ཡིན་ནོ། །

ཉེར་གཅིག་པ། ཐབས་ཤེས་བྱུང་འབྲེལ་སྒྲོམ་པའི་འབྲས་བུ་སྟོན་པ།

ཕྱི་དེ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་ཐབས་ཤེས་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བའི་ལམ་བསྒྲོམ་པ་བསྟན་ནས། ད་ནི་དེ་ལྟར་
བསྒྲོམས་པའི་འབྲས་བུ་སྟོན་པ་ནི།

རྒྱུན་ནམས་རྒྱུན་ནི་ཆད་སྒྱུར་ན། །

ཀྱན་རྩོབ་དུ་ཡང་མི་འབྱུང་ངོ། །

དེ་ཡི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་འདི་གསུངས། །

འབྲེལ་པ་མཁན་ནི་གཞན་དུ་འང་འཆད་དེ། །

དེ་ལྟ་ན་ནི་ཉན་ཐོས་འདོད་པའི། །

ཐུང་ན་འདས་དང་བྱུང་པར་ཅི་ཡོད། །

དེ་བས་དེ་ནི་འདི་ལྟར་བཤད་བྱ། །

སངས་རྒྱལ་འབྱུང་བའི་རྒྱུན་ནི་སེམས་ཅན། །

ཅི་ཕྱིར་ཞེ་ན་དང་པོ་བྱང་ཆུབ། །

སེམས་བསྐྱེད་དུས་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད། །

མ་བརྒྱལ་བསྐྱལ་སོགས་ཁས་སྦྱངས་ཕྱིར་ན། །

སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མ་ལུས་མ་གྲོལ། །

དེ་སྤྱིད་སངས་རྒྱས་ལྷ་པོ་མི་འདུལ།
 ལྷ་ཅིག་ལུགས་ནི་དེ་ཉིད་ཡིན་ཏེ།
 ཡེ་ཤེས་རྒྱན་ནི་སྤྱི་མ་ལྟ་བུ།
 ཡེ་གནས་རྗེས་ལ་ཐོབ་པ་མི་མངལ།
 དེ་ཡང་མངའ་བཞིན་སྤྲུལ་གྱི་འཕེན་པ་ས།
 ཞེས་གསུངས་སྤྲུལ་གྱི་དེ་དང་དེ་མཐུན།
 དེ་ནས་སློབ་དཔོན་ཞི་བ་ལྷ་བཞིན།
 ཡེ་ཤེས་རྒྱན་ཆད་འདོད་ནའང་བཏུབ་སྟེ།
 དང་པོར་སྟོང་རྗེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་སོགས།
 འཕངས་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བཟུང་བས།
 སེམས་ཅན་དོན་ནི་མཐའ་དག་རྫོགས་པའི།
 མཐུ་དང་ལྷན་ན་དོ་རྗེ་ལྟ་བུ།
 མངོན་ཏུ་བྱས་ན་དེ་ནི་རྒྱན་ཆད།
 དེ་ལྟ་ན་ཡང་སེམས་ཅན་དོན་འབྱུང་།
 མཁའ་ཁྱིལ་བསྐྱབས་ནས་འདས་པ་ཅི་བཞིན།
 དེ་ཡི་རྒྱན་ནི་སེམས་ཅན་ཁོ་ན།
 གཤུལ་བྱའི་ཕྱོགས་ནས་རྒྱན་མ་ཆད་བཞིན།

ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་ནི་དངོས་པོར་སྤྱི་བ་རྣམས་ན་རེ། གལ་ཏེ་དོན་དམ་ལྷ་པོ་འདས།
 འཁོར་བ་ཀུན་རྫོབ་དེ་ལྟར་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱང་ནི་འཁོར་འགྱུར་བས། བྱང་ཆུབ་སྟོན་པས་ཅི་ཞིག་
 བྱ། ཞེས་སྟོན་བཀའ་བ་ལ། དབྱ་མ་པས་དེའི་ལན་དུ། རྒྱན་རྣམས་རྒྱན་ནི་ཆད་གྱུར་ན། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་
 ཡང་མི་འབྱུང་ངོ། ཞེས་གསུངས་པ་སྟེ། དེ་ལ་འགྲེལ་བ་མཁན་ན་རེ། འཁོར་བ་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ཡང་།

སངས་རྒྱུ་འཁོར་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཅིས་ཞེ་ན། འཁོར་བར་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ཉོན་མོངས་པ་
ཡིན་པ་ལ། སངས་རྒྱུ་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་པས་ལས་མི་གསོག་པས་རྒྱ་རྒྱུ་རྒྱུ་ཆད་དེ་མེད་
པར་གྱུར་ན་འབྲས་བུ་འཁོར་བ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་མི་འབྱུང་སྟེ། དཔེར་ན་རི་བོང་གི་རྩ་དང་། མོ་
གཤམ་གྱི་བུ་སྐྱེད་པའི་རྒྱུ་རྒྱུ་ཆད་པས། དེ་དག་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་མི་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ་ཞེས་
འཆད་དོ།

དེ་ལ་པོ་ཏོ་བའི་ཞལ་ནས། སྤྱིར་དབུ་མ་པ་རང་གི་གཞུང་གིས། སྤྱང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུ་མ་
རིག་པར་འདོད་ཅ་ན། མ་རིག་པ་རྗེ་རྩ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་རྒྱུ་བཅད་པས། ད་སྤྱང་བ་ཀུན་
རྫོབ་ཅམ་ཏུ་ཡང་མི་འབྱུང་བར་འགྱུར་བས། ཉན་ཐོས་མདོ་སྡེ་པས་འདོད་པའི་བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་
སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་ནི་རྒྱ་ཟད་མར་མི་བཞིན། སྤང་པོ་ལྟག་མ་མེད་པར་བྱ་ངན་འདས། ཞེས་འདུས་བྱས་
ཀྱི་འདུག་པ་རྒྱུ་ཆད་པས། མར་མེ་སྤྱུ་ཟད་ལྟར་འདོད་པ་དང་ཁྱད་པར་མེད་པར་འགྱུར་རོ། དེ་
བས་ན་ས་དང་པོའི་དུས་ན་ཡང་ཡོན་ཏན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་ལྡན་པར་གསུངས་པ་དེ། སངས་རྒྱུ་
ནས་ཅི་ཡང་མེད་པར་སྤྱོད་ཀྱིས་ཅང་འགོ་འམ་གསུང་སྟེ། དེ་ལྟར་མི་འགོ་བ་བཞིན་དུ། བྱིང་ལ་
བྱ་གནས་བཞིན་དུ་ཁྱོད་ཀྱིས་གནས་བརྟེས། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་ཡིན་པ་དེ་བས་ན།

སངས་རྒྱུ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་དེ་ནི་སེམས་ཅན་ལ་སྤྱིར་ནས་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། སངས་རྒྱུ་
འབྱུང་བའི་རྒྱུ་སེམས་ཅན་རི་ལྟར་ཡིན་ན། དང་པོ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་དུས་སྟེ།
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་ཁས་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ན། ཁས་སྤངས་དང་མི་འགལ་
བས་སེམས་ཅན་མ་ཟད་ཀྱི་བར་དུ་ལྟག་མེད་དུ་བྱ་ངན་ལས་མི་འདའ་བར། གཞུགས་སྐྱེ་གཉིས་
གཉེན་ལ་བྱེད་སྤྱང་བ་ལ་འབྱུང་ལ། དེ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་སེམས་ཅན་ནམ་ཟད་པ་དང་། གཞུགས་སྐྱེ་
གཉིས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་མི་འབྱུང་བའི་དོན་ཡིན་གསུང་སྟེ།

རྗེ་བོ་རྗེ་ལྷ་ཅིག་གིས། རྣལ་འབྱོར་སྦྱོང་པའི་དབུ་མའི་བཞེད་ལྷགས་ཀྱང་དེ་ཡིན་ཏེ། རི་སྤྱིང་
རྗེ་རྩ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་པ་ཆད། རྗེས་ལ་ཐོབ་པ་ནི་མི་མངའ་ལ། དུས་ཐམས་ཅད་དུ་
མཉམ་པར་གཞག་པ་ཡིན། ཞེས་དབུ་མའི་མན་ངག་ཏུ་གསུངས་པས་ན། མཉམ་གཞག་གི་དུས་ན་ཡེ་

ཤེས་ཀྱི་རྒྱན་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུ། ཡེ་ནས་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་མི་གནས་ན་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་མཉམ་པར་གཞག་པ་རང་མི་འཐད་པས་སོ། །རྗེས་ལ་སློབ་པ་ནི་མི་མངའ་སྟེ། མངའ་ན་སངས་རྒྱས་འབྱུང་པ་དང་བཅས་པར་ཐལ་བ་དང་། ས་བརྩའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་ཁྱད་པར་མེད་པར་འགྱུར་བ་ལ་སོགས་པའི་ལུང་དང་རིགས་པ་མང་མོད་ཀྱི་འདིར་མ་སྒྲོས་ཞེས་གསུངས།

གལ་ཏེ་རྗེས་སློབ་ལ་སེམས་ཅན་སྲ་ནི་དར། སྲ་ནི་རྒྱད། སྲ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཚོན་གྱིས་བརྟོལ་བར་བྱ་ཞེས་གཟིགས་པ་མེད་ན་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་འབྱུང་ངམ་སྟམ་ན། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་རྗེས་སློབ་མི་མངའ་ཡང་མངའ་བ་བཞིན་དུ་འབྱུང་སྟེ། འབྱུང་བའི་རྒྱ་ཡང་སྤར་བྱང་ཆུབ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་དུས་ཀྱི་སྒྲོན་ལམ་གྱི་འཕེན་པ་ཡིན་གསུང་། སྤར་སེམས་ཅན་མ་ཟད་ཀྱི་བར་དུ་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བར་བཤད་པ་དེ་དང་ངོ་བོའི་བཞེད་པ་གཉིས་མཐུན་པའོ། །གལ་ཏེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱན་མངའ་བར་བཞེད་པ་དང་། སྤར་གྱི་བཤད་པ་དེ་མཐུན་ན། སློབ་དཔོན་ཞི་བ་ལྟས། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱན་མི་བཞེད་དེ། གང་ཆེ་དངོས་དང་དངོས་མེད་དག སློ་ཡི་མདུན་ན་མི་གནས་པ། ཇི་ཆེ་ནམ་པ་གཞན་མེད་པས། །དམིགས་པ་མེད་པར་རབ་དུ་ཞི། །ཞེས་གསུངས་པས་ན། རྒྱན་སེམས་ཅན་ལ་སྦྱོར་བ་དེ་མི་འཐད་དོ་སྟམ་ན།

དེའི་ལུགས་ལ་ཡང་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བའི་རྒྱན་སེམས་ཅན་ལ་སྦྱོར་བའི་བཤད་པ་དེ་བརྟུབ་སྟེ་དང་པོ་བྱམས་པ་དང་སྟོང་རྗེ་ལ་གོམས་པར་བྱས། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་སློབ་པར་འདོད་པས་བྱང་ཆུབ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས། དེས་འཕངས་པའི་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་དགེ་བ་ཅི་བྱས། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་དུ་བསྐྱེས་པས། ས་བརྩའི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་མཐའ་དག་རྟོགས་པར་བྱེད་ཀྱས་པའི་མཐུ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ནས། དེའི་རྒྱན་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་རྟོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་དུ་བྱས་པས། དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་གཉིས་སུ་མེད་པར་གྱུར་ནས། རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྒྱན་ཆད་དེ། རྣམ་མཁའ་དང་རྣམ་མཁའ་འདྲིས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། དེ་ལྟར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་ཀྱང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་འབྱུང་སྟེ། སློབ་དཔོན་ཞི་བ་ལྟས། དཔེར་ན་རྣམ་མཁའ་ལྡིང་གི་ནི། །མཚོད་སྟོང་བསྐྱབས་ནས་འདས་གྱུར་པ། ཇི་འདས་ལྟན་རིང་ལོན་ཡང་དེས། །དུག་ལ་སོགས་པ་ཞི་བྱེད་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན། སྤར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་འབྱུང་

བའི་མཐུ་དང་རྒྱས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་ན། གདུལ་བྱའི་ངོས་ནས་ཡེ་ཤེས་རྒྱན་མ་ཆད་པར་
མངའ་བས་ཀྱང་མངའ་བ་ལྟར་གཞུགས་སྐྱེ་གཉིས་ཀྱིས་དོན་བྱེད། དེ་ལྟར་བྱེད་པའི་རྒྱན་ཡང་སེམས་
ཅན་ཁོ་ན་ཡིན་པས། ཞི་བ་ལྟའི་དགོངས་པ་དང་མི་འགལ་གསུང་ངོ་།

༥ དེ་བས་ན་འབྲས་བྱའི་དུས་ན་རི་ལྟར་སོང་ཡང་བརྟལ་པས། རྒྱ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་བརྒྱབ་
པ་ལ་འབད་པར་སྟོན་པ་ནི།

དེ་བས་བདག་ཅག་དང་པོ་སྐྱབ་དུས། །
བྱམས་དང་སྙིང་རྗེས་སེམས་ཅན་ཡོངས་བཟུང་། །
བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་དཔག་མེད་རྫོགས་བསག། །
འབྲས་བྱའི་དུས་ན་རི་ལྟར་ཡང་རུང་། །
རྒྱན་ཆད་རྒྱན་མ་ཆད་སོགས་དག་དང་། །
རྗེས་ཐོབ་མངའ་དང་མི་མངའ་ལ་སོགས། །
རི་ལྟར་ཡང་རུང་སེམས་ཅན་དོན་འབྱུང་། །
གསོལ་བ་འདེབས་ནའང་བྱིན་རྒྱབས་དེ་བཞིན། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །འབྲས་བྱ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འདོད་པས་རྒྱ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་བརྒྱབ་དགོས་
པས། བདག་ཅག་ཀྱང་དང་པོ་བྱང་ཆུབ་སྐྱབ་པའི་དུས་ན། བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
བརྐྱེད་ནས། དེས་འཕངས་པའི་ས་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་གི་སྟོན་ས། རྫོགས་གཉིས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་
བསགས། འབྲས་བྱ་སངས་རྒྱས་པའི་དུས་ན་ཡེ་ཤེས་རྒྱན་ཆད་རུང་མ་ཆད་རུང་། རྗེས་ཐོབ་མངའ་
རུང་མི་མངའ་རུང་སྟེ། རྒྱ་གསུམ་ཡེ་ཤེས་བཞི། འཕྲིན་ལས་ཉི་ཤུ་ཙ་བརྒྱན་གྱི་སྟོན་ས། འཁོར་བ་མ་
སྟོངས་ཀྱི་བར་དུ་འགོ་དོན་རྒྱན་མི་འཆད་པར་འབྱུང་བ་ཅིག་ཡིན་བྱ་བ། དགེ་བཤེས་སྟོན་པས་
གསུངས་པས། དེ་ལ་གསོལ་བ་བརྟལ་ན་ཡང་བྱིན་རྒྱབས་དེ་བཞིན་དུ་འབྱུང་།

༦ དེས་ཐབས་ཤེས་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བའི་ལམ་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པ་བསྟན་ནས། ད་ནི་དེ་ལྟ་
བྱའི་ལམ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ལ། ལྷང་ལ་བརྟེན་དགོས་པས་ལྷང་བཅོམ་ལྡན་འདས་

ཀྱིས་སེམས་ཅན་མོས་པ་སྣ་ཆོགས་ཀྱི་ངོར་དགོངས་པ་སྣ་ཆོགས་སུ་གསུངས་ན། དེ་སྐབ་མཐའ་དང་
ལུང་གང་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་པར་བྱ་ཞིན། དེ་སྟོན་པ་ནི།

བཅོམ་ལྷན་ལུང་ནི་དགོངས་པ་སྣ་ཆོགས། །

བཅོམ་ལྷན་ཉིད་ཀྱིས་ལུང་བསྟན་སྟོབ་དཔོན། །

སྤྱི་ཡི་ལུགས་ལ་བདག་ཅག་བརྟེན་བྱ། །

སྤྱི་ཅིག་ཉིད་ཀྱང་དེ་ལ་གཙོ་ར་མཛད། །

བྱི་ཆེ་པག་མགོ་འམ་མེ་ཆ་ལ་སོགས། །

མོད་ལ་བཟོ་བྱད་རྩུང་དུ་མཐོང་ཡང་། །

སྟོབ་དཔོན་གྱིས་འདི་རི་ལྟར་མ་མཛད། །

གསུངས་སོགས་ཡོན་ཏྲན་ཀྱན་བདག་དེར་དགོངས། །

ལུ་ཅག་འཛམ་བུ་སྤྱིར་བའི་སྟོས་དཔོན། །

དེ་བས་དེ་ཉིད་ལུང་ལ་གཙོ་ར་བྱ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་སྤྱིར་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་གདུལ་བུའི་འཁོར་གྱི་ཡུལ་ལ་སྟོས་
ནས། དགོངས་པ་དང་ལྷན་དགོངས་སྣ་ཆོགས་པའི་སྟོན་ནས། མཐོ་ཅིག་དམའ་ཅིག་ཏུ་གསུངས་པ་
རྣམས་ལག་ཏུ་ལེན་པར་བྱེད་པ་ལ། སྟོབ་དཔོན་ཆོས་ཀྱི་བདག་པོར་གྱུར་པ་ཅིག་གིས། སྟོབ་མ་ཆོས་
གོ་ཞིང་འབྲིད་དུ་བརྟུབ་པ་ཅིག་བྲིད་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་དགོངས་པ་བཞི་དང་ལྷན་དགོངས་བཞིའི་
ཐིག་བར་ནས་བརྟོན་ནས་ཉིན་ཞག་སྤྱགས་ཅིག་ལ་ལག་ལེན་དུ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་བོར་རྒྱ་མེད་པ་
ཅིག་ཏུ་བྱེད་ཤེས་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ལ་ཡང་སྐབ་མཐའ་བྱིར་ལུགས་ཀྱིས་ཐ་དད་མི་འདྲ་བ་འོང་
ཡང་། འདི་བདེན་འདི་མི་བདེན་བྱར་མི་བརྟུབ་སྟེ། ཐད་སོ་ཐད་སོ་ན་བདེན་པ་ཡིན་གསུང་།

འོ་ན་ལུ་ཅག་སྐབ་མཐའ་གང་གི་རྗེས་སུ་འབྱང་ན། སྟོབ་དཔོན་སྤྱི་སྤྱི་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྱང་བར་
བྱའོ། །འོ་ན་སྟོབ་དཔོན་མཁས་པ་གཞན་གྱི་རྗེས་སུ་མི་འབྱང་བ་ཅི་ཞིན། སྟོབ་དཔོན་སྤྱི་སྤྱི་ནི་
བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་མདོ་དུ་མ་ནས་ལུང་བསྟན་པ་ཡིན་པས་སོ། །ལུང་ཅི་ལྟར་བསྟན་ན། འཕགས་

པ་སྒྲིན་ཆེན་པོའི་མདོ་ལས། གུན་དགའ་པོ་ཡི་ཙ་བྱི་གཞོན་ནུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱིས་མཐོང་ན་
དགའ་བ་ཞེས་བྱ་བ་འདི། ང་ཡོངས་སུ་མུ་ངན་ལས་འདས་ནས་ཡོ་བཞི་བརྒྱ་ཡོན་པ་ན། ལྷ་ཞེས་བྱ་
བའི་དགེ་སློང་དུ་སྦྱར་ནས། ངའི་བརྟན་པ་རྒྱས་པར་རབ་ཏུ་བརྟན་ཏེ། མཐར་གྱིས་རབ་ཏུ་དང་བའི་
འོད་ཅེས་བྱ་བའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སུ་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་གནས་འོད་ཅེས་བྱ་བའི་སངས་རྒྱས་སུ་
འཇུག་རྟོ་ཞེས་ཡུང་བརྟན་ལ།

ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ནས། ལྷོ་ཕྱགས་བེ་དཔེ་ཡུལ་དུ་ནི། འགེ་སྒོང་དཔལ་ལྷན་ཞེས་གྲགས་
པ། འེ་མིང་གྲུ་ཞེས་བོད་པ་སྟེ། ཡོད་དང་མེད་པའི་ཕྱགས་འཇིག་པ། འཡི་ཐེག་པ་འཇིག་ཉིན་དུ། ལྷ་མེད་ཐེག་ཆེན་རབ་བསྟན་ནས། རབ་དུ་དགའ་བའི་ས་བསྐབས་ཏེ། བདེ་བ་ཅན་དུ་དེ་
འགྲོའོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །འདམ་དཔལ་རྩ་བའི་རྒྱད་ལས་ཀྱང་། བདེ་གཤེགས་ལྷ་ངན་འདས་ལྷར་
ནས། ལོ་ནི་བཞི་བརྒྱ་ལོན་པ་ན། བསྟན་པ་འདི་ལ་ཕན་དགའ་བའི། འགེ་སྒོང་གྲུ་ཞེས་བྱ་བ་
འབྱུང་། རབ་དུ་དགའ་བའི་ས་ཐོབ་ནས། ལོ་ནི་དུག་བརྒྱ་འཆོ་བར་འགྱུར། འེ་ནས་བདག་ཉིད་
ཆེན་པོ་དེ། རྩ་བུ་ཞེས་བྱའི་རིག་སྟགས་བསྐབས། ཁམས་དོན་བསྟན་བཅས་དུ་མ་དང་། འདོས་མེད་
དོན་གྱི་དེ་ཉིད་རིག་ལུས་དེ་པོར་བར་གྱུར་ནས་ནི། བདེ་བ་ཅན་དུ་དེ་སྟེའོ། འེ་ཡི་རྩིས་ཐོགས་ཉིད་
དུ་ནི། ཁངས་རྒྱས་ཉིད་ནི་ངེས་པར་འཐོབ། ཅེས་གསུངས། དེ་བཞིན་དུ་རྩ་བོ་ཆེའི་མདོ་ལས། ས་
བརྒྱད་པ་ལ་གནས་པར་ལུང་བསྟན་པ་ཡང་གསུངས་གསུང་།

དེ་ལྟར་ཡིན་པས་རྩོམ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ལུང་བསྟན་ཅིང་། ཚེས་
 ཉིད་བདེན་པ་གཟིགས་པ་ཡི། ལྷ་རྒྱལ་སློབ་མ་རྒྱ་གཞི་ཡིན། དེ་ལས་བརྒྱད་པའི་མན་ངག་
 གིས། ཚེས་ཉིད་བདེན་པ་རྟོགས་པར་འགྱུར་གསུང་། །ཁམས་ན་སྟན་ལ་རྒྱག་པའི་མུར་མ་སྤྱ་གྱ་ཅན་
 སག་མགོ་བྱ་བས། དེའི་ནང་དུ་སྟན་སྟག་ནས་མུར་མ་སྟན་ལ་བརྒྱབ་ནས། དུག་པ་ན་སར་སྤྱས་བཏབ་
 པས། སྟན་དེ་སྟན་གྱི་ནང་དུ་སོང་ནས་འཚོ་བའི་ཐབས་ཤིག་ཡོད་བྱས་པས། རྩོམ་ཉིད་ཞལ་ནས། དེ་
 སློབ་དཔོན་གྱིས་མི་མཛད་པ་ཅིས་ཉེས་ན་གསུངས་པ་དང་།

ཡང་རོ་པོ་ཞི་ཐང་ན་བཞུགས་པའི་དུས་ན། ལྷ་མོ་ཆར་ཆེན་པོ་བྱང་བས། སྤགས་རྒྱས་མར་

མེ་བསད། རྩོམ་པོ་འདི་གཟིམས་མལ་དུ་ཡང་ཚུ་བྱང་བ་དང་། དགེ་བཤེས་ནལ་འབྱོར་པ་ཆེན་པོས་མེ་ཆ་
ལ་མེ་བྱང་ནས་སྒྲུང་བར་བྱས་ཏེ་ཐིགས་བཀག་བྱས་པས། རྩོམ་པོ་འདི་ཞལ་ནས། རྩོད་གྱིས་མེ་འདི་རི་
ལྷར་བྱས་གསུང་བ་ལ། བོད་ན་མེ་ཆ་བྱ་བ་འདི་ལྷ་བྱ་ཅིག་མཆིས་བྱས་པས། འོ་ན་དེ་སློབ་དཔོན་གྱིས་
མ་མཛད་པ་རི་ལྷར་ཡིན་ན་གསུང་རྒྱུ། དེ་ལྷར་བོད་ན་བཟོ་བྱ་ཆུང་བྱ་འདུག་པ་གཟིགས་ཀྱང་།
དེ་སློབ་དཔོན་གྱིས་རི་ལྷར་མ་མཛད་གསུངས་ནས། སློབ་དཔོན་དེ་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་པོ་
ཅིག་ཏུ་དགོངས་པ་ཡིན་ལ། སློབ་དཔོན་དེ་འོ་ཅག་འཛམ་བྱ་སྤྱི་པའི་སློབ་ཀྱི་སློབ་དཔོན་དུ་གྱུར་པ་
ཡིན་པས། དེའི་ལུང་ལ་བརྟེན་པར་བྱ་སྟེ། དེའི་ལུང་ཡང་བདེན་པ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས། ཆོགས་
གཉིས་བསགས་པས་འབྲས་བྱ་སྟེ་གཉིས་ཐོབ་པར་གསུངས་པས། འོ་ཅག་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་
བྱའོ་གསུང་།

༥ ད་འོ་ན་དེ་ལྷར་ལྷ་མ་ནམས་ཀྱི་གདམ་ངག་ཐབས་ཤེས་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བའི་ལམ་དེ། སྐྱེ་བ་
འདི་ལ་སློད་པ་རི་ལྷ་བྱ་ཞིག་གིས་བསྐྱབ་སྟེ་མ་ན། དེ་སྟོན་པ་ནི།

སློད་པ་བསོད་སྟོམས་སྐྱེ་བ་བསྐྱལ་བ། །
འདོད་ཆུང་བསྟེན་བྱ་སེམས་ཀྱིས་མི་གདུང་། །
ཉི་ཟླ་བཞེན་དུ་ཀྱན་དུ་རྒྱ་བྱ། །
གནས་གཅིག་མི་བཟུང་ས་གཅིག་མི་བསྟུང་། །
སྐྱིན་བདག་གཅིག་མིན་གྲོགས་གཅིག་མ་ཡིན། །
སུ་ལ་འང་གཉའ་ཤ་སྐྱིན་པར་མི་བྱ། །
དར་རེ་བའི་སྐྱིན་བདག་ཀྱང་འདས། །
མཐུ་ཆེན་མ་ཡིན་ཁྲམ་ནག་མ་ཡིན། །
འཆལ་བ་མ་ཡིན་ངར་བཟུང་མ་ཡིན། །
མཛེ་ཅན་མ་ཡིན་ནང་ན་ཁྲིམས་ལྡན། །
ལྷག་མ་མཆོག་ཡིན་གཞན་ཡང་ཅི་རིགས། །

དབྱུང་བས་འདམ་བྱ་དེ་ཡང་རིང་མིན། །
རིང་ནའང་ལོ་གཅིག་དབྱར་རེ་དགུན་རེ། །
རང་ཆོང་འཕྲུལ་གཟུང་རིང་ན་བདག་འཛིན། །
བཙོན་དང་བྱུང་མེད་སྟོ་བཀའ་བརྟུབ་ལའང་། །
གཟེ་རེ་མ་ཆེ་ཆེ་ན་ཆོག་ཟ། །
སྤྱག་བསྐྱུལ་བཟོད་པར་དཀའ་བའི་ཆོག་གཟུང་། །
སྤྱིན་བདག་ཁང་གཉིས་དགོན་བྱ་མ་བྱེད། །
དེ་བས་སྟེ་ཆེན་བཟའ་མིའི་ནང་རུང་། །
ཡང་ན་བབས་རུང་དེ་ལས་སྤྱུ་མེད། །
མ་ལེགས་ན་ནི་སྒྲུར་བའང་མི་རིང་། །
ཟང་ཟིང་འཕེལ་བ་བསོད་ཅན་མ་ཡིན། །
དངོས་མ་སྤྱན་སྟོ་སྟེ་དེ་ནི་བསོད་ཅན། །
དེ་ལྟར་ཤེས་བའང་ཤིན་ཏུ་ཐག་རིང་། །
ལོག་པར་སྟོན་ན་མ་བརྟུབ་ཉགས་ཡིན། །
གཞན་གྱིས་བདག་ལ་སྦྱང་རྒྱུ་གནས་བྱེད། །
བདག་ནི་དགའ་བས་ཉག་ཏུ་གནས་ན། །
དེ་ལ་ཆོས་ཡོད་གཞན་དུ་ན་མིན། །
འཁོར་བ་དོན་མེད་སྤྱག་བསྐྱུལ་བཟོད་པས། །
ཆོས་སྤྱོད་ཀྱི་ཡི་སྤྱག་བསྐྱུལ་བ་ནག་བྱ། །
སྟོག་དང་བསྟོ་གསུང་དེ་ཙམ་མི་དགོས། །
ཅུང་ཟད་སྤྱག་ལ་བོར་བའི་ཁ་མེད། །

དཔའ་བོའི་ཆོག་བཞིན་འབྲོས་སྤྱིང་འདོད་ན། །
ཁོང་ཡང་དེ་འདྲ་གོམ་གསུམ་བྱིར་བསྐྱར། །
སྤྱིན་པའི་བསོད་ནམས་ཡེ་མེད་མིན་ན། །
ཡེ་བསྐྱར་མི་དགོས་རིང་ན་ལོ་གསུམ། །
ཀུན་ལ་མཐའ་གཉིས་བྲལ་བ་གལ་ཆེ། །
ཆོས་གཙོར་བྱེད་ཅིང་མི་བན་མི་འདོགས། །
བསྐྱམ་ནས་འདུག་ན་པོངས་བ་ཆོས་ཉིད། །
དེ་ཡང་ལྟོགས་ནས་འཆི་བར་མི་འགྱུར། །
འདོད་ཆུང་ལྷ་དང་མི་ཡིས་མཆོད་བྱེད། །སྤྱོ
ད་པ་ཚུགས་སྐྱབ་དམ་བཅའ་མི་བྱ། །
ཁད་ནས་ཆོད་སྒྲངས་རིམ་གྱིས་འཇུག་བྱ། །
ལེན་ཏུ་བཏུབ་ན་ཀུན་དང་མི་བསྐྱར། །
བཤེས་དེས་དེ་གསུང་ཡོན་ཏན་ཀུན་རྫོགས། །
སྒྲ་མའི་བྱང་མིན་ཏུ་ཅང་རིང་མིན། །
པོང་ཆོས་བཞིན་དུ་མི་བྲག་ཁོང་སྤོང། །
ཀུན་ནས་འཇུག་བྱའོ་གལ་ཆེ་གསུང། །
གཏུག་གིས་སྐྱབ་ན་ཀན་ལ་གྲོས་བྲིས། །
གཉིས་གཅིག་གི་ནོར་སྐལ་དེ་ཡིན། །
གཏམ་རྒྱུད་ཀྱང་ཡོད་ཀན་པོ་ཉམས་ཆེ། །
དགོས་པའི་གྲོས་ཡོད་མི་ལ་བྲིས་ཟེར། །
དེ་ཡང་གཏང་ཡོད་རང་ལ་སྒོ་འཆར། །

རྒྱལ་པོ་མིག་ནི་གཏམ་རྒྱུད་ཀྱང་ཡོད། །
ཤེས་ཆུང་གྲོས་གསང་ཤེས་ཆེ་གྲོས་འདྲི། །
དེ་བས་དེ་ཡང་གཏོ་ཆེན་ཅིག་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་ནི་གཙང་པ་གྱི་ལ་སྟོན་གྱིས། གཞུང་མཁན་ན་བཞུགས་པའི་དུས་སུ། སྟོད་པ་བསོད་སྟོམས་སྒྲེ་བ་བསྐྱལ་བ་དི་ལྟར་བཞི་ཞུས་པའི་ལན་དུ། དགེ་བཤེས་དེའི་ལལ་ནས། བསོད་སྟོམས་པ་བྱ་བ་ཅི་ནས་ཀྱང་འདོད་པ་ཆུང་བ་ཅིག་བསྟེན་པ་གལ་ཆེ། དེ་ཡང་ལུས་ངག་གིས་འདོད་པ་ཆུང་ཆུང་ལྟར་བྱས་པས་མི་འོང་། སེམས་ཀྱིས་མི་གདུང་བ་ཅིག་དགོས། བསོད་སྟོམས་པར་འདུག་ཀྱང་སེམས་ཀྱི་གདུང་བ་མ་ལོག་པར་འདོད་པ་ཆུང་བར་མི་འགྲོ་སྟེ། བྱང་གི་གདུང་བ་བྱ་བ་སྐར་བྱ་བ་ཡིན་གསུང་།

དེ་བས་ན་རབ་རྩ་བྱུང་བ་བྱ་བ། འཕགས་པའི་རིགས་བཞི་ལ་གནས་པར་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་གོས་ངན་ངོན་ཅམ་གྱིས་ཆོག་ཤེས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གནས་མལ་དང་། བསོད་སྟོམས་དང་། བྱ་བའི་གསོ་སྦྱོར་ངན་ངོན་ཅམ་གྱིས་ཆོག་ཤེས་པ། གསོ་སྦྱོར་བ། དགང་སྦྱོར་བ། འོན་དང་བྱ་བ་ཉུང་བ། བྱ་རྒྱ་བསམ་གཏན་དང་སྟོག་པ་གཉིས་ལས་མེད་པ་ཅིག་ལ་དཀར་པོའི་ཆོས་རྣམས་འཕེལ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི་མ་རྟེན་པ་ལ་ཞེ་འདོད་ཆེ་བ་དང་། རྟེན་ན་ཡང་སྲེད་པ་ཆེ་བས། ཆོག་མི་ཤེས་སུ་སོང་སྟེ། སེམས་འདོད་པས་གདུངས་ནས། དེའི་ཚོལ་སྒྱབ་ཉི་ཆེ་བྱེད་པ་ལ་ཅི་ཡང་མི་འོང་གསུང་།

འདོད་པ་ཆེ་ཆུང་ཆོས་བྱེད་མི་བྱེད་ཀྱང་གཞན་གྱིས་མོད་ལ་གོ་ནས་འོང་སྟེ། མཚུལ་མུང་རྩི་རྩོ་བས་འདོད་པ་ཆེ་ཅན་མོད་ལ་སྟོན་ནས་འོང་བ་ཡིན། གཞན་མི་སྟོ་ཞིང་མཐོང་ན་དགའ་བས་ཉི་མ་དང་ཟླ་བ་བཞིན་བྱ། གྲོགས་གཉིས་གཉིས་གསུམ་གསུམ་དང་དབྱུང་གདང་བཅས་ནས་གཞན་མ་དད་པ་རྣམས་དད་པར་བྱེད། དད་པ་ཕྱིར་ཞིང་འཕེལ་བར་བྱེད་ཅིང་གར་བདེ་བདེར་ཡུལ་ལུ་ལུ་རྒྱ་བ་ཅིག་རྩ་མ་སོང་བར། གནས་གཅིག་བཟུང་ནས་ཡུལ་གཅིག་རྩ་བསྐྱེད་ན། དམ་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་ནས་སྟོན་བཞི་གསུངས་ཏེ། གནས་ཁང་དང་བྱིམ་ལ་སེར་སྒྲ་བྱེད་པར་འགྱུར། རྩོད་སྒྱུད་དང་ཡོ་བྱང་མང་པོ་གསོག་པར་འགྱུར། བྱིམ་པ་རྣམས་དང་འབྲེ་བས་ལང་ལོང་འདུ་འཛི་མང་བར་འགྱུར། ཆོས་

མ་ཐོས་པ་མི་ཐོས་ཤིང་། ཐོས་པ་རྣམས་བརྗེད་པར་འགྱུར་བའོ། །

གཞན་ཡང་རྟག་ཏུ་དེར་བསྐྱད་ཅ་ན། འདི་ཀུན་ལ་འགྲོ་ས་རང་མེད་དམ་སྒྲུལ་ནས་བརྟན་པ་
སྦྱོར་དོགས་ཀྱང་ཡོད་དེ། རྟག་སྡེ་ལ་གར་ཕྱིན་བྱས་པས། རྟག་ཏུ་བསྐྱད་ན་བརྟན་པར་འགྱུར་བས་
སྦྱོད་ཡུལ་བཟུང་ཕྱིན་ཟེར་བ་བཞིན་དུ་ཡིན། དེ་ནས་ཡང་རྟག་ཏུ་བསྐྱད་ཅ་ན། སྡེ་པའམ་ཡུལ་བདག་
ལྟ་བུ་ཟས་སྤྱད་ཆུ་སྤྱད་ཟ་བ་རྣམས་ཀྱིས་འདིས་ངེད་ཀྱི་ཡོན་བདག་འཕྲོག་སྒྲུལ་ནས་ཁོ་ལ་གཞོད་
ཀྱིས་དོགས་པས་དུག་ཚུན་ཆད་ཀྱང་འོང་ཉེན་ཆེ་བ་ཡིན་གསུང་སྟེ། སྦྱིན་བདག་གཅིག་དང་ཡང་
མ་ཤི་བར་དུ་ངས་བཤོས་ངང་ཟེར་ཡང་ཆད་མི་བྱ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་རང་ཆོས་འཕེལ་བའི་སར་གར་
བདེར་བྱར་མི་འོང་བར། བཅོན་དང་འབྲ་བར་འགྲོ་དོགས་ཀྱང་ཡོད་པ་ཡིན། གྲོགས་གཅིག་དང་ཡང་
ངེད་གཉིས་མ་ཤི་བར་དུ་མཉམ་སྦྱིད་མཉམ་སྦྱུག་བྱ་ཞེས་ཆད་མི་བྱ། བྱས་ན་རང་གར་བདེར་བྱར་མི་
འོང་། དེ་ནས་གཅིག་ལ་གཅིག་གཞོད་པ་ཡང་སྲིད་པ་ཡིན། དེ་བས་ན་སྤྱད་དང་འགྲོགས་ཀྱང་རན་
པས་མགུ་བ་ཙམ་དུ་བྱས་ནས་བྱེད་པ་ཡིན། དང་པོ་མོད་ལ་འབྲིས་པར་བྱས། དེ་ནས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་བྲ་
བྱེ་བཞོད་པ་མིན། འགྲོགས་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་ཡང་དམའ་དམའ་ཆུ་ལ་བསྐྱར། མཐོ་མཐོ་རྒྱུ་ལ་བསྐྱར་ནས་
འགྲོགས་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་གསུང་། སྤྱུ་ལ་ཡང་ང་ཅི་བྱེད་ཁྱོད་ཤེས་སོ་བྱས་ནས་གཉའ་ཤ་ཤོར་ན།
བྱིའི་གཉའ་ཁུང་ནས་བཟུང་པ་ལྟར། རང་ཅི་བྱའི་རང་དབང་མེད་པར་འགྲོ།

ཡང་ན་དུད་འགྲོ་ལ་སྒྲ་ཐག་བཏགས་ན་རང་དབང་མི་འོང་བ་དང་འབྲ་བར་རང་གི་དབང་མི་
ལ་ཤོར་ན་རང་ཆོས་བྱེད་པ་ལ་སྒྲ་བས་གར་བདེར་བྱར་མི་འོང་སྟེ། སྒྲོམ་པ་ཐར་པ་རྒྱལ་མཆོན་གྱིས།
ཡོན་བདག་རྒྱ་ཆ་སྟག་དར་དད་པ་བསྦྱིད་ལ་པར་ལ་གཉའ་ཤ་བཟུང་འདོད་པས། ཡོན་བདག་གི་སྒྲ་
ཐག་བྱེར་ནས་གར་ཡང་འགྲོ་དབང་མེད་པ་ལྟར་འགྲོ་བ་ཡིན་གསུང་། དེ་བས་ན་དར་རེ་ཟན་ཅིག་ཟ་
བ་རང་ལ་ཡང་འདི་ཐོས་པས་རང་ལ་ཡང་མི་གཞོད་དམ་གཞན་ལ་མི་གཞོད་དམ་ཆོས་དང་མི་
འགལ་ལམ་སྒྲུལ་དུ་བརྟགས་ནས་འདམ་པ་གལ་ཆེ་གསུང་། འདམ་ནས་ཅི་ལྟ་བུ་སྤང་ན་མཐུ་ཆེན་
གྱི་ཟས་བཟར་མི་བཏུབ་སྟེ། ཁོས་པར་ལ་མཐུ་བྱས། ཁོང་གིས་ཀྱང་རྫོག་པ་བྱས་ནས་མཆོད་གནས་
སྤྱད་ལིང་གིས་འགྲོ་དོགས་ཡོད་པ་ཡིན་གསུང་།

ཡང་མཐུ་ཆེན་གྱི་སྤྱང་མས་མི་ནོར་ཟས་གསུམ་བདག་ཏུ་བཟུང་པས་ངའི་ཟས་ཟོས་སྟུང་ནས་
གཞོན་དུ་འོང་སྟེ། བོ་དོ་བལ་ཁ་རག་མ་ཟེར་བའི་འདྲེ་མོ་ཅིག་ང་ཡི་ཀ་ཆ་ཟོས་ཟེར་ནས་གཞོན་དུ་
བྱུང་བའི་གཏམ་རྒྱུད་གསུང་། བྱམ་ནག་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་སྟེ། དེས་ཉིན་མོ་འཕྲོག་ཅིང་མཚན་མོ་
བརྒྱས་པས། བན་བོན་དང་ཐུག་ནས་ཞེད་པའི་ལམ་དུ། བསོད་སྟོམས་པ་ལ་ཇོ་བོ་ང་ཡི་ཕྱིག་ཐུང་བས།
ང་ཡི་མཚོད་གནས་བྱ་ཟེར་ནས་འོང་། དེར་བསོད་སྟོམས་པའི་རྟོག་པ་ལ། ང་བསོད་ནམས་སྟེས་སྟུང་
ནས། ཁོའི་མཚོད་གནས་བྱས་པས་སྒྲོག་པ་བར་སོང་ནས། མཚོད་གནས་སྟོན་དུ་སྤྱད་ཀྱིས་འགོ་
དོགས་ཡོད་དེ། དབུ་རུར་བསོད་སྟོམས་པ་བཞིས། བྱམ་ནག་གཅིག་གི་མཚོད་གནས་བྱས་ནས། ཉིན་
མོ་ཆུ་ཁར་གཏོར་མ་མང་པོ་བྱས་པས། ཁོ་ཡི་སྒྲོག་པ་བར་སོང་ནས། བསོད་སྟོམས་པ་བཞི་པོ་རུག་
གིས་མི་བའི་གཏམ་རྒྱུད་གསུང་། དེ་ནས་ཚུལ་གྱི་མས་འཆལ་བའི་ཟས་ཟོས་ན། དེའི་ཉམས་ཀྱི་བ་ཀྱིས་
ཆོས་བསམ་དུ་མི་བདུབ་པར་འགོ་བཡིན། ངས་ཀྱང་ལྷ་སར་བྱིན་ནས་ཕུར་ཆོ་བའི་ཟ་རྒྱ་བག་ཅམ་
ཅིག་ཟོས་པས། རྒྱུག་རུམ་པའི་ཞལ་ནས། དེ་ལས་ཆོས་ཀྱི་བར་ཆད་ཆེ་བ་མེད་པ་ཡིན་ན་གསུང་དུ་
བྱུང་། དགོ་བཤེས་ཡ་གད་པ་དང་གོགས་པོ་ཅིག་དང་གཉིས་ཀྱིས་ཚུལ་གྱི་མས་འཆལ་པ་དང་། སླ་
གལ་ཅིག་ཏུ་ཉལ་བས། ཡ་གད་པ་གསུང་བཅད་མཛད་ནས་བསྐྱུས་པ་མཛད་པ། མི་ལམ་ན་གོགས་དེ་
དང་ཁོང་རང་གཉིས་ཀའི་ཐུག་པ་ལ་ནག་པོས་གོས་ནས་འདུག་པ་ལ། ཁོང་རང་གི་དེ་བྱིད་ནས་
འདུག་གོགས་པོ་དེས་མ་བྱིད་པར་མཐོང་ནས། ཁོང་ལ་ཁྱོད་བསྐྱུས་པ་བག་ཅིག་བྱེད་དགོས་པར་
འདུག་གོ་བྱས་གསུང་། དེ་བས་ན་ཚུལ་གྱི་མས་འཆལ་པ་དང་། རྒྱ་རེངས་ཤར་ཤར་དུ་སླ་གལ་ཅིག་ཏུ་
ལོང་སྟོད་བྱས་ན་དཔུལ་བར་སྟེ་བར་གསུངས་པས་ན་གཟབ་པར་བྱ་གསུང་། དེ་ནས་སྤེལ་པའམ་བན་
བོན་ལྟ་བུས་སྟེན་བདག་ཏུ་བཟུང་བའི་ཡང་ཟས་བཟར་མི་བདུབ་སྟེ། སྤྱར་པ་དང་དུག་ཚུན་ཆད་འོང་
ཉིན་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། སྤེལ་བྱ་བ་ཡང་ཁྱི་རྒན་དང་འདྲ། གཞན་ལ་ཉེ་རེ་རེ་འོང་སྟེ། དུང་དུ་བྱིན་ན་
ཟིངས་ཀྱི་ཐོག་ཏུ་འོང་སྟེ། ལུང་ནས་བསོད་སྟོམས་པ་སྟོ་བར་དུ་བཅོར་བའི་གཏམ་རྒྱུད་ཡོད་གསུང་།

དེ་བས་ན་སྤྱ་རྒྱུང་བའི་ཞལ་ནས། དམ་པའི་ཆོས་བྱེད་པ་ལ་ཤེས་ཆེ་བ་ཅིག་དགོས་པ་ཡིན། ལུ་
གུ་ན་འདུག་ནས་མིག་རྟོག་སྤར་བལྟས་པས་མི་འོང་། འཇིགས་སར་བྱིན་པའི་མི་བཞིན་དུ་ཕྱོགས་
ཡོར་བལྟ་དགོས་པ་ཡིན་གསུང་སྟེ། བོ་དོ་བའི་ཞལ་ནས། ཆོས་བྱེད་པ་ལ་ཤེས་རབ་ཆེ་བ་ཅིག་དགོས།

དེ་མེད་པར་ཆོག་མི་ཟེན་དོན་མི་གོ། ཉེ་ནས་དད་པ་ཆེ་བ་ཅིག་དགོས། དེ་མེད་པར་ཤེས་རབ་རང་གིས་སྒྲར་ལ་གདུག་པ་བྱས་པ་ལྟར་འགྲོ། དད་པས་ཆོས་བྱེད་པ་རང་ལ་མི་གཞི་ཅིག་དགོས་ཏེ། དེ་མེད་ན་སྦྱོད་པ་ཁྲི་ལོག་བྱས་པས་རིང་རྒྱང་གིས་འགྲོ། དེ་ཡོད་ན་ཤེས་ཆེ་བ་ཅིག་དགོས་ཏེ། དེ་མེད་པར་སོང་ན་རང་མགོ་མི་ཐོན་གསུང་། རང་མགོ་ཐོན་པ་བྱ་བ་ཡང་། དག་ཐུལ་བ་དང་། ཟིན་སྦྱོང་བ་དང་། ལྷོགས་ཅི་བྱེད་ཀྱི་འདུན་མ་བྱེད་པ་ལ་མི་ཟེར། རང་གི་དད་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་མི་ཉམས་ཤིང་འཕེལ་བར་བྱེད་པའི་མཐུན་སྦྱེན་ཆོལ་ཞིང་། འགལ་སྦྱེན་སྦྱོང་བ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་གསུང་།

དེ་བས་ན་རང་ཅག་སྟོན་པ་བྱེད་ཅུང་། སྒྲོམ་ཆེན་བྱེད་ཅུང་། ལྷོ་པ་བྱེད་ཅུང་། ལྷོ་མ་བྱེད་ཅུང་། ལྷོ། ཤེས་མེད་ན་གང་གི་མགོ་ཡང་མི་ཐོན་པ་ཅིག་ལས་མི་འོང་གསུང་། དེ་ནས་མཛེ་བྱང་བའི་ཟ་རྒྱ་ཟོས་ན་ཡང་དང་པོ་མི་གཙང་བ་ཡོང་། དེ་ནས་ཁོའི་འདྲེ་ཁྲིམས་ཏེ་གཞོད་པ་བྱེད་དུ་འོང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་དགོ་འདུན་དུ་འོངས་ན་དཔལ་ཏེ་རུ་ཀ་དང་འབྲས་སྟེ་ཅིས་ཀྱང་མི་ཚུགས་གསུང་། ཡ་གང་པའི་ཞལ་ནས། ཁོང་མ་ཀུན་བས་འདི་རང་བག་དྲག་གམ། ང་ལ་ཉམས་སྦྱོང་ཡོད་དེ། ང་དང་གོགས་གཅིག་གཉིས་ཀྱིས་མཛེ་གསར་འགོ་མ་བྱང་བ་ཅིག་གི་ཟན་རྒྱ་བ་གཅིག་ལྷག་ཙམ་ཟོས་པ་ལ། ང་ལ་ཅི་ཡང་མ་བྱང་ཁོ་ལ་གཞོད་པ་བག་ཙམ་བྱང་། རུབ་གཅིག་མི་ལམ་དུ་ཚུ་སྟོན་ཏེ་གཟུགས་ཅན་མགོ་དང་མཐུག་མ་གསེར་གྱི་སྒྲུགས་སུ་བརྟུག་པ་ཅིག་འདུག་པ་ལ། དེ་གཡག་ཅིག་དུ་སོང་ནས་གཞོད་པ་སྦྱོལ་བར་འདུག་པ་ཅིག་མིས་ནས། ཁྲོ་བོའི་བརྒྱུས་པ་བྱས་པས་ཁོན་པ་ལྟ་བུ་ཅིག་ཁོ་ལ་ནས་འདུག་པའི་ནང་ནས། བན་དེའི་གཟུགས་ཅན་ལག་པ་གཉིས་ན་ཉ་རེ་རེ་ཐོགས་པ་ཅིག་འཐོན་ནས། ག་ཤེད་འགོ་བར་འདུག་ནས། གར་འགོ་བྱས་པས་སྐུ་ཡ་གིར་འགོ་ཟེར་བ་མིས་པས། རེད་ཀྱིས་ཁྲོ་བོའི་བརྒྱུས་པ་བྱས་པས། གཞིའི་ཡི་དྲགས་ལྟལ་འདོན་པར་སོང་བ་ཡིན་སྟེ་མ་ནས། ཁོ་ལ་ཁྲོད་ཀྱི་དེ་འདྲེ་འཕྲས་པ་མིན། གཞིའི་ཡི་དྲགས་ཡིན་པས་གཏོར་མ་ཅིག་བྱིན་ལ། ང་ལ་མི་དགའ་བ་མ་བྱེད་ཅིག་གིས་དང་བྱས་པས། ཁོས་དེ་ལྟར་བྱས་པས་སོང་ནས་དེར་བསྐྱད་གསུང་།

དེ་བས་ན་རང་ཅག་བན་དེ་བྱ་བ་ཡང་། ཀླང་པ་གྲོད་པས་དེ་ལྟ་བུའི་ཟས་ཟ་ཅུང་། གནས་སུ་སྡོད་ཀྱང་ཅུང་སྟེ། གཏོར་རྒྱུང་རེ་རེ་བྱས་ལ། རེད་ལ་འཆོ་བ་མེད་པས་ཁོའི་ཟས་ཟ་བ་ཡིན། ཁྲོད་ལ་

མི་གཞོད་ཀྱིས་ང་ལ་གཞོད་པ་མ་བྱེད། ཁྱོད་ལ་གནས་ཅིག་གཡར་བ་ཡིན་ནོ་བྱས་པས་གཞོད་པ་མི་
འོང་བ་ཡིན་ནོ་གསུང་། འོ་ན་ཅི་ལྟ་བུའི་ཟས་བཟའ་སྟམ་ན། ནངས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པའི་
ལྷག་མ་དེ་མཆོག་ཏུ་འཆོ་བ་དག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ལྷག་མ་མི་འོང་གཅེར་བུ་ལ་རུམ་རུམ་མི་འོང་བ་
དང་འབྲེག་སུང་། གཞན་ཡང་ཅི་རིགས་པས་འཕྲལ་ལ་དབྱད་ཅིང་བདམ་ལ་གྱོད་མི་འོང་བའི་བཟའ་
དེ་ཡང་ཡུན་མི་རིང་ཅམ་བྱ་སྟེ། རིང་ན་ཡང་ལོ་རེ་ཅམ་དེ་མིན་དབྱར་རེ་དབྱན་རེ་ཅམ་རན་ཆོད་
འཕྲལ་ལ་སྤྱད་ཅིང་ཆོད་གཟུང་།

འོ་ན་རིང་ན་སྤྱོད་ཅི་ཡོང་སྟམ་ན། ཡུན་རིང་ན་ཡོན་མཆོད་གཉིས་ཀ་ལ་སན་ཚུན་བདག་
འཛིན་འོང་བས། ཡོན་བདག་བདེ་ན་མཆོད་གནས་བདེ། ཡོན་བདག་མ་བདེ་ན་མཆོད་གནས་མ་
བདེ་སྟེ། སྤྱིད་ལྟན་ཅིག་ཏུ་སྤྱོད་པར་སོང་ཅ་ན་བཅོན་དང་ཁྱད་མེད་པས། རང་ཆོས་འཕེལ་བའི་སར་
འགོ་དབང་མི་འོང་གསུང་། དེས་ན་སྤྱོད་བདག་སློབ་ཀཤམ་ཏུ་བརྟུབ་པ། ཞོག་པ་ཆེ་བའི་རིགས་ཡོད་
ན། སྤྱོད་བདག་དང་གཉིས་ཀ་ལ་མི་གཞོད་ཅིང་། སན་པར་འདུག་ན་བག་ཅམ་ལ་གཟེ་རེ་མི་བྱ། སློ་
བཀའ་ཏུ་བརྟུབ་པ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་གཞན་ཏུ་བདེ་བ་སྐད་ཏུ་བྱས་ན་ཁོང་ཆིག་པ་ཟ་སྟེ། ཉ་མིང་ཀུན་མི་
འདོད་ན་སོང་ཟེར་ནས་སན་མི་འདོགས་པའི་རྒྱར་འགྲོ་ལ། སློབ་ཀཤམ་ཏུ་མི་བརྟུབ་པ་ལ་བཀའ་བས་
ཀྱང་། ཁྱུང་ཁྱུང་སློང་སྐྱས་པ་ལྟར་སོང་ཅ་ན་གཞན་གྱིས་ལན་པ་བཞིན་ཏུ་འོང་། དེ་བས་ན་ཆོད་ཟེན་
པ་གལ་ཆེ་གསུང་།

དེ་ནས་བསོད་སྟོམས་པའི་ཡིད་ལ་གཏན་ཏུ་བསོད་སྟོམས་བྱེད་པ་འདི་ཡང་སྤྱག་པར་འདུག་
།ད་ནི་སོ་ནམ་མམ་ཆོང་འབྲེག་བྱས་ནས་འཛོམ་པ་ཅིག་བྱས་ལ་བསྐད་སྟམ་ནས། དེ་བྱས་པས་འོང་
བའི་ངེས་པ་ཡང་མེད། རོ་བོ་ཅིག་དེ་ལྟར་བྱ་འདོད་ནས་ཆོང་ལ་ཕྱིན་པས། སྤྱག་བསྐྲལ་ཅི་ཡང་བྱུང་
བའི་གཏམ་རྒྱུད་ཀྱང་གསུང་། དེས་ན་བག་ཅམ་རེ་མ་བདེ་བ་ལ་མ་བསྐྱུན་ན། བདེ་བ་གང་ནས་ཀྱང་
མི་རྟེན་པས། ཆོས་ནས་སྤྱག་བསྐྲལ་བཟོད་པར་དཀའ་བས་ཡིད་གདུངས་ཆོ། །བདེ་བ་འདོད་པས་མི་
རྣམས་བཟླག་པར་འགྱུར། །འབྲས་བུ་སྤྱན་སྤྱུམ་ཆོགས་པ་འདོད་པས་བཟླག །མར་མེའི་འོད་ཀྱིས་བྱེ་
མ་ལེབ་བྲིད་བཞིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཆིག་སློལ་གཟུང་ཞིང་བྲན་པར་བྱ། དེ་ནས་ཡང་བསོད་
སྟོམས་པ་ལ་ཡོན་བདག་རྣམས་ཀྱིས། རེད་ཀྱི་མཆོད་གནས་བྱེད་དགོས། གཡོག་མེད་ན་ཡང་རེད་

རང་གིས་བྱས་པས་ཆོག་ཟེར་བས། བསོད་ནམས་སྤྱིས་སོ་སྤྱིས་ནས་སྤྱིན་བདག་གི་ཁང་གཉར་དགོན་
པ་ཆ་ཆ་ཁང་བྱ་འདྲ་བ་ཅིག་བྱས་ནས། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འབུལ་སར་བྱས་ནས་ཞག་ཉལ་བདོ་ཅ་ན།
ཁོང་རང་དེར་ཆོགས་པ་ཙོ་མ་མཐུན་པར་བྱས་ནས། ཅེ་འུ་ཆུང་ཉི་ལྷེ་བྱེད་ཅིང་ཆོལ་བྱ་ཐབ་ཏུ་
བསྐྱེགས་པ་བཞིན་དུ་འགོ་བར་འདུག་གསུང་།

དེ་བས་སྤྱེ་པ་ཆེན་པོའི་བཟའ་མི་དེ་ཁྲོལ་བས་གོ་ལོང་ཆུང་བ་ཡིན་གསུངས་པ་དེ་བདེན་སྟུམ།
ཟླ་ཐང་ཀུན་ན་ཅིག་ལ་ཅིག་ཁ་ནས་ཕྱིན་ཆད་སྟིང་ལ་ལྟང་ལྟང་བ་ཟེར་གྱིན་འདུག་པ་ལ་གོ་ལོང་ཡེ་
མེད་པར། སྐར་ལ་བཞད་གད་ཤ་ཤ་འགོ་བར་འདུག་གསུང་། དེ་བས་ན་དགོན་བྱ་དེ་འདྲ་བར་སྟོད་པ་
བས་བབས་པ་རུང་། དེ་ལས་ཐུབ་མེད་དེ་མ་ཡགས་ན་སྐར་པ་འོང་བ་རུང་ན་ཡོད། དེ་འདྲ་བར་སྟོད་
པ་དེ་ཕལ་ཆེར་ཉམས་པ་རང་མང་བར་འདུག་གསུང་། དེ་བས་ན་དགེ་བཤེས་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས།
དགོན་བྱ་དེ་འདྲ་དེར་བསྟན། ལམ་རྒྱ་གམ་ལོག་གི་བྱས་དར་ཤམ་ཅན་གྱི་ཞོར་བཏེག་སྟེ་ཡང་སྐྱེལ་
ཡང་སྐྱེལ་བྱེད་ཅ་ན། ཉམས་ཟིན་པ་དེ་རང་ཡིན་གསུང་། དེ་བས་ན་དམན་ཆད་ཆོགས་གྱི་དབེན་པ་
བསྟེན་པ་མན་ངག་ཡིན་གསུང་།

ཟས་གོས་ལ་སོགས་པའི་འཆོག་ཆས་གཞན་གྱིས་སྦྱོར་བ་མཐོང་བས། དེ་རེ་སྦྱིད་སྟུམ་དུ་སྟོན་
ན་དེ་བསོད་ནམས་ཆེ་བ་མིན་ཏེ། དེ་འདྲ་བ་སྟོན་གྱི་སྤྱིན་པ་བག་ཅམ་གྱི་འབྲས་བྱ་ལས་འོང་བ་ཡིན།
འོ་ན་གང་ཡིན་ན་དད་པ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་ལ་སོགས་པ་དངོས་པོ་དང་མཐུན་པའི་སྟོ་སིང་སིང་
བ་སྤྲ་མས་ཇི་སྟངས་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་རྒྱད་ལ་ལམ་ལམ་སྟེ་ན། དེ་བསོད་ནམས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་
བསགས་པའི་རྒྱ་ལས་བྱང་བ་ཡིན་གསུང་། སྦྱིར་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་འོ་སྟོལ་གྱིས་དེ་ལྟར་ཤེས་པ་ཡང་
ཐག་ཤིན་ཏུ་རིང་སྟེ། སྐར་ལ་ཟང་ཟིང་པན་ཐུན་བྱང་ན་ཆོས་བྱས་པའི་འབྲས་བྱ་བྱང་ཟེར་ནས་སྟོན་
ན། གཏིང་མ་བརྟབ་སྟེ་སྤྱགས་རུལ་བའི་རྟགས་ཡིན་གསུང་། རྣལ་མར་སོང་ན་བསོད་སྟོམས་པ་སྟོ་
གོས་ལ་གྱོང་བཀྱར་ནས་ཆོས་བྱེད་པ་རྣམས་ལ། ཏྲ་པོ་ཞོན་ནས་ཐུང་ཐུང་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྟིང་
ཇེའི་གནས་བྱེད་ཀྱང་། བསོད་སྟོམས་པ་རྒྱད་ལ་ཆོས་བརྟབ་པས་རྟག་ཏུ་ཁོང་དུ་དགའ་བ་རྒྱས་པར་
གནས་པས་སྐར་ཁོ་ལ་སྟིང་ཇེ་སྟེ་སྟེ། ཁྱང་ཁྱང་དང་གྲོག་མ་ལྟར་ཁྱར་ན་དེ་ལ་ཆོས་བྱང་བ་ཡིན་གྱི།
དེ་ལས་གཞན་དུ་ཏྲ་པོ་ཞོན་པ་ལ་སྟོན་ན། དེ་ལ་ཆོས་པས་བོན་ཡང་མེད་གསུང་།

ཁོང་ཚོས་ཀྱི་རྩོམ་པ་རྣམས་ལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་། དེ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐོངས་པའི་
 སྐྱུག་བསྐལ་མི་བཟོད་དམ་སྟུང་ན། དེ་ལ་མི་བཟོད་པ་ཅི་ཡོད་དེ། འཁོར་བར་འབྱམས་རིང་ལ་དོན་
 མེད་པའི་སྐྱུག་བསྐལ་ལ་འདི་ཉམས་སྲུ་མ་སྒྲངས་བྱ་བ་མེད་པ་ཅི་ཙམ་ཅིག་ཉམས་སྲུ་སྒྲངས་པ་
 བསམས་ན། ད་རེས་ཚོས་སྐྱབ་པའི་ཆེད་ཀྱིས་མ་འདྲོམ་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱུག་བསྐལ་ནི། དོན་ལ་
 སྐྱུག་བསྐལ་རང་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱུག་བསྐལ་ཟད་པར་བྱེད་པའམ། སྐྱུག་བསྐལ་གྱི་ཐ་མ་ཡིན་པས་དེ་ལ་
 བཟོད་པར་བྱས་ནས་བྱེད་དགོས་ཏེ། དེ་ལ་སྒོག་དང་བསྟོད་དགོས་ཀྱང་གསུང་སྟེ། དེ་ཙམ་བྱ་མི་དགོས་
 ཏེ། བག་ཙམ་མ་འདྲོམ་པ་ལ་ཚོས་བོར་པའི་ཁ་ཐབས་མེད་པས། དཔའ་བོས་སྤར་མ་ལ་རེ་མ་སྒྲོབ་ཙམ་
 བཞུ། འབྲོས་སྒྲིང་འདོད་འདོད་བྱུང་ཙམ་ཁོང་ཡང་དེ་འདྲ་བ་ཡིན་པས། སྤར་ལ་གོམ་པ་གསུམ་ཕྱིར་
 བྱུར་གྱིས་དང་། ཁོང་རང་བྲོས་ནས་འགོ་ཡི་ཟེར་བ་བཞིན་དུ། ད་ཡང་བསོད་སྟོམས་འདི་མི་བྱས་པར་
 འདུག་པས། དུལ་དུ་བྱིན་ལ་སྟེ་བའི་བཟའ་མི་ཅིག་རང་བྱ་སྟུང་པ་ལ་སོགས་པའི་རྟོག་པ་བྱུང་ན།
 སྤར་ལ་ལོ་གསུམ་ཙམ་ཕྱིར་བསྐྱར་ནས་བཏང་ན། སྐྱིན་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡི་མེད་ན་
 མེད། དེ་མིན་ན་ལོ་གསུམ་ལས་ཡུན་རིང་དུ་བསྐྱར་མི་དགོས་གསུང་།

ཡུན་རིང་གོས་ཁོ་ན་འབབ་སྟོན་ཡིན་ཏེ། རྒལ་གྱི་ཀོ་དེ་ལུང་ན་ཡོད་པའི་དུས་སུ། སྟན་ཅིག་
 རེས་འོག་དུ་བཏིང་རེས་སྟེང་དུ་བཀག་རེས་སྟོ་འགོ་བས་བྱེད་པ་བྱས། དེ་ནས་རང་གི་འཆོ་བ་རྟེན་
 ཀྱང་འཁོར་མ་འཆོ་བྱ་བ་ཡང་གསུང་། སྤྱིར་རབ་དུ་བྱུང་བའི་སྟོད་པ་དང་། དགེ་སྦྱོར་བྱེད་པ་ཐམས་
 ཅད་མཐར་མ་ལྟར་བཀའ་ཆེ་བས། བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་ཀྱང་། དང་པོ་འདོད་པ་བསོད་ཉམས་ཀྱི་
 མཐར་ལྟར་གིས་དོགས་ནས། ཟས་ཀྱི་ནང་ན་བསོད་སྟོམས་ནི་རུང་བ་རྟེན་བར་སྤར་སྟེ། དེ་ལ་གནས་
 བཞུ་དགེ་སྟོང་ལེགས་པར་གསུངས་པའི་ཚོས་འདུལ་བ་ལ་རབ་དུ་བྱུང་བ་དང་། བསྟོན་པར་རྟོགས་པ་
 དགེ་སྟོང་གི་དངོས་པོར་འཇུར་རོ། མིང་འདི་ཞེས་བྱ་བ་ཁྱོད་དེ་སྟོང་འཆོའི་བར་དུ། བསོད་སྟོམས་
 ཀྱི་ཟས་ཀྱིས་འཆོ་བར་སྟོང་མ་བྱས་པས། སྟོ་ལགས་ཞེས་ཁས་སྒྲངས་པ་ཡིན། ངལ་ཞིང་དུ་བ་པའི་
 མཐར་ལྟར་གིས་དོགས་ནས། ལྷག་པར་རྟེན་ན་འབྲས་ཆན་ནམ། སྟོ་མའམ་ཐུག་པའམ། ལྟ་སྟོན་ནམ།
 བརྒྱད་སྟོན་ནམ། བརྒྱ་བཞི་སྟོན་ནམ། ཉ་སྟོན་ནམ། རྟག་རེ་འཁོར་རམ། མགོན་དུ་བོས་པའམ། འཕལ་
 ལ་བོས་པའམ། སྤགས་པའམ། གཞན་ཡང་དུས་སུ་རུང་བ་གང་དགེ་འདུན་ནམ། གང་ཟག་ལས་རྟེན་

ན་དེ་ཡང་ཁྱོད་གྱིས་ལོང་ལ་ཆོད་ཟེན་པར་གྱིས་ཤིག །ཅེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ཡིན།

དེ་བས་ན་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་དུག་ཀྱང་མཐར་མ་ལྷུང་པ་ཅིག་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། ཚན་ཅིག་དང་
པོ་པ་ཞིང་ཚུན་ཆད་བཅོངས་ནས་མེད་པར་བྱེད། དེ་ནས་སྐར་ལ་མ་བྱས་དགུ་བྱས་ནས་གསོག་པ་དེ་
ཡང་མིན་གསུང། དེ་བཞིན་དུ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱང་། དང་པོ་གདན་ཅིག་དང་། ཕྱ་ཐུ་དང་བྱས་ནས་ཕྱིས་
གདན་གསུམ་པ་ན་པར་ལ་འགོ་ཉིན་ཡོད་པ་ཡིན་གསུང། བྱད་པར་དུ་བཅོན་འགྲུས་ལ་ཡང་། དང་
པོ་ཁམས་བཟང་པོའི་ལད་མོ་བྱས་ལུས་ཐེད་ལ་བཏང་ནས། མིག་སྒྲངས་སྒྲངས་སུ་བྱས་པས། མཐུག་
དུ་ཁམས་ལོག་ནས། ཁྲིས་གྱི་འཐོར་དགོས་པར་འགོ་བ་ཡིན་གསུང།

དེ་བཞིན་དུ་གོས་ཀྱན་ཀྱང་ཏ་ཅང་ངན་པ་ཡང་མི་བྱ། རབ་དུ་བྱང་བ་བྱ་བ་ལྟ་དང་མི་གཉིས་
གྱི་མཆོད་གནས་ཡིན་གསུང། ཏ་ཅང་བཟང་དྲགས་པ་བག་མ་ལ་འགོ་བ་བཞིན་དུ་ཡང་བྱར་མི་རུང་
གསུང། དེ་བཞིན་དུ་བས་ཀྱན་ཀྱང་མཐར་མ་ལྷུང་པར་བྱ་སྟེ། འོ་སྟོལ་གྱི་ལྟ་སར་གྱུར་པ་སྐྱ་མ་རྒྱལ་
སྐས་ཁོན་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་པོ་ཡང་ཐུགས་རྒྱུད་པས་ལན་ཅིག་པ་འབབ་གསོལ་བར་བྱས། ཡང་ང་རྩ་
སྐབ་གསུང་ནས་སྐབ་པ་དེ་ཡང་མ་མཛད། ཆོགས་གྱིས་ཀྱང་མ་བསྐྱབས་པར་བྱང་བ་དེ་གསོལ་བྱས་
པ་ལ་མཉན་གསུང།

དེ་བས་ན་ཏ་ཅང་སྐྱག་དྲགས་པ་དང་ཏ་ཅང་འདྲོམ་ཆེས་པ་ཡང་། ཆོས་གྱི་བར་ཆད་དུ་འགྱུར་
བ་ཡིན་པས་མཐར་མ་ལྷུང་པར་བྱ། སྦྱར་ཆོས་གཙོ་བོར་བྱེད་ཅིང་མི་ལ་པན་མི་འདོགས་པར་དབེན་
པར་བསྐྱམ་ནས་འདུག་ན་རུང་བད་པོངས་སེ་འོང་བ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ལྟོགས་ནས་མི་འཆི། དགེ་
བཤེས་སྦྱན་ལྷ་ཀྱན་ར་སྦྱང་ན་རྩི་བོའི་ས་ཏྲ་གསོལ་ཞིང་དགེ་སྦྱོར་ཉིན་མཆན་ངོ་མི་ཤེས་པར་མཛད་
པས། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བསྟེལ་ནས་སོང་། གཞན་ལ་ཆོས་བཤད་དང་དེ་ལྟ་བུ་ནི་
མ་མཛད། རྩི་བོའི་ས་ཏྲ་དེ་དགེ་བཤེས་རྣལ་འབྱོར་པ་དགོན་པ་པ་ཆེན་པོ་ཀྱན་གྱིས་མཛད་ནས་སྦྱོང་
བ་ཡིན་པ་ལ། འཆོ་བ་དེ་དཀའ་བར་བྱང་སྟེ། དཀོན་མཆོག་ལ་ཡན་ལག་བདུན་པ་ཐོན་ཅམ་གྱི་མར་
མེ་ཅིག་དང་། གཏོར་རྒྱུང་མཛད་པའི་ཡ་སྟགས་ཆོ་དྲུང་དུ་བཞག་ནས། མཉམ་པར་འདོག་པ་དེ་རེས་
སྟོད་ལ་ཐོན། རེས་ཐོར་ངས་ཐོན་པའི་དུས་ན་སྟོན་དུ་མར་མེ་རེ་བཏང་། དེ་ནས་གཏོར་རྒྱུང་དེ་མཛད་

ནས་པ་ཚད་དེར་བཞག་སྟེ། དེ་ནས་ཕྱག་དང་མི་མཛད་པར་བཞུགས་ས་རང་ནས་ཡན་ལག་བདུན་
པ་མཛད་ནས། ཡང་མཉམ་པར་འཛོག་གསུང་།

གོས་ཀྱིས་མ་འཆོ་ནས་གཞན་གྱིས་ཀོམ་པོ་བྱིན་པ་ཀྱན་ཀྱང་ཕྱམ་ཆེ་ལ་བསྐྱན་ཞིང་དེ་ཅམ་དུ་
འཛོངས་པ་མཛད། དེ་ནས་དགེ་བཤེས་རྣལ་འབྱོར་པ་འདས་ནས། དགོན་པ་པས་སྦྱོང་བའི་དུས་སུ་
ཅིག་གིས། ར་སོགས་ར་ནག་རུག་ཅིག་བྱིན་ནས། དེ་རུག་པའི་དགེ་ཆན་ཉེ་གནས་བྱེད་པ་ཅིག་ཡོད་
པ་དེ་ལ་གཏད་ནས། འདི་རིན་པོ་ཆེ་བྱིན་པའི་དུས་སུ་སྐྱབ་ཅིག་བྱའོ་བྱས་ཅ་ན། ཁོས་འཕྱངས་ནས་
བྱིས་དགོམ་པ་བ་བྱོན་པའི་དུས་སུ། དགེ་ཆན་ར་དེ་བསྐྱོལ་དང་གསུངས་པས། ཁོ་ཤེད་སྐྱ་ཆེ་སྐྱ་ལ་
ཐིམ་ནས་གདོམ་ཟེར་སྐྱད། དགེ་བཤེས་སྐྱ་མཆེད་གཉིས་པོས། ཁོང་བྱ་བྱ་ན་བཞུགས་པ་ཡིན་སྟམ་
ནས་པན་བག་རེ་བཏགས་པས། སྐྱ་མཆེད་གཉིས་པོ་གཞན་དུ་བཞུད་པའི་དུས་སུ། འཆོ་བ་བག་
དཀར་འབྱོ་བས། བྱ་ཏར་བྱས་པས་ངའི་སྦྱིན་བདག་དང་གཡོག་དེ་ཁོང་གཉིས་སུ་འདུག་པ་ལ་བྱ་
བ་གསུང་སྐྱད། དེ་ཅམ་དུ་ཐོངས་པ་མཛད་པ་ལ་བྱིས་གཞན་ལ་པན་འདོགས་མཛད་པའི་དུས་ཀྱན་
ཅ་ན། ཀ་ཆ་སྐྱུག་ཤོ་བ་ཅམ་དུ་སོང་གསུང་། དེ་བཞིན་དུ་སྒྲོམ་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱལ་བ་ཀྱན་ཀྱང་། ཀོ་
དེ་ལྟང་དུ་སྒྲོམ་པའི་དུས་ན་སྟོ་གོས་གཉིས་ཀས་ཡེ་མ་འཆོ་བ་དགེ་བཤེས་པོ་ཏོ་བ་སྦྱོ་ལག་ན་
བཞུགས་པས་གསན་ནས། བ་བཟའ་ཕྱགས་ཅིག་སྦྱེལ་དུ་བྱོན་ནས་ཆོས་ཅིག་ཀྱང་གསུངས་པའི་
གཏམ་རྒྱུད་གསུང་།

དགེ་བཤེས་སུ་རྒྱུད་པས་ཀྱང་། ཁོང་རང་དཔོན་གཡོག་གི་གསོལ་རྒྱགས་དང་། སྒྲོམ་པ་དེ་ལ་
གནང་བའི་རྒྱགས་ཅིག་བསྐྱམས་ནས་བྱོན། ཞག་ཉི་ཤུ་ཅམ་བཞུགས་དེ་ནས་བཞུད་གསུང་། དེ་བས་
ན་འདོད་པ་རྒྱུད་པ་ལ་འདོད་པ་རྒྱུད་པའི་ལྷ་དང་མིས་མཆོད་པ་ཆོས་ཉིད་ཡིན། ལྷ་རྩེ་བསམ་གཏན་
ལ་ཐང་ལྷས་ལྷ་བ་གཅིག་བཤོས་ངངས་པས། ཁོང་གི་ཞལ་ནས། ཡི་དྲགས་ཀྱི་ཟས་དེ་སོ་ལག་རྒྱུད་
བསྐྱུག་གི་བ་འདྲ་བ་ཅིག་འོང་བར་འདུག་གསུང་སྐྱད། ཡང་འཕགས་པ་བྱང་ཚུལ་དཔོན་གཡོག་།
རྒྱལ་གྱི་སྐུ་ན་དགེ་སྦྱོར་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད་པ་ལ། ཟ་རྒྱས་བག་ཐོངས་སེ་བྱང་བས་ཐང་ལྷས་སྐུ་ན་ངངས་
ཏེ། ཐང་ལྷའི་གངས་དེ་རང་ཁོའི་ཤེལ་གྱི་ཁང་པར་འདུག་ནས། དེའི་ནང་ན་ལོང་སྦྱོང་ཆེན་པོ་བྱེད་
ཀྱིན་འདུག་སྐྱད། ཁོང་གིས་ལྷ་བ་གཅིག་བཞུགས་པ་ལ། དེའི་བར་དུ་གཡག་རྒྱུད་ཀྱི་ཞོ་དར་མང་པོས་

བསྟེན་བཀྲར་མང་ད་རྒྱུད། དེ་ནས་འགྲོ་བའི་དུས་སུ་ད་ཁྱོད་ལ་འབུལ་བ་ཅིག་བྱ་ན་ཅི་བཞེད་ཟེར། དེ་ན་དཔུལ་སྒྲ་ཅིག་འདུག་པས་འདི་བསྐྱད་བྱས་པས་བྱིན་ནས། ཡི་དྲགས་ཀྱི་ནོར་དུ་འདུག་པས་སྐྱགས་མདུང་ཅིག་བྱས་ཁྱེར་འོངས་ཏེ། ད་དུང་དགོ་འདུན་རྒྱལ་པའི་དགོར་མངོད་ན་མདུང་རྒྱ་མང་ངེ་ཡོད་པ་ཡིན་གསུང་།

རབ་དུ་བྱུང་བ་བྱ་བ་སྟོད་པ་ཚུགས་སྐབ་པ་ཅིག་དགོས་ཏེ། རེས་བུ་རུ་བྱེད། རེས་གདན་ཅིག་བྱེད་པ་དེ་ལྟ་བུ་མི་བྱ། མི་སྐབ་པའི་དམ་བཅའ་འདི་ཁོ་ན་ལྟར་བྱའོ་སྐྱམ་པ་མི་བྱ་བར་ཆད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན། བརྟུབ་མི་བརྟུབ་ཁོང་ནས་ཆོད་སྒྲངས་ཤིང་བྱས་པས། བརྟུབ་པར་འདུག་ན་དམ་བཅའ་མ་བྱས་ཀྱང་རིམ་གྱིས་འདུག་པར་བྱ། དད་པ་དང་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་སོགས་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་སྒོ་བཀོལ་དུ་བརྟུབ་པར་འདུག་ན་གཞན་སུ་དང་ཡང་སྒོ་མི་བསྟུན། སུ་ཡི་ཡང་ངོ་མི་སྤང་བར་དགོ་སྒྲོར་འབའ་ཞིག་བྱ། དེ་ལྟར་བྱེད་པ་ལ་ཡང་རང་གཅིག་སྤྱོད་བཀའ་ཅིག་ཏུ་བསྐྱད་པས་མི་འོང་བས། ངེད་ཀྱི་དགོ་བཤེས་སྟོན་པ་དེའི་གསུང་ནས་ཐར་པ་དོན་དུ་གཉེར་བ་རྒྱུས་ཀྱིས། སྒྲ་མ་ཡོན་ཏན་ཀྱན་རྒྱུ་རྒྱུས་པ་ཅིག་ལ་བསྟེན་དགོས་ཏེ། དེ་ཡང་ཐག་ཉེ་རིང་རན་པར་བྱ། རུང་ཡང་ཉེ་ན་ཡང་མི་འོང་། རིང་ན་ཡང་ལུས་སེམས་ཀྱི་བར་ཆད་སེལ་བ་མི་འོང་བས། སྒྲ་མ་ལ་ནི་དུས་ཀྱན་དུ། གསོང་པོར་བྱས་ཏེ་ཐམས་ཅད་དྲི། ལུས་ངག་སྟོད་པ་རབ་བསྐྱམས་ལ། ཏ་ཅང་ཉེ་མིན་རིང་བའང་མིན། ཞིས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་གསུང་།

ཡོན་ཏན་རྒྱུ་རྒྱུས་པའི་སྒྲ་མ་དེ་ལྟ་བུ་མི་བཞུགས་པའི་སར་རང་གཅིག་སྤྱོད་པའི་དུས་སུ་སྒོ་མ་འབའ་ཞིག་ལ་ཡུན་རིང་དུ་བྱས་ན། སྒྲ་མས་བར་ཆད་སེལ་བ་མེད་པས་ཡི་དྲགས་ཀྱི་བར་ཆད་འོང་ཉེན་ཡོད་པས། སྒོ་མ་གཅིག་སྤྱོད་མི་བྱ་བར། དགོ་སྒྲོར་གཞན་ཡང་ཆ་ཆ་ནས་བྱ་གསུང་། དེ་ཡང་ཁོང་སྟོད་ནས་བྱ་སྟེ། འབན་སྒོ་མ་གྱིས་པོ་ཉོ་བའི་སྤྱན་སྒར་བྱིན་པས། པོ་ཉོ་བའི་ཞལ་ནས་འབན་སྒོ་མ་ཁྱོད་ཀྱང་བོང་བུ་མགོ་ལྷག་བྲིམས་པ་ཅིག་འདུག་གོ་གསུང་། དེ་རི་ལྟར་ལགས་བྱས་པས། རྒྱ་བ་བྱེ་བ་རིས་བོང་བུ་ལ་མགོ་ལྷག་བྲིམས་པས། མགོ་འཁོར་ནས་ཉེ་ཆེ་བའི་དཔྱལ་བའི་གནས་སུ་སོང་ལོ། དེ་བཞིན་དུ་ཁྱོད་ཀྱང་དགོ་སྒྲོར་དང་དགའ་བར་བརྟུབ་ཅ་ན། ཅབ་ཅུབ་བྱེད་དེ་ཆོས་ཀྱི་ལམ་སྟོར་དུ་མ་གཞུག་ཅིག། བོང་བུའི་མགོར་ཨོ་ལོག་མ་རྒྱག་པར་ག་ལེ་ཐོང་ཅིག་ལམ་ལོག་པར་འོང་ངོ་གསུངས་

པས། ཡིད་ལ་ཉིག་གིས་སོང་ནས། བྱང་པར་སྤྱོད་པའི་དགོས་ཀྱི་བྱང་པར་བྱང་ནས། དགོས་ཀྱི་མདང་གི་བོད་ཆོས་ཨང་དེ་ཟེར་ནས། དགོས་ཀྱི་ཕྱག་འཁར་དེངས་དེངས་གདའ་སྐད། དེ་བས་ན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བསྐྱབ་པ་ལ་བཙུག་འགྲུས་དར་རེ་བྱག་པོ་བྱས་པས་མི་འོང་། ཁོང་སྟོང་ཞེ་ཆེན་པོ་མནན་ན་ནས་བྱེད་དགོས། དེ་ཡང་ཅིག་ལ་བྱས་པས་མི་འོང་། དགོས་པ་ལ་སྟོན་ཀྱི་ནས་འདུག་པར་བྱས། རེས་སྟོན་རེས་བཏུ་རེས་ཉན། དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་སྟོན་བརྟམས་ཆོགས་ནས་བྱས་པས། གཅིག་གི་བར་ཆད་གཅིག་གིས་སེལ་བས། དེ་དོག་ལ་ཆེ་བར་གསུངས་པ་ཡིན་གསུང་།

དེ་ལྟར་བྱེད་པའི་དུས་ན་ཡང་ཉུག་གིས་ཐུག་པའི་མདུན་མ་བྱང་ན། ཆོས་མགོ་གྲོས་ཀྱིས་འདོན། གྲོས་མགོ་ཆོས་ཀྱིས་འདོན་པ་ཡིན་པས། ཆན་པ་ལ་གྲོས་དྲིས་ལ་བྱ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་ལེགས་པའི་གདམ་རྒྱུད་ཀྱང་ཡོད་དེ། ས་ཆད་པོ་ཅིག་ལ་བྱ་གཉིས་ཡོད་པ་ལ། སས་ཁྱེད་གཉིས་གཅིག་ལ་ཁོར་བྱེད། གཅིག་ལ་གདམ་ངག་སྟོན་ན་གང་འདོད་བྱས་པས། བྱ་རྒྱུད་ཤོས་ཤེད་ང་མན་ངག་འདོད་ཟེར་བས། ཆེད་པོ་ཤེད་འོན་ང་རང་ཁོར་བྱ་བ་ལས་ཐབས་ཅི་ཡོད་ཟེར་ནས་ཁོར་ཐམས་ཅད་ཁོས་ཆོགས་བྱས། དེ་ནས་ས་འཆི་བ་ལ་ཐུག་ནས། བྱ་རྒྱུད་མན་ངག་ག་རེ་བྱས་པས། ཉུག་གིས་ཐུག་ན་ཆན་ལ་གྲོས་དྲིས་བྱ་བ་ལས་མ་བྱང་ནས། དེར་ཁོར་ནི་མེད་ཡུལ་གཞན་ཅིག་དུ་བྱེད་ཅ་ན། རྒྱལ་པོ་ཤི་བའི་བཙུན་མོས་རྒྱལ་སྲིད་བཟུང་ནས་འདུག་ནས། ཆད་པོ་ཅིག་ལ་འདི་ཅི་འདྲ་བ་ཡིན་དྲིས་པས། དེ་ནི་ཐམས་ཅད་སྟེ་བ་ཡིན་པས་དེའི་གན་དུ་འགྲོ་ན་འདི་ལྟར་གྱིས། འདི་སྐད་གྱིས་ཟེར་ནས་དེས་བསྐྱབས་པ་བཞིན་དུ་བྱས་པས། བྱད་མེད་དེ་མགྱུ་ནས། འདི་ཡང་སྟོང་ལྟ་ན་པ་ཅིག་འདུག་སྟེ། ད་དུང་བརྟག་དགོས་སྟམ་ནས། སྟེད་ཟོང་དུ་མ་ཅིག་བསྐྱར་ནས། ཟོལ་བའི་གྲོང་ཁྱེར་ནས་ཟོལ་ལྷམ་ཉོས་ལ་ཤོག་བྱས་ནས་བཏང་པས། ཟོལ་ལྷམ་ཉོར་བྱེད་པས། མི་ཁར་བ་ཅིག་དང་ཤད་པས་ཅི་བྱེད་ཟེར།

ཟོལ་ལྷམ་ཉོ་བྱས་པས། ཁྱོད་ཀྱི་པས་ངའི་མིག་ལ་གཅིག་བཅར་པས། ཁྱོད་ཀྱི་ཁོར་ཡང་ང་དབང་དོ་ཟེར། ཡང་གཞན་ཅིག་དང་ཤད་པས་ཅི་བྱེད་ཟེར། ཅ་ལེ་ཅེ་ལེ་ཉོ་བྱས་པས། ཅ་ལེ་ཅེ་ལེ་ངས་བྱེད་ཀྱི་ད་ཁྱོད་ཀྱི་ཁོར་ང་དབང་བ་ཡིན་ནི་གཞན་དང་ཆོང་མ་བྱེད་ཅིག་ཟེར་བས། དེ་སྐད་བྱ་བ་ཅི་ཡིན་སྟམ་པ་དང་། ས་ཡི་གདམ་ངག་བྱན་ནས་མི་ཆད་པོ་ཅིག་ལ་དྲིས་པས། འདི་ཟོལ་བའི་གྲོང་ཁྱེར་

ཡིན། སྙད་བཏགས་ནས་ཡོ་འཛམས་པ་ཡིན་པས། དོ་རྒྱལ་ཤིང་པ་གི་འི་བྱང་དུ། རྒྱལ་པོ་དང་ཐམས་
ཅད་ཆོགས་ནས་གཤགས་འདེབས་ཀྱིས། མ་ཆོར་བར་ཤིང་ཕུང་གི་གསེབ་ནས་ཉོན་ལ། སང་རྒྱལ་པོ་
ཅི་སྐད་ཟེར་བ་བཞིན་དུ་གིས་ཟེར། མ་ཆོར་བར་ཤིང་ཕུང་གསེབ་དུ་ཡིབ་བསྐྱད་ཅ་ན། རྒྱལ་པོ་དང་
ཐམས་ཅད་ཆོགས་པའི་དུས་ན་མི་ཁར་བ་དེ་ན་རེ། དེ་རིང་མི་ཅིག་ལ་ཁྱོད་ཀྱི་པས་ངའི་མིག་བཅར་
བས། ཁྱོད་ཀྱི་ཀ་ཅ་ཆོ་ང་དབང་ངོ་བྱས་ཡོད་པས་དེ་ང་འདོད་ཟེར་བ་ལ། རྒྱལ་པོ་ན་རེ་དེ་སྐད་ཀྱང་མ་
ཟེར་དང་།

འོ་ན་ཁྱོད་རང་གི་མིག་ལ་གཅིག་ཐོན་ཏེ་སྐང་ལ་གཞལ་ལ། དེ་ལ་ཅི་ཅམ་འདུག་གི་མིག་
བསྐྱེན་སྐྱེན་ཟེར་ན། ཁྱོད་ཅི་སྐད་ཟེར་བྱས་པས་ཁ་རྟོག་འདུག །ཡང་ཅིག་ན་རེ། དེ་ལ་ངས་ཅ་ལེ་ཙོ་
ལེ་སྐྱེན་པར་བྱས་ཡོད་པས། ཀ་ཅ་ང་དབང་ངོ་བྱེར་བ་ལ་རྒྱལ་པོ་ན་རེ། ཁྱོད་དེ་སྐད་མ་ཟེར་དང་ཁོ་ཅ་
ལེ་ཙོ་ལེ་འཛི་བའི་རུས་པ་ལ་སྐྱ་ཤིང་བྱས། སྐང་མའི་གཤོག་པ་ལ་སྐྱ་འདབ་བྱས། ཤིག་གི་རྒྱས་པས་
སྒྲོག་ཐག་ཅིག་འདོད་ཟེར་ན། ཁྱོད་ཅི་ཙུག་བྱེད་ཟེར་བས་ཁ་རྟོག་པར་འདུག །སང་རྒྱལ་པོ་དང་
ཐམས་ཅད་ཆོགས་པའི་དུས་ན་མི་གཉིས་པོ་དེ་སྐྱ་མ་སྐྱད་དུ་ཁྱོད་ཀྱི་ཀ་ཅ་དེ་ང་དབང་ངོ་བྱེར་བ་ལ།
ཁོས་རྒྱལ་པོ་ཟེར་བ་ལྟར་བྱས་པས། ལན་མེད་པར་སྐྱེངས་པར་རྒྱར་ཏེ། རོལ་ལྷམ་ཉོས་ནས་ལོག་བྱིན་
པས། མོ་མགུ་ནས་བྱིམ་ཐབ་བྱས་ཏེ། སའི་ཡོ་བྱད་པས་དགའ་བའི་རྒྱལ་སྤྱི་དཔོན་པོའི་གཏམ་རྒྱུད་
ཡོད་གསུང་།

ཀན་པ་ལ་འདྲི་བའི་རྒྱ་ཡང་། ཀན་པ་བྱ་བ་ཉམས་ངོད་ཆེ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་བྱིས་པ་ཆུ་ཅིག་
ཤིང་། ཀད་པོ་ཀུན་གྱིས་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་ལེགས་པ་ཅིག་འོང་བ་འདུག །དེ་ཅི་ཙུག་ཡིན་ནམ་ཟེར་
པས། བྱིས་པ་ཅིག་ཤིང་དེ་འོང་སྒོ་ཉེས་གུངས་མང་བས་ཕན་པ་ཡིན་ཟེར་བས་ན། ཀན་པ་ལ་ཉམས་
སྒྱུར་ཡོད་པ་ཡིན་པས། འཛིག་ཉེན་པའི་ཁ་དངགས་ལས་ཀྱང་། དགོས་པ་ཆེ་བའི་གྲོས་མི་ལ་དྲིས་ལ་
གིས་ཟེར། དེ་ཡང་སྐྱོད་ཐོད་ཉ་པ་ཆོས་གཤགས་ལྟ་བུ་ལ་དྲིས་པས་མི་འོང་། སྒོ་གཏད་ཡོད་པ་ལ་དྲིས་
ན་སྒོ་འཆར་ཏེ་ཤེས་ཆེར་འགོ་བ་ཡིན་གསུང་།

སྒོ་གཏད་ཡོད་པ་ལ་དྲིས་ན་ལེགས་པ་འབྱུང་བ། རྒྱལ་པོ་མིག་ན་བའི་གཏམ་རྒྱུད་ལྟ་བུ་སྟེ།

རྒྱལ་པོ་ཅིག་མིག་ན་ནས་སྒྲན་པ་ལ་དྲིས་པས། བྱད་མེད་རང་གི་བྱིས་ཐབ་མ་ཡིན་པ་སྐྱེས་པ་གཞན་
 གྱིས་མ་སྤྱད་པའི་བྱ་ཞོད་གོས་ཟེར་བས། རྒྱལ་པོས་དེ་ལྟ་བུ་ཡོད་པ་ལ་བྱ་དགའ་སྟེར་རོ་བྱས་པས།
 བྱད་མེད་ཅིག་ན་རེ། ཁྱོད་ལ་དེ་ལྟ་བུ་འདི་ན་པས་བྱ་དགའ་ལོང་ཟེར་བས། ཁོས་གྲོགས་པོ་ཅིག་ལ་དྲིས་
 པས། དེ་མི་བདེན་དུ་འོང་བས་དེ་ལས་བསྒྲོག་ལ་དྲིས་དང་ཟེར་ནས། ཁྱོས་ཁྱོད་ཀྱི་དེས་མི་འོང་བར་
 འདུག རྒྱེས་པ་བརྒྱ་ཐམས་པས་སྤྱད་པ་དགོས་ཟེར་བྱས་པས། མོ་ན་རེ་དེ་ང་ལ་ཡོད་དེ་ཡོད་ཟེར་ནས་
 བཟངས་པས། དགྲ་བརྒྱ་གོ་དགྲ་བྱང་ལོ། དེ་ཡང་གྲོགས་པོ་ལ་དྲིས་པས་རྒྱལ་པོའི་ཆད་པ་མ་བྱུང་བ་
 ཡིན།

དེ་བས་ན་ཤེས་རྒྱུ་བ་རྣམས་གཞན་ལ་གྲོས་གསང་། ཤེས་ཆེ་བ་རྣམས་གཞན་ལ་འདྲི་སྐད་དེ།
 དགེ་བཤེས་ལྟ་བུ་རྒྱུ་ལྟོན་པ་ཀྱུན། བྱ་བ་གལ་ཆེ་བ་ཡོད་ན། སློབ་མ་ཐམས་ཅད་བསགས་ནས་འདི་
 ཅི་ལྟར་འོང་གསུང་ནས། གང་ཡགས་པ་ཅིག་གི་སྟེང་དུ་གཏོང་བ་ཡིན་སྐད་དེ། ཁ་དང་གས་ལས་ཀྱང་
 མང་ཁ་བསྐྱར་ལ་བདེན་ཁར་ཐོང་བྱ་བ་ཟེར་བས། བྱ་བ་གྲོས་གྱིས་སྒྲུབ་པ་དེ་དོ་གལ་ཆེ་ཤོས་ཅིག་
 ཡིན་པ་འདུག་གསུང་། དེ་ལྟ་བུའི་སློབ་སྐྱེད་སྐྱོད་སྐྱོད་ལ་བསྐྱལ་བར་བྱའོ་གསུང་། དེ་ནས་
 བསོད་སྟོམས་པ་མིན་ཀྱང་དེ་དང་ཆ་འདྲ་བའི་སྟོད་པ་འདི་ལྟར་བྱ་སྟེ། ཟས་གོས་དང་གནས་མལ་ལ་
 སོགས་པ་གང་ལ་ཡང་དུང་དུང་མི་བྱ། ཆོགས་ཆེན་པོས་མི་སྒྲུབ། མ་བསྐྱབས་པས་ཆོས་ཀྱི་གོགས་སུ་
 འཁྱར་ན་བསྐྱབ་སྟེ། མདོར་ན་དམ་པའི་ཆོས་སྒྲུབ་པའི་གོགས་སུ་ཁྱུར་པ་རྣམས་མི་བྱ། གྲོགས་སུ་
 འཁྱར་བ་རྣམས་བྱ་གསུང་།

༥ དེ་ལྟ་བུའི་སྟོད་པ་ཆོས་དང་མཐུན་པ་དེ་འབྲུབ་པའི་རྒྱ་ལྟོན་པ་ནི།
 སྟེང་ནས་ཐར་པ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས། །
 རྒྱེས་པའི་ཡུལ་སྤངས་ཉི་དུ་ཐག་བསྐྱངས། །
 མཐུན་པའི་ཡུལ་འདུག་བཤེས་གཉེན་ཏྲག་བསྟེན། །
 འདུ་འཇི་ཀུན་སྤངས་རྩལ་བཞིན་ཡིད་བྱེད། །
 དེ་ལ་ཐར་པ་རིང་བ་མ་ཡིན། །

དེ་བཞིན་སྐྱབ་པས་དམན་པའི་ས་བཟུང་། །
རྒྱལ་པོའི་གོས་གྲོན་ངན་པའི་ཟས་བ། །
རྒྱ་གང་ཚུ་འཐུང་དཀའ་ཀུན་དང་ལེན། །
དེ་ལྟར་གནས་པས་སྒྲ་མ་དེ་འབྱུག། །
བསྒྲིག་པ་འདོད་ལ་སྒྲ་མ་ཐག་རིང་། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་རང་ཅག་གི་ཆོས་བྱེད་ཚུལ་སྟོན་པ། བྱང་ན་ཏྲ་ཡོད་ཅམ་མིན་པ་
སྟིང་ནས་ཐར་པ་བསྐྱབ་པར་འདོད་པ་ནམས་ཀྱིས་སྦྱོད་པ་འདི་ལྟར་བྱེད་དགོས་ཏེ། སྐྱེས་པའི་ཡུང་མ་
སྤངས་ན་བག་ཅམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉེན་མོངས་པ་སྦྱེ་བས་ཆོས་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པས་སྤང་
དགོས། པོ་ཏོ་བའི་ཞལ་ནས་སྒྲོ་མྱོང་སེམས་ལ་བཞག་ས་མེད་ཟེར་བ་དེ་རང་དག །འདུག་ཚུགས་པ་
ཅིག་ལགས་ཟེར་ནས་མི་ཆོས་ཀྱི་ཞིང་མཆམས་སུ་ཅོག་ཅོག་ཅིག་བརྟེན་ནས། ཁོའི་མི་ཆོས་དང་
ངའི་མི་ཆོས་གཉིས། མང་བ་ཁོའི་མང་ཡང་རགས་པ་ངའི་རགས་ཟེར་ནས། རང་གི་ཡུལ་དང་མི་ཆོས་
དང་དགོན་པ་ལ་ཆགས་ནས་འདུག་པ་ལ་ཆོས་མི་འོང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་རང་ཡུལ་དུ་
ཅོག་གེ་འདུག་པར་བྱའོ་མི་གསུང་། ཉེ་ཆེ་བཞིན་དུ་རྒྱ་བར་གསུངས་པ་ཡིན་གསུང་།

དེ་ནས་ཉེ་དུ་དང་ཐག་མ་བསྐངས་ན། རང་ཅག་བྱ་བ་ངན་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་ནས་སྟིང་པོ་
བགྱང་བ་ལ། ཉེ་དུ་སྐྱམ་ན་འདི་ཀུན་དལ་སྐྱམ་ནས་བྱ་བ་ལ་འཁོལ་དུ་འོང་། ཆགས་སྤང་སྦྱེ་བས་ན་
སྤང་དགོས་ཏེ། རྩོ་བོ་ཤར་ཕྱོགས་སྒྲུ་ལར་སྦྱེ་འཐུངས་ཏེ། རབ་དུ་བྱང་ནས་སྒྲོ་སྦྱོང་འབྲི་ཀ་མ་ལ་ཤྱི་
ལ་ལ་སོགས་པར་མཛད་པ་ཡིན། གཞན་གྱིས་རྩོ་བོ་ལ་ཉེ་དུ་ཀུན་དང་མཇལ་ལམ་ངེས་པས། ངའི་
སྐྱུན་སྒྲ་ཡིན་ཟེར་བ་ཅིག་བྱང་ནས། ངས་རྒྱགས་སྦྱིན་གྱིས་སྒྲོ་བ་སྦྱོང་གིས་བྱས་ཀྱང་མ་ལུས་པར་
སོང་། དེ་མན་ཆད་སུ་དང་མ་ཕྱད་གསུང་སྐད།

པོ་ཏོ་བའི་ཞལ་ནས། ངས་རབ་དུ་བྱང་ནས་པའི་བྱིམ་དུ་འགོ་མ་ཐོང་། ལན་ཅིག་རྒྱད་པོ་དེ་ན་
ཉམ་ཐག་ཟེར་ནས། རྩོ་བོ་གཞོན་ཅུ་དང་གཉིས་ཀྱིས་ལན་ཅིག་བྱིན་པས་འབྲིས་ནས་དེའི་རུབ་མོ་
ཉལ་ནས། བྱང་པར་སྒྲ་བར་ལངས་ནས་བྱིན། ད་ལྟ་ནི་མི་ཆོས་ཀྱི་བྱིམ་སྐྱག་ན་ཞུགས་ནས། ཁོང་བོན་

བྱེད་པའི་བོན་པོ་དང་ཁ་གསལ་གསུང་བྱེད་ཀྱིན་པ་ཡོད་ཟེར་ན་བྱ་བ་གསུང་སྐད། དེ་ལྟར་བྱས་ན་བྲག་ན་
ཁོང་གི་གཙོ་བོར་འགྲོ་སློང་ན་ཁོལ་པོར་འགྲོ་གསུང་། མཐུན་པའི་ཡུལ་དང་དགེ་བའི་བཤེས་
གཉེན་གྱི་མཚན་ཉིད་འོག་ནས་འབྱུང་སྟེ། གང་དུ་གནས་པ་དང་གང་དང་འགྲོགས་པས་ཆོས་འཕེལ་
བ་དེ་ཡིན་པས། ད་རེས་མཐུན་ཡུལ་རྒྱུ་ལ་ལ་རེ་དགོས་བྱ་བ་ཡང་གསུང་།

དེ་ནས་ལས་དང་པོ་པས་དབེན་པ་བསྟེན་པ་གལ་ཆེ། དེ་མ་བསྟེན་ན་ཉིན་མོ་འདྲུ་འདྲིའི་ནང་
དུ་བསྐྱད། བྱེད་དང་བྱ་མོ་ལ་སོགས་པ་ལ་དང་འདུན་བྱེད་མཚན་མོ་བསྟོམས་ཀྱང་མིག་ལམ་དུ་རལ་
ཁྱེད་ཅན་ཟིང་ཟིང་འོང་བས། ལང་འོང་འདྲུ་འདྲི་སྤངས་ལ་དབེན་པར་སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་བྱན་པ་
ནས། བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་བར་ལ་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དེ་ལ་ཐར་པ་ཐག་མི་རིང་བར་འོང་བ་
ཡིན་གསུང་། དེ་བཞིན་དུ་བྱས་ནས་ཐར་པ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པས། དམན་ས་འདྲིན་དགོས་ཏེ། དགེ་
བཤེས་རྒྱ་འདུལ་བ་འདྲིན་པ་རྒྱལ་ན་ལུང་གཟེགས་པའི་དུས་ན། དགེ་ཚུལ་ནམས་ཀྱི་ཡང་གཤལ་
གཤམ་དུ་བཞུགས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། རྒྱལ་བའི་གོས་ལྷ་དུ་རྒྱལ་པོ་ཅིག་ཡོད་པ་དེས་མ་རྟོས་ནས། རྟོང་གི་
ནང་དུ་སྐབ་མ་སྐྱག་ནས་དེའི་ནང་དུ་ཁོང་རང་བཞུགས། རྟོང་གི་ཁར་ལུང་བཞུགས་ནས་གཟེགས།
ངན་པའི་ཟས་སྒྲ་པ་ནམས་ཀྱི་པ་འབབ་གསོལ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་གསུང་།

དེ་ནས་བསོད་སྟོམས་བྱེད་པའི་དུས་ན་སྤང་བཅུན་ཟེར་ནས་རྒྱ་གང་མེ་འབྱུང་པ་འབྲ་བ་བྱུང་
ཡང་ཚུ་བཞིན་འཐུང་བ་ཅིག་དགོས་ཏེ། ལྷ་སྟོམ་འཕགས་སྤངས་ལ་གཞན་གྱིས་སྤང་བཅུན་བྱས་པ། ལྷ་
བོ་ནམས་ཀྱིས་མ་བྱུག་ནས། ཨ་ཙ་མ་ཁོང་ལ་དེ་སྐད་ཟེར་བ་བྱས་པས། ཁོ་དེ་སྐད་ཟེར་དུ་གསོལ་ཅིག་
ཁམས་པའི་དུས་ན་སྤང་བ་གསོས་ནས། མས་ནས་བན་དེ་བྱས་པས་དེ་རིགས་ཀྱི་ཟེར་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཁོང་
ཡུལ་ན་ཡོད་པའི་དུས་ན་གང་གིས་ཀྱང་དོད་མི་འོང་བ་ཡིན་ཏེ། རབ་དུ་བྱུང་ནས་བྱས་སུ་བསྐྱད་པས་
དེ་ལྟ་བུ་ཅིག་བྱུང་བ་ཡིན་གསུང་།

དེ་བས་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་སྐྱབ་པའི་དུས་ན། ངན་དུ་བ་དང་མ་འདྲིམ་པ་ལ་སོགས་པའི་
དཀའ་བ་ཀུན་དང་དུ་ལེན་དགོས་ཏེ་དགེ་བཤེས་སྐུན་སྡེ་དང་འབན་སྟོམ་ལྟ་བུ་གསུང་། དེ་ལྟར་ཆོས་
ལྡེ་པོ་དེ་ལ་གནས་པས། སྤང་མ་སྐྱེས་པའི་ཡུལ་སྤངས་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་འབྱུང་། དེ་སྐབས་ན་ཐར་པ་ཡང་

འགྲུབ། དེ་ལས་བསྒྲིག་ནས་རང་མཐོ་སར་བསྐྱད་ནས། བཟང་པོ་གོན་ཞིང་ཞིམ་པོ་བ་བར་འདོད་པ་
ལ་སྒྲུ་མ་ཐག་རིང་སྟེ་མི་འགྲུབ་གསུང་། དེ་ལྟར་ན་གོང་དུ་གསུངས་པའི་ཆོས་དེ་ནམས་སྟོད་པ་བསོད་
སྟོམས་ལ་སྐྱེ་བ་བསྐྱལ་བ་ཅིག་གིས་འགྲུབ་ལ། དེ་ཡང་སྐྱེས་པའི་ཡུལ་སྤངས་པ་ལ་སོགས་པས་
འགྲུབ། དེ་ཡང་དམན་པའི་ས་བཟུང་བ་ལ་སོགས་པས་འགྲུབ་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

ཉེར་གཉིས་པ། སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་པན་ཆད་དུ་ཐེག་ཆེན་བསྐྱབ་པའི་མཐུན་རྒྱུན་ངི་
ལྟར་བསྟེན་ཚུལ།

༥ དེས་ཆེ་འདི་ལ་ཆོས་ངི་ལྟར་འཕེལ་བའི་ཐབས་བསྟན་ནས། ད་ནི་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་པན་ཆད་དུ་
ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་སྐྱབ་པའི་མཐུན་རྒྱུན་ཅི་ལྟ་བུ་བསྟེན་པ་དང་། དེའི་རྒྱལ་ད་ལྟ་ངི་ལྟར་འབད་
པར་བྱ་བ་སྟོན་པ་ནི།

སེམས་ཅན་དོན་དུ་ནམ་གྲོལ་འདོད་ན། །

འཁོར་ལོ་བཞི་ལྟན་མེད་པའི་སྒྲགས་མེད། །

སྒྲུ་མར་རྒྱུ་ལ་འབད་མ་བྱས་པས། །

ཆེ་འདིར་དེ་དག་གང་ཡང་མ་ཆང་། །

ཕྱི་མར་དེ་དག་མེད་པའི་སྒྲགས་མེད། །

དེ་དག་རྒྱུ་ལ་ད་རེས་འབད་དགོས། །

དེ་དག་རྒྱུ་ཡང་མཐུན་ཡུལ་ལ་སོགས། །

ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་འང་འབད་ནས་བཅའ་ཞིང་། །

ཉག་ཏུ་སྟོན་ལམ་དག་གིས་དེ་སྐྱབ། །

བསོད་ནམས་བསགས་པ་ཀུན་གྱི་རྒྱ་ཡིན། །

མཐུན་ཡུལ་ཡན་ལག་གཙོ་བོ་གྲོགས་བཟང་། །

དེ་ཡང་ད་ལྟ་གྲོགས་བཟང་བསྟེན་པས། །

ནལ་འབྱོར་བདེ་བའི་ཡོན་ཏན་ཡང་དེ། །
སྐྱེས་བྱ་དམ་པ་མཉམ་པའི་རྒྱ་ནི། །
ད་ལྟའི་དཔོན་ལ་དཔོན་དུ་འཛིན་པ། །
དེ་ཡི་རྒྱ་ཡི་གཙུག་པོ་དེ་ཡིན། །
སྐྱོན་མོན་གྱིས་ཞུས་བཤེས་དེས་གསུངས་པ། །
ཆོས་མཉན་ལ་སོགས་སྤར་གྱི་དཔོན་ལ། །
མ་གུས་པའམ་མཉེས་མ་བྱས་ལ། །
ད་ལྟ་མཉེས་བྱའི་ཡུལ་མ་གྱུར་ན། །
དེ་ཡི་ཐབས་ཀྱི་དམ་པ་འདི་ཡིན། །
ལྷ་མ་ཀྱན་ཀྱང་ཆོས་སྤྱར་གཅིག་པས། །
ད་ལྟར་མཛོན་གྱུར་ལྷ་མ་དག་ལ། །
འབད་པ་ཀྱན་གྱིས་མཉེས་པར་བྱས་ན། །
སྤར་མའི་ལས་ཀྱི་སྤྱི་བ་པ་དེས་འབྱུང་། །
དེ་བཞེན་མཉམ་པའི་སྐྱོན་ལམ་རྒྱན་དུ། །
ལེགས་སྐྱོན་རྒྱ་ཡང་ད་ལྟ་འབད་ནས། །
ལེགས་སྐྱོན་སྤྱོད་ན་རྒྱ་ཡི་གཙུག་པོ། །
སྐྱོན་ལམ་ཉེན་ནི་ཆེ་འདིའི་བཞི་པོ། །
བག་འདྲ་ལ་བཞེན་མ་འོངས་དུས་ན། །
བཞི་པོ་ནལ་མ་འབྱུང་བའི་ཆོགས་གྱིས། །
དེ་ཡོད་ཡོན་ཏན་ཆོས་ཀྱན་རང་འོངས། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་དང་པོ་སངས་རྒྱུ་རྗེས་སུ་བྱས་པ་ནས་སྐོ་རིམ་གྱིས་སྤྱངས་ནས།

བྱམས་པ་དང་སྤྱིར་རྗེ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས། ས་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དྲུག་གི་སྒོ་ནས་
ཆོགས་གཉིས་རྗེས་པར་བྱས་པའི་སྒོ་ནས། ཉེན་མོངས་པ་དང་རང་དོན་གྱི་འཆིང་བ་ལས་རྣམ་པར་
གྲོལ་བའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འདོད་ན། དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་འཁོར་ལོ་བཞི་ལ་མི་བརྟེན་པའི་སྤྲུགས་
མེད། དེ་ལ་འཁོར་ལོར་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་འཁོར་ལོ་དང་འབྲ་བ་སྟེ། བག་ཡོད་པའི་ཤིང་རྩ་ལ་
ཆོགས་གཉིས་ཀྱི་ནོར་བཀའ་ནས། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གྲོང་བྱིར་དུ་འགྲོ་བར་བྱེད་པ་ལ། འཁོར་
ལོ་བཞི་པོ་འདི་གང་མེད་ཀྱང་བྱིན་པར་མི་རུས་པས་འདི་གལ་ཆེ་བ་ཡིན།

སྟེ་བ་སྤྱི་མ་ལ་འབད་པ་མ་བྱས་པས་ཆེ་འདི་ལ་གང་ཡང་མ་ཆང་སྟེ། མཐུན་པར་གྱུར་པའི་
ཡུལ་ཡན་ལག་ལྔ་ལས། ལེགས་པར་རྟེན་པ་མེད་དེ། གྲོང་ཅིག་ཏུ་ནང་མ་གཉིས་བསྐྱེད་ནས་བྱིན་ན།
འདི་ལ་འགྲོ་ས་མེད་དམ་ཟེར་ནས་རྒྱ་གད་མེད་འབྱུང་པ་འབྲ་བ་འོང་། ས་བཟང་བ་མེད་དེ་ས་གཞི་
དྲུག་ཅན་དུ་སོང་བ་མང་། གནས་བཟང་པོ་མེད་དེ། མི་དང་མི་མ་ཡིན་གྱི་གནོད་པ་ཅན་དུ་སོང་།
གྲོགས་དགེ་སྦྱོང་མ་དུང་ཁ་བྱེད་པ་སྤིག་པའི་གྲོགས་པོར་སོང་། རྣལ་འབྱོར་བདེ་བའི་ཡོ་བྱང་དུ་ཅག་
ལ་དགོན་གནས་བཤའ་མ་ཅིག་ཀྱང་མེད། སྟེས་བྱ་དམ་པ་ལ་བརྟེན་པ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མིང་
ལས་མེད་པར་སོང་སྟེ། ཨ་ན་ལེ་ལྷར་སྟོན་ལ་འཆོས་པར་སོང་། ལེགས་པར་སྟོན་པ་མེད་དེ་དང་པོ་
ཆོག་མི་ཟེན། དེ་ནས་དོན་མི་གོ་དེ་ནས་སྟོ་ལ་སྐྱེར་མི་བདུབ། སྟོན་བསོད་ནམས་བསགས་པ་བྱ་བ་
སྦྱིད་ཀྱི་ནང་ནས་ཆོས་འོང་བ་ཡོད་པར་འདུག་སྟེ། དེ་མེད་པས་ད་ལྟ་མཐུན་ཡུལ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་
གང་ཡང་འཛོམས་པར་མ་སོང་། ཟན་ཁམ་རེ་རེ་ཡང་སྟོན་དང་བསྟོན་ན་སྦྱོང་མི་སྦྱོང་དུ་འདུག་པ་དེ།
སྟོན་རྒྱ་མ་བསགས་པས་ལན་པ་ཡིན་པས། སྟེ་བ་བྱི་མ་ལ་འཁོར་ལོ་བཞི་པོ་དེ་དག་མེད་པའི་སྤྲུགས་
མེད་པས། དེ་དག་གི་རྒྱ་ལ་ད་རེས་ཀྱི་ཆེ་འདི་ལ་འབད་དགོས་པས། བྱི་མ་ལ་བཞི་པོ་དེ་འཛོམས་པའི་
རྒྱ་ཡང་། ད་རེས་ཀྱི་ཆེ་འདི་ལ་གནམ་ས་ཁ་འབྱར་བ་ལྷར་མི་བྱ་བར། མཐུན་པའི་ཡུལ་དང་སྟེས་བྱ་
དམ་པ་ལ་སོགས་པ་འབད་ནས་བཅའ། ད་རེས་ཀྱི་མཐུན་ཡུལ་རྒྱང་པ་ལ་རེ་དགོས་གསུང་བ་ཡང་།
མཐུན་པའི་ཡུལ་དང་སྟེས་བྱ་དམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་སར་འགྲོར་ཡོད་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་པས། དེ་
དག་ཡོད་པའི་སར་བྱིན་ལ་ཆ་མཐུན་ཅམ་ལ་བརྟེན་ནས། མ་འོངས་པའི་དུས་ན་རྣལ་མ་འོང་བའི་རྒྱ་
བསགས་ལ་སྟོན་ལམ་གྱིས་ཁ་བསྐྱར་ཏེ། དེའི་རྒྱ་ཡང་ད་ལྟ་གཞན་དག་ཆོས་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱི་མཐུན་

ཉེན་སྲུང་ལ། མ་འོངས་པའི་དྲུག་སྤྱོད་སྤྱོད་པའི་མཐུན་ཉེན་ཐམས་ཅད་ཕྱན་སྤྱོད་སྤྱོད་པར་གྱུར་ཅིག། དྲུག་ལ་རྒྱ་བསགས་ཤིང་སྤྱོད་ལམ་གྱིས་ཁ་བསྐྱར་ལ་བྱི་མ་ལ་ཅི་འོང་དུ་སྤྱོད། སྤྱོད་བསྐྱོད་ནམས་བསགས་པ་གཅིག་ལ་ཐམས་ཅད་འོང་བས། དགའ་དང་དལ་བར་སྤྱོད་པར་མ་བཟད། འཁོར་ལོ་བཞི་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པས་དེ་ལ་འབད་པར་བྱ།

མཐུན་པར་གྱུར་པའི་ཡུལ་བྱ་བ་ཡང་ཡན་ལག་ལྔ་དང་ལྔ་ན་པར་གསུངས་ཏེ། སྤྱོད་ལྔ་གང་དུ་བསྐྱབ་པའི་ཡུལ། ལེགས་པར་རྟེན་དང་གནས་བཟང་དང་། ཁ་བཟང་པ་དང་གྲོགས་བཟང་དང་། རྒྱལ་འགྱུར་བདེ་བའི་ཡོ་བྱད་ལྔ། དྲུག་ལྔའི་གཙོ་བོ་ནི་གྲོགས་བཟང་པོ་དང་འགྲོགས་པ་འདི་ཡིན། གྲོགས་སྤྲུང་དང་མེད་གེ་ལྟ་བུ་དང་འགྲོགས་ན། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱིས་བརྒྱུ་བར་མི་རུས་ཏེ། མ་ཆོར་བར་ག་ཤེད་ན་ཡར་བསྐྱལ་ནས་འོང་བ་ཡིན་གསུང་།

གྲོགས་བཟང་པོ་གཉིས་གཉིས་གསུམ་གསུམ་དང་འགྲོགས་ནས་མཐུན་ཉེན་འདྲིམ་པའི་སར་འགྱོར་ཡོད། མི་མ་ཡིན་གཞུག་མར་གནས་པའི་ས་ནས་འགྱོར་ཡོད། ཁམས་དང་སྤོང་པའི་སར་ཡོད་པ་ཡིན་གསུང་། ལེགས་པར་རྟེན་པ་ནི་མང་ཡུལ་དང་། ཀོང་པོ་ཀུན་ན་ཡོད་པར་འདུག་སྟེ། གྲོགས་ཀྱི་ཡན་ལག་མ་ཆང་བས་བརྗེ་སྤོང་པ་སྐྱབ་པ་མེད། རྩ་སྤོང་ཀུན་ན་ལེགས་པར་རྟེན་པ་མེད་དེ། ཀོང་པོའི་མཐིལ་ཡན་ཆད་གཙང་སྤྱོད་གཡོ་རུ་ཚུན་ཆད་ནས་ཆོལ་དགོས། ས་གཞི་ཡང་དུག་ཅན་དུ་འདུག་སྟེ། གྲོགས་ཀྱི་ཡན་ལག་འདྲིམ་པས་བརྒྱབ་པར་བྱུང་གསུང་། དེ་བས་ན་གྲོགས་ཁོན་གལ་ཆེ་བས་ད་ལྟ་གྲོགས་བཟང་པོ་བསྟེན་ལ་དད་ཀྱས་བྱ། སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་ལམ་གདམས། དེ་དང་སྤྱོད་ན་འདྲ་འདྲིན་ལ་སོགས་པ་སྤྱང་ནས། རྟག་ཏུ་ཉིང་དེ་འདྲིན་སྤོང་པས་རྒྱལ་འགྱུར་བདེ་བའི་ཡོ་བྱད་ཀྱང་འབྱུང་སྟེ། དགོ་བཤེས་སྤོང་པ་བཞུགས་པའི་དྲུག་ན། རྩ་སྤོང་གི་སྤོང་གསེབ་དེར་འཆལ་བ་དང་དམ་ཉམས་ལ་སོགས་པ་མི་གཏོང་། ངའི་སྤོང་ཆེན་སྐྱབ་པ་རྒྱལ་མར་བྱེད་པ་རྒྱམས་ལ། ཉམས་གྲིབ་འོང་གསུངས་ནས་སྤྱང་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་གསུང་།

འོ་སྤོང་ཀྱི་ད་ལྟ་ཅིག་ལ་ཅིག་སྤྱོད་ལུགས་སམ། བྱེད་ཚུལ་འདིས་མ་འོངས་པའི་དྲུག་ན་གྲོགས་པོ་འདི་ལྟ་བུ་མིག་གིས་མི་མཐོང་བར་འགྲོ་དོགས་ཡོད་གསུང་། སྤྱོད་པ་དམ་པ་དགོ་བའི་བཤེས་

གཉེན་དང་ཕྱད་པའི་རྒྱལ་ཡང་། ད་ལྟ་ཆོས་འབྲེལ་བྱས་པའི་སློབ་དཔོན་དུ་གྱུར་པ་ནམས་ལ། སློབ་
དཔོན་དུ་བཟུང་ལ་དད་གུས་བྱ། དགེ་བཤེས་གསང་སྤྱོད་བཞི། བྱིས་པ་ལས་ཀྱང་ལེགས་བཤད་པ།
ཐམས་ཅད་སྒྲིབ་ཀྱི་ཡིན་གསུངས་ནས། ཀུན་ལ་ཉན་ཏེ། ཁོང་བཞིན་དུ་ལེགས་བཤད་ལེན་ཤེས་
པ་ཡང་དགའ་བས། དགེ་བཤེས་སྟོན་པ་བཞིན་དུ་སློབ་དཔོན་ཉུང་བར་བྱས་ལ་ཆོས་འབྲེལ་བྱས་པ་
ནམས་ལ་མིག་གི་འབྲས་བུ་བཞིན་དུ་གུས་པར་བྱས་ན་མ་འོངས་པ་ན་ཕྱད་པའི་རྒྱལ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་
དད་གུས་བྱས་ནས་མ་འོངས་པ་ན་མངལ་བའི་སློབ་ལམ་གདབ།

དེ་ནས་སྤར་རང་གི་སློབ་དཔོན་དུ་གྱུར་པ་ལ་མ་དད་མ་གུས་པ་བྱས་ན་དེ་སྦྱོང་བའི་ཐབས་ལ།
སྒྲིབ་པ་ཞེས་བཞུགས་ན་བཟོད་གསེལ་བྱས་པས་ཆོག་སྟེ་ཆོགས་མེད་པ་ཡིན། དེ་ཞེས་མི་བཞུགས་ན།
སྒྲིབ་པ་དངོས་གྲུབ་བཞེས་པ་ཡིན་ན་སྦྱོང་སྟེ། དེ་མ་ཡིན་ན་བག་དགའ་སྟེ། དེའི་སྦྱོང་བའི་ཐབས་ཀྱི་
དབང་དུ་བྱས་ན། བྲག་རྒྱབ་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་རྒྱ་མོན་བྱ་བས། དགེ་བཤེས་སྟོན་པ་ལ་སྤར་གྱི་སློབ་དཔོན་དུ་
གྱུར་པ་ལ་མ་གུས་པ་བྱས་ཤིང་། དེ་མཉེས་པར་མ་བྱས་པ་ལ་ད་ལྟ་མཉེས་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་དུ་མ་གྱུར་
ཏེ། འདས་སམ་ཡུལ་ཐག་རིང་བ་དེར་བྱིན་ནས་དད་གུས་བྱས་ན། སྟོག་དང་ཆངས་སྦྱོང་གི་བར་ཆད་
དུ་འགྱུར་ན། དེ་ལ་ཅི་ལྟར་བགྱི་བྱས་པས། དགེ་བཤེས་སྟོན་པའི་ཞལ་ནས། དེའི་ཐབས་ཀྱི་མཆོག་
འདི་ཡིན་པས་འདི་ལྟར་བྱ་གསུང་བ་ནི། སྤྱིར་སྒྲིབ་པ་ནམས་ཀྱི་ཆོས་སྒྱུ་ལ་ཐ་དད་མེད་པས་ངོ་པོ་
གཅིག་ཡིན་པར་བསམས་ལ། ད་ལྟ་རང་གི་མདོན་སྤུངས་དུ་གྱུར་པའི་སྒྲིབ་པ་ནམས་ལ། རྟེན་པ་དང་
བཀྱུར་སྟེ་དང་རིམ་གྱོད་དང་སྒྲུབ་པའི་སྒྲོན་ནས་འབད་པ་བྱས་ལ། སྒྲིབ་པ་དེ་ཅི་མཉེས་བྱས་ན། སྤར་སྒྲིབ་
མར་གྱུར་པ་ལ་མ་གུས་པ་བྱས་པའི་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་དེ་འབྲང་བ་ཡིན་པས། དེ་ལྟར་མདོན་དུ་གྱུར་
པའི་སྒྲིབ་པ་དེ་ལ་གུས་པའི་སྒྲོན་ནས་བཞེན་ཅིང་མཉེས་པར་བྱས་ལ། མ་འོངས་པ་ན་སྒྲིབ་པ་དང་ཕྱད་
པའི་སློབ་ལམ་རྒྱན་དུ་གདབ་གསུང་།

ཞང་བཅུན་ཡེར་པ་བའི་ཞལ་ནས། བདག་སྦྱེ་བ་འདིའི་འོག་རྩལ་དུ་སྦྱེ་བ་གཞན་གྱིས་བར་མ་
ཆོད་པར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལམ་ཉེ་ཞིང་འདུམ་པ་སྟོན་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་
གཉེན་དང་ཕྱད་པར་གྱུར་ཅིག་པའི་སློབ་ལམ་མང་དུ་གདབ་གསུང་བ་བཞིན་དུ་བྱ་གསུང་། སྒྲིབ་པ་
བཞིང་བྱད་པར་ཅན་ཡིན་པས། མ་གུས་པ་བག་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་གཞོད་པ་ཆེན་པོར་འགྱུར་བ་ཡིན་

གསུངས་ནས། དགེ་བཤེས་དགོན་པ་བའི་འཁོར་ཅིག་བསམ་དུ་མ་བརྟུབ་པ་ལ། དགེ་བཤེས་ཀྱིས་འོ་
ན་འདི་ལྟར་སོམས་དང་གསུངས་ནས་ཐབས་མང་དུ་བསྐྱབས་པ་ལ་སྐྱེད་ཅམ་མ་བྱུང་བ་ལ། དར་
ཅིག་ཅོམ་མེ་བཞུགས་ནས་ཁྱོད་ཀྱིས་སྤར་གྱི་སྒྲོབ་དཔོན་དུ་གྱུར་པ་ལ་མ་གུས་པ་བྱས་པ་མེད་དམ་
གསུང་། དེ་ལྟ་བུ་ཅིག་མཆིས་བྱས་པས་ད་ལྟ་ཡོད་དམ་མེད་གསུང་། དེ་ད་ལྟ་འདི་ན་བདོག་ལགས་
བྱས་པས། འོ་ན་དེ་ལ་བསྟེན་བཀྱར་གྱིས་བཟོད་གསོལ་གྱིས་ལ་དེ་ནས་སོམས་ཤིག་གསུངས་ནས། དེ་
ལྟར་བྱས་ནས་བསམས་པས་བརྟུབ་པར་བྱུང་བས། ཞི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དགེ་བའི་བཤེས་
གཉེན་མེད་ན་ང་ལ་དེ་འདྲ་བའི་ཆ་ཅི་ཡོད་ཟེར་སྐད།

ཡང་དགེ་བཤེས་ནལ་འབྱོར་པ་ཆེན་པོ་མལ་གྲོ་ན་བཞུགས་པའི་དུས་སུ། རྫོང་བོ་བ་ཅིག་ཁམས་
མ་བདེ་བ་ལ་ཅི་བྱས་ཀྱང་མ་ཕན་ནས། དགེ་བཤེས་ནལ་འབྱོར་པ་ཆེན་པོས། ཁྱོད་ལ་མི་ལམ་ཅི་འདྲ་
བ་ཆིས་ཀྱིན་འདུག་ངེས་པས། ལ་མའི་མེ་མདག་དམར་ཉིལ་ཉིལ་བ་ཅིག་ཁོ་ན་ཆིས་ཟེར་བས། འོ་ན་
ཁྱོད་ཀྱིས་སྒྲོབ་དཔོན་འདྲ་བ་ལ་མ་གུས་པ་བྱས་པ་མེད་ནམ་གསུངས་པས། གཞན་མེད་འདི་ལྟ་བུ་
ཅིག་ལ་མ་གུས་པ་ཅིག་བྱས་ཏེ། ཁོང་རང་ཉམས་ནས་འདི་ལྟར་སོང་ཟེར་བས། འོ་ན་ཁྱོད་སོང་ལ་
བསྟེན་བཀྱར་དང་བཟོད་གསོལ་ཅིག་གྱིས་དང་གསུངས་ནས། དེ་ལྟར་བྱས་པས་ཁམས་སངས་ཀྱིས་
སོང་བ་ལགས་པར་གདའ། དེ་བས་ན་སྤར་མ་གུས་པ་བྱས་ན་ཡང་དེ་ལྟར་བྱ་བ་གལ་ཆེ་གསུང་།

དེ་ལྟར་མཐུན་པའི་ཡུལ་དང་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་དང་ཕྱད་པའི་རྒྱལ་འབད་པར་བྱས་པས། སྐྱེ་བ་
ཕྱི་མ་ལ་མཐུན་པའི་ཡུལ་དག་འཁྲུག་ལྟ་བུར་སྐྱེས་ནས། སྐྱེས་བུ་དམ་པ་རྒྱལ་བ་བྱམས་པ་ལྟ་བུ་དང་
ཕྱད་ཀྱང་། རང་གི་ལེགས་སྒྲོན་དང་སྒྲོན་བསོད་ནམས་བསགས་པ་གཉིས་མེད་ན་ཅི་ཡང་ཕན་པ་
མེད་པས། ཕྱི་མ་ལ་ལེགས་སྒྲོན་མཉན་ན་ཆོག་ཟེར་པ། བསམས་ན་དོན་གོ་བ། བསྐྱོམ་ན་སློབ་གཤམ་དུ་
བརྟུབ་པ་འོང་བའི་རྒྱུད་གཙོ་བོ་ནི། ད་ལྟ་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་ལ་འབད་ནས་སློབ་སྦྱང་བ་ཡིན་པས་
དེ་ལྟར་བྱ། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་ཡང་སྒྲོན་བསོད་ནམས་བསགས་པ་ཡིན་པས། སྒྲོ་སྒྲུ་ཆོགས་ནས་
ཆོགས་བསགས་ལ་སྒྲོན་ལམ་གྱིས་ཁ་བསྐྱར། ཕྱི་མ་ལ་འཁོར་ལོ་བཞི་འབྲུབ་པའི་སྒྲོན་ལམ་གྱི་རྟེན་
ཡང་། ཆེ་འདི་ལ་འཁོར་ལོ་བཞི་ཆ་མཐུན་ནམ། བག་འདྲ་བ་བསྟེན་ལ་རྒྱུ་བསགས་ཤིང་སྒྲོན་ལམ་
བརྟུབ་ལ་ཕྱི་མ་ལ་འཁོར་ལོ་བཞི་རྣལ་མ་འབྲུབ་ངེས་པའི་རྒྱུད་རེས་ཆོགས་སུ་རྟེན་པར་གྱིས། དེ་ལྟར་

བྱས་པས་བྱི་མ་ལ་འཁོར་ལོ་བཞི་དང་ལྔ་པའི་རྟེན་ཅིག་སྟོབ་ནས། འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་
ལས་འདས་པའི་ཡོན་ཏན་རྒྱ་དང་འབྲས་བུས་བསྐྱས་པའི་ཆོས་ཀྱན་རང་ཤུགས་ཀྱིས་འོང་གསུང་།

ཕ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྟོན་ནམ་འགེལ་པ་ལྟར་གསུངས་པ་ནི།

བརྗོད་གཞུགས་བཏོན་པའི་དུས་སུ། །

ཟབ་ལ་རྒྱ་ཆེའི་ཆོས་ཤིག་ཞུ་འཆའ། །

འཁོར་བར་གཏན་དུ་སྡོད་པའི་ལུགས་མེད། །

མ་བསྐྱོག་ན་ནི་རང་བསྐྱོག་མི་འོང་། །

དེ་བསྐྱོག་རྒྱ་ནི་འཁོར་ལོ་བཞི་ལྔ། །

མ་སྐྱོན་པའི་ཡུལ་ནི་ཀོར་ཆེ་མ་ཡིན། །

རྒྱ་ཆེའི་ཆོས་རྣམས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན། །

བསྐྱབ་ཏུ་བརྟུབ་ཡུལ་འགལ་སྟེན་ཀྱན་མེད། །

མ་སྐྱོན་སྟེན་ཀྱན་ཆང་མ་སྐྱོན་ཡུལ་དེ་ཡིན། །

སྦྱིས་བྱ་དམ་པ་ཐོས་མང་ལ་སོགས། །

ཡོན་ཏན་བྱུག་གམ་བདུན་དང་ལྔ་པ་ཡིན། །

ད་ལྟའི་དཔོན་ལ་མིག་འབྲས་བཞིན་བྱས། །

དེ་འབྲུབ་རྒྱ་ཡིན་ལེགས་པར་སྟོན་བ། །

དང་པོ་ཉིད་ནས་དད་དང་བྱང་སེམས། །

ཅ་བ་བརྟན་ཞིང་མཉན་ན་གོ་བྱས། །

སྟོམ་ན་བཀོལ་བརྟུབ་དེ་ནི་ལེགས་སྟོན། །

དེ་རྒྱ་ཆེ་འདིར་འབད་ནས་སྟོ་སྟོང་། །

དེ་སྐྱབ་གོགས་བྱ་དེ་ཡི་ཐབས་ཆེན། །

བསོད་ནམས་བསམས་པ་ཀུན་གྱི་རྒྱ་ཡིན། །
དེ་ལྟར་འཁོར་བ་སྤྱད་བྱ་བ་སྒྲོག་འགྲུང། །
རང་གིས་མི་ཆོག་གཞན་ཡང་དེ་བཞིན། །
ཤེས་པས་ཀུན་གྱི་དོན་དུ་དེ་བསྒྲོག། །
སྒྲོག་དུས་ཉིད་ན་ལམ་ཡོགས་སྤྱོད་བཞིན། །
བསྐྱེད་བ་རྣམས་བཞིས་བསྐྱེད་ནས་ཀུན་བགྱི། །
དེ་ལྟར་བསྐྱེད་བྱ་རྒྱ་ཆེ་བ་པ་པོ་ཡང་། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་དགེ་བཤེས་པོ་ཏྲོ་བ་སྤྲུགས་ན་བཞུགས་པའི་དུས་སུ། སྒྲོམ་པ་ཤེས་
རབ་སྐྱབས་ཀྱིས་ང་ཅིག་བཏོན་ནས། དེ་རིང་ཟབ་ལ་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་ཅིག་ལྷ་འཆལ་ལྷས་པས། དགེ་
བཤེས་དེའི་ཞལ་ནས་འཁོར་བ་སྤྱད་བྱ་བ་ཀྱི་གནས་འདིར་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཐ་མ་མེད་པའི་
བར་དུ་གཏན་དུ་སྤོང་པའི་ལུགས་མེད་པས་བསྒྲོག་དགོས་མ་བསྒྲོག་པར་ཁོ་རང་ཀོར་གྱིས་བསྒྲོག་དུ་
མི་བཏུབ་གསུང་།

དེ་སྒྲོག་པའི་རྒྱ་འཁོར་ལོ་བཞི་ཡིན་པ་ལས། དང་པོ་མཐུན་པར་གྱུར་པའི་ལྷལ་ནི། སྒོ་ལྟར་
གང་དུ་བསྐྱབས་པའི་ལྷལ། ལེགས་པར་རྟེན་དང་གནས་བཟང་དང་། ས་བཟང་བ་དང་གྲོགས་བཟང་
དང་། རྣལ་འབྱོར་བདེ་བའི་ཡོན་ཏན་ལྟན། ཞེས་གསུངས་པས། དེ་ལ་ལེགས་པར་རྟེན་པ་ནི་ཆོས་
བསྐྱབས་པའི་མཐུན་རྒྱུན་ཟུག་གོས་ལ་སོགས་པ་འཆོ་བའི་ཡོ་བྱད་ཆོགས་ཆུང་དུས་རྟེན་ཅིང་། ལོག་
འཆོ་དང་ཆོགས་ཆེན་པོས་བསྐྱབས་མི་དགོས་པ་སྟེ། རྒྱ་གར་ཀུན་ན་ལེགས་པར་རྟེན་པ་ཡོད་པར་
འདུག་གསུང་། གནས་བཟང་བ་ནི་ཆོས་སྐྱབས་པ་ལ་མི་དང་མི་མ་ཡིན་པའི་འཆོ་བ་མེད་པ་སྟེ། འདི་
ནི་སྒོན་གྱི་རྒྱལ་སྒོན་མངའ་དར་བའི་དུས་ཅ་ན་བོད་ན་ཡང་ཡོད་པར་འདུག་གསུང་། ས་བཟང་བ་ནི་
ས་གཞི་དུག་ཅན་དུ་མ་སོང་བ་ལམས་དང་སྤོང་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་གཡོ་རུ་ངོས་འདི་བག་ཏུག་ །དབུ་རུ་
ན་པས་ཆེར་ནད་སྤྱེད་པའི་དུག་ཅན་ལས་མེད་གསུང་།

གྲོགས་བཟང་བ་ཆུ་ལ་ཁྲིམས་དང་ལྟ་བ་མཐུན་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་བདེ་བའི་ཡོན་ཏན་ཉིན་མོ་

འདྲ་འཛིན་དབེན་ཞིང་མཆན་མོ་སྤྲུལ་བ་སྟེ། ཡན་ལག་ལྔ་དང་ལྔན་པ་ལ་མཐུན་ཡུལ་དུ་མདོ་སྤེ་
རྒྱན་ནས་གསུངས་ཏེ། བན་ཏར་ན་མདོ་སྤེ་རྒྱན་གྱི་དེ་རང་ཡང་ཀོར་ཆེར་འདུག་པས། ཀོར་ཆེ་དེ་ལ་
མི་བྱ་བར། རང་གི་དད་པ་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། དེས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་སྟོན་པ་མ་རོལ་
ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་གིས་བསྐྱས་པ། རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་རྒྱུ་ལ་ཕར་བྱེད་པའི་ཆོས་རྣམས་ཅི་
ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་ཏུ་བརྟུབ་པའི་ཡུལ་འགལ་བའི་རྒྱན་བར་ཆད་མེད་པ། ཟས་གོས་ལ་སོགས་
པའི་མཐུན་རྒྱུ་ཆད་པ་དེ་མཐུན་པའི་ཡུལ་ཡིན། དེའི་རྒྱ་ཡང་རང་ཅག་ད་ལྟ་སྤྱོད་པ་གཅིག་ཏུ་སྤྱོད་
ཁང་གཅིག་ཏུ་ཆོགས་པ་རྣམས་ལ་ཆོས་དོན་དུ་གཉེར་བ་མཐུན་རྒྱུ་ལ་སོགས་པ་མ་འདྲིམ་པར་
འདུག་པ་ཀུན་གཅར་ལ་མི་མནན་པར་རྟུས་པ་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱངས་ན། མ་འོངས་པ་ན་རང་
ཅག་གི་ཆོས་བྱེད་པའི་མཐུན་རྒྱུ་ཆགས་སུ་རྒྱུད་པ་ཡིན་གསུང་སྟེ།

སྟེས་བྱ་དམ་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐོས་མང་དང་། བདེན་མཐོང་སྤྲོ་མཁས་བཅེ་བ་
ཅན། སྟོ་མེད་སྟེས་བྱ་དམ་པ་ནི། ཆེན་པོ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཡོན་ཏན་དུག་
དང་ལྔན་པའམ། ཡང་ན་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བཀྱར་གནས་སུ་གྱུར་པའི་དམ་པའམ་ཆེན་པོ་སྟེ་
བདུན་དང་ལྔན་པའོ། དེ་དག་གི་ནང་ནས་ཀྱང་བསམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཆོས་བདེན་པར་ལྟ་བས་
ཐག་ཆོད་པ་དང་། བཅེ་བ་དང་ལྔན་པ་གཉིས་གཅི་བོ་ཡིན་ཏེ། ཁང་བཅུན་ཡེར་པ་བ་ཀུན་ལ་མང་དུ་
ཐོས་པ་ཡང་མེད། སྟོ་བ་མི་བཟོད་པས་སྤྱོད་པོ་དྲིན་དུ་གཅགས་པ་རེ་རེའི་ལོང་ཡང་མེད་དེ། སྤྲོ་མ་
གཉིས་ཡོད་པས་གང་དང་འགོགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན། རྩོ་བོ་གཉན་སྟོན་ཀུན་ལ་སྤྲོ་མཁས་པ་
ཡང་མེད་དེ། ཡོན་བཤད་རེ་མཇུག་ཀྱང་དེ་ཁོང་གིས་ཡེ་མི་གོ་སྟོམ་པ་ཅིག་ལས་མི་ཤེས་ཏེ། སྤྲོ་མ་
གཉིས་པོ་ཡོད་པས་དུང་དུ་འཁོར་ཆད་ལ་ཕན་གསུང་།

དེ་ལྟ་བུའི་སྤྲོ་མ་དང་ཕན་པའི་རྒྱ་ཡང་ད་ལྟའི་སྟོབ་དཔོན་དུ་གྱུར་པ་རྣམས་ལ་མིག་གི་འབྲས་
བུའམ། གཙུག་གི་ནོར་བུ་ལྟར་གྱས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དགེ་བཤེས་སྤྱན་རྒྱ་བའི་ཞལ་ནས། སྤྱུག་
རུམ་པ་ལ། རྩོ་བོ་སྟོམ་པ་ཁྱོད་མ་འོངས་པའི་དུས་སུ་ཡང་དག་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དམ་པ་
ཅིག་དང་མཇུག་བར་འདོད་ན། ད་ལྟའི་སྤྲོ་མ་ངན་ཏེ་མ་ཅིག་ལ་ཡང་དད་ཅིང་གྱས་པར་བགྱིས་
ལགས་སམ་གསུང་བ་དེ། སྤྱུག་རུམ་པས་དུས་ཉག་ཏུ་གསུང་གསུང་། བདག་གི་ལེགས་སྟོན་ནི།

དམིགས་པ་བཟང་དང་སྟོན་པ་བཟང་། ཐབས་བཟང་བ་དང་ངེས་འབྱུང་བཟང་། སྦྱོར་བ་བཟང་པོའི་
བདག་ཉིད་ནི། ཡང་དག་སྟོན་ལམ་ཡིན་པར་འདོད། ཅེས་གསུངས་ཏེ། མདོར་ན་སྦྱོར་བ་སྤྲུལ་ལ་སྦྱོས་
བྱ་གསུམ་ལ་སྦྱོ་སྦྱངས་པས། ཆོ་འདི་ལ་དང་པོ་རང་ནས་དད་པའི་ཙུང་བ་བརྟན་པ་ལས་བྱུང་བའི་
བྱམས་པ་དང་སྟོན་རྗེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བརྟན་ཞིང་། མཉན་ན་ཅིག་ཟིན། བསམས་ན་དོན་གོ། སྟོན་
ན་སྦྱོ་བཀོལ་དུ་བརྟུབ་པ་དེ་ལེགས་སྟོན་ཡིན་དེ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ཡང་ད་ལྟ་སྦྱོས་བྱ་གསུམ་ལ་སྦྱོ་སྦྱང་
སྟེ། འཕགས་པ་ལྟས། གང་ཞིག་འདོན་དང་འབྲི་དང་སྦྱོད་པ་དང་། གཞན་ལ་འདི་ཞིང་སྟོན་པ་
འཛིན་བྱེད་པ། རྟེན་ལོ་སྦྱོ་ནི་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་གྱིས། རྒྱ་བཞིན་དུ་ནམ་པར་ཁ་འབྱེད། ཞེས་གསུངས་
པ་དེ་ལྟར་ཆོས་ཉན་མི་རྣམས་ན་ཡང་། མདོ་སྟེ་ལ་སོགས་པ་བལྟས་ལ་དེའི་དོན་ལ་ཡང་དཔྱད་ཅིང་མ་
འོངས་པ་ན་འདིའི་དོན་གོ་བར་གྱུར་ཅིག རྟོན་གོ་ནས་ཀྱང་ནན་ཏན་གྱིས་སྦྱབ་པར་གྱུར་ཅིག་བྱས་
ལ་སྦྱོན་ལམ་གདབ། གཞན་སྟོན་བསམ་སྟོན་གསུམ་བྱེད་པའི་མཐུན་སྦྱེན་བསྦྱབ། འགལ་སྦྱེན་སྦྱངས་
པའི་སྟོན་སྟོགས་བྱས་ན། ལེགས་སྟོན་འབྱུང་བའི་ཐབས་ཆེན་པོ་ཡིན་གསུང་།

སྟོན་བསོད་ནམས་བསགས་པ་ནི། དགའ་དང་དལ་བར་སྦྱོས་པ་དང་། བད་མེད་པ་དང་ཉིང་
འཛིན་བཟང་། རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་བྱེད་རྒྱ་ནི། སྟོན་ཆད་བསོད་ནམས་བསགས་པ་ཡིན། ཞེས་
གསུངས་ཏེ། མདོར་ན་བསོད་ནམས་བསགས་པ་ནི། མཐུན་པའི་ཡུལ་དང་སྦྱོས་བྱ་དམ་པ་དང་སྤྲད་པ་
དང་། རང་གི་ལེགས་པར་སྟོན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པས། སྟོན་སྟོན་ཆོགས་ནས་བསོད་ནམས་བསག་
པ་ལ་འབད་པར་བྱ། དེ་ལྟར་འཁོར་ལོ་བཞིའི་རྒྱ་ལ་འབད་པས། ཕྱི་མ་ལ་འཁོར་ལོ་བཞི་དང་ལྷན་
པའི་རྟེན་ཅིག་ཐོབ་པར་གྱུར་ན། འཁོར་བ་ལྷུང་དུ་བསྒྲག་པ་ཡིན། རང་གཅིག་ཕྱི་འཁོར་བ་བསྒྲག་
པས་ཀྱང་མི་ཆོག་སྟེ། འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཀྱི་དྲིན་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་
འཁོར་བར་སྦྱག་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཉམ་ཐག་པར་ཤེས་པས་སྟོན་རྗེ་ཆེན་པོས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ནས་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཁོར་བ་དེ་སྒྲག་པར་བྱེད་པ་ཡིན།

དེ་ལྟར་རང་གཞན་གྱི་འཁོར་བ་སྒྲག་པར་བྱེད་པའི་དུས་ན། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལམ་ཡོགས་
ལ་བྱིར་བ་བཞིན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་རྒྱ་པོ་ཆེན་པོ་བཞི་པོ་དེ། ཕྱི་རྒྱ་མཆོ་ལ་འགོ་བའི་
དུས་ན། རྒྱ་སྤྲན་མང་པོ་ཁྲིད་ནས་ངེ་ཆེ་རྒྱས་སུ་བྱས་ནས་ལྷན་སྦྱེན་ལ་སོགས་པའི་མི་གཙང་བ་

ཐམས་ཅད་ལམ་ཡོགས་ལ་བྱེད་ནས། ཕྱི་རྒྱ་མཆོར་ཕྱིན་པ་དང་ལན་ཆའི་རོར་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་
ལྟར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་ཆོགས་མང་པོ་བསགས་པས། སེམས་ཅན་སྒྲིན་པར་བྱེད་པའི་ནུས་
པ་དེ་ཆེ་དེ་རྒྱས་སུ་སོང་ནས། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་ལྡན་ལྡན་ཐམས་ཅད་ཟད་པར་བྱེད། སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་བའི་དངོས་པོ་བཞིས་བསྐྱུས་ནས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སངས་ཁྲིད་ནས་ཐམས་ཅད་
མཁྱེན་པའི་རྒྱ་མཆོར་རོ་གཅིག་པར་བྱས་ནས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གསོས་སུ་འགྱུར་བར་
བྱེད་དོ། །དེ་ཡང་སྒྱིན་པས་ནི་དེ་ཉོན་ཏུ་བརྟུག་ནས་ཆོས་ཀྱི་སྟོན་ཏུ་བྱེད་ལ། སྒྲན་པར་སྒྲིབ་པས་ནི་
གདམ་ངག་བསྟན་ནས་དད་པར་བྱེད། དོན་སྟོན་པས་སྒྲུབ་པ་ལ་སྟོར། དོན་མཐུན་པས་བརྟན་ཞིང་
སྒྲིན་པར་བྱེད་པའོ། །ཚུལ་དེ་ལྟ་བུའི་སྟོན་ནས་རང་གཞན་གྱི་དོན་བྱས་པའི་དགེ་བ་དེ་ཡང་འཕྲལ་
འཕྲལ་ཏུ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྟོན་བྱས་ན་རྒྱ་ཆེ་བ་ཡང་དེ་ཡིན་ལ་ཟབ་པ་ཡང་དེ་ཡིན་
གསུངས་པའོ། །

ལྟ་ འོ་ན་མཐུན་ཡུལ་གྱི་ཡན་ལག་ལྔའི་གཙོ་བོ་གྲོགས་བཟང་པོ་ཡིན་ན། གྲོགས་བཟང་པོ་རང་
གལ་བྱལ་ན། དེ་སྟོན་པ་ནི།

ཡོན་ཏན་ལྡན་ལྡན་མཐུན་པའི་ཡུལ་དེ། །
དེ་ནམས་གཙོ་བོ་བྲིམས་ལྡན་ལྟ་མཚུངས། །
གྲོགས་བཟང་ཡིན་ཏེ་གཉིས་གསུམ་མན་ཆད། །
དབྱུང་གདང་བཅས་ཏེ་ཡུལ་ལ་ངེས་མེད། །
མདོ་སྒྲེར་གནས་བཅའ་མན་ངག་མི་འཆོལ། །
སྤར་ཞུགས་ཚུལ་ཏུ་ཏྲག་ཏུ་སྟོན་སྟོང་། །
དེ་ལྟར་སྟོན་ན་ཅུང་ཟད་བརྟབ་སྟོང་། །

ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་མཐུན་པའི་ཡུལ་ཡོན་ཏན་ལྡན་དང་ལྡན་པར་གསུངས་པ་དེ་ནམས་
ཀྱི་གཙོ་བོ་འཕྲལ་གལ་ཆེ་ཤོས་ནི་གྲོགས་ཡིན། གྲོགས་དེ་ཡང་ལྟ་སྟོན་མཚུངས་པ་ཚུལ་བྲིམས་དང་ལྡན་
པ་དང་། དེ་ཡང་འཕྲལ་གྱི་བྱ་བ་སྟན་ཆོགས་ཚུན་ཆད་ལ་སྟོན་ཅེ་མཐུན་པ་གལ་ཆེ། དེ་མ་མཐུན་ན་

སྐྱབ་པ་ལ་བར་དུ་གཙོད་ཅིང་། བསྐྱབས་ཀྱང་འབྲས་བུ་མི་འོང་བར་འགྲོ་ཉེན་ཆེ། ལྷ་བ་མཐུན་པ་
དགོས་ཏེ། དེ་ཡང་དབུ་མ་དང་སེམས་ཅམ་གྱི་ཁ་ན་མེད། ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་པས་ཆོས་བདེན་
པར་ལྷ་བས་ཐག་ཆོད་ཅིང་། གློ་སྤྲུགས་ཆོས་ལ་གཏད་པ་དང་འགྲོགས་དགོས་ཏེ། དེ་མ་ཡིན་པ་དང་
འགྲོགས་སྤྱི་མི་རུང་གསུང་། དེ་ལྷ་བུའི་ལྷ་སྦྱོད་མཐུན་པའི་གྲོགས་དེ་ཡང་། རང་དང་ཁ་མཉམ་ལག་
མཉམ་དེས་མི་འོང་བས། རང་ལས་བག་ཅམ་གློ་འཕང་མཐོ་བ། མིག་རྩར་ལ་ལྷེ་བ་ཅིག་དང་འགྲོགས་
དགོས། དེ་ཡང་གཅིག་དང་འགྲོགས་པས་ཉུངས་ནས་མ་ཆང་གཅིག་ཏུ་འགྲོ་བའི་ཉེན་ཡོད་པས།
གྲོགས་གཉིས་གསུམ་ཚུ་བ་ཆད་དང་འགྲོགས་དགོས་ཏེ། དགེ་བཤེས་སྟོན་པའི་ཞལ་ཆེམས་ལས་ཀྱང་།
ད་ཁྱེད་རྒྱམས་འདི་ལ་བརྟེན་ལ་འདི་ལྟར་གྱིས་བྱ་བའི་ས་ཅམ་ཡང་མ་མཐོང་བས། ད་ཕྱིན་ཆད་
གསུམ་ཡན་ཆད་ལྷ་མན་ཆད་དཔུང་གདང་ཆོས་ལ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མདོ་སྡེ་ལ་གྱིས་ལ། མན་
ངག་མ་འཆོལ་བར་རང་གིས་སྤར་ཞུགས་པའི་སྤྱི་བུ་གསུམ་ལ་སློ་སྦྱོངས་གསུང་བ་བཞིན་དུ་ཡིན་
པས། གྲོགས་བཟང་པོ་དང་འགྲོགས་ན། རབ་ཆེན་པོ་བརྒྱལ་བའི་དུས་ན་དཔུང་གདང་བཅས་པས་
བརྟན་པ་ལྟར། གྲོགས་གཅིག་གིས་གཅིག་བསྐྱངས་ནས་འོང་བས། དུལ་ལ་ངེས་པ་མེད། ཆོས་མི་
འཕེལ་བའི་ས་ནས་དོན་ལ་འཕེལ་བའི་སར་འགྲོ་བ་ཡིན། དགེ་བཤེས་དོལ་པ་དང་སོ་བྱང་སྤིངས་པ་
གཉིས་འགྲོགས་ནས་ཟན་བསོད་བྱས་པས། ཆོས་འཕེལ་བའི་གཏམ་རྒྱུད་ཀྱང་གསུང་།

དེ་བས་ན་དང་པོ་ཡང་དག་པའི་སླ་མ་ཅིག་ལ། རང་ལ་དགོས་པའི་ཆོས་ཅིག་ཞུས་ནས། དེའི་
རྒྱབ་ཏུ་མདོ་སྡེ་བལྟ་ཞིང་། སྤྱོད་ཐོད་ལ་མན་ངག་མི་ཞུ་བར། སྤར་གྱི་སླ་མའི་མན་ངག་སྤྱི་བུ་
གསུམ་ལ་རྟག་དུ་སློ་སྦྱོང་ཞིང་། དེ་ཡང་དེ་ལྟར་མང་དུ་སོ་སོར་རྟོག་ཅིང་། གཙོ་བོར་ཐབས་ལ་གནས་
པར་བྱེད་ན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཚུལ་དེ་ལྟར་སྦྱོད་ན། རྒྱུད་ལ་ཆོས་རུང་ཟད་བརྟབ་པ་འདྲ་བ་སྤིང་བ་
ཡིན། སྤྱོད་ཐོད་ལ་ཅི་ཐོད་ཐོད་ཉན་ཅིང་གྲོགས་ངན་ཤ་སྟག་དང་འགྲོགས་པས་ཆོས་འོང་ཐབས་
མེད་གསུང་།

ཕྱི་ལོ་ན་མཐུན་པའི་དུལ་ཀོར་ཆེ་མ་ཡིན་ཏེ། གྲོགས་བཟང་པོ་དང་འགྲོགས་ན། དུལ་ལ་ངེས་པ་
མེད་པ་ཅི་ལྷ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་སྟོན་པ་ནི།

མཐུན་པར་གྱུར་པའི་དུལ་དང་གྲོགས་ནི། །

བྱང་ཚུབ་སེམས་ཀྱིས་འཕངས་པའི་བསྐྱབ་གསུམ། །

གང་དུ་གནས་པས་འཕེལ་བ་མཐུན་ཡུལ། །

གང་དང་འགྲོགས་པས་འཕེལ་བ་དེ་གྲོགས། །

དེ་ལས་བརྒྱུ་བ་ཡུལ་དང་གྲོགས་མིན། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །མཐུན་པའི་ཡུལ་དང་གྲོགས་ཀྱང་འབྲས་ཀྱིས་བསྐྱབ་ན། རང་གི་དད་པ་
དང་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་འཕངས་པའི་བསྐྱབ་པ་གསུམ། ས་རོལ་དུ་སྦྱིན་པ་དུག་གི་རང་བཞིན་
ཅན་དེ་ཡུལ་གང་དུ་གནས་པས་འཕེལ་བ་དེ། ཡན་ལག་ལྔ་དང་ལྔ་ན་རུང་མི་ལྔ་ན་རུང་སྟེ་མཐུན་པའི་
ཡུལ་ཡིན། གྲོགས་གང་དང་འགྲོགས་པས་དེ་དག་འཕེལ་བ་དེ་གྲོགས་བཟང་པོ་ཡིན། དེ་ལས་བརྒྱུ་
བ་དེ་ཡོན་ཏན་ཅི་ཡོད་ཀྱང་མི་ཕན་ཏེ། ཡུལ་དང་གྲོགས་ངན་ཡིན་པས་དེ་སྤངས་ལ་སྤམ་བཞེན།
དགེ་བཤེས་སྦྱུག་རུམ་པའི་ཞལ་ནས། རང་གི་དད་པ་དང་ཚུལ་བྱིམས་དང་། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་དང་
སྤམ་ལ་གུས་པ་ལ་མི་གཞོད་པར་འདུག་ན། སེམས་ཅན་གཅིག་ལ་ཕན་ཐོགས་ཀྱང་འདོགས་དགོས།
རང་གི་དེ་དག་ལ་གཞོད་པར་འདུག་ན། ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་
ཐོགས་ཀྱང་བཞག་ནས། རང་གི་དེ་དག་བསྐྱང་དགོས། དེ་བཞིན་དུ་གནས་དང་གྲོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
འདུན་ཆོད་འདི་ནས་འཛིན་དགོས་པ་ཡིན་གསུངས་ཏེ། གདམ་ངག་གིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཡིན་གསུང་།

༥ འོ་ན་ད་རེས་ཕྱི་མ་ལ་འཁོར་ལོ་བཞི་ཆང་བའི་རྒྱ་བསྐྱབ་པ་ལ་འབད་དགོས་པ་ཅི་ཞེ་ན།
དེའི་འཐད་པ་སྟོན་པ་ནི།

ད་ལྟ་སྤང་དང་ཐུན་པའི་སོ་མཆོམས། །

ཡིན་ཕྱིར་ད་རེས་དག་ལ་རག་ལས། །

ཆེ་འདིར་ཀུན་རྫོགས་རེ་བ་མི་བསྐྱེད། །

ཕྱི་མའི་བསྐྱབ་པ་དག་ལ་འདུག་བྱ། །

དེ་ཡང་འཁོར་ལོ་བཞི་ལྔ་ན་ཅི་འབྱུག། །

ཕྱི་མའི་སྐྱབ་པ་ཀུན་ཀྱང་དེར་འདུས། །

དེ་ལ་མཁན་སློབ་ལ་སོགས་དང་ཡང་། །
སྟོད་པ་མི་བསྐྱུན་པ་ཡིས་བསྐྱབ་དགོས། །
གཞན་དང་མི་བསྐྱུན་སློས་ཀྱང་ཅི་དགོས། །
དེ་ཡང་ཆེ་འདིར་བྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ། །
འདོད་པས་སྐྱབ་པ་ཅི་འདྲར་སྐྱབ་དགོས། །

ཞེས་གསུངས་སོ། དེ་ཡང་སློབ་དཔོན་སྤྱུ་སྐྱབ་ཀྱིས། ལྷང་ནས་ལྷང་བའི་མཐར་ཐུག་ལ་སོགས་
པ་སྤྱི་བཞིར་གསུངས་པ་ལས། ད་རེས་དལ་འབྱོར་འདི་ལྷང་སྐྱབ་ཀྱི་སོ་མཆོམས་སྤྱུ་འདུག་ཞེ། ད་རེས་
སྟོན་བསགས་ཀྱི་ལས་ངན་ཐམས་ཅད་སྟོབས་བཞིས་སྐྱངས་ནས། ཕྱི་མ་ལ་དལ་འབྱོར་བརྒྱད་མར་
ཐོབ་དེས་པའི་རྒྱ་རྣམས་ལ་འབད་པ་བྱས་ན། ལྷང་བ་ནས་ལྷང་བའི་མཐའ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་དུ་
འགོར་ཡོད་ལ། དེ་ལྟར་མ་བྱས་པར་ད་རེས་རྟོག་སྤྱི་ཅིག་འདྲེད་ནས་ངན་སོང་དུ་སྦྱེས་ན། ལྷན་པ་
ནས་སྐྱབ་པའི་མཐའ་ངན་སོང་ཉིང་སིང་བྱེད་པར་འགོ་སྟེ། ཡར་འགོ་མར་འགོ་ཐམས་ཅད་ད་རེས་ལ་
རག་ལས་པས། ད་རེས་ཀྱི་ཆེ་དུམ་འདི་ལ་འབད་པ་བྱ་བ་གལ་ཆེ་གསུང་།

དེ་ཡང་ད་རེས་གཅིག་ཕྱི་ལོན་ཏན་ཀྱན་རྟོགས་ནས། ཕྱི་མ་ལ་བྱ་མི་དགོས་པའི་རེ་བ་མི་
བསྐྱེད་དེ། ཕྱག་བོང་སྤྱག་པ་ལས་མེད་པར་བཤོས་བྲེ་ཆད་མ་མི་འོང་བས། རྒྱུ་བ་ཕྱི་མ་ལ་ཡོན་ཏན་
ཐམས་ཅད་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་རྒྱ་བསྐྱབ་པ་དག་ལ་ད་རེས་ཞུགས་ལ་འབད་པར་བྱ། དེ་ཡང་ཕྱི་
མ་ལ་འཁོར་ལོ་བཞི་འགྲུབ་དགོས་པས། ཕྱི་མ་ལ་དེ་ཅི་འགྲུབ་ཀྱི་རྒྱ་ལ་ད་རེས་འབད། དེ་གྲུབ་ན་ཕྱི་
མའི་རྒྱབ་པའི་རྒྱ་ཐམས་ཅད་དེར་འདུས་ཏེ་ཆང་བས། ཕྱི་མ་ལ་རྒྱབ་པ་སྐྱབ་སྐྱམ་ཆོགས་པ་བྱ་བ་
ཆོགས་མེད་པས། ཐར་ཟེན་པ་ཡིན་པས་འཁོར་ལོ་བཞིའི་རྒྱ་ལ་འབད་པར་བྱ། ད་རེས་དེའི་རྒྱ་ལ་
འབད་པར་བྱེད་པ་ལ། ལས་ཟན་མར་སྤངས་ནས་ག་སྐབས་ལྟེར་བ་མིང་མཁན་སློབ་དུ་བཏགས་ནས།
ད་རེས་འདི་བྱེད་དགོས་ཟེར་ནས་བྱ་བ་ངན་པ་ལ་སྐྱར་ཏེ། རང་གི་ཆོས་ཉམས་པར་བྱེད་པ་རྣམས་
དང་། སྟོད་པ་མི་བསྐྱུན་པར་བསྐྱབ་དགོས་ན། གཞན་མི་ཆོས་ལྟ་ཆོས་གོགས་པོ་ལ་སོགས་པ་དང་མི་
བསྐྱུན་པ་ལྟ་སློས་ཀྱང་ཅི་དགོས་པས། ཕྱིས་པས་སྐྱར་གསུངས་ལ་བསྟོར་ཞིང་། ང་ལ་ཁ་ཡང་མེད་དོ་

མིག་ཀྱང་མེད་དོ་ཟེར་བ་བཞིན་དུ་ཆོས་དང་མི་མཐུན་པའི་ཆོ་འདི་པ་ཐམས་ཅད་དང་མི་མཐུན་
པར་བྱེད་པའི་བཙུན་འགྲུས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཆོ་འདི་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་ནམས།
ཐ་མལ་བའི་རྟོག་པ་སྤངས་ནས་ལུས་དང་སྟོག་ལ་མི་ལྟ་བར་སྦྱབ་པ་བྱེད་པ་ཅི་འདྲ་བ་དེ་ལྟ་བུས། ཕྱི་
མའི་སྦྱབ་པ་ཐུན་སྟུང་ཆོགས་པའི་རྒྱལ་ད་རེས་འབད་དགོས་གསུང་།

༥ དེ་ལྟར་ཕྱི་མའི་སྦྱབ་པའི་རྒྱལ་ད་རེས་འབད་དགོས་པ་ལ། ད་རེས་ཀྱི་ཆོ་འདི་ལ་ཆོས་དང་
རྒྱད་འདྲེར་མ་སྦྱབ་ན་འདྲེ་བའི་ཐབས་ཅི་ལྟར་བྱ་སྟུང་ན། དེ་སྟོན་པ་ནི།

རྩ་ལ་རྒྱ་ནས་སྟོན་སྐབས་ཁྱེས་པ། །
ཡུན་རིང་བསྟེན་ཀྱང་ཆོས་དང་རྒྱད་མིན། །
དེ་བས་དེ་གཉིས་འདྲེས་ཐབས་ཅི་བཟུ། །
དེ་གཉིས་འདྲེ་བའི་ཐབས་ཀྱི་གཙོ་བོ། །
མང་དུ་སེམས་ཡིན་དེ་ཡང་གྲུས་བས། །
ཡུན་རིང་བར་མ་ཆད་བར་བསམ་བྱ། །
དེ་ཡང་གྲོགས་དང་བཤེས་གཉིན་གནས་གསུམ། །
མཐུན་པའི་རྒྱུན་དང་ལྡན་པས་བསམས་ན། །
ཡིན་གྱི་གཞན་དུ་ན་ནི་མ་ཡིན། །
གཞན་ཡང་ཐབས་ཚུལ་ཀྱན་གྱིས་ཆོགས་བསམ། །
དེ་ཡང་དེ་གཉིས་འདྲེ་བའི་ཐབས་ཡིན། །
འདྲེས་པའི་མཆན་ཉིད་རང་རྒྱད་བསྐྱེད་བྱང་། །
སྤྲ་མ་བརྗེས་ཤིང་ཕྱི་མ་སྦྱེས་བས། །
ཐ་མ་སངས་རྒྱས་ས་ཡི་བར་ཡིན། །
དེ་བས་དེ་གཉིས་འདྲེ་བའི་རྒྱ་དང་། །
མཆན་ཉིད་དག་ནི་དེ་ལྟར་ཤེས་བྱ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། དེ་ཡང་ང་ཡ་རྣམས་ཀྱི་བྱ་བ་ནི། ཅི་རྒྱལ་བ་ཡེ་ཤེས་བྱ་བ་སོ་བྱང་སྤིངས་པའི་
 འཁོར་ཅིག་ཡིན་བྱ་བ་ཡང་ཟེར། ང་རང་གིས་ཐོས་པ་ནི། དགོ་བཤེས་སོ་བྱང་སྤིངས་པ་རང་ལ་གསུང་
 བར་ཐོས་གསུང་། གང་ཡིན་ཀྱང་རུང་སྟེ་སྟོན་མོ་ཅིག་བྱས་ནས། དགོ་བཤེས་ལ་ཡུན་རིང་བ་ལོ་བརྒྱ་
 བཞི་ཙམ་བསྟེན་པ་ལ། རྒྱུད་དང་ཆོས་གཉིས་ཏུ་ཅང་འདྲེར་མ་འཆལ་ན། དེ་གཉིས་འདྲེ་བའི་ཐབས་
 ཅི་ལྟར་བགྱི་ཞེས་ཞུས་པས། དགོ་བཤེས་ཀྱི་ཞལ་ནས། རབས་ཆད་སོ་ཅིག་བྱ་བྱ་ཟེར་ནས་དུ་ལོ།
 གཞན་གྱིས་ཁྱོད་བྱ་མེད་པར་ཅི་ལ་དུ་བྱས་པས། ང་བྱ་མེད་པས་དུ་བ་ཡིན་ཟེར་ལོ།

དེ་བཞིན་དུ་ཁྱོད་རྒྱུད་དང་ཆོས་འདྲེར་མ་བརྟུབ་པ་དེ་ཡང་། ཁྱོད་རང་ལ་དད་པ་མེད་པས་
ལན་པ་ཡིན་པས། དད་པ་དད་པ་གིས་ལ་དུས་གསུང་སྐད། དེ་ནས་འོན་ཀྱང་ཁྱོད་ལ་བརྟུབ་པའི་
རྟགས་ཅིག་ཡོད་ཀྱི། མ་བརྟུབ་མ་བརྟུབ་ཟེར་བ་དེ་རང་ཨེན་ཅིག་བརྟུབ་པའི་རྟགས་ཡིན། ཆོས་ཅི་
དགའ་བྱས་པས་ཆོག་པ་ལ་ཟེར་བའི་ཆོན་པ་དེ་ཡོ་སྐར་ལ་མི་འོང་བར། ལྷ་བ་ལ་མི་ཤ་ལྟོན་པ་བཞིན་
དུ་འགྲོ་བར་འདུག་གསུངས་ནས། རྒྱུད་དང་ཆོས་གཉིས་འདྲེ་བའི་ཐབས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཁོ་ན་སྐྱ་མས་ཅི་
སྐད་བསྟན་པ་བཞིན་དུ། མི་རྟག་པ་ནས་བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་བར་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་སེམས་པ་
ཡིན། དེ་ཡང་སྐྱ་མ་མེ་སྐྱ་མ་མེ་ལྟ་བུས་མི་འོང་སྟེ་གུས་པས་སོ། །

དེ་ཡང་དར་ཅིག་གིས་མི་འོང་སྟེ། ལུན་རིང་བ་དང་བྱ་བ་དན་པས་བར་དུ་བཅད་ན་མི་འོང་
བས། གྲོགས་བཟང་པོ་དང་འགྲོགས་ལ་བསམ། གྲོགས་དེ་ཡང་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དུ་སྐྱེས་པ་
ཅིག་དང་འགྲོགས་ལ་བསམ། དེ་ཡང་རྒྱད་ལ་ཆོས་སྐྱེ་བ་དང་མཐུན་པའི་གནས་སུ་བསྐྱེད་ལ་བསམ།
དེ་ལྟར་སྒྲོམ་པའི་མཐུན་རྒྱུན་ཆང་ཁིང་འགལ་རྒྱུན་སྤངས་ཏེ་བསམས་ན་རྒྱད་དང་ཆོས་འདྲེ་བ་ཡིན་
གྱི། དེ་ལས་བརྒྱུག་པར་བསམས་ཀྱང་རྒྱད་དང་ཆོས་འདྲེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། འདྲེས་བྱིར་བ་ཅིག་ལས་མི་
འོང་གསུང་། གཞན་ཡང་ཆོགས་བསགས་པའི་རྒྱད་ལ་ཆོས་སྐྱེ་བ་ཡིན་པས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
ཀྱིས་འཕངས་པའི་ཆོགས་སྒྲ་ཆོགས་ནས་བསག། འབྱོར་པ་ཡོད་ན་དཀོན་མཆོག་མཆོད་པ་དང་དགེ་
འདུན་ལ་བསྟེན་བཀུར་རྒྱ་ཆེན་བྲ། དེ་ཡང་མེད་ན་བཞི་སྟེ་ཡན་ཆད་ལ་བྱ་དེ་ཡང་མེད་ན་ཆ་ཆ་དང་
གཏོར་མ་དང་། ཆོས་སྟོན་བརྩ་ལ་སོགས་པ་ཐབས་ཚུལ་ཀུན་གྱིས་ཆོགས་བསགས་ན། རྒྱད་དང་ཆོས་
འདྲེ་བའི་ཐབས་ཡིན་ནོ། །

འོ་ན་རྒྱུད་དང་ཆོས་འདྲེས་པའི་མཆན་ཉིད་ཅི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། རང་གི་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་
བྱུང་བ་སྟེ། དད་པ་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་སོགས་པ་སྤྲུལ་བས་ངེ་ཆེ་ངེ་འཕེལ་དུ་སྐྱོང་བས། སྤྲུལ་
མ་ངན་ཤོས་རེ་རེ་བརྟེན་ནས། ཕྱི་མ་ཁྱད་པར་ཅན་རེ་རེ་སྐྱེས་པས། ལམ་ལྷ་རིམ་གྱིས་བཟོད་ནས། ཐ་
མ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་དུ་སྐྱེས་ཤིང་ཡོན་པས་ན། རྒྱུད་དང་ཆོས་གཉིས་འདྲེ་བའི་ཐབས་
དང་། འདྲེས་པའི་མཆན་ཉིད་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱས་ལ་འབད་དོ་གསུང་།

ཉིར་གསུམ་པ། འགལ་རྒྱུན་བར་ཆད་ངེ་ལྟར་སྐྱོང་ཚུལ་སྟོན་པ།

༥ དེ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་བསྐྱབ་པའི་མཐུན་རྒྱུན་གསུངས་ནས། ད་ནི་
འགལ་རྒྱུན་བར་ཆད་སྐྱོང་བར་སྟོན་པ་ལས། དང་པོ་སྤྲིག་པ་མ་སྐྱུངས་ན་ཡོན་ཏན་གང་ཡང་མི་སྐྱེ་
བས། དེ་སྐྱོང་བར་སྟོན་པ་ནི།

སྤྲིག་པ་རྒྱབས་ཆེན་རྒྱུད་ལ་ཡོད་ན། །
དགེ་ཆོས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའི་གོགས་བྱེད། །
སྐྱོང་ངེས་བྱེད་ངེས་ཁྱད་པར་དུ་ཡང་། །
དེ་བས་སྟོབས་བཞིས་སྦྱར་དུ་ཟད་བྱ། །
གཉེན་པོ་སྐྱོད་པ་ཁྱད་པར་དུ་ཡང་། །
དེ་ཉིད་ཟད་བྱའི་ཆེད་དུ་དམིགས་བྱ། །
སྐྱོང་བྱེད་ཉེན་ནི་དབྱིབས་དེ་ཉིད་དམ། །
ཡང་ན་གོས་དཀར་བགོས་པས་ཀྱང་རུང་། །
དབྱིབས་དེ་ཉིད་ན་ས་ནས་ཕྱིར་བསྐྱེད། །
མཆན་མ་མ་བྱུང་བར་དུ་བཤགས་བྱ། །
མཆན་མ་རྣལ་མ་བྱུང་བར་བྱར་ན། །
རང་གི་ཕྱོགས་ནས་དེ་ཉིད་སོར་ཚུད། །

གཞན་གྱི་ངོས་ནས་བཅས་པ་ངེ་བཞིན། །
དད་ཅ་བྱང་ཚུབ་སེམས་ཤིག་ཡོད་ན། །
ཅ་བའི་ལྷང་བ་བཞི་ཀ་བྱང་ཡང་། །
སྟོབས་བཞིས་ཟད་པར་བྱ་ལ་ཆེགས་མེད། །
དེ་མེད་ཟད་པར་བྱ་བ་ཐབས་རྟགས། །
དེ་སྦྱོང་དུས་ན་གཞན་དང་མི་བསྟན། །

ཞེས་གསུངས་སོ། དེ་ཡང་འོ་སྟོལ་གྱི་རྒྱད་ལ་པམ་པའི། །མཆོམས་མེད་ལྟ་བུའི་ཕྱིག་པ་རྒྱབས་
པོ་ཆེ་ཡོད་ན། དད་པ་དང་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་ལ་སོགས་པའི་དགེ་བའམ། ཆོས་རྒྱད་ལ་སྦྱེ་བའི་
གེགས་བྱེད་ལ། ཤི་ནས་ངན་སོང་དུ་སྦྱེ་བས་ན་ཕྱིག་པ་སྦྱོང་བ་གལ་ཆེ་གསུང་། གེགས་ཅི་ལྟར་བྱེད་
ན། འཕགས་པ་ལམ་རྒྱུད་བས་གདམ་ངག་མེད་པར་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་འདུག་བསྟོམས་ཤིང་།
ཕག་པ་ཅིག་ཁ་སྐབ་བྱས་པའི་ལས་ཀྱིས་སྲིད་པ་ཐ་མའི་དུས་ན་འང་ཆོག་འཛིན་པ་དང་དོན་རྒྱད་ལ་
སྦྱེ་བ་གཉིས་ཀའི་བར་ཆད་དུ་གྱུར། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་མཁྱེན་ནས་སྒྲིབ་པ་སྦྱོང་དུ་བཅུག །ཞར་
ལ་རྩལ་སྤང་བྱི་མ་སྤང་བྱ་བའི་ཆོག་གཉིས་པོ་དེ་སྟོབ་དུ་བཅུག་པས་རྒྱ་བ་གསུམ་དེ་རང་མ་ཟེན་པ་
ལ། ཕྱིས་སྒྲིབ་པ་དག་ནས་རྩལ་འདི་ཕྱིའི་རྩལ་ལ་མི་ཟེར། ནང་གི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ལ་ཟེར་
བར་རིག་ནས་བསྟོམས་པས། མེད་ལ་དག་བཅོམ་པར་གྱུར་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། འདིས་གང་ཟག་གི་དོད་
གཞུང་དུ་མི་བརྟུབ་པའི་ཁྱུངས་སུ་ཡང་བརྟུབ་གསུང་།

ཁྱད་པར་དུ་ཁྱོད་ངེས་བྱེད་ངེས་ཀྱི་ལས་ཡོད་ན་གེགས་བྱེད་པས་སྟོབས་བཞིས་ལྷུར་དུ་ཟད་
པར་བྱ་བ་གལ་ཆེ་གསུང་། དེ་ཡང་ཉན་ཐོས་སྟེ་པས་སྟོབས་བཞི་བྱ་བ་མི་འཐད་དེ། ཁྱོད་ངེས་བྱེད་
ངེས་གཉིས་ཀྱིས་ངེས་པར་འབྲས་བུ་འབྱིན་པར་འདོད་དེ། རྒྱལ་པོ་ལྷ་ཡ་ནའི་གཏམ་རྒྱུད་དང་།
འཕགས་པ་འཆར་ཀ་དང་། རྒྱལ་པོ་མ་སྦྱིས་དག་དང་། རྒྱལ་པོ་གཞུགས་ཅན་སྟོང་པོ་དང་། རྒྱལ་པོ་
འཕགས་སྦྱེས་པོས་ཤུག་རྣམས་བསད་པའི་གཏམ་རྒྱུད་དང་། བཅུན་མོ་སྟོབས་ངས་ཅན་འཁོར་ལྷ་
བརྒྱ་དང་བཅས་པ་མའི་ནང་དུ་ཤི་བ་དང་། མི་ནག་པོའི་གསུས་པ་ལ་མདུང་ཐུང་བརྒྱབ་པའི་རྣམ་

པར་སྤྲིན་པ་ཐྱོང་བར་གསུངས་པས་ན་ལས་ཚུད་མི་ཟ་སྟེ་མདོ་ནས་ཀྱང་། ལས་ཀྱི་ནམ་པར་སྤྲིན་པ་
ནི་མ་གཏོགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་།

ཡང་། ལུས་ཅན་དག་གི་ལས་ནམས་ནི། །བསྐྱལ་པ་བརྒྱར་ཡང་ཆུད་མི་ཟ། །ཆོགས་ཤིང་དུས་
ལ་བབ་པ་ན། །འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་སྤྲིན་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པས་ན། ལས་བསྐྱབས་པ་ཙམ་ལས་
མ་གཏོགས་པ་ཙམ་བ་ནས་མི་འཛད་པར་གསུངས་པ་ཡིན་པ་ལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བས་ཟད་པར་འདོད་
པས་ན། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་མ་ཡིན་ཟེར་བ་ལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བ་ན་རེ། དེ་ལྟར་
གསུངས་པ་དེ་སྟོབས་བཞི་མ་ཆང་བའམ། གཉེན་པོས་མ་བཙམ་པའམ། ལས་མཐུ་རྒྱས་པ་ཐོགས་མེད་
ནམ་སྤྲིན་འབྱེད་ཁ་མ་བསྒྲིག་པར་མི་རྒྱས་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན། དེ་མ་ཡིན་པ་ལ་སྟོབས་བཞིས་
སྤྱངས་ན། མི་འདག་པ་གང་ཡང་མེད་དེ། མི་མཐུན་པའི་ཕྱགས་འཛོམས་པ་ལ་སྟོབས་བཞི་དང་ལྡན་
པས་སྟོབས་ཟེར་བ་ཡིན་པས། སྟོན་དགེ་སྟོང་གྲོང་དུ་བསོད་སྟོམས་ལ་ཕྱིན་པས། གམ་པ་བྱུང་ནས་
འཆབ་སེམས་ནི་ཡེ་མ་སྐྱེས་པར་ང་ནི་ཉམས་པའོ་ཞེས་སྟོགས་ཤིང་བྱུང་ནས། མཉན་ཡོད་ཀྱི་ཐེམ་པ་
ལ་འགྲེལ་ནས་འདུག་པ་ལ། བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞལ་ནས། དགེ་སྟོང་ཁྱོད་མ་འདིགས་ཤིག། ང་ལ་
སྟོབས་བཞི་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོས་ཀྱི་ནམ་གངས་ཡོད་དོ་ཞེས་གསུངས་ནས་སྟོབས་བཞི་གསུངས་པ་ཡིན་
པས། རང་ཅག་ཐམས་ཅད་དེ་རིང་ནས་སྟོབས་བཞིའི་སྟོར་ཁྱགས་ནས་སྤིག་པ་སྦྱོང་དགོས་པ་ཡིན་
གསུང་།

དེ་སྐད་བྱས་ན་འོ་སྟོལ་གྱི་རྟོག་པ་ལ། དེ་སྤིག་པོ་ཆེ་ཆན་ཅིག་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། ངས་
སྤིག་ཙམ་ནི་མ་བྱས་སྟམ་པ་བྱེད་དེ། རང་ཅག་གི་རྒྱུད་ལ་ཡོན་ཏན་གང་ཡང་སྦྱིར་མི་བདུབ་པ་
འདུག་པ་གསུང་། ག་མ་ཤི་བའི་དུ་སྤྱག་ནམས་ཆུང་དུའི་དུས་སྟུ་ཀ་ཅ་ཡོ་ཁྱ་བོས་ཁྱེར་བས། ཕྱིས་བྱིས་
པ་ཆེར་སྦྱེས་ནས། ཁྱ་བོས་ངེད་ཁྱ་ཆན་ལ་མི་མཐུན་པའི་རྒྱ་ཅི་ཡང་མེད་དོ་བྱས་པས། ཆ་བོ་ཤེད་ཨ་
ཁྱ་ལ་ངས་ཅི་མ་ཆགས་ཟེར་ནས། དེ་རང་དུ་མི་མཐུན་པའི་གཞི་ཏར་གྱིས་ཚུགས་པ་བཞིན་དུ། འོ་
སྟོལ་གྱིས་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་སྤིག་པ་ལ་ཅི་མ་བྱས་ཟེར་བ་བཞིན་དུ་འདུག་པ་ཡིན་
གསུང་། ཆོ་འདི་རང་ལ་ཡང་བསྟན་པའི་སྟོར་མ་ཁྱགས་པའི་དུས་ན་ནམ་ཡང་བྱ་རྒྱ་སྤིག་པ་ལས་
མེད་པ་བཞིན་དུ་འདུག་སྟེ། ཆོས་སྟོར་ཁྱགས་ནས་ཀྱང་ཁས་སྒྲངས་ཆེ་ལ་ཉམས་སྒྲངས་ཆུང་བས།

ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱང་ལུག་ཤིང་གསེབ་ཏུ་བཏང་བ་ལྟར་ཁ་རལ་སྒྲ་ཟགས། ཕྱི་ཕྱི་བདར་བདར་ནས་ཆོས་
དང་གཉིས་པོ་ཁྱུ་ཐུག་བྱེད་དུ་སོང་ཙ་ན། སྒྲིགས་ཤིང་ཀློགས་ཀྱིས་འགྲོ་བར་འདུག།

གཞན་ཡང་ཁིང་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྲིག་སྒྲ་མ་ནམས་ལ་མ་གུས་པ་དང་། དཀོན་
མཆོག་ལ་མ་གུས་པ་དང་། དཀོར་ལ་འབགས་པ་དང་། དགེ་འདུན་ལ་དགྲར་བཟུང་པ་དང་། ཟངས་
ལ་གཅིག་ཏུ་འདུས་པ་ཀྱན་ཀྱང་། སུན་ཚུན་གྱི་རེ་མ་བཞེས་ཙམ་དུ་བྱས་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གང་
ཟག་ལ་ཆ་ཐུང་བ་དང་། མཚམས་མེད་དང་ཉེ་བའི་མཚམས་མེད་ལ་སོགས་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བྱས་
ཏེ། སྤང་རྟོང་འདོན་པ་བཞིན་དུ་ལ་ལས་ནི་མཚམས་མེད་པ་ལྡ་བཀྱིས། ལ་ལས་ནི་ཆ་བའི་ལྟང་བ་
བཞི་བཀྱིས། ལ་ལས་ནི་མི་དགེ་བ་བཅུ་བཀྱིས་པ་ཤ་སྟག་ཏུ་སོང་། ད་རེས་མི་ལུས་ཐོབ། སངས་རྒྱས་
ཀྱི་བསྟན་པ་དང་ཕྱད་བསྟན་པའི་སྒྲོར་ཁྱེད་ཀྱིས། སྒྲ་མ་དམ་པ་བསྟེན་པའི་དུས་ན་ཡང་འདི་བ་ན། སྒྱེ་
བ་གཞན་དུ་སྒྱེས་ནས་སྤྲིག་པ་ལ་ཉེས་དམིགས་རང་དུ་ཡེ་མ་མཐོང་བའི་དུས་ན་བྱ་རྒྱ་སྤྲིག་པ་ལས་
མེད་པ་ཅི་ཡང་བྱས་ཏེ་མཚམས་མེད་པ་དང་ཆ་བའི་ལྟང་བའི་དངོས་གཞིའི་ལས་དེ་དག་མེད་པ་
ཡིན། དེ་ཡོད་ན་འདིར་མི་སྒྱེ་བ་ཡིན། གཞན་ཐམས་ཅད་དངོས་དང་བསྐྱེད་དུ་བཅས་པ་ཡོད། དཔྱལ་
བ་ལ་སོགས་པ་མི་ཁོམ་པའི་གནས་ནམས་སུ་སྒྱེ་བའི་རྒྱ་ལ་བལྟས་ན། ཕྱག་པོའི་བང་མཛོད་ལ་བྱ་བ་
བཞིན་དུ། རེ་རེ་བཞིན་ཡང་དེ་གཅིག་ཕུ་བསགས་པ་འདྲ་བའོ་སྟོལ་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པས། དེ་མ་
སྤངས་ན་ངེས་པར་དེ་དག་ཏུ་སྒྱེ་བར་འགྱུར་བས། སྟོབས་ནམ་པ་བཞིའི་སྟོན་པ་འདག་ངེས་སུ་སྦྱོང་།
དེ་ཡང་ཆོན་ཅིག་གི་སྟམ་པ་ལ། ང་རྒྱས་ནས་ལོང་མེད་སྟམ་པ་བྱེད་དེ། མིགས་ཀྱིས་མ་སོང་བའི་གོང་
དུ་སྒྲགས་བག་ཙམ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་བ་གཅིག་གི་ནང་དུ་ལ་འདར་བཏུབ་པ་ཡིན་གསུང་།

དེ་བས་ན་ད་རེས་སྦྱོང་དགོས་པས། རང་ཅག་གི་རྒྱུད་ལ་མི་ཁོམ་པ་དང་ངན་སོང་དུ་སྒྱེས་ནས་
སྟུག་བསྟུལ་སྦྱོང་ངེས་པའི་ལས་དང་། དེ་དག་ཏུ་སྒྱེ་བའི་རྒྱ་མཚམས་མེད་པ་ལ་སོགས་པ། བྱེད་ངེས་
པའི་ལས་ཡོད་པ་ནམས་སྤྱར་དུ་སྟོབས་བཞིས་ཟད་པར་བྱེད་དགོས་གསུང་། གཉེན་པོ་ཀྱན་ཏུ་སྦྱོང་
པའི་སྟོབས་ནི། དགེ་བ་གང་བྱེད་ཀྱང་རང་གིས་སྤྲིག་བྱས་པ་ཡིད་ལ་གང་བཅགས་པ་དེ་ཉིད་ཟད་
པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དམིགས་ལ་བྱ། དེ་ཡང་བསྐྱབ་བཏུས་ནས་དུག་ཙམ་གསུངས་ཀྱང་། གང་བྱས་པའི་
གཉེན་པོར་སྟོས་སུ་འབད་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན་ནད་ཀྱི་གཉེན་པོར་སྟུན་བསྟེན་དགོས་བྱ་བའི་སྦྱི་དེ་

ཅམ་གྱིས་མི་འོང་། བད་གང་ལ་གང་འགྲོ་བའི་གཉེན་པོ་བསྟེན་དགོས་པ་བཞིན་དུ་སྡིག་སྦྱོང་བ་
ཡང་། ས་གང་ལ་བྱབ་པ་དེ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་ལྡང་དགོས་པ་ཡིན་གསུང་། སྡིག་པ་སྦྱོང་བར་བྱེད་
པའི་རྟེན་ནི། པོ་ཉོ་བའི་ཞལ་ནས། རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་དབྱིབས་དེ་ཉིད་རང་ལ་བརྟེན་ནས། དགེ་སློང་
ཡིན་ན་དགེ་སློང་དགེ་ཚུལ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་བསྐྱད་ནས་སྦྱོང་དགོས་པ་ཡིན་གསུང་།

དེ་ཡང་དགེ་བཤེས་སྟོན་པའི་ཞལ་ནས། སོ་སོ་ཐར་པ་ལ་བསྐྱར་བྱ་བ་མེད། བསྐྱར་ན་བྱབ་པ་
ལ་སས་གཞོན་པ་ཡིན། འོ་ན་ཅི་ལྟར་བྱེད་ན། ཕྱིན་ཆད་སྒོག་པ་ཆེ་ཤོས་ཆུང་ཤོས་འདྲ་མི་ཟེར་བར་
འཕྲོ་ཐད་ཀྱིས་བཅད་ནས། སྐྱ་མ་བས་ཀྱང་དག་པར་བསྐྱང་དགོས་པ་ཡིན་གསུང་། སློབ་དཔོན་
ཐོགས་མེད་ཀྱིས་གོས་དཀར་པོར་ཁྲེལ་གྱིས་བཏང་སྟེ། དགེ་བསྟེན་གྱི་ཆ་ལུགས་སུ་བྱས་ནས་དགེ་
བསྟེན་གྱི་སྟོན་པ་སྤངས། དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་སྦྱོང་དགོས་པ་ཡིན་གསུང་། དགེ་
བཤེས་ཡ་གང་པས་སྤྱན་སྔ་ལ། དགེ་སློང་ཙུང་ལུང་ནས་སྟོབས་བཞིས་སྦྱོང་བའི་དུས་ན། གལ་སོར་
བསྐྱད་དུ་རུང་ངམ་མི་རུང་ཞུས་པས། རོ་བོ་སྟོན་པ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་ཐ་མལ་པ་རྣམས་དང་འདྲེར་མི་རུང་།
མཆོམས་ཐད་ཀྱིས་བཅད་ནས་སྦྱོང་དགོས་པ་ཡིན། དཔེར་ན་རྒྱུ་པ་མི་གཅིང་བས་གོས་པ་དེ་མ་
བཀྱས་ཀྱི་བར་དུ་སྟོན་བཟང་པོའི་སྟེང་དུ་བསྐྱད་དུ་མི་བཏུབ་པ་དང་འདྲ་གསུང་སྟེ།

སྡིག་པ་དག་པའི་མཆོན་མ་རྣམས་ཐུང་ན་ནི། པོ་ཉོ་བའི་ཞལ་ནས། རང་གི་ཕྱོགས་ནས་དེ་
སོར་ཆུད་པ་ཡིན་པས་སྤར་གྱི་མ་ཉམས་པ་དང་འདྲ་ལ། གཞན་གྱི་ཕྱོགས་ནས་བཅས་པ་རི་བཞིན་
ཡིན་པས་བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་དང་འདྲ་བར་བྱ་སྟེ། ད་རུང་དགེ་སློང་དང་དགེ་ཚུལ་གྱི་བར་དུ་སྦྱོང་
དགོས་གསུང་། སྤྱན་སྔ་བའི་ཞལ་ནས། རང་གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་རང་དུ་
སོང་བ་ཡིན་པས་ཐ་མལ་བ་རྣམས་དང་འདྲེར་རུང་གསུང་བ་ལ། ཡ་གང་པའི་ཞལ་ནས། དགེ་སློང་
རྒྱུ་སིང་ཉའི་གཏམ་རྒྱུད་བཞིན་དུ་བྱས་ན། དགེ་བཤེས་སྤྱན་སྔས་གསུངས་པ་བཞིན་བཏུབ་བམ་
སྟོན་པར་གདའ་གསུང་། འོ་ན་སྡིག་པ་དག་པའི་མཆོན་མ་ཅི་ལྟ་བུ་ཡིན་སྟོན་ན། སྤྱལ་བྱེད་ཀྱིས་ཞུས་
པའི་མདོ་ནས། མི་གཅིང་བ་སྤྱུག་པ་དང་། ཞུས་བྱེད་པ་དང་། རོ་དང་འོ་མ་འཕྱང་བ་ལ་སོགས་པ་
གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་གསུང་། དགེ་བཤེས་སྟོན་པའི་ཞལ་ནས། སྡིག་པ་དག་པའི་མཆོན་མ་ཐུང་
ནས། ད་རུང་མ་དག་གམ་སྟོན་ནས་འགྱོད་པ་སྟེས་ནས་སྦྱོང་ཆུལ་སྟོན་ན། གཉེན་པོ་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཤོས་

པ་ཡིན་པས། སྤྲིག་པ་སྒྲུབ་པས་ཀྱང་ཆེ་བ་ཞིག་འོང་བ་ཡིན་གསུང་། དེ་བས་ན་ཆོས་བྱ་བ་ལྟ་
འབྱུགས་ཀྱི་མཆོམས་སུ་སྦྱེལ་བ་ཡིན། སྤྲིག་སྦྱངས་པས་མི་འདག་ན། སྤྱོད་བ་རང་ཅི་ཆ་བྱ་བར་འགོ་
བ་ཡིན་ཏེ། སྤྲིག་འོང་བར་ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས། འདག་པར་ཡང་གསུངས་པ་ཡིན་
པས། དག་པའི་མཆོན་མ་བྱུང་ནས་དག་པ་རང་དུ་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན།

དེ་ནས་གཉེན་པོ་བསྟེན་པ་ཡང་སྤྲིག་པ་སྦྱོང་བའི་ཆེད་དུ་མི་བྱ་བར། བསོད་ནམས་བསག་
པའི་ཆེད་དུ་བྱ་གསུང་། སྦྱིར་སྤྲིག་པ་བྱས་པ་ལ་འཁྱོད་ནས་ཡང་དང་ཡང་དུ་བཤགས་པ་བྱེད་ལ།
ཕྱིན་ཆད་སྤྲིག་པ་སྟོག་ལ་བབ་ཀྱང་མི་བྱེད་པར་བསྐྱམས་ནས། ལྷ་དགོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་
ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པས་སྦྱབས་སུ་ལེགས་པར་གསོལ་ནས། བྱམས་པ་དང་སྦྱིང་རྗེའི་ཆོན་གྱིས་
སྤུལ་ནས། བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དེ་རྟེན་གྱི་སྟོབས་བརྟན་པར་བྱས་ནས། དེས་འཕངས་པའི་དགེ་
བའི་ལས་ཐམས་ཅད་ལ་ཞུགས་པས། ཆ་བའི་ལྷུང་བ་བཞི་ཀ་བྱུང་ཡང་ཟད་པར་བྱ་བ་ལ་ཆེགས་མེད་
གསུང་།

རྩོམ་འཁུན་སྤྱི་ལོ་ལྟར། ཆ་ལྷུང་དང་མཆོམས་མེད་གཉིས་དཔྱུལ་བར་སྦྱེ་བ་ལ་བྱུང་མེད། སྦྱོང་ན་
མཆོམས་མེད་དཀའ་གསུང་སྐད་དེ། དེ་ཡང་སྟོབས་བཞིས་འདག་གསུང་། དད་པའི་ཆ་བ་བརྟན་པོ་
དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཉིས་མེད་ན་ཟད་པར་བྱ་བའི་ཐབས་མེད་གསུངས་པ་ལ་ཡ་གད་པའི་
ཞལ་ནས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བརྟན་པོ་མེད་ཀྱང་། སྤྲིག་པ་ལ་འཁྱོད་ཅིང་བཤགས་ཏེ། ཕྱིན་ཆད་
བསྐྱམས་ནས་གཉེན་པོ་བསྟེན་པས། མཆོམས་མེད་པའི་ལས་བྱས་ཀྱང་འབྱང་བའི་གཏམ་རྒྱུད་ཐེག་
པ་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷུང་ལས་གསུངས་ཏེ། དམ་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་ནས། བདེ་བྱེད་ཀྱིས་མ་བསད་པས་
འཁྱོད་ནས། རབ་ཏུ་བྱུང་སྟེ་བཙོན་འགྲུས་དག་པོ་བྱས་པས། གཞན་དག་ངོ་མཚར་སྦྱེས་ནས། ལེགས་
སོ་བྱས་པས་ཁོ་ན་རེ་དང་ཁྱེད་མི་འདྲ། ངས་མ་བསད་པས་འདི་ལྟར་བྱེད་དགོས་ཟེར་ནས། བཙོན་
ལྡན་འདས་ལ་གསོལ་པས། དེ་ལ་སྟོན་པ་མེད་པས་ཕྱིར་བསྟོལ་ཅིག་གསུངས་ནས་ཕྱིར་བསྟོལ་བ་
དང་། དེའི་རྟོག་པ་ལ། ད་ང་གྲོང་ཡུལ་དུ་སོང་ནས་སྤྲིག་པ་བྱ་བར་མི་རིགས་པས། ངས་གནས་གཅིག་
བཟུང་ལ་སྟོ་བྱར་དུ་འོངས་པ་རྣམས་ལ་མགོན་བྱ་སྟུམ་ནས། དེ་ལྟར་བྱས་པས་མཁན་བྱ་ཡང་མང་དུ་
ཡོད་ལ། མཁན་བྱ་དག་བཙོན་པ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་པ་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་སྟོན་སྤྲིག་པ་སྦྱངས་ནས་ལན་

གཅིག་ན་བའི་ཆོགས་གསོག་ཏུ། དགེ་འདུན་ལ་བསོ་ཁང་གི་བསྟེན་བཀུར་བྱས་པ་ལ། དེས་ཀྱང་མ་
བསྟོག་པར་ཤི་ནས། དེ་ཞིག་ལས་མི་སྤྱོད་བཅའ་དུ་མཐར་མེད་དུ་སྦྱེས་པ་དང་། བག་ཆགས་ཀྱིས་བསོ་
ཁང་གི་སྤང་བ་བྱུང་ནས། བསོ་ཁང་ཆ་བྱས་པས་དཔྱལ་དཔོན་ན་རེ། བསོ་ཁང་བྱ་བ་འདྲིར་འོང་ངམ་
ཟེར་ནས། མགོར་ཐོ་བ་བརྒྱབ་པས་ཆེ་འཕྲོས་ནས། ལྟར་སྦྱེས་པ་ལ་རང་གི་མཁན་བྱ་དགྲ་བཅོམ་པ་
དེས་ཆོས་སྟོན་གསོལ་བའི་དུས་ན། དགའ་བ་དང་མི་དགའ་བའི་མཆན་མ་གཉིས་སུ་བྱུང་ནས་དེས་
པ་ལས་བྱུང་བའི་གདམ་རྒྱུད་གསུང་། དེ་ལྟར་སྤྲིག་སྦྱོང་བའི་དུས་ན་གཞན་དང་མི་བསྟེན་པ་ནི་སྦྱོན་
སྤྲས་གསུངས་པས་སོ། །

ལྟ་དེས་སྟོབས་བཞིའི་བཤད་པའི་གོ་རིམས་གསུངས་ནས། ད་ནི་ལག་ཏུ་ལེན་པའི་རིམ་པ་སྟོན་
པ་ནི།

སྟོབས་བཞིའི་ལག་ལེན་གོ་རིམས་ཉིད་ནི། །

དང་པོར་སུན་འབྲིན་དེ་ནས་སོར་རྩད། །

དེ་ནས་རྟེན་ཏེ་དེ་ནས་གཉེན་སོ། །

དེ་ལས་གཞན་པ་བཤད་པའི་གོ་རིམས། །

ཞེས་གསུངས་སོ། དེ་ཡང་བསྐྱབ་པ་ཀུན་ལས་བརྟུས་པའི་སྟོབས་བཞིའི་སྐབས་སུ། ཆོས་བཞི་
བསྟེན་པའི་མདོ་ནས་གསུངས་པ་དེ་བཤད་པའི་གོ་རིམས་ཡིན། ཉམས་སུ་ལེན་པའི་གོ་རིམས་ལ།
དང་པོ་སུན་འབྲིན་པའི་སྟོབས་འོང་བ་ཡིན་དོལ་པ་གསུངས། དང་པོ་སྤྲིག་པ་ལ་སྦྱོན་དུ་མཐོང་སྟེ་
འགྲོད་པ་མེད་པར་བཤགས་པ་བྱེད་པ་མི་འོང་བས་འདྲི་ཉམས་ལ་ཡང་འཐད་གསུང་། དེ་ཡང་སུན་
རི་ལྟར་འབྲིན་པ་ནི། དགེ་བཤེས་སྟོན་པའི་ཞལ་ནས། བྱིམ་བུ་འདྲིའི་སྟོང་རྩ་བ་འདྲིའི་ནང་དུ་
སྤྲིད་དང་མི་སྤྲིད་དེ་བརྒྱལ་ཅིག་སྟོམ་པ་རིན་ཆེན་སྤྲ་མ་ལྟ་བུ་ལ་པམ་པ་དང་པོ་བྱུང་བར་གྱུར་ན།
དང་པོ་རྩ་སྦྱོང་གི་མཆོམས་ནང་འདྲིར། ད་ནི་ཉམས་པའོ་བྱས་ནས་སྟོག་པ་ཡིན། དེ་ནས་པོད་མདོ་
དང་བྲག་རྒྱབ་དང་། རྒྱལ་ལྷ་ཁང་ནམས་སུ་རིམ་གྱིས་སྟོག་དགོས་པ་ཡིན། དེ་མ་ཁུས་ན་དགེ་སྟོང་
བཞི་སྟེ་ཡན་ཆད་ཅིག་ལ་མཐོལ་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ཡང་མ་ཁུས་ན་རང་གི་སྤྲ་མའི་སྦྱོན་སྤྲས་མཐོལ་

དགོས་པ་ཡིན་གསུང་སྐད།

དེ་ལྟར་བྱས་ནས་རང་གཞིང་ཁིང་འགྲོད་པར་སྐྱར་པས། དེས་རང་གི་སྒྲིག་པ་མང་པོ་ཅིག་
འཛད་པ་ཡིན་ཏེ། ལུག་འབྲིན་པའི་སྟོབས་ཡིན། དེས་ན་སྒྲོག་པ་ཆེ་མོས་ཆུང་མོས་འདྲ་མི་ཟེར་བར་
སྐར་བས་ཀྱང་དམ་པར་བསྐྱང་དགོས་པ་ཡིན། ཕྱིན་ཆད་སྟོམ་པ་འདི་མེད་པར་བཤགས་པ་བྱེད་པ་
འདི་བརྟུན་ཡིན་པས་མི་འདག། ཕྱིན་ཆད་བསྐྱམས་ན་སྒྲིག་པ་དེའི་སྐྱོར་དང་བཅས་པ་འདག་པར་
སའི་སྟིང་པོའི་མདོ་ནས་གསུངས་པ་དེ་ཡིན། འདུལ་བ་ནས་མཐོང་སྟོམ་འདྲི་བའི་དོན་ཡང་དེ་ཡིན་
པས། ཕྱིན་ཆད་སྟོམ་པ་གལ་ཆེ། དེ་ཡང་རྩམ་ཆེ་ཆེ་ནས་སྟོམ་དགོས་གསུང་། དེ་ནས་དཀོན་མཆོག་
གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་སྟོན་ནས་སྐྱབས་སུ་སོང་སྟེ། སེམས་ཅན་མ་བཟོད་ནས་བྱང་ཆུབ་
ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་རྟེན་གྱི་སྟོབས་ཡིན། དེ་ནས་གཉེན་པོའི་སྟོབས་ལ། བསྐྱབ་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་
པ་ཀུན་ནས། མདོ་སྟེ་ཟབ་མོ་ལ་རིམ་གྱོ་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་གངས་དྲག་ཏུ་བསྐྱས་པ་ཡང་གསུངས་
ཏེ། མདོར་ན་དགེ་བའི་ལས་ཐམས་ཅད་ཡིན་པས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་འཕངས་ཏེ་དཀར་པོའི་
ཕྱོགས་མཐའ་དག་ལ་འབད་པར་བྱ་གསུང་།

དེ་དག་ཀྱང་ཅར་གྱིས་བཅར་ནས་ལག་ཏུ་ལེན་ན། དང་པོ་དགེ་བ་གང་བྱེད་གྱི་ཚེན་དུ། རང་གིས་སྒར་སྤྲིག་པ་བྱས་པ་ནམས་ལ་རེ་མ་ལེགས་པ་བྱས་སྟམ་དུ། དུག་འཐུངས་པ་ལྟ་བུའི་འཁྱོད་པ་མང་དུ་བྱ། དེ་ནས་ད་ནི་སྒོག་ལ་བབ་ཀྱང་སྤྲིག་པ་མི་བྱ་སྟམ་དུ་སྟོམ་པའི་བསམ་པ་བྱ། དེ་ནས་སྐྱབས་འགོ་སེམས་བསྐྱེད་ཅིག་བྱས་ནས། དེས་འཕངས་པའི་དགེ་བ་གང་བྱེད་ཀྱང་གཉེན་པོ་ཀུན་ཏུ་སྦྱོད་པའི་སྟོབས་སུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། ང་ཡི་གདམ་ངག་རྟ་རི་བ་ཅིག་དེ་རིང་ཤོར་ཏེ་སོང་ཞེས་ཀྱུ་རེ་ཡང་གསུང་།

ཕྱི་དེ་ཡང་སྤྲིག་ཅན་རྣམས་ནི་བདེ་སྲིད་ཆེ་བ་བཞིན་དུ་འདུག། ཁོས་བྱེད་པ་རྣམས་དེ་ལས་
བརྒྱུག་པ་བཞིན་དུ་འདུག་པས་ཁ་ཅིག་སྤྲུམ་ན། ཁོས་རང་མི་བདེན་ནམ་སྤྲུམ་ནས་བྱམ་སྟེ་ལོག་ལྟ་
སྲིད་ཅེན་ཆེ་བས་ན་བྱམ་པ་སྤང་བར་སྟོན་པ་ནི།

སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་མར་འགྲིབ་དུས་ན། །

ནག་པོའི་ཕྱོགས་ལ་དགའ་བ་མཐུ་ཆེ།
དཀར་པོའི་ཕྱོགས་ལ་དགའ་བ་མཐུ་ཉམས།
དེ་ཕྱིར་ཆོས་མིན་ཞུགས་པ་ནམས་ལ།
ཕན་ལོགས་མང་ཞིང་ཆེ་རིང་གཞོད་མེད།
ཆོས་ལ་ཞུགས་པ་དེ་ལས་སྒྲིག་པ།
རང་བཞིན་ཡིན་པས་ཆོས་ཞུགས་མ་ཞུ།
དགེ་བཤེས་སྟོན་པས་ངེད་ལ་དེ་གསུང།
དེ་ལྟ་བུས་ན་གཉེན་པོར་དེ་བསམ།

ཞེས་གསུངས་སོ། སྤྱིར་སངས་རྒྱུ་གྱི་བསྟན་པ་མར་འགྲིབ་ལ་བབ་པའི་དུས་སུ། ཆོས་ཉམས་པ་ཐམས་ཅད་ཡི་དྲགས་སུ་སྒྲེས་པས། ནག་པོའི་ཕྱོགས་ལ་དགའ་བའི་བདུད་ལ་སོགས་པ་ནམས་ནི་མཐུ་ཆེར་སོང་། དཀར་པོའི་ཕྱོགས་ལ་དགའ་བའི་ཆོས་སྐྱོང་ལ་སོགས་པ་ནམས་ནི། ཞིང་ཁམས་ཆོས་དར་བ་ནམས་སུ་སོང་བས་མཐུ་ཉམས་པ་བཞིན་དུ་སོང་ནས། གང་ན་ཆོས་མ་ཡིན་པ་བྱེད་པ་ནམས་ལ་ཕན་འདོགས་པ་ཡང་མང་ཆེ་ཡང་རིང་། མི་དང་མི་མ་ཡིན་གྱིས་གཞོད་པ་ཡང་མེད་ལ། ཆོས་ལ་ཞུགས་པ་ནམས་ལ་དེ་ལས་སྒྲིག་ནས་འོང་བ་དེ་རང་བཞིན་ནམ་ལུགས་ཡིན་པས། དེ་ལ་ཆོས་བྱེད་པ་ནམས་མ་ཞུ་པར། མི་འདོད་པ་ཅི་བྱུང་ཡང་ལས་ངན་གྱི་འབྲས་བུར་བསམ། བདེ་བ་དམ་དུ་མ་ཅི་བྱུང་ཡང་། སྒྲ་མ་དང་སངས་རྒྱུ་གྱི་བྱིན་རྒྱལ་སུ་བསམས་ལ། སྤྱིག་པ་སྤོང་ཞིང་དགེ་བ་བསྐྱབ་པ་ལ་བཙོན་འགྲུས་སྦྱིད་མ་ལུག་པར་བརྩམ་པར་བྱའོ། ཞེས་དགེ་བཤེས་སྟོན་པས་ངེད་ལ་ཞུ་ཆེམས་སུ་དེ་སྐད་གསུངས་པས། རང་ཅག་ཀྱང་སྦྱབ་པ་བྱེད་པའི་དུས་ན། ཞུ་པའི་ལོག་ལྟ་སྤྱིས་ན་གཉེན་པོ་དེ་བསམ་གསུང་།

ཕྱི་ཡང་རང་བྱུང་གི་བསོད་ནམས་རྒྱུང་བས། ཞུ་པ་སྤང་བར་སྟོན་པ་ནི།
དཔེན་ཆ་ཁ་ཐོར་བཞུགས་པའི་ཆེན།
བསོད་ནམས་ཆེ་དང་རྒྱུང་གི་བྱེད་པར།

ཟང་ཟང་མང་དང་ཉུང་བས་མ་ཡིན། །
 རང་རྒྱད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་ཤེས་པ། །
 སྤྱི་དང་མི་སྤྱི་དེ་གཉིས་བྱད་ཡིན། །
 རྒྱ་མས་བསྟན་བཞིན་རྒྱད་ལ་བརྟུབ་ན། །
 བསོད་ནམས་དཔག་མེད་རྒྱ་ལས་བྱུང་བས། །
 དཀའ་བས་འཆོ་ཡང་བསོད་ནམས་བྱད་འཕགས། །
 ཟང་ཟང་འཕེལ་ཡང་དེ་ལྟར་མིན་ན། །
 བསོད་ནམས་དག་ལས་ཉམས་པར་ཤེས་བྱ། །
 དེ་གཉིས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སློན་ན། །
 རང་ལ་མ་བརྟུབ་རྟགས་སུ་ཤེས་གྱིས། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་དབེན་ཆ་ཁྲ་པོ་ན་བཞུགས་པའི་དུས་ན། ཡ་གང་པ་ཉིད་ཀྱིས་མཆོད་
 ཉེན་གྱི་ཞབས་སྒྲོམ་བྱས་ནས། བོ་ཁ་ན་བཞུགས་པའི་དུས་ན། དགེ་བཤེས་དེའི་ཞལ་ནས་འདི་གསུང་
 སྟེ། ད་ལྟ་ཟང་ཟིང་མང་ན་བསོད་ནམས་ཆེ་ཟེ། དེ་མེད་ན་བསོད་ནམས་ཆུང་ཟེར་དེ། བསོད་ནམས་
 ཆེ་ཆུང་གི་ཁྱད་ཟང་ཟིང་མང་ཉུང་མ་ཡིན། རང་གི་རྒྱད་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་སློལ་ཤེས་པ་སྟེ་ན་
 བསོད་ནམས་ཆེ་བ་ཡིན། དེ་མི་སྟེ་ན་ཆུང་བ་ཡིན་པས། དང་པོ་སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་བློན་པ་ནས་
 བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ། ལྷ་མས་ཇི་སྐད་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་རྒྱད་ལ་ལམ་ལམ་སྟེར་བཅུ་བ་ན།
 དེ་བསོད་ནམས་དཔག་དུ་མེད་པའི་རྒྱ་ལས་བྱང་བ་ཡིན་པས། འཆོ་བ་དཀའ་ལྟེ་ནང་ཟན་ནང་
 འཆོ་ལ་རུབ་ཟན་རུབ་འཆོ་ལ་བ་ཡིན་ཀྱང་། ཟང་ཟིང་ཆེ་བ་ནམས་ལས་བསོད་ནམས་ཁྱད་པར་དུ་
 འཕགས་ཤིང་ཆེ་བ་ཡིན་དེ། ཟང་ཟིང་དེ་སྤྲ་མའི་སྦྱིན་པ་བག་ཙམ་བཏང་བའི་འབྲས་བུ་ཡིན། དེ་
 ཡོད་པས་སྦྱིན་པ་བག་རེ་བཏང་དུ་ཡོད་དེ། སྦྱིན་པ་སྟོང་གསུམ་བཀའ་ནས་རྒྱན་མ་ཆད་པར་གཏོང་
 བ་ལས། དངོས་པོ་དང་མཐུན་པའི་སྟོང་ར་ཅིག་སྟེས་ན་དེ་དགའ་བ་ཡིན་གསུང་།

དེས་ན་དད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྒྱུད་ལ་སླེ་ར་མི་བདུབ་པར། བསྟེན་བཀུར་དང་ཟང་ཟིང་།

འཕེལ་ན། དེ་བསོད་ནམས་ཉམས་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། སྤར་གྱི་བསོད་ནམས་ནི་འབྲས་བུ་ཕྱུང་ནས་
ཟད། ཕྱིས་མི་སོག་པས་སྦྱིད་སྟོན་དུ་བརྟག་ནས་སྟུག་རྩེས་སུ་འབྲང་བ་ཡིན། དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ལ་རང་
གི་ཆོས་བསམ་དུ་བརྟབ་པ་བས། ཟང་ཟིང་འཕེལ་བ་ལ་སྟོན་ན། རང་ལ་ཆོས་མ་བརྟབ་སྟེ། སྟགས་
རུལ་བའི་རྟགས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་གསུང་། དེ་བས་ན་འདོད་པ་ཚུང་བ། ཆོག་ཤེས་པ། གསོ་སྤྱོད་བ་དག་
སྤྱོད་བ་གལ་ཆེ་བས། དགེ་སྦྱོང་བྱེད་པའི་དུས་ན་ཡང་པ་གྱའི་སྟེང་དུ་བཞག་ནས། ལས་གྱི་སྟོབ་དཔོན་
གྱིས་དང་པོར་གནས་ནམས་བརྗོད་ཅིང་དབང་མེད་དུ་ཁས་ལེན་དུ་བརྟག་ནས་རང་གིས་ཀྱང་ཁས་
ལངས་པ་ཡིན་པས་འདོད་པས་ཡིད་མ་འཕྲོགས་པར་བྱའོ་གསུང་།

༥ ད་ནི་སྤྱབ་པ་བྱེད་པའི་ཆེ་ཡོན་ཏན་རྒྱུད་ལ་མ་སྦྱེས་ན། བྱམ་པ་དང་ཐེ་ཆོམ་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་
དོགས་ཡོད་པས་དེ་སྤང་བར་སྟོན་པ་ནི།

དམ་པའི་ཆོས་གྱིས་མི་སྦྱུའི་མཆོན་ལ།

གསང་སྟགས་མ་སྦྱ་སོགས་མཛོན་སྤྱོད་མཛོང་བ།

རྒྱུར་བྱས་ཆོས་རྣམས་ཀྱན་ལ་བསྦྱེ་བས།

ཐེ་ཆོམ་མེད་པར་སྤྱབ་པ་གཙོར་བྱ།

མི་སྦྱུའི་མཆོན་མ་འབྲལ་ལ་མཛོང་འགྱུར།

ཞེས་གསུངས་སོ། དེ་ཡང་བསྟན་པ་མ་འབྱིབ་གྱི་དུས་སུ་སོང་བས། ཆོན་ཅིག་གི་སྤྱབ་པ་དང་
དཔེ་མེད་དུ་བྱས་ཀྱང་ཡོན་ཏན་མ་བྱུང་བས་བྱམ་ནས་སྟོག་ཉེན་ཡང་ཆེ་ལ། གདམ་ངག་ལ་ཐེ་ཆོམ་
སྦྱེ་བའི་དོགས་ཡོད་པས། དེའི་གཉེན་པོར་དམ་པའི་ཆོས་གྱིས་མི་སྦྱུ་བར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེའི་རྟགས་
དང་མཆོན་མ་ཡང་ཆེ་འདི་རང་ལ་ཡིད་ཆེས་རྒྱ་མཆོན་ཅོམ་མེད་པར་བསྐྱས་པ་མག་སྟག་རེ་བྱས་
པས་ཀྱང་། མཛོད་སོས་པ་དང་སེར་བསྐྱོག་པ་དང་། ཉན་པ་འཆི་ཁ་མ་ལ་ཆོགས་གསོག་དང་། སྤྱབས་
འགྲོ་རེ་རེ་བྱས་པས་སངས་གྱིས་སོང་བ་ལ་སོགས་པ་སོ་སོ་རེ་རེ་ལ་ངས་ཤེས་སམ་ཉམས་ཚུངས་དུ་མ་རེ་
མེད་པ་ནི་ཡི་མེད་པས། དེས་ཡིད་ཆེས་པའི་རྒྱ་བྱས་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དེས་མགོ་བསྐྱེས་ནས་
མཆོན་ལ། ཆོས་བྱས་པ་ལ་པན་ཡོན་ཡོད་པ་ལ་ཐེ་ཆོམ་མེད་པར་འོང་དེས་སྟོན་དུ་ཡིད་ཆེས་པར་

བྱས་ལ་སྐྱབ་པ་གཙོ་བོར་བྱ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཆོས་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་མི་སྐྱ་བའི་མཆན་མ་འབྲལ་ལ་
མཐོང་བར་འགྱུར་གསུང་།

ཕྱ ད་ནི་གནས་ལ་སོགས་པ་ལ་བག་མེད་པར་བྱས་ན། གཞོད་པར་འགྱུར་བས་དེ་སྤོང་བར་
སྟོན་པ་ནི།

ཐམས་ཅད་ཟ་ཞིང་ཐམས་ཅད་འཐུང་བའི། །
གདེང་ཐོབ་སེང་གེ་ལྟ་བུ་དག་ལ། །
གནས་སོགས་གང་དུའང་བཀག་པ་ཡོད་མིན། །
དེ་ལས་གཞན་པའི་སྒོ་མ་བྱ་ཆུང་བས། །
གནས་སོགས་དག་ལ་བདམ་པར་བྱ་སྟེ། །
མི་མིན་གདུག་པ་ལ་སོགས་གནས་པའི། །
ས་སྒྲིགས་དག་ཏུ་གནས་པར་མི་བྱ། །
ཡུལ་གཅིག་མི་བསྐྱད་གནས་གཅིག་མི་བཟུང་། །
གྲོགས་དང་སྤྱིན་བདག་ཡུན་རིང་ཆད་མིན། །
འབྲལ་ཆོད་བཟུང་བས་དེ་དག་ཀྱན་བྱ། །
མལ་བཅའ་འདོད་ལ་ཐག་རིང་བྱག་དོའང་། །
ཙོག་འདུག་མོ་ནི་པ་ཐོང་སྟེང་དུའང་། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་གཙང་ཚོག་མེད་པར་ཐམས་ཅད་ཟ་ཞིང་འཐུང་བ་ལུས་སེམས་ཀྱི་
རྣམ་པ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་ནི། དཔེར་ན་གཅན་གཟན་གྱི་རྒྱལ་པོ་སེང་གེ་དེ། ཐམས་ཅད་པར་ལ་
སྒྲག་པར་བྱེད་ལ། རང་ལ་ཆུར་ཅིས་ཀྱང་མི་ཆུགས་པ་ལྟར་བརྟན་པ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་ནམ་པ་ལྷ་
ཡིན་གསུང་། གསང་སྔགས་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་ཆད་དུ་སྒྱུ་ལ་པ་དང་། བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་བརྟན་པོ་ཡོད་པ་
དང་། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་པ་དང་། བྱམས་པ་དང་སྟིང་རྩེ་དང་བྱང་ཆུབ་
ཀྱི་སེམས་ཡོད་པ་དང་། སྤྲ་མ་ལ་གུས་པ་རྣལ་མ་ཡོད་པའི་གང་ཟག་ལྷ་པོ་དེ་ལ་ཅིས་ཀྱང་མི་ཆུགས་

པས་གནས་ལ་སོགས་པ་གང་ཡང་བཀག་པ་མེད་གསུང་།

དེ་ལ་གསང་སྔགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཆད་དུ་སྐྱེལ་བ་ནི་སྤྱན་ལྷ་ལྷ་བྱ་སྟེ། ལན་གཅིག་སེར་བ་ཆེན་པོ་
ཅིག་བྱང་ནས། དེ་ཅི་ལས་བྱང་བྱ་པ་བནས་བརྟགས་པས། སྐྱེལ་ཆེན་པོ་མཐུག་མ་ཕྱིར་རྒྱ་མཚོར་
ལུས། །མགོ་བོ་རི་རབ་ཀྱི་ཁ་ན་སླེབ་པ་ཅིག་གི་ཁ་ནས་གཏོང་བ་འདུག་པ་ལ། རྩ་པར་བྱས་པས་རྒྱ་
མཚོའི་ནང་དུ་ཐག་ཏུ་དམར་ཉོག་གིས་སོང་བ་ལྷ་བྱ་དང་། ཡང་ན་ལ་འཁྱོར་བ་ཤེས་རབ་དོན་རྩེ་ལ། ལྷ་
སྤྱན་མོ་ཅིག་བར་ཆད་ལ་བྱང་བས། ཇོ་ཚུ་མདུ་རོ་ཁ་རྩ་པར་བྱས་པས་བྲོས་ནས་སོང་བས། ཕྱིར་
རྒྱ་མཚོའི་འགམ་ནས་ཕྱི་མིག་ཅིག་བལྟས་ནས། ཡང་ཕྱིར་རྒྱ་མཚོ་དང་ཡང་བརྒྱལ་ནས་བྲོས་པ་ལྷ་
བུའོ། །དེ་ནས་ལྷའི་སྐྱེལ་བ་སྦྱེད་རིམ་བརྟན་པོ་ཡོད་ན་མི་ཚུགས་ཏེ། དགེ་བཤེས་རིན་པོ་ཆེ་ལྷ་བྱ་
དང་། ལོ་རྒྱུ་བ་རིན་ཆེན་བཟང་པོས་རྟ་མགིན་གྱི་རྟ་སྐྱད་བཏོན་པས་འདྲེ་ཁྲད་པ་ན་ནས་བྲོས་པ་ལྷ་
བུའོ། །དེ་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་བརྟན་པོ་ཡོད་ན་མི་ཚུགས་ཏེ། གང་འདིར་རྒྱ་བ་དང་ནི་
མི་རྒྱུ་བ། །སྐྱེམ་ནམ་མཁའི་ངོ་བོར་ཡོངས་རྟོགས་ན། །དོན་དམ་སྤང་བའི་མཆོག་ནི་དེ་ཡིན་ཏེ། །སྤང་
བའི་ཆོག་གཞན་དག་འདིར་ཅི་དགོས། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་ཡིན་པས། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་
པ་ཉིད་ལ་སྒྲགས་མི་རྟེན་དེ། རྣལ་འཁྱོར་པ་ཅིག་གིས་བྲག་སྒྲག་འདྲེ་ཅན་ཅིག་ཏུ་བྱལ་མོ་ཉལ་བས།
དེ་ན་ཡོད་པའི་འདྲེ་མོ་དེ་བྱང་ནས། མོ་རང་གིས་མ་ཚུགས་པས། ཕྱིར་ལོག་ནས་སོང་སྟེ་འདྲེ་ལྷ་བོ་
མང་པོ་བསྐྱོག་ནས་བྱང་སྟེ། སྟོན་དུ་དོ་ཆར་ཅིག་བྱས་ནས་ནང་དུ་བྱང་བ་དང་། རྣལ་འཁྱོར་པས་སྟོང་
པ་ཉིད་བསྐྱོམ་པས། འདྲེ་གཞན་དག་ན་རེ། མི་འདུག་པ་ཟེར་བས། བདག་མོ་དེ་ན་རེ། ད་ཅི་འདི་ཀ་
ན་ཡོད་པ་ཡིན་ཟེར་ནས། སྟོན་ཕྲག་ཏུ་མཐུ་བ་མོ་བཅུགས་པ་དང་། འདྲེ་མོ་ཞར་མ་ཅིག་ན་རེ། ལེགས་
པར་སྟོས་ཤིག་རེས་ཡོད་རེས་མེད་པ་འདི་འདྲ་བ་ཅིག་གིས་དོན་རྩེ་བརྒྱབ་ནས་ངའི་མིག་ལ་གཅིག་
ཀྱང་བཅར་བ་ཡིན་ནོ་ཟེར་ནས་གྲུས་པ་ལྷ་བུའོ། །

དེ་ནས་བྱམས་པ་དང་སྟོང་ཆེ་བརྟན་པོ་ཡོད་ན་མི་ཚུགས་ཏེ། འདྲེ་ཅིག་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཁམ་པ་
ལུང་དུ་བར་ཆད་ལ་ཕྱིན་ནམ་མ་ཕྱིན་བྱས་པས། ཁོ་ལ་རང་དང་གཞན་ལ་བྱད་པར་མི་འདུག་པས།
དེ་ལ་བར་ཆད་ཅི་ཚུག་བྱེད་ཟེར་བ་ལྷ་བྱ་དང་། ཡང་སྐྱུག་བྱམ་པའི་ཞལ་ནས། ང་རུ་སྦྱང་དུ་འགོ་བ་
ལ་ལམ་མ་ཆོད་ནས། ཐང་སྟོང་ཅིག་ཏུ་བྱལ་མོ། སྐྱ་སྐྱ་ཞེན་ཅིག་བྱས་ནས་ཉལ་བས། མི་ལམ་དུ་སྦྱང་

གུ་ཆེན་པོ་གཉིས་ཐོག་དུ་བྱུང་བས། གཉིས་ཀ་ས་དང་བསྐྱེས་ནས་བཞག་པ་ཅིག་ཟིན་ནས། གཉིད་
སད་པ་དང་སྐྱ་སྐྱ་བྱས་པའི་ཁ་མདོག་ལ་སྒྲམ་ནས་ཡི་ཐུག་སྟེ། དགེ་བཤེས་སྐུན་སྡེ་བའི་སྐུན་དུ་
གསོལ་བས། བླ་ཉར་ན་པ་རོལ་པོ་འདྲིམས་པ་རང་ལ་བྱམས་པའི་མཐུ་ཙམ་པ་གཞན་ལ་མེད་པ་
ཡིན་པས། བཅོམ་ལྷན་འདས་གིས་ཀྱང་། བདུད་བྱེ་བ་དུང་ལྷུང་ལ་སོགས་པ་བྱམས་པའི་ཉིང་རེ་
འདྲིན་གྱིས་བདུལ་བ་ཡིན་གསུང་སྐད། དེ་བས་ན་བྱམས་པ་བྱ་བའི་མཐུ་སྒྲ་ལྟག་ཡིན་པས། རྣལ་མར་
སྐྱེས་ན་གཞན་ལ་ཡང་སེམས་པར་ནུས་ཏེ། བྱམས་པའི་སྟོབས་ཀྱི་གཏམ་རྒྱུད་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ་ཆོག་ཙམ་
ལས་མ་སྐྱེས་ཀྱང་རང་གི་སྤྱང་བའི་མཆོག་དུ་འཇུག་བ་ཡིན་གསུང་།

དེ་ནས་སྒྲ་མ་ལ་གྲས་པ་ན་ལ་མ་ཡོད་ན་མི་ཚུགས་ཏེ། སྤྱིར་བཏགས་རིགས་སྟོང་ལྷག་བརྒྱད་ཅུ་
 ལ་སོ་སོ་རང་རང་གི་སྟོག་སྒྲགས་རེ་རེ་ཡོད་པ་ལས། ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོག་སྒྲགས་ལྟ་བུ་ནི་སྒྲ་མ་ལ་དང་
 གྲས་སྒྲོམ་པ་འདི་ཡིན་གསུང་ངོ་། །དགེ་བཤེས་སྦྱུག་རུམ་པའི་ཞལ་ནས། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་
 པས་ནི་ང་ལ་གཞོད་པ་མི་བྱེད། འཇིག་རྟེན་པས་ནི་ང་ལ་མི་ཚུགས་གསུངས་ཏེ། སྒྲ་མ་ལ་དང་གྲས་
 ཡོད་པའི་ཕན་ཡོན་ཡིན་གསུང་། དགེ་བཤེས་དེའི་རྩལ་ནད་པ་ཅིག་བྱུང་བ་ལ། ཁོང་རང་གི་ཐུགས་
 དམ་བདུད་ཆེ་འབྱུལ་པ་དེ་བཟམ་ནས། བྱག་གསུམ་མཛད་པས་ནད་པ་དེ་ལ་སྐད་ངན་ཆེན་པོ་བྱུང་
 བས། དེ་རི་ལྟར་ལགས་ཞུས་པས། ངས་སྒྲ་མ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ཡིན་གསུང་བ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་
 གང་ཟག་ལ་ཅིས་ཀྱང་མི་ཚུགས་པས་གང་ཡང་བཀག་པ་མེད། དེ་ལས་གཞན་པའི་སྒོ་མཐུ་ཚུང་བས་
 བག་མེད་པའི་གདོལ་ཆོས་མི་བྱ་བར་གནས་ལ་སོགས་པ་བརྟག་དཔྱད་བྱས་ལ་བདམ་པར་བྱ་སྟེ། དེ་
 ཡང་རི་ལྟར་བདམ་ན་མི་མ་ཡིན་པ་གདུག་པ་ཅན་གཏུམ་པོ་གཏུག་མར་གནས་པ་ཡོད་པའི་སར་
 ཡུན་རིང་རུང་ཐུང་རུང་མི་བསྐྱད་གསུང་།

དེ་ལྟ་བུར་བསྐྱད་ན་མ་པདག་ལྟ་བུ་ཆུང་འུ་ཞིག་དང་འགྲུལ་གྱིང་། ཁོང་རིགས་བཟང་བས་
 ཆེན་པོ་རྒྱུག་ནས་གཞོད་པ་བྱེད་དུ་འོང་བ་ཡིན་གསུང་། ལྷ་རྩེ་བསམ་གཏན་གྱི་བས། སྤྲུགས་རྩེ་ཆེན་
 པོའི་བརྒྱས་པ་ཚད་དུ་སྒྲོལ་བར་བྱས་པས། ཁོང་རང་གི་སྤྱང་བ་ལ་དཔལ་ཉ་མཁྱིན་གྱིས་དབང་ལན་
 གསུམ་བསྐྱར་བའི་སྤྱང་བ་བྱུང་བཟེད། རུས་ས་ལ་སོང་ན། གཙང་གི་བྲག་སྐྱག་ཅིག་ལ་བཞུགས་པའི་
 དུས་ན། རྒྱ་རྒྱུབ་ཉི་མ་ལ་བརྟན་ནས་ཡོད་པས་བྲག་ལ་དྲད་པའི་གྲིབ་མ་ཡུལ་གྱིས་བྱུང་ནས་བརྟན་

ཅ་ན་ནགས་ལ་མེ་ཤོར་ཏེ་འདུག་པ་ལ། སྐྱགས་བཏབ་པས་མེ་དཀྱིལ་དུ་ཐུམ་རིལ་གྱིས་སོང་བེད།
 ཡང་ལན་ཅིག་ཡོལ་ཐོག་འབབས་ཐོག་འབབས་པའི་སར་ཁོང་གིས་བསྐྱེད་སྐྱེད་པས། གཉིས་ངན་ཆས་
 པ་དང་། ལྷ་རྩེ་དེ་ཡོན་བདག་གི་བྱིས་པ་ཅིག་དང་གཉིས་བྲག་ཐུག་ན་ཡོད་པའི་དུས་ན། སྤྱིང་ཆ་རྒྱ་
 རུ་རུ་བ་ཅིག་བྱུང་བས། ཕྱིར་ཐོན་ཅ་ན་ཐོག་དམར་རྒྱུངས་གྱིས་བྱུང་བས། དེ་ཁོང་རང་གི་མཚུ་བ་མོ་
 ལ་དཀྱིས་ནས་སར་ལ་འཕངས་པས། ཐོག་འབབས་མཁན་གྱི་བྲག་ལ་བརྒྱབ་སྟེ། རུས་པ་དེ་ཅམ་ཡོད་
 པ་ཡང་། ལན་ཅིག་རྒྱལ་གྱི་སྤུ་དེར་བྲག་ཐུག་ཅིག་ལ་བརྟེན་ཏེ་བསྐྱེད་པ་ལ་དེ་ན་བཅའ་གྱི་སྤྲུག་གྱ་
 མི་སྤྲུག་པ་ཅིག་ཡོད་པ་དེ་མི་ལམ་དུ་བྱུང་ནས། འདི་ངའི་སྤྱོད་ས་ཡིན་པས་འདིར་མི་བཞུགས་པར་
 བྱ་བེད་པ་ལ། ཆེད་དུ་མ་བཟུང་བར་ཁྱད་དུ་བསད་ནས་བསྐྱེད་པས། ཡང་རུབ་ཅིག་བྱུང་ནས་ངན་བྱ་
 འདིར་སྤྱོད་ས་ཡིན་ཟེར་བ་ལ། ཁེངས་གཏམ་དུ་ཁྱོད་འདིར་མ་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་ཟེར་བྱས་པས། ཁོ་ཁོས་ནས་
 དངོས་སུ་གཞོད་པ་བྱེད་མ་རུས་པ་ལ། མི་སེམས་བསྐྱེད་ནས་ཡུལ་དེར་འཁྱུག་པ་ཆེན་པོ་ཅིག་
 བསྐྱེད་པས། དེ་ལྷ་རྩེ་མ་བཟོད་ནས་དུ་མ་ལ་བྱོན་པས་དགེ་སྤྱོད་ཆག་པས། ཁོས་སྤྱོད་ཆེད་པར་
 ཆད་བྱས་ནས་འདས། ཆོས་ཀྱི་བར་ཆད་མ་རུས་ཏེ། བམ་མཁའ་ལ་བཟང་སྤྱོད་འདོན་གྱིན་གཤེགས་
 སྐད། དེ་ལ་དང་པོ་ཁོ་དེ་སྐད་ཟེར་ཅ་ན་གཏོར་མ་ཅིག་བྱིན་ནས། ངས་དར་ཅིག་ཁྱོད་ལ་སྤྱོད་ས་
 གཡལ་བ་ཡིན། ཁྱོད་ལ་མི་གཞོད་པར་བྱ་ཡི་བྱས་ན་དེས་ཆོག་སྟེ། བན་ཏར་སོང་ན་མི་བས་ཡི་དྲགས་
 འགྲོགས་བདེ་བ་ཡིན་གསུང་།

དེ་བས་ན་གནས་དེ་ལྟ་བུ་ལ་གཟབ་དགོས་ཏེ། ཁྱད་པར་དུ་ཡང་བསོད་སྤྱོད་པ་རྣམས།
 ཁང་སྤོང་ལ་སོགས་པ་འདྲེ་ཅན་ཐམས་ཅད་དུ་ཉལ་དགོས་པས་ཉལ་ཅ་ན་གཏོར་རྒྱུང་རེ་རེ་བྱས་
 བས། ཁྱོད་ལ་གནས་གཡལ་རོ་བྱས་པས་གཞོད་པ་མི་འོང་བ་ཡིན། ཁོ་པོའི་བསྐྱེད་པ་ལྟ་བུ་བྱེད་ན་
 ཡང་། གཏོར་མ་ཅིག་བྱས་ནས། ཐོ་ཡུལ་འདི་ན་ཡི་དགས་ལྟ་བུ་ཡོད་ན་ཁྱོད་རང་དར་ཅིག་གཞན་དུ་
 སོང་ཅིག །ང་བསྐྱེད་པ་བྱེད་པས་ཁྱོད་ལ་གཞོད་པའི་ཉེན་ཡོད་དོ་བྱས་ལ་དེ་ནས་བསྐྱེད་པ་བྱེད་ལྟར་
 མ་བྱས་པར་ཁོང་མཐུ་ཆེན་ཆུར་གཞོད་དུ་འོང་སྟེ། ཡ་གད་པ་སྟེ་ཐང་ན་བཞུགས་པའི་དུས་ན་ཁོ་
 པོའི་བསྐྱེད་པ་ཅིག་མཛད་པས། གཞི་དེའི་ས་བདག་ཆེན་པོ་ཅིག་ཡོད་པ་དེ། མི་ལམ་དུ་རྒྱ་སྤྱོད་གྱི་
 གཞུགས་འདྲ་བ་མཆུ་དང་མཆུག་མ་གསེར་གྱི་སྤྲུགས་སུ་བཞུག་པ་ཅིག་འདུག་པ་ལ། དེ་མ་ཐག་དུ་

གཡག་ཆེན་པོ་ཅིག་ཏུ་སོང་ནས། འདི་དུ་བྱུང་བ་ཅིག་ཟིན་གསུང་། དེ་ནས་ཡང་རང་མཐུ་ཆེན་ཁོ་
ལ་གཞོད་དེ། ཡང་དེ་ཉིད་ཏུ་ཡ་གད་པས་ཁོ་པོའི་བསྐྱེད་པ་བྱས་པས། ཁོན་པ་འདྲ་བ་ཅིག་ཁོ་ལ་བའི་
ནང་ནས་བཙུན་པའི་གཞུགས་བརྟན་འདྲ་བ་ཅིག་ གཏོང་པ་ཀུན་ཀྱང་ཆོས་པར་བྱས་ནས། ལག་པ་
གཉིས་སུ་ཉ་རེ་རེ་བྱེད་ནས་འགྲོ་བར་འདུག་པ་ཅིག་ཟིན་གསུང་། ཡ་གད་པས་དགོ་བཤེས་སྤྱན་སྒྲུབ་
ལ་ཁོ་པོའི་བསྐྱེད་པ་འགྲོ་ཡིན་བཤིས་ན་ཅི་ལྟར་མཆི་ཞུས་པས། དེ་བྱར་བཏུབ་ཡི་དྲུགས་ལ་མངོན་
ཤེས་ཡོད་པས། ཁོ་རང་འགྲོ་བར་འདུག་སྐྱེད་ནས་འདྲུང་བ་ཡིན་གསུང་།

ཡང་དགོ་བཤེས་དོལ་པ་དེ། ཞབས་བཤོས་འདྲེན་པ་ཅིག་ཡོད་ནས། པོ་ཏོ་བ་ལ་ཞུས་པས། སྤྱན་
སྒྲུབ་ལ་ཞུས་དང་གསུང་ནས། སྤྱན་སྒྲུབ་ལ་ཞུས་པས། སྤྱགས་དགོངས་ཤིག་མཛད་ནས། དེར་མ་འགྲོ་དེ་
ན་ས་བདག་ཆེན་པོ་ཞིག་འདུག །དེ་དང་འབྲས་ན་གཞོད་པ་བྱེད་དུ་འོང་བ་ཡིན་གསུངས་ནས་མ་
གནང་སྟེ། དེས་མི་མ་ཡིན་གྱི་གཞོད་པ་ལ་བག་ཡོད་པར་བྱ་བར་བསྟན་ནས། ད་ནི་མིའི་གཞོད་པ་
ལ་བག་ཡོད་པར་བྱ་བ་ནི། ཡུལ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་ན་མི་མི་དགའ་བ་མང་པོ་འོང་། གནས་གཅིག་ཏུ་
བསྐྱེད་ན་ཆ་ཆུན་མང་པོ་གསོག་དགོས། གྲོགས་དང་སྤྱི་བདག་དང་ཡུན་རིང་པོ་ཆད་བྱས་ན་རང་
འགྲོ་དབང་མི་འོང་བ་གོང་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པས། འབན་སྒྲོམ་ཤིང་། ང་ལ་སྒོ་ལེགས་མོ་བཞི་
བྱུང་སྟེ། རྒྱལ་གྱི་གནས་ནས་བྱུང་སྟེ་ལེགས། སྤྱི་བདག་གཅིག་དང་ཆད་མ་བྱས་ཏེ་ལེགས། གྲོགས་
གཅིག་དང་ཡང་ཆད་མ་བྱས་ཏེ་ལེགས། ཡུལ་གཅིག་ཏུ་ཡང་ངེས་པར་མ་བསྐྱེད་དེ་ལེགས་གསུངས་
པའི་དོན་ཡིན་པས་ཐམས་ཅད་ལ་རན་ཆོད་འཕུལ་ལ་བཟུང་ཞིང་བྱ། ཉལ་མལ་བཅའ་ཅ་ན། འོག་ཏུ་
རྟེན་ཆུང་ཏུ་ཅིག་ཆུང་ཀྱང་མི་བདེ་བར་འོང་ལ། དར་ཅིག་ཅམ་ཅོག་གི་སྤྱོད་པ་ལ། ས་སོང་གི་སྤྱོད་ཏུ་
བསྐྱེད་ཀྱང་བདེ་བར་འོང་བ་དང་འདྲ་བར། གཞི་པལ་ཅ་ན་མི་བདེ་བ་མང་པོ་ངང་གིས་འོང་ལ། གཞི་
མ་པལ་པར་གར་བདེ་བྱ་སྐྱེད་ཅ་ན་མི་བདེ་བ་མི་འོང་བ་ཡིན་པས། མལ་མི་བཅའ་གསུང་།

༥ ད་ནི་ཐེག་པ་གཞན་ལ་བརྟན་པ་བསྐྱེད་ན་ཆོས་དང་མི་ཕྱད་པའི་ལས་སོག་པས། དེ་སྤོང་
བར་སྟོན་པ་ནི།

ནམ་ཐར་སྒོ་ལམ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་།

གཅིག་གིས་ཀུན་ནས་འདུག་པ་མ་ཡིན།

དེ་ཕྱིར་གཞན་གྱིས་སྒྲུ་ཆོགས་བསྟན་ཀྱང་། །

རང་གིས་སྤར་ཞུགས་ལམ་ནི་མི་གཏོང་། །

དེ་ལའང་སྐྱར་པ་མི་གདབ་མི་བརྟུལ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་ནི་དགེ་བཤེས་དེའི་ཞལ་ནས། ངས་དགེ་བཤེས་སྟོན་པའི་སྐུན་སྤར་
ཕྱན་ཏེ་ཆོས་ལ་ངེས་པ་རྟེན་ནས། ལན་ཅིག་བྲག་རྒྱབ་ཏུ་འོང་བའི་དུས་ན། ངའི་སྟོབ་དཔོན་སྤྲ་སྟོམ་
འདི་ཅི་ལྟ་བུ་ཅིག་སྟོམ་མཐ། དེས་གོ་ཆོད་དམ་མི་ཆོད་དམ་རྩོམ་པོའི་གདམ་ངག་ལྟ་བུ་ཅིག་སྟོམས་ན་
རུང་བ་ལ་སྟམ་པ་ལྟ་བུ་ཅིག་བྱུང་བ་དང་། རུབ་མོ་མི་ལམ་དུ་འབྲུ་ནི་སྐུམ་འཕྲང་ཐང་གི་ལྷ་ཁང་དེ་
འབྲུ་བའི་ཁང་པ་སྟོམ་པོ་ཅན་ཅིག་མིས་ནས། མན་ལ་སང་ཙ་ན་མི་ལམ་རྟགས་ཅན་ཅིག་མིས་ན་
ཅི་ཡིན་སྟམ་པ་དང་། སྤར་གྱི་དགོངས་པ་དེ་བྱན་ནས། འོ་ན་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྟོ་བསམ་གྱིས་མི་
ཁྱབ་བྱ་བ་ཡིན་པས། ཁོང་གི་དེས་ཀྱང་གོ་ཆོད་པར་བྱུང་། འབྲུག་པའི་ལམ་མི་འབྲུ་ཡང་། འགྲོ་སའི་
འབྲས་བུ་གཅིག་པ་ཡིན་སྟམ་དུ་དགོངས་པ་བྱུང་གསུང་སྐད།

དེ་ཡང་གང་ཟག་གཅིག་གིས་སྟོ་ཀུན་ནས་འབྲུག་པ་ནི་མ་ཡིན་ནམ་སྟམ་སྟེ། གཅིག་གིས་
ཐམས་ཅད་ལ་ཞུགས་པས་གང་ཡང་མི་འབྲུབ་པས། གཞན་དག་ན་རེ། དེས་མི་འོང་འདི་ལྟར་བྱེད་
དགོས་ཟེར་ནས་སྒྲུ་ཆོགས་བསྟན་ཀྱང་། རང་གིས་སྤར་སྤྲ་མ་ལ་ཞུགས་པའི་ལམ་མི་བཏང་སྟེ་སྤར་གྱི་
རྣམ་པར་ཐར་པ་གཅིག་པོ་དེ་ཁོ་ན་ལ་འབད་པར་བྱ་ཞིང་། གཞན་གྱི་དེ་ལ་ཡང་ངའི་སྤྲ་མའི་གསུང་
དང་མི་མཐུན་པས་ཆོས་མིན་ཞེས་སྐྱར་པ་ཡང་མི་གདབ། སྤར་བའི་སྟོ་ནས་བརྟུལ་པ་ཡང་མི་བྱ་བར།
དེ་ལྟ་བུ་ཡང་ཡོད་དེ་མཆོ་བྱས་ལ་བཞག་གསུང་།

སྤྲ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས། སྤྱིར་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ལ་ད་ལྟ་ནི། རྣམ་འབྱོར་མས་ལུང་བརྟན་
པའི་དུས་སུ་སོང་བས། རྩོམ་པོའི་བསྟན་པ་འདི་ཡང་ཆོལ་གྱིས་སོང་ནས། བཀའ་གདམས་ཡུན་རིང་དུ་
བྱས་ནས། གོ་ཡུལ་དགའ་རབ་ཡོད་དམ་སྟམ་པ་ཀུན་ཀྱང་། མན་ངག་ལག་མཐིལ་ཙམ་རེ་རེ་ལོགས་
ནས་བཙལ། སྤར་གྱི་ཆོས་རྣམས་སྟོགས་སྤྲ་མར་ལིངས་གྱིས་བཞག་ནས། ཆོས་བཤའ་མ་ཅིག་དང་ད་
གའོད་གྱིས་སྤང་དེ་གོང་དུ་ཆོ་དོན་མེད་ལ་བསྐྱུལ། ཟོ་བའི་ཞབས་གདོད་གྱིས་བརྟུག་ཟེར་བ་ཡོད་

པར་འདུག་སྟེ། དགེ་བཤེས་སྤྱད་ཀྱི་པའི་ཞལ་ནས། བསྟན་པ་རྣལ་མའི་ལམ་རྩི་བོའི་བཀའ་བརྒྱུད་
འདི་ཡིན་པས། འདི་ལ་སྤྱོད་པ་ཆོས་སྤྱོད་བ་རྣམས་ཀྱི་ཆད་པ་འོང་དོགས་ཀྱང་ཡོད་པ་ཡིན་གསུང་།

དེ་ཡང་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་ཐབས་ཤེས་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་སངས་རྒྱུ་
པ་ཡིན་པས། དེ་ལ་སྤྱོད་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ཡང་སྤྱོད་དུ་ཐབས་བརྟན་པར་མ་བྱས་པར། ཤེས་རབ་
རྣལ་མ་མི་སྤྱོད་པས། ཐབས་བརྟན་པར་བྱས་ནས་ཤེས་རབ་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་ནི། བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་
དོན་བསྟོན་པ་ཡིན། དེ་ལ་ཉིང་ངེ་འཇིན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ནས། ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་
སྤྱོད་པ་ཉིང་ངེ་འཇིན་གྱི་རྒྱལ་པོ་བཟུང་ནས། དཔུ་ཞབས་ཐམས་ཅད་བཀའ་ནས་གསུངས་པ་ཡིན། དེ་
ལ་གཞན་དག་གིས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་མིང་བཏགས་ནས། དེ་གཅིག་ཕྱི་ཆོག་ཟེར་བ་དེ་
ཡིན་ཏེ། འོ་ཅག་དེ་ལ་འདུག་པར་ཡང་མི་བྱ་ལ། སྤྱད་པར་ཡང་མི་བྱ་བར། བཏང་སྟོན་ཁོ་ནར་ཞོག་
ལ། རང་ཅག་རྩི་བོའི་བཀའ་བརྒྱུད་འདི་ལ་འོང་བས་བོང་མཇུག་མི་གཏོང་བ་བཞིན་བྱ་གསུང་།

ཕྱི་དེ་ཆོ་འདི་ལ་སྤྱོད་ཀྱི་ཆོགས་པར་འདོད་ན་སྤྱོད་པའི་བར་ཆད་དུ་འགྱུར་བས། དེ་སྤྱོད་
བར་སྟོན་པ་ནི།

ཉན་པོར་སྤྱོད་ཆོས་ལ་ནི་གསུངས་པ། །
རི་མོའི་སྤྱོད་བདག་ཟེར་བ་དཔེར་བྱས། །
ཐོས་མང་བྲིམས་བཙུན་ཉིང་འཇིན་བཟང་ཡང་། །
དེ་ལ་ཡང་སྤྱོད་མེད་ཀྱང་དུ་མི་འབེབས། །
ཟུར་ལ་ཞོན་པ་དེ་ལ་ཡོད་སྟེ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། དེ་ཡང་དགེ་བཤེས་དེ་ཉན་པོར་བཞུགས་པའི་དུས་སྟེ། སྤྱོད་པ་ཆོས་ཀྱི་ཤེས་
རབ་ལ་འདི་གསུངས་ཏེ། རྒྱ་རི་མོ་ཅན་པའི་ཡོན་བདག་ཅིག་ཤེད། བཙུན་པ་ཉིང་བརྟུང་བཞིན་པ་
ཅིག་ཡོད་དེ། དེ་ལ་ཡང་ཨེ་མི་སྟེ། རི་ལ་ཉལ་གྱིན་པ་ཅིག་ཡོད་དེ། དེ་ལ་ཡང་ཨེ་མི་སྟེ། ཆང་མི་
འཕྱང་བ་ཅིག་ཡོད་དེ། དེ་ལ་ནི་ཨེ་སྟེ། མི་ཅིག་ཡོད་ན་དེ་ལ་ཡོད་ཟེར་ལོ།

དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་ཐོས་པ་མང་སྟེ་སྟོན་ཐམས་ཅད་པོ་ཉི་ཟེན་བཤད་བྱེད་ཟེར་བ་དང་། བློ་མས་
བརྩམས་ཟེར་ནས་སྟོན་སྟེ་ཕུར་འཇུགས་པ་ལ་ཡང་སེ་གོལ་གཏོག་པ་དང་། ཉིང་ངེ་འདྲིན་བཟང་ཟེར་བ་
འདོད་པས་སྟོན་འདག་སྦྱར་བྱས་ནས་ཉིན་མཆན་ངོ་མི་ཤེས་པར་བསྟོམས་ཟེར་བ་དེ་ལ་ཡང་ཨེ་མི་
སྟམ་སྟེ། ཆོ་འདིའི་ནམ་ཉིད་གིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ཉི་བྱས་པས་ཆོས་སྤྱ་མ་སོང་གི་པ་རོལ་དུ་ཆོས་
མ་ཡིན་པར་སོང་བས་དེ་ལ་ཡང་སྟོ་མེད་གསུང་། འོ་ན་གང་ལ་ཡོད་ན། གནས་དགོན་མི་འདྲིན་པར་
ཐར་པ་འབབ་ཞིག་དོན་དུ་གཉེར་ནས་གཞན་དང་མཐུན་འཇུག་བསྐྱངས་ཉི་བྱར་ལ་ཞོན་ནས་ཆོས་
འཕེལ་ན། ས་གཅིག་དུ་ཡུན་རིང་པར་ཡང་སྟོད། ཆོས་དང་འགལ་ན་ལངས་ནས་འགྲོ་བའི་གང་ཟག་
དེ་ལ་ཆོས་ཅིག་ཡོད་དམ་སྟམ་པ་ཡིན་པས། སྟོམ་པ་ཆོས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཁྱོད་སྤྱ་མ་ནས་སྤྱང་དུ་མ་
བབས་པར་བྱར་ལ་ཞོན་པ་ཡིན་པས། ད་རུང་ཡང་དེ་ལྟར་གྱིས་ཤིག །གནས་དགོན་བཟུང་ནས་སྦྱིད་
ཆེལ་ལེ་བྱ་བར་འདོད་ན་ནི་སྤྱང་དུ་བབ་པ་ཡིན་ནོ་གསུང་།

༥ ད་ནི་གང་ཟག་ལ་བརྟམ་ན་སྤིག་པ་ཆེ་བས་དེ་སྟོང་བར་སྟོན་པ་ནི།

གསང་སྤྱགས་པ་རོལ་བྱིན་ལམ་སྟོང་བས། །

གང་ཡང་རུང་བས་སེམས་ཅན་ཀྱན་ནམ། །

བྱད་པར་དུ་ཡང་མིར་གྱུར་པ་ལ། །

ནམ་པ་ཀྱན་དུ་བརྟམ་དང་མ་གྱུས། །

སྤྱད་དང་སྟོན་ནས་སྟེང་ལ་སོགས་པ། །

སྤང་བྱ་གཞོད་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཕྱིར། །

པ་རོལ་བྱིན་ལམ་སྟོང་པའི་གཉེན་པོར། །

ཀྱན་རྫོབ་དུ་ནི་པ་མར་མཉམ་ཞིང་། །

དོན་དམ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་མཉམ་པས། །

ཉག་དུ་སེམས་ཅན་ཀྱན་ལ་གྱུས་བྱ། །

གསང་སྤྱགས་ཚུལ་སྟོད་ནམས་ཀྱིས་གཉེན་པོར། །

རང་སྤྱིའི་འདུ་ཤེས་ཏྲག་ཏུ་གྱུས་བྲ།

ཞེས་གསུངས་སོ། དེ་ཡང་གསང་སྔགས་ཀྱི་ལམ་དུ་ཞུགས་ཀྱང་རུང་། ས་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་
ལམ་དུ་ཞུགས་པ་ཡང་རུང་སྟེ། སྤྱིར་འགྲོ་བ་རིགས་ལྗེའི་སེམས་ཅན་ཀྱན་ལ་བརྟམ་པ་དང་མ་གྱུས་པ་
ལ་སོགས་པ་བྱར་མི་རུང་སྟེ། ཅི་འདྲ་བ་ཡིན་འོ་སྟོན་གྱིས་མི་ཤེས། དུད་འགྲོའི་ནང་ན་ཡང་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་མང་པོ་བཞུགས་པར་གསུངས་པ་ཡིན་གསུང་། ཟུད་པར་དུ་ཡང་མིའི་འགྲོ་བས་བསྟུས་
པ་རྣམས་ལ་ཡང་། ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱིས་བརྟམ་པ་དང་། མ་གྱུས་པ་དང་སྟོན་ནས་སྤྱིང་བ་ལ་
སོགས་པ་སྤང་བར་བྱ་སྟེ། རང་གི་སྟོན་ནི་འཆབ་བྱེད་ཅིང་། ས་རོལ་ཉེས་པ་རྟོག་བྱེད་པ། འདི་ནི་
དུག་གི་ཆ་དང་འདྲ། རྟོགས་པ་རྣམས་གྱིས་ཆ་འདི་སྤང་། ཞེས་གསུངས་པས་ན་སྤྱིའི་ཡང་སྟོན་ནས་
རྣམ་པར་དབྱེ་བར་མི་བྱ་སྟེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གང་ཟག་ལ་ངན་སེམས་སྦྱེད་པའི་གཞོན་པར་འགྱུར་
པའི་བྱིར་རོ།

དེ་བས་ན་དེའི་གཉེན་པོར་དགེ་བཤེས་སུ་ཆུང་བའི་ཞལ་ནས། མཉམ་ཉིད་རྣམ་པ་གསུམ་སྟོམ་
པར་གསུངས་པ་ནི། ས་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་རྣམས་གྱིས། ཀྱན་རྫོང་ཏུ་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་པ་དང་མར་མཉམ་པས་བརྟམ་པ་ལ་སོགས་པ་བྱ་བར་མི་རིགས་ལ། རོན་དམ་པར་སྟོང་པ་
ཉིད་དུ་མཉམ་པས་བརྟམ་ཤིང་སྤྲད་དུ་ཡང་མེད་ལ། དེ་ཉིད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྟིང་པོ་ཅན་ཡིན་པས། ཏྲག་
ཏུ་གྱུས་པར་བྲ། གསང་སྔགས་ཀྱི་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་རྣམས་གྱིས་རང་དམ་ཆོག་སེམས་དཔའ་དང་།
གཞན་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་འདུ་ཤེས་བྱས་ལ་ཏྲག་ཏུ་གྱུས་པར་བྲ་གསུང་།

༥ དགེ་བཤེས་པོ་རྟོ་བས་དེའི་གཉེན་པོ་གསུངས་པ་ནི།
སེམས་ཅན་སྟོན་གྱི་བདག་པོ་ཡིན་བྱིར། །
སྟོན་རྣམས་གང་ལའང་མི་རིགས་མི་བསམ། །
ཡོན་ཏན་རྩང་ཟད་སྲུ་ལ་མཐོང་ཡང་། །
ངོ་མཆར་ཆེན་པོས་དེ་ལ་གྱུས་བྲ། །
དེ་ནི་སེམས་ཅན་ཀྱན་ལ་དཀོན་བྱིར། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །སེམས་ཅན་གྱི་ལྷགས་གྱི་སྒྲོན་གྱི་བདག་པོའམ་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་པས་
སྒྲོན་མཐོང་ཡང་དེ་ལ་མི་རིགས་པར་མི་བསམ་པར། ཡོན་ཏན་བག་ཅམ་འདུག་པ་ལ་བལྟས་ལ།
སྒྲོན་གྱི་རང་བཞིན་ལ་ཡོན་ཏན་འདི་ལྟ་བུ་འདུག་པ་ངོ་མཚར་ཆེ་སྟམ་དུ་བསམས་ལ་གྲས་པ་བྱ་སྟེ།
ཡོན་ཏན་དེ་སེམས་ཅན་ལ་དགོན་པའི་ཕྱིར་རོ་གསུང་།

༥ འོ་ན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་གཞན་གྱི་སྒྲོན་ནས་བརྗོད་དུ་མི་རུང་ངམ་སྟམ་ན། གཞན་དོན་
དུ་འགྱུར་ན་རུང་བར་སྟོན་པ་ནི།

རང་གི་ཡོན་ཏན་གཞན་གྱི་ཉེས་པ།
བརྗོད་འདོད་རང་སེམས་དང་པོར་བལྟ་བུ།
ལྷག་པའི་བསམ་པ་ཁོ་ནས་ཡིན་ན།
བརྗོད་བྱ་འདྲེས་ནའང་ཤིང་བཞིན་གནས་བུ།
ཉོན་མོངས་བསྐྱངས་ན་སྟོས་ཀྱང་ཅི་དགོས།

ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་སྟོད་པ་ལ་འདུག་པའི། རེ་ཞིག་དང་པོར་འདི་འདྲའི་སེམས། འདི་
ནི་སྒྲོན་བཅས་ཤེས་བྱས་ནས། དེ་ཆེ་བདག་གིས་ཤིང་བཞིན་དུ། ཟུངས་ཐུབ་པར་ནི་གནས་པར་
བྱ། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་འདི་གསུངས་ཏེ། རང་གི་ཡོན་ཏན་དང་། གཞན་གྱི་སྒྲོན་བརྗོད་པར་འདོད་
པའི་སེམས་བྱུང་ན། དང་པོར་རང་གི་སེམས་ལ་བལྟས་ལ། རང་དོན་དང་ཉོན་མོངས་དང་མ་འདྲེས་
པར། གཞན་ལ་ཕན་བདེ་བསྐྱབ་པའི་ཆེད་ཁོ་ནར་འདུག་ན། དེ་དག་བརྗོད་པར་བྱ། རང་དོན་དང་
འདྲེས་ནས་འདུག་ན་ཤིང་བཞིན་དུ་མི་སྦྱ་བར་གནས་པར་བྱ། ཉོན་མོངས་པ་ཆགས་སྣང་གིས་ཀྱན་
ནས་བསྐྱངས་ན་བརྗོད་པ་ལྟ་སྟོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་པའོ། །ཁང་ཆེ་སྟོད་པར་འདོད་ཀྱང་ཏམ། སྦྱ་བར་
འདོད་པར་གྱུར་ན་ཡང་། དང་པོར་རང་གི་སེམས་བརྟགས་ནས། བརྟན་པས་རིགས་པ་ལྡན་པར་
བྱ། ཁང་ཆེ་རང་ཡིད་ཆགས་པའོམ། ཁྲོ་བར་འདོད་པའི་སེམས་བྱུང་ཆོ། ལས་སུ་མི་བྱ་སྦྱ་མི་བྱ།
ཤིང་བཞིན་དུ་ནི་གནས་པར་བྱ། ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ།

༦ འོ་ན་དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་གྲས་པར་བྱེད་དགོས་ན། ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་པ་ལ་

སོགས་པ་ལ་གྲས་པས་བརྟེན་ན་ཉེས་པར་འགྱུར་པ་ནམས་ལ་ངེ་ལྟར་བྱ་སྒྲུབ་ན། དེ་སྟོན་པ་ནི།
 གཞོད་པ་སྤང་བའི་ཐབས་ཀྱི་སྐབས་ནས། །
 རྒྱ་འོད་གཞོན་རྒྱས་ཞུས་པའི་སྐབས་སུ། །
 འཆལ་སོགས་སྤྲིག་པ་ཀྱན་སྦྱོང་ཡིན་ཡང་། །
 དེ་ཡི་བྱང་ཆུབ་སྤྱིང་པོ་བསམ་དང་། །
 སངས་རྒྱས་བསྟན་ལ་བྱ་བ་མང་བས། །
 ལམ་ནི་བསྟུངས་པ་དག་ཀྱང་བྲན་ནས། །
 བྲན་ན་གྲས་པས་རིམ་གྱོ་བྱག་བྱ། །
 བསྟེན་པར་མི་བྱ་བརྟན་པར་མ་ཡིན། །
 བསྟེན་ན་གཉིས་ཀ་ཉམས་འགྱུར་སྒྲུབ་ནས། །
 སེམས་ཀྱིས་སྤང་བྱ་སྟོན་ནི་མི་བསམ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། དེ་ཡང་བསྐྱབ་པ་ཀྱན་ལས་བརྟན་པའི་གཞོད་འགྱུར་གྱི་ཆོས་སྤོང་སྤང་
 བའི་ཐབས་ལ། བྱིས་པ་བསྟེན་པ་སྤོང་བའི་སྐབས་སུ་རྒྱ་བ་སྟོན་མའི་མདོ་ཁྱདས་སུ་བྲངས་ནས།
 བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རྒྱ་འོད་གཞོན་རྒྱས་རྒྱར་པ་ལ། གཞོན་རྒྱས་རྒྱར་པ་དེ་དག་ནི། སྤྲིག་པ་མི་
 བྱེད་ཡོད་མེད་དེ། བྱི་མའི་དུས་ན་དེ་དག་དང་། བྱོད་ནི་བསྟེན་པར་མ་བྱེད་ཅིག ཅེས་པའི་སྐབས་
 སུ་འདི་གསུངས་ཏེ། ད་ལྟ་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་པ་ལ་སོགས་པ་སྤྲིག་པ་མི་དགེ་བའི་ལས་ལ་སྦྱོང་བའི་
 གང་ཟག་ཏུ་འདུག་ཀྱང་དེ་ལ་སྤྲིག་པ་བསམ་ཏུ་མི་བྱང་སྟེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྤྱིང་
 པོ་ཅན་ཡིན་པ་དང་དེས་ཚུལ་ཁྲིམས་མ་འཆལ་པ་ལ་སོགས་པའི་དུས་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་
 ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟུངས་པ་དང་། ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་དང་། དཀོན་མཆོག་མཆོད་པ་ལ་སོགས་
 པའི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་བྱ་བ་མང་པོ་བྱས་པ་ནམས་བྲན་པར་བྱ་སྟེ། ཁོ་ཡི་དེས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 སར་འགྲོ་བའི་ལམ་ཡང་བསྟུངས་ཏེ། ད་ལྟ་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་རྟགས་ཅན་འདི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། སངས་
 རྒྱས་མོས་པའི་བསྟན་པ་ལ་ཐར་བར་གསུངས་པ་ཡིན་པས། ཡོན་ཏན་དེ་དག་བྲན་པར་བྱས་ལ། རང་

བས་ཀྱན་ན་སེམས་ཀྱིས་གྲུས་པ་དང་། དག་གིས་རིམ་གྲོ་དང་། ལུས་ཀྱིས་ཕྱག་ལ་སོགས་པ་བྱ། འོ་ན་
ཡང་དེ་དག་དང་སྟོད་ལམ་ཐམས་ཅད་སྟབས་ཅིག་ཏུ་བྱའམ་སྟམ་ན། ལུས་ཀྱིས་བསྟེན་པར་མི་བྱ་སྟེ།
བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཁམས་སོ་སོར་བསྟེན་པར་གསུངས་པ་ཡིན་པས། སེམས་ཀྱིས་བརྟན་པ་ཡང་
མི་བྱ་གསུང་། འོ་ན་བསྟེན་ན་སྟོན་ཅི་ཡོད་ན། བསྟེན་ན་དགོན་པར་གནག་རྩི་སྟེན་པ་ལ་མེ་ཚུ་
བསྐྱར་བ་བསེས་པ་ལྟར། གཉིས་ཀ་ཉམས་པར་འགྱུར་བས་ན། ལུས་ཀྱིས་ས་གཅིག་ཏུ་བསྟེན་པ་
སྤངས་པས། ཁོའི་ཉེས་པས་མི་གོས་པས་བསྟེན་པ་སྤང་བར་བྱ། སེམས་ཀྱིས་ཁོའི་སྟོན་མི་བསམ་པར་
གྲུས་པར་བྱས་པས་པན་ཡོན་ཐོབ་པས་དེ་ལྟར་བྱ་གསུང་།

༥ འོ་ན་དེ་ལྟར་རྟོག་པ་སྟོད་པ་ལ་ཡང་སྟོན་མི་བསམ་པར་ཡོན་ཏན་བསམ་པ་ཅི་ཞེ་ན། ཅི་
འདྲ་བ་ཡིན་ཤེས་པར་དཀའ་བར་སྟོན་པ་ནི།

མི་ནི་ཨ་ཟའི་འབྲས་འདྲའི་སྐབས་སུ།
འདི་ནི་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་ཀྱན་ལས།
ལེན་ཏུ་ནན་ཏན་ཆེ་བར་གསུངས་པས།
པ་རོལ་མ་བརྟགས་པ་ལ་སྟོན་མེད།
བརྟགས་པས་སྟོན་མང་དེ་བས་མི་བརྟག།
རིགས་སུ་བཅད་ནས་སྟོན་བརྗོད་སོགས་ཀྱིས།
ལན་བརྒྱར་ར་མོར་སྐྱེས་ཀྱང་མིན་ནམ།
རང་ལ་རང་རྟོག་གཞན་ལ་མ་སེམས།
ཅི་ཡང་མིན་པར་དཔྱལ་བར་འགོ་བས།
མི་འགོ་བ་ནི་ཅུང་མི་རུང་ངམ།

ཞེས་གསུངས་སོ། །བཤེས་པའི་སྤྱིང་ཡིག་གི། མི་ནི་ཨ་ཟའི་འབྲས་འདྲ་མ་སྟེན་ལ། སྟེན་པ་
དང་འདྲ་སྟེན་ལ་མ་སྟེན་འདྲ། མ་སྟེན་མ་སྟེན་པར་སྤང་སྟེན་ལ་ནི། སྟེན་པར་སྤང་ཞེས་བཟྱི་བར་
འདྲར་རྟོགས་མཛོད། ཚེས་པའི་སྐབས་སུ་འདི་གསུངས་ཏེ། ཨ་ཟལ་རིགས་བཞི་ཡོད་པ་ལྟར། མི་ལ་

ཡང་རིགས་བཞི་ཡོད་པས་བྱི་ནང་གཉིས་ཀ་སྒྲིབ་པ་དེ་ཤེས་པར་སྒྲ་བས། དེ་ལ་དང་གུས་བྱ། སྒྲོ་གཏང་
དུ་བཅུ་བ། བྱང་མ་སྒྲིབ་པར་བྱི་སྒྲིབ་པ་འདྲ་བ་ཅིག་ཡོད་དེ་ཤེས་པར་དཀའ་བས་དེ་ལ་སྒྲོ་གཏང་ན་
ཁོས་ལོག་པར་བྱེད་པས་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲོ་མི་གཏང། བྱི་ནང་གཉིས་ཀ་མ་སྒྲིབ་པ་དེ་ཤེས་པར་སྒྲ་བས།
དེ་ལ་དང་པོ་ནས་དང་གུས་དང་སྒྲོ་གཏང་བ་མི་འོང་། བྱང་སྒྲིབ་ལ་བྱི་མ་སྒྲིབ་པ་འདྲ་བ་དེས་འབྲུལ་
ནས་སྒྲིག་གསོག་ཉེན་ཡོད། དེ་ལ་སྒྲིག་བསགས་ན། ཐལ་བས་གཡོགས་པའི་མེ་དོང་བཞིན་དུ། སེམས་
ཅན་དཔུལ་བ་ལ་སོགས་པར་བསྐྱེད་ཅིས་གསུངས་པས་གཟབ་དགོས།

མ་མཐོང་བའི་གཡང་ས་ཆེན་པོ་འདི་ན་ཡོད་དེ། ངས་ཆོས་བྱས་སྐྱམ་ཅ་ན། དཔུལ་བར་ཁྲོགས་
ཀྱིས་འགྲོ་བ་ལ་ཆོགས་མེད་པས་གཞན་གྱི་སྒྲོན་ལ་མི་བརྟག་པ་འདི་ནི། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་མདོ་
དང་། སྒོ་བ་དཔོན་མཁས་པ་ཅམས་ཀྱིས་བསྟན་བཅོས་ཀྱན་ནས་ཤིན་ཏུ་ནུ་ནུ་ཆེ་བར་གསུངས་པས་ན།
ཕ་རོལ་གྱི་སྒྲོན་ལ་ཡེ་མི་བརྟག། བརྟགས་ན་སྒྲོན་མང་པོ་མཐོང་བར་འགྱུར་བས། རང་ཅག་གི་སྒྲ་
ཐང་ལ་སོགས་པ་སྡེ་རིས་སུ་བཅད་ནས་སྒྲོན་བརྗོད་པ་འདིས་ནི་རྒྱ་ཁོངས་ཆེན་མོར་རྒྱུད་པ་དང་
འདྲ་སྟེ། ཐར་ཐབས་མེད་པ་ཡིན་པས། དཔེར་ན་མི་ཅིག་མཆོད་རྟེན་གྱི་ཁ་ན་བསྐྱད་ནས་འདུག་པ་
ལ། དེར་མ་སྟོད་རྩ་མོར་སྒྲེ་བ་ཡིན་བྱས་པས། འགབ་མ་ལ་ཡུག་ཡུག་བྱེད་ཅིང་། རྩ་མོར་སྒྲེས་ཀྱང་ཨེ་
མ་ཟེན་ཟེར་བ་བཞིན་དུ། འོ་ཅག་དཔུལ་བར་སྒྲེས་ཀྱང་ཨེ་མ་ཟེན་ནམ་དུ་འདུག་གསུང་། དེ་བས་ན་
རང་གི་སྒྲོན་ལ་རང་རྟོག། བརྟགས་པས་སྒྲོན་དུ་ཤེས་ན་དེ་དང་ནམ་ཞིག་འབྲུལ་བར་འགྱུར་ཏེ། གང་
ཞིག་ཉེས་ལ་ཉེས་ཤེས་ན། དུས་གཞན་ཞིག་ན་འབྲུལ་པར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པས་སོ།

གཞན་གྱི་སྒྲོན་ལ་བརྟགས་ན། རང་ཉམས་པར་འགྱུར་བས་མི་བརྟག་སྟེ། སྒྲེས་བྱ་ངན་པ་
གཞན་གྱི་སྒྲོན། ཉུངས་འབྲུ་ཅམ་ཡང་རྟོག་བྱེད་ལ། རང་སྒྲོན་བེལ་བ་ཅམ་ལ་ཡང་། ཡོད་པ་ཉིད་དུ་
མི་སེམས་སོ། ཞེས་དང་། མིག་གིས་རང་གི་རྩལ་མི་མཐོང་། ཁྲོ་བའི་ར་རི་རྟོག་པར་བྱེད། ཅིས་པ་ལ་
སོགས་པ་གསུངས་པས་རབ་དཔེན་ཤེས་བྱ་ཅམ་གཉིས་ལ། ཁོང་བ་འོན་ལྷགས་འདུ་ཤེས་བྱ། གཞན་
སྒྲོན་བརྟགས་པས་རང་ལ་ཐོབ་རྒྱ་ཅི་ཡང་མེད་པར་དཔུལ་བར་འགྲོ་བ་དེ་ལས་མི་འགྲོ་བ་རུང་མི་
རུང་ངམ་བྱ་བ་གསུང་།

ཕྱི་སེམས་ཅན་གྱི་སྟོན་ནས་བརྟགས་ན་ཉེས་དམིགས་ཆེ་བས། ཀུན་ལ་སྟོན་པའི་འདུ་ཤེས་བྱ་
བར་སྟོན་པ་ནི།

གཞོད་པ་སྤྲོད་བས་བདག་ལུས་བསྐྱུང་བ། །

གཙུག་བྱ་སེམས་ཅན་དོན་ནི་བླ་པས། །

བྱང་པར་དུ་ནི་སེམས་དཔའ་ལའོ། །

དེ་ཉིད་ཀུན་ལ་སྟོན་པའི་འདུ་ཤེས། །

རྟག་ཏུ་བྱ་བ་དོ་གཤམ་ཆེན་པོ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་བསྐྱབ་པ་ཀུན་ལས་བརྟུས་པ་ནས། བདག་རྒྱུད་ལ་བརྟེན་ནས་
གཞན་རྒྱུད་ལ་གཞོད་པ་སྤྲོད་བ་དང་། གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་གི་ལུས་ལ་གཞོད་པ་སྤྲོད་
བའི་སྟོན་ནས་ལུས་བསྐྱུང་བ་གཉིས་གསུངས་པ་ལས། གཙུག་པོར་བདག་གི་ལུས་ལ་གཞོད་པ་སྤྲོད་བའི་
སྟོན་ནས་ལུས་བསྐྱུང་བར་བྱ་ལ། དེའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བླ་པ་སྟེ། བདག་གིས་
སེམས་ཅན་གྱི་དོན་རྒྱུ་པར་ཁས་ལྷངས་པས། དེ་ལ་རང་གི་ལུས་སྟོན་པ་ལས་མ་བསྐྱུངས་ན་ངན་
སོང་དུ་སྟེས་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མི་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བས་ན་གཞོད་པ་ལས་བསྐྱུང་བའོ། །བྱང་
པར་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ངན་སེམས་སྟེད་པའི་གཞོད་པ་ལས་བསྐྱུང་དགོས་པས། བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་ཡང་གང་ཡིན་དོ་མི་ཤེས་པས། སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་སྟོན་པའི་འདུ་ཤེས་རྟག་ཏུ་བྱ་བ་
གཤམ་ཆེ་བས། འོད་སྤྲུང་གི་ཞལ་ནས། བདག་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ། སྟོན་པའི་འདུ་ཤེས་
བསྐྱེད་ལགས་སོ། །དེ་ཅིའི་སྤྲད་དུ་ཞེ་ན། དབང་པོ་སྟོན་པ་དང་མ་སྟོན་པ་གང་ཡིན་འཆལ་བ་མ་
མཆིས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པས། འདི་ལ་གཟབ་པ་གཤམ་ཆེ་འོ། །ཁོད་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་ཡོད་པར་ནི་མདོ་དང་རྒྱུད་ཀུན་ནས་ལུང་བསྟན། རོ་བོས་ཀྱང་གསུངས་པས། རང་བསྐྱུང་བ་
དང་། གཞན་བསྐྱུང་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱུང་བ་དང་། བསོད་ནམས་བསྐྱུང་བར་འདོད་པ་
ནམས་ཀྱིས་བཀྲ་བཤལ་མི་བྱའོ་བྱ་བ་གསུང་སྟངས།

ཕྱི་དེ་ལྟར་ཡིན་པས་རང་མི་རྣམས་པའི་ཐབས་ལ་བསྐྱབ་པར་སྟོན་པ་ནི།

མ་ཆས་འདོད་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ཀྱིས། །
རང་གི་སྟོན་ལ་དབྱད་པར་བྱ་ཡི། །
གཞན་སྟོན་ཅི་འདྲའང་མི་བརྟག་བཏང་སྟོམས། །
མ་འདྲེས་སེམས་ན་བརློག་པར་བྱ་སྟེ། །
གཞན་དུ་ན་ནི་ཐར་རྒྱལ་ཁོ་ནའོ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་ཡང་བསྐབ་པ་ཀུན་ལས་བརྟུས་པར། གཞོད་པར་འགྱུར་བ་སྤོང་བའི་
ཐབས་ལ། ལྷག་པའི་བསམ་པ་བསྐྱལ་བའི་མདོ་ནས། ལུ་བརྒྱ་ཐ་མ་ལ་མ་ཆས་ཤིང་མ་བསྐྱད་པར་བདེ་
བར་ཡོངས་སུ་ཐར་བར་འདོད་པས། ཆོས་བཞི་ལ་བསྐབ་པར་བྱ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་
བ་གཞན་གྱི་ཉེས་པ་མི་སྤོང་བ་དང་། བདག་གི་འཇུག་པ་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པ་དང་། མཛེས་བཤེས་དང་
སྤོང་མོ་སྟེར་བའི་བྱིམ་ལ་མི་བརྟག་བ་དང་། གཞན་ཡིད་དུ་མི་འོང་བའི་ཆོག་སྤོང་བའོ། ཞེས་པའི་
སྐབས་སུ་འདི་གསུངས་ཏེ། རང་ཅག་སྐྱེ་བ་བྱི་མ་ལ་མ་ཆས་པར་འདོད་ན། རྟག་དུ་རང་གི་སྟོན་ལ་
དབྱད་པར་བྱའི། མིག་བྱིར་བལྟས་ནས་གཞན་གྱི་སྟོན་ཆེ་ཆུང་དང་། བདེན་ཅུན་དང་། རིགས་མི་
རིགས་ལ་སོགས་པ་ཅི་འདྲ་ཡང་རུང་སྟེ་མི་བརྟག་པར། ཡོན་ཏན་གྱི་ངོས་ནས་བརྟུ་བར་བྱ། མ་ཐ་
ཡང་བཏང་སྟོམས་སུ་བཞག་གསུང་། དེ་ནས་པ་ཙོལ་པོ་སྟོན་ལྟན་དུ་འདུག་པ་དེ་ལ། རང་དོན་དང་
ཉོན་མོངས་པ་མ་འདྲེས་ཤིང་པན་པའི་བསམ་པ་ཁོ་ནས་ཡིན་ན་སྟོན་དེ་ལས་བརློག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་
ལས་གཞན་དུ་ན་བརློག་པར་མི་བྱ་བའམ། རང་དོན་ནམ་ཉོན་མོངས་པ་དང་འདྲེས་ནས་འདུག་ན།
ཨ་མི་ཐར་རྒྱལ་ལ་གསུངས་པ་ཁོ་ན་ལྟར་བྱ་སྟེ། ཨ་མི་ཐར་རྒྱལ་གྱིས་བོད་ཀྱི་མཐའ་ཅིར་འགྱུར་བས་
པས། དག་བཤེས་སྟོན་པའི་ཞལ་ནས། ཐར་རྒྱལ་བོད་ཀྱི་མཐའ་ལ་མ་རྟོག། ཐར་རྒྱལ་གྱི་མཐའ་ལ་
རྟོགས་གསུངས་པ་ལྟར། གཞན་ལ་མི་བརྟག་པར་རང་ལ་བརྟག་པར་བྱ་གསུང་། །

༥ ད་ནི་ཆོས་ཀྱིས་ཤོངས་པར་འགྱུར་བའི་ལས་བསགས་ན་སྐབ་པའི་བར་ཆད་དུ་འགྱུར་བས་
ཆོས་ལ་བརྟུས་པ་སྤོང་བར་སྟོན་པ་ནི།

ཆོས་སྤོང་སྒྲིབ་པའི་གཞོད་པའི་སྐབས་སུ། །

ཆོས་ཀྱན་ཐེག་པ་ཆེ་ལ་གཞིལ་བས། །
 ཀྱན་ལ་མི་སྤྲད་མཉམ་པར་གྲུས་བྲ། །
 ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་བར་གསུངས་པ། །
 ཚུལ་ཁྲིམས་སྤོང་བ་བདུན་དང་བརྩུར་གསུངས། །
 ཆེད་ནི་རང་དོན་གཞན་གྱི་དོན་ཡིན། །
 ལྟ་བུ་མི་ཉམ་སྤོང་བ་ཉིད་དང་། །
 འབྲས་བུ་ལྷ་འདྲ་ལྟ་བུ་ལྟོང་ཞི། །
 དེ་དག་ཀྱན་ཀྱང་སྤོང་གི་བྱེ་བྲག། །
 ཉོགས་པ་ཆེ་རྒྱུད་དག་གིས་ཡིན་གྱི། །
 བསྟན་པ་ལ་ནི་བྱེ་བྲག་ཡོད་མིན། །
 དེ་བས་ཀྱན་ལ་མཉམ་པར་གྲུས་བྲ། །
 ཆོས་སྤོང་སྤྱི་བ་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བྱིར། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་བསྐྱབ་པ་ཀྱན་ལས་བདུས་པའི་ཆོས་སྤོང་བའི་གཞོན་པའི་སྐྱབས་
 ལྟ། འཕགས་པ་རྣམ་པར་འཐག་པ་ཐམས་ཅད་བསྐྱབ་པའི་མདོ་ལས། འཇམ་དཔལ་དམ་པའི་ཆོས་
 སྤོང་བའི་སྤྱི་བ་པ་ནི་སྤོང་། འདི་ནི་རིགས་སོ་འདི་ནི་མི་རིགས་སོ་ཞེས་ཟེར་ན་ཆོས་སྤོང་བ་ཡིན་ནོ།
 ངས་ཆོས་ཐ་དད་བསྟན་པ་མེད་པར་མི་སྟུན་པོ་དེ་དག་འདི་ནི་ཉན་ཐོས་ལའོ། འདི་ནི་རང་སངས་
 རྒྱས་ལའོ། འདི་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལའོ་ཞེས་ཐ་དད་ཏུ་འབྱེད་དེ། དེ་ཐ་དད་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་དམ་
 པའི་ཆོས་སྤོང་བ་ཡིན་ནོ། ཞེས་པའི་སྐྱབས་སུ་འདི་གསུངས་ཏེ། ཏུས་གསུམ་གྱི་ཆོས་ཀྱན་ཐེག་པ་
 ཆེན་པོ་ལ་གཞིལ་བ། བབ་པ་འབབ་པ་ཡིན་པས་ན། དམ་པའི་ཆོས་པར་དཀར་པོ་ལས། ཐེག་པ་
 གཅིག་ཏུ་གསུངས་པ་དེ་ངས་དོན་ཡིན། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་ཐ་དད་བཤད་
 པར་གྱུར་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཐུགས་ཡོངས་སུ་དག་པར་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ། མདོན་པར་ཞེན་
 པའི་སྟོན་ཏུ་ཡང་འགྱུར། སྤོང་ཆེ་ཆེན་པོ་ཉོ་བར་འགྱུར། འདུ་ཤེས་ཐ་དད་པའི་སྟོན་ཏུ་ཡང་

འཇུར། ངས་ཆོས་ལ་སློབ་དཔོན་གྱི་དཔེ་མཁྱེད་བྱས་པའི་སློན་དུ་ཡང་འཇུར་རོ། །འཇམ་དཔལ་ངས་
སེམས་ཅན་ཅམས་ལ་ཆོས་གང་དང་གང་བསྟན་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བྱང་ཚུབ་ལ་གཞིལ་བ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་འབབ་པ། ཐམས་ཅད་
མཁྱེན་པ་ཉིད་ཡང་དག་པར་སྒྲུབ་པ། ཡུལ་གཅིག་ཏུ་ཡང་དག་པར་ཕྱིན་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་བས་ན་ང་
ལ་ཐེག་པ་རྣམ་པར་དགོད་པ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པས་ན། ཐེག་པ་ཆེན་ཆུང་ཀུན་ལ་མི་སྦྱང་
མཉམ་པར་གྱས་པར་བྱའི་བྱེ་བྱག་མི་དབྱེའོ་གསུང་།

དགེ་བཤེས་སྟུན་སྒྲུབ་པོ་རྟོ་བ་ལ། ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་བྱང་པར་གྱི་མེད་ཀྱི་ཅིག་
བསྐྱར་ནས། གཅིག་གིས་པོ་རྟོ་བའི་སྟུན་སྒྲུབ་བསྐྱགས་པས། པོ་རྟོ་བའི་ཞལ་ནས། དེ་འདྲིར་ཁྱོགས་
དང་གསུང་ནས་གཟིགས་ཏེ། བཀ་ཏུ་སྒྲུབ་ནས་འདི་ནི་འདི་ཁོ་ན་ཙུག་བྱར་བརྟུབ་སྟེ་མི་འོང་། ངས་
ནི་སྤར་ཆོ་བ་ལ་ཆོས་མིན་ཟེར་མི་རུས། ཨ་མ་ན་སི་ལ་ཡང་ཆོས་མིན་ཟེར་མི་རུས་ཏེ། ཨ་མ་ན་སི་བྱ་
བ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་ལ་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་བཟང་པོ་ཡང་དག་པ་ཡིན། གང་ཟག་དེ་ལྟ་བུ་ལ་ཞུགས་
མ་རན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཞུགས་པས་ལན་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྦྱོད་པ་བྱ་མ་རན་པར་བྱས་པས་སྦྱོད་པ་
བ་ནག་པོའི་གཏམ་རྒྱུད་དང་འདྲ་བ་ཡིན་གསུང་། དེ་བས་ན་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་བྱང་པར་གསུངས་པ་
དེ། ཐེག་པ་ཆུང་དུའི་རིགས་ཅན་རྣམས་བཀྱི་བའི་ཕྱིར་གསུངས་པ་ཡིན།

དོན་ལ་འདྲ་སྟེ། བརྩ་དང་བདུན་པོ་དོན་དུ་གཅིག །བདག་དོན་གཞན་དོན་དོན་དུ་གཅིག །
སྟོང་དང་མི་རྟག་དོན་དུ་གཅིག །ཟད་དང་མི་སྦྱེད་དོན་དུ་གཅིག །ཅས་པའི་ཚུལ་ཡིན་པས། ཚུལ་
ཁྲིམས་ཀྱི་བྱང་པར་སྟོང་བ་བདུན་འཁོར་དང་བཅས་པ་དང་། སྟོང་བ་བརྩ་འཁོར་དང་བཅས་པ་
གསུངས་ཀྱང་དོན་ལ་ཡིད་ཀྱི་གསུམ་མ་སྤངས་པར། ལུས་ངག་གི་བདུན་པོ་སྟོང་བར་མི་རུས་པས།
དོན་ལ་གཅིག་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་བྱང་པར་རང་དོན་དང་གཞན་དོན་གཉིས་ཀྱང་། སྟོན་ལ་རང་དོན་མ་
གྲུབ་པར་གཞན་དོན་མི་འགྲུབ་པས་དོན་ལ་གཅིག །ལྟ་བུའི་བྱང་པར་མི་རྟག་པ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་
སྟོང་པ་གཉིས་ཀྱང་། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པས་མི་རྟག་པར་འཇུར་དུ་བརྟུབ་གྱི། དངོས་པོ་རང་
བཞིན་དུ་གྲུབ་ན། མི་རྟག་པར་འཇུར་དུ་མི་བརྟུབ་པས་དོན་ལ་གཅིག །འབྲས་བུའི་བྱང་པར་རྒྱ་ཀུན་
འབྱུང་སྤངས་པས། འབྲས་བུ་སྒྲུག་བསྐྱེལ་ཟད་པའི་ལྷག་བཅས་ལྷག་མེད་གྱི་མུང་འདས་དང་། སྤང་

རྒྱ་སྐུང་བྱའམ་ཟད་རྒྱ་གཞོན་མ་ནས་ཞི་བའི་ཕྱ་ངན་ལས་འདས་པ་གཉིས་ཀྱང་། དང་པོ་ཡོད་ན་ཕྱིས་
ཟད་དེ་མེད་དུ་མི་བརྟུབ་པས། ཕྱིས་ཟད་པ་དེ་དང་པོ་ནས་མེད་པ་ཡིན་པ་དོན་ལ་གཅིག་པ་ཡིན། དེ་
ལྟར་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་ཐ་དད་དུ་སོང་བ་ནི། ཉན་པ་པོའི་རྟོག་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་སོང་བ་ཡིན་གྱི།
བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱི་བསྟན་པ་ལ་བྱེ་བྲག་མེད་པས། གསུང་ནི་གཅིག་གཅིག་གསུང་མཛད་ལ། ཏུ་
མ་ཉིད་དུ་སོ་སོར་རིག་ ཁེས་པ་དང་། ཡང་། ཆོས་ཀྱི་དོན་དེ་པན་པར་མཛད་པའི་དོན་དུ་གཡོས། །
ཆོས་ཀྱི་བདུད་ཅི་ཕྱ་ངན་འདས་པ་མཆོག་གི་རྒྱ། རོ་གཅིག་གཤུང་བ་སེལ་བར་ཆར་ཆུ་བཞིན་དུ་
འབབ། རྟེན་སྣོད་ལ་བཞེན་ནས་རོ་རྒྱམས་དུ་མར་འཕྱར་ཞེས་གསུངས་པས། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་
ཆོས་ཀྱན་ལ་མཉམ་པར་གྲས་པར་བྱ་སྟེ་མ་གྲས་ན་ཆོས་སྟོང་གི་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོགས་ཀྱང་།

༥ ཡང་ན་ཐེག་པ་འོག་མ་གཉིས། རེ་ཞིག་ལ་དགོངས་པ་ཅན་དུ་གསུངས་པར་སྟོན་པ་ནི།

ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ཐེག་ཆེན་ལམ་སྟེགས། །
སེམས་དཔའི་ལམ་མིན་གང་ཡང་ཡོད་མིན། །
སེམས་ཅན་སྟོ་ཡི་དབྱེ་བས་གསུམ་བསྟན། །
ངལ་ལ་བར་དུ་སྦྱིང་སྦྱུལ་བཞིན་དུ། །
རེ་ཞིག་ངལ་གསོའི་གནས་སུ་གསུངས་ཡིན། །
གཏན་དུ་ཐར་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ། །
དེ་ཕྱིར་ཆོས་དང་ཆོས་སྤྲུལ་ཀྱན་ལ། །
མི་སྦྱད་གྲས་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེར་བྱ། །
ཆོས་སྤངས་པ་ལས་སྒྲིབ་ཆེ་མེད་བྱིར། །

ཞེས་གསུངས་སོ། རྟེན་ཡང་ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ཀྱན་ནས། ལྟའི་ཐེག་པ་དང་། ཆངས་པའི་
ཐེག་པ་དང་། ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་གྱི་ཐེག་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཐེག་པ་

ཆེན་པོའི་ལམ་སྟེགས་ཡིན་པས། དེ་བས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་དུ་མ་གྱུར་པའི་ཆོས་གང་
 ཡང་མེད་དོ། །འོ་ན་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་གསུངས་པ་དང་འགལ་སྟེ་ན། དེ་སེམས་ཅན་གྱི་སྒོའི་རིམ་པ་
 གསུམ་དུ་བསྟན་པ། སྒོ་ཤོས་དམན་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་གཞུག་ཏུ་མ་བརྟུབ་པ་ནམས་བགྱི་བར་བྱ་
 བའི་ཕྱིར་དང་། འཁོར་བའི་སྟུག་བསྐལ་ལས་སྦྱབས་ནས། རེ་ཞིག་ངལ་གསོ་བའི་བཞི་གནས་ལྟ་བུར་
 ཐེག་པ་འོག་མ་གཉིས་བསྟན་པ་སྟེ། དཔེར་ན་ཕྱིའི་རྒྱ་མཚོ་ལ་འགོ་བའི་དུས་ན། ཆོང་སྟུག་ནམས་
 ངལ་ཞིང་ཡིད་ཤི་བའི་དུས་ན། དེད་དཔོན་ཐབས་ལ་མཁས་པ་དེས། བར་དུ་སྤྱིང་སྟུལ་ནས་ཡིད་ཉམ་
 སུ་བཅུག་ནས་ཡང་འགོ་བར་བྱེད་པ་བཞིན་དུ། རེ་ཞིག་ངལ་གསོ་བའི་གནས་སུ་གསུངས་པ་ཡིན།
 གཏན་དུ་ཐར་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉག་ཅིག་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ན། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་ཆོས་དང་།
 དེ་དག་སྟེ་བའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ལ་མི་སྦྱད་པར་གྱས་པར་བྱ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་སྤར་གྱི་ཆོས་སྤོང་
 གི་སྒྲིབ་པ་མང་པོ་འདྲ་དུ། ཕྱི་མ་ལ་ཆོས་དང་ཆོས་སྟེ་བ་དང་ཕྱད་པས། རང་གཞན་གྱི་དོན་བསྐྱབ་
 རུས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན། དེ་ལྟར་མ་བྱས་ན་ཆུ་བཀལ་བ་ལ་བྱ་སྤངས་པ་ལྟར་ཐར་ལམ་ཆད། ཆོས་
 སྤངས་པ་བས་ལས་སྒྲིབ་ཆེ་བ་མེད་པར་ས་འོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་དཔྱལ་བའི་ལེའུ་ནས་གསུངས་པ་
 བཞིན་དུ་ཡིན་པས་གྱས་པར་བྱ།

༥ དེ་ལྟར་ཆོས་དང་ཆོས་སྟེ་བའི་གང་ཟག་ལ་སྦྱད་ཅིང་མ་གྱས་པ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ཉེས་
 པ་བྱང་བ་དེ་ཡུལ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་བཤགས་པ་བྱས་ནས་སྦྱོང་སྟེ་ན། དེ་སྟོན་པ་ནི།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མ་འབྲིན་སྐབས་སུ། །

གང་ལ་བརྟེན་ནས་གཞོད་པ་བྱང་བ། །

དེ་ཉིད་ལ་བརྟེན་གྱིས་སོགས་བཟོད་གསོལ། །

བྱས་ན་སྤེལ་པ་དེ་ནི་སྦྱང་སྟེ། །

དཀོན་མཆོག་གཞན་བརྟེན་བསགས་པའང་དེ་བཞིན། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་ནི་བསྐྱབ་པ་གྱུན་ལས་བརྟུས་པ་དང་། མདོ་གྱུན་ལས་བརྟུས་པ་གཉིས་
 ཀ་ནས་གསུངས་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གང་ཟག་ལ་ངན་སེམས་ཀྱིས་གཞོད་པའི་སྐབས་ནས། མ་

མཐོང་བའི་གཡང་ས་ཉེས་དམིགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་གསུངས་པས། རང་ཅག་གི་དེ་སྔ་བྱང་ཚུབ་
སེམས་དཔའ་ལ་མ་གུས་པ་ལ་སོགས་པ་བྱས་ན། ས་གང་ལ་བརྟེན་ནས་བྱབ་པ་དེ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་
ལྷང་དགོས་པ་ཡིན་པས། ཡུལ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་ཆ་འབྲིན་པའི་གཞོན་པ་བྱང་བ་དེ་ཉིད་ལ། དད་
གུས་དང་། བསྟོན་བཀུར་དང་། བཟོད་གསོལ་བྱས་ན་སྤིག་པ་དེ་སྦྱོང་སྤྲོ་བ་ཡིན། དེ་ཉིད་མེད་ན་ཡང་
བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ལ་དད་གུས་བྱས་ཤིང་བཤགས་ན་སྦྱོང་སྤྲོ་བས་དེ་བྲ། དེ་བཞིན་དུ་
སྤྲོ་མ་དང་སྦྲོལ་དཔོན་དུ་གྱུར་པ་ལ་མ་གུས་པ་བྱས་ན་ཡང་། སྤྲོ་མ་དེ་ཉིད་དམ་སྤྲོ་མ་གཞན་ལ་བརྟེན་
ནས་སྦྱང་ན་སྤྲ། དེ་བཞིན་དུ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤིག་པ་བསགས་པ་ཡང་། ཉེན་
བཞེངས་པ་དང་། ཆོས་འབྲི་བ་དང་། བསྐྱུག་པ་དང་། མཆོད་པ་དང་། དད་གུས་བྱས་ན་སྦྱོང་སྤྲོ་བས་དེ་
བཞིན་དུ་བྱའོ་གསུང་།

ཉེར་བཞི་པ། བར་ཆད་སྤང་ནས་གཞན་དོན་ལ་འཇུག་ཚུལ་སྟོན་པ།

༥ དེ་ལྟར་སེམས་བསྐྱེད་ནས་དེའི་སྦྱོང་པ་སྦྱབ་པ་ལ་དེའི་བར་དུ་གཅོད་པ་ནམས་སྤངས་ནས།
བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་མཛད་པ་གཞན་དོན་ཡིན་ཀྱང་། རང་རྒྱུད་མ་སྤྲོད་པར་གཞན་དོན་བྱས་ན།
གཞན་ལ་མི་ཕན་པར་རང་རྒྱུད་འཛའ་བས། དང་པོར་རང་རྒྱུད་སྤྲོད་པར་བྱ་བ་སྟོན་པ་ནི།

དེ་ལྟར་རང་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་སྤྲོད་པ། །

ལས་དང་པོ་ཡིས་གཙོ་བོར་དེ་བྲ། །

གཞན་དོན་གཙོ་བོར་བྲ་བ་མ་གནང་། །

ལྷག་པའི་བསམ་པ་བསྐྱུལ་བཞིན་གནས་བྲ། །

སེམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་དོན་ལས་གཞན་མེད། །

ལུས་ངག་དག་གིས་དངོས་སུ་མི་འཇུག། །

མངོན་ཤེས་མེད་རིང་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད། །

དཔུས་ལོང་རི་དྲགས་མིང་གིས་མདའ་འཕེན། །

དེ་བས་ཙབ་ཙུབ་ཉུང་བ་གཙོ་བོར་བྱ།

ཞེས་གསུངས་སོ། གོང་དུ་གསུངས་པའི་ཚུལ་དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲིབ་ནས་རང་མི་ཉམས་ཤིང་། རང་རྒྱུད་
ཡོངས་སུ་སྒྲིབ་པའི་ཐབས་ལ་བསྐྱབ་པའི་ཚུལ་དེ། ལས་དང་པོ་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་གཙོ་
བོར་དེ་བྱ། རང་ལ་མི་གཞིན་ཅིང་ཁ་ལྷག་ལྷ་སྤྱད་གཞན་དོན་རྒྱས་ན་ཞུ་ལ་བྱ། རང་ཐེད་ལ་འགྲོ་
བའི་གཞན་དོན་བྱ་བར་མ་གནང་སྟེ། བྱེད་སྤྱད་ཤ་བོ་ཆེས་རྒྱུན་པོ་ནམ་འཕང་སྟོང་པའི་ལད་མོ་བྱས་
པས་རང་བསྐྱབ་སྟེ་འགྲོ་བ་ལས་མི་འོང་བས། ལྷག་པའི་བསམ་པ་བསྐྱུལ་བའི་མདོ་ནས་གསུངས་
པའི། འཁོར་མི་བསྐྱུ། ཐོས་པ་ཉུང་བའི་སེམས་ཅན་སྤང་། བས་མཐའི་གནས་མལ་བསྟེན། རང་ཞི་བ་
དུལ་བ་ཞི་གནས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྩོན་པར་བྱ་བ་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་གནས་པར་བྱ། ཤ་གཟུག་
རང་ཟ་བའི་གཏམ་རྒྱུད་བཞིན་དུ་བྱ་གསུང་།

འོ་ན་དེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཅད་འོང་ངམ་སྟུམ་ན། གཞན་དོན་བྱེད་པ་ལ་རང་སྒྲིབ་དགོས་
པས། སེམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལས་གཞན་ཅི་ཡང་མི་བསམ་པར། སེམས་ཅན་སྟོ་སྤྱགས་སུ་
བརྟུག་ནས་ལྷས་ངག་གིས་དངོས་སུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་མི་འདུག་པ་སྟེ། དཔེར་ན་རང་དང་རང་
གི་པ་མ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་འབྱུལ་ནས་ན་བ་ལ་སྟོན་དུ་རང་གི་འབྱུལ་པ་གསོས་ནས། དེ་ནས་
གཞན་གྱི་ནད་གཡོག་དང་སྦྱན་པ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་རང་གིས་བྱས་ནས་གསོ་བ་དང་འདྲ་བ་
ཡིན། རང་མ་སྒྲིབ་པས་གཞན་དོན་བྱས་པས། ཁྱི་ལ་མ་ཐན་པ་བྱིན་པ་ལ་གོད་པར་འགྲོ། སྤྱིར་ཡང་
སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ལ་མདོན་ཤེས་དགོས། མདོན་ཤེས་མེད་པར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱས་
ཀྱང་། དམུས་ལོང་རི་དྲགས་འདུག་ཟེར་བའི་མིང་ལ་བརྟེན་ནས། གང་ན་ཡོད་ཆ་མེད་པར་མདའ་
འཕེན་པ་དང་འདྲ། དེ་བས་ན་ལྷས་ངག་གིས་ཙབ་ཙུབ་ཉུང་བ་གཙོ་བོར་བྱས་ལ། སྟོ་སྟོང་བ་མན་
ངག་ཡིན་གསུང་།

༥ དོན་དེ་ཉིད་དཔེའི་སྒྲིབ་ནས་རྒྱས་པར་སྟོན་པ་ནི།

བདག་ཅག་ཐམས་ཅད་ཙན་དན་བསྐྱགས་འཛོ། །

ཙན་དན་བསྐྱགས་པས་འཛོ་བ་མིན་ཞིང་། །

ཅན་དན་ཉིད་དང་ལྷན་པར་འདོད་ན། །
ཅན་དན་བསྐྱེད་པས་འཆོ་བ་སྤངས་ལ། །
ཅན་དན་བཅའ་བྱིར་ཏྲག་ཏུ་འབད་བྱ། །
མངོན་ཤེས་མི་ལྷན་སེམས་ཅན་དོན་ནི། །
དོན་མེད་དཔུས་ལོང་རི་དྲགས་མངའ་བཞིན། །
མོས་པས་སྦྱོད་རིང་སེམས་ཅན་དོན་ནི། །
ཕལ་ཆེར་དོན་མེད་གསུངས་ཏེ་དེ་ཡང་། །
མངོན་ཤེས་ལྷན་པར་གྱུར་ན་དེ་ཡིན། །
མི་ལྷན་རིང་ལ་ཐམས་ཅད་དོན་མེད། །
ལྷ་ཅིག་དེ་གསུང་ད་ལྟ་འགྲོ་དོན། །
དངོས་སུ་མི་བྱས་གོང་གི་དཔེ་བཞིན། །
ཅི་ནས་བྱེད་འདོད་སངས་རྒྱས་བསྟན་པ། །
འཇིག་རྟེན་ཡུན་རིང་ཅི་གནས་བྱ་སྟེ། །
དེ་ཡང་དགོ་འདུན་སྟེ་ལ་རག་ལས། །
བྱས་པ་ཡོད་ན་དེ་གནས་ཐབས་བྱ། །
བྱས་མེད་རང་རྒྱུད་རི་ལྷ་ཁས་སྤངས། །
སེམས་ཅན་ཆེད་དུ་མི་ཉམས་བསྐྱུང་ཞིང་། །
ལྷག་བསམ་བསྐྱེད་བཞིན་ཆོས་བཞིས་གནས་ན། །
ལས་དང་པོ་ཡི་སེམས་ཅན་དོན་དེ། །
ཚུལ་དེ་ལས་གཞན་རང་མགོ་བསྟོར་ཐབས། །
དེ་ནི་བསྐྱེད་པའི་དངོས་པོའི་སྐབས་སུའོ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་མདོ་སྡེ་རྒྱན་གྱི། སྦྱོན་མཚུངས་དེ་དོན་ལེན་འདུག་དང་། །བདག་
 ཉིད་རྗེས་སུ་འདུག་ཅུམས་ཀྱིས། །སྟོན་པར་སྤྲོད་དང་དོན་སྦྱོང་དང་། །དོན་མཐུན་ཉིད་དུ་འདོད་པ་
 ཡིན། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་འདི་གསུངས་ཏེ། སྦྱིར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལྷགས་ཀྱིས་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་
 དུག་གི་སྟོན་ནས་རང་གི་དོན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་ལ། བསྟར་བའི་དངོས་པོ་བཞིའི་སྟོན་ནས་གཞན་
 གྱི་དོན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། རང་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཡོན་ཏན་དེ་དག་གང་ཡང་
 མེད་པར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བསྟན་པ་བརྗོད་པ་ནི། ཅན་དན་མེད་པར་དེའི་བསྟན་པ་བརྗོད་པ་
 དང་འབྲས་སྟེ། ཉིང་ངེ་འདྲིན་རྒྱལ་པོ་ནས། རི་ལྷར་སྦྱེས་བྱ་ལ་ལ་དག །ཅན་དན་དག་ནི་འདི་འབྲས་སྟེ། །
 སྟོས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡིད་འོང་ཞེས། །ཅན་དན་དག་གི་བསྟན་པ་བརྗོད། །གཅིག་གིས་སྟོས་དེ་ཁྱོད་ཡོད་
 དམ། །དྲིས་ན་མེད་ཅེས་ཟེར་བ་ལྟར། །དེ་བཞིན་རྣལ་འབྱོར་མི་བཅོམ་པ། །ཚུལ་བྲིམས་བསྟན་པས་
 འཆོ་བ་དག །བྱི་མའི་དུས་ན་འབྱུང་འཁྱུར་ཏེ། །དེ་དག་ལ་ནི་ཚུལ་བྲིམས་མེད། །ཅེས་ཉིང་ངེ་འདྲིན་
 དང་ཤེས་རབ་དང་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་གསུམ་ལ་སྦྱར་ནས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་རང་ཅག་གྲང་། རང་
 ལ་མེད་པར་གཞན་ལ་འཆད་པ་ནི། ཅན་དན་མེད་པར་དེའི་བསྟན་པ་བརྗོད་པ་དང་འབྲས་བུ།
 བསྟན་པས་འཆོ་བ་དེ་སྤངས་ལ། རང་དེ་དག་གི་དོན་དང་ཅི་ལྟར་བྱ། དེ་ལྟར་བྱེད་པ་ལ་ཅན་དན་
 ཉིད་འཆོལ་བ་ལྟར་རང་སྦྱབ་པ་སྟིང་པོར་བྱ་སྟེ། སྟོན་དུ་རང་གི་རྒྱུད་སྟོན་པའི་ཐབས་ལ་འབད་པར་
 བྱ།

རང་མ་སྒྲིན་ཅིང་མངོན་ཤེས་མེད་པར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱས་ཀྱང་མི་ཕན་པ་ནི་ངོ་བོས།
འདབ་གཤོག་མ་སྒྲིས་པའི་བྱིའུ་འཕྱར་མི་རྣམས་པ་དང་འདྲ་བར་གསུང། འདིར་ཡང་དཔུས་ལོང་གི་
དཔེ་དང་འདྲ་བར་གསུངས། གཞན་ནས། སལ་ཆེར་དོན་མེད་དོན་ཡོད་དང་། རྣམ་ཀྱན་དོན་མེད་
ཤེས་པར་བྱ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཆོས་མཆོག་མན་ཆད་དུ་སལ་ཆེར་དོན་མེད་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་།
མངོན་ཤེས་དང་ལྡན་ན་དོན་ཡོད་པ་དེ་རང་ཡིན། མངོན་ཤེས་དང་མི་ལྡན་རིང་ལ་ཐམས་ཅད་དོན་
མེད་པ་ཡིན་པས། རྟོག་པའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། རང་ཅག་གིས་ད་ལྟ་ལུས་དག་གིས་འགྲོ་དོན་དངོས་སུ་བྱ་
བར་མི་རྣམས་ཏེ། དེ་གོང་གི་ཅན་དན་དང་དཔུས་ལོང་གི་དཔེ་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་ཡིན་པས། སེམས་
ཅན་གྱི་དོན་དུ་རང་གི་རྒྱུད་སྒྲིན་པར་བྱ། ཅི་ནས་ཀྱང་སྤྲུགས་རྗེ་ཆེ་ནས་གཞན་དོན་བྱེད་པར་འདོད་

ན། སེམས་ཅན་གྱི་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱུ་གྱི་བསྟན་པ་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན་པས། སངས་རྒྱུ་གྱི་བསྟན་པ་འཛིག་རྟེན་དུ་ཡུན་རིང་དུ་ཅི་གནས་གྱི་ཐབས་ལ་འབད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་ལ་རག་ལས་པས། རང་ལ་རུས་པ་ཡོད་ན་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་འཛིག་རྟེན་དུ་གནས་པའི་ཐབས་བྱ་སྟེ། རྩོམ་པའི་ཞལ་ནས། དགེ་བཤེས་སྟོན་པ་ལ་བྱིད་ཀྱིས་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་ཅིག་ཚུགས་གསུངས་ནས། ཁོ་བོ་དགེ་བསྟན་དུ་ཐལ་བས་མི་མཆི་འམ་ཞུས་པས། འོང་གིས་ངས་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི་གསུངས་ནས། རྩ་སྤྱོད་བཞེངས་པ་ཡིན་གསུང་།

དེ་ནས་རང་ལ་སྡེ་འཛུགས་པའི་རུས་པ་མེད་ན། རང་གིས་རི་ལྟར་ཁས་སྐྱངས་པའི་སྤྱང་སྟོམ་ནམས། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་མི་ཉམས་པར་བསྐྱུང་ཞིང་། ལྷག་བསམ་བསྐྱལ་བའི་མདོ་ནས། ཆོས་བཞི་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་གནས་ནས། སེམས་ཅན་ལྟོ་སྤྱགས་སུ་བཅུག་ནས། སྟོན་དུ་རང་གི་རྒྱུད་སྟོན་པར་བྱེད་ན། ལས་དང་པོ་བས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་ཚུལ་དེ་ཡིན། ཚུལ་དེ་ལས་གཞན་དངོས་སུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་སྦྱབ་པ་ལྟར་བྱེད་ན། བྱི་ལ་མ་པན་པར་བྱིན་པ་ལ་གོད་པར་འགོ་བས། རང་མགོ་བསྟོར་བའི་ཐབས་ཡིན། ཞེས་བསྟུ་བའི་དངོས་པོའི་སྐབས་སུ་གསུང་།

༥ སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དེ་ཡང་རུས་པ་དང་བསྟན་ནས་བྱ་བར་སྟོན་པ་ནི།

བསྐྱབ་བརྟུས་རྒྱུན་ཆོག་ཆོག་ཆོལ་བའི་སྐབས་སུ། །

བསྟན་པ་འཛིན་སྤྱང་སྤྱོད་དང་གསུམ་ནི། །

བསྐྱབ་པ་གསུམ་པོ་ཐོས་བསམ་གསུམ་གྱིས། །

རང་རྒྱུད་འཛིན་པ་དེ་ནི་དང་པོ། །

དེ་འཛིན་གང་ཟག་གཞོད་སྤྱང་གཉིས་པ། །

ཐབས་ཚུལ་ཀྱན་གྱིས་པན་འདོགས་གསུམ་པ། །

རུས་པ་ཆེ་ཆུང་ཁྱད་པར་མིན་པ། །

སྤྱང་དང་སྤྱོད་བ་ཀྱན་ལ་རུས་ཡོད། །

ཐན་སྤྱང་པོའི་བྱས་པ་ལ་ཡང་། །

སྤྱི་ལ་པོ་སྤྱང་སོགས་རྒྱས་པ་ཡོད་བཞིན། །
ཡེ་ནས་བསྐྱོང་སྐྱོང་རྒྱལ་པོ་སོགས་ཀྱི། །
འོན་ཀྱང་ད་ལྟ་རང་ཅག་ལ་བབ། །
སྤྱི་ཆོགས་ཚུ་ལ་གྱིས་གསུམ་ལ་འབད་བྱ། །
རྒྱས་པ་མེད་པའི་ཡུལ་ལ་ཉེས་མེད། །
ཆོས་མི་མཐུན་པས་སྐྱོང་སྤྱང་མ་གནང། །
མཐུ་ཡོད་བཞིན་དུ་གཞན་དག་བརྒྱག་པ་འདྲ། །
ཡལ་བར་བོར་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱང་མིན། །
དེ་བས་དེ་ནི་རྒྱས་མེད་ཡུལ་འདྲ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་བསྐྱབ་པ་ཀུན་ལས་བདུས་པའི། རང་དང་གཞན་གྱི་སྤྱུག་བསྐྱེལ་
དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་སྤང་བ་དང་། བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དེའི་ཆེན་ཆོགས་
པ་མི་ཆོལ་ཞིང་། དེའི་བར་དུ་གཅོད་པ་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་མི་འབད་པར་སྐྱད་ཅིག་ཙམ་ཡང་ཡལ་བར་
དོར་ན་ལྟར་བ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་འདི་གསུངས་ཏེ། སེམས་ཅན་གྱི་པན་བདེ་
ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལས་འབྱུང་བས། དེའི་ཆེན་ཆོགས་པ་ཆོལ་བ་ནི། བསྟན་པ་
དེ་འདྲིན་པ་དང་། སྤྱང་བ་དང་། སྐྱོང་བ་གསུམ་བྱེད་དགོས་པ་ལས་དེ་ལ་འདྲིན་པ་ནི། ལྟོན་པའི་དམ་
ཆོས་ནམ་གཉིས་ཏེ། ལྟར་དང་རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་དོ། །དེ་འདྲིན་བྱེད་པ་སྤྱོད་བྱེད་དང་། རྒྱུབ་པར་
བྱེད་པ་ཁོ་ནའོ། །ཞེས་གསུངས་པས། ལྟར་གི་ཆོས་སྤྱོད་རིན་པོ་ཆེ་གསུམ་ལ་ཐོས་བསམ་སྒྲུབ་
གསུམ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། བསྐྱབ་པ་གསུམ་རང་གི་རྒྱད་ལ་འདྲིན་པར་བྱེད་པ་ཡིན། སྤྱང་བ་བྱ་
བ་བསྐྱབ་པ་གསུམ་རྒྱད་ལ་འདྲིན་པའི་གང་ཟག་དེ་ལ་གཞོད་པ་སྤྱང་བ་སྟེ། དག་བཤེས་སྤྱོད་སྤྱི་
ཞལ་ནས། འདི་ལ་དབང་ཕྱག་གི་སྟོབས་ཀྱིས་སྤྱང་བ་དང་། རིགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྤྱང་བ་དང་།
རིག་སྤྱུགས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་སྤྱང་བ་དང་། རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་སྤྱང་བ་དང་བཞི་ཡིན་གསུང་།
དེ་ལ་དབང་ཕྱག་གི་སྟོབས་ཀྱིས་སྤྱང་བ་ནི། རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པས་དབང་གིས་སྤྱང་བ་སྟེ། རྒྱལ་པོ་གྱི་

རྩ་ང་ལྟ་བུའོ།

རིགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྤང་བ་ནི། ཕྱི་རོལ་པའི་སྟོལ་བ་ངན་པ་ཚར་གཅོད་པ་སྟེ། བྱི་ཀ་མ་ལ་
མྱེ་ལའི་སྟོ་བཞི་སྤང་བའི་ནལ་འཕྱོར་པ་ལྟ་བུའོ། རིག་སྤྲུགས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་སྤང་བ་ནི། རོ་བོས་སྤྲུག་
གཟིག་གི་རྒྱལ་པོ་དབང་དུ་འདུ་བའི་འཕྲིན་ལས་མཛད་པས། དམག་ལོག་པ་ལྟ་བུའོ། རྒྱལ་འཕྱོར་གྱི་
སྟོབས་ཀྱིས་སྤང་བ་ནི། རྩ་འཕུལ་གྱིས་སྤང་བ་སྟེ། གཤེན་རྩེ་གཤེད་ཀྱི་ནལ་འཕྱོར་པ་ལྟ་བུའོ། རྒྱུང་
བ་ནི་བསྟན་པ་འདྲིན་པ་དང་། སྤང་བར་བྱེད་པའི་གང་ཟག་ལ། ཟས་གོས་ལ་སོགས་པ་ཐབས་ཚུལ་
ཀུན་གྱིས་ཕན་འདོགས་པར་བྱེད་པའོ། རྟེ་བས་ན་སྤང་བ་དང་རྒྱུང་བ་ལ་རྒྱས་པ་ཆེ་ཆུང་ཅམ་མིན་
པ་ཀུན་གྱིས་བྱ་བར་རྒྱས་ཏེ། སྤྲུགས་དང་མཁར་ཐོག་ཀུན་ན་བཞུགས་པའི་དུས་སུ། བྲ་པ་རྣམས་ཆོས་
ཉན་པའི་བར་དུ། རྒྱང་པོ་ཕྱོགས་བཞིར་བསྐད་ནས། སྤྱིལ་པོར་བྱི་རྒྱན་ལ་སོགས་པ་སྤང་བ་དང་། ལོ་
མ་དང་མེ་ཤིང་ལ་སོགས་པའི་མཐུན་ཁྱེན་རྣམས་སྤྱོད་བར་རྒྱས་པ་བཞིན་ནོགས་ཏེ།

སྤྱིར་སྤང་བ་དང་རྒྱུང་བ་འདི་རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པ་དབང་པོ་ཆེ་རྣམས་ཀྱིས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། འོན་
ཀྱང་ད་ལྟ་གསུམ་ཀ་རང་ཅག་སྤྱིལ་བབ་པས། ལ་ལ་ནི་བརྩའི་རྒྱལ་པོ། ལ་ལ་ནི་བརྩའི་རྒྱལ་པོ་ལ་
སོགས་པ། རྒྱས་པ་ཆེ་ཆུང་ཅི་ཅམ་ཡོད་པས། ཐབས་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱི་སྟོན་པ་བསྟན་པ་འདྲིན་སྤང་རྒྱུང་
བ་གསུམ་ལ་འབད་པར་བྱའོ། རང་ལ་རྒྱས་པ་མེད་པའི་ཡུལ་རྣམས་ལ་མ་བྱས་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད།
རྒྱས་པ་ཡོད་ཀྱང་སྤྱེ་འཁྲུག་ལ་སོགས་པ་ཆོས་དང་མི་མཐུན་པས་རྒྱུང་སྤང་བྱ་བར་མ་གནང་། རང་ལ་
མི་གཞོད་ཅིང་གཞན་ལ་ཕན་པའི་མཐུ་ཡོད་བཞིན་དུ་ཕན་མི་འདོགས་པར་བསྐྲག་ན་འང་བསྐྲག་
འདུག་པ་དང་ཡལ་བར་དོར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་ག་ན་མཆིས་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཀྱང་མི་བརྟུབ།
དེ་བས་ན་གོང་དུ་ལས་དང་པོ་བས། གཞན་དོན་དངོས་སུ་མི་བྱ་བར་གསུངས་པ་དེ་ཡང་། རྒྱས་པ་
མེད་པ་ལ་དགོངས་ནས་དེ་སྐད་གསུངས་པ་ཡིན། རྒྱས་པ་དང་བསྟན་ནས་ལས་དང་པོ་བས་ཀྱང་བྱེད་
དགོས་གསུང་།

ཕྱི་དེ་ལྟར་སྐྱབ་པ་ལ་བདུད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་གཞོད་པ་འོང་ཉན་ཆེ་བས། དེ་སྤྱོད་བར་སྟོན་པ་ནི།

བདུད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་གཞོད་པའི་སྐབས་སུ།

མན་ངག་ཡིན་ཏེ་ཁྲིམ་བོས་བྱས་ན། །
བདུད་ནི་གཉིས་ཏེ་མི་མེན་ནམ་རྟོག་།
རེ་དོགས་སྤངས་ཤིང་རི་ལྟར་མི་གཡོ། །
དེ་ལ་དེ་དག་གཉིས་ཀ་མི་འབྱུང་། །
སྒྲོག་ལ་དེ་དག་གཉིས་ཀ་སྤྱོད་འདོན། །
དང་པོའི་གཉེན་པོ་གསུམ་སྟེ་རྗེས་བྲན། །
མས་དང་སྟོང་རྗེ་སྤྱོད་མ་ནམ་མཁའ། །
གཉིས་པའི་གཉེན་པོར་རང་སེམས་འཁྲུལ་བར། །
ཤེས་པ་ཉིད་ཡིན་གཞན་དུ་མི་བཅའ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་ཡང་བསྐྱབ་པ་ཀུན་ལས་བརྟུས་པའི། བདུད་ཀྱི་ལས་འདི་ཡང་གཞོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་འདི་གསུངས། འདི་སྒྲོག་ཏུ་སྒྲོ་བའི་མན་ངག་ཅིག་ཡིན་ཏེ། འོན་ཀྱང་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་བསྟན་པ་ཉམས་དམས་པས་ཁྲིམ་བོས་སུ་བྱས་ན་གསུང་། སྤྱིར་བདུད་ལ་མི་མ་ཡིན་པའི་བདུད་དང་། རྣམ་རྟོག་གི་བདུད་གཉིས་ཡིན། དགེ་བཤེས་དགོན་པ་བས་ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་དང་། འབྱུང་བ་འཁྲུགས་པའི་བདུད་བཞི་ཡིན་གསུང་སྐད། བདུད་གསུམ་པོ་དེ་ཡང་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་བདུད་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མི་མ་ཡིན་པའི་བདུད་འདུག །མི་མ་ཡིན་ཀྱི་བདུད་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་སྣ་ཁྲིད་དེ་ཉོན་མོངས་སྟེ་བའི་སྟེན་བསྐྱབས་ནས་རྒྱུད་ལ་གང་ཡོད་པ་དེ་འཕེལ་བར་བྱེད། ར་ཆ་སྤྱད་བསྐྱེད་ནས་ཆོས་སྤྱོད་མི་སྟེར་ཏེ། མཐོ་རིས་དང་ཐར་པའི་བར་དུ་གཙོད་པས་ན་བདུད་བྱ་བ་གཙོད་བྱེད་བྱ་བ་ཡིན་གསུང་།

དེ་མི་འབྱུང་བར་བྱེད་པ་ལ་ཡི་དམ་ཀྱི་སྟེང་ཞལ་མཐོང་དུ་རེ་བ་ལ་སོགས་པ་རེ་རེ་བོ་དང་། ར་ཆ་བྱང་བ་ནི་འདྲེ་བྱང་ན་ནི་སྟེང་པའི་མི་འདོད་པ་བྱང་གིས་དོགས་པ་སྤངས་ནས། སེམས་ཉིད་རི་རབ་ལྟར་ཅི་བྱང་ཡང་། དགའ་མི་དགའ་མེད་པར་མི་གཡོ་བར་དཔའ་ཞིང་བརྟན་པའི་གང་ཟག་དེ་ལ་མི་ཡིན་ཀྱི་བདུད་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་བདུད་དེ་དག་གཉིས་ཀ་མི་འབྱུང་སྟེ། དེ་ལས་བསྒྲོག་

སྟེ་ལྟའམ་ཆོས་སྦྱོང་གིས་དངོས་བྱུང་སྟེར་དུ་རེ་བ་དང་། བར་ཆད་བྱུང་གིས་དོགས་པའི་སེམས་སྒྲུབ་
མོ་ཡ་མ་བྲལ་དེས་བདུད་དང་པོ་སྦྱུན་འབྲེན་དེ་ནས་བཞུགས་སུ་གསོལ། དེ་ནས་འབྲེ་རབ་གནས་
བྱེད་པ་ཡིན་གསུང་། དེ་དག་སྦྱོང་བའི་གཉེན་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ན། དང་པོ་མི་མ་ཡིན་གྱི་བདུད་གྱི་
གཉེན་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་སངས་རྒྱུ་ཡིད་ལ་བྱས་ན་འབྲེས་མི་ཚུགས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་
གྱི་ཞལ་ནས། དགེ་སྦྱོང་དག་དགོན་པ་དང་ཤིང་རྩེ་དང་ས་སྒྲུག་ལ་སོགས་པ་ན་འཇིགས་ཤིང་སྦྱ་
ཟིང་ཞེས་བྱེད་པ་ན་ང་རྗེས་སུ་དྲན་པར་གྱིས་ཤིག་དང་འཇིགས་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་
པ་ཡིན།

གཉིས་པ་བྱམས་པ་དང་སྟོང་རྗེ་བསྟོམས་ན་འབྲེས་མི་ཚུགས་ཏེ། བྱམས་པའི་སྟོབས་དང་ཁམ་
པ་ལུང་པ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱན་རྩོབ་དུ་འཁྲུལ་པ་སྦྱུ་མ་ལྟར་མི་བདེན་པར་ཤེས་པ་
དང་། དོན་དམ་པར་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུར་ཤེས་ན། སྦྱོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྦྱོང་པ་ཉིད་ལ་
སྒྲགས་མི་རྟོག་པའོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པའི་བདུད་གྱི་གཉེན་པོ་ནི། རང་སེམས་འཁྲུལ་པ་ལ་ཅིར་ཡང་
སྤང་སྦྱུ་མ་ནས། བདེན་པར་མི་འཇིན་ཅིང་འཁྲུལ་པར་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་གཉེན་པོ་ཡིན་པས། དེ་ལས་
གཉེན་པོ་གཞན་བཅའ་མི་དགོས་གསུང་།

ཕྱི་གོང་གི་སྦྱུ་མ་ནམ་མཁའ་ཉིད་རྒྱས་པར་སྟོན་པ་ནི།

སྦྱུ་མ་ལྟ་བུར་ཆོལ་བའི་སྐབས་སུ།

འདི་ཡང་མན་ངག་ཁྲོམ་བོས་བྱས་ན།

སྟོམ་པར་བྱེད་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ལ།

མཆར་མཆར་དུ་འམ་ཡགས་ཡགས་སུ་འམ།

བཟང་བཟང་པོ་ནི་རི་ལྟར་བྱུང་ཡང་།

ང་རྒྱལ་མི་བྱ་བྱེད་ན་འབྲེས་ཁྱེད།

སྤར་མ་ཁྱེད་ཡང་དག་དོད་སྦྱུན་འབྲེན།

དེ་བས་སྦྱིར་སྤང་སྦྱུ་མར་ཤེས་བྱ།

གཉེན་པོས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་བཅོམ་པ་ཡང་། །

སྐྱུ་མའི་རྒྱལ་པོས་དེ་འདྲའི་རྒྱལ་པོ། །

བཅོམ་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་བྱ་མན་ངག་། །

ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་མདོ་ཞེ་རྒྱན་གྱི། ཇི་ལྟར་སྐྱུ་མ་དེ་བཞིན་དུ། ཡང་དག་མ་ཡིན་ཀྱང་
རྟོག་བཞིན། སྐྱུ་མས་བྱས་པ་ཅི་ལྟ་བུར། དེ་བཞིན་གཉིས་སུ་འཁྲུལ་པར་བཞིན། སྐྱུ་མའི་རྒྱལ་པོས་སྐྱུ་
མ་ཡི། རྒྱལ་པོ་གཞན་ནི་ཕམ་པ་ལྟར། ཞང་དག་གིས་ནི་ཆོས་མཐོང་བའི། རྒྱལ་སྐྱུ་མ་དེ་དག་ང་རྒྱལ་
མེད། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། འདི་ཡང་སྒྲོག་དུ་སྒྲོ་བའི་མན་ངག་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་པོས་སུ་བྱས་ན། དཔེན་
པར་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པའི་གང་ཟག་ནམས་ལ། སྒྲོམ་ཉམས་སམ། མིས་ལྟས་སམ། མངོན་པར་ཤེས་
པའམ། ལྟའི་ཞལ་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པའི། བཟང་བཟང་པོར་སྒྲུང་བའམ། བར་ཆད་ལ་སོགས་པའི་
ངན་པའི་སྒྲུང་བ་བྱུང་ཡང་རུང་སྟེ། དགའ་མི་དགའ་མེད་པར་འདི་ལྟར་སྒྲུང་བ་འདི་ལ་ཅིར་ཡང་
ཐུབ་པ་མེད་སྐྱུ་མ་དང་འདྲ་བར། རང་གི་སེམས་འཁྲུལ་པ་ཡིན་སྟེ་མ་དུ་བསམས་ལ་ང་རྒྱལ་མི་བྱ། དེ་
ལ་ང་རྒྱལ་བྱས་ཏེ་ངས་ཡི་དམ་ལྟའི་ཞལ་མཐོང་བ་དཔེ་མེད་དོ་སྒྲོམ་ན། འདྲེས་ཁྱིར་བ་དེ་རང་ཡིན་
ཏེ། སྐར་མ་ཁྱིར་ཡང་ད་གདོད་ཀྱིས་སྐྱུན་འདྲེན་པར་འགོ་བས། བཟང་ངན་ཅི་སྒྲུང་ཡང་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་
ཤེས་པར་བྱ། དེ་ལྟར་ཐམས་ཅད་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་ཤེས་པའི་གཉེན་པོ་དེས། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཐམས་
ཅད་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་འཁྲུལ་པ་བཅོམ་པ་དེ་ཡང་དཔེར་ན། སྐྱུ་མའི་རྒྱལ་པོས་སྐྱུ་མའི་རྒྱལ་པོ་བཅོམ་པ་
བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱས་ནས་མངོན་ཞེན་དང་བྲལ་བར་བྱ་བ་མན་ངག་ཡིན་གསུང་།

ཕྱི་དེས་མི་མ་ཡིན་གྱི་བདུད་སྟོང་བའི་ཐབས་བཤད་ནས། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་བདུད་སྟོང་བར་
རྟོན་པ་ནི།

སེམས་ལས་འཇིགས་པ་གཞན་འགའ་མེད་སྐྱབས། །

དེ་བས་རང་གི་རྣམ་རྟོག་བགེགས་ཡིན། །

དེ་མེད་པ་ལ་གཞན་གྱིས་ཅི་བྱ། །

རྟོན་ཤེས་གཡུང་གིས་བྱགས་ལ་སྒྲིག་འཁྲུལ། །

བྲེད་པས་ཀུན་གྱིས་སྐྱད་ངན་བཏོན་བཞིན། །
ཐུག་པ་མི་ཡིས་པ་བོང་འདོན་དུས། །
གཞན་གྱིས་ཉ་བཅུག་དེ་ཉིད་གྱིས་བརྒྱག། །
སྒོམ་གཡོག་བག་ཕྱེས་འབག་བྱས་སྒྲིགས་བཞིན། །
གཞན་ཡང་དེ་ལྟ་བུ་ནི་མང་ཡོད། །
དེ་བས་རང་གི་རྣམ་རྟོག་བག་གས་ཡིན། །
རྣམ་རྟོག་མེད་ཅིང་དཔའ་བར་གྱུར་ན། །
ཅི་ལྟ་བུས་ཀྱང་གཞོད་པ་མི་འབྱུང་། །
སྤྱག་དང་མི་སྤྱག་ཅི་ལྟར་སྤང་ཡང་། །
མི་ཞིག་མངོན་སུམ་འདུག་བཞིན་སེམས་ན། །
ལྟ་ཅིག་རྟ་མགོ་ཅན་བཞིན་འཇིགས་མེད། །
རང་སེམས་འཁྲུལ་ལ་མངོན་ཞེན་མི་བྱ། །
སྦྱབ་པ་གང་ལ་འཇུག་པར་གྱུར་ཀྱང་། །
དང་པོ་ཉིད་ནས་རེ་དང་དོགས་སྤངས། །
རེ་དོགས་ཅན་ལ་གཞོད་པ་འབྱུང་ཉི། །
བྱ་ག་ཡོད་ལ་རྒྱང་འཇུག་རི་བཞིན། །
ཞང་ཞུང་གཞན་ལྟར་སྒྲགས་བཅའ་སྒྲ་ན། །
ཀུན་གྱི་ཚོ་འདི་མིན་ན་སུས་འདི། །
དེ་བས་དང་པོར་རེ་དོགས་ཀུན་སྤང་། །
ཡང་ཞིང་སྦབ་པའི་སེམས་ཀྱང་སྤངས་ལ། །
བར་དུ་ཅི་སྤང་རང་སེམས་ཉིད་བཟླ། །

བུམས་དང་སྟོང་རྩེ་བྱང་ཚུབ་སེམས་སྤྱང་། །
རང་གིས་ཁས་སྒྲངས་ཚུལ་བྲིམས་གཙང་བྲ། །
སྒྲ་ཆོགས་ཚུལ་གྱིས་ཆོགས་ཀྱང་གསོག་ན། །
དེ་ལྟ་བུ་ལ་བར་ཆད་མི་འབྱུང་། །
བྱང་ཡང་སྤྱར་དུ་ཉེ་བར་ཞི་འགྱུར། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་སྟོང་འདུག་གི་དེ་ལྟར་འདིག་ཉེན་གསུམ་པོ་ན། སེམས་ལས་
འདིགས་པ་གཞན་འགའ་མེད། ཅིས་པའི་སྐབས་སུ་འདི་གསུངས་ཏེ། འདིགས་པར་བྱེད་པ་རང་གི་
སེམས་ལས་མ་གཏོགས་པ་གཞན་མེད་པ་དེ་བས་ན། རང་གི་ཚམ་ཉོག་བགེགས་ཡིན་ཏེ། ཚམ་ཉོག་
མེད་པ་ལ་གཞན་མི་མ་ཡིན་གྱིས་ཅིར་ཡང་བྱར་མེད་ལ། ཚམ་ཉོག་བདུད་དུ་སོང་བ་ནི། སྟོན་པ་ཤེས་
རབ་གཡུང་བྱང་ཤིན་ཏུ་སྤར་བས་གཅིག་ཕྱི་ཉལ་མི་རུས་པ་ལ། རུབ་གཅིག་ཕྱི་ལོགས་སུ་ཆོས་བཤད་
ནས་མཆོད་ཁང་དུ་འོངས་ཅ་ན་མར་མེ་རླུང་གིས་བསྐྱལ་བའི་འོད་ཕྱགས་མ་ལ་ཕོག་པས། སྤྲིག་པ་
ཅིག་སྐབས་བྱང་བར་གཟིགས་ནས། འབྲས་སྐྱད་ངན་བཏོན་པས། སྤྲིག་ན་ཡོད་པའི་སྒྲིམ་ཆེན་
ཅིག་ཀྱང་ཕྱིར་ཐོན་བྱང་ནས། སྒྲོབ་དཔོན་ལ་སྐྱད་ངན་བྱང་བས་འཆོ་བ་ཅིག་བྱང་བ་ཡིན་སྟེན་ནས།
འས་བཏབ་པས། དག་བཤེས་ཡུང་བ་པ་བྱང་ནས་ཅི་ཉེས་བྱས་པས། འདི་ཅི་ཡིན་ཟེར། ཡུང་བ་པ་
དཔའ་བས་བྱང་དུ་ཕྱིན་ནས་བལྟས་པས། ཕྱགས་མར་སོང་བས་ཁོང་རང་ཆོ་པར་འགྲེལ་ཚུར་འགྲེལ་
ནས་ཟད་ཟེར་ཏེ། ཚམ་ཉོག་དེ་མ་སོལ་ན་དེ་ཉིད་བགེགས་སུ་འགྲོ་བ་ཡིན།

ཡང་སྐས་ཕྱི་གར་བའི་མི་ཅིག་གིས། ཞིང་དཀྱིལ་ན་པ་བོང་ཆེན་པོ་ཅིག་ཡོད་པ་འདོན་འཕྲོལ་
བྲིམ་དུ་འཛར་བ་ལ་ཕྱིན་གྱི་བར་དུ། བྲིས་པས་ཚུ་ནང་ནས་ཉ་བབྱང་ནས་པ་བོང་གི་འོག་ཏུ་བཅུག་
པས། ཞིང་བདག་ཉོག་པ་སྐྱེས་ནས་ལོག་བྱང་བས། བྲིས་པས་ཅི་ཉེས་བྱས་པས། ཡོད་ཀྱི་དང་ཟེར་ནས་
མི་སྟོན་པར་སོང་ནས་རིམ་གྱོ་བྱེད་ཀྱིན་འདུག་པས། བྲིས་པས་ངེད་ཀྱིས་ཀྱལ་ཀྱིས་པ་ཡིན་བྱས་
པས། དེ་རང་ཡང་འདྲེ་ཡིན་ཟེར་ནས་ཉོག་པ་མ་སོལ་བས་རུག་གིས་ཤི་བ་ཡིན་གསུང་། ཡང་སྒྲིམ་
ཆེན་ཅིག་ལ་གཡོག་ཅིག་ཡོད་པ་ཁོ་རྒྱགས་ལ་སྟོབས། དེ་རིང་སྒྲིམ་པ་ལ་སྤྲིགས་དགོས་སྟེན་ནས་

བག་ཕྱེ་ལ་འབག་ཅིག་བྱས། དེ་ལ་ཆོན་ཅི་བྱགས་ནས་མགོ་ལ་གྱུན་ནས། སྒོམ་པས་མཐོང་བའི་སར་
ཁ་དང་དེ་བསྐྱད་པས། སྒོམ་པས་ས་སྒྲོར་ནས་ཐུག་བྱས་བལྟས་པས། དེ་མཐོང་ནས་བར་ཆད་ཡིན་
སྟམ་ནས་སྒྲོང་པ་ཉིད་བསྒོམས་ནས་བལྟས་ཅ་ན་ད་རུང་འདུག། །དེ་ལྟ་བུ་ལན་གསུམ་ཅམ་བྱས་པས་
ཀྱང་འདུག་ནས། སྒོམ་ཆེན་རྟོག་པ་སྦྱོར་ཏེ། དགོང་མོ་གཡོག་ཅིག་ལ་སྒྲ་མ་དེ་འབྲུ་མི་འོང་པ་ཡིན་པ་
ལ། དེ་རིང་ཉམ་ཆད་ཅིག་བྱུང་བེར་ཅི་བྱུང་བྱས་པས། རྫོས་སུ་མི་བཏུབ་པར་འདུག་ནས། ངས་ཀྱ་རེ་
བྱས་པ་ཡིན་བྱས་པས། དེ་ཀ་རང་འདྲིས་བྱེད་དུ་བཅུག་པ་ཡིན་ཟེར་ནས། རྟོག་པ་མ་སོལ་བས་སྒོམ་
ཆེན་སྤྱད་ཀྱིས་ཤི།

གཞན་ཡང་ནམ་རྟོག་བདུད་དུ་སོང་བ་དེ་ལྟ་བུ་མང་པོ་ཡོད་པ་དེ་བས་ན། རང་གི་ནམ་རྟོག་ཁོ་
ན་བགེགས་ཡིན་ཏེ། རང་ལ་ནམ་རྟོག་མེད་ཅིང་། ཅི་ལ་ཡང་མི་འཇིགས་པར་དཔའ་བར་གྱུར་ན།
ལྟའི་བུའི་བདུད་ལ་སོགས་པ་ཅི་ལྟ་བུས་ཀྱང་བར་ཆད་བྱ་བར་མི་རུས་པས། སྤྱག་པ་དང་མི་སྤྱག་པའི་
མཆན་མ་ཅི་བྱུང་ཡང་། དེ་ལ་མི་ཞིག་རང་གི་མདོན་སུམ་ན་འདུག་པ་དང་བྱུང་མེར་པར་སེམས་ན་
ཅི་ཡང་མི་འོང་བས། རྩོ་བོས་རྟ་མགོ་ཅན་གཟིགས་པ་བཞིན་དུ། འཇིགས་པ་མེད་པར་བྱ་སྟེ། རྩོ་བོ་རྩེ་
ལྷ་ཅིག་ཐུགས་དམ་ལས་བཞེངས་ནས་སྤྱོད་ཕྱེ་ཅ་ན། མདུན་ན་མི་འམ་ཅིའི་རྒྱལ་པོ་སྤྱོད་པ་རྟ་མགོ་
ཅན་སུས་མོ་བཅུགས་ཐལ་མོ་སྦྱར་ནས་ཨོང་དེ་འདུག་གསུངས་ནས། དགེ་བཤེས་རྣལ་འབྱོར་པས།
ཨ་ཏི་ཤ་མི་འཇིགས་སམ་ཁྱས་པས། མི་ཅིག་མདོན་སུམ་ན་འདུག་པ་དང་འབྲུ་མོད་གསུངས་པ་
བཞིན་དུ་འོ།

དེ་བས་ན་རང་གི་སེམས་འཁྲལ་ནས། ཅི་རུང་རུང་སྤང་བ་དེ་ལ་བདེན་པའི་མདོན་ཞེན་མི་བྱ་
བར་རང་སྦྱབ་པ་གང་ལ་འདུག་ཀྱང་རུང་སྟེ། དང་པོ་ཉིད་ནས་ཡི་དམ་གྱི་ལྟའི་ཞལ་མཐོང་སྟེ་འོང་
སྟམ་པའི་རེ་བ་དང་། འདྲའི་བར་ཆད་བྱུང་ན་ནི་སྟམ་པའི་དོགས་པ་སྤངས་ལ་བྱ། དེ་མ་སྤངས་པའི་
རེ་དོགས་ཅན་ལ་བདུད་ཀྱི་གནོད་པ་འབྱུང་ཉེ་སྟེ། བམ་མཁའ་མཛོད་ཀྱི་མདོན་ནས། རིགས་ཀྱི་བྱ་འདི་
ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན། བྱ་གཤང་ན་ཡོད་པ་ནས་རྒྱང་འདུག་པ་དེ་བཞིན་དུ། གང་དང་གང་གི་སེམས་ལ་
སྒྱུན་བྱུང་བ་དེ་དང་དེ་ཉིད་ནས་བདུད་ཀྱི་སྐྱགས་རྟེན་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ།

དེ་ལྟར་སོང་ཙམ་ན་བདུད་ཀྱིས་འཕུལ་ལ་སྒྲགས་རྟེན་པར་འགྱུར་བ་ནི། དཔེར་ན། འང་ཁྱུང་གི་
བཅུན་ཆུ་ཅིག་རྩ་སྒྲིང་དུ་བྱུང་ནས། འདི་ན་ཕྱག་བྱ་དགོས་པ་སུ་ཡོད་ཟེར། འདི་དང་འདི་ཡོད་བྱས་
ནས་བཤའ་མར་བསྐྱབས་པ་ལ། ད་སུ་ཡོད་ཟེར་བས། བཅོལ་ཆུང་ཅིག་ཏུ་ཤེས་ནས་འདི་ཡོད་བྱས་
ནས་སྒྲགས་པ་དགེ་བསྟེན་ཅིག་ལ་ཕྱག་བྱེད་དུ་བཅུག་པས། ཐང་པ་ལ་སྤུང་གི་དོད་བྱས་ནས་ཕྱག་
བྱས་སྐད། ད་སུ་ཡོད་ཟེར་ནས། རྩོམ་འཁོར་གྱི་ག་པར་དང་ལ་པར་དང་། བྱི་མོ་མ་ལི་གི་བྱ་བ་ཡོད་བྱས་
ནས་བྱི་ལ་ཕྱག་བྱེད་དུ་བཅུག་པ་དང་། རང་གི་སེམས་ནི་དོགས་ཅན་ལ་བདུད་ཀྱིས་སྒྲགས་བཅད་སྟེ་
བར་སོང་ནས། བདུད་ཀྱིས་བར་ཆད་མི་བྱེད་ན་ཅི་བྱེད་དུ་འགོ་བས་ན། དང་པོ་ཉིད་ནས་ནི་དོགས་
ཀྱན་སྤང་། ཤེས་པ་ཡང་ཤིང་སྤྱབ་པ་བག་ཙམ་ལ་དགའ་མི་དགའ་སྟེ་བའི་སེམས་ཀྱང་སྤངས་ལ།
སྤྱབ་པ་བྱེད་པའི་བར་དུ་སྤྱག་མི་སྤྱག་ཅི་སྤང་ཡང་། རང་གི་ནམ་པར་རྟོག་པར་བལྟས་ལ། དགའ་མི་
དགའ་མི་བྱ། གཞན་ཡང་བདུད་ཀྱི་བར་ཆད་སེལ་བའི་མཆོག་ བྱམས་པ་དང་སྤྲིང་རྩེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
སེམས་ཡིན་པས། དེ་གསུམ་ཉག་ཏུ་སྦྱོང་། སྤྱབས་སུ་འགོ་བ་ནས་རིག་པ་འཛིན་པའི་བར་རང་གིས་
ལས་སྤངས་པའི་ཆུལ་ཁྲིམས་གཙང་སིང་དེ་བསྤང་། དེ་དག་སྟེ་བའི་ཐབས་སུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
ཀྱིས་འཕངས་པའི་ཆོགས། ཆོས་སྦྱོད་བཅུ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་ཆོགས་ཀྱི་ཆུལ་ཀྱིས་ཆོགས་བསལ། དེ་
ལྟར་བྱེད་པའི་གང་ཟག་ལ་བར་ཆད་དང་པོ་ནས་མི་འབྱུང་། བརྒྱལ་བྱུང་ཡང་མི་ཆུགས་པར་ལྟར་དུ་
ཞེ་ནས་འགོ་བ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བྱ་གསུང་།

ལྷ་མི་མ་ཡིན་པའི་བདུད་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་ལ་འཁྲིས་ནས་འོང་བས། རང་གི་སེམས་
ལ་ཉོན་མོངས་པའི་ཆ་མེད་པར་བྱ་བར་སྟོན་པ་ནི།

རང་གི་སེམས་ལ་མ་རྟོགས་མེད་ན། །

བདུད་ཀྱིས་བསྐྱེད་སོགས་བར་ཆད་བྱར་མེད། །

དེས་ཀྱང་དང་པོ་རྟེན་པ་སོགས་སྦྱབ། །

འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་སོགས་ཀྱི་ཁྱེན་སྦྱབ། །

དེ་ལས་ཉོན་མོངས་འཕེལ་བས་རྒྱུད་སྟེག། །

དེ་ནས་དཔུལ་སོགས་དག་ཏུ་ངེས་ལྟོང་། །

བདུད་ཀྱིས་བར་ཆད་བྱེད་ཚུལ་དེ་ཡིན། །
དཔེར་ན་ཉི་མས་ནགས་བསྐྱེད་པ་བཞིན་ཏེ། །
ཉི་མ་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་སུ་མི་སྤྲེག།
མེ་ཤེལ་ལ་ཕོག་འོད་ཀྱིས་བར་བྱར། །
དེ་ཡིས་ནགས་ཏེ་བརྒྱད་པས་ཀྱན་སྤྲེག།
ཉི་མས་ནགས་སྤྲེག་ཚུལ་ནི་དེ་བཞིན། །
དཀར་པོའི་ཆོས་རྣམས་བདུད་ཀྱིས་སྤྲེག་པས། །
དེ་བས་བདུད་ཀྱིས་མི་བརྩི་བྱ་ཕྱིར། །
རང་གི་སེམས་ལ་མ་མེད་མན་ངག།

ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་རང་གི་སེམས་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་མ་མེད་ན། བདུད་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་དང་མཐོ་འཆམས་པ་ལ་སོགས་པས་བར་ཆད་བྱ་བའི་སྐབས་མེད་པ་ཡིན་པས། བདུད་ཀྱིས་ཀྱང་ཁོ་དང་ཕོ་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་རྐྱེད་པ་དང་བཀྱར་སྤྱོད་སོགས་སྐབས་པས་དེ་ལ་ལྷག་པར་གདུང་བའི་འདོད་ཆགས་སྐྱེ། དེའི་བར་དུ་གཙོད་པ་ལ་ཞེ་སྤངས་སྐྱེ། དེ་རང་ལ་ཡོད་པ་ལ་ང་རྒྱལ་སྐྱེ། གཞན་ལ་ཡོད་པ་ལ་སྤྲེག་དོག་སྐྱེ། དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་དེ་ལ་ཉེས་དམིགས་སུ་མ་མཐོང་བར་བསོད་ནམས་ཅན་ནམ་སྟོང་པོ་དམ་པར་འཛིན་པ་དེ་གཉི་ཟུག་ཡིན། དེ་ལྟར་རྒྱ་དུག་ལྷས་ཀྱན་ནས་བསྐྱེད་པའི་ལས་ཀྱིས་ངན་སོང་ལས་འགྲོ་ས་མེད་པས། ངན་སོང་དུ་སྐྱེས་ན་དགེ་བ་བྱ་བའི་སྐབས་མེད་པར་འགྲོ་བས་བདུད་ཀྱིས་བར་ཆད་བྱེད་ཚུལ་དེ་ཡིན། དེ་མ་ཡིན་པར་དང་ཕོ་ནས་བདུད་ཀྱིས་པང་པས་བཏབ་ནས་ངན་སོང་དུ་བོར་དུ་མི་བཏུབ་གསུང་།

དེ་ཡང་དཔེར་ན་ཉི་མས་ནགས་བསྐྱེད་པ་རྒྱ་གར་ཀྱན་ན་ཡོད་ཟེར་ཏེ། དེ་ཉི་མ་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་སུ་མི་སྤྲེག། ཉི་མའི་འོད་ཟེར་མེ་ཤེལ་ཡོད་པ་ལ་ཕོག། དེའི་འོད་ཀྱིས་སྤྲོན་ལ་བར་བྱར་སྤྲེག། དེ་ནས་ནགས་ཆལ་ཐམས་ཅད་བརྒྱད་ནས་སྤྲེག་པ་བཞིན་དུ། བདུད་ཀྱིས་ཀྱང་དང་ཕོ་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་བསྐྱེད་ནས། རྒྱུ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་འཕེལ་ཁིང་རྒྱས་པར་བྱས་ཏེ། ཁད་ཀྱིས་ཤེས་པ་

བསྐྱར་ནས། མཁན་སློབ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་བྱང་པར་ཅན་རྣམས་ལ་ཀམ་གྱིས་བཏང་ནས། ལྷའི་ལོ་
སྟོང་དུ་བསགས་པའི་དགེ་བའི་ལས་རྣམས་སྐད་ཅིག་ལ་བསྐྱེགས་ཏེ་ཐལ་བར་བསྐྱག་ནས་དཔྱལ་
བར་ཁྲོགས་གྱིས་འགོ་བ་ཡིན་གསུང་། ཡ་གད་པའི་ཞལ་ནས། དང་པོ་ཅ་ན་དགེ་བཤེས་སྐྱུན་སྡེའི་
ཞལ་ནས། བདུད་གྱིས་བར་དུ་བཅད་ན་ངན་སོང་དུ་ལྷུང་གསུངས་པ་དེ། ཨ་ཅང་ཁ་ན་མ་གོ་པ་ལ་
ཕྱིས་འདིས་གོ་བར་བྱང་གསུང་། རང་གི་སེམས་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་ཆ་མེད་ན་བདུད་བྱེ་བ་དུང་ཕྱུར་
གྱིས་དཔྱལ་བར་སྐྱར་མི་རྩས་པ་དེ་བས་ན། བདུད་གྱིས་མི་བཟྩི་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རང་གི་སེམས་ལ་
ཉོན་མོངས་པའི་ཆ་མེད་པར་བྱ་བ་མན་ངག་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བྱའོ་གསུང་།

༥ དེ་ལྟར་བདུད་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བདག་ཏུ་འདྲིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་བས།
དེའི་གཉེན་པོར་བདག་མེད་སྒྲོམ་པར་སྟོན་པ་ནི།

དགོན་པར་གནས་པས་འདིགས་སྐྱག་སྤང་སྐྱབས། །

སོ་སོར་རྟོག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བདག་མེད། །

རྣམ་གཉིས་སྒྲོམ་ལ་སྐྱག་པ་མི་འབྱུང་། །

དེ་ལ་བར་ཆད་དག་གིས་མི་བཟྩི། །

གང་གི་གཉེན་པོར་གང་གསུངས་དེ་ཡང་། །

རང་གི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེར་མི་བརྟུབ་ན། །

དེ་ལ་གཉེན་པོར་གང་བཤད་པ་འང་། །

གཉེན་པོ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན། །

དེས་ནི་མན་ངག་ཐེ་ཚོམ་མི་བྱ། །

རང་རྒྱུད་མ་བརྟུབ་ཏྲགས་སུ་ཤེས་གྱིས། །

དེ་བརྟུབ་བྱ་བྱིར་ཆོགས་བསག་སྐྱིབ་སྤྱང་། །

སྒྲ་མར་གསོལ་བརྟུབ་སྒྲ་ཆོགས་ཚུལ་ནས། །

བརྟུབ་བར་གྱུར་ན་གཉེན་པོར་འགྱུར་ངེས། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་ཡང་བསྐབ་པ་ཀུན་ལས་བདུས་པའི་དགོན་པ་བསྟེན་པའི་སྐབས་སུ
དག་ཤུལ་ཅན་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་ནས། བྱིམ་བདག་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཛིགས་
ཤིང་སྒྲག་ནས་དགོན་པ་ལ་གནས་པས། འདི་ལ་གང་ཅུང་ཟད་འཛིགས་པ་སྦྱེ་བ་དེ་ཐམས་ཅད་ནི།
བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ལས་སྦྱེས་པའོ། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐབས་སུ་གསུངས་ཏེ། དཔེན་པར་རང་
གཅིག་སྤྱོད་པ་བྱེད་པའི་དུས་ན། འདྲེ་ལ་སོགས་པ་བྱུང་གིས་དོགས་པས་འཛིགས་ན། དེའི་གཉེན་
པོར་བདག་མེད་ཅམ་པ་གཉིས་བསྟོམས་པས་འཛིགས་པ་དེ་མི་འོང་སྟེ། འབན་གྲང་རྒྱལ་གྱིས་ཀོ་དེ་
ལུང་ནས་ཚུར་འོངས་པས། རི་ཤོ་སྐྱམ་པོ་ཤོག་ཤོག་ཟེར་བ་ལ། རུབ་མོར་སོང་བས་བྱེད་པས། བདག་
མེད་བསྟོམས་པས་སྟོ་བཅ་གྱིས་སོང་ཟེར་བ་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས། བདག་མེད་བསྟོམས་པས་བདག་མེད་
པར་ཅིས་འཛིགས་སྟམ་དུ་སྟོམ་པ་སྟེ། དེ་ཡང་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས། གང་ཟག་
གི་བདག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མང་མེད་པར་གཞི་ནས་སྟོང་པར་བསྟོམས་ན། ཆངས་པ་ལྟའི་བྱའི་
བདུད་ཀྱིས་ཀྱང་བར་ཆད་མི་རུས་པའི་གཏམ་རྒྱུད་གསུང་།

དེ་ཡང་བདུད་དང་ཉོན་མོངས་པ་གཉིས་ལས། འདིའི་གཉེན་པོར་འདི་སྟོམ་བྱ་བ་ཆོས་གང་
གསུངས་པ་དེ་རང་གི་རྒྱུད་ལ་སྟེར་མ་བདུབ་ན། གཉེན་པོར་བཤད་ཀྱང་གཉེན་པོར་མི་འཇུག་བས།
གཉེན་པོའི་ཆོས་ལ་ཐེ་ཆོམ་མི་བྱ། རང་གི་རྒྱུད་ལ་མ་སྟེས་པའི་རྟགས་སུ་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ། གཉེན་པོ་
དེ་དག་རྒྱུད་ལ་སྦྱེ་བའི་ཐབས་སུ། སྟོ་སྟོ་ཆོགས་ནས་ཆོགས་བསག། ཁར་ལ་སྒྲིབ་པ་སྦྱོང་། ལྷ་མ་ལ་
གསོལ་བ་གདབ་པ་ལ་སོགས་པ། ཐབས་ཚུལ་སྟོ་ཆོགས་ཀྱིས་འབད་ནས་རྒྱུད་ལ་སྟེར་བདུབ་ན་མི་
མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཉེན་པོར་འཇུག་ངེས་པས་དེ་ལྟར་བྱ་གསུང་།

༥ རྒྱུད་ལ་སྟེས་ན་གང་སྟེས་ཀྱང་གཉེན་པོར་འཇུག་བས། གཉེན་པོ་གཞན་མི་བཅོལ་བར།
རྒྱུན་དུ་གང་བསྟོམས་པ་དེ་ཉིད་སྟོམ་པར་སྟོན་པ་ནི།

བར་ཆད་དག་ཏུ་གསལ་བ་བྱུང་ན། །

བསམ་པའི་བྱེད་པར་རྒྱུན་དུ་གང་བྱེད། །

དེ་ཉིད་གཉེན་པོ་གཞན་དུ་མི་བཅོལ། །

ཞེས་གསུངས་པས་སོ། དེ་ཡང་རང་སྐྱབ་པ་ལ་ཞུགས་པའི་དུས་སུ་བདུད་ལ་སོགས་པའི་བར་
 ཆད་དུ་གསལ་བ་བྱུང་ན། སྤར་རང་བསམ་པའི་བྱད་པར་རྒྱན་དུ་དགེ་སྦྱོར་གང་ལ་བྱེད་པ་དེ་ཉིད་
 གཉེན་པོར་བྱས་ནས་བསྐྱོམས་ལ་དེ་སྒྲོག་པར་བྱའི། དེ་བཞག་ནས་ཐབས་གཞན་བཅའ་ན། བར་དུ་
 གཙོད་པ་དེ་རང་ཡིན་པས། གཞན་མི་བཅའ་བར་སྤྲ་མ་སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་བྲན་པ་བསྐྱོམས་ན། དེའི་
 དུས་ན་ཡང་དེ་ཉིད་བྲན་པར་བྱ། དེ་བཞིན་དུ་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་དང་། བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་དང་
 སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་གང་ཡིན་ཀྱང་འབྲས། བར་ཆད་དུ་གསལ་བ་བྱུང་བའི་དུས་སུ་དེ་བྲན་པར་
 བྱས། དེ་དག་བྲན་པར་བྱས་ན། བར་ཆད་ཀྱིས་མི་ཚུགས་པའི་གཏམ་རྒྱུད་ནི་གོང་དུ་གསུངས་པ་
 བཞིན་དུ་ཡིན། བདུད་ཀྱིས་ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་ལྷ་བྱུར་སྐྱལ་ནས། རང་གི་མངོན་སུམ་དུ་བཞུགས་ནས་
 ཆོས་སྟོན་དུ་བྱུང་ཡང་། དེ་ལ་དགའ་མི་དགའི་བསམ་པ་གང་ཡང་མེད་པར་བྱས། དེས་ཤེས་པ་ཡང་
 གིས་སོང་ནས་ང་རྒྱལ་སྐྱེས་ན་བདུད་ཀྱིས་འབྱེར་བ་ཡིན་པས། ཅིར་སྤང་འཁྲལ་པར་ཤེས་པར་བྱས་
 བས། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རང་ལས་མི་གཡོ་བར་བྱེད་པ་དེ་ལྷ་བྱུང་ང་། དེ་བཞིན་དུ་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་
 དང་ལྷན་པ་དང་། བསྐྱེད་རིམ་བརྟན་པོ་ཡོད་པ་དེ་ལྷ་བྱུང་ལ་བདུད་ཀྱི་བར་ཆད་ཅི་ལྷ་བྱས་ཀྱང་མི་
 ཚུགས་པ་ཡིན་གསུང་།

༥ དེ་ལྟར་མངོན་སུམ་དུ་ཡི་དམ་ལྟ་ལྟ་བུའི་ཞལ་མཐོང་ན། དེ་གང་ཡིན་ཤེས་པར་བྱ་བའི་
ཐབས་སྟོན་པ་ནི།

ལྷ་དང་བདུད་གཉིས་ཤེས་པར་བྱ་བ།

སྟོང་ཉིད་བསྐྱོམས་པས་རབ་ཏུ་གསལ་འགྲུལ། །
གཅིག་ཤོས་དེ་བསྐྱོམས་སྤྱར་དུ་མེད་འགྲུལ། །
དེ་གཉིས་མཆོན་ཉིད་གཅིག་ནི་དེ་ཡིན། །
དེ་མཐོང་རང་གི་རྒྱད་ལ་ཉོན་མོངས། །
ཞི་དང་འཕེལ་ལས་བརྟག་པའང་གཅིག་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་ལྷ་བུའི་སྤང་བ་བྱུང་ནས་གང་ཡིན་ངོ་མ་ཤེས་ན། སྟོང་པ་ཉིད་
བསྐྱོམས་པས་ལྷ་ཡིན་ན་གསལ་དུ་འགྲོ། བདུད་ཡིན་ན་མེད་ནས་འགོ་བས། བརྟག་པའི་ལྷགས་ཅིག་
དེ་ཡིན། ཡང་ན་དེ་མཐོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས། རང་གི་རྒྱད་ལ་ཉོན་མོངས་པ་མངོན་གྱུར་མགོ་ནོན་
ནས་མི་སྦྱེ་བར་འདུག་ན་ལྷ་ཡིན། སྤར་ལ་ཆེར་འཕེལ་ན་བདུད་ཡིན་པས། དེའི་སྟོན་ནས་བརྟག་པ་
ཡང་ལྷགས་ཅིག་ཡིན་གསུང་།

༥ དེ་ཉིད་ཀྱི་ཁ་སྟོན་ཡོན་ཏན་དང་ཡོན་ཏན་མ་ཡིན་པ་བརྟག་པའི་ཐབས་ཞལ་ཆེམས་སུ་
གསུངས་པ་ནི།

དག་བཤེས་དེས་གསུངས་གཡུང་རྩུང་པ་ལ། །
ངེད་རྣམས་ཆོ་ནང་ན་ཁྱོད་གཞོན། །
ཁྱོད་ཀྱིས་བརྒྱད་ཅུའི་བར་དུ་སྟོད་ལ། །
དེ་ཡི་དུས་ན་སྟོམ་ཆེན་ཁ་ཅིག། །
ངས་ནི་སངས་རྒྱས་ཞལ་མཐོང་ཟེར་ལ། །
ཉོན་མོངས་འཕེལ་ལ་རྩུང་དུ་མ་སོང་། །
དེ་ལྟར་སྤང་ན་འདྲིས་ཁྲིར་ཤེས་གྱིས། །
སངས་རྒྱས་ཞལ་མཐོང་དེ་ལས་བརྒྱུག་བ། །
མི་ལམ་སོགས་ནའང་དེ་བཞིན་ཤེས་གྱིས། །

ཁ་ཅིག་ངས་ནི་ཉིང་འཛིན་ཐོབ་ཟེར། །
ཉོན་མོངས་ཆེར་སོང་དེ་ཡང་དེ་བཞིན། །
ངས་ནི་ལྟ་བུ་ཉོགས་ཟེར་ལས་འབྲས། །
བྱད་དུ་གསོད་ཅིང་སྤྲིག་ལ་འབྲུག་ན། །
དེ་ཡང་ལོག་ལྟ་སྤྲིས་པར་ཤེས་གྱིས། །
ཡང་དག་ལྟ་བུ་འཛིན་ཆོད་ཉིད་དག་ནི། །
ཆོས་རྣམས་ནས་མཁའ་ལྟ་བུར་ཤེས་ཀྱང་། །
དེ་ཉོགས་བྱ་བྱིར་ཀྱན་རྩིབ་ལས་འབྲས། །
ཆུང་དུ་ཅམ་ཡང་བྱད་དུ་མི་གསོད། །
བདེན་པ་མ་མཐོང་གང་ཟག་རྣམས་ལ། །
སྤྲིག་པ་ཆུང་ཡང་འབྲས་བྱ་འབྲིན་བྱིར། །
དགེ་བསྟེན་ཀྱང་པོ་དེ་ཟེར་གྱིས་ལ། །
ཁྱོད་གྱིས་མི་ལ་དེ་སྐད་དུ་སྒྲིམ། །
དེ་སྐད་གསུངས་པས་དེ་ལྟར་ཤེས་བྱ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་དགེ་བཤེས་སྟོན་པ་རྩ་སྐྱེད་ན་བཞུགས་པའི་དུས་སུ། གཡུང་ཆུང་བ་
ལ་འབེན་མངོན་ནས་བདུད་བརྟག་པའི་མན་ངག་འདི་གསུངས་ཏེ། ད་དེད་འདིར་ཆོགས་པ་ཆོལ།
ཁྱོད་གཞོན་པར་འབྲུག་པས། ཁྱོད་གྱིས་ལོ་བརྒྱད་ཅུའི་བར་དུ་སྤྲོད་ལ། དེའི་དུས་ན་སྒྲིམ་ཆེན་ཁ་ཅིག།
ངས་ཡི་དམ་གྱི་ལྟའི་ཞལ་དངོས་སུ་མཐོང་ཟེར་བ་དང་། མི་ལམ་དུ་མཐོང་ཟེར་བ་དང་། དེ་བཞིན་
ཞལ་མཐོང་ནས་ཀྱང་ཆོས་ཐོས་ཟེར་ནས། ཆུད་ལ་ཉོན་མོངས་ཆེར་སོང་བར་བྱས་ནས། ཆུང་དུ་མ་
སོང་བར་འབྲུག་ན། འབྲས་བྱེར་བར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཞལ་མཐོང་ན་ནི། དེས་པར་
ཉོན་མོངས་པ་མངོན་གྱུར་ཞི་ནས་འགོ་བ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་གསུང་།

ཡང་སྒྲོམ་ཆེན་ཁ་ཅིག །ངས་ཉིང་འདྲིན་ཐོབ་ཟེར་ནས་སྐྱ་མ་ལྟར་འདུག་ན། དེ་ཡང་འབྲེས་
ཁྱེར་བར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག །ཁ་ཅིག་ངས་ལྟ་བུ་རྟོགས་ཟེར་བ་འོང་གི། དེ་སྐད་ཟེར་ནས་ལས་འབྲས་
ཁྱད་དུ་གསོད་ཅིང་། རྟིག་ལ་མི་འདྲིམ་པར་འདུག་ན། ལོག་ལྟ་སྒྲིམ་པར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག་
གསུངས་ཏེ། སྟོབ་དཔོན་སྤྱུ་སྒྲུབ་གྱིས་ཀྱང་། ལོག་པར་ལྟ་བའི་མཆན་ཉིད་ནི། །མདོར་ན་མེད་པར་ལྟ་
བ་སྟེ། །ལས་དང་འབྲས་བྱ་མེད་ཅེས་པ། །ཞེས་པའི་དོན་ཡིན། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བའི་མཆན་ཉིད་གང་
ཡིན་ན། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བའི་མཆན་ཉིད་ནི། མདོར་ན་ཡོད་པར་ལྟ་བ་ཉིད། །ལས་དང་འབྲས་བྱ་
ཡོད་ཅེས་པ། །ཞེས་པ་དང་། ཆོས་རྒྱལ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རྟག་མོས་ཀྱང་། །ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྒྲིན་ལ་
ཡིད་ཆེས་བྱ། །ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པས། བདག་མེད་གཉིས་བསྒྲོམས་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནམ་
མཁའ་ལྟ་བུར་སྟོང་པར་ཤེས་ཀྱང་། དེ་ལྟར་ཤེས་པ་ཅོམ་གྱིས་མི་ཆོག །མདོར་ན་སྤྱུ་རྟོགས་དགོས།
དེ་ལ་སྒྲེ་བ་བརྒྱད་དགོས་པས། །ལས་འབྲས་ཁྱད་དུ་གསལ་ནས་ངན་སོང་དུ་སྒྲིམ་ན། སྟོང་ཉིད་སྒྲོམ་པ་
མི་འོང་བས། ཀུན་རྫོབ་དུ་ལས་འབྲས་རྒྱུ་དུ་ཡང་ཁྱད་དུ་མི་གསོད་པར། སྟོང་ལེན་བྱེད་པ་ཅིག་
དགོས་པ་ཡིན་གསུང་།

དེའི་རྒྱ་མཆན་ཡང་བདེན་པ་མ་མཐོང་བའི་གང་ཟག་ལ་རྟིག་པ་རྒྱུད་དུས་ཀྱང་འབྲས་བྱ་
འབྱིན་པར་གསུངས་པ་ནི། ལྷ་མ་ཨ་ཤ་རྩུ་ཏི་པའི་བཀའ་སྒྲུལ་དང་འབྲས་སྟེ། བདེན་པ་མཐོང་ནི། རྟིག་
པ་མི་བྱེད་པས་མི་གཞོད་པ་ཡིན། བདེན་པ་མ་མཐོང་བའི་གོང་དུ་སྟོང་པར་ཤེས་ཀྱང་། རྟིག་པའི་
འབྲས་བྱ་འབྱིན་པ་དག་བཅོམ་པ་མཛད་པོ་ཐལ་སྒྲོས་བརྒྱུད་ནས་ཤི་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞབས་
ལ་སེང་ལྗེ་གི་ཆལ་པ་ཟུག་པ་ཀུན་ཡིན། དེ་བས་རྟིག་པ་བྱ་རྒྱུ་པན་ཆད་གཞོད་པ་འོང་བས་སྐྱ་
མོ་ནས་འདྲིམ་དགོས་གསུང་། དེ་བས་ན་ཕྱི་མའི་དུས་ན། དེ་ལྟ་བུ་འོང་གི་དེ་ཅ་ན། འབྲེམ་དགེ་
བསྟེན་རྒྱུ་པོས་དེ་ཟེར་བ་ཡིན་གྱིས་ལ། ཁྱོད་གྱིས་མི་ལ་དེ་སྐད་སྒྲོས་ཤིག ཅིས་གཡུང་རྒྱུད་བ་ལ་དེ་
སྐད་ཞལ་ཆེམས་གསུངས་པ་ཡིན་པས། རང་ཅག་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ་གསུང་།

ཉེར་ལྷ་པ། ཆོས་སྦྱོང་བརྩེ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོན་མ་ཆོགས་བསལ་དགོས་ཚུལ་ སྟོན་པ།

ཕྱ དེ་ལྟར་ཐབས་ཤེས་སྒྲོམ་པའི་གང་ཟག་ལམ་དུ་ཁྱེད་ཀྱི་ཆོས་མ་
སྦྱོང་པ་སྦྱོང་བ་དང་། སྦྱོང་པ་གནས་ཤིང་འཕེལ་བར་བྱ་བ་དང་། འགལ་བའི་སྦྱོང་བར་ཆད་མི་
འབྱུང་བ་དང་། བྱུང་ཡང་ཉེ་བར་ཞི་བར་འདོད་པས་ཐབས་གང་ལ་བསྐྱབ་སྒྲུལ་ན། དེའི་ཐབས་སྟོན་
པ་ནི།

དེ་ལྟའི་ཡོན་ཏན་མ་ལུས་ལྡན་དང་། །
སྦྱོན་ནམས་མ་ལུས་ཟད་པར་འདོད་ན། །
སྒྲོན་མ་ཆོགས་ཚུལ་ནས་ཆོགས་ནམས་བསལ་བྱ། །
དེ་ཡང་གང་ཡང་རུང་བ་ཅིག་ལའང་། །
དེ་ཉིད་གཅིག་སྤྱུ་བྱེད་པ་འདྲ་བའི། །
བསོད་ནམས་ལས་ལ་རྟག་ཏུ་འབད་དགོས། །
ཆོགས་ཀྱིས་ཉེ་བར་བརྟན་མ་བྱས་ན། །
བརྟབ་བརྟབ་འདྲ་ཡང་ཅི་ཞིག་ལྟར་ན། །
ཅི་ཡང་རུང་བ་ཞིག་གིས་མེད་འགྱུར། །
གཉེན་སྤོ་ཅི་ཡིས་བཅོས་ཐབས་ཀྱང་མེད། །
དེ་བས་ཆོགས་ཀྱིས་བརྟན་པ་གལ་ཆེ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། དེ་ཡང་གོང་དུ་ཡང་དག་པའི་སྒྲོམ་ཅིག་དང་ཕྱད་ནས། དེས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་
ཡོན་ཏན་རྗེས་སུ་བྱུང་བ་ནས། རིམ་གྱིས་བསྐྱབས་ནས། བྱམས་པ་དང་སྦྱིང་རྗེ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་
སེམས་བསྦྱོང་ནས། ས་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་གི་སྒྲོན་མ་ཐབས་ཤེས་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བ་སྒྲོམ་པ་ལ།
མཐུན་སྦྱོང་ཆང་ཞིང་འགལ་སྦྱོང་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་མ་ལུས་པ་དང་ལྡན་པར་འདོད་པ་དང་། ཉོན་

མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་དང་། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པས་བསྐྱུས་པའི་སྒྲོན་མ་ལུས་པ་ཟད་པར་འདོད་པས་ཆོས་
སྒྲོན་བརྩེ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོ་སྒྲ་ཆོགས་ནས་ཆོགས་བསག་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན་མི་འཁོབས་ཆེ་བས་སོ་
ནམ་བྱེད་པའི་དུས་ན་ཞར་ལ་ཆོང་བྱེད། ཞར་ལ་སོ་ནམ། ཞར་ལ་བྱན་བསྐྱེད་བྱེད། ཆོང་རང་ལ་ཡང་
རང་གིས་བྱ་བ་དང་། བརྒྱུ་ལག་དགུམ་པ་དང་། འབྱན་བསྐྱེད་རང་ལ་མར་དང་ཆ་དང་ནས་ལ་སོགས་
པ་སྒྲོ་སྒྲ་ཆོགས་ནས་བྱེད་པ་བཞིན་དུ། འབྱོར་བ་ཡོད་པ་ནམས་ཀྱིས་ཆོགས་སྒྲ་ཆོགས་ནས་སོག་
དགོས། མེད་པ་ནམས་ཀྱིས་ཀྱང་། གཙོ་བོར་རང་གི་ཁས་སྒྲངས་ནམས་དག་པར་བྱས་ནས། དད་པའི་
ཅ་བ་བརྟན་པ་ནས་བཟུང་བའི་བྱམས་པ་དང་སྤྱིང་རྩེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གསུམ་ལ་སྒྲོ་སྒྲོང་ཞིང་།
དེས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ལ། ཐོགས་མཐའ་དག་ནས་འབད་དེ་མགོན་པོ་
བྱམས་པས་གསུངས་པའི། ཡི་གེ་འབྲི་མཆོད་སྒྱུན་པ་དང་། ཉན་དང་སྒྲོག་དང་ལེན་པ་དང་། འཆད་
དང་ཁ་ཏོན་བྱེད་པ་དང་། ཉེ་སེམས་པ་དང་སྒྲོམ་པ་དང་། སྒྲོན་པ་དེ་བརྩེའི་བདག་ཉིད་ནི། བསོད་
ནམས་མུང་པོ་དཔག་དུ་མེད། ཁེས་པའི་ཆོས་སྒྲོན་བརྩེ་པོ་གང་རུང་གཅིག་ལ་ཡང་དེ་གཅིག་མུ་བྱེད་
པ་ཁོ་ན་འདྲ་བའི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་ལ་འབད་དགོས་ཏེ། དགེ་བཤེས་སྐུན་ལྷ་
ལྷ་བྱ་ཡིན་གསུང་།

དེ་བས་ན་ནལ་འབྱོར་རྒྱན་དུ་ཆུད་པ་རིང་དུ་སོང་བ་ནམས་ཀྱིས་ཀྱང་། ཆོགས་ཀྱིས་ཉེ་བར་
བརྟན་པར་བྱ་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་མ་བྱས་ན་བདུབ་བདུབ་འདྲ་ཡང་ཅི་ཞིག་ལྟར་ན་ཆེན་ངན་ཅི་
ཡང་རུང་བ་ཅིག་གིས་མེད་པར་སོང་ནས། གཉེན་པོ་འདིས་བཅོས་བྱ་བའི་ཐབས་ཅི་ཡང་མེད་པར་
འགྱུར་དོགས་ཡོད་པ་ཡིན། བསོད་ནམས་བསགས་ན་མི་བདུབ་པ་འདྲ་ཡང་། དེ་བཞིན་ཅི་ཞིག་ལྟར་
སྤྲོས་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དེ་བདག་ལ་སྒྲིས། ཞེས་པའི་ཚུལ་དུ་འོང་བ་ཡིན་པས། དེ་བས་ན་ཆོགས་
ཀྱིས་བརྟན་པར་བྱ་བ་གལ་ཆེ་བས། དགེ་བཤེས་སྒྲོན་པའི་ཞལ་ནས། རྩོ་བོ་ཀྱན་ཡོད་ན་ལྷ་དང་སྒྲ་མ་
ལ་བསྐྱེན་བཀུར་གྱིས། མེད་ན་ཡང་དགོན་མཆོག་མཆོད་པ་ས་རྩལ་ཆོམ་མེ་མ་བཞག་ཅིག་སྒྲོམ་རང་
ཡང་སུས་འཕྲོག་ཆ་མེད་པར་འགོ་དོགས་ཡོད་པ་ཡིན་གསུང་།

ཡ་གད་པའི་ཞལ་ནས། མེད་པ་ནམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཡོད་པའི་དུས་སུ་གཏོང་སྐྱམ་བ་བྱེད་པ་ཡིན་
ནོ། །དེ་ལྟར་བྱས་པས་རུང་ཟད་ཡོད་པ་ནམས་ཀྱང་གཏོང་བྱས་པ་ཡིན་གསུང་། ཁམ་པ་ལུང་པའི་

ཞལ་ནས། བཅུན་ཚུང་ཀུན་མར་མ་ཟ་བར་དགོན་མཆོག་ལ་མཆོད་པ་ལུ། བསོད་ནམས་བསགས་
པས་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྐྱང་བར་རུས་པ་ཡིན། དེ་རུས་ན་ཅི་བྱས་ཅིར་བརྟལ། རྩ་བུས་ལུང་དུ་སྟོགས་པ་
ཡིན་གསུང་།

༄ འོ་ན་བསོད་ནམས་བསགས་པས་ཡོན་ཏན་སྟེ་བ་རང་དུ་ཅིས་ཤེས་སྟམ་ན། དེའི་ཤེས་བྱེད་
སྟོན་པ་ནི།

མདོ་སྡེ་རྒྱན་གྱི་མོས་པའི་སྐྱབས་སུ།
ཐབས་ཚུལ་ཀུན་གྱིས་བསོད་ནམས་བསགས་བྱ།
བསོད་ནམས་བསགས་ལ་ཡོན་ཏན་ཀུན་སྟེ།
དཔེར་ན་གྱི་ཤེས་རྒྱལ་པོ་བཞིན་ནས།
སྟོབ་དཔོན་ཤེས་རབ་འབྱུང་གནས་སྟམ་བཞིན།
ཐོགས་སྐྱང་ཆོད་ལྟས་རང་གི་ལྟ་འགྱུར།
རྣལ་འབྱོར་དབྱེ་མའི་བདེན་པའི་སེམས་རྟེན།
ལྷ་པ་མའི་བརྒྱལ་ཞུགས་ཀྱང་ཡིན།
ལྷ་ཡི་དབྱེ་མ་ལྟས་པ་ཅམ་གྱིས།
ཕྱི་རོལ་ལྟ་གྱུར་དབྱེ་མ་ཆེན་པོ།
དེ་ལ་སོགས་པ་དཔག་མེད་གསུངས་ཕྱིར།
སྟོབ་སྐྱང་བསོད་ནམས་བསགས་ལ་འབད་བྱ།
ལམ་སྟོན་ལེགས་འོང་གཏམ་རྒྱུད་ཀྱང་བསམ།

ཞེས་གསུངས་པས་སོ། དེ་ཡང་མདོ་སྡེ་རྒྱན་གྱི་ མི་སྟོབ་དང་དེ་བཞིན་སྟོ། སྟོབ་པ་དང་ནི་མི་
བཅོམ་པ། ཆོགས་མ་བསགས་པའི་མོས་པ་ཡིས། ཁར་དུ་གཅོད་པར་ཤེས་པར་བྱ། ཞེས་པའི་སྐྱབས་
སུ་འདི་གསུངས་ཏེ། དགོན་མཆོག་མཆོད་པ་དང་། དགེ་འདུན་བསྟེན་བཀུར་དང་། མདོ་སྟོན་ལ་

སོགས་པའི་ཐབས་ཚུལ་ཀྱན་གྱིས་ཆོགས་བསག་པ་ལ་འབད་པར་བྱ། བསོད་ནམས་བསགས་བ་ལས་
འཛིག་རྟེན་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡོན་ཏན་ཀྱན་སྦྱེ་སྟེ། བསོད་ནམས་བསགས་པའི་མིས་
ནི་བསམ་པ་ཐམས་ཅད་འགྲུབ། །བྱང་ཆུབ་ཞི་བ་རྒྱལ་མེད་ཐོབ་ནས་མངོན་སངས་རྒྱས། །ཞེས་པ་ལ་
སོགས་པ་དང་། བརྒྱ་བྱིན་ཉིད་ཐོབ་བསོད་ནམས་ཀྱི། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ལ། བསོད་ནམས་
མ་བསགས་པ་ལ་ཐར་པ་དང་ཅི་ལ་སྟེ། ཆོ་འདིའི་འདོད་པ་ཡང་མི་འགྲུབ་སྟེ། ཇི་ལྟར་ནོར་ནམས་
འདོད་པའི་མི། །ཞིང་ལས་ཡང་ན་ཆོང་ཡང་རུང་། །བསོད་ནམས་མིན་པ་ཉག་པར་ནི། །ཆུད་འཇོའ་དེ་
ཡི་ནོར་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས།

ལྟ་བུ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཡང་བསོད་ནམས་བསགས་པ་ལ་འབྱུང་སྟེ། དཔེར་ན་བྱི་ཤའི་རྒྱལ་པོ་
ལ། ཕྱི་རོལ་པའི་སློབ་དཔོན་འཆོ་བ་ཆོས་སུ་སྦྱོར་བཞིག་གིས། ཆོ་འདི་ལ་མི་བསད་ན་འབངས་སུ་
འོང་། ལྷགས་བསད་ན་ནོར་དུ་འོང་ཞེས་ཟེར་ཏེ། ལོག་ལྟ་ལ་བཀོད་ནས་ཡོད་པ་ལ། བར་སྐྱབས་དེར་
རྒྱལ་པོ་དེས་བསོད་ནམས་མང་པོ་བསགས་པས། ཡོངས་ངའི་ལྟ་བ་འདི་ནོར་ལས་ཆེ། ཆོ་འདི་རང་ལ་
མི་བསད་ན་མི་ཤ་ལྟོན་དུ་འོང་། ལྷགས་བསད་ན་ནོར་ཤ་ལྟོན་དུ་འོང་བས་འདི་དང་སྒྱུར་ན་ཕྱི་མ་ལ་
ལྟ་ཅི་སློས་སྟུང་ནས། ལྟ་བ་ངན་པ་དེ་ལས་ལོག་པ་དང་། ཡང་སློབ་དཔོན་ཤེས་རབ་འབྱུང་གནས་
སྐྱས་པ་སྤར་ལྟ་བ་སེམས་ཅམ་འཛིན་པ་ཡིན་པ་ལ། བསོད་ནམས་མང་པོ་བསགས་པས། སློབ་དཔོན་
ཕྱོགས་ཀྱི་སྤང་པོའི་ཆད་མ་བལྟས་པ་ཅམ་གྱིས། རང་གི་སེམས་ཅམ་གྱི་ལྟ་བ་དེ་འགྱུར་ནས། རྣལ་
འབྱོར་སྦྱོད་པའི་དབུ་མ་ལ་འདི་ཁོ་ན་ཡིན་སྟུང་དུ་བདེན་པའི་སེམས་རྟེན་པ་དང་། ཡང་ཕྱི་རོལ་པ་
རལ་པའི་བརྒྱལ་ཞུགས་འཛིན་པ་ཅིག་ཡོད་པ་དེས་ཆོགས་བསགས་ནས། སློབ་དཔོན་སྤྱུ་སྦྱུབ་ཀྱི་དབུ་
མའི་བསྟན་བཅོས་བལྟས་པ་ཅམ་གྱིས། ཕྱི་རོལ་པའི་ལྟ་བ་ལས་འགྱུར་ནས་དབུ་མ་ཆེན་པོའི་ལྟ་བ་
རྟོགས་པའོ།

དེ་ལྟར་ལྟ་བ་འགྱུར་ཡང་། སྤར་གྱི་རལ་པའི་བརྒྱལ་ཞུགས་དེ་མི་འཛོག་པར་སྦྱར་རས་
གཟིགས་ལ་ཡང་རལ་པ་ཡོད་པས་ང་ཡང་དེའི་བརྒྱལ་ཞུགས་བྱེད་ཟེར་ནས་མ་བྲེགས་པར་ཡོད། ཕྱིས་
ཁོང་གི་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་མཛད་པ་ཡང་། དབུ་མ་སྦྱར་རས་གཟིགས་ཀྱི་བརྒྱལ་ཞུགས་ཟེར་བ་
དེ་ཡིན། དེ་ལ་སོགས་པ་བསོད་ནམས་བསགས་པ་ལ་ཡོན་ཏན་དང་རྟོགས་པ་སྦྱིས་པ་དཔག་ཏུ་མེད་

པ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་སྟོབས་བཞིའི་སྟོན་སྐྱབ་པ་སྦྱང་བ་དང་། བསོད་ནམས་བསག་པ་ལ་
འབད་པར་བྱ། དེ་གཉིས་ཀྱང་བསོད་ནམས་བསགས་པས་སྐྱབ་པ་འབྱང་ལ། སྐྱབ་པ་སྦྱངས་པས་ཀྱང་
བསོད་ནམས་སོགས་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་སྐྱབ་པ་སྦྱང་བ་ནི་གཙོ་བོར་སྟོབས་བཞིས་བྱེད་པ་ཡིན།
བསོད་ནམས་གསོག་པ་བྱ་བ་གཙོ་བོར་དཀོན་མཆོག་མཆོད་པ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་པར་དགོས་བཤེས་
སྟོན་པ་གསུང་།

དེ་ལྟར་སྐྱབ་པ་མ་སྦྱངས་ན་ཡོན་ཏན་སྐྱེ་བའི་གོགས་བྱེད་ལ། བསོད་ནམས་བསགས་པས་
ཡོན་ཏན་སྐྱེ་བ་ནི། ལམ་སྤྱན་དང་ལེགས་འོངས་ཀྱི་གཏམ་རྒྱུད་ལྟ་བུ་སྟེ། འདི་གཉིས་དགོས་བཤེས་
དོལ་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཞབས་ཏྲོག་ཏུ་བརྟུག་པ་ཡིན་གསུང་། དེ་ལ་ལམ་སྤྱན་ནི་སྟོན་བྲམ་ཟེ་ཅིག་གིས་
བྱིས་པ་ཡེ་མ་གསོས་པ་ལ། ལན་ཅིག་བྱ་བཅས་ནས་དེ་བྲན་མོ་ལ་བསྐྱར་ནས། ལམ་དུ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་
གང་དང་སྤང་པ་ལ་བྱིས་པའི་མིང་གིས་སྐྱབས་འགོ་བྱས་ལ་ཤི་ན་དེར་ཞོག མ་ཤི་ན་བྱིས་ལ་ཤོག་
ཅེས་བྱས་ནས། བྲན་མོས་བྱིས་པ་བྱིར་ནས་བྱིན་པ་དང་། ཤོག་མ་ཁོ་ནར་སངས་རྒྱས་བྱོན་པ་དང་སྤང་
ནས། བྱིས་པའི་མིང་གིས་སྐྱབས་འགོ་བྱས་པས། ཆོ་རིང་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་ཤིས་པ་བརྟེན། དེ་བཞིན་
དུ་དགོས་སྟོང་བྱུང་ཆད་ལ་སྐྱབས་འགོ་བྱས་པས། བྱིས་པ་མ་ཤི་བར་གསོས་ནས་བྱིས་པ་བྱིར་འོངས་
པས། བྱོར་གཉིས་ཀྱིས་ལམ་གང་དུ་བྱིན་ཟེར། ལམ་པོ་ཆེར་བྱིན་བྱས་པས། འོ་ན་བྱིས་པའི་མིང་ཡང་
ལམ་པར་ཐོགས་ཤིག་བྱས་ནས་བཏགས།

དེ་ནས་ཡང་བྱིས་བྱ་ཅིག་བཅས་ནས། ཡང་བྲན་མོ་གཞན་ཅིག་ལ་བསྐྱར་ནས་སྤྲ་མ་ལྟར་བསྟོ་
བ་དང་། བྲན་མོ་དེ་སྟོབས་པ་རྒྱུད་བས། ལམ་སྤྱན་ཅིག་ལ་བྱིན་པས་སངས་རྒྱས་འཁོར་དང་བཅས་པ་
དེར་བྱོན་ནས། བྱིས་པའི་མིང་གིས་སྐྱབས་འགོ་བྱས་པས། གསོས་ནས་བྱིར་འོངས་པ་དང་། ལམ་གང་
ལ་བྱིན་ཟེར། ལམ་སྤྱན་ལ་བྱིན་བྱས་པས། མིང་ཡང་ལམ་སྤྱན་དུ་བཏགས་སོ། །དེ་ནས་བྲམ་ཟེ་དེས་བྱ་
གཉིས་ལ་རིག་བྱེད་བསྐྱབས་པས། ལམ་སྤྱན་གྱིས་སྐྱབ་པ་གསུམ་དུ། ཇོ་དང་རྩ་ཙམ་ཡང་མ་ཤེས་པས།
འདི་རིགས་བྲམ་ཟེར་ཞོག སྐྱབ་པ་བྲམ་ཟེ་འདི་ལ་མི་འོང་བྱ་བ་ཟེར། དེ་ནས་དུས་བྱིས་པ་འཆི་བའི་
དུས་སྟེ། སྤྱོད་ལམ་པ་ལ་ལམ་སྤྱན་སྦྱངས་ཤིག་པར་ཁ་ཆེམས་ཐོག་ནས། ཆོའི་དུས་བྱས་སོ། །

དེ་ནས་ལམ་པ་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་དག་བཅོམ་པར་གྱུར་ཏེ། ལམ་རྒྱུད་པ་ལ་ཡོན་ཏན་གང་ཡང་
མེད་པས། སྤུ་བོས་འདི་ཆར་བཅད་ནས་འདུལ་ལམ་བཞམ་བསྒོ་བྱས་པས་འདུལ་དགོངས་པས། ཆར་
བཅད་པས་འདུལ་པར་དགོངས་ནས་ངན་པ་མཆོག་ཏུ་ངན་པ་བྱུལ་བ་འདི་ཁྱོད་དང་ང་གཉིས་ལྟན་
ཅིག་ཏུ་མི་འདུག་གི་སོང་བྱས་ནས་གཉའ་བ་ནས་བཟུང་ནས། ཕྱིར་བསྐྱད་ནས་བཏང་བས། ལམ་
ཅིག་ན་པར་ཞུགས་ནས་ཕྱིན་པ་དང་སངས་རྒྱས་དང་ཕྱད་ནས་སྲིད་པ་ཐ་མ་པར་གཟིགས་ནས། ཁྱོད་
རབ་ཏུ་མི་འབྱུང་ངམ་གསུངས་པས། ང་འདྲ་བའི་ངན་པ་རབ་ཏུ་བྱུང་བས་ཅི་འོང་ཟེར་བས། ངས་
རབ་ཏུ་དབྱུང་བར་བྱའོ་གསུངས་ནས། རབ་ཏུ་བྱུང་སྟེ་དགེ་སྤོང་ཅིག་ལ་གཏད་ནས་ཆོས་སྤོབ་ཏུ་
བཅུག་པས་ཅི་ཡང་མ་ལོ་བས་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉིད་ལ་གཏད་པས་དེར། བཅོམ་ལྡན་འདས་
ཀྱིས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་སྒོ་ར་གཏད་ནས། དགེ་སྤོང་རྣམས་ཀྱི་མཆིལ་ལྷམ་འཕྱིར་བཅུག་པས། དེའི་
བར་ཏུ་རྩལ་སྤང་བྱི་མ་སྤང་སྒོ་བ་ཏུ་བཅུག། དབྱར་ཁྲ་བ་གསུམ་དེ་རང་ཡང་མ་ལོ་བས་པ་ལ། ལན་
ཅིག་གི་ཆེ་ཆེག་ཕལ་གྱིས་བྱུང་ནས་དེའི་དོན་ལ་བརྟགས་པས། རྩལ་འདི་ཕྱིའམ་ནང་གི་སྣམ་ཏུ་
བསམས་པས། འདི་ནང་གི་རྩལ་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་སྟུང་ནས་དེའི་དོན་
བསྐྱེད་པས་དག་བཅོམ་པར་གྱུར་ནས། དེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆེ་བ་དབྱུང་བའི་ཕྱིར་གསོ་སྦྱང་
གི་དུས་སུ་དགེ་སྤོང་མ་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་པར་བསྐྱོས་པས། དགེ་སྤོང་མ་རྣམས་ན་རེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་
ཀྱིས་ངེད་ལ་བརྟགས་སོ། །དེ་དུས་སྟོན་གསུམ་མ་མང་པོ་ཡོད་པ་ལ་ཁྲ་བ་གསུམ་ཏུ་རྩལ་སྤང་བྱི་མ་སྤང་
མ་ཤེས་པ་ཅིག་བསྐྱོས་བ་འདི། སྤྱད་བབ་དགོས་ཟེར་ནས། མི་མོ་དྲུག་གིས་གདན་གཤོམས་ཤིག་མི་
མོ་དྲུག་གིས་ལྟ་མོ་བ་གཡོ་བ་ཅིག་ཟེར་ནས་སྟན་མཐོན་པོ་བཤམས་སོ། །

དེ་ནས་ལམ་ཕན་ལ་སྟོན་པར་གསོལ་བ་བཏབ་པས་སྒོ་ལགས་ཟེར་བ་ནས། དགེ་སྤོང་མ་
རྣམས་ན་རེ། དེ་ཅམ་ཤེས་པ་རང་ངོ་མཆར་ཆེའོ་ཟེར། དེ་ནས་ལམ་རྒྱུད་བས་སྟན་མཐོན་པོ་འདི་
གྲས་པའི་སྒོ་ནས་ཡིན་ནམ། མཐོ་འཆམ་པ་ཡིན་དགོངས་པས། མཐོ་འཆམ་པར་ཤེས་ནས། ཕྱག་སྐྱེང་
པོ་ཆེའི་སྟུ་ལྟ་བུས་སྟེང་ནས་མནན་ནས། བྱ་བབས་པ་ལྟར་སྟེང་ཏུ་བྱོན་པས། ཐམས་ཅད་ངོ་མཆར་
སྒྲིས་སོ། །དེ་ནས་ལམ་ཕན་གྱིས། རྩལ་འདི་ས་རྩལ་མ་ཡིན་འདོད་ཆགས་རྩལ། །མཁས་པ་གང་གིས་
རྩལ་འདི་རྣམ་སྤངས་པ། །དེ་ནི་སངས་རྒྱས་བསྟན་ལ་བག་ཡོད་འགྱུར། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་

བསྟན་པས། མ་སྒྲིན་པ་སྒྲིན་པར་བྱས། སྒྲིན་བ་གྲོལ་བར་བྱས་པའོ། །

དེ་ནས་ལེགས་འོངས་ཀྱི་གཏམ་རྒྱུད་ནི། བྱིམ་བདག་རྟོགས་ལྡན་བྱ་བ་ལ་བྱ་ཅིག་བཙས་པ་
དང་། མིང་ལེགས་འོངས་སུ་བཏགས་པ་ལས། ཁོ་སྦྱེས་པ་དང་པ་མའི་འབྱོར་པ་ཐམས་ཅད་ཟད་ནས་
སྤོང་བྱ་བྱིན་པ་དང་། མིང་མོ་བྱིམ་བདག་མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་གྱི་མན་འཇམ་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད་པའི་བྱང་
བྱ་བྱིན་པ་དང་། སྤང་བྱ་ཡང་མ་བརྟུབ་པར་འདིས་ངའི་པའི་དཔལ་ཐམས་ཅད་མེད་པར་བྱས། ད་
ངའི་ཡང་མེད་པར་བྱེད་ཟེར་ནས། རས་ཡུག་གཅིག་དང་འགྲོན་བྱ་སྤར་གང་བསྐྱར་ནས་བྱང་། དེ་
བྱིར་ནས་སྤང་པོ་ལྷ་བརྒྱའི་གསེབ་ཏུ་ཞུགས་ནས་བྱིན་པས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཟས་མ་རྟེན་པས། རེད་
ཆོའི་ནང་ན་སེམས་ཅན་སྐལ་ཆད་ཅིག་ཡོད་པར་འདུག་པས་སོ་སོར་བགོས་ཤིག་ཟེར་ནས། བྱེད་
བྱེད་བྱ་བགོས་པས། ཁོའི་ཕྱོགས་ཀྱིས་མ་རྟེན། ཡང་བྱེད་བྱེད་བྱ་བགོས་པས་ཁོའི་ཆུན་པས་མ་རྟེན། ཐ་
མ་རེ་རེར་བགོས་པས་ཁོས་མ་རྟེན་པས། སྤང་པོ་རྣམས་ན་རེ་འདི་ཉེས་འོངས་སུ་འདུག་དེད་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་འཆོ་བ་བཅད་ཟེར་ནས། རྩང་བཏག་བཏང་སྟེ་སྤང་པོར་ཀུན་ཀྱང་བཅག། སྤང་སྦྱེ་ཀུན་ཡང་
སྤལ་ནས། ཕྱག་དར་ཁོད་ཅིག་ཏུ་བྱ་ཞིང་བསྐད་ཡོད་པའི་ཆོ། བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྤིད་པ་ཐ་མ་
པར་མཁྱེན་ནས། རབ་ཏུ་མི་འབྱུང་ངམ་གསུངས་པས། ང་འབྲ་བས་ཅི་འོང་ཟེར་བ་ལ། ངས་དབྱུང་
བར་བྱའོ་གསུངས་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་སྟེ། ཁོའི་ལས་སྒྲིབ་སྦྱོང་བའི་ཕྱིར། དབྱར་ལྷ་བ་གསུམ་དགེ་
འདུན་ལ་མེ་ཏོག་འབྲུལ་བྱ་བཅུག་པས། སྒྲིབ་པ་དག་ནས་ལན་ཅིག་དགེ་འདུན་གྱི་ཕྱག་ན། མེ་ཏོག་
སྒྲིབ་ཅིང་དེ་བ་འདུག་པ་ལ་བརྟེན་ནས། སྒྲིབ་ཟད་པར་སྒྲིབ་པོའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྒྲོམས་བསྒྲོམས་པའི་
བག་ཆགས་སད་པས། ཟད་པར་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྦྱེས་ནས་དག་བཙམ་པར་གྱུར་ནས། དེའི་ཆེ་བ་
དབྱུང་བའི་ཕྱིར། བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆུ་སྤིན་བྱིས་པ་བསོད་གྱི་རི་ལ། ལྷ་ཨ་མ་ཉེ་རིག་བརྟུལ་
བའི་གཏམ་རྒྱུད་རྒྱས་པར་ཡོད་དེ། སྐབས་དོན་ཅམ་ལས་མ་སྐྱར་རོ། །དེ་བས་ན་ཆོགས་བསག་ཅིང་
སྒྲིབ་པ་སྦྱོང་བ་གལ་ཆེ་གསུང་།

༥ དེ་ལྟར་བསོད་ནམས་བསག་པ་གལ་ཆེ་བས། དེ་ཡང་ལས་དང་པོ་པའི་བྱས་ན་ཞིང་གི་མཐུ་
ལ་བརྟེན་ནས་གསོག་དགོས། དེ་ཡང་རྣམས་ལས་བྱང་བའི་དངོས་པོས་བསོད་ནམས་བསག་པའི་ཞིང་
དགེ་འདུན་བཟང་བས། དེ་ལ་བསྟེན་བཀུར་ཅི་ལྟར་བྱ་བ་སྟོན་པ་ནི།

རྣལ་འབྱོར་ཆོགས་བསག་བར་ཆད་སྤང་བའི། །
ཞིང་གི་དམ་པ་དགེ་འདུན་བསྟེན་བཀུར། །
འབྱོར་པ་མེད་ན་དེ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱོས། །
གཅིག་ལ་བསྟེན་བཀུར་ཀུན་ལ་བྱས་མཆོངས། །
འབྱོར་མེད་གསོལ་བ་བཏབ་ཅིང་བསྐྱོས་ཕྱིར། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་། རྒྱུད་ཀུན་ལས་བརྟུས་པ་ནས། འཕགས་པའི་དགེ་འདུན་ཆོས་སྟོན་གསོལ། །ཡང་ན་སྟོབ་མ་བྱེད་དུ་གཞུག་གལ་ཏེ་མི་འབྱོར་པར་གྱུར་ན། །དགེ་འདུན་གྱིས་ནི་བསྐྱོས་པ་ཡི། །དགེ་སྟོང་དག་ལ་ཆོས་སྟོན་སྦྱིན། །ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པས། རྣལ་འབྱོར་པ་རིང་དུ་གྱུར་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བསོད་ནམས་བསགས་པའི་སྟོན་ནས་བར་ཆད་སྤང་བ་འདི་མན་ངག་ཡིན་གསུང་བས། དགེ་བཤེས་དོལ་པ་ཉིད་ཀྱིས་དགེ་བཤེས་སྦྱུན་སྡེ་ལ་ཡུལ་དུ་ཕྱིན་ནས་མཆོམས་བཅད་ནས་སྟིང་པོ་བགྱང་བས། དེ་ལྟར་བཞི་བར་ཞུ་བས། འོ་ན་ཡུལ་དུ་སོང་ལ་སྟོན་དུ་དགེ་སྟོང་བཞི་སྟེ་ཅིག་གསོགས། བསྟེན་བཀུར་ཅིག་གིས་ལ། དེ་ནས་སྟིང་པོ་བགྱོངས་ཤིག་གསུང་། དགེ་བཤེས་ཀྱིས་ངེད་ཀྱི་དེ་ན་ཆང་མི་འཁྱུང་བ་བཞི་སྟེ་མི་རྟེན་བྱས་པས། འོ་ན་གཙོ་བོ་རང་བཞིན་བཟང་པོ་ལ་ཅིག་གསོགས་ལ། ཆོགས་གསོག་གིས་གསུངས་པས། གལ་ཆེ་བར་དགོངས་པ་ཡིན་གསུང་།

དགེ་བཤེས་སྤྱུ་རྒྱུང་བའི་ཞལ་ནས། བྱད་པར་དུ་ཡང་སྦྱིན་པ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་འདི་ལ་འབད་པ་དག་དུ་བྱ་དགོས་ཏེ། དགེ་བཤེས་སྟོན་པ་ལ་འཕྲལ་ལ་གསོལ་རྒྱུ་འཁྱེད་ཆལ་རེ་རེ་དངས་པ་དེ་ཡང་མ་འབགས་པར་བྱས་ནས། དགེ་སྟོང་བཞི་སྟེ་རེ་ལ་འདྲེན། དེར་བཞི་སྟེ་མ་ཆང་ཡང་གཞན་ནས་བཅལ་ནས་འདྲེན་གསུང་། དགེ་བཤེས་སྟོན་ལུང་པས་དགེ་བཤེས་སྦྱུན་སྡེ་ལ། སྤྱད་རྒྱལ་བཟང་པོ་ཅིག་སྤུལ་ནས། འདི་བཟང་བ་ཅིག་གདའ་བས། ཞལ་རེ་གསོལ་བར་ཞུ་བས་ཕྱིས་ཡུན་རིང་རབ་ཅིག་ལོན་ནས། དགེ་བཤེས་སྟོན་ལུང་པ་དེར་བྱོན་པས། སྤྱད་དེ་ཁོང་རང་ལ་དངས་པས། སྟོན་ལུང་པས་འདི་དགེ་བཤེས་ཉིད་གསོལ་བར་ཞུ་བས་པ་ལགས་པ། འདི་ལྟར་མཛད་པ་མ་ལེགས་ལྟས་པས། དགེ་བཤེས་སྦྱུན་སྡེ་འཞལ་ནས། ད་རུང་འཁོར་བའི་དགོན་པར་ཡུན་རིང་དུ་བགྱོད་དགོས་

པས། ལམ་རྒྱགས་གསོག་པ་གལ་ཆེ་གསུང་ལོ། ཁོང་ཡང་དེ་སྐད་གསུང་ན། འོ་སྒྲིབ་ཤིན་ཏུ་ཡང་
གསོག་དགོས་གསུང་།

དེ་ལྟར་གལ་ཆེ་བས་བསོད་ནམས་གསོག་པའི་ཞིང་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་དགེ་འདུན་ཡིན་
པས། དགེ་འདུན་ལ་བསྟེན་བཀྱར་བྱ། རང་དགེ་སྦྱོར་བྱེད་པ་ལ་གནོད་ན་ཡང་གཞན་ལ་བཅོལ་ལ་བྱ།
དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱེད་པའི་འབྱོར་པ་མེད་ན་ཡང་། བྱང་ཁང་རེ་རེ་ནས་རེ་རེ་ཁོ་བོའི་གན་
དུ་གསོལ་བར་ཁྱེད་བྱས་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་ལ། དེ་ནམས་ཀྱིས་བཏང་བའི་དགེ་སྦྱོང་གཅིག་ལ་
བསྟེན་བཀྱར་བྱས་པས། ཀུན་ལ་བསྟེན་བཀྱར་བྱས་པ་དང་མཚུངས་པའི་བསོད་ནམས་ཐོབ་སྟེ། རང་
ལ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱ་བའི་འབྱོར་པ་མེད་པས། དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པས་དགེ་
འདུན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བཏང་བའི་ཕྱིར་རོ་གསུང་། ལུབ་ཕྱོགས་ཨུ་རྒྱན་གྱི་ཡུལ་ན། སྟོན་གསང་
སྟེགས་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པ་མང་པོ་བྱུང་བ་ལ། ད་ལྟ་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་པར་ཞོག
ཤུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པ་རང་ཡང་མེད་པ་དེ། དགེ་འདུན་སྤྱི་བ་བཞི་སྟེ་འདི་མི་བཞུགས་
པས་ལན་པ་ཡིན་གསུང་དེ་བས་ན་གསང་སྟེགས་ཀྱི་སྤྱི་བ་བྱེད་པ་ནམས་ཀྱིས་ཀྱང་། དགེ་འདུན་ལ་
བསྟེན་བཀྱར་བྱས་ན། མོད་ལ་འགྲུབ་པ་ཡིན་གསུང་།

ཕྱི་དེ་ལྟར་བསོད་ནམས་གསོག་དགོས་པའི་འཐད་པ་སྟོན་པ་ནི།

བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་ཏིང་འཛིན་དག་ཀྱང་། །

དཔག་མེད་ཆོགས་བསགས་མེད་པར་མིན་ན། །

འཛིག་རྟེན་ཀུན་དང་མི་མཐུན་སེམས་ནི། །

དཔག་མེད་ཆོགས་ལ་སྟོས་དགོས་ཅི་སྟོས། །

ཞེས་གསུངས་སོ། འདི་ལྟར་འཛིག་རྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་བསམ་གཏན་བཞིའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་
དང་། གཟུགས་མེད་པའི་སྟོམས་འཇུག་བཞིའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཀྱང་བསོད་ནམས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་མ་
བསགས་པར་མི་འོང་ན། འཛིག་རྟེན་ཀུན་དང་མི་མཐུན་པའི་སེམས། སྤྲ་མ་སྦྱེ་ཡེ་མ་ཕྱོད་བ་ཆེ་འདི་
པ་ནམས་དང་ཡང་མི་མཐུན་པ་བྱི་མ་ཙམ་དོན་དུ་གཉེར་བ་དང་། རང་ཞི་ཙམ་དོན་དུ་གཉེར་བ་དང་།

ཡང་མི་མཐུན་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཅམ་བསྐྱབ་པ་ལ་ཆོགས་
དཔག་ཏུ་མེད་པ་གསོག་པ་ལ་ལྟོས་དགོས་པ་ལྟ་སྟོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་གསུང་།

ཕྱེད་ཀྱི་ལྷ་མ་ཆུང་མ་གྱི་གདམས་པ་ཐབས་ཤེས་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བའི་ལམ། ཟླ་སྟོན་མཐའ་དག་
དང་མི་འགལ་བ། གཡང་ས་མེད་པ་རང་ལ་ཡོད་པ་བཞག་ནས་ཐེག་པ་གསང་སྟགས་ཞེས་བྱ་བ་ལམ་
ཉེ་བ། ལྷ་དུ་འཆང་རྒྱ་བ་ཅིག་ཡོད་དམ་སྟུམ་ནས་གདུང་བ་བྱུང་ན། དེ་སྟོག་པར་སྟོན་པ་ནི།

པ་རོལ་བྱིན་པའི་ཚུལ་གྱི་ལམ་ལས། །

གསང་སྟགས་ལམ་ནི་ཉེའམ་སྟུམ་ན། །

བྱ་ནི་རྟེ་ལས་ཤོར་བ་བཞིན་ནམ། །

མི་ནི་བཙོན་ལས་ཤོར་བ་བཞིན་དུ། །

ཐ་མལ་ནམ་རྟོག་མ་འདྲེས་པ་ཡིས། །

བསྐྱབས་ན་གསང་སྟགས་པ་རོལ་བྱིན་ལས། །

ཉེ་རིང་བྱུང་མེད་ཤིན་ཏུ་སྤྱར་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས་སོ། དེ་ལྷ་མ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་མ་ནོར་བ་མི་འཁྲོག་པ་ཡང་དག་པ་ནི། པ་
རོལ་དུ་བྱིན་པའི་ལམ་ཡིན་པ་ལ། དེ་རང་ལ་མ་སྐྱེས་པས་དེ་ལས་ཀྱང་སྟ་སྟག་ཅིག་གསང་སྟགས་ལ་
ཡོད་དམ་སྟུམ་ན། བྱ་རྟེ་ལས་ཤོར་བའམ། མི་བཙོན་ལས་ཤོར་བ་ཅི་ལ་ཡང་བྱི་མིག་མི་ལྟ་བར་འབྲོས་
པ་ལྟར། ཆོ་འདི་དང་བྱི་མ་ལ་སོགས་པ་གང་ལ་ཡང་མི་ལྟ་བར། ཐ་མལ་པའི་ནམ་པར་རྟོག་པ་ཐམས་
ཅད་སྤངས་ནས་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་བསམ་པ་དང་མ་བྲལ་བ་ཅིག་གིས་སྐྱབ་པ་
ལ་འབད་ན། གསང་སྟགས་དང་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པའི་ལམ་ལ་ཉེ་རིང་མེད་པར་གཉིས་ཀ་ཤིན་ཏུ་སྤྱར་
བ་ཡིན་གསུང་།

ཕྱེད་ཀྱི་གསང་སྟགས་ལམ་ཉེ་བར་གསུངས་པ་སྟུམ་ན། དེ་དགོངས་པ་ཅན་ཡིན་པར་སྟོན་པ་
ནི།

ལྟ་ཉིད་དེ་གསུངས་གསང་སྟགས་ལམ་དང་། །

བ་རོལ་བྱིན་ལམ་ཉི་རིང་བྱད་མེད། །
 གཅིག་ནི་ཉི་བར་གསུངས་པ་དགོངས་ཅན། །
 དགོངས་པའི་གཞི་ནི་གང་ཟག་བསམ་པ། །
 བན་ཏར་ན་ནི་བ་རོལ་བྱིན་ཉི། །
 ཏྲག་ཏུ་བྱ་ཡི་གཏམ་གྱིས་དེ་ཞེས། །
 དང་པོ་ཆོགས་ལམ་སྒྲུབ་ལས་ཉན་མྱེད། །
 ཆོས་སྒྲུབ་ཏིང་འཛིན་མ་སྦྱེས་དེས་ཞེས། །
 མཐོན་པོ་གཅིག་ལྟ་བུ་འཛིན་ལམ་བྱིན། །
 མཐོང་ལམ་དེ་ཅམ་ཡུན་གྱིས་སྦྱེས་སྒྲུབ། །
 དེ་བས་ཐ་མལ་ནམ་རྟོག་སྤངས་ན། །
 འདྲ་སྦྱེ་ལམ་ལ་ཉི་རིང་ཡོད་མིན། །

ཞེས་གསུངས་སོ། རྫོག་པར་སྒྲུབ་ཅིང་གྱི་ཞལ་ནས། གསང་སྤྲུགས་དང་པ་རོལ་ཕྱིན་པའི་
 ལམ་ལ་ཉེ་རིང་བྱད་མེད་པ་ཡིན་གསུང་། དོན་གཅིག་ན་ཡང་མ་ཚོངས་དང་། ཐབས་མང་དཀའ་བ་
 མེད་པ་དང་། དབང་པོ་རྣམས་པོའི་དབང་བྱས་ནས། སྤྲུགས་ཀྱི་ཐེག་པ་བྱད་པར་འཇགས། ཞེས་བྱད་
 པར་ཡོད་པར་གསུངས་པ་སྟུང་ན། དེ་དགོངས་པ་ཅན་ཡིན་གསུང་། འོ་ན་དེ་དགོངས་གཞི་གང་ལ་
 དགོངས་ན། དགོངས་གཞི་གང་ཟག་གི་བསམ་པ་ལ་དགོངས་ཏེ། དེ་ཡང་དབང་པོ་རབ་རྩ་ལྟར་པའི་
 བསམ་པ་ལ་དགོངས་པ་སྟེ། དབང་པོ་རབ་སྟེ་གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་དེ། དབང་པོ་འབྲིང་
 དང་ཐ་མས་པ་རོལ་ཕྱིན་པའི་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་བས་ཉེ་བ་ལ་དགོངས་པའོ། །

དགོངས་ཏེ་གསུངས་པའི་དགོས་པ་ནི། ཅུང་ཟད་ཅམ་གྱིས་ཆོག་པར་འཛིན་པའི་གཉེན་
པོ་འཕ་ཡང་ན་དགོངས་གཞི་ནི་གསང་སྐྱགས་ལ་ཤིན་ཏུ་མོས་པའི་གང་ཟག་གི་བསམ་པ་ལ་དགོངས་
པའོ། །དགོས་པ་ནི་མོས་པ་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དངོས་ཡིན་པ་ལ་གནོད་བྱེད་ཡོད་དེ། གསང་
སྐྱགས་ལ་ནི་ལྷུང་ན་ལོ་བརུ་གཉིས་ནས་བྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་དངོས་བྱུང་ཐོབ་བྱ་བ་ལས་མ་བཤད་ལ།

དེ་བས་ན་ཏར་སོང་ན་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལམ་ཉེ་བ་ཡིན། དེ་ཅིས་ཤེས་ན་ཏྟག་ཏུ་བྱུང་གིས་ཤེས་ཏེ། དེས་དང་པོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་འཆོལ་བའི་དུས་ན། ཆོགས་ལམ་པལ་བ་ཅིག་ཡིན་ཏེ། ཅིས་ན་དེ་ཙམ་བདག་པོ་མ་དམིགས་པའི་སྒྲ་ལས་ཆོས་ཉན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཆོགས་ལམ་ཆེན་པོ་ལ་གནས་པ་ཡིན་ན། ཆོས་ཀྱི་རྒྱན་གྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་སྐྱེས་པས་སྐྱུལ་པའི་སྐྱུ་ལས་ཆོས་ཉན་པས་ཆོག་པ་ཡིན་པས་སོ། །

དེ་ལྟར་ཆོགས་ལམ་པལ་བ་ཅིག་གིས། མཐོང་ལམ་སྐྱེ་བའི་བར་ལ་ཡུན་དུ་སོང་ན། མཐོན་ན་ལོ་གཅིག་འགོར་རམ་མི་འགོར་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། དང་པོ་རིགས་ཀྱི་བྱ་ཁྱོད་འདི་ནས་ཤར་ཕྱོགས་སུ་དཔག་ཆད་ལྷ་བརྒྱུ་རིམ་གྱིས་སོང་དང་། དེ་ན་གྲོང་ཁྱེར་སྤོང་ལྷན་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད། དེ་ན་འཕགས་པ་ཆོས་འཕགས་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད། དེ་ཁྱོད་ཀྱི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཡིན་ཟེར། དེར་བྱིན་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནམས་གང་ནས་བྱོན་པ་དང་། གང་དུ་བཞུད་པ་ངེས་པས། འགྲོ་འོང་མེད་པའི་ཆོས་གསུངས་པས། ཐེ་ཆོམ་ཆོད་དེ་མཐོང་ལམ་སྐྱེས་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་དཔག་ཆད་ལྷ་བརྒྱུ་འགྲོ་བའི་བར་དུ་ཆོགས་ལམ་ཆེན་པོ་དང་། སྐྱོར་ལམ་དང་། མཐོང་ལམ་གསུམ་བཞོད་ནས། ཆོས་འཕགས་ལོ་བདུན་དུ་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་བཞུགས་ཀྱི་བར་དུ། སྒྲོམ་ལམ་ལ་མེད་ས་ཀྱིས་བཏང་བ་ཡིན་གསུང་། དེ་བས་ན་ཐ་མལ་པའི་རྣམ་རྟོག་སྤངས་པ་དབང་པོ་རབ་ཏུ་རྒྱུར་པ་ཅིག་གིས་བསྐྱབས་ན། རྣམས་དང་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་ལམ་ཉེ་རིང་འདྲ་སྟེ་ཁྱད་མེད་གསུང་།

ཕྱི དེ་ལྟར་ཡིན་པས་སྐྱོན་དང་ཡོན་ཏན་བསམས་ལ་ལག་ཏུ་བྲུང་བར་སྟོན་པ་ནི།

སྒྲ་མ་མཆན་ཉིད་དག་དང་ལྡན་པས། །

སྒྲོབ་མ་སྒྲོད་དང་རྣལ་མར་ལྡན་ལ། །

མཉེས་པས་དབང་བསྐྱར་མན་ངག་བྱིན་ནས། །

བསྐྱབས་ན་སངས་རྒྱས་ལག་གིས་བྱེད་འདྲ། །

ལོག་གིས་རྒློག་ན་དཔྱལ་བའི་གཉིང་རྒྱ། །

ལྷ་ཅིག་བཤེས་དེའི་གསུང་རྗེས་འབྲངས་ན། །

གསང་སྤྲུགས་ལམ་ལ་ངེད་ཅག་མ་དགལ། །

དེ་ལྟར་མཆན་ཉིད་ལྡན་པ་འདྲ་རབ་དགལ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་སྒྲོར་འདུག་པར་བྱེད་པ་ལ། དང་པོ་སྤྲོ་མ་མཆན་ཉིད་དང་
ལྡན་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བརྒྱ་རིག་པ། སྒྲོ་བ་མའི་རྒྱུད་ལ་ཡེ་ཤེས་གཞུག་པར་རྟེན་པ་ཅིག་གིས། སྒྲོ་བ་མ་
དབང་པོ་རབ་དྲ་ལྟར་པ། སངས་རྒྱུ་རྩེ་སུ་དྲན་པ་ནས། བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་མན་ཆད་རྒྱུད་
ལ་སྦྱེས་པ་ཅིག་གིས། བསྟེན་བཀྱར་དང་བཀའ་སྒྲུབ་པ་ལ་སོགས་པས། སྤྲོ་མ་མཉེས་པར་བྱས་ནས།
སྤྲོ་མས་དབང་བསྐྱར་ཏེ། བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་མན་ངག་བྱིན་ནས་སྒྲུབ་པ་བཤའ་མ་ཅིག་བྱས་ན། སངས་
རྒྱུ་ལག་པས་བྱེད་པ་འདྲ་བ་ཅིག་ཡོད་དེ། དེ་ལས་གོ་ལོག་གིས་སྒྲོག་ན། དཔུལ་བའི་གཏིང་རྩོམ་
འགོ་བས། དག་བཤེས་སྟོན་པའི་ཞལ་ནས་པོ་ཏྲོ་བ་ལ། རོ་བོ་ཁྱོད་ཆེ་འདི་ལ་གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་ལམ་ལ་
མ་ཞུགས་ཤིག །འདི་ནི་རྟ་མོད་ལ་ཞོན་པ་དང་འདྲ་སྟེ། གར་རྟེན་ཆ་མེད་པ་ཡིན་ནོ་གསུང་སྐད།

གསང་སྤྲུགས་ལམ་ནི་གཉིས་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱུ་པ་དང་རྩོམ་པ་དཔུལ། ཞེས་གསུངས་པས་ན་
ལམ་འདི་ནི། སྒྲུལ་སྒྲུག་དོང་དུ་བརྟུག་པ་དང་འདྲ་བས། ལུ་ཅག་ཀྱང་རོ་བོ་དང་དག་བཤེས་སྟོན་པའི་
གསུང་གི་རྩེ་སུ་འབྲངས་ན། ད་རེས་གསང་སྤྲུགས་ལམ་དགལ། མི་དགའ་བའི་རྒྱ་ཡང་སྒྲོ་བ་དཔོན་
སྒྲོ་བ་མ་གཉིས་མཆན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་དགའ་སྟེ། རོ་བོའི་ཞལ་ནས། བྱེད་བོད་ལ་གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་སྤྲོ་
མར་རུང་བ་ཡེ་མེད། བོད་དད་པ་ཆེ་བས་སྒྲོ་བ་མར་རུང་བ་ནི་ཡོད་སྟེད་གསུང་སྐད། ཡང་དག་བཤེས་
གསང་སྤྲུ་བ་ལ་རོ་བོ་ཅིག་སྒྲུབ་ཐབས་ལྟ་བུར་ནས། འཆད་དུ་བྱོན་ཅ་ན་བཙུན་པ་བཞི་ལྔ་ཙམ་
འདུག་ནས། དབང་བསྐྱར་བྱས་སམ་གསུངས་པས། ལ་ལ་ན་རེ་བྱས་ཟེར། ལ་ལ་ན་རེ་དབང་བསྐྱར་
མ་བྱས་ཏེ། སེམས་བསྐྱེད་བྱས་དེས་གོ་ཆོད་པ་མིན་ནམ་ཟེར་བས། འོ་ན་བྱེད་དེར་སྟོད་ཅིག །ངས་རོ་
བོ་ལ་ལྟ་ཡིས་གསུང་ནས་རོ་བོ་ལ་ལྟས་པས། བོད་ན་གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་སྤྲོ་མ་ཆད་ལྡན་མེད་པས་
དབང་བསྐྱར་མ་བསྐྱར་མེད། དེས་གོ་མི་ཆོད། སེམས་བསྐྱེད་བྱས་ནས་བརྟན་པར་ཡོད་ན་བྱི་པའི་
སྒྲུབ་ཐབས་བཤད་དུ་རུང་གསུང་བ་ལ། བྱིས་རྒྱུད་གཟིགས་ཤིང་། ཨ་ཏི་ཤའི་གནང་བ་འདི་འཇིགས་
གསུང་སྐད།

ཡང་དགེ་བཤེས་སྟོན་པ་ར་སྤྱིང་བྱམས་སྟོན་ན། སྐྱ་རྒྱལ་ཉི་མ་ལ་བསྟན་ནས་བཞུགས་པའི་
དུས་ཅིག་ན། སྐྱ་མཆེད་གསུམ་གྱིས་བྱམས་སྤྲད་དུ། ད་ལྟ་བུན་པ་ལ་ཐོག་པོར་མ་སོང་བ་ཙམ་མི་
འོང་བར་འདུག་བྱས་ནས་སྤངས་པས། དགེ་བཤེས་སྟོན་པས་གསན་ནས། ཞལ་མར་བསྐྱར་ནས། འོ་
ཇོ་བོ་བ་ཀུན། སོ་སོ་ཐར་པ་ལ་ཐོག་པོ་སྤྲིད་བྱ་བ་ཡིན། བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་ལ་ཐོག་པོ་མ་ཡིན་པ་
སྤྲིད་བྱ་བ་ཡིན། གསང་སྐགས་ལ་ཐོག་པོ་མ་ཡིན་པ་མི་སྤྲིད་བྱ་བ་ཡིན་གསུང་། ཡང་ཇོ་བོ་བ་ཆན་
ཅིག་ན་བའི་རིམ་གྱོ་བྱེད་ལྷགས་ལ་མ་མགྱ་བའི་གཏམ་སྤྱིངས་པས། དགེ་བཤེས་སྟོན་པས་གསན་
ནས། ཁོང་དང་མ་ཤེས་ནས་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་ཡིན་ན། བྱེད་རང་ཇི་ལྟར་བྱེད་གསུང་། དེ་མ་འཆལ་བྱས་
པས་གསང་སྐགས་ཀུན་ནས་མང་པོ་ཅིག་བཤད་ནས་ཡོད་དེ། ད་ལྟ་དེ་ལྟར་བྱེད་པའི་སྤྱི་མ་མེད་པས།
འུ་ཅག་རང་འདི་ལྟར་བྱའོ་གསུང་ནས། ས་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཐབས་བྱ་གསུང་སྐད་དོ།

ཉིར་བྱུག་པ། མཐུག་སྐྱེད་པ་དང་དགེ་བ་བསྡོམ་བ།

༥ ད་ནི་གོང་གི་དེ་རྣམས་བསྐྱེད་པས་སྤྱི་མ་གོང་མ་ལ་སོགས་པའི་གང་ཟག་དམ་པ་རྣམས་
ལ་ནོངས་པར་གྱུར་ན། བཟོད་པ་གསོལ་བ་ནི།

སྤྱི་མའི་མན་ངག་བརྟེན་བྱང་བྱས་པ། །
ཆོན་ཆོན་དུ་བསྐྱས་བསྐྱེད་པ་འདི་ཡིན། །
རང་ཉིད་བྱན་པ་ཞན་པས་བརྟེན་དོགས། །
བྲིས་པ་གསང་ནས་བཞག་པར་འདོད་པ། །
ཆོས་ལ་སེར་སྒྲ་བྱེད་འདོད་མིན་གྱང་། །
བྲིན་རྒྱལ་ཉིམས་དང་སྟོད་མིན་ལག་ཏུ། །
སོང་ན་བརྟན་སོགས་ཆོས་སྟོང་ལས་གསོག། །
དེ་བས་ཤིན་ཏུ་སྐྱས་པ་ཡིན་གྱང་། །
གལ་ཏེ་འདུགས་ནས་མི་ལག་འགྲིམས་ན། །

ཐུགས་ཀྱི་བས་ན་བཟོད་པ་མཛོད་ཅིག །
 ཟླ་མའི་མན་ངག་བརྗེད་བྱང་བྱས་པའི། །
 དགེ་བ་ཅུང་ཟད་བདག་གིས་བསགས་དེས། །
 བདག་དང་སེམས་ཅན་ཐེག་ཆེན་ལམ་ནས། །
 འགོ་ལ་བན་སྤྱིང་སངས་རྒྱས་འབྱུང་ལོག། །
 ཟླ་མའི་མན་ངག་བརྗེད་བྱང་བྱས་པ། །
 ཐོག་མ་དང་བར་དང་ཐ་མར་དགེ་བ་རྗེས་སོ། །

དག་པའི་ཚོགས་རྣམས་འཕེལ་བས་དགོས་འདོད་སྣ་ཚོགས་འབྱུང་། །
བཤེས་གཉེན་དམ་པས་གཟིགས་པས་ནོར་བུ་རིན་ཆེན་མཛོད། །
ཤེས་རབ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པས་ཐོས་བསམ་ཕུལ་ཏུ་ཕྱིན། །
རྒྱ་མཚོ་ལྷ་བུའི་ཡོན་ཏན་མངའ་བ་དེ་ལ་འདུད། །
ཐེག་མཆོག་དམ་ཚེས་རིན་ཆེན་བཞེངས་འདི་ལ། །
བསམ་བྱས་བསོད་ནམས་བདག་གིས་གང་ཐོབ་པ། །
དེས་ནི་འགྲོ་ཀུན་ཐེག་མཆོག་དམ་པའི་ཚོས། །
རིན་ཆེན་བྱི་མ་མེད་པའི་སྣོད་གྱུར་ཅིག །
ཕུ་ཨྱི་མཆོག་སྤྱོད་པ་ལྟུང་གྲོ། །

ཐེ་བྱམ་ཕྱོག་པོ་ཞེས་བྱ་བ་པོ་ཏྲེ་བའི་ཞལ་ཆབ་དགེ་བཤེས་དོལ་པས་གཞན་དོན་དུ་ཡི་གེར་
བཀོད་པ་དེའི་ལྷན་པར་བཤད་པ་རྫོགས་པེ། རྩོམ་དཔོན་རོ་པོས་སྐྱུར་བཤོ། །

དཔར་བྱང་སྟོན་ཆོག

༥ རྣམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་ཏུ།
ཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཆོས་རྒྱལ་དལ་འབབས་སྤྱང་།
ཆོག་གི་གཟེགས་མ་རེས་ཀྱང་དུག་གསུམ་གྱི།
དྲི་མ་ཡོངས་འཁྱུད་ལེགས་བཤད་བདུད་ཅི་འདི།
དཔར་དུ་བསྐྱུན་བའི་རྣམ་དཀར་ཕྱང་པོའི་མཐུས།
ཡང་དག་ཆོས་ཀྱི་སྟོ་མོ་སྟོང་པ་བྱུང་།
གདངས་ཏེ་རྒྱུད་ལྗེའི་འགོ་བ་མ་ལུས་བ།
རེས་ལེགས་ལོར་བུའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་ཤོག།

ཅིས་པ་འདི་ཡང་ནང་བསྟན་གྱུ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་དག་དཔར་དུ་བསྐྱུན་དང་བསྐྱུན་འཁྱུར་གང་ལའང་སྤྱད་ཆོག་པའི་དགེ་བསྟེན་སྟོན་ཆོག་ཏུ། རྒྱུའི་དགེ་སྦྱོང་ཆོས་སྤྱོད་བཀའ་དབང་སྟོ་བཟང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས་སྤྱད་བཤོ།

རྗེ་བྱུ་བའི་དབང་ལྷག་མདོ་རྒྱུད་མན་ངག་གི་མཛོད་འཛིན་སྐུ་བས་རྗེ་མཁན་བྱུང་དག་པ་ཁྱི་སྐུ་འཛིན་པོ་ཆེ་རྗེ་བཙུན་སྟོ་བཟང་འཛིན་འབྲལ་འཕྱིན་ལས་དར་རྒྱས་དཔལ་བཟང་པོ་མཚོག་གིས་ལེགས་བཤད་འདི་ཉིད་དེ་བ་གཟུགས་སུ་དཔར་བསྐྱུན་གནང་རྒྱུར་པར་ཅ་གོ་བསྐྱིག་གྱིས་ཞེས་བཀའ་སྟོབ་ཕེབས་དགོངས་ལྟར། སེར་སྤྲད་སྟོག་ལྷན་གྱི་ཆོས་ལུ་ཅ་བཅུག གཏན་སྟོབ་ཆོས་དགེ་བྱུར་པ་སྤྲད་གཙང་དགེ་སྟོ་བཟང་དཔལ་ལྷན་ལགས་དང་། སྤྲད་གཙང་མཁྱེན་རབ་སངས་རྒྱས་ལགས་བྱུང་ནས་ཁྱེད་དག་ངེས་ཤོད་གནང་ཤིང་། གཞུང་པ་དགེ་བཤེས་དག་དབང་རིག་གྲོལ་ནས་དེ་བ་གཟུགས་དང་ས་བཅད་བསྐྱིགས་རྒྱུའི་མཚོན་དཔར་བསྐྱུན་འགན་འཁུར་དང་ལེན་ཞུས་པ་དེས་ཀྱང་། སྤྲ་མ་སྐས་བཅས་དཔེས་པའི་མཚོན་རྒྱན་དང་། བསྟན་འགྲོར་ཕན་བདེ་སྟེལ་བའི་ཆ་རྒྱུན་དུ། གད་གུས་སྟོ་བ་ཆེན་པོའི་འབད་བཀྱིས་མཐུས། བཤེས་གཉེན་དམ་པས་རྗེས་བཟུང་དོན་བྱེད་ཤོག ཅིས་སྤྲོད་ནས་སྟོན་པ་དགེ་ལེགས་འཕེལ།